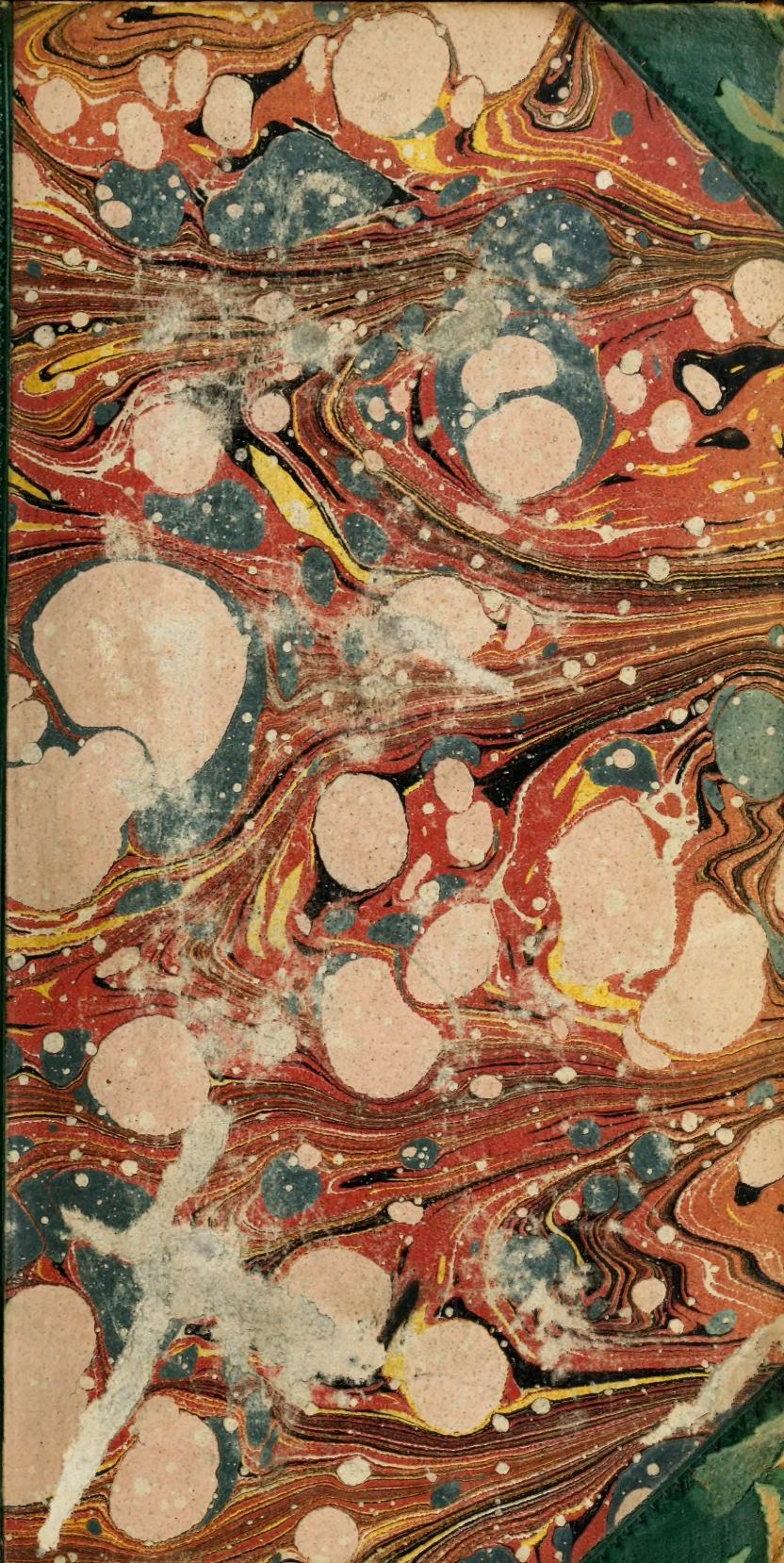

AA0005383956

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

ORATORES
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

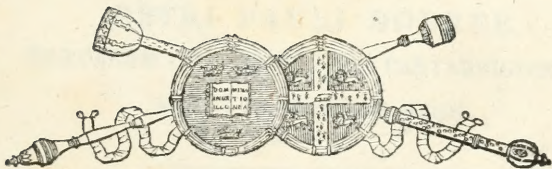
GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS SEPTIMUS

DEMOSTHENES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCLXXVIII

DEMOSTHENIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFH OBSOPCEI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENEII STOCKII HARLESII

F.A. WOLFH SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS TERTIUS

DEMOSTHENIS PUBLICÆ ET EXCEPTIONES

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PA
3473
A1
1828
v.7

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO SEPTIMO.

	Pag.
Κατὰ Μειδίου (Textus Spaldingii est) . . .	18
Butmanni Disputationes	133
Κατὰ Ἀνδροτίωνος (Textus Taylori est) . . .	149
Κατὰ Ἀριστοκράτους _____ . . .	186
Κατὰ Τιμοκράτους _____ . . .	272
Κατὰ Ἀριστογείτονος Α. _____ . . .	351
Κατὰ Ἀριστογείτονος Β. _____ . . .	389
Κατὰ Ἀφόβου Α.	402
Κατὰ Ἀφόβου Β.	427
Πρὸς Ἄφοβον Ψευδομαρτυριῶν	434
Κατὰ Ὀνήτορος Α.	452
Κατὰ Ὀνήτορος Β. :	464
Πρὸς Ζηνόδεμον	472
Πρὸς Ἀπατούριον	481
Πρὸς Φορμίωνα	494
Πρὸς Λάικριτον	511
Ἐπὶ Φορμίωνος	532
Πρὸς Πανταίνετον	553
Πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπείθην	572

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΜΕΙΔΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΝΔΥΛΟΥ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA MEDIUM.

MIDIAS, *Midiae F. Atheniensis, domo Anagyrasius, homo divitiis abundans et luxurie diffluens, præstantissimæ huic Orationi, uti ex argumentis didicisti, materiam præbuit. Quam et multi ex antiquis Scriptoribus certatim laudant, (cujus vocabuli vis ut varia est, nam ea et *citare* et *commendare* dicimus, ita varie utor) eximius ille Criticus, Longinum intelligo, a nonnullis existimatur commentariis suis illustrasse. Qui quidem Commentarii (si tamen scripserit, nam de ea re valde dubito) una cum multis ad hanc orationem a veteribus Scriptoribus annotatis penitus interciderunt. Multis, inquam, quoniam, ut ait Photius Cod. CCLXV. *γένεονεν οὗτος ὁ λόγος οὐκ ὀλίγοις ἐν σπονδῇ, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητήσεως ἀφορμὰς παρέσχε· καὶ οἱ μὲν τοῦ παιδητικοῦ χαρακτήρος εἶναι φασιν αὐτὸν, μετὰ δεινώσεως ἐπειρασμένον, οἱ δὲ τοῦ πραγματικοῦ, et quæ sequuntur. Habitam quidem non fuisse, id profecto vero est simillimum, cum Æschines (quem, licet infensissimum, et exprobranti similem, tamen in re nuperrime prorsus gesta ideoque pervulgatissima, πρὸς εἰδότας permentiri ægre existimabis) Demostheni objiciat, cum injuriam istam cum Midia transegisse, et Populi, quod obtinuit, præjudicium triginta minis fuisse cauponatum. Καὶ ταῦτα ἤδη τὰ περὶ Μειδίαν, καὶ τοὺς κοινῶλους, οὓς ἔλαβεν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ χορηγὸς ὢν, καὶ ὡς ἀπέδοτο τριάκοντα μινῶν ἅμα τε τὴν εἰς αὐτὸν ὕβριν, καὶ τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν, ἣν ἐν Διονύσου κατεχειροτόνησε Μειδίου. Æsch. c. Ctesiph. [§. κ'.] Id quod et alibi in ead. oratione innuit. [§. οδ'.] Τοσοῦτον καταγελά τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ὥστε τὴν μιὰν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον, ἣν οὗτος παρὰ πάντας τοὺς νόμους γέγραφε στεφανῶσαι, μυριάκις κατατέμμηκε, καὶ τούτων μισθοὺς εἴληφε, τραύματος ἐκ προνοίας γραφὰς γραφόμενος, καὶ κατακεκονῶλισται, ὥστε αὐτὸν οἶμαι τὰ τῶν κοινῶλων ἔχνη τῶν Μειδίου ἔχειν ἔτι φανερά. ὁ γὰρ ἀνδρῶπος οὐ κεφαλὴν, ἀλλὰ πρόσοδον κέκτηται. Plutarchus in vita Demosthenis, [§. ιβ'.] ut Historicum magis decuit, rem ita exponit: Δηλὸς ὁ ἔτι καὶ τὴν κατὰ Μειδίου παρασκευασάμενος εἰπεῖν δίκην, δύο μὲν ἐπὶ τοῖς τριάκοντα**

γεγονώς ἔτη, μηδέπω ἔ' ἔχων ἰσχύον ἐν τῇ πολιτείᾳ, μηδὲ ὀξάν. ὁ καὶ μάλιστα μοι δοκεῖ δέισας, ἐπ' ἀργυρίῳ καταθεσθαι τὴν πρὸς ἄνθρωπον ἔχθραν·

Οὐ γάρ ται γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανάφρων,

ἀλλ' ἔντονος καὶ βίαιος περὶ τὰς ἀμύνας· ὄφθῳ δ' οὐ φαῦλον, οὐδὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμειος ἔργον, ἀνδρα καὶ πλούτῳ καὶ λόγῳ, καὶ φίλοις εὖ πεφραγμένον καθελῖν, τὸν Μειδίαν, ἐπέλωκε τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ ἑοσιμένοις. αἱ δὲ τρισχιλῖαι καθ' ἑαυτὰς οὐκ ἂν μοι δοκοῦσι τὴν Δημοσθένειος ἀμβλῦναι πεφρίαν, ἐλπίζοντος καὶ δυναμένου περιγενέσθαι. Insignis est locus Isidori Pelusiot. IV. Epist. 205. quem quia non uno mendo laborat, hic describam. πῶς δὲ Δημοσθένειος — τὸν Μειδίαν οὐχ εἶλε τὸν τσοσαῦτα αὐτὸν κακὰ διαθέντα; ὅτι μὲν γὰρ ἐβούλετο αὐτὸν εἰλεῖν, ἵω καὶ παντὶ σθένει τὴν κατηγορίαν ἔγραψε, δῆλον· διὰ τί οὖν οὐχ εἶλεν; — οὐκ ἐπειδὴ ἀσθενεστέρους τοὺς λόγους τῆς τῶν ἔχθρῶν δυναστείας ἐνόμισεν; (Ita omnino lege cum interrogatione: aliter cadet Isidori argumentatio. Ita supra, διὰ τί Πλάτων ἐξέπεσεν; οὐκ ἐπειδὴ μηδένα τύραννον πείσαι ἠδὲν ἔδει; Πυθαγόρας δὲ —; οὐκ ἐπειδὴ —;) οὐ γάρ τι λαβῶν, ὡς Δισχίνης ἔφη, ἀπέλιτο τὴν καταχειροποιίαν· οὐ γὰρ ἔδεχεται τὴν αἰτίαν τῆς αἰσχροκερδεῖας ἢ μεγαλοψυχία τοῦ ῥήτορος· οὐδ' ὁ τοῖς ἐπίτροποις ἀφείς τὰ πατρῷα μετὰ τὴν νίκη, οὗτος ἂν ἔλαβεν αἰσχροῶς ἀπὸ (I. ἐπὶ) τῆς κεφαλῆς. ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς ἰσχυροὺς (I. ἰσχυροτέρους) ἠγησάμενος τοῦ λόγον, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκείνων βίαν οὐδαμῶς φανεῖσθαι τὴν τέχνην λογισάμενος, εὐπεπῶς κατέδετο τὴν συμφορὰν, ἀμεινον ἠγησάμενος τῇ πραγμάτῃ καθυφῆναι ὀξῆαι τοῦ κρίσει δικιστῶν ἠττᾶσθαι. Turba quidem Scriptorum uno ore submissionem ad argentum referunt: τρισχιλῖαις ἐπέισθη, τρισχιλῖαις λαβῶν ἀπέλυσε τῆς δίκης, et similia, Suidas, Photius, Plutarchus in vitis X. Oratorum, (si tam pugnancia scripsisse potuit) et Scriptor vitæ Demosthenicæ ἀνώνυμος, quam beneficio cl. Sallierii ex bibliotheca Regis Christianissimi descriptam teneo. Inde factum est, quod, cum hanc causam nunquam perorasse creditur, suspiciosi quidam Critici, ut Photius memorat, naves quosdam, quales in imperfecto opere esse solent, deprehendisse sibi visi sunt. Καὶ ὁ κατὰ Μειδίον δὲ, καὶ κατ' Δισχίνου λόγος αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν κατὰ πάντα ἀριτὴν τῷ Δημοσθένεικῳ συνδιασώσασθαι χαρακτηρί. καὶ γὰρ ἐν τοῖς δυοῖς τούτοις λόγοις ἐκ διαλειμμάτων τινῶν ταῖς αὐταῖς ἐννοίαις ἐπιβάλλον, ἀμυλλᾶσθαι δοκεῖ πρὸς ἑαυτὸν, ὡσπερ ἀσκούμενος, οὐκ ἐπ' αὐτοῖς ἀγωνιζόμενος τοῖς ἔργοις. διὸ καὶ τινες ἔφησαν, ἐκάτερον λόγον ἐν τύποις καταλειφθῆναι, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἐκδοσιν διακεκαθάρθαι. Photius in vita Demosthenis. Recte sane. Nam, cum §. κή. pulcherriam quandam γνώμην, sive effatum philosophicum ad Midiam coercendum expromat, eandem, §. νά. quasi sui immemor, (vel, quod verius est, πρὸς ἑαυτὸν ἀμυλλόμενος, et re nondum satis ex-

plorata, utri loco argumenti ea ῥήσις decentius conveniret) verbis ipsissimis et disertissima oratione repetat. Verosimilius est multo, hæc ex inconstantia, ut dixi, Auctoris profecta, qui nondum rem ad exitum perduxerat, quam consilio, et usu veterum, ut nugatur Scholiastes. Qui utrumque locum expensitaverit, mecum sentiet. Criticus ex antiquioribus memoriæ prodidit, multum in hac oratione profecisse Demosthenem ex Lysia, Lyeurgo et Isæo. Δημοσθένης εἰς τὸν κατὰ Μειδίου τὰ τε Ἀυσίου καὶ Λυκούργου ἐκ τῶν τῆς ἠῤῥεως λόγων, καὶ τὰ Ἰσαίου ἐκ τῶν κατὰ Διοκλέους ἠῤῥεως μετενήνοχε. Theo. Progymn.

Instituta fuit hæc causa, cum Demosthenes annum ætatis ageret 33. Hoc disertissime testatur Plutarchus in vita, atque adeo Orator ipse, §. μγ'. οὔτος (de Midia verba faciens) γεγονώς ἔτη περὶ πενήκοντα, οὐδὲν ἐμοῦ πλείους λειτουργίας ὑμῖν λελειπούργηκεν, ὅς ἐξ ἑξήκοντα καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. Juxta eundem Plutarchum, Zosimum, Vitæ Scriptores, Dionysium Halic. cæterosque fide dignos, natus erat Demosthenes anno, qui Centesimam Olympiadem proxime anteibat; ita ut hæc Causa, eam rem recte supputante eod. Dionysio, in annum quartum Olymp. CVII. caderet, archonte Athenis Callimacho. Κατὰ τοῦτον γέγραπται τὸν Ἄρχοντα [Callimachum] καὶ ὁ κατὰ Μειδίου λόγος, ὃν συνετάξατο μετὰ τὴν, ἢν ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεχειροτόνησε (restituere ex MSS. μετὰ τὴν καταχειροτομίαν, ἢν ὁ δῆμος αὐτοῦ κατεχειροτόνησε.) Dionys. Halic. ad Ammæum. Plutarchus interea in vitis X. Oratorum, anno quarto Olymp. non XCIX. sed XCVIII. natum esse mavult auctorem nostrum. Quo duce, causam hanc meditabatur (egisse enim dicere, parum tutum esse videtur) anno extremo Olymp. CVI. siquidem Midiam, ut modo vidimus, in jus vocavit annos natus XXXII. At profecto ea tempestate plurimæ ex iis rebus gestæ non sunt, quas hic ut gestas Orator commemorat. Tu interea cave credas, Plutarchum Plutarcho adversari, (neque enim Tractatulus iste, quem habemus de vitis X. Oratorum, Plutarchi esse potest) verum recentem aliquem Scriptorem, Plutarchi nomine eumentito, Photii, qui de Vitis Oratorum commentatus est, indiligentiam et ἀνιστορησίαν studiose et dedita opera descripsisse, aliquando etiam nonnullam ex proprio penu addidisse. De Samuele Petito, qui in Demosthenis Natalibus fidem Pseudo-Plutarchi computo adstruere velit, (Attic. Legg. Edit. Nov. p. 266. seq.) commodior erit dicendi locus.

Hæc Actio peculiari nomine vocatur Προβολή. De qua diligenter minus, et perfunctorie tantum, qui Jurisprudentiam Atticam profitentur. Προβολή erat ex iis Actionibus, quæ publicæ dicebantur, uti ex hac oratione liquet, §. θ'. Ἔστι δὲ πρῶτον μὲν ἐκείνο οὐκ ἄδηλος ἐρῶν, — ὡς — δίκας ἰδίαις μοι προσῆκεν αὐτῷ λαχεῖν — οὐχὶ δημοσίᾳ κρίνειν αὐτόν. et deinde, εἰ μὴ προῦβαλλόμεν αὐ-

τόν, ἀλλ' ἐδικαζόμενον. Complectebatur quidem præcipue eos, qui in Festis et Religionibus insolenter, aut proterve egerint. Τοῦτο ἐὲ δημόσιον. προβολὴ γάρ ἐστιν ὄνομα δίκης κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων. Ulpian. ad init. hujus Orationis. Προβολὴ ἢ κλήσις εἰς δίκην κατὰ τῶν κακόνως πρὸς τὸν δῆμον διακειμένων — προβολαὶ δὲ ἦσαν καὶ αἱ τῆς σκολοφαντίας γραφαί. ἐγίνοντο δὲ καὶ περὶ τῶν ἐξυβρισάντων, ἢ ἀδικησάντων, ἢ ἀσεβησάντων περὶ τὰς ἑορτάς, ὡς ἡ κατὰ Μειδίου Προβολή. Poll. l. 8. c. 6. §. 46. Ἐν δὲ τῷ κατὰ Μειδίου, καὶ προὐβαλλόμενον, φησὶν, ἀδικεῖν τοῦτον περὶ τὴν ἑορτὴν, ἀντὶ τοῦ προβολῆ ἐχρησάμενον τῇ συνήθει καὶ νομιζομένῃ κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων, ὠνόμασα τοῦτον ἐν τῷ δήμῳ. Harpocr. Sycophantas etiam, ut ex Xenophonte, Æschine et Isocrate discimus. Οὐ πολὺ χρόνον ὕστερον μετέμελε τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἐψηφίσαντο, οἵτινες τὸν δῆμον ἐξηπάτησαν, προβολὰς αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαι, ἐὰν κριθῶσιν — προὐβλήθησαν δὲ καὶ ἄλλοι τέτταρες. Xenoph. Hist. Gr. l. 1. exeunte. Τῇ μὲν Φήμῃ δημοσίᾳ θύομεν, ὡς Θεῶν τῶν ἐν σκολοφαντίᾳ, ὡς κακούργων, δημοσίᾳ προβολὰς ποιούμεθα. Æschin. π. παραπρ. [§. μέ. fin.] Περὶ δὲ τῶν σκολοφαντῶν χαλεπωτέρους, ἢ περὶ τῶν ἄλλων κακούργων, τοὺς νόμους ἔξεσαν. τοῖς μὲν γὰρ μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων ἐν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὰς κρίσεις ἐποιήσαντο· κατὰ δὲ τούτων, γραφὰς μὲν πρὸς Θεσμοθέτας, εἰσαγγελίας δ' εἰς τὴν Βουλὴν, προβολὰς δ' ἐν τῷ δήμῳ, νομίζοντες τοὺς ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρωμένους ἀπάσας ὑπερβάλλειν τὰς πονηρίας. Isocr. de Permutatione. Similiter in Accessionibus ad Harpocrat. ineditis, ex Cod. MS. in Biblioth. Reg. Cant. dicuntur ea actione teneri, qui Argentifodinas publicas clam exercent, aut aliquid demum ex publicis rationibus aliquo modo depeculantur. Errare ergo videtur T. Magister, cum scribit, ad Dionysia et in iis ἀδικήματα proprie pertinere, ad cætera improprie trahi hoc vocabulum. Προβολὴ καὶ ἡ κατὰ τῶν ἀσεβοῦντων ἐν τοῖς Διονυσίοις κατηγορία. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ περὶ πάσης δίκης κατηγορία. ὡς Αἰσχίνης· δημοσίᾳ προβολὰς ποιούμεθα. Locum Æschinini modo laudavimus. Προβολαὶ igitur erant quasi *Provocationes ad Populum*, statim et indesinenter factæ, παρ' αὐτὰ τὰ δικάματα, ut loquitur noster, §. θ. med. §. ζ. et, τότε ἐν τῷ δήμῳ παραχρημα ἐξήλεξα, §. ζ'. Quod si Populi præjudicium fieret, causa ad Thesmothetas deferebatur, qui eam ad iudices adducebant, ut ibi περὶ τῆς τοῦ δήμου καταχειροτονίας, quo modo loquitur Libanius in argumento, contentio fieret. Καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσαγγέλλουσιν, καὶ τὰς προβολὰς εἰσάγουσιν, καὶ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς. Poll. VIII. 9. Vid. σχ. Ulpian. ad hæc verba Demosthenis §. β'. καὶ κατηγορήσων, ἐπειδὴ τις εἰσάγει, πάρεμι, ὡς ὄρατε. Hanc denique actionem, ut omnes eas, quæ in publico jure versabantur, ἐξῆν τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι, quoniam ad Remp. crimen spectare videbatur; hac tamen addita cautione, quod ὁ μὴ μεταλαβὼν τὸ

πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, προσωφλίσκανε χιλίας. Poll. VIII. 6. Sunt autem qui existimant, προβάλλεσθαι, ut εὐθύνειν, εισαγγέλλειν, γράφεσθαι etc. de *Criminalibus* actionibus, prout a *Civilibus* distinguuntur, intelligi debere. Inter quos est magnus Budæus. [Δικαί ἰδαί et δημόσαι are they distinguished, as we do *Actions civil* and *criminal*? TAYLOR in schedis.]

Liberalitatem hanc Demosthenis, benevolentiamque in Tribum, qua se ipse ultro, cæteris renuentibus, Ludorum Curatorem designavit, honestissimo præconio nobilitavit Populiscitum, quod rogavit Demochares, ubi inter cætera legitur :

ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΙΑΝ ΑΝΔΡΑΣΙΝ ΕΠΙΔΟΝΤΙ ΟΤΕ ΕΚΔΕΙΠΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΩΝ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΕΙΝ ΕΠΕΔΩΚΕ. κ. τ. λ.

Quod ad Midiam attinet, erat homo divitiis, auctoritate, et potentia apud suos nobilis: præter modum contumeliosus, ut ex hoc judicio liquet, et narratione etiam lepida, quæ apud Diogenem Laertium exstat in vita Diogenis Cynici: Ἄλλὰ καὶ Μειδίου κονδυλίσαντος αὐτὸν [Diogenem] καὶ εἰπόντος· Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ· τῇ ἑξῆς πυκτικὸς λαβὼν ἱμάντας, καὶ καταλοήσας αὐτὸν ἔφη· Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. Credibile fortasse quibusdam videri possit, et ex hac historiola, et ex pretio, quo superius causam hanc transegisse Demosthenes dicitur, Talenti dimidium, sive MMM drachmarum summam, vel lege vel moribus fuisse in his contumeliis definitam. Perinde ut in antiquo jure Romanorum, in summa Auri raritate, contumelias et verbera paucillulo nummorum æstimabant. Unde homunculus apud Gellium XX. 1. in re lauta positus, Midia consimilem ludum lusisse dicitur. *Quidam Lucius Veratius fuit, egregie homo improbus atque immani vecordia. Is pro delectamento habebat os hominis liberi manus suæ palma verberare. Eum Servus sequebatur, crumenam plenam assium portitans: et quemcunque depalmaverat, numerari statim secundum XII. Tabb. quinque et viginti asses jubebat.* Ut ad Midiam revertar, videtur ex Plutarcho olim adducto in vita Demosthenis, facundia præcelluisse, causasque aliquando publicas egisse, ut liquet ex initio Androtianæ. Honoribus multis in Rep. functus, etiam eo ipso tempore, quo Demosthenem laccessivit, (si Ulpiano credimus) ἱππαρχίαν gessit, et militiæ equestris curam habuit; unde lux aliqua loco Orationis Midianæ, sc. §. ζ'. non plene adhuc intellecto, et, si hanc notitiam Hominis demseris, subobscuriori, affundi poterit. Olymp. CX. 1. ad Concilium Amphictyonicum cum potestate missus, Æsch. c. Ctesiphontem. Thrasylochum fratrem habuit, Demostheni pariter infensum, ut ex hac, et II. c. Aphobum, oratione constat. An causam egerit c. Phocionem ἐπὶ Ξενίου ἄρχοντος [sc. Olymp. CXVIII. 4.] ut affirmat Plutarchus in Hyperide, id profecto vehementer disputo. Nam et constat ex Auctoribus, quos longe ma-

jonis facio, quam hunc homuncionem, Phocionem cicutam bibisse Olymp. CXV. 3. et Midiam, tum, cum Æschines in judicium adduxit Ctesiphontem, sc. Olymp. CXII. 3. teste ipso Æschine in eadem oratione, atque etiam dolente, desiisse inter vivos numerari. En Historicum fide dignum! En illum, quem vocant Plutarchum. TAYLOR.

SPALDINGII PRÆFATIO.

* * *

Nunc, antequam ad ipsum oratorem dimittam lectorem, monenda mihi sunt aliqua, universe ad Atticæ orationis, et hujus potissimum, interpretationem spectantia.

Si sit judicialis oratio, quam legimus, ut est nostra, compellat plerumque orator judices suos, ibique apud Atticos recurrit semper illud: ὦ ἄνδρες δίκαστᾶι, vel, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Eæ locutiones ex Attici fori natura sunt repetendæ. Cum enim populus ipse judicium muniis obeundis libertatis suæ usam exerceret, eodem redit, sive δίκαστᾶς sive Ἀθηναίους appellet auditores orator. Non loco nobili nati, non literis aut aliqua artificiali jurisprudentia instructi erant ii, qui judices sederent apud Athenienses; sed, qui homo esset et civis, is etiam recte judicare posse credebatur. Quæ judiciorum conditio, ut æqualium nostrorum aliquot futili, quam appellant, philosophiæ et levitati democraticæ magnopere fortasse arridebit, ita magis sobrie philosophantibus pestifera veræ libertati justitiæque et fuisse et esse debere videbitur. Præter Consilium in Colle Martio (τὴν ἐν Ἀργεῖ πύργῳ βουλευτήριον) quod solum, etiam post Periclis circumscribendi ejus conamina haudquam irrita, dignitatem aliquam conservabat, decem alia erant tribunalia, quorum quatuor cædes non consulto factas judicabant, paullo majori diligentia delecta illa, neque mera sorte data: sex autem de civilibus causis cognoscebant, in quibus levitas et nequitia Atheniensium grassabatur in primis. Horum judices sorte capiebantur omniumque ordinum civibus 30 annos natis aditus ad ea patebat. Nobilissimum eorum erat Ἰλιαία, non semper eodem constans illud judicium numero (etsi proprii ejus tribunalis erant quingenti judices) sed auctum, in majoribus causis, aliorum judiciorum accessione, qua ratione bis mille interdum sedebant judices. Apud hos causam dixisse Socratem ingeniose disputat Bugevillius in Commentariis Academiæ bonarum literarum Gallicæ V. 18. p. 87. Cum itaque judices in orationibus appellantur ἄνδρες Ἀθηναῖοι, probe id distinguendum est ab ipsius populi nomine, qui interdum hisce discrete opponitur, ut in nostra εἰ μὴ. ὅσων, καταχειροτονήσαντος τοῦ “δήμου”, ὑμεῖς κατεγνώκατε “ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.” Populus ille, est concio (ἐκκλησία). De judicibus Atheniensium locus

est aliquis in nostra oratione, in quo etiamnum hæreo. Negat Demosthenes (§. ξβ'.) τῶ μεθ' ὅπλων εἶναι συντεταγμένους μόνοις τῶν ἄλλων πολιτῶν, τοὺς ἀεὶ δικάζοντας ἰσχυροὺς εἶναι. Id quomodo sit intelligendum, non habeo dicere. Armati igitur iudicabant? An circumstabant Scythæ, Reipublicæ satellites, tribunalia? Concioni tamen et senatui iidem præsto erant, ut non possent dici iudices μόνοι τῶν ἄλλων πολιτῶν μεθ' ὅπλων συντεταγμένοι, in qua ipsa loquendi forma obscuritas est quædam. Nota fortasse res est peritioribus, ego nihil de ea apud scriptores inveniebam; et Ulpianus in extremis hisce deficit.

Dionysiorum vel Liberalium, festi Atheniensium, ratio, etsi a summis viris, Ruhnkenio (ad calc. Hesychii) et Bartholemio, (In Commentt. Acad. bon. lit. V. 39. p. 173. seqq.) luculentissime exposita, tamen ad nostram orationem non satis mihi videtur collata esse. Tria erant harum feriarum genera: Ruralia Dionysia, Lenæa, et Magna. Jam neminem eorum VV. DD. qui orationem nostram tractarunt subiit quærere: quo potissimum horum trium festorum pugnis a Midia cæsus esset Demosthenes? Lex, quæ recitatur §. γ'. quæque ex ea repetit orator §. δ. docent, post Pandiorum, vel Jovialium, festum comitia ea esse haberi solita, quibus de peccatis circa Dionysia iudicaret populus. Jam videtur fore ut pateat, quæ potissimum intelligantur Dionysia, si constet in quod tempus anni ceciderint Jovialia. Ea autem (si modo Πάνδια et Διασια eadem sunt festa, quod Taylora facile credo) Scholiastes Aristophanis ad Nub. 407. mense Anthesterione (respondet is nostris Januario et Febuario dimidiatis singulis) exeunte celebrari solita esse narrat. Hunc si sequimur, quæ alia possunt intelligi Dionysia nisi Lenæa aut Anthesteria, quæ Lenæone aut Anthesterione (idem est mensis, idemque festum, duplici appellatione) celebrabantur? Eo igitur festo vapulavit Demosthenes. Sed obstat, quod ipse dicit §. κά. fin. ἐναντίον πολλῶν — ξένων — ὑβρίζουµην. cf. etiam §. 60. post med. Lenæis enim Dionysiis non intererant peregrini, quod docet luculentus Aristophanis locus in Acharnensibus v. 501. 502. Quo accedit, Dionysia, si simpliciter appellantur, e Ruhnkenii sententia, manifestis argumentis firmata ea, intelligenda esse magna, vel urbana. Quo minus itaque putemus injuriam a Midia factam esse Demostheni Διονυσίαις ἀστικοῖς, nihil impedit nisi Scholiastes ille Aristophanis, Jovialia mensi Anthesterioni assignans, cum magna Liberalia mense Elaphebolione (Febuario nostro et Martio æquali) celebrarentur. Sed, idem si erroris convictus est, in miscendis Ἀθηναίοις et τοῖς κατ' ἀγροὺς, a summo Ruhnkenio, ad Acharnensium v. 201., quidni eum, itidem in tempore τῶν Πανδίων designando, hallucinatum esse suspicemur, cum nihil præterea ejus sententiæ faveat? Harpocratio et

Suidas Jovialia post Liberalia fuisse celebrata narrant, quo ipso magna, vel urbana, innuant Liberalia. Si velis itaque defendere Scholium ad Arist. Nubes, Taylori rationem deseras necesse est, et Διάσια a Παρδίσις differre agnoscas. Ea est Corsini in Fastis Atticis sententia, qui Διάσια Anthesterioni assignat, Παρδία autem Elaphebolioni. Jam ratio reddenda est lectionis a me in textum receptæ: τῆ ὑστεραία τῶν Παρδίων. Nullis ea Codd. nititur, sed est e conjectura Palmerii. Firmatur tamen satis, ipsius Demosthenis (§. 8.) verbis; ut licuerit eam sine dubitatione in tali editione exprimere, pro Codd. et edd. depravato illo: ἐν Παρδίονι. Restat τῆς πομπῆς τῶ Διονύσῳ ἐν Πειραιεῖ mentio (§. 8. facta) nobis expendenda. Memoratur hoc festum hoc uno loco, ut difficile sit aliquid certi de eo statuere. Si reputemus, tria etiam hic enumerari Dionysia et constare de πομπῇ τῇ ἐπὶ Ἀθηναίῳ pariter ac de ταῖς ἐν ἄστει Διονυσίαις, reliquum esse festum Liberalium ruralium apparebit. Quid si illud est ipsum hoc ἐν Πειραιεῖ? Demus tribus Hippothoontidis erat ipse Piræeus, quod luculentis testimoniis ostendit Meursius in Piræeo. In demis autem agebantur Διονύσια τὰ κατ' ἀγροῦς, ut ex Aristophanis Acharnensibus docet Ruhnkentius l. c., quo pertinent hæc potissimum Comici verba (v. 263—267): φαλῆς — ἔκτω σ' ἔπει προσεῖπον, εἰς τὸν “ὄημον” ἔλθων ἄσμενος. Optaverat autem antea (v. 250) idem qui illa dicit Dicæopolis, ut sibi liceret ἀγαγεῖν — τὰ κατ' ἀγροῦς Διονύσια. Ejusdem generis videntur esse τὰ ἐν Βραυρωῶνι Διονύσια, de quibus est Hemsterhusii disputatio ad Pollucis lib. 9. 74. p. 1046. Sic, pro variis, ubi agebatur, demis, varia fortasse aseisecebat nomina universum hoc Liberalium ruralium festum; neque mirum sit, si Piræensia Liberalia, tanquam ceteris clariora et majori apparatu agi solita pro toto genere h. l. memorentur. Hanc qualemunque conjecturam eruditorum examini, meliora doceri paratus, relinquo. De choragia hoc loco disputandi otium fere mihi fecit Libanius in argumento, cui addere juvabit F. A. Wolfii in Prolegg. ad Leptineam (p. 374. seqq. vol. II.) rei explicationem. Illam tangere liceat quæstionem, qualis fuerit is, quem Demosthenes instruxit, chorus? Duobus orationis nostræ locis, §. 7. ubi memorantur οἱ κριταὶ τῶ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν, et §. 10. ubi ait noster σε κεχορηγημένοι ἀνδρατῆς ἀνδράσι satis apparet, tibicinum fuisse eum. Κριταὶ autem illi, post editum in theatro munus, sorte ducebantur ab Archonte, festi moderatore.

Injuriam a Demosthene acceptam genus paullo curatius exponere non ab re fuerit. Dicitur κενόδουλος εἰληφέναι. “Κενόδουλοι proprie sunt ipsarum articulorum in digitis prominentiæ, atque inde etiam plaga articulis inflicta.” Verba sunt Langbæni ad Longinum (p., Tollo, 136.) cf. Arist. Hist. animall. 1, 15. Hic vapulandi

modus quam ignominiosus fuerit et servorum proprius, docet prolixè Tollius ibid. p. 232. Jungitur illi, nostræ orationis §. κά. τὸ ἐπὶ κόρῃς τύψαι, i. e. τὸ τὴν γνώθον πλατεία πλῆξαι χεῖρὶ ε Phrynichi et Thomæ Magistri explicatione.

Oratio hæc ipsa scriptane sit solum an dicta ad iudices? quaerat aliquis. Docemur autem ab Æschine (§. κ'. §. οδ'. κ. Κτησιφ.) transegisse Demosthenem cum Midia, triginta minis ab eo acceptis. Posteriorem locum adscribere juvat: Δημοσθένης τὴν μισρὰν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον, ἣν οὗτος (ὁ Κτησιφῶν) παρὰ πάντας τοὺς νόμους γέγραφε στεφανῶσαι, μυριάκις κατατέθηκε, καὶ τούτων μισθοὺς εἴληψε, τραύματος ἐκ προνοίας γραφὰς γραφόμενος, καὶ κατακεκοινῶνται, ὥστε αὐτὸν οἶομαι τὰ τῶν κοινῶν ἴχνη τῶν Μειδίου εἶχειν ἔτι φανερά. ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐ κεφαλὴν, ἀλλὰ κεφάλαιον, κέκτηται. Hic, ubi plus liceat quam in justa Æschinis editione, non dubitavi asciscere ingeniosissimam Toupii conjecturam, qua ille joco, alias inficecto, aculeum se dedisse non immerito gloriatur: scribendo nimirum κεφάλαιον pro πρόσδορον, quod est in omnibus libris. Glossema hoc sapit; est enim κεφάλαιον caput, unde usuræ redeunt. Cum hac litis cauponandæ facilitate male profecto coit grandiloqua ista integritatis suæ ab omni corruptione alienæ ostentatio apud nostrum §. β'. et §. ξ'. Sic, ejus ingenium mirabamur, ejus animum pene contemnere discimus. Erat enim contra leges ipsas talis causæ remissio §. ιά. sq. et ιδ'. Quod igitur habita hæc non fuit oratio, eo factum esse putarunt veterum aliqui, ut affectam, non perpolitam, relinqueret eam orator. Inde repetitarum aliquot sententiarum rationem reddi posse judicat Photius. Ex hoc genere illa potissimum est similitudo, quam ab ἐράνω mutuatur bis, et §. κή. et νά. Demosthenes. Equidem Taylora assentior qui, cum Photio, hanc iterationem commentantis fuisse putat et fluctuantis, quo loco talis sententia aptissime poneretur? Simili modo, etsi ea brevior est locutio, bis legitur: ἔσται βραχὺς ὁ λόγος κἄν ἀνωθεν κ. τ. λ. §. κγ'. et μέ. Quale autem et quantum ingenii robur in oratore nostro fuerit, id tum maxime apparet, cum inchoatum hoc ejus et affectum modo opus tot ac tantis videmus splendere virtutibus. Maximi hæc oratio semper facta est ab elegantissimis quibusque omni ævi hominibus. Testis sit Plinius minor, citante Taylora.

* * *

EX EDITIONE HERVAGIANA

PRÆFATIO.

DEMOSTHENES pugno cæsus in theatro a Media Atheniensi prædivite, eum ad populum accusavit. Tunc enim ab illo pulsatus est

Demosthenes, cum Dionysia agerentur, qui ludi erant in honorem Liberi patris instituti, curatorque ludorum erat cum aliis delectus Demosthenes, quos choragos appellabant. eam injuriam, atque id crimen cum magnopere exaggerare vellet orator, aliquot hominum exempla recensens, qui ob hujuscemodi facinora in fraudem capitalem inciderant, et ab injuriis passis cæsi erant, ita inquit, *ὄ γὰρ ἡ πλεονεχία παρέστησε τὴν ὀργήν*, &c. Ut autem res melius intelligatur, uno aut altero versu locum altius repetitum traducam hoc modo, ac sesquiversu producam. Noverunt hoc multi, Evæona Læoda nantis fratrem inter epulas, in conventuque publico obtruncatum a Bæoto, unicum ob colaphum inflictum. neque vero unica plaga iræ impetum illi, sed ignominia civit. neque cædi ingenuis grave est, tametsi est ipsum grave. id enimvero demum grave est, ad contumeliam cædi. Siquidem multa facere, o viri Athenienses, existimari potest qui alium cædit, quorum partem, ne is quidem qui verberibus afficitur, indicare satis sermone atque effari possit, ipsa perpetrandæ rei specie, obtutu truculento, vocis atrocitate, adde cum sugillandi animo, quum inimicum se profitendo, denique quum pugnis, et quum in malam cædit. Atqui hæc promovent, hæc inquam emoveant de mentis suæ statu homines contumeliæ atque sugillationis insolentes. His commemorandis, o viri Athenienses, nemo est qui rei atrocitatem animis audientium oculisque repræsentare queat, præut quidem est injuria re ipsa conspicua omnibus numeris evidentia, iis qui rei spectatores fuerunt, ipsique adeo injuriam perpesso. Quorum verborum oratoris hæc sententia est, ea quæ rei adjuncta dicuntur (a Quintiliano etiam complexus causarum et circumstantiæ nomine appellantur, ut Græci appellant *περίστασις*) esse hujusmodi, ut magna ex parte animo magis concipi, quam verbo enunciari possint. Citatur autem hic locus a Jureconsulto in Cap. Aut facta §. qualitate rixæ. ff. de pœnis. Ubi cum Jureconsultus ea amplificationis argumenta quæ a circumstantia ducuntur, in septem modos digesserit, qualitatibus exemplum a Demosthene potissimum ducendum esse censuit, qui in qualitate et æstimatione injuriæ, facinoris perpetrati speciem (quod schema ipse vocat) animadvertendam esse duxit, hoc est, habitum et affectum corporis, animique tam pulsantis quam vapulantis, et quandam veluti actionem atque repræsentationem improbitatis ejus qui cædebat atque impotentis animi, contraque sædi ac pudendi aspectus ejus qui vapulabat exhibitionem, animo obversari judicium oportere, ut pœnam pro dignitate rei statuatur. In qualitate etiam ponit, traces minacesque oculos pulsantis, in eum qui pulsatur, tum vociferationem desævientis, territantisque eum qui violentiæ cedit. Quæ omnia accidere verisimile est, cum sugillandi animo id fit, id est, notam, ignominiamque inurendi homini integræ famæ intemera-

tique pudoris, quum inimicum se profitetur qui pulsatur, injuriamque ita accipi vult, tanquam ab inimico offendendique cupido illatam, cum plaga infligitur non expansa manu, sed in pugnum contracta, quo ictus sit nocentior et gravior, postremo cum in eam partem corporis de industria plaga incumbit, quo atrocissima noxa corpus multari potest, sugillataque ea pars esse ac diu manere conspicua, indeque facies delonestari. Hoc enim significat ἐπὶ κόρησιν, id est, κατὰ τῆς σιαγόνης πατάσαι, Atticorum lingua loquentibus. quod Interpreter ignarus *pupillam* transtulit, quasi κόρης Demosthenes scripsisset. Hæc sunt, inquit Demosthenes, quæ homines injuriis non assuetos animi impotentes faciunt, id est, quæ patientiam quantumvis prudenti excutunt. Quintilianus in sexto, de concitandis affectibus loquens, "Atrocitas," inquit, "crescit ex his, quid factum sit, a quo, in quem, quo animo, quo tempore, quo loco, quo modo, quæ omnia infinitos anfractus habent." Et paulum infra, "Plurimum tamen," inquit, "affert atrocitatis modus, si graviter, si contumeliose, ut Demosthenes ex parte percussi corporis, ex vultu ferientis, ex habitu invidiam Mediæ quærit." Idem alibi, "Namque in hoc eloquentiæ vis est, ut judicem non ad id tantum compellat, in quod ipse a rei natura ducetur, sed aut, qui non est, aut majorem quam est faciat affectum. Hæc est illa, quæ Dinosis vocatur, rebus indignis, asperis, invidiosis addens vim oratio, qua virtute præter alios plurimum Demosthenes valuit." Hæc et plura in Annotationibus posterioribus in Pandect. Budæus. Quin et Alcæus eundem locum exponit Dispositionum libro secundo, cap. 16.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ
 ΛΟΓΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΝΔΥΛΟΥ.

Pag.
 ed.
 Reisk.

ἘΟΡΤΗΝ ἤγονε ἱ Ἀθηναῖοι Διονύσιον, ἣν ἐκάλεον ἀπὸ τοῦ θεοῦ Διονύσια· ἐν δὲ ταύτῃ τραγικοὶ, καὶ κωμικοὶ, καὶ αὐλητῶν χοροὶ διηγωνίζοντο. καθίστασαν δὲ τοὺς χοροὺς αἱ φυλαὶ, δέκα τυγχάνουσιν· χορογὰς δὲ ἢ ἐκαστὴ φυλῆς, ἢ τὰ ἀναλόματα παρέχων τὰ περὶ τὸν χορὸν. ὁ ταύτην Δημοσθένης τῆς ἐαυτοῦ φυλῆς, τῆς Παιδιονίδος, ἐθέλωντος ἰπίστη χορηγός. ἐχθρῶν δὲ μεχρημένος τῷ Μειδίῳ, τῶν πλουσίων ἐνὶ φησὶ μὲν καὶ ἄλλα ¹ περὶ τὴν χορηγίαν ² αὐτοῦ πεισοθένας κενῶς, τὸ δὲ τελευταίον, ἐπὶ τῆς ἑρχόστροφας κονδυλίου ³ ἔλαβεν ἐναντίον πάντων τῶν θεατῶν. ἐπὶ τούτῳ κατηγορήσεν ἐν τῷ δήμῳ τοῦ Μειδίου, ὡς ἠσθεβηκότος εἰς τὴν ἑορτήν, καὶ ⁴ εἰς τὸν Διονύσιον. ἐκαλείτο δὲ ἡ τοιαύτη κατηγορία, προσβολή. ὁ μὲν οὖν δήμος κατέγνωκε τοῦ Μειδίου τὴν ἀσέβειαν. ἀγωνίζονται δὲ οὖν ἐν δικαστηρίῳ, περὶ τῆς τοῦ δήμου καταχειροτονίας. ἔδει γὰρ, καταγνήτος τοῦ δήμου, ⁵ δικαστέμεν κενῶν δευτέρου. ἔστιν οὖν ὁ ἀρχὸν περὶ ἰποτιμήσεως. οὐ γὰρ περὶ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ὁ Μειδίας ἀγωνίζεται, ἀλλὰ περὶ τοῦ τιμήματος, πότερον ἴρβωσι, ἢ ἀσβεβείας ἡφαιεῖ δικῆν. ἡμῶς οὖν ὁ λόγος τῆ σπᾶσει, τοῦ μὲν Μειδίου λέγοντος, ὕβριν εἶναι τὸ παραχθέν, ἐπειδὴ ἔτυψεν ἄνδρα ἐλεύθερον· τοῦ δὲ Δημοσθένους, ἀσέβειαν, ἐπειδὴ χορηγός ἦν ὁ τυφθεὶς, καὶ ἐν Διονυσίοις, καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ διὰ γὰρ τούτων καὶ ἠσθεβηκίνας τὸν Μειδίου φησὶν ὡς εἶναι διπλοῦν ὕβριν κατὰ ⁶ σύλληψιν, ὅταν μὴ ἐκβάλλοντες τὸ ὑπὸ τῶν ἀντιδικῶν εἰσαγόμενον ἵκεμα, καὶ ἕτερον αὐτῷ προστίθωμεν, ἅσπερ ἐπαύθη ὁ Δημοσθένης, τοῦ Μειδίου λέγοντος ὕβρικίνας, οἷκ ἐβάλλει μὲν οὐδὲ τὴν ὕβριν, προστίθησι δὲ αὐτῇ καὶ τὴν ἀσέβειαν.

508
 509

7 ἜΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

510

ΔΙΑΦΟΡΟΙ παρ' Ἀθηναίους ἤγοντο ἑορταί. ἐν αἷς ἦν τὰ Παναθηναία, ἅσπερ ἦν διπλᾶ, μικρὰ τε καὶ μεγάλα. καὶ τὰ μὲν μεγάλα κατὰ πενταετηρίδα ἐτελείτο· τὰ δὲ μικρὰ κατὰ τριετη-

¹ ἐπὶ R. ² ἰπ' αὐτοῦ T. ³ λαβεῖν T. ⁴ Deest εἰς. T. ⁵ τὸ δικαστ. κενῶν T. ⁶ σύλληψιν. ἔστι δ' ἑῷτος, ὅταν T. ⁷ ΑΛΛΩΣ.

ΠΕΡΙ] Ita ex Codd. Regg. a. β. et Vindob. non ὑπὲρ cum vulgatis. ΤΑΥΛΟΝ.
 Περὶ τὴν χορηγίαν] Ἐπι Edit. superiores, Ald. Felic. et Paris. cum MS. Baroc. et Vindob. Wolfius περὶ vel κατὰ legit. Variatum est in cæteris. παρὰ, ὑπὸ, Man. Codd. Regg. Lind. Ven. Bodl. Istud παρὰ est omnium optimum. Demosthenes statim inennte oratione, § α. πολλὰ καὶ βίαια παθῶν παρὰ πᾶσαν τὴν χορηγίαν. Proxime τὴν χορηγίαν αὐτοῦ Ald. Felic. Man. Paris. et MSS. nonnulli. ΤΑΥΛΟΝ. Vix dubito, quin, pro περὶ τὴν χορηγίαν αὐτοῦ πεπονθέναι, sit scribendum: παρὰ (hoc e Paris. a. nam περὶ sine auctore datum est ab H. Wolfio) τὴν χορηγίαν ἰπ' (hoc de conjectura additur) αὐτοῦ (lenem aliquot edd. habent) πεπονθέναι. SPALDING.
 λαβεῖν] Ἐλαβεν cum Ald. Bar. Felic. Man. Paris. Vindob. etc. legit et interpretatus est Wolfius. διέλαβεν Ven. λαβεῖν margo Benenali. ΤΑΥΛΟΝ.
 Προβολή] Videtur latius patuisse hoc actionis genus, quam hic a Libanio et a Thoma Magistro quoque finitur, qui fuisse

ait actionem in eos, qui in festo Dionysiorum deliquissent, καταχειροτονίως δὲ καὶ τὴν περὶ πάσης δικῆς κατηγορίαν. Aptissime ex locis Xenophontis, Isocratis et Æschinis, apud Taylorum in præf. ad hanc or. exhibitis, dixeris fuisse Provocationem ad populum. SPALDING.
 τὴν ἀσέβειαν] τὴν ante ἀσέβειαν abjecerim. IDEM.
 Περὶ ἰποτιμήσεως] De estimatione litis, ὅ, τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι. Postea [sc. §. §. med.] τὴν ἰποτιμήσιν alio nomine τὸ τίμημα vocat. WOLF.
 Στάσει] De constitutione causarum (vel statu) et quidem hac potissimum definitiva (ὀρκιστάσει) tironibus consulendus est Cic. de Inv. l. 1. c. 8. it. Quint. III. 6. 79. et passim hoc capite; loquitur enim Fabius ut de nota re, neque justam adhibet definitionem. SPALDING.
 ἜΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Desideratur hoc posterius Argumentum, quod ex editione Taylorana edere curavimus, in editione Spaldingii.
 Διπλᾶ] Restituimus ex Edit. Paris. et MS. Vindob. ΤΑΥΛΟΝ.

εἶδα. ἐν μὲν οὖν ταῖς μεγάλας γυμνασίαις τινα ἐγίνοντο, καὶ προῦβάλλετο ἀφ' ἑκάστης φυλῆς εἰς γυμνασιαρχοῦς, λαμβάναντες ἑαυτοὺς εἰς τὸ γυμνάζειν τοὺς ἐπιτελούσοντας τὴν ἑορτὴν, καὶ δάσκοντες τὰς τούτων δαπάναις τοῖς τῆς αὐτοῦ φυλῆς. ἤγετο δὲ παρ' αὐτῶν καὶ τὰ Διονύσια, καὶ ταῦτα διωπλᾶ, ¹μικρὰ τε κατ' ἔτος ἐν ἄστει, καὶ μεγάλα διὰ τριετηρίδος ἐν τοῖς ληνοῖς· ἐν οἷς προῦβάλλετο χορηγοῦν ἀφ' ἑκάστης φυλῆς πρὸς τὸ τρέφειν χορευτοὺς παιδῶν τε καὶ ἀνδρῶν· ἐλάμβανε δὲ εἰς τοῦτο χορηγοῦν ἐπιτάσας διὰ τῆς ἑορτῆς ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους οἱ χορηγοὶ καὶ ἤρισον, ὕμνος εἰς τὸν Δίονυσον ἄδοντες· καὶ τῶν κινῶντι τρίπους τὸ ἀθλον ἦν· ἐπειδὴ τὸν αὐτὸν ἦσαν καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Δίονυσον ὄντες. παυομένης δὲ τῆς ἑορτῆς, ἐν τῷ πρώτῳ μῶνι προῦβάλλετο οἱ χορηγοὶ τῆς μελλούσης ἐορτῆς, ἐν τῷ οὐκ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ παρεβλήθησαν οἱ χορηγοὶ ἐκάστης φυλῆς. ἐσπώνιζε δὲ ἡ Πανδιονίς, ἡ τοῦ Δημοσθένους φυλὴ, χορηγοῦν, καὶ ἠμέλεινα τὸ παρεῖναι ἔτος, τὸ δεύτερον, τὸ τρίτον. ἔτος δὲ ἦν πρὸ μῶνους τῆς ἑορτῆς τὸν ἀρχοντα συνέγειν τοὺς χορηγοῦς ἐκάστης φυλῆς εἰς τὸ λαχεῖν περὶ πάντων αὐλητῶν καὶ ἐλθόντων τῶν χορηγῶν ἐκάστης φυλῆς πλὴν τοῦ τῆς Πανδιονίδος, ἰδὼν ὁ Δημοσθένης τὴν αὐτοῦ φυλὴν ἀτιμαζομένην παραπάνω, τῆ μὴ κενεῖσθαι χορηγῶν, αὐτεπαγγέλτον καὶ αὐτοχρηματούμενον αὐτοῦ χορηγῶν τῆ φυλῆ καδίστασι· κενεῖσθαι ἐπηρεῖτο σαφῶς πάντων. ² καὶ λαχόντος· αὐτοῦ περὶ πάντων αὐλητῶν,

511

¹ δάσκοντας τούτων ² μικρὰ τε καὶ μεγάλα, καὶ τὰ μὲν μικρὰ ἤγετο κατ' ἔτος, τὰ δὲ μεγάλα διὰ τριετ.

³ καὶ δὴ

Δάσκοντες] *Eam utique lectionem quam revocavit Wolfius, interpretationemque suam juxta accommodavit, (cum Edit. constanter fere δάσκοντας, quod certe pro nihilo habeo) constat tamen, MSS. Codd. vel in varietate legendi, antiquæ scripturæ auctoritate, non Wolfii emendationem tueri, cum Lambini Codd. et Vindob. habeant εἰς τὸ γυμνάζειν τοὺς μέλλοντας ἐπιτελέσαι τὴν ἑορτὴν, καὶ διδόναι τὰς τούτων δαπάναις, et quæ sequuntur. IDEM.*

Τοῖς τῆς αὐτοῦ φυλῆς] *Scil. χορευταῖς, ἢ ἀγωνισταῖς. WOLF.*

Μικρὰ τε] *Fortasse μικρὰ τε κατ' ἔτος (ἢ κατ' ἕκαστον ἑνιαυτὸν) ἐν ἄστει, καὶ μεγάλα διὰ τριετηρίδος. Sic esse legendum colligi potest e vita Tragicorum Poetarum, Æschyli, Sophoclis, Euripidis, et Aphiarei apud Plutarchum in vita Isocratis, ubi fit mentio διδασκαλιῶν ἀστυμῶν καὶ ληναϊκῶν. WOLF. Vides, mi Lector, textum, quem cudi fecimus, esse ex Wolfiano penu, cum Edit. superiores, quas ille in hac nota reformare voluit, constanter legant μικρὰ τε καὶ μεγάλα διὰ τριετηρίδος. Sola Parisiensis, si Cod. Vindob. excipias, effusius paulo, et quodammodo ad Wolfii mentem propius: Διονύσια, καὶ ταῦτα διωπλᾶ, μικρὰ τε καὶ μεγάλα, καὶ τὰ μὲν μικρὰ ἤγετο κατ' ἔτος, τὰ δὲ μεγάλα διὰ τριετηρίδος ἐν τοῖς ληνοῖς. Utcunque distinxerit Wolfius inter Liberalia in urbe, et Liberalia ἐν τοῖς ληνοῖς, (et ego recte distinxisse non negaverim) Tu tamen cave fidem adhibeas Scriptori nostro anonymo, et hic, et in sequentibus, qui Festa Bacchi universaria alia, alia trieterica esse contendit. Neque enim vera ait. DIONYSIA peculiari commentario illustrare voluit I. Meursius, qui non pauca Festa Atheniensium dedita opera et multo literarum Imine elucidavit. Eos labores, sive injuria ætatis interceptos, sive ad umbili-*

cum non perductos, aliqua ex parte compensabant, quæ de istis sacris commentati sunt, Scaliger ὁ μέγας de Emend. Temporum, Is. Casaubonus Animadv. ad Athenæum, p. 445. et Commentar. ad Theophrast. p. 131. Castellanus de Festis Græcorum, Seldenus ad Marm. Oxon. p. 166. seqq. Edit. Mattaire, Viri docti ad Æliam. V. H. II. 13. 30. Petavius ad Themistii Orat. XII. Palmerius in Exercit. ad Auctores Græcos, p. 505. 617. Petitus ad LL. Atticas, p. 112. Edit. Wesseling. Meurs. Athen. Attic. p. 150. Spanhemius de usu Numismatum, et in Notis ad Aristoph. Nubes, Menægius denique in tractatu, quem de Fabula Terentii, Heautontimorumenos dicta, patrio idiomate conscripsit. TAYLOR.

Ἐπιστάσης δὲ τῆς ἑορτῆς] *Wolfius: Festo autem jam instante, minus recte; nec enim certabant inter se choragi festo jam instante, sed in ipsa festi celebratione. Reddendum itaque: Quum vero celebraretur festum. JURIN.*

Χορηγοὶ] *Wolfius: Ædiles. Sed Ædilis apud Romanos longe alia et longe major erat auctoritas et munus, quam choragi apud Athenienses. Malim itaque: Choragi, vel chori ductores, tum hic, tum ubique. IDEM.*

Ἐσπώνιζε δὲ] *Ita cum Paris. non δὴ. TAYLOR.*

Πρὸ μῶνους τῆς ἑορτῆς] *Ἐντὶ τοῦ, μῶνα πρὸ τῆς ἑορτῆς. WOLF.*

Εἰς τὸ λαχεῖν etc.] *Ἐντὶ τοῦ, εἰς τὸ κληροῦσθαι τοὺς αὐλητὰς. Quid inter τὸ λαχεῖν καὶ κληροῦσθαι differat, non est ignotum. IDEM.*

Πλὴν τοῦ τῆς Πανδιονίδος — τῆ φυλῆ καδίστασι] *Vid. Var. Lect.*

Καὶ λαχόντος] *Paris. καὶ δὴ λαχόντος. melius. Ἐτ pro λαχόντος in marg. κληροῦμένου. TAYLOR.*

συνέσραξεν ¹ αὐτῷ ἢ τήν τε πρῶτην, καὶ ἔλαχεν αὐτῷ ὁ καλλίστος τῶν αἰλιτῶν ὁ Πλε-
 φάνης. θεῶν ² οὐκ ἐκρίναται τὴν αὐτῷ χερὶν πλείον τῶν ἄλλων, ἐποίησεν αὐτὸν φορέσαι χρο-
 σοῦς στεφάνου. Μειδίας δὲ, τῶν πολιτευομένων ³ τις, ἂν σφόδρα πλούσιος καὶ πολλὰ δυνά-
 μεις, ἐξέταξεν τῷ Δημοσθένει γερμῶς διὰ τὰς αἰτίας, ἃς ἔχει ⁴ κατὰ μικρὸν ἐν τῷ λόγῳ, πολ-
 λήν τε καὶ ἄλλα παρανομίαι καὶ ἐπιπέραζε, καὶ δὴ ⁵ καὶ ὁ Δημοσθένης λέγει, ὅτι ἐμμένοντων τῶν
 κριτῶν τῷ καλῶς ἄσαντι δοῦναι τὴν ἰκτὴν, ὑπῆταν αὐτοῦς ὁ Μειδίας ἔλεγε, πλὴν Δημοσθένους.
 ὅθεν ὁ Δημοσθένης, ἔβλε ἐπέγραψε αὐτῷ, καὶ τελευτῶν, εἰς τοιαύτην ἔλθε μακίαν ὁ Μειδίας, ἅσπε
 ἐν τῷ θεάτρῳ κἀδύλον αὐτῷ παρασχεῖν, καὶ τὴν ἱερὰν περιπέριξαι ἐσθῶτα. καὶ ἰδὼν ὁ δῆμος
 ἐπιστάσαντι ἢ παρὰ τῆς παλαιᾶς ἐπὶ κακοῦ ἐλαμβάνεται. ἀπελθὼν δὲ ὁ Δημοσθένης ἐσκέ-
 ψατο τὴν παρὰ τὰ λόγια, καθυπερῶν αὐτῷ δημοσίων ἀδικημάτων ἐν βῆ καὶ διαβάλλει τὸν Μει-
 δίαν ἃς κλέψαντα ⁶ τῶν χροσῶν στεφάνων ὀνητοῦν παρὰ τοῦ χρυσοῦχου. ἄγει τοῖνυν αὐτὸν ἐπὶ
 τὸν κρισὶν ὁ βῆται, καταφύγει πλείστη καὶ τήν τε σφόδρῳ προσχευομένην. ἢ γὰρ τοῦ Μειδίου
 αἰτίας, καὶ ἢ τῶν παρανομῶν προπέτεια, τῇ καταδεδῆκῃ συμμαχεῖ. Ἡ δὲ στάσις ἰσχυρῆ,
 ζήτησις ἡμῶν ἰδίῳ ἵσχυρῳ τῷ ἐρωτηματί. ἢ μὲν γὰρ Μειδίας, ἰδιωτικὸν, ὁ δὲ βῆται, δημοσίον
 εἶναι κατασκευάζει. ὅσοι γὰρ ἔστιν, οὗ τὸ μὲν, πέπρακται, τὸ δὲ, λείπει πρὸς τὸ τέλος τοῦ 512
 ὀνηματος τῷ ἐπιπεδομένῳ τῷ πράγματι. ἃς ἐπὶ τοῦ τὸ κριστάφιον ἐξέταξας καὶ κερμομένου
 τιμωροῦχος. ἐνταῦθα γὰρ πέπρακται μὲν τὸ ἐρέξαι, λείπει δὲ τὸ τάφον ⁷ ἐρέξαι. λείπει γὰρ ὁ
 φοῖτος, ἀρεξαι μὲν, οὐ τάφον δὲ οὐ γὰρ ἐξενεκεῖν. ἢ δὲ δικάων ἀντιφέρει, ὅτι τὸ ἐρέξαι κρι-
 σοτάφον, τιμωροῦχος καλῶς. αὐ γὰρ αὐτὸς ῥέει, ὅτι κρισοτάφιον ἔστιν ἄλλ' ἃς τάφον ἐρέττων,
 ἐπεὶ κρισοτάφιον εἴρηται, ἀρεξίς μὲν δοῦναι δίκην. οὕτω κἀνταῦθα, πέπρακται μὲν τὸ τυψαί τὸν
 Δημοσθένειν λείπει δὲ, τὸ καλεῖσαι τὸν αὐτοχειροτόνητον χροσῶν. ὁ γὰρ Δημοσθένης λέγει, ὅτι
 χροσῶν ἐτυψαί: ὁ δὲ Μειδίας, ὅτι ⁸ χροσῶν οὐκ ἐτυψαί: αὐτοχειροτόνητος γὰρ ἦσθα ἄλλ' ⁹
 ἰδιώτην. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἡμιότιον ἀδικημα. Διπλοῦς ¹⁰ δὲ ἔρος εἶδος τοῦ κατὰ σύλληψιν.
 κατὰ σύλληψιν δὲ ἔστιν, ὅταν ὁ δικάων τὴν ¹¹ αὐτοῦ δικαιολογίαν καὶ τὴν τοῦ φεύγοντος εἰς ἐν
 συνάγῃ. εἶθα γὰρ οὗ τὸ μὲν, ἐκβάλλει ¹² τις, τὸ δὲ, δέχεται, ἀλλ' ἄμφω συγκροτεῖ καὶ συλ-
 λαμβάνει, ¹³ ποῦτα ἐπαρῶμεν τὰ εἶδη. φαίνεται οὐκ ἔστιν ἐν πολλοῖς τοῦτο πικρὸν μέγεθος, καὶ
 φάσκων ἅμα αὐτῷ καὶ τὴν πόλιν ὑβρίζουσαι. κεφάλαια δὲ, τὰ τῇ ¹³ στάσιι προσηκόντα ἔστι τοῦ

¹ αὐτῷ   ² οὐκ ὁ Δημοσθένης κριτ. τὸν αὐτῷ   ³ τις ὧν,   ⁴ μετὰ   ⁵ καὶ ὡς ὁ
⁶ ἀπὸ τῶν   ⁷ ἐρέξαι, οὐ κρισοτάφον.   ⁸ χροσῶν ἀπὸ τῶν οὐκ   ⁹ δὲ ὁ ἔρος
¹⁰ αὐτοῦ   ¹¹ τις   ¹² τοῦθ'   ¹³ τάξει

Συνέσραξεν κ. τ. λ.] Ὀμηρικῶς saepe Da-
 tivī pro Genitivis ponitur: sed hic lego
 aut αὐτῷ τῇ προθυμίᾳ, aut αὐτῷ τῆς προ-
 θυμίας. sub. ἕνεκα. WOLF. Olim legebat-
 ur αὐτῷ — τῇ προθυμίᾳ. marg. Par. αὐτοῦ.
 TAYLOR.

Καὶ ἔλαχεν] Ἀντὶ τοῦ, ἔλαχε τὸν ἀριστον.
 WOLF.

Τῶν πολιτευομένων τις] Wolfius: unus
 ex civitatis gubernatoribus. Rectius puto:
 unus ex Rhetorum numero, vel unus ex
 corum numero, qui civitatis negotiis se im-
 miscabant. JURIN.

Πολὴ δὲ δυνάμενος] Wolfius: magna aucto-
 ritatis, malim, magna potentia. Auctori-
 tas enim virtuti tribuitur: potentiam ve-
 ro factione et partium studio vel impro-
 bissimi nonnunquam consequuntur. IDEM.

καὶ δὴ καὶ] Tum vere quoque: Wolfius.
 Erratum forte preli est, et legendum:
 Tum vero quoque. IDEM.

Τῷ καλῶς ἄσαντι δοῦναι τὴν ἰκτὴν] Wolf-
 ius: se victoriam illi daturus, qui praclare
 cecinisset. Vertendum: qui optime ceci-
 nisset. IDEM.

Ἐν τῷ θεάτρῳ] Ut ei aloram impingeret,
 et vestem dilaceraret. Wolfius. Quem
 miror in Interpretatione eas potissimum
 voces omisisse, quibus Orator ipse tantam
 vim et auctoritatem tribuit: ut impinge-
 ret in theatro, et vestem sacram dilacera-
 ret. Vid. ζ. ζ. med. ζ. κ. med. ζ. κά.

fin. TAYLOR. Legendum: ut etiam in
 teatro ei aloram impingeret, et vestem
 sacram dilaceraret. JURIN.

λείπει δὲ τὸ τάφον ἐρέξαι] Wolfius: am-
 bigitur vero, an sepulcrum sit effossum.
 Rectius: id vero deest, ut sepulcrum fue-
 rit, quod effossum sit. IDEM.

Ὁ δὲ δικάων ἀντιφέρει] Wolfius: Accusa-
 tor vero objicit. Rectius: reponit, vel
 retorquet. IDEM.

τὸν αὐτοχειροτόνητον] Wolfius: qui ultro
 sese obtulit. Melius: qui, nemine suffra-
 gium ferente, se ipse obtulit. IDEM.

αὐτοχειροτόνητος γὰρ ἦσθα] Wolfius:
 nam tuo suffragio es creatus. Verten-
 dum: nam tuo unius suffragio es creatus.
 IDEM.

Ἄλλ' ἰδιώτην] Editio Parisiensis cum
 Cod. Vindob. multa in hoc argumento
 pleniora et disertiora habet, sed quibus
 sensus non magnopere adjuvat. Ut in
 hoc loco: ὁ δὲ Μειδίας, ὅτι χροσῶν ἀ-
 πλῶς οὐκ ἐτυψαί: αὐτοχειροτόνητος γὰρ
 ἦσθα: ἀλλὰ Δημοσθέειν ἰδιώτην ὄντα:
 τὸ δὲ τυψαί ἰδιώτην οὐκ ἔστιν ἡμιότιον
 ἀδικημα. Eodem tenore orationis proced-
 unt in iis, quae mox sequuntur: φαίνεται
 οὐκ ὁ Δημοσθένης — καὶ φάσκων ἅμα
 Δημοσθέειν κ. τ. λ. TAYLOR.

Τοῦτῳ] Recte Wolfius pro τοῦθ' Edi-
 tionum omnium superiorum. IDEM.

κεφάλαια δὲ, τὰ τῇ τάξει προσηκόντα]

513

λόγῳ. τὰ δὲ προίμια, καταφορικά, ὑπερβολὴν ἔχοντα πολλὴν, καὶ τῶν περιστάτικῶν αἰζητῆ. τὸ γὰρ, οὐ πρὸς ἅπαντας, καὶ οὐ πρὸς ἐμὲ μόνον, καὶ τὸ αἰεὶ, τὴν μελέτην τῆς ἀσπασίας, καὶ οὐ πρὸς ἅπαντας ἐκ τύχης ἡμαρτηκίᾳ δεικνύσι. κεφάλαια δὲ τοῦ ¹ λόγου ταῦτα, ἕξος, ἀνδοξισμῶς, γλαμπλομοδέτου, συλλογισμῶς, ² πηλικότης, μία τῶν ἀντιθετικῶν, μεθ' ³ ἣν τὸ μεταληπτικόν, καὶ ἀντιληπτικόν. ἐνταῦθα διὰ τεσσάρων ἔξων ὁ ῥήτωρ ἐμπλέκει τὴν κατηγορίαν, δεικνύων, ὅτι δημοσίᾳ Μειδίας ἠδίκησεν. ἔστι ⁴ δὲ πρῶτος ἕξος οὗτος, ὅτι οἱ ἐν ἐρτῇ ἀδικούντες, δημοσίῳ ἀδικίᾳ ποιοῦσι. δεύτερος ἕξος, καὶ μάλιστα ⁵ εἰάν οἱ χρηστῶ ἀδικούνται. ⁶ Τρίτος, ὅτι πᾶσα ἕβρις δημοσίῳ ἐστὶν ἀδικίᾳ· παραλογίζεται δὲ ἐνταῦθα ἐκ τῆς ὁμανυμίας τῆς ἕβριος, λέγεται γὰρ ἕβρις ἢ δι' αἰσχρομύρας, καὶ ἢ διὰ λόγων, καὶ ἢ διὰ πληγῶν, δημοσίῳ δὲ ἀδικίᾳ ἠλοῦτο τὴν αἰσχρομύραν, τῆ οὖν ὁμανυμία παρελογίσαστο. τέταρτος ἕξος, ὅτι ὁ πάντας αἰεὶ ἕβριζον δημοσίᾳ ἀδικεῖ· εἰ γὰρ τὸ δημοσίῳ ἐν πάντων συνίσταται, ἀρα δημοσίῳ τὰ δίκαια. τίθησι δὲ σπηματικῶς ἐν τῇ προίμῳ τὰς τέτταρας ἕξους. ἐκ τούτων εἰσὶν ἐν τοῖς ἀγῶσι τρεῖς. τὸν δὲ ⁷ τέταρτον τίθησιν ἐν τῇ παρεικθᾶσει. ⁸ Δικαίως λέγει γὰρ ὅτι πάντας ἕβριζον δημοσίᾳ ἀδικεῖ, πρὸς ἕβρις λέγων τὸν πρῶτον αὐτοῦ βίον. ἔχει δὲ ⁹ ὁ λόγος οὗτος δύο προίμια· τὸ πρῶτον ἐκ ἀναβολῆς εἰλημμένον τοῦ ἐπιπέτου, καὶ ἐκ συστασεως τοῦ οὐκ αἰεὶν προσάπτου, καὶ ἐκ ἀσροσχηθῆ. ἔστι δὲ ἡ πρότασις ἡμετέρας· καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέλος ἀκατάσκευον τὸ δὲ δεύτερον καὶ αὐτὸ ἡμετέρας. καὶ κατασκευάζει τούτων ἐκάτερα. εἴτα ἐπιφέρει τὸ συμπέρασμα, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ προσήχη. ¹⁰ Ὅρος κατὰ σύλληψιν. λέγεται δὲ οὕτως, ὅταν τοῦ φερόμενος ἀντονομάζοντος, ὁ δικάων καὶ τούτου κτήσιν ἐπέσθῃον αὐτὸν εἶναι λέγη τῇ νόματι. ὥστε ¹¹ διπλῶς ἐστὶν, ἐπεὶ δύο ¹² περιέχει ἑγγυήματα. ¹² παραδείγματα. ὁ στρατηγὸς ὁ βιασάμενος τὴν παραδείξασιν κόρην ὑπὸ

514

¹ λόγου εἰσι ταῦτα   ² πηλικότης πρὸς τι, καὶ μία   ³ ἦν ἐπιπέτει τὸ
⁴ δὲ ὁ πρῶτος   ⁵ Deest εἶν.   ⁶ τρίτος ἕξος   ⁷ τέταρτον ἔξων   ⁸ καὶ δικαίως.
⁹ ὁ παρὸν λόγος   ¹⁰ διπλῶς   ¹¹ περιέχει   ¹² παραδείγματα ὁ

Videntur aut hæc verba redundare, aut ipsa capitum enumeratio deesse. Fortassis etiam legendum προίκοντα, ἀντὶ τοῦ, προίοντα. WOLF. Nihil eorum, quæ suspicatus est bonus Wolfius, aut redundat, aut deest, neque fortassis legendum προσήκοντα. Tu tamen cum marg. Edit. Benenati et Vindob. leges τῇ στάσει προσήκοντα non, τῇ τάξει, et versionem pariter reformabis. Monendus es autem, abesse nonnulla, quæ hic leguntur, a Codd. Vindob. et Reg. a. atque ita procedere sententiam integræ simillimam: κεφάλαια δὲ, τὰ τῇ στάσει προσήκοντα, τὰ δὲ προίμια καταφορικά, ὑπερβολὴν ἔχοντα πολλὴν κ. τ. λ. Unde admonuit doctissimus Marklandus, aliquid hujusmodi subsesse: scil. κεφάλαια δὲ, τὰ τῇ στάσει προσήκοντα, τὰ δὲ προίμια etc. Hucusque enim a linea 11ma. paginæ prioris de Statu disseruerat: Jam ad Proœmia explicanda accingitur. TAYLOR. Wolfius: Ac capita in oratione ordine posita, hæc sunt. At nisi Græca corrupta sint, vertendum videtur, Habet autem oratio capita ordini instituto convenientia. JURIN.

Ἐπερβολὴν] Τούτῃστιν, αἰζητικά. Sed περιεβολὴν pene malim, de qua vide Hermogenem. ὑπερβολὴν Cicero superlativem, nonnulli excessum vertunt. WOLF. περιεβολὴν, qua voce tantopere delectabatur Wolfius, ut eam, non alteram, lectionem interpretatione donaret, habent MSS. quibus usi sunt Aldus, Manutius et Felicianus. TAYLOR.

Τὸ γὰρ, οὐ πρὸς ἅπαντας, καὶ οὐ πρὸς ἐμὲ μόνον, καὶ τὸ αἰεὶ] Agitur hic de vehementia qua orationem orditur Orator, ubi hæc verba habet, τὴν ἕβριν ἢ πρὸς ἅπαντας

αἰεὶ χρῆται Μειδίας. Itaque proculdubio legendum, τὸ γὰρ, πρὸς ἅπαντας, vel saltem, τὸ γὰρ, ἢ πρὸς ἅπαντας. Id cum non animadverteret Wolfius, multum ab Expositoris mente aberravit. Cum enim reddit, Id quod hoc, Annon adversus omnes? et, non contra me solum: item, petulantiam semper meditatunt, et, non semel fortuito deliquisse, ostendunt; vertere potius debuisset, Istud enim adversus omnes, et non in me solum, et istud, semper, studium improbitatis, non semel fortuito deliquisse ostendunt. JURIN.

[Γνώμη νομοδέτου] Wolfius, sententia legislatoris. Potius, legislatoris consilium, vel scopus. IDEM.

Ἐάν — ἀδικούντα] Ἐάν — ἀδικούντα i.

MARKLAND.

Αἰσχρομύρας] Αἰσχρολογίας MSS. Ald. cum Vindob. et marg. Par. ubi etiam hic locus ita legitur: λέγεται γὰρ ἕβρις ἢ δι' αἰσχρολογίας γινωμένη. λέγεται ἕβρις καὶ ἢ διὰ λόγων. λέγεται σάβιν ἕβρις καὶ ἢ διὰ πληγῶν. TAYLOR.

Ὅρος κ. τ. λ.] Vix habeo necesse admonere lectorem, hæc non continuari orationis filo, (cum supra explicatum sit, quid intellexerint Rhetores per Ὅρον κατὰ σύλληψιν. Vid. pag. 16. v. 23.) veram assuta esse ex notula novi alicujus Magistri, qui et rhetoricas suas quisquillas huic loco allevit. Absunt a Vindob. Juxta etiam habeo et id quoque notare, et exitum hujus argumenti in nonnullis Edit. conglutinari cum Scholiorum initio; et in nonnullis, puta in Parisina, adhærescere etiam quædam, quæ Wolfius nulla cum lectoris injuria plane omisit. Pro v. antepen. λέγεται δὲ οὕτως, maluit præstantissimi

τοῦ πρῶτου, καὶ ἄρα οὐκ ἔστιν ἀδικία, καὶ ἀποκαταστασις καὶ δικαιοσύνη. ἀλλὰ βιάσασθαι ὁ δὲ πρῶτος, ἀμφοτέροις αὐτὸν φάσκων ἰσχυροῦν¹ εἶναι.

¹ ἔτι καὶ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἀπειθήκου ὁ δὲ λόγος δι' ἐπὶ αἵτου προάγεται, ἥτοι δικαιοσύνη τοῦ πρῶτου καὶ τὸ τέλος δικαιοσύνη καὶ κατασκευὴ διὰ τοῦ δικαίου.

mus Marklandus λέγεται δὲ αὐτός, uti pag. 14. v. 15. ἔχει κατὰ σύλληψιν. ἔστι δ' αὐτός. Deinde p. 17. v. ult. delet punctum post παραδείγμα. παραδείγμα ὁ στρατηγός (ἔστιν sc. subintellecto) ne casus

ille, quem rectum vocant, ὁ στρατηγός, verbo suo destituatur. ib. quoque leges cum MSS. Lambini τὴν παρακαταθέσαν. Sed de his satis. Aliquando Demosthenem ipsum dicentem audiamus. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΚΟΝΔΥΛΟΥ.

α. ΤΗΝ μὲν ἀσέλγειαν, ἢ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὴν 514
 ὕβριν, ἢ πρὸς ἀπαντας αἰεὶ χορταί Μειδίας, οὐδένα οὐδ'
 ὕμῶν, οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἀγροεῖν οἰομαι. ἔγω δ',
 ὅπως ἂν καὶ ὕμῶν ἕκαστος ὑβρισθεὶς προελετο προῦξαι,
 τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐποίησα. καὶ προῦβαλόμην ἀδικεῖν τοῦτοί
 περὶ τὴν ἐρωτήν, οὐ μόνον πληγὰς ὑπ' αὐτοῦ λαβὼν τοῖς
 Διουσίαις, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια παθὼν
 παρὰ πάντα τὴν χορηγίαν. ἐπειδὴ δὲ, καλῶς καὶ τὰ δί-
 καια ποιεῖν, ὁ δῆμος ἀπᾶς οὕτως ἐργασίη καὶ παραξύνθη,
 καὶ σφοδρὰ ἐσπούδασεν ἐφ' οἷς ἠδικημένῳ μοι συνηδεῖ, ὥστε,
 πάντα ποιῶντος τούτου καὶ τῶν ἄλλων ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐκ 515
 ἐπέστη, οὐδ' ἀπέβλεψεν εἰς τὰς οὐσίας τὰς τούτων, οὐδὲ
 τὰς ὑποσχέσεις, ἀλλὰ μιᾷ γνώμῃ κατεχειροτόνησεν αὐτοῦ
 πολλοὺ μοι προσόντες, ἢ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐν τῷ

α. Ἐγὼ δ', ὅπως ἂν ὕμῶν ἕκαστος καὶ ὑβρισθεὶς προελετο προῦξαι] τὸ καὶ αὐτὸ abundat, aut deest participium aliquod, cujusmodi sit περιπλοκασιδής (αὐτὸ πληγῆς) καὶ ὑβρισθεὶς. Sed rectissime legi

videtur: ἐγὼ δ', ὅπως ἂν καὶ ὕμῶν ἕκαστος ὑβρισθεὶς κ. τ. λ. WOLF. Edidi juxta Wolfii certissimam emendationem, cui suffragantur MSS. Aug. Ven. Bar. ΤΛΥ-ΙΟΡ.

δικαστηρίῳ νῦν ὄντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἡξίουσιν καὶ παρεκκελεύοντο ἐπεξελεῖσθαι, καὶ παραδούναί τούτους εἰς ὑμᾶς· ὡς μὲν ἔμοι δοκεῖ, οἱ αὐθόρμητοι, ὡς ἀπόροις Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς θεούς, καὶ δεῖνα πεποθεῖνα κομιζόμενοι ἐμὲ, καὶ ὄχι αἶμα βουλομένοι λαβεῖν, ἀν' ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπεθεῖναι τοῖς θεοῖσι ὄντα καὶ ἐδελύον, καὶ οὐδὲ καθεκτόν ἐστι.

Β. Οὐτα δὲ τρίτῳ ἐχρησάμενος, ὅσα ¹ μὲν παρ' ἐμοῦ προσήκε συλαχθῆναι, πάντα δικαίως ὑμῶν τετραχῆται, καὶ κατηγορησῶν, ἐπειδὴ τις εἰσάγει, πάρεμι, ὡς ὁρατε, πολλὰ μὲν, ὡς ἀπόροις Ἀθηναῖοι, χρέματ', ἐξόν μοι λαβεῖν, ὥστε μὴ κατηγορεῖν, οὐ λαβεῖν, πολλὰς δὲ ὀνύσσας καὶ χαρῆτας, καὶ καὶ δι' ἀπειλας, ὑπομειπας, ἃ δ' ἐν ὑμῶν μετὰ ταῦτα ἔστιν ² ὑπόλοιπα, ὅσα πλείοσιν οὗτος ἠνώχληκε καὶ

¹ μὲν [ἐμ] παρ' R.

² ὑπόλοιπα. ἰσφ γὰρ πλείοσιν T.

καὶ διακρίμα ἐπαλάμην κ. τ. λ.] Wolff versio, quaequam mentem auctoris tetigit, est contenta nimis, ideoque subobscurior. Dilucidior et fecundior multo Italiana: *Parte persicche — e parte perche onderano far vendetta dell' altre cose. nelle quali' ho come vosto insolente, malagrio, e non piu supportabile. Pro di' ἐπὶ τῶν ἄλλων, κ. τ. λ. ἐν ἐπὶ τῶν ἄλλων quibusdam non displicet. IDEM.*

Β'. Οὐτα δὲ τρίτῳ ἐχρησάμενος, ὅσα μὲν παρ' ἐμοῦ — προσήκε — συλαχθῆναι — πάντα δικαίως ὑμῶν τετραχῆται — καὶ κατηγορησῶν — ἐπειδὴ τις εἰσάγει — πάρεμι, ὡς ὁρατε, πολλὰ μὲν, ὡς ἀπόροις Ἀθηναῖοι, χρέματ', ἐξόν μοι λαβεῖν, ὥστε μὴ κατηγορεῖν, οὐ λαβεῖν, πολλὰς δὲ ὀνύσσας καὶ χαρῆτας, καὶ καὶ δι' ἀπειλας, ὑπομειπας, ἃ δ' ἐν ὑμῶν μετὰ ταῦτα ἔστιν ὑπόλοιπα, ὅσα πλείοσιν οὗτος ἠνώχληκε καὶ

Hunc in modum haec interponenda videntur, ut eam periodum, non plures conficerent, quo modo hactenus edita fuerunt. Sententia manifesta est. Quae quidem in me sita erant, inquit Orator, ea omnia vobis integra praestitit: quod autem postea vestra potentate est, jus meum me consecutum spero, et quidem tanto magis, quanto magis iste vobis molestus est. Hoc si vidisset Wolfius, scripssisset non, *quae a me observari conueniebat*, — *et quae iam apud vos reliqua sunt experiri voluerim*. Nam quanto, sed, *quae quidem a me observari conueniebat*, — *quae vobis post caetera vobis reliqua sunt*, nam quanto etc. JUBIN.

Ὅσα μὲν] Omnis cum H. Wolfio et aliquot MSS. et edd. añ, quod jure displicebat Reiskio. Neque erat, quod parceret vocabulo, propter ἡμῶν, quod in eo latere suspicabatur. Nequaquam enim "hic loci prorsus est necessarium ἡμῶν hoc," ut ait ille. Alia ratio τῶν añ est infra §. ζ'. ubi idem est, quod hic ἡμῶν δὲ τρίτῳ ἐχρησάμενος. SPALDING.

ἡμῶν τετραχῆται] Vel ἡμῶν del. vel significat vestrā omnia. APOCR.

Κατηγορησῶν] Ergo proxiimum hoc antecessit agendi potestatem? vide Ulpian. WOLF.

εἰσάγει.] εἰσάγειν utroque modo dicitur, et de privato, qui causam aliquam defert ad iudices, et de magistrato, qui iudices jubet tractare causam. Haec nostri loci est ratio; illa infra: ἡ κληρῶς — οὐδ' εἰσάγειν τὸ πρῶτον κ. τ. λ. etc.

Χρέματ' ἐξόν] Distingue: πολλὰ μὲν — χρέματ' ἐξόν μοι λαβεῖν ὥστε μὴ κατηγορεῖν, οὐ λαβεῖν. MARKLAND.

Ἄ δ' ἐν ὑμῶν κ. τ. λ.] Aut ἐπὶ κοινῷ repetendum ὑπομειπας, aut ἐλλειπτικῶς est, aut fortassis addendum προσηύμενος. WOLF. Nihil horum: neque deest quodam, nisi verbum substantivum, et distinctio: ἃ δ' ἐν ὑμῶν (ἐστὶ) μετὰ ταῦτα, ἔστιν ὑπόλοιπα, quae vero in vobis deinceps sita sunt, ea restant; hoc est, quod superest, iudices, a vobis dependet. Et rationem reddit proxime sequens sententia. Vel poni potest comma post ἡμῶν. Ἐν ὑμῶν, in vestra potentate, ut §. ζγ'. MARKLAND.

ὑπόλοιπα] Tametsi textam Reiskianam secutus sum, non confectam tamen habeo rem de hujus loci lectione. Impedit in primis auctoritas qualiscunque Ulpiani, quo minus constituto Reiskiana acquiescam γὰρ post ἰσφ. quod, cum aliquot Codd. exprimat Reiskio, fuisse ad distinctendam sententiam repetitum a prototextu, sicut Ulpianus interpretatur. Evidet enim, post ὑπόλοιπα esse ἀποστασιν. Utrouque modo constitueris locum, dis-

¹ παρήγγελκεν, — ἐώρων γὰρ αὐτὸν ἄρτι πρὸ τῶν δικαστηρίων οἷα ἐποίει —, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐλπίζω τὸ δίκαιον ἔξειν. οὐ γὰρ ἂν καταγνοίην ὑμῶν οὐδενός, οὐδ' ὡς, περὶ ἧν πρὸς ἐμὲ ἐσπουδάσατε αὐτοὶ πρότερον, τούτων ἀμελήσετε, οὐδ' ὡς, ἵνα Μειδίας ἀδεῶς ² τὸ λοιπὸν ὑβρίζῃ, ψηφιεῖται τις ὑμῶν, ὁμωμοκῶς, ἄλλο τι, πλὴν ³ ὅτι ἂν ἡγήται δίκαιον.

γ. Εἰ μὲν οὖν, αἱ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρανόμων, ⁴ παρ᾽ ἀπρεσβείας, ἢ τινος ἄλλης τοιαύτης αἰτίας ⁵ ἡμελλόν αὐτοῦ κατηγορεῖν, οὐδὲν ἂν ὑμῶν ἤξιουν δεῖσθαι, νομίζων τῷ μὲν κατηγορῶν περὶ τῶν τοιούτων προσήκειν ἐξελέγχειν 516 μόνον, τῷ δὲ φεύγοντι, καὶ παραιτεῖσθαι. ἐπειδὴ δὲ τοῦς τε κριτὰς διαφθείραντος τούτου τότε, καὶ διὰ τοῦτο τῆς φυλῆς ἀδίκως ἀφαιρεθείσης τὸν τρίποδα, καὶ αὐτὸς πληγὰς εἰληφώς, καὶ ὑβρισμένος, οἷα οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος πώποτε χορηγὸς ὑβρίσθη, ἢν ὑπὲρ τούτων ἀγανακτήσας καὶ συνοργισθεὶς καταχειροτονίαν ὁ δῆμος ἐποίησατο, ταύτην εἰσέρχομαι, οὐκ οἰκνήσω καὶ δεῖσθαι. εἰ γὰρ οἶόν τε τοῦτ' εἰπεῖν, ἐγὼ νῦν φεύγω, εἴπερ ὑβρισθέντα μηδεμιᾶς τυχεῖν δίκης ἔστι τις συμφορά. δέομαι οὖν ὑμῶν ἀπάντων, ὧ

¹ παρήγγειλεν T. R.

² τοιοσπὸν T.

³ ὅ, τι T. R.

⁴ ἢ παρ᾽ ἀπρεσβείας T. R.

⁵ ἡμελλόν T.

plicet tautologia illa: μετὰ ταῦτα — ἐπίλοιπα, neque bene dici putem ἐν ὑμῖν ἐστὶν ὑπόλοιπα cum præp. ἐν. Quid si alitum est μετὰ ab eo, qui ταῦτα non intellexerit? Locus foret hujusmodi ἂ δ' ἐν ὑμῖν, ταῦτά ἐστιν ὑπόλοιπα. Sic infra: τοῦτο γὰρ ὑπόλοιπον. At ne sic quidem ἀποσιώπησις ulla in hoc loco apparet. Eam igitur agnoscam post παρήγγελκεν, quo fortasse pertinet demum, quæ monet Ulpianus, qui, ἀπρητημένος, inquit, ἐστὶν ὁ λόγος. ἠκολούθησε γὰρ οὕτως ἂν ὁ νοῦς ἔσω δὲ (sic, et præstat fortasse hoc) πλ. ο. ἦ. κ. π. τοσοῦτῳ μᾶλλον προσδοκᾷ λήφεισθαι τὴν ψήφον. Subjicit autem orator pro his, præter expectationem: τοσοῦτῳ κ. τ. λ. quæ cedunt in honorem judicium. Quod inter exponendum infercit Reisk. ἐμοί, post ὑμῖν, nusquam, unde habeat, apparet. SPALDING.

“Ὅσα γὰρ] Istud γὰρ restituit Wolfius. Deest in Ven. Bar. Reg. a. et Aug. Verte autem: quanto pluribus iste molestius concitavit et denunciavit. TAYLOR.

γ. Παρανόμων] Παρανόμων non est violatarum legum, sed, ut Interpres Italus feliciter vertit, di leggi mal poste. Quod so-

mel annotasse sufficiat. IDEM. Bene monet Taylorus τὴν παρανόμων γραφὴν esse actionem legum male rogatarum, non “violatarum.” Exemplum luculentum, inter plurima, sit Pro Cor. Αἰσχίνης — ἀπῆνεγκε — παρανόμων γραφὴν κατὰ Κτησιφάντος — ὅτι ἔγραφε παρανόμον ψήφισμα. ed. Reisk. p. 243. SPALDING.

Εἰσέρχομαι] Neque vim hujus locutionis, neque totum loci tenorem cepit, saltem non expressit, Interpres Latinus: Ubique præstat Italus, omnium, quos vidi unquam, felicissimus: Oltre ch' io vengo nel giudicio con quella condannagione, la quale il popolo per queste cose isdegnato et adirato ha fatto, non dubiterò anco di recorrere a i preghi. Scilicet præjudicium tulit Populus contra Midiam in æde Bacchi congregatus, quod nunc Demosthenes in jure persequitur. TAYLOR. Καταχειροτονίαν εἰσέρχεσθαι idem est ac δίκην ἤδη καταχειροτονημένην εἰσέρχεσθαι, neque opus est supplemento Reiskiano βεβαιωσόμενος. SPALDING. Malim ἐπεισέρχομαι, persequor. AUGER.

Συμφορὰ] Ὅ φεύγων ἐστὶν ὁ συμφορὰ κεραιμένος in omni judicio; si igitur recte

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἱκετεύω, πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαι μου λέγοντος. ἔπειτ', εἰάν ἐπιδείξω Μειδίαν τουτονὶ μὴ μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑμᾶς, καὶ εἰς τοὺς νόμους, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὑβριστά, βοηθῆσαι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ οὕτω πως ἔχει, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑβρισμαὶ μὲν ἐγώ, καὶ προπεπηλάκισται τὸ σῶμα τούμῳ τότε, ἀγωνιεῖται δὲ καὶ κριθήσεται τὸ πρᾶγμα νυνί, πότερον ἐξεῖναι δεῖ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ εἰς τὸν τυχόντ' ὑμῶν ἀδεῶς ὑβρίζειν, ἢ μή. εἴ τις οὖν ὑμῶν ἄρα καὶ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον τῶν ἰδίων τινὸς ἕνεκα γίνεσθαι τὸν ἀγῶνα τόνδε ὑπελάμβανεν, ἐνθυμηθεῖς νῦν, ὅτι δημοσίᾳ συμφέρει, μηδενὶ μηδὲν ἐξεῖναι ¹ τοιοῦτόν τι ποιεῖν, ὡς ὑπὲρ κοινού τοῦ πράγματος ὄντος, καὶ προσέχων ἀκουσάτω, καὶ τὰ φαινόμενα αὐτῷ δικαιοτάτ' εἶναι, ταῦτα ψηφισάσθω. ἀναγνώσεται δὲ πρῶτον μὲν ὑμῖν τὸν νόμον, καθ' ὃν εἰσιν αἱ προβολαί. μετὰ δὲ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. λέγε τὸν νόμον.

517

ΝΟΜΟΣ.

Τοὺς πρυτάνεις ποιῶν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου τῇ ὑστεραίᾳ ² τῶν Πανδίων.

¹ τοιοῦτο ποιεῖν T.

² ἐν Πανδίοις T. ἐν Πανδίωνι R.

potest appellari συμφερά, τὸ ὑβρισθέντα μηδεμίᾳς τυχεῖν δίκης (ut potest sane) poterit etiam Demosthenes dici φεύγειν h. e. reus esse. SPALDING.

Καὶ ἐμοὶ] Concinnitatis servandæ causa inserere velit Reisk. καὶ τοῖς νόμοις. In esse hoc potest τῶ: ὑμῖν αὐτοῖς, neque ad concinnitatem sufficiat, quæ quartum etiam membrum desiderat hoc loco. Simili modo ἡμεῖς (οἱ ἀκραταί) et νόμοι ut unum tractantur ab Æschine, initio contra Ctesiph. πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς, δεύτερον δὲ τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν. IDEM.

Εἴ τις οὖν] Oñ abest a Cod. Bavarico. Libentius proscrisperim ἄρα, quod sequitur. Utrumque certe vix placet hoc loco. Ne καὶ quidem videtur bujus loci esse. Fortasse latet aliquid exquisitius in illis ἄρα καὶ. Quid si, pro ἄρα καὶ, legitur ἄνδρες δικασταί? IDEM.

Τοιοῦτο] Sic Wolfius pro τῷτο Aldi, Manutii, aliorum: τοιοῦτο Cod. optimus Reg. a. et Vindob. τοιοῦτό τι Baroc. Aug. Verum, ut Fabricius recte observavit, tum μηδὲν erit omittendum. Proxime fortasse v. 14. monente Viro eruditissimo, cui tantum debet lector, τὰ φαινόμενα αὐ-

τῶ, sibi scilicet. TAYLOR. Valde placet Marklandi lectio αὐτῶ, per asperum. SPALDING.

Ἀναγνώσεται] Scriba, qui semper adstat oratoribus, leget. cf. F. A. Wolf. ad Leptin. §. h. IDEM.

Ἐν Πανδίωνι] F. ἐν Πανδίοις, τοῖς Διασίοις, ut habet Pollux et Hesychius: Πάνδια, ἑορτὴ Ἀθήνησι. Quod si displicet, lege Πανδιονίοις, ut sit Festum in honorem Pandionis. Πανδιαν dici Lunam, παρὰ τὸ πάντη ἴναί, ut et Solem Πανδία, quasi πάντη ἴοντα, ut et Ὑπερίονα, παρὰ τὸ ἐπάνω ἴναί: etsi non inepta conjectura est, tamen quem certum auctorem ex veteribus habeat, s. cire velim. WOLF. Τῇ ὑστεραίᾳ ἐν Πανδίοις. Postridie Jovitalia. An vero τῇ ὑστεραίᾳ τῶν Διενυσίων ἐν Πανδίοις, ut Pandia secuta proxime sint τὰ Διονύσια? Quod si Διόνυσος Sol est, cui medius inter Planetas orbis assignatur, (etsi Veteres Lunam illi proximam fecerunt) haud male ejus Festum sequeretur Festum Lunæ τῆς Πανδίας. Auctor ipse τῇ ὑστεραίᾳ ἐν Πανδίοις interpretatur μετὰ τὰ Πάνδια. IDEM. Ex sequentibus paulo post verbis ejusdem Demosthenis videtur legi debere

ἐν δὲ ταύτῃ χρηματίζετον πρῶτον μὲν περὶ ἱερῶν· ἔπειτα τὰς προβολὰς παρὰδιδότωσαν τὰς γεγενημένας ἕνεκα τῆς πομπῆς ἢ τῶν ἀγῶνων τῶν ἐν τοῖς Διονυσίοις, ὅσαι ἂν μὴ ἐκτετισμένα ᾖσιν.

δ'. Ὁ μὲν νόμος οὗτός ἐστιν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καθ' ὃν αἱ προβολαὶ γίνονται, λέγων, ὡς περ ἠκούσατε, ποιεῖν τὴν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου μετὰ τὰ Πάνδια. ἐν δὲ ταύτῃ ἔπειδ' αὖν χρηματίσωσιν οἱ πρόεδροι περὶ ὧν διώκηκεν ὁ ἄρχων,

τῇ ἰσπερμία τῶν Πανδίων, i. e. postridie ludorum Jovialium. Nam sic hæc verba legis explicat, ἐν Διονύσου μετὰ τὰ Πάνδια. Hoc Festum, si Suidæ fides, fiebat post Dionysia, magna, ut puto, et sic incidebat in decimum octavum Elaphebolionis diem. Sed timeo, ne Suidas id acceperit ex hoc loco Demosthenis, et, eo quod ait ἐν Διονύσου, eum putasse id intelligendum esse de Festo Liberalium. Sed aliud est: nam intelligendum est de loco, non de tempore; ἐν Διονύσου, supple ἱερῶν, vel τεμένει, et sic intelligit Scholiastes. De hoc Festo sic loquitur Etymologicum magnum: Πάνδια, ἢ ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἀπὸ Πανδίας τῆς Σελήνης, ἢ ἀπὸ Πανδίωνος, οὗ καὶ ἡ φυλὴ ἐπώνυμος, ἢ ὅτι τῷ Διὶ ἄγονται τὰ Πάνδια. De Luna et Pandione frustra est, nam sine dubio dicuntur Πάνδια, ut Παναθήναια. Sed donec aliunde lux affulgeat, sequendus est Suidas; nam et quæ sequuntur apud Demosthenem, nihil contrarium tinnant. PALMER. Nugantur certe Codd. qui legunt ἐν Πανδίωνι, ut sunt Aldini, Regii, Vindob. et Venetus. Nam optime emendat ἐν Πανδίας, vel τῶν Πανδίων, (id perinde erit, τῇ ἰσπερμία τῶν Πανδίων, postridie primi Jovialium, vel τῇ ἰσπερμία ἐν Πανδίας, die secundo in Jovialibus) præter Wolfium et Palmerium, præstantissimus Lambinus. Nugantur quoque Scriptores veteres, de Sole et Luna, et consimili farina: inter nugacissimos autem non immerito Ulpianum nostrum pono. Nugatur denique Wolfius de Festo Pandionis, et de Jovialibus postridie Liberalium celebratis. Πάνδια, alio nomine, Διάσια, erant Jovis sacra, et dicuntur eodem more, quo Παναθήναια, Πανιώνια, Παμβοιώτια, Πανελλήνια. Vid. Poll. VI. 37. Verum quia nostra explicatio hujus tetrici loci supponit, eadem esse Πάνδια, de ea re primo dispiciamus. Nemo necum contenderit, alia fuisse, qui Thucydidem legerit, I. 126. Ubi memoria proditur, Cylonis fuisse Delphis responsum, ut Athenarum arcem occuparet τῇ τοῦ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἑορτῇ, in celeberrimo et frequentissimo Jovis die festo: (fuisse autem τῶν Πανδίων celebriore, cum nempe Jovi πανδημεί et lautissime sacra faciant, quis dixerit?)

Ille ratus, oraculum ad Olympia alludere, dum ea agebantur, facinus aggreditur, non animadvertens, fuisse Athenis Διάσια, ἢ καλεῖται Διὸς ἑορτὴ Μειλιχίου μεγίστη, ἕξω τῆς πόλεως, ἐν ἣ πανδημεί θύουσιν, et quæ apud Thucydidem sequuntur. Eadem sunt ergo Πάνδια et Διάσια. Proximum est, ut videamus, quomodo cum Liberalibus temporis ratione conspiciant. Liberalia magna, antiqua, sive Anthesteria, de quibus hic agitur, celebrabantur Athenis Mensis Anthesterionis diebus undecimo, duodecimo et decimo tertio. Proximus dies legitimus, quod Κυρία Ἐκκλησία, sive Senatus ordinarius, stativus et lege institutus habebatur, is erat, ut ex Fastis Atticis discimus, ejusdem mensis dies 24. sive Ἀνδραστηριῶνος φθίνοντος ἐβδόμη. Sequeretur itaque, quod pridie istius Senatus ageretur Διάσια, sive Πάνδια, cum Lex, quam hic adducit Demosthenes, cogat τοὺς Πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν ἐν Διονύσου τῇ ἰσπερμία τῶν Πανδίων, vel, ut ipse perinde explicat, ποιεῖν ἐκκλησίαν μετὰ τὰ Πάνδια. Jam eo mense, et quidem eo mense exeunte, agi Πάνδια, sive Διάσια, aliunde discimus. Διάσια, Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίου Διὸς, μηνὸς Ἀνδραστηριῶνος φθίνοντος. σχ. Aristoph. Nub. 407. Cavit igitur Lex, ut de iis, quæ acciderunt in Liberalibus, (diebus sc. Anthesterionis mensis 11. 12. et 13.) quæstio haberetur proximo die legitimo senatus habendi, sc. ejusdem mensis die 24. ΤΑΥΛΟΡ. Theodoret. de Martyr. et Sacrif. In schedis IDEM. Legendum τῇ ἰσπερμία τῶν Πανδίων. Nam explicans legem Orator paulo post habet μετὰ τὰ Πάνδια. JURIN. Consule præfationem Spaldingii de hoc loco.

Χρηματίζε[ω] Wolfius, respondentō. Immo potius, dicendi potestatem faciant, hoc est, si quid perperam factum sit, accusandi facultatem cuilibet concedant. Eodem sensu τὸ χρηματίσωσιν, et τὸ χρηματίζεω, quæ proxime sequuntur, manifeste accipienda sunt. JURIN.

Προβολαὶ μὴ ἐκτετισμένα[ι] H. I. dicuntur injuriæ eæ, de quibus læso non satisfactum sit ante concionem. SPALDING.

δ'. Ἄρχων] Ἐδίδου γὰρ λόγον εἰ τὸ ἀγαλλμα

χρηματίζειν κελεύει καὶ περὶ ὧν ἂν τις ἡδίκηκώς ἢ περὶ τὴν ἑορτὴν, ἢ παρανομικώς. καλῶς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συμφερόντως ἔχων ὁ νόμος, ὡς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μαρτυρεῖ. ὅπου γὰρ, ἐπόντος τοῦ φόβου τούτου, φαίνονται τινες οὐδὲν ἤττον ὑβρισταί, τί χρὴ προσδοκᾶν τοὺς τοιούτους ἂν ποιεῖν, εἰ¹ μηδεὶς ἐπὶ ἄγῶν, μηδὲ κίνδυνος: βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ τὸν ἐξῆς ἀναγνῶναι νόμον² τούτῳ· καὶ γὰρ ἐκ τούτου φανερά πᾶσιν ὑμῖν ἢ τε τῶν ἄλλων³ ἀπάντων ὑμῶν εὐλάβεια γενήσεται, καὶ τὸ τούτου θράσος. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Εὐήγορος εἶπεν, ὅταν ἡ πομπὴ ἢ τῷ Διονύσῳ ἐν Πειραιεῖ, καὶ οἱ κωμῆδοι, καὶ οἱ τραγωδοί, καὶ⁴ ἢ ἐπὶ Ἀθηναίῳ πομπῇ, καὶ οἱ τραγωδοί, καὶ οἱ κωμῆδοι, καὶ τοῖς ἐν ἄστει Διονυσίοις ἢ πομπῇ, καὶ οἱ παῖδες καὶ ὁ κῶμος, καὶ

¹ μηδ' εἰς T. R.² τουτοῖ T. R.³ Deest ἀπάντων. T.⁴ Deest articulus. T.

ἀλάβητον ἔσωσε, εἰ τῶν ἄλλων μηδὲν ἐνέλιπε χρηματίζων. Ulp. Omnem hanc archontis (qui est in magnis Dionysiis ἐπάνυμος, in Lenaeis autem βασιλεύς. v. Pollux IX. 90, 91.) administrationem ad festum pertinere, docent verba legis ἐν δὲ — ἰερῶν. In aliena itaque abit Augerus vertens: “après avoir traité des objets réglés par l'archonte.” IDEM.

Χρηματίζειν κελεύει καὶ περὶ ὧν ἂν τις ἡδίκηκώς ἢ περὶ τὴν ἑορτὴν] Χρηματίζειν hoc loco pro referre ad populum positum est. Et χρηματισμὸς hujusmodi actio dicitur. alibi vero pro jus reddere, et rebus explicandis constituendisque vacare dixit. Ex edit. HERVAG.

Μηδεὶς] Scripsi, nullo Codice nixus, μηδεὶς pro μηδ' εἰς. Lenis est mutatio, et cui ignosci possit. Sensus autem aptior si “nullus” intelligatur, quam si “ne unus quidem.” Fortasse accommodare voluit librarius nostrum vocabulum sequenti μηδὲ, quod tamen minime erat necesse. SPALDING.

Τούτῳ] Hoc, ex Paris. a. prætuli vulgato τουτοῖ. IDEM.

Ἐν Πειραιεῖ] Cum tria ab Atheniensibus celebrarentur Liberalia, sc. (1) τὰ ἐν ἀγροῖς, vel τὰ Ἀθηναῖα, mense Poseidone, (2) τὰ ἐν ἄστει, quæ Elaphebolione, et (3) denique magna et antiqua, quæ et Ἀνθεστήρια et ἐπὶ Λίμναις, mense Anthesterione, (quorum de numero, distinctione et celebrata minima est hodie, aut potius nulla, apud doctos controversia) et cum tria hæc festa Evagori nostri rogatio complecti velle videatur; quaeritur potissi-

imum, quo pacto conciliemus Anthesteria, sive Limnæa sacra, cum Piræensibus, nam de reliquis duobus nulla oriri potest suspicio, ὅταν ἡ πομπὴ — ἐν Πειραιεῖ — καὶ ἐπὶ Ἀθηναίῳ — καὶ τοῖς ἐν ἄστει Διονυσίοις. Petitus, vir ad emendandum minime natus, LL. Attic. p. 117. novæ editionis, legit: ὅταν ἡ πομπὴ ἢ τῷ Διονύσῳ, ἢ ἐν Πειραιεῖ, καὶ οἱ κωμῆδοι καὶ οἱ τραγωδοί, rationemque adducit æque duram et coactam, atque est emendatio ipsa. Vir illustrissimus Ezech. Spanhemius ad argum. Ranar. Aristoph. auguratur, sacra hæc Anthesteria fuisse aliquando ab urbe Piræum translata, nempe post extructum in ea regione Dionysii Theatrum. Quod certe non longe a vero abest. TAYLOR.

Πομπῇ] Ἐπὶ Ἀθηναίῳ πομπῇ, ut sit adjectivum, ἢ Ἀθηναίῳ πομπῇ. Sin, ut alii habent, καὶ ἐπὶ Ἀθηναίῳ πομπῇ recto casu, erit subintelligendum ὅταν ἢ πομπῇ ἐπὶ Ἀθηναίῳ, forte ἐπὶ Ἀθηναίῳ, ad torcularia, καὶ ὅταν ὅσιν οἱ τραγωδοί. WOLF. Placent Wolfii δεύτεραι φροντίδες. πομπῇ quidem in dandi casu est lectio Aldina, Codd. item Parisinorum, præter a. et ε. Sed lectionem, quam recepimus, confirmat erudita antiquitas. Ἀθηναίῳ enim erat δῆμος Atticus, sed incertæ tribus. Illud testantur Stephanus et Hesychius.

Αὐτοὶ γὰρ ἔσμεν, ὁ ὑπὲρ Ἀθηναίῳ τ' ἀγῶν. Aristoph. Acharn. 502. Cujus Scholiastes: Ὁ τῶν Διονυσίων ἀγὼν ἐτελείτο δις τοῦ ἔτους, τὸ μὲν πρῶτον, ἕως ἐν ἄστει — τὸ δεύτερον ἐν ἀγροῖς, ὁ ἐπὶ Ἀθηναίῳ λεγόμενος. TAYLOR. Malim ἐπὶ Ἀθηναίων. Τὰ

οὐ κομφεδοί, καὶ οἱ τραγοῦδοί, καὶ Θαργηλίων τῆ πομπῇ καὶ τῷ ἀγῶνι,¹ μήτε
 ἐξίται μήτε ἐνεχυράσαι, μήτε λαμβάνειν ἕτερον ἕτερον, μηδὲ τῶν ὑπερημέ- 518
 ρων, ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ἰάν δὲ τις τούτων τι παραβαίῃ, ὑπόδικος
 ἔστω τῷ παθόντι, καὶ προβολαὶ αὐτοῦ ἔστωσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ ἐν Διο-
 νύσου, ὡς ἀδικούντος, καθὰ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων γέγραπται.

έ. Ἐνθυμισθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ἐν τῷ προτέρῳ
 νόμῳ κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων οὐσης τῆς προ-
 βολῆς, ἐν τούτῳ καὶ κατὰ τῶν τοὺς ὑπερημέρους εἰσπρα-
 τόντων, ἢ καὶ ἀλλ' ὅτιοῦν τινὸς λαμβανόντων, ἢ βιαζομέ-
 νων, ἐπωιήτατε τὰς προβολάς. οὐ γὰρ ὅπως μὴ τὸ σῶμα

¹ μή T. R.

Ληναῖα dicebantur festa Bacchi quæ celebrabantur in agris. AUGER.

Καὶ ὁ Θαργηλίων τῆ πομπῇ] F. καὶ τῶν
 Θαργηλίων τῆ πομπῇ. Suidas: Θαργηλία
 ἐστὶν Ἀρτέμιδος, καὶ Ἀπόλλωνος, Θαργηλίων
 μὴ ἀγομένη. Quem consulto. WOLF.
 Ὁ Θαργηλίων Editt. superiores, cum Cod.
 Vindob. Θαργηλιῶνος MSS. α. β. Scri-
 psit procal dubio Auctor perinde, ut Wolf-
 fuscus emendavit, qui Lambinum nactus
 est emendatorem, καὶ ἐν τῇ Θαργηλίων
 πομπῇ, Codicemque item Italicum, ἐν
 Θαργηλίων πομπῇ. — Notes hic dici, in
 Thargeliorum solennitatibus eandem legi-
 bus dari securitatem, quæ in Dionysiis
 dari solebat; idque confirmat Antipho
 Orat. περὶ χρεευτοῦ. Ἐπειδὴ χορηγὸς κατε-
 στάσθαι εἰς Θαργηλία, τὴν χορὴν συνέλεξα
 ὡς ἐδυνάμην ἀριστά, οὕτε ζημιώσασ' οὐδένα,
 οὕτε ἐνέχυρα βίβ' φέρον, οὐτ' ἀπεχθα-
 νόμενος οἰδεῖν. TAYLOR.

Μήτε ἐξίται] Lego: μὴ ἐξίται μήτε
 ἐνεχυράσαι μήτε λαμβάνειν ἕτερον ἕτερον. sc.
 κτημά τι. Sicut ipse Auctor declarat: ἢ
 καὶ ἀλλ' ὅτιοῦν τινὸς λαμβανόντων, ἢ βιαζο-
 μένων. Nisi ponatur ἀντὶ τοῦ ἐπιλαμβάνε-
 σθαι, ne quis alteri manus injiciat. WOLF.
 Ante Hieron. Wolfium legebatur μήτε,
 sine sensu. Ille primus encliticam ex-
 prunxit, quæ abest etiam ab aliquot MSS.
 Residebat tamen difficultas: ellipsis ac-
 cusativi, quo referretur λαμβάνειν, vix fe-
 renda. Cui ut mederetur, Reiskius pro-
 posuit, post ἕτερον scribi μὴδὲν; probabili-
 ter, propter sequens μὴδὲ. Nostri textus
 lectio est e conjectura Buttmani cer-
 tissima, cui occasione dedit Codicis
 Italici scriptura vitiosa: μήτε ἐξίται ἐνεχυ-
 ράσαι, μήτε ἐνεχυράσαι, μήτε κ. τ. λ.
 SPALDING. Vid. Var. Lect.

Προβολαὶ αὐτοῦ ἔστωσαν] F. κατ' αὐτοῦ.
 WOLF. Conjecturam Wolfii nulla scri-
 ptura munita rejecimus. Nostro enim
 more loquitur Xenophon. Hist. Gr. l. 1. fin.
 αὐτῆς τῶν ἄλλων ἐξουσίαν, σχεβόλας
 αὐτῶν εἶναι. Cod. Ital. προβολαὶ αὐτῶν

ἔστωσαν. αὐτῷ Lindenb. Vindob. et Reg.
 a. Mox restitimus ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ex
 Ald. Ven. Baroc. Lind. Paris. et Ital.
 TAYLOR.

Κατὰ κ. τ. λ.] Est quod me offendat in
 hac appendicula κατὰ — γέγραπται. Sub-
 audit Augerus ad ἀδικούντος et ἀδικούντων
 hæc: εἰς τὴν ἑορτὴν. Reiskius pro ἄλλων
 τῶν malit ἄλλο τι. Desidero exemplum
 structuræ illius: ἀδικεῖν τι. Sensus hunc
 accipio: Eorum, qui per tempus festi,
 vel suas ipsorum res repetierint, rationem
 fore eandem ac manifestam injuriam in-
 ferentium. Si liceret abjicere γέγραπται,
 legerem: κατὰπερ τῶν ἄλλων κ. τ. λ. ut
 genitivus penderet a προβολαὶ ἔστωσαν.
 Fortasse latet aliquid in illo geminato ar-
 ticulo τῶν ante ἀδικούντων, qui displicet
 sane. SPALDING. Sentio equidem, posse
 videri contra usum frequentissimum scri-
 ptorum esse, quod desidero exemplum stru-
 cturæ: ἀδικεῖν τι. Sexcentis legitur μὴ-
 δὲν ἀδικεῖ τούτο ποιοῦν. Ἄρα ἀδικεῖ τι; ut in-
 telligatur κατὰ. Fateor. At illud dubito,
 unquamne sic nude dicatur ἀδικεῖν τι pro
 mero eo: ἀδικεῖν, quod si minus fiat,
 ἄλλο τι ἀδικεῖν ne ipsum quidem putò dici
 posse; neque hujus formæ exemplum ul-
 lum succurrit. Malim ἄλλως πως pro
 ἄλλων τῶν. IDEM.

κατὰ] Secundum quæ, i. e. quemadmodum.
 AUGER.

έ. Κατὰ τῶν etc.] Ita emendamus ex di-
 vinatione Lambini, atque auctoritate Cod.
 Italici. Vid. §. 5. med. κατὰ τῶν παρὰ
 τὴν ἑορτὴν Baroc. Vulgo περὶ τῶν κατὰ
 τὴν ἑορτὴν. Friget hic Versio Wolfii, de
 injuriosis. Aliter Italus: Considerate —
 che nella prima legge essendo l' accusa di
 quelli che nella festa commetton male, in
 questa etc. TAYLOR.

Βιαζομένων] Vim faciunt. Hæreo. For-
 tasse, quidvis alienum capiunt, aut capere
 conentur. Iterum ita expone §. β'. init.
 IDEM.

Οὐ γὰρ ὅπως μὴ τὸ σῶμα ὑβρίζεσθαι τινος

ὕβριζεσθαι τινος ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, ἢ τὴν παρασκευὴν, ἣν ἀν' ἐκ τῶν ἰδίων πορίζαιτό τις εἰς τὴν λειτουργίαν, ὡςθε χρῆναι, ἀλλὰ καὶ τὰ δίκη καὶ ψήφω τῶν ἐλόντων γιγνόμενα, τῶν ἐαλωκότων καὶ κεκτημένων ἐξ ἀρχῆς, τῇ γοῦν ἑορτῇ, ἀπεδώκατε εἶναι. ὑμεῖς μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες εἰς τοσοῦτον ἀφίχθε φιλανθρωπίας τε καὶ εὐσεβείας, ὥστε καὶ τῶν πρότερον γεγενημένων ἀδικημάτων τὸ λαμβάνειν δίκην ἐπέσχετε ταύτας τὰς ἡμέρας· Μειδίας δ' ἐν αὐταῖς ταύταις ταῖς ἡμέραις ἄξια τοῦ δοῦναι τὴν ἐσχάτην δίκην ποιῶν δειχθήσεται. βούλομαι δὲ ¹ καθ' ἕκαστον ἀπαρχῆς ὧν πέποθα ἐπιδείξας, ἔτι καὶ περὶ τῶν πληγῶν εἰπεῖν, ἃς τὸ τελευταῖον προσενέτειέ μοι. ἐν γὰρ μηδὲν ἔστιν, ἐφ' ᾧ τῶν πεπραγμένων οὐ δίκαιος ὧν ἀπολωλέναι φανήσεται.

519 ζ'. Ἐπειδὴ γὰρ, οὐ καθεστηκότος χορηγοῦ τῇ Πανδιονίδι φυλῇ τρίτον ἔτος τουτί, παρούσης δὲ τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἣ τὸν ἄρχοντα ἐπικληροῦν ὁ νόμος τοῖς χοροῖς τοὺς αὐλητὰς κελεύει, λόγων καὶ λοιδορίας γιγνομένης, καὶ κατηγοροῦντος τοῦ μὲν ἄρχοντος τῶν ἐπιμελητῶν τῆς φυλῆς, τῶν δ' ἐπιμελητῶν τοῦ ἄρχοντος, παρελθὼν ὑπεσχόμεν ἔγὼ χορηγήσειν ἔθελοντῆς, καὶ κληρουμένων, πρῶτος αἰρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχον· ὑμεῖς μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες ἀμφοτέρα, ὡς οἶόντε μάλιστ', ἀπεδέξασθε, τὴν τ' ἐπάγ-

¹ Deest καθ'. T.

—ὡςθε χρῆναι· ἀλλὰ καὶ] Legendum videtur, οὐ γὰρ μόνον μὴ τὸ σῶμα etc. vel, οὐ γὰρ μόνον ὅπως μὴ τὸ σῶμα etc. Certe verbum μόνον, aut aliquid simile, hic necessarium est, vel expressum, vel subintellectum. JURIN.

Ὅπως] Non potest proprie cum Reiskio et, qui cum exscribit, Augero dici, ὅπως hoc loco significare μόνον, etsi sensus addicit. Est ratio τῶν οὐχ ὅπως qualis τῶν μὴ ὅτι, quam vide apud Hoogevenum. SPALDING.

Ἐξ ἀρχῆς] Pertinet hoc “ἐξ ἀρχῆς” non ad vere primam, h. e. justam, possessionem, sed ad eam, quæ fuerat ante litem judicatam. Caveant tirones ne ἐαλωκότας active accipiant; opponuntur ii τοῖς ἐλωτοῖσι. IDEM.

Καθ' ἕκαστον] Dubito, an recte imitatus sim Reiskium ex uno Aug. pr. recipientem καθ' ἕκαστον pro ἕκαστον. IDEM.

VOL. III.

ζ'. Τρίτον ἔτος τουτί] Tertio abhinc anno Wolfius. Melius Italus: *questri tre anni*. Pro τρίτον nonnulli MSS. τέταρτον, nonnulli τρίτον ἢ τέταρτον, quod posterius certe enatum est ex varia lectione. TAYLOR.

Ἐθελοντῆς] Huc pertinet, quod alterum argumentum uberius, a nobis cum lectoribus non communicatum, memorat: ὁ γὰρ Δημοσθένης λέγει, ὅτι χορηγὸν ἔτυψας. ὁ δὲ Μειδίας, ὅτι χορηγὸν ἀπλῶς οὐκ ἔτυψα· (αὐτοχειροτόνητος γὰρ ἦσθα) ἀλλ' ἰδιώτην. Etsi per ipsam orationem id argumenti non refellit orator, se verum non esse choregum, utpote voluntarium. SPALDING.

Κληρουμένων] Absolute, cum sortitio fieret. AUGER.

Μάλιστ'] Restitui ex Editt. Fel. Man. Lutet. et MSS. Baroc. Obsop. Ital. et Viindob. TAYLOR.

■

γελίαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ συμβᾶν ἀπὸ τῆς τύχης· καὶ
 φόρυβον καὶ κρότον τοιοῦτον, ὡς ἂν ἐπαινούντες τε καὶ
 συνησθέντες, ἐποιήσατε· Μειδίας δ' οὕτως ἰσὺς τῶν
 ἀπάντων, ὡς ἔοικεν, ἠχθέσθη, καὶ παρηκολούθησε παρ'
 ὅλην τὴν λειτουργίαν ἐπηρεάζων ἐμοὶ συνεχῶς, καὶ μικρὰ
 καὶ μείζω.

ζ'. Ὅσα μὲν οὖν, ἢ τοὺς χορευτὰς ἐναντιούμενος ἡμῖν
 ἀφεθῆναι τῆς ¹ στρατείας, ἠνώχλησεν, ἢ προβαλλόμενος
 καὶ κελεύων ἑαυτὸν εἰς τὰ Διονύσια χειροτονεῖν ἐπιμελητὴν,
 ἢ ² τᾶλλα πάντα, ὅσα τοιαῦτα, εἰάσω. οὐ γὰρ ἀγνοῶ
 τοῦθ', ὅτι τῷ μὲν ἐπηρεαζομένῳ τότε ἐμοὶ καὶ ὑβριζομένῳ,
 τὴν αὐτὴν ὀργὴν ἕκαστον τούτων, ἤνπερ ἄλλ' ὅτιοι τῶν
 δεινοτάτων, παρίστη· ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις, τοῖς ἔξω τοῦ
 πράγματος οὔσιν, οὐκ ἂν ἴσως ἀξία ταῦτα κατ' αὐτὰ
 ἀγῶνος φανείη· ἀλλ' ἂ πάντες ἀν' ὁμοίως ἀκούσαντες ἀγα-
 νακτῆσαιτε, ταῦτ' ἐρῶ. ἔστι δὲ ὑπερβολὴ τῶν μετὰ

¹ χορείας T. R.

² τᾶλλα T.

Παρηκολούθησε κ. τ. λ.] Bergler. Ep. Alciiphron. Lib. II. ep. IV. vertit: *Secutus est per totam administrationem me assidue vexans omnibus modis. Quem consule, multis de locutione μικρὰ καὶ μείζω et similibus annotantem in l. I.*

ζ'. Ἐναντιούμενος ἡμῖν] F. ἡμῖν. Quia ludi pluris erant vulgo, quam militia. WOLF.

Ἀφεθῆναι τῆς χορείας] Sub. ὥστε στρατεῦσθαι. Hoc malo, quam τῆς στρατείας. IDEM. Στρατείας habent Fel. Ven. Bar. Bodl. Ital. Vindob. et scholiastes Ulpianus. In marg. Benenati: γρ. μὴ ἀφεθῆναι τῆς στρατείας ἠνώχλησεν, et, ἀφεθῆναι τῆς στρατείας ἐκώλυσεν. Lambinus conjicit, locum ita esse legendum: ἢ τοὺς χορευτὰς κωλύων ἀφεθῆναι τῆς στρατείας, ἡμῖν ἠνώχλησεν, ἢ προβαλλόμενος κ. τ. λ. Non inscite hunc locum explicat Scholiastes, si στρατείας legas. Nimirum eo tempore, quo hæc fiebant, equitatu præfectus erat Midias: eaque auctoritate fretus chorum Demosthenicum ad militiam adegit, licet istius rei immunitatem nactus esset ratione muneris, quod tum gerebat. Ἔθος ἦν, τοὺς τῷ Διονύσῳ χορευόντας μὴ στρατεῦσθαι τούτου τὸν χρόνον. ὁ τόνων Μειδίας ἠνάγκαζεν αὐτοὺς ἐξίεναι, καὶ οὐκ εἶα τῆς στρατείας ἀφίεσθαι. Ulpian. Προβαλλόμενος hic male a Wolfio vertitur *laccessendo*, cum debuit utique sese offerendo. vid. H. Vales. ad Harpocr. pag. 70. alieniore

quidem sensu, quam quo sæpius in hac oratione occurrit προβάλλεσθαι. v. Petit. LL. AA. L. VIII. tit. II. TAYLOR. Utique legendum est στρατείας pro χορείας, quod exhibent editi omnes, illud inter varias lectiones rejicientes. Certatim ita laudant Rhetores, et Normmannus ad Aristid. p. 471. firmat hanc lectionem. Ad explicandum autem locum ita constitutum sufficit Ulpianus. Noster locus participio illo κωλύων, quod Hermogenes infertic (vid. Reisk.) non indiget. Est illud interpretamentum τοῦ ἐναντ. ἡμ. ut apte monet Buttmannus, loca gemina afferens Platonis: Apol. Socr. C. 19. τοῦτό ἐστιν, ὃ μοι ἐναντιοῦται τὰ πολιτικὰ πράττειν. cf. mox: οὐ γὰρ ἐστὶν ὅστις ἀνδρώπων σωθήσεται, ἡμῖν γνησίως ἐναντιούμενος καὶ διακωλύων πολλὰ ἀδικα ἐν τῇ πόλει γίνεσθαι. Paulo diversa est ratio ubi additur negatio, ut ibid. C. 20. ἐγὼ μόνος ἐναντιώθημι ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν παρὰ τοὺς νόμους. Est igitur ἐναντιούμενος ἡμῖν τοὺς χορευτὰς ἀφεθῆναι τῆς στρατείας pro eo: κωλύων τοὺς ἡμέτερους χ. α. τ. στ. SPALDING.

Ἔστι δὲ ὑπερβολὴ] Ἀντὶ τοῦ, ὑπερβιολυτά ἐστὶ τῆ σωνεμία. Si addas negationem, οὐκ ἐστὶ δ' ὑπερβολή, αὐθιχτικώτερον ἐστὶ. Sed non opus est mutatione, cum et hæc bona lectio sit. WOLF. Lambinus legit ὑπερβολὴ τούτων τὰ μετὰ ταῦτα, vel ὑπερβολὴ ταῦτα, ἢ μέλλω etc. Verum

ταῦτα, ἃ μέλλω λέγειν. καὶ ¹ οὐκ ἂν ἐπεχειρήσα ἔγωγε κατηγορεῖν αὐτοῦ νῦν, εἰ μὴ καὶ τότε ἐν τῷ δήμῳ παρα-
 χρῆμα ἐξήλεγξα. τὴν γὰρ ἐσθῆτα τὴν ἱεράν — ἱεράν γὰρ
 520 ἔγωγε νομίζω πᾶσαν, ὅσπιν ἂν τις ἕνεκα τῆς ἐορτῆς παρα-
 σκευάσῃται, τέως ἂν χρησθῆ — καὶ τοὺς στεφάνους τοὺς
 χρυσοῦς, οὓς ἐποίησάμην ἐγώ, κόσμον τῷ χορῷ, ἐπεβούλευ-
 σεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διαφθειραί μου, νύκτωρ ἐλθὼν ἐπὶ
 τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ χρυσοχοῦ. καὶ διέφθειρεν, οὐ μέντοι
 πάντας γε· οὐ γὰρ ² ἠδυνήθη. καίτοι ³ τοῦτό γ' οὐδεὶς πώ-
 ποτε οὐδένα φησὶν ἀκηκοέναι τολμήσαντα, οὐδὲ ποιήσαντα
 ἐν τῇ πόλει. οὐκ ἀπέχρησε δὲ ⁴ αὐτῷ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν
 διδάσκαλον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διέφθειρέ μου τοῦ χοροῦ.
 καὶ εἰ μὴ Τηλεφάνης, ὁ αὐλητῆς, ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ
 ἐμὲ τότε ἐγένετο, καὶ, τὸ πρᾶγμα αἰσθόμενος, τὸν ἀνθρω-
 πον ἀπελάσας αὐτὸς συγκροτεῖν καὶ διδάσκειν ἤετο ⁵ δεῖν
 χορὸν· οὐδ' ἂν ⁶ ἠγωνισάμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλ'
 ἀδίδακτος ἂν εἰσῆλθεν ὁ χορὸς, καὶ πράγματα αἰσχίστα
 ἂν ἐπάθομεν. καὶ οὐδ' ἐνταῦθ' ἔστη τῆς ὕβρεως, ἀλλὰ το-
 σοῦτον αὐτῷ περιῆν, ὥστε τὸν ἐστεφανωμένον ἄρχοντα

¹ οὐδ' T. R.² ἠδυνήθη T.³ τοιοῦτον οὐδεὶς T.⁴ αὐτὸ R.⁵ δεῖν τὸν χορὸν T. R.⁶ ἠγωνισμεθα T.

proba lectio esse potest, τῶν μετὰ ταῦ-
 τα. Vide §. αδ'. et §. λβ'. ante med. ΤΑΧ-
 ΛΟΡ.

Τῶν μετὰ ταῦτα] Ea quæ dicturus sum
 ex his quæ sequuntur, euperant omnem
 sermonem. AUGER. Explicat hoc inci-
 sum Reiskius ita: τῶν μετὰ ταῦτα (post
 factorum) ἐκεῖνα, ἃ μέλλω λέγειν, ὑπερβολὴ
 (ὑπερβάλλοντα) ἐστὶ. Potest hoc ferri,
 etsi contortius mihi videtur. Lambini
 emendatio magnopere arridet: ἐστὶ δὲ
 ὑπερβολὴ τούτων, τὰ μετὰ ταῦτα, ἃ μέλλω
 λέγειν. SPALDING.

Τέως ἂν χρησθῆ] Ἀντὶ τοῦ, ἕως ἂν τις αὐ-
 τῇ ἐν τῇ ἐορτῇ χρῆσθαι. Τὸ χρησθῆ pas-
 sive capitur. Sub. ἢ ἐσθῆς. WOLF. Non
 subintelligendum est ἢ ἐσθῆς, sed ἐκεῖνος,
 ante χρησθῆ, et Active, non Passive, capi-
 endum χρησθῆ: quam diu ille ea usus fue-
 rit. Vide ipsius Wolfii versionem: nam
 in hac notula sibi ipse contradicit. MARK-
 LAND. Wolfius: quamdiu ea utare. At
 nondum ea veste usus erat Demosthenes,
 sed erat ea penes aurificem. Itaque ver-
 tendum puto: donec ea usus fueris, vel
 uti cessaveris. JURIN.

Καὶ τοὺς στεφάνους τοὺς χρυσοῦς — ἐπε-
 βούλευσεν — διαφθειραί μου] Elegantius:
 διαφθειραί μοι. IDEM.

Ἀλλὰ καὶ τὸν διδάσκαλον διέφθειρέ μου]
 Budæus legit χοροδιδάσκαλον, ἀντὶ τοῦ, τὸν
 ἡγεμόνα τοῦ χοροῦ. Est enim ὁ χοροδιδάσκα-
 λος καὶ χοροστάτης καὶ χοροστατῶν, ὁ χοροῦ
 ἐξάρχων καὶ κορυφαῖος. Et edit. HERVAG.

Τὸν διδάσκαλον — διέφθειρέ μου τοῦ χο-
 ροῦ] Hic etiam legere malim διέφθειρέ μοι
 τοῦ χοροῦ. JURIN.

Ἀπελάσας αὐτὸς] Cujus, ut tibicinis,
 hæc non erat provincia. συγκροτεῖν h. I.
 synonymum est τοῦ διδάσκειν. SPALDING.

Ὡστε τὸν ἐστεφανωμένον ἄρχοντα διέ-
 φθειρε] Malim: διαφθεῖρειν. Nec arridet
 istud τὸν ἐστεφανωμένον ἄρχοντα. Nec
 enim ipsum Archontem civitatis hic de-
 signari puto, quum magni esset res peri-
 culi, hunc in modum de summo magistra-
 tu loqui, sed potius præsidem festi, τὸν
 τῶν ἐστεφανωμένων ἄρχοντα, qui pompam
 ducebat. JURIN.

Ἀρχοντα] Adscribit Ulpianus: ὁ γὰρ
 τὰ πλείστα δικικῶν τῆς ἐορτῆς, ὁ ἄρχων ἦν.
 SPALDING.

διέφθειρε τούς χορηγούς συνήγεν ἐπ' ἐμέ· βῶν, ἀπειλῶν, ὀμνύουσι παρεστηκώς τοῖς κριταῖς, τὰ παρασκευῆνια φράττων προσηλῶν, ιδιώτης ὦν, τὰ δημόσια, κακὰ καὶ πράγματα ἀμύθητά μοι παρέχων διετέλεσε.

ἦ. Καὶ τούτων, ὅσα γε ἐν τῷ δήμῳ γέγονεν, ἢ πρὸς τοῖς κριταῖς ἐν τῷ θεάτρῳ, ὑμεῖς ἐστέ μοι μάρτυρες πάντες, ὧ ἄνδρες δικασταί. καίτοι τῶν λόγων τούτους χρῆ δικαιοτάτους¹ καὶ πιστοτάτους ἠγεῖσθαι, οὓς ἂν οἱ καθήμενοι τῷ λέγοντι μαρτυρῶσιν ἀληθεῖς εἶναι.² προδιαφθείρας τοίνυν τοὺς κριτὰς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν, δύο ταῦτα ὡς περὶ κεφάλαια ἐφ' ἅπασιν τοῖς ἑαυτῶν νεανειουμένοις ἐπέθηκεν. ἐμοῦ μὲν ὕβρισην εἰς τὸ σῶμα, τῇ φυλῇ δέ, κρατούση τὸν ἀγῶνα, αἰτιώτατος τοῦ μὴ νικῆσαι κατέστη. τὰ μὲν οὖν εἰς ἐμέ

521

¹ Desunt καὶ πιστοτάτους. T.

² προδιαφθείρας T.

Σηῆγεν] An τὴν ἑαυτῶν? IDEM. Vulgatum tuetur Wunderlichius in Praef. ad Or. p. Στεφ.

Τὰ παρασκευῆνια φράττων, προσηλῶν, ιδιώτης ὦν, τὰ δημόσια] Wolfius: *Scenae aditus obstruendo, clavis defigendo*: ipse homo privatus, vim publicam facere. Potius: *Scenae fores obstruendo, clavis defigendo, ipse homo privatus, publicas*. JURIN.

Φράττων] Τουτέστιν ἀποφράττων τὰς ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰσόδους, ἵνα ὁ χορὸς ἀναγκάζεται περιεῖναι διὰ τῆς ἐξωθεν εἰσόδου, καὶ οὕτω, ἐραδιόντο; ἐκείνου, συμβαίνει καταγελάσθαι τὸν Δημοσθένην. τὸ δὲ "προσηλῶν" τοὺς ἴλους ἐπιθεῖς, ἵνα ἀσφαλῶς αἱ θύραι ἐκκλείωνται. Ulpianus. SPALDING.

Τὰ δημόσια] Vide, ne fallaris. τὰ παρασκευῆνια τὰ δημόσια conjunge, non τὰ δημόσια κακὰ. WOLF. Pone igitur distinctiōnem post δημόσια. τὰ παρασκευῆνια φράττων — ιδιώτης ὦν τὰ δημόσια, κακὰ etc. TAYLOR. Placet H. Wolfii ratio, hanc vocem sejungentis a δημόσια quod referri praestat ad παρασκευῆνια, nisi malis δημόσια seorsim intelligere: προσηλῶν, ιδιώτης ὦν, τὰ δημόσια, "locum publicum;" tum post φράττων erit incidendum. Neque tamen ipse Wolfius neque Augerus, hanc rationem tenuerunt in versione. Nos interponendo expressimus. Etiam post ἐπ' ἐμέ colon posuimus, ut participia haec omnia referrentur ad διετέλεσε. SPALDING.

ἦ. Προδιαφθείρας] F. προδιαφθείρας τοίνυν τοὺς κριτὰς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν, id est, τοὺς κριτὰς περὶ τοῦ ἀγῶνος (ἢ τὸν ἀγῶνα) τῶν ἀνδρῶν, ut sit phrasis, τινὰ κριτὴν εἶναι ἀγῶνί τινι, ἀπὲρ τοῦ, τοῦ ἀγῶνος. Sin προδιαφθείρας, expono, διαφθείρας τοὺς

κριτὰς πρὸς τὸ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν, hoc est, τοὺς κριτὰς καὶ τὸν ἀγῶνα, ut referatur ad chorodidascalum. Fuerunt autem χορὸὶ παιδῶν καὶ ἀνδρῶν. WOLF. Male hic se gessit bonus Wolfius. Προδιαφθείρας ferri non potest, et προδιαφθείρας pessime ab illo exponitur. Miror haesisse in annotationibus, qui in interpretatione feliciter se expedit. Italus etiam: *Hora havendo egli oltre all' altre ingiurie corotiti i giudici de i giuocatori huomini*. Observabit lector in marg. Edit. Benenat. a Lambino, atque etiam ab Ulpiano hic legi τοὺς κριτὰς τῶν ἀγωνιστῶν ἀνδρῶν: uti etiam Ferrum Italum vertere vides. Modo v. antepen. reposui νεανειουμένοις, pro νεανειουμένοις, ex auctoritate Baroc. Bodl. Reg. a. et Lamb. a qua lectione non procul absunt Editt. Felic. et Lutet. τοῖς ἑαυτῶν νεανειουμένοις. TAYLOR. H. Wolfii conjecturam cum Reiskio secutus sum, extrudentis s ante d in hac voce. τῷ ἀγῶνι autem h. l. ut saepe apud Gracos, est pro τοῦ ἀγῶνος. ἀγῶν est pro choro. SPALDING.

Δύο ταῦτα ὡς περὶ κεφάλαια ἐφ' ἅπασιν τοῖς ἑαυτῶν νεανειουμένοις ἐπέθηκεν] Haec duo facinora flagitiosius audacibusque factis addidit. Siquidem νεανειεῖσθαι voce passiva prolatum significat praeter alia temere et confidenter aliquid audere. Alibi tamen aliter, ut infra in eadem, οὐδ' ἐνεανειέσατο τοιοῦτον οὐδὲν, id est, nec strenua liberalitate in rempub. usus est, id est, non obtulit se χορηγῆσοντα, ut ego feci. Ex edit. HERVAG.

Τὰ μὲν οὖν εἰς ἐμέ καὶ τοὺς φυλέτας ἠσεληγμένα] Ἄσεληγναι, est petulantiter et impube agere, et per petulantiam quæquam

καὶ τοὺς φυλέτας ἠσεληγημένα, καὶ ¹ τὰ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικήματα τούτῳ πεπραγμένα, ἐφ' οἷς αὐτὸν προὐβαλόμην, ταῦτ' ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πολλὰ ἕτερα· ὧν ὅσα ἀν' οἷός τε ὧ, διέξιμι πρὸς ὑμᾶς αὐτίκα δὴ μάλα. ἔχω δὲ λέγειν καὶ πονηρίας ἑτέρας αὐτοῦ ² παμπληθεῖς, καὶ ὕβρεις εἰς πολλοὺς ὑμῶν, καὶ τολμήματα τοῦ μιαινοῦ τούτου πολλὰ καὶ δεινὰ· ἐφ' οἷς τῶν πεπονθότων οἱ μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καταδείσαντες τοῦτον, καὶ τὸ τούτου θράσος, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἑταίρους, καὶ πλοῦτον, καὶ ὕβριν, καὶ ³ τᾶλλα, ὅσα δὴ πρόσεστι τούτῳ, ἡσυχίαν ἔσχον· οἱ δ' ἐπιχειρήσαντες δίκην λαμβάνειν, οὐκ ἠδυνήθησαν· εἰσὶ δ' οἱ ⁴ καὶ διελύσαντο, ἴσως λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἠγούμενοι. τὴν μὲν οὖν ὑπὲρ αὐτῶν δίκην ἔχουσιν οἱ γε πεισθέντες, τῆς δ' ὑπὲρ τῶν νόμων, οὗς παραβὰς οὗτος κακείνους ἠδίκηε ⁵ τότε, καὶ νῦν ἐμὲ, καὶ πάντας τοὺς ἄλλους, ὑμεῖς ἐστὲ κληρονόμοι. πάντων οὖν ⁶ τούτων ἀθρόων ἐν τίμημα ποιήσασθε, ὅ τι ἀν' δίκαιον ἠγῆσθε. ἐξελέγξω δὲ, πρῶτον μὲν, ὅσα αὐτὸς ὕβρισθην· ἔπειθ' ὅσα ὑμεῖς ἠδίκησθε, μετὰ ταῦτα δὲ καὶ τὸν ἄλλον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βίον αὐτοῦ ⁷ πάντα ἐξετάσω, καὶ δείξω πολλῶν θανάτων, οὐχ ἑνός, ὄντα ἄξιον. λέγε μοι τὴν τοῦ χρυσοχόου πρώτην λαβὼν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Παμμένης Παμμένους ἑπαρχος, ἔχω χρυσοχοεῖον ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν ᾗ καὶ

¹ Deest articulus. T.   ² παμπληθεῖς αὐτοῦ T.   ³ τᾶλλα δὲ, ὅσα T.   ⁴ καὶ οἱ T.
⁶ Deest τότε. T.   ⁶ Deest τούτων. T.   ⁷ πάντα αὐτοῦ T.

pulsare et conviciari. ἀσελγαίνεσθαι vero, hujusmodi injuriam, vel contumeliam pati, quod etiam ἐνασελγαίνεσθαι vocatur. et contumelie ipsae τὰ ἐνασελγαίνεσθαι, καὶ τὰ ἐνασελγαίνεσθαι καὶ ἠσεληγημένα, dicuntur. Unde in orationis hujus argumento Libanius vel alius interpres ita inquit, φημὲν δὲ ἡμεῖς ὅτι ἀσελγῆς λέγεται ὁ μὴ μετέχων μὴτε δικαιοσύνης, μὴτε ἀρετῆς. nomenque hoc ab urbe Selgo dictum inquit, in qua viri erant omnes probi. Ex edit. HERVAG.

Διέξιμι.] Observa usum Atticum praesentis pro futuro διεξελύσσομαι. cf. §. ζ'. SPALDING.

Ἐσχον.] Haereditui pro ἔχον, confirmantibus omnibus Edit. et MSS. Marg. Par. ἦγον. TAYLOR.

Ἐν τίμημα ποιήσασθε] Unam multam, unam poenam irrogetis. AUGER.

ἠγῆσθε] Verum est, quod ex Parisina servavit Reiskius, pro eo, quod Wolfius habet: ἠγείσθε. Codicem an ingenium seculus sit, non prodidit Lambinus. In Aldina exemplo Berolinensi superscriptum est η. SPALDING.

Ἐπαρχος] Alias nomen τοῦ δήμου solet addi. Hoc aliud cognomen esse videtur. WOLF. Mibi potius videtur esse nomen pagi, vel corrupti, vel cujus alia memoria intercidit. Mox recte restituit Wolfius ἔχων pro ἔχων. Editorum. TAYLOR.

Ἐπαρχος] Plurimum difficultatis est in hoc vocabulo, quam interpretes ad unum omnes agnoverunt. Legitur illud

καταγινομαι και εργαζομαι την χρυσοχοϊκην τέχνην. εκδόντος δέ μοι Δημοσθένους, ἢ μαρτυρῶ, στέφανον χρυσοῦν ὥστε κατασκευάσαι, και ἱμάτιον διαχρυσον ποιῆσαι, ὅπως πομπεύσῃ ἐν αὐτοῖς τὴν τοῦ Διονύσου-πομπῆν, και ἱμοῦ συνετέλεσαντος αὐτὰ, και ἔχοντος παρ' ἑμαυτῷ ἔτοιμα, εἰσπηδήσας πρὸς με νύκτωρ Μειΐας ὁ κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ και ἄλλους, ἐπεχείρησε διαφθεῖρειν τὸν στέφανον, και τὸ ἱμάτιον, και τινα μὲν αὐτῶν ἐλυμῆνατο, οὐ μὲντοι πάντα γε ἰδυνήθη διὰ τὸ ἐπιφανίτα με κωλύσαι.

Ζ'. Πολλὰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, και περὶ ὧν τοὺς ἄλλους ἠδίκηκεν, ἔχω λέγειν, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, και συνείλοχα ὕβρεις αὐτοῦ και πονηρίας τοσαύτας, ὅσας ἀκούσεσθε αὐτίκα δὴ μάλα. ἦν δ' ἡ συλλογὴ βραδία· αὐτοὶ γὰρ οἱ πεπονθότες προσήεσάν μοι. βούλομαι δὲ πρὸς τούτων εἰπεῖν, οἷς ἐπιχειρήσειν αὐτὸν ἀκήκεα ἐξαπατῶν ὑμᾶς· τοὺς γὰρ ὑπὲρ τούτων λόγους, ἐμοὶ μὲν ἀναγκαιοτάτους προειπεῖν ἠγούμαι, ὑμῖν δὲ χρησιμωτάτους ἀκούσαι. διὰ τί; ὅτι τοῦ δικαίαν και εὐορκον θέσθαι τὴν ψῆφον ὁ κωλύσας ἐξαπατηθῆναι ² λόγος, οὗτος αἴτιος ἔσται. πολὺ δὴ μάλιστα πάντων τούτῳ τῷ λόγῳ προσέχειν ὑμᾶς δεῖ, και μνημονεῦσαι τοῦτον, και πρὸς ἕκαστον ἀπαντᾶν, ὅταν οὗτος λέγῃ. ἔστι δὲ πρῶτον μὲν ἐκεῖνο οὐκ ἀδηλος ἐρῶν, ἐξ ὧν ἰδίᾳ πρὸς τινὰς αὐτὸς διεξιὼν ἀπηγγέλλετό μοι, ὡς, εἶπερ ἀληθῶς ἐπεπόνθειν ταῦτα, ἃ λέγω,

¹ κωλύσαι R.

² λόγος ἡμᾶς οὗτος T. R.

eo loco, quo et in legibus et in testimoniis afferendis solet vel ejus, qui legem rogat, vel testis demus, unde sit oriundus, designari. Non constans autem est usus in testimoniis addendi vel omittendi nomen patris testis. Elegans est Reiskii conjectura, (sequens scripturam Bavarici codicis a secunda manu profectam ἐπερχος,) περγασεὺς ἢ περγασῆ, pago tribus Brechtheidis. SPALDING.

Ἐχω] Parum accurate a Taylora dicitur Wolfius recte "restituissē" verbum finitum pro "editurum" participio (ἔχων), quod etiam negligentius repetit Reiskius in varietate lectionis, ubi cupias discere, utrum Codd. omnes, vel plurimi saltem, cum Wolfio faciant, quod videtur affirmare Taylorus. Ceterum præstat sane lectio Wolfiana, propter sequens in proxima sententia δέ. Quid si μὲν antiquitus legebatur post ἔχω, quod deinde cum verbo coalesceret in ἔχων. IDEM.

Πομπεύσῃ] Pendet conjunctivus ab oratione obliqua, non ab ὅπως. IDEM.

Εἰσπηδήσας πρὸς με] Eis τὸ χρυσοχοϊκόν.

WOLF.

Ἐδυνήθη] Desidero atticismum ἠδυνήθη, qui in ceteris ἡμελλον, et ἠδυνθήσαν inventus est a Reiskio. Lambinus enim et Wolfius plerumque ignorant eum. SPALDING.

θ'. Συνείλοχα] Pro συλλέλοχα, παρὰ τὸ συλλέγω, ἀττικῶς: unde passivum συνειλεγμένοι. WOLF.

Ἐπὲρ] Omnino περὶ. sæpissime hæ voces confundi et misceri inter se solent. TAYLOR. Recte. SPALDING.

Ἵτι] Restitui ex Manut. et Felic. Codd. Regg. Baroc. Ital. Obsop. Vindob. et Aug. Proxime, v. 18. præstantior multo est lectio Ven. Bar. Bodl. Aug. Ital. κωλύσων. TAYLOR.

Ἵταν] Meminerint tirones ἕκαστον esse neutrum: unde putet aliquis pro ὅταν legendum esse ὅ τι ἂν, pro quo tamen Græcitas malit ὧν ἂν. SPALDING.

Αὐτοῦς] Ita, adjuvantibus Ald. Ven. Baroc. Vindob. Lindenb. Aug. Ital. Lambino et Wolfio. Vulgo αὐτοῦς. TAYLOR. Lege αὐτός. JUNIN.

δικας ἰδίας μοι προσῆκεν αὐτῷ λαχεῖν· τῶν μὲν ἱματίων καὶ τῶν χρυσῶν στεφάνων τῆς διαφθορᾶς, καὶ τῆς περὶ τὸν χορὸν ἀπάσης ἐπηρείας, βλάβης· ἂν δ' εἰς τὸ σῶμα ¹ ὑβρίσθαι φημί, ὕβρεως οὐ μὰ Δί' οὐχὶ δημοσίᾳ κρίνειν αὐτὸν, καὶ τίμημα ἐπάγειν, ὅ τι χρὴ παθεῖν, ἢ ² ἀποτίσαι. ἐγὼ δὲ ἐν μὲν ἐκεῖνο εὖ οἶδα, καὶ ὑμᾶς δὲ εἰδέναι χρὴ, ὅτι εἰ μὴ προὔβαλλόμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἐδικαζόμεν, οὐναντίος ἂν ἦκεν εὐθύς μοι λόγος, ὡς, εἴπερ ἦν τι τούτων ἀληθές, προβάλλεσθαι με ἔδει, καὶ παρ' αὐτῶ τὰ δίκηματα τὴν τιμωρίαν ποιεῖσθαι· ὅ τε γὰρ χορὸς ἦν τῆς πόλεως, ἢ τε ἐσθῆς τῆς ἐορτῆς ἕνεκα πᾶσα ³ παρεσκευάστο· ἐγὼ τε, ὁ πεπονθὼς ταῦτα, χορηγὸς ἦν. τίς ἂν οὖν ἐτέραν μᾶλλον εἴλετο τιμωρίαν, ἢ τὴν ἐκ τοῦ νόμου κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐορτὴν ἀδικούντων οὔσαν; ταῦτ' εὖ οἶδ' ὅτι πάντ' ἂν ἔλεγεν οὗτος τότε. Φεύγοντος μὲν γὰρ, οἶμαι, καὶ ἡδίκηκός ἐστι, τὸ τὸν παρόντα τρόπον ⁴ τοῦ δοῦναι δίκην διακρουόμενον, τὸν οὐκ ὄντ' ὡς ἔδει γενέσθαι λέγειν· δικαστῶν δέ γε σωφρόνων, τούτοις τε μὴ προσέχειν, καὶ, ὃν ἂν λάβωσιν ἀσελγαίνοντα, κολάζειν. μὴ δὴ τοῦτο λέγειν αὐτὸν ἔατε, ὅτι καὶ δικας ἰδίας δίδωσιν ὁ νόμος μοι, καὶ γραφὴν ὑβρεως,

¹ ὑβρίζεσθαι φημι. T.

² ἀποτίσαι. T. R.

³ παρεσκευάζετο T.

⁴ τοῦ μὴ δοῦναι T.

Τίμημα ἐπάγειν] Ἐπὶ γὰρ τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκ τῶν νόμων ἄριστο τὸ τίμημα, ἐπὶ δὲ τοῖς δημοσίοις ὁ κατήγορος ἐτιμᾶτο. Ulpianus. SPALDING.

Δὲ εἰδέναι] De hujusmodi δὲ, quod valet etiam, consule Hoogevenum Schützii p. 176. seqq. et Vigerum Zeun. 528. IDEM. Cf. περὶ Στεφ. §. ζγ'.

Εἰ μὴ προὔβαλλόμεν αὐτὸν, ἀλλὰ ἐδικαζόμεν] Si eum non criminali iudicio aggressus essem, sed civili: vel, quod si ego illi statim diem non dixissem, ob temerariam ludorum celebritatem, sed privatum iudicium injuriarum intendissem, objectum utique illico mihi foret, non esse quod quererem verisimile, quippe si id verum esset, oportuisse hominem in re praesenti postulare, quando, ea injuria ad populum pertineret, cum in munere publico fungendo injuriam passus essem. Porro verbum προὔβαλλεσθαι de iis dicitur, qui criminose agunt, ut etiam εὐθύ- κειν, κρίνειν, εισαγγελλεῖν, γράφεσθαι, ἐνδεικνύειν, hoc est, deferre, postulare, arcessere, insimulare. Ex edit. HERVAG.

Οὐναντίος] Ὁ ἐναντίος, ἀπτικῆ κρέσσει.

Observa etiam τὸ τε ter repetitum, ὃ τε χορὸς—ἢ τε ἐσθῆς—ἐγὼ τε. WOLF.

Οὐναντίος ἂν ἦκεν εὐθύς μοι λόγος] Wolfius: contrariam statim rationem objici mihi potuisse. Potius: eum contrariam statim rationem mihi fuisse objecturum. JURIN.

Προβάλλεσθαι] Προσελέσθαι marg. Benenati et Aug. Melius. TAYLOR.

Φεύγοντος μὲν γὰρ—ἐστὶ, τὸ τὸν παρόντα τρόπον—διακρουόμενον, τὸν οὐκ ὄντ' ὡς ἔδει γενέσθαι λέγειν] Wolfius: Rei enim est—certum iudicii modum—detrectando, dictitare, eum fuisse modum usurpandum, qui nullus est. Pro certum malim praesentem: opponuntur enim sibi invicem ista, τὸν παρόντα et τὸν οὐκ ὄντα. JURIN.

Μὴ δοῦναι] Reg. a. τοῦ δοῦναι δίκην sine μῆ. Vide, annon praestet. Haereo tamen. Totam vero hanc periodum ita melius cum Italo interpreteris: Percioche del reo, e di chi ha peccato, e officio riprovando il presente giudicio, dire che bisognava, ch' ei fosse stato ad altro tribunale chiamato. TAYLOR.

— δίδωσι γὰρ —, ἀλλ', ὡς οὐ πεποίηκεν, ἀ κατηγόρηκα, ἢ, πεπωοικῶς, οὐ περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖ, τοῦτο δεικνύτω. τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἐγὼ προὔβαλόμην, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον οἴσετε νῦν ὑμεῖς. εἰ δ' ἐγὼ τὴν ἐπὶ τῶν ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν ἀφεῖς, τῇ πόλει παραχωρῶ τῆς τιμωρίας, καὶ τοῦτον εἰλόμην τὸν ἀγῶνα, ἀφ' οὗ μηδὲν ἔστι λῆμμα λαβεῖν ἐμοὶ, χάριν, οὐ βλάβην δήπου, τοῦτ' ἂν εἰκότως ἐνέγκαι μοι παρ' ὑμῶν.

ί. Οἶδα τοίνυν, ὅτι καὶ τούτῳ πολλῶν χρησεται τῷ λόγῳ· μή με Δημοσθένη παραδῶτε, μηδὲ διὰ Δημοσθένην με ἀνέλητε. ὅτι τούτῳ πολεμῶ, διὰ τοῦτό με ἀναιρήσετε; τὰ τοιαῦτα πολλάκις οἶδ' ὅτι φθέγγεται, βουλόμενος φθόνον τινὰ ἐμοὶ διὰ τούτων τῶν λόγων συναγεῖν. ἔχει δ' οὐχ οὕτω ταῦτα, οὐδ' ἐγγύς. οὐδένα γὰρ τῶν ἀδικούντων ὑμεῖς οὐδενὶ τῶν κατηγόρων ἐκδίδοτε· οὐδὲ γὰρ, ἔπειδ' ἀν' ἀδικηθῆτις, ὡς ἂν ἕκαστος ὑμᾶς ὁ παθὼν πείσῃ, ποιεῖσθε τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ τούναντίον, νόμους ἔδεσθε πρὸ τῶν ἀδικημάτων ἐπ' ἀδήλοις μὲν τοῖς ἀδικήσουσιν, ἀδήλοις δὲ τοῖς ἀδικησομένοις. οὔτοι δὲ τί ποιούσιν οἱ νόμοι; πᾶσιν ὑπι-

* ἀδικηθσομένοις R.

Προὔβαλόμην] Ex Ald. Ven. Bar. Fel. Man. Par. Aug. pro προὔβαλλόμεν vulgata. IDEM. Fortasse concinnior foret oratio, si servato eo, quod est in Wolfiana, προὔβαλλόμεν, post γὰρ adderetur τότε, quod responderet τῷ νῦν sequenti. cf. §. γ'. ubi itidem opponuntur tempora: ὕβρισμαι — τότε, ἀγωνεῖται — νῦν. Restituit supra §. ή. Taylorus e Codd. τότε simili modo, post ἡδίκει. SPALDING.

Ἐπὶ τῶν ἰδίων] Publicorum criminum mulctam ad remp. privatorum ad accusatorem rediisse, locus hic docet. WOLF.

Ἐνέγκαι μοι] Variant Codd. ἐνέγκαιμι, ἐνεγκομαι, ἐνεγκαίμην, quarum lectionum utram prætuleris, pro τοῦτ' legendum erit τούτου, ut Wolfius vidit. Videtur autem præstantissimo Marklando recepta lectio bene posse constare. TAYLOR. Displicet mihi nescio quid in vulgata, neque video, cur in lectione ἐνέγκαιμι aut ἐνεγκαίμην necessaria sit mutatio τοῦ τοῦτ' in τούτου. Explicari potest illud διὰ τοῦτο. SPALDING.

ί. Τούτῳ] Jucundius paulo, et suavius, Liud. Vindob. Obsop. et Ital. ἔτι ἐκείνῳ

πολεμῶ, διὰ τοῦτό με ἀναιρήσετε; TAYLOR. Malim ἐκεῖνῳ cum Codd. aliquot, propter sequens τοῦτο, ne eodem sono obtundamur; nisi forte figura est in hac geminatione. SPALDING.

Ἐμοὶ] Non male Reiskius videtur monere, ob sequentia convenientius hic fore ἡμῶν. IDEM.

Ἐχει] Wolfium in interpretando vides sequi lectionem Aldinam ἔχει, quæ tamen improbanda est. TAYLOR.

Ἐκαστος] An ἕκαστοτε, vel ἕκαστοθ'? SPALDING.

Ἀδικήσουσιν] Ita ex MSS. Vindob. Bar. Bodl. Aug. Ital. Reg. a. Editi ἀδικήμασιν, male: ἀδικούσιν habet σχ. Hermog. pag. 88. TAYLOR.

Ἀδικησομένοις] Abstini a Reiskiana conjectura, audacter ab inventore in textum inducta, quæ non est necessaria: ἀδικηθσομένοις. Passive dicitur ἀδικησομένος, ut supra §. γ'. ἀγωνεῖται; et sæpe apud Atticos, v. Xen. Cyrop. 3. 2. 18. εἰ πιστεύομεν μὴ ἀδικήσεται pro ἀδικηθήσεται. cf. Zeunii index syntacticus ad Cyrop. et Küsterus de verbis mediis p. (ed. Wollii) 84. seqq. SPALDING.

σχνούονται τοῖς ἐν τῇ πόλει δίκην, ἀν ἀδικηθῆ τις, ἔσεσθαι δι' αὐτῶν λαβεῖν. ὅταν τοίνυν τῶν παραβαινόντων τινὰ τοὺς νόμους κολάζητε, ¹ οὐχὶ τοῖς κατηγόροις τοῦτον ἐκδίδοτε, ἀλλὰ τοὺς νόμους ὑμῖν αὐτοῖς βεβαιούτε. ἀλλὰ μὴν πρὸς γε τὸ τοιοῦτον, ὅτι Δημοσθένης, φησὶν, ὕβρισταί δίκαιος καὶ κοινὸς καὶ ὑπὲρ ἀπάντων ἔσθ' ὁ λόγος. οὐ γὰρ εἰς Δημοσθένην ὄντα με ἠτέλγαινε μόνον ταύτην τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ εἰς χορηγὸν ὑμέτερον· τούτο δ' ὅσον δύναται, γνοίητ' ἀν ἐκ τῶνδε. ἴστε δήπου τοῦθ', ὅτι τῶν Θεσμοθετῶν τούτων οὐδενὶ Θεσμοδέτης ἔστ' ὄνομα, ἀλλ' ὅτιδήποτε ἐκάστω. ἀν μὲν τοίνυν ἰδιώτην ὄντα τινὰ αὐτῶν ὕβριση τις, ἢ κακῶς εἶπη, γραφὴν ὕβρεως καὶ δίκην κακηγορίας ² ἰδίαν φεύζεται. εἰ δὲ Θεσμοθέτην, ἄτιμος ἔσται καθάπαξ. διὰ τί; ὅτι τοὺς νόμους ἤδη ὁ τοῦτο ποιῶν προσυβρίζει, καὶ τὸν ὑμέτερον κοινὸν στέφανον, καὶ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα· ὁ γὰρ Θεσμοδέτης, οὐδενὸς ἀνθρώπων ἔστ' ὄνομα, ἀλλὰ τῆς πόλεως. καὶ πάλιν γε τὸν ἄρχοντα, ταῦτο τοῦτο, εἰ μὲν ἔστεφανωμένον πατάξῃ τις, ἢ κακῶς εἶπη, ἄτιμος· εἰ δὲ ἰδιώτην, ἰδία ὑπόδικος. καὶ οὐ μόνον περὶ

525 τούτων οὕτω ταῦτ' ἔχει, ἀλλὰ ³ καὶ περὶ πάντων, οἷς ἀν ἢ πόλις τινὰ ἄδειαν, ἢ ⁴ στεφανοφορίαν, ἢ τινὰ τιμὴν δῶ· οὕτω τοίνυν καὶ ἐμὲ εἰ μὲν ἐν ἄλλαις τισὶν ἡμέραις ἠδίκησέ τι τούτων Μειδίας ἰδιώτην ὄντα, ἰδία καὶ δίκην προσῆκεν αὐτῷ δίδοναι· εἰ δὲ χορηγὸν ὄντα ὑμέτερον, ἱερομηνίας οὔσης, πάνθ', ὅσα ἠδίκησεν, ὕβρισας φαίνεται, δημοσίας ὀργῆς

1 οὐ T.

2 Deest ἰδίαν. T.

3 Deest καί. T.

4 στεφανοφορίαν. T. R.

Κακηγορίας] Vix moneo, olim legi κατηγορίας, et istud tueri Codd. Levis ea emendatio, et quam praecepit Wolfius. Eleganter tamen legi moneo in Ven. Bar. Aug. Ital. Vindob. δίκην κακηγορίας ἰδία φεύζεται. uti v. 19. ἰδία ὑπόδικος, et v. antepen. ἰδία καὶ δίκην. Vide etiam pag. 31. v. ult. et pag. 32. v. 4. TAYLOR.

ἄτιμος ἔσται καθάπαξ] Vide Ulpianum de diminutione capitis. WOLF.

Στέφανον] Quo ornatus est Thesmotheta. SPALDING.

Καὶ πάλιν] Lambinus legit: καὶ πάλιν γε εἰ μὲν τὸν ἄρχοντα, ταῦτο τοῦτο. TAYLOR.

Ἄλλὰ] Ἄλλὰ καὶ περὶ πάντων Edit. Lut. et Codd. Aug. et Vindob. Quod unice verum est. IDEM.

VOL. III.

Τινὰ ἄδειαν] Aliquam immunitatem, i. e. magistratum aliquem, vel munus aliquod, ex quo veniat aliqua immunitas. AUGER.

Ἐν ἄλλαις] Edit ἐν ex Vindob. Baroc. Aug. Ital. et Edit. Parisina. Absorptum erat nempe in praecedenti μὲν. TAYLOR.

Πάνθ' ὅσα] Vidit Wolfius, haec similiter dici, ac si scripsisset, ἐν πᾶσιν, οἷς ἠδίκησεν, sed non vidit, saltem in Interpretatione non hoc significavit, quanta cum contentione et deinότητι haec dicerentur. Si ἠδίκησε χορηγὸν ὑμέτερον, si istud fecerit ἱερομηνίας οὔσης, si denique ἠδίκησε cum ὕβρει, si πάνθ' ὅσα ἠδίκησεν, ὕβρισας φαίνεται. IDEM. Malim cum Aug. pr. et Bav. ἠδίκηκεν pro ἠδίκησεν. SPALDING.

καὶ τιμωρίας δίκαιός ἐστι τυγχάνειν· ἅμα γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ ¹ χορηγὸς ὑβρίζετο. τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς πόλεως ὄνομα. καίτοι ταύταις ταῖς ἡμέραις, αἷς οὐκ ἔωσιν οἱ νόμοι. χρῆ δὲ, ὅταν μὲν ² τιθῆσθε τοὺς νόμους, ὁποῖοί τινές εἰσι σκοπεῖν· ἐπειδὴν δὲ θῆσθε, φυλάττειν καὶ χρῆσθαι· καὶ γὰρ εὐορκα ταῦθ' ὑμῖν ἐστὶ, καὶ ἄλλως δίκαια. ἦν ὁ τῆς βλάβης ὑμῖν νόμος πάλαι, ἦν ὁ τῆς αἰκίας, ἦν ὁ τῆς ὑβρεως. εἰ τοίνυν ἀπέχρη τοὺς τοῖς Διονυσίοις τι ποιοῦντας τούτων κατὰ τούτους τοὺς νόμους δίκην δίδοναι, οὐδὲν ἂν ὑμῖν προσέδει τοῦδε τοῦ νόμου. ἀλλ' οὐκ ἀπέχρη. σημεῖον δέ· ἔθεσθε ἱερὸν νόμον αὐτῷ τῷ θεῷ περὶ τῆς ἱερομηνίας· εἴ τις οὖν κακείνοις τοῖς προϋπάρχουσι νόμοις, καὶ τούτῳ τῷ μετ' ἐκείνους τεθέντι, καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς ἐστ' ἔνοχος, ὁ τοιοῦτος πρότερά μὴ δῶ διὰ τοῦτο δίκην, ἢ μείζω δοίη δικάως; ἐγὼ μὲν οἶμαι μείζω.

ιά. Ἀπήγγειλε τοίνυν τίς μοι περιῖοντα αὐτὸν συλλέγειν καὶ πυνθάνεσθαι, τίσι πρότερον συμβέβηκεν ὑβρισθῆναι· καὶ λέγειν τούτους, καὶ διηγείσθαι πρὸς ὑμᾶς μέλλειν. οἷον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν πρόεδρον, ὃν ποτέ φασιν ἐν ὑμῖν ὑπὸ Πολυζήλου πληγῆναι, καὶ τὸν δεσμοθέτην, ὃς ἔναγχος ἐπλήγη τὴν αὐλητρίδα ἀφαιρούμενος· καὶ τοιούτους τινάς· ὡς, εἰὰ πολλοὺς ἑτέρους πολλὰ καὶ δεινὰ πε- 526
πονθότας ἐπιδείξῃ, ἥττον ὑμᾶς ἐφ' οἷς ἐγὼ πέπονθα ὀργουμένων. ἐμοὶ δ' αὖ τούναντίον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖτε

¹ καὶ ὁ χορηγὸς T. R.

² τίθησθε R.

Καίτοι ταύταις] Καὶ τὸ ταύταις Bar. Lind. Aug. Ital. καὶ τοιαύταις Bodl. Wolfius conjicit καὶ ἔτι ἐν ταύταις. Eruditissimus autem Marklandus καὶ ταῦτ' ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Vide §. κα. fin. bis. κβ'. init. et alibi saepissime. TAYLOR. Variatur in hac vocula; facillima intellectu est Marklandi conjectura καὶ ταῦτ' ἐν —; καίτοι an plane eodem sensu accipiuntur, dubito. SPALDING.

Πάλαι] Post πάλαι addendum censet Lambinus ἦν ὁ τῶν βιαιῶν. TAYLOR.

Σημεῖον δέ] Marg. Benenati, τεκμήριον δέ. ἀπόδειξις δέ. Quae, quemadmodum scite observavit Wolfius, ut et complura alia, scholia potius esse, quam varias lectiones, dixeris. IDEM.

Ἐθεσθε ἱερὸν νόμον] Post σημεῖον δέ. τεκμήριον δέ. et locutiones similes, sequi

solet nec γάρ. σημεῖον δέ. ἔθεσθε γὰρ ἱερὸν νόμον. Sic §. μβ'. MARKLAND. Vide de hac structura Morum ad Isoer. Paneg. p. 39. et Bachium ad Xenoph. Sympos. 4. 17. p. 183. ed. Zeunii, ubi etiam nostri loci ratio habetur. SPALDING.

Ἱερομηνίας] Vid. D'Orville Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. II. p. 515.

Δοίη] Miror hunc optativum carere τῷ ἄν. SPALDING.

ιά. Θεσμοθέτην] Οἱ Θεσμοδέται, τῶν τε ἄλλων ἐπεμελοῦντο, καὶ δὴ καὶ τῆς εὐκοσμίας· καὶ νόμῳ περιῖοντες ἐσκόπου, μὴ τινες ἀρπαγαὶ γίνωνται. τότε οὖν, εἰρὸν τινος νεωτέρους ἀρπάζοντας τὴν αὐλητρίδα, ἡβουλήθη ἀφελίσθαι. καὶ οὕτως ὑπ' αὐτῶν ἐπλήγη. Ulpian. IDEM.

Ὀργουμένους] Absoluti hi sunt accusativi, satis frequentes post ὡς, cum signifi-

ποιεῖν ἂν εἰκότως, εἴπερ ¹[ὑπὲρ] τοῦ κοινῆ βελτίστου δεῖ μέλειν ὑμῖν. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, τοῦ μὲν πολλὰ ²τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι τὸ μὴ κολάζεσθαι τοὺς ἔξαρμαρτάνοντας αἴτιον ὄν, τοῦ δὲ μηδένα ὑβρίζειν ³τὸ λοιπὸν, τὸ δίκην τὸν αἰὲ ληφθέντα, ἣν προσήκει, δίδόναι, μόνον αἴτιον ἂν γενόμενον; εἰ μὲν τοίνυν ἀποτρέψαι συμφέρει τοὺς ἄλλους, τοῦτον καὶ δι' ἐκεῖνα κολαστέον· καὶ μᾶλλον γε, ὅσω περ ἂν ἢ πλείω καὶ μείζω. εἰ δὲ ⁴παροξύναι, καὶ τοῦτον ⁵καὶ τοὺς ἄλλους ἑατέον. εἰ τοίνυν, οὐδ' ὁμοίαν οὔσαν τούτῳ, καὶ κείνοις, συγγνώμην εὐρήσομεν. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ τὸν δεσμοδέτην πατάξας, τρεῖς εἶχε προφάσεις, μέθην, ἔρωτα, ἄγνοιαν, διὰ τὸ σκότους καὶ νυκτός τὸ πρᾶγμα ⁶γεγενῆσθαι. ἔπειθ' ὁ Πολύζηλος ⁷ἐκεῖνος, ὀργῇ καὶ τρόπου προπετείας, ⁸φθάσας τὸν λογισμὸν, ἀμαρτῶν ⁹ἔπαισεν. οὐ γὰρ

¹ ὑπὲρ T.

² Deest articulus. T. R.

³ τοιοῦτον T.

⁴ παροξύναι T. R.

⁵ καὶ πάντας τοὺς ἄλλους ἑατ. R. καὶ πάντας ἑατ. T.

⁶ γενεσθαι T.

⁷ Deest ἐκεῖνος. T.

⁸ φθάσαι T.

⁹ ἔφησεν T.

cat quasi; alias non item. Sic apud Platonem in Gorgia. Vol. (Bip.) 4. 96. σκυτέας λέγων οὐδὲν σαύη, ὡς περὶ τούτων ἡμῖν ὄντα τὸν λόγον. Isocr. Paneg. (ed. Mori) p. 30. ὡσπερ οὐ — τοὺς λόγους ὄντας. Noster adv. Phænippom ed. Reisk. 1041. ὡσπερ — ἀφαιρούντας. Inter loca a Tayloro in Indice Lysiae allata, huc non pertinet Lys. p. 178. (Rsk.) 1. ἐλθόντας enim pendet ab ἦδεσαν. Cetera sunt hujus tantum generis. IDEM.

[ὑπὲρ] Reiskius τὸ ὑπὲρ uncis ut spurium recte videtur inclusisse. Sensus non postulat, et insuavem facit sonum. IDEM. F. del. ὑπέρ. AUGER.

Τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν, τοῦ μὲν πολλὰ τοιαῦτα γίνεσθαι, &c.] Attici per praeteritum saepe loquuntur de futuro, ut hoc loco etiam videre est. Ne autem, inquit, in posterum quisquam hujusmodi petulantia uti ausit, quis non videt hoc praestaturum, si ut quisque convictus ut damnatus injuriarum fuerit, ita poenam legitimam luerit. De futuro enim loquens, participio praeteriti temporis usus est. Latini sic quodammodo loqui videntur, cum per futurum subjunctivi efferunt quod dicunt, quod ipsum a praeterito formatur. Exempla vide in Comment. Budaei. Ex edit. HERVAG.

Εἰ δὲ παροξύναι] S. δεῖ τοὺς ἄλλους. WOLF. Male haec olim interpungebantur: εἰ δὲ παροξύναι καὶ τοῦτον καὶ πάντας ἑατέον. Atque adeo ab ipso Wolfio, qui tamen recte vertit. Plenius Bar. et Aug.

καὶ τοῦτον καὶ πάντας τοὺς ἄλλους ἑατέον. Iidem deinde Codd. quorum alterum ex altero describi credibile est, pro γενεσθαι v. 12. γεγενῆσθαι, et statim, Πολύζηλος ἐκείνος. Porro circa hunc locum uterque Interpres fidem fefellit: ὡσπερ ἂν ἢ πλείω καὶ μείζω. Nihil enim hic de Midia et ejus facinoribus. Sensus est apertus: Si alios ab hujusmodi facinoribus, quae iste allegat esse frequentia, deterreri expedit, ea de causa iste puniendus est, eoque magis, quo plura ea sint et atrociora, caetera. TAYLOR.

[ὀργῇ καὶ τρόπου προπετείας, φθάσαι τὸν λογισμὸν κ. τ. λ.] Ἀμαρτῶν ἔφησεν φθάσαι τὸν λογισμὸν. Sicut paulo post, §. 1β. ἂ μὲν ἂν τις ἄφρων τὸν λογισμὸν φθάσας ἐξαχθῆ τι πρᾶξαι. utcumque ferri potest. Sed quid si legas: φθασάση τὸν λογισμὸν, ἀμαρτεῖν ἔφησεν. WOLF. Immo quid si cum pluribus et praestantioribus Codd. ὀργῇ καὶ τρόπου προπετεία φθάσας τὸν λογισμὸν, ἀμαρτῶν ἔπαισεν? Nempe Polyzelus φθάσας τὸν λογισμὸν, ut infra l. c. τὶς ἄφρων τὸν λογισμὸν φθάσας, φθάσας habent Reg. e. Ital. ἔπαισεν Bodl. Ital. utrumque Ven. Bar. Aug. Simoni Fabricio, qui Augustanum Cod. contulit, magis placere video ἔπαισεν. TAYLOR. Non est, ut vertit H. Wolfius, "subitus animi impulsus" sed insita, innata, morum vehementia, Heftigkeit des Characters (hastiness of temper or disposition). Non est mera ταυτολογία τῆς ὀργῆς. Ceterum expressi lectionem Codd. quam certatim arripuerunt Taylorus et Reiskius,

ἐχθρὸς γε ὑπῆρχεν ἂν, οὐδ' ἐφ' ὕβρει τοῦτ' ἐποίησεν. ἀλλ' οὐ Μειδία τούτων οὐδέν ἐστιν εἰπεῖν. καὶ γὰρ ἐχθρὸς ἦν, καὶ μεθ' ἡμέραν, εἰδὼς, ὑβρίζε' καὶ οὐκ ἐπὶ τούτου μόνον, ἀλλ' ἐπὶ πάντων, φαίνεται προηρημένος με ὑβρίζειν. Καὶ μὴν, οὐδὲ τῶν πεπραγμένων ἐμοὶ καὶ τούτοις οὐδὲν ὅμοιον ὄρω. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ Θεσμοθέτης, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, οὐδὲ τῶν νόμων φροντίσας, οὐδ' ἀγανακτήσας φανήσεται· ἀλλ' ἰδίᾳ πεισθεῖς, ὁπόσω δήποτε, ἀργυρίῳ, καθυφεῖς τὸν ἀγῶνα. ἔπειθ' ὁ πληγεὶς ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ Πολυζήλου, ταῦτ' οὗτο, ἰδίᾳ διαλυσάμενος, ἐρῶσθαι πολλὰ τοῖς νόμοις εἰπὼν καὶ 527 ὑμῖν, οὐδ' εἰσήγαγε τὸν Πολύζηλον. εἰ μὲν τοίνυν ἐκεῖνων κατηγορεῖν βούλεται τις ἐν τῷ παρόντι, δεῖ λέγειν ταῦτα. εἰ δ' ὑπὲρ ἂν ἐγὼ τούτου κατηγορήκα, ἀπολογεῖσθαι, πάντα μᾶλλον, ἢ ταῦτα λεκτέον. πᾶν γὰρ τοῦναντίον ἐκείνοις, αὐτὸς μὲν οὔτε λαβῶν οὐδὲν, οὔτ' ἐπιχειρήσας λαβεῖν φανήσομαι, τὴν δ' ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν τιμωρίαν δικαίως φυλάξας, καὶ νῦν ἀποδεδωκώς ὑμῖν.

ιβ'. Μὴ τοίνυν ἔατε ταῦτ' αὐτὸν λέγειν, μηδ', ἂν βιάζηται, πείθεσθ' ὡς δίκαιόν τι λέγοντι. ἂν γὰρ ταῦθ' οὕτως ἐγνωσμένα ὑπάρχη παρ' ὑμῖν, οὐκ ἐνέσται αὐτῷ λόγος οὐδὲ εἰς. ποία γὰρ πρόφασις, τίς ἀνθρωπίνη καὶ μετρία σκῆψις φανεῖται τῶν πεπραγμένων αὐτῷ; ὀργὴ νῆ Δία. καὶ γὰρ τοῦτο τυχὸν λέξει. ἀλλ' ἂ μὲν ἂν τις ἄφνω τὸν

¹ ὑμῶν T. R.

ἔπαισεν pro ἔφησεν. Habet illa, quod blandiatur. Sed si tueris, ut necesse est et facit illi, praestantem alteram lectionem φθάσας pro φθάσαι, quid facies τῶ ἀμαρτῶν in quo est mera repetitio τοῦ φθ. τ. λ.? Incidi in eandem H. Wolfio conjecturam, ut ἀμαρτεῖν legerem, inf. pro participio. Tum locum ita constituerim: φθάσας τὸν λογισμὸν ἀμαρτεῖν ἔφησεν. ἔφησε contendit, affirmavit, causatus est, rarius. Apud Platonem (Bip.) 10. 360. ἐφάσαμεν. SPALDING. L. φθάσας. deinde ἔπαισεν pro ἔφησεν. AUGER.

Ἔστιν εἰπεῖν] Cl. Marklando arridet ἐνεστιν, ut §. ιβ'. οὐκ ἐνέσται αὐτῷ λόγος. et δι' ὀργὴν γ' ἐνὶ φῆσαι πεποικίμαι. TAYLOR.

Ταῦτ' οὗτο] Distingue post τοῦτο hoc modo: ταῦτ' οὗτο, ἰδίᾳ διαλυσάμενος, uti §. i. med. καὶ πάλιν γε τὸν ἀρχοντα, ταῦτ'

τούτο, ἐὰν μὲν κ. τ. λ. ταῦτ' οὗτο, eodem prorsus more, subintellecto sc. κατὰ, non de ea ipsa re, ut Wolfius male vertit. MARKLAND.

Ἐκεῖνων] Αὐτὸν τὸν Μειδίαν πεποίκει κατηγοροῦντα τοῦ πρέδρου καὶ τοῦ Θεσμοθέτου, ὅτι τοῖς ὑβρίσασιν οὐκ ἐπεξῆλθον. Ulpian. SPALDING.

Πᾶν γὰρ τοῦναντίον] Αὐτὸς μὲν γὰρ φανήσομαι πᾶν τοῦναντίον ἐκείνοις, (s. πεποικίως) οὔτε λαβῶν. WOLF.

ιβ'. Λέγοντι] Λέξοντι, dicturo. MARKL. Ἄλλ' ἂ μὲν ἂν τις ἄφνω τὸν λογισμὸν φθάσας ἐξαχθῆ τι πρᾶξαι, καὶ ἰβριστικῶς τοῦτο ποιῆσθ] Non sunt haec sana. Nam aut delendum est τι, et scribendum ταῦτα, vel, quod magis arridet, et propius ad consuetam lectionem accedit, scribendum ἀλλὰ μὲν ἂν. JURIN.

λογισμὸν φθάσας ¹ ἕξαχθῆ πρᾶξαι, καὶ ὑβριστικῶς τοῦτο ποιήσῃ, δι' ὀργὴν γ' ἐνὶ φῆσαι πεποικέναι. ἃ δ' ἂν ἐκ πολ-
 λού, συνεχῶς, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, παρὰ τοὺς νόμους πράτ-
 των τις φωρᾶται, οὐ μόνον δήπου ² τοῦ ³ [μῆ] μετ' ὀργῆς
⁴ ἀπέχει, ἀλλὰ καὶ βεβουλευμένος ὁ τοιοῦτος ὑβρίζων ἐστὶν
 ἤδη φανερός. ἀλλὰ μὴν ὀπηνίκα καὶ πεποικώς, ἃ κατη-
 γορῶ, καὶ ὑβρεὶ πεποικώς, φαίνεται, τοὺς νόμους ἤδη δεῖ
 σκοπεῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί. κατὰ γὰρ τούτους δικάσειν
 ὀμωμόκατε. καὶ θεωρεῖθ', ὅσω μείζονος ὀργῆς καὶ ζημίας
 ἀξιούσι τοὺς ἐκουσία, καὶ δι' ὑβριν, ⁵ τι πλημμελοῦντας,
 τῶν ἄλλως πως ἕξαμαρτανόντων. πρῶτον μὲν τοίνυν οἱ
 περὶ τῆς βλάβης οὔτοι νόμοι πάντες, ἵν' ἐκ τούτων ἀρξώ-
 528 μαι, ἂν μὲν ἐκῶν ⁶ τις βλάβῃ, διπλοῦν· ἂν δ' ἀκων, ἀπλοῦν
 τὸ βλάβος κελεύουσιν ἐκτίνειν. εἰκότως. ὁ μὲν γὰρ παθὼν
 πανταχοῦ βοηθείας δίκαιός ἐστι τυγχάνειν. τῷ δράσαντι
 δ' οὐκ ἴσην τὴν ὀργὴν, ἂν δ' ἐκῶν ἂν τ' ἀκων, ἔταξεν ὁ νό-
 μος. ἔπειθ' οἱ φονικοὶ, τοὺς μὲν ἐκ προνοίας ἀποκτινύντας,
 θανάτω, καὶ ἀειφυγία, καὶ δημεύσει τῶν ὑπαρχόντων ζη-
 μιούσι, τοὺς δ' ἀκουσίως, ⁷ αἰδέσεως καὶ φιλανθρωπίας
 πολλῆς ἠξίωσαν.

¹ ἕξαχθῆ τι πρᾶξαι T.

² [τοῦ] R.

³ Absunt unci. T. R.

⁴ [ἀπέχει] H.

⁵ Deest τι. T.

⁶ Deest τις. T.

⁷ αἰδέσεως T.

[ἕξαχθῆ] Cf. D'Orville Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VIII. p. 481.

Οὐ μόνον δήπου κ. τ. λ.] Wolfius inter-
 pretatur, perinde ac si legisset, οὐ μόνον
 δήπου τοῦ μετ' ὀργῆς ἀπέχει, sine μή. Ve-
 rum utrovis modo recte dicitur: quem-
 admodum et §. 9. more Attico additur
 negativa, et §. μζ'. Ea autem, quæ modo
 præcedunt, Tu accuratius distinguas: ἃ
 δ' ἂν ἐκ πολλού, συνεχῶς, ἐπὶ πολλὰς ἡμέ-
 ρας, παρὰ τοὺς νόμους, etc. Hæc cum vocis
 contentione et membratim pronunciata,
 mirum quantam vim et gravitatem ora-
 tionis concilient. TAYLOR. Turbatur hic
 locus τῷ μὴ quod παρέλκει. Proscribendi
 " τοῦ " et " ἀπέχει " audaciam Reiskia-
 nam, nullo præsertim Codice addicente,
 nolui imitari. Satis frequens locutio est
 apud Demosthenem ἀπέχειν τοῦ ποιεῖν vel
 πάσχειν τι; neque glossatorem sapit. Li-
 bentissime cum H. Wolfio abjicerim μὴ,
 quare unci inclusi. Taylorus præter rem
 mihi videtur tueri μὴ ex Atticismo. Alia
 enim est ratio geminandæ negationem, alia

addendi eam ubi sensum turbat. Nulla
 hic diserta est negatio, sed dissimulatur
 verbo ἀπέχει. Plena autem genitivi per
 τοῦ designati forma hæc foret: τοῦ μετ'
 ὀργῆς πεποικέναι. Illuc μὴ inferri, nisi
 cum ruina sensus, non potest. Ceterum
 malim aut βεβουλευμένως legere, aut ὑβρι-
 ζειν. SPALDING.

[ὑβρεὶ] MSS. nonnulli ὑβριν. Videtur
 ergo olim lectum fuisse, ut admonuit
 marg. Benen. δι' ὑβριν. TAYLOR.

Τοὺς δ' ἀκουσίως αἰδέσεως καὶ φιλανθρω-
 πίας πολλῆς ἠξίωσαν] Clementia dignos cen-
 suerunt. Est enim αἰδέσις; venia et miseri-
 cordia, et personæ periclitantis respectus et
 tuitio, ultionis animadversionisque remis-
 sio. Lege autem licebat, cædis non vo-
 luntariæ crimen evadere, si is qui cædis
 reus erat, quandam ex consanguineis præ-
 cibus exorare potuisset, et ad clemen-
 tiam adducere: cujusmodi exorata pla-
 cabilitas αἰδέσις vocabatur. *Ex edit.* HER-
 VAG.

Αἰδέσεως] Οἷον ἀξιώσεως. εἰ γὰρ δευθεῖν

ιγ'. Οὐ μόνον δ' ἐπὶ τούτων τοῖς ἐκ προαιρέσεως ὑβρισταῖς χαλεπούς ὄντας ἰδεῖν ἐστὶ τοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἀπάντων. τί γὰρ δήποτ', ἂν τις ὄφλων δίκην μὴ ἐκτίσῃ, ¹ οὐκέτ' ἐποίησεν ὁ νόμος τὴν ἐξούλης ἰδίαν, ἀλλὰ προστιμῶν ἐπέταξε τῷ ² δημοσίῳ; καὶ πάλιν, τί δήποτε, ἂν μὲν ἐκὼν παρ' ἐκόντος τις λάβῃ τάλαντον ἓν, ἢ δύο, ἢ καὶ δέκα, καὶ ταῦτ' ἀποστερήσῃ, οὐδὲν αὐτῷ πρὸς τὴν πόλιν ³ ἐστίν; ἂν δὲ μικροῦ πᾶνυ τιμήματος ἀξίον τις λάβῃ, εἷα δὲ τοῦτο ἀφέληται, τὸ ἴσον τῷ δημοσίῳ προστιμῶν οἱ νόμοι κελεύουσιν, ⁴ ὅσον περ ἂν τῷ ιδιώτῃ; διὰ τί; ὅτι πάνθ' ὅσα ἂν τις βιαζόμενος ⁵ πράττῃ, κοινὰ ἀδικήματα, καὶ κατὰ τῶν ἔξω τοῦ πράγματος ὄντων, ἠγεῖτο ὁ νομοθέτης. τὴν μὲν

¹ οὐκ Τ. ² δημοσίῳ. Τ. ³ ἐστίν Τ. ⁴ ὅσον περ τῷ ιδιώτῃ. Τ. ⁵ πράττει Τ. R.

τινὸς τῶν συγγενῶν τοῦ ἀνηρμημένου εἶτα (i. κῆτα) ἐκεῖνος ἐπιτρέποι καταλύεται ὁ φόνον ἀκούσιον δράσας. Ulp. SPALDING.

ιγ'. Τοῖς ἐκ προαιρέσεως ὑβρισταῖς χαλεπούς ὄντας ἰδεῖν ἐστὶ τοὺς νόμους.] Wolfius: *hominibus petulantibus et protervis leges iratus esse cernitur. Potius: homines delibato injuriam facientes leges gravius punire cernitur.* JURIN.

Οὐκ ἐποίησεν] Οὐκ ἔτ' ἐποίησεν. Ita restitue cum MSS. quamplurimis, Bar. Vindeb. Lind. Aug. Ital. marg. Benen. et σχ. TAYLOR.

Ἐξούλης] Ὄνομα δίκης ἢ ἐπαγοῦσιν οἱ φάσκοντες ἐξείγεσθαι τῶν ἰδίων, κατὰ τῶν ἐξεργόντων. δικάζονται δὲ ἐξούλης κατὰ τοῖς ἐπιτιμίοις (pœnæ a judice irrogatæ iis, qui causa cecidissent) οἱ μὴ ἀπολαμβάνοντες ἐν τῇ προσωπίσῃ προδεσμία (dies præstituta), ὑπερημέρων γιγνομένων τῶν δικασθέντων. οἱ δὲ ἄλόντες ἐξούλης, καὶ τῷ ἐλόντι ἐδίδσαν ἂ ἀφηροῦντο αὐτοῦ, καὶ τῷ δημοσίῳ κατετίθεσαν τὰ τιμηθέντα. Harpocration in h. v. SPALDING.

Ἄλλὰ προστιμῶν ἐπέταξε τῷ δημοσίῳ] Wolfius: *sed ad crimina publica referri oportere statuit. Potius verbum: sed insuper mulctam solvere ærario jusserit.* JURIN.

Τί γὰρ δήποτε, ἂν τις ὄφλων δίκην μὴ ἐκτίσῃ, οὐκ ἐποίησεν ὁ νόμος τὴν ἐξούλης ἰδίαν ἀλλὰ προστιμῶν ἐπέταξε τῷ δημοσίῳ] Ad horum verborum intelligentiam scire oportet, quod pecuniæ damnato tempus rei judicatæ faciendæ præstitebatur, quo elapso, si judicatum non faciebat, is secundum quem judicatum fuerat, in possessionem bonorum damnati mittebatur. Qui si inde vi expelleretur, judicium jam non privatum, sed publicum esse incipie-

bat, hoc est, ἐξούλης δίκην, quæ actio erat pœnalis, contra vim inferentem, cumulaturlque judicium privatum judicio publico. Erat enim ἐξούλη sive ἐξούλης δίκη, interdictionum unde vi, et judicium de vi, vel quasi vis publicæ judicium, non quod publicum per se crimen esset, sed quod mulcta in publicum committebatur: ut sit hodie, quum ex disceptationibus privatis enascitur actio procuratori regis, cujus damnatio et mulcta cedit in fiscum. ἐξούλην vero παρὰ τὸ ἐξεῖλλειν τῆς κτήσεως dicitur, quod est possessioe ejicere, quo verbo πρὸς Πανταίνετον etiam utitur. [p. 976-7. ed. R.] Inde illud a Demosthene dictum hoc loco, τί γὰρ δήποτε ἂν τις ὄφλων δίκην μὴ ἐκτίσῃ, &c. *Quam enim de causa si quis debitor est ob rem judicatum, et non solverit, lex judicium de vi non jam privatum esse voluit, sed in eum animadvertendum esse mulcta jussit in publicum cessura?* Et inferius sibi respondeus, διὰ τί; ὅτι πάνθ' ὅσα τις βιαζόμενος πράττει, κοινὰ ἀμαρτήματα καὶ κατὰ τῶν ἔξω τοῦ πράγματος ὄντων ἠγεῖτο ὁ νομοθέτης, quoniam quæcumque quis violenter facit, communes ex eo injurias legislator esse censuit; adversusque eos perpetratas, ad quos res ipsa non pertinebat. Porro autem ὄφλων δίκην dicitur, qui rei judicatæ debitor est, qui si non solvebat intra terminum rei judicatæ, nec patiebatur bona sua possideri, tunc erat res ei etiam cum republica, non tantum cum creditore. Ut si quis hodie pignus prætorium vi auferat, de vi tenebitur. *Ex edit. HERVAG.*

Ἄξιόν τις] Non est nihili, quod suadet Reiskius, ut pro ἀξίον τις legatur ἀξίον τι. SPALDING.

Ὅσον περ] Vid. Var. Lect.

τὴν μὲν γὰρ ἰσχύν, ὀλίγην, τοὺς δὲ νόμους,

γὰρ ἰσχυρὸν, ὀλίγων, τοὺς δὲ νόμους, ἀπάντων εἶναι, καὶ
 1 τὸν πεισθέντα, ἰδίας, τὸν δὲ βιασθέντα, δημοσίας δεῖσθαι
 βοηθείας. διόπερ καὶ τῆς ὑβρεως αὐτῆς τὰς μὲν γραφὰς
 ἔδωκεν ἅπαντι τῷ βουλομένῳ, τὸ δὲ τίμημα ἐποίησεν ὅλον
 δημοσίον. τὴν γὰρ πόλιν ἠγεῖτο ἀδικεῖν, οὐχὶ τὸν πα-
 529 θόντα μόνον, τὸν ὑβρίζειν ἐπιχειροῦντα. καὶ δίκην ἰκανὴν
 τὴν τιμωρίαν εἶναι τῷ παθόντι, χρήματα δ' οὐ προσήκειν
 τῶν τοιούτων ἐφ' ἑαυτῷ λαμβάνειν. Καὶ τοσαύτη γ'
 ἐχρήσατο ὑπερβολῇ, ὥστε, καὶ εἰς δοῦλον ὑβρίζη τις,
 ὁμοίως ἔδωκεν 2 τούτου γραφὴν. οὐ γὰρ, ὅστις ὁ πάσχων,
 ὤτεο δεῖν σκοπεῖν· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ὅποιόν τι τὸ γιγνώ-
 μενον. ἐπειδὴ δὲ εὔρεν οὐκ ἐπιτήδειον, μήτε πρὸς δοῦλον,
 μήθ' ὅλως ἐξεῖναι πράττειν ἐπέταξεν.

ιδ'. Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν
 πάντων οὐδὲν ὑβρεως ἀφορητότερον, οὐδ' ἐφ' ὅτῳ μᾶλλον
 ὑμῖν ὀργίζεσθαι προσήκει. ἀνάγνωθι δ' αὐτόν μοι λαβὼν
 τὸν τῆς ὑβρεως νόμον. οὐδὲν γὰρ, οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ
 νόμου.

1 τὸν μὲν πεισθέντα T. R.

2 ὑπὲρ τούτου T. R.

ἀπάντων εἶναι] Vertendum: robur enim corporis, paucorum; leges vero universorum esse. JURIN.

Καὶ τὸν μὲν πεισθέντα, ἰδίας· τὸν δὲ βιασθέντα, δημοσίας δεῖσθαι βοηθείας] Wolfius: eum, qui transegerit, sibi: cui vis facta sit, reipublica velle satisfactum. Reddendum potius: et eum, cui per fraudem persuasum sit, sua ipsius; eum vero, cui vis facta sit, publica ope indigere. IDEM.

Δημοσίας δεῖσθαι βοηθείας] Reip. velle satisfactum. Perperam. Vertas cum Italo: Colui, chi di sua volontà s' è accordato, di privato, e chi è flato forzato, di publico aiuto ha di bisogno. TAYLOR.

Δημόσιον] Scrupulus, quem in hoc loco recte sentit, etsi non eximit item, Ulpianus, est in eo, quod hic ait Demosthenes lege fuisse τὸ τῆς ὑβρεως τίμημα ὅλον δημοσίον, cum supra §. 5. dixerit, se τὴν τῶν ἰδίων δικῶν πλεονεξίαν ἀφεῖναι καὶ τοῦτον ἐλέσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀφ' οὗ μηδὲν ἔστι λῆμμα λαβεῖν. Aptissimum videtur, trahere illic τὰς ἰδίας δίκας, ἀφ' ὧν ἔστι λῆμμα λαβεῖν, ad solam actionem damni, quod perpressus erat Demosthenes in iis rebus, quas Midias, apud Pammenem inventas, absumserat per injuriam, non autem ad δίκην ὑβρεως, unde lucrum nullum perveniebat ad actorem. SPALDING.

Τοιούτων] "EVENA addit margo exempli Aldinae, in Bibliotheca Regia Berolinensi. Malim ἀντί. IDEM.

Ἐφ' ἑαυτῷ λαμβάνειν] Injuriam vendere pecunia. Nihil hic agitur de transactionibus, et litibus cautionandis. Nihil minus. Dicitur solummodo in causis τῆς ὑβρεως, τιμωρίαν fuisse privatam, multam ad fiscum, ad publicum redire, τὸ τίμημα ἐποίησεν ὅλον δημοσίον. Nihil lucri aut quaestus accedebat dolenti. Quantum intersit inter hunc sensum et interpretationem Wolfii! TAYLOR.

Καὶ τοσαύτη γ' ἐχρήσατο ὑπερβολῇ] Wolfius: et rem usque adeo exaggeravit. Potius: et eo usque severitatis processit. JURIN.

Ἐπέταξεν] Vix manum abstinui, quo minus in textu ponerem non paucorum Codd., interque hos Par. a. lectionem ἐπέτρεψεν, quae magis hujus loci esse videtur. Obstitit quod antecedit ἐξεῖναι, in quo esse dicat aliquis, τὸ ἐπιτρέψαι. Fortasse manus Demosthenis fuit: μ. π. δ. μ. ὁ. πράττειν ἐπέτρεψεν, sine ἐξεῖναι. SPALDING.

ιδ'. Οὐδὲν γὰρ, οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου] Nihil enim vetat. Siquidem οἷον etiam ἀντὶ τοῦ, κωλύον, τίθεται. Aristoph. ἀλλ' οὐδὲν οἷον ἔστ' ἀκούειν τῶν ἐπῶν. potest tamen

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις ὑβρίσῃ ¹ εἰς τινα, ἢ παῖδα, ἢ γυναῖκα, ἢ ἄνδρα, τῶν ἐλευθέρων, ἢ τῶν σούλων, ἢ παράνομόν τι ποιήσῃ εἰς τούτων τινά, γραφέσθω πρὸς τοὺς θεσμοδέτας ὁ βουλούμενος Ἀθηναίων, οἷς ἐξεστίν. οἱ δὲ θεσμοδέται εἰσαγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφή, εἰ μὴ τι δημόσιον κωλύῃ. εἰ δὲ μὴ, ὅταν ἡ πρῶτον οἶόν τε. ὅτου δ' ἂν ² καταγνώτε ἢ Ἡλιαία, τιμάτω

¹ Deest εἰς, T.

² καταγνωσθῆ T. καταγνώτε, ἢ Ἡλιαία τιμάτω R.

etiam significare melius, βέλτιον, ut nihil melius quam verba legis audire, &c. Ex edit. HERVAC.

Οὐδὲν γὰρ] Nihil est enim tale quale audire, &c. i. e. nihil enim magis conducit, &c. AUGER.

Τῷ νόμου] Sic Plato Gorg. Vol. (Bip.) 4. p. 75. οὐδὲν οἶον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν. Prorsus ut Galli: Il n'y a rien de tel. Consule Vigerum Zeun. p. 120. SPALDING.

Ἀθηναίων] Quales sint inter Athenienses, quibus non liceat coram populo dicere, exponit Æschines contra Timarchum p. 21. ed. T. εἰ ἀσχερῶς βεβιωκότες. IDEM.

Τριάκοντα] Ἐντος τριάκοντα ἡμερῶν, ut Wolfius interpretatur, Cod. Italicus. TAYLOR. Sensus certe ille est. SPALDING.

Ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφή] Sub. ἀπενεχθῆ ἢ γένηται. εἰ δὲ μὴ, sub. τριάκοντα ἡμερῶν, ὅταν ἡ πρῶτον οἶόν τε. WOLF. Nonnulli, qui hanc legem laudant, dubium, an casu, an consilio, ita legunt: τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἂν γραφῆ. Eruditissimus Marklandus censet ante ἡ γραφῆ consimilem vocem elidí, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ἢ ἡ γραφῆ. TAYLOR.

Εἰ δὲ μὴ] Opera pretium est hanc locutionem illustrare et rationem ejus reddere: eo magis, quod video, Wolfium, optimum fere Interpretem, et linguæ Græcæ bene gnarum, in ea lapsum fuisse. Sententia integra hæc est: Οἱ δὲ θεσμοδέται εἰσαγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν [ἐντός] τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἂν [ἢ] ἡ γραφή, εἰ μὴ τι δημόσιον κωλύῃ· εἰ δὲ μὴ, ὅταν ἡ πρῶτον οἶόν τε. Sexviri autem actionem danto intra dies triginta apud Heliæam ubi eo die, quo res in judicium allata fuerit, nisi publicum aliquod impediatur: tum vero, cum primum fieri poterit. Wolfius vertit εἰ δὲ μὴ, tum vero: in annotationibus autem dicit: εἰ δὲ μὴ, subintellige τριάκοντα ἡμερῶν, hoc est, si vero non dent actionem intra triginta dies etc. Sed in hoc falsus est vir optimus. Hæc enim phrasís, εἰ δὲ μὴ, vel εἰ δὲ μὴ γε, vel εἰ μὴ γε, nunquam respicit remotiorem, sed semper proxime antecedentem, sententiam; ut in hoc loco, ubi non refertur ad τριάκοντα ἡμερῶν, sed ad εἰ μὴ τι δημόσιον κωλύῃ, et, licet Negativa sit, tamen vim habet Affirmativam: et significat, si vero publicum ali-

quod negotium impediatur. Cujus significationis hæc est Ratio. Elliptica est, εἰ δὲ μὴ, et plena locutio foret: εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχει, si vero res non ita se habet. Jam vero connecte huic ea, quæ præcedunt: Sexviri actionem danto intra XXX. dies, si publicum aliquod non impediatur: εἰ δὲ μὴ, si vero res non ita se habet, ut publicum aliquod non impediatur, hoc est clare, si vero publicum aliquod impediatur. Ut igitur εἰ δὲ μὴ affirmet, necesse est, ut Negativa sit sententia, quæ præcedit. Atque hæc est vis hujusce locutionis apud optimos Græcos Scriptores, a quibus defluxit ad Evangelistas. D. Marcus II. 22. Οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥίσειε ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς etc. ubi iterum εἰ δὲ μὴ est, si vero mittit vinum novum in veteres utres etc. eadem, qua prius, resolutione. Si vero res non ita se habet, ut iste non mittat; hoc est, si vero mittit. Vide Matthæum IX. 17. et Lucam V. 36. qui habent εἰ δὲ μὴ γε, quod idem est. Quod si sententia, quam proxime sequuntur hæc verba, Affirmativa sit, tunc εἰ δὲ μὴ Negativam retinet et usitam verborum significationem, si vero non. Cujus non opus est ut exempla proferam, quæ ubique occurrunt. MARKLAND. Ita Xenoph. Anabas. I. IV. ed. Steph. p. 191. 14. τραχὺς ἦν ὁ ποταμὸς — καὶ οὕτω ἐν τῷ ὕδατι ἦν ἔχειν τὰ ὅπλα. εἰ δὲ μὴ, ἤπαζεν ὁ ποταμὸς. In schedis TAYLOR.

Καταγνώτε] Forte καταγνωσθῆ. Prior est καταγνωσις, reum teneri objecto crimine; posterior, æstimatio multæ. WOLF. Καταγνώτε est lectio Editæ omnium, et Codd. plurium. καταγνώται Bar. pro varia lectione: καταγνώ marg. Paris. καταγνώτι, alii. Recte hic animadvertit Wolfius, agi de binis sententiis, quarum prior damnabat, altera pœnam adjudicabat. Atque ita intelligo locum in parili lege apud Æschinem c. Timarchi. in qua de altera ὑβρεως specie, nempe ea, quæ stuprum designat, similiter cavetur. Has duas leges, quia in utraque περὶ ὑβρεως agitur, et eadem fere veritate verborum, eodem certe ritu et solennitate, Petitus in unam miscet, quem, quia Cl. Wesselingo satis pœnarum dedit, idcirco dimittam. Ibi legi-

περὶ αὐτοῦ παραχρήμα, ὅτου ἂν δόξη ἄξιος εἶναι παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι. ὅσοι δ' ἂν γράφονται γραφὰς ἰδίας κατὰ τὸν νόμον, εἰάν τις μὴ ἐπέξελθῃ, ἢ ἐπέξιὼν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἀποτισάτω χιλίας δραχμὰς τῷ δημοσίῳ. εἰάν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ τῆς ὑβρεως, δεδέσθω, εἰάν ἐλευθέρου ὑβρίση, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ.

¹ ἀποτίσαι T. R.

lar: τίμημα ἐπιγραφάμενος, ὃ ἂν τὸ δικαστήριον καταψηφισθῇ. Corrigit alii οὐ ἂν, alii ὃ ἂν. Quibus prior correctio placet, locum pre manibus, prout a Wolfio emendatur, habere possunt vindicem; ὅτου δ' ἂν καταγνοσθῇ. Verum infeliciter semper causam egit Wolfius, quodcumque contra omnes Codd. et editos et MStos divinationem suam obtrudat. Lege et punge mecum: ὅτου δ' ἂν καταγνώ τι ἢ Ἡλιαία, τιμάτω περὶ αὐτοῦ παραχρήμα. Quemcumque in aliqua causa condemnaverit Heliaea, statim etc. Vel potius, ὅτου δ' ἂν καταγνώ ἢ Ἡλιαία, cum marg. Benenati. Simile quiddam in proxima oratione, §. δ'. ὁ νόμος οὐκ ἔῃ τὴν βουλὴν αἰτῆσαι τὴν δωρεάν, εἰάν μὴ ποιήσῃτε τὰς τρήσεις. Immo ποιήσῃ certe, nisi corrigendum, ut scribere video, εἰάν μὴ ποιήσαιτο. Quæ scriptura mendo in Demosthenis Codd. locum fortasse dedit. TAYLOR. Hic recte hærent VV. DD. cum aliena sit sec. pers. plur. Parum tamen est præsidii a Codd. Optima ad sensum sane legendi ratio hæc foret: καταγνώ ἢ Ἡλ., τιμ. κ. τ. λ. Operæ pretium erat afferre elegantem Taylori conjecturam pro καταγνώτε legentis καταγνώ τι. SPALDING. Lego et distinguo: ὅτου δ' ἂν καταγνώ ἢ Ἡλιαία, τιμ. AUGER.

Ἄποσοι δ' ἂν γράφονται γραφὰς ἰδίας] Wolfius: Qui vero privata judicia dicantur. Potius: qui vero lites privatas intenderint. JURIN.

Γραφὰς ἰδίας] Opponentur hic οἱ ὑβρισμένοι αὐτοὶ, qui ἰδίας γραφὰς γράφονται, τοὺς ἔξω τοῦ πράγματος οὔσι, quorum autem mentio erat. SPALDING. ἰδίας del. arbitror. AUGER.

Ἐάν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ τῆς ὑβρεως] Sub. ἕνεκα ὁ φεύγων. Alias dicit τιμάται τῷ φεύγοντι. WOLF. γε. τῷ δημοσίῳ, εἰάν ἀργυρίου τιμηθῇ τῆς δ' ὑβρεως, εἰάν ἐλευθέρου κ. τ. λ. marg. Benenati. Locum ita ex ingenio refigere vult Lambinus: τῷ δημοσίῳ ὁ δ' ὑβρίσας εἴτ' εἰς ἐλευθέρου, εἴτ' εἰς δούλου, εἰάν μὲν θανάτου τιμηθῇ, αὐδήμερον τεθνάτω, εἰάν δ' ἀργυρίου, δεδέσθω, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Ἀκούετε etc. Concinnius multo, sine ulla cautione de ultimo supplicio, cujusmodi vocum nec vola nec vestigium superesse videtur in Codd., mecum reformabilis: τῷ δημοσίῳ. εἰάν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ,

δεδέσθω, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Totam ergo Legem ita ordino: ΝΟΜΟΣ. Ἐάν τις ὑβρίξῃ τινὰ, ἢ παῖδα, ἢ γυναῖκα, ἢ ἄνδρα τῶν ἐλευθέρων, ἢ τῶν δούλων, ἢ παράνομόν τι ποιήσῃ εἰς τούτων τινὰ, γραφέσθω πρὸς τοὺς Θεσμοθέτας ὁ βουλόμενος Ἀθηναίων, οἷς ἔξεστιν. Οἱ δὲ Θεσμοθέται εἰταγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν [ἐντός] τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἂν [ἢ] ἢ γραφῇ, εἰάν μὴ τι δημοσίον καλῆ, εἰ δὲ μὴ, ὅταν ἢ πρῶτον οἶόν τε. Ὅτου δ' ἂν καταγνώ ἢ Ἡλιαία, τιμάτω περὶ αὐτοῦ παραχρήμα, ὅτου ἂν δόξη ἄξιος εἶναι παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι. (Ἄποσοι δ' ἂν γράφονται γραφὰς ἰδίας κατὰ τὸν νόμον [τούτων],) εἰάν τις μὴ ἐπέξελθῃ, ἢ ἐπέξιὼν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, ἀποτισάτω χιλίας δραχμὰς τῷ δημοσίῳ) εἰάν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Ita vero

interpretor: LEX DE CONTUMELIIS. Quicumque contumeliose tractaverit liberum vel servum, liberam servatam, publice de eo cognoscitor. Si damnas fuerit, secundis sententiis statuito, quid luendum [corpore], aut solvendum [ære] fuerit. Actionem ὑβρεως publicam esse voluit sapientissimus Legislator, ut in hac oratione pluribus contendit Orator noster: πάνθ, ὅσα τις βιαζόμενος πρᾶττει, κοινὰ ἀδικήματα, καὶ κατὰ τῶν ἔξω τῶν πραγμάτων ἑστῶν ἠγεῖτο ὁ νομοθέτης — τὸν βιασθέντα δημοσίως δεῖσθαι βοηθείας, διόπερ τὰς γραφὰς ἔδωκεν ἅπαντι τῷ βουλομένῳ.

[§. ιγ'.] Γραφέσθω, ait Lex, ὁ βουλόμενος Ἀθηναίων οἷς ἔξεστιν. Eam enim esse formulam, sive solennitatem publicæ actionis erudite ostendit Salmasius ὁ μέγας Observat. ad Jus Attic. et Rom. C. 7. p. 231. Hæc quippe nota est, inquit ille, publici iudicii, cum volenti cuilibet licet veum facere illum, a quo non læsus est, si modo alterum læserit etc. Idcirco autem publice datur accusatio, saltem omnibus, quibus causæ dictio est, (ὁ βουλόμενος eorum, οἷς ἔξεστιν) quoniam par est, existimare, crimen ad omnes pertinere, Remque publicam, non eum solummodo, qui contumeliam perpessus sit, in eo lædi. Ut recte Ulpianus: εἰ πᾶσιν ἔξεστι κατηγορεῖν τοῦ ἀδικούντος, πρῶτον, ὅτι κοινὸν ἅπαντων ἔγκλημα καὶ δημοσίον ἀδικημα. Interea tamen si ille ipse, cui facta sit injuria, eam persequi velit, pergat Lex, sive potius divertitur, modumque agendi circa eam rem quasi interlocutorie definit:

Ἄκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου τῆς φιλανθρωπίας, ὃς οὐδὲ τοὺς δούλους ὑβρίζεσθαι ἀξιοῖ. τί οὖν πρὸς ¹Θεῶν; 530 εἴ τις εἰς τοὺς βαρβάρους ἐνεγκῶν τὸν νόμον τούτον, παρ' ὧν τὰ ἀνδράποδα εἰς τοὺς Ἕλληνας κομίζεται, ἐπαινῶν ὑμᾶς, καὶ διεξιῶν περὶ τῆς πόλεως, εἴποι πρὸς αὐτούς· ὅτι εἰσὶ τινες, Ἕλληνες ἄνθρωποι, οὕτως ἡμεροὶ καὶ φιλάνθρωποι τοὺς τρόπους, ὥστε πολλὰ ὑφ' ὑμῶν ἠδικημένοι, καὶ φύσει τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐχθρας αὐτοῖς ὑπαρχούσης πατρικῆς, ὁμῶς οὐδ' ὅσων ἂν τιμὴν καταθέντες δούλους κτήσωνται, οὐδὲ τούτους ὑβρίζειν ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ νόμον δημοσίᾳ τὸν ταῦτα κωλύοντα τέθινται τουτονὶ, καὶ πολλοὺς ἤδη πα-

¹ Θεῶν, T.

Si privatus quispiam injuriam sibi factam conquestus fuerit juxta legem hanc, eamque aut non persecutus fuerit, aut persecutus quintam suffragiorum partem non tulerit, is mille drachmis damnus esto. Potuit nempe de contumeliis et publice agi, ubi scilicet accusabatur Reip. gratia οἱ ἐξω τοῦ πράγματος; potuit etiam private, ubi causam egerit ille, qui indoluit. Et in hac fortasse parte cessabant omnes illæ publici judicii solennitates, ea privilegia, quæ Reip. causa dabantur: δίκη ἴδια instituebatur, verum de publico crimine, atque tum de munitio ærario solvebat Actor, si quintam suffragiorum partem non tulerit. Civitas igitur ad publicas actiones de vi et injuriis hortabatur, ad privatas non item, nam ibi Actori et pœna mille drachmarum, si quintæ parti Judicium non persuerit, atque etiam ἀτιμίας, sive Capitis diminutionis, si verum sit, quod habet Ulpianus, erat proposita, ὁ μὴ ἐλέγξας ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀτιμοῦται. Lex ergo, cum modum statuisset inter publicam et privatam contumeliarum actionem, redit, unde divertebatur, nempe ad illud, quod luere aut solvere deberet, qui judicio teneretur; Si are, inquit, astimabitur, ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῆ, δεδέσθω, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Addidit nimirum aliquis τῆς ὑβρεως, deinde alius ἐὰν ἐλεύθερον ὑβρίσῃ, ad oras Exemplarium, utrumque scilicet ut admoneatur lector, hoc ultimum comma non spectare ad mille drachmas, quibus teneri potuit Actor privatus, licet id tamen proxime antecessit, sed ad mulctam ὑβρεως causa, ad judicium Heliastarum, ad sententiam, si quis ὑβρίσῃ. Deletis igitur otiosis iis vocabulis, restat communis Atticarum legum formula, ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῆ, δεδέσθω, μέχρις ἂν ἐκτίσῃ. Ita Demosth. c. Timocrat. ἐὰν δὲ ἄλλῳ, τιμᾶτω ἢ ἠλιαία,

ὅ, τι χρεὴ παθεῖν αὐτὸν, ἢ ἀποτίσαι· ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῆ, δεδέσθω τέως, ἕως ἂν ἐκτίσῃ. p. 733. 14. ed. Reisk. et rursus: ἐὰν δ' ἄλλῳ, τιμᾶτω ἢ ἠλιαία περὶ αὐτοῦ, ὅ, τι ἂν δοκῆ ἀξίος εἶναι παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι· ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῆ, δεδέσθω τέως, ἕως ἂν ἐκτίσῃ, ὅτι ἂν αὐτοῦ καταγνοσθῆ. pag. 720. pen. ed. R. TAYL. Non præter rem Lambinus hic desiderabat μὲν ante δὲ, quare conjecit, audacious sane, nixus tamen simili lege apud Æsch. in Tim. l. c. p. 42. ὁ δ' ὑβρίσας, εἴτ' εἰς ἐλεύθερον εἴτ' εἰς δούλον, ἐὰν μὲν θανάτου τιμηθῆ, αὐθιμηρεῖν τεθνήτω· ἐὰν δὲ κ. τ. λ. Taylorus, quo jure, ommissa supplicii mentione "concinniorem" dicat fore lectionem, equidem non video. Consentit tamen in eo cum Lambino, quod ejicit "τῆς ὑβρεως" et "ἐὰν ἐλ. ὑβρ." quorum utrumque parum ἀκριβῶς defendere mihi videtur Reiskius. Ceterum plus profecto, quam in ipsa oratoris verba, Criticis licet in hujusmodi legum formulas, quæ fortasse nunquam ab ipsis auctoribus adscribebantur, (ut in Cicerone non apparent) quare etiam a Codd. abesse solent, ut ab Augustano pr. etiam hæc. Neque ejus rationem habet Ulpianus. cf. F. A. Wolfius in Leptineam §. ἡ. med. SPALDING.

"Ὅσων] Pro πάντας τούτους, ὧν τιμ. κ. τ. λ. IDEM.

Οὐδὲ τούτους ὑβρίζειν ἀξιοῦσιν] Ἀθηναῖοι καὶ τῆς τῶν δούλων ἀπροσόντες τυχῆς ἐνομολόγησαν καὶ ὑπὲρ δούλων γραφὰς ὑβρεως εἶναι. Ἐπεξέτης γοῦν ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου Αἰκίας, φησὶ, ἔδεσαν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐὰν τις εἰς δούλου σῆμα ἰβρίσῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ἰβρίσαντος. τὰ ὅμοια εἶρηκε καὶ Λυκούργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος πρώτῳ, καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. Athen. l. VI. p. m. 134. TAYLOR.

ραβάντας τὸν νόμον τοῦτον ἐζημιώκασι θανάτῳ. εἰ ταῦτ' αἰκούσαιεν καὶ συνεῖεν οἱ βάρβαροι, οὐκ ἂν οἴεσθε δημοσίᾳ πάντας ¹ ἡμᾶς προξένους αὐτῶν ποιήσασθαι; τὸν τοίνυν οὐ παρὰ τοῖς Ἑλλησι μόνον εὐδοκιμοῦντα νόμον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις εὖ δόξαντ' ἂν ἔχειν, σκοπεῖσθ' ὁ παραβὰς, ἦντινα δούς δίκην, ἀξίαν ἔσται δεδωκώς.

ἰε'. Εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ χορηγὸς ὢν ταῦτ' ἐπεπόνθειν ὑπὸ Μειδίου, ὕβριν ἂν τις κατέγων μόνον τῶν πεπραγμένων αὐτῷ. νῦν δέ μοι δοκεῖ, κἂν, ἀσέβειαν εἰ ² καταγιγνώσκωι ³ τις, τὰ προσήκοντα ποιεῖν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι τοὺς χοροὺς ὑμεῖς ἅπαντας τούτους καὶ ὕμνους τῷ θεῷ ποιεῖσθε, οὐ μόνον κατὰ τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν Διονυσίων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μαντείας, ἐν αἷς ἀπάσαις ἀνηρημένον εὐρήσετε τῇ πόλει, ὁμοίως ἐκ Δελφῶν καὶ ἐκ Δωδώνης, χοροὺς ἰστάναι κατὰ τὰ πάτρια, καὶ κνισσᾶν ἀγυιάς, καὶ στεφανηφορεῖν. ἀνάγνωθι δέ μοι λαβὼν αὐτὰς τὰς μαντείας.

¹ ἡμᾶς T.

² καταγινώσκωι T. R.

³ [τις] R.

¹ ἂν οἴεσθε] Nolint tirones referre hoc ἂν ad proximum οἴεσθε, sed ad remotius ποιήσασθαι. SPALDING.

Ὁ τοίνυν οὐ παρὰ τὸ τοῖς Ἑλλησι] Lego : ὁ τοίνυν οὐ παρὰ τὸν παρὰ τοῖς Ἑλλησι μόνον — ἀλλὰ καὶ τοῖς βαρβάροις εὖ δόξαντ' ἂν ἔχειν etc. WOLF. Scripturam haud pau- lo praestantiorem ex Editt. et MSS. expressimus. TAYLOR.

ἂν ἔχειν] Iterum caveant tirones ab ἂν perperam jungendo. Pertinet ad participium. SPALDING.

Καταγιγνώσκωι] Optativum cum Reiskio ex Aug. pr. recepi pro καταγιγνώσκει, necessarium ob ἂν, in κἂν, pertinens ad ποιεῖν. Ceterum non operæ pretium erat cum eodem uncōs ponere ad τις, quod, etsi supervacaneum, sensum non turbat et est in omnibus Codd. [excepto] Aug. pr. IDEM.

Κνισσᾶν] Τιμᾶν Cod. Reg. ε. quod displicet nostro Wolfio, ut decebat. Ille tamen conjicit, aliquando legi potuisse pro τιμᾶν, θυμᾶν, ut esset Scholion. Hoc quidem eleganter. Cæterum de phrasi hac κνισσᾶν ἀγυιάς, consulas Hellad. Besantini. apud Phot. Biblioth. cui adjungas hæc Aristophanis :

Ἐγὼ; πρὸς ἀνδράπους σπέτομαι παρὰ τοῦ πατρός,

Φράσουσα δύνει τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς,
Μηλοσφαγῆν τε βουδύτοισ ἐπ' ἑσχάταις,
Κνισσᾶν τ' ἀγυιάς. Aves, 1230.

² Ὡ ταῖς ἱεραῖς νήσοις ἐπίκουρε, καὶ φέγγος ἐν Ἀθήναις,

Τίν' ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἦκεις, ἐφ' ὅτῳ κνισσᾶμεν ἀγυιάς; Equit. 1316.

Pluribus contendit Harpocratio legendum esse apud Demosthenem, non ἀγυιάς cum gravi, sed circumflexe, ἀγυιάς, ut sit pro ἀγυιάς, a recto ἀγυιεύς, κνισσᾶν non vicos et compita, sed statuas compitalitias ante fores positas. Hominem vide. Cujus tamen crisin refellere videtur Oraculum a Demosthene allegatum in Orat. c. Macartatum, iisdem fere verbis conceptum, quibus illud, in quo expoliendo jam exerce- mur: Καὶ ἀποπέμπειν Ἀμφικτυόνεσσι περὶ τύχας ἀγαθὰς, Ἀπόλλωνι Ἀγυιῆ, Ἀητοῖ, Ἀεγέμιδι, καὶ τὰς ἀγυιάς κνισσῆν, καὶ κρατήρας ἰστάμεν etc. p. 1072. 20. ed. Reisk. Et clarissime refellit epitheton εὐερχόρους in hoc Oraculo. quales enim (Dii boni!) sant statuae, in quibus lati chori duci possunt? TAYLOR. Non con- fecta res est de scriptura hujus vocabuli, inter veteres ipsos controversa, utrum ultima sit acuenda (ab ἀγυιά, vicus) an circumflectenda (ab ἀγυιεύς, ara ante

ΜΑΝΤΕΙΑΙ.

Αὐτῶ Ἑρεχθεΐδαισιν, ὅσοι Πανδίωνος ἄστῳ
 Ναίετε, καὶ πατρίοισι νόμοις ἰθύνεθ' ἑορτὰς,
 Μενῆσθαι Βάκχοιο, καὶ εὐρυχόρους κατ' ἀγυιάς
 Ἰσάναι ὠραίων Βρομίῳ χάριν ἄμμιγα πάντας,
 Καὶ κνισσᾶν βωμοῖσι, κάρη στεφάνοις πυκάσαντας.

Περὶ ὑγείας θύειν καὶ εὐχεσθαι Διὶ ὑπάτῳ, Ἡρακλεῖ, Ἀπόλλωνι προστατηρίῳ· περὶ τύχας ἀγαθᾶς, Ἀπόλλωνι ἀγυιεῖ, Λατοῖ,

¹ Ἑρεχθεΐδαισιν T. R.

² καὶ Ἡρακλεῖ T.

fores). Harpocration et Suidas posterius suadent, quod etiam probabilius sit, si reputes τὸν ἀγυιᾶ non esse statuum Apollinis, ut intelligit Taylorus, sed *aram*. V. Hesych. in h. v. et Schol. Eur. Phœn. 634. itemque Suid. Adstipulatur locus Eurip. Alc. 1159. βωμοῖς τε κνισσᾶν, et ipsum oraculum nostrum κνισσᾶν (ἐν) βωμοῖσι. Nisi obstaret itaque magni Hemsterhusii auctoritas (ad Luc. Prometh. Vol. (Bip.) 1. p. 472.) et locus Demosth. adv. Macart. ubi est τὰς ἀγ. et hic et ubique apud scriptores in hac formula circumflecterem ultimam. Quicquid est de hac re, in oraculo ipso, κατ' ἀγυιάς, de vicis intelligendum est. SPALDING.

Κνισσᾶν] Sacrificiorum odore perfundere. AUGER.

Ἑρεχθεΐδαισιν] Confidenter contra omnes Editiones atque Codd. adeo, quantum quidem de iis constat, scripsi, cum solis Parisino a. et correctore Lessingiano, ἑρεχθεΐδαισιν pro ἑρεχθεΐδαισιν, cujusmodi errores esse ex prava recentiorum pronuntiatione docet summus Valckenærius ad Theocr. 16. 36. cf. etiam Brunckius ad Ap. Rhod. 3. 578. et ipse Reiskius ad *προσαναιρῦσι*, p. 47. v. 1. ait Græcos librariorum et ai promiscue habere. Argutiæ sunt illæ, quæcumque disputantur a Scholiaste Theocrati ad 1. 92. Accusativum plur. pr. decl. corripi, tanquam tertiæ, Dorice (βοῦπας pro βοῦτας), novimus omnes; sed, nominativum quoque et ceteros casus Doricam pr. declinationem communes habere cum tert., unus hic Scholiastes narrat. SPALDING.

Εὐρυχόρους] Edit. Felic. Manut. et Cod. Reg. a. εὐρυχόρους. Atque ita omnino rescribo, sive vocem hanc non pro *spatio* acceperis, sed pro *loco choreis apto*, ut vel hic sumi possit: sive cum Poetis ω magnum in parvum licenter mutaveris: sive denique, quæ aliorum est sententia, verum maxime improbabilis, *χερὸς* in hac compositione vim et notionem τῷ *χῶρος* induerit. Homerus certe semper εὐρύχορος. Vid. Iliad. B. 498. I. 474. Ψ. 299.

Odys. Δ. 635. Ζ. 4. Λ. 255. Ν. 414. Ο. 1. Ω. 467. [Pausan. Phocic. p. 614. Lucian. T. 1. Not. p. 54. Priscian. col. 554. Salmas. ad Inscr. Herodis et Regillæ. Diodor. Vol. I. p. 430. Ed. Wessel. Athen. L. XII. p. 536. Callimach. Hymno in Cererem et fragm. Φιλίππου Μεγαρέως εἰς τοὺς ἀναγεδέντας ὑπὸ Περσῶν Θεσπιεῖς. Ἄνδρες θ' οἱ ποτ' ἔναιον ὑπὸ κροτάφοις Ἐλικῶνος, Λήματα τῶν ἀρχεῖ Θεσπιάς εὐρύχορος. Apollon. Rhod. IV. 48. ἄσπεος εὐρυχόροιο. Hoelzlin. ad Ap. Rh. II. 906. Dorville ad Chariton. seu potius Manethon. p. notat. 768. TAYLOR *in schedis*.] Ita apud Diod. Sic. I. XI. Οἱ δ' Ἕλληνες ἐκ τῶν λαφύρων δεκάτην ἐξελέμενοι κατεσκευάσαν χερσῶν τρίποδα, καὶ ἀνέθηκαν εἰς Δελφοῦς, ἐπιγράφαντες ἐλεγείῳ τῷδε·

Ἑλλάδος εὐρυχόρου Σωτήρης τόνδ' ἀνέθηκαν,

Δουλοσύνης στυγεράς ῥυσάμενοι πόλιας.

Ita Oraculum apud Herodot. VII. 220.

Ἵμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο.

Corrige ergo Poetam apud Plutarch. in Theseo fin.

τὸν ἐν εὐρυχώρῳ ποτ' Ἀφίδην
 Μαρνάμενον Θησεῖος Ἑλένης ἔνεκε' ἠκόμοιο
 Κτεῖνεν.

et Inscriptionem poculi, quod dicavit Pausanias Lacedæmonius, et memorat Heracleotes apud Athenæum:

Μνήμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε Ποσειδάωνι ἀνακτι
 Πausanias ἄρχων Ἑλλάδος εὐρυχώρου
 Πόντου ἐπ' Εὐξείνου, Λακεδαιμόνιος γένος,
 υἱὸς

Κλειμβρότου, ἀρχαίας Ἡρακλεῦς γενεᾶς.

TAYLOR.

καὶ Ἡρακλεῖ] Vel dele καὶ ante Ἡρακλεῖ cum Reg. a. vel substitute istam particulam ante Ἀπόλλωνι cum Ital. IDEM: Προστατηρίῳ] Προστατήριος τὸν Ἀπόλλωνα οὕτω λέγουσι, παρόσον παρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸν ἀφιδέοντο. Hesychius. SPALDING.

Ἄρτέμει, καὶ κατ' ἀγνίας κρατῆρας ἰστάμεν καὶ χοροὺς, καὶ στεφανφορεῖν, κατὰ τὰ πάτρια, θεοῖς Ὀλυμπίοις πάντεσσι καὶ πάσαις, ἰδίας δεξιάς καὶ ἀριστεράς ἀνίσχοντες, καὶ μνασιδωρεῖν.

² ΕΚ ΔΩΔΩΝΗΣ ΜΑΝΤΕΙΑΙ.

Τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει, ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε ³ τῆς Θεωρίας, ⁴ αἰρετοὺς πέμπειν ⁵ [κελεύει] Θεωροὺς ἕνεκα τούτου, τοὺς δὲ ἀπάγειν τῷ ⁶ Διὶ τῷ ἐν Τομάρῳ τρεῖς βοῦς, καὶ πρὸς ἑκάστῳ ⁷ δύο οἴς. τῇ δὲ Διώνῃ βοῦν καὶ ἄλλα ἱερεῖα, καὶ

¹ ὁσίας δ. κ. ἀ. ἀνίσχοντας T.

² ΕΤΕΡΑ. ΕΚ Δ. Τ. [Ἐτέρα.] Ἐκ Δ. R.

³ τῆς Θεωρίας καὶ τῆς Θεωρίας T. R.

⁴ αἰρετοὺς δὲ πέμπειν T.

⁵ κελεύει Θεωροὺς ἕνεκα καὶ τούτους διὰ ταχέαν τῷ Διὶ T. R.

⁶ Διὶ τῷ Δωδωναίῳ ἀροτρεῖς βοῦς T. Διὶ [τῷ Δωδωναίῳ] ἀροτρεῖς βοῦς R. ⁷ δύο εὐόσεις. T. R.

ἰδίας] F. ὁσίας. Quis enim alienas manus porrexerit? et ἀνίσχοντας, refertur enim ad Infinitivum.

Custa decent Superos: pura cum veste venite,

Et manibus puris sumite fontis aquam.

WOLF.

ἰδίας] Habent MSti, credo, et editi omnes libri. Ego textum corrigo ad mentem Wolfii, tam ὁσίας, quam ἀνίσχοντας, (vulgo enim legitur ἀνίσχοντες) cui postremae lectioni favent quodammodo marg. Par. et Ital. Abest certe tam ἰδίας, quam ὁσίας, ab Oraculo altero in Orat. c. Macart. p. 1072. 21. ed. Reisk. στεφανφορεῖν κατὰ πάτρια θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπιάις, πάντεσσι καὶ πάσαις, δεξιάς καὶ ἀριστεράς ἀνίσχοντας μνασιδωρεῖν. TAYLOR. Videtur Formula fuisse in Sacris Gentilium: ὁσίας χεῖρας (vel δεξιάς καὶ ἀριστεράς) ἀνίσχειν. Et huic forte alludit, et simul lectionem ὁσίας confirmat S. Paulus 1 Tim. II. 8. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἀνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαιρώντας ὁσίους χεῖρας, χαρὴς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. MARKLAND. Proscribere hanc vocem, quæ, alienissima profecto, abest ab oratione adv. Macartatum (Rsk. Dem. p. 1072.) promtissima videtur hujus loci medicina; quod si facere religio est, cum H. Wolfio legamus, ὁσίας. Lenior etiam mutatio proponitur a Buttmano ἰθειάς pro ἰδίας (Hesyeh. ἰθειᾶ ὄρθη.) modo exempla hujus formulæ suppetent. Ceterum ἀνίσχοντες, sollicitare legendo ἀνίσχοντας, nihil attinet, quo subaudiendum esse μέμνησθε, recte monet Reiskius. Est tritissima imperandi forma, ut in oraculo: μὴ κινεῖν Καμάριαν κ. τ. λ. Alia ratio est adv. Macartat. ubi antecedit συμφέρει. SPALDING.

ΔΩΔΩΝΗΣ] Vide ad fin. hujus Orationis de hisce duobus oraculis Dodoneis.

Ὁ τοῦ Διὸς] Ὁ Ἀπόλλων. WOLF. Subaudi ἱερεῦς. AUGER.

Τῆς Θεωρίας] F. τῆς Θεωρίας καὶ τῆς Θεω-

ρίας. αἰρετοὺς δὲ πέμπειν. WOLF. Hanc interpunctionem Wolfius de ingenio suo procedit. Lectum olim et scriptum τῆς Θεωρίας. καὶ τῆς Θεωρίας αἰρετοὺς πέμπειν sine δέ. TAYLOR. Cf. Valckenaer. Animadvvers. ad Ammon. Lib. II. cap. 3. p. 93.

Καὶ τούτους διὰ τ. τ. Δ.] F. Σύειν τῷ Διὶ τῷ Δωδωναίῳ ἕνεκα ἀροτρεῖς βοῦς. Et, pro δύο βοήσεις, v. ult. f. δύο βοίσσας, ἢ βοῖδας, unde βοῖδιον et κατὰ συναίρεσιν, βοῖδιον τρισυλλάβως, ut notat Ulpianus. WOLF. Non inconcinne Vir doctissimus transduxit istud ἕνεκα ad βοῦς, non ad Θεωροὺς. Certe abest a nonnullis Codd. et vehementer etiam displicuit Viro solerti, qui Italicum Cod. contulit: legit enim ille pro ἕνεκα, ἕνεκα, puta, Θεωρίας ἕνεκα, et proxime juxta Wolfii suspicionem, queritur, omissam fuisse a Scriba post ταχέαν vocem Σύειντας. Porro, in Aldino exemplari deerat Δωδωναίῳ, quod cætera rite supplent. Minus feliciter Bodl. Κτησίῳ ἢ Νεμίῳ. Deinde, admonemur ab Italico annotatore, quosdam, quos non memorat, opinari legendum οἴς pro βοήσεις, quod quo modo fieri potuit, parum perspicit, divinat tamen, aliam varietatem lectionis posse indicari ista notula, nempe pro βοήσεις, βοήσεις. Quod ego minus perspicio. Procul dubio intelligendum est legere istos viros οἴς aut οἴας, nimirum, boves novem, et bis tot oviculas. Et nescio sane, annon hæc vera sit lectio. Solere enim aliquando sacra fieri duabus victimis, majore primum, deinde minore, bove nimirum illa, hac autem ovis, atque hoc sacrificii genus vocari Ἐπίβοιον, docet Harpocratio. Ἐὰν δέ τις τῆ Ἀθηναῖ ὄψη βοῦν, ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τῆ Πανδύρα Σύειν οἶν μετὰ βοδός, καὶ ἐκαλεῖτο τὸ Σῦμα ἐπίβοιον. Certe βοήσεις non legitur in Lexicis. TAYLOR. Nihil transponendum puto, si adhibeatur hæc distinctio: τῆς Θεωρίας, αἰρετοὺς δὲ πέμπειν κελεύει Θεωροὺς, ἕνεκα (καὶ τούτους διὰ ταχέαν) τῷ Διὶ τῷ Δωδωναίῳ ἀροτρεῖς βοῦς, καὶ πρὸς ἑκάστῳ δύο βοήσεις: τῇ δὲ Διώνῃ βοῦν etc. Si pon-

τράπεζαν χαλκῆν. καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημα, ὃ ἀνέθηκεν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

ΕΤΕΡΑ.

Ὁ τοῦ Διὸς ¹ σημαίνει ἐν Δωδώνῃ² Διονύσω³ δημοτελεῖ ἱερὰ τελεῖν, καὶ κρατῆρα κεράσαι, καὶ χοροὺς ἰστάναι. Ἀπόλλωνι ἀποτροπαίῳ βουὴν θύσαι, καὶ στεφανηφορεῖν ἐλευθέρους καὶ δούλους, καὶ ³ ἐλνύειν μίαν ἡμέραν. Διὶ κτησίῳ βουὴν λευκόν.

ἰς'. Εἰσὶν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αὐταὶ καὶ ἄλλαι 532
πολλαὶ μαντεῖαι ⁴ τῇ πόλει καλαὶ καὶ ἀγαθαί. τί οὖν ἐκ τούτων ὑμᾶς ἐνδυμεῖσθαι δεῖ; ὅτι τὰς μὲν ἄλλας θυσίας τοῖς ἐφ' ἐκάστης μαντείας προφανομένοις θεοῖς προστάττουσι θύειν, ἰστάναι δὲ χοροὺς, καὶ στεφανηφορεῖν κατὰ τὰ πάτρια πρὸς ἀπάσαις ⁵ αἰὲ ταῖς ἀφικνουμέναις μαντεῖαις

¹ Σήμαιν' T. R.² δημοτελεῖ ἱερεῖον τέλειον T. R.³ ἐλεεῖν θύειν μίαν T.⁴ ἐν τῇ T.⁵ Deest αἰεῖ. T.

retur καὶ ante ἐννέα, nulla de lectione fuisset dubitatio, sed frequenter omittitur copula, quando plures et diversæ res, ut in hoc loco, recensentur. Quod autem viri docti, Wolfius atque Italus, suspicantur deesse θύειν vel θύοντας ante τῷ Διὶ, in eo falluntur, prout ex sequentibus patet. Licet enim recte dicatur θύειν τῷ Διὶ βούς, et τῇ Διώνῃ βοῦν καὶ ἄλλα ἱερεῖα, nemo tamen opinor, dicit θύειν τράπεζαν χαλκῆν et τὸ ἀνάθημα. Nihil igitur hic deest, sed verbum πέμπειν singulis applicandum est, πέμπειν βούς, καὶ ἱερεῖα, καὶ τράπεζαν, καὶ τὸ ἀνάθημα. MARKLAND. Post βούς addo ἐννέα: pro βοήσεις lego οἷς aut οἷας, oculus. Post χαλκῆν tollo punctum, deleo καὶ, item virgulam post πρὸς. AUGER.

“Ὁ ἀνέθηκεν] F. ἀντὶ τοῦ ἤξατο ἀναθήσειν. Cur enim jam dicatum denuo dicitur? WOLF.

Σήμαιν'] Σημαίνει Ital. Lambin. Hic proxime δημοτελεῖν ἱερεῖον τέλειον. Recte. TAYLOR.

Καὶ ἐλεεῖν] Dubito de lectione, sed emendationis conjecturis destitutor. WOLF.

Διὶ κτησίῳ] Vide, quæ scripsit de Jove Ctesio Cl. Mattærius ad Inscriptionem II. in Appendice ad Marm. Oxon. Lond. 1733.

ΔΙΟΣ ΚΤΗΣΙΟΥ
ΔΙΟΣ ΚΑΠΕΤΩΛΙΟΥ
ΡΩΜΗΣ
ΑΓΑΘΟΥ ΔΑΙΜΟΝΟΣ.

Jupiter Κτήσιος erat Athenis Iconcula, ex Diis Penatibus una, πλουτοδότης, ideoque in Cella penuaria, ἐν τῷ ταμείῳ, collocata. Egregius est locus Isæi de Cironis hæreditate, ideoque exscribam: Οὐδέποτε θυσίαν

ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴτε μικρὰ, εἴτε μεγάλα θύοι, πανταχοῦ παρήμεν ἡμεῖς, καὶ συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκαλούμεθα, ἀλλὰ καὶ εἰς Διονύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν αἰεὶ ἡμᾶς καὶ μετ' ἐκείνου τε ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ' αὐτὸν, καὶ τὰς ἑορτὰς ἤγομεν παρ' ἐκείνου πάσας, τῷ Διὶ τε θύων τῷ Κτησίῳ, περὶ ἣν μάλιστα ἐκείνος θυσίαν ἐσπούδαζε—καὶ ἤχετο ἡμῖν ὑγίειαν διδόναι καὶ κτησίῳ ἀγαθῆν. [v. Antiph. 113. 12. 22. Maussac. ad Harp. p. not. 54. 205.] Hinc satis apparet, quam negligenter a Wolfio versus opulento Jovi. Admonere potuit illud Callimachi Hym. I. 91.

Χαίρει μέγα, Κρονίδη πανυπέετατε, δῶτορ ἰεῶν. TAYLOR.

De Jove Κτησίῳ tantum ex Harpocrate et Suida afferre juvat: Κτήσιον Δία ἐν τοῖς ταμείοις ἴδρυντο, ὡς πλουτοδότην. SPALDING.

ἰς'. Προστάττουσι] Qui sint, qui jubeant? recte quæras. Respondet Augerus: οἱ θεοί. Ceteri interpretes ne hæsisse quidem videntur. Equidem mihi persuadeo subjectum esse ipsas μαντείας. Est ea forma insolentior, sed quam hujus tamen loci esse dixerim. Multum refert utrius generis facias, quod antecedit ἐκ τούτων, neutrius an feminini. Si feminini, quod nexus suadet, subjectum erunt μαντείας. Durissimum in hac ratione videatur, quod μαντεῖαι dicuntur ἐφ' ἐκάστης “μαντείας” πρὸς ἀπάσαις “μαντεῖαις” προσαναίρειν. Quid si ex glossa irrepersetur signata verba? Expunctis illis, etsi subaudiendis, aliquanto molliorem fieri orationem putem. IDEM.

Πρὸς] Hic pro ἐν. AUGER.

προσαναιροῦσιν ὑμῖν. οἱ τοίνυν χοροὶ πάντες οἱ γιγνόμενοι καὶ οἱ χορηγοὶ δῆλον ὅτι τὰς μὲν ἡμέρας ἐκείνας, αἷς συνερχόμεθα ἐπὶ τὸν ἀγῶνα κατὰ τὰς μαντείας ταύτας, ¹ ὑπὲρ αὐτῶν στεφανούμεθα, ὁμοίως ὅ τε μέλλων νικῶν, καὶ ὁ πάντων ὑστάτος γενήσεσθαι τὴν δὲ τῶν ἐπινικίων, ὑπὲρ αὐτοῦ τὸτ' ἤδη στεφανοῦται ὁ νικῶν. τὸν οὖν εἰς τινα τούτων τῶν χορευτῶν, ἢ τῶν χορηγῶν, ὑβρίζοντα ἐπ' ἔχθρας, καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῷ τῷ ἀγῶνι καὶ ἐν τῷ τοῦ θεοῦ ἱερῷ, τοῦτον ἄλλο τι, πλὴν ἀσεβεῖν, φήσομεν; καὶ μὴν ἴστε γε τοῦθ', ὅτι, βουλόμενοι μηδένα ἀγωνίζεσθαι ξένον, οὐκ ἐδώκατε ἀπλῶς τῶν χορηγῶν οὐδενί, προσκαλέσαντι τοὺς χο-

¹ περὶ αὐτῶν T. περὶ αὐτῶν R.

Οἱ χορηγοὶ] Nominativi hi, quo referantur, non habent, aut non habere videntur certe. Reiskiana emendatio, οἱ mutans in εἰ, inferens ἱεροὶ post τοίνυν, incidens post γιγν. et δῆλον ὅτι in unum conflans δηλονότι, et satis est lenis et sensum habet facilem; sed sequentia, quæ interpungendo dirimit ab antecedentibus, confragosa reddit et parum concinna. Illud in margine Paris: δηλοῦσι pro δῆλον, et auctore caret, et præsidii nihil affert. Quare cum H. Wolfio, in versione, jungo hos nominativos primæ personæ, quæ est in στεφανούμεθα. Absolutos etiam non male interpreteris eos, hoc sensu: Quod igitur ad nos attinet, qui choros efficimus et choregi sumus, &c. SPALDING.

Δῆλον] Δηλοῦσι marg. Par. f. δῆλοι εἰσι. Sed tum pro στεφανούμεθα legetur στεφανοῦμενοι. WOLF.

Περὶ αὐτῶν] Solito errore περὶ pro ὑπὲρ. Hoc legit Scholiastes, qui et optime interpretatur, ὑπὲρ αὐτῶν, τῶν Θεῶν δηλονότι ἀπάντων. Idque apparet ex iis, quæ proxime v. 6. infert: τὸν οὖν εἰς τινα τῶν χορευτῶν ὑβρίζοντα ἄλλο τι πλὴν ἀσεβεῖν φήσομεν; Minus recte igitur Baroc. et Fel. ὑπὲρ ἡμῶν, quemadmodum conjecerat atque interpretatur Wolfius, et ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν, ut legitur Obsop. et Manut. Memineris porro, ὑπὲρ scribi in Ald. Ven. Aug. et Regg. β. ε. ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἐστεφανούμεθα Vindob. TAYLOR.

Ἵπὲρ] Ἵπὲρ pro περὶ scripsi cum pluribus MSS. αὐτῶν ab aliis alio trahitur. Mihi Augerus suam rationem maxime probat, qua oracula ipsa respici existimat. Quid enim simplicius, quam pronomen referri ad proximum nomen? Est quidem quod offendatur lector in ea forma: ὑπὲρ τῶν μαντεῶν στεφανοῦσθαι, pro qua

expectes: διὰ τὰς μαντείας στεφ., sed apparet causa variandæ structura. Concinnitas jubebat similem formam opponi sequentibus iis: ὑπὲρ αὐτοῦ. Sententiam autem et argumentationis vim optime exponit Ulpianus: Ἀντίπιπτον (quod obijciat aliquis) ἔλυθεν (refellit) ὅτι οὐ διὰ τὰς μαντείας, ἀλλὰ διὰ τὴν νίκην τὴν ἰδίαν, περιέκειτο τὸν στέφανον. ὁ δὲ φησιν ὅτι ὁ μὲν νικήσας δι' αὐτὸν στεφανοῦται, ὁ δὲ πρὸ τοῦ ἀγῶνος ἐστεφανωμένος κατὰ τὰς μαντείας ἐτεφάνωται. Apparet ex hoc scholio, non eundem ejus auctorem esse atque eum, qui ὑπὲρ αὐτῶν exposuerat: τῶν Θεῶν δηλονότι ἀπάντων, quæ interpretatio mihi non æque placet ac Tayloro. Superest alia difficultatis et ambiguitatis medela, aduacior illa, sed quæ defendi possit. Quid si ὑπὲρ αὐτῶν mera est glossa? Hinc fortasse varietates illæ, περὶ, ὑπὲρ, αὐτῶν, ἡμῶν. Tunc interpunge hoc modo: συνερχόμεθα ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, κατὰ τὰς μαντείας ταύτας στεφανούμεθα. Ulpianus potest videri repetiisse ipsa hæc verba: κατὰ τὰς μαντ. ἐτεφάνωται. SPALDING.

Τὴν δὲ τῶν ἐπινικίων] Wolfius non recte hæc cepit: qui parta victoria sacrificat. Per τὴν τῶν ἐπινικίων intelligo diem victoriæ celebrandæ, et respondet superioribus, τὰς μὲν ἡμέρας ἐκείνας etc. pro Diis coronamur, τὴν δὲ τῶν ἐπινικίων, victor pro seipso. Vidit præstantissimus Ferrus: *El giorno della festa della vittoria per se medesimo allhora s' incorona il vincitore.* Vide, si vacat, quæ olim scripsimus ad Lysiae orat. c. Alcibiad. ineuntem, p. 517. Not. 4. TAYLOR.

Τούτων] F. del. AUGER.

Προσκαλέσαντι] Scil. πρὸς τὸν ἀρχοντα, quod infra p. 50. v. 8. plene affertur, προσκαλέσασθαι πρὸς τὸν ἀρχοντα. Unde ek-

ρευτάς σκοπεῖν, ἀλλ' εἰάν μὲν καλέσῃ, πεντήκοντα δραχμάς, εἰάν δὲ καθίζεσθαι κελεύσῃ, χιλίας ἀποτίνειν ἐτάξατε. τίνος ἔνεκα; ὅπως μὴ τὸν ἐστεφανωμένον καὶ λειτουργοῦντα τῷ θεῷ ταύτην τὴν ἡμέραν καλῆ, μηδ' ἔπηρεάζῃ, μηδ' ὑβρίξῃ μηδεὶς ἐξεπίτηδες. εἶτα, τὸν μὲν χορευτὴν οὐδ', ὁ προσκαλέσας, κατὰ τὸν νόμον, ἀζήμιος ἔσται τὸν δὲ χορηγὸν ¹ [αὐτὸν] οὐδ' ὁ συγκόψας, παρὰ πάντας τοὺς νόμους, οὕτω φανερώς, οὐ δώσει δίκην; ἀλλὰ μὴν,

¹ Absunt unci. T. R.

plicantur ista, quæ sequuntur: ἀλλ' εἰάν μὲν καλέσῃ (nempe πρὸς τὸν ἄρχοντα) πεντήκοντα δραχμάς· εἰάν δὲ (καὶ τὸν ἄρχοντα) καθίζεσθαι κελεύσῃ, χιλίας ἀποτίνειν ἐτάξατε. Hoc est, simpliciter citare aliquem a Choro, ut appareat coram τῷ ἄρχοντι, puniebatur multa L drachmarum: si vero qui hoc fecerat, rem urgebat et persistebat, ita ut cogeret ἄρχοντα καθίζεσθαι, pro tribunali sedere, de causa cogniturum, mille drachmis hoc delictum aestimabatur. MARKLAND. Ego tamen aliter explico: Si choragus aliquem in jus vocaverit, de peregrinitate hominis experturus, multa erat L drachmæ: sin autem causa indicta, et sua solummodo auctoritate fretus, e choro deturbaverit et inter spectatores sedere jusserit, καθίζεσθαι κελεύσῃ (id quod non sine vi et contumelia fieri potuit) M pendito. Et hæc est mens Scholiastæ non uno in loco: εἰάν κελεύσῃ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πλῆθος καθίζεσθαι, ἃς ξένον, χιλίας δίδουαι. Iterum: οἷον οὐ βιαίως ἀποσπάσει μὲν ἀπὸ τοῦ χοροῦ, θεωρεῖν δὲ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων καθίζεσθαι ἀναγκάσει. TAYLOR.

Καλέσῃ] Nempe μεταξὺ χορευόντας, ὅντας ἐν θέατρῳ.—Καθίζεσθαι, sedere, nempe, recedere de theatro et inter vulgus spectantium sedere. AUGER.

Ἐτάξατε] Lex erat, quæ peregrinos inter chorum versari vetaret. Non tamen ea potestatem dabat chorego, ubicunque inveniret hominem peregrinitatis nomine suspectum (ἀπλῶς), cum, explorandi causa, ad archontem vocandi (προσκαλέσαντι σκοπεῖν). Si, inter saltandum (μεταξὺ χορευόντας, hoc enim utique supplendum mente, ut ratio legis et consensus cum altera appareat), in jus vocasset, L drachmas pendere cogebatur, sin inter spectatores relegasset (καθίζεσθαι κελεύσῃ), M. SPALDING.

Κατὰ τὸν νόμον] Qui actorem citavit, lege indemnitas non erit. Wolfius. Pessi-

me tamen. Lex erat Athenis, ξένον μὲν χορηγεῖν, verum huic negotio se inserere volentem, vel hoc negotio defunctum in jus vocare. Erat tamen altera, ξένον μεταξὺ χορηγοῦντα μήτε καλεῖν μήτε ἐπηρεάζειν, propter coronam, quam jam gestabat, religionem, loci temporisque sollemnitatem. Demosthenes igitur κακούργος, ut ait Ulpianus, prioris legis adminiculo utitur, ut clarior esset antithesis et oppositio. Si ille, qui actorem lege citaverit (nam lege quidem potuit, sed priori, sed generaliter, non μεταξὺ χορηγοῦντα) condemnabitur: qui adilem ipsum contra omnes leges conciderit, ille pœnas non dabit? Astute quidem hoc et κακούργος. Nam peregrinum coronatum et sacris operantem citare adeo erat legibus interdictum, ac ædilem ipsum pulsare. TAYLOR. Sensus est: ne is quidem, qui legitime citavit, indemnitas erit. Opponuntur enim τὸ κατὰ τὸν νόμον, et quod sequitur, παρὰ πάντας τοὺς νόμους. JURIN. Secundum illam legem, quæ peregrinos a choro arcebat. Sic ceperunt Jurinus, Taylorus et Augerus, Ulpiano duce. H. Wolfius et Reiskius κατὰ τὸν νόμον male jungunt τῷ: οὐκ ἀζήμιος ἔσται, quod erat referendum ad προσκαλέσας. Hic multa turbat in toto hoc loco, παρὰ (cujus lectionis nemo, ne ipse quidem, ullam mentionem fecerat) an κατὰ τ. v. legas, nihil ait referre. At refert plurimum. Omnis perit concinnitas nisi κ. τ. v. opponatur sequenti illi: παρὰ πάντας τοὺς νόμους. Quam agnoscent hic cum Ulpiano Taylorus et Augerus κακούργιον Demosthenis, eam non magnam puto. "Ne id quidem, quod ceteroqui legitimum esset, in saltantem (χορευτὴν) licebat." Is sensus est, et verus ille, non κακούργος. SPALDING.

Αὐτὸν] Uncis inclusi pronomen, quod abest a Paris. a. Officit etiam concinnitati, cum supra ad χορευτὴν nihil additum sit. IDEM.

οὐδέν ἐστ' ὄφελος καλῶς καὶ φιλανθρώπως τοὺς νόμους
533 ὑπὲρ τῶν πολλῶν κείσθαι, εἰ τοῖς ἀπειθοῦσι καὶ βιαζομέ-
νοις αὐτοὺς ἢ παρ' ὑμῶν ὀργή, τῶν ἀεὶ κυρίων, μὴ γενή-
σεται.

ιζ'. Φέρε δὴ, πρὸς Θεῶν, κἀκεῖνο σκέψασθε· παραιτή-
σομαι δ' ὑμᾶς μηδὲν ἀχθεσθῆναί μοι, εἰάν ἐπὶ συμφοραῖς
τινῶν γεγονότων ¹ ὀνομαστὶ μνησθῶ. οὐ γὰρ ὀνειδίσαι μὰ
τοὺς Θεοὺς οὐδενὶ δυσχερὲς οὐδὲν βουλόμενος τοῦτο ποιήσω,
ἀλλὰ δεῖξαι, τὸ βιάζεσθαι καὶ ² τὸ ὑβρίζειν καὶ ³ τὸ τὰ
τοιαῦτα ποιεῖν, ὡς ἅπαντες ὑμεῖς οἱ ἄλλοι φεύγετε· Σαν-
νίων ἐστὶ δῆπου τις ὁ τοὺς τραγικοὺς χοροὺς διδάσκων.
οὗτος ἀστρατείας ἐάλω. καὶ κέχρηται συμφορᾷ. τοῦτον
μετὰ τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἐμισθώσατό τις φιλονεικῶν χο-
ρηγὸς τραγῶδῶν, οἶμαι, Θεοσδοτίδης. τὸ μὲν οὖν πρῶτον,
ἠγανάκτουν οἱ ἀντιχορηγοὶ, καὶ κωλύσειν ἔφασαν. ὡς δ'
ἐπληρώθη τὸ θέατρον, καὶ τὸν ὄχλον συνειλεγμένον εἶδον
ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, ὤκνησαν, εἶασαν, οὐδεὶς ἤψατο. ἀλλὰ το-
σοῦτον ⁴ τῇ εὐσεβείᾳ ἐν ἐκάστῳ τις ἀν' ὑμῶν ἴδοι ⁵ τὸ συγ-
κεχωρηκός, ὥστε πάντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον διδάσκει
τοὺς χοροὺς, καὶ οὐδὲ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν οὐδεὶς κωλύει. το-
σοῦτ' ἀπέχει τῶν χορηγῶν ⁶ τις ἀψασθαι. ἄλλος ἐστὶν
Ἀριστείδης Οἰνῆίδος φυλῆς, ἠτυχηκῶς τι καὶ οὗτος τοιοῦ-

¹ ὀνόματι T.² Deest τό. T.³ τῆς εὐσεβείας T. R.⁴ Deest τό. T.⁵ τινος T.

ιζ'. Ὀνομαστὶ] Hæc, pro ὀνόματι, egregia est Reiskii conjectura, eamque firmat antiqua illa manus in margine Aldinae Exempli Berolinensis, ἐπὶ συμφοραῖς γενοῖστές sunt ἠτιμαμένοι. IDEM.

Ὀνειδίσαι] Exprobrare h. l. vertere hoc verbum meminert thrones. IDEM.

Οἱ ἀντιχορηγοὶ] Minus explicate vertitur a Wolfio: ejus in adilitate æmuli. Ἀντιχορηγοὶ erant, qui cæteris tribus invicem certaturis præfiebantur: ut pag. 51. v. 14. συμβῆναι Τισίαν — ἀντι-
χηρηγῆσαι τῷ Διοκλεῖ. TAYLOR.

Ἀλλὰ τοσοῦτον κ. τ. λ.] Ἀλλὰ ἴδοι τις ἀν' ὑμῶν εὐσεβείας ἐν ἐκάστῳ ὑμῶν συγκεχωρηκός, ταυτέστι συνελλυθός. Τὸ συγκεχωρηκός τῆς εὐσεβείας, ἀντ' εὐλαβείας, ἢ συγχαρῆσεως. περὶ τὴν εὐσεβείαν τοσαύτης, οὐκ ἀξέσκει, καίτοι οὐκ ἀγνοῦντι τὸ σκευδὲς ἀντ' συνειδήσεως λεγόμενον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. WOLF. Pro ἐν ἐκάστῳ legit quidam ἕκαστ. Τὸ συγκεχωρηκός Bar. Aug. et Ital.

συγκεχωρηκός Reg. z. Ma tanta facilità per cagion della religione in ciascuno si potea vedere. Italus. TAYLOR. Lego τῇ εὐσεβείᾳ — τὸ συγκεχωρηκός ὥστε etc. Tantum quod cedit religioni, i. e. tantas religioni factas concessiones. Participialia enim regunt verborum suorum casus: Συγχερεῖν αὐτῷ §. μά. med. τοῖς νόμοις §. ἡ. post med. MARKLAND. Marklandi conjecturam, pro τῆς εὐσεβείας, in textum recipere non dubitavi, ut lenem et sensu præstantem. SPALDING. Tanta pietatis facilitas. AUGER.

Τοσοῦτ' ἀπέχει] S. ἕκαστος ὑμῶν, ἢ τῶν ἐχθρῶν, ἀψασθαί τινος τῶν χορηγῶν. WOLF.

Τῶν χορηγῶν] Vide, annon præstet lectio Cod. Vindob. ἀπέχει τοῦ χορηγῶν τ. ἂ. TAYLOR. Servavi Reiskianam conjecturam, quam in textu posuit ipse, pro: τῶν χορηγῶν “ τινος ” ἂψ. Est enim lenissima. SPALDING.

τον. ὅς νῦν μὲν καὶ γέρον ἐστὶν ἤδη, καὶ ἴσως ἤττων χορευτής. ἦν δὲ ποῦτ' ἡγεμὼν τῆς φυλῆς κορυφαῖος. ἴστε δήπου τοῦτ', ὅτι τὸν ἡγεμόνα ἀν¹ ἀφέληται τις, οἴχεται ὁ λοιπὸς χορὸς. ἀλλ' ὅμως πολλῶν χορηγῶν φιλονεικησάντων, οὐδεὶς πώποτε τοῦτ' εἶδε τὸ πλεονέκτημα, οὐδ' ἐτόλμησε τοῦτον ἐξαγαγεῖν, οὐδὲ κωλύσαι. διὰ γὰρ τὸ δεῖν αὐτὸν, ἐπιλαβόμενον τῇ χειρὶ, τοῦτο ποιῆσαι, καὶ μὴ 534 προσκαλέσασθαι πρὸς τὸν ἀρχοντα ἐξεῖναι, ὡς περ ἀν εἰ ξένου τις ἐξαγαγεῖν ἠβούλετο, ἅπασ τις ὠκνεῖ τῆς ἀσελγείας ταύτης αὐτόχειρ ὀφθῆναι γενόμενος.

ἦ. Οὐκ οὖν δευδόν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ σχέτλιον, τῶν μὲν νικῶν² ἀν παρὰ τοῦτ' οἰομένων χορηγῶν, τῶν ἀνηλωκότων πολλάκις πάντα τὰ ὄντα εἰς τὰς λειτουργίας, μηδένα τολμῆσαι πώποτε, μηδ' ὧν οἱ νόμοι διδόασιν, ἀψα-

¹ ἀφέλη τις T.

² ἀν ταῦτον παρὰ T. ἀν [ταῦτον] παρὰ R.

[ἦττων] Ἄν ἦττων? IDEM.

Κορυφαῖος] Video Reiskium jam dubitate de hoc vocabulo (in Ind.) Scabram reddit orationem, nisi forte est adjectivum ad ἡγεμῶν pertinens, ut plures fuerint ἡγεμῶνες. Tunc est tollendum comma post ἡγεμῶν, quod feci interim cum H. Wolfio. IDEM.

ἴστε δήπου] Forte ἴστε δὲ δήπου τοῦτ', vel ἀλλ' ἴστε δήπου etc. Sic ξ. κή. ἀλλ' ἴστε δήπου τοῦτ', ὅτι κ. τ. λ. MARKLAND.

Οὐδεὶς πώποτε τοῦτ' εἶδε τὸ πλεονέκτημα] Wolfius: nullus unquam prerogativam hanc animadvertit. Magis ad sensum Demosthenis: nemo unquam hanc vincendi occasionem animadvertit. JURIN.

Εἶδε] Εἶχε Lamb. TAYLOR. Non sollicitandum credo hoc vocabulum: omninoque minime Lambini conjecturam admiserim: εἶχε. Parum accurate tamen vertisse mihi videntur H. Wolfius et Augerus τὸ οὐδεὶς εἶδε: nemo animadvertit. In ignorantia tum causa fuisset abstinendi ab injuria, non in religione. Est idē hic: rationem habere, proponere sibi. Sic ἔξω in Epistola Dem. 3. p. 1478. ed. R. τί — οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα; quidni earum legum rationem habebat? SPALDING.

Προκαλέσασθαι] M. προκαλέσασθαι. WOLF. Ita lege cum Codd. non προκαλέσασθαι cum Edit. Manut. et Paris. TAYLOR.

Αὐτόχειρ] Ὅρα ὅπως τὸ τῶν ἀνδρῶν ὄνομα ἴσκει ἐπὶ τῶν ἐβριστῶν, ἕως οὗτις τὸ πλεονέκτημα παρὰ ταῦτα, εἰ ἐβάρηται τὸ

χοροῦ τὸν διδάσκαλον. Sic scite Ulpianus. SPALDING.

ἦ. Οὐκ οὖν — φροντίζεις;] Annon igitur. WOLF. Ita melius cum Interrogatione ex mente Wolfii, quam absolute et categorice οἴκουν — φροντίζεις, juxta Edit. Benenati, etc. TAYLOR.

Νικῶν ἀν ταῦτον] Τὸ ταῦτον videtur nihil facere ad sententiam. WOLF. Ταῦτα, touti et tausti alii. τῶν μὲν νικῶν παρὰ τοῦτ' Lambini. ut interpretatur Wolfius, atque Italus: equali per questa cosa pensano di poter vincere. Inutile quidem est ταῦτον, et abesse potest cum optimis exemplaribus, Aug. et Bar. Recte haec Wolfius: in ea re positam esse victoriam putarent, νικῶν παρὰ τοῦτ' οἰομένων, à cela pres. Angl. If it had not been for that. Proxime v. ult. distinguas: μηδένα τολμῆσαι πώποτε, μηδ' ὧν οἱ νόμοι διδόασιν, ἀψασθαι. TAYLOR. ταῦτον del. vid. AUGER. Ut expeditior esset tironibus lectio, omisi, in tali editione, vocem ταῦτον, quae hic in edd. omnibus, itemque Codd., exceptis tribus, comparet. De iis, quae in hac voce latere possint videri, Reiskius consulendus est, qui non aliena proponit. Ceterum quae argutantur et hic et Taylorus in explicando παρὰ τοῦτ', ea, etsi vera per se, hujus loci non sunt. Non enim hic dicitur παρὰ eo sensu, quo in forma παρὰ μικρῶν, sed plane significat, ob, propter. SPALDING.

Τῶν μὲν νικῶν ἀν ταῦτον παρὰ τοῦτ' οἰομένων χορηγῶν] Legendum videtur τῶν μὲν νικῶν ἀν ἑαυτοῦς etc. et ad hanc le-

σθαι, ἀλλ' οὕτως εὐλαβῶς, οὕτως εὐσεβῶς, οὕτω μετρίως διακεῖσθαι, ὥστε ἀναλίσκοντας, ἀγωνιῶντας, ὅμως ἀπέχουσαι, καὶ προοραῖσθαι τὰς ὑμετέρας βουλήσεις, καὶ τὴν περὶ τὴν ἑορτὴν σπουδὴν· Μειδίαν δὲ, ἰδιώτην ὄντα, μηδὲν ἀνηλωκότα, ὅτι τῷ προσέκρουσε, καὶ ἔχθρὸς ὑπῆρχε, τοῦτον ἀναλίσκοντα, χορηγοῦντα, ἐπίτιμον ὄντα, προσηλακίζουσαι καὶ τύπτειν, καὶ μήτε ¹ τῆς ἑορτῆς, μήτε τῶν νόμων, μήτε τί ὑμεῖς ἐρεῖτε, μήτε τοῦ θεοῦ φροντίζουσαι. πολλῶν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγενημένων ἔχθρῶν ἀλλήλοισι, οὐ μόνον ἐξ ἰδίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ κοινῶν πραγμάτων, οὐδεὶς πώποτε εἰς τοσοῦτ' ἀναιδείας ἀφίκετο, ὥστε τοιοῦτόν τι τολμῆσαι ποιεῖν. Καίτοι φασὶν Ἴφικράτην ποτὲ ἐκεῖνον Διοκλεῖ τῷ Πιτθεῖ τὰ μάλιστα ἐλθεῖν εἰς ἔχθραν. καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ συμβῆναι, Τισίαν, τὸν Ἴφικράτους ἀδελφόν, ἀντιχορηγῆσαι τῷ Διοκλεῖ. ἀλλ' ὅμως πολλοὺς μὲν ἔχων φίλους Ἴφικράτης, πολλὰ δὲ χρήματα κεκτημένος, φρονῶν δ' ἐφ' ἑαυτῷ τηλικῶτον, ἠλίκον εἰκὸς ἄνδρα καὶ δόξης καὶ τιμῶν τετυχηκότα, ὧν ἐκεῖνος ἠξίωτο παρ' ὑμῶν, οὐκ ἐβράδιζεν ἐπὶ τὰς τῶν χρυσοχόων οἰκίας νύκτωρ, οὐδὲ κατερῶγγυσε τὰ παρασκευαζόμενα ἱμάτια εἰς τὴν ἑορτὴν· οὐδὲ διέφθειρε διδάσκαλον, οὐδὲ ² χορὸν μανθάνειν ἐκάλυεν, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν, ὧν οὗτος διεπράττετο, ἐποίει· ἀλλὰ τοῖς νόμοισι καὶ τῇ τῶν ἄλλων βουλήσει συγχωρῶν, ἠνείχετο καὶ νικῶντα καὶ στεφανούμενον τὸν ἔχθρὸν ὄρων. εἰ-

535

¹ Deest articulus. T.

² τὸν χορὸν T.

ctionem accommodata est versio Wolfiana. JURIN.

[Ἐπίτιμον] τὸν τετιμημένον, ἢ τὸν πλούσιον, ἢ τὸν μὴ ἀτιμον. Scholium in Cod. Bavarico. Primum ferri potest, alterum nihil est, sed postremum unice verum judico. SPALDING.

[προσηλακίζουσαι] Vid. D'Orville Charit. Aphrod. Lib. iv. cap. II. p. 369.

[Πιτθεῖ] Id mavult Wolfius et Lambinus. Πιθεῖ MSS. quamplurimi, quæ vera est lectio, si Stephano Byzantino et Interpretibus ad Hesiodum fides haberi possit. Sed verissimam esse confirmat Marmor:

ΛΙΕΟΝΕΙΣ
ΣΤΕΦΗΦΟΡΟΥ
ΛΙΝΟΣ ΣΤΕΦΗΦΟΡΟΥ

ΟΝΗΣΙΜΟΣ ΣΤΕΦΗ
ΦΟΡΟΥ
ΕΡΜΕΙΑΣ
ΕΡΜΕΙΑΣ
ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ΕΡΜΕΙΟΥ
ΠΙΘΕΙΣ
ΗΑΙΟΔΑΡΡ . . . ΗΜΟ
ΔΑΡΡΟΥ
ΕΠΙ ΚΑ . . . . .
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΒΟΥ
ΛΕΤΤΩΝ ΣΤΡΑ
ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΜΕΛΙΤΕΥΣ.

TAYLOR.

Debebam obsequi Tayloro in scribendo nomine gentili Πιθεῖ, non Πιτθεῖ. Rem conficit Marmor quod ad partes vocat ille, itemque Stephanus Byzantinus, hæc

κότως. ἐν ἣ γὰρ αὐτὸς εὐδαίμων ἦδει γεγονὼς πολιτεία, ταύτῃ συγχωρεῖν τὰ τοιαῦτα ἡξίου. πάλιν Φιλόστρατον ἀπαιτεῖς ἴσμεν τὸν Κολωνῆθεν, Χαβρίου κατηγοροῦντα, ὅτ' ἐκρίνετο τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν θανάτου, καὶ πάντων τῶν κατηγορῶν πικρότατον ¹ γεγεννημένον, ² καὶ μετὰ ταῦτα χορηγοῦντα παισὶ Διονύσια, καὶ νικῶντα, ³ Χαβρίαν οὔτε τύπτοντα, οὔτε ἀφαρπάζοντα τὸν στέφανον, οὔτ' ὅλως προσίοντα ὅποι μὴ προσῆκεν αὐτῷ. πολλοὺς δ' ἂν ἔχων εἰπεῖν ἔτι, καὶ διὰ πολλὰς προφάσεις, ἐχθροὺς γεγεννημένους ἀλλήλοις, οὐδένα πρόποτε οὔτε ἀκήκοα, οὔτε ἐώρακα, ὅστις εἰς τοσοῦτον ἐλήλυθεν ὑβρεως, ὥστε τοιοῦτον τι ποιεῖν.

¹ γιγνόμενον T.² [καὶ] R.³ καὶ Χαβρίαν T. [καὶ] X. R.

dicens: Πίθος, ὁμωνύμως τῷ ἀγχείρ, δῆμος τῆς Κεκροπίδος φυλῆς. SPALDING.

Ταύτῃ] Ita restituit Wolfius contra Editt. omnes, quæ ταύτην exhibent. Et recte. Cum Wolfio faciunt Vindob. Baroc. et Regg. α. β. TAYLOR. ἐν ταύτῃ. AUGER.

Φιλόστρατον] Plutarchus in vita Demosthenis habet: Καλλιστράτου τοῦ ῥήτορος ἀγωνίζεσθαι τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ μέλλοντος. Sed ut hic præcipuus fuerit Accusator, fieri potest, ut Philostratus quispiam Subscriptor fuerit, aut τὴν δευτερολογίαν habuerit. WOLF. Non habuit, unde pertimesceret Wolfius, permisceri hic Philostratum cum Callistrato Oratore. Nam sive causa illa, quam egit Callistratus, fuerit de finibus regundis, Oropum civitatem conterminam Thebanis hinc, Atheniensibus inde vendicantibus; sive, ut verba Plutarchi potius suadent, reus in ea actione Callistratus causam capitis dixerit; neutra quæstio spectare potest iudicium, ad quod alludit noster in hac oratione, ubi accusabat Philostratus reumque peragebat Chabriam. Præterea Callistratus ille, si qua fides Plutarcho in Oratt. vitis, domo erat Ἀφιδναῖος, Philostratus hic Κολωνῆθεν, atque idem esse videtur cum eo, quem memorat Demosthenes c. Næcram. TAYLOR.

Ὠρωποῦ] Thebani, quibus opem ferre contra Lacedæmonios jusserat cives Chabrias, Oropum, finitimum sibi oppidum, servati Atheniensibus reddere noluerunt, unde accusatus est hic tanquam conscius et socius injuriæ. Non video, quare Taylorus neget τὴν περὶ Ὠρωποῦ κρίσιν esse

posse causam illam, quam orantem audiens Callistratum, eloquentiæ amore primum exarsit Demosthenes. v. Plut. §. ε. p. cexl. vol. I. (non solum Pseudo-Plut. p. cexo. vol. I. ut laudat summus Rubenkenius, Histor. Orr. Græcc. p. 59. Ille non memorat causam, etsi rem narrans), et Gell. 3. 13. Eam ipsam Chabriæ causam fuisse illam, qua oranda Demosthenem ad eloquentiam colendam excitaverit Callistratus, disertè defendit Henr. Valerius ad Ammianum Marcellinum, P. (Annotationum) 403. Quare autem inter accusatores potissimum Chabriæ fuisse Callistratum videatur Valesio, equidem non dixerim. Suidas ὑπερὶ Ὠρωπίων dixisse Callistratum ait, in voce Ὠρωπία. SPALDING.

Νικῶντα] In omnibus et Codd. et edd. subjicitur hic καὶ, quod, uncis inclusum a Reiskio, expunximus, sensu jubente. Dicit aliquis vocabulum natum e compendio articuli, τὸν, male intellecto. Non eadem ratio mihi esse videtur superioris καὶ, post γεγεννημένον, quod uncis itidem notavit Reiskius. Nimirum trahebat ille χορηγοῦντα ad Χαβρίαν, quasi is fuisset χορηγῶν. Id secus mihi videtur. Ἐχορήγει, ἐνίκα ὁ Φιλόστρατος; at eum οὔτε ἐτυπτε, οὔτε κ. τ. λ. ὁ Χαβρίας. Non igitur pendet accusativi illi: Φιλόστρατον — — νικῶντα ab ἴσμεν sed a τύπτοντα, quod ipsum regitur ab ἴσμεν. Magis etiam consentaneum est, ut ante Iphicratis, ita hic Chabriæ, pariter clari ducis, moderatio-nem, erga choregum inimicum, Midiano furori esse oppositam. Sic cepisse Ulpianus quoque videtur. Verterunt ita H. Wolfius et Augerus. IDEM.

536 Ἰ. Οὐδέ γε ἐκεῖνο οὐδεὶς ὑμῶν οἶδ' ὅτι ¹ μνημονεύει
 πρότερον τῶν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις, ἢ καὶ τοῖς κοινοῖς, ἐχθρῶν
 ἀλλήλοις γενομένων οὐδένα, οὔτε, καλουμένων τῶν κριτῶν,
 παρεστηκότα, οὔθ' ὅταν ὀμνύωσιν, ἐξορκίζοντα, οὔθ' ὅλως
 ἐπ' οὐδενὶ τῶν τοιούτων ἐχθρὸν ἐξεταζόμενον· ταῦτα γὰρ
 πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλονεικία μὲν
 ὑπαχθέντα, χορηγὸν ² οὐτα, ποιεῖν, ἔχει τινὰ συγγνώμην.
 ἐχθρα δὲ, ἐλαύνοντά τινα, ἐκ προαιρέσεως, ἐφ' ἅπασι, καὶ
 τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν ³ κρείττω τῶν νόμων οὔσαν
 ἐνδεικνύμενον, Ἡράκλειος, βαρὺ καὶ οὐχὶ δίκαιόν ἐστιν, οὐδὲ
 συμφέρον ὑμῖν. εἰ γὰρ ἐκάστῳ τῶν χορηγούντων τοῦτο πρό-
 δηλον γένοιτο, ὅτι, ἂν ὁ δεῖνα ἐχθρὸς ἦ μοι, Μειδίας, ἢ τις
 ἄλλος θρασὺς οὕτω ⁴ καὶ πλούσιος, πρῶτον μὲν ἀφαιρεθή-
 σομαι τὴν νίκην, καὶ ἂν ἄμεινον ἀγωνίσωμαι τινος· ἔπειτ'
 ἐφ' ἅπασιν ἐλαττωθήσομαι καὶ προπηλακίζόμενος διατε-
 λέσω· τίς οὕτως ἀλόγιστος, ἢ τις οὕτως ἀθλιός ἐστιν,
 ὅστις ἐκὼν ἂν μίαν δραχμὴν ἐτελήσειεν ἀναλῶσαι; οὐδεὶς
 δήπου. ἀλλ', οἶμαι, τὸ πάντας ποιῶν καὶ φιλοτιμεῖσθαι,
 καὶ ἀναλίσκειν ἐθέλειν, ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι τῶν ἴσων καὶ τῶν
 δικαίων ἕκαστος ἠγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατία.
 ἐγὼ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτων οὐκ ἔτυχον διὰ
 τούτου. ἀλλὰ, χωρὶς ὧν ὑβρίσθην, καὶ τῆς νίκης προσαπε-
 στερήθην. καίτοι πᾶσιν ὑμῖν τοῦτο δείξω σαφῶς ἔγωγε,
 ὅτι μηδὲν ἀσελγές ἐξῆν ποιῶντι Μειδία, μηδ' ὑβρίζοντι,
 μηδὲ τύπτοντι, καὶ λυπεῖν ἐμὲ, καὶ κατὰ τοὺς νόμους

¹ μνημονεύει * τῶν πρότερον ἐπὶ R.

² οὐτα χορηγὸν T.

³ κρείττω καὶ βίαν T.

⁴ καὶ οὕτω T. R.

18'. Μνημονεύει] Non vidi necessitatem
 invertendi cum Reiskio duo haec vocabula
 πρότερον τῶν, contra omnes Codd. Mollior
 potest haberi oratio τῶ πρότερον post τῶν
 collocato, sed sensum non magis impedit,
 si adverbium πρότ. trahas ad παρεστηκότα,
 quam si ad γενομένων referas. Pro οὐδένα
 expectet tiro τινὰ, sed illud cum οὐδὲ usi-
 tatum Graecis facit negationis geminatio-
 nem. IDEM.

Ἐξορκίζοντά] Ἐξωτακουστούντα marg. Be-
 nenni. Si stet vulgata lectio, explicari
 fortasse potest ab iis, quae leguntur in
 Argumento posteriore, p. 16. v. 5. ὅτι
 ὀμνύοντων τῶν κριτῶν τῶ καλλῆς ἔσαντι δοῦναι

τὴν νίκην, νύττων αὐτοὺς ὁ Μειδίας ἔλεγε, πλὴν
 Δημοσθένους. TAYLOR. Huc bene refert
 Taylorus, quae memorat auctor argumenti
 uberioris. Poterat, per irrisionem, dici
 Midias ἐξορκίζων h. e. praeter verba juris-
 jurandi, dum praevanicandi admonebat di-
 sceptatores. SPALDING.

Οὕτω καὶ] Ex auctoritate Aug. pr.
 et Bav. Codd. anteverti οὕτω τῶ καί.
 IDEM.

Χωρὶς] Χωρηγὸς Baroc. a manu secunda,
 et scribi potuit ἀλλὰ χορηγὸς ἂν ὑβρί-
 σθην, καὶ τῆς νίκης προσαπεστερήθην. Ve-
 rum vulgata sine dubio recte se habent.
 TAYLOR.

¹ αὐτῷ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ μηδὲ ² διαῖραι τὸ στόμα περὶ αὐτοῦ νῦν ἔχειν ἐμέ.

κ'. Ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἐγὼ τῆς Πανδιονίδος χορηγὸς ὑπέστην ἐν τῷ δήμῳ, τότε τῆς Ἐρεχθίδος ἀναστάντα, τῆς ἑαυτοῦ φυλῆς, ἀνδυποστῆναι· ³ καὶ τὰ ὄντα ἀναλίσκοντα, ὥσπερ ἐγὼ, οὕτω με ἀφαιρεῖσθαι τὴν νίκην· ὑβρίζειν δὲ τοιαῦτα, καὶ τύπτειν, οὐδὲ τότε. νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐν ᾧ τὸν δῆμον ἐτίμησεν ἂν, οὐδ' ἐνεανιεύσατο τοιοῦτον οὐδέν· ἐμοὶ δ', ὅς — εἴτε τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι ⁴ μανία· μανία γὰρ ἴσως ἐστίν, ὑπὲρ δύναμίν τι ποιεῖν· εἴτε καὶ ⁵ φιλοτιμία — χορηγὸς ὑπέστην, οὕτω φανερώς καὶ μιαρῶς ἐπη- 537ρεάζων παρηκολούθησεν, ὥστε ⁶ μηδὲ τοῦ χοροῦ, μηδὲ τοῦ σώματος τὰ χεῖρε τελευτῶν ἀποσχέσθαι μου. εἰ τοίνυν τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλλως πως ἔχει τὴν ὀργὴν ἐπὶ Μειδίαν, ⁷ [ἢ] ὡς ⁸ οὐ δέον αὐτὸν τεθνᾶναι, οὐκ ὀρθῶς ἔχει. οὐ γὰρ ἐστὶ δίκαιον, οὐδὲ προσήκον, τὴν τοῦ παθόντος εὐλάβειαν τῷ μηδὲν ὑποστειλαμένῳ πρὸς ὕβριν, μερίδα εἰς σωτηρίαν ὑπάρχειν. ἀλλὰ τὸν μὲν, ὡς ἀπάντων τῶν ἀνηκέστων αἴτιον, κολάζειν προσήκει· τῷ δ' ἐπὶ τοῦ βοηθεῖν ἀποδιδόναι τὴν χάριν.

κά. Οὐδὲ γὰρ αὖ τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν, ὡς, οὐ γεγενη-

¹ αὐτῷ T.

² διαῖραι T.

³ καὶ καταστήσανθ' ἑαυτὸν ἐξίτου, καὶ ἀναλ. T. R.

⁴ μανίαν T.

⁵ φιλοτιμίαν T.

⁶ μηδὲ τῶν ἱερῶν ἱματίων, μηδὲ τοῦ χοροῦ T. R.

⁷ Absunt unci. T. R.

⁸ [οὐ] δ. αὐτ. τεθνᾶναι R.

κ'. Ὡς οὐ] Codd. οὐ, quod Reiskius unciis notavit, retinent omnes. Si quid liceret proscribere, ejicere equidem ἦ. Videtur id infertum esse ab eo, qui formam illam τοῦ ὡς cum accusativo participii, ignoraret, de qua v. p. 34. Not. Si servatur, vel verti debet. ἄλλως πως apud Dem. videtur idem esse atque ἄλλως solum; temere, negligenter. γινώσκει, quod habet Aug. pr. et corrector Lessingianus, si est loco τοῦ ἔχει, tunc equidem non dixerim, quid sit γινώσκειν τὴν ὀργήν. Quid autem si inseritur post ἦ? Fateor etiam tum residere scrupulum in illo iterato ἔχει, quod, nullo intercedente alio verbo, aptius refertur ad superius ὀργήν ἔχει; posset tamen esse noto sensu: non recte se habet. SPALDING.

Εὐλάβειαν] Ego pariter ac Reiskius hiare argumentationem hanc puto, nisi

forte antecesserit mentio suae moderatio- nis, qua non ultus sit aggressorem. Monet Buttmanus, verba, quae exciderunt, esse ea fortasse, quae Ulpianus habet in commentario, et post τεθνᾶναι esse scribendum: διὰ τὸ μηδὲν ἀνίκεστον γενέσθαι. IDEM.

Τῷ μηδὲν ὑποστειλαμένῳ πρὸς ὕβριν] Eī qui nihil remisit conatus, quo minus contumeliosus esset. Est autem ὑποστέλλεσθαι vires remittere, hoc est, non acriter, non omni conatu agere, et consulto vinci, parique cedere, quod etiam ὑφέσθαι dicitur, ut qui gratificandi gratia et obsequendi contentionem remittunt. Ea edit. HERVAG.

Ἐπὶ τοῦ βοηθεῖν] F. pro τῷ βοηθεῖν, adjuvando. WOLF.

Τῷ δ' ἐπὶ τοῦ βοηθεῖν ἀποδιδόναι τὴν χάριν] Wollius: accusatori vero prompte operam ferendo, gratiam referri decet. Melius abesset τὸ prompte. JURIN.

μένου πάποτ' οὐδενὸς ἐκ τῶν τοιούτων δεινοῦ, τῷ λόγῳ τὸ
 πρᾶγμα ἐγὼ νῦν αἴρω, καὶ φοβερόν ποιῶ. πολλοῦ γε καὶ
 δεῖ. ἀλλ' ἴσασιν ἅπαντες· εἰ δὲ μὴ, πολλοὶ γε¹ Εὐθύμων,
 τὸν παλαίσαντά ποτ', ἐκεῖνον, τὸν νεανίσκον,² Σώφιλον,
 τὸν παγκρατιαστήν, — ἰσχυρὸς τις ἦν, μέλας, εὐ οἶδ' ὅτι
 γιγνώσκουσί τινες ὑμῶν, ὃν λέγω —, τοῦτον ἐν Σάμῳ ἐν
 συνουσίᾳ τινὶ καὶ διατριβῇ¹ [οὕτως] ἰδία, ὅτι ὁ τύπτων
 αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο, ἀμυνόμενον οὕτως, ὥστε καὶ ἀπο-
 κτεῖναι. ἴσασιν Εὐαίωνα πολλοὶ, τὸν Λεωδάμαντος ἀδελφόν,
 ἀποκτείναντα Βοιωτὸν ἐν δειπνῷ, καὶ συνόδῳ κοινῇ, διὰ
 πληγὴν μίαν. οὐ γὰρ ἡ πληγὴ παρεστῆσε τὴν ὀργὴν, ἀλλ'
 ἡ ἀτιμία· οὐδὲ τὸ τύπτεσθαι τοῖς ἐλευθέροις ἐστὶ δεινόν,
 καίπερ ὃν δεινόν, ἀλλὰ τὸ ἐφ' ὑβρεῖ. Πολλὰ γὰρ ἂν ποιή-

¹ Εὐθύμων R.² καὶ Σώφιλον T.³ οὕτως T. R.

κά. Εὐθύμων τὸν παλαίσαντά ποτε] Meur-
 sius Attic. Lect. v. 29. queritur, hunc lo-
 cum corruptum esse, idque haud leviter.
 Et primo pro Εὐθύμων rescribit Εὐθύμων.
 Euthymus enim, qui Olympia ter vicerit,
 memoratur a Plinio VII. 48. ab Æliano
 V. H. VIII. 18. a Suida etiam, Pausania,
 etc. Dehortantur multa et reclamant, ne
 ita rescribas. Euthymus ille pugil erat,
 Euthynus noster luctator. Hoc tamen
 leve visum viro doctissimo, rursus enim
 Demosthenem emendat, et, ut Euthymo,
 quem plane deperibat, locus non deesset,
 pro παλαίσαντα, minimo negotio, neque
 majore auctoritate, rescribit πυκτεύ-
 σαντα. Illud certe est Hypothesi δου-
 λεύειν! Deinde autem, Euthymus ille Pu-
 gili natione erat, Italus, Δοκρὸς τῶν Ἐπιζε-
 φυρίων. Postremo certavit suo artificio
 Olympiadem LXXIV. LXXV. LXXVI.
 et LXXVII. Inter hanc autem extremam
 Olympiadem et sæculum Orationis Mi-
 dianæ anni intercessere CXXIV. Homo
 autem, de quo sermonem habet Demo-
 sthenes, erat iis, qui tunc ætatem agebant,
 notissimus, ἴσασιν ἅπαντες, εἰ δὲ μὴ,
 πολλοὶ γε. Non memini certe, me vidisse
 locum alterum, ita temere, ita futiliter,
 sollicitatum. TAYLOR. Mutare, cum Rei-
 skio, nomen in Εὐθύμων, quod illud Græ-
 cum non esset (appellativum saltem est
 Græcum), contra omnes Codd., non susti-
 nuī. Ceterum non iniqua est querela
 Ulpiani, ἀμφίβολον εἶναι τὸ ῥηθέν. Decernit
 hic, occisum esse Euthynum, occidisse
 Sophilum. Reiskius unde contrarium tam
 certo resciverit, ignoro; qui tamen, pro
 sua festinatione, deinde Sophilum rursus

occisorem agnoscit. Verum hoc nemo te-
 ligit, ejus me admonuit Buttmannus
 meus, quid esset v. 7. ὅτι τύπτων αὐτὸν
 ὑβρίζειν “ᾤετο,” quod mire vertit H. Wolf-
 sius “quod is se contumeliam ei facere
 putabat.” Credebam scire, non putare,
 unumquemque, quid sibi mentis sit. Am-
 plector itaque ejusdem Buttmanni ratio-
 nem, qui intelligendum putat δεῖν ad ᾤετο,
 sive exciderit, sive possit subandiri, gemi-
 num afferens locum, infra, ἐπειδὴ — ὑβρι-
 στῆς ᾤετο δεῖν εἶναι p. 94. et p. 61. ᾤετο
 δεῖν tum veritas: constituerat apud animum
 suum, non dubitaverat. Residet alia etiam
 difficultas: participium, ὁ τύπτων, innuit
 τοῦ τύπτεω jam in antecedentibus mentio-
 nem fuisse, quæ nulla invenitur in nostro
 textu. Lenem ulceris medelam despero
 equidem, audacem non tento. Omisi καὶ
 ante Σώφιλον, cum Reiskio, magis ut le-
 ctori consulerem, quam quod tantum li-
 cere putarem. Fortasse ipsa hæc vox
 emendatori prosit. SPALDING.

Τοῦτον] Nempe Σώφιλον. AUGER.

Οὕτως] Τὸ οὕτως ex inferioribus huc
 quoque perperam videtur irrepisse.
 WOLF. Recte. Irrepsit procul dubio e
 v. seq. TAYLOR. Delendum videtur οὕτως.
 Forte irrepsit ex linea sequente. JURIN.
 Uncis inclusi οὕτως, quod cum H. Wolfio,
 Jurino et Taylora ex proximis huc irre-
 pisse puto. Reiskius præter rem defen-
 dere videtur. Significatio enim illa: plane,
 simpliciter, hujus loci non est inagnopere.
 SPALDING. Potest deleri οὕτως.
 AUGER.

Πολλὰ γὰρ ἂν etc.] Hunc locum tracta-
 vit Quintilianus VI. 1. ubi rei atrocita-

σειεν ὁ τύπτων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡν ὁ παθὼν ἔνια οὐδ' ἂν ἀπαργεῖλαι δύναιθ' ἑτέρω, τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ. ὅταν ὡς ὑβρίζων, ὅταν ὡς ἐχθρὸς ὑπάρχων, ὅταν κοιδύλοισι, ὅταν ἐπὶ κόρῃς. ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους αὐτῶν, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι. οὐδὲν δεῖς ἂν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτ' ἀπαργέλλων, δύναιτο τὸ δεινὸν παρραστῆσαι τοῖς ἀκούουσιν οὕτως, ὡς ἐπὶ τῆς

538

tem ex circumstantiis considerat, his verbis: *Plurimum tamen affert atrocitatis modus, si graviter, si contumeliose: ut Demosthenes ex parte percussi corporis, ex vultu ferientis, ex habitu invidiam Midae quaerit. Eodem animo locum expendit Claudius Saturnius de pœnis Paganorum l. 16. §. 6. D. de pœnis. qui totam hanc periodum, verum ex Codd. inemendatis, descripsit, juxtaque interpretatur. De qua flagitiosa interpretatione, ut vocat, consulas velim eruditissimum Iensium in Stricturis Juris Romani, præf. p. 14. Græca ipsa laudantur, et sane quam emendate in σχ. Basilicæ L. 60. tit. 51. Rhetoricas virtutes in his verbis exponunt vimque τῶν ἀσυνδέτων Plutarchus Platon. Quæst. versus finem, et Dionysius Longinus per totam Sectionem XX. Tu iis per otium utaris. Meminit etiam Stobæus ex Musonio in sermone an philosophus actionem injuriarum contra aliquem suscepturum sit, Serm. XIX. hisce verbis: Δημοσθένες γοῶν τῷ βλέμματι ὑβρίζειεν τινὰς, καὶ ἀφρότητα εἶναι τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐξίστασθαι τοὺς ἀνθρώπους, ἐπ' αὐτῶν. Saturnini interea interpretationem lectori ob oculos sistam: Non enim plaga representat contumeliam (legit enim παρραστῆσαι τιν ὑβριν), sed dedecoratio: neque verberari liberis est malum, quoniam est malum, si in contumeliam. (lege, sed in contumeliam. Græca sunt ἀλλὰ τὸ ἐφ' ὑβρίεσσι multa enim utique facit, qui verberat, ο viri Athenienses, quorum qui patitur quædam, neque annunciare poterit alii, schemate, aspectu, voce, cum verberat, ut contumeliam inferens, cum ut inimicus existens, cum verberat fustibus, (sic) cum in rupilla (ἐπὶ κόρῃς): hæc movet, hæc extra se constituent homines eorum (αὐτῶν) non asuctos existentes, ut conviciarentur. κοιδύλοισι πίπτειν est pugnis cædere et manu contracta, ἐπὶ κόρῃς alapam male infligere palma expansa. Notissima differentia. Cic. II. de Fin. 6. Zeno Rhetoricam Palmæ, Dialecticam Pugno similem esse dicebat. Verumtamen sane ex hisce locis omnibus constat, quam sedulo semper ab Antiquis lecta fuerit et quasi enarrata pulcherrima hæc Oratio:*

addo etiam studiose ab omnibus ornatam verbis quam magnificis. Nam et scribo aliquid et lego: sed quum lego, ex comparatione sentio, quam male scribam, licet Tu mihi bonum animum facias, qui libellos meos de ultione Helvidii Orationi Demosthenis κατὰ Μειδίου confers; quam sene, quum componerem illos, habui in manibus, non ut amularer, (improbum enim, ac pene furiosum) sed tamen imitarer et sequerer, quantum aut diversitas ingeniorum, maximi aut minimi, (lege maximi et minimi) aut causæ dissimilitudo pateretur. Plin. VI. Epist. 30. TAYLOR. Splendidus hic locus, a πολλὰ — ad φαίνεται, certatim laudatur a veteribus, quorum satis erit memorasse Quintil. 6. 1. 17. et Longin. c. 20. Hujus all'erre juvat ingeniosam loci nostri commendationem, etsi alius generis ea est eloquentia ac Demosthenis: Οὐδὲν ἄλλο διὰ τούτων (verbis illis τῷ σχήματι — ἐπὶ κόρῃς) ὁ ῥήτωρ, ἢ ὅπως ὁ τύπτων, ἐγγάζεται τὴν διάνοιαν τῶν δικαστῶν τῇ ἐπαλλήλων πλήττων φορῇ. SPALDING.

Ταῦτα κινεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους αὐτῶν, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακίζεσθαι] Hæc permovet homines, hæc extra se erumpere faciunt, hoc est, mente alienari et fervere. Est enim ἐξίστημι τὸ ἐκπλήττω, καὶ εἰς θαῦμα ἐνάγω, mente emoveo et alieno, in furorem et mentis alienationem ago. quod Cicero pro Cecinna sic extulit, "Periculo mortis injecto, formidam animum perterritum loco sæpe et certo de statu dimovet." Ita hic Demosthenes ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους αὐτῶν, hoc est, ἐξ ἑαυτῶν. quem locum in tractatu de Pœnis citatum a Jurecons. Budæus etiam in Annotationibus in Pandect. interpretatur. Ex edit. HERVAG.

Δύναιτο τὸ δεινὸν παρραστῆσαι τοῖς ἀκούουσιν οὕτως] Hoc loco παρραστῆσαι activa voce significat animo representare alienjus rei imaginem, et quasi in rem præsentem perducere, quemadmodum παρραστῆσαι, animo observari, animum subire, in mentem venire. alibi autem in eadem παρραστῆσαι dixit pro commovere et cedere, οὐ γὰρ ἡ πληγὴ παρραστῆσε τὴν ἕρην, ἀλλ' ἡ ἀτιμία. [v. autepen. p. 55.] Ex edit. HERVAG.

ἀληθείας, καὶ τοῦ πράγματος, τῷ πάσχοντι, καὶ τοῖς ὀρώσιν, ἐναργῆς ἢ ὕβρις φαίνεται. σκέψασθε δὴ πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λογίσασθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅσα πλείονα ὀργὴν ἐμοὶ προσήκε παραστήναι, πάσχοντι τοιαῦτα ὑπὸ Μειδίου, ἢ τότε ἐκείνῳ τῷ Εὐαίῳ τῷ τὸν Βοιωτὸν ἀποκτείναντι. ὁ μὲν γε ὑπὸ γνωρίμου, καὶ τούτου μεθύοντος, ἐναντίον ἕξ ἢ ἑπτὰ ἀνθρώπων, ἐπλήγη, καὶ τούτων γνωρίμων· οἱ τὸν μὲν κακίειν ἐφ' οἷς ἔπραξε, τὸν δ' ἐπαινέσεσθαι μετὰ ταῦτα, ἀνασχόμενον καὶ κατασχόνθ' ἑαυτὸν, ¹ ἤμελλον. καὶ ταῦτ' εἰς οἰκίαν ἐλθὼν ἐπὶ δεῖπνον, οἷ μὴδὲ βαδίζειν ἐξῆν αὐτῷ. ἐγὼ δ' ὑπ' ἐχθροῦ, νήφοντος, ἔωθεν, ὕβρει, καὶ οὐκ οἴνω, τοῦτο ποιῶντος, ἐναντίον πολλῶν, καὶ ξένων, καὶ πολιτῶν, ὕβριζόμεν, καὶ ταῦτ' ἐν ἱερῷ, καὶ οἷ πολλή μοι ἦν ἀνάγκη βαδίζειν χορηγούντι.

κβ'. Καὶ ἑμαυτὸν μὲν γε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σωφρόνως, μᾶλλον δ' εὐτυχῶς, ² οἴομαι βεβουλεῦσθαι, ἀνασχόμενον τότε, καὶ μὴδὲν ἀνήκεστον ἐξαχθέντα πρᾶξαι. τῷ δ' Εὐαίῳ, καὶ πᾶσιν, εἴ τις αὐτῷ βεβοήθηκεν ἀτιμαζόμενῳ, πολλὴν συγγνώμην ἔχω. δοκοῦσι δέ μοι καὶ τῶν δικασάντων τότε πολλοί. ἀκούω γὰρ αὐτὸν ἔγωγε μιᾶ μόνου αἰλῶναι ψήφῳ, καὶ ταῦτα οὔτε κλαύσαντα, οὔτε δεηθέντα τῶν δικαστῶν οὐδενός, οὔτε φιλάνθρωπον, οὔτε μικρὸν,

¹ ἔμελλον T.² οἴμαι T.

Ὁ μὲν γε ὑπὸ γνωρίμου] Codd. nonnulli MSS. Harpocrationis, qui hunc locum citat γ. Ἀντίθεσις, habent ὑπὸ φιλέως γνωρίμου. Id vero quid sit, aut cur Mausaeus tam studiose laudaret, equidem non video. TAYLOR. Vix dubito quin pro hoc γε scribendum sit γὰρ. V. tamen Hoogev. 153. SPALDING.

Ἐφ' οἷς] Revocavi priorem vocem adjunctis optimis exemplaribus, Baroc. et Aug. ἐφ' ὃ Ital. TAYLOR.

Οἷ μὴδὲ] Cave τὸ μὴδὲ trahas ad ἐξῆν (quo sensu fortasse oddè scripturus erat Dem.) sed ad infinitivum refer: "quo prorsus non accedere, licebat ei." Optime hunc sensum, quem agnoscit et Ulp., expressit Augerus. Reiskium videtur fefelisse, qui aliena hic affert de Evæonis irruptione in aedes Bæoti facta, cujus apud Dem. nec vola nec vestigiam. οἰκίαν memorat orator, eppositurus deinde: καὶ

ταῦτ' ἐν ἱερῷ. SPALDING.

κβ'. Εὐτυχῶς] Hoc addidit, ne videretur nimium σωφρόνως, h. e. ignave, injuriam tulisse. Aliena hic habet Ulp. IDEM.

Οἴμαι καὶ βεβουλεῦσθαι] Delevi otiosum istud vocabulum, auctoritate Baroc. Vindob. et Reg. β. TAYLOR.

Αὐτῷ] Ita Edit. Lutet. Et recte. Baroc. enim et Aug. habent ἑαυτῷ. Wolfius, qui vulgatam lectionem αὐτῷ interpretatus est, loci sensum non vidit. Vidit Interpres Italus: Et Evæone, e qual si sia che l' honor suo ha difeso, essendo stato offeso, io ho molto per iscusato. IDEM.

Δοκοῦσι κ. τ. λ.] S. συγγνώμην ἔσχηκεναι τῷ Εὐαίῳ. WOLF. Judicium plerique: Wolfius. Potius: multi ex judicibus. Nam major pars eorum Evæonem damnavit. JURIN.

Φιλάνθρωπον] Non sensu illo graviori humanitatis, qui est supra §. ε. et ιδ'. sed

οὔτε μέγα, ¹ οὐδ' ὅτιοῦν πρὸς τοὺς δικαστὰς ποιήσαντα. θῶμεν τοίνυν οὕτως· τοὺς μὲν καταγνόντας αὐτοῦ, μὴ, 539
 ὅτι ἠμύνατο, διὰ τοῦτο καταψηφίσασθαι, ἀλλ', ὅτι τοῦ-
 τον τὸν τρόπον, ὥστε καὶ ἀποκτεῖναι· τοὺς δ' ἀπογνόντας,
 καὶ ταύτην τὴν ὑπερβολὴν τῆς τιμωρίας τῷ γε τὸ σῶμα
 ὑβρισμένῳ δεδωκέαι. τί οὖν; ἐμοὶ τῷ τοσαύτῃ κεχρημένῳ
 προνοίᾳ τοῦ μηδὲν ἀνήκεστον γενέσθαι, ὥστε μηδὲ ² ἀμύνα-
 σθαι, παρὰ τοῦ τὴν τιμωρίαν, ὧν πέπονθα, ἀποδοθῆναι
 προσήκει; ἐγὼ μὲν οἶμαι παρ' ὑμῶν καὶ τῶν νόμων. καὶ
 παράδειγμά γε ³ τοῦτον πᾶσι γενέσθαι τοῖς ἄλλοις, ὅτι
 τοὺς ὑβρίζοντας ἅπαντας, καὶ τοὺς ἀσελγεῖς οὐκ αὐτὸν
 ἀμύνεσθαι μετὰ τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ἐφ' ὑμᾶς ἄγειν, δεῖ, ὡς
 βεβαιούντων ὑμῶν καὶ φυλαττόντων τὰς ἐν τοῖς νόμοις
 κατὰ τῶν ἀδικούντων τοῖς παῖδοῦσι βοηθείας.

κγ'. ⁴ Οἶμαι τοίνυν τινὰς ὑμῶν, ᾧ ἄνδρες δικασταί,
 ποθεῖν ἀκοῦσαι τὴν ἔχθραν, ἣτις ἦν ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους.
 νομίζειν γὰρ οὐδένα ἀν' ἀνθρώπων οὕτως ἀσελγῶς καὶ
⁵ βιαίως οὐδενὶ τῶν πολιτῶν ⁶ ἀν' χρήσασθαι, μὴ μεγάλου
 τινὸς ὄντος, ὃ αὐτῷ προωφείλετο. βούλομαι δὴ καὶ περὶ
 ταύτης ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς εἰπεῖν, καὶ διηγῆσασθαι, ἵν' εἰδῆτε,
 ὅτι καὶ τούτων ⁷ τὴν μεγίστην ὀφείλων δοῦναι δίκην φανή-
 σεται. ἔσται δὲ περὶ αὐτῶν βραχὺς ὁ λόγος, καὶ ἀνωθεν
 ἀρχεσθαι δοκῶ. ἦνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῶων

¹ αὐδοιοῦν T.² ἀμύνεσθαι, παρὰ του T.³ Deest τοῦτον. T.⁴ οἶμαι T.⁵ βιαίως T. R.⁶ Deest ἂν. T.⁷ Desunt τὴν μεγίστην. T.

comitatis et biandiendi, ut, *περὶ παραπερσεβ.*
 p. 384. ed. R., Philippus dicitur φιλαν-
 θρωπεύμενος πρὸς τοὺς πρέσβεις. SPALDING.

[Ταύτην τὴν ὑπερβολὴν] Vid. Var. Lect.
 Γε τοῦτον] Rectissime deleri vult Butt-
 mannus γέ, ut natum ex glossa μέ, respici-
 ente ad τοῦτον. In Bav. τῷ γέ superscrip-
 tum est μέ. SPALDING.

Οἶκ αὐτὸν] Polius οὐχ αὐτὸν, Scipsum.
 MARKLAND.

κγ'. Προωφείλετο] Εἰ μὴ προηδίκητο μείζο-
 να. Ulp. Opponitur τῷ προωφείλετο deinde
 activum ὀφείλων; unde recte abfuerit for-
 tasse δοῦναι, ut abest a duobus Codd.
 SPALDING.

Ἐξ ἀρχῆς] Περὶ ταύτης [sc. ἔχθρας] ab
 initio dicere. Restitui enim ἐξ. Defendunt
 Ald. Ven. Lindenb. Vindob. Bar. Ital. et Regg. Et hoc conjecit Wolfius,

licet vulgatum interpretetur scripturam,
 περὶ ταύτης ὑμῖν ἀρχῆς εἰπεῖν. Recte Itali-
 ca Versio: *Voglio di questa da principio*
parlarvi. TAYLOR. Legendum puto ἐξ
 ἀρχῆς. Sed certe villosa est versio: *Volo*
igitur et de hoc simultatis initio referre:
cum vertendum esset: Volo igitur vobis
etiam hanc simultatem ab initio commemo-
rare, vel, hujus simultatis initium referre.
 JURIN.

[Ἔσται κ. τ. λ.] Hæc fere αὐτολεξεῖ re-
 petit §. μέ. ubi pro δοκῶ legitur δοκῆ.
 MARKLAND.

[Ἦνίκα τὰς δίκας ἔλαχον τῶν πατρῶων, &c.]
 Cum primum tutelæ experiri cum tutoribus
 meis cepissem adhuc adolescentulus existens.
 De λαγχάνῳ δίκην alibi dictum est. In
 causis capitalibus postulare significat et
 accusare, ut in eadem infra, ἐγὼ δ' αὖ ταῦ-

τοῖς ἐπιτρόποις, μειρακύλλιον ὦν κομιδῆ, καὶ τοῦτον, οὐδ' εἰ γέγονεν, εἰδῶς, οὐδὲ γινώσκων· ὡς μηδὲ νῦν ὄφελον· τότε μοι μελλουσῶν εἰσιέναι τῶν δικῶν, εἰς ἡμέραν¹ ὥσπερ- εἰ τετάρτην ἢ πέμπτην, εἰσεπήδησαν ἀδελφὸς ὁ τούτου καὶ οὗτος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀντιδιδόντες τριηραρχίαν. τούνομα μὲν δὴ παρέσχεν ἐκεῖνος, καὶ ἦν ὁ ἀντιδιδούς, Θρασύλοχος· 540 τὰ δὲ ἔργα πάντα ἦν, καὶ τὰ πραττόμενα² [ὑπὸ] τούτου.

¹ ὡς περὶ T.

² ὑπὸ T. R.

vanτίον ὄμαι, εἰ τοῦτον ἀφῆμα, λειοπῆναι μὲν, ἃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν τοῦ δικαίου τάξιν, φόνου δ' ἂν εἰκότως ἑμαυτῷ λαχέιν, &c. Ego vero *judices e diverso rem interpretandam existimo, ut si hunc reum missum faciam, viri boni officium deseruisse videar, mihiq̄ue met ipse cædis judicium dictavisse. neque enim mihi, si hoc in me admitterem, causa superesset, cur vitam propagarem. Idem.* δίκην δὲ τούτου λαχῶν ὕστερον τῆς κατηγορίας, εἶλον ἐρήμην. *Cum autem injuriarum cum eo ob maledicta expertus essem, indicta causa damnavi, hoc est, cum ille ad judicium non affluisset. Unde ἐρημοδικιον, et ἐρήμη δίκη dicta, de quo alibi in Annotat. Ex edit. HERVAG.*

Κομιδῆ] Εἰ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῆ πραιδὸς ὄντος, ἐτελεύτα (ὁ πατὴρ αὐτοῦ) τὴν ὄρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν, τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλύπτουσαν. Luc. in Dem. Enc. (Δημοσθένους) εἰς ἄνδρας ἐγγραφεῖς εὐθὺς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐνεστήσατο, κακῶς δικηκίον τὴν οὐσίαν αὐτοῦ — δικαιοκαίρικα ἔτων ἦν ὅτε πρὸς τούτους ἠγωνίζετο. Libanius in vita Dem. Supersunt tres in Aphobum, tutorum principum, orationes. SPALDING.

Τότε μοι μελλουσῶν εἰσιέναι τῶν δικῶν] Tum demum, inquit, iste suo cum fratre me oppressit in articulo, quum ego tutoribus meis tutela judicium dictavisset. Die enim vadimonii appetente, jam jamque judicibus mihi vacaturis, assilientes isti, introque irruentes in ades meas, antidosim mihi trierarchia impingunt. Et nomen ei quidem rei ille accommodabat, eratque Thrasylochus, qui me antidosi provocabat, quum omnia re ipsa ab isto agerentur. Quin et ostia cubiculorum tanquam jam sua facta, ejusmodi conditione lata, concidere ceperunt. Hoc etiam appellatur, εἰς ἑαυτοῦ τάξιν καθιστάναί τινα πλουσιώτερον, loco sui substituere locupletiore. Atque hic verbum ἀντιδιδόναι accusativo junxit munus significante. Plura περὶ ἀντιδόσεως vide in Comment. Budæi, et in Oratione πρὸς Φαίνιππον, ubi auctorem ejus fuisse Solonem legislatorem ostendit. Ex edit. HERVAG.

Εἰσιέναι] Τὴν δίκην ὡς πρόσωπον ἐποίησεν εἰσιέναι εἰπῶν. Ulp. SPALDING.

Ἡμέραν κ. τ. λ.] Τῇ τετάρτῃ ἢ πέμπτῃ ἡμέρᾳ πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν δικῶν. WOLF. Quarto aut quinto die post, quam facta est irruptio in aedes Demosthenis. SPALDING.

Ἦς περὶ] Ὡσπερὶ Lind. Aug. et Ital. quod probat Wolfius. Invenimus tamen §. μγ'. γεγονὸς ἔτη περὶ πενήκοντα. Matthæus XXVII. 46. περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν. TAYLOR.

Τριηραρχίαν] Antidosis est legis Atticis sancita bonorum permutatio, cum qui sumtus publicos sibi imperatos erogare se pro facultatibus suis posse negat, alterum civem, tanto oneri parem, designat, qui deinde aut munus illud ab altero detrectatum recipere cogitur, aut suas facultates cum illo permutare. ἀντιδιδόναι τριηραρχίαν appellatur, cum munus detrectatum est τριηραρχία. cf. F. A. Wolfius in Proll. ad Leptineam p. 384. vol. II. Facit egregie huc locus secundæ Demosthenis in Aphobum orationis. p. 840 seq. ed. R. ὡς τὰς δίκας ταύτας ἔμελλον εἰσιέναι κατ' αὐτῶν (τῶν ἐπιτρόπων) ἀντιδίδον ἐπ' ἐμὲ παρεσκευάσαν, ἵν' εἰ μὲν ἀντιδῶν, μὴ ἐξείη μοι πρὸς αὐτοὺς ἀντιδικεῖν, ὡς καὶ τῶν δικῶν τούτων τοῦ ἀντιδιδόντος γιγνομένων, εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιήσω, ἵν' ἐκ βραχέως οὐσίας λειτουργῶν, παντάσῃσιν ἀναίρεθῶν. καὶ τοῦτ' αὐτοῖς ὑπῆρέτησε Θρασύλοχος ὁ Ἀναγυράσιος. SPALDING.

Ἐκεῖνος] Potest deleri, cum referatur ad Thrasyllochum qui nominatur. AUGER.

Ἐπὶ] Videtur Wolfio hæc vox abundare. Mihi profecto videtur potius abundare vox ἐκεῖνος in præcedentibus. Nam si retineatur, Midiam designabit, sat scio, quod contra historiam est. Agi enim permutationem sub nomine Thrasylochi constabit utique ex secunda in Aphobum. Lege itaque: τούνομα μὲν δὴ παρέσχεν καὶ ἦν ὁ ἀντιδιδούς Θρασύλοχος, τὰ δὲ ἔργα—τούτου. Nomen commodabit Thrasylochus (sive ejus res agebatur), egit autem omnia Midias. TAYLOR. Cum H. Wolfio et Reiskio libenter expunxerim præpositionem

καὶ πρῶτον μὲν κατέσχισαν τὰς θύρας τῶν οἰκημάτων, ὡς ¹ αὐτῶν ἤδη γιγνομένης κατὰ τὴν ἀντίδοσιν. εἶτα τῆς ἀδελφῆς, ἔτ' ἐνδον οὔσης τότε, καὶ παιδὸς οὔσης κόρης, ἐναντίον ἐφθέγγοντο αἰσχροῖ, καὶ τοιαῦτα, οἷα ἀν' ἀνδρωποιοι τοιοῦτοι φθέγγονται. οὐ γὰρ ἔγωγε προαχθεῖν ἀν' εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς τῶν τότε ῥηθέντων οὐδέν· καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἐμὲ, καὶ πάντας ἡμᾶς, ῥητὰ καὶ ἄρρητα κακὰ ἐξεῖπον. ὃ δ' οὖν δεινότατον, καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον ἤδη τὰς δίκας, ὡς ¹ αὐτῶν οὔσας, ἠφίεσαν τοῖς ἐπιτρόποις. καὶ ταῦτ' ἐστὶ μὲν παλαιὰ, ὅμως δέ τινες ὑμῶν μνημονεύειν ² οἶμαι. ὅλη γὰρ ἡ πόλις τὴν ἀντίδοσιν, καὶ τὴν ἐπιβουλήν τότε ταύτην, καὶ τὴν ἀσέλγειαν, ἥσθετο. καὶ γὰρ τότε παντάπασιν ἔρημος ἦν, καὶ νέος κομιδῆ, ἵνα μὴ τῶν παρὰ τοῖς ἐπιτρόποις ἀποστερηθεῖν, οὐχ, ὅσα ἐδυνήθη ἀνακομίσασθαι, προσδοκῶν εἰσπράξαι, ἀλλ' ὅσων ἐμαυτῷ συνήδειν ἀπεστερημένῳ, δίδωμι εἴκοσι μυᾶς τούτοις, ὅσου τὴν τριηραρχίαν ἦσαν μεμισθωκότες.

¹ αὐτῶν T.

² οἶμαι T.

ἰπό. Scabram enim videtur elicere orationem. Uncis inclusi. SPALDING. Del. ἰπό. AUGER.

*Av] Deest ἀν' ante ἀνδρωποιοι Baroc. et pro φθέγγοντο Reg. a. et Obsop. φθέγγονται. Cl. Marklandus recte omitti istam voculam censet a MSS. (certe enasci potuit a dictione pone sequenti) et loci hujus sensum ita interpretatur: *verba obscæna, et hujusmodi, quæ loquantur isti, neque enim me adduci sinam, ut ea coram vobis recitem.* TAYLOR.

Καὶ τὴν μητέρα] F. καὶ εἰς τὴν μητέρα, nisi forte pro ἐξεῖπον, v. 7. legas εἶπον. κακῶς εἰπεῖν, ἢ λέγειν, ἢ ἐρεῖν τινὰ est usitatum: compositum ἐξεῖπεῖν τινὰ κακὰ, non item; quod ego quidem meminerim. WOLF.

Ἐξεῖπον] Insolentiam formæ ἐξεῖπεῖν τινὰ κακὰ pro κακῶς εἰπεῖν τινὰ recte notat H. Wolfius, probante Reiskio. SPALDING.

"Ο δ' οὖν δεινότατον] Juvat cupidus diligentior Græcæ linguæ investigationis ablegare ad F. A. Wolfium, disputantem de hac forma, ubi post ὃ δὲ δεινότατον subjicitur ipsa res, quæ illis verbis indicabatur. Addunt enim plerumque scriptores in apodosi particulam γὰρ, quæ abest ab hoc loco. Neque tamen solus hic sui generis est, de qua re vide enim, quem citavi, virum doctissimum ad Lept. p. 510. vol. II. IDEM.

'Ως αὐτῶν οὔσας] Expressior multo et sincerior, quam Wolfiana, Versio Italica; liberato dalle lite i tutori, come s'ella fosse stata la loro. TAYLOR.

τῶν παρὰ τοῖς ἐπιτρόποις] Revocavi τῶν ex optimis omnibus exemplaribus, tam Editis, quam MSS. IDEM.

Οὐχ ὅσα ἐδυνήθη] Sensus hujus loci videtur esse subobscurior, optime tamen ab Ulpiano illustratur. Redimo, inquit Orator, istud negotium viginti minis: quoniam causam, quæ cum Tutoribus instituta fuit, nullo modo deserere volui. In ea enim expectavi, me totam hereditatem paternam recuperaturum, omne id nimirum, quo me fraudatum esse intellexi: non præsens fore, ut postea tantillum, quantum recepi, mihi ex ea causa recipere contingeret. Hæc est mens Auctoris, si liberius veritas. TAYLOR.

'Ανακομίσασθαι] Εἶλε μὲν (ἐπιτρέπουσιν) οὐ μὴν ἠδυνήθη πάντα ἀπολαβεῖν, ὅσα ἀπολάλακε. Libanius l. c. De ἐδυνήθη resp. §. ἡ. fin. SPALDING.

Μεμισθωκότες] Talento solebat locari in annum trierarchia; quare, cum terni hoc tempore navem instruendam haberent, Thrasylochus (una cum fratre Midia, ii enim sunt μεμισθωκότες) tertiam sumtuum erogandorum partem, 20 minas, a se pendendas a Demosthene exigebat. cf. F. A. Wolfius in Proll. ad. Lept. et potissimum p. 382. vol. II. IDEM.

κδ'. Τὰ μὲν δὴ τότε τούτων ἕβρισματὰ εἰς ἐμὲ ταῦτ' ἐστὶ. δίκην δὲ τούτῳ λαχὼν ὕστερον ἕ τῆς κακηγορίας, εἶλον ἐρήμην. οὐ γὰρ ἀπῆντα. λαβὼν δ' ὑπερήμερον, καὶ ἔχων, οὐδενὸς ἠψάμην ἕ πῶποτε τῶν τούτου, ἀλλὰ λαχὼν ἐξούλης πάλιν, οὐδέπω καὶ τήμερον εἰσελθεῖν δεδύνημαι. τοσαύτας τέχνας καὶ σκήψεις οὗτος εὕρισκων ἐκκρούει. καὶ γὰρ μὲν οὕτως εὐλαβῶς τοῖς νόμοις ἕ καὶ ἕ τῇ δίκῃ ἀπαντὰ πρᾶττειν ἀξιώ. ὁ δ', ὡς ὑμεῖς ἀκούετε, ἀσελγῶς, οὐ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ἔετο δεῖν ὑβρίζειν, ἀλλὰ καὶ εἰς
 541 τοὺς φυλέτας δι' ἐμέ. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας, ἵν' εἰδῆθ', ὅτι πρὶν κατὰ τοὺς νόμους δίκην, ὣν πρότερον ἠδικήθην, λαβεῖν, πάλιν τοιαῦτα, οἷα ἀκηκόατε, ὑβρισμαι.

MARTYRES.

Καλλισθένης Σφήτιος, Διόγητος ὁ Θεορίκιος, Μησιδέος ἕ Ἀλωπεκῆθεν, οἵδ' αὖν Δημοσθένην, ὃ μαρτυροῦμεν, κρίσιν λελογχότα Μειδία ἐξούλης, τῷ καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ κρινομένῳ δημοσίῳ, καὶ ἤδη τῇ κρίσει ἐκείνῃ διαγεγονότα ἔτη ὀκτώ, καὶ τοῦ χρόνου γεγενημένον παντὸς αἰτίον Μειδίῳ, αἰεὶ προφασιζόμενον, καὶ ἀνυβιλλόμενον.

Ὁ τοίνυν πεποίηκε κακὸν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τῆς δίκης, ἀκούσατε, καὶ θεωρεῖτε ἐφ' ἐκάστου τὴν ὑβριν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ. τῆς γὰρ δίκης, ταύτης λέγω, ἧς εἶλον αὐτὸν, γίγνεταιί μοι δαιτητῆς Στράτων Φαληρεὺς,

¹ ἕβρισματὰ τούτων T. ² [τῆς] R. ³ πῶ R. ⁴ [καί] R. ⁵ τῆ δ. καὶ τοῖς νόμοις ἕ. T. ⁶ Θεορίκιος T. ⁷ Ἀλωπεκῆθεν T.

κδ'. Τῆς] Non erat quod uncis notaret articulum Reiskius. Respicitur ad notam illam, quam supra tetigerat, κακηγορίαν; et poterat addi ἐκείνης. IDEM.

Λαβὼν δ' ὑπερήμερον καὶ ἔχων, οὐδενὸς ἠψάμην πῶποτε τῶν τούτου, ἀλλὰ—πάλιν] Wolfius: cuiusque iudicatum non solvisset, nihil rerum ejus, quod mihi licebat, unquam attigi: rursus. Potius: quum iudicati ad diem non soluti reum tenerem, nihil ex ejus facultatibus unquam attigi. Sed rursus etc. JURIN.

Θεορίκιος] Lege Θεορίκιος. nomen fuit demi seu pagi Atticæ Ὀρέμιος, Gentilo secundum Stephanum, Θεορίκιος. PALMER. Eadem in sententia video fuisse Wolfium, eadem Valesium ad Harpocr. pag. 94. verum absque ullius Cod. auctoritate.

Θεορίκιου Ital. quasi esset nomen Patris. TAYLOR. Lego Θεορίκιος. AUGER.

Ἡδη] E. καὶ ἐπὶ τῇ κρίσει. WOLF.

Διαγεγονότα] Insolens est loquendi forma διαγίγνεσθαι tertio casui junctum; quare non spreverim H. Wolfii conjecturam, pro ἦδη scribentis ἐπὶ, sensu: post. Nisi forte fori est vocabulum proprium. SPALDING.

Δαιτητῆς] Arbitri 44 e singulis tribubus sortito dabantur, sexaginta minimum annos nati, iidemque bona fama. Hi de causis supra decem drachmas aestimatis, antequam ad iudicem deferrentur, discerebant. Oportebat arbitrum die statuta exeunte sententiam pronuntiare, cui deinde subscriberent archontes; si quis autem de arbitratorum decretis quereretur,

ἀνθρώπος πένης μὲν τις καὶ ἀπράγμων, ἄλλως δ' οὐ πο-
νηρός, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρηστός. ὅπερ τὸν ταλαίπωρον
οὐκ ὀρθῶς, οὐδὲ δικαίως, ἀλλὰ καὶ πάνυ αἰσχρῶς ἀπο-
λώλεκεν. οὗτος δὲ διαιτῶν ἡμῖν ὁ Στράτων, ἔπειδή ποθ'
ἦκεν ἢ κυρία, ¹ — πάντα δ' ἤδη διεξεληλύθει τὰ ἐκ τῶν
νόμων, ὑπαμοσῖαι, καὶ παραγραφαί, καὶ οὐδὲν ἔτ' ἦν
ὑπόλοιπον —, τὸ μὲν πρῶτον ἐπισχεῖν ἐδεῖ τόμου τὴν δίκαι-
ταν· ἔπειτα εἰς τὴν ὑστεραίαν ἀναβαλέσθαι. ² τελευτῶν δ',
ὡς οὗτ' ἐγὼ συνεχώρου, οὗθ' οὗτος ἀπῆντα, τῆς δ' ὥρας
ἐγίνετο ὀψὲ, κατεδίητησεν. ἤδη δὲ ἐσπέρας οὔσης καὶ σκό- 542
τους, ἔρχεται Μειδίας οὗτος πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων οἴ-
κημα, καὶ καταλαμβάνει τοὺς ἀρχοντας ἐξίοντας, καὶ τὸν
Στράτωνα ³ ἀπίοντα ἤδη, τὴν ἔρημον δεδωκότα, ὡς ἐγὼ τῶν
παραγενομένων τινὸς ἐπυθανόμην. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός
τ' ἦν πείθειν αὐτὸν, τὴν δίκην, ἣν καταδεδιητήκει, ταύτην
ἀποδεδιητημένην ⁴ ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς ἀρχοντας μετα-
γράφειν. καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. ὡς δ' ἐδυ-

¹ Absunt linea. T.

² τὸ τελευταῖον T.

³ ἀπίοντα, ἦδη τὸν T.

⁴ ἀποφείσιν R.

hunc actionem in eos intendere undecimo
anni mense, per quem integram ad rati-
onem reddendas quotidie in unum conve-
nire cogebatur, quicumque eo anno arbi-
tri fuissent. Est is mensis Thargelion,
duodecimus autem Scirophorion. Pœna
prævaricantis arbitri erat ἀντιμία, capitis
deminutio. IDEM. Cf. Valckenaer. Ani-
mad. ad Ammon. Lib. I. cap. 15.

[Ὅπερ τὸν ταλαίπωρον etc.] Hunc locum
ita, ut legis, complanavi, fidejussoribus
optimis MSS. Baroc. et Aug. Olim legeba-
tur: ὅπερ τὸν ταλαίπωρον οὐκ ὀρθῶς, ἀλλὰ
καὶ πάνυ αἰσχρῶς, οὐδὲ δικαίως ἀπολώλεκεν.
TAYLOR.

[Ἐπαμοσῖαι] Nove hoc a Wolfio verti-
tur dilationes. Quid ὑπαμοσῖαι, quid πα-
ραγραφαί, docebit Ulpianus. Neque enim
par est exspectare, ut talia ab Interprete
disceres, cum Romana Themis non semper
in legis actionibus respondeat Græcæ.
TAYLOR. [Ἐπαμοσῖα est excusatio morbi
aut itineris, jurejurando intercedente fa-
cta, ut differatur causæ cognitio; παραγρα-
φῆ, exceptio in genere, sed causæ judica-
tæ potissimum, aut fori recusati, etc.
SPALDING.

[Ὁρας] Ὁρα hic indefinita pars diei, non
duodecima. Exord. LV. διὰ τὴν ὥραν τῆς
ἡμέρας, ut diei tempus est, Terent. Heaut.

I. 1. 116. BERGLER.

[Κατεδίητησεν] Μετὰ δυσχερείας ἀναγνω-
στέον. Scita Ulpiani admonitio. SPAL-
DING.

[Δεδωκότα] Fortasse δεδιητικότα. Quid
enim est ἔρημον [i. e. δίκην] δίδοναι? Infra
ξ. κς'. παρὰ τῶν ἔρημον καταδαιτησάντων
αὐτοῦ. Video autem, Valesium ad Har-
poc. p. 148. mecum, verum dubitanti si-
mitem, hunc locum restituere. TAYLOR.
Et Henr. Valesius et Taylorus hærent in
hac voce, pro qua malint δεδιητικότα.
Recte defendit vulgatam Reiskius. For-
tasse nullum alterum hujus locutionis ex-
emplum attuleris, ubi δίδοναι sit secundum
aliquem cognoscere; at clara est per se.
SPALDING.

[Οἷός τ' ἦν] Ἐντὶ τοῦ, ἐπεχείρησε. WOLF.
Nihil non efficiebat. AUGER.

[Πείθειν] Vid. π. στεφ. ζ. λ'. Not. p. 87.

[Ταύτην ἀποδεδιητημένην ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς
ἀρχοντας μεταγράφειν] Id est, τὴν ἑαυτοῦ
ὑπογραφὴν μεταβάλλειν εἰς ἀθέτησιν καὶ ἀπό-
δοκιμασίαν. Est enim μεταγράφειν arbi-
trium inducere, et circumducere, hoc est,
sententiam arbitratorum antiquare, quod ἀπο-
δεδιητημένην ποιεῖν τὴν δίκαιαν Demosthe-
nes vocat. Ex edit. HERVAG.

[Ἐδίδου] Ἐντὶ τοῦ, δάσειν ἐπαγγέλλετο.
WOLF.

σχεραῖνον οὔτοι τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐδετέρους ἔπειθεν, ἀπειλήσας καὶ διαλοιδορηθεὶς, ἀπελθὼν, τί ποιεῖ; καὶ θεάσασθε τὴν κακοήθειαν. τὴν μὲν δίαιταν ἀντιλαχῶν, οὐκ ἄμοσεν. ἀλλ' εἶασε καθ' ἑαυτοῦ κυρίαν γενέσθαι. καὶ ἀνώμοτος ἀπνήχθη. βουλόμενος δὲ τὸ μέλλον λαθεῖν, φυλάξας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν διαιτητῶν, τὴν τοῦ Θαρρηλιῶνος ἢ τοῦ ¹ Σκιροφοριῶνος γιγνομένην, εἰς ἣν ὁ μὲν ἦλθε τῶν διαιτητῶν, ὁ δ' οὐκ ἦλθε, πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον παρὰ πάντας τοὺς νόμους, κλητῆρα οὐδ' ὄντινούν ἐπιγραψάμενος, ² κατηγορῶν ἔρημον, οὐδενὸς παρόντος, ἐκβάλλει, καὶ ἀτιμοῖ, τὸν διαιτητὴν καὶ νῦν εἰς Ἀθηναίων, ὅτι Μειδίας ἔρημον ὠφλε δί-

¹ Σκιρροφοριῶνος T.

² κατηγορῶν T. R.

Ἀντιλαχῶν] Ἀντιλαχεῖν dicitur, qui causam contumaciae contra se cognitam, tanquam prave judicatam, defert. Is deinde jurare cogitur, se bona fide deferre crimen. Illud fecerat Midias, hoc neglexerat, quasi tanti rem non faciens. SPALDING. Vid. Ulpian.

Ἀνώμοτος ἀπνήχθη] Subaudi ἡ δίαιτα, relata est, nempe, ad novem praefectos, arbitri sententia injurata, i. e. antequam juramentum praestitum esset. AUGER.

Φυλάξας τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν διαιτητῶν] Petitus hunc locum optime illustrat in tit. de Arbitris, pag. edit. nov. 437. Ad quem, cum Scholiaste ab eo emendato, lectorem nostrum remitto. TAYLOR.

Σκιροφοριῶνος] Ultima mensis dies, tricesima, appellabatur ἐν καὶ νέα (v. Lexica), quod nomen ipsum (ἐν enim est vetus, scil. luna) significat partim ad desinentem, partim ad incipientem mensem trahi posse diem, quare fieri poterat, ut plurimi arbitrorum, reddendarum a se rationum tempus exiisse rati, ultimo Thargelionis die, quem ad Scirophorionem jam referrent, non comparerent. Id Straton, forensium rerum rudi (ἀπράγμωνι) etiam facilius accedere poterat. Omnis τῆς ἐνὸς καὶ νέας rationis immemor erat Reiskius, cum verba: ἡ τοῦ Σκιροφοριῶνος, ut glossam, ejicere suadebat. SPALDING.

Κλητῆρα] Κλητῆρ, qui et κλήτηρ dicitur, est apparitor, a quo in jus vocari reum oportebat, quique si vel ipse actor reum, in jus vocandi causa, conveniret, comitabatur actorem, suumque nomen accusationi adscribebat. Propterea etiam testis significationem habet vocabulum; derivata tamen illam solum, ut mihi quidem videtur, et innuit Harpocration in h. v.

ἔδει γὰρ παρῆναι τινας “ὡσπερ” μάστιγας τῆς προσκλήσεως. IDEM.

Κατηγορῶν ἔρημον] Ita Edit. omnes, atque adeo Wolfiana. Hic tamen in notis videtur legere et exponere: κατηγορῶν ἔρημον] ἐρήμην, id est, ἀπόντος Στράτωνος. Quae videtur esse sanior lectio multis de causis, κατηγορῶν ἔρημον, sc. δίκην. (Plene foret, κατηγορῶν αὐτοῦ ἔρημον δίκην.) Tum autem voces, quae sequuntur, οὐδενὸς παρόντος, glossae suspicionem habent. TAYLOR. Κατηγορῶν ἔρημον] Nullis accusantibus, Wolfius. Miror, virum doctissimum id non vidisse, Stratonein Midia accusante damnatum fuisse, aut etiam κατηγορῶν ἔρημον, tanquam φίλον ἔρημον, pro Demosthenica locutione habere potuisse. Tu mecum absque dubitatione lege: κατηγορῶν ἔρημον, accusans absentem, vel, quod abesset. JURIN. Accentum mutavi cum H. Wolfio, Jurino et Taylora contra edd. et Codd. Vulgata enim est κατηγορῶν, cui ne is quidem, qui defendit, Reiskius habet quem sensum tribuat. Antequam enim exponit, mutat κατηγορῶν in συνηγόρων, adducter; ad lenem praesertim illam accentus correctionem. Habet etiam margo Berolinensis, aliquoties citatus, κατηγορῶν ἐρήμην. Posterior mutatio non videtur necessaria. At Graece κατηγορεῖν cum accusativo strui posse negat Reiskius. Cum accusativo personae, fateor; rei non item, v. Stephanus. Et necesse erat commemorari diserte crimen, ejus reum Stratonein capite minuerat Midias; id erat, quod neque hujus ἀντιλήξει respondisset, neque tricesimo Thargelionis die comparuisset ad rationes reddendas. οὐδενὸς παρόντος non sollicitaverim cum Taylora; augeat injuriæ significationem. SPALDING.

Καὶ νῦν εἰς Ἀθηναίων ἔτι Μειδίας ἔρημον

κην, ἀπάντων ἀπεστέρηται τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ καθά-
παξ ἄτιμος γέγονε. καὶ οὔτε δίκην ¹ λαχεῖν ἀδικηθέντα,
οὔτε διαιτητὴν γενέσθαι ² Μειδίας, οὔθ' ὅλως τὴν αὐτὴν ὁδὸν
βαδίζειν, ὡς ἔοικεν, ἔστ' ἀσφαλές.

κέ. Δεῖ δὴ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὑμᾶς οὕτως σκέψασθαι,
καὶ λογίσασθαι τί ποτ' ἔστιν, ὃ παθῶν Μειδίας, ³[οὔτως
ὤμῶν] τηλικαύτην ἐπεβούλευσε λαβεῖν τῶν πεπραγμένων 543
παρ' ἀνδρὸς πολίτου δίκην. καὶ μὲν ἢ τι δεινὸν ὡς ἀληθῶς,
καὶ ὑπερφυῆς, συγγνώμην ἔχειν· εἰάν δὲ μηδὲν, θεάσασθε
τὴν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὤμότητα, ἢ καθ' ἀπάντων ⁴ αἰεὶ
χρῆται τῶν ἐντυγχανόντων. τί οὖν ἔσθ' ὃ πέπονθε; με-
γάλην νῆ Δί' ὤφλε δίκην, καὶ τοσαύτην, ὥστ' ἀποστερεῖ-
σθαι τῶν ⁵ ὄντων. ἀλλὰ χιλίων ἢ δίκη μόνου ἦν δραχμῶν.
πάνυ γε. ἀλλὰ δάκνει καὶ τοῦτο, φαίη τις ἂν, ὅταν
ἐκτίνειν ἀδίκως δέη. συνέβη δὲ ὑπερημέρω γενομένῳ λα-

¹ λαχεῖν δίκην T.² τῷ Μειδίῃ T.³ Absunt unci. T. R.⁴ Deest αἰεὶ. T.⁵ ὄντων; T. R.

ὤφλε δίκην] *Et nunc unus ille Athenien-
sium, ob id quod Midias ab ipso deserti ar-
bitrii judicatus est, omnibus civitatis juribus
mulctatus est, et semel ignominia affectus.*
Ubi notandum, quod ἡ ἀτίμως gravius
supplicii instar erat, duoque erant ejus
genera. Idem in eadem, οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτί-
μωται καὶ παραπόλωνεν, ὃ δ' οὐδ' ὀτιοῦν πέ-
πονθεν. ἀτιμία enim velut fortunis omnibus
eversa, civilia jura non retinebant. Quin
et si quispiam ἀτιμίαν τινα violabat, lege
ille agere ob verbera non poterat. licebat
etiam ἀτίμους καὶ τοὺς αὐτῶν παῖδας im-
pune interfici, ut praesidii legum exsortes.
id quod ex Libanii declamatione pro Ηι-
λirrhomio liquet, ut fuerint ἀτιμοὶ dicti,
ἂν πεφρονημέναν ἢ κακῶς πεποιημέναν, οὐδε-
μία οὐδ' ὅλως ἦν τιμῆ, τοῦτέστι τιμωρία.
His non dissimiles fuerunt quos Latini
intestabiles vocabant, ut Horatius in Ser-
monibus: "Intestabilis et sacer esto."
De quo supra etiam nonnihil in Philippi-
cam 3. E regione vero ἀπὸς ἐπίτιμος est,
nulla ignominia praeditus, hoc est, integri
nominis, integræ conditionis et famæ. et
ἐπίτιμία, status civis justus atque integer.
Et in eadem hac κατὰ Μειδίον paulum infra, [p.
69. v. 13.] καὶ εἰ μὲν παραβάς τοὺς νόμους
ἔλαβε τὰς πενήτηντα δραχμὰς παρ' αὐτοῦ,
καὶ τὴν δίκην ἦν κατεδίηττισεν, ἀποδεδιητημένῳ
ἀπέφηνεν, ἐπίτιμος ἂν ἦν, &c. de arbitro

loquens, qui Midias fraude, indicta causa
damnatus erat, ob idque infamia notatus.
Quod si ille, inquit, contra legum interdicta
quinguenta drachmas accipere in ani-
mum induxisset, mercedem circumducti ar-
bitrii, ipse qui nunc ignominiosa sententia
mulctatus est, a quo jure vobiscum, atque
integra fama viveret. Ex edit. HERVAG.

Καθάπαξ] Tres sunt τῆς ἀτιμίας gra-
dus; καθάπαξ summum designat, quo
omnia civis jura, et ipsi reo et ejus li-
beris, amittebantur. V. §. l. med. SPAL-
DING.

κέ. Οὔτως ὤμῶν] Alteram Reiskii sen-
tentiam verissimam credo, qua οὔτως ὤμῶν
glossam putat τοῦ τηλικαύτην. Uncis in-
clusi. IDEM.

Θεάσασθε] Lenissima quidem fuerit
mutatio τοῦ θεάσασθε in θεάσασθαι, quo
facto, simpliciori structura, infinitivus
penderet a δεῖ praecedenti, sed veriolem
credo vulgatam, subita structurae con-
versione. θεάσασθε dictum est pro δεῖ ὑμᾶς
θεάσασθαι. IDEM.

Ἄλλὰ χιλίων] Laudo Venetum Cod.
qui addit negationem μεγάλην, νῆ Δί',
ὤφλε δίκην —; οὐκ. ἀλλὰ χιλίων etc.
Quanquam non ignoro, et receptam le-
ctionem posse etiam tolerari. TAYLOR.

Πάνυ γε: ἀλλὰ δάκνει] Ἀντίθεσις ἄλυτος
suspecta: nisi λύσις sit, eum nec tertium
numerasse, nec a Stratone injuriam ac-
cepisse. WOLF.

Συνέβη δὲ etc.] F. συνέβη δ' αὐτῷ διὰ τὸ
λαθεῖν ὑπερημέρω γενομένῳ, ἀδικηθέντα, S.

Θεῖν αὐτῷ διὰ τὸ ¹ ἀδικηθῆναι. ἀλλ' ² αὐθήμερον μὲν ἦσθετο, ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι τεκμήριον τοῦ μηδὲν ἠδικηκέναι τὸν ἄνθρωπον. δραχμὴν δ' οὐδέπω μίαν ἐκτέτικεν. ἀλλὰ μὴ πω τοῦτο. ἀλλὰ τὴν μὴ οὔσαν ἀντιλαχεῖν ἐξῆν αὐτῷ δή-

¹ ἀδικηθῆναι; T. R.

² αὐθήμερον T.

ὑπὸ τοῦ Στράτατος τοῦ διαιτητοῦ. Hæc per objectionem dicuntur. Sequitur Refutatio: ἀλλ' αὐθήμερον μὲν etc. Sed quomodo potuisset ignorare τὴν κυρίαν Midias, nisi forte litium definita tempora non fuerint? Vide Ulpianum. IDEM. Hic locus pessime semper exceptus fuit, et de fortuna sua merito queri potest. Nam ab antiquis Criticis, si credas Ulpiano, ὠβελίζετο et tanquam ἀδύσθητος negligebatur: a recentioribus, qui corrigere et explicare voluerunt, perperam intellectus. Forte, inquit Wolfius noster, συνέβη δ' αὐτῷ διὰ τὸ λαθεῖν ὑπερήμερον γενομένου, ἀδικηθῆναι (dubium, an ita locum corrigi et legi, an explanari potius per hanc notam voluit.) Ego per omnia contraria eo, et intelligo, non cum Wolfio ἀδικηθῆναι διὰ τὸ λαθεῖν, verum cum Demosthenis textu plano et sincero, λαθεῖν etc. διὰ τὸ ἀδικηθῆναι. Hoc pacto: Qua tanta affectus erat contumelia Midias, ut hominem arbitrum civitate ejeceret? num grandi dica damnatus, adeo ut de re familiari in periculum veniret? Minime. agebatur tantum causa X minarum. Esto, ait ille, sed iudicatum vel X minarum solvi præter jus fasque id profecto piget, et bilem merito commovere potest. Quomodo ais præter jus? Damnatus erat, quod se iudicio non stitit: ὑπερήμερος erat, ideo iudicatus. Contra ille objicit: Immo ideo ὑπερήμερος erat, quod summa iniuria affectus, et contra omne jus in iudicium adductus statum diem conveniendi neque novit, neque scire potuit. Quid ais? Illene non novit, qui eo ipso die, sed vesperi quidem, advenerit? Ideo non dici potest, eum ὑπερήμερον factum per imprudentiam. Delenda est igitur Interrogatio post ἀδικηθῆναι v. 1. et Versio Wolfiana ita reformanda: Esto: sed mordet etiam hoc, inquiet aliquis, quum per injuriam iudicatum solvendum est: accidit autem [vel enim] illi, ut statum diem ignoraret, eo quod injuste cum illo ageretur. Immo illo ipso die cognovit, cætera. TAYLOR. Non quæstio hic proponitur, sed objectio adversarii. Itaque interpungendum, ἀδικηθῆναι: et etiam paulo supra τῶν ἄντων. Nec vertendum cum Wolfio: An usu ei venit, ut, cum statum diem præter hunc ignoraret, afficeretur iniuria? Sed huc in modum: At diem statum præter-

isse ignorabat, quod fraude captus esset. JURIN. Objectio sequitur, contigit ipsi per ignorationem diem transiisse et propter hoc injuste condemnari. Responsio, ἀλλ' αὐθήμερον (adverbialiter) ἦσθετο — sed eo ipso die sensit, scil. adesse diem statutam. Deinde τὸν ἄνθρωπον, nempe, Strattonem. AUGER. Interrogationis signum sustuli cum Taylora, ceterum de loci sensu ei non assentiens. ὑπερήμερον male ille (itemque H. Wolfius et Augerus) miscebat cum οὐκ ἀπαντᾶντι; exponit enim, “damnatus erat, quod se iudicio non stitit.” Sed de solvenda mulcta agitur, cujus dilatio fit aliquis ὑπερήμερος. Affertur pro Midia: “Cum iniquo iudicio damnatus esset, ignoravit etiam, sibi pendendæ mulctæ diem exiisse.” Scrupulum tamen mihi eximeret, si quis διὰ τὸ ἀδικηθῆναι glossam doceret esse. Facile careas hoc additamento, neque bene coit cum antecedentibus. Sapit explicantem in margine τὸ συνέβη. SPALDING.

Ἀλλὰ μὴ πῶ τοῦτο] Id est, sed pone non ita fuisse, et Midiam diem statum revera ignorasse, nihilominus licebat ei etc. Non recte Wolfius: Sed de hoc posteriori. Decepit eum particula πω, quæ non semper tempus denotat, etiam si habeat præcedentem μὴ. MARKLAND. Recte H. Wolfius exponit. SPALDING.

Ἀλλὰ τὴν μὴ οὔσαν ἀντιλαχεῖν ἐξῆν αὐτῷ δέπου] At licebat illi iudicium resortiri, sententiamque arbitri nullam esse, et irritam defendere, necumque litem negotiumque instituere, quo cum ab initio fuerat, quod ille facere non voluit. Est enim ἀντιλαχάνειν, vicissim litem intendere, actori et victori quæstionem referre, quod juris studiosi hodie reconvenire dicunt. Vide quæ huc attinent περὶ ἀντιλήξεως in Comment. Bud. Porro autem hoc loco etiam ἡ μὴ οὔσα dicitur iudicium nullum, ut Latini Jurisconsulti loquuntur: quemadmodum et testamentum nullum, pro irrito et lege abrogato, apud Ciceronem in præt. urbana: “Minutius quidam mortuus est, ejus testamentum erat nullum, lege hæreditas ad gentem Minutiam veniebat.” Cæterum τῇ μὴ οὔσῃ δίκῃ similem esse τὴν ἀνάδικον, et fortasse eandem, πρὸς Βοιωτῶν dictum est. Et edit. HERVAG.

που, καὶ πρὸς ἐμὲ τὸ πρᾶγμα καταστήσασθαι, πρὸς ὄνπερ ἐξ ἀρχῆς ἦν ἡ δίκη. ἀλλ' οὐκ ¹ ἠβούλετο. ἀλλ' ἵνα μὴ Μειδίας ἀτίμητον ἀγωνίσθαι δέκα μνῶν δίκην, πρὸς ἦν οὐκ ἀπήντα, δέον· καὶ, εἰ μὲν ἠδίκηκε, δίκην δῶ· εἰ δὲ μὴ, ἀποφύγη· ἀτιμον Ἀθηναίων ἕνα ² εἶναι δεῖ, καὶ μήτε συγγνώμης, μήτε ³ λόγου, μήτε ἐπεικειᾶς μηδεμιᾶς ⁴ τυχεῖν, ἀ καὶ τοῖς ὄντως ἀδικούσιν ἀπανθ' ὑπάρχει! ἀλλ' ἐπειδὴ γε ἠτίμωσεν, ὃν ἐβουλήθη, καὶ τοῦτ' ἐχαρίσασθε αὐτῷ, καὶ τὴν ἀναιδῆ γνώμην, ἣ ταῦτα προαιρεῖται ποιεῖν, ἐνέπλησεν ⁵ αὐτοῦ, ⁶ ἐκεῖνο ἐποίησε· τὴν καταδίκην ἐκτέτικε, δι' ἣν τὸν ἀνδρωπον ⁷ ἀπόλεσεν· ἀλλ' οὐδὲ χαλκοῦν οὐδέ πω καὶ ⁸ τήμερον. ἀλλὰ καὶ δίκην ἐξούλης ὑπομένει φεύγειν. οὐκοῦν ὁ μὲν ἠτίμωται, καὶ παραπόλωλεν, ⁹ ὁ δ' οὐδ' ὀτιοῦν πέπονθεν, ἀλλ' ἄνω καὶ κάτω τοὺς νόμους, τοὺς δαιτητάς, ⁵⁴¹ πάνθ' ὅσα ἀν βούληται, στρέφει. καὶ τὴν μὲν κατὰ τοῦ δαιτητοῦ γνώσιν, ἣν ἀπρόσκλητον κατεσκευάσεν, αὐτὸς κυρίαν ¹⁰ ἑαυτῷ πεποιήται· ἦν δ' αὐτὸς ὤφλεν ἐμοί, προσκληθεῖς, εἰδὼς, οὐκ ἀπαντῶν ἀκυρον ποιεῖ.

κς'. Καίτοι εἰ παρὰ τῶν ἔρημον καταδαιτησάντων αὐτοῦ, τηλικαύτην δίκην οὗτος ἀξιοῖ λαμβάνειν, τίνα ὑμῖν προσήκει παρὰ τούτου λαβεῖν, τοῦ φανερώς οὕτω τοὺς ὑμετέρους νόμους ἐφ' ὕβρει παραβαίνοντος; εἰ γὰρ ἀτιμία,

¹ ἠβούλετο T.

² εἶναι ἕνα T.

³ τοῦ λόγου T.

⁴ τυχεῖν μηδεμιᾶς T.

⁵ αὐτοῦ T.

⁶ ἐκεῖνο γ' * ἐποίησε R.

⁷ ἀπόλεσεν; T. R.

⁸ τήμερον, ἀλλὰ δίκην T. τήμερον; R.

⁹ ὁ δ' οὐδοτιοῦν T.

¹⁰ αὐτῷ πεποίηκεν T.

Ἀντιλαχεῖν τὴν μὴ οὔσαν] Scil. δίκην dicatur reus cum exceptione agit adversus sententiam, eamque pro nulla haberi vult. SPALDING. resortiri, i. e. obtinere a iudice actionem de irrita facienda judiciali sententia. AUGER.

Ἀτίμητον] Ὁ ἀτίμητος ἀγὼν, ὃ πρόεστιν ἐκ τῶν νόμων ὀρισμένως τίμημα, ὡς μηδὲν δεῖν τοὺς δικαστὰς διατιμῆσαι. Harpocraton. Sic et Ulpianus. SPALDING.

Πρὸς ἦν οὐκ ἀπήντα· δέον] S. ἀπαντῶν, καὶ εἰ μὲν ἠδίκηκε, δίκην δῶ. τὸ ἵνα repete, ἵν' ἀγωνίσθαι, et ἵνα δῶ δίκην. WOLF. Hæc nota Wolfii turbat sententiam. Mens loci optime constabit ex nostra interpunctione, et versione viri doctissimi. TAYLOR.

Μήτε λόγου] Non male secundum Codd. aliquot τοῦ expunxit Reiskius ante λόγου. In Hervagiana (1547.) est enclitica του.

SPALDING.

Ἐκεῖνο] Cum primum hæc legebam, γὰρ post ἐκεῖνο excidisse putabam; quam particulam de suo addidisse Reiskium vidi deinde. Postmodo imitari eum religio tamen fuit, quod γὰρ illud, post ἐπειδὴ, proprie non ad protasin pertinere visum est, sed huc, ad apodosin “ἐκεῖνο ἐποίησε” referendum esse. “Postquam — tum saltem hoc etc.” IDEM.

Χαλκοῦν] Νομισμάτιον ἦν λεπτόν. Jul. Pollux. ὁ ὀβολὸς οὐκὼ χαλκοῦς εἶχε. IDEM.

Φεύγειν] Non est profecto spernenda lectio Paris. a. et correctoris Lessingiani, φεύγων, quam veram etiam puto. ὑπομένειν cum participio strui potest, vid. Zeun. ad Cyrop. 4. 5. 22. et, quem citat, Viger. p. 330. seq. Sic supra §. 16. post med. ἐνείχτο ὄρῶν. IDEM.

καὶ νόμων καὶ δικῶν καὶ πάντων στέρησις, ἐκείνου τοῦ ἀδικήματος προσήκουσά ἐστι δίκη, τῆς γε ὕβρεως μικρὰ θάνατος ἔμοιγε φαίνεται. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας, καὶ τὸν τῶν διαιτητῶν ἀνάγνωθι νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Νικόστρατος Μυρρινούσιος, Φαρίας Ἀφιδναῖος, οἶδαμεν, Δημοσθένην, ὃ μαρτυροῦμεν, καὶ Μειδίαν τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθένους, ὅτ' αὐτῷ Δημοσθένης ἔλαχε τὴν τοῦ κακῆγορίου εἰκην, ἐλομένους διαιτητὴν Στράτωνα, καὶ ἐπεὶ ἦκεν ἡ κυρία τοῦ νό-

κς'. Καὶ ἐπεὶ ἦκεν ἡ κυρία τοῦ νόμου, οἶδαμεν οὐκ ἀπαντήσαντα Μειδίαν ἐπὶ τὴν δίκην, &c.] Verba sunt testium. κυρίαν autem pro die stato a lege posuit. Unde ἀπαντῶν πρὸς τὴν κυρίαν, et ἀπαντῶν πρὸς τὴν δίκην, obire diem vadimonii, et adesse ad iudicium die vadimonii. κυρία enim dicitur dies vadimonii, vel dies legitimus et status. Idem [p. 66. v. 15.] καὶ τὴν μὲν κατὰ τοῦ διαιτητοῦ γνώσιν, ἢν ἀπόσυλητον κατεσκευάσεν, αὐτὸς κυρίαν αὐτῷ πεποίηκεν. Quo loco κυρίαν γνώσιν dixit, id est, ratam iudicis cognitionem. ἄκρον vero irritum. Et cognitionem quidem, inquit, τῶν ἀρχόντων κατὰ τοῦ Στράτωνος τοῦ διαιτητοῦ, tametsi ἀπερόκλητον, id est, nulla Stratonis in jus vocatione institutam, ratam ipse sibi fecit sua fraude. Vadimonium vero, id est, diem iudicio sistendi quo mihi erat obstrictus, irritum facit et antiquandum, cum ad iudicium non affuerit, cum id vadimonium non obierit, cum iudicio sistendi sponsonem non praestiterit, et, ut Ciceronis verbo loquar, cum ipse non stiterit, sciens et prudens se recte ad ordine in iudicium vocatum esse. Dicuntur a Budæo in Commentariis, quæ ad hujus loci expositionem attinent, ubi verbum διαιτῶν enarrat. Est enim locus ille orationis subobscurus. Porro κυρία ἡμέρα dicitur quasi rata et fixa, ad quam qui non affuerit, moram purgare nequit, ut quidem jus erat constitutum apud antiquos, et Græcos et Romanos. Erat enim deserti vadimonii pœna ignominia, ut ex hac ipsa Oratione κατὰ Μειδίον liquet his verbis, πείσας δὲ τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον &c. οὐδενὸς παρόντος, ἐκβάλλει καὶ ἀτιμοῖ τὸν διαιτητὴν. Bona enim possidebantur ejus, qui in eremodiciū incidisset. Cicero pro Quintio, "Ergo hercule ejus bona ex edicto possidentur, hujus omnis fama et existimatio cum bonis simul possidetur." et quæ eo loco sequuntur, pulcre huc facientia. Ut autem ἀπαν-

τῶν ἐπὶ τὴν κυρίαν, καὶ ἐπὶ τὴν δίκην, pro occurrere ad vadimonii diem dicunt, quo Tranquil. in Calig. usus est, et Demosthenes in hac Oratione identidem utitur: ita etiam φυγοδικεῖν καὶ καταλείπειν τὴν δίκην, pro vadimonium deserere, quod non nisi justissima causa et maxime soticæ fiebat, et ἐρήμην δίκην, vadimonium desertum, unde uno verbo eremodiciū dicitur, ut in Pandectis a Budæo annotatum est. Sed et huc pertinet, quod τὴν κυρίαν ἐγγράφαι, diem vadimonii in acta referre dicunt, et Demostheni familiare est. et κυρίας ἐνεστάσης, appetente die vadimonii. Idem paulo superius, διδοῦναι τὴν ἔρημον, quod significat secundum presentem de absente, vel contra absentem, pronunciare. quod forensi nostro vocabulo dare defectum dicitur, ὃ δὲ καταλαμβάνει τοὺς ἀρχοντας ἐξόντας, καὶ τὸν Στράτωνα ἀπίοντα, ἢδη τὴν ἔρημον δεδωκότα. Sequitur ergo post supradicta orationis hujus verba, [δ. κδ. med.] οὐτοσὶ διαιτῶν ἡμῖν ὁ Στράτων, ἐπειδὴ ποσὶ ἦκεν ἡ κυρία, &c. Hic Strato qui nobis arbiter erat controrsus, quum aliquando venisset dies vadimonii (omnia autem jam præterierant quæ leges litigatoribus indulgent, dilationum postulationes, exceptiones, nihilque jam erat reliquum) primum orare me institit, ut arbitrium prorogarem et sustinerem, deinde ut in crastinum rejicerem, postremo, quum ego diutius rem prolatari non permitterem, nec iste ad iudicium sisteret, et jam ad serum horæ statæ ventum esset, Strato arbitrium contra hunc pronunciavit. ἀναβολαὶ sunt dilationes. ὑπομοστίαι sunt dilationes quæ jurejurando postulanti, et impetrantur, hoc est, ἔνοχοι ἀναβολαὶ, dilationes propter soticum morbum, aut aliam legitimam causam impetrata. Et ὑπόμνησθαι verbum, τὸ ὑπερτίθεσθαι καὶ ἀναβάλλεσθαι τὴν δίκην προφάσει ἀποδημίας ἢ νόσου. Plura in Comment. Bud. Ex edit. HERVAG.

μον, οὐκ ἀπαντήσαντα Μειδίαν ἐπὶ τὴν δίαιταν, ἀλλὰ καταλιπόντα. γενομένης δὲ ἐρήμιου κατὰ Μειδίου, ἐπιστάμεθα Μειδίαν πείθοντα τὸν τε Στράτωνα τὸν δαιτητὴν, καὶ ἡμᾶς, ὄντας ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ἀρχοντας, ὅπως τὴν δίαιταν αὐτῷ ἀποδίαιτησωμεν, καὶ εἰδόντα ἐραχμῖας πενήκοντα. καὶ ἐπειδὴ οὐχ ὑπεμείναμεν, προσαπειλήσαντα ἡμῖν, καὶ οὕτως ἀπαλλαγέντα. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιστάμεθα Στράτωνα ὑπὸ Μειδίου καταβραβευθέντα, καὶ 545 παρὰ πάντα τὰ δίκαια ἀτιμωθέντα.

Λέγε δὴ καὶ τὸν τῶν δαιτητῶν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις ἐπιτελεῖ περὶ συμβολαίων ἰδίων πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶσι, καὶ βούλωνται δίαιτητὴν ἐλέσθαι ὄντινον, ἐξέστω αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ὃν ἂν βούλωνται δίαιτητὴν. Ἐπειδὴ δ' ἔλονται κατὰ κοινόν, μερέτωσαν ἐν τοῖς ὑπὸ τούτου διαγνωσθεῖσι, καὶ μηκέτι

¹ Ἐπειδὴ βούλωνται κατακοινόν τ.

Ἡ κυρία τοῦ νόμου] F. ἡ κυρία ἐκ τοῦ νόμου, v. 2. h. p. ὄντας ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις. WOLF.

Ὅπως] Vid. supra §. ἡ. fin. SPALDING. Αὐτῷ] F. αὐτοῦ. WOLF. Male Wolfius. Multo enim rectius αὐτῷ vel αὐτῶ, in ejus (vel sui) gratiam. Quæ casus tertii usitata est significatio. MARKLAND.

ΝΟΜΟΣ] Hanc, quæ sequitur, legem ab hoc loco alienam esse, spero me facile persuasurum lectori attento. Quid consilii erat Demostheni, quare legem de arbitris recenseret? Idne spectabat, ut doceret, male ad judicem ab arbitro provocasse Midiam? Minime. At hoc solum loquitur lex. Diversam plane commemorandæ legis causam affert Ulpianus: τὸν νόμον ἀναγινώσκει τῶν δαιτητῶν, ἵνα δέξῃ τοῖς δικάζουσιν, ὅτι τὸ ἐκ τῶν νόμων τμήμα κατεδίμασεν ὁ Στράτων, καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποίησεν, ἐρήμιον αὐτοῦ καταψηφισάμενος. Qui hæc dicebat, is non agnoscebat eam, quam hic adscriptam videmus, legem. Allita igitur etiam hæc lex (v. supra §. ἰδ.) fuit post ævum Demosthenis, qui nullam ipse adscripserat, neque a cauto ea et erudito Grammatico. Utrius generis arbitrorum fuerit Strato, sorte datorum, an compromissorum (de quibus v. Petitus LL. ATT. L. 4. Tit. 5.) non apparet, nisi quod in testimonio est "ἐλομένους." Fortasse tamen et eligere arbitros cogebantur Athenienses de numero sorte datorum, ut possent deinde ad rationes reddendas arbitri illi adigi, qui si privati fuissent prorsus, ne noti quidem esse poterant magistratibus. SPALDING.

¹ Ἐπειδὴ βούλωνται] Adde ex Ital. ἐπει-

δὴν δὲ βούλωνται. Sunt qui referant κατὰ κοινόν non ad βούλωνται, sed ad μερέτωσαν. Quod inscitius. TAYLOR. Felicem Reiskii emendationem retinendam duxi, cum vulgata Ἐπειδὴ βούλωνται idoneum sensum non præbeat. SPALDING.

Κατὰ κοινόν] Κοινῇ καὶ μιᾷ γνώμῃ. WOLF.

Καὶ μηκέτι καταφερέτωσαν, ἀπὸ τούτου εἰς ἕτερον δικαστήριον ταῦτα ἐγκλήματα. Verba sunt legis compromissorum. ubi non καταφερέτωσαν, sed μεταφερέτωσαν legendum censet Budæus. Quod autem mox subjungitur, ἀλλὰ ἔστω τὰ κριθέντα ὑπὸ τοῦ δαιτητοῦ κύρια, notandum quod his verbis, ἔστω κύρια τὰ κριθέντα, significabant, se nolle ad aliud majus judicium provocare. καὶ τὰ δαιτηθέντα ἔστω κύρια, hoc est, Et quod arbitri statuerint, id semel jus ratumque esto, καὶ μηκέτι μεταφέρειν ἐξέστω εἰς ἕτερον δικαστήριον. Atque his verbis intelligimus etiam non licuisse a compromissario arbitro provocare. Erat etiam aut moris, aut instituti legitimumque juris, ut arbitrorum sententiam ἂν ἀρχοντας subsignarent, quo magis in rem judicatum transiret, et executionem judicatum pateret, ut ab Interprete etiam annotatum est, ἥδη δὲ ἐσπίρας οὐσίας καὶ σκότους, ἐρχεται Μειδίας οὐτοσί πρὸς τὸ τῶν ἀρχόντων οἴκημα, καὶ καταλαμβάνει τοὺς ἀρχοντας ἐξίοντας, καὶ τὸν Στράτωνα ἀπίοντα, ἥδη τὴν ἐρημον δεδακτότα, &c. offenditque eos conclavi suo exeuntes sub noctem scilicet, Stratonemque ipsum arbitrum sortito datum jam profectum, eum vadimonii deserti nomine secundum me pronunciasset: τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἶσ' ἦν πείθειν αὐτὸν, τὴν δίκην ἦν κατα-

καταφερέτωσαν ἀπὸ τούτου ἐφ' ἕτερον δικαστήριον ταῦτα ἐγκλήματα· ἀλλ' ἔστω τὰ κριθέντα ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ κύρια.

κζ'. Κάλει δὴ καὶ τὸν Στράτωνα αὐτὸν, τὸν τὰ τοιαῦτα πεπονθότα. ἑστάναι γὰρ ἔξέσται δῆπουθεν αὐτῶ· οὗτος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πένης μὲν ἴσως ἐστίν, οὐ πονηρὸς δέ γε. οὗτος μέντοι πολίτης ὢν, ἐστρατευμένος ἀπάσας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας, καὶ δεινὸν οὐδὲν εἰργασμένος, ἕστηκε ¹ νῦν σιωπῇ, οὐ μόνον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τῶν κοιῶν ἀπεστερημένος, ἀλλὰ καὶ τοῦ φθέγγασθαι, ² καὶ ὀδύρασθαι· καὶ οὐδ' εἰ δίκαια, ἢ ἀδίκαια πέπονθεν, οὐδὲ ταῦτ' ἔξεστιν αὐτῶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· καὶ ταῦτα πέπονθεν ὑπὸ Μειδίου, καὶ τοῦ Μειδίου πλούτου, καὶ τῆς ὑπερηφανίας, παρὰ τὴν πενίαν, καὶ ³ τὴν ἐρημίαν, καὶ τὸ τῶν πολλῶν εἶς εἶναι. καὶ εἰ μὲν, παραβὰς τοὺς νόμους, ἔλαβε τὰς πεντήκοντα δραχμὰς παρ' αὐτοῦ, καὶ τὴν δίκην, ἣν κατεδίητησεν, ἀποδεδιητημένην ⁴ ἀπέφηνεν, ἐπίτιμος ἂν ἦν, καὶ, οὐδὲν ἔχων κακόν, τῶν ἴσων μετεῖχε τοῖς ἄλλοις ἡμῖν. ἐπειδὴ δὲ παρεῖδε πρὸς τὰ δίκαια Μειδίαν, καὶ τοὺς νόμους μᾶλλον ἔδεισε τῶν

¹ νῦν T. R.

² ἢ T.

³ Deest articulus. T.

⁴ ἀπέφηνεν T. R.

δειητήκει, ταύτην ἀποδεδιητημένην ἀποφαίνει, καὶ τοὺς ἀρχοντας μεταγράφει, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς αὐτοῖς ἐδίδου. *Et quidem nihil veritus est Midias primum suadere arbitro arbitrium illud damnatorium, ut in absolutorium verteret, magistratibusque ipsis ut arbitrium jam ab ipsis subscriptum circumducerent, et in diversum mutarent, ob idque quinquaginta illis drachmas promittere. Cæterum ἀρχοντες qui fuerint, non ita plane constat. Suidas novem fuisse auctor est, et inter eos numerat Thesmothetas. recte, ut opinor, cum idem sentire videatur enarrator Demosthenis. Quippe qui ἀρχοντας etiam Δημοθέτας appellat. Sed unus erat princeps collegii et præfectus, qui ἡμεῶν et πρύτανις vocabatur Athenis, ἐπώνυμος τῶν ἀρχόντων καὶ εἰς τῶν Δημοθετῶν. Demosthenes in eadem hac, πείσας τὸν πρυτανεύοντα δοῦναι τὴν ψῆφον παρὰ πάντων τοὺς νόμους, id est, τὸν ἀρχοντα, ut alibi dixit. Quemadmodum autem Romæ Prætor judicibus præerat, atque ideo questionis judex dictus est, et quaesitor, ut in Pandect. annotatum est: ita hic ἀρχων Athenis τοῖς δικασταῖς λεγομένοις præsidebat, ut alibi diximus. Idem in eadem, [§. κβ'.] καὶ γὰρ οὗτ' ἀνεκρίνετο*

ταύτην ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος· οὗθ' οὗτος οὐδεὶς ἕνεκα αὐτὸν ἐμισθώσατο, πλὴν ἵνα ἐκκείριτο πρὸ τῶν ἐπώνυμων, καὶ πάντες ὄρεον, neque ille calumnius delator ad judicium affuit, cujus mihi diem dixerat. Plura in Comment. Bud. Ex edit. HERVAG.

Μηκέτι καταφερέτωσαν] Τί οὖν τοσαντάκις ἡ δαίτα εἰς δικαστήριον καταφέρεται; Eo fortassis, quod non delecti, sed ex lege adhibiti fuerunt. WOLF. Recte rem vidit Wolfius, et optime distinxit inter Arbitros compromissarios et sorte vel lege datos. Eam distinctionem recepit Jus Romanum. In quo pariter non licet ad alium judicem provocare, si Arbitrium sit compromissarium. Arbitrorum genera sunt duo, unum ejusmodi, ut sive æquum sit, sive iniqum, parere debeamus: quod observatur, cum ex compromisso ad arbitrium itum est. l. 76. D. Pro socio. Plura Petitus Lib. IV. Tit. V. TAYLOR.

κζ'. Ἐλαβε τὰς πεντήκοντα] Vid. Not. §. κδ'. fin.

Ἀπέφηνεν] Quæ hic iterum apparet vox, ἀπέφηνεν, supra, §. κβ'. post med. debebat avertere Reiskium ab adsciscenda lectione ἀποφέρειν pro ἀποφαίνειν. SPALDING.

ἀπειλῶν τῶν τούτου, τηνικαῦτα τηλικαύτη καὶ τοιαύτη 546
 συμφορᾷ περιπέπτωκεν ¹ ἀδίκως ὑπὸ τούτου. εἴθ' ὑμεῖς τὸν
 οὕτως ὤμον, τὸν οὕτως ἀγνώμονα, τὸν τηλικαύτας δίκας
 λαμβάνοντα, ὃν αὐτὸς ἠδίκησθαι φησι μόνον, — οὐ γὰρ
 ἠδίκητό γε —, τοῦτον, ὑβρίζοντα λαβόντες εἰς τινα τῶν πο-
 λιτῶν, ἀφήσετε, καὶ, μὴδ' ἐορτῆς, μήτε ἱερῶν, μήτε νόμου,
 μὴτ' ἄλλου μηδενὸς πρόνοιαν ποιούμενον, οὐ καταψηφιεῖσθε;
 οὐ παρὰδειγμα ² τοῖς ἄλλοις ποιήσετε; καὶ τί φήσετε, ὡ
 ἄνδρες δικασταί; τίνα, ³ ὡ πρὸς τῶν θεῶν, ἔχετε εἰπεῖν
 πρόφασιν δικαίαν, ἢ καλήν; ὅτι νῆ Δία ἀσελγῆς ἐστὶ καὶ
 βδελυρός; ταῦτα γὰρ ἐστὶ τάληθῆ· ἀλλὰ μισεῖν ὀφείλετε,
 ὡ ἄνδρες δικασταί, τοὺς τοιούτους ⁴ δήπου μᾶλλον, ἢ σώ-
 ζειν. ἀλλ' ὅτι πλούσιός ἐστιν; ἀλλὰ τοῦτό γε τῆς ὑβρεως
 αὐτοῦ σχεδὸν αἴτιον εὐρήσετε ὄν. ὥστ' ἀφελεῖν τὴν ἀφορ-
 μὴν, δι' ἣν ὑβρίζει, προσῆκε μᾶλλον, ἢ σώσαι διὰ ταύτην.
 τὸ γὰρ χρημάτων πολλῶν, θρασὺν καὶ βδελυρὸν, καὶ
 τοιοῦτον ἀνδρωπον, εἴαν εἶναι κύριον, ἀφορμὴν ἐστὶν ἐφ'
 ὑμᾶς αὐτοὺς δεδωκέαι.

κῆ. Τί οὖν ὑπόλοιπον; ἐλεῆσαι, νῆ ⁵ Δία. παιδία γὰρ
 παραστήσεται, καὶ κλαίσει, καὶ τούτοις αὐτὸν ἐξαιτή-
 σεται· τοῦτο γὰρ ⁶ ὑπόλοιπον. ἀλλ' ἴστε δήπου τοῦδ', ὅτι
 τοὺς ἀδίκως τι κακὸν πάσχοντας, ὃ μὴ δυνήσονται φέρειν,
 ἐλεεῖν προσήκει, οὐ τοὺς, ὃν πεπωκῆκασι δεινῶν, δίκην δι-
 δόντας. καὶ τίς ἀν ταῦτ' ἐλεήσειε δικαίως; ὄρων τὰ τοῦδε
 οὐκ ἐλεηθέντα ὑπὸ τούτου, ἀ τῆ τῶ πατρὸς συμφορᾷ, χω-

¹ Deest ἀδίκως. T.

² Desunt τοῖς ἄλλοις. T.

³ ὡ R.

⁴ Deest δήπου. T.

⁵ Δία; T. R.

⁶ λοιπὸν T.

Τριακτὴ συμφορᾷ περιπέπτωκεν ὑπὸ τού-
 του] Id est, περιβέβληται ὑπὸ τούτου, de-
 jectus est, et decidit. Ex edit. HERVAG.

Περιπέπτωκεν] Addunt Bar. et Aug.
 περιπέπτωκεν ἀδίκως. Bene, ut §. κῆ.
 TAYLOR.

Ἀγνώμονα] Vix mihi temperavi quo mi-
 nus pro hoc vocabulo scriberem ἀσυγγνώ-
 μονα cf. infra p. 72. v. 2. τῶν ἀσυγγνωμόνων.
 Idem sensus τῶ ἀγνώμονι non nisi contorte
 mihi videtur tribui posse. Cf. Hesych.
 Suid. et Stephanus. Hic quæ loca allert
 Xenoph. et Sophoclis, aliam admittunt
 interpretationem. Rarius sane vocabulum
 ἀσυγγνωμόνων, sed eo ipso utor ad defen-
 dendum illud h. l. SPALDING.

Παράδειγμα] Παράδειγμα τοῖς ἄλλοις;

iiidem Codd. Recte. TAYLOR.

Τίνα] Plenius Editi et MSti καὶ τίνα,
 exceptis solis Aldini, unde Wolfius sua
 expressit. IDEM.

κῆ. Παιδία γὰρ παραστήσεται, καὶ κλαίσει,
 καὶ τούτοις αὐτὸν ἐξαιτήσεται] Liberos enim
 suos producet lacrymabundos, seu plorabit,
 eorumque misericordia seipsum supplicio
 elimi deprecabitur, sive a vobis servabit:
 hoc est, eorumque lacrymis sese condo-
 nari postulabit. id enim est παραστήσα-
 σθαι, in medium producere et excitare,
 quod etiam ἀναβιβάσθαι dicitur. ἐξαιτεί-
 σθαι autem τοῖς κρινομένοις est noxia et
 periculo reos eximere, ex reis eximere, rei
 pœnam deprecari gratia vel auctoritate,
 hinc dicta ἐξαιτήσις. Ex edit. HERVAG.

547 ρίς τῶν ἄλλων κακῶν, οὐδ' ἐπικουρίαν ἐνοῦσαν ὄρα. οὐ γὰρ
 ἔστιν ὄφλημα, ὅ τι χρὴ καταθέντα, ἐπίτιμον γενέσθαι
 1 τοῦτον, ἀλλ' ἀπλῶς οὕτως ἠτίμωται τῇ ρύμη τῆς ὀργῆς
 καὶ τῆς ὕβρεως 2 τῆς Μειδίου. τίς οὖν ὕβριζων παύσεται,
 καὶ, δι' αὐτὰ ποιεῖ, χρήματα ἀφαιρεθήσεται, εἰ τοῦτον
 μὲν, ὡς περ δεινὰ πάσχοντα, ἐλεήσετε· εἰ δέ τις, πένης
 ὦν, μηδὲν ἠδίκηκώς, ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἀδίκως ὑπὸ
 τούτου περιωπέπτωκε, τούτῳ δὲ μὴ συνοργισθήσεσθε; μη-

1 τουτονὶ R.

2 τοῦ T.

'Απλῶς] Idem est quod καθάπαξ. cf. not. §. κδ'. fin. IDEM.

Τούτῳ δὲ] Forte cum Cl. Marklando τούτῳ δὲ. TAYLOR. Particula δὲ, quam apodosis alias admittere non videtur, cum sæpius tamen in antiquorum scriptorum codicibus ibi posita compareat, dubitationem hæc frequentia merito iniecit Viris doctis, retinuitque eos sive ab inducenda illa, sive cum δὲ, aliave particula, permutanda. Vide de hac re F. A. Wolfium ad Demosth. Lept. §. ιζ'. fin. ubi spem facit prolixioris super hac re dissertatiōnis, in qua haud dubie ex multiplici omnis generis lectione quam plurima veterum loca allaturus, inque iis aliquam sermonis faciem, pluribus communem, indagaturus est Vir doctissimus; quod ex mea longe tenuiori copia non nisi imperfecte admodum præstare potero. Cum tamen in paucis illis, quæ mihi se obtulerant, locis, aliquid similitudinis mihi observasse videar, illud hic peritioribus proponam, ut videant an certæ normæ instar esse possit. Illud autem moneo, me in solis Atticis scriptoribus hic versari; Homeri aliorumque, sive anteriorum sive seniorum, rationem nullam habere. Duplex igitur genus constituo:

1) Si duæ propositiones, extra protaseos et apodoseos formam spectata, oppositionis speciem per μὲν et δὲ exprimendam præbent; tum sermo, ubi formam illam induerit, μὲν abjicit, δὲ in apodosi servat. Plat. Alcib. II. 10. (Biest. p. 164. extr.) ἐπειδὴ οὕτω σοι δοκεῖ σφόδρα δεῖν εἶναι, ὥστ' οὐδὲ ῥητέον εἶναι οὕτως εἰκὴ δοκῆς δ' ἂν τὸν Ὁρέστην — τομῆσαι ἂν τι τούτων διαπράξασθαι; Tolle hic formam protaseos et apodoseos, tolle quoque interrogationem; remanebant hæc: Σοῖ μὲν — οὐδὲ ῥητέον εἶναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα; τὸν δὲ Ὁρέστην δοκεῖς τομῆσαι αὐτὸ διαπράξασθαι. Sentientine vim oppositionis? quam, mutata quoque orationis forma, retineri et per δὲ exprimi mirum non videtur. Verum non semper per εἰ, ἐπειδὴ, aliasve ejusmodi parti-

culas, sed per participium quoque sæpissime exprimitur protasis; neque hæc forma structura illius exemplis caret. Xenoph. Mem. III. 7. 8. Θαυμάζω σου, εἰ (h. e. ὅτι) ἐκείνου (τοῦ πολιτικοῦ) ἐξιδίως χειρούμενος (facile vincens disputando), τούτοις δὲ (τοῖς πολλοῖς) μηδὲνα τρίπον εἰσι διήσεσθαι προσενεχθῆναι. Aliis verbis hoc idem est, ac si dixisset: Θαυμαστὸν δὲ τοῦτο· ἐκείνου μὲν ἐξιδίως ἐκάστοτε χειροῖ· τούτοις δὲ προσενεχθῆναι ὀνεῖς. Nollem igitur a Schneidero in novissima sua præstante editione pro δὲ ex uuo codice in vectum esse γέ. Aliud exemplum habes apud Platonem: Rep. III. Steph. p. 393. e. Narratur ibi Chryses Homericus optare ἐκείνους μὲν (τοῖς Ἑλλήσι) τοὺς θεοὺς δοῦναι, ἐλόντας τὴν Τροίαν αὐτοὺς δὲ σωθῆναι· τὴν δὲ θυγατέρα οἱ αὐτῷ λῦσαι κ. τ. λ. Quid hic Achivis dari vult a diis Chryses? Scilicet hoc: ὡς τὴν μὲν Τροίαν ἐλοῖεν, αὐτοὶ δὲ σωθῆιεν: gente Dardanus, Trojæ perniciem, Græcis salutem, precatur: non otiosa oppositio, quæ in participiali quoque constructione exprimi merebatur.

Ubicunque autem oppositio sive nulla prorsus sive otiosa tantum fingi potest, ibi δὲ illud, si in editiones nostras irrepserit, merito eliminandum censeo. Ejusmodi locum habes in Plat. Alcib. I. c. 34. (Biest. p. 129. lin. 1.) ubi ironice hæc profert Socrates: πρὸς τούτους (imperitos illos homines, qui tamen reip. gerendæ se immiscent) σὲ δεῖ βλέποντα, σαυτοῦ δὲ ἀμελεῖν. Non hic opponitur posterius priori; non dicit (ut primo fortasse intuitu videtur): illos specta, te autem neglige: sed posterius effectus est prioris. Illos specta, illos imitare, et, prout illi faciunt, te ipse neglige, neque discere quidquam &c. Merito igitur suspecta particula δὲ erat Stephano: non tamen expungenda solum, sed, ut magis elucescat illa, quam dixi, effectus notio, mutanda in δὴ: Illos spectans, te ipse jam debes negligere, neque discere &c.

2) Accedo ad alterum genus hujus

δαμῶς. Οὐδεὶς γὰρ ἔστι δίκαιος τυγχάνειν ἐλέου τῶν μηδένα ἐλεούντων, οὐδὲ συγγνώμης τῶν ἀσυγγνωμόνων. Ἐγὼ γὰρ ¹οἶμαι πάντας ἀνθρώπους φέρειν ²ἀξιοῦν παρ'

¹ οἶμαι Γ.² [ἀξιοῦν] R.

structurae, quod eo se distinguit, quod duplex δὲ, alterum in protasi, alterum in apodosi apparet. Hoc fieri posse non credo, nisi ubi tota propositio praecedentibus ita opponitur, ut utraque pars, protasis et apodosi, seorsim in praecedentibus habeat ad quod, per oppositionem, referatur. Maxime hoc fit, ubi composita praecedit propositio alia, vel quae saltem, quoad sensum, in protasin et apodosin facile distinguatur; ut adeo protasis protasi, apodosi apodosi opponatur. Cum vero haec orationis forma passim occurrat, neque tamen nisi rarius duplex illud δὲ compareat, sed uno μὲν, unoque δὲ plerumque res absolvatur; apparet legem fuisse scriptoribus, quam secuti duplicem interdum oppositionem, repetitionem particulae adversativae, manifestiorem redderent. Scilicet esse debet in utraque propositione antithesis, non grammatica illa, per μὲν et δὲ, oppositio, sed, quae vulgo etiam illo nomine venit, rhetorica sive moralis antithesis, extra emphasin per ὅμως, tamen, exprimenda. Ut, si dicas: Quaecunque sunt levia, libenter gestas; quaecunque autem ponderosa sunt, ea ne tentas quidem; probe quidem opponuntur levia et ponderosa, gestare et ne tentare quidem, sed nulla intercedit antithesis, et uno adeo μὲν, unoque δὲ Graece res absolvetur. Sed permuta protases illas et sic pone: Quaecunque sunt ponderosa, libenter gestas; quaecunque autem sunt levia, ne tentas quidem; — antithesin habes; et, praecedentibus duobus μὲν, posterius ita exprimendum: ἃ δὲ ἔστι κούφα, τούτων δὲ οὐδὲ πειρᾶ. Ut autem hujus rei exemplum habeas extra omnem corruptionis suspicionem positum, locum afferam Platonis in quo non solum duplex illud δὲ sed duplex quoque μὲν in priori propositione comparat. Est illud in Menonis c. 34. (Biest. p. 53.) οὗτος οὐκ ἂν ποτε, οὐ μὲν ἔδει διαπανόμενον διδάσκειν, ταῦτα μὲν ἐδίδαξε τοὺς παῖδας τοὺς αὐτοῦ· οὐ δὲ οὐδὲν ἔδει ἀναλίσσαντα ἀγαθοὺς ἀνδρας ποιεῖται, ταῦτα δὲ οὐκ ἐδίδαξεν. Oppositionem inter διαπανόμενον et οὐδὲν ἀναλίσσαντα, interque ἐδίδαξεν et οὐκ ἐδίδαξεν vides; eam tamen unum μὲν in priori et unum δὲ in posteriori protasi rite absolvet, nisi simul intercederet antithesis, quae geminatis particulis magis elucescit. Particulam μὲν necessario iterandam ubique esse, exemplis

destitutus, neque negem, neque affirmem. Est tamen, ubi bis poni non possit, quia prior propositio in protasin et apodosin diserte non est distincta; et ex hoc quidem numero est Demosthenis locus, cujus occasione totam hanc disputationem institui. τίς ὑβρίζων παύσεται, εἰ τοῦτον μὲν (Midiam) ὥσπερ δεινὰ πάσχοντα ἐλέησετε· εἰ δὲ τις πένης ἂν, μηδὲν ἠδικηκώς, ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιπέπτωκε, τούτω δὲ οὐ συνοργισθήσεται. Hic prius illud εἰ, ut a παύσεται pendens, removeas velim et locum ipsum a τοῦτον ordiaris. Vides verba: εἰ δὲ τις πένης — περιπέπτωκεν opponi praecedenti τοῦτον, in qua voce haec latet protasis prioris propositionis: εἰ μὲν Μειδίας ὁ πλούσιος καὶ βδελυρὸς πάσχει τι —. Verba autem οὐ συνοργισθήσεται opponuntur τῷ ἐλέησετε. Antithesis est manifesta: contumeliosum et divitem miseramini, innocuum pauperemque non miseramini.

Et in hoc quoque genere locum proferam, ubi duplex non est oppositio, et tamen, spreta quam mihi invenisse videor norma, bis ponitur δὲ. Est is in Demosth. Lept. (§. 17. fin.) eo ipso loco, ad quem F.A. Wolfium verba quaedam de hac re fecisse supra monui. Et, quod magnum meae opinioni praesidium accedit, Vir ipse doctissimus, etsi diserte mentem suam non explicet, sed, δὲ in apodosi non ubique delendum, modo pronuntiet, hic tamen illud ope duorum Codd. in δὲ mutat; ut ignoscendum sit, si jucundissima hinc mihi oriatur suspicio, me in idem fere cum illo incidisse, saltem prope ab ejus mente abesse. Locum describam: Καὶ γὰρ ἂν ἄλογον εἶη, μίαν μὲν πόλιν εἰ ἀπολάσειν, ἢ ναῦς δέκα μίνας —, τὸν ἅπαντα ἂν ἀπολάσει χρέον· ἐπειδὴ δὲ τοῖναντίον ἐπτακαίδεκα μὲν πόλεις εἶλεν, ἐβδομήκοντα δὲ ναῦς ἔλαβε — τνικαῦτα δὲ οὐκ ἔσται κύρια αὐτῶ τὰ δοθέντα ἐπὶ τούτοις. Hic probe quidem opponuntur una urbs amissa et septendecim urbes captae &c.; apodoses autem non item: utraque enim de malis et pænis loquitur. Quodsi alterum imperatorum multatum, alterum praemio ornatum, et quidem, per antithesin, illud in felice hoc in infelice contra jus fasque commissum esse demonstrasset orator; tum post τνικαῦτα recte posuisset δὲ. BUTTMANN.

¹ Ἐγὼ γὰρ οἶμαι] Verba sic ordine: Ἐγὼ οἶμαι πάντας ἀνθρώπους ἀξιοῦν φέρειν (ὅπως

αὐτῶν εἰς τὸν βίον αὐτοῖς ἔρανον παρὰ πάνθ', ὅσα πράτ-
τουσιν, ¹ οὐ τοῦτον μόνον, ὃν συλλέγουσι, καὶ οὐ πληρωταὶ
γίγνονται τινες, ἀλλὰ καὶ ἄλλον, ² οἷον· ἐγώ τις οὐτοσί.

¹ [οὐ τοῦτον --- ἄλλον] R.   ² οἷον ἐγώ. τίς οὐτοσί; T. οἷον ἐ. τ. οὐτοσί; R.

ἂν φέρασιν οἱ δεόμενοι ἐν τοῖς δικαστηρίοις) αὐ-
τοῖς (ἑαυτοῖς) παρ' ἑαυτῶν ἔρανον εἰς τὸν βίον
παρὰ πάνθ', ὅσα πράττουσιν. Hoc est:
Acta cujusque vitæ est ἔρανος, hoc est stips
vel collecta, quam confert aliis, receptu-
rus, cum opus fuerit: et hanc collectam
omnes ab iis postulant, qui sui rationem
haberi volunt. Puto, vocem ἐκάστους
omissam a librario, et sic legendam: φέ-
ρειν ἐκάστους ἀξιοῦν. Sic fere Ovidius IV.
de Ponto [III. 29.]

Quid facis, ah demens! Cur si Fortuna
recedat,

Naufragio lacrymas eripis ipse tuo?

cum infido et obtreptatore amico expostu-
lans. WOLF. De notione τοῦ ἐρένου, et
quis sit πληρωτῆς ἐρένου, disputant bene
multi, et locum idcirco præ manibus illu-
strant. Vid. Casaub. ad Athenæum VIII.
10. Ramirez de Prado, in Pentecontarch.
c. 11. Spanhem. ad Callimach. Hymn. ad
Ceremem v. 73. Petit. ad LL. Attic. L. 5.
tit. 7. Heraldum præcipue et Salmasium.
Hunc de Usuris c. 3. iterumque pag. 679.
in omissis, præcipue autem Observat. ad
Jus Attic. et Rom. statim ab initio: Illum
in Animadv. l. 6. c. 5. seqq. TAYLOR.
Si vera hæc sit lectio, absurdum opinio-
nem profert Orator. Nec enim omnes
homines, sed boni solum, ἀξιοῦσι, æquum
esse censent, ut præmium vita sua di-
gnam a reliquis hominibus consequantur.
Mali longe aliter sentiunt. Quod si legas
ἄξιον pro ἀξιοῦν, planus erit sensus. Ego
enim opinor homines omnes ex seipsis dignam
quasi stipem ad reliquam ferre vitam. Ma-
lim vero, deleto πᾶ παρ', rescribere ἄξιον
αὐτῶν. JURIN. Sic lego et intelligo to-
tum hunc locum qui intricatissimus est:
ἐγὼ γὰρ οἶμαι πάντας ἀνθρώπους φέρειν ἄξιον
παρ' αὐτῶν εἰς τὸν βίον αὐτοῖς ἔρανον, παρὰ
πάνθ' ὅσα πράττουσιν οὐ τ. μ. ο. σ. κ. ο. π.
γ. τινες, ἀλλὰ καὶ ἄλλον· οἷον ἐγώ. τίς οὐτοσί;
Ego enim puto omnes homines referre sibi in
vitam ab ipsis (i. e. in vitam ipsorum) se-
cundum omnia quæcumque faciunt, dignam
collectam, (non eam solum quam colligunt et
cujus sunt collatores quidam, sed etiam ali-
am) verbi gratia, ego. Quis est hic? i. e.
Quis sum ego quem vos videtis, Atheni-
enses? AUGER. Vocabulum ἀξιοῦν solli-
citat Reiskius, quia non apparet infra in
loco gemino. De tota hac sententia ite-
ratione vide Præfationem. Verbum ἀξιοῦν

retinendum puto, et ἀξιοῦσι φέρειν sensu ita
jungendum, ut fere habeatur pro φέρεσσι,
non autem subjecta diversa intelligantur
ad ἀξιοῦν et φέρειν, quod jubent fieri H.
Wolfius et Reiskius. ἀξιώ φέρειν apud
Atticos est: sustineo, volo ferre. V. loca
Isocratis in Mori Indice. SPALDING.

Οὔ] Codd. Regg. α. β. et Obsop. ὦν.
Proinde quasi olim hic scriptum fuisset,
uti in loco, qui huic plane germanus et
consimilis est, §. νά. οὐχὶ τούσδε μόνους,
οὓς συλλέγουσι τινες, καὶ ὃν πληρωταὶ γίγνον-
ται etc. TAYLOR.

Πληρωταὶ] Πληρωτῆς quid sit, ex ipso
nostro loco discas. Est is, qui confert
stipem, non autem, qui colligit. Poste-
riorem interpretationem habet Hesychius,
ex recentiorum fortasse temporum usu.
Harpocration ἀποδιδόντας τὸν ἔρανον dictos
esse πληρωτὰς ait. Nisi et hic et in loco
infra legendo mere ταυτολογεῖ orator,
συλλέγειν aliud est, aliud πληροῦν ἔρανον.
SPALDING.

"Ἄλλον] Locus ab οὐ τοῦτον ad ἀλλὰ καὶ
ἄλλον abest ab August. pr. Potest ab eo
allitus esse, qui conferret alterum illum
infra positum. Ejicere tamen eum religio
fuit, uncis tot verba notare nolui. IDEM.

Οἷον ἐγώ] Lege mecum: ἀλλὰ καὶ ἄλλον.
οἷον, ἐγώ τις οὐτοσί; μέτριος πρὸς ἅπαντάς
εἶμι etc. Sed etiam aliam. Exempli gra-
tia: Ego ille qualisum? Æquus, comesque
erga omnes. Mox, v. 2. p. 74. pro ταῦτα,
ταῦτα cum marg. Benen. et Ital. TAYLOR.
Ex §. νά. patet, hunc locum ita distinguen-
dum esse: καὶ ἄλλον· οἷον· ἐγώ τις οὐτοσί,
μέτριος πρὸς ἅπαντάς εἶμι, ἐλεήμων, εὖ ποιῶν
τοὺς πολλούς; ἅπασι — ταῦτα — παραστή.
"Ἐτερος οὐτοσί τις, βίαιος — ἀνδραπῶν; τού-
τω — ὑπάρχειν. Confer loca. Hanc dis-
tinctionem Wolfius non videns in Ver-
sione sua Demosthenem inducit de se ipso
putide καυχώμενον. Rectiora eum docere
potuisset vocabulum τις, per quod De-
mosthenes innuit quemvis, quemlibet trans-
ferre in se posse hanc guomen, et se ipsum
interrogare: Ego hicce sumne æquis —
erga omnes? Omnes igitur par est eadem
tali rependere. Et ita in sequenti senten-
tia, de alio quolibet. Alter hicce, quicum-
que sit, estne violentus etc. MARKLAND.
Positus hic τοῦ τις obscuriorem mihi red-
dit vocem. Mallet, ut mox οὐτοσί τις,
post οὐτοσί apparere. Sensus tamen cer-
tus: "Ego hujusmodi fere sum." Primum

μέτριος πρὸς ἅπαντάς εἰμι, ἐλεήμων, εὖ ποιῶν πολλούς. ἅπασι προσήκει τῷ τοιούτῳ ¹ ταυτὰ εἰσφέρειν, εἴαν που καιρὸς, ἢ χρεῖα παραστή. ἕτερος οὕτως ² τις βίαιος, ³ ὤμος, οὐδένα οὐτ' ἐλεῶν, οὐδ' ὅλως ἄνθρωπον ⁴ ἠγούμενος. τούτῳ τὰς αὐτὰς φορὰς παρ' ἐκάστου δίκαιον ὑπάρχειν. σὺ ⁵ δὲ, πληρωτὴς τοιούτου γεγονώς ἐράνου σεαυτῷ ⁶ τουτονὶ δίκαιος εἶ συλλέξασθαι.

κθ'. Ἠγοῦμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ εἰ μηδὲν ἔτ' ἄλλο κατηγορεῖν ⁷ εἶχον Μειδίου, μηδὲ δεινότερα ἦν, ἀ μέλλω λέγειν, ὧν εἴρηκα, δικαίως ἀν' ὑμᾶς εἰ τῶν εἰρημέων ⁸ καταψηφίσασθαι καὶ τιμᾶν αὐτῷ τῶν ἐσχάτων. οὐ μὲν ἔνταυθ' ἐστῆκε τὸ πρᾶγμα, οὐδ' ἀπορήσειν μοι δοκῶ τῶν μετὰ ταῦτα. τοσαύτην ἀφρονίαν οὗτος πεποίηκε κατηγορεῖν. ὅτι μὲν δὴ λειποταξίου γραφὴν κατεσκεύασε κατ' ἐμοῦ, καὶ τὸν τοῦτο ποιήσοντα ἐμισθώσατο, τὸν μιαρὸν καὶ λίαν εὐχερῆ, τὸν κονιορτὸν, Εὐκτῆμονα, εἰάσω. καὶ γὰρ οὐτ' ἀνεκρίνετο ταύτην ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος, οὐδ' οὗτος οὐ- 548

¹ ταῦτα T. ² τις; T. R. ³ Deest ὤμος. T. ⁴ ἠγούμενος ἄνθρωπον T. ⁵ δὲ, πλ. τοῦ τοιούτου T. ⁶ τοῦτον T. ⁷ εἶχον κατηγορεῖν T. ⁸ καὶ καταψ. T.

personam cave ad Demosthenem trahas; est in genere dictum, quod loco gemino patet. SPALDING. Sed vide Not. §. νά.

βίαιος] Βίαιος, ὤμος Ben. Var. Aug. Quod præstat. TAYLOR.

Δε] Lege δὴ cum Ital. Nam concludendi vim habet. Locus est συμπερασματικός. IDEM.

Τοῦτον δίκαιος] M. ταῦτον, eundem, AUGER.

κθ'. Καὶ καταψηφίσασθαι] Dele καὶ cum Baroc. Natum est enim ex voce, quæ sequitur. TAYLOR.

Οὐ μὲν ἔνταυθ' ἐστῆκε τὸ πρᾶγμα] Nec vero hactenus negotium procedit, nec tamen hic res insistit, sed porro progreditur. de οὐ μὲν, καὶ, οὐ μὲν, ἀλλὰ, vide Bud. in Comment. Ex edit. HERVAG.

Τὸν κονιορτὸν Εὐκτῆμονα] Ad discrimen alterius fortassis Εὐκτῆμοιο, cujus fit mentio in Androtiana et Timocrate. Κονιορτὸν autem cognomentum esse puto τοῦ μιαρῶ καὶ λίαν εὐχερῶς, ut si dicat hominem pluma leviolem. Κόνις est Pulvis, κονιορτὸς pulvis a vento concitatus, παρὰ τὸ ἔρπαι τὴν κόνιν. Quid si turbinem dicas? WOLF. Explicationem hanc mutuo sumsit a Scholiaste. Verum utrumque falli videtur. Ἐπικλήσεις antiquorum plurimæ (noms de guerre vocant Galli) festive ex-

plicantur a duobus Comicis vetustioribus, Aristophonte sc. [apud Athenæum l. 6. p. m. 120.] et Anaxandride [ib. 122.] et bene mehercule factum, ut inter eas conservaretur quoque vox Κονιορτὸς, quam non a levitate, verum a squallore inditam discimus:

Πνίγος ὑπομείναι, καὶ μεσσημβρίας λαλεῖν; ΤΕΤΤΙΓῆ. ἐλαῖν μήτε χεῖσσαι, μήθ' ὄρεᾶν; ΚΟΝΙΟΡΤΟΣ. ἀνυπόδητος ὄρθρον περιπατεῖν; ΓΕΡΑΝΟΣ. καθεύδειν μηδὲ μικρὸν; Νυκτερίζς.

Et rursus:

χαίρει τίς αὐχμῶν ἢ ῥυπαῶν; Κονιορτὸς ἀναπέφηνεν. — TAYLOR.

Docet Taylorus ex reliquiis Comicorum apud Athenæum, κονιορτὸν appellatum fuisse, si quis gauderet sordibus et squallore. Absque hac auctoritate esset, a levitate potius hominem cognominatum, cum H. Wolfio crederem. SPALDING.

Καὶ γὰρ οὐτ' ἀνεκρίνετο ταύτην ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος] Neque enim ille calumniator ad diem affuit percunctationis solennis, ut rogaretur a magistratu, quod perinde valet ac si diceret, accusationem pro derelicto

δενὸς ἕνεκα αὐτὸν ἐμισθώσατο, πλὴν ἵν' ἐκκείοιτο πρὸ των ἐπωνύμων, καὶ πάντες ὄρῳεν· Εὐκτῆμων Λουσιεὺς ἐγράψατο Δημοσθένην Παιανιέα λειψοταξίου. καὶ μοι δοκεῖ καὶ προσγράψασθαι τοῦτ' ἡδέως, εἴ πως ἐνῆν, ὅτι Μειδίου μισθωσαμένου γέγραπται. ἀλλ' εἴω τοῦτο. ἐφ' ἣ γὰρ ἐκεῖνος ἑαυτὸν ¹ ἠτίμωκεν οὐκ ἐπέξελεθ' ὄν, οὐδεμιᾶς ἔγωγ' ἔτι προσδέομαι δίκης, ἀλλ' ἱκανὴν ἔχω.

λ'. Ἄλλ' ὁ καὶ δεινὸν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ σχέτλιον, καὶ κοινὸν ἔμοιγ' ἀτέβημα, οὐκ ἀδίκημα μόνον, τούτῳ πεπραχθῆναι δοκεῖ, τοῦτ' ἐρῶ· τῷ γὰρ ἀδλίῳ καὶ ταλαιπώρῳ κακῆς καὶ χαλεπῆς συμβάσεως αἰτίας Ἀριστάρχῳ τῷ Μόσχου, τὸ μὲν πρῶτον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιὼν, ἀσεβεῖς καὶ δεινοὺς λόγους ἐτόλμα περὶ ἐμοῦ λέγειν, ὡς ἐγὼ τὸ πρᾶγμα εἰμι τοῦτο ² δεδρακώς. ὡς δ' οὐδὲν ἦνυε τούτοις, προσελθὼν τοῖς ἐπ' ἐκεῖνον ἀγούσι τὴν αἰτίαν

¹ ἠτίμωκεν αὐτὸν T.

² δεδρακώς τοῦτο T.

habuit, cujus rei multa erat ignominia nota. erat enim simile aliquid jurisjurandi de calumnia. Erat autem in causis capitalibus ἀνάκρισις, cum delato nomiae rei receptoque accusator interrogabatur a magistratu, an omnino constituisset accusationem prosequi, remque peragere, an testes aut testimonia exhiberi postularet, et alia eodem pertinentia. idque ἀνακρίσειν a percunctando dicebatur. Ex Annotationibus posterioribus in Pandect. de quo verbo plura etiam in Comment. Bud. Ex edit. HERVAG.

Οὗτ' ἀνεκρίνετο] F. οὗτ' ἀνεκρίνετο ταύτην, sc. τὴν γραφὴν, non disquisivit, criminis nullam inquisitionem suscepit. WOLF. Edit. superiores præter Parisinam ἀνεκρίνετο. Male. Correxerit Wolfius. Insuper etiam antiquitus in Demosthenis Codd. eadem prava lectio, a qua cavendum esse docet Scholiastes ad locum, qui etiam ibidem bene explicat, quid sit Ἀνάκρισις. Ulpianus vim vocis in Interpretatione non expressit, neque enim potuit. TAYLOR. "Ἔστιν ἡ ἀνάκρισις τὸ τοιοῦτον ὅτε (f. ὅταν) τις ἀποδῶται γραφὴν, ἀνακρίνεται (ἐξετάζεται) περὶ τοῦ δικαστηρίου παρὰ τοῖς ἀρχουσιν εἰ ἐπέξεισιν; εἰ μάρτυρας ἔχει; εἰ χρεῖζει τοῦ παρῆναι τινα; Ulpian. SPALDING.

Πλὴν ἵνα ἐκκείοιτο πρὸ των ἐπωνύμων] Ex hoc loco satis patet, morem illum proponendi programmatibus Athenis etiam fuisse. ἐκκείοιτο enim significat expositum esse et

proscriptum. et in Orat. κατὰ Θεοκρίνου satis annotatum est, ἐκκειμένους esse τοὺς φαινόμενους, hoc est, reos, qui pendentes Latinis dicuntur. Plura vide in Annot. in Pandect. Ex edit. HERVAG.

Ἐπωνύμων] Ἀνδριάντες ἦσαν τῶν ἡρώων, ἀφ' ὧν καὶ αἱ φυλαὶ ἐπάνομοι ἦσαν. Ulpian. ad Leptineam. Collocatæ erant hæc statuæ in Ceramico urbeo, prope curiam Quingentorum. Exponebantur ante statuas hæc leges rogandæ, et quicquid cum populo debebat communicari. Cf. F. A. Wolfius in Proll. ad Lept. p. 387. vol. II. SPALDING.

ἠτίμωκεν] Σοφιστικῶς συνήγαγεν ὁ μὲ ἐλέγχας ἐν δικαστηρίῳ ἀτιμῶται. αὐτὸς δὲ μὴ ἐπέξελεθ' ὄν, ἑαυτοῦ κατέγνω (videl. ἀτιμίαν). Ulpian. IDEM.

λ'. Μόσχου] Ἦν τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον. Νικόδημος τις ἐκκοπεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐρήθη νεκρῶ, Εὐβούλου τοῦ πολιτευομένου ὧν εἰς τὰ μάλιστα φίλος. ἔπει ὧν ἐπολέμει (ὁ Εὐβουλος) τῷ ῥήτορι, καὶ οὗτος ἐκείνῳ ἐκ πολιτείας, ἰπποσατέδῃ (ὀρήτωρ), ὡς πείσας νέον ὄντα τὸν Ἀριστάρχῳ ἐπιθέσθαι τῷ Νικόδημῳ, καὶ διαφθεῖραι. — Σκοπεῖν ἄξιον τὴν ὑπερβολὴν τῆς φροήσεως· οὐτε γὰρ φανερῶς ὡς κατηγορῶς (τοῦ Ἀριστάρχου) λέγει, φίλος γὰρ ἦν οὐτε ὡς ἀπολογούμενος, ὑποπτον γὰρ (αὐτοῦ τοῦ Δημοσθένους), ὡς συμπράκτορος τοῦ φόνου τοῦ Ἀρ. γενοῦτος). ἀλλὰ μετὰς ἀμφῶν ἐχώρησεν ἢ δὲ αἰτία, ἀδολος, εἰ ἀληθὴς ἐστίν ἢ ψευδής. Ulpian. IDEM.

τοῦ φόνου, τοῖς τοῦ τετελευτηκότος οἰκείοις, χρήμαθ' ὑπισχνεῖτο δάσειν, εἰ τοῦ πράγματος ¹ αἰτιῶντο ἐμέ. καὶ οὔτε θεοὺς, οὐθ' ὀσίαν, οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ἐποίησατ' ἐμποδῶν τῷ τοιούτῳ λόγῳ· οὐδ' ὠκνησεν. ἀλλ' οὐδὲ, πρὸς οὓς ἔλεγεν, αὐτοὺς ἠσχύνθη, εἰ τοιούτο κακὸν καὶ τηλικαῦτον ἀδίκως ἐπάγει τῷ. ἀλλ', ἓνα ὅρον θέμενος παντὶ τρόπῳ με ἀνελεῖν, οὐδὲν ἐλλείπειν ᾤετο δεῖν, ὡς δέον, εἴ τις, ὑβρισθεὶς ὑπὸ τούτου, δίκης ἀξιοῖ τυχεῖν, καὶ μὴ σιωπᾶ, τούτου ἐξόριστον ἀνῆρῆσθαι, καὶ μηδαμῆ παρεθῆναι, ἀλλὰ καὶ λειψοταξίου γραφῆν ἠλωκίεσαι, καὶ ἐφ' αἵματι φεύγειν, καὶ μονοῦ προσ- 549
ηλωσθαι.

λά. Καίτοι ταῦθ' ὅταν ἐξελέγχηται ποιῶν, πρὸς οἷς ὑβριζέ με χορηγοῦντα, τίνος συγγνώμης, ἢ τίνος ἐλεύδι-
καίως τεύξεται παρ' ὑμῶν; ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸν, ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, νομίζω αὐτόχειρά μου γεγενῆσθαι τούτοις τοῖς
ἔργοις· καὶ τότε μὲν, τοῖς Διουσίοις, τὴν παρασκευὴν, καὶ
τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἀναλώματα ² πάνθ' ὑβρίζειν, νῦν δὲ
³ [τούτοις] οἷς ἐποίηε καὶ διεπράττετο, ἐκεῖνά τε, καὶ τὰ
λοιπὰ πάντα, τὴν πόλιν, τὸ γένος, τὴν ἐπιτιμίαν, τὰς

¹ αἰτιῶντο T.

² Deest πάνθ' T.

³ Absunt unci. T. R.

Ἄσσαν] Ita Editi et MSS. constantissime. Solus Wolfius ὀσίαν. Noster δ. λζ'. ὁ δεῖς — καὶ τὸ τῆς ὀσίας ὄ, τι δήπουτ' ἐστὶ τὸ σεμνόν, καὶ τὸ δαιμόνιον, συνδίδεται. TAYLOR.

Ἄκνησεν] Interpunctionem Parisina antiquiorem reduxi, colo dirimentem οὐδ' ἄκνησεν ab antecedentibus. Epiphonema est, superadditum absolutæ sententiæ. "Ne dubitavit quidem" videl. omne fas abrumper. SPALDING.

Δεῖν] Gateor meas aures non libenter admittere δεῖν, ὡς δέον, deinceps positum; fortasse quod Græco sermoni parum sunt assuetæ. Si abesset δεῖν (ut ex glossa natum), sensus τοῦ ᾄετο foret, quem vidimus supra δ. κβ'. constituerat, ἤξεν, hoc loco etiam facilius quam illo. cf. Morus ad Isocr. p. 64. N. e. IDEM.

ἠλωκίεσαι] Usitatius quidem ἑλωκίεσαι: sed Mæris utrumque, ἤλω et ἑάλω, admittit. IDEM.

Ἐφ' αἵματι φεύγειν] Φόνου δίκην ἔχειν. WOLF.

Προσηλοῦν] Προσηλοῦν, ἀναστροφῶν. vid. Heysch. Alb. 2. p. 1045. SPALDING.

λά. Καίτοι ταῦθ' ὅταν ἐξελέγχηται ποιῶν, πρὸς οἷς ὑβριζέ με χορηγοῦντα] Sed cum planum fecero hac cum commisisset, qua tandem venia dignus erit? Ubi καὶ τοι servit διαπορήσει. Id Cicero per at expressit in Ver. actione ult. "At quem admodum ipse sese induit priore actione?" id est, quomodo sese indicavit ipse et prodidit? καὶ τοι ποῖον αὐτὸς τρίπον περιβέλλικεν ἑαυτὸν ἐν τῇ προτερολογίᾳ; Vide Com. Bud. Ex edit. HERVAG.

Ἐξελέγχηται] Melius cum Ven. Baroc. Lind. Reg. a. Obsop. Aug. Vindob. et Ital. ἐξελεγχθῆ. TAYLOR.

Τούτοις] Rarior forma (τούτοις οἷς ἐποίηε) mutati accusativi, in relativo, cum antecedit ipsum demonstrativum: suppresso hoc, frequentissima. Attamen non ideo τούτοις, ut glossam, uncis inclusi; sed quia, eo sublato, νῦν cum ἐποίηε conjungi poterit, quod sensus flagitat. Simplicius dixisset: τούτοις δὲ, ἂν νῦν ἐποίηε: sed propter magnum, quod hic est, temporis momentum, νῦν antevertitur. Sic non erit, quare cum Reiskio de inversa vitioso structura queraris. SPALDING.

ἐλπίδας· εἰ γὰρ ἐν, ὧν ἐπεβούλευσε, κατώρθωσεν, ἀπάντων ἂν ἀπεστηθήμην ἐγὼ, καὶ ¹μηδὲ ταφῆναι προσυπῆρχεν οἴμοι μοι. διὰ τί, ἄνδρες δικασταί; εἰ γὰρ, εἴαν τις, παρὰ πάντας τοὺς νόμους ὑβρισθεὶς ὑπὸ Μειδίου, Κοηθεῖν αὐτῷ πειρᾶται, ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἕτερ' αὐτῷ παθεῖν ὑπάρξει, προσκυνεῖν τοὺς ὑβρίζοντας, ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις, οὐκ ἀμύνασθαι, κράτιστον ἔσται.

λβ'. Ἀλλὰ μὲν, ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ προσεξείργασται ταῦτα τῷ Ἐδελυρῷ τούτῳ καὶ ἀναιδεῖ, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

Διονύσιος Ἀφιδναῖος, Ἀντίφιλος Παιωνιὸς, διαφθαρέντος Νικοδήμου, τοῦ οἰκείου ἡμῶν, βιαιῶς θανάτῳ ὑπὸ Ἀριστάρχου τοῦ Μύσχου, ²ἐπεξῆμεν τοῦ φόνου τὸν Ἀριστάρχου. αἰσθόμενος δὲ ταῦτα Μειδίας, ὁ νῦν κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ᾧ μαρτυροῦμεν, ἔπειθεν ἡμᾶς, διδοὺς κέρματα, τὸν μὲν Ἀριστάρχον ἀθῶον ἀφεῖναι, Δημοσθένη δὲ τὴν γραφὴν τοῦ φόνου παραγράψασθαι.

¹ οὐδὲ R.

² ἐπεξῆμεν T.* ἐπεξήμεμεν R.

Διὰ τί, ἄ. δ.] Interrogat et non respondet recta, sed ἀποσιωπῆται ulitur, cum Judices ipsi rem satis intelligant, Midiae violentiam in causa esse. WOLF. Abrupta videtur quibusdam (ut Reiskio) oratio, nulla praesertim questionis subjecta responsione. Monet Buttmanus, abesse ᾧ ante vocativum: idque ulceris vestigium esse putat. Tentat idem haec: διὰ τί οὖν τις δικάσεται; pro διὰ — δικασταί. Elegans conjectura; quam mihi tamen non persuadet. Etiam magis hanc crederem argumentationem, nisi ad superiora respiceretur in illo διὰ τί; Neque additur ubique illud ᾧ. Mente expleo sententias hunc in modum: διὰ τί — τοσαύτη συμφορᾷ πεπεισσοίμι ἂν; Respondet aliquis: ὅτι ἡμῶν τὸν Μειδ. Regerit orator: Οὐδὲν λέγεις. εἰ γὰρ κ. τ. λ. Integras sententias subaudiri ante γὰρ, quod ad suppressa retro spectat quodammodo, notum est. Ergo cum Ulpiano, H. Wolfio, et Augero ἀποσιώπησιν et ego hic agnosco. SPALDING.

λβ'. Διαφθαρέντος Νικοδήμου] Historiam hanc de caede Nicodemi narrat Ulpianus ad locum, Scholiastes item ad Aeschinam περὶ παραπρεσβ. §. 46. et Athenæus l. 13. Vide praeterea eundem Aesch. ibid. §. 52. et Orat. c. Timarch. versus finem. ΤΑΥΣΟΡ.

¹ ἐπεξῆμεν] ² ἐπεξήμεμεν (sic Wolfius) pro

ἐπεξήμεμεν, et fortasse τῷ Ἀριστάρχῳ. Τὸ γὰρ ἐπεξείναι καὶ ἐπεξελθεῖν δοτικῆ συντάσσεται. WOLF. Rectissime i subscriptis τῷ η H. Wolfius, quod perpetuo omitti, cum subscribendum est, in codd. maxime vetustioribus ad eandem formam, ἦμεν, monet Brunckius ad Arist. Plut. 659. Pro singulari sua confidentia Reiskius de suo dedit ἐπεξήμεμεν. Idem, qui hic simplicissimam κέρσεως formam non agnoscit, defendit insolentem mox structuram ἐπεξείναι Ἀριστάρχου acc. cas. pro Ἀριστάρχῳ, quod vult H. Wolfius. Vellem exemplis firmasset, quod ait etiam accusativo jungi ἐπεξείναι. Mihi nullum ejusmodi structurae succurrit. SPALDING.

² ἐπεξείναι] Πείθειν ἐπεχείρει. WOLF.

Κέρματα] Legendum videtur χεῖματα. Nec enim verisimile est, Midiam nummis minutulis oblati, sed notabili aliqua pecuniae summa promissa, tantum facinus illis persuadere voluisse. JURIN. Non est nihili dubitatio Jurini de hoc vocabulo, qui malit χεῖματα, cum absurdum videatur minutis numulis corrumpere hosce homines voluisse Midiam. Nisi forte indignatio est corruptionem rejicientiam. Saltem difficilior vox non videtur faciliiori mutanda esse. SPALDING.

Δημοσθένη δὲ τὴν γραφὴν τοῦ φόνου παραγράψασθαι] Hoc in loco παραγράφομαι, non tam praescribere significat et accipere,

¹ Λαβὲ δὴ μοι καὶ τὸν περὶ τῶν δωρεῶν νόμον. ἐν ὅσῳ δὲ τὸν 550
νόμον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λαμβάνει, βούλομαι μικρὰ
πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, δεηθεῖς ὑμῶν ² ἀπάντων· πρὸς Διὸς καὶ
θεῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ πάντων, ὧν ἂν ἀκούητέ
³ μου, τοῦθ' ὑποθέντες ἀκούετε τῇ γνώμῃ, τί ἂν, εἴ τις
ἐπάσχε τοιαῦθ' ὑμῶν, ἐπιείει, καὶ τίνα ἂν εἶχεν ὄργην
ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν ⁴ ποιῶντα. ἐγὼ γὰρ ἐνηνοχῶς χαλε-
πῶς ἐφ' οἷς περὶ τῆν λειτουργίαν ὑβρίσθην, ἔτι πολλῶ χα-
λεπώτερον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτοις τοῖς μετὰ ταῦτα
ἐνήνοχα, καὶ μᾶλλον ἠγανακτήηκα. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς πέ-
ρας ἂν φήσειέ τις εἶναι κακίας, ⁵ καὶ τίνα ὑπερβολὴν ἀναι-
δείας καὶ ὠμότητος καὶ ὑβρεως, ἀνθρώπος εἰ ποιήσας δεινὰ,
νῆ Δία, καὶ πολλὰ, ἀδίκως τινὰ, ἀντὶ τοῦ ταῦτ' ἀνα-
λαμβάνειν καὶ μεταγιγνώσκειν, ἔτι πολλῶ δεινότερα
⁶ ὕστερον ἄλλα προσεξεργάζοιτο, καὶ χρῶτο τῷ πλουτεῖν,
μὴ ἐπὶ ταῦτα ἐν οἷς, μηδένα βλάπτων, ⁷ αὐτὸς ἀμεινόν τι
τῶν ἰδίων θήσεται, ἀλλ' ἐπὶ τὰναντία, ἐν οἷς ἀδίκως ἐκ-
βαλὼν τινὰ καὶ προπηλακίσας, ⁸ αὐτὸν εὐδαιμονιεῖ τῆς
περιουσίας; ταῦτα τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντα τού-
τω πέπρακται κατ' ἐμοῦ· καὶ γὰρ αἰτίαν ἐπήγαγέ μοι
φόνου ψευδῆ, καὶ οὐδὲν ἐμοὶ προσήκουσαν, ὡς τὸ πρᾶγμα
αὐτὸ ἐδήλωσε. Καὶ γραφὴν λειποταξίου με ἐγράψατο,
τρεῖς αὐτὸς τάξεις λελοιπῶς. καὶ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμά-

¹ λάβε T. R. ² ἀπάντων, -- δικασταί, T. ἀπάντων πρὸς -- δικασταί R. ³ Deest μου. T.
⁴ ποιῶντα; T. ⁵ ἢ καὶ T. ⁶ Deest ὕστερον. T. ⁷ αὐτὸς R. ⁸ αὐτὸν R.

quam accusationem transcribere et trans-
ferre, vel Demosthenem praterea¹ accusare,
et in eum, praterito alio, accusationem
crimenque intendere. Plura in Commen-
tariis Bud. ubi etiam περὶ παραγραφῆς
ex Quintiliano. Ex edit. HERVAG.

Τὴν γραφὴν τοῦ φόνου π.] Ἀναδεῖναι τὴν
αἰτίαν τοῦ φόνου. WOLF.

Παράγραφασθαι] Reiskium optime ce-
pisse hujus vocabuli sensum credo. Est
prater jus et fas accusare. SPALDING.

Λαβῆ] Oxytonum contra omnes edd.
feci imperativum ex præcepto Mæridis.
IDEM.

Λαμβάνει] De hujusmodi artificio ora-
torio in scriptis etiam orationibus extem-
poralitate (τὸ αὐτοσχέδιον) simulandi,
vide elegantem F. A. Wolfii disputati-
onem ad Lep. in. §. ιβ. fin. Præter loca
ibi tractata vid. Verr. lib. 3. c. 10. ubi

nutus scribæ, et c. 25. ubi risus Apronii
in judicio ipso, tangitur. Ulpianus quoque
in nostro loco schema agnoscit. IDEM.

Ἀπάντων] Ita distinguendum: ὑμῶν
ἀπάντων πρὸς Διὸς — ἀκούετε τῇ γνώμῃ.
MARKLAND.

ὑποθέντες] ὑποθέντες τῇ γνώμῃ, τουτέ-
στιν, αὐτῶ διανοηθέντες καὶ ὑπολαμβάνοντες.
WOLF.

τούτοις] ἐπὶ τούτοις. MARKLAND. Vid.
add. ἐπὶ ante τούτοις. AUGER. Malim
cum Marklando et Reiskio, ἐπὶ præmitti
τῷ τούτοις. SPALDING.

ὑπερβολὴν] Rectius hæc et feliciter ver-
tit Hier. Ferro Italus: Percioche che fine,
per Dio, al far male si porrà, o che maggio-
re isfacciataggine, crudeltà, o ingiuria
aspetteremo, che etc. TAYLOR.

ταῦτ' ἀναλαμβάνειν] Ἐπανορθῶν καὶ με-
ταβιβάζει. WOLF.

των, — τουτὶ γὰρ αὖ μικροῦ παρῆλθέ¹ με εἰπεῖν —, ἃ Πλούταρχος, ὁ τούτου ξένος καὶ φίλος, διεπράξατο, ὡς ἐγὼ αἰτίος εἰμι, ²κατεσκευάσε, πρὸ τοῦ τὸ πρᾶγμα γενέσθαι πᾶσι φανερὸν διὰ Πλουτάρχου γεγονός· καὶ τελευ-
 551 τῶν, βουλεύειν μου λαχόντος, δοκιμαζομένου κατηγόρει. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑπέρδεινόν μοι περιέστη· ἀντὶ γὰρ τοῦ δίκην, ὧν ἐπεπόνθειν, λαβεῖν, δοῦναι πραγμάτων, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσῆκεν, ἐκινδύνεον. καὶ ταῦτα πάσχω ἐγὼ, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν διεξέρχομαι ³νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, ἐλαυνόμενος, οὐκ ὧν οὔτε τῶν ἐρημοτάτων, οὔτε τῶν ἀπόρων κομιδῇ, οὐκ ἔχω, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅ τι χρὴ ποιῆσαι. εἰ γὰρ εἰπεῖν τι καὶ περὶ τούτων ἤδη δεῖ, οὐ μέτεστι τῶν ἴσων, οὐδὲ τῶν ὁμοίων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοὺς πλουσίους τοῖς πολλοῖς ἡμῶν· οὐ μέτεστιν· οὐ· ἀλλὰ καὶ χρόνοι τούτοις τοῦ δίκην ὑποσχεῖν, οὓς ἂν αὐτοὶ βούλωνται, δίδονται· καὶ τὰ δικήματα ἔωλα τὰ τούτων ὡς ὑμᾶς καὶ ψυχρὰ ἀφικνεῖται. τῶν δ' ἄλλων ἡμῶν ἕκαστος, ἂν τι συμβῆ, πρόσφατος κρίνεται. καὶ μάρτυρές εἰσιν ἔτοιμοι τούτοις, καὶ συνήγοροι πάντες εὐτρεπεῖς καθ' ἡμῶν· ἐμοὶ δὲ οὐδὲ τάληθ' μαρτυρεῖν ἐθέλοντας ὄρατε ἐνίους.

λγ'. Ταῦτα μὲν οὖν εἶποι τις ἂν, οἶμαι, Θρηνῶν. τὸν δὲ νόμον μοι λέγε ἐφεξῆς, ὡσπερ ἠρξάμην. Λέγε.

¹ μοι T.² κατεσκευάσε T.³ νυν T.

Παρῆλθέ μοι] Με conjecit Cl. Wolfius, quo pacto legitur in optimo Aug. et Regg. α. β. Deinde legit etiam v. 5. λαχόντος καὶ δοκιμαζομένου, consentiente Baroc. TAYLOR. cf. supra p. præc. not. λαμβά-
 νει. SPALDING.

Πλούταρχος] Plutarchus Eretriae in Eubœa tyrannus contra Philippum Atheniensium opem imploraverat, cui suppetias ire ad suscipiendum bellum ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν solus tum vetabat Demosthenes. Cum autem vinceretur ejus sententia, missæ sunt copiæ, Phocione et Hegesilao ducibus. Experti vero sunt deinde Athenienses, οἷα τῶν ἔντων ἀνδρῶσαν οὐδένας πάποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων, οἷς ἐβόηθησαν, deficientibus Eubœensibus, quippe qui libertati suæ timerent ab ipsis iis copiis Atheniensium. cf. Orat. Dem. de pace, §. β'. IDEM.

Δοκιμαζομένου] Examen subire coge-

bantur, generis et ætatis et vitæ antea, quicunque sorte senatores exissent. IDEM.

[Ὁμοίων] Νόμων Obsop. Ital. et Vindob. Sed vulgata amplector. Modo, v. 14. pro τοῖς πολλοῖς, τοῖς λοιποῖς iidem Ital. et Vindob. Idem corrigere ἡμῶν. Non enim dicitur multi e nobis, sed oppositio est inter τοὺς πλουσίους, et ἡμᾶς τοὺς πολλοὺς. Quod quantum intersit vel me silente animadvertis probe, mi bone Lector. Vide interea, quæ dixi ad §. μ'. fin. TAYLOR. Valde placet Taylori emendatio ἡμῶν mutantis in ἡμῶν. Non tamen dixerim, an frequenter apud scriptores pronomen postponatur, cum usitatissimum sit; ἡμῶν τοῖς πολλοῖς. Fortasse tamen ἡμῶν eundem habet sensum et est τ. π. ἢ. pro his, τοῖς πένησι τῶν Ἀθηναίων. SPALDING.

Χρόνοι] Mora, ut supra §. κδ'. in testimonio. IDEM.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις Ἀθηναίων λαμβάνῃ παρά τινος, ἢ αὐτὸς ἰδιῶ ἑτέρῳ ἢ διαφθέρῃ τινὲς ἐπαγγελλόμενος, ἐπὶ βλάβῃ τοῦ δήμου, καὶ ἰδίᾳ τινὸς τῶν πολιτῶν, τρόπῳ ἢ μηχανῇ ἤτιμιον, ἄτιμος ἔστω καὶ παῖδες καὶ τὰ ἐκείνου.

Οὕτω τοίνυν οὗτός ἐστιν ἀσεβὴς ἄνθρωπος καὶ μιαρὸς, καὶ πᾶν ἂν ὑποστάς εἰπεῖν καὶ πράξαι, — εἰ δ' ἀληθὲς, ἢ ψεῦδος, ἢ πρὸς ἐχθρὸν, ἢ ³ φίλον, [ἢ] τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ⁴ οὐδ' ὀτιοῦν διορίζων —, ὥστ' ἐπαιτιασάμενός με φόνου, 532

¹ ἰδιῶ T.

² Deest ἰδίᾳ. T.

³ φίλον, ἢ T. φίλον ῥ, R.

⁴ οἰδοτιοῦν T. R.

λγ'. Ἐπὶ βλάβῃ Ad nocendum populo, adde, vel alicui civium. Nam legendam puto: ἢ τινὸς τῶν πολιτῶν, non καὶ τινὸς. JURIN.

Καὶ τινος τῶν πολιτῶν Ita lege, non καὶ διὰ τινος. Et [v. 7.] εἰπεῖν καὶ πράξαι. hoc malo, quam διαπράξαι, διαπράξασθαι facilius admitterem. Et εἰτ' ἀληθὲς, non εἰ δ'. Et [p. 81. v. 3.] εἴσατε δ' ἀρχιθεωροῦντα, ut et Ulpianus, et Obsopæus, et Felicianus habent, non ἀρχιερῶντα. WOLF. Examinemus singula. Primo ab omnibus Codd. tam editis, quam MStis, alteram lectionem recipi video καὶ διὰ τινος. Codex Ital. cum habeat καὶ ἰδίᾳ τινὸς, idem velle videtur. Error enim vocis ἰδίᾳ oritur ex vicinia verbi præcedentis. Tu ipse, Wolfi, bene reddidisti lectionis antiquæ sensum in ista tua interpretatione: bene etiam Italus: o per mezzo d' alcun cittadino. Non nego itaque vim et genium tuæ correctionis, si per Codd. liceret. Deinde διαπράξαι habent Edditi. et MSti præstantiores, Felic. Man. Vindob. Obsop. et Aug. Forte καὶ δὴ πράξαι, Sino Fabricius. Quod inutile et otiosum. Proxime εἰ δ' ἀληθὲς cum vulgatis, non εἰτ' ἀληθὲς. Si hæc verba esque ad διορίζων mecum parenthesi includas, illud rectissime se habere sentias. Ultimo, istud ἀρχιθεωροῦντα est probum, ἀρχιερῶντα uno nititur Aldino. De ἀρχιθεωροῖς vide, quæ diximus ad Marmor Sandvicense. Hoc vero comma cum Italico Interprete, non cum Wolfio, veritas ita: Hora costui è si inipio, e scelerato huomo, et a fare et a dire ogni cosa così audace (ne se e vera o falsu, ne verso nimico o amico, e simil cose, fu niuna distintione) che quantunque m' habbia incolpato d' homicidio — nondimeno etc. ΤΑΥΛ.

Ἡ τὰ τοιαῦτα. Forte καὶ τὰ τοιαῦτα. MARKLAND. Uncis inclusimus vocabulum ἢ, quod tenebras offundit loco alias clarissimo. Est enim, ut recte monet Reiskius, frequens apud Dem. forma subijciendi, post longiorem variarum rerum

enumeratarum seriem, τὰ τοιαῦτα, quo singula ea in unum comprehenduntur et quasi ἀνακεφαλαιοῦνται. Ab hujusmodi locutione alienum esse ἢ me tacente unusquisque sentiat. Poterat autem facile a librario, aliud agente, iterari etiam hic. Reiskii ratio, qua hanc literam ita signat: ῥ, et putat pendere vocem ab εἰ, quod antecedit, auctoritate Græci sermonis carere mihi videtur, et debet ille exempla conjunctivi huic particulae (εἰ) juncti apponere; cf. Vig. Zeun. 490. et Hoogen. 227. Lectio est in margine Parisino, auctore carens illa, τοιαῦτα ἄλλα (pro τοιαῦτα, ἀλλ') quam neglexit Reiskius in varietate lect. Ea possit blandiri lectori, si quis immemor sit usus Demostheni peculiaris ἐν ταῖς: ἀλλ' οὐδ' ὀτιοῦν. ἀλλὰ ibi est pro mera intentione negationis, quasi dicas: non modo parum, sed ne minimum quidem: SPALDING.

Ὡστ' ἐπαιτιασάμενός με φόνου — περιεῖδε ταῖς σεμναῖς θεαῖς ἱεροποιῶν αἰρεθέντα. Hic qui me cadis crimine reum facere instituit, cum ego a curia sacrificulus tertius designatus sum e numero omni civium; ut sacrum pro populo Deabus venerandis facerem (sic enim Eumenidas appellabant) nulla intermissione obtulit quo minus sacrificium aspicerer. Purgare se vult Demosthenes suspicionē conscientiaæ cædis, quam ei inimicus objecerat. Summa autem fuit cura antiquis vindicandarum cædium. In curia enim Areopagitarum sacrum fiebat Eumenidibus, quas σεμναῖς θεαῖς vocant, bene ominandi gratia. eas enim existimari volebant ejus esse curiaæ præsides, in qua sicarii judicabantur, tanquam vindicæ, ultricesque hominum necatorum. Quibus sacrificuli ob id tres erant instituti, id est, ἱεροποιοί. Notandum præterea, quod in Arcopago cædes consultæ judicabantur, id est, φόνου ἐκ πρηνείας, non autem, ἀκούσειοι. Plura vide in Annotationibus poster. in Pandect. Ex edit. HERVAG.

καὶ τοιοῦτο πρᾶγμα ἔπαγαγὼν εἶασε μὲν με εἰσιτήρια ὑπὲρ τῆς βουλῆς ἱεροποιῆσαι, καὶ θῦσαι, καὶ κατάρξασθαι τῶν ἱερῶν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὅλης τῆς πόλεως, εἶασε δ' ἀρχιθεωροῦντα ἀγαγεῖν τῷ Δίῃ τῷ¹ Νεμείῳ τὴν κοινὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως θεωρίαν· περιεῖδε δὲ ταῖς σεμναῖς θεαῖς ἱερο-

¹ Νεμείῳ T. R.

Εἰσιτήρια] Ἐγίνετο θυσία μελλούσης εἰσεῖναι τῆς βουλῆς εἰς τὸ βουλευτήριο, ὥστε κατὰ γνώμην ἀπαντῆσαι τῶνπραγματῶν τὴν σέψιν καὶ ταύτην ἐκάλου εἰσιτήρια. Ulpian. SPALDING.

Νεμείῳ] Contra omnes edd. et Codd. εἰσεῖναι huic nomini. Nusquam enim invenio Δία Νέμιον, qui quam facile a male pronuntiant potuerit ex Νεμείῳ corrumpi, in promptu est. Ἀρχιθεωροῦντα recte sic exponit Ulpianus: ἀρχόντα θεωρῶν. θεωροὶ δὲ ἦσαν οἱ τὰς θυσίας τοῖς ἔξω θεοῖς ἀποφύροντες. Nota theoria ex historia Socratis. IDEM.

Ταῖς σεμναῖς θεαῖς] Ταῖς Ἐρινύσιν ἢ Εὐμενίστι, Furiis, quæ κατ' εὐφημισμὸν Venerandæ Deæ vocantur. WOLF. Sollicitavit hunc locum Philippus Iacobus Maussacus doctus Vir in suis ad Harporationem notis, pag. 260. et adeo audacter pronunciat, eum esse corruptum, ut fere minetur plagas iis, qui contrarium sentiunt. Sed quibus viris? Ulpiano primum, antiquo Demosthenis scholiastῃ, deinde Budæo, Sigonio, et omni ferme Eruditorum catervæ. Operæ pretium est audire ejus verba. Sic igitur ille de hoc Demosthenis loco: Quæ verba hactenus ita lacera et corrupta remanserunt, nec est ullus ex his, qui aliquid in Demosthenem contulerunt, qui non crediderit, veram esse hanc hujus loci lectionem, et qui non concluderit cum Ulpiano ex horum verborum auctoritate, tres tantum fuisse Dearum illarum ἱεροποιούς. Ulpianus: τρεῖς δὲ ἴσως ὑπέστησεν, ἐπεὶ καὶ τρεῖς δοκοῦσιν εἶναι θεαί. Eandem opinionem amplectati sunt viri doctissimi post illum, Budæus, Sigonius, et omnis ferme Eruditorum caterva. Nos primi monere volumus, textum Demosthenis sic corrigi: περιεῖδε ταῖς σεμναῖς θεαῖς ἱεροποιῶν αἰρεθέντα ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν καιρῶν καταρξάμενον. Ex περὶ τῶν fecerunt τρίτον Notarii, et vocem καιρῶν prætermiserunt. Quæ cum ita se habeant, corrui omne fundamentum, quo suffulta videbatur sententia prior; ex verbis

enim Demosthenis conjiciebant omnes, tres tantum fuisse ἱεροποιούς Eumenidum. Sed non sufficit, corruisse fundamentum, nisi tota domus aut ædificium susque deque vertatur et pessundet. Superest probandum, decem fuisse ἱεροποιούς Venerandarum Dearum, ut nostra melius adstruat opinio: quod exsequimur breviter, ne vadimonium videamur deserere. Nam fidejussorem dabimus Dinarchum, qui est solvendo, et in Orat. κατὰ Λυκούργου εὐδύνων, quæ nobis perit, ita locutus est: καὶ τὰς σεμνάς θεὰς, αἷς ἐκείνοις ἱεροποιούς καταστὰς, δέκατος αὐτός. Quisquis ille erit, qui in posterum ibit inficias, et hæc negare audebit, ne cerritus ille, et qui ad Prætozem et cognatos amandetur, dignus erit. Hæc Maussacus maximo verborum apparatu, et salis quidem pro imperio minas agit cum omnibus literatis. Sed tandem modestius agat, et bacchari desinat, vel illi sua verba reddentur, et pro cerrito circumferri jubebitur, qui tam confidenter ex loco Dinarchi, et oratione, quæ non exstat, textum Demosthenis antiquissimis Ulpiani scholiis confirmatum, et optimum sensum habentem, mutare non erubescit, et ex τρίτον αὐτὸν facit καὶ περὶ τῶν αὐτῶν καιρῶν, sine necessitate, sine verisimilitudine, additis decem literis. Sed dicat, si potest, quare potius Demosthenes ex Dinarcho, quam Dinarchus ex Demosthene corrigendus: nam multo facilius ex δέκατος fiet τρίτος, quam ex τρίτον αὐτὸν fiat καὶ περὶ τῶν αὐτῶν καιρῶν, ut vult Maussacus. Sed demus, Dinarchi locum non esse ex Demosthene corrigendum, (quod facio lubens, utpote qui credam, utrumque locum esse sanum) quis nobis præstet, non variasse numerum τῶν ἱεροποιῶν, prout res exigebat, vel ex populi libitu, vel ex oraculorum monitis, vel ex vatium responsis? Quis denique negare potest, non potuisse ex illis decem, de quibus loquitur Dinarchus, (si numerus ille fuit ordinarius et status, quod non probatur) populum tres eligere ἐξαιρέτους ad sacrificium quoddam, vel ad θεωρίαν, i. e. sacram legationem, vel aliud quod ministerium sacrum exsequendum? Certe quod ait Demosthenes τρίτον αὐτὸν, non παρέλκει, sed ad ejus dignitatem augendam

ποιὸν αἰρεθέντα ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων τρίτον αὐτὸν, καὶ καταρξάμενον τῶν ἱερῶν. ἄρ' αὖν, εἴγ' εἶχε στιγμήν, ἢ σκιὰν τούτων, ἧν κατεσκευάζε κατ' ἐμοῦ, ταῦτ' αὖν εἶασεν; ἐγὼ μὲν οὐκ ¹οἶμαι. οὐκοῦν ἐξελέγχεται τούτοις ἐναργῶς, ὕβρει ζητῶν με ἐμβαλεῖν ἐκ τῆς ²πόλεως. ἐπειδὴ τοῖνυν τούτο τὸ πρᾶγμα οὐδὲ καθ' ἐν, πανταχῇ στρέφω, οἷός τ' ἦν ἀγαγεῖν ἐπ' ἐμέ, φανερώς ἤδη δι' ἐμέ τὸν Ἀρίσταρχον ἐσυκοφάντει, καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ· τῆς δὲ βουλῆς περὶ τούτων καθημένης, καὶ σκοπούμενης, παρελθὼν οὗτος ἀγνοεῖτ', ἔφη, τὸ πρᾶγμα, ὦ ³βουλή; καὶ τὸν αὐτόχειρα ἔχοντες, λέγων τὸν Ἀρίσταρχον, μέλλετε καὶ ζητεῖτε, καὶ ⁴τετύφωσθε; οὐκ ἀποκτενεῖτε; οὐκ ἐπὶ τὴν οἰκίαν βαδιεῖσθε; οὐχὶ συλλήψεσθε; καὶ ταῦτ' ἔλεγεν ἢ μιὰρὰ καὶ ἀναιδῆς αὐτῆ κεφαλῇ, ἐξεληλυθὼς τῇ προτεραΐᾳ, παρ' Ἀριστάρχου, καὶ χρώμενος ὡς περ' ἄν ἄλλος τις αὐτῷ τὰ πρὸ τούτου, καὶ, ὅτ' ἠτύχει, πλεῖστα παρῆσχηκός τις πάντων ἐκείνου πράγματά μοι, περὶ τῶν πρὸς τοῦτον διαλλαγῶν.

λδ'. Εἰ μὲν οὖν εἰργάσθαι τι τούτων, ἐφ' οἷς ἀπόλωλεν, ἠγούμενος τὸν Ἀρίσταρχον, καὶ πεπιστευκῶς τοῖς τῶν αἰτιασαμένων λόγοις, ταῦτ' ἔλεγε· χρῆν μὲν οὐδ' οὕτω με-

¹ οἶμαι T.² πατρίδος T. R.³ βουλή, T.⁴ τετύφωσθε. T.

pertinet: nam quo pauciores fuerant, eo digniores videbantur, et phrasis τρίτος αὐτός manat ex puriore Hellenismo. Ea usus est sæpe Thucydides. Sed et ipse Dinarchus in loco a Maussaco citato, δέκατος αὐτός, debebat monere eum, ut prurium suum corrumpendi, non corrigendi, Demosthenis sedaret, et ab hoc loco manus suas contineret. Ego certe cum Ulpiano, Budeo, Sigonio, malo cerritus vocari, quam esse Maussaci nimix confidentiæ hoc loco συνδιασώτης. PALMER. Maussacus, notante eruditissimo Valesio, emendationem suam ex Etym. M. mutuo sumsit, qui ita laudat hunc locum Demosthenis. Ineptam tamen crisin vocat idem Valesius, hominemque ait modestius egisse, si contentus fuisset dicere, καὶ τρίτον αὐτὸν καταρξάμενον τῶν ἱερῶν, in qua emendatione tantum καὶ transponitur. TAYLOR. οὕτω καλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὰς Ἐρινύδας. Harpocration. Vocem ἱεροποιός vide expositam §. μζ'. fin. Not. SPALDING.

Ἐξελέγχεται] Restitui ex Edit. Benenati et MSS. Baroc. Lind. Vindob. et Ital. Vulgo ἐξελέγχεσθαι. TAYLOR.

Πόλεως] Veriorem lectionem credo hanc Paris. ε. vulgata πατρίδος. SPALDING.

Δι' ἐμέ] Cum Demosthenem ipsum non posset, amicum ejus vexavit. Non multo post, in eandem sententiam dicit, §. λδ'. λέγων δὲ καὶ κατατιμώμενος ταῦτα ἕνεκα τοῦ συκοφαντεῖν ἐμέ. In variis lectionibus annotatum est δι' ἐμοῦ [ita legunt MSS. Ald. Felic. et Manut. Regg. a. 6. e. Ital. Vind. Liudemb. Baroc. et Ulpianus] sed illud melius. Μετ' ἐμέ, post me, vel, me relicto, rectius legi videretur. WOLF. Fallitur Vir doctissimus: δι' ἐμέ me explicatur in sequentibus, §. λδ'. ἕνεκα τοῦ συκοφαντεῖν ἐμέ. TAYLOR. Wolfius: me relicto. Immo: mea causa, vel, propter me, nempe ut facti invidiam ad me derivaret. JURIN.

λδ'. χρῆν μὲν οὐδ' οὕτω] Legendum ἐχρῆν. IDEM.

553 τρία γὰρ δίκη παρὰ τῶν φίλων ἔστιν, ἂν τι δοκῶσι πεποιθηκέναι δεινόν, μηκέτι τῆς λοιπῆς φιλίας κοινωνεῖν. τὸ δὲ τιμωρεῖσθαι καὶ ἐπεξίεναι, τοῖς πεπονθόσι καὶ τοῖς ἐχθροῖς καταλείπεται. ὅμως δ' ἔστω τούτῳ γε συγγνώμη. εἰ δὲ¹ ἄλῶν μὲν κοινωνήσας, καὶ ὁμωρόφιός γενόμενος, ὡς οὐδὲν εἰργασμένῳ, φανήσεται, λέγων δὲ καὶ καταϊτιώμενος ταῦθ' ἔνεκα τοῦ συκοφαντεῖν ἐμέ' πῶς οὐ δεκάκις, μᾶλλον δὲ μυριάκις, ἔστ' ἀπολωλέναι δίκαιος; ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ τῇ² μὲν προτεραίᾳ, ὅτε ταῦτ' ἔλεγεν, εἰσεληλύθει, καὶ διείλεκτο ἐκείνῳ τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν³ αὖ — τοῦτο γάρ, τοῦτο οὐκ ἔχον ἔστιν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι — εἰσελθὼν οἴκαδε ὡς ἐκεῖνον, καὶ ἐφεξῆς οὕτως καθεζόμενος, τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, παρόντων πολλῶν, μετὰ τοὺς ἐν τῇ βουλῇ τούτους λόγους, ἐν οἷς αὐτόχειρα, καὶ τὰ δεινότατα εἰρήκει τὸν Ἀρίσταρχον, ὥμυνε μὲν κατ' ἐξωλείας μηδὲν εἰρηκέναι περὶ αὐτοῦ φλαῦρον, καὶ οὐδὲν ἐφρόντιζεν ἐπιιορκῶν, καὶ ταῦτα παρόντων τῶν συνειδόντων ἠξίου δὲ καὶ πρὸς ἐμέ⁴ αὐτῷ δι' ἐκείνου γίνεσθαι τὰς διαλύσεις· καὶ τούτων τοὺς παρόντας ὑμῖν καλῶ⁵ μάρτυρας. Καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον

¹ λαλῶν μὲν, καὶ ὅμως, γινόμενος T. * ἄλῶν μὲν κοινωνός, καὶ ὁμωρ. γινόμενος R.

² Deest μὲν. T.

³ Deest αὖ. T.

⁴ αὐτῷ R.

⁵ μάρτυρας. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. T. μάρτυρας. [Μάρτυρες.] R.

Ὅμως δ' ἔστω τούτῳ] S. τῷ γενομένῳ τούτῳ, τῷ Μειδίᾳ βδελυρῶ ὄντι ἀνδράπων, καὶ ἀλογίστως πάντα τολμῶντι. Melius hoc quam τούτῳ γε. WOLF.

Τούτῳ] Τούτων. MARKLAND. Puto τούτου. JURIN.

Ei — γενόμενος] Expressi locum ut exhibetur ab Henr. Stephano in Thesouro ad voc. ἄλς. Dicit ille sic legi eum in optimis et vetustissimis Codd., qui sunt profecto Parisini ii, quibus si ad finem usque uti per vitam licuisset Morelio in emendando Demosthene, jam diu in ora editionis Parisinæ vidissemus præstantissimam hanc lectionem. Nunc Lambinus vicarius illius diligentia accitus, levi, quod aiunt, brachio negotium tractans, neglexit unicum hujus loci constituendi præsidium. Reiskius, qui Stephanum non videtur evolvisse, in eandem fere lectionem conjectura incidit ingeniosissima, deductus scriptura Aug. pr. ubi legitur αλῶν sine spiritu. Vulgata sic habet: εἰ δὲ, λαλῶν μὲν καὶ ὁμωρόφιός γινόμενος. ἀλῶν κοινωνεῖν

est mensæ consortem, conviviam alicujus esse. SPALDING.

τῇ προτεραίᾳ ὅτε] F. τῇ προτεραίᾳ ἢ ἔτε. Vid. Lect. Lysiac. cap. 1. deinde τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν. TAYLOR. Ita quoque Augerus.

Τοῦτο γάρ, τοῦτο οὐκ ἔχον ἔστιν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας] Hoc scelus nullo scelere superari potest. opponitur enim τῇ ἐλλείψει ἢ ὑπερβολῇ. De quo etiam κατὰ Ἀφόβου. Ex edit. HERVAG.

Μηδὲν εἰρηκέναι περὶ αὐτοῦ φλαῦρον] Φλαῦρον et φαῦλον in MSS. sæpius confunduntur, uti in hoc loco, et rursus ῥ. λέ. Earum autem vocum significationes dirimit Eranius Philo, quem nuper edidit bono rei literariæ natus Cl. Valckenaer: φλαῦρον καὶ φαῦλον διαφέρει. φλαῦρον μὲν γὰρ ἔστι τὸ μικρὸν καὶ κοῦφον κακόν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. Quod quam recte dixit, non definio. TAYLOR.

Αὐτῷ] Αὐτῷ, sibi ipsi. MARKLAND.

Μάρτυρες] Vix credo, hic adesse Testes, qui infra de hac re adducuntur, sc. ῥ. λέ.

δὲ ἀσεβῆς, λέγειν ὡς φονεὺς, καὶ πάλιν, ὡς οὐκ εἶρηκε ταῦτ', ἀπομνύναι· καὶ φόνον μὲν ὀνειδίξειν, τούτῳ δ' ὀμωρόφιον γίνεσθαι; καὶ μὲν ἀφῶ τούτον ἐγὼ, καὶ προδῶ τὴν ὑμετέραν καταχειροτονίαν, οὐδὲν, ὡς ἔοικεν, ἀδικῶ. ἂν δ' ἐπεξίω, λέλοιπα τὴν τάξιν, φόνου κοινωνῶ, δεῖ με ἀνηρπάσθαι. ἐγὼ δ' αὖ τούναντίον ¹ οἴομαι· εἰ τούτον ἀφήκα, λελοιπέναι μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν τοῦ δικαίου τάξιν, φόνου δ' ἂν εἰκότως ἐμαυτῷ λαχεῖν. οὐ γὰρ ἦν μοι δήπου βιωτὸν τοῦτο ποιήσαντι.

λέ. Ὅτι τοίνυν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Λυσίμαχος ² Ἄλωπεκῆθεν, Δημέας Σουნიεύς, ³ Χάρης Θεορίκιος, Φιλήμων Σφήττιος, Μόσχος Παιανιεύς, καθ' οὓς καιροὺς ἢ εἰσαγγελία ἐδόθη, ἢ εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ Ἀριστάρχου τοῦ Μόσχου, ὅτι εἶη Νικοδήμον ἀπεκτονῶς, οἶδαμεν Μειδίαν, τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθένους, ᾧ μαρτυροῦμεν, ἐλθόντα πρὸς ⁴ βουλὴν, καὶ λέγοντα, μηδένα ἕτερον εἶναι τὸν Νικοδήμου φονέα, ἀλλ' Ἀριστάρχον, καὶ τούτον αὐτὸν γεγονέναι αὐτόχειρα· καὶ συμβουλευόντα τῇ βουλῇ βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Ἀριστάρχου, καὶ συλλαμβάνειν αὐτόν. ταῦτα ἐὲ ἔλεγε πρὸς τὴν βουλὴν, τῇ προτεραίᾳ μετ' Ἀριστάρχου καὶ μετ' ἡμῶν συνδεδειπνηκῶς. οἶδαμεν ἐὲ καὶ Μειδίαν, ὡς ἀπήλθεν ἀπὸ τῆς βουλῆς, τούτους τοὺς λόγους εἰρηκῶς, εἰσεληλυθότα πάλιν ὡς Ἀριστάρχον, καὶ τὴν ἐξίαν ⁵ [ὡς] ἐμβεβληκότα· καὶ ὀμνύ-

¹ οἴμαι T.

² Ἄλωπεκῆθεν T.

³ Χιάρης T.

⁴ τὴν βουλὴν T. R.

⁵ ὡς T. R.

Error est Scribæ post vocem consimilem repententis. Inter hæc duo testimonia nihil nove allegatur, nihil, quod Testium fide comprobari postulat. TAYLOR. Dele titulum ΜΑΡΤΥΡΕΣ, quia nondum produnt testes. AUGER.

[Ἀνηρπάσθαι] “Subito et ita e medio tolli, ut vel in exilium, in loca ignota aveharis, vel etiam morti et supplicio tradaris. Quod Tacitus dicit Ann. II. 77. ‘ut te inauditum et indefensum -- primo rumore rapiant.’ et Ammianus XV. 5. 65. ‘alter ab oriente raptus odiis inimicorum addiceretur.’” D’Orville ad Charit. Aphrod. Lib. IV. cap. VI. p. 416.

φόνου etc.] Πότερον ἐμαυτὸν ἐμαυτῷ? Quod est aut absurdum, aut ὑπερβολικώτερον. Ἄν λαχεῖν τινά? Quia λαγχάνεσθαι dicere noluit, etsi εἰληγμένοι δίκαι reperiuntur. WOLF. Nihil absurdum, aut ὑπερβολικώτερον in isto ἐμαυτὸν ἐμαυτῷ φόνου δίκην λαχεῖν. Sensus est: si istum dimissem, jure mihi ipsi dicam homicidii scripsisse vi-

derer. Proinde tu Wolfii et mentem et interpretationem mecum corrigas. TAYLOR.

λέ. Χάρης] Obsecutus sum Reiskio nomen, quod est in omnibus edd. Χιάρης, de conjectura mutanti. Quod legitur in libris, ignotum plane est, hoc notissimum inter Athenienses. SPALDING.

[Ἵπέρ] Hic iterum malim περι, ut supra §. 5. IDEM.

[Ἄλλ' Ἀριστάρχου] Ἀντὶ τοῦ, ἢ. WOLF. Αὐτόν] Αὐτοῦ, ut §. λά. αὐτόχειρά μου. MARKLAND. Ita Manut. Obsop. Reg. a. et Cod. Vindob. TAYLOR.

[Εἰρηκῶς] Ita pro εἰρηκότα, juxta auctoritatem omnium Editt. et MSS. præter Aldum. Verissime interpretatus est Wolfius, textum reformare aut neglexit, aut dubitavit. IDEM.

[Ὡς ἐμβεβληκότα] Interpres sic injecta dextra. Proinde ut in superioribus, ἐφεξῆς οὕτως καθέζομενος. i. e. Negligenter, temere, quod Wolfius ibi in versione non debuit omittere. D. Ioannes IV. 6. ἐκα-

οντα κατ' ἐξωλείας μηδὲν κατ' αὐτοῦ πρὸς τὴν βουλήν εἰρηκέναι φαῦλον, καὶ ἀξιοῦντα Ἀρίσταρχον, ὅπως ἂν διαλλάξῃ αὐτῷ Δημοσθένην.

Τίς οὖν ὑπερβολή; τίς ὁμοία τῇ τούτου γέγονεν, ἢ γένοιτ' ἂν, πονηρία; ὃς ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν ἠδικηκότα, — εἰ γὰρ ¹ εἶπειν φίλον —, ἅμα συκοφαντεῖν ὤετο δεῖν, 555 καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν διαλύειν ἡξίου, καὶ ταῦτ' ἔπραττε, καὶ χρήματ' ἀνήλισκεν, ἐπὶ τῷ μετ' ἐκείνου καὶ μὲ προσεκβαλεῖν ἀδίκως;

λς'. Τοῦτο μέντοι τὸ τοιοῦτον ἔθος καὶ τὸ κατασκευάσμα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἐπεξιῶσι δικαίως ἔτι πλείω περιεστάναι κακὰ, οὐκ ἐμοὶ μὲν ἀξίον ἐστ' ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν, ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοις παριδεῖν πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως ὀργιστέον, ἐκλογιζομένοις καὶ θεωροῦσιν, ὅτι τοῦ μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥαδίως κακῶς παθεῖν ἐγγύτατα ἡμῶν εἰσὶν οἱ πενέστατοι, καὶ ἀσθενέστατοι. τοῦ δ' ὑβρίσαι, καὶ τοῦ ποιήσαντάς ² τι μὴ δοῦναι δίκην, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπαρέξοντας πράγματα μισθώσασθαι, οἱ βδελυροὶ καὶ χρήματ' ἔχοντές ³ [εἰσὶν ἐγγυτάτω]. οὐ δὴ δεῖ παρορᾶν τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ τὸν ἐξεῖρ-

¹ εἰ T.

² Deest τ. T.

³ Absunt unci. T.

δέξεται οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. *Jacentes sic temere*, Horatius, L. II. Od. XI. *Observabis tamen illud οὕτως dici, hoc ὡς, quod longe secus. Tu delebis, me fideiussore.* Annotavit olim nescio quis, istud εἰρηκότα scribi in nonnullis εἰρηκῶς (ut scribi debuit) nimirum — ὡς pro — στα: verum deceptus ὁμοιοτελευτῇ verborum, crisin suam apposuit juxta alteram vocem ἐμβεβληκότα, deinde in textum irrepsit et in hunc diem ibi inveteravit. TAYLOR. *Ut erat Ovid. Metam. saepe. H. Stephan. Conformaté du langage Francois avec le Grec. pag. 86. ubi ostendit οὕτως hic valere ὡς ἐτυγεν.* Ita Lucian. in Asino. διὰ τὸ οὕτω καθεξῆ. v. Chrysost. ad locum Ioannis. In schedis IDEM.

Ως] Turbat orationem vox, quam uncis inclusi. Satis apparet, quomodo potuerit ex proximis irrepere. Abest ab iisdem hisce verbis supra ab ipso Demosthene pronuntiatis. Mirare autem, quam geminum hoc testimonium sit iis, quæ dixerat orator. Dicas contextum esse ab aliquo Grammatico ex iis ipsis; modo constaret, unde nomina testium re-

scierit ille. SPALDING. ὡς del. vid. AUGER.

Αὐτὸν] Αὐτόν, se. MARKLAND.

λς'. Ἄλλὰ πᾶσιν ὁμοίως ὀργιστέον· ἐκλογιζομένοις κ. τ. λ.] Πάντας ὁμοίως ὀργίζεσθαι προσήκει τοῖς ὑβρισταῖς καὶ ἐκλογίζεσθαι. Constructio est τοῦ θετικοῦ ἐπιρρήματος, οὐχὶ δὲ ἡ τοῦ ῥήματος ἰδία. etsi id ipsum etiam dativum postulat, ut ἐγὼ ὀργίζομαι τοῖς ὑβρισταῖς, ὀργιστέον ἐμοὶ τοῖς ὑβρισταῖς. Observetur et participium dandi casu positum, ut cum verbi constructione consentiat. Alias plerumque accusativo, ταῦτ' ἐργακότας καὶ λογιζομένους, et ἐνδυμουμένους, cum se. verba præcedentia accusativum postulant. WOLF.

Καὶ τοῦ ποιήσαντας μὴ δοῦναι δίκην] Legendum: καὶ τοῦ κακῶς ποιήσαντας μὴ δοῦναι δίκην. Opponitur nimirum τὸ κακῶς ποιήσαντας, τῷ supra posito κακῶς παθεῖν. JURIN.

Εἰσὶν ἐγγυτάτω] Nefas duxi signata verba sine uncis, qui a Reiskio jam additi erant, dimittere. Vix enim potuerunt proficisci a Demosthene. SPALDING.

γοντα δέει καὶ φόβῳ τὸ δίκην, ὧν ἂν ἡμῶν ἀδικηθῆ τις, λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, ἄλλο τι χρῆ νομίζειν ποιεῖν, ἢ τὰς τῆς ἰσηγορίας, καὶ τὰς τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν μετουσίας ἀφαιρεῖσθαι. ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσως διεωσάμην, καὶ ἄλλος τις ἂν, ψευδῆ λόγον καὶ συκοφαντίαν, καὶ οὐκ ἀνήρπασμαι. οἱ δὲ πολλοὶ τί ποιήσετε, ἂν μὴ δημοσίᾳ πᾶσι φοβερόν καταστήσετε τὸ εἰς ταῦτα ἀποχρηῆσθαι τῷ πλουτεῖν; δόντα λόγον, καὶ ὑποσχόντα κρίσιν, περὶ ὧν ἂν τις ἐγκαλῆ, τότε ἀμύνεσθαι τοὺς ἀδίκως ¹ ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντας χρῆ, καὶ τότε, ἂν ἀδικοῦντας ὄρᾳ τις, οὐ προαναρπάζειν, οὐδ', ἐπάγοντ' αἰτίας ψευδεῖς, ἀκριτον ζητεῖν ἀποφεύγειν, οὐδ', ἐπὶ τῷ δίδοναι δίκην ἀσχάλλειν, ἀλλὰ μὴ ποιεῖν ² ἐξ ἀρχῆς ἀσελγὲς μηδέν.

λζ'. Ὅσα μὲν τοίνυν εἰς τε τὴν λειτουργίαν καὶ τὸ σῶμα ὑβρίσθην, καὶ, πάντ' ἐπιβουλεύομενος τρόπον, καὶ πάσχων κακῶς, ἐκπέφευγα, ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 556 καὶ παραλείπω δὲ πολλὰ. οὐ γὰρ ἴσως βράδιον πάντ' εἰπεῖν. ἔχει δ' οὕτως· οὐκ ἔσθ' ἐφ' ὅτῳ τῶν πεπραγμένων ἐγὼ μόνος ἠδίκημαι, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῖς εἰς τὸν χορὸν γεγενημένοις ἀδικήμασιν, ἢ φυλῆ, τὸ δέκατον μέρος ὑμῶν, συνηδίκηται· ἐπὶ δ' οἷς ἐμὲ ὑβρίσει καὶ ἐπεβούλευσεν, οἱ νόμοι, δι' οὓς

¹ ἐφ' αὐτὸν T.

² ἐξ ἀρχῆς T.

τὸ δίκην] Quære, annon τοῦ δίκην — λαμβάνειν. MARKLAND.

τὰς] Displicet accusativus articuli repetitus ante μετουσίας. Poterat facile ille se insinuare inter tot sui generis voculas. SPALDING.

δόντα] Margo Berolinensis post hanc vocem inserit δέ. Mollior videtur cum eo transitus. IDEM.

Καὶ τότε ἂν ἀδικοῦντας ὄρᾳ τις] F. καὶ ὅταν, vel ὁπόταν ἀδικοῦντά σε ὄρᾳ τις. WOLF. Editt. omnes et MSti plurimi constanter, ut ego editum curavi. Scriptura, quam nulla auctoritate munitus adeo tuetur Wolfius, planissimam et expeditissimam periodum nobis intricatam præstitit. Hem! vide, quantum præstet Lectio nostra: Si quis te criminetur, sine de te iudicium capi; quod ubi diligenter celebratum fuerit, post tuam causam nimirum cognitam, tum demum, si te lacsum fuisse queraris, aut si alios criminis alicujus postulas, ad iudicem ito: neque tu

tuam causam, novo interposito crimine, præreptum velis. TAYLOR. Recte hæsit in hoc loco H. Wolfius, in corrigendo eo minus felix. Non autem erat, quod ei emendationem tentanti obloqueretur Taylorus et planissimam atque expeditissimam diceret hanc periodum. Reiskius sensit, quod res est, excidisse infinitivum inter τὶς et οὐ qui responderet et opponeretur τῷ προαναρπάζειν. Eorum, quæ proponit, simplicissimum sit, inserere τιμαρτίσθαι, quod, post τὶς, ab oscitante librario poterat omitti. Sed præterea vitium loco inesse suspicor, in antecedentibus, ubi τότε, ante ἀμύνεσθαι, obscurum et inconcinnum mihi facere videtur insequens καὶ τότε, ante ἂν ἀδικ. Necessarium non est in priori loco, ferri tamen optime posset, nisi iterum subiceretur deinde. Si expunxeris illic, hic aptissime legetur, et, addito inf. τιμ., tota oratio limpidiissime fluat. SPALDING. καὶ ὁπόταν ἀδικοῦντα ἑαυτὸν ὄρᾳ. AUGER.

εἷς ἕκαστος ὑμῶν σῶς ἐστίν· ἐφ' ἅπασιν δὲ τούτοις, ὁ θεὸς, ὃν χορηγὸς ἐγὼ καθειστήκειν, καὶ τὸ τῆς ὀσίας, ¹ ὅτι δὴ ποτ' ἐστὶ, τὸ σεμνόν, καὶ τὸ δαιμόνιον, συνηδίκηται. δεῖ δὴ τοὺς γε βουλομένους ὀρθῶς τὴν κατ' ἀξίαν τῶν πεπραγμένων παρὰ τούτου δίκην λαβεῖν, οὐχ, ὡς ² ὑπὲρ ἐμοῦ μόνου ὄντος τοῦ λόγου, τὴν ὀργὴν ἔχειν, ἀλλ', ὡς ἐν ταύτῳ, τῶν νόμων, τοῦ Θεοῦ, τῆς πόλεως, ³ ὁμοῦ πάντων ἠδίκημένων, οὕτω ποιεῖσθαι τὴν τιμωρίαν· καὶ τοὺς βοηθοῦντας ⁴ καὶ συνεξεταζομένους μετὰ τούτου, μὴ συνηγόρους μόνου, ἀλλὰ καὶ δοκιμαστάς τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ὑπολαμβάνειν εἶναι. εἰ μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σώφρονα καὶ μέτριοι πρὸς τὰλλα παρεσχηκῶς αὐτὸν Μειδίας, καὶ μηδένα τῶν ἄλλων πολιτῶν μηδὲν ἠδίκηκῶς, εἰς ἐμὲ μόνου ἀσελγῆς οὕτω καὶ βίαιος ἐγεγόνει, πρῶτον μὲν ἐγὼ γ' αὐτόχημ' ἀν' ἐμαυτοῦ τοῦτο ἠγούμην· ἔπειτ' ἐφοβούμην ἂν, μὴ τὸν ἄλλον ἑαυτοῦ βίον οὕτως μέτριοι δεικνύων καὶ φιλάνθρωπον, τούτῳ τὸ ⁵ δίκην δοῦναι, ὧν ἐμὲ ὕβρισε, διακρούσηται. νυνὶ δὲ τοσαῦτ' ἐστὶ δὴ τὰλλα, ἃ πολλοὺς ὑμῶν ἠδίκηκε, καὶ τοιαῦτα, ὥστε τούτου μὲν τοῦ δέους ἀπήλλαγμαί· φοβούμαι δὲ πάλιν τουναντίον, μὴ, ἔπειδ' ἂν πολλὰ καὶ δεινὰ ἐτέρους ἀκού-

557 σητε ὑπ' αὐτοῦ πεπονθότας, τοιοῦτός τις ὑμῖν λογισμὸς

¹ ὅ, τι δὴ ποτ' T.

² ὑπὲρ ἡμῶν ὄντος μόνου τοῦ T.

³ ἐμοῦ, T.

⁴ καὶ τοὺς συνεξεταζομένους T. R.

⁵ δίκην ὧν ἐμὲ ὕβρισε δοῦναι T.

λξ'. Ἐφ' ἅπασιν δὲ τούτοις, ὁ θεὸς, ὃν χορηγὸς ἐγὼ καθειστήκειν] Postremo deus ipse, cuius ludis peragendis ego choragus designatus fueram, simul fas ipsum ejusque majestas et numen quodcumque est illud tandem, mecum utique contumelia affecta sunt. nam ὀσία singulariter etiam ut ἔστιον dicitur id quod fas appellamus, id est, numen metuendum et reverendum. Idem alibi, οὔτε θεοὺς οὔθ' ὀσίας, pro nec deos nec fas, dixit. Ex edit. HERVAG.

Ἐπιδοκίμασι] Id ipsum in quo offenditur Reiskius, qui ὅτι δὴ ποτε non nisi elevandi causa subijci solere arbitrabatur, mihi augustam in primis et grande visum est. Sic et Romani nescio quid in augendis rebus dicunt non minus quam in extenuandis. Arcanum aliquid et ineffabile numen est fas et justitia. SPALDING.

Ἐμοῦ] Ὁμοῦ conjecit Wolfius. Eleganter et adeo vere, quam quod ita est maxime. Ita legit quoque Baroc. cum

Augustano. Deinde, v. 8. addidi τοὺς ante συνεξεταζομένους juxta fidem omnium Edit. (Aldina excepta) et MSS. Bar. Obsop. Vindob. Ital. Porro, v. 10. ὑπολαμβάνειν pro ὑπολαμβάνετε, cum Bar. Ven. Aug. TAYLOR. Omisi articulum τοὺς, qui abest ab Ald. Cod. Bav. et Wolfiana. Restituit eum de industria Taylorus et servavit Reiskius. Minus recte uterque, nisi fallor. Sunt iidem qui βοηθοῦσι et συνεξετάζονται, quorum vocabulorum posterius est synonymum fere prioris, et recte exponitur ab Ulpiano ἅμα αὐτῷ φαίνεσθαι καὶ συνδιατρίβειν. Pro φαίνεσθαι est ἐξετάζεσθαι supra §. ιθ'. ἔχθρῶν ἐξεταζόμενοι; συνεξετάζεσθαι pro versari cum aliquo, adesse alicui, infra: τοὺς ῥήτορας συνεξεταζομένους τούτῳ ὤφειθε. Bis autem ponendo articulo duo genera hominum designari viderentur. SPALDING.

Δοκιμαστάς,] Δοκιμαστής hic est non ἐξεταστής, sed ὁ ἀποδεχόμενος καὶ συνευδοκῶν. WOLF.

ἐμπέση· τί ¹ οὖν, οὐ δεινότερα, ἢ τῶν ἄλλων εἰς ἕκαστος, πεπονθώς, ἀγανακτεῖς; πάντα μὲν δὴ τὰ τούτῳ πεπραγμένα, οὐτ' ἂν ἔγωγε δυναίμην πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, οὐτ' ἂν ὑμεῖς ὑπομείναιτ' ἂν ἀκούειν, οὐδ', εἰ τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὕδωρ ὑπάρξειε πρὸς τὸ λοιπὸν, πᾶν, τό τ' ἐμὸν, καὶ τὸ τούτου προστεθὲν, οὐκ ἂν ἐξαρκέσειεν. ἃ δ' ἐστὶ μέγιστα, καὶ φανερώτατα, ταῦτ' ἔρω. μᾶλλον δ' ἐκεῖνο ποιήσω. ἀναγνώσομαι μὲν ὑμῖν, ὡς ἐμαυτῷ γέγραμμαι, πάντα τὰ ὑπομνήματα. Λέξω δ', ὅ τι ἂν πρῶτον ἀκούειν βουλομένοις ὑμῖν ἦ, ² τοῦτο πρῶτον· εἴθ' ἕτερον, καὶ ἄλλα τὸν αὐτὸν τρόπον, ἕως ἂν ἀκούειν βούλησθε. ἔστι δὲ ταῦτα παντοδαπά, καὶ ὕβρεις πολλαί, καὶ περὶ τοὺς οἰκείους κακουργήματα, καὶ περὶ τοὺς θεοὺς ἀσεβήματα, καὶ τόπος οὐδεὶς ἐστίν, ἐν ᾧ τοῦτον οὐ θανάτου πεποιηκότα ἄξια πολλά εὐρήσετε.

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΙΔΙΟΥ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

λή. Ὅσα μὲν τοίνυν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αἰὲ προστυχόντ' αὐτῷ πεποίηκε, ταῦτ' ἐστὶ. καὶ πολλὰ ἕτερα παραλέλοιπα. οὐ γὰρ ἂν δύναίτο οὐδεὶς εἰσάπαξ εἰπεῖν, ἃ πολὺν χρόνον οὗτος, ³ ὑβρίζων συνεχῶς ἅπαντα τὸν βίον, εἴργασται. ἄξιον δ' ἰδεῖν ἐφ' ὅσον φρονήματος ἤδη προελήλυθε, τῷ τούτων δίκην μηδενὸς δεδωκέαι. οὐ γὰρ ἠγεῖθ',

¹ οὖν; σὺ μὴ δεινότερα T. οὖν; * οὐ δ. R.

² Deest τοῦτο. T.

³ ὑβρίζων, --- βίον εἴργασται R.

Τί οὖν; σὺ δεινότερα] Addenda negatio, σὺ μὴ δεινότερα. Neo enim mihi placet Ulpiani enarratio: cum subjiciantur atrocissima crimina, graviora etiam iis, quæ in Demosthenem commisit. IDEM. Secutus sum Reiskianam emendationem, lenissimam eam, quæ sibi mutat in οὐ. Potest quidem explicari et defendi vulgata lectio, sed abruptior videtur, neque satis in antecedentibus præparata; quam vix potuisse carere τῷ ἄρα vel πότερον crediderim. Mutavi præterea interpolationem, a Lamb. et Rsk. receptam, quæ interrogandi signum habet post οὖν, repetitque illud post ἀγανακτεῖς. τί οὖν melius coit cum sequentibus, et significat fere, quod εἴτα in expostulando. SPALDING.

Παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν] Lego ἡμῖν, vel ἐμοὶ ὕδωρ παρ' ἀμφοτέρων· ἐμοὶ τε τοῦ διώ-

κοντος καὶ Μειδίου τοῦ φεύγοντος. WOLF. Promptior est medicina παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν. Atque ita tandem comperio scriptum in optimo Codice Vindobonensi. TAYLOR.

Πρῶτον] Τοῦτο πρῶτον Fel. Man. Bar. Ital. Obsop. Vindob. Recte. IDEM.

Τόπος] Recte monet Ulpianus non intelligi locum aliquem in urbe, ut Ceramicum aut forum, sed locos oratorios, aut argumentorum sedes. Sic venuste noster contra Aristogitonem: ἦδη τινὰς εἶδον τῶν ἀγανισομένων, οἳ οὐκ ἔχοντες, ὡς οὐκ ἀδικούσι, δεῖξαι, οἳ μὲν εἰς τὴν τοῦ βίου μετριότητα καὶ σωφροσύνην κατέφυγον, οἳ δ' εἰς τὰ τῶν προγόνων ἔργα κ. τ. λ. τούτῳ δ' οὐδένα ὀρῶ τῶν τούτων τούτων βάσιμον ὄντα, ἀλλὰ πάντα ἀποκηρυκτα, φάραγγας, βάραθρα. SPALDING.

ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, λαμπρὸν, οὐδὲ νεανικὸν ¹ οὐδὲν, οὐδὲ ἄξιον ² εἶναι θανάτου, ὅ τι ἂν τις πρὸς ἓνα εἰς διαπράττηται. ἀλλ', εἰ μὴ ³ καὶ φυλὴν ὅλην καὶ βουλὴν καὶ ἔθνος προπηλακιεῖ, καὶ πολλοὺς ἀθρόους ὑμῶν ἅμα ἐλῆ, ἀβίωτον ὤετο ⁴ ἔσεσθαι τὸν βίον ἑαυτῶ. καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, μυρία ἂν ἔχων εἰπεῖν. περὶ δὲ τῶν συστρατευσαμένων ἱππέων εἰς Ἄργουραν, ἵστε δῆπου πάντες οἷα ἐδημηγόρησε παρ' ὑμῖν, ὅθ' ἦκεν ἐκ Χαλκίδος, κατηγορῶν καὶ φάσκων, ὄνειδος ἐξελεθεῖν τὴν στρατιὰν ταύτην τῇ πόλει· καὶ τὴν λοιδορίαν, ἣν ἐλοιδορήθη Κρατίνω, περὶ τούτων, ⁵ τῶ νῦν, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, μέλλοντι βοηθεῖν ⁶ αὐτῶ, μέμνησθε. τὸν ⁷ δὲ τοσοῦτοις ἀθρόοις τῶν πολιτῶν ἔχθραν ἔπ' οὐδενὶ τηλικαύτην ἀράμενον, πόση πονηρία καὶ θρασύτητι ταῦτα χρὴ νομίζειν πράττειν; καίτοι, ⁸ πρότεροί εἰσιν, ὧ Μειδία, ὄνειδος τῇ ⁹ πόλει, οἱ διαβάντες ἐν τάξει, καὶ τὴν σκευὴν ἔχοντες, ἣν προσήκε τοὺς ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐξίοντας, καὶ ¹⁰ συμβαλουμένους τοῖς συμμάχοις, ἢ σὺ, ὁ μὴδὲ λαχεῖν εὐχόμενος τῶν ἐξίοντων, ὅτ' ἐκληροῦ τὸν θάρακα δὲ οὐδεπώποτ' ἐνδύς, ἐπ' ἀστράβης δὲ ὀχοῦμενος ἐξ Ἀργούρας τῆς Ἐυβοίας, χλανίδα

¹ Deest οὐδέν. T.² [εἶναι] R.³ Deest καί. T.⁴ αὐτῶ T.⁵ Desunt τῶ νῦν. R.⁶ αὐτῶ R.⁷ δὴ T. R.⁸ πρότερ' T.⁹ πόλει; R.¹⁰ συμβαλλομένους T.

Ἄργουραν] Eubææ oppidum. IDEM.

Καὶ τὴν λοιδορίαν, ἣν ἐλοιδορήθη Κρατίνω] Wolfius: et quibus conviciis Crætinum fuerit insectatus. Potius, ni fallor: et quibus conviciis eum Cratinus fuerit insectatus. Certe, si Græca utrumque sensum capiunt, id magis e re Oratoris esset, iudicibus subijcere, Cratinum antea Midiam maximis conviciis insectatum fuisse, nunc vero eidem patrocinari. JURIN.

Κρατίνω] Στρατηγὸς ἦν οὗτος τοῦ πεζοῦ. Ulp. SPALDING.

τῶ νῦν] Quæ verba absunt ab Ald. et Paris. restituit ex Wolfiana et Hervag. (1547) edd. et Marg. Berol. Mirum Reiskio adeo nihil suboluisse ut errorem propagaret. Sed scripsit idem in seqq. αὐτῶ; quo apparet eum junxisse βοηθεῖν αὐτῶ περὶ τούτων. Absentia tamen articuli, τῶ, vel sic eum vitii admonere debebat. IDEM.

ταῦτα] Nempe hæc de quibus hodie agitur. AUGER.

Πότερ'] Πότερ' οἱ: Baroc. Wolfius hic VOL. III.

interpretatur, quasi legisset συμβαλλόμενοι. Redde cum Italo: Ma dimmi, o Media, chi è colui, che fa vergogna alla città, coloro che fanno passaggio in ordinanza con quelli arnesi, che a coloro, che vanno ad affrontare i nimici, et a congiungersi co' confederati si richieggono: o tu etc. TAYLOR.

ἢ σὺ, ὁ μὴδὲ κ. τ. λ.] Vel tu qui cum sortitionem faceres, vota faciebas ut non sorte contingeret esse inter militantes. AUGER.

Ἐπ' ἀστράβης δὲ ὀχοῦμενος ἐξ Ἀργούρας τῆς Ἐυβοίας] Ulpianus hoc loco non caret culpa, qui legit ἐξ ἀργυρᾶς, et sic ait: τὸ γὰρ ἠγγυλάσθαι τὴν καθέδραν δείγμα ἦν τοῦ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐντευφάντος τούτου τῶ εἶδει. Sed debebat meminisse, supra v. 6. Demosthenem dixisse: περὶ δὲ τῶν συστρατευομένων ἱππέων εἰς Ἄργουραν, et infra hac eadem oratione, ῥ. με. fin. ἐπειδὴ δὲ ὁ στρατηγὸς Φωκίαν μετεπέμψατο τοὺς ἐξ Ἀργούρας ἱππῆας. Itaque non fuit argentata cathedra, sed cathedra vehabatur in reditu ex Argura, Eubææ loco vel N

¹ δὲ καὶ κυμβία, καὶ κάρους ἔχων, ὧν ἐπελαμβάνοντο οἱ πεντηκιστολόγοι; ταῦτα γὰρ εἰς τοὺς ὀπλίτας ἡμᾶς ἀπηγγέλλετο. οὐ γὰρ εἰς ταῦτὸν ἡμεῖς τούτοις διέβημεν. εἴτα εἰ σε ἐπὶ τούτοις ἐσκώψεν Ἀρχετίων, ² ἢ τις ἄλλος, πάντας ἤλαυνες; εἰ μὲν γὰρ ἐποίεις ταῦτα, ὦ Μειδία, ἂ σέ φασιν οἱ συνιππεῖς, καὶ ³ κατηγορεῖς ὡς λέγοιεν περὶ σοῦ, δικαίως κακῶς ἤκουες. καὶ γὰρ ἐκείνους, καὶ ⁴ τουτουσί, καὶ ὅλην τὴν πόλιν ἠδίκεις καὶ κατήσχυνες. εἰ δὲ μὴ ποιῶντός σου, κατεσκευάζον τινες καταψευδόμενοί σου, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ἐκείνοις ἐπετίμων, ἀλλὰ σοὶ

¹ [δὲ] R.

² εἴ T.

³ κατηγορεῖς T. R.

⁴ τουτους T.

oppido, de quo Stephanus. PALMER. Malo stare ab hoc doctissimo Tribuno, quam ab aliis, qui et numero et aetate vincunt. Inter eos esse videtur Helladius Besantinus in Chrestomath. apud Photium, p. 1590. Λέγεται μάλιστα ἀστράβη καὶ τὸ κατασκευάσμα ὡς Δημοσθένους ἐν τῷ κατὰ Μειδίου λόγῳ, ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενος ἀργυρᾶς. Ulpiani auctoritate se vinci palam profitetur Maussacus ad Harpocr. En ipsius verba! "Sed quid faciemus Ulpiano, veterem Demosthenis interprete, qui ad hanc Midianæ ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενος, non Ἀργούρας cum Harpocrate, et facere interpretum, ut ille loquitur, legendum esse putavit, sed Ἀργυρᾶς? Ita ut secundum eum ex verbis Demosthenis hic sensus sit elicendus: Midiam usum esse cathedra argentea, ad mollitiem et ejus lasciviam arguendam et aperiendam, non cathedra ex Argura Eubææ civitate sibi comparata, quomodo vulgus existimabat. Verba illius digna relata sunt: Εἴθ', inquit, ἵνα μὴ ἀντιπέση, τί οὖν εἰ κακῶθεις ἐχρήσατο ταύτῃ τῇ καθέδρᾳ, προσέθηκεν ἀργυρᾶς, τὸ μὲν ἠρτυρεῖσθαι τὴν καθέδραν, δῆγμα ἢ τοῦ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐντριφῶντος τούτῳ τῷ εἶδει· τὸ δὲ καὶ ἐξ Εὐβοίας, ὅτι μὴ εἰσθόταν τῶν Ἀθήνῃσι τοιαύτας ἐργάζεσθαι, αὐτὸς ἐξ Εὐβοίας ἀνήσατο. ἡ δὲ δημῶδης [scriptura scilicet aut lectio vulgaris] ἐξ Ἀργούρας ἔχει, ἀπὸ τόπου τῆς Εὐβοίας, ἀλλὰ τὰ ἐξῆς διλοῖ, ὅτι μαλακίαν αὐτῷ, καὶ τρυφήν ἠνεδίξει; χλανίδας λέγων, καὶ ἰμάτια τρυφερὰ καὶ σκευῆ ἐπιτηδεῖα πρὸς ἀνεμίον ἐῖσιν. Quæ profecto verissima et acutissima sunt, et vulgarem aliam lectionem rejiciendam demonstrant apertissime." Hæc Maussacus. Ἀργυρᾶς marg. Par. cum scholiaste: ὀχούμενος Ἀργούρας τῆς ἐξ Εὐβοίας Codd. Vindob. Ital. et Lindenh. TAYLOR.

Ἀστράβης] Lucianus Lexiph. sub init.

T. V. p. 178. ed. Bip. ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενος, ubi σχητῆς. Ἀστράβη, τὸ σάγμα, ἦτοι ἡ σέλλα. Μοχ: ἄλλοι δὲ, ἀστράβην, ὡς Ἀθηναῖοι, τὴν ἀζυγον φασὶν ἠμίονον, ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. Lysias περὶ τοῦ Ἄδιν. p. 747. Athen. XIII. p. 582. Cf. Hesych. v. ἀστράβη. Vid. Jul. Poll. VII. segm. 186. Voss. Etymol. v. Astraba. Schol. Æschyl. in Suppl. v. 293. ἀστράβη λέγεται ἡ νατοφόρος ἠμίονος. Sic et Mæris. Alberti ad Hesych. Hæc et alia laudant Berglerus et alter ad Alciphronis Epist. Lib. II. ep. III. p. 322. V.

[Ὦν ἐπελαμβάνοντο οἱ πεντηκιστολόγοι] Wolfius: quæ publicani pignerabant. Potius: quæ publicani attinuerunt, nempe donec portorium solveretur. JURIN.

Πεντηκιστολόγοι] Portitores, quinquagesimam mercium partem, secundum legem, ab advehentibus pariter atque asportantibus exigentes. Monet apte Ulpianus suppellectilem bellicam immunem fuisse; quæ autem ad usus domesticos aut luxu inservitura inferrentur, ea portitores retinuisse, dum penderetur quinquagesima. SPALDING.

Ἡμᾶς] Ita ex Bar. Fel. Man. Par. Ital. pro ἡμᾶς. TAYLOR. Legendam ἡμᾶς, quod clare apparet ex sequentibus, ἡμεῖς διέβημεν. JURIN.

Εἴ τις ἄλλος] Ἡ τις ἄλλος. MARKLAND. Quæ conjectura confirmatur a Vindobonensi. TAYLOR.

Κατηγορεῖς] Accentum immutavi, ut præsens tempus fieret de imperfecto, quod est in omnibus edd. Hoc necesse esse credo, ob φασί, quod etiam debet esse ἐφασαν, sicut κατηγορεῖς recte scriberetur. H. Wolfius in versione utrobique expressit imperfectum, Augerus utrobique præsens. SPALDING.

Κατεσκευάζον] Emendaveram olim κατεχλεύαζον. Ita legit et Lambinus. TAYLOR.

ἐπέχαιρον, δῆλον ὅτι ἐκ τῶν ἄλλων, ὧν ἔζης, ἄξιος αὐτοῖς
 559 ἔδοκεις εἶναι τοῦ τοιαῦτα ἀκούειν. σαυτὸν οὖν μετριώτερον
 ἔχρῃν παρέχειν, οὐκ ἐκείνους διαβάλλειν. σὺ δ' ἀπειλεῖς
 πᾶσιν, ἐλαύνεις πάντας· τοὺς ἄλλους ἀξιοῖς, ὅ τι σὺ βού-
 λει, σκοπεῖν, οὐκ αὐτὸς σκοπεῖς, ὅ τι μὴ ¹ λυπήσεις τοὺς
 ἄλλους ποιῶν. καὶ τὸ δὴ ² σχετλιώτατον καὶ μέγιστον ἔ-
 μοιγε δοκοῦν ὕβρεως εἶναι σημεῖον· τοσοῦτων ἀνθρώπων, ὧ
 μιὰρὰ κεφαλῇ, σὺ παρελθὼν ἀθρόων κατηγορεῖς! ³ ὁ τίς
 οὐκ ἂν ἐφριξε ποιῆσαι τῶν ἄλλων;

λθ'. Τοῖς μὲν τοίνυν ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις ὄρῳ τοῖς
 κρινομένοις, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν μὲν ἢ δύο ὄντα τὰδική-
 ματα, ἀ ⁴ κατηγορεῖται λόγους δὲ ἀφθόνοους τοιοῦτους
 ὑπάρχοντας· Τίς ὑμῶν ἐμοί τι σύνοιδε τοιοῦτον;
 Τίς ὑμῶν ἐμέ ταῦθ' ἐώρακε ποιοῦντα; Οὐκ
 ἔστιν.—ἀλλ' οὔτοι δι' ἔχθραν καταψεύδονται
⁵ μου. Καταψευδομαρτυροῦμαι. τὰ τοιαῦτα. τούτω
 δ' αὖ τάναντία τούτων. Πάντας γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι νομίζω
 τὸν τρόπον τὸν τούτου, καὶ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ τὴν ὑπερη-
 φανίαν ⁶ τοῦ βίου, καὶ πάλαι θαυμάζειν εἰσὺς οἶομαι, ὧν
 αὐτοὶ μὲν ἴσασιν, οὐκ ἀκηκόασι δὲ νῦν ἐμοῦ. πολλοὺς δὲ
 τῶν πεπονηθῶτων οὐδὲ πάνθ', ὅσα ἠδίκηνται, μαρτυρεῖν ἐθέ-
 λοντας ὄρῳ, τὴν βίαν καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην ⁷ ὀρῶδούν-

¹ λυπήσεις T. R.

² σχετλιώτατον T.

³ ὁ τίς T. R.

⁴ κατηγοροῦνται T. R.

⁵ μου, καταψευδομαρτυροῦμαι; τὰ T.

⁶ τὴν τοῦ T.

⁷ ὀρῶντας T. R.

Λυπήσεις] Obsecutus sum plurimis, iis-
 que præstantibus Codd. Futurum λυπήσεις
 scribendo, pro Conjunctivo Aor. qui est
 in omnibus edd. Non enim puto con-
 junctivum hic locum habere ex bona Græci-
 citate. Optativus ferri posset (ut est in
 margine Benenati), sed addita particula
 ἂν. SPALDING.

Ἄθρόων] Ita ex auctoritate Edit. Bene-
 nati et mente Wolfii, pro communi ἀθρόων.
 TAYLOR.

λθ'. Ἀνθρώποις] Malim abesse ἀνθρώποις,
 ut abest ab Aug. pr. SPALDING.

Κατηγορεῖται] Prætulit lectionem Aug.
 pr. κατηγορεῖται vulgatæ κατηγοροῦνται, quia
 ad personas κατηγορεῖν cum accusativo non
 refertur. IDEM.

Τίς ὑμῶν] Τίς ὑμῶν ἐμοί τι σύνοιδε τοιοῦ-
 τον; ἢ τίς ὑμῶν ἐμέ ταῦθ' ἐώρακε ποιοῦντα;
 Ita Bar. et Aug. Malim etiam τοιαῦθ', ita
 ut Wolfius interpretatur. TAYLOR.

Καταψευδομαρτυροῦμαι τὰ τοιαῦτα] Liege
 et distingue, ut Wolfius interpretatus est,
 καταψεύδονται μου καταψευδομαρτυροῦμαι
 τὰ τοιαῦτα. IDEM. Frigide, ut mihi
 videtur, legitur καταψευδομαρτυροῦμαι τὰ
 τοιαῦτα. Quare enim τοιαῦτα, et non potius
 ταῦτα? Unde suspicor, vocabulum
 excidisse, et Demosthenem scripsisse κα-
 ταψευδομαρτυροῦμαι. ἐκείνοις τὰ τοιαῦτα
 τούτω δ' αὖ τάναντία τούτων. Wolfius vide-
 tur legisse καταψευδομαρτυροῦμαι, καὶ τὰ
 τοιαῦτα. Sed præcessit λόγους δὲ ἀφθό-
 νους τοιοῦτους, cui non bene subjungi
 potest καὶ τὰ τοιαῦτα, in eadem periodo,
 et de eadem re. MARKLAND.

τὴν τοῦ βίου] Melius cum Vindob. Bar.
 Ven. Lind. et Ital. τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ βίου
 sine articulo. TAYLOR.

Ὀρῶντας] Ven. Bar. Aug. δεδιότας. Sci-
 licet erat vel varia lectio, vel glossa τοῦ ὀρ-
 ῶδούτας, quod hic olim suspicor fuisse

τας τὴν τούτου, καὶ τὴν ἀφορμὴν, ἥπερ ἰσχυρὸν καὶ φοβε-
ρὸν ποιεῖ τὸν κατὰπτυστον τουτονί. τὸ γὰρ ἔω' ἐξουσίας
καὶ πλούτου πονηρὸν εἶναι καὶ ὑβριστὴν, τεῖχος ἔστι πρὸς τὸ
μηδὲν ἀν' αὐτὸν ἐξ ἐπιδρομῆς παθεῖν. ἔπειπε περιαιρεθεῖς οὗ-
τος τὰ ὄντα ἴσως μὲν οὐκ ἀν' ὑβρίζοι. εἰ δ' ἄρα, ἐλάττωνος
ἄξιος ἔσται τοῦ μικροτάτου παρ' ὑμῖν. μάτην γὰρ λαιδορήσε-
ται, καὶ βοήσεται. δίκην δ' ἀν' ἀσελγαίνῃ τι, τοῖς ἄλλοις 560
ἡμῖν ἐξίσου δώσει. νῦν δ', οἶμαι, τούτου προβέβληνται Πολύ-
ευκτος, Τιμοκράτης, Εὐκλήμων ὁ κοινορτός. τοιοῦτοί τινές
εἰσι μισθοφόροι περὶ αὐτόν. καὶ πρὸς ἔτι τούτοις ἕτεροι,
μαρτύρων συνεστῶσα ἑταιρία, φανερώς μὲν οὐκ ἐνοχλούν-
των ἡμῖν, σιγῇ δὲ τὰ ψευδῆ ῥᾶστα ἐπινευόντων. οὐς μὰ
τοὺς θεοὺς οὐδὲν ὠφελεῖσθαι νομίζω παρὰ τούτου. ἀλλὰ
δεινοί τινές εἰσιν, ὧ' ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθείρεσθαι πρὸς

¹ ἡμῖν T.

scriptum. IDEM. Quantivis est pretii
Taylora conjectura, in quam et Reiskius
incidit, e δεινίας, lectione in aliquot Codd.
comparante, eruentis ὀρρωδούντας pro ὄρων-
τας, quod est in edd. omnibus. δεινίας,
ut recte vidit Taylorus, est glossa minus
notæ vocis ὀρρωδεῖν. Nefas sit putare, Dem-
osthenem uno spirita potuisse dicere:
ὄρω ὄρωντας. In textum itaque recepim
conjecturam, ne injuria fieret Manibus
summi oratoris ab iis, qui tractanda nostra
hujus orationis editione primum in ejus
consortium admitterentur. SPALDING. L.
ὀρρωδούντας. AUGER.

Ἐπειπε περιαιρεθεῖς οὗτος τὰ ὄντα, ἴσως μὲν
οὐκ ἀν' ὑβρίζοι] Si ab eo auferrentur ejus di-
vitiæ, et publicarentur, modestius deinde
ageret. vel quod si bonorum publicatione
mulcicaretur. Siquidem Græcis ἐπειπε in-
terdum perinde valet, ut nobis, quod si.
De quo amplius περὶ Στεφάνου, et in Com-
ment. Bud. Porro περιαιρεῖσθαι passively sic
dicitur, ut ἀφαιρεῖσθαι. Ex edit. HERVAG.

Εἰ δ' ἄρα, ἐλάττωνος ἄξιος ἔσται τοῦ μικρο-
τάτου παρ' ὑμῖν] Quod si purgat improbus,
et injuriarum illator edd. vilior et contem-
ptibilior erit homine apud vos abjectissimo.
Est enim ei δὲ ἄρα idem quod εἰ περ' ἄρα,
pro quo etiam ἐὰν δὲ dixit in eadem infra,
Θάρρει νῆ Δία φάσειέ τις ἂν, οὐ γὰρ ἔτ' οὐδὲν
ἰβρισθήσῃ. ἐὰν δὲ, τότε ὀργισθε, νῦν ἀφέντες;
At enim, dicet aliquis, confide, jam securus
esto similis injuriæ. Quid igitur, si idem
iterum admittat, tunc ne iram vestram ex-
ercebitis in eum, quem vos nunc impune ab-
ire siveritis? IBID.

Εἰ δ' ἄρα, κ. τ. λ.] Non bene hæc a

Wolfio reddita. Verte: fiet in posterum
modestior: sin forte non ita se gesserit,
minoris erit, quam omnium apud vos. Ut
recte Versio Italica: forte egli niuno in-
giurierà, e se ingiurierà, fia pochissimo sti-
mato. TAYLOR. Potius: sin minus, mi-
noris putabitur. JURIN.

Δίκην δ', ἀν κ. τ. λ.] Vel eadem, qua
nostrum aliquis, pœna afficietur, vel, æquo
jure pœnas dabit nobis cæteris. Ambigua
est enim constructio, δώσει δίκην ἡμῖν, vel,
δώσει δίκην ἐξίσου ἡμῖν, et utraque sententia
bona. WOLF. Interpres Italus verum
sensem arripuit: E se fara qualche in-
solenza, sarà al pari di noi castigato.
TAYLOR.

Πολύευκτος] Orator illius temporis,
præter hanc Midia defensionem, cum Dem-
osthene conjunctissimus, si credimus
Ruhnkenio, qui eundem putat ac Sphet-
tium, Augerus non item. SPALDING.

Τιμοκράτης] Contra hunc extat oratio
Demosthenis. IDEM.

Ἐπινευόντων] Ἐπειδὴν ὁ κατήγορος λέγει
τὰ ἀδικήματα, λάθρα καὶ πῶρρωθεν ἀνανεύ-
ουσι τοῖς δικασταῖς, ἐνδεικνύμενοι μηδὲν ἄλλο-
δὲς εἶναι τῶν λεγομένων, ῥᾶστον δὲ τὸ τοιοῦ-
τον καὶ ἀκίνδυνον. Ulp. IDEM.

Ἄλλὰ δεινοί τινές εἰσιν, ὧ' ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσιώτας] Id est, qui-
dam eo ingenio praditi sunt, ut cupide
suam operam divitibus venditent, sese advo-
catos et fautores illis adjungant, testimo-
nioque suo illos adjuvent. De verbo φθεί-
ρεσθαι videt Comment. Bud. Ex edit.
HERVAG.

Δεινοί τινές εἰσιν — φθείρεσθαι πρὸς τοὺς

ἰς πλουσίους, καὶ παρεῖναι καὶ μαρτυρεῖν. πάντα δὲ ὅτ', οἶμαι, φοβερά ἐστι τῶν ἄλλων ὑμῶν ἐκάστῳ, καθ' ἑαυτὸν, ὅπως δύναται, ζῶντι. οὐπερ ἕνεκα συλλέγεσθε μεῖς· ἵνα, ὧν καθ' ἕνα ἐστὶν ἕκαστος ὑμῶν ἐλάττων, ἢ τοῖς, ἢ τοῖς οὖσιν, ἢ τῶν ἄλλων ² τινί, τούτων συλλέγτες ἐκάστου κρείττους τε γίγησθε, καὶ παύητε τὴν ῥιν.

μ'. Τάχα τοίνυν ³ ἴσως καὶ τοιοῦτός τις ἤξει πρὸς ὑμᾶς γος· Τί δὴ τὰ, καὶ τὰ, πεπονθῶς ὁ δεῖνα, καὶ ἐλάμβανε δίκην παρ' ἐμοῦ; ἢ Τί ⁴ δὴ; πάλιν, ἄλλον ἴσως τινὰ τῶν ἠδικημένων ὀνομάζων. ἐγὼ δὲ δι' ⁵ μὲν προφάσεις ἕκαστος ἀφίσταται τοῦ βοηθεῖν ἑαυτῷ, ἕντας ὑμᾶς εἰδέναι νομίζω. καὶ γὰρ ἀσχολία, καὶ τραγμοσύνη, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι λέγειν, καὶ ἀπορία, ἡ μὲν ἐστὶν ⁶ ἕτερα αἷτια. προσήκειν μέντοι τούτῳ μὴ ταῦτα λέγειν ἠγοῦμαι ⁷ νυνὶ, ἀλλ' ὡς οὐ πεποιθήκε τι τούτων, ὧν αὐτοῦ κατηγορήκηκα, διδάσκειν. ἐὰν δὲ μὴ δύνηται, διὰ ταῦτ' ἀπολωλέναι πολὺ μᾶλλον ἐστὶ δίκαιος. εἰ γὰρ

¹ ἰμεῖς; R.   ² τινὶ τούτων, συλλεχθέντες T. συλλεχθέντες R.   ³ Deest ἴσως. T.
⁴ δὴ πάλιν; T.   ⁵ Deest μὲν. T.   ⁶ Deest ἕτερα. T.   ⁷ νῦν T.

πλουσίους] Alii παρὰ. [MSS. Ald.] Videur de industria possuisse verbum in hac significatione insolentius, ἀντὶ τοῦ ὀμιλεῖν τοῖς πλουσίοις, ἀλλὰ μετ' ἀσχυρίας καὶ βλάβης. Et fortassis asseclat mensarum et parasitos intelligit, qui ventre metiuntur felicitatem, nec praeterea ullum faciunt operæ pretium, nisi cum adulationibus aut calumniam, aut lenocinium, aut utrumque, aliaque nefaria ministeria, conjunxerint. Verti: ut corrupti largitionibus divitum adsint. Quod si minus placet, repono, ut cum divitibus se conjungant. WOLF. Res infeliciter cessit nostro Wolfio, neque feliciter quidquam Hieronymo Ferro: Ma sono di natura, Signori Atheniensi, che volentieri s' accostano a i ricchi per esser corrotti. Utrumque Interpretem cum Lexicographis, credo, omnibus latuit vis τοῦ φθείρεσθαι. Eam utique proditorus sum ad Lyeurgum, p. 166. not. 79. TAYLOR. Wolfius: ut cum divitibus se conjungant. Num? qui se divitibus corrumpendos praebent. An potius conjectura acutissimi Taylori favendum est? qui ad divites reptant, derivandum τὸ φθείρεσθαι ἀπὸ τοῦ φθειρός. JURIN. “ φθείρεσθαι Atticis scriptoribus significat ire, venire, sed in malam partem semper acci-

pitur de iis qui cum suo aut aliorum malo vel damno eunt aut vagantur.” Brunckius ad Aristoph. Ecclesiaz. v. 248. SPALDING. Cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. V. p. 305.

Συλλεγέντες] Prætulī multorum et præstantium Codd. lectionem vulgatæ: συλλεχθέντες. SPALDING.

μ'. Τάχα etc.] Τάχα τοίνυν ἴσως etc. Bar. et Aug. Codd. optimi. ut infra §. γγ'. et alibi. TAYLOR.

Τί δὴ τὰ] Locum sic lego omnino emendatus, ejecta interrogatione: ἤξει πρὸς ὑμᾶς λόγος, τί δὴ; τὰ καὶ τὰ πεπονθῶς ὁ δεῖνα οὐκ ἐλάμβανε δίκην παρ' ἐμοῦ· ἢ τί δὴ; πάλιν ἄλλον ἴσως τινὰ τῶν ἠδικημένων ὀνομάζων. Sic autem interpretor: Talis Oratio proferetur, scil. Quid? Alius profecto, qui hac et similia a me perpessus est, ille neutiquam mecum lege egit. Quid? alium deinde nomine ciens eorum, qui ladebantur. IDEM.

Δι' ἃς προφάσεις] Δι' ἃς μὲν ἐν προφάσεις Codd. optimi et plurimi, Bar. Par. Ital. Aug. Vind. IDEM. Recte, nam sequitur μέντοι v. 15. quod idem est atque δὲ, cum præcedit μὲν. Sic §. νβ'. med. γγ'. med. μγ'. bis. MARKLAND. Quorum locorum in uno (sc. §. γγ'.) pro μέντοι Cod. Vindob. legit δὲ. TAYLOR.

τηλικούτός τις ἔστιν, ὥστε, τοιαῦτα ποιῶν, δύνασθαι καθ' ἓνα ἡμῶν ἕκαστον ἀποστερεῖν τοῦ δίκης παρ' αὐτοῦ τυχεῖν· 561 κοινῇ νῦν, ἐπειδήπερ εἴληπται, πᾶσιν ὑπὲρ ἀπάντων ἐστὶ τιμωρητέος, ὡς κοινὸς ἐχθρὸς τῇ πολιτείᾳ· λέγεται τοίνυν ποτὲ ἐν τῇ πόλει, κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκεῖνην εὐδαιμονίαν, Ἄλκιβιάδης γενέσθαι, ὃ σκέψασθε, τίνων εὐεργεσιῶν ὑπαρχουσῶν, καὶ ποίων τινῶν, πρὸς τὸν δῆμον, πῶς ἐχρήσαντο ὑμῶν οἱ πρόγονοι, ἐπειδὴ βδελυρὸς καὶ ὑβριστὴς ὤετο δεῖν εἶναι. καὶ οὐκ ἀπεικάζει δῆπου Μειδίαν Ἄλκιβιάδῃ βουλόμενος, τούτου μέμνημαι τοῦ λόγου. οὐχ οὕτως εἰμὶ ἄφρων, οὐδ' ἀπόπληκτος ἐγώ. ἀλλ', ἵν' εἰδῆθ' ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ γινώθ', ὅτι οὐδὲν οὕτ' ἔστιν, οὕτ' ἔσται, οὐ γένος, οὐ πλοῦτος, οὐ δύναμις, ὃ τοῖς πολλοῖς ὑμῶν, ἀν' ὕβριση, προσήκει φέρειν.

μά. Ἐκεῖνος γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγεται, πρὸς πατρὸς μὲν, Ἀλκμαιωνιδῶν εἶναι· τούτους δέ φασιν ὑπὸ τῶν τυράννων, ὑπὲρ τοῦ δήμου ²στασιάζοντας, ἐκπεσεῖν καὶ, δανεισαμένους χρήματ' ἐκ Δελφῶν, ἐλευθερωσάσαι τὴν πόλιν, καὶ τοὺς Πεισιστράτου παῖδας ἐκβαλεῖν· πρὸς δὲ

¹ ὕβρις ἢ T. R.

² στασιάζοντας T.

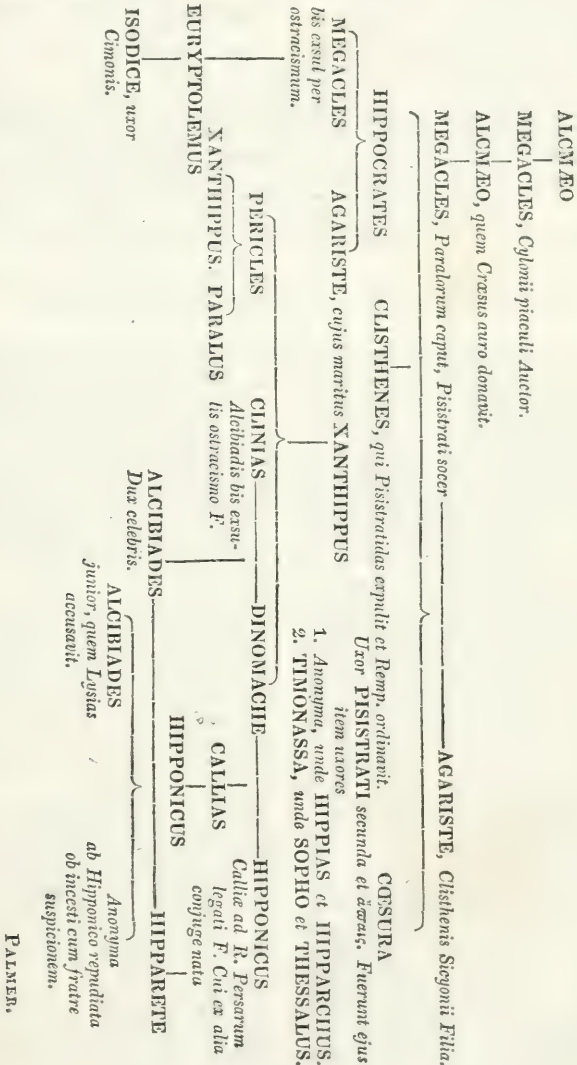
Πολλοὺς ὑμῶν] Suadeo autem πολλοῖς ὑμῶν, Vobis, qui populus estis. Sentit mecum Ven. Lind. Ital. et qui Italicum Cod. procuravit. Interea tamen et priori modo scribi aliquoties sentio. Infra §. μδ'. τοὺς πολλοὺς ὑμῶν ἀφελεῖ. et §. νθ'. ἀν' ἅπαντα μὲν κτήσεται τοῖς πολλοῖς ὑμῶν, εὖς νῦν ὕβριζει καὶ πτωχοὺς ἀποκαλεῖ. Ita etiam §. μδ'. fin. ὧν ἅπανσι μέτεστι τοῖς πολλοῖς ὑμῶν. Ubi profecto vel ἅπανσι, vel τοῖς πολλοῖς ὑμῶν glossæ naturam sapit. Perpetua est enim et notissima distinctio inter τοὺς πολλοὺς ὑμῶν (vel ὑμᾶς), quæ locutio designat Populum Atheniensem, sive Civitatem universam, τοὺς ἅπαντας sc. et τὸν ἐντυχόντα ὑμῶν, Individuum et Privatum. Ita §. ν. οὐδὲν γὰρ ῥῆμα οὐδ' ὄνομα οὕτως ἐστὶ τοῖς πολλοῖς ὑμῶν χαλεπὸν, ὡς ὅσα ὑβρίζον τις τὸν ἐντυχόντα ὑμῶν διαπρέττεται. Ita similiter §. μδ'. ἐπὶ πολλοὺς καὶ τοὺς τυχόντας ὑμῶν ἀφικνούμενα. In populum universum et privatum quemque redundantia: i. e. et publice et privatim nocitura. Male ibi Wolfius: in multos et proximos quosque vestrum. Rectius omnino Italus: che al popolo et a qual si voglia di voi appartengono. IDEM.

"Ὑβρις ἢ] Ita Wolfiana Editio cum Aldina et Parisina. Restitue mecum lectionem Codd. præstantiorum, sc. Bar. Fel. Man. Obsop. Ital. Vindob. et marginis Lutetiani, προσῆ. IDEM. Alii προσῆ, quod malim. AUGER. Iterum, plus licere mihi ratus in editione tironibus destinata, recepi conjecturam Reiskianam, lenissimam illam, qua lectionem vulgatam: ὕβρις ἢ confiat in unam vocem ὕβριση. Potest videri dure dictum: ὕβριζει τὸ γένος, ὃ πλοῦτος κ. τ. λ. Durior tamen ea oratio erit, ubi dicetur τὸ γένος εἶναι ὕβρις. Lectionem sat multorum Codd. ὕβρις προσῆ quo minus reciperem, obstitit insnavissima soni iteratio: προσῆ προσῆκει. Altera, quam Reiskius proponit, medela: ὕβρις συνῆ, etsi paullo audacior est priori, valde tamen placet. προσῆ Hervag. 1547. SPALDING. μά. Ἀλκμαιωνιδῶν] Vide Isocratem περὶ ζεύγους, et Plutarchi vitam Alcibiadis. WOLF.

Πρὸς δὲ μητρὸς, Ἰπποκρίτου] Cum loquatur hoc loco Demosthenes de Alcibiade illo celeberrimo duce, non consentit cum Plutarcho, nec cum Andocide, qui in hoc negotio fide dignior, utpote qui contemporaneus fuerit Alcibiadis, et contra eum

orationem composuerit, in qua ejus genus curiose recenset. Sed credo, oratoria astutia Demosthenem de illo Alcibiade dixisse, quæ Alcibiadi juniori prioris illius filio conveniebant. Nam Alcibiades dux ille celebratus duxerat Hipparoten, filiam Hipponiei et sororem Calliæ, ex qua genuerat Alcibiadem juniorem, quem accusavit Lysias *λειποταξίου*. Ergo erat ille junior *πρὸς μητρός, Ἰππονίκου*, quod ait

hoc loco Demosthenes de Alcibiade patre, cui mater erat Dinomache, filia Megacelis Alcmaeonidæ. Transtulit ergo stemma filii ad patrem, non, credo, ignorantie veri, sed eo quod ad propositum suum faciebat. Fallebat igitur Demosthenes, vel falsus erat. En tibi, benigne lector, Alcibiadis stemma ex Herodoto, Lysia, Platone, Plutarcho et Pausania descriptum :

μητρός, Ἰππονίκου, καὶ ταύτης ¹ δὴ τῆς οἰκίας, ἧς ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ μεγάλαι πρὸς τὸν δῆμον εὐεργεσίαι. οὐ μόνον δὲ ταύτ' ὑπῆρχεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ δήμου θέμενος τὰ ὄπλα, δις μὲν ἐν Σάμῳ, τρίτον δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, τῷ σώματι τὴν εὐνοίαν, οὐ χρήμασιν, οὐδὲ λόγοις, ἐνεδείξατο τῇ πατρίδι. ἔτι δὲ ² ἵππων Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνες ὑπῆρχον ³ αὐτῷ, καὶ στρατηγὸς ἀριστος, καὶ λέγειν ἐδόκει πάντων, ὡς φασιν, εἶναι δεινότατος. ἀλλ' ὅμως οἱ κατ' ἐκείνων ⁴ [τὸν χρόνον] ⁵ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς 562 τούτων αὐτῷ συνεχώρησαν ὑβρίζειν αὐτούς· ἀλλὰ ποιήσαντες φυγάδα ἐξέβαλον, καὶ, Λακεδαιμονίων ἰσχυρῶν ὄντων τότε, καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτειχισθῆναι, καὶ τὰς ναῦς ἀλᾶναι, καὶ πάντα ὑπέμειναν, ⁶ ὅτιοῦν ἀκόντες παθεῖν

¹ Deest δὴ. T.² ἵππεων Ὀλυμπιάσιν T.³ αὐτῷ, καὶ νίκαι, καὶ στέφανοι, καὶ στρατηγὸς T. R.⁴ Absunt unci. T.⁵ ἡμέτεροι T.⁶ ὅ, τιούν T.

Ibid.] Vide eundem Palmerium ad Plutarchi Periclem, Exercit. pag. 191. et ad Aristophanis Aves, pag. 754. Meurs. Attic. Lect. VI. 12. Valesium ad Maussacii Notas in Harpocr. v. Ἀλκιβιάδης, sc. pag. 214. rursus eundem Valesium Emendat. IV. 1. ubi hunc Demosthenis duplicem errorem fusius persequitur. Duplex enim fuit: neque enim Alcibiades ὁ πᾶν, de quo hoc loco agitur, paternum genus ab Alcmaeonidis, neque maternum ab Hipponici domo duxit. Eodem errore, quo Demosthenes, tenetur etiam Libanius Declam. IX. TAYLOR. Magnopere æstuant VV. DD. in Alcibiadis stemmate, quod plane diversum exstat apud alios scriptores. Latusse autem Demosthenem genus Alcibiadis nequaquam potest, cum, quicquid dicit de illa παλαιᾷ εὐδαιμονία, non tamen ultra 55 circiter annos distet hujus orationis scribendæ tempus ab exilio primo Alcibiadis, tum 30 fere annos nati. Errorem igitur, quem a variis causis repetit Palmerius et Henr. Valesius (Emendd. I. IV. C. I.), nullum agnosco. Andocides quidem et Plutarchus materno genere Alcibiadem attigisse Alcmaeonidas narrant, et Hipponici nomen solet in Alcibiadis historia, non nisi ut soceri ejus, memorari. Quid tamen credere vetat etiam Cliniae gentem, cujus patrem Alcibiadem primum memorat Herodotus, conjunctam fuisse cum Alcmaeonidis? Hipponicus, autem, qui hic comparet, nullo modo potest intelligi socer Alcibiadis; sed plurimi sunt ejus nomi-

nis viri, in eadem gente, quorum celeberrimus fuit socius Solonis in constituenda republica Atheniensium; quorumque aliquem genere potuit attingere Dinomachæ. De Alcmaeonidarum rebus gestis vid. Herodot. et quidem in primis V. 62. SPALD. Cf. Irmisch. ad Herodian. T. I. p. 245.

Ἰππέων] Potius cum Bar. et Ven. ἵππων v. TAYLOR. M. ἵππων. AUGER.

τὸν χρόνον] Non male uncis inclusit hæc verba Reiskius, quæ absunt ab Aug. pr. SPALDING.

Οὐδενὸς τούτων] F. οὐδενὸς ἔνεκα τούτων, vel, ἀντ' οὐδενός. Tale certe aliquid ἐλλείπει, ut cum dicunt μισθοῦ φιλεῖν, τετραράων δραχμῶν εἶναι ποιηρόν, et, οὐδενὸς πράγματος οὐδ' ἔργου τὸ ὑβρίζειν συγχαρητέον. WOLF. Fortassis aliquid tale in Structura ἐλλείπειν potest, ut multa in Græcismo elliptice dici solent, verum id non protinus ab Emendatore in Textu substituendum erat. TAYLOR.

Ποιήσαντες] Potest quæri, quid intersit inter φυγάδα ποιεῖν et ἐκβάλλειν? Quare lectio in margine Bar. Cod. non esse nihili videtur, post ποιήσαντες inserens ἄτιμον, ad quod vocabulum incidendum tunc foret. Sed ne hoc quidem, ποιήσαντες ἄτιμον, pro ἀτιμώσαντες, satis Demosthenicum sit. Puto ποιήσαντες proscribendum esse. SPALDING.

Δεκέλειαν] V. Nepos in Alcib. c. 4. et Thuc. VII. 18. 19. 20. IDEM.

Αὐτοῖς] Ita restituendum curavi ex auctoritate Ital. et Reg. a. loco τοῦ αὐτοῖς. εαυτοῖς Vindob. TAYLOR.

κάλλιον εἶναι νομίζοντες, ἢ ἐκόντες ὑβρίζεσθαι συγχωρῆσαι. καίτοι τί τοσοῦτον ἐκεῖνος ὑβρισεν, ἢλίκον οὗτος νῦν ἐξελέληγκται; Ταυρέαν ἐπάταξε χορηγοῦντα ἐπὶ ¹ κόρρης. ἔστω ταῦτα. ἀλλὰ χορηγῶν γε χορηγοῦντα τοῦτ' ἐποίησεν, οὔπω τόνδε τὸν νόμον παραβαίνων. οὐ γὰρ ἐκεῖτό πω. εἶρξεν Ἀγάθαρχον, τὸν ² γραφέα. καὶ γὰρ ταῦτα λέγουσι. λαθῶν γέ τι πλημμελοῦντα, ὡς ³ φασιν. ὅπερ οὐδ' ὀνειδίζειν ἄξιον. τοὺς ἐρμᾶς ⁴ περιέκοπτεν. ἅπαντα μὲν, οἶμαι, τάσεβήματα τῆς αὐτῆς ὀργῆς δίκαιον ἄξιον. τὸ δ' ὅλως ἀφανίζειν ἱερὰν ἐσθῆτα, ἔσθ' ὅ τι τοῦ περικόπτειν τοὺς ἐρμᾶς ⁵ διαφέρει; οὐκοῦν οὗτος ἐξελέληγκται τοῦτο ⁶ ποιῶν. ἀντιδῶμεν δὲ τίς ὦν, καὶ τίσι ταῦτ' ἐνδεικνύμενος.

μβ'. Μὴ τοίνυν, πρὸς τῷ μὴ καλὸν ἵμῶν, μηδὲ δεμι-

¹ κόρρης; T. R.   ² γραφέα; T. R.   ³ φασιν, T. R.   ⁴ περιέκοπτεν; T. R.
⁵ διαφέρει. T.   ⁶ ποιῶν; R.   ⁷ ἵμῶν πρὸς τῷ μὴ καλὸν T.

Ἐβρίζεσθαι] *Ut vexarentur, Wolfius. Potius: ut contumelia afficerentur. JURIN.*

Ἀγάθαρχον τὸν γραφέα] Ζωγράφον interpretatur Ulpianus, non γραμματία. Plutarchus hujus facti non meminit. WOLF. Illud esse annotare! Primo enim, anne novum hoc et insolitum, ut γραφεὺς Pictor, non in Scriba, exponeretur? An Tu, Wolfi, cuiquam incidisti, qui aliter exponeret? Deinde, quod ais dissimulari a Plutarcho, nescio sane, quo ore dixisti, cum ab eo Scriptore disertè memoretur illa historiola, atque etiam ab Andocide sive Phæace c. Alcibiadem. Cujus sunt verba: πείσας Ἀγάθαρχον τὸν γραφέα συνεισελθεῖν οἴκαδε, τὴν οἰκίαν ἐσπινάγκασε γράφειν. δεσμένου δὲ καὶ σφεράσεις ἀληθεῖς λέγοντος, ὡς οἱ ἂν δίκαιοι ταῦτα περᾶττειν ἦδη, διὰ τὸ συγγραφᾶς ἔχειν παρ' ἑτέραν, σφροῖπεν αὐτῷ δῆσειν, εἰ μὴ πᾶν ταχέως γράφοι; ὅπερ ἐποίησε, καὶ οὐ πρῶτερον ἀπηλλάγη, πρὶν ἀποδορᾶς ὄχρετο τετάρτῳ μηνὶ τοὺς φύλακας λαθῶν, ὡς περ βασιλείως. οὕτω δ' ἀναίσχυντός ἐστιν, ὥστε προσελθὼν ἐνεκάλεε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενος κ. τ. λ. Negligitur sane ab Athenæo, qui l. XII. p. m. 264. plurima de Alcibiadis luxuria et intemperantia conservavit, quæ alibi frustra querās. TAYLOR.

Πλημμελοῦντα] Quale fuerit hoc peccatum, subjicit Ulp. ἐφωράθη συνὰν τῇ πάλλακιδι τοῦ Ἀλκιβιάδου. In proximis, ὅπερ cave, cum Augero, referas ad πλημμέλημα Ἀγαθάρχου, sed intellige ipsius Alcibiadis nequitiam. Hanc leviores esse ait Demosthenes quam quæ exprobretur ei. De singulis hisce delictis Alcibiadis consul-

di sunt Andocides, Plutarchus et Nepos. SPALDING.

Ὅπερ οὐδὲ ὀνειδίζειν ἄξιον] Wolfius: quod ne criminis quidem objici loco debet. Potius: quod ne inter vituperandum quidem proferri debet. JURIN.

Ἱερὰν ἐσθῆτα] Ita omnes omnino libri, qui hodie supersunt, tam scripti, quam impressi. Wolfius interea, quod in notis dissimulat, videtur ex versione legisse, τὸ δ' ὅλως ἀφανίζειν ἱερὰ, quasi istud ἐσθῆτα natum esset ex errore Scribæ repetentis voces proximas ἔσθ' ὅ, τι. Istud, sive errore, sive consilio, a Wolfio factum egregiam tamen recipit auctoritatem ab Ulpiano, cujus verba, id enim non creberimo usu venerit, hoc loco subjungam: ἱερὰ μόνον ἢ ἀρχαῖα [ἐκδοσις sc.] ἔχει, ἐκφαντικῶς ὅσα πολλῶν, οἶον, στεφάνων, ἐσθῆτος, αὐτῆς τῆς ἐν ἱερῷ πανηγύρεως, καὶ ταύτην ἕβρισε. ἐπεὶ τότε τὴν ἐσθῆτα προσεῖναι, πολλὴν ἔχει τὴν ἐλάττωσιν. TAYLOR. Veritatem tamen hujus κρίσεως non equidem præstiterim. SPALDING. Bene sane monet Ulpianus, antiquitus legi solitum τὰ ἱερὰ, cum vestis mentio hoc loco plane frigida sit, præsertim cum conferatur cum atrocissimo crimine, cujus reus factus erat Alcibiades. JURIN.

Δε] Sic Aug. pr. pro vulgato δέ. SPALDING.

μβ'. Μὴ τοίνυν κ. τ. λ.] Has voces ordinant melius Ven. et Baroc. μὴ τοίνυν πρὸς τῷ μὴ καλὸν ἵμῶν, μηδὲ δεμιτῶν νομίζετε κ. τ. λ. Præterquam quod inonestum est [μὴ καλὸν], reputate, esse contra legem et contra religionem [μηδὲ δεμιτῶν, μηδ' ἔστιν.]

τὸν νομίζετε, ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὅσιον εἶναι, τοιούτων ἀνδρῶν οὖσιν ἀπογόνους, πονηρὸν καὶ βίαιον καὶ ὑβριστὴν λαβοῦσιν ἄνθρωπον, καὶ μηδένα μηδαμῶθεν, συγγώνυμης, ἢ φιλανθρωπίας, ἢ χάριτός τινος ἀξιώσασαι. τίνας γὰρ ἕνεκα; τῶν στρατηγιῶν; ἀλλ' οὐδὲ κατ' αὐτὸν στρατιώτης οὗτός ¹ γε οὐδενός ἐστιν ἀξίος, μή τί γε τῶν ἄλλων ἡγεμῶν. ἀλλὰ τῶν λόγων; ἐν οἷς κοινῇ μὲν οὐδὲν πάποτ' εἶπεν ἀγαθόν, κακῶς δὲ ἰδίᾳ πάντας ἀνθρώπους λέγει. γένους ἕνεκα, νῆ Δία; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν τὰς ἀπορρήτους, ὥσπερ ἐν 563 τραγωδίᾳ, ² [τὰς] τούτου γονάς; ὧ δύο τὰ ἐναντιώτατα συμβέβηκεν εἶναι. ἢ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς μήτηρ, ἢ τεκοῦσα αὐτὸν, πλεῖστον ἀπάντων ἀνθρώπων εἶχε νοῦν, ἢ δὲ δοκοῦσα καὶ ³ ὑποβαλομένη πασῶν ἦν ἀνοητοτάτη γυναικῶν. σημεῖον δέ. ἢ μὲν γὰρ ἀπέδοτο εὐθύς γενόμενον, ⁴ ἢ δ', ἐξὸν αὐτῇ βελτίω πρίασθαι τῆς ἴσης τιμῆς, τοῦτον ἡγόρασε. καὶ γὰρ τοι διὰ τοῦτο, οὐ προσηκόντων ἀγαθῶν κυριος γεγονώς, καὶ πατρίδος τετυχηκώς, ἢ νόμοις τῶν ἀπασῶν πόλεων μάλιστα οἰκεῖσθαι δοκεῖ, οὐδένα, οἶμαι, τρόπον φέρειν, οὐδὲ χρῆσθαι τούτοις δύναται. ἀλλὰ τὸ τῆς φύσεως ὡς ἀληθῶς βάρβαρον καὶ θεοῖς ἐχθρὸν ἔλκει καὶ εἰιάζεται, καὶ φανερόν ποιεῖ τοῖς παροῦσιν, ὥσπερ ἀλλοτρίοις, ὅπερ

¹ Deest γε. T.² Absunt unci. T.³ ὑποβαλλομένη T.⁴ ἢ δ', ἐξὸν αὐτῇ T.

Bonus Wolfius in sua ad hunc locum annotationiuncula [Subaudi εἶναι, vel lege μη καλῶ] primo nugatur, deinde delirat. TAYLOR. Wolfius: Proinde praterquam quod inhonestum est, neque licitum, iudices, ne fas quidem esse vobis existimate. Paulo incuriosius. Vertendum: Proinde, praterquam quod inhonestum sit; neque licitum existimate, iudices, neque fas esse vobis. JURIN.

Καὶ μηδένα μηδαμῶθεν] Ab omni parte nullum, id est, vilissimum hominem, qui est infra omnes infimos homines, ut Comicus servulus loquitur. WOLF.

*Ὡσπερ ἐν τραγωδίᾳ] Ut in Ione Euripidis, qui cum esset Apollinis Filius, pro servo se gerebat. Si legeretur, ἐν τῇ τραγωδίᾳ, ἐνάεθρος, certe aliqua Tragœdia intelligenda esset, in qua vilis in regiam familiam adoptatus est. Fortassis alludit ad Œdipum Tyrannum Sophoclis. IDEM.

Τὰς] Cam Reiskio uncis inclusi alienum ab hoc loco articulum, quem fortasse infersit is, qui, ob interjecta ea verba

ὥσπερ ἐν τραγωδίᾳ, turbatum orationem crederet, si abesset articulus; male profecto. SPALDING.

Ἐ δύο κ. τ. λ.] Ἐ εἶναι, ἀντὶ τοῦ, ὃν ἔχειν συμβέβηκεν. Ferri potest, sed malim τὸ εἶναι ἀπῆναι, cum τὸ συμβέβηκεν sufficiat. WOLF.

Ἐποβαλλομένη] Ἐποβολιμαῖον παῖδα ἀντὶ γνησίου λαμβάνουσα. IDEM.

Γυναικῶν] Attende opposita, ἀνθρώπων — γυναικῶν. Insignior videtur dementia, quæ etiam inter mulieres summa sit. SPALDING.

Τὰς] De γὰρ vid. supra §. i. fin. IDEM. Παροῦσιν] Potest παροῦσι pro neutro haberi, ut subaudiatur πράγμασι, et tunc erant τὰ παρόντα πράγματα civitas Atheniensis, quam nactus est Midias non sibi debitam; potest tamen etiam pro masculino, ut referatur ad νόμοις, et hoc videtur præstare. Legibus utitur præsentibus (h. e. nostris) tanquam sibi non scriptis, h. e. violat leges, ὅπερ ἐστὶ, significat esse eas leges revera alienas a Midia, ut barbaro. IDEM.

ἔστιν, αὐτὸν χρώμενον. τοσούτων τοίνυν καὶ τοιούτων ὄντων, αἰ τῷ βδελυρῷ τούτῳ καὶ ¹ ἀναιδεῖ βεβίωται, ἐνιοί μοι προσ-
 ἰόντες, ὡ ἄνδρες δικασταί, τῶν χρωμένων αὐτῷ, παραι-
 νοῦντες ἀπαλλαγῆναι καὶ καθυφεῖναι τὸν ἀγῶνα ² τουτοῦ,
 ἔπειδή με μὴ πείθοιεν, ὡς μὲν οὐ πολλὰ καὶ δεινὰ πεποίη-
 κεν οὗτος, καὶ δίκην ἠντινοῦν δικαίως ³ ἀν δοίῃ τῶν πεπρα-
 γμένων, οὐκ ἐτόλμων λέγειν, ἐπὶ ταῦτα δὲ ἀπήντων, ὡς
 ἤλωκεν ἤδη καὶ κατεψήφισται τίνος τιμήσειν αὐ-
 τῷ προσδοκᾶς τὸ δικαστήριον; οὐχ ὄρας, ὅτι
 πλουτεῖ, καὶ τριηραρχίας ἐρεῖ καὶ λειτουργ-
 γίας; σκόπει ⁴ δὴ, μὴ τούτοις αὐτὸν ἐξαιτή-
 σηται, καὶ ἐλάττω πολὺ τῇ πόλει καταθεῖς,
 ἢ ὅσα σοι δίδωσι, καταγελάσῃ.

564 μγ'. Ἐγὼ δὲ, πρῶτον μὲν οὐδὲν ἀγεννὲς ὑμῶν καταγι-
 γνώσκω, οὐδ' ὑπολαμβάνω τιμήσειν οὐδενὸς ἐλάττωνος τούτῳ,
 ἢ, ὅσον καταθεῖς, οὕτως παύσεται τῆς ὑβρεως. τοῦτο δ'

¹ ἀναιδεῖ μάλα T. ἀναιδεῖ [μάλα] R.

² τουτοῦ T.

³ ἀν δικαίως T.

⁴ δὲ T.

Μάλα βεβίωται] Cum viderim, libros editos constanter præ se ferre hanc lectionem, quo me verterem, nescivi: cum in MSS. Lindenbr. sc. Obsop. Vindob. et Ital. variari pro μάλα, ἄν, tantundem. Quo errore ortum sit illud μάλα, quo casu enatum, judicent eruantque nasutiores. Fortasse pertinet ad sequentia τῶν μάλα χρωμένων αὐτῷ. TAYLOR. Ut inoffensa esset hujus loci lectio omisi vocem omnia turbantem μάλα quæ inter ἀναιδεῖ et βεβίωται legitur in omnibus Codd. præter Aug. pr. Sunt præterea quinque Codd. in quibus pro μάλα comparet ἄν, ne hoc quidem hujus loci. Latet aliquid in hisce μάλα et ἄν, quæ fortasse sunt fragmina vocabuli aut unius longioris aut plurium. Nihil equidem, quod arrideat, comminiscor. μάλα trahere ad præcedens adjectivum durius videtur, et exemplo caret, etsi dicitur σφόδρα μάλα. Etiam in mentem venit legere continuato vocabulo παραβεβίωται, quod dici potuisse, etsi exemplo afferendo destituit, quis neget? Sed facilis eademque inanis hæc est hariolatio. Nemo probabilem loco medicinam afferet, nisi qui utriusque lectionis, et μάλα et ἄν, rationem habuerit, et inde verbum aut verba, et Græca et huic sententiæ apta, conflaverit. Tam importunum h. l. est μάλα illud, ut Latinam vocem te legere possis suspicari, quam, margini adscriptam, ἀπροσδιούτως aliquis

Græcis literis expresserit. SPALD. Aune βδελυρῷ τούτῳ καὶ ἀναιδεῖ καὶ μαλακῷ βεβίωται? Amat enim Noster apposita tria, (vide supra p. 98. v. 2. de Chers. §. ις. et de Cor. §. ζα. fin.), et in oratione invenitur in Midiam, (vide p. 89. seqq. p. 98. v. 5. et p. 105.).

Σκόπει δὲ] Melius cum Ital. et MSS. Ald. σκόπει δὴ. TAYLOR. Δὴ, post Taylorum, Reiskius e pluribus Codd., quibus adde editionem Hervag. 1547., adscivit, pro δὲ. Dubito tamen utrum verius sit. δὲ bene videtur referri posse ad οὐχ ὄρας; Est interrogatio pro affirmatione contrarii. Ratio lectionis foret hæc: ὄρας (μὲν) ὅτι κ. τ. λ. σκόπει δὲ. SPALDING.

Δίδωσι] Verte: Offert. IDEM.

μγ'. Ἐγὼ δὲ] Sub. ὑμῶν, AUGER. Οὕτως] Ægre tuli, Wolfium post hanc vocem punctum commaticum addidisse, quia intempestive et inficete hoc factum. Deinde istud οὗτος Cod. Bar. et οὗτος Editt. Fel. et Lutet. eodem animo accepi. Recte, signanter et felicissime scriptum — τιμήσειν οὐδενὸς ἐλάττωνος τούτῳ, ἢ ὅσον καταθεῖς οὕτως παύσεται τῆς ὑβρεως. Nimirum hic frigent omnes Versiones, neque vim aut ictum capiant Græcæ orationis. Producam locum Æschinis, quia est observatu dignissimus. Jubet Lex Ædilem, qui fuerit Athenis, quadraginta ad minimum annos natum ad id munus

ἐστὶ μάλιστα μὲν θάνατος· εἰ δὲ μὴ, πάντα τὰ ὄντα ἀφελῆσθαι. ἔπειθ' ὑπὲρ τῶν τούτου λειτουργιῶν, καὶ τριηραρχιῶν, καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ὡδὶ γινώσκω. εἰ μὲν ἐστίν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ λειτουργεῖν τοῦτο, τὸ ἐν ὑμῖν λέγειν ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ πανταχοῦ· ἡμεῖς οἱ λειτουργοῦντες, ἡμεῖς οἱ προεισφέροντες ὑμῖν, ἡμεῖς οἱ πλούσιοί ἐσμεν· εἰ τὸ τὰ τοιαῦτα λέγειν, τοῦτ' ἐστὶ τὸ λειτουργεῖν, ὁμολογῶ Μειδίαν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει λαμπρότατον γεγενῆσθαι. ἀποκναίει γὰρ ἀθλία δῆπου καὶ ἀναισθησία καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν ταῦτα λέγων. εἰ μέντοι, τί ποτ' ἐστίν, ἂν λειτουργεῖ τῇ ἀληθείᾳ¹ Μειδίας, δεῖ σκοπεῖν, ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. καὶ θεάσασθε, ὡς δικαίως αὐτὸν ἐξετάσω, πρὸς ἑμαυτὸν κρίνων. οὗτος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγονὼς ἔτη πεντήκοντα ἴσως, ἢ μικρὸν ἐλάττω, οὐδὲν ἐμοῦ πλείους λειτουργίας ὑμῖν λελειτούργηκεν, ὃς δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα. καὶ γὰρ μὲν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν, εὐθύς

¹ Deest Μειδίας, T.

accedere. Rationem addit gravissimus Scriptor, ἢ ἤδη ἐν τῇ σωφρονεστάτῃ αὐτοῦ ἡλικίᾳ ὧν οὗτος ἐντυγχάνη τοῖς ἡμετέροις παισὶ. Locus est in initio orationis c. Timarchum, p. 2. v. 25. ed. Steph. Tu tamen cum Codd. melioris notae (inter quos numerabis unum praestantissimi Viri I. Locker, qui me plurimum et amicitia et beneficiis sibi devinxit) emphaticae magis leges: uti in sobria et severa aetate constitutus οὕτως ἐντυγχάνη τοῖς ἡμετέροις παισὶ. Ita. Ita demum. Xenopho initio l. 2. Cyropæd. προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσιν ἰλίας καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὄρια. Isocr. de Permatat. Οὐ γὰρ ἀγνωστοὶ τε, ὅσον διαφέρουσιν αἱ μείζους τῶν συμμαχιῶν πρὸς τὴν ἀσφάλειαν, οὕτως ἐβουλευόμεθα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ κ. τ. λ. Herodot. Cl. 196. Ἐκδοῦναι δὲ τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα, ὅτε βούλοιο ἑκάστος, οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ ἀνευ ἑγγυπέων ἀπαγαγέσθαι τὴν παρθεῖον πριάμενον, ἀλλ' ἑγγυπᾶς χρῆν καταστήσαντα, ἢ μὴ συνιήσειεν αὐτῇ, οὕτω ἀπάγεσθαι. Simile est istud Demosthenis: καὶ παρασχῶν ἐαυτὴν ἴσον καὶ κοινὴν ἀμφοτέροις ἀρεσάτην, οὕτω τὴν διάγνωσιν ποιήσεται περὶ πάντων. De Corona, §. γ'. fin. Neque absolute est valde illud, quod de Lycurgo Oratore circumfertur: Λυκοῦργον οὐ μέλανι, ἀλλὰ θανάτῳ, χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν, οὕτω συγγράφειν. Vid. Plu-

tarchum in vita Lyncrgi. Adde, quæ dixi inferius ad pag. 118. v. 1. TAYLOR.

Μέντοι] Hic est pro δὲ, referendum ad præcedens μέν in hisce: εἰ μὲν ἐστίν. Vid. Hoogev. Sch. 447. et 477. SPALDING.

Ὁς δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονα] Ergo Euthydemo, vel, ut Diodorus, Eudemo Archonte, anno 4. Olymp. 106. egit hanc causam Demosthenes. Nam secundum Plutarchum in decem Oratorum vitis natus fuit Dexitheo Archonte, anno 4. Olymp. 98. PALMER. Cave credas. Nec major erit adhibenda fides S. Petito in Comment. ad LL. Atticas, pag. 266. Dixi alibi. Porro Interpres hic nobis clam biennium subripuit: annum ago alterum et trigesimum. Si enim Demosthenes δύο καὶ τριάκοντα ἔτη γέγονε, annum egit trigesimum tertium. TAYLOR.

Καὶ γὰρ μὲν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐτριηράρχουν εὐθύς ἐκ παιδῶν ἐξελθόν] Atque ego quidem illo tempore trierarchus esse capri, statim atque e pueris excessi, tumque binī eram trierarchi, omnem sumptum ex privatis familiis suppeditabamus, ita ut navium apparatus supplementumque ipsi præberemus. Et paulo inferius, τῆνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος ἤπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακίλιος πεποικίκατε συντελεῖς ἡμεῖς, &c. Tum demum autem Midias trierarchiam attigit, cum primum mille ac ducentos col-

ἐκ παίδων ἐξελθὼν, ὅτε σύνδυο ἤμεν οἱ τριήραρχοι, καὶ τὰ ἀναλώματα πάντα ἐκ τῶν ἰδίων ἔδαπανῶμεν, καὶ τὰς ναῦς ἐπληροῦμεν αὐτοί. οὗτος δὲ, ὅτε μὲν κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἦν, καδ' ἦν ἐγὼ νῦν, οὐδέπω λειτουργεῖν ἤρχετο. τῆνικαῦτα δὲ τοῦ πράγματος ἤπται, ὅτε πρῶτον μὲν διακοσίους καὶ χιλίους πεποιήκατε συντελεῖς ὑμεῖς, παρ' ὧν εἰσπραττόμενοι τάλαντον ταλάντου μισθοῦσι τὰς τριηραρχίας οὔτοι. εἶτα τὰ πληρώματα ἢ πόλις παρέχει, καὶ σκευὴ δίδωσιν, ὥστ' αὐτῶν ἐνίοις τῇ ἀληθείᾳ τὸ μηδὲν ἀναλώσαι, καὶ δοκεῖν λειψουργηκέαι, καὶ τῶν ἄλλων λειτουργιῶν ἀτελέσι γεγενῆσθαι περίεστιν.

μδ'. Ἀλλὰ μὴν, τί ἄλλο; τραγωδοῖς κεχορηγήκέ ποτε οὗτος; ἐγὼ δὲ αὐληταῖς ἀνδράσι. καὶ ὅτι τοῦτο τὸ ἀνάλωμα ἐκεῖνης τῆς δαπάνης πολλῷ πλείον ἐστίν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ

¹ ἰδίων οἰκῶν, καὶ τὰς T. ἰδίων [οἰκῶν] ἔδαπανῶμεν, καὶ τὰς R.

² οὗτος; T.

latores constituistis, a quibus isti talentum exigentes, talento trierarchias obundas locant. εἶτα τὰ πληρώματα ἢ πόλις παρέχει, καὶ σκευὴ δίδωσιν. Tum supplementa et armamenta republica praebet. Verba sunt Oratoris, elevare contententis munus trierarchiae, quod Midias et divites nonnulli grave esse sibi jactabant, tanquam universi muneris redemptoribus praebitoribusque eo se nomine populo Atheniensi imputantes. Ex quibus verbis intelligimus, illos mille ac ducentos talenta singula pensitare solitos, id quod etiam alibi dictum est. Vide plura lib. 5. de Asse. Et edit. HERVAG.

ἤμεν] Ἦσαν Cod. Reg. ε. Quod perinde est. Variatur magis in sequentibus: nam pro οἰκῶν, ἔδαπανῶμεν habent Ven. Baroc. Aug. Ital. Ceterum hunc Demosthenis locum de συντελείᾳ illustrare possunt ea, quae habet Petitus libri laudati p. 356. Wolfius nihil egit, cum vocem συντελεῖς [v. 6.] reddidit attributos. Neque multo plus agit, cum suam interpretationem ita defendit: "Attributos verti. Sunt autem ii, qui una tributum conferunt ad munus aliquod obendum: quod singuli suis sumtibus exsequi non possint." TAYLOR.

ἰδίων]. Omisi vocem in vulgata lectione hic comparentem οἰκῶν, pro qua non paucique praestantissimi Codd. habent ἔδαπανῶμεν, quod abest a vulgata. Nescio quare Reiskius pepercerit τῶ οἰκῶν et uncis illud signare maluerit quam expungere. SPALDING.

Ἐπληροῦμεν] Πότερα σικεῶν, ἢ ἐρετῶν, ἢ στρατιωτῶν, ἢ τούτων ἀπάντων; Sic Ulpianus interpretatur πληρώματα, ναύτας, καὶ ἐπιβάτας, καὶ σικεῦν κατ' αὐτάς. WOLF.

Χιλίους] Ἔστι σόφισμα τὸ ῥηθέν. φησὶ γὰρ ὅτι, παρὰ τῶν χιλίων καὶ διακοσίων εἰσπραττόμενοι τάλαντον, ταλάντου μισθοῦσι τὴν τριηραρχίαν, ὡς μιάς τριήρους παρὰ τῶν τοσοῦτων γιγνομένης· οὐκ ἔστι δὲ ἀληθές. χίλιοι γὰρ καὶ διακοσίοι ἦσαν οἱ ταῖς τριηραρχίαις ἀφορισμένοι. τούτων δὲ λοιπὸν, ἢ συνεκαίδεκα τὴν τριήρη ἐπλήρου, ἢ σύντριες, ἢ ὅσοι δήποτε. καταλιπὼν οὖν τὸ λέγειν, ὅτι ναῦν ἐκκαίδεκατος παρῆσχε, πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς τριηραρχίας ἀφορισμένους ἀνόμασεν, ὡς πάντων μίαν παρεχόντων. Ulpian. De toto hoc trierarchiae munere consule F. A. Wolfii Prolegg. ad Lept. p. 375 seqq. vol. II. SPALDING.

Τάλαντον μισθοῦσι τὰς τριηραρχίας οὔτοι] Id est, tantidem locant praebendas naves et instruendas, quantum ab ipsis exigunt, ita fit, ut nihil de suo impendant. Est itaque μισθῶ τὸ ἔργον, ἀντὶ τοῦ, ἐκδίδωμι, faciendum loco. Idem ἐμισθῶσε Πασίων τὴν τράπεζαν τούτω, locavit conductori Pasioni certa mercede utendam. μισθῶμαι vero conduco significat ut Pasionem τὴν τράπεζαν παρὰ Φορμίωνος ἐμισθῶσατο. Et edit. HERVAG.

μισθοῦσι] Vid. supra §. κγ'. fin. SPALDING.

μδ'. πλείον ἐστίν] De majori sumtu in hoc munus faciendo vid. itidem F. A. Wolfii Proll. ad Lept. p. 373. vol. II. IDEM.

δήπου. καὶ γὰρ μὲν ἔδελοντῆς νῦν, οὗτος δὲ καταστάς ἐξ ἀντιδόσεως τότε. οὗ χάριν οὐδεμίαν δήπου ¹ αὐτῷ δικαίως ἀντιδοῦν ² ἔχοι. τί ἔτι; εἰστίνακα τὴν φυλὴν ἐγὼ, καὶ Παναθηναίοις κεχορήγηκα. οὗτος δὲ οὐδέτερα. ἡγεμῶν συμμορίας ὑμῖν ἐγενόμην ἐγὼ ἔτη δέκα, ἴσον Φορμίωνι, καὶ Λυσιδείδῃ, καὶ Καλλαίσχρῳ, καὶ τοῖς πλουσιωτάτοις, εἰσφέρων οὐκ ἀπὸ ³ ὑπαρχούσης οὐσίας· ὑπὸ γὰρ τῶν ἐπιτρόπων ἀποστερήμην· ἀλλ' ἀπὸ τῆς δόξης, ἣν ὁ πατήρ μοι κατέλιπε, καὶ ἣν δίκαιον ἦν με δοκιμασθέντα κομίσασθαι. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως ὑμῖν προσενήνεγαί. Μειδίας δὲ πῶς; οὐδέπω καὶ τήμερον συμμορίας ἡγεμῶν γέγονεν, οὐδὲν τῶν πατρῶων ἀποστερηθεῖς ὑπ' οὐδενός, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς πολλὴν οὐσίαν παραλαβὼν. τίς οὖν ἐστὶν ἢ λαμπρότης, ἢ τίνες αἱ λειτουργίαι καὶ τὰ σεμνὰ ἀναλώματα ⁴ τὰ τούτου; ἐγὼ μὲν ⁵ γὰρ οὐχ ὄρω, πλὴν εἰ ταῦτά τις θεωρεῖ· οἰκίαν ὑποδομήκεν ἐν Ἐλευσίῃ τσοαύτην, ὥστε πᾶσιν ἐπισκοτεῖν τοῖς ἐν τῷ τόπῳ. καὶ εἰς μυστήρια τὴν γυναῖκα ἄγει, καὶ ἄλλοσέποι βούληται, ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ζεύγους τοῦ ἐκ Σικυῶνος. καὶ

¹ αὐτῷ δήπου T.

² ἔχῃ T. R.

³ τῆς ὑπαρχούσης T.

⁴ Deest τά. T.

⁵ Deest γάρ. T.

¹ Αντιδόσεως] Cogebatur edere hoc munus, aut quia permutatione acceperat bona ejus, quem tragediæ muneris parem ipse designaverat, aut quia designatus ipse ab aliquo cive bona sua vindicare a permutatione non poterat nisi munere edendo. Vid. de antidosi supra §. κγ'. IDEM.

² Ἐχῃ] Prætulit optativum ex optimis Codd. Par. a. et Aug. pr. vulgato ἔχῃ. IDEM.

³ Εἰστίνακα] Ἀναγκάως τοῦ χορηγοῦ τὴν φυλὴν ἐστιῶντος, ὁ Δημοσθένης διελλὰν εἶπε, ἐπιπὼν τοῖς κατὰ μέρος, ἵνα λίαν πολλὰ δόξωσιν αἱ λειτουργίαι. Ulpian. De ἐστιῶσει vid. F. A. Wolfii Proll. ad Lept. 372. seqq. vol. II. IDEM.

⁴ ἡγεμῶν συμμορίας] Vid. Ulpianum in III. (II.) Olyuth. et de Classibus. ἡγεμῶν autem id videtur habuisse munus, ut ante alios omnes tributum conferret, et tenuiorum cessationem de suo resarciret. WOLF. Viginti classes (συμμορίαι) sexagenorum capitum singulæ, munera bellica conferebant vel potius representabant pro ceteris civibus. Harum binæ ad singulas decem tribus pertinebant. Ejusmodi classis habebat ἡγεμόνα suum, cete-

ris re familiari præstantem, qui videtur classis suæ socios ad sumtus pendendos adegisse et tenuiorum inter eos sustinuisse partes ipse. Vid. F. A. Wolfius l. c. p. 373 seqq. vol. II. SPALDING.

⁵ Φορμίωνι] Phormio, Lysithides, Callæschrus, insignes divitiis cives; non tamen ætate Demosthenis viventes, sed prioribus, ut monet Ulpianus. IDEM.

⁶ τῆς ὑπαρχούσης] Τῆς restitui ex Cod. Reg. ε. et proxime, sc. 10. οὖν ex Ven. Bar. Obsop. atque Editt. Fel. Man. et Parisina. TAYLOR.

⁷ Δοκιμασθέντα] H. e. εἰς τοὺς ἄνδρας ἐγγραφέντα. Examen enim subibant adolescentibus, quo genere nati essent, utrum legitime adoptati, antequam in Lexiarchicon inscriberentur eorum nomina, qui erat index virorum, quæ jura civium Atheniensium integra haberent et magistratus obire possent. SPALDING.

⁸ Πλὴν εἰ ταῦτα] F. πλὴν εἰ μὴ ταῦτα. MARKLAND.

⁹ Βούληται] Ἴνα μὴ δι' εὐσέβειαν, ἀλλὰ διὰ τρυφῆν μάλλον, γίνοντο (dicas potius: δοκοὶ γίνεσθαι) ἢ κτῆσις. Ulpian. SPALDING.

¹⁰ Λευκοῦ ζεύγους τοῦ ἐκ Σικυῶνος] Vid. Hadr. Junii I. Animadv. 12. et Ulpianum

566

τρεις ἀκολούθους, ἢ τέτταρας, αὐτὸς ἔχων, διὰ τῆς ἀγορᾶς σοβεῖ, κυμβία, καὶ ῥυτὰ, καὶ φιάλας ὀνομάζων οὕτως, ὥστε τοὺς παριόντας ἀκούειν. ἐγὼ δ' ὅσα μὲν τῆς ἰδίας τρυφῆς ἐνεκα Μειδίας καὶ περιουσίας κτᾶται, οὐκ οἶδ' ὅτι τοὺς πολλοὺς ὑμῶν ὠφελεῖ. ἀ δ' ἐπαιρόμενος τούτοις ὑβρίζει, ἐπὶ πολλοὺς, καὶ τοὺς τυχόντας, ὑμῶν ἀφικνούμενα ὀρῶ. οὐ δὴ δεῖ τὰ τοιαῦτα ἐκάστοτε τιμᾶν, οὐδὲ θαυμάζειν ὑμᾶς, οὐδὲ τὴν φιλοτιμίαν ἐκ τούτων κρίνειν, εἴ τις οἰκοδομεῖ λαμπρῶς, ἢ θεραπεύει κέκτηται πολλὰς, ἢ σκεύη² καλὰ, ἀλλ' ὅς ἂν ἐν τούτοις λαμπρὸς καὶ φιλότιμος ᾖ, ὧν ἀπάσι μέτεστι τοῖς πολλοῖς ὑμῶν· ὧν οὐδὲν εὐρήσετε τούτῳ προσόν.

μέ. Ἀλλὰ νῆ Δία³ τρίηρη ἐπέδωκε· ταύτην γὰρ εὔ οἶδ'

¹ ὅτι T.

² πολλὰ T. R.

³ τρίηρη ἦν ἐπέδωκε; T. τρίηρη ἐπέδωκε; R.

in commentariis. TAYLOR. Καὶ τοῦτο τρυφῆς ὁμοῦ καὶ τυραννικῆς ἐννοίας τεκμήριον. τρυφῆς μὲν, ὅτι καὶ ζεῦχος καὶ λευκὸν, τυραννικὸν δὲ τὸ ἐκ Σικυῶνος. ἐτυραννεῖτο γὰρ ἡ πόλις ἐκεῖνη. οἱ δὲ πρῶτοι γενόμενοι τύραννοι ἐν Σικυῶνι, λευκοῖς ἡμίνοις ἐχρῆσαντο. οἰκοῦν συνήθειαν οὕτως κτᾶται πρὸς τοὺς τυράννους, ζεῦχη παρ' αὐτῶν ἀνοούμενος. Ulpian. SPALDING.

Δια τῆς ἀγορᾶς σοβεῖ] Id est, improbe et insolenter in medio foro populum summotus, ac turba comitum sibi viam aperit. hoc est, ἐν τρυφᾷ τοῖς πολλοῖς, καὶ ἐνυβρίζει τοῖς παρατυχούσι, καὶ παραγωνίζεταί τοὺς ἐντυγχάνοντας καδ' ὀδὸν αὐτῶ, hoc est, cubito propulsat obvios, et subnixis alis incedit, ut Plautus: "Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose." Est itaque σοβῶ inter alia, improbe ingrediari, et obvios summovere. Ex edit. HERVAC.

Σοβεῖ] Hoc Cicero appellat per forum volitare. Fortius tamen Gracum, ubi inest summotus occurrentium. SPALDING.

Φιάλας] Φιάλας καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνομάζων. Ita plenus et melius Ven. Bar. Aug. Hunc locum laudat Athenæus l. XI. p. m. 237. et 244. ibique explicat, quid sit κυμβίον, quid ῥυτῶν. Sunt autem utrumque poculi genus. Memorantur a multis, præcipue ab Epigene Poeta antiquo, ut liquet ex his locis Athenæi. Ἦδυποτιδῆς — μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ἐπιγίνης ἐν Ἠρωϊκῇ διὰ τούτων, ψυκτήρια, κιάθον, κυμβία, ῥυτὰ τέτταρα, ἠδυποτιδᾶς τρεῖς, ἠθμὸν ἀργυροῦν. l. XI. p. m. 230. Rursus: Ἐπιγίνης δ' ἐν Ἠρωϊκῇ καταλέγων πολλὰ ποτήρια, καὶ τοῦ ψυγῆος οὕτως μνημονεύει τὴν Θερίκλειον δέυρο καὶ τὰ Ῥοδιακὰ

κόμισον λαβὼν τοὺς παῖδας εἰσοίσεις μόνος ψυκτήρα, κιάθον, κυμβία. Ex quibus locis collatis ita Senarios instruo:

Τὴν Θερίκλειον δέυρο καὶ τὰ Ῥοδιακὰ Κόμισον, λαβὼν τοὺς παῖδας· εἰσοίσεις μόνος ψυκτήρα, κιάθον, κυμβία, ῥυτὰ τέτταρα, Ἦδυποτιδᾶς τρεῖς, ἠθμὸν ἀργυροῦν — Martial. VIII. 6.

Archetypis vetuli nihil est odiosius Eucti: Ficta Saguntino cymbia malo luto.

Idem II. 35.

Cum sint crura tibi, simulent quæ cornua Lunæ,
In rhytio poteris, Phæbe, lavare pedes.
TAYLOR.

Παριόντας] Hoc malo, quam παρόντας. WOLF. Posteriore modo legunt Ald. Par. Ital. et Vindob. TAYLOR.

Καλὰ] E Parisino ε. prætuli vulgato πολλὰ, quod nullam hic vim habet. λαμπρὰ habet Aug. pr. quod ob sequens λαμπρὸς minus placebat, etsi alii eo ipso fortasse se commendaverit. Vera lectio esse potuit πολλὰ καὶ καλὰ. SPALDING.

μέ. Ἦν ἐπέδωκε] Τὸ ἦν abundat, et ἐπέδωκε nota interrogationis legendum. WOLF. Delent istam otiosam, ut videtur, vocem cum Wolfio Ven. Bar. et Aug. Verum fortasse laborat potius prava interpunctione. Leger: Ἀλλὰ, νῆ Δία, τρίηρη, ἦν ἐπέδωκε· ταύτην γὰρ εὔ οἶδ' ὅτι θρυλλήσεται, καὶ φήσεται· Ἐγὼ ὑμῶν τρίηρη ἐπέδωκα· αὐτῶσι δὴ ποιήσατε. Quod vero attinet ad triremem, quam donavit, (eo enim munere, sat scio, gloriabitur, et prædicabit: Ego vobis triremem donavi) de ea re ita statuite.

ὅτι θρυλλήσει, καὶ φήσει· ἐγὼ ὑμῖν τριήρη ἐπέδωκα. οὕτως¹ δὲ ποιήσατε. εἰ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλοτιμίας εἵνεκα ταύτην ἐπέδωκεν, ἣν προσήκει τῶν τοιούτων ἔχειν χάριν, ταύτην ἔχετε αὐτῶ, καὶ ἀπόδοτε ὑβρίζειν δὲ μὴ δότε. οὐδενὸς γὰρ πρᾶγματος, οὐδ' ἔργου, τοῦτο συγχωρητέον. εἰ δὲ δὴ καὶ δειλίας καὶ ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεπωικῶς, μὴ παρακρουσθῆτε. πῶς οὖν εἴσεσθε; ἐγὼ καὶ τοῦτο διδάξω, ἀνωθεν δέ. βραχυς γὰρ ἔσθ' ὁ λόγος, ὃν λέξω, καὶ ἀνωθεν ἀρχεσθαι δοκῆ. ἐγένοντο εἰς Εὐβοίαν ἐπιδόσεις παρ' ὑμῖν πρῶται. τούτων δ' οὐκ ἦν Μειδίας, ἀλλ' ἐγώ. καὶ συντριήραρχος ἦν μοι Φιλῖνος ὁ Νικοστράτου. ἕτεραι δεύτεραι μετὰ ταῦτα εἰς Ὀλυμπον. οὐδὲ τούτων ἦν Μειδίας. καίτοι τόν γε δὴ φιλότιμον πανταχοῦ προσῆκεν ἐξετάζεσθαι. τρίται νῦν αὐται γεγονάσιν ἐπιδόσεις. ἐνταῦθα ἐπέδωκε. πῶς; ἐν τῇ βουλῇ γιγνομένων ἐπιδόσεων, παρὰν οὐκ ἐπεδίδου τότε. ἐπειδὴ δὲ 567 πολιορκεῖσθαι τοὺς ἐν Ταμύναις στρατιώτας ἐξηγγέλλετο, καὶ πάντας ἐξιέναι τοὺς ὑπολοίπους ἱππέας, ὧν εἷς οὗτος ἦν, προεβούλευσεν ἡ βουλή· τηνικαῦτα, φοβηθεῖς τὴν στρατείαν ταύτην, εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐκκλησίαν, πρὶν καὶ προέδρους καθέζεσθαι, παρελθὼν ἐπέδωκε. ² τῷ δῆλον, ὥστε μὴδ' ἀντειπεῖν αὐτὸν ἔχειν, ἔτι τὴν στρατείαν φεύγων, οὐ φιλοτιμία, τοῦτ' ἐποίησε; τοῖς μετὰ ταῦτα πρα-

¹ δὲ T. R.² τῷ T.

TAYLOR. Deleo ἦν. AUGER. Parisi-
nam interpunctionem secutus sum, pro qua
signum interrogationis inexit H. Wolfius,
Reiskio male probatus. SPALDING.

Δὲ] Cum Cod. Bav. scripsi pro vulgato δὲ. Negligentius in varietate lectionis loquitur Reiskias, “ δὲ etiam” dicens, “ Bav.” cum nullum alium Cod. commemoraverit. Suspicio excidisse aliquid ex ejus nota, et legi δὲ fortasse etiam in Aug. pr. Ceterum δὲ, referendum ad suppressum superius μὲν, post θρυλλήσει, convenientius huic loco puto, quam δὲ, ad quod explicandum longo supplemento uti cogitur Reiskius. Μειδίας μὲν θρυλλήσει — ἡμεῖς δὲ οὕτως ἢ. τ. λ. IDEM.

Εἵνεκα] Καὶ “ ἔνεκα” καὶ “ εἵνεκα” Πλάτων, Δημοσθένους καὶ οἱ ἄλλοι. Thomas Magister, citante F. A. Wolfio, ad Leptin. §. κδ'. fin. IDEM.

Ἐγένοντο — ἐπιδόσεις — πρῶται] Wolfius: *Largitiones primæ factæ sunt.* Potius: *Collationes pecuniarum primæ factæ sunt.* JURIN.

Ἐπιδόσεις] Ἐπίδοσις, spontanea est largitio. De hoc ipso orationis nostræ loco, et genere isto voluntariæ collationis, quæ ἐπίδοσις appellatur, vellem diligentius exponere vacasset F. A. Wolfio, qui tangit locum Vacæ. ad Lept. p. 383. vol. II. SPALDING.

Ταμύναις] Idem est bellum quod supra §. λβ'. memoratur. vid. et Plut. in Phocione p. 747. A. IDEM.

Προέδρους] Προέδροι h. l. sunt ii, qui, e novem tribubus non πρυτανευούσαις, moderandæ concioni præficiuntur, quique primi adsunt, ut per præconem rogent populum: Placeatne ei, de hac vel illa re agere? IDEM.

χρθεῖσιν ὑπ' αὐτοῦ. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, ὡς οὐκ ἔδοκει, προϋούσης τῆς ἐκκλησίας, καὶ λόγων γιγνομένων, τῆς τῶν ἰππέων βοηθείας ἤδη δεῖν, ἀλλ' ἀναπεπτῶκει τὰ τῆς ἐξόδου, οὐκ ἀνέβαινεν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἣν ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τὸν μέτοικον ἐξέπεμψε τὸν Αἰγύπτιον, Πάμφιλον, αὐτὸς δὲ μένων ἐνθάδε, ἐν τοῖς Διονυσίοις διεωράττετο ταῦτα, ἐφ' οἷς νυνὶ κρίνεται. ἐπειδὴ δὲ ὁ στρατηγὸς Φωκίον μετεπέμπετο τοὺς ἐξ Ἀργούρας ἰππέας ἐπὶ τὴν διαδοχὴν, καὶ κατεῖληπτο σοφιζόμενος, τότε ὁ δειλὸς καὶ κατάρατος ¹ οὔτοςι, λιπὼν τὴν τάξιν ταύτην, ἐπὶ τὴν ναῦν ὄχητο. καὶ ὡν ἰππαρχεῖν ἤξιωσε παρ' ὑμῖν ἰππέων, τούτοις οὐ συνεξῆλθεν. εἰ δ' ἐν τῇ θαλάττῃ κίνδυνός τις ἦν, εἰς τὴν γῆν δηλονότι ὄχητ' ἄν.

μς'. Οὐ μὴν Νικήρατός γε, ² οὐχ οὕτως, ὁ τοῦ Νικίου, ὁ ἀγαπητὸς, ὁ ἄπαις, ὁ παντάπασιν ἀσθενὴς τῷ σώματι· οὐδ' Εὐκτῆμων ὁ τοῦ Αἰσίωνος, οὐχ οὕτως· οὐδ' Εὐθύδη-

¹ οὔτος T.

² Deest οὐχ. T.

Προϋούσης] Προϋούσης ἤδη τῆς ἐκκλησίας Ven. Bar. Aug. Proxime autem v. 4. restituit ἐπὶ τὴν ναῦν ex Editt. omnibus superioribus et MSS. TAYLOR.

Ἀναπεπτῶκει] Elegans est translatio in hoc verbo, petita a corpore resupinato; significat autem: *refrigescere; lentius, quam caperat, agitari*. Vid. Zeun. ad Xen. Cæc. p. 60. et Suid. h. v. SPALDING.

Καὶ κατεῖληπτο σοφιζόμενος τότε ὁ δειλὸς καὶ κατάρατος οὔτος] Wolfius: *et timidum atque execrandum istum fraude agere constabat*. Magis ad sensum Demosthenis: *et jam deprensus est callidus tergiversator; tum timidus iste et execrabilis*. JURIN.

Λιπὼν τὴν τάξιν ταύτην] Corrigan distinctionem in Græcis, et Wolfii versionem cum optimo Marklando: *κατεῖληπτο σοφιζόμενος — λιπὼν τὴν τάξιν ταύτην ἐπὶ τὴν ναῦν κ. τ. λ. et istum fraude agere constabat, eum ordinem relinquendo: in navem se coniecit, etc.* TAYLOR.

μς'. Οὐ μὴν κ. τ. λ.] Οὐ μὴν Νικήρατός γε οὐχ οὕτως ὁ τοῦ Νικίου Bar. et Aug. Quod præfero, quoniam ita immediate legitur: οὐδ' Εὐκτῆμων ὁ τοῦ Αἰσίωνος, οὐχ οὕτως. Deinde autem ὁ ἀγαπητὸς παῖς habent Ital. et Bar. IDEM.

Νικίου] Celebris Siculi belli ducis filius hic Niceratus erat, cognominis, ut fere agebat, avo suo. ἀγαπητὸς dicitur hic ex agnomine profecto, quod ei hæserat, non

e solius Demosthenis sententia. Scholium ad hanc vocem diverse scribitur. ὁμοιος τῷ πατρὶ εἰ μόνος τῷ π. De hoc τοῦ ἀγαπητὸς sensu vid. Hesych. Suid. et Pollux III. 19. Hæc significatio bene coiret cum sequenti ἄπαις, ut apparet duplicem causam fuisse, quare domi maneret Niceratus, ut sui generis solus superstes, cujus desiderium ne liberi quidem possent minuire reipublicæ. Sed de lectione ἄπαις non confecta res est, cum in aliquot Codd. ejus loco sit παῖς. Bonum sensum habet etiam hoc vocabulum h. l. Eum certe tribuit Scholium voci, quæ est in textu; sic enim habet: ὁ νέος ἐστὶ καὶ παῖς, unde suspicabatur H. Wolfius legendum esse in nostro loco ἀγτίπαις. Equidem lectionem illam, παῖς, a scholiaste inventam in textu suspicor, ex ipso scholio. SPALDING.

Ὁ ἀγαπητὸς, ὁ ἄπαις] Ulpianus exponit, [vocem ἀγαπητὸς] ὁ ὁμοιος τῷ πατρὶ, καὶ [vocem ἄπαις] νέος ἐστὶ καὶ παῖς. Ubi fortassis legendum ὁ μονογενὴς τῷ πατρὶ, unicus filius, [γε. μόνος, quod facilius et verius] καὶ ἀγτίπαις, τοῦτέστι ὁ πρόσθετος καὶ ἀνδρόπαις, ut augeatur ejus studium a causis deterrentibus ab expeditione, quæ sunt solitudo patris, ætas et valetudo adolescentis. Sin ὁ ἄπαις recte legitur, significat familiam una cum eo extinctam iri. Sed hæc, cum privatæ sint historię, nihil ad nos. WOLF.

μος, ὁ τοῦ Στρατοκλέους· ἀλλ' αὐτῶν ἕκαστος ἐκὼν ἐπι-
δούς τριήρη, οὐκ ἀπέδρα ταύτην τὴν στρατείαν, ἀλλὰ τὴν 568
μὲν ἐπίδοσιν, ἐν χάριτος μέρει καὶ δωρεᾶς, παρεῖχον πλέ-
ουσαν τῇ πόλει. οὗ δ' ὁ νόμος προσέταττεν, ἐνταῦθα τοῖς
σώμασιν αὐτοὶ λειτουργεῖν ἤξιουν. ἀλλ' οὐχ ὁ ἵππαρχος
Μειδίας· ἀλλὰ, τὴν ἐκ τῶν νόμων τάξιν λιπῶν, οὗ δίκην
ὀφείλει τῇ πόλει δοῦναι, τοῦτ' ἐν εὐεργεσίας ἀριθμήσει μέ-
ρει. καίτοι, τὴν τοιαύτην τριηραρχίαν, ¹ ὦ πρὸς Θεῶν, πότε-
ρον ² τελωνίαν, καὶ πεντηκοστήν, καὶ λειψοταξίαν, καὶ
στρατείας ἀπόδρασιν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἀρμόττει
καλεῖν, ἢ φιλοτιμίαν; οὐδένα γὰρ τρόπον ἄλλον ἐν τοῖς
ἵππευσιν ³ αὐτὸν ἀτελῆ ποιῆσαι δυνάμενος ⁴ στρατείας,
ταύτην εὔρηκε Μειδίας καινὴν ἵππικῆς τινὰ πεντηκοστήν.
καὶ γὰρ αὖ τότε τῶν ἄλλων ἀπάντων, τῶν ἐπιδόντων
⁵ τριηράρχων, παραπεμπόντων ὑμᾶς, ὅτε δεῦρ' ἀπεπλεῖτε
ἐκ Στύρων, μόνος οὗτος οὐ παρέπεμπεν. ἀλλ' ἀμελήσας
ὑμῶν, χάρακας, καὶ βοσκήματα, καὶ θυράματα ὡς αὐτὸν,
καὶ ξύλα εἰς τὰ ἔργα τὰ ἀργύρεα, ἐκόμιζε. καὶ χρημα-
τισμὸς, ⁶ οὐχὶ λειτουργία, γέγονεν ἢ τριηραρχία τῷ κα-
ταπτύστῳ τούτῳ. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, σύνιστε μὲν
τὰ πολλὰ τούτων ⁷ ὑμεῖς. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν
καλιῶ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Κλέων Σουნიεύς, Ἀριστοκλῆς Παιαιεύς, Πάμφιλος, Νικήρατος
Ἀχεροδούσιος, Εὐκτῆμων Σφήττιος, καθ' ὃν καιρὸν ἐκ Στύρων ἀπε-
πλόμεν δεῦρο τῷ στόλῳ παντὶ, ἐτύχομεν τριηραρχοῦντες καὶ αὐτοὶ,
καὶ Μειδίας ὁ νῦν κρινόμενος ὑπὸ Δημοσθένους, ὃς μαρτυροῦμεν.
παντὸς δὲ τοῦ στόλου πλεόντων ἐν τάξει, καὶ τῶν τριηράρχων ἐχόν- 569

¹ ὦ R.² τελωνίαν T.³ αὐτὸν T. R.⁴ στρατείας δυνάμενος T.⁵ τριηραρχῶν R.⁶ οὐ T.⁷ Deest ὑμεῖς. T.

Ἰππαρχος] Duo equitum praefecti erant apud Athenienses (ἵππαρχοι) quorum alter tunc erat Midias; decem autem duces peditum (στρατηγοί). SPALDING.

Πεντηκοστήν] Legendum arbitror ἀτέλειαν, nisi πεντηκοστήν hic idem significet. AUGER.

Ἀπεπλεῖτε] Rectius cum MSS. Ald. Vindob. et Reg. a. ἐπεπλεῖτε. Licet in Testimonio, quod modo subjicitur, ista Vox non sollicitetur. TAYLOR.

Στύρων] Χαρίων τῆς Εὐβοίας. Ulpian.

SPALDING.

Σύνιστε μὲν] Σύνιστέ μαι MSS. Ald. et Obsop. fere. Deinde τὰ πολλὰ τούτων ἔμειψεν Ven. Bar. et Ital. credo, qui tamen istam vocem ex errore substernit post τούτων, non, ut debuit, post τούτων. TAYLOR.

Πάμφιλος] Deest municipii cognomen. WOLF. Abest demi nomen. SPALDING. Sed Pamphilus inquilinus erat et Aegyptius. v. supra §. μέ.

Παντὸς τὸ τοῦ κ. τ. λ.] Κατὰ σύλληψιν,

των παράγγελμα μὴ χωρίζεσθαι, ἕως ἂν εὐδρο καταπλεύσωμεν, Μειδίας ὑπολειφθεὶς τοῦ στόλου, καὶ γεμίσας τὴν ναῦν ξύλων, καὶ χαράκων, καὶ βοσκημάτων, καὶ ἄλλων τινῶν, κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ μόνος μεθ' ἡμέρας δύο, καὶ οὐ συγκατέστησε τὸν στόλον μετὰ τῶν ἄλλων τριηράρχων.

μζ'. Εἰ τοίνυν ὡς ἀληθῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ¹ ἅπερ φήσει καὶ καταλαζονεύσεται πρὸς ὑμᾶς αὐτίκα δὴ μάλα, τοιαῦτ' ἦν αὐτῷ καὶ τὰ λειτουργηγμένα καὶ πεπραγμένα, καὶ μὴ τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ δεικνύω, οὐδ' οὕτω δήπου τό γε δοῦναι δίκην, ὧν ² ἐμέ ἕρρικεν, ἐκφεύγειν ταῖς λειτουργίαις δίκαιος ἂν ἦν. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅτι πολλοὶ πολλὰ καγαθὰ ὑμᾶς εἰσὶν εἰργασμένοι, οὐ κατὰ τὰς Μειδίου λειτουργίας, οἱ μὲν ναυμαχίας νενικηκότες, οἱ δὲ πόλεις εἰληφότες, οἱ δὲ πολλὰ καὶ καλὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως στήσαντες τρόπαια· ἀλλ' ὅμως ³ ὑμεῖς οὐδενὶ τούτων πώποτε ἐδώκατε τὴν δωρεὰν ταύτην, οὐδ' ἂν δοίητε, ἐξεῖναι τοὺς ἰδίους ἐχθροὺς ὑβρίζειν αὐτῶν ἐκάστῳ, ὅπότ' ἂν βούληται, καὶ ὃν ἂν δύνηται τρόπον· οὐδὲ γὰρ Ἀρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι. τούτοις γὰρ δὴ μέγιστα δέδονται δωρεαὶ παρ' ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ μεγίστων. οὐδ' ἂν ἠνέσχεσθε, εἰ προσέγραψέ τις ⁴ ἐν τῇ στήλῃ· ἐξεῖναι δὲ καὶ ὑβρίζειν αὐτοῖς ὃν ἂν βούλωνται. ὑπὲρ γὰρ αὐτοῦ τούτου τὰς ἄλλας ἔλαβον δωρεάς,

1 * οἷάπερ R.

2 [ἐμέ] R.

3 Deest ὑμεῖς. T.

4 Deest ἐν. T.

ἀπὸ τοῦ, τοῦ στόλου πλέοντος, quod est nomen collectivum. WOLF. Mirum, ni legendum sit πλέοντος. JURIN. Cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. IV. cap. I. p. 553.

Ξύλων καὶ χαράκων καὶ βοσκημάτων] Hunc locum allegat Plutarchus in libello, An seni gerenda sit Resp. "Ὅπου γὰρ ὁ Δημοσθένης φησὶν ἀνάξια πάσχειν τὴν Πάραλον ἱερὰν οὖσαν τριήρη, ξύλα, καὶ χάρακας, καὶ βοσκήματα τῷ Μειδίᾳ παρακομίζουσιν· ἢ που πολιτικῶς ἀνῆρ κ. τ. λ. Sed fallitur eruditissimus Scriptor: non enim hæc gesta sunt in Paralo, sed in trirème, quæ Midiā erat privata. Fuit quidem Midias Parali Quæstor, ut liquebit §. μζ'. Sed duas historias commiscuit, memoria nimium fretus. Quod tamen minime debuit: nam ni hæc in Paralo essent gesta, corrui argumentatio Plutarchi, et labefacta est omnis vis et gratia istius orationis. Locum vide. TAYLOR.

μζ'. Εἰ τοίνυν] Hæc melius ordinarentur juxta Italicum interpretem, hoc modo:

sc. εἰ τοίνυν ὡς ἀληθῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτ' ἦν αὐτῷ καὶ τὰ λειτουργηγμένα καὶ πεπραγμένα, ἅπερ φήσει καὶ καταλαζονεύσεται πρὸς ὑμᾶς αὐτίκα δὴ μάλα, καὶ μὴ τοιαῦτα, οἷα ἐγὼ δεικνύω. Se ben tutte le cose, Signori Atheniesi, fossero state così fatte et administrate da lui, come egli le dirà, e presto presto se n' avancerà con voi, e non com'io le mostro. Vide, quantum præstet interpretationi Wolfianæ. IDEM. Sensus, manente hoc vocabulo, ἅπερ, non impeditur; neque operæ pretium igitur erat textum corrigere, quod Reiskius fecit, scribendo οἷάπερ; etsi prætuleris hoc, si in Cod. inveneris. Nunc ἅπερ aut pronomen est relativum respiciens ad τοιαῦτα, aut adverbium, pro καθάπερ; de quo vocis usu vide Stephanum in Thesauro. Propter antecedens οἱ in Ἀθηναῖοι valde probabilis est conjectura Reiskii. SPALDING.

Δέδονται] Ita antiquissimi Codd. et Editiones, non δίδονται cum Wolfio. TAYLOR.

ὅτι τοὺς ὑβρίζοντας ¹ ἔπαυσαν· ὅτι τοίνυν καὶ κεκόμισται χάριν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῶν, οὐ μόνον, ὧν αὐτὸς λειψιτοῦργηκε, λειτουργιῶν ἀξίαν, — μικρὰ γὰρ αὕτη γέ τις ἦν —, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγίστων, καὶ τοῦτο βούλομαι 570 δεῖξαι, ἵνα μὴδ' ὀφείλειν οἴησθ' ἑτι τῷ καταπτύστῳ τούτῳ. ὑμεῖς γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ² ἐχειροτονήσατε τῆς Παράλου ταμίαν, ὄντα τοιοῦτον, οἷός ἐστι, καὶ πάλιν ἵππαρχον, ὀχεῖσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς ταῖς πομποαῖς οὐ δυνάμενον, καὶ μυστηρίων ἐπιμελητὴν, καὶ ἱεροποιόν ποτε καὶ βοώνην, καὶ τὰ τοιαῦτα δή. εἶτα πρὸς τῶν θεῶν, τὸ τὴν τῆς φύσεως κακίαν, καὶ ἀνανδρίαν, καὶ πονηρίαν, ταῖς παρ' ὑμῶν ἀρχαῖς καὶ τιμαῖς καὶ χειροτονίαις ἐπανορθοῦσθαι, μικρὰν ὑπολαμβάνετε εἶναι δωρεὰν καὶ χάριν; καὶ μὴν εἰ τις αὐτοῦ ταῦτ' ἀφέλοιτο· ἵππαρχηκα, τῆς Παράλου ταμίας γέγονα· τίνος ἔστ' ἄλλου ἀξίος οὔτος;

μή. Ἀλλὰ μὴν κακείνῳ γε ἐπίστασθε, ὅτι τῆς μὲν Παράλου ταμιεύσας, Κυζικηνῶν ἤρπασε πλεῖον, ἢ πέντε τά-

¹ ἔπαυσαν. T. R.

² ἐχειροτονήσατε τοῦτον Γ.

Κεκόμισται] Neme Midias. AUGER.

Μικρὰ] Ad λειτουργίαν referri nequit μικρὰ, tum quod antecedit pluralis λειτουργιῶν, tum quia pro ἦν deberet esse ἐγένετο. Ad χάριν igitur referendum est; sed tum locus vix potest carere particula ἄν; (habita esset gratia, non vere habita est). Eam inter τις et ἦν inseri vult Reiskius: equidem posuerim ante αὐτήν, ubi facilius excidebat propter literas similes sequentes. SPALDING.

Ἐχειροτονήσατε — ἵππαρχον] Hunc equitum praefectum creavistis, qui ne in transvectione quidem, quae per forum fieri solet, equo vehi potest. Transvectionem enim apud T. Livium, Suetonium, et Valerium, pro equitum probatione dici, quod a Graecis, ut hoc loco ὀχεῖσθαι διὰ τῆς ἀγορᾶς appellatur, a Bud. in L. secundam, de in jus] vocando, annotatum est. Similem autem legem fuisse apud Athenienses, testis est idem Demosthenes eadem Oratione: qui etiam legis verba ponit, cuius Evagoram latorem fuisse dicit, 'Ne scilicet in pompa Liberi patris prehendi aliquem, aut pignora capi ejus liceret. Transvectionem hodie monstram vocamus, quum equites solenniter recensentur.' Haec, et plura Budaeus in Pan-

dectis. Ex edit. HERVAG.

Παράλου] Δύο εἰσὶ νῆες ὑπερηγίδες παρ' Ἀθηναίους, ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία. — ἡ Πάραλος τὰς θεωρίας ἀπῆγε, τουτέστι τὰ ἐς θυσίας πεμπόμενα. Scholiastes Aristophanis. Τούτων τῶν ἱερῶν τειρηρῶν αὕτη (I. αὐτὴ) ἡ πόλις ἐπιμελεῖτο, καὶ χρέματα ἐδίδου τοῖς ταμίαις, ὥστε αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι, καὶ παρέχειν ταχυναυτοῦσας, καὶ τιμὴ ἦν τὸ τούτων τίνος ἐπιμεληθῆναι. Ulpian. SPALDING.

Ὀρχεῖσθαι] Melius legitur in aliis Editionibus ὀχεῖσθαι. PALMER. Lectionem antiquam Editt. Aldinae et Parisinae recte reformavit cum Wolfio Palmerius, quibus succenturiantur MSS. fere omnes libri. TAYLOR.

Ἱεροποιόν] Τὸν ἐπισκοποῦντα τὰ θύματα, μὴ ἀδόκιμα καὶ πηρὰ. βοώνην δὲ, τὸν ἀνούμενον βοῦς εἰς τὰς ἐορτάς. Ulp. SPALDING.

Βοώνην] Τὸν ἀνούντα τὰς βοῦς εἰς τὰς θυσίας. WOLF.

Φύσεως] Dicat aliquis corpore debili fuisse Midiam, unde ne equo herere quidem poterit. Nihil tamen de ea re constat. SPALDING.

Ἐπανορθοῦσθαι] Emendare, Wolfius. Potius: compensare, vel extollere. JURIN.

μή. Κυζικηνῶν] Ἐν τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ

λαυτα. ὑπὲρ ὧν ἵνα μὴ δῶ δίκην, πάντα τρόπον περιωθῶν
καὶ ἐλαύνων τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ σύμβολα συγχέων,
τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν τῇ πόλει πεποίηκε, τὰ χρήματα δ'
αὐτὸς ἔχει. Ἰωπαρχος δὲ χειροτονηθεὶς, λελύμανται τὸ ἵπ-
πικὸν ὑμῶν, τοιοῦτους θεῖς νόμους, οὓς πάλιν αὐτὸς ἕξαριος
ἦν μὴ τεθεικέναι. καὶ τῆς μὲν Παράλου ταμιεῦον τότε, ὅτε
τὴν ἐπὶ Θηβαίους ἕξοδον εἰς Εὐβοίαν ἐποιεῖσθε ὑμεῖς, δώ-
δεκα τῆς πόλεως τάλαντα ἀναλίσκειν ταχθεῖς, ἀξιούτων
ὑμῶν πλεῖν, καὶ παραπέμπωειν τοὺς στρατιώτας, οὐκ ἐβοή-
θησεν. ἀλλ' ἤδη τῶν σπονδῶν γεγонуιῶν, ἅς Διοκλῆς ἐσπέι-
σατο Θηβαίοις, ἦκε. Καὶ τότε ἠττάτο πλέων τῶν ἰδιωτι-
κῶν τριηρῶν μιᾶς· οὕτως εὖ τὴν ἱερὰν τριήρη ¹ παρεσκευά-
571 κει. Ἰωπαρχῶν τοίνυν· τί οἶεσθε ἄλλα; ἀλλ' ἵππον,
² ἵππον οὐκ ἐτόλμησεν ὁ λαμπρὸς καὶ πλούσιος οὗτος πριά-
σθαι· ἀλλ' ἐπ' ἀλλοτρίου τὰς πομπὰς ἠγεῖτο τοῦ Φιλο-
μήλου τοῦ Παιανιέως ἵππου. καὶ ταῦτα ³ πάντες ἴσασιν οἱ

¹ παρεσκευάκει R.² Deest ἵππον. Γ.³ πάντα Γ.

ἐπιφύσαντο Ἀθηναῖαι, λήζεσθαι τοὺς δά-
λατταν πλέοντας, καὶ ἔμποροι ᾄσι, τῶν πο-
λεμικῶν παρατοχῶν ὧν ἔμποροι Κυζικηνῶς,
ἀφείλετο αὐτῶν, ὡς πολεμικῶν, τὰ χρήματα,
οἱ δὲ ἐλθόντες εἰς Ἀθήνας, ἀπεδείκνυσαν αὐ-
τοῖς φιλίαν ὑπαρχούσαν πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δὲ
Μειδίας μέχρι τούτου ἀντίπερ, ἕως ἐπίσειε
μὴ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἀπελ-
θόντες ἀπέστειλαν τὴν αὐτῶν πατριδα. Ulp.
SPALDING.

Τὰ σύμβολα συγχέων] Τὰς συνθήκας
λύων. De symbolis vide Orationem περὶ
τῆς Ἀλονήσου. Nisi forte σύμβολα appel-
let signa impressa sarcinis, quae deleverit
Midias, ne agnoscerentur: ut intellexisse
videtur Ulpianus. WOLF. Intellego fa-
dera conturbans. AUGER. Σύμβολα, πλη-
θυντικῶς, μόνον αἱ περὶ τὰ συμβόλαια τῶν
ἔμπόρων δίκαι. Thomas Magister. For-
tasse tamen hic τὰ συμβόλαια τ. ε. intelli-
gantur potius ipsa. SPALDING.

Ἐξοδον] Ἐγένετο γὰρ καὶ διὰ τὸν Πλούταρχον
ἐτέρα. Ulpian. Quod scholium ita
constituerim: ἐγένετο γὰρ διὰ τὸν Πλούταρχον
καὶ ἐτέρα, videl. praeter eam expedi-
tionem, quae memorata est §. λβ'. IDEM.

Δώδεκα τῆς πόλεως] Forte δώδεκα ὑπὲρ
τῆς πόλεως. WOLF. Non video necessi-
tatem inserendi aliquid ante τῆς πόλεως.
Quae H. Wolfius et Reiskius proponunt,
ea partim ipsius Midiae impensam face-
rent haec duodecim talenta, quod est ali-

enum a consilio Demosthenis; partim
eodem redeunt, quo vulgata. Quid enim
est δώδεκα τῆς πόλεως τάλαντα, nisi δώδεκα
ἐκ τῶν τῆς πόλεως τάλ. Ulpianus etiam
ex aegrio, accipisse eum pecuniam im-
pendendam monet. Colligas tamen fere
ex ejus verbis, excidisse εὐληφῶς, nisi
ἀναλίσκειν ταχθεῖς idem est atque illud.
SPALDING.

Ἀξιούτων ὑμῶν πλεῖν] Wolfius: peten-
tibus vobis, ut navigaret. Sed absurdum
videtur istud petentibus in statu demo-
cratico. Malim itaque: jubentibus vobis,
vel, cum vestra voluntatis esset. JURIN.

Μιᾶς] Ingeniosa est Reiskii conjectura
excidisse πλὴν ante μιᾶς. Non satis
acerbum videtur, pro Demosthenis in
Midiam ira, quod est in textu. Poterat
faciliori errore omitti πλὴν, propter vicin-
um πλέων. SPALDING.

Τὰς πομπὰς ἠγεῖτο] Forte τῆς πομπῆς.
Nam τὸ ἠγεῖμαι genitivo et dativo juncti
solet. WOLF. Recte in hoc accusativo
haerent H. Wolfius et Reiskius, pro quo
aut τῆς πομπῆς aut ταῖς πομπαῖς legi ma-
luit. Fortasse ne pendere quidem ab ἠγεῖ-
το dici potest τὸ τὰς πομπὰς ut τ. π. ἢ.
sit pro: ἠγεμόνα εἶναι κατὰ τὰς πομπὰς.
SPALDING.

Καὶ ταῦτα πάντα ἴσασιν οἱ ἱππεῖς] Alii
καὶ ταῦτα ἐξιώνταν. Quod ferri potest,
addito articulo: καὶ ταῦτα τῶν ἐξιώνταν

ἰππεῖς. ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ, ὅσων ἤδη, καταχειροτονήσαντος τοῦ δήμου περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικεῖν, ὑμεῖς κατεγνώκατε, εἰπεῖν καὶ δεῖξαι, τί πεποικηότες αὐτῶν ἔνιοι τίνος ὀργῆς τετυχήκασι παρ' ὑμῶν, ἵν' αὐτὰ πρὸς τὰ τούτῳ πεπραγμένα ἀντιθῆτε. πρῶτον μὲν τοίνυν — ἵνα πρώτης ¹ τῆς τελευταίας γεγонуίας μνησθῶ καταγνωσεως — περὶ τὰ μυστήρια ἀδικεῖν Εὐάνδρου καταχειροτόνησεν ὁ δῆμος, τοῦ Θεσπιδέως, προβαλλομένου αὐτὸν Μενίππου, Καρός τινος ἀνθρώπου. ἔστι δὲ ὁ αὐτὸς νόμος τῶδε τῶ περὶ τῶν Διονυσίων, ὁ περὶ τῶν μυστηρίων· καὶ κεῖνος ὕστερος τούτου ἔτέθη. τί οὖν ποιήσαντος, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καταχειροτονήσατε τοῦ ² Εὐάνδρου; τοῦτ' ἀκούσατε. ὅτι δίκην ἐμπορικὴν καταδικασάμενος τοῦ Μενίππου, οὐκ ἔχων πρότερον λαβεῖν αὐτὸν, ὡς ἔφη, τοῖς μυστηρίοις ἐπιδημούντος ἐπελάβετο, καταχειροτονήσατε μὲν διὰ ταῦτα, καὶ οὐδοτιοῦν ἄλλο προσῆν. εἰσελθόντα δὲ εἰς τὸ δικαστήριον ³ ἐβουλεύσασθε μὲν θανάτῳ ζημιῶσαι. τοῦ δὲ ⁴ προβαλλομένου πεισθέντος, τὴν δίκην τε πᾶσαν ἀφεῖναι ἠναγκάσατε αὐτὸν, ἣν ἤρῃκει πρότερον· ἣν δὲ δυοῖν αὐτῆ ταλάντων· καὶ προσετιμήσατε τὰς βλάβας, αἷς, ἐπὶ τῇ καταχειροτονίᾳ ⁵⁷² μένων, ἐλογίζετο ⁵ αὐτῷ γεγενῆσθαι πρὸς ⁶ ὑμᾶς ἀνθρω-

¹ Deest articulus. T.

² Εὐάνδρου, T.

³ ἐβούλεσθε T.

⁴ προβαλλομένου T.

⁵ αὐτῷ T.

⁶ ὑμᾶς. ἀνθρώπος εἰς T.

πάντες ἴσασιν οἱ ἰππεῖς. Etsi hoc modo potius dicendum esset: καὶ ταῦτα τῶν ἰππέων πάντες ἴσασιν οἱ ἐξόντες. WOLF. Omnino autem cum pluribus Codd. et doctissimo Marklando verum erit istud πάντες. TAYLOR.

Καταχειροτονήσαντος — ἀδικεῖν] Ὅτι ἀδικούσιν ἢ ἠδίκησαν τῇ χειροτονίᾳ δηλώσαντος. WOLF.

Πρώτης] Πρῶτον Bar. et Aug. quod videtur satius esse et commodius. TAYLOR. M. πρώτων. AUGER.

Ἐκεῖνος] Lex de mysteriis — τούτου legis de Bacchanalibus. AUGER.

Καταδικασάμενος] Ἄλλο "καταδικάσας," καὶ ἄλλο "καταδικασάμενος." τὸ μὲν γὰρ

κυρίως ἐπὶ τῶν δικαζόντων δικαστῶν. τὸ δὲ ἐπὶ τῶν νικῶντων τὰς δίκας, καὶ αἰτίων γιγνομένων τοῦ καταδικασθῆναι τινα. Ulp. SPALDING.

Ἐβουλεύσασθε] Pro vulgato ἐβούλεσθε ex Aug. pr. et Barocciano Codd. recepit Reiskius; quam recte, non equidem dixerim. De iudiciis possitne dici βουλεύεσθαι, exemplis velim doceri. Neque quicquam est in illo ἐβούλεσθε, quod sensum impediatur. Servavi tamen Reiskianam lectionem, quod Aoristus mihi visus est magis esse hujus loci, quam Imperfectum. IDEM.

Μένων] Αἰτιασάμενος τοῦ Μενίππου, ὅτι ἄλλας ὑπέστη βλάβας περὶ τὰ φορτία καὶ

πος. εἷς μὲν οὗτος ἐξ ἰδίου πράγματος, οὐδεμιάς ὕβρεως προσούσης, ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ παραβῆναι τὸν νόμον, τοσαύτην ἔδωκε δίκην. εἰκότως. τοῦτο γὰρ ἔσθ', ὃ φυλάττειν ὑμᾶς δεῖ, τοὺς νόμους, τὸν ὄρκον. ταῦτ' ἔχειδ' ὑμεῖς οἱ δικάζοντες αἰεὶ, παρὰ τῶν ἄλλων ὡσπερ εἰ παρακαταθήκην, ἣν ἅπασιν, ὅσοι μετὰ τοῦ δικαίου πρὸς ὑμᾶς ἔρχονται, ¹ σῶν ὑπάρχειν δεῖ.

μδ'. Ἐτερος ἀδικεῖν ποτ' ἔδοξεν ὑμῖν περὶ τὰ Διονύσια. καὶ κατεχειροτονήσατ' αὐτοῦ, παρεδρεύοντος ἄρχοντι τῷ υἱεῖ, ὅτι θεῶν τινὸς ² καταλαβόντος ἠψατο, ἐξείργων ἐκ τοῦ θεάτρου. ἦν δ' οὗτος, ὁ τοῦ βελτίστου πατῆρ Χαρικλείδου, τοῦ ἀρχάντος, καὶ μέγα γ' ὑμῖν τοῦτ' ἔδοκει ³ δίκαιον ἔχειν ὁ προβαλλόμενος λέγειν· εἰ κατελάμβανον, ἄνθρωπε, θεῶν, ⁴ καὶ εἰ μὴ τοῖς κηρύγμασιν, ὡς σύ με ⁵ φῆς, ἐπειθόμην, τίνος ἐκ τῶν νόμων εἶ κύριος, καὶ ὁ ἄρχων αὐτός; τοῖς ὑπηρεταῖς ἐξείργειν εἶπεῖν, οὐκ αὐτὸς τύπτειν. οὐδ' οὕτω πείθομαι; ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν, πάντα

¹ σῶν T. σῶαν R.

² καταλαμβάνοντος T.

³ καὶ δίκαιον ἔ. ὁ προβαλλόμενος T.

⁴ Deest καί. T.

⁵ φῆς T. R.

τὴν ἔμποριαν, διὰ τὴν κρίσιν Ἀθήνησι κατεχόμενος, προσετάξατε αὐτὸν (τὸν Εὐανδρ.) καὶ ταύτας ἐκτίσαι Ulp. SPALDING.

Πρὸς ὑμᾶς] Πρὸς ὑμᾶς ἄνθρωπος. εἷς etc. Sic Benenatus, Lind. et Ital. quo pacto etiam Ulpianus Interpres Demosthenis legisse videtur. Et recte, meo quidem iudicio, dissentiente licet Lambino. Rescribere igitur: ἐλογίζετο αὐτῷ γεγενῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὁ ἄνθρωπος, εἷς μὲν οὗτος, et quæ sequuntur. TAYLOR. Sic nude h. l. legi ἄνθρωπος sine articulo, displicet. Insuper illum Taylorus de conjectura; reprehensum a Reiskio, qui non necessarium esse ait articulum; ipse tamen post ἄνθρωπος excidisse putat Κάε, cum contemptu; ingeniose. Cf. F. A. WOLF. ad Lept. §. iά. SPALDING.

Σῶν] Ut magis Atticum, recepi ex Aug. pr. pro vulgato σῶαν. σῶς, notione fœminini, (ne quis forte dubitet) habet Eurip. in Cycl. 293. IDEM.

μδ'. Παρεδρεύοντα] Συμπονοῦντος καὶ συμπαιόντος τῷ παιδί, μήπου τι ὡς νέος ἀμάετη κατὰ τὴν ἀρχήν. Ulp. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησί. Λαμβάνουσι δὲ παρεδρους, ὅ τε Ἀρχων καὶ ὁ Πολέμαρχος, δύο ἐκάτερος οὗς ἂν βούληται· καὶ οὗτοι δοκι-

μάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθὺς διδάσιν, ἑσῶν παρεδρεύουσι. Harpocration. IDEM.

Θεῶν — καταλαμβάνοντος] Ita loquitur Lucianus ad fin. lib. de Saltatione, nisi fallor, et alibi. MARKLAND. Vide omnino P. Leopard. I. Emendat. 15. TAYLOR. Καταλαμβάνειν θεῶν καθεδραν (ἐν θεάτρῳ) ἄλλοτριαν κατέχειν. Ulp. SPALDING. Θεῶν, οὐ μόνον ἡ θεωρία τινὸς πράγματος, ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ καθημένοι ἐθεώρουν τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ τελούμενα. Thom. Magist.

Εἰ κατελάμβανον κ. τ. λ.] Εἰ κατελάμβανον, ἄνθρωπε, θεῶν, καὶ εἰ μὴ etc. Editio Lambini. TAYLOR.

Τίνος — εἰ κύριος; καὶ ὁ ἄρχων αὐτὸς τοῖς ὑπηρέταις κ. τ. λ.] Ita male in Wolfiana pungitur. Ego distinxī certissima fide, et miror, eos, qui hoc saxum ante me evolverint, non admoneri potuisse ex Wolfiana interpretatione, quæ rectissime se habet. IDEM.

Οὐδ' οὕτω πείθομαι] Legendum videtur: εἰ δ' οὐδ' οὕτω πείθομαι, vel, εἰ δ' οὕτω πείθομαι. JURIN.

Ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν] Ζημίαν ἐπιθεῖναι. WOLF.

μαλλον, πλην αυτος αφασθαι τη χειρι. πολλα γαρ προς το μη το σωμα εκαστον υβριζεσθαι, πεποιηκασιν οι νομοι. ταυτ' ελεγε μεν εκεινος, κατεχειροτονησατε δε υμεις. ου μην εισηλθεν εις το δικαστηριον ουτος· αλλ' ετελευτησε προτερον. ετερου τοιουνυ ο τε δημος απας κατεχειροτονησεν αδικειν περι την εορτην, και υμεις εισελθοντα απεκτεινατε. Κτησικλεα λεγω. δια τι δη τουτου απεκτεινατε; οτι σκυτος εχων επόμεπευε, και τουτω μεθυων επαταξε τινα εχθρον¹ υπαρχοντ' αυτω. εδοκει γαρ υβρει, και ουκ οινω, τυπτειν, αλλα την επω 573 της πομπης και του μεθυειν προφασιν λαβων, αδικειν, ως δουλοις χρωμενος τοις ελευθεροις. απαντων τοιουνυ, ω ανδρες Αθηναιοι, τουτων, ων ο μεν, ων ειλεν, αποστας, ο δε και θανατω ζημιωθεις, φαινεται, πολλω δεινότερα ευ οιδ' οτι παντες αν ειναι φησειαν τα Μειδια πεπραγμενα· ουτε γαρ πομπευων, ουτε δικην ηρηκως, ουτε παρεδρευων, ουτ' αλλην σκηψιν εχων ουδεμιαν, πλην υβριν, τοιαυτα πεποιηκεν, οια ουδεις εκεινων. και τουτους μεν δη εωμεν.

ν'. Αλλα Πυρρον, ω ανδρες Αθηναιοι, τον Έτεοβουτά-

¹ υπαρχοντ' αυτω Τ'.

Προς το μη το σωμα] *Duriuscula hac sane, et aliena a Demosthene. Lege: πολλα γαρ προς του μη το σωμα εκαστον υβριζεσθαι πεποιηκασιν οι νομοι. Atque ita legunt Vindob. Ital. Lindenb. et Baroc.* Nugatur Wolfius, μη εις, vel κατὰ, το σωμα εκαστον, vel, μη το σωμα εκαστου. TAYLOR. εκαστου. AUGER.

Και υμεις κ. τ. λ.] Forte: και υμεις εισελθοντα απεκτεινατε τουτου Κτησικλεα λεγω. δια τι δη; οτι σκυτος etc. Nam ita in quibusdam Codd. clare legitur, in plurimis desunt posteriora ista τουτου απεκτεινατε. TAYLOR. Nisi religio fuisset uncis fedare textum, praeter necessitatem, duo postrema vocabula libenter notassem. Absunt a Paris. α. SPALDING.

Ων ειλεν αποστας] De Evandro loquitur, qui pecuniam iudicio evictam reo condonare coactus est. WOLF. Cl. Marklando magis placet δν ειλεν αποστας, subintellecto εκεινου, remittens vel condonans illi, quem iudicio vicerat. Eadem est locutio §. νδ'. ωστε και [εκεινους], προς ους μηδεν εστι σοι πραγμα, λυπεσθαι. Ον ειλεν, ut supra §. κβ'. ειλον αυτον. Lambinus le-

git δν ο μεν τις, ης ειλεν, δικης αποστας. TAYLOR.

Ευ οιδ' Revocavi istud ευ, adjuvantibus Editt. Fel. Man. et Lutet. MSS. autem Bar. Ital. Obsop. Vindob. aliisque fere omnibus. Strepissime excludi solet vox ea in isto situ. Vide Lection. Lysiac. c. XII. initio. IDEM.

Ουτε πομπευων, ουτε δικην ηρηκως, &c.] Id est, ουδεμιαν δικην νενικηκως. Est enim αιρω την δικην, vinco iudicio, reum perago: quod de actore tantum dicitur. Ex edit. HERVAG.

ν'. Έτεοβουτάδην] Converte gallice, descendant de Butès. Aliqui volunt Έτεοβουτάδην esse gentile nomen pagi Atheniensis dicti Βουτεία, cujus dicunt nomen gentile βουτάδης vel έτεοβουτάδης. AUGER.

Έτεοβουτάδην] Mira est hujus nominis explicatio apud Ulpianum: τον αληθως ευγενη. το γαρ ονομα απο Βουτου τινος αρχαιου γεγονεν Αθηναίου οτω καλουμενου, και το "ετεδν" το αληθεις. Quicquid est de etymo, appositum έτεο hujus esse significationis videtur, quia Βουτεία, demus, invenitur quidem; non autem Έτεοβουτεία. Eadem nominis έτεοβουτάδης derivatio est

δην, ἐνδειχθέντα δικάζειν, ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, θανάτῳ
 ζημιῶσαι τινες ὑμῶν ᾤοντο χρῆναι. καὶ τέθνηκεν ἀλοῦς
 παρ' ὑμῖν. καίτοι τοῦτο τὸ λῆμμα δι' ἐνδειαν, οὐ δι' ὕβριν,
 λαμβάνειν ἐπεχειρήσεν ἐκεῖνος. καὶ πολλοὺς ἀν' ἑτέρους
 ἔχοιμι λέγειν, ὧν οἱ μὲν τεθνᾶσιν, οἱ δ' ἠτιμωμένοι διὰ
 πολλῶ τούτων εἰσὶν ἐλάττω πράγματα. ὑμεῖς δὲ, ὡ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, Σμίκρωνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε· καὶ Σκί-
 τῶνι τοσοῦτων ἑτέρων, δόξαντι παράνομα γράφειν. καὶ οὔτε
 παιδία, οὔτε φίλους, οὔτε συγγενεῖς, οὔτ' ὄντινοῦν ἠλεήσατε
 τῶν παρόντων ἐκείνοις. μὴ τοίνυν, ἀν' μὲν εἶπη τις παρά-
 νομα, οὕτως ὀργιζόμενοι φαίνεσθε. ἀν' δὲ ποιῆ, μὴ λέγη,
 πράως διάκεισθε. οὐδὲν γὰρ ῥῆμα, οὐδ' ὄνομα οὕτως ἐστὶ
 τοῖς πολλοῖς ὑμῶν χαλεπὸν, ὡς ὅσα ὑβρίζων τις τὸν ἐντυ-
 χόντα ὑμῶν διαπραττέται. μὴ τοίνυν αὐτοὶ κατ' ὑμῶν αὐ-
 τῶν δεῖγμα τοιοῦτου ἐξενέγκητε, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς ἄρα
 ὑμεῖς, ἀν' μὲν τῶν μετρίων τινὰ καὶ δημοτικῶν λάβητε
 574 ὀτιοῦν ἀδικοῦντα, οὔτ' ἐλεήσατε, οὔτ' ἀφήσατε, ἀλλ' ἀπο-
 κτενεῖτε, ἢ ἀτιμώσατε· ἀν' δὲ πλούσιος ὢν τις ὑβρίζη,
 συγγνώμην ἔχετε· μὴ δῆτα· οὐ γὰρ δίκαιον. ἀλλ' ἐπὶ
 πάντων ὁμοίως ὀργιζόμενοι φαίνεσθε.

¹ ὄντινοῦν ἄλλον ἠλεήσατε R.

² ὄ, τοῦν T.

apud Harpocrationem et, qui cum exscripsit, Suidam in v. Βούτης. SPALDING.

Ἐνδειχθέντα δικάζειν ὀφείλοντα.] Ὅτι δικάζει ὀφείλων τῷ δημοσίῳ. WOLF. Κατηγόρηται ὡς ἐν τοῖς δικασταῖς κληρωθεῖς, οὐκ ἔξόν. ὡς ὀφείλων γὰρ χεῖρα κοινὰ, ἦν ἄτιμος. Ulpian. SPALDING.

Ἵμεῖς ὡ ἄνδρες Ἀθην. Σμίκρωνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε] Vos autem iudices Smicroni mulctam talentorum decem irrogastis, et totidem aliorum Scitoni, ob id quod rogationem quandam iniquam, et legibus adversam promulgasset, quam pœnam nec ejus liberi, nec amici, nec cognationis advocacionisque ejus intercessio supplex, et misericordiam implorans deprecari potuerant. Hinc satis apparet magnas fuisse apud Athenienses malefactorum mulctas, unde suam etiam severitatem Romana jura mutuarunt. Vide plura lib. 5. de Asse. Ex edit. HERVAG.

Ἵμεῖς δὲ] Ἀλλ' ὑμεῖς δὲ Ven. Bar. Aug. quo pacto etiam exorsa est periodus anterior : ἀλλὰ Πύρρον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, vel, ut Lind. et Ital. legunt, ἀλλὰ Πύρρον μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Quam lectionem reci-

VOL. III.

piendam esse statuo : et plerumque, quæ in MSS. Auctoris nostri adduntur, ejusmodi sunt, ut elegantiam et emphasin secum trahant. TAYLOR.

Καὶ Σκίτωνι τοσοῦτων ἑτέρων] Καὶ τούτου δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε, sc. τὴν δίκην. WOLF.

ὄντινοῦν] Sequitur hanc vocem apud Reiskium ἄλλον, quod recepit ille, e Codd. quidem, sed iis non integram hanc danti-bus lectionem, quare nonnisi conjecturæ fidem habere potest. In Codd. aut ὄντινοῦν solum legitur, aut, pro eo : ἄλλον οὐδένα, quod illius scholium putat Sim. Fabricius ; egoque itidem. SPALDING.

Ἄν — λέγη] Hæc optimorum Codd. et edd. lectio est. Non spernenda tamen vulgata, in ed. Paris., ἀν' δὲ, ἂ ποιῆ, μὴ λέγη. Fateor hanc potuisse fingi, ab eo qui illam non intelligeret ; ingeniosa saltem est. IDEM.

Μὴ δῆτα, οὐ γὰρ δίκαιον] Vide obsecro, ne faciatis. Siquidem μὴ δῆτα, ἀπαγορευτικόν ἐστι. De quo περὶ Στεφάνου. Ponitur tamen etiam μὴ δῆτα, pro δι' avertant, dii meliora, ut in hac eadem mox infra, [ῥ.

α

νά. Ἄ τοίνυν οὐδενὸς τῶν εἰρημένων ἤττον ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, ταῦτ' ¹ εἰπῶν ἔτι, καὶ θραχέα περὶ τούτων διαλεχθεῖς, καταβήσομαι. ἔστιν, ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλη τοῖς ἀδικούσιν ἀπάσι μερίς, καὶ πλεονεξία, ἢ τῶν ὑμετέρων τρόπων πρᾶότης. ὅτι δὴ ταύτης οὐδοτιοῦν ὑμῖν μεταδοῦναι προσήκει Μειδία, τοῦτ' ἀκούσατέ μου. ἐγὼ νομίζω πάντας ἀνθρώπους ἐράνους φέρειν παρὰ ² πάντα τὸν βίον ³ αὐτοῖς, οὐχὶ τούσδε μόνους, οὐς συλλέγουσιν τινες, καὶ ὧν πληρωταὶ γίνονται, ἀλλὰ καὶ ἄλλους. οἷον ἔστι τις μέτριος καὶ φιλάνθρωπος ἡμῶν, καὶ ἑλεῶν ⁴ πολλούς· τούτῳ ταῦτὸ δίκαιον ὑπάρχειν ⁵ εἰκὸς παρὰ πάντων, ἂν ποτ' εἰς χρεῖαν καὶ ἀγῶνα ἀφίκηται. ἄλλος οὐτοσί τις ἀναιδής, καὶ πολλούς ὑβρίζων, καὶ τοὺς

¹ εἰπῶν, ἔτι καὶ T.

² Deest πάντα. T.

³ αὐτοῖς T.

⁴ πολλούς; T. R.

⁵ Deest εἰκός. T.

νβ.] ἐμὸν παιδία οὐκ ἔστιν, διὰ τοῦτ' ἄρα τοῦ πεπωνηκότος ὁ πεπονηθὸς ἔλαττον ἔξω παρ' ὑμῖν; μὴ δῆτα. Pro quo etiam μὴ γὰρ δὴ dicitur. Plura in Comment. Bud. Ex edit. HERVAG.

νά. Εἰπῶν ἔτι] Virgula post ἔτι: non post εἰπῶν, his rursus dictis. AUGER.

Δῆ] Hoc δὴ hujus loci est plane. Consentiant etiam in illud MSS. Bav. superscriptum τῷ δὴ habet αὐ, unde suspicatur Reiskius correctorem voluisse δ' αὐ. SPALD.

Παρὰ τὸν βίον] Non significat per vitam, sed secundum vitam. Ceterum videatur superius explicatio mea loci prope similis in eadem oratione. AUGER.

ἑλεῶν πολλούς;] Ulpianus et hic legisse videtur οἷος ἐγώ. Quæ appendix videtur non Demosthenis, sed Scholiastæ esse Demosthenis studiosi. WOLF.

Ἄλλος οὐτοσί τις ἀναιδής] Wolfius: *Alius quispiam, ut iste, impudens*. Male: nec enim loquitur hic Demosthenes de Midia, sed de homine quovis moribus Midiaë similibus: *Alius quispiam impudens*. JURIN. Secutus sum, in continuandis hisce verbis: ἄλλος οὐτοσί τις ἀναιδής κ. τ. λ., edd. ad unam omnes, quo in genere ego pariter atque illarum aliquot auctores inconstantiæ reus sum. Supra enim (ῆ. κή.) ubi prorsus eadem leguntur verba, nisi quod pro ἄλλος ibi est ἕτερος, post οὐτοσί τις interpretaverunt aut interrogationis signo, aut virgula; ego autem, qui interrogationem nullam agnoscerem, colo. Malo tamen inconstans esse, quam in errore perseverare. Ut ego capiebam locum, οὐτο-

σί τις mihi dictum videbatur pro: "hujusmodi fere homo," ad quem sensum efficiendum nunc video opus fuisse τῷ: τοιοῦτός τις, non οὐτοσί τις. Marklandus, ad superiorem locum, optime structuram constituisse mihi nunc videtur, etsi de interrogatione, et de virgula, ibi post οὐτοσί et post οὐτοσί τις posita, ei non assentior. Ut enim hic: ἔστι τις μέτριος, priore loco dicitur, continuata oratione, neque in quaestionem et responsionem discrepta, sic ibi quoque ἐγὼ τις οὐτοσί μ. π. ἄ. εἰμὶ continuandum erat, quod ab omnibus edit. neglectum est. Quod cum fit, eximitur ille scrupulus, quem ego inveniebam in positu τοῦ τις. Not. ibi. Jam rationem prioris exempli posteriori sequi debet et itidem continuari, illic (ῆ. κή.): ἕτερος οὐτοσί τις βίαιος (videl. ἔστι) κ. τ. λ. hic, nostro loco: ἄλλος οὐτοσί τις ἀναιδής κ. τ. λ. In tota hac oratione alienum fortasse dixerit aliquis τὸ οὐτοσί, quod mihi quoque supra fraudi fuit. Abest sane illud hinc, priori loco: ἔστι τις, non ἔστι τις οὐτοσί. Videor tamen mihi sermonem quotidianum et simpliciore in eo agnoscere; sensu eo, quem Marklandus fere expressit ad superiorem locum. Versio, premens vestigia singulorum verborum, hæc fuerit: *Ego, quisquis sum, qui adsum—; alter, qui adest, quisquis est*. Quare orator variaverit situm τοῦ τις, ut nunc ante οὐτοσί collocaret, nunc post illam vocem, equidem non dixerim. H. Wolfius falsiter saepe dum scribit "ut iste;" deest enim ὧς. SPALDING.

μὲν καθάρματα, τοὺς δὲ πτωχοὺς, τοὺς δ' οὐδὲν ὑπολαμβάνων ¹ εἶναι· τούτῳ τὰς αὐτὰς δίκαιον ὑπάρχειν φορὰς, ὥσπερ αὐτὸς εἰσηγήνοχε τοῖς ἄλλοις. ἀν τοίνυν ὑμῖν ὀρθῶς ἐπὶ σκοπεῖν, τούτου πληρωτὴν εὐρήσετε Μειδίαν ὄντα τοῦ ἐράνου, οὐκ ἐκείνου. οἶδα τοίνυν, ὅτι καὶ τὰ παῖδια ἔχων ὀδυρεῖται, καὶ πολλοὺς λόγους καὶ ταπεινοὺς ἐρεῖ, δακρύων, καὶ ὡς ἐλεεινότατον ποιῶν ἑαυτὸν. ἔστι δ', ὅσω περ ἀν αὐτὸν νῦν ταπεινότερον ποιῆ, τοσούτῳ μᾶλλον ἀξίον μισεῖν αὐτὸν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. διὰ τί; ὅτι, εἰ μὲν, μηδαμῶς δυνηθεῖς γενέσθαι ταπεινός, οὕτως ἀσελγῆς καὶ βίαιος ἦν 575 ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος βίου, τῇ φύσει καὶ τῇ τύχῃ, δι' ἣν τοιοῦτος ἐγένετο, ἀξίον ἦν ἀν τι τῆς ὀργῆς ἀνεῖναι. εἰ δ' ἐπιστάμενος μέτριον παρέχειν ἑαυτὸν, ὅταν βούληται, τὸν ἐναντίον, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον, εἴλετο ζῆν, εὐδηλον δῆπου τοῦθ', ὅτι, καὶ νῦν ἀν διακρούσηται, πάλιν ² ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος, ὃν ὑμεῖς ἴστε, γενήσεται. οὐ δὴ δεῖ προσέχειν, οὐδὲ τὸν παρόντα καιρὸν, ὃν οὗτος ἐξεπίτηδες ³ διαπλάττεται, κυριώτερον, οὐδὲ πιστότερον, τοῦ καινός, ὃν αὐτοὶ σύνιστε, χρόνου ποιήσασθαι.

νβ'. Ἐμοὶ παῖδια οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἀν ἔχοιμι ταῦτα παρὰ στήσάμενος κλαίειν καὶ δακρύειν, ἐφ' οἷς ὑβρίσθην. διὰ τοῦτ' ἄρα τοῦ πεποιηκότος ὁ πεπονθὼς ἔλαττον ἔξω παρ' ὑμῖν; μὴ δῆτα· ἀλλ' ὅταν οὗτος ἔχων τὰ παῖδια, τούτοις ἀξιοῖ δοῦναι τὴν ψῆφον ὑμᾶς, τόθ' ὑμεῖς τοὺς νόμους ἔχοντά με πλησίον ἠγεῖσθε παρεστάναι, καὶ τὸν ὄρκον, ὃν ὀμωμόκατε, τούτοις ἀξιοῦντα καὶ ἀντιβολουῦντα ἕκαστον

¹ εἶναι; T. R.

² Deest articulus. T.

³ πλάττεται T.

Οὐδὲν ὑπολαμβάνων εἶναι;] Lege οὐδὲ ἄνους ὑπολαμβάνων εἶναι; i. e. ἀνθρώπους. Supra φ. κή. fin. loco parallelo: "Ἐτερος οὐτός τις; βίαιος, οὐδένα οὐτ' ἐλεῖν, οὐθ' ὅλως ἠγούμενος ἀνθρώπων. Infra φ. νέ. πάντες εἰσι τούτῳ καθάρματα, καὶ πτωχοὶ, καὶ οὐδὲ ἀνθρώποι, quæ sunt ipsissima hujus loci verba. MARKLAND.

Οὐκ ἐκείνου] Καὶ οὐκ ἐκείνου Lindenb. Obsop. Ital. et Vindob. Quæ vox in postremo Cod. deest etiam ante τὰ παῖδια in sequentibus. Quod felicissime totum hunc locum complanat. Nam ex hac parte abesse certe, in illa suppleri omnino de-

bet. TAYLOR.

Ἔς] Τὸ "ὡς" μόριον διηλοῖ καὶ τὸ "πάνυ" κατ' ἐπίτασιν. ἴσως δὲ νῦν, τὸ "ἐν σχήματι καὶ ὑποκρίσει;" δηλοῖ. Ulpian. SPALDING.

"Ὅτι εἰ μὲν μηδαμῶς δυνηθεῖς γενέσθαι ταπεινός;] Wolfius: quia si nulla ratione ferociam suam domare potuisset. Potius: quia si nulla ratione humilitatem et modestiam prestare potuisset. JURIN.

Τὸν ἐναντίον] Τὸν ἐναντίον μᾶλλον, ἢ τοῦτον. WOLF.

Ἄξιοι] Conjunctivus est. SPALDING.

Τούτοις ἀξιοῦντα] Διὰ τούτων τῶν νόμων δῆπου καὶ τῶν ὄρκων. WOLF.

ὑμῶν ψηφίσασθαι. οἷς ὑμεῖς κατὰ πολλὰ δικαιοτέρον
¹ πρὸςδοισθ' ἂν, ἢ τούτῳ· καὶ γὰρ ὁμωμόκατε, ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τοῖς νόμοις πείθεσθαι· καὶ τῶν ἴσων μέτεστιν
 ὑμῖν διὰ τοὺς νόμους, καὶ πάνθ', ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ὑμῖν,
 διὰ τοὺς νόμους ἐστίν, οὐ διὰ Μειδίαν, οὐδὲ διὰ τοὺς Μει-
 δίου παῖδας. Καὶ ῥήτωρ ἐστὶν οὗτος, ἴσως ἐμὲ φή-
 σει λέγων· ἐγὼ δ', εἰ μὲν ὁ συμβουλευὼν ὅ τι ἂν συμ-
 φέρειν ὑμῖν ἠγήται, καὶ τοῦτ' ἄχρι τοῦ μηδὲν ὑμῖν ἐνο-
 χλεῖν, μηδὲ βιάζεσθαι, ῥήτωρ ἐστίν, οὔτε φύγομι' ἂν, οὔ-
 τε ἀπαρνοῦμαι ² τοῦτο τούνομα. εἰ μέντοι ῥήτωρ ἐστίν,
 οἷους ἐπίους τῶν λεγόντων ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε,
 ἀναιδεῖς, καὶ ἐξ ὑμῶν πεπωλουτηκότας, οὐκ ἂν εἴην 576
 οὗτος ἐγώ. εἴληφα μὲν γὰρ οὐδ' ὀτιοῦν ἐξ ὑμῶν. τὰ
 δὲ ὄντα, εἰς ὑμᾶς, πλὴν πάνυ μικρῶν, ἀπαντ' ἀνήλω-
 κα. καίτοι, εἰ ³ καὶ τούτων ἦν πονηρότατος, κατὰ τοὺς
 νόμους ἔδει παρ' ἐμοῦ δίκην λαμβάνειν, οὐκ ἐφ' οἷς ἐλει-
 τούργουν ὑβρίζειν. ἔτι τοίνυν οὐδεὶς ἐστίν, ὅστις ἐμοὶ
 τῶν λεγόντων συναγωνίζεται. καὶ οὐδενὶ μέμφομαι· οὐδὲ
 γὰρ αὐτὸς οὐδενὸς ἕνεκα τούτων οὐδὲν ἐν ὑμῖν πώποτ' εἶπον.
 ἀλλ' ἀπλῶς κατ' ἑμαυτὸν ἐγνων καὶ λέγειν καὶ πράττειν,
 ὅ τι ἂν συμφέρον ὑμῖν ⁴ ἠγῶμαι. ἀλλὰ τούτῳ πάντας αὐ-
 τήκα δὴ μάλα συνεξεταζομένους τοὺς ῥήτορας ὄψεσθε ἐφε-
 ξῆς. καίτοι πῶς ἐστὶ δίκαιον τούνομα μὲν τοῦτο ὡς ὄνειδος
 προφέρειν ἐμοὶ, διὰ τούτων δ' αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν ἀξιούν σω-
 θῆναι;

νγ'. Τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τὰ τοιαῦτ' ἔρει, ὡς ἐσκεμ-
 μένα καὶ παρεσκευασμένα πάντα λέγω ⁵ νῦν ἐγώ. ἐγὼ δέ

¹ πρὸςδοισθ' T.

² Deest τοῦτο. T.

³ καὶ εἰ T.

⁴ ἠγῶμαι T.

⁵ νῦν ἐγὼ δ' ἐσκέφθαι T.

πρὸςδοισθ'] Recte ex uno Codice Aug. pr. Atticam formam optativi adscivit Reiskius, pro vulgato: πρὸςθεισθε. SPALDING.

Καὶ ὑμεῖς δὲ ὁρᾶτε] Legendum puto δὴ pro δέ. JURIN. Frustra tentat Jurinus δὴ pro hoc δέ. vid. supra §. θ'. ubi ille nihil monuit. De μέντοι illo, in proxime antecedentibus vid. supra §. μγ'. SPALDING.

Τούτων] Sc. ῥητόρων. AUGER.

Ἐνεκα τούτων] Structuram impeditiorem sic resolve: ἕνεκα οὐδενὸς τούτων (i. e.

τῶν ῥητόρων). vid. de traiectione verb. F. A. Wolfius ad Lept. §. ιθ. fin. SPALDING.

ἠγῶμαι] Scribe ὅ, τι ἂν — ἠγῶμαι, ut supra v. 8. MARKLAND. Ita scribitur in marg. Edit. Morel. Codd. Aug. et Vindob. TAYLOR.

Συνεξεταζομένους] Παρισταμένους καὶ συναγοροῦντας. WOLF. De voce συνεξετάζεσθαι vid. supra §. λζ'. et confer Morum ad Isocr. Paneg. sec. ed. p. 86. Not. e. SPALDING.

γ' ἐσκέφθαι μὲν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, φημί, καὶ οὐκ ἂν ἀρνηθεῖν, καὶ μεμελετηκέναι γ' ὡς ἐνῆν μάλιστα ἐμοί· καὶ γὰρ ἂν ἄθλιος ἦν, εἰ τοιαῦτα παθὼν καὶ πάσχω, ἡμέλουν ὧν περὶ τούτων ἔρεῖν¹ ἡμελλον πρὸς ὑμᾶς· γεγραφεῖναι μέντοι μοι τὸν λόγον Μειδίαν· ὁ γὰρ τὰ ἔργα παρῆσχηκῶς, περὶ ὧν εἰσὶν οἱ λόγοι, δικαιοτάτ' ἂν ταύτην ἔχοι τὴν αἰτίαν, οὐχ ὁ ἐσκεμμένος, οὐδ' ὁ μεριμνήσας τὰ δίκαια λέγειν νῦν. ἐγὼ μὲν οὖν τοῦτο² ποιῶν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αὐτὸς ὁμολογῶ. Μειδίαν μέντοι μηδὲν ἐσκέφθαι πώποτ' ἐν ἀπαντι τῷ βίῳ δίκαιον, εἰκὸς ἐστίν· εἰ γὰρ καὶ κατὰ μικρὸν ἐπῆει τὰ τοιαῦτα αὐτῷ σκοπεῖν, οὐκ ἂν τοσοῦτον διημάρτανε τοῦ πράγματος.³ οἶομαι τοίνυν αὐτὸν, 577 οὐδὲ τοῦ δήμου κατηγορεῖν οὐκῆσειν, οὐδὲ τῆς ἐκκλησίας. ἀλλ' ἄπερ τὸτ' ἐτόλμα λέγειν, ὅτ' ἦν ἡ προβολή, ταῦτα καὶ νῦν ἔρεῖν, ὡς ὅσοι, δέον ἐξιέναι, κατέμενον, καὶ ὅσοι τὰ φρούρια ἦσαν ἔρημα λελοιπότες,⁴ ἐξεκκλησίασαν· καὶ χορευταί, καὶ ξένοι, καὶ τοιοῦτοί τινες ἦσαν, οἱ κατεχειροτόνησαν αὐτοῦ· εἰς γὰρ τοῦτο θράσους καὶ ἀναιδεΐας τὸτ' ἀφίκετο, ὧ ἀνδρες δικασταί, ὡς ἴσασιν ὅσοι παρήσαν ὑμῶν·

¹ ἔμελλον T.² ποιῶ R.³ οἶμαι T.⁴ ἐξεκκλησίασαν T.

γ'. Οὐκ ἂν ἀρνηθεῖν] Οὐκ ἀπαρνηθεῖν Obsop. Ital. Vindob. Reg. S. et propemodum Lindenb. Locum hunc ita laudat Plutarchus de Educato. Puerorum: Ἐν δὲ τῷ κατὰ Μειδίον τὴν τῆς σφέλεως ἀφέλειαν ἐναργῶς παρίστησι. φησὶ γοῦν Ἐγὼ δ' ἐσκέφθαι μὲν, ὧ Ἀθηναῖοι, φημί, κοῖνι ἂν ἀρνηθεῖν καταμεμελετηκέναι γε ὡς ἐνῆν μάλιστα ἐμοί· καὶ γὰρ ἂν ἄθλιος ἦν, εἰ τοιαῦτα παθὼν καὶ πάσχω, ἡμέλουν, ὧν περὶ τούτων ἔρεῖν ἔμελλον. TAYLOR.

Ὁ γὰρ τὰ ἔργα παρῆσχηκῶς] Legendum videtur: ὁ γὰρ τότε τὰ ἔργα παρῆσχηκῶς: ut opponatur τότε, τῷ νῦν in fine sententiae, cum alioqui redundet τὸ νῦν. JURIN. Ipse inter legendum incidebam in eandem Jurino suspicionem, excidisse in antecedentibus τότε, (quod commode ille collocat inter γὰρ et τὰ ἔργα), quo referretur νῦν hic comparans. Non tamen dixerim cum eo, alioqui redundare τὸ νῦν. Potest illud referri ad ἐσκεμμένος et μεριμνήσας, meditatus et commentatus antea, quæ essem dicturus nunc." SPALDING.

Ποιῶν] Revocavi vulgatam lectionem ποιῶν, pro qua, cum Aug. pr., Reiskius

scripsit ποιῶ, insuavem ante ὃ sonum. Causa sic corrigendi, quam affert ille, quod καὶ supervacaneum sit in lectione ποιῶν, nulla est. καὶ valet h. l. etiam. IDEM.

Ἐρεῖν] Ita edidi pro ἐρεῖ ex auctoritate Ven. et Bar. Mox v. 16. vocem ἔρημα delent iidem MSS. cum Augustano. TAYLOR.

Ὡς ὅσοι δέον ἐξιέναι] Sic Cicero a Clodiani operis, non a civibus, se pulsum esse a civitate jactat. WOLF.

Ἐξεκκλησίασαν] Ἐξεκκλησίασαν Edit. Lutet. corrupte. Lege ἐκκλησίασαν cum margine Benenati, et Vindob. vel ἐκκλησίαζον cum MSS. Ven. Baroc. Aug. Ital. et confer Lysiam pagg. 493. ult. et 787. TAYLOR.

Ἀφίκετο] Subit quaerere, annon magis fuisset hujus loci ἀφίκετο, plusq. perf., cum τότε cum aoristo minus coire videatur. Facillimum fuisse errorem, nemo negaverit. Eandem irrepsisse suspicor in locum Xenophontis Cyrop. 1. 4. 5. ubi post ἀφίκετο sunt mera plusq. perfecta: παρήει, ἀνηλώκει. Legitur autem nostrum ἀφίκετο e.g. apud Thucyd. VII. 75. SPALDING.

ὥστε κακῶς λέγων, καὶ ἀπειλῶν, καὶ βλέπων οὗτος εἰς τὸν αἰεὶ θορυβοῦντα τόπον τῆς ἐκκλησίας, καταπλήξεν ᾧετο τὸν δῆμον ἅπαντα. ἢ καὶ γελοῖα εἶναι τὰ νῦν, οἶμαι, δάκρυα εἰκότως ἀν' αὐτοῦ δοκοίη.

νδ'. Τί λέγεις, ᾧ μιαιρὰ κεφαλῆ; σὺ τὰ σαυτοῦ παιδία ἀξιώσεις ἐλεεῖν, ἢ σέ, τούσδε, ἢ σπουδάξῃεις εἰς τὰ σα, τούς ὑπὸ σοῦ δημοσίᾳ προωπηλακισμένους; σὺ μόνος τῶν ὄντων ἀνθρώπων, ἐπὶ μὲν τοῦ βίου τοσαύτης ὑπερφανείας καὶ ὑπεροψίας πάντων ἀνθρώπων μεστὸς ὡν ἔση φανερώτατος, ὥστε καὶ πρὸς οὓς μηδὲν ἐστὶ σοι πρᾶγμα, λυπεῖσθαι, τὴν σὴν θρασύτητα καὶ φωνὴν, καὶ τὸ σὸν σχῆμα, καὶ ¹ τούς ἀκολούθους, καὶ πλοῦτον, καὶ ὕβριν θεωροῦντας, ἐν δὲ τῷ κρίνεσθαι παραχρῆμα ἐλεηθήσῃ; μεγάλην μὲντ' ἀν' ἀρχὴν, μᾶλλον δὲ τέχνην, εἰς ἂν εὐρηκῶς, εἰ δύο ² τὰναντιώτατα ἑαυτοῖς ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνῳ περὶ σαυτὸν δύναιο ποιήσασθαι· φθόνον ἐξ ἂν ζῆς, καὶ ἐφ' οἷς ἐξαπατᾶς ἔλεον. οὐκ ἔστιν οὐδαμῶθεν σοι προσήκων ἔλεος, οὐδε κατ' ἐν, ἀλλὰ, τούναντίον, ³ μῖσος, καὶ φθόνος, καὶ ὀργή. τούτων γὰρ ἄξια ποιεῖς. ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνο ἐπάυειμι, ὅτι τοῦ δήμου κατηγορήσει, καὶ τῆς ἐκκλησίας. ὅταν οὖν τοῦτο ποιῇ, 578 ἐνθυμεῖσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὗτος τῶν μετ' ἑαυτοῦ στρατευσαμένων ἰππέων, ὅτε εἰς Ὀλυμπον

¹ τούς σοὺς ἀκολούθους T. R.

² τὰ ἐναντιώτατα T.

³ μῖσος T.

Οὗτος] Οὕτως Wolfius, ut sit δεικτικόν. Verum, ita si fuisset, sede mutata legi oportuisset: ὥστε κακῶς λέγων, καὶ ἀπειλῶν, καὶ βλέπων εἰς τὸν αἰεὶ θορυβοῦντα τόπον τῆς ἐκκλησίας, οὕτω καταπλήξεν ᾧετο τὸν δῆμον ἅπαντα. Vid. supra §. μγ'. TAYLOR. Fateor etiam mihi, pariter atque H. Wolfio, displicere quodammodo οὗτος, cum ipsum hoc antecesserit subjectum, ut iteratione pronominis plane non indigeret locus. In eo tamen assentior Tayloro, si mutetur illud in οὕτως, collocari debere inter ἐκκλησίας et καταπλήξεν. Hæc commodissima sit lectio. SPALDING.

νδ'. Ὡστε καὶ πρὸς οὓς μηδὲν ἐστὶ πρᾶγμα] Ita ut etiam eos, quibuscum nihil tibi rei est, dolere contigerit. Dicitur enim ita Græce etiam ἐστὶ μοι πρᾶγμα πρὸς τοῦτον, ut Latine, est mihi cum eo negotium. Ex edit. HERVAG.

Ἐν δὲ τῷ κρίνεσθαι] Ἐν δὲ τῷ κρίνεσθαι σε Aug. Proxime autem, vocabulis

transpositis, rectius nonnihil, meo quidem iudicio, leges: μεγάλην μὲν τ' ἀν' ἀρχὴν, μᾶλλον δὲ ἀρχὴν εἰς ἂν εὐρηκῶς, εἰ —. Prius istud ἂν dissimulant Lind. et Ital. Quibus tamen parum moveor. Istius enim idiomatis satis amplam messem concessit Barnesius in Indice ad Euripidem, homo in istiusmodi crisi satis exercitatus, eique muneris non admodum impar. TAYLOR.

Ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνῳ] Wolfius: tam paulo momento. Potius: tantulo temporis momento. JURIN.

Ἐξαπατᾶς] Egregium ἀπροσδοκῆτον (inopinatum, cf. Quint. 9. 2. 23. et 6. 3. 84.) cum expectes ἐφ' οἷς ὀδύνη. Pro iis, quia mera fraus est hæc lamentatio, statim subjecit ἐφ' οἷς ἐξαπατᾶς. SPALDING.

Ὀλυμπον] Nisi hoc interjectum esset de Olyntho (ὅτε — διέβησαν) untsquisque referret hæc ad equites de quibus agebatur supra §. λβ'. Nunc fateor hæere me in

διέβησαν, ἔλθων πρὸς ὑμᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατηγορεῖ. νῦν πάλιν, μείνας, πρὸς τοὺς ἔξεληλυθότας, τοῦ δήμου κατηγορήσει. πότερον οὖν ὑμεῖς, ἂν τε μένητε, ἂν τε ἐξίητε, ὁμολογήσετε εἶναι τοιοῦτοι, οἷους Μειδίας ὑμᾶς ἀποφαίνει, ἢ τούναντίον, τοῦτον αἰεὶ καὶ πανταχοῦ θεοῖς ἐχθρὸν καὶ βδελυρὸν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτον τοιοῦτον· ὃν γὰρ οὐχ ἰππεῖς, οὐ συναρχοντες, οὐ φίλοι δύνανται φέρειν, τί τοῦτον ἂν εἴπωι τις;

νέ. Ἐμοὶ μὲν, νῆ τὸν Δία, καὶ τὸν Ἀπόλλω, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, — εἰρήσεται γὰρ, εἴτ' ἄμεινον, εἴτε μὴ —, ὅθ' οὗτος, ὡς ἀπήλλαγμαί, περιϊὼν ἐλογοποιεῖ, ἐνδηλοῖ τινες ἦσαν ἀχθόμενοι τῶν πάνυ τούτῳ λαλούντων ἠδέως. καὶ

loco nostro. Ulpiani sententia, qui hæc pertinere ait ad tempora excisæ a Philippo Olynthi, magnopere discrepat a Reiskii ratione, putantis, expeditionem Timothei contra Olynthios memorari. Scoliium, falsum ipsum, quod in textum se insinuaverit, suspicari totum hoc, temerarium sit fortasse, præsertim cum apud Ulp. verba illa appareant. Multo tamen expeditiorem fieri locum ejectis hisce verbis, et structuram adeo molliorem existere, nemo negaverit. In primis necessarium erat, tangi hic tale Midie facinus, quod jam antea esset memoratum in hac oratione. Atqui Olynthi nonnisi obiter in antecedentibus fit mentio (ῥ. μέ.) Ex hac tamen, quam tantum non suadeo, verborum jactura, velim eximi et servari ὅτε, aut potius τότε, quod fortasse extritum est ab eo ipso ὅτε adventitio. τότε enim ad concinnitatem magnopere faceret, oppositum sequenti νῦν. IDEM.

Πρὸς] Prope absui ab adsciscenda in textum lectione Cod. Bav. ὡς, pro πρὸς; tan-
topere ea blandituri mihi. Sed est præterea in hac sententia, quod male me habeat; abrupta et confragosa oratio: νῦν — κατηγορήσει, sine δὲ, nisi forte dicas, ipsius indignationis hanc esse duritiem structuræ, et πάλιν quodammodo vicarium esse τοῦ δέ. IDEM.

Νῦν πάλιν μείνας κ. τ. λ.] Si remanserit in urbe, quomodo populum apud eos, qui egressi sunt, accusabit? Ego me, etiamsi τὸ μείνας sustuleris, hunc locum non intelligere fateor: et ut interpreteris μείνας, S. τὸν καιρὸν, expectata occasione, parum probò. Legere autem, id quod sententia postulare videtur, νῦν πάλιν τῶν μεινάντων πρὸς τοὺς ἔξεληλυθότας τοῦ δήμου κατηγορήσει, nunc vicissim eos, qui remanserunt,

apud eos e populo qui egressi sunt accusabit, aut μείνας πρὸς τοὺς μένοντας τῶν ἔξεληλυθότων, sine fide et subsidio probati Coticis, nimis calidum videtur. Etsi huic conjecturæ suffragantur sequentia: πότερον οὖν ὑμεῖς, ἂν τε μένητε, ἂν τε ἐξίητε. WOLF. Quidni ita legeretur, cum huic emendationi favere videatur Cod. Italicus? Νῦν πάλιν μεινάντων πρὸς τοὺς ἔξεληλυθότας τοῦ δήμου κατηγορήσει. Supra enim ῥ. νη'. ἐτόλμα λέγειν, ὡς ὅσοι, δέον ἐξέναι, κατέμενον, καὶ ὅσοι τὰ φερόρια ἦσαν ἔρημα λελαιπότες ἐκκλησιασταν, καὶ χροευνταὶ καὶ ξένοι — ἦσαν, οἱ κατεχειροτόνησαν αὐτοῦ. TAYLOR. Wolfius: nunc rursus — occasione expectata. Immo: nunc rursus domi sedens. Nec enim exiverat Midias cum equitibus, nec cum sua trireme, sed ad urbem remanserat. Vide ῥ. μέ. JURIN.
νέ. Εἴτε μὴ] Μέλλων ἀπορήτους λόγους ἐξηγεῖσθαι, διατάζειν προσποιεῖται. Ulp. SPALDING.

Ἀπήλλαγμαί] Ἐφεύδετο Θρυλλῶν καὶ λογοποιούμενος: “ἐσπέισατό μοι Δημοσθένες, ἀπηλλάγην τῆς ἐχθρας, λένυται μοι τῶν ἐγκλημάτων ὁ κίνδυνος.” Ulp. Trahebat itaque Ulpianus ἀπήλλαγμαί ad Midiam, non ad Demosthenem ut Reiskius. Neque videtur de eo, qui in gratiam redierit, dici posse ἀπαλλαγῆναι; διαλλαγῆναι optime. Fraudis fuit Reiskio particula ὡς, quæ hic inducit sermonem alterius ut ὅτι. Hoc monuit de nostro loco Budæus in Comment. Gr. Lingu. vid. Hoogev. Sch. p. 775. cf. etiam Viger. Zeun. p. 547. IDEM.

Ἐνδηλοῖ] Forte εὐδηλοῖ. WOLF. Sufficit Hesychii auctoritas ad vindicandam vocem ἐνδηλος, etsi apud eum VV. DD. malint ἐκδηλος. SPALDING.

ἠδέως] Vel libenter vel blande. WOLF.

νῆ Δία αὐτοῖς πολλὴ συγγνώμη. οὐ γάρ ἐστι φορητὸς ἄνθρωπος· ἀλλὰ καὶ πλουτεῖ μόνος, καὶ λέγειν δύναται μόνος, καὶ πάντες εἰσὶ τούτῳ καθάρματα, καὶ πτωχοὶ, καὶ οὐδὲ ἄνθρωποι. τὸν οὖν ἐπὶ ταύτης τῆς ὑπερφανείας ¹ ὄντα, νῦν ἂν ἀποφύγη, τί ποιήσειεν οἴεσθε; ἔξ ὅτου δὲ τοῦτ' ἂν εἰδείητε, ἐγὼ φράσω· εἰ τοῖς μετὰ τὴν καταχειροτονίαν τεκμηρίοις θεωρήσετε. τίς γὰρ ἐστίν, ὅστις, ² καταχειροτονηθὲν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ἀσεβεῖν περὶ τὴν ἐροτήν, εἰ καὶ μηδεὶς ἄλλος ἐπὴν κίνδυνος, μηδὲ ἀγὼν, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ ³ τούτῳ κατέδου, καὶ μέτριον παρέσχεεν ἑαυτὸν, τὸν γε δὴ μέχρι τῆς κρίσεως χρόνον, εἰ καὶ μὴ πάντα; οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν. ἀλλ' οὐ Μειδίαις· ἀλλ' ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας λέγει, λοιδορεῖται, βοᾷ. ⁴ χειροτονεῖταιί τις; 579 Μειδίαις Ἀναγυράσιος προβέβληται. Πλουτάρχου προ-

¹ ὄντα νῦν, ἂν T.

² καταχειροτονηθέντος T.

³ Deest τούτῳ. T.

⁴ χειροτονεῖταιί, τίς; Μειδίαις ἀναγυράσιος. προβέβληται Πλουτάρχου. προξενεῖ. R.

Ipsos ῥήτορας, Midiae auxilium pollicitos, designari puto. SPALDING.

Τίς γάρ ἐστιν ὅστις καταχειροτονηθέντος αὐτοῦ, &c.] *Ecquis est enim hominum, qui praedjudicio populi damnatus violatae quoque religionis, non eam ob rem publico caruisset, domique delitescens, modestum se civem exhibuisset, si non omne postea tempus certe quidem quoad in reatu fuisset, et usque ad iudicium. quod dixit γε δὲ, idem est quod alibi, ἀλλὰ γε, καὶ ἀλλὰ, Cicero quidem certe extulit de Natura deorum, "Debebant quidem illi omnes bonos efflicere. siquidem hominum generi consulere: sin id minus, bonis quidem certe consulere debebant."* *Ex edit. HERVAG.*

Τίς γάρ ἐστιν κ. τ. λ.] *Olim, nempe in Edit. Lutet. legebatur, τίς γάρ ἐστιν ἐτι τούτῳ, ὅστις κ. τ. λ. Id Wolfium male habuit, cujus sunt verba, sc. "ἐτι τούτῳ alii Codd. non habent, et turbat sententiam et constructionem; neque etiam placet ἔδει τούτῳ, hisce moribus, quod commodius diceretur ταιούτος τὸν τρόπον, οὕτως ἀναιδῆς, ἢ θρασυῆς, ἢ τολμηρὸς, aut aliquid simile."* Hucusque Vir doctissimus. Locum melioribus auspiciis sanavit optimus Lambinus, cum voces istas erraticas inferius v. 9. ad suam sedem revocaverit, εἰ καὶ μηδεὶς ἄλλος ἐπὴν κίνδυνος ἐτι τούτῳ, μηδὲ ἀγὼν — Ibidem, ἀγὼν ἐτι μηδὲ κίνδυνος Lindembrog. Ital. Vindob. TAYLOR. Non paucis Codd. post ἐπὶν habent ἐτι τούτῳ, sine sensu. Ablegat ea vocabula Lambinus inter κίνδυνος et μηδὲ; parum ingeniose,

etsi facientem laudat Taylorus. Reiskius ex adscripta margini varietate lectionis repetit; melius ille. In mentem venit, an sit ἐπὶ τούτῳ legendum, sensu hoc: *praeter hunc (Midiam)? Sed exemplo locutionis destituitur. Bene nobiscum agitur, quod absunt importuna verba a bonae notae aliquot Codd. SPALDING.*

Καταχειροτονηθέντος] Τοῦ δήμου καταχειροτονήσαντος αὐτοῦ, ut ἐγὼ καταχειροτονοῦμαι sit formula. Sed quid si καταχειροτονηθὲν κατ' Ἀττικισμόν? WOLF. *Lege καταχειροτονηθέντος αὐτοῦ. MARKLAND.*

Ἐπ' αὐτῷ] Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ Editi cum MSS. paucis, sed infeliciter. *Commonstravi, quo pertineret istud τούτῳ. Id mendum fraudi fuisse Wolfio video, ob id ipsum. ἐπ' αὐτῷ (vel ἐφ' αὐτῷ) καταδῶναι est in se ipsum descendere. TAYLOR.*

Ἀλλ' ἀπὸ ταύτης etc.] *Hoc comma laudat Plutarchus Platon. Quaest. extrem. ubi expendit vim orationis ἐξαιρεθέντων τῶν συνδέσμων. Locum consule. TAYLOR.*

Μειδίαις Ἀναγυράσιος κ. τ. λ.] *Distingue: Μειδίαις Ἀναγυράσιος προβέβληται Πλουτάρχου προξενεῖ τὰ etc. Sic ῥ. λδ'. τούτου προβέβληνται Πολύευκτος, Τιμοκράτης. ubi recte se habet Wolfiana interpretatio, quæ pessima est hoc loco. Alluditur nimirum hic ad factum aliquid tunc temporis bene notum, quod evenit inter καταχειροτονίαν Midiae et scriptionem hujus orationis. MARKLAND.*

Ξενεῖ. τὰ ἀπὸ ῥήγῃτα οἶδεν. ἡ πόλις αὐτὸν οὐ χωρεῖ. καὶ ταῦτα πάντα ποιεῖ, δηλονότι οὐδὲν ἄλλο ἐνδεικνύμενος, ἢ ὅτι ἐγὼ οὐδὲν πέπονθα ὑπὸ τῆς καταχειροτονίας· ¹ οὐ δέδοικα, οὐδὲ φοβοῦμαι τὸν μέλλοντα ἄγωνα. ὃς οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὲν ὑμᾶς δεδιέναι δοκεῖν, αἰσχροὺν ἡγεῖται· τὸ δὲ μηδὲν φροντίζειν ὑμῶν, νεανικόν· τοῦτον οὐκ ἀπολωλέναι δεκάκις προσήκει; ² ἐγὼ μὲν ἠγοῦμαι. οὐδὲ γὰρ ἔξεν ὑμᾶς, ὅ τι χρήσεσθε αὐτῷ, νομίζει. πλούσιος, θρασυς, μέγα φρονῶν, μέγα φθεγγόμενος, βίαιος, ἀναιδής. ποῦ ληφθήσεται, νῦν ἂν διακρούσῃται;

νς'. Ἄλλ' ἐγωγε, εἰ μηδενὸς ἔνεκα τῶν ἄλλων, τῶν γε δημηγοριῶν, ὧν ἐκάστοτε ³ δημηγορεῖ, καὶ ἐν τοῖς καιροῖς, τὴν μεγίστην ἂν αὐτὸν δικαίως ⁴ οἶομαι δίκην δοῦναι· ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι, ἂν μὲν τι τῶν δεόντων ἀπαγγελθῆ τῇ πόλει, καὶ τοιοῦτον, οἷον ⁵ εὐφραῖναι πάντας, οὐδαμοῦ πώποτε Μειδίας τῶν συνηδομένων, οὐδὲ τῶν συγχαιρόντων ἔξητάσθη τῷ δήμῳ. ἂν δὲ τι φλαῦρον, ὃ μηδεὶς ἂν ⁶ βούλοιτο τῶν ἄλλων, πρῶτος ἀνέστηκεν εὐθέως, καὶ δημηγορεῖ, ἐπεμβαίνων τῷ καιρῷ, καὶ τῆς σιωπῆς ἀπολαύων, ἣν, ἐπὶ τῷ περὶ τῶν συμβεβηκότων ἄχθεσθαι, παιεῖσθε ὑμεῖς· τοιοῦτοι γὰρ ἐστὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ⁷ οὐ γὰρ

¹ οὐδὲ T.

² Desunt ἐγὼ μὲν ἠγοῦμαι. T.

³ ἔδημηγόρει, καὶ ἐν οἷς καιροῖς T.

⁴ οἶμαι T.

⁵ εὐφραῖναι R.

⁶ βούλοιτο, τῶν ἄλλων πρῶτος T.

⁷ οὐδὲ T.

[Ἀπὸ ῥήγῃτα] Τοῦ Πλουτάρχου δηλονότι. Ulp. Arcana Plutarchi, tyranni Eretrien-sis, consilia, perniciosi illa Athenis, no-vit. Cæterum dirimendi et interpungendi illa ἀσύνητα (celebrata rhetoribus) multe sunt rationes; suis causis commendatæ singulæ. Mihi ex Aristidis loco (p. Norm. 190.) Reiskius eam, quam expressi, per-suasit. Absunt verba illa: Πλουτ. προσξ. ab Aristide, unde hoc saltem colligi posse videtur, a veteribus sic disponi solita esse hæc verba, ut jungeretur Μειδ. προσεβλ. et Πλουτ. προσξ. Et, referri aliquid ad quæstionem: χειροτον. τις, necesse esse dixerim. Ea etiã Ulpiani ratio est. SPALDING.

[Ἡ ὅτι ἐγὼ] Distinctius ἢ ὅτι, Ἐγὼ etc. ut apparet, hæc esse verba Midie inso-lenter se efferentis. MARKLAND.

[Προσῆκει:] Huic interrogationi respon- VOL. III.

dent Bar. Aug. et Reg. ε. ἐγὼ μὲν ἠγοῦ-μαι. Recte. TAYLOR.

νς'. τῶν γε δημηγοριῶν] *Vel ob crebras et importunas conciones, adde, et tempora, quibus eas habuerit. JURIN.*

[Ἐκάστοτ' ἔδημηγόρει] Et insolentes et minime tempestivas eum habuisse con-ciones significat. WOLF. Potius cum Ital. et Reg. α. ἐκάστοτε δημηγορεῖ. TAY-LOR.

[Ταῖς] Cum varietur in Codd. quorum alii omittunt articulum, alii exhibent οἷς pro τοῖς, non alienum videtur, quod mon-et Reiskius, vitium esse in loco, et for-tasse excidisse μεγίστοις. In ipsa ea ite-ratione, μεγίστην δίκην, figuram esse opi-nor. SPALDING.

[Ὅτι ἂν μὲν τι τῶν δεόντων ἀπαγγελ-θῆ] Hæc eadem et Æschini objicit. WOLF.

ἐξέρχεσθε, ¹ οὐ γὰρ οἶεσθε δεῖν χρήματα εἰσφέρειν. εἶτα θαυμάζεις, εἰ κακῶς ὑμῖν τὰ πράγματ' ἔχει; ἐμὲ ² δὲ οἶεσθ' ὑμῖν εἰσοίσειν, ὑμεῖς δὲ ³ νεμεῖσθαι; ἐμὲ οἶεσθε τριηραρχήσειν, ὑμεῖς δ' οὐκ ⁴ ἐμβήσεσθαι; τοιαῦθ' ὑβρίζων, καὶ τὴν ἀπὸ 580 τῆς ψυχῆς πικρίαν καὶ κακόνοιαν, ἣν κατὰ τῶν πολλῶν ὑμῶν ἔχων ἀφανῆ παρ' ἑαυτῷ περιέρχεται, φανεράν ἐπὶ τοῦ καιροῦ καθιστάς. δεῖ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμᾶς οὕτω νῦν, ὅταν οὗτος ἐξαπατῶν καὶ φενακίζων οἰσθηται, καὶ κλαίῃ, καὶ δέηται, ⁵ τοιαῦθ' ὑποβάλλειν αὐτῷ. τοιοῦτος γὰρ εἶ, Μειδία· ὑβριστῆς γὰρ εἶ, καὶ οὐκ ἐθέλεις ἔχειν παρὰ σαυτῷ τῷ χεῖρε. εἶτα θαυμάζεις, εἰ κακὸς κακῶς ἀπολή; ἀλλὰ νομίζεις ἡμᾶς μὲν ἀνέξεσθαί σου, αὐτὸς δὲ τυπτήσῃ; καὶ ἡμᾶς μὲν ἀποψηφιεῖσθαί σου, ⁶ σὺ δὲ οὐδὲ παύσεσθαι;

νζ'. Καὶ βοηθήσουσιν οἱ λέγοντες ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐχ

¹ οὐδ' οἶεσθε T.

² Deest δέ. T.

³ νεμεῖσθε T.

⁴ ἐμβήσεσθε T.

⁵ ταῦθ' T.

⁶ σὲ δὲ οὐ παύσεσθαι T. σὺ δὲ οὐδὲ * οὕτω παύσ. R.

Νεμεῖσθε] F. νεμεῖσθαι, et v. seq. ἐμβήσεσθαι, (subintellecta sc. ἀπὸ τοῦ κοινού, voce οἶεσθε). Vide enim, quomodo his αντίστοιχα esserant v. 14. Νομίζεις ἡμᾶς μὲν ἀνέξεσθαί σου, αὐτὸς δὲ τυπτήσῃ; καὶ ἡμᾶς μὲν ἀποψηφιεῖσθαί σου, σὲ δὲ οὐ παύσεσθαι, ubi pro σὲ congruentius legas σύ. MARKLAND. Infinitivi isti, quos amplectitur Vir felicissimae divinationis, reperiuntur in optimis exemplaribus, Manutiano et Feliciano. σὺ etiam pro σὲ in MSS. νεμεῖσθαι corripit quoque Lambinus, neglectis reliquis. TAYLOR.

[Ἐχων] ἔχει Ald. et Ven. Rectius. Lege itaque et distingue: καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ψυχῆς πικρίαν καὶ κακόνοιαν, ἣν κατὰ τῶν πολλῶν ὑμῶν ἔχει ἀφανῆ παρ' ἑαυτῷ, περιέρχεται, φανεράν ἐπὶ τοῦ καιροῦ καθιστάς. IDEM.

Τοιαῦθ'] E vulgata ταῦθ', pro qua Aug. primi lectionem recepit Reiskius, equidem libentius fecerim; ταῦτά. Ad hoc τοιαῦτα requiri mihi videtur τινά. SPALDING.

Ἄπολή] Arridet Bav. Cod. lectio: ἀπολεῖ. IDEM.

Καὶ ἡμᾶς] Ita recte Wolfius pro ὑμᾶς, quod obtinet in Ald. Fel. Paris. Ven. et

Aug. ἡμᾶς habet Manutius, Vindob. et Baroc. Porro, emendabis, αὐτὸς δὲ τυπτήσῃ — σὺ δὲ οὐ παύσεσθαι; Ita enim Bar. Aug. et Ital. Vide supra ad v. 4. Istud vero μὲν ante ἀποψηφιεῖσθαι jam restituimus ex MSS. fere omnibus. TAYLOR.

Οὐδὲ] Quod addidit de suo Reiskius, οὕτω, in Codd. silentio, recipere non sustinui, etsi magnopere sapit Atticam formam. Possumus tamen eo carere, cum etiam hic sensus sit idoneus: "Tantum abest, ut poeniteat te actorum, ut ne desinere quidem destines malas artes." SPALDING.

νζ'. Καὶ βοηθήσουσιν] Hæc ex abrupto quodammodo inseruntur, non sine suspitione mendii. Sed utrum οἱ λέγοντες ὑπὲρ αὐτοῦ βοηθήσουσιν, S. αὐτῷ: an οἱ λέγοντες (τουτέστιν οἱ ῥήτορες) βοηθήσουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ? Neutrum sane bellum videtur. WOLF. Abrupta quidem hæc esse videntur, neque, ut ait Wolfius, mendii suspitione carere. Verum si novam periorum institueris: Καὶ βοηθήσουσιν οἱ λέγοντες etc. tum Comma hoc [sc. p. 122. v. ult. p. 124. v. antepen.] ad Midiam advocatos pertinebit, neque junctura abruptior esse apparebit, quam hæc res so-

οὕτω τούτῳ χαρίζεσθαι, μὰ τοὺς θεοὺς, βουλόμενοι, ὡς ἐπηρεάζειν ἐμοὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἔχθραν, ἣν οὗτος αὐτῷ πρὸς ἐμὲ, ἂν τ' ἐγὼ φῶ, ἂν τε μὴ φῶ, φησὶν εἶναι, καὶ βιάζεται ¹[τοῦτο] οὐκ ὀρθῶς. ἀλλὰ κινδυνεύει τὸ λίαν εὐτυχεῖν, ἐνίοτε ἐπαχθεῖς ποιεῖν. ὅπου γὰρ ἐγὼ μὲν οὐδὲ πεπονθῶς κακῶς ἐχθρὸν εἶναί μοι τοῦτον ὁμολογῶ. οὗτος δὲ οὐδ' ἀφιέντα ἀφίησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγῶσιν ἀπαντᾷ, καὶ νῦν ἀναθήσεται, μηδὲ τῆς κοινῆς τῶν νόμων ἐπικουρίας ἀξιῶν ἐμοὶ μετεῖναι, πῶς οὐχ οὗτος ἐπαχθῆς ἐστὶν ἤδη, καὶ μείζων ἢ καθ' ὅσον ἡμῶν ἐκάστω συμφέρει; ἔτι τοίνυν παρῆν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐκάθητο Εὐβουλος ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅτε ὁ δῆμος κατεχειροτόνησε Μει-

¹ Absunt unci. T.

lent fieri. Quod tamen mihi et stomachum et suspicionem movet valde, est hujusmodi, sc. quod ἐκ τῶν λεγόντων, ex *Advocatis*, Eubulum quendam perstringit solum, (licet complures fuerint) atque omnino ita, ut Oratio ad eum jam dudum conversa fuisse videretur. Hunc enim primum nomine compellat v. pen. p. 123. de eo tamen perpetuo ab exorsa usque hac periodo ad exeuntem agit. Aut igitur desunt nonnulla, aut delabitur furtim Orator ad Eubulum, quem et hac voce οὗτος v. 2. et digito simul commonstrat. Neque enim nobis legentibus tam clara et perspicua omnia esse possunt, quam oculatis et auritis solent esse. Emortuum tantum sermonem percurrimus, neque nos capere possit vis et proprietas eorum, quæ *agendo* fiebant. Quæ fortasse contemplatio quorundam locorum molestiam levabit, quæ nunc duriter et inconcinne dici videntur. Verbi gratia, in *Leptinea*, p. 480. 7. ed. Reisk. cum de Chabria sermo habetur, et rebus gestis, εἶλε, inquit Rhetor, τῶν νόμων τούτων τὰς πολλὰς, (Cycladas intelligit), quare tamen τούτων diceret, nostrum erat, qui intelligeret, nemo. Quid tamen significantius, quid expressius, quam ut hac voce digitum intenderet ad *περάξεις Χαβρίου*, ad *librum memorialem* in medio jacentem, et mox recitandum, qui Chabriæ res gestas, harumque insularum nomina et memoriam complecteretur? Elegantissimam hanc Crisim debeo eruditissimo cuidam, sed ignoto, juveni, qui literis suam mentem aperuit post editam a me orationem, quam dixi. TAYLOR.

Χαρίζεσθαι] Nescio, unde hoc arripu-

erit Wolfius: Editi enim et MSS. constanter habent *χαρίζεσθαι*, uti ego dedi. Reg. solummodo *α. χαρίζασθαι*. Quod omnino alienum. IDEM.

Οὗτος] Sane *δεικτικῶς* intelligi hoc debet. Respicit autem orator ad Eubulum τὸν ἀντιπολιτευόμενον Δημοσθένει, de quo vid. supra §. λ'. et Ruhnkenius *Hist. Orr. Gr.* p. 65. seqq. SPALDING.

Αὐτῷ] Aberat a Manutio et Wolfianis. Restitui ex Ald. et Paris. Edit. Ven. Bar. Lindenb. Aug. Vindob. et Ital. MSS. TAYLOR.

Τούτῳ] Uncos, a Reiskio adscriptos τῷ τούτῳ, reliqui, etsi eximendi vocabuli nullus est auctor in margine Benenati, sed fortasse hoc est neglectum tantum a Lambino. Aliena sane vox est h.l. Punctis notatur in Aldina Berolinensi. SPALDING.

Ὅπου γὰρ ἐγὼ] Lege distinctius, cum Parisina: ὅπου γὰρ ἐγὼ μὲν οὐδὲ, πεπονθῶς κακῶς, ἐχθρὸν εἶναί μοι τοῦτον ὁμολογῶ. *Cum ego defugiam ejus inimicus haberi, licet justas inimicitiae causas mihi objecerit.* Pro οὐδὲ Cod. Vindob. legit ὁ, ὁ πεπονθῶς κακῶς. TAYLOR.

Κακῶς] Τὴν φήμην λέγει τὴν περὶ τοῦ φόνου. Εὐβουλος γὰρ ἦν ὁ κατηγορῶν τοῦ Ἀριστάρχου, καὶ συναιτιώμενος τὸν Δημοσθένην. Ulp. cf. supra §. λ'. itemque *Æschines* in *Timarch.* p. (Reisk.) 167. seqq. V. I. SPALDING.

Ἀφίησιν] Ἐν ἀντίκω Cod. reperit Obsopæus, licet priori lectioni magis accedat; nec tamen rationem istius consilii exponit. ἀφίησιν etiam habent Lind. Ital. Reg. *a.* Vindob. et Ulpianus. TAYLOR.

δίου, καὶ καλούμενος ὄνομαστί, ἀντιβολουῦντος τούτου καὶ λιπαροῦντος, ὡς ὑμεῖς ἴστε, οὐκ ἀνέστη. καὶ μὴν, εἰ μὲν μηδὲν ἡδίκηκός τις ἤγειτο τὴν προβολὴν γεγενῆσθαι, τότε ἔδει, τὸν γε φίλον δήπου, συνειπεῖν καὶ βοηθῆσαι. εἰ δέ, 581 καταγνοῦς ἀδικεῖν τότε, διὰ ταῦτ' οὐχ ὑπήκουσε, νῦν δ', ὅτι προσκίερονκεν ἐμοί, διὰ ταῦτα τοῦτον ἔξαιτήσεται, ὑμῖν οὐχὶ καλῶς ἔχει χαρίσασθαι· μὴ γὰρ ἔστω μηδεὶς ἐν δημοκρατίᾳ τηλικούτος, ὥστε, συνειπῶν, τὸν μὲν ὑβρίσθαι, τὸν δὲ μὴ δοῦναι δίκην, ποιῆσαι. ἀλλ', εἰ κακῶς ἐμὲ βούλει ποιεῖν, Εὐβουλε, — ὡς ἔγωγε, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ οἶδα ἀνδ' ὅτου —, δύνασαι μὲν, καὶ πολιτεύῃ κατὰ τοὺς νόμους δέ, ἦντινα βούλει, παρ' ἐμοῦ δίκην λάμβανε. ὦν δ' ἐγὼ παρὰ τοὺς νόμους ὑβρίσθην, μὴ μ' ἀφαιροῦ τὴν τιμωρίαν. εἰ δ' ἀπορεῖς ἐκείνως με κακῶς ποιῆσαι, εἴη ἀν καὶ τοῦτο σημεῖον τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, εἰ, τοὺς ἄλλους βραδίως κρίνων, ἐμὲ μηδὲν ἔχεις ἐφ' ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις.

νῆ. Πέπυσμαι τοίνυν, καὶ Φιλιππίδην, καὶ Μνησαρχίδην, καὶ Διότιμον, τὸν Εὐωνυμέα, καὶ τοιοῦτους τινὰς πλουσί-

Ἀντιβολουῦντος] Καὶ ἀντιβολουῦντος Rdit. Benenati et Codd. Lindenb. Vindob. et Ital. Recte. IDEM.

Τὴν προβολὴν γεγενῆσθαι] Distingui potest: τὴν προβολὴν γεγενῆσθαι τότε, ἔδει τὸν γε φίλον etc. et melius, propter istud, quod opponitur, εἰ δὲ καταγνοῦς ἀδικεῖν τότε, διὰ ταῦτ' etc. MARKLAND.

Προσκίερονκεν ἐμοί] Wolfius: inimicus est. Potius: inimicus factus est, nempe post celebrationem festi. Nam illo tempore non opitulatus est Eubulus Midiae, nunc, postquam inimicus factus est Demostheni, opitulatur. JURIN.

Μὴ γὰρ ἔστω μηδεὶς] Sic Cicero pro Murena contra Catonem: "Semper in hac civitate nimis magnis accusatorum opibus, et populus universus, et sapientes, ac multum in posterum prospicientes iudices restiterunt. Nolo, accusator in iudicium potentiam afferat, non vim majorem aliquam, non auctoritatem excellentem, non nimiam gratiam. Valeant haec omnia ad salutem innocentium, ad opem impotentium, ad auxilium calamitosorum. in periculo vero, et in pernicie civium repudientur. Nam si quis hoc forte dicet: Catonem descensurum ad accusandum non fuisse, nisi prius de causa

judicasset: iniquam legem, iudices, et miseram conditionem instituet periculis hominum, si existimabit, iudicium accusatoris in reum, pro aliquo praedjudicio valere oportere." WOLF.

νῆ. Φιλιππίδην] Philippides, Mnesarchides, Diotimus; nomina sunt parum nota, nisi quod Diotimus (in oratione pro corona §. λδ.) memoratur aliquis, qui suis sumptibus scutis armaverit milites, proptereaque corona aurea donatus sit. Is fortasse hic est, additurque demi nomen, ut ab Icarienti dirimatur, qui tangitur ut homo profligatus et infamis oratione in Cononem p. 1267. ed. R. Si fides habenda esset conjectura, qua Diotimum nostrum Evonymensem corona aurea ornatum esse putavimus, hinc causa appareret, quare diceret orator: οὐδὲν ἂν φλαῦρον περὶ αὐτῶν εἴποιμι. καὶ γὰρ ἂν "μαυνοίμην." Nihil equidem, neque apud Ulpianum, qui deficit in his locis, neque apud recentiores interpretes invenio, quod dirimat questionem, serione an ironice dictum sit μαίνεσθαι h. l.? SPALDING.

Τὸν Εὐωνυμέα] Nempe civem ex pago Evonymo. Εὐωνυμία vel Εὐωνυμος erat pagus Atticus. Εὐωνυμεὺς est gentile nomen hujus pagi. AUGER.

ους, καὶ τριηράρχους, ¹ ἔξαιτήσεσθαι τοῦτον καὶ λιπαρήσειν, παρ' ὑμῶν αὐτοῖς ἀξιούντας δοθῆναι τὴν χάριν ταύτην. περὶ ὧν οὐδὲν ἂν εἴποιμι πρὸς ὑμᾶς φλαῦρον ἐγώ. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην. ἀλλ', ἂ θεωρεῖν ὑμᾶς, ὅταν οὗτοι δέωνται, δεῖ καὶ λογίζεσθαι, ταῦτ' ἐρῶ. ἐνδυμεῖσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ γένοιτο — ὃ μὴ γένοιτο, οὐδ' ἔσται — νῦν οὗτοι κύριοι τῆς πολιτείας, μετὰ Μειδίου καὶ τῶν ὁμοίων τούτῳ, καὶ τις ὑμῶν, τῶν πολλῶν καὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων, ἀμαρτῶν εἰς τινα τούτων, μὴ τοιαῦθ' οἷα Μειδίας εἰς ἐμέ, ἀλλ' ² ὅτιοῦν ἄλλο, εἰς δικαστήριον εἰσίοι πεπωληρωμένον ἐκ τούτων, τίνος συγγνώμης, ἢ τίνος ἐλέου τυχεῖν ἂν οἴεσθε; ταχύ γ' ἂν χαρίσαιντο; ³ οὐ γάρ ἢ δεηθέντι τῷ τῶν πολλῶν προσέχοιεν; ἀλλ' οὐκ ἂν εὐθέως εἴποιεν. ⁴ τὸν δὲ βάσκανον! ⁴ τὸν δὲ ὄλεθρον! τοῦτον δὲ ὑβρίζειν; ἀναπνεῖν ⁵ δέ; ὃν εἴ τις ἐᾷ ζῆν, ἀγαπᾷν ἔδει. μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτοις τοῖς οὕτω χρησαμένοις ἂν ὑμῖν, ἄλλως πως ἔχετε ὑμεῖς, μηδὲ τὸν πλοῦ-

¹ ἔξαιτ. καὶ λ. παρ' ὑ. αὐτόν, αὐτοῖς T.

² ὁ, τιῶν T.

³ οὐδὲ γὰρ δεηθέντι --- πρόσχοιεν. T. οὐ γάρ; ἢ --- πρόσχοιεν; R. ⁴ τόνδε T.

⁵ δέ, --- ἔδει; T. δέ; --- ἔδει; K.

Ἐξαιτήσεσθαι] Forte λιπαρήσειν, καὶ ἔξαιτήσεσθαι παρ' ὑμῶν αὐτόν. WOLF. Lambinus legit λιπαρήσειν παρ' ὑμῶν, αὐτόν αὐτοῖς ἀξιούντας etc. Quod sane non intelligo. Codd. quidem nonnulli praestantiores, ἔξαιτήσεσθαι τοῦτον καὶ λιπαρήσειν παρ' ὑμῶν, sine αὐτόν. Quod sane pulcherrime confirmat optimi Wolfii conjecturam. TAYLOR.

Ταχύ γ' ἂν χαρίσαιντο;] Wolfius videtur legisse τάχα, fortasse. Post interrogationem autem restitue Oratoris responsum, οὐ οὐδὲ γὰρ δεηθέντι etc. nequam: neque enim plebeio cuiquam etc. Sic infra §. ξβ'. ἢ δὲ τῶν νόμων ἰσχύς, τίς ἔστιν; ἔρ, εἰάν τις ὑμῶν — βοηθοῦντες; οὐ γράμματα γὰρ κ. τ. λ. Et ita alibi. Amittebatur οὐ in sequenti vocabulo οὐδέ. Verbum ἀναπνεῖν Wolfius vertit *efferrī animis*, quam recte, nescio. MARKLAND. Plane legendum: τυχεῖν ἂν οἴεσθε; τάχα γ' ἂν χαρίσαιντο. JURIN.

Ἄλλ' οὐκ ἂν εὐθέως εἴποιεν] Aut τὸ οὐκ abundat, aut haec interrogative legenda. Velim et repeti articulum τόνδε τὸν βάσκανον, τόνδε τὸν ὄλεθρον. WOLF. Cum ab optimis Codd. neque paucis iis absint haec: ἂν — εἴποιεν, vix dubito quin ab interpretat duriore ellipsis in textum

irrepserint. SPALDING.

Τούτον δὲ] Fortasse τοῦτον· δὴ ὑβρίζειν. Hunc demum esse petulantem! TAYLOR. Ἄναπνεῖν etc.] Καὶ πῶς ἂν οἶόν τε ζῆν, ἀνευ τοῦ ἀναπνεῖν; Quare legendum videtur: μέγα πνεῖν, ταῦτ' ὅτ' μέγα φρονεῖν ὄν. WOLF. Legendum videtur, τοῦτον δὴ ὑβρίζειν, ἀναπνεῖν δέ; Reddendum vero Latine, non ut Wolfio, hunc demum ita esse petulantem? ac *efferrī animis*, sed, hunc ergo injuriam facere, et adhuc respirare? JURIN. M. μέγα πνεῖν. AUGER. Recte, discrimen hic agnosci debere inter ἀναπνεῖν et ζῆν, docet Reiskius, quo apparet non esse necessariam mutationem ab H. Wolfio propositam μέγα πνεῖν pro ἀναπνεῖν. Geminus fere huic est locus apud Livium 4. 3. in egregia Canuleii, tribuni plebis, oratione: "Lucis vobis hujus partem, si liceat, adimant: quod spiratis, quod vocem mittitis, quod formas hominum habetis, indignantur." Est quidem ibi spiratis pro: vivitis, sed hic ἀναπνεῖν significat: spiritus sumere. Infinitivi autem illi ὑβρίζειν, ἀναπνεῖν sunt ejusdem generis ac notum illud apud Virgilium: Mene incepto desistere victam! SPALDING.

Μηδὲ τὸν πλοῦτον] Haec addidi ex Editt.

τον, μηδὲ τὴν δόξαν τὴν τούτων θαυμάζετε, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς. πολλὰ τούτοις ἀγαθὰ ἔστιν, ἀ τούτους οὐδεὶς καλύει κεκτῆσθαι. μὴ τοίνυν μηδ' οὗτοι τὴν ἀδειαν, ¹ ἣν κοινήν ἡμῖν οὐσίαν οἱ νόμοι παρέχουσι, καλυόντων κεκτῆσθαι.

νθ'. Οὐδὲν δεινὸν οὐδ' ἔλεεινὸν Μειδίας πείσεται, ἂν ἴσα μὲν κτήσεται τοῖς πολλοῖς ὑμῶν, οὓς νῦν ὑβρίζει, καὶ πτωχοὺς ἀποκαλεῖ· ἀ δὲ νῦν περιϊόντ' αὐτὸν ὑβρίζειν ἑπαίρει, περιαιρεθῆ. οὐδ' οὗτοι δήπου ταῦθ' ὑμῶν εἰσὶ δίκαιοι δεῖσθαι· μὴ κατὰ τοὺς νόμους δικάσητε, ὡς ἄνδρες δικασταί· μὴ βοηθήσητε τῷ πεπονθότι δεινά· ² μὴ εὐορκεῖτε· ἡμῖν δότε τὴν χάριν ταύτην. ταῦτα γὰρ, ἂν τι δέωνται περὶ τούτου, δεήσονται, καὶ μὴ ³ ταῦτα λέγωσι τὰ ῥήματα. ἀλλ', ⁴ εἰπερ εἰσὶ φίλοι, καὶ δεινὸν, εἰ μὴ ⁵ πλουτήσει Μειδίας, ἡγοῦνται· εἰσὶ μὲν εἰς τὰ μάλιστα αὐτοὶ πλούσιοι, καὶ καλῶς ποιούσι. χρήματα δ' αὐτῷ παρ' ἑαυτῶν δόντων, ἵν' ὑμεῖς μὲν, ἐφ' οἷς εἰσεληλύθατε ὁμῶμοκοότες, δικαίως ψηφίσησθε,

¹ ἣν ὑμῖν κοινήν οὐσίαν T. ² μηδ' T. ³ ταῦτά T. ⁴ εἰπέτε εἰσι T. ⁵ πλουτήση T. R.

antiquis et MSS. Wolfius, credo, incuria sua omisit, consilio certe rejicere non potuit. TAYLOR.

νθ'. Περιϊόντ'] Possit aliquis conjicere περιϊόντ', simplici iota, ut referatur ad rem familiarem, quæ autem nimis divitiæ. Nequaquam tamen necessaria est mutatio; bene enim jungitur περιϊόντα ὑβρίζειν, vagantem per urbem passim homines injuria afficere. SPALDING.

Εὐορκεῖτε] Fateor me offendi in his imperativis, εὐορκεῖτε, δότε, qui continuo sequuntur conjunctivos: δικάσητε, βοηθήσητε. Legitur quidem in Bav. Codd. εὐορκεῖτε pro nostro εὐορκεῖτε, sed in eo non multum est præsidii, propter sequens δότε, quod ne in illo quidem Cod. mutatur. Equidem malim et quidentia illa legi: δικάσατε, βοηθήσατε.—Bav. Codicis lectionem nunc verissimam judico: ut conjunctivus sit in εὐορκεῖτε pendens a μὴ. Hæc particula cum conjunctivo est pro imperativo in vetando; in jubendo deinde recte sequitur imperativus δότε. Erant præterea verba: μὴ κατὰ—χάριν ταύτην, signis (" ") citandi instruenda. SPALDING.

Ἄν τι] Ingeniose Reiskius suspicatur legendum esse pro hoc τι pronomen οὗτοι et supra ζ. ἡ. ὅταν οὗτοι δέωνται. Sensum, quocunque te verteris, alienum dat h. l. τι. IDEM.

ταῦτα] Probo et secutus sum Reiskiam proπερισπῶντα pronomen ταῦτα, cum in edd. omnibus sit ταῦτά. Nec tamen usquam meminit, unde assumserit hoc. Veriorem autem puto hunc accentum: antitheton est apertius in ταῦτα et μὴ ταῦτα quam in ταῦτά et μὴ ταῦτά. IDEM.

Πλουτήση] Πλουτήσσει Lambinus. Confirmatur ab Ital. et nostris Ven. Bar. Vindob. TAYLOR.

Πλουτήσσει] E plurimis Codd. etiam hic indicativum adscivi pro vulgato πλουτήση. cf. supra ζ. λή. In Aldina Berol. τῷ ἡ vetusta manus superscripsit ei. SPALD.

Εἰς] Consensus duo præstantissimorum Codd. Aug. pr. et Parisin. a. (quo præterea accedit Baroccianus) exhibentium εἰς pro hoc εἰς, magnopere me movet et dubitationem mihi injicit, utra verior sit lectio. Fortasse tamen hoc argumento vulgatam defendas, quod non videtur adesse causa idonea iterationis adeo vehementis: εἰς, εἰς. IDEM.

Ποιούσι] Non satis H. Wolfius et, qui eum sequitur, Augerus expresserunt hæc verba καὶ καλῶς ποιούσι, vertendo: "Idque nemo iis invidit." Bene Reiskius in Indice: "Id vero laudo, congratulorque." IDEM.

Δόντων] Δότωσαν, ut paulo ante καλυόντων, ἀντὶ τοῦ, καλυέτωσαν, Ἀττικιστί. WOLF.

οὔτοι δὲ παρ' αὐτῶν τὰς χάριτας, μὴ μετὰ τῆς ὑμετέρας αἰσχύνῃς, ποιῶνται. εἰ δ' οὔτοι χρήματα ἔχοντες μὴ πρό-
 583 οιντ' ἂν, πῶς ὑμῖν καλὸν τὸν ὄρκον προέσθαι; πλούσιοι
 πολλοὶ συνεστηκότες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τινὲς
 εἶναι δι' εὐπορίαν προσειληφότες, ὑμῶν παρίασι δεησόμενοι.
 τούτων μηδενί με, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρόησθε, ἀλλ', ὡς-
 περ ἕκαστος τούτων ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, καὶ ὑπὲρ
 τούτου, ¹ σπουδάσει, οὕτως ὑμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ
 τῶν νόμων, καὶ ἐμοῦ, τοῦ ἐφ' ὑμᾶς καταπεφευγότες, σπου-
 δάσατε, καὶ τηρήσατε τὴν γνώμην ταύτην, ἐφ' ἧς νῦν ἐστέ.
 ξ'. Καὶ γὰρ, εἰ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τόθ', ὅτ' ἦν ἡ
 προβολή, τὰ πεπραγμένα ὁ δῆμος ἀκούσας ἀπεχειροτόνησε
 Μειδίου, οὐκ ἂν ὁμοίως ἦν δεινόν. καὶ γὰρ μὴ γεγενῆσθαι,
 καὶ μὴ περὶ τὴν ἐορτὴν ἀδικήματα ταῦτ' εἶναι, καὶ πολλὰ
 ἂν εἶχέ τις αὐτὸν παραμυθῆσασθαι. νῦν δὲ τοῦτο καὶ

¹ σπουδάσεται T. R.

Πλούσιοι πολλοὶ συνεστηκότες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ δοκεῖν τινὲς εἶναι] Nonnulli copiosi patrimonii prerogativa sese aliquos esse existimantes, in medium prodibunt pro isto deprecatores, et, ut Interpres inquit, τῶ πλούτῳ τὴν δόκησιν καρποῦμενοι, ut divitiarum fructum existimationem sibi debere censentes et postulantes. τῆς αὐτῆς Græcis ἀντὶ τοῦ μέγας accipitur, hoc est, οὐ τῶν τυχόντων εἰς, non unus quisque: id quod etiam πρὸς Δεπτύνῳ annotavimus. Sic Luc. in Act. Apost. cap. 5. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμέρων ἀιστι. Θεοῦδῳ λέγειν εἶναι τινα ἑαυτόν. Ex edit. HERVAG.

Ἰδίων] Scribitur ἰδίῳ, idque multo rectius, in optimis Exemplaribus Obsop. et Vindob. TAYLOR. Arridet aliquot, Codd. lectio, ἰδίῳ pro ἰδίων, sed non est necessaria mutatio. Est ἰδίῳ etiam in ed. Herv. 1547. SPALDING.

Σπουδάσει] Scripsi σπουδάσει: pro omnium edd. et Codd. lectione σπουδάσεται, secutus marginem Benenati, ubi tamen auctor memoratur nullus; ex negligentia procul dabio. Reiskius, se ita dedisse et pro οὕτως scripsisse de suo οὕτω καὶ, dicit quidem, sed opera non paruerunt. Posteriore mutationem auctori reliqui. Medium, σπουδάξασθαι, non facile inveniretis. IDEM.

ξ'. Καὶ γὰρ μὴ γεγενῆσθαι] Sub. δεινόν οὐδέν. Nihil tam grave esse admissum, non factas esse illas injurias. Parum placent hæc, nec quicquam occurrit melius. WOLF.

Atqui mens loci est in propatulo, quam qui non videt, eum ex industria fugisse arbitrator. Si in priori actione, (quæ sc. apud populum fiebat, antequam ad iudices esset relata) si, inquam, in ista contentione Midiam absolvisset Populus, istud non ægre tulissem. Multa sunt, quæ animum recreassent. Dici enim ibi potuit, aut non esse latam hanc contumeliam, aut si lata esset, nihil quicquam ad Festi religionem spectare, et multa alia praterea hujusmodi calamitatem levassent: Jam autem, et quæ sequuntur. TAYLOR. Frustra est Taylorus, loci integritatem defendens; neque enim animadvertit, quod ipse inserit inter vertendum: aut, aut, nusquam comparere in nostra lectione, quod tamen necesse erat, si ad γεγενῆσθαι deberet ex sequentibus subaudiri ἀδικήματα. Nunc equidem cum Reiskio, post γεγενῆσθαι intercidissem ὕβριν existimo. SPALDING.

Νῦν δὲ τοῦτο κ. τ. λ.] Hæc periodus ita procedit: Nῦν δὲ τοῦτο καὶ πάντων ἂν μοι δεινότερον συμβαίη, εἰ παρ' αὐτὰ μὲν τὰδικήματα οὕτως ὀργίλωσ — ἔχοντες ἐφαιέσθε, ἄστε — ἐπεὶ δὲ κεχειροτόνηται μὲν ὕβρις τὸ πρᾶγμα εἶναι, — τινικαὶτ' ἀποψηφίεσθε ὑμεῖς. Male in Wolfianis extrema hæc interrogative notantur. Male etiam idem edidit ἐπεὶ δὲ, quod mendum mecum sustulit Ital. TAYLOR.

Νῦν δὲ τοῦτο — τί ποιήσεις Ἀθηναῖοι, ταυῦτα λέγοιτες; ἐπεὶ δὲ — ἀποψηφίε-

πάντων ἄν μοι δεινότετον ¹ συμβαίῃ, εἰ, παρ' αὐτὰ μὲν τὰδικήματα, οὕτως ὀργίλως καὶ πικρῶς καὶ χαλεπῶς ἅπαντες ἔχοντες ἐφαίνεσθε, ὥστε, Νεοπτολέμου, καὶ Μνησαρχίδου, καὶ Φιλιππίδου, ² καὶ τινων τῶν σφόδρα τούτων πλουσίων, δεομένων καὶ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, ἐβοᾶτε μὴ ἀφεῖναι· καὶ, προσελθόντος μοι Βλεπαιίου, τοῦ τραπεζίτου, τηλικούτ' ἀνεκράγετε, ³ ὡς, τοῦτ' ἐκείνο, χρήματά μου ληψομένου, ὥστε με, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φοβηθέντα τὸν ὑμέτερον θόρυβον, τοιμάτιον προσέσθαι, καὶ μικροῦ γυμνὸν ἐν τῷ χιτωνίσκῳ γενέσθαι, φεύγοντα ἐκείνον, ἔλκοντά με· καὶ μετὰ ταῦτα ἅπαντῶντες· ὅπως ⁴ ἐπέξει τῷ μιαρῶ. καὶ, μὴ διαλύσῃ· θεάσονταί σε, τί ποιήσεις, Ἀθηναῖοι. τοιαῦτα, λέγοντες· ⁵ ἐπειδὴ δὲ κεχειροτόνηται μὲν ἕβρις τὸ πρᾶγμα εἶναι, ἐν ἱερῶ δ' οἱ ταῦτα κρίνοντες καθεζόμενοι διέγνωσαν, διέμεινα δὲ καὶ γῶ, καὶ οὐ πρεῦδωκα

¹ συμβαίῃ T.² καὶ τινῶν T.³ ὡς παρ' ἐκείνου χρήματα T.⁴ ἐπέξει T.⁵ ἐπει T.

σθε ἡμεῖς] Legendum sine nota interrogationis, nam hoc totum una est sententia. JURIN.

Βλεπαιίου τοῦ τραπεζίτου] Hic est fortasse, quem nominat Alexis in Comœdia apud Athenæum l. 6. p. m. 121.

Ὁ Κύριδος οὗτος ὁ τὰ γέλοι' εἰθισμένος λέγων, Βλεπαιῖος εἶναι βούλεται, νῦν γ' ἔχων·

Πλουτεῖ γὰρ ὁ Βλεπαιῖος. TAYLOR.

Ὡς παρ' ἐκείνου] Ὡς τοῦτ' ἐκείνο Edit. et MSS. quamplurimi, dissentiente Wolfio. Sed defendi potest lectio Codd. eamque bene explicat scholiastes. Marg. Paris. habet ὡς τὸτ' ἐκείνα χρήματα. IDEM. Aptissime Reiskius τοῦτ' ἐκείνο hunc in modum exponit: ὡς τοῦτ' ἐκείνο πωπύσσοντος· ἐμοῦ ὅπερ ἡμεῖς ἐφροβείσθε καὶ οὐκ ἐβούλεσθε, τουτέστι ληψομένου ἀργύριον. SPALDING.

Ἐπέξει] Ἐπεξείναι καὶ Ἐπεξελθεῖν est jus suum persequi. Lego ὅπως ἐπέξεις vel ἐπέξῃ, ab εἶν ἐπέξωμαι. Quod non placet, nihilo magis, quam ἐπέξει, cujus vocis formationem me ignorare fateor. WOLF. ἐπέξῃ Reg. β. ἐπέξῃ ε. ἐπέξει vel ἐπέξῃ Ital. ἐπέξει Vindob. Ita etiam legit H. Steph. Thes. L. Gr. Tom. 1. col. 1. 139. Vid Budæi Comment. p. 87. Deinde v. pen. pro κρίνοντες rectius cum Reg. a. κρίναντες. TAYLOR. "Ἀπελεύσομαι" παντάπασι φυλάττου ἀντὶ δὲ αὐτοῦ τῶ "ἀπειμι" χρῶ, καὶ τοῖς ὁμοειδέσιν

ἀσαύτως. Phrynichus de vocibus Atticis. Sic itaque pro ἐπεξελεύσῃ, quod penderet ab ὅπως, hic dicitur ἐπέξει. vid. Fischerus ad Wellerum p. 235. seq. SPALDING.

Τοιαῦτα λέγοντες] F. καὶ τοιαῦτα λέγοντες. WOLF. Participia hæc καὶ — ἀπαντῶντες — τοιαῦτα λέγοντες, refer ad ἐφαίνεσθε (v. 3.), cui protinus adhæret primum participium ἔχοντες, quocum juncturum τῷ καὶ συνδέσμῳ. Fateor, si abesset καὶ, multo libentius me ἀπαντῶντες juncturum τῷ ἀνεκράγετε (pro quo malim ἀνεκράγετε, cujus vestigium est in Italicis Cod. lectione, ἀνακεκράγατε, ob antecedens ἐβοᾶτε, non ἐβοήσατε) quam τῷ ἐφαίνεσθε. Nunc, cum habeant καὶ omnes Codd., an hoc liceat, dubito. ἀπαντῶν est: occupare dicendo. Opposita sententia incipit ab ἐπειδὴ, ut structura sit hujusmodi: νῦν — συμβαίῃ, εἰ — μὲν — λέγοντες· ἐπειδὴ δὲ — ἡμεῖς. Apparet, signo interrogationis, in fine hujus periodi, nullum esse locum. Fraudi fuit editoribus μηδαμῶς, quæ hic non est responsio, sed antecedentium confirmatio, ut commode intelligas: μηδαμῶς δὲ ταῦτα ποιεῖτε, imperativo modo. Mecum faciunt Parisina interpunctio, Jurinus et Taylorus, quem quare non sit secutus Reiskius, non equidem video, præsertim cum non refellat. Ceterum ἐπειδὴ δὲ est ex mera Reiskii conjectura. Codd. aut ἐπειδὴ dant aut ἐπεὶ δέ. Sed lenissima est et plane necessaria emendatio. SPALDING.

584 οὐδ' ὑμᾶς, οὐτ' ἑμαυτὸν, τηνικαῦτ' ἀποψηφιεῖσθε ἡμεῖς. μηδαμῶς. πάντα γὰρ τὰ αἰσχίστα ἔνεστιν ἐν τῷ πράγματι. εἰμὶ δ' οὐ τούτων ὑμῖν ἄξιος. πῶς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κρίνων ἄνθρωπον, καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα εἶσιον καὶ ὑβριστὴν, ἡμαρτηκότα ἀσελγῶς ἐν πανηγύρει, μάρτυρας τῆς ὑβρεως τῆς αὐτοῦ πεποιημένου οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑπιδημοῦντας ἅπαντας τῶν Ἑλλήνων; ἤκουσεν ὁ δῆμος τὰ πεπραγμένα τούτω. τί οὖν; ὑμῖν καταχειροτονήσας παρέδωκεν. οὐ τοίνυν οἶόν τε ἀφανῆ τὴν γνώσιν ὑμῶν γενέσθαι, οὐδὲ λαθεῖν, οὐδ' ἀνεξέταστον εἶναι, τί ποθ', ὡς ὑμᾶς τοῦ πράγματος ἐλθόντος, ἔγνωτε. ἀλλ', εἰ μὲν κολάσητε, δόξετε σώφρονες εἶναι, καὶ καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ μισοπόνηροι· ἂν δ' ἀφῆτε, ἄλλου τινὸς ἥττάσθαι.

ξά. Οὐ γὰρ ἐκ πολιτικῆς αἰτίας, οὐδ' ὡς περ' Ἀριστοφῶν ἀποδοὺς τοὺς στεφάνους ἔλυσε τὴν προβολὴν, ἀλλ' ἐξ ὑβρεως, καὶ ἐκ τοῦ μηδὲν ὧν πεποιήκεν, ἀναλύσαι δύνασθαι, κρίνεται. πότερον οὖν, τούτου γενομένου, κρεῖττον, αὐθις, ἢ νυνὶ κολάσαι; ἐγὼ μὲν οἶομαι νῦν. κοινὴ γὰρ ἡ κρίσις, καὶ τὰ δικῆματα πάντ', ἐφ' οἷς κρίνεται, κοινά. ἔτι δὲ οὐκ ἐμὲ ἔτυπεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὗτος, οὐδὲ ὑβριζετῆ διανοία τότε, ποιῶν, ἅ ἔποιεί, ἀλλ' ἅπαντας, ὅσουσπερ ἂν οἴηταί τις ἥττον ἐμοῦ δύνασθαι δίκην ὑπὲρ αὐτῶν

¹ ἡμεῖς; R.

² ἐπιδημίσαντας T.

³ μηδὲν ἂν ὧν πεπ. ἀναλύσαι T.

⁴ κρεῖττον ἦν εὐθὺς, ἢ T. κρ. [ἦν] αὐθις, ἢ R.

⁵ οἶμαι T.

⁶ οἶα T.

Καὶ δοκοῦντα] Istud καὶ habes ex Bar. Obsop. Aug. et Vind. TAYLOR.

ξά. Προβολὴν] Sic interpungendo, ut post προβολὴν incideretur solum, non poneretur colon, putavi vitari necessitatem inserendi post Ἀριστοφῶν pronomen relativum ὅς, quod fieri volebat Reiskius. Est enim subaudiendum ad ἐκ πολιτικῆς αἰτίας id, quod in fine demum totius sententiae compareret: κρίνεται. "Non enim reus est — sicut Aristophon actionem sustulit et irritam fecit" eodem redit ac si dicas: "Non ejusmodi criminis reus est, quod, sicut Aristophontis illud, possit restitutione facienda dilui." Vides, non utique necesse esse dici: "Non reus est ut Aristophon, qui — sustulit." Rem de Aristophonte ita exponit Scholiastes: Οὗτος φορολόγος ἂν, κατέσχε παρ' αὐτῷ τὰς δεκάτας τῆς θεοῦ, ἀφ' ἧν ἔδει στεφάνους ποιῆσαι καὶ ἀναθεῖναι τῇ θεᾷ. κατηγορηθεὶς δὲ ὑπὸ Εὐβούλου, φθάσας τὴν εἴσοδον (scil. τῆς

δίκης) ἀνέθετο τοὺς στεφάνους καὶ πέπαυται ἢ προβολή. Cum nobile sit inter oratores Graecos Aristophontis nomen, queri potest, sitne lic, qui memoratur, Aristophon ille Azeniensis, cujus est mentio satis crebra tam apud nostrum oratorem quam apud Aeschinam, an Colyttensis (quem in plurimis Demosthenis locis agnoscit Ruhnkenius (Hist. Crit. Orr. Gr. p. 46.), cum Reiskio in iisdem videatur intelligendus esse Azeniensis), an plane alius utroque. Cf., praeter Ruhnkenium l. c., F. A. Wolfius ad Lept. §. λβ'. SPALDING.

Πότερον οὖν τούτου γενομένου] Ἐπειδὴ τοῦτο γέγονε. τὸ τί δέ; ἢ ὑβρις, ἢ ἡ καταχειροτομία, ἢ ἄμφω ταῦτα; WOLF.

Αὐθις] Omisi vocem ἦν ante αὐθις, in Aug. pr. non comparentem; in reliquis est omnibus. Reiskius uncis notavit modo. SPALDING. In posterum. AUGER.

λαβεῖν. εἰ δὲ μὴ πάντες ἐπαίεσθε, μηδὲ πάντες ἐπηρεάζεσθε χορηγοῦντες, ἴστε δήπου τοῦτ', ὅτι οὐδὲ ἐχορηγεῖθ' ἅμα πάντες, οὐδὲ δύναιτ' ἂν οὐδέποθ' ὑμᾶς ἅμα πάντας μιᾷ χειρὶ οὐδεὶς προπηλακίσει. ἀλλ', ὅταν εἷς ὁ παθῶν μὴ λάβῃ δίκην, τότ' ἕκαστον αὐτὸν χρὴ προσδοκᾶν τὸν πρῶτον μετὰ ταῦτ' ¹ ἀδικησόμενον γενήσεσθαι, καὶ μὴ παροῦσαν τὰ τοιαῦτα, μηδ' ἐφ' ἑαυτὸν ἐλθεῖν περιμένειν, ἀλλ' ὡς ἐκ πλείστου φυλάττεσθαι. μισεῖ Μειδίας ἴσως ἐμέ. ὑμῶν δέ ² γε ἕκαστον ἄλλος τις. ἄρ' οὖν ³ συγχωρήσασαίτ' ἂν τοῦτον, ὅστις ἐστὶν ⁴ ἕκαστον ὁ μισῶν, κύριον γενέσθαι τοῦ ταῦτ', ἅπερ οὗτος ἐμέ, ὑμῶν ἕκαστον ποιῆσαι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶομαι. μὴ τοίνυν μηδ' ἐμέ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρόεσθε τούτῳ. ὁρᾶτε ⁶ δέ· αὐτίκα δὴ μάλα, ἐπειδὴν ἀναστῆ τὸ δικαστήριον, εἷς ἕκαστος ὑμῶν, ὁ μὲν θᾶπτον ἴσως, ὁ δὲ σχολαίτερον, οἴκαδ' ἄπεισιν, οὐδέν γε φροντίζων, οὐδὲ μεταστρεφόμενος, οὐδὲ φοβούμενος, οὔτ' εἰ φίλος οὔτ' εἰ μὴ φίλος ⁷ αὐτῷ συντεύξεταί τις· οὐδέ γε εἰ μέγας, ἢ μικρός, ⁸ οὐδ' εἰ ἰσχυρός, ἢ ἀσθενής, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδέν. τί δήποτε; ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦτ' οἶδε, καὶ θάρρει, καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ, μηδένα αὐτὸν ἐλξείν, μηδ' ὑβριεῖν, μηδὲ τυπτήσειν.

ξβ'. Εἴτ' ἐφ' ⁹ ἢ ἀδεία αὐτοὶ πορευέσθε, ταύτην οὐ βεβαιώσαντες ἐμοὶ βαδιεῖσθε; καὶ τίνι χρὴ με λογισμῶ

¹ ἀδικησόμενον R.

² Deest γε. T.

³ συγχωρήσασαίτ' T.

⁴ ἕκαστος T.

⁵ οἶμαι T.

⁶ δὲ αὐτίκα T.

⁷ αὐτῷ T.

⁸ οὐδ' εἰ] ἢ T.

⁹ ἢν ἀδειαν T.

Οὐδ' ἐχορηγεῖθ' ἅμα πάντες] Recte hæc secundum optimos Codd. Vindob. Aug. et Bar. et editionem Benenati. Vulgariter οὐδὲ χορηγεῖθ' ἅμα πάντες. TAYLOR.

Ἀδικησόμενον] Ne hic quidem a vulgata lectione recedendum esse duxi, etsi boni Codd. dant ἀδικησόμενον. vid. supra §. i. SPALDING.

Φυλάττεσθαι] Ita Editt. et MSS. Wolfius φυλάττεσθε. TAYLOR.

Συγχωρήσασαίτ' ἂν] In MSS. συγχωρήσασαίτ' ἂν, ut Ven. Bar. aliique. συγχωρήσετε τοῦτον Ital. et Lindenb. Vid. Cl. Markland. ad Leptineam, pag. 494. 21. ed. R. TAYLOR.

Συγχωρήσασαίτ'] Lectio vulgata συγχωρήσετε e prava pronuntiatione orta est profecto. Nostra est in Cod. Bav. et aliquot præterea. Ceterum de ἂν, indicativo futuri juncto, vid. F. A. Wolfius ad Leptin. §. κς'. SPALDING.

ἕκαστον] Non dubitavi imitari Reiskium de suo dantem ἕκαστον pro ἕκαστος. Neque enim puto a Græcis ἕκαστος sic subjici τῷ ὅστις, ut sit in vulgata, et sensus præterea plenior sit, addito accusativo, quam intellectu solum. IDEM.

Ὀρᾶτε] Distinguendum: ὁρᾶτε δέ· αὐτίκα δὴ μάλα κ. τ. λ. MARKLAND.

Ἄπεισιν] Etiam hic agnosce futurum in τῷ ἄπεισι, cf. supra §. ζ'. SPALDING.

Ἡ ἀδεία] Servavi Reiskianam emendationem: ἐφ' ἢ ἀδεία, pro vulgata ἐφ' ἢν ἀδειαν, quod sensu idoneo videtur accipi h. l. non posse. Imperitiori scribæ pene necessarius erat error (præsertim cum tam vicinum videret πορευέσθε) HI ΑΔΕΙΑΙ corrumpendi in ἢν ἀδειαν. IDEM.

Καὶ τίνι κ. τ. λ.]. Rotundius hæc et castigatus in quibusdam exemplaribus leguntur ita: καὶ τίνι χρὴ με λογισμῶ ταῦτα παθόντα ζῆν, εἰ περιέψασθε etc. Codices

περιεῖναι, ταῦτα παθόντα, καὶ ζῆν, εἰ περιόψασθέ με νῦν ὑμεῖς; θάρρει, νῆ Δία, φήσείε τις ἄν. οὐ γὰρ ἔτ' οὐδὲν ὑβρισθήσῃ. εἰ δὲ, τότε ὀργισθε, νῦν ἀφέντες; μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ προδῶτε μήτ' ἐμὲ, μήτ' ὑμᾶς αὐτούς, μήτε τοὺς νόμους. καὶ γὰρ ¹ αὐτὸ εἰ θέλοιτε σκοπεῖν καὶ ζητεῖν, ὅτῳ ποτ' εἰσὶν ὑμῶν οἱ αἰεὶ δικάζοντες ἰσχυροὶ, καὶ κύριοι τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων, ἂν τε διακοσίους, ἂν τε χιλίους, ἂν θ' ² ὅποσουσῶν ἢ πόλις καθίσῃ. οὔτε τῷ μεθ' ὀπλων εἶναι συντεταγμένοι μόνου τῶν ἄλλων πολιτῶν, εὔροιτ' ἂν, οὔτε τῷ τὰ σώματ' ἀρίστα ἔχειν, καὶ μάλιστα

586 ἰσχύειν τοὺς δικάζοντας, οὔτε τῷ τὴν ἡλικίαν εἶναι νεώτατοι, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδενί, ἀλλὰ τῷ τοὺς νόμους ἰσχύειν. ἢ δὲ τῶν νόμων ἰσχύς τίς ἐστίν; ἄρ' εἰάν τις ὑμῶν ἀδικούμενος ἀνακράγῃ, προσδραμοῦνται, καὶ παρέσονται βοηθοῦντες; οὐ. γράμματα γὰρ γεγραμμένα ἐστὶ, καὶ οὐχὶ δύναιντ' ἂν

¹ αὐτὸ τοῦτο εἰ T. R.

² ὅποσουσῶν ἂν ἢ T. R.

enim quasi tautologice scriptam, περιεῖναι alii, alii vocem ζῆν negligunt. Quos laudo. TAYLOR.

Περιεῖναι κ. τ. λ.] Cum Reiskio suspicor huic loco, ut nunc est, aliquid deesse. περιεῖναι et καὶ ante ζῆν absunt ab Aug. pr. et Parisin. a. Taylorus ab aliis Codd. περιεῖναι, ab aliis ζῆν (tanquam glossema alterutrum) abesse ait, nullos tamen memorans qui careant τῷ ζῆν. Tunc equidem locum sic constituerim: κ. τ. χ. μ. λ. περιεῖναι ταῦτα παθόντα, εἰ περιόψασθέ με νῦν ὑμεῖς. Ex punctis enim hisce: καὶ ζῆν, facilius ad περιόψασθέ με intelligetur ex antecedentibus ταῦτα παθόντα, cujusmodi aliquid fieri plane est necesse. Temerarium enim sit ὑμεῖς mutare in ὑβρισθέντα. SPALDING.

Ἐὰν δὲ] Sub. ὑβρισθήσασμαι. WOLF.

Ὀργισθε] Subita personæ conversio. Expectabas: “εἰ δὲ, τότε ὀργιῶνται οἱ δικασταί.” Aripit autem sermonem ipse orator et sic cogitur uti secunda persona. SPALDING.

Ἰσχυροὶ] Wolfius, sacrosancti. Potius potentes. Modo l. 12. versionis, col. 1. pro valeat, lege valeant. JURIN.

Ἄν τε διακοσίους] Observa incertum Judicium numerum. WOLF.

Ὀποσουσῶν] Scripsi cum Codd. Aug. pr. et Paris. a. et Correctore Lessing. pro vulgato ὀπίσους ἂν. Quod autem ad sententiam loci attinet, solebant plura tribunalia in unum cogi ab Archontibus in quibusdam causis. Singulorum celeberrimum erat Heliaea, constans 500 judicibus. SPALDING.

Ute τῷ μεθ' ὀπλων εἶναι συντεταγμένοι μόνου, &c. οὔτε τῷ τὴν ἡλικίαν εἶναι νεώτατοι.] De infinitivi natura, quod non modo accusativum, sed etiam ante se nominativum poscat apud Græcos, vel in contextu orationis existentem, vel subauditum, vide Comment. Bud. cujus rei exemplum hic etiam est: utroque enim casu in eadem sententia usus est, ubi vel αὐτοὶ subaudiendum, ut sit αὐτοὶ εἶναι συντεταγμένοι, et αὐτοὶ εἶναι νεώτατοι, vel, ab accusativo præcedente infinitivum ad rectum transit, ex natura verbi substantivi. quale est illud Ciceronis ad Qu. fratrem libro 3. “Multa sunt quæ ego nescire malo, quam cum aliquo periculo fieri certior.” Similium tamen Græco illud Lucani, “Tutumque putavit, Jam bonus esse socer.” Plura vide in Comment. Ex edit. HERVAG.

Ἄλλα τῷ τοὺς νόμους ἰσχύειν] Vulgo ἀλλὰ τὸ τοῖς νόμοις ἰσχύειν. Quæ est lectio parum accurata. τῷ habent Editt. Man. et Lutet. et Cod. Vindob. τοὺς νόμους etiam marg. Paris. expresse denique ἀλλὰ τῷ τὸν νόμον ἰσχύειν Ital. Est et alia varietas lectionis in nonnullis, uti in Lindenb. et Obsop. ἀλλὰ τῇ τῶν νόμων ἰσχύειν. Quam scripturam, vel fortasse meam, confirmabunt ea, quæ proxime sequuntur. TAYLOR.

Δύναιντ'] Ita secundum Bar. et Ital. loco τοῦ δύναιντ' aliorum, δυνήσαιντ' Vindob. IDEM.

τοῦτο ποιῆσαι. τίς οὖν αὐτῶν ἡ δύναμις ἔστιν; ὑμεῖς ἂν βεβαιῶτε αὐτούς, καὶ παρέχετε κυρίους αἰεὶ τῷ δεομένῳ. οὐκοῦν οἱ νόμοι τε ὑμῖν εἰσὶν ἰσχυροὶ, καὶ ὑμεῖς τοῖς ¹ νόμοις. δεῖ τοίνυν τούτοις βοηθεῖν ὁμοίως, ὥσπερ ἂν αὐτῷ τις ἀδικουμένῳ, καὶ τὰ τῶν νόμων ἀδικήματα κοινὰ νομίζειν, ἐφ' ὅτου περ ἂν λαμβάνηται, καὶ μήτε λειτουργίας, μήτε ἔλεον, μήτε ἄνδρα μηδένα, μήτε τέχνην μηδεμίαν εὐρήσθαι, μήτ' ἄλλο μηδὲν, δι' ὅτου παραβιάς τις τοὺς νόμους οὐ δώσει δίκην.

Ξγ'. Ὑμῶν οἱ θεώμενοι τοῖς Διονυσίοις εἰσιόντα εἰς τὸ θέατρον τοῦτον ἐσυρίττετε καὶ ² ἐκλώζετε, ὥστε, ἂ μίσους ἐστὶ σημεῖα, ταῦτ' ἐποιεῖτε οὐδὲν ἀκηκοότες πῶ περὶ αὐτοῦ παρ' ἐμοῦ. εἶτα, πρὶν μὲν ἐλεγχθῆναι τὸ πρᾶγμα, ὠργίζεσθε, προῦκαλεῖσθε ἐπὶ τιμωρίαν τὸν παθόντα, ἐκροτεῖθ', ὅτε προῦβαλόμην αὐτὸν ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δ' ἐξελέγηλεγκται, καὶ προκατέγνωκεν ὁ δῆμος τούτου, εἰς ἱερὸν καθεζόμενος, καὶ τᾶλλα ³ προσεζήτησται τὰ πεπραγμένα τῷ μιαρῷ τούτῳ, καὶ δικασόντες εἰλήχατε, καὶ πάντ' ἐστὶν ἐν ὑμῖν μιᾷ ψήφῳ διαπραξασθαι, νῦν ὀκνήσετε ἐμοὶ βοηθῆσαι; τῷ δήμῳ χαρίσασθαι; τοὺς ἄλλους σωφρονίσαι; μετὰ πολλῆς αὐτοῖ ⁴ τὸ λοιπὸν ἀσφαλείας διάγειν, παράδειγμα ποιήσαντες τοῦτον τοῖς ἄλλοις; πάντων οὖν ἕνεκα τῶν εἰρημένων, καὶ μάλιστα τοῦ θεοῦ χάριν, περὶ 587 οὗ τὴν εορτὴν ἀσεβῶν οὗτος ἤλωκε, τὴν ὀσίαν ⁵ καὶ δικαίαν θέμενοι ψῆφον, τιμωρήσασθε τοῦτον.

¹ νόμοις; R.² ἐκράγετε, καὶ πάντα ἂ μίσους ἐστὶ σημεῖα ἐποιεῖτε T.³ προσεζήτησται R.⁴ τοιοῦτον T.⁵ καὶ τὴν δικαίαν T.

Μήτ' ἔλεον] Addidi has voces ex MSS. Ven. Bar. Lindenb. Obsop. Aug. Ital. Vind. et Edit. Parisina. IDEM.

Ξγ'. Ἐσυρίττετε κ. τ. λ.] Vulgo ἐσυρίττετε, ὥστε ἂ μίσους ἐστὶ, ταῦτ' ἐποιεῖτε. Vocem σημεῖα addunt fere omnes libri scripti, Vindob. Baroc. marg. Paris. Obsop. Ital. cum Edit. Man. et Fel. Quae postrema editio ἐκράγατε. ἐνεκράγατε Manut. ἐνεκράγειτε Obsop. Lambinus ait, se cum Harpocracione malle legere ἐσυρίττετε, καὶ ἐκλώζετε, καὶ πάντα, ἂ μίσους ἐστὶ σημεῖα. Vide Harpocracionem v. Ἐκλώζετε.

IDEM.

“Ὅτε προῦβαλόμην] Ita ex Edit. et MSS. Male Wolfius, sive ejus operæ, ὅτι. IDEM. An προῦβαλόμην? SPALDING.

Εἰς ἱερὸν καθεζόμενος] Supra dixit in sede Bacchi condemnatum esse Midiam. WOLF.

Προσεζήτησται] Servavi vulgatam προσεζήτησται pro προσεζήτ. quod, ex mera conjectura sua, recepit Reiskius. Accesserant ad illud unum plura crimina. SPALDING.

BUTTMANNI

DISPUTATIO

DE ORACULO DODONÆO PRIORE.

p. 45.

IMPEDITIUS, ut vulgo legitur, est hoc Oraculum, quam primo statim intuitu videtur, conantique obvias difficultates tollere, latentia quædam, eaque graviora, alia sese offerunt ulcera, quæ diuturniorem operam requirunt a medente. Eam in uno hoc loco mei magis pensi, qui per otium hanc Demosthenis orationem perlustrarem, quam amici, putavi, qui universam æquali, at propter instantes nundinas festinantiori, stadio recensere et ubi opus esset illustrare sibi imposuerat. Quam bene hoc munere defunctus sim, periti nunc videant. Sed cum audaciori penna in eo vagatus sim, opus erit integrum locum, prout antea legebatur, hic describere :

Τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε τῆς θυσίας καὶ τῆς θεωρίας, αἰρετοὺς πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἐννέα, καὶ τούτους διὰ ταχέων τῷ Διὶ τῷ Δωδωναίῳ ἀροτροῖς βοῦς, καὶ πρὸς ἑκάστῳ ἓξ βοήσεις. τῇ δὲ Διώνῃ βούν καὶ ἄλλα ἱερεῖα, καὶ τράπεζαν χαλκῆν. καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημα, ὃ ἀνέθηκεν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων.

Prius tangam quæ magis offendunt. Et sic sane eminent monstra *βοήσεις*, quæ cum bobus immolari debent. Ex omnibus quæ ad sanandam vocem afferuntur nihil magis se commendat, quam quod teste Italico annotatore (quem laudat Taylor) “opinantur quidam legendum” *οἷς* sive, ut recte corrigit Taylor, *οῖς*. Aut ego fallor, aut hoc non est ab hariolatore, sed excerptum e MS. Duo erant quæ mihi hanc lectionem probarent. Primum quod sic statim videbam unde nata corruptio. Scilicet pro *ἓξ* *οῖς* scriptum erat in aliquo codice β' *οἷς*, quod, cum coaluisset in *βοῖς*, nec intelligeretur veræ lectioni in alio codice superscriptum, mox a rudiori librario inter ipsas illas duas voces insertum, cum altera earum iterum coaluit in pessimam scripturam *βοῖσοις*, *βοήσεις*. Alterum præsidium ex ipsa re huic lectioni accedit; ritum enim antiquum, designatum ea, firmat vox antiquissima Latina: *ambegnus*, quæ, testibus Varro, Festo, et aliis, de bobus maxime usurpata est, qui *religato utrinque agno* ad aram ducebantur.

Sed ipsos hosce boves merito mireris numerum nullum sibi adjectum habere, cum tamen, quod nemo exspectaverat, supra *θεωροὶ* eo sint definiti. Ipsum enim illud *ἐννέα* ad boves, sive ratiocinatione sive ipsa constructione, trahere, non nisi invitis Musis coneris. Quid porro sibi vult mira illa boum definitio *ἀροτροῖς*? Quid? contra sanctissimas omnium populorum leges, bovem aratro destinatum maectare ipsi Dii præcipiunt? Et unde tandem vox hæc *ἀροτροῖς*, quæ usus non quidem nullius (legitur enim ap. Theocrit. 25. 1. neque tamen in omnibus Edd.) sed rarissimi

est, nec nisi poetici, in loco, ubi pedibus omnia humiliter incedunt? Tē-
 terrimi mendii cubile hic esse, ipsi libri indicant. Vox δωδωνάϊϋ abest ab
 aliquot eorum et ejus loco in Aldina vacuum spatium relictum, quod in
 exemplo Lessingiano a Correctorum altero expletur per ναρω, ab altero
 per τομαρω. Cod. Bav. dat τῷ Δὲ τῶν ἀροτρῆς. Inter alia mea ad hunc
 locum commenta hoc quoque erat, ut vulgatum δωδωνάϊϋ verum puta-
 rem, ex cujus postremis syllabis natas mihi fingerem non solum Lessingi-
 anas illas scripturas, sed ipsum quoque vocis ἀροτρῆς initium ita ut sola
 syllaba τρεῖς, quæ boum numerum definiret, retinenda esset. Et hoc ulti-
 mum solum verum erat: eorum, quæ præcedunt, restitutionem ipsi libelli
 editori debent lectores. Is enim, in scriptura Lessingiana altera τομαρω,
 agnovit *Tomarum* sive *Tmarum*, montem prope Dodonam, et pro Dodo-
 næo Jove, ex glossa nato, *Tmarium Jovem* (Hesychius: Τμάριος· ὁ Ζεὺς
 ὁ Δωδωνάϊος) hic a propheta nominatum esse, facile mihi persuasit. Ad
 partes vocandus erat Cod. Bav., ejusque scriptura τῶν divellenda in τῷ
 ἐν, unde optima existit lectio: τῷ Δὲ τῷ ἐν Τομάρω.

Sed quid faciemus hisce bubus? Mactabimus? mittemus? donabimus
 —Jovi? Oraculum enim ipsum, ut vulgo sunt verba, nihil definit, et in-
 finitivum desiderari ante τῷ Δὲ quilibet videt. Sunt qui subjectum fa-
 ciant θεωροῦς, πέμπειν ad boves pertinere, et verba καὶ τούτους διὰ ταχέων
 per parentheses dicta credant. Perperam: θεωροὶ enim non mittunt, sed
 secum ducunt victimas. Alii inserunt θύειν. Mihi, ut verum fatear, tota
 illa admonitio: καὶ τούτους διὰ ταχέων, ne dicam inepta, certe quam ma-
 xime importuna visa est. Famelicus fuerit Jupiter, qui adventum pin-
 guium horum boum, quorum nidore saturaretur, operiri vix posset! Sed
 antequam infinitivum aliquem ex διὰ ταχέων extundamus, inspiciamus
 variam præcedentium quoque scripturam. Videmus hic, solos Paulum
 Manutium et Reiskium dedisse τούτους contra omnes MSS. et Edd. qui
 aut τούτου τοὺς aut τούτους τοὺς exhibent. Præcedit numerus ἐννέα, cu-
 jus rationem velim ex antiquitate reddat aliquis. “Abest is” (verba sunt
 Taylori) “a nonnullis MSS. et vir ille sollers, qui Italicum codicem con-
 tulit, legit pro ἐννέα, ἔνεκα, puta θεωρίας ἔνεκα.” His verbis quid faciam
 non habeo. Adeo nihil proficitur hac sola mutatione, ut nisi in codice
 reperta sit, annotari a “viro sollerti” vix potuerit. Quicquid est; ejus
 tamen ope in veram hujus loci restituendi rationem devenisse mihi videor.
 Scilicet revocanda antiqua lectio τούτου τοὺς, quarum vocum altera ad
 sequentia trahenda, altera conjungenda est cum ἔνεκα; sic enim lego, non
 pro ἐννέα, sed pro ἐννέα καὶ, quod ex male divulsa illa voce natum credo:
 ἔνεκα τούτου propter hoc sc. peccatum, quod tempus sacrorum prætermi-
 sistis. Sed huc mox recurram: nunc sequentia contemplemur. Reman-
 ent post hanc meam præcedentium constitutionem verba: τοὺς διὰ τα-
 χέων; hæc ex conjectura, uti mihi quidem videtur, satis probabili, muto
 in τοὺς δὲ ἀπάγειν—τρεῖς βοῦς &c. Quodsi quis de proprietate vocis ἀπά-
 γειν dubitet, præsertim cum ex ea cetera quoque donaria, mensaque
 ænea, pendere debeant; is meminerit primum, hanc ipsam vocem in usu
 esse de tributo (vid. Xenoph. Cyrop. II. 4. 12. III. 1. 10.) quidni igitur
 de sacrificio et donario offerendo? præsertim cum alia vocis ἀγειν com-
 posita de hujusmodi donis proprie usurpentur ut Hom. II. Θ. 203. οἱ δὲ τοὶ
 (Neptuno) εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι.

Verum nunc tandem, per ὕστερον πρότερον, ad ipsum oraculi initium convertamur. Hic non deerunt, qui illud ὅτι in fronte non causalem sed narrativam esse particulam credant; hique vereor, ne emendationi meæ, ἔνεκα τούτου, præ aliis faveant. Claudent enim voce θεωρίας primam thesin et ad hanc recte per ἔνεκα τούτου respici credent. Ea tamen via incedere nolim. Displicet statim asyndeton, quod sic inter primam et secundam thesin intercedit: tum vocis σημαίνει significatio his responsis propria, ut statim in sequenti oraculo apparet, est jubere, non indicare. Nihil tamen mirum, librarios junxisse σημαίνει ὅτι, et, quoniam hoc modo deesse videretur verbum imperandi notione, inseruisse illud κελεύει, quod uncis tamen notare, quam prorsus ejicere, recte maluit amicissimus editor. Conjungendum igitur σημαίνει—πέμπειν &c., cujus jussi ratio redditur verbis ὅτι—παρηνέγκατε. Sed quid? annon invenustam sic admitto ταυτολογίαν, emendando infra ἔνεκα τούτου. Invenustum hoc fore in ipsa quadam Demosthenis oratione fortasse concedam; ταυτολογίαν non agnosco. Particula ὅτι, plane ut Latinum quod, sua unius vi non est causalis, neque significat quia, nisi referatur ad vocem significantem propterea. Eam brevitatis quidem studiosi omittere solemus: attamen in Latino sermone nihil frequentius est quam propterea quod; hoc autem Græce, verbo verbum reddenti, est ἔνεκα τούτου ὅτι. Quæ sermonis plenitudo, si oratorem forte minus deceat, in antiquo oraculo locum suum probe occupat. Duram alii credent verbi σημαίνει ab ipso jusso divulsionem. Iis observo, verbum hoc, solenni formula, in fronte responsi ponendum, et tamen ipsi præcepto causam iræ divinæ necessario præmittendam fuisse.

Hæc sunt, quæ in emendando hoc oraculo præstitimus, quibus tamen rem absolutam esse neutiquam credo: cum enim horum maxima pars conjectura nitatur, quin alia meis veriora reperiri possint, non dubito. Intacta fortasse relicta sunt alia, quæ medela non minus indigeant. Statim ultima verba non satisfaciunt: *Et præterea* (sc. offerre debetis) *donarium illud, quod donavit populus Atheniensis.* Fortasse tamen explicatione magis, quam emendatione, subveniendum loco. Credibile est, Athenienses, publica quadam calamitate afflictos, legatos misisse Dodonam seiscitatos, quid agendum esset ad placandam deorum iram. His procul dubio mandaverant, *vovere* Jovi Dodonæo, nomine civitatis, dona quædam, quæ, accepto responso, exsolutores se spondebant. Hanc *vovendi* notionem, credo, hic habet ἀνατιθέναι. Sane, sicut in nostra oratione (p. 62. v. ult.) εὐδῶναι ponitur pro simplici oblatione conditione quadam facta, eodem modo ἀνατιθέναι quoque (quod non solum *suspendere Deo*, sed latiori significatu *consecrare* valebat) usurpari posse nullus dubito.

BUTTMANN.

DE DIONE.

p. 45. v. ult.

Non ab re quoque fuerit, si de *Dione* hic verba quædam faciam. Hoc nomen interpretes quidam reddiderunt *Junonem*. Servius contra, ad Virg. *Æn.* III. 466. *Venerem Jovis Dodonæi σύνναον θεῶν* fuisse docet. Hinc Iac. Gronovius (ad Stephani Dodonen, altera Editione Thesauri Antiq. Gr. inserta) *Venerem Libitinam* non bene, credo, comparans *Proserpinam* vult esse *Dionen*. Tandem, si Mythologos ipsumque Homerum

consulas, invenies Dionæ diversæ ab illis omnibus deæ nomen fuisse, quæ inter *Titanides* recensebatur, Veneremque ex Jove peperisse perhibebatur. Ego hæc omnia (præter Gronovii opinionem) vera quadamtenus esse ostendam, et inter se conciliare studebo. Ἔσται ἔτι περὶ αὐτῶν βραχυὸς ὁ λόγος, καὶ ἄνωθεν ἄρχεσθαι δοκῶ, ut cum nostro loquar.

Etsi peculiaries unicuique genti fuerint mythi, in eo tamen omnes fere consensisse videntur, ut, si plures deos agnoscerent, summum quendam deum ceterorum regem statuerent eique uxorem assignarent. Huic Deæ nisi aliunde nomen adhæsisset, ex ipso mariti nomine illud deflectere solebant. Sic ex *Jove* formabant *Junonem*, sic Ζῆν deflexum est in Ζάνω, et sic non dubito quin Pelasgi antiqui (a quibus oriundi Epirotæ et Dodonæi) uxorem τοῦ Διὸς dixerint Διώνην, quæ nomina omnia nihil differunt a Θεὸς et Θέανα. Uxor igitur Jovis, et eadem, quæ ceteris gentibus *Juno*, Epirotis fuit Dione; et sic melius declarantur numi Epirotarum, qui omnes, non Dodonæorum solum, Jovis et Diones effigiem junctim exhibent (v. Gronov. l. c.), quam si minorem aliquam deam, quæ casu in Dodonæi templi consortium venerit, Dionen credas.

Dudum observatum est a viris doctis, mythologiam Græcorum congeriem esse diversissimarum, de iisdem sæpe rebus, fictionum et mythorum. Scilicet is erat mos antiquarum gentium et præcipue Græcorum, ut nullam neque majorum suorum, neque singularum suæ gentis tribuum, neque adeo exterarum nationum, religionem, nullam superstitionem, nullum poetæ cujusvis antiquioris commentum pro fictitio prorsus haberent, sed unumquodque potius suis mythis immiscerent: ea tamen lege, ut, quos quidem deos suis quodammodo similes viderent, pro iisdem, etsi diverso nomine, haberent; si vero suis commentis ea, quæ ab aliis tradita essent, plane repugnare intelligerent, diversos sæpe deos, qui revera iidem erant, crederent. Posterius igitur hoc tum quoque iis accidit, cum sive reges deorum traditos invenirent, qui cum Jove, sive uxores Jovis, quæ cum Junone misceri non posse viderentur. Sed nova tum existebat difficultas; plures enim reges reginasve admittere volebant. Hanc ita removisse mihi videntur antiquissimi poetæ, ut deos illos regnasse quidem, sed a Jove suo victos, cæloque pulsos,—deas cum Jove consuesse quidem, at legitimas uxores non fuisse, docerent. Et hæc ni fallor vera est origo fabulæ de *Titanibus* cælo turbatis, et de *Jovis concubinis* iis, quæ inter *Titanides*, Cæli filias, et inter Titanum filias referebantur, ut *Metis*, ut *Themis*, ut *Latona*, ut *Dione*, quas omnes diversi mythi Jovi uxores dabant.

Etenim in eo a se invicem recedebant gentes et mythorum inventores primi, ut summi deorum uxori munia alii alia tribuerent. Sic Ἥρη erat symbolum aeris, *Latona* noctis, prudentiæ *Metis*, justitiæ *Themis*. Quæ omnia uxorem Jovis valde decent, prout hunc ipsum, sive symbolum Cæli, sive parentem lucis, sive summum hominum deumque moderatorem tibi fingis. Neque igitur *patrem generatoremque* omnium quæ sunt dedecebat uxor, symbolum *amoris et connubii*, quamque ideo cum Venere sua miscerent gentes aliæ. Hujus sane Pelasgiæ Diones sive Junonis vestigia agnosco in ipsa Italicorum (cum Pelasgis stirpe conjunctorum) et Romanorum Junone, nuptiarum præside; etsi hi seriorum ceteroqui Græcorum notiones adoptarint, Junonemque aerem inferiorem prædica-

rint. Neque mirum videri potest, si Diones filia ipsa quoque dea amoris est habita. Sic Metidos filia erat Minerva; sic ipsa Græcorum, Iellenum puta, Ἀφροδίτη Ἐρωτα peperit. Et videntur antiqui Pelasgi, amorem, sicut nostrates, feminino vocabulo usurpasse, adeoque deam, non deum, habuisse.

BUTTMANN.

Antequam omittamus oraculi hujus tractationem, liceat mihi unam etiam ejus voculam excutere, in qua adhuc hæreo. Est ea in initio: ὅτι τὰς ὥρας “παρηρέγκατε” τῆς θυσίας κ. τ. λ. Hoc loco et Reiskius, in Indice, et interpretes παρηρέγκατε vertunt *pratermisistis* (eo enim credit H. Wolfii: “sacra non in tempore esse facta” et Augeri “les sacrifices—n’ont pas été faits à tems.”) nihil morati insolentiam sensus huic vocabulo tributi. Quando enim unquam παραφέρειν significavit *pratermittere*? Stephanus in Thesouro ad hanc vocem loci nostri non meminit, cum frequens ceterum sit apud eum Midianæ mentio. Attamen ille cum Budæo sensum agnoscit vocabuli, huic, quem locus poseit noster, affinem. “Ponitur” inquit “pro *praterco* ex Xenoph. de lepore currente” (est autem de Venatione p. 982. A.) “καὶ ἡ ποδωκία πρὸς τὸ ἀμβλυωπεῖν αὐτῷ πολὺ συμβάλλεται. ταχὺ γὰρ ἐκάστου” παραφέρει “τὴν ὄψιν πρὶν νοῆσαι τί ἐστι. Id est, inquit” (Budæus) “*Prætergreditur, Præterlabitur.*” Quo autem jure in hoc loco, quem solum hujus sensus testem citant, sibi agnoscere videantur Budæus et Stephanus hanc vocabuli vim, equidem me ignorare fateor. Leonclavius quidem cum iis non facit, ita reddens locum ταχὺ—ἐστὶ: “Nam celeriter ab objecto quovis oculos prius *avertit*, quam quid sit, animadvertat.” Tantum certe intelligere mihi videor: Budæus, cumque eo Stephanus, fortasse ὄψιν passive accipiebat, indeque pendere putabat genitivum ἐκάστου. Ipsum accusativum ὄψιν ita τῷ παραφέρει jungebat, ut intelligeret formam loquendi hoc modo: *prætergreditur* adspectum cuiuscujusque rei. Id quam recte fecerit, nescio. Leonclavium potius sequar, qui ὄψιν ipsos leporis oculos intellexit et genitivum regi putavit, nisi fallor (neque enim quicquam pro certo defenderim), a particula παρὰ in παραφέρει, nisi forte intellexit suppressam præpositionem ἀπό. Ejus itaque rationem si teneas, nihil aliud præter usitatissimam τοῦ παραφέρειν vim agnoscere cogaris; id quod, cum solus et plane sui generis alias foret hic locus, utique præstare opinor. Zeonium, qui diligentius hæc Xenophontei ingenii tenuiores reliquias, pretiosas illas, tractaverit, nihil observare in hoc loco, miror. Est tamen nostri παραφέρειν sensus aliquis apud Thucydidem, qui magnopere recedere videtur ab etymo, et huc referri posse quodammodo. Legitur participium verbi hujus aor. 2. παρενεγκούσας lib. 5. c. 26. (Vol. Bip. 3. p. 245.) junctum voci ἡμέρας eo sensu, ut verti debeat: *dies elapsos*. Vides significationem intransitivam tribui verbo; *elapsi dies* tamen, etiam *præterlapsi* commode vertantur, atque ita accusativum fortasse sibi jungat vocabulum ut dicatur homo παρενεγκεῖν tempus alicujus rei faciendæ. Hoc modo locus nostri oraculi bene haberet, et est fortasse apertior res, quam quæ tam operosa tractatione indiguerit. Equidem, fateor, a diuturno usu monumentorum Græcorum et lectione illa pene improba nimis adhuc destitutus, nodum hic inveniebam et de mutatione cogitabam. παρήκατε si legeretur, notissima foret loquendi forma. Obstat tamen nostræ conjecturæ et vocis in

textu expressæ difficultas ejusmodi, quæ non omnem respuat explicationem, et consensus Codd. Dicat quoque aliquis, ab ipso scholio firmari lectionem vulgatam; repetito enim vocabulo *παρηνέγκατε* additur *παρήλξετε*, interpretandi causa. Quid tamen si illa est ipsius, quod propono, *παρήκατε*, explicatio; quod scholiastes perperam repetierit a *παρήκω*? cujusmodi errorem notat Stephanus ad vocem *παρήκω*. Vol. I. p. 1691. D.

DE ORACULO DODONÆO POSTERIORE.

p. 46.

Hujus oraculi initium tantum excutiam, quod sic vulgo editur:

'Ο τοῦ Διὸς σήμαιν' ἐν Δωδώνῃ' Διονύσφ δημοτελεῖ ἱερεῖον τέλειον, καὶ κρατῆρα κεράσαι &c.

Hic duo sunt quibus offendaris: forma imperfecti poetica *σήμαιν'* pro *ἐσήμαινεν*, vel potius pro præsentī *σημαίνει*; deinde absentia verbi, undependat *ἱερεῖον*. Equidem in illo non laboro, et, dum meliora aliquis edoceat, *σημαίνει ἐν Δ.* cum nonnullis codd. scribendum judico. Ad sequentia nihil dant Codd. præter varietatem *δημοτελεῖν* (pro *δημοτελεῖ*) quorem absolvi et sic utique scribendum esse judicat Reiskius in indice, neque aliter locum excitat Stephanus in Thes. v. *δημοτελεῖν*. Ego quo minus illis assentiam, obstat primum ipsa vox *δημοτελεῖν*, quam nusquam præterea occurrere pro certo fere tradere ausim; ex uno enim hoc nostro loco in Stephani Thesaurum et hinc in cetera omnia migravit lexica. Neque simile veri ejusmodi vocem, quam rarissimam saltem esse quilibet concedet, ab antiquis illis Lexicographis, Hesychio, Suida, Etymologo, qui tamen notiores vocem *δημοτελής* omnes exhibent, plane prætermisam esse. Deinde quid quæso esset *δημοτελεῖν ἱερεῖον*? an publico sumtu sacrificium facere? at *ἱερεῖον* est *victima*, non *sacrificium*. Scribere igitur oportuit *δημοτελεῖν ἱερά τέλεια*; nam *ἱερά τέλεια* notissima sunt, *ἱερεῖον τέλειον*, apud antiquos certe, non item. An sic igitur vertendum: *publico sumtu victimam parare*? at putidum hoc.—Ne diutius morer lectorem, quid sentiam, promam. Scilicet *τέλειον* corruptum credo ex *τελεῖν*, et *δημοτελεῖ* solenni lapsu ex *δημοτελεῖ*; quibus aptanda vox *ἱερεῖον*, legendo *ἱερά* *δημοτελεῖ* ἱερά *τελεῖν* est: *publico sumtu, nomine universæ civitatis, sacra facere*. Facile vides, simulac perperam scriptum esset *τέλειον*, *ἱερά* mutatum esse in *ἱερόν* et, quoniam *ἱερόν* (fanum) *τέλειον* sensum commodum non dabat, in *ἱερεῖον*. *Δημοτελεῖ ἱερά* eo, quem modo proposui, sensu dicta esse nemo credo dubitabit, etsi ex antiquioribus auctoribus loca nulla afferre possum. Nam quæ profert Stephanus in Thes. ex Demosthene et Lysia, ea locis ipsis inspectis ad *fana publica* pertinere reperi. Xenophontis locum, quem ibidem indigitat, invenire non potui. Lexicographi tamen antiqui, qui ex probis scriptoribus sua haurire consueverant, pro me faciunt. *δημοτελεῖς ἑορτὰς* habet Pollux IX. 10. it. I. 34.—Hesych. *δημοτελεῖ ἱερά*, εἰς ἃ θέματα δίδωσιν ἢ πόλις. *δημοτικά* δὲ εἰς ἃ οἱ δῆμοι (demi). Hoc de fanis non nisi coacte admodum intelligas: v. Ruhnk. in Append. Hesych. ad h. v. Eadem fere habet Harpocration h. v. qui, sicuti constat, ex antiquis oratoribus omnia sumpsit.

BUTTMANN.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΑΝΔΡΟΤΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA ANDROTIONEM.

SEQUITUR Oratio imprimis diserta et elegans, et, si antiquis magistris credere fas sit, non sine æmulatione et ingenii quadam contentione elaborata. Androtio enim, ὁ φεύγων, ex Isocratis schola et disciplina profectus, summa erat inter Isocrateos celebritate, et maximam ætatis partem in foro et dicendi usu transegerat, ut narrat Ulpianus ad hujus orationis §. β'. Cui conjungere libet hæc verba Scholiastæ Hermogenis, pag. 401. Ἴσοκράτους μαθητὴν εἶναι λέγουσιν Ἀνδροτίωνα, καὶ ἦν, ὡς φησιν ὁ ῥήτωρ, τεχνίτης τοῦ λέγειν. ἐπετήδευσεν οὖν ὁ Δημοσθένης κεκαλλωπισμένον ἐργάσασθαι τὸν κατ' Ἀνδροτίωνος, ἀντιφιλοτιμούμενος πρὸς Ἴσοκράτην ῥήτορα παρίσους ἐπιχρώμενον κατὰ ζῆλον τοῦ διδασκάλου. Neque a suo expositore dissentit Hermogenes ipse cap. περὶ Ἐπιμελείας, qui etiam θεωρίαν suam, sive commentariolum ad hanc orationem, jam autem deperditum, in isto loco commemorat. Locum vide: Πλεονάζουσι [παρισώσις] παρὰ τῷ Ἴσοκράτει, εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι — οἷόν ἐστι καὶ τὸ, τῇ τε πόλει βουθεῖν οἶεται δεῖν, καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν, τοῦτο κἀγὼ πειράσσομαι ποιεῖν. τοιαύτην γὰρ παρίσωσιν, καὶ οὕτως ἐπιτετηδευμένην οὐδεμίαν εὐρεῖν ἑτέραν ἔχομεν παρὰ γε τῷ ῥήτορι. ἀλλὰ τὴν μὲν αἰτίαν, δι' ἣν ἐνταῦθα ἐπετήδευσεν οὕτω κεκοσμημένον προσκόρως τὸν λόγον εὐδὺς ἐν προκαταρκτικοῖς παρασχέσθαι, θεωροῦντες τὸν λόγον αὐτὸν τὸν κατ' Ἀνδροτίωνος εἰρήκαμεν.

Illud singulare habet Androtiana, quod in toto corpore Demosthenico nulla sit alia præterea oratio, in qua Rhetor noster tantum sibi indulsit in opera mutuaticia, nulla, in qua seipsum adeo sodule exseripserit. Quod legitur in Androtiana §. ιέ. hujus editionis, usque ad §. ις'. med. et deinde quæ §. ιθ'. ad orationem exeuntem, versibus omnino 136. ea omnia paucissimis immutatis leguntur etiam in Timocratea. Neque id fortasse mirum, cum in illa et idem Androtio pene φεύγειν videtur, eundemque idem, ut in hac, persequitur Diodorus. Quod vero de ea similitudine admonet Ulpianus, puerile est, sive potius piacularè, ubi ait, *nunc* [id est in Timocra-

tea] *id dicere Oratorem de Androtione, quod in Androtiana dixerat de Timocrate.* Quod nullo modo verum est πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Iterum, laudatissimum istud enthymena §. γ'. Σὺ δὲ μὴ λέγε, ὡς γέγονε τοῦτο πολλάκις, ἀλλ' ὡς οὕτω προσήκει γίγνεσθαι. οὐ γὰρ εἶ τι πρόποτε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐπράχθη, σὺ δὲ τοῦτ' ἐμιμήσω, διὰ τοῦτ' ἀποφύγοις ἂν δίκαιως, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἀλίσκοιο. ὥσπερ γὰρ εἶ τις ἐκείνων προήλω, σὺ τὰδ' οὐκ ἂν ἔγραψες, οὕτως ἂν σὺ νῦν δίκην δῶς, ἄλλος οὐ γράψει, hæc, inquam, fere omnia minima cum discrepantia repetuntur proxime in Aristocratea. Quæ verba, ut id etiam moneam, laudat Gellius, X. 19. interpretatur autem Quintilianus, V. 14. *Optimum autem videtur Enthymematis genus, cum proposito dissimili vel contrario ratio subjungitur: quale est Demosthenis: NON ENIM SI QUID UNQUAM CONTRA LEGES FACTUM EST, IDQUE TU ES IMITATUS, IDCIRCO TE CONVENIT PÆNA LIBERARI: QUIN E CONTRARIO DAMNARI MULTO MAGIS. NAM UT, SI QUIS EORUM DAMNATUS ESSET, TU HÆC NON SCRIPSISSES: ITA DAMNATUS TU SI FUERIS, NON SCRIBET ALIUS.* Postremo, oratione hæc exeunte, quædam sunt, quæ minima aut sententiæ, aut verborum differentia olim in Leptinea dicebantur.

Ejusdem fere ætatis et esse videntur et ab antiquis perhibentur, (sc. Olymp. CVI. anno autem Demosthenis circa XXVII. aut XXVIII.) Androtiana, Leptinea, Aristocratea et Timocratea, omnium autem prima Androtiana, quam legis. Scriptum enim reperimus a Gellio XV. 28. *Illud adeo ab utriusque oratoris studiosis animadversum et scriptum est, quod Demosthenes et Cicero parætatate illustrissimas orationes in causis dixerint, alter KATA ANDROTIΩΝΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ, septem et viginti annos natus, alter anno minor pro P. Quintio, septimoque et vice-simo pro Sex. Roscio.* Cum eo consentit Plutarchus: τῶν δὲ δημοσίων ὁ μὲν κατ' Ἀνδροτιῶνος, καὶ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους ἐτέροις ἐγράφησαν, οὐπω τῇ πολιτείᾳ προσεληλυθότος. δοκεῖ γὰρ δυοῖν ἢ τριῶν δέοντα ἔτη τριάκοντα γεγονῶς ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους. Et similiter Halicarnassensis: δημοσίους λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἀρχόντος, εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος (turbantur numeralia, scribere enim debuisset ἔβδομον) καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτιῶνος, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων. Ad Ammæum. Quæ omnia ubi perlegeris, atque inter se contuleris, (scripta sunt enim non minori veritate, quam consonantia et ἀκριβείᾳ) miraberis profecto, quid sibi velint ista portenta Ulpiani in initio scholiorum, οὗτος ὁ λόγος, de Androtiana loquitur, μετὰ τοὺς Φιλιππικοὺς πρῶτός ἐστι τῶν δημοσίων, (aut si mavis cum Codd. Regiis, δεύτερος) cum hæc causa Philippicas omnes orationes easque res gestas

nonnullis annis antecedit. Id quod nemini dubium esse potest, qui acta istorum temporum attentius explorabit.

Porro quicumque orationem istam cum aliquo acumine versaverit, deprehendet sane multis in locis turbatam esse sententiam, raptim quædam et contorte inferri, adeo ut mihi inoleverit quidem suspicio multa hic deesse, nulla deinceps fortuna restituenda. Hæc in animo mecum volvebam, et mihi sese obtulerant Ammonius et Harpocratio, quorum uterque, ille in v. Πότος, hic autem in v. Ἀπὸ τοῦ πράγματος et Μελαωπός, quædam hinc citant, quæ hodie in Androtiana minime possint reperiri.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΝΔΡΟΤΙ- ΩΝΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

537

ΔΥΟ ἦσαν ἐν Ἀθήναις βουλαί· ἡ μὲν διπλεκῆς, ἡ ἐν Ἀρείῳ πάργῳ, περὶ τε φόνων ἐκουσίων, καὶ τραυμάτων, καὶ τοιούτων τινῶν δικάζουσα, ἕτέρα δὲ ἡ τὰ πολιτικὰ πράττουσα· αὕτη δὲ κατ' ἐνιαυτὸν ἡμείβετο, ἐκ πεντακοσίων ἀνδρῶν τῶν τὴν βουλευτικὴν ἡλικίαν ἀγόντων συνισταμένη. νόμος δὲ ἦν ἐπιτάττων τῇ βουλῇ ταύτῃ ποιεῖσθαι τρεῖς καινάς· εἴαν δὲ μὴ ποιήσῃται, καλῶν αὐτὴν αἰτεῖν παρὰ τοῦ δήμου δωρεάν. νῦν τοίνυν ἡ μὲν βουλὴ τὰς τρεῖς οὐκ ἐποιήσατο, Ἀνδροτίων δὲ γέγραφεν ἐν τῷ δήμῳ ψήφισμα, στεφανῶσαι τὴν βουλήν. ἐπὶ τούτῳ παρανόμων κρίνεται. κατηγορούντων γὰρ ἑαυτῶν δύο ἔχθρῶν, Εὐκλήμωνος καὶ Διοδώρου, πρῶτος μὲν ὁ Εὐκλήμων, δεύτερος δὲ ὁ Διδώρος ἐπαγωνίζεται τούτῳ τῷ λόγῳ. φασὶ δὲ οἱ κτήγοροι, πρῶτον μὲν ἀπροβούλευτον εἶναι τὸ ψήφισμα. νόμου γὰρ κελύοντος μὴ πρῶτον εἰς τὸν δῆμον ψήφισμα ἐκφέρειν, σπρὶν ἐν τῇ βουλῇ δοκιμασθεῖν, τὸν Ἀνδροτίωνα παρὰ τοῦτον τὸν νόμον ἀπροβούλευτον εἰσενεγκεῖν τὴν γνώμην. δεύτερον δὲ ὑπεναγόντων ἐκείνῳ τῷ νόμῳ, τῷ κελύοντι, μὴ σπαισαμένην τὴν βουλήν τὰς τρεῖς, μὴ αἰτεῖν δωρεάν. εἰ γὰρ αἰτεῖν οὐκ ἔξεστι, δῆλον ὡς οὐδὲ τὸ δοῦναι συγκεχεράσθαι. τούτους μὲν δὲ οὐκ ἐπὶ τῷ πράγματι τοὺς νόμους ἵπαρέχονται· παρέχονται δὲ καὶ κατὰ ἑαυτῶν δύο, τὸν τῆς ἐταιρήσεως, καὶ τὸν τῶν ὀφειλόντων τῷ δήμῳ. καὶ φασὶ, τὸν Ἀνδροτίωνα κατὰ ἀμφοτέρους ἀτιμὸν εἶναι. καὶ γὰρ πεπονεῦσθαι, καὶ χρεὸς πιατρῶν ὀφείλειν τῇ σίλει.

538

¹ αὐτοῦ

² Deest cōn.

³ Deest παρέχονται.
⁵ δημοσίῳ.

⁴ Deest articulus.

Τραυμάτων] Editiones omnes τραυμάτων, sed, ut Wolfius ait, haud dubie τραυμάτων legendum, etiam contra fidem et consensum Codicum. Δικάζειν τὴν βουλήν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάργῳ φόνου, καὶ τραύματος ἐκ περνοίας, etc. Demosth. c. Aristocr. p. 627. 21. ed. Reisk. Similiter etiam adv. Boeotum β. p. 1018. 9. Καὶ ἐξ ἀντιλογίας καὶ λαιδρίας πλῆγας συναφάμενος, ἐπιτεμῶν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τραύματος ὡς Ἀρείον πάργον με προδικάζισατο. Idem mendum etiam invaserat exemplaria Jul. Pollucis, donec a viris doctis eliminaretur l. 8. c. 10. init. Δικαστήρια Ἀθήνησιν Ἀρείος πάργος. Ἐδικάζει δὲ φόνου, καὶ τραύματος ἐκ περνοίας. Interpretes noster Italicus: *il quale gli homicidii voluntarii, e ferite, et simil cose giudicava.* TAYLOR.

Τὴν βουλευτικὴν ἡλικίαν] Sed quoto anno aetas ea definiebatur? Demosthenes superiore oratione se scribit ante XXXII. aetatis annum βουλεύειν λαχεῖν. In Heliastico jurejurando, quod in Timocratea citatur, etiam hoc continetur: καὶ εἰμὶ οὐκ ἐλαττιν λ. ἐτῶν γεροντός. p. 747. 9. ed. Reisk. Qui trigesimus annus etiam sacerdotalis apud Levitas fuit. WOLF.

Καλῶν] Item bona fide Wolfius contra omnium Codd. auctoritatem, loco τοῦ καλῶν. Praecedat, inquit ille, ἐπιτάττων ποιεῖν. Ergo etiam καλῶν αἰτεῖν, sc. νόμος ἦν. TAYLOR.

Παρανόμων] Violatarum legum reus. Quanto melius Italus homo? Per la qual cosa d' avere egli contro le leggi scritto e accusato. Admonui pariter ad orationem superiorem, τὸ παρανόμων male a nostris interpretibus ubique fere accipi, et mihi modum admonendi ibidem statueram. Illi autem in peccando modum sibi statuere non posse videntur. IDEM.

Αὐτῷ] Aldina auctoritate abreptus Editor noster ita dedit. Tu cum caeteris Editt. restitue αὐτοῦ. IDEM.

Τοὺς νόμους παρέχονται] Aberat ab editis παρέχονται. Quod verbum proximam periodum cum inchoet, fortassis etiam hanc clausit. Verbis utor Wolfianis. Cum Wolfio restituit Bodl. IDEM.

Δήμῳ] Vel potius, cum Editt. Felic. et Manut. MStis item Regg. a. et β. δημοσίῳ. Ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν ὁ Πάμφιλος ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐγγέγραπται. Demosth. adv. Boeotum β. p. 1015. ed. Reisk. Ἐὰν δ' ἀλλῶ, ἔνοχος ἔστω τῷ νόμῳ, ὅς κεῖται, εἴαν τις ὀφείλων ἀρχῇ τῷ δημοσίῳ. Id. adv. Leptin. p. 504. 25. ed. R. Πύρρον ἐνδειχθέντα δικάζειν, ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, θανάτῳ ζημιῶσαι. c. Midiam §. ν'. Ὡν οἱ μὴ τυχόντες ἀτιμότεροι γίνονται πρὸς τῷ μὴ δοκεῖν ἀξιοῖ τινος εἶναι, τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ. Isocrat. Panathen. non longe ab initio. Atque ita semper Noster in Timocratea, contra Aristogitonem, Theocrinem, et in locis pene infinitis. IDEM.

ΕΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ παρ' Ἀθηναίους ὑπῆρχον ἀρχαί· ὧν αἱ μὲν, κληρωταί, αἱ δὲ, χειροτονηταί, αἱ δὲ αἰρεταί, καὶ κληρωταί μὲν, αἱ κατὰ κλήρον γινόμεναι, ὡς αἱ τῶν δικαστῶν χειροτονηταί δὲ, αἱ κατὰ χειροτονίαν τοῦ δήμου γινόμεναι, ὡς αἱ τῶν στρατηγῶν αἰρεταί δὲ, αἱ κατὰ αἵρεσιν, ὡς αἱ τῶν χρηρῶν. τούτων μία ἦν τῶν κληρωτῶν ἢ βουλῆ τῶν πεντακοσίων. τῶν πεντακοσίων δὲ εἰσποικίη, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. εἰσι δὲ τούτων διαφοραὶ τρεῖς· καὶ πρώτη ἐστὶ, τὸ τὴν τῶν πεντακοσίων τὰ δημόσια πράγματα διοικεῖν, τὴν δὲ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τὰ φοινικὰ μόνον. εἰ δὲ τις εἴποι, ὅτι καὶ αὕτη δημόσια διοικεῖ, λέγομεν, ὅτι ἡνίκα μεγίστη ἀνάγκη ἐρίνητο, τότε περὶ δημοσίων συνήγεται. δευτέρα διαφορὰ, ὅτι ἡ μὲν τῶν πεντακοσίων ἀριθμῷ ὑποπίπτει ὀρισμένων· ἡ δὲ, ἀρίστων. ὡς γὰρ τινες τῶν ῥητόρων λέγουσι, κατ' ἔτος οἱ ἐνέα ἀρχόντες αὐτῇ προσετίθεντο· ὡς δὲ τινες, ὅτι καὶ ἐξ μόνον θερμοθέται ἦσαν γὰρ ἐξ θερμοθέται, οἱ περὶ ἐταιρήσεως δικάζοντες, ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς· εἰς, ἐπάνυμος, ἐξ οὗ καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἐπάνυμος ἀνομάζεται· δευτέρως, ὁ βασιλεὺς, ὁ δὲ τῶν ὄφραγῶν καὶ ἀσεβειῶν διοικῶν· τρίτος, ὁ τῶν πολεμικῶν ἐπιμελούμενος. ἡ οἱ θερμοθέται ἐνιαυτὸν μόνον ἤρχον, πρὸ τῆς ἀρχῆς κρινόμενοι περὶ τοῦ προλαβόντος παντὸς βίου, καὶ εἰ μὲν εὐεθέσταν ἐν πᾶσι δίκαιοι, ἤρχον τὸν ἐνιαυτὸν· εἴτα πάλιν μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκρίνοντο, εἰ καλῶς ἐν αὐτῷ ἤρχαν, καὶ εἰ δίκαιως ὤφθησαν ἤρχαντες, προσετίθεντο τῇ βουλῇ τῶν Ἀρειοπαγαιτῶν καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὑπέπιπτον ἀριθμῷ· εἰ δὲ μὴ, ἐξεβάλλοντο. τρίτη διαφορὰ, ὅτι ἡ μὲν τῶν πεντακοσίων, κατ' ἐνιαυτὸν διετέχοντο, ἡ δὲ τῶν Ἀρειοπαγαιτῶν, ἦν ἀδιάρχοι. εἰ μὴ γὰρ τις ἡμαρτε μεγάλας, οὐκ ἐξεβάλλετο. ἔπειθ' ἡ δὲ οὐ πρόκειται ἡμῖν περὶ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς, ἀλλὰ περὶ τῶν πεντακοσίων· εἰπεῖν, ἀναγκαῖον μαθεῖν ἡμᾶς πῶς ἤρχον. ἴστέον ὅτι οὐκ ἐφήφιζον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς μῆνας κατὰ τὸν ἡλιακὸν δρόμον, ὡς ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν σεληνιακόν. κατὰ γὰρ τὸν ἡλιακόν, ἔχει ὁ ἐνιαυτὸς ἡμέρας τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε. ὡστε συμβαίνει ἔχειν τὸν μῆνα ἡμέρας τριάκοντα καὶ τρίτον. δεκάκις γὰρ τριάκοντα,

¹ οἱ δὲ θερμοθέται

² ἀρειοπαγιτῶν

³ Deest εἰπεῖν.

ΕΤΕΡΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Argumentum hoc perillustre de Senatu Divinali dum laudant, exponunt aliquando et elucidant, viri summi. Sunt autem Petitus in Comment. ad LL. Attic. Lib. III. Tit. I. Scaliger de Emendat. Tempor. II. init. Lalamantis de Anni Attici ratione, Sigonius de Rep. Athen. II. 3. Huic etiam causæ impendit Maussac. cap. 10. libri tertii Lectionum Criticarum, nunquam, quod sciam, in lucem productarum. Vide eum ad pag. 258. Harpocratonis. Porro autem, Vir doctissimus, Petrus Nannius Alcmarianus, in Miscellan. V. 7. hoc argumentum adducit emendatius, ut profiteretur, juxta exemplar Demosthenis ad Budæi censuram castigatum. TAYLOR.

Ἡ βουλὴ τῶν πεντακοσίων] Ἡ βουλὴ ἡ τῶν πεντακοσίων, repetito articulo. WOLF. Καὶ ἐξ μόνου] Legendum arbitrator οἱ ἐξ μόνου. JURIN.

Ἐξ οὗ καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἐπάνυμος ἀνομάζεται] Forte ὁ ἐνιαυτὸς ἐπάνυμος ἄζετο. Nam ὁ ἀρχων, ἐπάνυμος dicebatur, et annus ejus nomine inscribebatur, ut ἀρχόντος Ἀθηνησιν Χαιραγίδου, vel ἐπ' ἀρχόντος Ἡρόπιδου, ἀρχων Δημοφίλου Φλυεῖς. Etsi fortasse nihil vetat dicere, ὁ ἐνιαυτὸς ἐπάνυμός ἐστι Χαιραγίδου. Quod ego tamen me legisse non recordor. WOLF.

Ὁ τῶν πολεμικῶν ἐπιμελούμενος] Et quidem inde nomen Πολεμάρχου factum est; et in oratione περὶ Στεφάνου additur πολυ-

μάρχου γνώμη, et βουλῆς καὶ στρατηγῶν γνώμη, cum bellum decernitur. Sed et τῶν μετόικων ἐπεμελεῖτο καὶ ξένων, ut apud Oratores passim videre est. Consule Suidam in v. Πολέμαρχος, qui cum et Græce jam olim, et nunc etiam Latine mea opera exsistat, non video, cur eum in his annotationibus transcribere debeam. Illud tamen admoneo, ibi legendum ἀποστασίου καὶ ἀπροστασίου. IDEM.

οἱ θερμοθέται] Paulo melius Edit. Paris. οἱ δὲ θερμοθέται. TAYLOR.

Καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὑπέπιπτον ἀριθμῷ] Nequit, puto, hoc esse verum. Nam certe numerari poterat Senatus Areopagiticus, etsi numero constanti et definito non continebatur. Itaque addendum videtur ὀρισμένον, ut supra v. 10. factum est. Malim etiam ἡ διὰ τοῦτο οὐχ ὑπέπιπτεν, nempe βουλῆ. JURIN.

Ἀλλὰ περὶ τῶν πεντακοσίων] Forte περὶ τῶν πεντακοσίων εἰπεῖν [deerat enim ea vox in Editis] et [v. 13.] ἴστέον τοίνυν. WOLF.

Τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε] Astrologi addunt senas horas, quæ quartum quemque annum bissextilem efficiunt. IDEM.

Ἡμέρας τριάκοντα καὶ τρίτον] Subaudi μέρος ἡμέρας, τούτεστιν, ὥρας δυτά. Sed cum quinque dies contineant 120. earumque duodecima pars decem horas conficiat, dicit unum diem restare. WOLF. Si ista ad reliquam hujusce scriptoris

τριακόσια. δις τριάκοντα, ἐξήκοντα. λοιπὰ πέντε. τὸ τρίτον τῶν δώδεκα, τέσσαρα. λοιπὴ μία. ¹ δώδεκα δὲ τῆς μιᾶς, δώδεκά ἐστι. κατὰ δὲ τὸν σεληνιακὸν δρόμον, ὁ ἑνιαυτὸς ἔχει τριακοσίας πενήκοντα τέσσαρας ὥστε συμβαίνει τὸν μῆνα ἔχειν ἡμέρας εἰκοσιεννέα ἡμισυ. δεκάκις γὰρ εἰκοσι, διακόσια. δις εἰκοσι, τεσσαράκοντα. δεκάκις ἐννέα, ἐννενηκόντα. δις ἐννέα, δεκαοκτώ. καὶ τὸ ἡμισυ τῶν δώδεκα, ἕξ. ὥστε ὁμοῦ εἶναι ἡμέρας τριακοσίας πενήκοντα τέσσαρας ὑπολείπεσθαι δὲ κατὰ τὸν ἡλιακὸν δρόμον, ἡμέρας ἑνδεκα. ὡς Ἀθηναῖοι κατὰ τριετηίαν συνάγοντες, ἐπίπουν τὴν ἐμβόλιμον μῆνα, τριάκοντα τριῶν ἡμερῶν. ἔχει γοῦν 590 ὁ ἑνιαυτὸς κατὰ τὸν σεληνιακὸν δρόμον, τριακοσίας πενήκοντα τέσσαρας ἡμέρας. καὶ τὰς μὲν δύο ἡμέρας ἐκάλουν οἱ Ἀθηναῖοι ἀρχαιεσίας, ἐν αἷς ἀναρχος ἢ Ἀττικὴ ἦν. ἐν ταύταις προσβάλλοντο τοὺς ἀρχοντας. ἤρχον οὖν οἱ πεντακόσιοι τὰς τριακοσίας πενήκοντα ἡμέρας. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν, καὶ δυσχερῶς ἦνους τὰ πράγματα, διεῖλον ἑαυτοὺς εἰς δέκα μερίδας, κατὰ τὰς φυλάς, ἀνὰ πενήκοντα· τούτους γὰρ ἐκάστη φυλὴ προσβάλλετο ὥστε συνέβαινε τοὺς πενήκοντα ἀρχων τῶν ἄλλων, ἀνὰ τριάκοντα ² πέντε ἡμέρας. αὐταὶ γὰρ αἱ τριάκοντα πέντε ἡμέραι εἰσὶ τὸ ³ δέκατον μέρος τοῦ ἑνιαυτοῦ. δεκάκις γὰρ τριάκοντα, τριακίσια. πεντάκις δέκα, πενήκοντα. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν οἱ πενήκοντα πολλοὶ ἦσαν εἰς τὸ ἀρχεῖν ἅμα, οἱ δέκα κατὰ κλῆρον μιᾶς ἡμέρας τῶν ⁴ ἑπτὰ. ὁμοίως δὲ ἕκαστος τῶν ἄλλων ἀπὸ κλήρου ἤρχε τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν, ἀρχις οὗ πληρωθῶσιν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι. καὶ συνέβαινε τοῖς ἀρχουσι τρεῖς μὴ ἀρχων. ἕκαστος δὲ ἀρχων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐκαλεῖτο ἐπιστάτης. διὰ τί δὲ μίαν μόνην ἤρχον; ἐπειδὴ αὐτὸς τὰς κλειεῖ τῆς ἀκροπόλεως ἐπιστεύετο, καὶ πάντα τὰ χρήματα τῆς πόλεως. ἢ οὖν μὴ ἐρασθῆ τυρανίδος, διὰ

¹ δωδέκατον² Deest πέντε.³ δωδέκατον⁴ ἑπτὰ ὁμοίως

ἀκρίβειαν velis exigere, legendum τριάκοντα καὶ τρίτον, καὶ δωδέκατον. JURIN. Addit Nannius καὶ δωδέκατον τῶν δώδεκα. TAYLOR.

Δώδεκα δὲ τῆς μιᾶς, δώδεκά ἐστι] Lego: δωδέκατον δὲ τῆς μιᾶς, δύο ἐστὶ. Nam horas certe dies naturalis, hoc est, nox et dies vulgaris, habet viginti quatuor, cujus duodecima pars sunt horæ duæ: quæ singulis mensibus attributæ conficiunt dies triginta, horas decem. Ego causam non video, cur quintum diem a quatuor separarit. WOLF. Editiones Felic. Man. et Paris. habent δωδέκατον, ut Wolfius conjecit, et Lambinus similiter cum eo legit δύο ἐστὶ. TAYLOR. Ad præcedentium similitudinem legendum puto δωδέκατον δὲ τῶν δώδεκα μία ἐστὶ. JURIN. Ita Nannius ex Budæo. TAYLOR.

Εἰκοσιεννέα ἡμισυ] Dies viginti novem, et duodecim horas. Nostri temporis Astrologi lunam peragrarè dicunt zodiacum diebus viginti octo, et horis aliquot. Id quod ex inspectione Ephemeridum patet: quæ quidem inter se non consentiant, ob diversam Alphonsi et Copernici rationem. WOLF.

Καὶ τὰς μὲν δύο ἡμέρας] Cum mox dicat, 500. viros imperasse dies 350. lege τὰς μὲν τέσσαρας ἡμέρας [sicuti etiam interpretatus est]. Error e notis numerorum videtur ortus, cum librarius β' pro δ' legit, ut supra [v. 2.] ιβ' pro β'. WOLF. Plane rescribendum καὶ τὰς μὲν τέσσαρας ἡμέρας. Tot enim reliquantur, erant ex anno lunari diebus 350. quibus erant Athenæ sub Magistratibus. JURIN. τέσσαρας etiam reponit Bodl. inivitis Editionibus. Eadem quoque mente est

magnus Scalig. in libro de Emendat. Tempor. Porro autem non iste est error, aut erroris ansa, quam autemavit Wolfius, sed cum scriberetur τὰς μὲν δ' ἡμέρας, alii δύο integra voce legebant, alii δ' sive simplex elementum, notam numeri quaternarii. TAYLOR.

Τὸ δωδέκατον] Recte Felicianus τὸ δέκατον, ut docet Arithmetica. WOLF.

Πεντάκις δέκα] Etsi in re nihil interest, malim tamen δεκάκις πέντε, sicut δεκάκις τριάκοντα, non τριακοντάκις δέκα. Sed fortassis de industria mutavit ordinem. IDEM.

Ἄλλ' ἐπειδὴ κ. τ. λ.] Videtur mutilus hic locus: nam quinquageni Senatores videntur distribuendi in quinque decurias: et quinquageni dies in septem hebdomadas. Novies enim septem sunt quadraginta novem. Sed querendum, si cui vacat, an et veteres mensem in hebdomadas diviserunt: et, an terni illi reliqui altera hebdomade præfuerint. Sed hæc otiosis indaganda relinquamus. WOLF.

Οἱ δέκα κατὰ κλῆρον μιᾶς ἡμέρας τῶν ἑπτὰ] Quid velit scriptor, ex sequentibus intelligo. Cæterum ex ipsis hisce verbis sensum nullum exculpo. Quidni igitur suppleamus: διεῖλον πάλιν ἑαυτοὺς εἰς ἄλλας πέντε μερίδας, ἀνὰ δέκα. καὶ οἱ δέκα ἤρχον ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ εἰς αὐτῶν κατὰ κλῆρον ἤρχε μιᾶς ἡμέρας. JURIN. Wolfius alibi: ἤρχον οἱ δέκα etc. Pro μιᾶς ἡμέρας Bodl. μίαν ἡμέραν. TAYLOR.

Ἐκαλεῖτο ἐπιστάτης] Livius lib. 3. decad. 1. de Decemviris loquens: "Decimo die jus populo singuli reddebant: eo die penes præfectum juris, fasces 12. erant: collegis novem singuli accensi apparebant." WOLF

τούτο μίαν ἡμέραν ἐπόλουν αὐτὸν ἄρξαι. ἰστέον δ', ὅτι οἱ μὲν σπεντήκοιτα ἐκαλοῦντο πρυτάνεις, οἱ δὲ δέκα πρόεδροι, ὁ δὲ εἷς ἐπιστάτης.

591

Μετῆτόν δὲ ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ προκειμένου λόγου. Ἔθος ἦν τὴν βουλὴν τῶν πεντακοσίων λαμβάνουσαν χεῖρήματα ¹ παρὰ τοῦ δήμου καινὰς τρήρεις ποιεῖν. νόμος δὲ ἦν, τὴν βουλὴν τὴν δόξασαν τῶν δῆμων καλῶς βεβουλευμέναις στεφανοῦσθαι. αὕτη οὖν ἡ βουλὴ, περὶ ἧς ὁ λόγος, λαβοῦσα τὰ χρήματα ἐκ τοῦ ² δημοσίου, τὰς τρήρεις οὐκ ἐποίησεν, ἔδωκε δ' εἰς τὰ ἄλλα πάντα καλῶς βεβουλευμέναις. ὁ γὰρ Ἴανδρότιον ὁ ῥήτωρ, προστάτης ἂν ταύτης τῆς βουλῆς, ἔγραψε ψήφισμα, στεφανοῦσθαι τὴν βουλὴν. τούτου ³ ἐπελάβοντο τοῦ ψήφισματος, ὡς παρανόμως γεγρανέντος, Εὐκτιμῶν καὶ Διόδωρος, ἐχθροὶ ὄντες τοῦ Ἰανδρότιου. ἔστιν οὖν ἡ στάσις πραγματικὴ ἔργαφος, ἐπίσκεψις μέλλοντος χρόνου, εἰ δὲ τὸδε ποιῆσαι, ἢ εἰ δὲ τὸδε δοῦναι, ἢ μή. καὶ ἐπειδὴ πρὸς τὴν στάσιν τοῦ λόγου συμβάλλεται ⁴ ἡμῖν τὸ μαθεῖν τὰς δικαιολογίας, φέρε πρῶτον τὰς τῶν κατηγόρων ἐξετάσασμεν. Εὐκτιμῶν οὖν καὶ Διόδωρος ἐπιλαμβάνονται κατὰ τέσσαρας νόμους τοῦ ψήφισματος· ἂν πρῶτος ἔστιν, ἂν προεούλευτον ψήφισμα μὴ εἰσιέναι ἐν τῶν δῆμων. ἔπειδὴ γὰρ πολλοὶ ἦν ὁ δῆμος, καὶ πολλὰς παρεκέρυετο, μὴ νοῶν εἰ ἔχει ἐμφαλεύουσαν καιουργίαν, πρῶτον παρεπέμπετο εἰς τὴν βουλὴν τῶν πεντακοσίων· καὶ αὕτη ἤρעuna εἰ ἔχει βλάβην τινὰ, ἢ καιουργίαν. καὶ οὕτως εἰσήγετο εἰς τὸν δῆμον. ἔδει οὖν αὐτὸν πρῶτον εἰσιένγκαι τὸ ψήφισμα εἰς τὴν βουλὴν. οὐκ εἰσήνεγκε δὲ, ἐπειδὴ νεωστὶ ἄρξασα ἦν ἡ βουλὴ, καὶ ἐφοβείτο μὴ διαφωνηθῆ. ἕκαστος γὰρ τὸν πρὸ αὐτοῦ θέλει δεῖξαι κακῶς ⁵ ἄρξαντα. δεύτερος νόμος, τὴν βουλὴν τὴν ποιήσασαν τὰς τρήρεις αἰτεῖν τὴν δωρεάν. τρίτος νόμος, τὸν ἠταιρηκότα μὴ πολιτεύεσθαι. Ἰανδρότιον ἄρα ⁶ ἐπειδὴ ἠταιρήκεν, οὐκ ἄφειλε πολιτεύεσθαι. τέταρτος νόμος, τὸν ἔτι ὀφείλοντα τῶν δημοσίων μὴ πολιτεύεσθαι. σὺ δὲ, ὦ Ἰανδρότιον, ὀφείεις, οὐκ ἄρα δεῖ σε πολιτεύεσθαι. εἴπωμεν δὲ καὶ τὰς τοῦ φεύγοντος δικαιολογίας. ὁ ποίνυν Ἰανδρότιον πρὸς τὸν πρῶτον νόμον ἔβει ἀγανίζεται, λέγει γὰρ, ὅτι ἔθος ἐκράτησεν, ἀπροβούλευτον

592

1 ἀπὸ 2 δήμου 3 ἐλάβοντο 4 ἡμῖν 5 πρὸς ἄρξαντα 6 ἐπειδὴ] ὅς
7 τὸν ἔποφείλοντα

Δέκα πρόεδροι] Cf. D'Orville Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VI. pag. 466.

¹ Ἀπὸ τοῦ δήμου] [Ita enim Editt.] Forte παρὰ τοῦ δήμου, id est, ut opinor, ἐκ τοῦ δημοσίου, ex aerario. Mox [v. 6.] λαβοῦσα τὰ χρήματα ἐκ τοῦ δήμου. [ut Editti omnes] Forte ἐκ τοῦ δημοσίου. WOLF.

Προστάτης — τῆς βουλῆς] Fuerunt enim alii δημοτικοί, alii βουλευτικοὶ ῥήτορες. In Oratorum locum apud nos successerunt Jurisconsulti, qui magistratibus et iudicibus adsunt in consilio. IDEM. Reddit Wolfius: Patronus: Malim: e Principibus. JURIN.

² ἔλαβοντο] Forte ἐπελάβοντο, τούτεστιν ἐγράψαντο παρανόμως τὸ ψήφισμα. WOLF. Ita marg. Benenati. TAYLOR.

³ Ἐπίσκεψις μέλλοντος χρόνου] Ergo ex judiciali genere et deliberativo mista est hæc oratio. Deliberationis est, utrum sit danda senatui corona? hujus ratio sumitur e judiciali, non esse dandam, quia non omni functus sit officio. WOLF.

⁴ Ἐπειδὴ νεωστὶ ἄρξασα ἦν ἡ βουλὴ] Si de priore senatu, quia recens magistratum deposuerat: Sin de posteriore, quia recens magistratum inierat. Et de hoc intelligendum esse arguunt ea, quæ sequuntur. Quasi diceret, ἐπειδὴ νεωστὶ παρέλαβε τὴν ἀρχήν. IDEM. Falli videtur auctor hujus argumenti: nec enim latum est ad populum de corona senatui tribuenda, novo senatu jam suffecto, sed priore auctoritate adhuc obtinente. Quod patet ex ipsa

Oratione, pag. 152. v. 4. οἱ προεδρεύοντες τῆς βουλῆς, καὶ ὁ ταῦτ' ἐπιψήφισαν ἐπιστάτης, ἠρώτων etc. JURIN. Pace viri doctissimi arbitrator potius ad novum senatum protinus referri de rebus gestis superioris. Et credo, id ex vet. monumentis abunde confirmari posse. TAYLOR. Post annum elapsum omnino. v. σχ. ad Timocrat. n. 30. ed. Paris. In schedis IDEM.

Κακῶς πρὸς ἄρξαντα] Sententia postulat, κακῶς ἄρξαντα. [Ita quoque marg. Benenati.] Vide Isocratis Nicoclem: "Ἐτι δὲ οἱ μὲν δυσμενῶς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι, καὶ τὰ λοιπά. WOLF.

⁵ τὴν ποιήσασαν] Legendum videtur τὴν μὴ ποιήσασαν, et μὴ αἰτεῖν, ut in pagina sequente, v. 9. et in ipsa oratione, §. 8. JURIN.

⁶ Ἰανδρότιον ἄρα ἠταιρήκεν] Lego: Ἰανδρότιον ἄρα, ἐπειδὴ ἠταιρήκεν. WOLF. Wolfius, eo modo, quem vides, lectionem Editt. Felic. et Manut. sanavit. Neque infelicit. Editio Lutetiana: Ἰανδρότιον ἄρα, ὅς ἠταιρήκεν etc. TAYLOR.

⁷ τὸν ἔποφείλοντα] Lego τὸν ἔτι ὀφείλοντα. WOLF. Qui multam nondum solvit. Immo: qui pecuniam aerario debitam non solvit. Tenebatur enim Androtio debito paterno nondum soluto. JURIN.

⁸ Ἀπροβούλευτον ψήφισμα] Decreta sine auctoritate senatus. Vitiose. Nec enim consuetudo erat, ut decreta qualiacunque sine auctoritate Senatus ad populum ferrentur, sed ut unicum illud decretum de

ψήφισμα εἰσάγεσθαι ἐν τῷ δήμῳ. ¹ πρὸς τὸν δευτέρου ἀντινομικῶς, παραφέρει γὰρ καὶ αὐτὸς, ἕτερον νόμον λέγοντα, τὴν βουλὴν εἰς δόξην καλῶς βεβουλευκέναι ἐν τῷ δήμῳ στεφανούσθαι. πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους δύο παραγραφικῶς ἀγωνίζεται, λέγων, ὅτι ἄρτι οὐκ ὠφείλε κρῖνεσθαι περὶ τούτων. τινὲς δ' ἐπεχείρησαν τοῦτον τὸν ² λόγον πραγματικὴν πρὸς ἀντινομίαν λέγοντες, ὅτι ἰδοὺ καὶ ἐνταῦθα δύο νόμοι μάχονται ἀλλήλοις ἐκ περιστάσεως. ὃν ὁ εἰς παραβέβασται, διὰ τὸ κυρωθῆναι τὸν ἕτερον. ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι ἐν τῇ πραγματικῇ τῇ πρὸς ἀντινομίαν οὐδέτερος παραβαίνεται ἀλλὰ σκοποῦμεν, ποῖον δεῖ παραβᾶσθαι. ἐν δὲ τῷ παρόντι λόγῳ, οὐχ ³ οὗτως. ὁ εἰς γὰρ τῶν νόμων παραβέβασται, ὁ λέγων, τὴν βουλὴν τὴν μὴ ποιήσασαν τὰς τριήρεις μὴ αἰτεῖν δωρεάν. τοῦτο δὲ οὐκ ἴδιον πραγματικῆς ⁴ πρὸς ἀντινομίαν, ἀλλὰ μίσης ἀντινομίας. Ἰστέον δὲ ὅτι, ἦνκα δύο ὄσι κατήγοροι, ὧν ὁ μὲν ⁵ εἰς πρεσβύτερος, οὗτος λαμβάνει τὴν πρωτολογίαν, κατὰ τιμὴν ὡσπερ καὶ ἐνταῦθα ὁ Εὐκτῆμαν ἔλαβε τὴν πρωτολογίαν, ὡς πρεσβύτερος, καὶ εἶπε τὰ προοίμια, καὶ τὴν κατάστασιν, καὶ μέρος τι τῶν ἀγόνων ὁ δὲ Διόδωρος, ἰδιώτης ὢν, ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Δημοσθένους τὴν παρόντα λόγον. καὶ ἔστι δευτερολογία, ἔχει δὲ ἅ παρῆλπεν ὁ Εὐκτῆμαν.

¹ πρὸς δὲ τὸν² λόγον εἰς στάσιν ἀνενεγκεῖν πραγματικὴν τὴν πρὸς³ οὗτος⁴ τῆς πρὸς⁵ εἰς νεώτερος, ὁ δὲ ἕτερος πρεσβύτερος

corona senatui tribuenda quotannis ad populum ferretur, senatu prius non consulto. Hujus autem consuetudinis, pace Demosthenis, ea vera fuisse causa videtur, quod nihil opus erat senatum consulere, num vellet præmium sibi ipsi tribui. IDEM.

Τινὲς δ' ἐπεχείρησαν κ. τ. λ.] Forte: τινὲς δ' ἐπεχείρησαν λέγειν, τοῦτον τὸν λόγον πραγματικὴν στάσιν ἔχειν πρὸς ἀντινομίαν. WOLF. Lectioni manifeste vitiosæ succurrit Editio Benenati, τοῦτον τὸν λόγον ἀνενεγκεῖν εἰς πραγματικὴν, ubi legendum εἰς. JURIN.

Ἐκ περιστάσεως] Ea circumstantia est, τὸ μὴ ποιῆσαι τὰς τριήρεις. Ego vero negarem, senatum bene præfuisse, qui trirèmes non fecisset. sic nulla esset ἀντινομία. et quæ prava consuetudine fiunt, non

recte fiunt. Etsi et Demosthenes decretum Ctesiphontis hac ratione defendit. Sed difficile Græcorum Rhetorum disceptare controversias: qui, ut Dialectici, suis se compungunt acuminibus. WOLF.

Διὰ τὸ κυρωθῆναι τὸν ἕτερον] Vertit Wolfius: propter alterius confirmationem. Immo: per lationem alterius, vel, quod altera lata fuerit. JURIN.

Πραγματικῆς πρὸς ἀντινομίαν] Πραγματικῆς τῆς πρὸς ἀντινομίαν, Editio Parisina. Plenius eadem in sequentibus, v. 10. ὢν ὁ μὲν εἰς νεώτερος, ὁ δὲ ἕτερος πρεσβύτερος, οὗτος λαμβάνει κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἀπὸ τοῦ Δημοσθένους] Malim παρά. Sed Rhetores isti suum quoddam habent dicendi genus, οὐ μάλᾳ Δημοσθένειον, οὐδὲ κατ' Ἴσοκράτην, καὶ Πλάτωνα. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΑΝΔΡΟΤΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

593 ἄ. ὍΠΕΡ Εὐκτῆμων, ὧ ἄνδρες δικασταί, παθὼν ὑπ' Ἀνδροτίωνος κακῶς, ἅμα τῇ τε πόλει βοηθεῖν¹ οἶεται δεῖν, καὶ δίκην ὑπὲρ αὐτοῦ λαβεῖν, τοῦτο καὶ γὰρ πειράσομαι ποιεῖν, εἰ ἄρα οἷός τε ᾧ. συμβέβηκε δὲ πολλὰ, καὶ δεινὰ, καὶ παρὰ πάντας τοὺς νόμους Εὐκτῆμονος ὑβρισμένου, ἐλάττω ταῦτ' εἶναι τῶν ἐμοὶ γεγενημένων δι' Ἀνδροτίωνος πραγμάτων. οὗτος μὲν γε εἰς χρήματα, καὶ τὸ παρ' ὑμῶν ἀδίκως ἐκπεσεῖν, ἐπεβουλευθή· ἐμὲ δὲ οὐδ' ἂν ἐδέξατο τῶν ὄντων ἀνδρώπων οὐδὲ εἷς, εἰ τὰ κατασκευασθέντα ὑπὸ τούτου παρ' ὑμῖν ἐπιστεύθη. αἰτιασάμενος γάρ με, ἃ καὶ λέγειν ἂν ὀκνήσειέ τις, εἰ μὴ τύχοι προσόμοιος ὦν τούτῳ, τὸν πατέρα ὡς ἀπέκτονα ἐγὼ τὸν ἑμαυτοῦ, καὶ κατασκευάσας ἀσεβείας γραφήν, οὐκ ἐπ' ἐμὲ, ἀλλ' ἐπὶ τὸν θεῖόν μου, γράψας ἀσεβεῖν ἐμοὶ συνιόντα εἰς² ταῦτό ὡς πεποιηκότι ταῦτα,

¹ ᾧετο

² ταῦτόν

ἄ. Ὅπερ Εὐκτῆμων] Ὅπερ, τοῦτο, belle cohaerent. ὅπερ οἶεται δεῖν. τὸ τί; βοηθεῖν ἅμα τῇ τε πόλει. WOLF. ὕπερ est relativum in accusativo, subaudiendo ἐποίησε. AUGER.

Οἶεται] Melius ᾧετο. Quo pacto legit optimus Codex Aug. et Reg. ε. itemque Ulpianus, atque etiam uno in loco Hermogenes, sc. de Invent. l. 1. statim ab initio. Alibi autem, nempe περὶ ἐπιμελείας, habet οἶεται. TAYLOR.

Δίκην ὑπὲρ ἑαυτοῦ λαβεῖν δεῖν] Ab eo sibi allatas injurias persequi. LINDUS.

Δι' Ἀνδροτίωνος] Ἀντὶ τοῦ, ὑπό. WOLF. Οὗτος μὲν γε] Potius οὗτος μὲν γὰρ cum Lindenb. Ven. Ital. Reg. α. et scho-

liaste. atque ita conjecerat Wolfius. TAYLOR. Nempe, Euctemon. ἐπεβουλευθή, insidiis petitus est. AUGER.

Παρ' ὑμῶν ἀδίκως ἐκπεσεῖν] Ἀποδοκιμασθῆναι ὑφ' ὑμῶν. Hoc loco non significat in exilium ejici. WOLF. Honore vestro per injuriam dejicere. Potius: ex civitate per injuriam expellere. JURIN.

Συνιόντα] Τὸ συνίεναι hic non significat conspirare, sed hoc vult auctor: caede polluti hominis consuetudine etiam alios pollui; qua de re et in Midiana agitur. WOLF. Recte: atque ita Italus (nam alterum interpretem, medicum illum Placentinum, parum moror) che egli commetteva impietà, conversando meco, che havea fatto queste cose. TAYLOR.

εἰς ἀγῶνα κατέστησεν. ὃν εἰ συνέβη τότε αἰλῶναι, τίς ἂν ἀθλιώτερα ἐμοῦ πεπονηθῶς ἦν ὑπὸ τούτου; τίς γὰρ ἂν ἦ φίλος, ἢ ξένος εἰς ταυτό ποτ' ἐλθεῖν ἠθέλησεν ἐμοί; τίς δ' ἂν εἶασε πόλις που παρ' ἑαυτῇ γενέσθαι, τὸν τοιοῦτον ἀσέβημα δοκοῦντα εἰργάσθαι; οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐγὼ τοίνυν ταῦτα μὲν οὐ παρὰ μικρὸν ἀγωνιζόμενος παρ' ὑμῖν ἀπελευσάμην, ἀλλ' ὥστε τὸ πέμπτον μέρος μὴ ¹ λαβεῖν τούτους 594 τῶν ψήφων· ² τούτον δὲ μεθ' ὑμῶν πειράσομαι καὶ νῦν, καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον ἀμύνεσθαι.

β'. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἰδίων ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν, εἰσώ· περὶ δ' ὧν οἴσεται τὴν ψῆφον νυνὶ, καὶ περὶ ὧν οὗτος δημοσίᾳ πεπολιτευμένος, οὐκ ὀλίγα ὑμᾶς ἔβλαψεν, ἃ μοι παραλιπεῖν Εὐκτῆμων ἐδόκει, βέλτιον δ' ὑμᾶς ἀκούσαι, ταῦτα διεξελθεῖν ἐν βραχέσι πειράσομαι. ἐγὼ γὰρ, εἰ μὲν ἐώρων τινὰ ἀπλῆν τούτῳ περὶ ὧν φεύγει πρὸς ὑμᾶς οὔσαν ἀπολογία, οὐκ ἂν ἐποιοῦμην περὶ ³ αὐτῆς μνείαν οὐδεμίαν· νῦν δ' οἶδα σαφῶς, ὅτι οὗτος ἀπλοῦν μὲν οὐδὲ δίκαιον οὐδὲν ἂν εἰπεῖν ἔχοι, ἐξαπατᾶν δ' ὑμᾶς πειράσεται, πλάττων· καὶ παράγων πρὸς ἕκαστα τούτων κακούργους λόγους. ἔστι γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τεχνίτης τοῦ λέγειν, καὶ πάντα τὸν βίον ⁴ ἐσχόλακε ἐν τούτῳ. ὑπὲρ οὖν τοῦ μὴ παρακρουσθέντας ὑμᾶς ἐναντία μὲν τοῖς ὁμωμοσμένοις πεισθῆναι ψηφίσασθαι, ἀφεῖναι δὲ τούτον, ὃν ὑμῖν πολλῶν εἴνεκα ἀξίον κολάσαι, προσέχετε τὸν νοῦν αἷς ἐρῶ· ἵνα ἀκούσαντες ἐμοῦ, πρὸς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τούτου ξηθησομένων ἔχητε ὑπολαμβάνειν ἃ δεῖ.

γ'. Ἔστι γὰρ εἷς μὲν ⁵ ὃν οἶεται τεχνικῶς ἔχειν αὐτῷ λόγος, περὶ τοῦ ἀπροβουλεύτου. νόμος ἔστι, φησὶν, ἔάν

¹ μεταλαβεῖν² τούτον³ αὐτῶν⁴ ἐσχόλακεν * ἐνὶ τούτῳ⁵ ὧν

Οὐ παρὰ μικρὸν ἀγωνιζόμενος] Οὐκ ἐγγὺς τοῦ κινδύνου γενόμενος, οἷον, ἴσαν γενομένων τῶν ψήφων, ἢ παρὰ τριάκοντα, ὥσπερ Αἰσχίνης, ἀποφυγῶν, ἀλλὰ λαμπρῶς ἀπολυόμενος. Non significat magnopere iudicio contendere, sed non paucis suffragiis absolutum esse, causa iudicibus ad cognoscendum proposita. WOLF.

Τούτους] Lege τούτον, quemadmodum vertit bonus Wolfius. Ita legunt Felic. Man. Paris. Obsop. Bodl. et Ital. Modo etiam τούτον δὴ, cum marg. Be-

nenat. TAYLOR.

β'. Παράγων — κακούργους λόγους] Fictis, atque adductis adversus singula haec callidis rationibus. LANDUS. Italus: bugie e parole astute. Lambinius conjecit πανούργους. Non inscite. TAYLOR. Adducens sermones callidos. πρὸς ἕκαστα τούτων, ad singula horum quae a nobis dicuntur. AUGER.

γ'. Ἐὰν ἀξίως κ. τ. λ.] Voces τὸν δῆμον in hac lege omittuntur in duobus MSs, Linden. sc. et Ital. qui praeterea cum Bodl. et Obsop. exhibent αὐτὴν pro

ἀξίως ἢ βουλὴ δοκῆ βουλευῆσαι δωρεᾶς, διδόναι τὸν δῆμον τὴν δωρεὰν αὐτῇ. ταῦτ' ἐπῆρετό, φησιν, ὁ ἐπιστάτης, διεχειροτόνησεν ὁ δῆμος, ἔδοξεν. οὐδὲν δεῖ, φησὶ, προβουλευματος ἐνταῦθα· κατὰ γὰρ ¹νόμον ἦν τὰ γινόμενα. ἐγὼ ²δ' αὐτὸ τούναντίον οἶμαι — νομίζω δὲ 595 καὶ ὑμῖν συνδόξειν — περὶ τούτων τὰ προβουλευματα ἐκφέρειν μόνων, περὶ ὧν κελεύουσιν οἱ νόμοι· ἐπεὶ περὶ ὧν γε μὴ κεῖνται νόμοι, οὐδὲ γράφειν τὴν ἀρχὴν προσήκει, οὐδὲ ἐν δήπου. φήσει τοίνυν ἀπάσας τοῦτον τὸν τρόπον εἰληφέναι τὰς βουλάς, ὅσαι πώποτ' ἔχουσι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, καὶ οὐδεμίᾳ γεγενῆσθαι προβούλευμα πώποτε. ἐγὼ δέ, ³οἶμαι μὲν οὐχὶ λέγειν αὐτὸν ⁴ἀλήθειαν, μᾶλλον δὲ οἶδα σαφῶς· οὐ μὴν ἀλλ' εἰ τοῦτο ⁵τοιούτο ἔστι ταμάλιστα, ὁ νόμος δὲ λέγει τάναντία, οὐχ' ὅτι πολλάκις ἡμάρτηται δήπου πρότερον, διὰ τοῦτ' ἐπεξάμαρτητέον ἔστι καὶ νῦν, ἀλλὰ τούναντίον, ἀρκτέον, ὡς ὁ νόμος κελεύει, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἀναγκάζειν, ἀπὸ σοῦ πρώτου. σὺ δὲ μὴ λέγε ὡς γέγονε τοῦτο πολλάκις, ἀλλ' ὡς οὕτω προσήκει γίνεσθαι. σὺ γὰρ, εἴ τι πώποτε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐπράχθη, σὺ δὲ τοῦτ' ἐμιμήσω, διὰ τοῦτ' ἀποφύγοις ἀν δικαίως, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ἀλίσκοιο. ὥσπερ γὰρ, εἴ τις ἐκείνων προήλω, σὺ τὰδ' οὐκ ἀν ἔγραψας· οὕτως, ἀν σὺ νῦν δίκην δῶς, ἄλλος οὐ γράψει.

δ'. Περὶ τοίνυν τοῦ νόμου, τοῦ διαρρήδην οὐκ ἑᾶντος ἐξεῖναι, μὴ ποιησαμένη τῇ βουλῇ τὰς τριήρεις, αἰτῆσαι τὴν δωρεὰν, ἀξίου ἔστιν ἀκούσαι τὴν ἀπολογίαὴν ἣν ποιήσεται, καὶ θεωρῆσαι τὴν ἀναίδειαν τοῦ τρόπου, δι' ὧν ἐγχειρεῖ λέγειν. ὁ νόμος, φησὶν, οὐκ ἔρα τὴν βουλὴν αἰτῆσαι τὴν δωρεὰν, εἰ μὴ ποιήσεται τὰς τριήρεις. ὁμολογῶ. δύναι ⁶δὲ οὐδαμοῦ, φησὶ, κωλύει τὸν δῆμον. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἔδωκα αἰτούσῃ, παρὰ τὸν νόμον εἴρηκα· εἰ δὲ μὴ πεποίημαι μνείαν περὶ τῶν νεῶν ἐν

¹ τὸν νόμον

² δ' αὐτὸ τούναντίον οἶμαι

³ οἶμαι

⁴ ἀληθῆ

⁵ τοιοῦτὸν ἔστι τὰ μάλιστα

⁶ δὲ γε οὐδαμοῦ

αὐτῇ in fine. Verum id præter rem et morem Civitatis, quæ non ita constituebatur. IDEM.

¹ Ἐγὼ δ' αὐτὸ τούναντίον] Rescribe cum Aug. et Bodl. ἐγὼ δ' αὐτὸ τούναντίον.

IDEM.

¹ Ἐκφέρειν] Δεῖν ἐκφέρειν, sicut postea v. 8. sequitur προσήκει. WOLF.

δ'. Θεωρῆσαι δι' ὧν ἐγχειρεῖ] Διὰ τούτων ἀ ἐγχειρεῖ. IDEM.

ὄλω τῷ ψήφισματι, ἀλλ' ἕτερόν τι λέγω, δι' ἃ τὴν βου-
λὴν στεφανῶ, πῶς παρὰ τὸν νόμον εἴρηκα; ἔστι δὲ πρὸς 596
ταῦτα οὐ χαλεπὸν τὰ δίκαια ὑμῖν ἀντειπεῖν. ὅτι πρῶτον
μὲν οἱ προεδρεύοντες τῆς βουλῆς καὶ ὁ ταῦτ' ἐπιψηφίζων
ἐπιστάτης ἡρώτων καὶ διαχειροτονίαν ἐδίδουσαν, ὅτῳ δοκεῖ
δωρεᾶς ἀξίως ἢ βουλὴν βεβουλευκέναι, καὶ ὅτῳ μὴ. καίτοι,
τούς γε μὴ αἰτοῦντας, μηδὲ ἀξιούντας ¹ λαβεῖν τὴν ἀρχὴν,
οὐδ' ἐπερωτᾶν προσῆκε. πρὸς τοίνυν τούτοις, ἔστιν ἃ Μει-
δίου κατηγοροῦντος τῆς βουλῆς, καὶ ἄλλων τινῶν, ἀναπη-
δῶντες οἱ βουλευταὶ ἐδέοντο, μὴ ² σφᾶς ἀφελέσθαι τὴν δω-
ρεάν. καὶ ταῦτα οὐ παρ' ἐμοῦ δεῖ πυθέσθαι τοὺς δικάζοντας
ὑμᾶς, ἀλλ' αὐτοὶ παρόντες ἴστε τὰ ἐν τῷ δήμῳ γεγόμενα.
ὡς δ' ὅταν μὲν μὴ φῆ τὴν βουλὴν αἰτεῖν, ταῦθ' ὑπολαμβάνε-
τε· ὅτι δὲ οὐδὲ τὸν δῆμον εἴα διδόναι μὴ ³ ποιησαμένοις τὰς

¹ λαβεῖν, τὴν ἀρχὴν οὐδ'² σφᾶς³ ποιησαμένη

Εἴρηκα] Ψήφισμα sc. et est quasi ver-
bum solenne et legitimum. Quod non
animadvertere videtur Interpres. Infra
§. ζ'. fin. εἴρηκότα αὐτὸν παράνομα.
TAYLOR.

Τὰ δὲ δίκαια ὑμῖν ἀντειπεῖν] Ἐστὶν ὑμῖν τοῖς
δικασταῖς οὐ χαλεπὸν ἀντειπεῖν τὰ δίκαια
πρὸς ταῦτα. WOLF.

Πρῶτον μὲν οἱ προεδρεύοντες τῆς βουλῆς]
Verba sunt accusantis rogationem Andro-
tionis, qui quum esset ἐπιστάτης τῆς βου-
λῆς, tulerat ut curia corona donaretur, ob
id quod ipse eam commode consuluisse
populo Atheniensi diceret, populusque
eam rogationem jussit. Primum, in-
quit, hujus auctor suasorque ψήφισματος
princeps Senatus presidesque populum
in suffragium miserunt, atque unum-
quemque suffragio suo censere permise-
runt, recte necne curia, eoque republi-
ca consuluisse videretur, eoque nomine
coronam meruisse. Qui si nec petendum
id a populo existimabant, nec dignam curi-
am quæ eo præmio donaretur, de eo
utique populum rogare non oportebat ab
initio. διαχειροτονίαν ergo δίδουσι dicebant,
pro eo quod est *populum in suffragia mit-
tere*, hoc est, *rogationem*, vel *rem de qua
consultitur, populi suffragiis permittere*.
Hoc ψῆφον ἀναδιδόναι Plutarchus in Grac-
cho dixit. Atque huc pertinent, quæ de
duplici curia Atheniensium, una Areopagi-
tarum, altera Quingenaria, τῶν πεντακοσί-
ων a Budæo referuntur in Comment. ubi
ea requirit diligens Lector, siquidem ad
innumera Demosthenis loca apprime faci-

unt. Ex edit. HERVAG.

Ἐπιψηφίζων] Qui sententias comprobat.
Potius: Qui plebiscito faciundo præest.
JURIN.

Καίτοι, τούς γε μὴ αἰτοῦντας] Atqui de iis.
Potius: Atqui ab iis. IDEM. Omnino
recte. TAYLOR.

Τὴν ἀρχὴν] Legendum τὴν δωρεάν.
JURIN. Fortasse hæc sana punctuatione
melius ordinabuntur: καίτοι, τούς γε μὴ
αἰτοῦντας, μηδὲ ἀξιούντας λαβεῖν, τὴν ἀρχὴν
οὐδ' ἐπερωτᾶν προσῆκε. Qui sibi hunc hon-
orem non vindicant, ii omnino ad popu-
lum de ea re referre non debent. Ita su-
pra §. γ'. περὶ ἧν γε μὴ κείνται νόμοι, οὐδὲ
γράφειν τὴν ἀρχὴν προσῆκε. Locus
plane germanus. Eam locutionem memi-
ni me pluribus illustrasse ad Lysiam p.
320. ult. Quibus multa habeo quæ ad-
jungere possum. Tu interea vide, annon
hæc referri possint ista Evangeliste Ioan.
VIII. 25. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ;
καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ἔ-
τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. Omnino id, quod vobis
prædico. Non, id, quod in initio dixi vo-
bis. Vide Cl. Iensii Strieter. ad Jus
Rom. p. XII. Præfat. IDEM.

Καὶ ἄλλων τινῶν] Utrum Midia etiam
alios quosdam accusante, an aliis etiam una
cum Midia senatum accusantibus? WOLF.
Midia senatum et alios accusante. LAN-
DUS. Immo: Midia et aliis quibusdam
senatum accusantibus. JURIN. Recte. Ita-
lus Interpres: quando Midia et alium al-
tri accusarno di certe cose il senato. TAY-
LOR.

ναῦς ὁ νόμος, καὶ τοῦτ' ἐπιδείξω. διὰ ταῦτα γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον ὁ νόμος, μὴ ἐξεῖναι τῇ βουλῇ μὴ ποιησαμένη τὰς τριήρεις αἰτῆσαι τὴν δωρεάν, ἵνα μηδὲ πεισθῆναι, μηδ' ἐξαπατηθῆναι γένοιτ' ἐπὶ τῷ δήμῳ. οὐ γὰρ ᾤετο δεῖν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον, ἐπὶ τῇ τῶν λεγόντων δυνάμει τὸ πρᾶγμα καταστήσαι, ἀλλ' ὁ δίκαιον ἦν εὔρεῖν ἅμα καὶ συμφέρον τῷ δήμῳ, νόμῳ τετάχθαι. τὰς τριήρεις οὐ πεποίησαι; μὴ τοίνυν αἰτεῖ τὴν δωρεάν. ὅπου δ' αἰτεῖν οὐκ ἔᾶ, πῶς οὐ σφόδρα δοῦναί γε κωλύει;

597 ἔ. Ἄξιον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κἀκεῖνο ἐξετάσαι· τί δήποτε, ἂν τάλλα πάντα ἢ βουλή καλῶς βουλευθῆ, καὶ μηδεὶς ἔχη μηδὲν ἐγκαλέσαι, τὰς δὲ τριήρεις μὴ ποιήσῃται, τὴν δωρεάν οὐκ ἔξεστιν αἰτῆσαι; εὔρησέτε γὰρ τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου κείμενον. ¹οἶμαι γὰρ ἂν μηδένα ἀντειπεῖν, ὡς οὐχ ὅσα πρόποτε τῇ πόλει γέγονεν, ἢ νῦν ἔστιν ἀγαθὰ, ἢ θάτερα, — ἵνα μηδὲν εἶπω φλαῦρον —, ἐκ τῆς τῶν τριηρῶν, τὰ μὲν, κτήσεως, τὰ δ' ἀπουσίας γέγονεν. ²οἶον πολλὰ μὲν ἂν τις ἔχοι λέγειν καὶ παλαιὰ καὶ καινά. ἀ δ' οὖν πᾶσι μάλιστα ἀκοῦσαι γνώριμα· τοῦτο μὲν εἰ βούλεσθε, οἱ τὰ προκύλαια καὶ τὸν παρθενῶνα οἰκοδομήσαντες ἐκεῖνοι, καὶ τάλλα πάντα ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἱερὰ κοσμήσαντες, ἐφ' οἷς φιλοτιμούμεθα πάντες εἰκότως· ἴστε ³γὰρ δήπου τοῦτο ἀκοῆ, ὅτι τὴν πόλιν ἐκλιπόντες καὶ κα-

¹ οἶμαι

² οἶον (πολλὰ μὲν * γὰρ ἂν --- γνώριμα, * ταῦτα μόνον ἐρῶ, εἰ βούλεσθε)

³ [γὰρ]

Μηδ' ἐξαπατηθῆναι] Ἰνα οὐδὲ δύναιτο ἐξαπατηθῆναι ὁ δῆμος. WOLF. Legendum videtur μηδ' ἐξαπατηθῆναι γένοιτ' ἐπὶ τοῦ τῷ δήμῳ. Ne hac in re populo fucus fiat. JURIN.

Μὴ γένοιτ' ἐπὶ τῷ δήμῳ] In populi potestate non fieret. AUGER.

Ἄλλ' ὁ δίκαιον ἦν εὔρεῖν κ. τ. λ.] Εὔρεῖν, S. τὴν βουλὴν, ἀντὶ τοῦ, οὐ τυχεῖν. Etsi verbum hoc inculcatum videtur, cum vel sine eo sententia bene constet. Landus: Sed id, quod æquum est inveniri, et quod populo utile fuerit, lege constitui. WOLF. Reddit Wolfius: Sed quod tribui et justum, et populo utile esset: Potius: sed quod excogitari posset et justum, et populo utile. JURIN.

ἔ. Εὔρησέτε γὰρ τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν] Lege, VOL. III.

addito articulo [nam in Editorum aliquibus deerat]. Landus: Reperietis enim, hoc ipsum esse validum, et in quo omne Reip. robur consistit, quod pro populo constitutum est. WOLF. Articulum restituerunt Obsop. et alii. τοῦτο ἰσχυρὸν, τοῦτο ἰσχυρῶς, aut τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν, Bodl. TAYLOR.

οἶον] Lego οἶα. WOLF.

τοῦτο μὲν εἰ βούλεσθε] Sequitur v. 5. p. seq. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν παλαιά. Tale est et Isocratis illud in Evagora, τοῦτο μὲν γὰρ Αἰακός. Postea sequitur non aliud τοῦτο δὲ, sed τοῦτον δὲ παῖδες ἦσαν. Est hinc oratio, et ἀνταποδοτικῶν, habens longam parenthesisin — ἴστε γὰρ δήπου τοῦτ' ἀκοῆ, ὅτι — intertextam. IDEM. Lego: ταῦτα μὲν, εἰ βούλεσθε, ἐρῶ. JURIN.

τακλεισθέντες εἰς Σαλαμῖνα, ἐκ τοῦ τριήρεις ἔχειν, πάντα μὲν τὰ σφέτερα αὐτῶν καὶ τὴν πόλιν, τῇ ναυμαχίᾳ νικήσαντες, ἔσωσαν, πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ἀγαθῶν τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι κατέστησαν αἴτιοι· ὧν οὐδ' ὁ χρόνος τὴν μνήμην ἀφελέσθαι δύναται. εἶεν. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἀρχαῖα καὶ παλαιά· ἀλλ' ἂ πάντες ἐωράκατε, ἴσθ' ὅτι πρώην Εὐβοεῦσιν ἡμερῶν τριῶν ἐβοηθήσατε, καὶ Θηβαίους ὑποσπόνδους ἀπεπέμψατε. αἶρ' οὖν ταῦτ' ἐπράξασθ' ἂν οὕτως ὁξέως, εἰ μὴ ναῦς εἴχετε καινὰς ἐν αἷς ἐβοηθήσατε; ἀλλ' οὐκ ἂν ἠδύνασθε. ¹ ἀλλὰ πολλὰ ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν, ἂ τῇ πόλει γέγονεν, ἐκ τοῦ ταύτας κατεσκευάσθαι καλῶς, ἀγαθὰ. εἶεν. ἐκ δὲ τοῦ κακῶς, πῶσα δεινά; τὰ μὲν πολλὰ εἴσω· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Δεκελεικοῦ πολέμου — τῶν γὰρ ἀρχαίων ἐν, ὃ πάντες ἐμοῦ μᾶλλον ἐπίστασθε, ὑπομνήσω — πολλῶν τε καὶ δεινῶν ἀτυχημάτων συμβάντων τῇ πόλει, οὐ πρότερον τῷ πολέμῳ παρέστησαν, πρὶν ἢ τὸ ναυτικὸν αὐτῶν ἀπώλετο. καὶ τί δεῖ τὰ παλαιὰ λέγειν; τὸν τελευταῖον γὰρ ἴστε

598

¹ ἀλλὰ

[ὑποσπόνδους ἀπεπέμψατε] *Thebanos fœdere conjunctos liberastis.* LANDUS. Sententia auctoris est, Athenienses datis induciis, et certis conditionibus propositis, abeundi potestatem dedisse. Sic dicunt: τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελεῖσθαι, tollere ad sepulturam cadavera, induciis ab hoste et ea facultate impetrata. WOLF.

[Οὐ πρότερον τῷ πολέμῳ παρέστησαν] *Non prius bello affuerunt, quam classis vestra interiit.* LANDUS. τὸ παρέστησαν est ἀόρ. β. αὐτοπαθητικὸς, ἀντὶ τοῦ, παρεστάθησαν, ἢ ἐκδοῦναι ἑαυτοὺς ἠναγκάσθησαν. WOLF. Num legendum τοῦ πολέμου ἀφέστασαν? JURIN. Fortasse valebit lectio hujus loci recepta. Thucyd. I. 98. Ναξίους ἀποστᾶσι ἐπολέμησαν, καὶ πολιορκία παρεστήσαντο. σχ. παρεστήσαντο] ἐδούλωσαν. Id. I. 124. καὶ τὴν καθεστηκυῖαν ἐν τῇ Ἑλλάδι πόλιν τύραννον — παραστηνῶμεθα. Ad quam normaam etiam restituerem cum MSis libris locum istum ejusdem scriptoris, I. 114. Ἀθηναῖοι πάλιν εἰς Εὐβοίαν διαβάντες, Περικλῆους στρατηγούντος, κατεστρέψαντο πάντας, καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὁμολογία παρεστήσαντο, (non ut vulgo κατεστήσαντο) Ἐστιαίας δ' ἐξοικίσαντες, αὐτὰ τὴν γῆν ἔσχον. Eodem plane modo, quo scripsit Auctor incertus apud Suidam, v. Παρίστημι. Ὡν τὰ μὲν βία ἦρει, τὰ δὲ

ὁμολογία παρίστατο: itemque Arrianus ab eodem Suida adductus in Παρίστασθαι. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος προσέταξε τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βία ἔξαιρῆν, ἢ ὁμολογία παρίστασθαι. Addam, et restituam, hanc occasionem nactus, Moschopuli Lexicon Atticum: Παρίστη, ἀντὶ τοῦ, ἐβόησε (Cod. Baroc. 159. ἐβόηθησε, quod verum) καὶ ἀντὶ τοῦ, πλησίον ἔστη. παρεστήσατο δὲ φερούριον, ἀντὶ τοῦ, ἐνίκησεν, ἐτροπώσατο. Vetus Scholiastes Luciani Icaromenip. hunc sensum agnoscit, tametsi ab eo loco, cujus gratia hæc scripsit, alienum. Παρίστασαι, καταδουλοῖς ἴθην παραστησάμενος, παραλαβὼν, ἐλθὼν, καταστρεφάμενος. Verum ad Demosthenem revertor. ut ille τῷ πολέμῳ παρέστησαν, ita Herodotus omnino gemina locutione III. 13. Αἰγύπτιοι μὲν κατὰ τοῦτο πολιορκούμενοι, χρόνον παρέστησαν. Cum hæc a nobis satis complanata sit, et vindicata locutio, quid faciemus cum Etym. M. qui omni dubio procul ad hunc ipsissimum Demosthenis locum alludit? Παρίστησαν. Δημοσθένης. ἐνίκησαν. ἐπειδὴ οἱ ἠττάμενοι παρίστανται τοῖς γενικισμένοις, ὡς δούλοι δεσπότηται. Credo scripsisse ἐνίκηθησαν. Modo v. pen. pro αὐτῶν Ven. habet ἀυτῆς. τὸ ναυτικὸν αὐτῆς ἀπώλετο. ΤΑΥΛΟΡ. Quid hic significet παρέστησαν non liquet. Ego intello, domiti sunt; subacti sunt. AUGER.

τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον, ὅτε μὲν ναῦς οὐκ ἔδοκειτε ἀποστείλαι δυνήσεσθαι, πῶς διέκειτο ἡ πόλις; ἴστε ὀρόβους ὄντας ἄνιους. ἐπειδὴ δ' ἀπεστείλατε, εἰρήνης ἐτύχετε ὁποίας τινὸς ¹ ἐβούλεσθε. ὥστε δικαίως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τηλικαύτην ἐχουσῶν ῥοπήν ἐφ' ἐκάτερα τῶν τριηρῶν, ὅρον τοῦτον τεθείκατε τῇ βουλῇ, πότερ' αὐτὴν δεῖ λαβεῖν τὴν δωρεάν, ἢ οὐ. εἰ γὰρ πάντα τάλλα ² διώκησε καλῶς, δι' ὧν δὲ ³ τότε ἐξαρχῆς ταῦτ' ἐκτησάμεθα, καὶ νῦν σώζομεν, ⁴ ταῦτα μὴ ποιήσαιοτο, — τὰς τριήρεις λέγω —, οὐδὲν ἐκείνων ὄφελος. τὴν γὰρ τῶν ὄλων σωτηρίαν πρῶτον ὑπάρχειν δεῖ παρεσκευασμένην τῷ δήμῳ. οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτο ἐλήλυθε τοῦ νομίζειν αὐτῷ καὶ λέγειν καὶ γράφειν ἐξεῖναι πᾶν ὅ, τι ἂν βούληται, ὥστε βεβουλευκυίας μὲν τάλλα ὃν τρόπον ὑμεῖς ἀκούετε τῆς βουλῆς, οὐ πεποιημένης δὲ τὰς τριήρεις, γέγραφε δούναί τὴν δωρεάν. καὶ ταῦτα μὲν ὡς οὐ παρὰ τὸν νόμον ἐστίν, οὐτ' ἂν αὐτὸς ἔχοι λέγειν, οὐδ' ὑμεῖς πεισθεῖητε ἄν.

ς'. Ἀκούω δ' αὐτὸν τοιοῦτον ἐρεῖν τινα ἐν ὑμῖν λόγον, ὡς οὐχ ἡ βουλή γέγονεν αἰτία τοῦ μὴ πεποιηθῆσαι τὰς ναῦς, ἀλλ' ὁ τῶν τριηροποιῶν ταμίας, ⁵ ὃς ἀποδράς ὤχετο, ἔχων πέντε ἡμιτάλαντα, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀτύχημα συμβέβηκεν. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο θαυμάζω, εἰ στεφανοῦν ἐπὶ τοῖς ἡτυχημένοις ἡξίου τὴν βουλήν· τῶν καταρθομένων γὰρ

¹ ἡβούλεσθε² διοικήσειε³ * τότε τ' ἐξαρχῆς⁴ ταῦτας⁵ [ὃς]

ἴστε ὀρόβους ὄντας ἄνιους] Subaudi ἀντὶ τοῦ σίτου. Ὄροβον interpretantur ervum. Virgilius :

Eheu! quam pingui macer est mihi taurus in ervo. WOLF.

[Ὄρον τοῦτον] Τοῦτον ἕρον Codd. nonnulli: at Venetus τοῦτον νόμον. TAYLOR.

Διώκησε] Variant MSi et Editi. διοίκησε, διοικήσει, et διοκῆσαι. Unde suspicor, lectum olim fuisse, ut fortasse debet, διοικήσειε. IDEM.

Εἰς τοῦτο ἐλήλυθε τοῦ νομίζειν] Εἰς τοῦτο τοῦ νομίζειν. Quasi dicas εἰς τοῦτ' οἴσεως ἦλθεν. Rarus hic loquendi modus observetur. Nam τὸ ἐλθεῖν εἰς τοῦτο genitivis fere jungitur, ut εἰς τοῦτο μανίας, πόλμης, ἀνασχυντίας. WOLF.

ς'. Ἐχων πέντε ἡμιτάλαντα] Τέσσαρα τάλαντα καὶ ἡμισυ. Sic κατὰ Θεοκρίτου, pag. 1333. 11. ed. Reisk. τρι' ἡμιμναῖα, τουτ-

ἔστι δύο μναῖς καὶ ἡμισίαν. Landus: abstulit quinque talenta et dimidium, ex quo res habuit infortunium. IDEM. Ferrus item, Interpretes Italicus, una cum Wolfio sentiens: con quattro talenti e mezzì. Atque hos decipit forte Ulpianus, qui πέντε ἡμιτάλαντα interpretatur, quo pacto interpretari debuit πέντεμυτον ἡμιτάλαντου. Quod longe aliud est. Facessat ergo Wolfius cum quatuor talentis et dimidio, Landus item, cum quinque talentis et dimidio. Intelligi enim debent solummodo duo talenta cum dimidio, si vera sint ea, quæ dixi ad Marm. Sandv. p. 32. sunt autem verissima. Adde his, quæ dixit Casaubonus ὁ μέγας ad Theophrast. Charact. cap. 6. ubi Wolfium increpat. TAYLOR. Cf. quoque V. C. Io. Schweighauser. Annotat. ad Herod. Lib. I. cap. 50.

Καὶ τὸ πρᾶγμα ἀτύχημα συμβέβηκεν] Ἀτύχηματι, κατ' ἀτύχημα. WOLF.

ἔγωγε ἠγοῦμένη ἔργων τὰς τοιαύτας ὄρισθαι τιμὰς· ἔπειτα κακῆϊνο ἔτι βούλομαι φράσαι πρὸς ὑμᾶς. οὐ φημι δίκαιον εἶναι περὶ ἀμφοῖν λέγειν, ὡς οὐ παρὰ τὸν νόμον ἢ δωρεὰ 599 δέδοται, καὶ ὡς οὐ διὰ τὴν βουλὴν οὐκ εἰσὶν αἱ τριήρεις. εἰ μὲν γὰρ δίδοναι καὶ μὴ ποιησαμένη προσήκει, τί τοῦτο δεῖ λέγειν, δι' ὄντινα δήποτε οὐ πεποιήνται; εἰ δ' οὐκ ἔξεστι, τί μᾶλλον, ἂν διὰ τὸν δεῖνα, ἢ τὸν δεῖνα ἐπιδείξῃ μὴ πεποιημένας, ἐκεῖνη προσῆκε λαβεῖν; χωρὶς δὲ τούτων, ἔμοιγε δοκοῦσιν αἵρεσιν ὑμῖν οἱ τοιοῦτοι λόγοι δίδοναι, πότερα οἴεσθε προφάσεις καὶ λόγους δεῖν ἀκούειν τῶν ἀδικούντων ὑμᾶς, ἢ ναῦς κεκτῆσθαι. εἰ μὲν γὰρ τούτου ταῦτ' ἀποδέξεσθε, ἔσται δῆλον ἀπάσαις ταῖς βουλαῖς, ὅτι δεῖ προφασιν πιθανὴν ἐξευρεῖν πρὸς ὑμᾶς, οὐχὶ ¹ τριήρεις ποιήσασθαι· ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν χρήματα ἀναλωθήσεται, ναῦς δὲ οὐχ ἔξετε ὑμεῖς· εἰ δὲ, ὡς ὁ νόμος λέγει, καὶ δεῖ τοὺς ὀμωμοκότας, πικρῶς καὶ ἀπλῶς ταῖς μὲν προφάσεις ἀνέλγητε, φανήτε δὲ ἀφηρημένοι τὴν δωρεάν, ὅτι τὰς ναῦς οὐ πεποιήνται, πάντες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεποιημένας ὑμῖν παραδώσουσι τὰς τριήρεις, πάντα τὰλλα παρ' ὑμῖν ἐωρακότες ἀσθενέστερα τοῦ νόμου γεγενημένα. ὅτι τοίνυν οὐδ' αἴτιος ἄλλος ἐστὶν οὐδεὶς ἀνθρώπων τοῦ μὴ πεποιήσθαι τὰς ναῦς, καὶ τοῦτο σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. ἀνελοῦσα γὰρ ἡ βουλὴ τὸν ² νόμον, τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ.

¹ τριήρεις καινὰς ποιήσασθαι

² νόμον τοῦτον, ἐχειροτόνησεν αὐτὴν

*Ἐπειτα κακῆϊνο] Melius Aug. ἔπειτα δὲ κακῆϊνο. TAYLOR.

*Ὡς οὐ παρὰ τὸν νόμον] Sententia est, non constare has propositiones: Senatui etiam non factis triremibus danda sunt corona: et: Quo minus Senatus triremes fecerit, alius in causa fuit. Nam translatione culpæ nihil est opus, si nihil est peccatum. Varia lectio annotata inepta prorsus est, et ænigmatis instar. WOLF. Varietas lectionis est in MSS. Ald. Felic. et Mannt. ὡς παρὰ τὸν νόμον, quemadmodum etiam et superius, §. ε. fin. ὡς μὲν παρὰ τὸν νόμον ἐστὶν, exclusiva negatione. Ubi optimus Augustanus ὡς μὲν οὐ. TAYLOR.

καὶ ὡς οὐ διὰ τὴν βουλὴν] Et quod per senatum non sint triremes. LANDUS. Sententia auctoris est, per Senatum non stetit, quo minus fierent triremes: quod

paulo ante dixit, p. 155. v. 17. ὡς οὐκ ἢ βουλὴ γέγονεν αἰτία τοῦ μὴ πεποιήσθαι τὰς ναῦς: WOLF.

εἰ δ' οὐκ ἔξεστι] Codd. Ven. et Reg. ε. εἰ δ' οὐκ ἔξεστιν αἰτεῖν. Modo v. 8. fortasse προσῆκε λαβεῖν, non προσῆκε. TAYLOR.

*ἀνελοῦσα κ. τ. λ.] Τὸν νόμον, τὸν περὶ τῶν τριηρέων. τοῦτον, τὸν Ἀνδροτίωνα. WOLF.

Τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ] Malim αὐτῇ. Vertit autem Wolfius: istum sibi patrum creavit. Rectius: istum ipse elegit, non patrum, sed quæstorem fabrorum navalium. Sensus argumenti est: ex lege quæstorem fabrorum navalium a populo eligi oportebat: hic autem senatus lege spreta istum ipse quæstorem creaverat, ideoque quicquid ille deliquisset, id senatum luere oportebat. JURIN. Variant Codd. αὐτὴν Ven. Aug. αὐτῇ Ital. quemadmodum Vir

ζ'. Ἐτι τοίνυν ἐπιχειρεῖ λέγειν περὶ τοῦ τῆς ἐταιρήσεως νόμου, ὡς ὑβρίζομεν ἡμεῖς, καὶ βλασφημίας οὐχὶ προσωποκύσας κατ' αὐτοῦ ποιοῦμεθα· καὶ φησὶ δεῖν ἡμᾶς, εἴπερ ἐπιστεύομεν εἶναι ταῦτα ἀληθῆ, πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ἀπαντᾶν, ἵν' ἐκεῖ περὶ χιλίων ἐκινδυνεύομεν, εἰ καταψευδόμενοι ταῦτ' ἐφαινόμεθα· νῦν δὲ φενακίζειν ¹ φησὶν, αἰτίας καὶ λοιδορίας κενὰς ποιουμένους, καὶ ἐνοχλεῖν οὐ ² δικασταῖς οὖσιν ὑμῖν. ἐγὼ δ' ³ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς πρῶτον μὲν ἐκεῖνο λογίζεσθαι παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅτι πάμπολυ λοιδορία τε καὶ αἰτία κεχωρισμένον ἐστὶν ἐλέγχου. αἰτία μὲν γὰρ ἐστίν, ὅταν τις ψιλῶ χρησάμενος λόγῳ μὴ παρὰσχηται πίστιν ὧν λέγει· ἐλέγχος δὲ, ὅταν οἷς ἂν εἴπῃ τις, καὶ τ' ἀληθὲς ὁμοῦ δεῖξῃ. ἐστὶ τοίνυν ἀνάγκη τοὺς ἐλέγχοντας ἢ τεκμήρια δεικνύναι, δι' ὧν ἐμφανιοῦσι τὸ πιστόν ὑμῖν, ἢ τὰ εἰκότα φράζειν, ἢ μάρτυρας παρέχεσθαι. οὐ γὰρ οἷον τ' εἰῶν αὐτόπτας ὑμᾶς ⁴ ἐστὶ καταστῆσαι, ἀλλ' ὅταν τις ἐπιδει-

¹ [φησὶν,]

² δικασταῖς τούτων οὖσιν,

³ οἶμαι

⁴ ἐστὶ

doctissimus conjecit. Ut autem meam de hac re sententiam exponam, videtur in hoc loco deficere Oratio, defecisse enim olim vidi, et causas istius suspicionis interposui. Certissimum est, ad voces istas, ὅτι τοίνυν οὐδ' αἴτιος, et quæ sequuntur, novam periodum esse instituentiam. Suscepit enim novum argumentum elaborandum, καὶ τοῦτο σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. Et tamen tota illa σαφῶς ἐπιδείξεις verbis his obscurissimis continetur: ἀνελοῦσα γὰρ ἡ βουλή τὸν νόμον, τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ. Nam immediate sequitur res nova et alienissima: "Ἐτι τοίνυν ἐπιχειρεῖ λέγειν περὶ τοῦ τῆς ἐταιρήσεως νόμου. Locum igitur ita ordina:

ζ'. "Οτι τοίνυν οὐδ' αἴτιος ἄλλος ἐστὶν οὐδεὶς ἀνδρώπων τοῦ μὴ πεποῖσθαι τὰς ναῦς, καὶ τοῦτο σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. ἀνελοῦσα γὰρ ἡ βουλή τὸν νόμον, τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ
* * * *

ζ'. Ἐτι τοίνυν ἐπιχειρεῖ λέγειν κ. τ. λ.
Et in hac causa, quanquam lexica compilare sit infimi subsellii, omnino necesse esse video, ut lector parata habeat, quæ de hoc deploratissimo loco olim annotaverat Harpocratio. Ita enim ille: Ἀνελοῦσα γὰρ τὸν νόμον τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ· Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀνδροτιάνος φησιν. ἀσαφῶς δ' αὐτοῦ ἐγοντοῦς καὶ ἐκλειπῶς, ἄλλοι ἄλλως ἐξηγοῦνται. Ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς διττῆ ἢ ἡ γραφή· ἢ μὲν οὕτως· ἀν-

ελοῦσα γὰρ τὸν νόμον τοῦτον, ἐχειροτόνησεν αὐτῇ· ἀντὶ τοῦ παραβᾶσα γὰρ τοῦτον τὸν νόμον, διαχειροτονίαν περὶ αὐτῆς ἔδωκεν, εἰ χρῆ στεφανῶν αὐτὴν. ἢ δ' ἄλλη· ἀνελοῦσα γὰρ τὸν νόμον τοῦτον, ἐχειροτόνησεν λαβοῦσα ἐκεῖνον αὐτῇ. Ad eandem mentem, disparibus licet verbis, de duplici hac apud Demosthenem scriptura, αὐτῇ sc. [vel αὐτῇ] in dandi casu, et αὐτῇ in accusativo, disputat Suidas, v. Ἀνελεῖν. De alia varietate lectionis in hoc loco consule Scholiasten Ulpianum. TAYLOR. Pro τοῦτον f. leg. τὸν ταμίαν, et αὐτῇ pro αὐτῇ, ut sensus inde aliquis eruatur. Vel addendo aliquid, τὸν νόμον, διὰ τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ τὸν στέφανον vel τὸν δωρεάν. Vide interpretationem meam Gallicam. AUGER.

ζ'. Ἐκινδυνεύομεν] Legendum κινδυνεύομεν.

Οὐ δικασταῖς τοῖς οὖσιν ὑμῖν] Rectius id, quod annotatum est, οὐ δικασταῖς τούτων οὖσιν ὑμῖν. WOLF. Istud τούτων, quod recte comprobat Wolfius, est ex MSS. Ald. Ven. Lindenbr. Aug. Ital. τοῖς οὖσιν præferrebant nonnullæ Editiones. TAYLOR.

ἢ τὰ εἰκότα φράζειν] Aut conjecturas afferre. Rectius: aut verisimilia afferre. Conjecturæ enim non sunt semper verisimiles. JURIN.

κνή τι τούτων, ἰκανὸν ¹ νομίζητε ἔλεγχον ἔχειν ὑμεῖς εἰκότως τῆς ἀληθείας ἐκάστοτε. ἡμεῖς τοίνυν οὐκ ἐκ λόγων εἰκότων, ² οὐδὲ τεκμηρίων, ἀλλὰ παρ' οὗ μάλιστα δίκην ἔστι ³ λαβεῖν, τούτῳ ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν, ἄνδρα παρεσχηκότα γραμματεῖον, ἐν ᾧ τὰ τούτῳ βεβιωμένα ἐνεστίν· ὃς αὐτὸν ὑπεύθυνον ποιήσας μαρτυρεῖ ταῦτα. ὡς δ' ὅταν μὲν λοιδορίαν ταῦτα καὶ αἰτίαν εἶναι φῆ, ὑπολαμβάνετε, ὡς ταῦτα μὲν ἐστὶν ἔλεγχος, ἀ δ' οὗτος ποιεῖ, ταῦτα ⁴ λοιδορία καὶ αἰτία· ὅταν δ', ὅτι πρὸς τοὺς δεσμοθέτας προσῆκεν ἐπαγγέλλειν ⁵ ἡμῖν, ἐκεῖνο ὑπολαμβάνετε, ὅτι καὶ τοῦτο ποιήσομεν, καὶ νῦν προσηκόντως περὶ τοῦ νόμου λέγομεν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλον τινα ἀγῶνα ἀγωνιζομένου σου ταῦτα κατηγοροῦμεν, δικαίως ἂν ἠγανᾶκται· εἰ δ' ὁ μὲν νῦν ἐνεστηκῶς ἀγὼν ἐστὶ παρανόμων, οἱ νόμοι δ' οὐκ εὔσι λέγειν οὐδὲ τὰ ἔννομα τοὺς οὕτω βεβιωκότας, ἡμεῖς δ' ἐπιδείκνυμεν οὐ μόνου εἰρηκότα 601 αὐτὸν παράνομα, ἀλλὰ καὶ βεβιωκότα παρανόμως, πῶς οὐχὶ προσῆκει λέγειν περὶ τούτου τοῦ νόμου, δι' οὗ ταῦτα ἐλέγχεται;

ἦ. Καὶ μὴν καὶ κεῖνό γε δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι τοὺς νόμους ὁ τιθεὶς ⁶ τούτους Σόλων, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πολλούς, οὐδὲν ὅμοιος ἂν τούτῳ νομοθέτης, οὐχ ἐνὶ δέδωκε τρόπῳ περὶ τῶν ἀδικημάτων ⁷ ἐκάστου λαβεῖν δίκην τοῖς βουλομένοις παρὰ τῶν ἀδικούντων, ἀλλὰ πολλαχῶς. ἤδει γὰρ, οἶμαι, τοῦθ', ὅτι τοὺς ἐν τῇ πόλει γενέσθαι πάντας ⁸ ὁμοίως ἢ δεινούς, ἢ θρασεῖς, ἢ μετρίους, οὐκ ἂν εἴη. εἰ μὲν οὖν ὡς τοῖς μετρίοις δίκην ⁹ ἐξαρκέσειε λαβεῖν, οὕτω τοὺς νόμους θήσει, μετὰ ἀδείας ἔσεσθαι πολλοὺς πονηροὺς ἠγεῖτο· εἰ δ' ὡς τοῖς θρασεῖσι καὶ δυνατοῖς λέγειν, τοὺς ἰδιώτας οὐ δυνή-

¹ νομίζετε   ² οὐδ' ἐκ τεκμηρίων * ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν, ἀλλὰ   ³ λαβεῖν τούτῳ, ἄνδρα
⁴ λοιδορία τε καὶ   ⁵ ἡμῖν ἐπαγγέλλειν   ⁶ τούτους ὁ τιθεὶς   ⁷ ἐκάστων
⁸ ὁμοίους   ⁹ ἐξαρκέσει

Νομίζητε] Wolfius interpretatur lectionem, quae videtur esse omnium Codd. νομίζετε. Est ergo vulgata fortasse Typothetarum error. TAYLOR. Plane legendum νομίζετε. JURIN.

Τούτῳ κ. τ. λ.] Fortius videtur et clarius, si legas τούτῳ ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν. ἐπιδείκνυμεν ἄνδρα etc. IDEM.

Ἄνδρα παρεσχηκότα] Ἄνδρας παρεσχηκότας Bodl. Quod parum intelligo. ἄνδρα παρέχοντες ἔχοντα γραμματεῖον. Lam-

binus: Certe illa superiora sic legenda sunt: παρ' οὗ μάλιστα πιστὴν ἔστι λαβεῖν. TAYLOR.

Ταῦτα] Nempe, ea quae proferimus. AUGER.

Ἐπαγγέλλειν] Mavult Lambinus ἀπαγγέλλειν. Qui vel a Scholiaste refutari potuit. Vid. §. 4. fin. et Harpocrationem in voce. TAYLOR.

Παρανόμων] Vide ad Midianam §. γ'. IDEM.

σεσθαι τὸν αὐτὸν τούτοις τρόπον λαμβάνειν δίκην. δεῖν δ' ὄντο μηδένα ἀποστερεῖσθαι τοῦ δίκης τυχεῖν, ὡς ἕκαστος δύναται. πῶς οὖν ἔσται τοῦτο; ἔὰν πολλὰς ὁδοὺς δῶ διὰ τῶν νόμων ἐπὶ τοὺς ¹ ἠδικηκότας. οἷον τῆς κλοπῆς, ἔρῳσαι καὶ σαυτῷ πιστεύεις; ἀπαγε. ἐν χιλίαις δὲ ὁ κίνδυνος. ἀσθενέστερος εἶ; τοῖς ἀρχουσιν ἐφηγοῦ. τοῦτο ποιήσουσιν ἐκεῖνοι. φοβῆ καὶ τοῦτο; γράφου. καταμέμφη σεαυτὸν, καὶ πένης ἂν οὐκ ἂν ἔχοις χιλίας ἐκτίσαι; δικάζου κλοπῆς πρὸς διαιτητὴν, καὶ οὐ κινδυνεύσεις. οὐδέτερον βούλει τούτων; γράφου. κατοκνεῖς καὶ τοῦτο; ἐφηγοῦ. τούτων οὐδὲν ἔστι τὸ αὐτό. τῆς ἀσεβείας κατὰ ² ταῦτα ἔστιν, ἀπάγειν, γράφεσθαι, δικάζεσθαι πρὸς Εὐμολπίδας, φράζειν πρὸς τὸν βασιλέα. περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὸν αὐτὸν τρόπον σχεδόν. εἰ δὴ τις ὡς μὲν οὐχὶ καικοῦργός ἐστι μὴ λέγοι, ἢ ὡς οὐκ ἀσεβῆς, ἢ ὅ, τι δήποτ' εἴη δι' ὃ κρῖνοιτο, διὰ ταῦτα δ' ἐκφεύγειν ἀξιοίη, εἰ μὲν ἀπηγμένους εἴη, διότι πρὸς διαιτητὴν ἐξῆν αὐτῷ λαχεῖν,

¹ ἠδικηκότας, οἷον τῆς κλοπῆς.

² ταῦτα

Γράφου — ἐφηγοῦ] Atqui et τὸ γράφεσθαι et τὸ ἐφηγεῖσθαι jam dictum est: nisi forte superiora pertineant ad iudices, hæc ad arbitrum. Ego verba auctoris rejicere nolui, quia fortassis, ut in superiore anapodoto, ita hic etiam de industria plebeiam confusionem et ταυτολογίαν, ne qua suspicio esset artificii, affectavit. Ulpianus aliter hanc repetitionem excusat. Vide Suidam in voce ἐφήγησις. WOLF. Neque mihi commentum Wollfi placet, neque Ulpiani, quem in scholiis otiosus consulas. Addam jam tertium, Heraldum sc. Animadv. in Salmas. L. 4. c. 7. §. 10. qui ita legit et interpretatur: “Ἐρῳσαι καὶ σαυτῷ πιστεύεις;” Ἀπαγε ἐν χιλίαις δὲ ὁ κίνδυνος. ἀσθενέστερος εἶ; τοῖς ἀρχουσιν ἐφηγοῦ· τοῦτο ποιήσουσιν ἐκεῖνοι. οὐδέτερον βούλει τούτων; γράφου. κατοκνεῖς καὶ τοῦτο, καὶ πένης ἂν οὐκ ἂν ἔχοις χιλίας ἀποτίσαι; δικάζου κλοπῆς πρὸς διαιτητὴν, καὶ οὐ κινδυνεύσεις. τούτων οὐδὲν ἔστι τὸ αὐτό. Viribus polles, atque iis es fretus? abduc ad X viros: verum mille drachmis periclitaris. minus vales viribus? magistratibus indica, et eos deducito: ipsi id facient et furem prehendi jubebunt. neutrum istorum vis? accusa. hoc etiam non audes, et pauperior es, quam qui mille drachmas possis solvere? furti age apud minores juuices, et extra periculum eris. hæc omnia diversa sunt. Delevi φοβῆ καὶ τοῦτο, item καταμέμφη σεαυτὸν, quæ omnia esse existimo horum verborum (κατοκνεῖς καὶ

τοῦτο) interpretamenta. Delevi etiam γράφου et ἐφηγοῦ repetita.” Hæc vir doctissimus. Qui quantum in hac re profecerit, alii videant. Hoc certissimum, in his verbis Demosthenis explicari Ἀπαγοῦν, Ἐφήγησιν, Γραφῆν, Δίκην, hæc quatuor; quicquid autem ultra hæc dicitur, aut inutiliter repetitur, rescandum esse. Hoc mihi cum Heraldò commune. Nemo tamen mihi intercesserit, quin ista potius inducam, quæ in fine sententiæ leguntur: οὐδέτερον βούλει τούτων; γράφου. κατοκνεῖς καὶ τοῦτο; ἐφηγοῦ. Remoto enim hoc quasi scholiolo, cætera omnia aperta manent et facilia. Interea consulere potes, quæ disputat bene multa ad hunc locum ὁ μέγας Salmasius de modo Usurarum pag. 776. seq. Neque obliviscaris, hæc verba superioribus olim Criticis negotiū plurimum attulisse, siquidem ad ea credo digitum intendisse Ulpianum, cum ait: ἐν τῷ μέρει τούτῳ τῆς λύσεως ἔστι τι τῶν ἀσαφῶν κατὰ τὴν ἐξαγγελίαν, μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν ἱστορίαν τῆς πολιτείας, ἃ παραλείπεται μὲν ὡς παραδειγμα, δεῖται δὲ τῆς διορθώσεως. TAYLOR.

Κατὰ ταῦτα] Ὡσαύτως, τὴν αὐτὸν τρόπον. Cave legas κατὰ ταῦτα, priore circumflexa. WOLF.

Κατὰ ταῦτα] Melius cum marg. Benenati ταῦτά. TAYLOR.

Αὐτῶ] Vel αὐτῷ delendum ut inutile, vel scribendum cum spiritu aspero [αὐτῶ],

καὶ γράφεσθαι χρῆν, εἰ δὲ πρὸς ¹ δαιτητῆν φεύγοι, ὅτι χρῆν σε ἀπάγειν ἰν' ἐκινδύνευες περὶ χιλίων, γέλωσ ἀν εἴη δῆ-
 πουθεν. οὐ γὰρ τὸν γε μῆδὲν πεποιηκότα δεῖ ² περὶ τοῦ
 τρόπου ὄντινα χρῆ διδόναι δίκην ἀντιλέγειν, ἀλλ' ὡς οὐ πε-
 ποίηκεν ἀποδεικνύναι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, Ἀνδρῶτιον,
 καὶ σὺ, μὴ διὰ ταῦτα οἴου σοι προσήκειν μὴ δοῦναι δίκην,
 εἰ γράφεις ἡταιρικῶς, ὅτι καὶ πρὸς τοὺς δεσμοδέτας ἔσθ' ἡμῖν
 ἐπαγγελία· ἀλλ' ἢ δεῖξον οὐ πεποιηκότα ταῦτα ³
³ σεαυτὸν, ἢ δίκην ὑπεχε, εἰ γέγραφάς τι, τοιοῦτος ὢν. οὐ
 γὰρ ἔξεστί σοι. εἰ δέ σε μὴ πάντας ὅσους οἱ νόμοι διδῶσι
 τρόπους τιμωρούμεθα, χάριν ἡμῖν ὢν παραλείπομεν ἐκεί-
 νων ἔχε, μὴ διὰ ταῦτα ἀξίου μῆδὲ καθ' ἓνα τρόπον δοῦναι
 δίκην.

Ζ'. Ἀξίον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸν θέντα
 τὸν νόμον ἐξετάσαι Σόλωνα, καὶ θεάσασθαι, ὅσῃ πρόνοιαν
 ἐποιεῖτο ἐν ἀπάσιν οἷς ἐτίθει νόμοις τῆς πολιτείας, καὶ
 ὅσω περὶ τούτου μᾶλλον ἐσπούδαζεν, ἢ περὶ τοῦ πράγμα-
 τος αὐτοῦ οὐ τιθεῖν τὸν νόμον. πολλαχόθεν μὲν οὖν ἂν τις
 ἴδοι τοῦτο, οὐχ ἡκιστα δ' ἐκ τούτου τοῦ νόμου, μήτε λέ-
 γειν μήτε γράφειν ἐξεῖναι τοῖς ἡταιρικῶσιν. ἑώρα γὰρ ἐκεῖνο,
 ὅτι τοῖς πολλοῖς ὑμῶν ἐξὸν λέγειν, οὐ λέγετε. ὥστε τοῦτό γε οὐδὲν ἡγεῖτο βαρῦ. καὶ τοι πολλὰ
 ἂν εἶχεν, εἰ γε κολάζειν ⁴ ἐβούλετο τούτους, χαλεπώτερα
 θεῖναι. ἀλλ' οὐ τοῦτ' ἐσπούδασεν, ἀλλὰ ταῦτα ἀπέπειεν
 ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῆς πολιτείας. ἦδει γὰρ, ἦδει τοῖς αἰ-
 σχρῶς βεβιωκόσιν ἀπάσων οὔσαν ἐναντιωτάτην πολιτείαν,
 ἐν ἣ πάσιν ἔξεστι λέγειν τὰ κείνων ὀνειδή. ἔστι δὲ αὕτη τίς;

603

¹ δαιτητῆ² * περὶ τοῦ, τρόπον³ σαυτὸν⁴ ἐβούλετο, τούτου χαλεπώτερα

contra seipsum. AUGER.

Εἰ δὲ πρὸς δαιτητῆν φεύγοι] Εἰ διαζοιτό τις αὐτῷ κλοπῆς πρὸς δαιτητῆν. ut supra dixit. WOLF. Timebat Vir doctissimus, ne phrasi illa πρὸς δαιτητῆν φεύγειν aliquis abreptus hæc secus acciperet, ac debuit. Cave ergo prædixit. Et recte sane. Sed non opus erat vel isto monito, si cum Ital. legisset, πρὸς δαιτητῆν φεύγοι. Apud judicem pedaneum, in curia judicis pedanei, reum sisti. Quam veram lectionem esse arbitror. TAYLOR.

Τοῦ τρόπου] Τὸν τρόπον Editt. omnes ante Wolfium. Conjecit Lambinus περὶ

τοῦ ὄντινα τρόπον χρῆ κ. τ. λ. TAYLOR. Μὴ διὰ ταῦτα] Μὴ διὰ ταῦτα δ' ἀξίου. WOLF.

Ζ'. Οὐ τιθεῖν] Γρ. περὶ οὐ τιθεῖν. Marg. Benenat. TAYLOR. Sub. ἕνεκα. AUGER. "Ὅτι τοῖς πολλοῖς] Quod cum vobis plebeis dicere liceat, non dicatis. Sic ad verbum. Ego de industria nonnihil a verbis recessi. WOLF.

Τούτους, χαλεπώτερα θεῖναι] Ἴδου λῆμμα Ὀμηρικόν, ἀπὲρ Δημοσθένειον. IDEM.

ἦδει γὰρ, ἦδει] De διαπλασμαῖς hujusmodi, vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. V. p. 311.

δημοκρατία. οὐκ οὖν ἐνόμιζεν ἀσφαλές, εἴποτε συμβήσεται γενέσθαι συχνούς ἀνθρώπους κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, εἰπεῖν μὲν δεινούς καὶ θρασεῖς, τοιούτων δ' ὀνειδῶν καὶ κακῶν μεστός. πολλὰ γὰρ ἂν τὸν δῆμον ὑπ' αὐτῶν ὑπαχθέντα ἐξαμαρτεῖν, κακείνους ἦτοι καταλύσαι γ' ἂν πειραῖσθαι τὸ παράπαν τὸν δῆμον, — ἐν γὰρ ταῖς ὀλιγαρχίαις, οὐδ' ἂν ὥσιν ἔτ' Ἀνδροτιώνες τινες αἰσχίον βεβιωκότες, οὐκ ἔστι λέγειν κακῶς τοὺς ἄρχοντας —, ἢ προάγειν ἂν ὡς πονηροτάτους ¹ εἶναι, ἢ ὡς ὁμοίωτασι σφίσιν ὥσι. τὴν οὖν ἀρχὴν τοῖς τοιούτοις ἀπειπε μὴ μετέχειν τοῦ συμβουλευεῖν, ² ἵνα μὴ φενακισθεῖς ὁ δῆμος ἐξαμάρτη μηδέν. ὦν ὀλιγαρχήσας ὁ καλὸς καὶ γαθὸς οὗτος οὐ μόνον ἤετο δεῖν λέγειν, καὶ γράφειν, οὐκ ἔξόν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς νόμους ταῦτα ποιεῖν.

ί. Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ νόμου, καθ' ὃν ὠφληκός αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τῶ δημοσίῳ χρήματα, καὶ οὐκ ἐκτετικός, οὐκ ἔξεστι λέγειν οὐδὲ γράφειν τούτῳ, ταῦτα δίκαια λέγειν ἂν ἔχοιτ' εἰκότως, εἰάν φῃ δεῖν ἡμᾶς αὐτὸν ἐνδεικνύναι. τότε γὰρ ³ τοῦτο ποιήσομεν, οὐ μὰ Δί' οὐχὶ νῦν, ἠνίκα δεῖ σε ἐτέρων ὦν ἀδικεῖς δοῦναι λόγον, ἀλλ' ὅταν ἢ προσῆκον ἐκ τοῦ νόμου· καὶ ⁴ νῦν σε δείκνυμεν οὐκ ἑῶντα γράφειν, οὐδ' ἂ τοῖς ἄλλοις ἔξεστι, τὸν νόμον. ὡς οὖν οὐκ ὦφλεν ὁ πατήρ σου, τοῦτ' ἐπίδειξον, ἢ ὡς οὐκ ἀποδράς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου, ἀλλὰ τὰ χρήματα ἐκτίσας. εἰ δὲ μὴ ταῦθ' ἔξεις δεικνύειν, οὐκ ἔξόν γέγραφας. κληρονόμος γὰρ σε καθίστησιν 604 ὁ νόμος τῆς ἀτιμίας τῆς τοῦ πατρὸς· ὄντι δ' ἀτίμῳ σοι, λέγειν οὐ προσῆκεν, οὐδὲ γράφειν.

ια. Καὶ περὶ μὲν τῶν νόμων οὓς παρεγραψάμεθα ⁵ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ἂν τι φενακίζειν ἐγχειρῆ καὶ παράγειν οὗτος, ταῦθ' ὑπολαμβάνειν, ἂ διεξελήλυθα ἐγώ· εἰσὶ δὲ καὶ περὶ

¹ εἶναι τοὺς πολίτας, ἢν

² ἵνα δὴ μὴ

³ [τοῦτο]

⁴ νῦν * δέ γε δείκν. ο. ἐ. γρ. γε, οὐδ'

⁵ οἶμαι

τοὺς ἄρχοντας] Non magistratibus, verum iis, qui summa rerum potiuntur. Aliter non procedet argumentatio. TAYLOR.

Πονηροτάτους εἶναι] Post εἶναι adde vel sub. τοὺς πολίτας. AUGER.

ί. ἔχοιτ' εἰκότως] Vertit hæc Wolfius, quasi ἔχοιτ' accipiendum sit pro ἔχοιτε. Sensus autem postulat, ut accipiat pro ἔχοι-

to, activa significatione, voce media. Nisi potius legendum sit ἔχοι cum Editione Benenati. JURIN. ἔχοιτε Cod. Reg. a. Alibi Wolfius: F. ἂν τις ἔχοι. TAYLOR.

Καὶ νῦν] Refinge hunc locum cum Editt. et MStorum nonnullis: καὶ νῦν δὲ δείκνυμεν οὐκ ἑῶντα γράφειν σε, οὐδ' ἂ τοῖς ἄλλοις ἔξεστι, τὸν νόμον. IDEM.

τῶν ἄλλων αὐτῶ λόγοι, πρὸς τὸ φενακίζειν ὑμᾶς εὖ μεμηχανημένοι, περὶ ὧν βέλτιον ὑμᾶς προακοῦσαι. ἔστι γὰρ εἰς αὐτῶ τοιοῦτος, μὴ πεντακοσίους ὑμῶν αὐτῶν ἀφελέσθαι τὴν δωρεάν, μηδὲ ὄνειδει περιβαλεῖν ἐκείνων ὁ ἀγὼν, οὐκ ἐμός. ἐγὼ δ', εἰ μὲν ἐμέλλετε ἀφαιρήσεσθαι τούτους μόνον, ἄλλο δὲ μηδὲν ὠφελήσειν τὴν πόλιν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς σφόδρα σπουδάξωιν ἢ ξίουν· εἰ δὲ τῶ τοῦτο ποιῆσαι, πλείους ἢ μυρίους τοὺς ἄλλους πολίτας βελτίους εἶναι προτρέψετε, πῶς κἀλλιον τοσοῦτους παρασκευάσαι χρηστοὺς, ἢ πεντακοσίοις ἀδίκως¹ χαρίσασθαι; ὡς δ'² οὐκ ἔστιν ἀπάσης τὸ πρᾶγμα τῆς βουλῆς, ἀλλὰ τινῶν, οἵπερ εἰσὶν αἴτιοι τῶν κακῶν, καὶ Ἀνδροτίωνος, ἔχω λέγειν.³ τῷ γὰρ ἔστιν ὄνειδος, εἰ σιωπῶντος αὐτοῦ, καὶ μηδὲν γράφοντος, ἴσως δὲ οὐδὲ τὰ πολλὰ εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσιόντος, μὴ λάβῃ ἢ βουλὴ τὸν στέφανον; οὐδενὶ δῆπουθεν· ἀλλὰ τοῦ γράφοντος, καὶ πολιτευομένου, καὶ πείθοντος ἂ βούλοιο τὴν βουλὴν. διὰ γὰρ τούτους ἀνάξια τοῦ στεφανωθῆναι βεβούλευκεν. οὐ μὲν ἄλλ' εἰ καὶ⁴ ταμάλιστα πάσης ἔσθ' ὁ ἀγὼν τῆς βουλῆς, ὅσῳ συμφέρει μᾶλλον ὑμῖν καταγνοῦσιν, ἢ μὴ, θεάσασθε. εἰ μὲν ἀπογνώσεσθε, ἐπὶ τοῖς λέγουσι τὸ βουλευτήριον ἔσται· ἐὰν δὲ καταγνῶτε, ἐπὶ τοῖς ἰδιώταις. ἔωρακότες γὰρ οἱ πολλοὶ διὰ τὴν τῶν λεγόντων πονηρίαν, τήνδ' ἀφρημένην τὴν 605 βουλὴν τὸν στέφανον, οὐχὶ προήσονται τούτοις τὰς πράξεις, ἀλλὰ τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν αὐτοί· εἰ δὲ γενήσεται τοῦτο, καὶ τῶν ἐθάδων καὶ συνεστηκότων ῥητόρων ἀπαλλαγῆσεσθε, ὄψεσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάνθ' ἂ προσήκει γιγνόμενα. ὥστ' εἰ μηδενὸς ἄλλου ἔνεκα, διὰ γε ταῦτα καταψηφιστέον.

¹ χαρίσασθαι!² οὐδ'³ τῷ⁴ τὰ μάλιστα

Αὐτῶ] Αὐτὸς habent Editiones. Restituit Reg. a. Aug. Wolfius. IDEM.

Περιβαλεῖν] "Semper cum dativo rei. Demosth. π. Ἀνδρστ. ὄνειδει περιβαλεῖν. ubi ab ignaris in ora ὄνειδν." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VIII. cap. I. p. 651. cf.

Οὐδὲν ἂν ὑμᾶς] Forte οὐδ' ἂν αὐτὸς ὑμᾶς. WOLF.

Ἄλλὰ τοῦ γράφοντος] Ἄλλὰ τῷ γράφοντι — πολιτεύομένῳ — πείθοντι. marg. Benen. Laudo, si ita scribatur; Aliter simplicior esset medela in superioribus v. 12. του γὰρ ἔστιν ὄνειδος —; TAYLOR.

Καταγνοῦσιν] Καταγνῶναι ἢ μὴ. WOLF.

Ἰδιώταις] Wolfius: in populi potestate. Male. Nam opponuntur senatores dicendi rudes senatoribus dicendi peritis, τοῖς λέγουσι. Vertendum itaque: in potestate senatorum eorum, qui rei oratoria operam non dant. JURIN.

Ἐθάδων] Ἐθάδων Bodl. Ital. Deinde παραστηκότων plurimi. Sed rem vidit acutissimus longe Jurinus: τῶν αὐθάδων καὶ συνεστηκότων ῥητόρων. TAYLOR. M. αὐθάδων. AUGER.

Καταψηφιστέον] Sunt condemnandi. Po-

ιβ'. Ὁ τοίνυν ἕτερον δεῖ μὴ λαθεῖν ὑμᾶς, ἀκούσατε. ἕως ἀναβήσεται καὶ συνερεῖ τῇ βουλῇ Φίλιππος, καὶ Ἀντιγένης, καὶ ὁ ἀντιγραφεὺς, καὶ τινες ἄλλοι, οἵτερ ἐκεῖ δι' ἑαυτῶν εἶχον μετὰ τούτου τὸ βουλευτήριον, καὶ τούτων τῶν κακῶν εἰσὶν αἴτιοι. δεῖ δὴ πάντας ὑμᾶς γινώσκειν, ὅτι τούτοις ἐστὶ μὲν ἡ πρόφασις τῆς συνηγορίας, τῇ βουλῇ βοηθεῖν· τῇ δ' ἀληθείᾳ, ὑπὲρ αὐτῶν ἀγωνιοῦνται, καὶ τῶν εὐθυνῶν, ἃς αὐτοὺς προσήκει δοῦναι τῶν πεπραγμένων. ἔχει γὰρ οὕτως. εἰ μὲν ἀπογνῶτε τὴν γραφὴν ταύτην, ἅπαντές εἰσιν ἀπηλλαγμένοι, καὶ δίκην οὐδεὶς οὐδεμίαν μὴ δῶ. τίς γὰρ ἔτ' ἂν καταψηφίσαιτο ἐκείνων, τὴν βουλὴν ὑμῶν ἐστεφανωκότων, ἧς οὗτοι πρόεσταν; εἰ δὲ καταγνῶτε, πρῶτον μὲν τὰ εὐόρκα ἔσεσθ' ἐψηφισμένοι· εἴτ' ἐπὶ ταῖς εὐθύναις ἕκαστον τούτων λαμβάνοντες, ὃς μὲν ἂν ὑμῖν ἀδικεῖν δοκῇ, κολάσετε, ὃς δ' ἂν μὴ, τότε ἀφήσετε. μὴ οὖν ὡς ὑπὲρ τῆς βουλῆς λεγόντων, καὶ τῶν πολλῶν, ἀκούετε, ἀλλ' ὡς ὑπὲρ αὐτῶν παρακρουομένοις ὀργίζεσθε.

ιγ'. Ἐτι τοίνυν Ἀρχίαν ¹ οἶμαι τὸν Χολαργέα — καὶ γὰρ οὗτος ἐβούλευε πέρυσιν — ὡς ἐπιεικῆ δεήσεσθαι καὶ συνερεῖν αὐτοῖς. ἐγὼ δ' οἶμαι ² δεῖν ὡδί πως ἀκούειν Ἀρχίου· ἐρωτᾶν αὐτὸν, ταῦτα δ' ³ κατηγορεῖται τῆς βουλῆς 606 πότερα αὐτῷ δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἢ ⁴ κακῶς. καὶ μὲν φῆ καλῶς, μηκέτι τὸν νοῦν ὡς ἐπιεικεῖ προσέχειν· εἰ δὲ κακῶς, τί δὴ ταῦτ' εἶα, φάσκων ἐπιεικῆς ⁵ εἶναι, πάλιν αὐτὸν ἐρωτᾶτε. καὶ μὲν ἀντιλέγειν φῆ, μηδένα δ' αὐτῷ πείθε-

¹ οἶμαι² δεῖν ὑμᾶς ὡδί³ κατηγορεῖται⁴ κακῶς;⁵ εἶναι;

tius : *condemmandus est.* JURIN.

ιβ'. Ἀναβήσεται κ. τ. λ.] De verbo singularis numeri præmissum substantivis pluribus, quorum modo primum numero conveniat, vide D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. IX. p. 487.

ἧς οὗτοι πρόεσταν] Wolfius : *cujus illi patroni fuerunt.* Immo : *cujus illi principes fuerunt.* JURIN.

Τότε ἀφήσετε] F. τοῦτον ἀφήσετε. WOLF. Quo nihil inscitius. Τότε, sc. *Temp demum, ἐπὶ ταῖς εὐθύναις.* De quibus præjudicium fieri minime oportet. Certe, mi Wolfi, non opus erat hæc sollicitare. TAYLOR.

Καὶ τῶν πολλῶν] Wolfius : *et populi.* Male. nam hic agitur non de populo, sed

de senatu. vult autem Orator, patronos istos non senatus universi, nec maximæ partis senatus, sed suam ipsorum causam agere, qui pauci numero in senatu dominabantur. JURIN.

ιγ'. Σχολαργέα] Alii Χολαργέα, utrumque malum cognomen, sive παρὰ τὴν σχολὴν, sive παρὰ τὴν χολὴν, καὶ τὴν ἀργίαν deducatur. WOLF. Satis imperite. Attici Χολαργεῖς satis noti. Meminit Demosthenes et Πολυηράτου τοῦ Χολαργέως 2 Orat. c. Bæot. p. 1009. 25. ed. Reisk. qui etiam Εὐνικὸν τὸν Χολαργέα semel iterumque nominat in Orat. c. Eubul. p. 1312—20. Aristophanes in Acharn. v. 855. Λυσιστρατός Χολαργέων ὄνειδος. BERGLER. Cf. Meurs. de pop. Attic. p. 147.

σθαι, ἄτοπον δὴ πού νῦν λέγειν ὑπὲρ τῆς τὰ βέλτιστα οὐχὶ
πειδομένης αὐτῷ βουλῆς· εἰ δὲ σιωπᾶν, πῶς οὐκ ἀδικεῖ,
εἰ παρὸν ἐξαμαρτάνειν μέλλοντας ἀποτρέπειν, τοῦτο μὲν
οὐκ ἐποίει, νῦν δὲ λέγειν τολμᾶ, ὡς ¹ οὐ δεῖ τοὺς τοσαῦτα
κακὰ εἰργασμένους στεφανῶσαι;

ιδ'. ² Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν οὐδ' ἐκείνων ἀφέξεσθαι τῶν
λόγων, ὅτι ταῦτα πάντα αὐτῷ διὰ τὰς εἰσπράξεις γέγονεν,
ἃς ὑπὲρ ὑμῶν ὀλίγους εἰσπράξει φήσει, πολλὰ χρήματα
ἀναιδῶς οὐ τιθέντας· καὶ κατηγορήσει τούτων ³ πρᾶγμα ῥά-
διον, οἶμαι, διαπραξάμενος, τῶν μὴ τιθέντων τὰς εἰσφοράς,
καὶ φήσει πᾶσαν ἀδειαν ἔσεσθαι τοῦ μὴ τιθέναι τὰς εἰσ-
φορὰς, εἰ καταψηφιῆσθε αὐτοῦ. ὑμεῖς δ', ὡς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, πρῶτον μὲν ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι οὐ περὶ τούτων
δικάσειν ὀμωμόκατε, ἀλλ' εἰ κατὰ τοὺς νόμους τὸ ψήφισμα
εἶπεν. εἴθ' ὅτι πάνδεινόν ἐστι, κατηγορίαν ποιούμενον, ὡς
ἀδικουσί τινες τὴν πόλιν, αὐτὸν ἀξιῶν, ὧν ἀδικεῖ, μει-
ζόνων ὄντων, μὴ δοῦναι δίκην. πολὺ γὰρ δὴ πού μείζον ἐστ'
ἀδίκημα γράφειν παρὰ τοὺς νόμους, ἢ τὴν εἰσφορὰν μὴ δεῖ-
ναι. ὅτι τοίνυν, οὐδ' εἰ φανερῶς ἐμελλεν, ἀλόγτος τούτου, μη-
δεὶς εἰσοίσειν, μηδ' ἐβελήσειν εἰσπράττειν, οὐδ' οὕτως ἀπο-
ψηφιστέον, ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ὑμῖν παρὰ τὰς εἰσφορὰς
τὰς ἀπὸ Ναυσινίου παρίσως τάλαντα τριακόσια, ἢ μικρῶ
πλείω, ⁴ ἐλλείμματα τέτταρα καὶ δέκα ἐστὶ τάλαντα. ὧν 607
ἑπτὰ οὗτος εἰσέπραξεν. ἐγὼ δὲ τίθημι ἅπαντα. ἐπὶ μὲν δὴ
τοὺς ἐκόντας τιθέντας, οὐ δεῖσθε Ἀνδροτίωνος· ἐπὶ δὲ τοὺς
ἐλλείποντας. ἔστι τοίνυν ὑμῖν νυνὶ σκεπτέον, εἰ τοσούτου
τιμᾶσθε τὴν πολιτείαν, καὶ τοὺς κειμένους νόμους, καὶ τὸ
εὐορκεῖν. εἰ γὰρ ἀποψηφιῆσθε τούτου, φανερῶς οὕτω παρὰ
τοὺς νόμους εἰρηκότος, δόξετε πᾶσι τὰ χρήματα ταῦτα ἀντι-

¹ Deest οὐ. ² οἶμαι ³ (πρᾶγμα ῥάδιον, οἶμαι), [διαπραξάμενος], ⁴ ἐλλείμματα

Ἦς οὐ δεῖ] Negationem tollendam esse quis non videt? F. ὡς ἄρα δεῖ. WOLF. Delet Bodl. TAYLOR. Plane delendum istud οὐ. JURIN.

ιδ'. Αὐτὸν] Nempe, Androtionem. AUGER.

Ποιούμενον] Τὸ ποιούμενος Editt. Ald. et Wolfii emendavi ex Editt. cæteris et MStis. TAYLOR.

Εἰσφορὰς τὰς ἀπὸ Ναυσινίου] S. ἀρχον-
τος γεγενημένας. WOLF. Tributis Nausinico

pratore imperatis. Potius e tributis, quæ ab istius Pratura usque ad res gestas Androtionis debebantur. Quod si infra census istius Populi esse videbitur, ne nos in tributis XXV. circiter annorum nimum parci videamur, legendum est ἐπὶ Ναυσινίου, Nausinico Pratore. Landus tamen: Exactiones, quæ erant post Nausinicum. TAYLOR.

Παρίσως] Παρ' ἴσως malit Wolfius. IDEM.

τῶν νόμων καὶ τῆς εὐορκίας ἡρῆσθαι· ἀ, οὐδ' ἂν εἰ παρ' ἑαυτοῦ δοίη τις ὑμῖν, λαβεῖν ἄξιον, μήτι γε ¹ ἐφ' ἑτέρους εἰσπράττειν. ὡςδ' ὅταν ταῦτα λέγη, μέμνησθε τῶν ὀρκων, καὶ τὴν γραφὴν ἐνθυμεῖσθε, ὅτι νῦν οὐ περὶ πράξεως εἰσφορῶν ἐστίν, ἀλλ' εἰ δεῖ κυρίους εἶναι τοὺς νόμους.

ιέ. Καὶ περὶ μὲν τούτων, ὃν τρόπον ὑμᾶς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τοῦ νόμου, παρακρούεσθαι ζητήσεται, καὶ ἂ πρὸς ταῦτα ὑμᾶς μνημονεύοντας μὴ ἐπιτρέπειν προσήκει, πολλά λέγειν ἔχων ἔτι, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ εἶναι νομίζων, ἑάσω· βούλομαι δὲ καὶ τὰ πολιτεύματα ἐξετάσαι τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ τούτου, δι' ὧν οὐδὲν ἐσθ' ὃ, τι τῶν δεινοτάτων ² ἐλλείπων φανήσεται. καὶ γὰρ ἀναιδῆ, καὶ θρασὺν, καὶ κλέπτῃν, καὶ ὑπερήφανον, καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ ἐν δημοκρατία πολιτεύεσθαι ἐπιτήδειον ὄντ' αὐτὸν ἐπιδείξω. καὶ πρῶτον μὲν ἐφ' ᾧ μέγιστον φρονεῖ, τὴν τῶν χρημάτων εἰσπραξιν ἐξετάσομεν αὐτοῦ· μὴ τῇ τούτου προσέχοντες ἀλαζονεῖα τὸν νοῦν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οἷον γέγονε τῇ ἀληθείᾳ σκοποῦντες. οὗτος Εὐκτῆμονα φήσας τὰς ὑμετέρας ἔχειν εἰσφορὰς, καὶ τοῦτο ἐξελέγξειν, ἢ παρ' ἑαυτοῦ καταδή-
 608 σειν ὑποσχόμενος, καταλύσας ψηφίσματι κληρωτὴν ἀρχὴν, ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ ἐπὶ τὴν εἰσπραξιν παρεῖδου. ³ Δημηγορίαν δ' ἐπὶ τούτοις ποιούμενος, ὡς ἔστι τριῶν αἴρεσις ὑμῖν, ἢ τὰ πομπεῖα κατακόπτειν, ἢ πάλιν εἰσφέρειν, ἢ τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν, αἰρουμένων εἰκότως ὑμῶν, τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν, ταῖς ὑποσχέσεσι κατέχων, καὶ διὰ τὸν καιρὸν ὃς ἦν τότε ἔχων ἐξουσίαν, τοῖς μὲν κειμένοις νόμοις περὶ τούτων οὐκ ᾤετο δεῖν χρῆσθαι, οὐδ', εἰ

¹ γε ἐφ' ᾧ ἑτέρους² ἐλλειπῶν³ δημηγορίας

παρ' ἑαυτοῦ] Thom. Magister ait dativum esse proprium huic prepositioni cum ἐμφύχοις, accusativum cum ἀφύχοις. Sed vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. I. p. 501.

Ἐφ'] Puto legendum ἐφ' ᾧ, vel ἐπὶ τῶ. JURIN.

Πράξεως] Ἀντὶ τοῦ, εἰσπράξεως. Ut in Nicole Isocratis: ταῖς δὲ πράξεσιν ἀκριβῶς. WOLF. Legendum videtur, ut ubique alias, περὶ τῆς εἰσπράξεως. JURIN.

ιέ. Ἀλαζονεῖα] Arrogantia, Wolfius. Potius: Jactantia. IDEM.

Καταλύσας ψηφίσματι κληρωτῆς ἀρχῆς]

In exordio dixit: οὗτος μὲν γε εἰς χρήματα, καὶ τὸ παρ' ὑμῶν ἀδικῶς ἐκπεσεῖν, ἐπιβουλεύθη. WOLF.

Δημηγορίαν δ' ἐπὶ τούτοις ποιούμενος] Et concione post habita. Potius: Et concione super hac re habita. JURIN.

᾽Οσπν] Legendum ὅς ἦν, ut est in Timocratea, ubi hæc eadem ad verbum repetuntur. WOLF. ᾽Οσπν Editi. ὅς ἦν Cod. Aug. Θαυμασίαν marg. Benenati. Unde Wolfius in alio loco arripuit, legitique Θαυμασίαν ὅσπν. Et rursus in alio: διὰ τὸν καιρὸν, ὃς ἦν τότε, θαυμασίαν ἔχων ἐξουσίαν. TAYLOR.

μὴ τούτους ἐνόμιζεν ἰκανοὺς, ἐτέροισι τιθέναι, ψηφίσματα δ' εἶπεν ἐν ὑμῖν δεινὰ καὶ παράνομα, δι' ὧν ἡργολάβει, καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων κέκλοφε, τοὺς ἔνδεκα γραφίας ἀκολουθεῖν μεθ' ἑαυτοῦ. εἶτ' ἔχων τούτους, ἦγεν ἐπὶ ταῖς τῶν πολιτῶν οἰκίας, καὶ τὸν μὲν Εὐκτῆμονα, ὃν εἰσπράττειν, ἢ καταθήσειν αὐτὸς ἔφη ταῖς εἰσφορὰς, οὐδὲν εἶχεν ἐλέγχειν περὶ τούτων, ὑμᾶς δ' εἰσέπραττεν, ὡς περ οὐ διὰ τὴν Εὐκτῆμονος ἔχθραν ἐπὶ ταῦτα ἐλθῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ὑμετέραν. καὶ μηδεὶς ὑπολαμβάνετω με λέγειν, ὡς οὐκ ἔχρην εἰσπράττειν τοὺς ὀφείλοντας· χρῆν γὰρ· ἀλλὰ πῶς; ὡς ὁ νόμος κελεύει, τῶν ἄλλων ἕνεκα. τοῦτο γὰρ ἐστὶ δημοτικόν. οὐ γὰρ τοσοῦτον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτων χρημάτων τοῦτον τὸν τρόπον εἰσπραχθέντων ὠφέλησθε, ὅσον ἐζημίωσθε, τοιούτων ἐθῶν εἰς τὴν πολιτείαν εἰσαγομένων. εἰ γὰρ¹ ἐθέλητε ἐξετάσαι, τίνος ἕνεκα μᾶλλον ἂν τις ἔλοιτο ἐν δημοκρατίᾳ ζῆν, ἢ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τοῦτ' ἂν εὗροίτε προχειρότατον, ὅτι πάντα πρᾶτερά ἐστιν ἐν δημοκρατίᾳ. ὅτι μὲν τοίνυν τῆς ὅπου βούλεσθε ὀλιγαρχίας οὗτος ἀσελγέστερος 609 γέγονε, παραλείψω· ἀλλὰ παρ' ὑμῖν, πότε, πώποτε δεινότατα ἐν τῇ πόλει γέγονεν; ἐπὶ τῶν τριάκοντα πάντες ἂν εἶποιτε. τότε τοίνυν, ὡς ἐστὶν ἀκούειν, οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις ἀπεσπερεῖτο τοῦ σωθῆναι, ὃς ἑαυτὸν οἴκοι κρύψειεν· ἀλλὰ τοῦτο κατηγοροῦμεν τῶν τριάκοντα, ὅτι τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀδίκως ἀπήγον. οὗτοσὶ τοίνυν τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποίησατο ἐκείνων τῆς² αὐτοῦ βδελυρίας, ὥστε ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενος τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἐκάστῳ δεσμωτήριον κατίστη, τοὺς ἔνδεκα ἄγων ἐπὶ ταῖς οἰκίας.

¹ ἐθέλοιτε² αὐτοῦ¹ ἔχων τούτους, ἦγεν] S. αὐτούς. WOLF.

τῶν ἄλλων ἕνεκα] Ulpianus exponit: ἤτοι τῶν ἀδυνάτων καὶ πενίτων. Ut legisse videatur τῶν ἀπόρων ἕνεκα, propter inopes. Sed nec ista lectio mihi satisfacit. Exigebantur enim Reip. causa tributa etiam a pauperibus. Landus: nempe ut lex jubet, aliorum causa, non propter alicujus inimicitias. Videtur habuisse additamentum, οὐ κατ' ἔχθραν τινός. Quod nostri Codd. non habent. WOLF. Haec ego, si liceat, hunc in modum transposuerim: χρῆν γὰρ τῶν ἄλλων ἕνεκα. ἀλλὰ πῶς; ὡς ὁ

νόμος κελεύει. τοῦτο γὰρ ἐστὶ δημοτικόν. JURIN. Versio Italica: Ma come? Come la legge comanda, havendo cura de gli altri, percioche questo e cosa popolare. TAYLOR.

² Ἀσελγέστερος] Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VI. p. 464.

Πότε] Deest in Reg. a. TAYLOR. Ego malim, τὸ πώποτε, quam τὸ πότε, praetermitti. WOLF. Recte. TAYLOR.

Τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποίησατο κ. τ. λ.] Τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τῇ αὐτοῦ βδελυρίᾳ τὴν ἐκείνων. WOLF.

15'. Καί τοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί οἴεσθε, ὅπoταν ἄνθρωπος, πένης ἢ καὶ πλούσιος, ¹ πολλὰ ἀνηλωκῶς, καὶ τινα ἴσως τρόπον εἰκότως οὐκ εὐπορῶν ἀργυρίου, ἢ τέγος ὡς τοὺς γείτονας ὑπερβαῖνοι, ἢ ὑποδύοιτο ὑπὸ κλίνην, ὑπὲρ τοῦ μῆ, τὸ σῶμα ἀλοῦς, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐλκεσθαι, ἢ ἄλλα ἀσχημονοίῃ, ἀ δούλων οὐκ ἐλευθέρων ἐστὶν ἔργα, καὶ ταῦθ' ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ὄρωτο ποιῶν, ἢν ὡς ἐλεύθερος ἐγυήσατο, καὶ τῆς πόλεως πολίτης· ὁ δὲ τούτων αἴτιος Ἀνδροτίων εἶη, ὃν οὐδ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ δίκην λαμβάνειν εἰ τὰ πεπραγμένα καὶ βεβιωμένα, μὴ τι γε ὑπὲρ τῆς πόλεως; ² καὶ τοι εἴ τις ἔροιτο αὐτὸν, τὰς εἰσφοράς, πότερον τὰ κτήματα, ἢ τὰ σώματα ὀφείλει; τὰ κτήματα φήσειεν ἂν, εἴπερ ἀληθῆ λέγειν βούλοιο. ἀπὸ γὰρ τούτων εἰσφέρομεν. τίνος οὖν ἕνεκα ἀφείς τὸ τὰ χωρία δημεύειν, καὶ τὰς οἰκίας, καὶ ταῦτ' ἀπογράφειν, ἔδεις, καὶ ὕβριζες πολίτας ³ ἀνθρώπους, καὶ τοὺς τάλαιπῶρους ⁴ μετοίκους; οἷς ὕβριστικώτερον, ἢ τοῖς οἰκέταις τοῖς ⁵ αὐτοῦ κέχρηται. καὶ μὴν εἰ ⁶ θέλητε σκέψασθαι τί δούλον, ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει, τοῦτο μέγιστον ἂν εὔροιτε· ὅτι τοῖς μὲν δούλοις, τὸ σῶμα τῶν ἀδικημάτων ἀπάντων ὑπεύθυνόν ἐστι, τοῖς δὲ ἐλευθέροις, καὶν τὰ μέγιστα τύχωσιν ἀδικοῦντες, τοῦτό γ' ἔνεστι σῶσαι. εἰς χρήματα γὰρ ⁷ τὴν δίκην περὶ τῶν πλείστων παρὰ τούτων προσήκει λαμβάνειν. ὁ δὲ, τούναντίον εἰς τὰ σώματα, ὡς περ ἀνδραπόδοις ἐποίησατο τὰς τιμωρίας, οὕτω δ' αἰσχυρῶς καὶ πλεονεκτικῶς ἔσχε πρὸς ὑμᾶς, ὥστε τὸν μὲν ἑαυτοῦ πατέρα ὤετο δημοσίᾳ δεδέντα ἐπὶ χρήμασιν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, μῆτε ἀποδόντα ταῦτα, μῆτε

¹ πολλὰ δ' ἀνηλωκῶς² καίτοι γε, εἴ³ ἀνθρώπους πολίτας⁴ μετοίκους.⁵ σαυτοῦ κέχρηται⁶ θέλοιτε⁷ Deest articulus.

15'. Ὅπoταν ἄνθρωπος] Distingue ita: ὅπoταν ἄνθρωπος πένης, ἢ καὶ πλούσιος, ἀνηλωκῶς etc. TAYLOR.

Πολλὰ ἀνηλωκῶς] Πολλὰ δ' ἀνηλωκῶς Aug. Recte. Quam particulam si etiam inseras versioni Florentinae, ita erit accommodatissima: quando un pover' huomo, o anco un ricco, ma il quale ha speso aſtai etc. In sequentibus non recte capio istud consentaneum Wolfii. Ita elegantissima Versio Italica: e forse per qualche ragionevel cagione non ha danari. IDEM.

Ἀπογράφει] De proscriptione ædium intelligit Wolfius. Non proscribere, sed describere, Valesius, quem vide ad Harpocr. v. Ἀπογραφῆ. IDEM.

Τί δούλον κ. τ. λ.] Huc, credo, respexit Phrynichus, pag. 174. Edit. postrem. Τίτι διαφέρει τότε καὶ τότε, οὐ χερὸ οὕτω λέγειν κατὰ δοτικὴν πτώσιν, ἀλλὰ τί διαφέρει καθὰ καὶ Δημοσθένους φησί· τί δούλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι διαφέρει. IDEM. Ὡετο δημοσίᾳ] Ὡετο δ' εἶν δημοσίᾳ Editio Morelii, Codd. Ven. Lind. Aug. Ital. Atque ita Interpretes. IDEM.

κριθέντα, ἀποδράναι τῶν δ' ἄλλων πολιτῶν, τὸν μὴ δυνάμενον τὰ ἑαυτοῦ θεῖναι ¹ οἰκοθεν, εἰς δεσμωτήριον ἔλκεσθαι. εἴτ' ἐπὶ τούτοις ὡς ὀτιοῦν ἐξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν, Σινώπην ² προσενεχύραζε, καὶ Φανοστράτην, ἀνδρώπους πόρνας, οὐ μὲν τοι γε ὀφειλούσας εἰσφοράς. ³ καὶ τοι εἴ τιςιν ἄρα δοκοῦσιν ἐπιτήδεια ἐκεῖναι παθεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα γε οὐκ ἐπιτήδειον γίνεσθαι, τηλικούτον τινας φρονεῖν διὰ καιρὸν, ὥστε βαδίζειν ἐπ' οἰκίας, καὶ σκευὴ φέρειν, μηδὲν ὀφειλόντων ἀνθρώπων. πολλὰ γὰρ ἂν τις ἴδοι πολλοὺς ἐπιτηδείους ὄντας πᾶσχειν, καὶ πεπονθέναι, ἀλλ' οὐ ταῦτα λέγουσιν οἱ νόμοι, οὐδὲ τὰ τῆς πολιτείας ἔθη, ἀ' φυλακτέον ὑμῖν· ἀλλ' ἔνεστιν ἔλεος, συγγνώμη, πάνθ' ὅσα προσήκει τοῖς ἐλευθέροις, ὧν οὗτος ἀπάντων εἰκότως οὐ μετέχει τῆ φύσει, οὐδὲ τῆ παιδείᾳ. πολλὰ γὰρ ὑβρίζται καὶ προσηπυλάκισται, συνὼν οὐκ ἀγαπῶσιν αὐτὸν ἀνθρώποις, ἀλλὰ

611

δοῦναι μισθὸν δυναμένοισι. ὧν προσῆκέ σοι τὴν ὄργην, οὐκ εἰς τῶν πολιτῶν τὸν τυχόντα ἀφιέναι, οὐδ' εἰς τὰς ὁμοτέχνους σοι πόρνας, ἀλλ' εἰς τὸν τοῦτον τὸν τρόπον θρέψαντά σε πατέρα.

ιζ'. Ταῦτα τοίνυν ὡς μὲν οὐ δεινὰ καὶ παρὰ πάντας τοὺς νόμους, οὐχ ἔξει λέγειν οὗτος, οὕτω δ' ἐστὶν ἀναιδής,

¹, οἰκοθεν εἰς τὸ δεσμ.

² προσενεχύραζε

³ καίτοι γε εἴ

Θεῖναι οἰκοθεν] Laborat a malo puncto. Lege θεῖναι, οἰκοθεν εἰς δεσμωτήριον ἔλκεσθαι. IDEM.

Εἴτ' ἐπὶ τούτοις, ὡς ὀτιοῦν ἐξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν] Deinde tanquam quidvis ei liceret facere, Sinopen et Phanostraten mulierculus quidem prostantes pignoratur, sed quæ nullam collationem deberent. ἐνεχυράσαι et ἐνεχυράσασθαι non modo ἐνεχυρα λαβεῖν significat, hoc est, pignora capere, quod praetor jubere solet, sed etiam υποθεῖναι τι, id est, pignori opponere. Quod autem dixit, ὡς ὀτιοῦν ἐξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν, tanquam sibi ipsi quicquid libet, liceat: ἑαυτῷ pro αὐτῷ positum est, id quod apud alios etiam scriptores reperitur: quemadmodum e diverso relativum pro reciproco. Utriusque exempla vide in Comment. Bud. Ex edit. HERVAG.

Προσενεχύραζε] Manus injecit, Wolfius. Immo pignora cepit. Ego pene videre videor, quid bonum Wolfium in fraudem induxerit. In Bodl. in marg. Lutet. et MSto Obsop. προσενεχύραζε cum au-

gmento. Budæus verit: pignora cepit pro collatione. Quod verum esse arbitror. De his meretricibus nonnulla habet Athen. l. 13. TAYLOR.

Τὸ πρᾶγμα γε οὐκ ἐπιτήδειον γίνεσθαι, τηλικούτον τινας φρονεῖν] Τὸ πρᾶγμα. τὸ τί; τινας φρονεῖν τηλικούτον, ὥστε, καὶ τὰ λοιπὰ, οὐκ ἔστιν ἐπιτήδειον γίνεσθαι. WOLF.

Ἐν οὗτος ἀπάντων] Landus: Quorum ipse omnium, quæ fiunt in Rep. natura et disciplina merito expertus est. Fortasse legit τῶν ἐν τῇ πόλει γιγνομένων. Quod nostri Codices non habent. IDEM.

ιζ'. Οὕτω δ' ἐστὶν ἀναιδής, ὥστ' ἐν τῷ δήμῳ προαγῶνας ἀεὶ κατασκευάζων ἑαυτῷ τῆσδε τῆς γραφῆς] Id est, hujus certaminis prolusiones sibi prastruens ad populum. Apud Græcos προαγῶνες præludia pugna dicebantur, ut excursions ad prælium lacesendum. προαγῶνες etiam vocabantur orationes vel altercationes quæ habebantur apud Thesmothetas, quæ erant præjudicia ad causas. Thesmothetarum enim erat, iudicia constituere et actionem dare, id

ὡςτ' ἐν τῷ δήμῳ ¹ προαγῶνας αἰὲ κατασκευάζων ἑαυτῷ
 τῆσδε τῆς γραφῆς, ἐτόλμα λέγειν, ὡς ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ δι'
 ὑμᾶς ἔχθρους ἐφ' ἑαυτὸν εἴλικυκε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις
 ἐστὶ κινδύνοις. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλομαι
 δεῖξαι τοῦτον οὔτε πεπονητότα οὐδ' ὀτιοῦν κακὸν, οὔτε μέλ-
 λοντα πάσχειν οὐδὲν, δι' ὧν ὑπὲρ ὑμῶν ἔπραξε· διὰ μὲν τοι
 τὴν αὐτοῦ βδελυρίαν καὶ θεοῖς ἔχθρὰν αἰσχροκερδεῖαν,
 πεπονητότα μὲν μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας οὐδὲν, πεισόμενον
 δέ, ἂν τὰ δίκαια ποιῆτε ὑμεῖς. σκέψασθε γὰρ ὡδί· τί
 ποθ' ὑμῖν οὗτος ὑπέσχετο, καὶ τί ποιεῖν αὐτὸν ἐχειροτονή-
 σατε ὑμεῖς; χρήματα εἰσπράττειν. ἄλλο δὲ πρὸς τούτω
 τί ποιεῖν; οὐδέν. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον ὑπομνήσω τὴν
 εἰσπραξίν ὑμᾶς. οὗτος εἰσέπραξε Λεπτίνην τὸν ἐκ Κοίλης,
 τέτταρας καὶ τριάκοντα δραχμᾶς, καὶ Θεόξενον τὸν Ἀλω-
 πεκῆθεν δραχμᾶς ἑβδομήκοντα, καὶ μικρὸν τι πρὸς, καὶ
 τὸν Εὐφήμου ² Καλλιστράτην, καὶ τὸν Τελεστοῦ νεανίσκον·
 οὐκ ἔχω γὰρ τὸννομα εἰπεῖν· σχεδὸν δὲ πάντας οὓς εἰσέ-
 πραξεν, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστον λέγω, οὐκ οἶδα εἰ τινα ὑπὲρ
 μῶν ὀφείλοντα. πότερ' οὖν οἴεσθε τούτων ἕκαστον μισεῖν
 612 καὶ πολεμεῖν αὐτῷ διὰ τὴν εἰσφορὰν ταύτην, ἢ τὸν μὲν αὐ-
 τῶν, ὅτι πάντων ἀκούοντων ὑμῶν ἐν τῷ δήμῳ, δούλον ἔφη
 καὶ ἐκ δούλων εἶναι, καὶ προσήκειν αὐτῷ τὸ ἕκτον μέρος
 εἰσφέρειν μετὰ τῶν μετοίκων· ³ τῷ δ', ὅτι παῖδας ἐκ πόρνης
 εἶναι· τοῦ δέ, τὸν πατέρα ἡταιρηκέειν· τοῦ δέ, τὴν μητέρα
 πεπορνεῦσθαι· τὸν δέ, ⁴ ἀπογράφειν ὅσα ὑφείλετο ἐξαρχῆς·

¹ προαγῶνας

² Καλλικράτην

³ *τῷ δὲ παῖδας

⁴ *ἀπογράφειν ὁ ὕ. ἐξ ἀρχῆς· τὸν δὲ τὸ δεῖνα, τὸν δέ, ἡμοῦ

est, τὸ εἰσάγειν τὰς δίκας, ut tradit Inter-
 pres Demosth. ἐν τῷ πρὸς Λεπτίνην. Plu-
 tarch. in Pomp. ἐγένοντο δὲ αὐτῷ τῆς δίκης
 προαγῶνες οὐκ ὀλίγοι πρὸς τὸν κατήγορον. Ex
 Annotat. posterioribus in Pandect. ubi
 plura. Ex edit. HERVAG.

Καλλιστράτην] Potius, cum Reg. ε. et
 Ital. Καλλικράτην. Nam id alterum est
 mulierculae nomen. Deinde, Τελεστοῦ vi-
 detur a Τελεστῆς fluere, et Telestae, non
 Telesti reddi debet: Sed haec leviora, non
 tamen negligenda. TAYLOR.

[ὑπὲρ μῶν ὀφείλοντα] An ultra minam
 ab ullo exegerit, Wolfius. Minus accurate.
 Non dicitur, quantum ille exegerit, sed
 quid illorum unusquisque debuerit. quae

tametsi eodem recidunt, non tamen erat
 Interpreti necesse a scriptura aberrare.
 non sù se ci è alcuno, che più d' una mina
 dovesse. Italus. IDEM.

τῷ δ', ὅτι παῖδας] Legendum videtur,
 τῷ δ' αὐτοῦ παῖδας. JURIN. τῷ δ', sub.
 ἔφη, hic, ut patet, mutatur orationis forma,
 neque haec coherent cum praecedentibus,
 quod apud oratores vulgo fit. AUGER.

τὸν δὲ ἀπογράφειν, ἕσα ὑφείλετο ἐξαρχῆς]
 Forte ἐκ τῆς ἀρχῆς, ut objiciat crimen
 peculatus, κλοπὴν δημοσίων χρημάτων.
 Quod si displicet, repone: quia ab initio
 surripuerit. Sed unde? Id enim non ad-
 ditur. WOLF. Italus: et a quell' altro
 che dia una nota di cio che hu in magi-

τὸν δὲ, τόδ' εἶναι, τὸν δὲ, ὁμοῦ ῥητὰ καὶ ἄρρητα κακὰ ἐξῆς¹ ἅπαντας; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶδ' ὅτι πάντες εἰς οὓς ἐπαρῶνησεν οὗτος, τὴν μὲν εἰσφορὰν ἕκαστος, ἀναγκαῖον ἀνάλωμα ὑπελάμβανεν εἶναι· τοιαῦτα δ' ἀτιμασθεῖς καὶ προπηλακισθεῖς, χαλεπῶς ἐνόηχε. ² κἀκεῖνο οἶδα, ὅτι χρήματα εἰσπράττειν τοῦτον ἐχειροτονήσατε ὑμεῖς, οὐχὶ τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν, καὶ προσφέρειν ἕκαστῳ. εἴτε γὰρ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐ σοὶ ῥητέαι, — πολλὰ γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οὐχ ὡς βούλεται πρᾶττει —, εἴτε μὴ προσηκούσας κατεσκεύαζες, πῶς οὐχ ὀτιοῦν ἂν πάδοις δικαίως;

ἦ. Ἐτι τοίνυν ἐκ ³ τοῦδε ἀκριβέστερον γνώσεσθε, ὅτι μισεῖ τοῦτον ἕκαστος οὐ διὰ τὴν εἰσπραξίν, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ὑβρίσθη καὶ ἐπαρῶνήθη. Σάτυρος γὰρ ὁ τῶν νεωρίων ἐπιμελητής, οὐχ ἑπτὰ ⁴ τάλαντα εἰσέπραξεν ὑμῖν, ἀλλὰ τέτταρα καὶ τριάκοντα, τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους, ἐξ ὧν παρέθηκε τὰ σκευὴ ταῖς ⁵ ἐκπλευσάσαις ναυσί. καὶ οὐτ' ἐκεῖνος διὰ ταῦτα οὐδένα ἐχθρὸν ἑαυτῷ φησὶν εἶναι, οὔτε τῶν εἰσπραχθέντων οὐδεὶς ἐκείνῳ ⁶ πολεμεῖ. ὁ μὲν γὰρ τὸ προστεταγμένον, οἶμαι, διεπράττετο· σὺ δὲ τῇ σαυτοῦ προπετεῖα καὶ θρασυτήτι λαβὼν ἐξουσίαν, πολλὰ ⁷ ἀναλωκότας εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους, καὶ σοῦ βελτίους καὶ 613 ἐκ βελτιόνων, ψευδέσι καὶ χαλεποῖς ὀνειδέσιν ἄου δεῖν περιβάλλειν. εἴτα ταῦθ' οὗτοι πεισθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν σε ποιεῖν, καὶ ⁸ τὰ τῆς σῆς ἀναισχυντίας καὶ πονηρίας ἔργα ἐφ' ἑαυτοὺς ⁹ ἀναδέξονται; ἀλλὰ μισεῖν δικαιοτέρον διὰ

¹ ἅπαντας.² κἀκεῖνο δὲ οἶδα.³ τῶνδε.⁴ τάλαντα μόνον εἰσέπραξ.⁵ ἐκπλευσάσαις.⁶ πολεμεῖ. εἰκότως. ὁ.⁷ ἀνηλωκότας.⁸ Deest articulus.⁹ ἀναδέξονται.

strato rubbato. TAYLOR.

Ἀπογράφειν] Recensere Wolfius. Potius: rescribere, avario acceptum ferre. JURIN. L. ἀπογράφειν, alium vero dicebat, in tabulas se relaturum quanta surriperit ab initio. AUGER.

Τὸν δὲ, τόδ' εἶναι] Τὸν δὲ τὸ δεῖνα Aug. Wolfio non comprobante. TAYLOR. In alium vero quid vis dicebat. Deinde τὸν δὲ . . . plura puncta, quia est suspensio et reticentia. AUGER.

Τὸν δὲ] Pro τοῦτον δὲ. Est ἀποσιώπησις, cui subjicit generalem clausulam. Mox [v. 5.] κἀκεῖνο δ' οἶδα. WOLF. Hoc potestrem certe praeter rem; quanquam ita Cod. Aug. TAYLOR.

κατεσκεύαζες] Lege ei de μη προσηκούσας κατεχλεύαζες, falsa opprobria obiectisti. Locum similem emendavi in Midiana §. λή. IDEM.

ἦ. Ἐξ ὧν] S. τάλαντων. WOLF. Aug. ἀφ' ὧν, et mox v. 16. pro ἐκπλευσάσαις, ἐκπλευσοῦσαις. Utrumque melius. Vel forsan ἐκπλευσοῦσαις. Italica Versio: de' quali le navi; ch' uscirono fuori, fornì de masseritie. TAYLOR.

ὀνειδέσιν — περιβάλλειν] Vid. §. ια.

οὗτοι] Nempe, Judices. AUGER.

Πεισθῶσιν] Lege etiam [v. ult.] ἀναδέξονται subjunctivo per ω. WOLF. Aliter marg. Benenati, ubi priore loco πεισθῶσονται. TAYLOR.

ταῦτά σε ὀφείλουσιν, ἢ σώζειν. τὸν γὰρ ὑπὲρ ¹ πόλεως πράττοντά τι δεῖ τὸ τῆς πόλεως ἦθος μιμεῖσθαι, καὶ σώζειν ὑμῖν τοὺς τοιούτους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει, καὶ μισεῖν τοὺς οἷός περ οὗτος. ὡς ἐκεῖνό γε εἰδῶσι μὲν ἴσως, ὅμως δὲ ἐγὼ ὁπαίους τινὰς ἂν φαίνησθε ἀγαπῶντες, καὶ σώζοντες, τούτοις ὅμοιοι δοῦναι εἶναι.

ΙΖ'. Ὅτι τοίνυν ὅλως, οὐδὲ τὴν εἰσπραξίν αὐτὴν ὑπὲρ ὑμῶν πεποιήται, καὶ τοῦτο αὐτίκα δὴ μάλα δῆλον ὑμῖν ποιήσω. εἰ γὰρ τις ἔροιτο αὐτὸν, πότεροι αὐτῷ δοκοῦσιν ἀδικεῖν μάλλον τὴν πόλιν, οἱ γεωργοῦντες, καὶ φειδόμενοι, διὰ παιδοτροφίας δὲ καὶ οἰκεῖα ἀναλώματα, καὶ λειτουργίας ἑτέρας, ἔλλελοιπότες τὰς εἰσφοράς· ἢ οἱ τὰ τῶν ἐβελησάντων εἰσενεγκεῖν χρήματα, καὶ τὰ παρὰ τῶν συμμάχων κλέπτοντες καὶ ² ἀπολλύντες· οὐκ ἂν εἰς τοῦτο τόλμης ³ δῆπου, καίπερ ὦν ἀναιδῆς, ἔλθοι, ὥστε φῆσαι τοὺς τὰ ἑαυτῶν μὴ εἰσφέροντας μάλλον ἀδικεῖν, ἢ τοὺς τὰ κοινὰ ὑφαιρουμένους. τίνος οὖν ἔνεκα, ὧ βδελυρῆ, ἐτῶν ὄντων πλειόνων ἢ τριάκοντα, ἀφ' οὗ σὺ πολιτεύῃ, καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλῶν μὲν στρατηγῶν ἠδίκηκότων τὴν πόλιν, πολλῶν δὲ ῥητόρων, οἱ παρὰ ταυτοισὶ κέκρινται· ὦν οἱ μὲν τεθναῶσιν ἐφ' οἷς ἠδίκουν, οἱ δ' ⁴ ἀποχωρήσαντες φεύγουσιν· οὐδεὶς πώποτε ἐξητάσθης κατηγορος, οὐδ' ἀγανακτῶν ὠφθῆς ὑπὲρ ὧν ἡ πόλις πάσχει, οὕτως ὦν θρασυὺς καὶ λέγειν δεινός, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐφάνης κηδεμῶν ⁵ ὦν, οὗ σε πολλοὺς ἔδει κακῶς ποιῆσαι; βούλεσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τούτων αἴτιον ἐγὼ ὑμῖν εἶπω; ὅτι τούτων μὲν μετέχουσιν ὦν ἀδικοῦσιν ὑμᾶς τινές, ἀπὸ δὲ τῶν εἰσπραττομένων ὑφαιρουῦνται, δι' ἀπληστίαν δὲ τρόπων, διχόθεν καρ-

¹ τῆς πόλεως² ἀπολλύντες;³ δῆπου τόλμης⁴ ὑποχωρήσαντες φ., ο. πώποτε τούτων ἐξητάσθης⁵ ὦν] ἡμῶν

Ἦς ἐκεῖνο] Totum hunc locum laudat Stobaeus Serm. XLI. ubi melius distinguitur — οἷός περ οὗτος· ὡς (ἐκεῖνό γε εἰδῶσι μὲν ἴσως, ὅμως δὲ ἐγὼ) ὁπαίους τινὰς ἂν, et quae sequuntur. Odio habendi, qui isti homini similes fuerint: siquidem (quod forte scientibus vobis, dicam tamen) qualescunque amare et servare videbimini, talibus esse similes existimabimini. IDEM.

19'. Τῶν ἐβελησάντων] Τῶν μὴ ἐβελησάν-

των Lambinus ex conjectura. IDEM.

οὐδεὶς πώποτε] Plenus Aug. et melius, οὐδεὶς πώποτε τούτων, neminem unquam horum accusasti. IDEM.

Ὅτι τούτων μὲν μετέχουσιν κ. τ. λ.] Deest hic nominativus vel verbo μετέχουσιν, vel verbo ἀδικοῦσιν, et vox τούτων plane superflua est. At si ejus vice reponas οὗτοι, omnia expedita sunt. JURIN.

ποῦνται τὴν πόλιν. οὔτε γὰρ ῥᾶον πολλοῖς καὶ τὰ μικρὰ ἀδικοῦσιν ἀπεχθάνεσθαι, ἢ ὀλίγοις ¹ καὶ μεγάλα, οὔτε δημοτικώτερον δήπου τὰ τῶν πολλῶν ἀδικήματα ῥᾶν, ἢ τὰ τῶν ὀλίγων· ἀλλὰ τοῦτ' αἴτιον, ² ὃ ἐγὼ λέγω. τῶν μὲν οἶδεν ἓνα αὐτὸν ὄντα τῶν ἀδικούντων, ὑμᾶς δ' οὐδενὸς ἀξίους ἠγήσατο· διὸ τοῦτον ἐχρήσατο τὸν τρόπον ὑμῖν. εἰ γὰρ ἀνδραπόδων πόλις, ἀλλὰ μὴ τῶν ἀρχεῖν ἐτέρων ἀξιούντων ³ ὡμολογεῖτο εἶναι, οὐκ ἂν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς ὑβρεῖς ἠέσχεσθε τὰς τούτου, αἷς κατὰ τὴν ἀγορὰν ὑβρίζεν, ὁμοῦ μετοίκους, Ἀθηναίους δέων, ἀπάγων, βοῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐπὶ τοῦ βήματος, δούλους καὶ ἐκ δούλων καλῶν, ἑαυτοῦ βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων, ἐρωτῶν, εἰ μάτην τὸ δεσμωτήριον ⁴ ὠκοδομήθη. καταφαίην ἂν ἐγώ γε, εἴγε ὁ πατήρ ὁ σὸς ὥχετο αὐτόθεν αὐταῖς πέδαις ἐξορχησάμενος, Διονυσίων τῇ πομπῇ. ἀλλὰ δὲ ὅσα ὑβρίζειν, οὐδ' ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, τσαῦτα τὸ πλῆθός ἐστιν. ὧν ἀθρόων ἀξίον λαβόντας δίκην τήμερον, παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς ἄλλοις, ἵν' ὣσι μετριώτεροι.

κ'. Ἀλλὰ, νῆ Δία, ταῦτα μὲν τοιοῦτός ἐστιν ἐν οἷς πεπολίτευται, ἀλλὰ δ' ἐστ' ἂ καλῶς διώκηκεν; ἀλλὰ καὶ τᾶλλα οὕτω προσελήλυθεν ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς, ὥστε ἦκη- 615
στα ἐν οἷς ἀκηκοάτε, ἀξίός ἐστι μισεῖσθαι. τί γὰρ βού-

¹ καὶ τὰ μεγάλα² οὐ γὰρ³ ὡμολογεῖτε⁴ ὠκοδομήθη;

Ἀλλὰ τοῦτ' αἴτιον, ὃ ἐγὼ λέγω] Sub. τὸ κερπούσθαι διχόθεν τὴν πόλιν. Est in Editione Feliciani annotatum: ἀλλὰ τοῦναντίον, quod et Obsopæus habet. Sub. ῥᾶόν ἐστιν ἀπεχθάνεσθαι ὀλίγοις etc. Sed recepta lectio videtur melior, si ὅτι addas, hoc modo: ἀλλὰ τοῦτ' αἴτιον, ὃ ἐγὼ λέγω, ὅτι τῶν μὲν οἶδεν ἓνα αὐτὸν ὄντα τῶν ἀδικούντων· ὑμᾶς δὲ etc. Verba τῶν ἀδικούντων videntur e scholio irrepsisse in contextum. τῶν μὲν, Sub. τῶν ὀλίγων καὶ τὰ μεγάλα ἀδικούντων. WOLF. τοῦναντίον, præter Codd. Felician. et Obsop. est etiam lectio Bodl. Lindenb. et Ital. τοῦναντίον οὗ ἐγὼ λέγω Cod. Reg. β. Sed merito eam varietatem damnat Wolfius. Atque ea crisi excepta, quot verba hic protulit, tot fere monstra protulit et portenta. Neque vel in uno commate vidit hujus loci seriem aut argumentationem. Miror sane, cum ejus interpretatio satis recte se habeat. TAYLOR.

τῶν ἀρχεῖν ἐτέρων ἀξιούντων] Reddit Wolfius: eorum, qui aliorum imperio digni habentur. Potius: eorum, qui sese dignos habent aliorum imperio. JURIN.

ὡμολογεῖτο εἶναι] Ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις. WOLF.

Καὶ ἐκ δούλων] Istud καὶ addidi ex optimo Augustano. TAYLOR.

Ἐξορχησάμενος] Προσπαίζων ἅμα, ait Harpocrates, διὰ τὴν τῶν Διονυσίων πομπήν. Annotat Scholiastes, morem fuisse Athenis, dum agerentur Dionysia, incarceratos libere vagari, qua occasione arrepta effugit Androtionis pater. Et credible est, in omnibus pene feriis nexorum vincula soluta fuisse, et plenissimum dari justitium. IDEM. Aufugiens saltando. Ita dictum quia aufugit per Bacchanalia. AUGER.

Ἀθρόων] Ἀθρόων Editi, iis exceptis, qui sunt melioris notæ, Felician. et Manut. Emendaverat etiam Lambinus ad Pari-

λεσθε εἶπω, τὰ πομπεῖα ὡς ἐπεσκευάσε, καὶ τὴν τῶν στεφάνων καθάρσεις, ἢ τὴν τῶν φιαλῶν ποιήσιν τὴν καλήν; ἀλλ' ἐπὶ τούτοις γε, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἀδικῶν ἔτυχε τὴν πόλιν, τρὶς οὐχ ἅπαξ τεθνᾶναι δίκαιος ὧν φανεῖται. καὶ γὰρ ἱεροσυλία, καὶ ἀσεβεία, καὶ κλοπῆ, καὶ πᾶσι τοῖς δεινοτάτοις ἔστ' ἔνοχος. τὰ μὲν οὖν πολλὰ, ὧν λέγων ὑμᾶς ἐφενάκιζε, παραλείψω· φήσας δ' ἀπορῥεῖν τὰ φύλλα τῶν στεφάνων, καὶ σαπρούς εἶναι διὰ τὸν χρόνον, ὡς περ ἰῶν, ἢ ῥόδων ὄντας, ἀλλ' οὐ χρυσοῦ, συγχωνεύειν ἔπεισε. καὶ τ' ἐπὶ μὲν ταῖς εἰσφοραῖς, τὸν δημόσιον παρεῖναι προσέγραψεν, ὡς δὴ δίκαιος ὧν, ὧν ἕκαστος ἀντιγραφεὺς ἐμελλεν ἔσεσθαι τῶν εἰσενεγκόντων· ἐπὶ τοῖς στεφάνοις δὲ οὐς κατέκοπτεν, οὐχὶ προσήγαγε ταῦτ' οὐδὲ δίκαιον τοῦτο, ἀλλ' αὐτὸς ῥήτωρ, χρυσοχόος, ταμίης, ἀντιγραφεὺς γέγονε. καὶ μὴν, εἰ μὲν ἅπαντα ἠξίους ὅσα πράττεις¹ τῇ πόλει σαυτῷ πιστεύειν, οὐκ ἂν ὁμοίως κλέπτῃς ὧν ἐφωρῶ· νῦν δ' ἐπὶ ταῖς εἰσφοραῖς ὁ δίκαιόν ἐσθ' ὀρίσας, μὴ σοὶ πιστεύειν, ἀλλὰ τοῖς² ἑαυτοῦ δούλοις τὴν πόλιν, ὅποτε ἄλλο τι πράττων, καὶ χρήματα κινῶν ἱερά, ὧν ἕνια οὐδ' ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς ἀνετέθη, μὴ προσγραψάμενος τὴν αὐτὴν φυλακὴν, ἦν-

¹ τὴν πόλιν² αὐτῆς

sensum. TAYLOR. Lege ὧν ἀθρόων. Er-ratum puto. JURIN.

κ'. Ἀδικῶν ἔτυχε] Ἠδίκει. WOLF.
καὶ ἀσεβεία] Addidi has duas voces ex optimis exemplaribus. Comparent etiam in oratione Timocratea, p. 755. 11. ed. Reisk. ubi hæc eadem causa tractatur. TAYLOR.

Ἰῶν καὶ ῥόδων] "Sæpissime Rosæ et Violæ junguntur: puto, quia non modo odores, verum etiam colores suavissime temperabantur." D'Orville. Cf. Animadv. in Charit. Aphrod. Lib. III. cap. II. p. 249.

Καὶ τ'] Postea. Potius: Et sane. JURIN.

τὸν δημόσιον] S. οἰκίτην ἢ δούλον. WOLF.
Ὡς δὴ δίκαιος ὧν] Ὡς δὴ δίκαιον ὧν Bodl. ὡς ἂν δίκαιος ὧν Ital. Conturbata sane est oratio, nec quidquam fere Codices jvant. Ex his tamen adeo insinceris verbis hujusmodi videor expiscari sententiam: Ministrum sibi adjungi postulavit, sus esse existimans, adesse personam publicam, quæ recenscret et in acta referret,

quantum unusquisque pependerit. TAYLOR.

Ἐκαστος ἀντιγραφεὺς ἐμελλεν ἔσεσθαι τῶν εἰσενεγκόντων] Unusquisque futurus erat antigraphus eorum quæ in publicum conferebantur. Observatores enim tribunorum arariorum, quos nunc Contrarotulatores dicunt, ἀντιγραφεῖς dicebantur a Græcis, aclaque eorum ἀντίγραφα, quasi conscripta. nos antigrapharios appellare possumus. Cicero custodes appellat in Oratione pro L. agraria contra Rullum, et de re dita suo, et Ulpianus lib. 3. administ. tutorum. Plura in Annotat. in Pandect. prioribus. Ex edit. HERVAG.

τῇ πόλει] Melius cum Bodl. τὴν πόλιν. Quod si placuerit, versionem ad eam normam corriges. TAYLOR.

Ἐφωρῶ] [Ita enim quedam Editiones superiores] Scribe per duo ω ἐφωρῶ. Fit enim non ab ἐφορᾶω, sed a φωρᾶω. ἐφωραάμεν, ἐφωρᾶωμεν. ἐφωρᾶου, ἐφωρῶ. ἐφωραέτο, ἐφωραῖτο. WOLF.

Ἐαυτοῦ] Omnino cum Bodl. Obsop Ital. et Lambino, εαυτῆς. TAYLOR.

περ¹ περὶ τῶν εἰσφορῶν φαίνῃ· οὐκ εὐδῆλον δι' ὃ τοῦτ' ἐποίησας ; ἐγὼ μὲν οἶμαι.

κά. Καὶ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου σκέψασθε, ὡς καλὰ καὶ ζηλωτὰ ἐπιγράμματα τῆς πόλεως ἀνελών, ὡς ἀσεβῆ καὶ δεινὰ ἀντεπιγέγραφεν.² οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἅπαντας ὄρᾶν ὑπὸ τῶν στεφάνων ταῖς χοινικίσι 616 κάτωθεν γεγραμμένα, οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον ἀνδραγαθείας ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης· ἢ οἱ σύμμαχοι ἀριστεῖον τῆ Ἀθηναῖ ἢ κατὰ πόλεις, οἱ δεῖνες τὸν δῆμον, σωθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου· οἷον, Εὐβοεῖς ἐλευθερωθέντες ἐστεφάνωσαν τὸν δῆμον. ἐπεγέγραπτό που πάλιν, Κόνων ἀπὸ τῆς ναυμαχίας τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους. τοιαῦτα γὰρ ἦν τὰ τῶν στεφάνων ἐπιγράμματα. ταῦτα μὲν τοίνυν ἂ ζῆλον πολὺν εἶχε καὶ φιλοτιμίαν ὑμῖν, ἠφάνισται, καθαιρεθέντων τῶν στεφάνων· ἐπὶ ταῖς φιάλαις δέ, αἷς αὐτ' ἐκείνων ἐποίησατο ὑμῖν ὁ πόρνος οὗτος, Ἀνδροτίωνος ἐπιμελουμένου ἐποιήθησαν ἐπιγέγραπται. καὶ οὗ τὸ σῶμα ἠταιρηκότος οὐκ εἴωσιν οἱ νόμοι εἰς τὰ ἱερά εἰσιέναι, τούτου τὸννομα ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπὶ τῶν φιαλῶν γεγραμμένον ἐστίν· ὁμοίον γε — οὐ γάρ ; — τοῦτο τοῖς προτέροις ἐπιγράμμασιν, ἢ φιλοτιμίαν ἴσην ἔχον ὑμῖν. τρία τοίνυν ἐκ τούτου τὰ δεινότερα ἂν τις ἴδοι πεπραγμένα αὐτοῖς. τὴν μὲν γὰρ θεὸν τοὺς στεφάνους σεσυλήκασιν· τῆς πόλεως δὲ τὸν ζῆλον ἠφάνισται τὸν ἐκ τῶν ἔργων, ὧν ὑπομνήματ' ἦσαν, ὄντες οἱ στέφανοι· τοὺς δ' ἀναθέντας δόξαν οὐ μικρὰν ἀφῆρηνται, τὸ δοκεῖν ὧν ἂν εὖ πάθωσιν ἐδέλειν μεμνησθαι. καὶ τοιαῦτα καὶ τσαῦτα κακὰ³ τὸ πλῆθος εἶρ-

¹ ἐπὶ² οἶμαι³ τὸ πλῆθος κακὰ

Δι' ὅ] Ita emendavi ex Editt. Felic. et Lutet. Vulgo erat διό. IDEM.

κά. Καὶ κατὰ παντὸς etc.] Ὡς καλὰ καὶ ζηλωτὰ ἐπιγράμματα κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ἀντὶ τοῦ εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον καλὰ καὶ ζηλωτά. WOLF.

ὄρᾶν] Pro ἑωρακέναι. AUGER.

Ἡ κατὰ πόλεις] Vel nominando civitates. IDEM.

Οὐ γάρ ;] Τὸ οὐ γάρ, vel, οὐκ ἄρα, nisi parenthesi includatur, potest abesse. Sed subjectio est, qua ipse sibi respondet. WOLF. Hic, οὐ γάρ, ut scipius alias, est responsio abrupta oratoris ad interroga-

tum. AUGER.

Πεπραγμένα· αὐτοῖς] Τῷ Ἀνδροτίωνι καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν, ut etiam aurifices completatur, aut collegam ejus, cujus nomen dissimulat, quem Timocratem fuisse con-jicio. WOLF. Nempe Androtioni et Timocrati. AUGER.

ὄντες οἱ στέφανοι] Ἔως ἦσαν. WOLF. Dum existerent. AUGER.

Δόξαν — τὸ δοκεῖν ἐδέλειν μεμνησθαι] Ἐξηγητικῶς. WOLF. Melius hoc sane, quam quod alibi ab eodem notatum vidi, τοῦ δοκεῖν. TAYLOR.

Εἰργασμένοι] Etsi designarunt : Potius :

γασμένοι, εἰς τοῦτο ¹ ἅμα ἀναισθησίας, καὶ τόλμης προε-
ληλύθασιν, ὥστε μέμνηται τούτων, ὡς καλῶς αὐτοῖς διω-
κημένων· ὥσθ' ὁ μὲν οἶεται δι' ἐκεῖνον ὑφ' ὑμῶν σωθήσεται,
ὁ δὲ παρακάθηται, καὶ οὐ καταδύεται τοῖς πεπραγμένοις.
οὕτω δ' οὐ μόνον εἰς χρήματα ἀναιδής, ἀλλὰ καὶ σκαιός
ἔστιν, ὥστε οὐκ οἶδεν ἐκεῖνο, ὅτι στέφανοι μὲν εἰσιν ἀρετῆς
617 σημειῖον, φιάλαι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, πλούτου· καὶ στέφανος
μὲν ἅπας, καὶ μικρὸς ἢ, τὴν ἴσην φιλοτιμίαν ἔχει τῷ
μεγάλῳ, ἐκπώματα δὲ ἢ θυμιατήρια, ἂν μὲν ὑπερβάλλῃ
τῷ πλήθει, πλούτου τινὰ δόξαν προσετρίψατο τοῖς κερτη-
μένοις, εἰ δ' ἐπὶ μικροῖς τις σεμνύνηται, τοσοῦτ' ἀπέχει
τοῦ τιμῆς τινὸς διὰ ταῦτα τυχεῖν, ὥστε ἀπειροκαλος
προσέδοξεν εἶναι.

κβ'. Οὗτος τοίνυν ἀνελὼν τὰ τῆς δόξης κτήματα, τὰ
τοῦ πλούτου πεποίηται μικρὰ, καὶ οὐχ ὑμῶν ἄξια. καὶ
οὐδ' ἐκεῖνο οἶδεν ὅτι πρὸς μὲν χρημάτων κτήσιν, οὐδὲ πώ-
ποτε ὁ δῆμος ἐσπούδασε· πρὸς δὲ δόξης, ὡς οὐδὲ πρὸς ἐν
τῶν ἄλλων. τεκμήριον δὲ χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστα τῶν
Ἑλλήνων ² ποτὲ σχῶν, τὰ πάνθ' ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλω-
σεν· εἰσφέρων δ' ἐκ τῶν ἰδίων, ³ οὐδένα κίνδυνον ὑπὲρ δόξης
ἔξέστη. ἀφ' ὧν κτήματα ἀθάνατα αὐτῷ περίεστι, τὰ μὲν,
τῶν ἔργων ἢ μνήμη, τὰ δὲ, τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐπ' ἐκεί-
νοις ἀνατεθέντων τὸ κάλλος· προθύλαια ταῦτα, ὁ παρ-
θενῶν, στοαὶ, νεώσοικοι· οὐκ ἀμφορίσκοι δύο, οὐδὲ χρυσίδες
τέτταρες ἢ τρεῖς, ἄγουσα ἐκάστη μναῖν, ἄς, ὅταν σοι δοκῇ,
σὺ πάλιν γράφεις καταχωνεύειν. οὐ γὰρ αὐτοὺς δεκατεύ-

1 [ἅμα]

2 ποτ' ἔχων

3 οὐδένα πώποτε κίνδυνον

etsi perpetrarunt. JURIN.

Δι' ἐκεῖνον] Propter istos Wolfius. Quare
ita verteret, nescio. Neque enim memi-
nit, unquam sibi scriptum reperiri δι' ἐκεῖ-
νους. Nonnunquam suspicatus fui, legen-
dum esse δι' ἐκεῖνων, earum rerum, quas
gessit, gratia. Quo ritu etiam interpre-
tatur Ferrus: La onde costui d'essere sal-
vato da voi per queste opere estima. TAY-
LOR. Immo: propter istum. Timocra-
tem intelligit, Androtionis collegam.
Vid. Orat. adv. Timocrat. p. 757. 7. ed.
Reisk. JURIN.

Οὕτω δ' οὐ μόνον] L. οὕτω δ' οὗτος οὐ
μόνον. οὗτος, nempe, Androtion. AUGER.

Τῷ πλήθει] Legendum videtur τῷ με-
γέθει, vel τῷ πλήθει, ἢ μεγέθει. Aliter
enim perit omnis vis argumenti. JU-
RIN.

κβ'. Τὰ τοῦ πλούτου] Sub. κτήματα. πε-
ποίηται, fecit, i. e. substituit. AUGER.

Καθέντων] Varia lectio habet ἀνατεθέντων,
quod magis probo, quam στασθέντων, aut
καθέντων. WOLF. V. Var. Lect.

Οὐ γὰρ αὐτοὺς δεκατεύοντες] Τὰς δεκάτας
τῶν ὑπαρχόντων εἰσφέροντες. Alia est δεκά-
τευσις τῶν στρατιωτῶν. IDEM. Non vidit
vim hujus locutionis Wolfius. Commode
autem illustravit Harpocratio in v. quem
consuli velim. TAYLOR.

οντες, οὐδὲ ἂ κατάρσαιντο ἂν οἱ ἐχθροὶ, ποιοῦντες, διπλᾶς
¹ πλάττοντες τὰς εἰσφοράς, ταῦτα ἀνέθεσαν· οὐδ', ² οἷσις
 περ σὺ, χρώμενοι συμβούλοις ἐπολιτεύοντο· ἀλλὰ τοὺς
 ἐχθροὺς κρατοῦντες, καὶ ἂ πᾶς τις ἂν εὖ φρονῶν εὐζῆαιτο,
 τὴν πόλιν εἰς ὁμόνοιαν ἄγοντες, ἀθάνατον κλέος αὐτῶν
 λελοίπασι, τοὺς δ' ἐπιτηδεύοντας οἷα σοὶ βεβίωται, τῆς
 ἀγορᾶς εἰργοντες. ὑμεῖς δ' εἰς τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 618
 προήχθητε εὐθδείας καὶ ῥαθυμίας, ὥστ' οὐδὲ τοιαῦτα
 ἔχοντες παραδείγματα, ταῦτα μιμεῖσθε· ἀλλ' Ἀνδροτίων
 ὑμῖν πομπείων ἐπισκευαστής. ³ Ἀνδροτίων, ὧ γῆ καὶ θεοί!
 καὶ τοῦτο τὸ ἀσέβημα, ⁴ ἔλαττόν τινος ἠγεῖσθε; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οἶμαι δεῖν τὸν εἰς ἱερά εἰσιόντα, καὶ χερνίβων καὶ κα-
 νῶν αἰψόμενον, καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς ἐπιμελείας προστά-
 ττην ἐσόμενον, οὐχὶ ⁵ προειρημένων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἀγνεύειν
 μόνον, ἀλλὰ τὸν βίον ὅλον ἠγνευκέναι τοιούτων ἐπιτηδευμά-
 των, οἷα τούτῳ βεβίωται.

¹ πλάττοντες² οἷσπερ³ Ἀνδροτίων;⁴ ἔλαττον τίνος⁵ *προειρημένον

Πλάττοντες] Πράττοντες Reg. e. Quod οἷσις περ] Imo οἷσπερ, qualis tu es. F. melius et sanius. πρᾶττόμενος marg. leg. τοῖς οἷσπερ σύ. AUGER. Paris. πρᾶττόμενοι Lambin. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Ο ΚΑΤΑ
ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA ARISTOCRATEM.

BENE mehercule ab Aristocrate illo factum, quod, cum hac rogatione Charidemum ornare voluit, locum dedit illustrissimæ Quæstioni et graviter et perutiliter a Demosthene tractandæ. Perutiliter sane, cum ea causa tot leges sapientissimæ Reip. earumque luculentam tractationem nobis nostrisque usibus conservaverit, quot in pari ambitu Orationis vix alibi produci, nedum exponi aut elucidari videas. Ægre feret Lector noster eruditus, se a me admoneri, quantum ad hanc Orationem recte intelligendam conferant doctissimi Viri, et de Jure hoc nostro præclare meriti, S. Petitus LL. Attic. L. VII. Tit. 1. cum annotationibus eruditissimi, amicissimique Wesselingii, Claud. Salmasius de Modo Usurarum C. XVII. Heraldus denique Animadv. in Salmas. L. IV. C. V.

Ab hoc Criticorum pari, Salmasium intelligo et Heraldum, cum multa acriter et erudite utrinque disputantur, quæ ad causam Aristocrateam pertingunt, tum illud imprimis, quod istius causæ pene summam non mediocriter afficit: Nimirum, cum in sua rogatione scripserit Aristocrates: QUICUNQUE CHARIDEMUM INTERFERERIT, EUM EX OMNIBUS GENTIBUS, QUÆ FŒDERE ET AMICITIA CUM P. A. CONJUNCTÆ FORENT, ΑΓΩΓΙΜΟΝ ΕΙΝΑΙ, quid per illud ἀγωγήμον necessario sit intelligendum, scil. quid cuivis in eum hominem liceret, qui Charidemum leto dederit. Fuisse Ἀπαγωγήν in Jurisprudentia Attica, istius Juris periti probe norunt: norunt etiam, quid sibi velit, et qualiter exercenda. Nimirum, *injecta manu reum in jus ducere, ut ibi legitimum supplicium de eo sumatur*: præterea nihil. Atque in hoc, credo, consentiunt, qui in omnibus fere aliis dissentire inter se videntur. Attamen, si Demostheni credas, ex hac Aristocratis rogatione sequeretur, inelementius omnino, et indignius tractari potuisse eum, qui Charidemum interfecerit, quam communi isto ἀπαγωγῆς ritu in quemvis alium ordinario erat statutum. Ita enim ille: ἐν γε τῷ ποιεῖν ἀγωγήμον, πάνθ, ὅσα ἀπείρηκεν ὁ νόμος, δέδωκας, χρήματα πράξασθαι,

ζῶντα λυμάλνεσθαι, κακοῦν, ἔχοντα αὐτὸν ἀποκτιννύναι. §. ζ'. ante fin. Hæc quam aliena sint, vides. Quam absonum hoc, ut aliud sc. in suasionem Aristocratea exprimeret vox ἀπάγειν, aliud in communi istius Pop. νομοθεσία? Commisceatur ergo Salmasius commentum, in quo sibi maxime placere videbatur, differre nimirum ἄγειν et ἀγώγιμον ab eo, quod dicitur ἀπάγειν et ἀπαγώγιμον: illud esse *vi domum cruciandum*, (si ita videretur) hoc *jure ad magistratum puniendum* ducere; et tulisse porro Aristocratem extrema illa et durissima. Id tamen omnino falsum est. Græci ἄγειν et ἀπάγειν promiscue et indifferenter, sicut Latini *ducere* et *abducere*, dicunt, ut pluribus ostendit Heraldus. Neque porro Aristocrates tantum cuique licere sua rogatione voluit. Non ea erat istius inclementia, quam in hac Oratione insectatur Demosthenes, verum alia omnino. Insimulabatur enim potissimum, *primum*, quod, cum Leges nihil permittant, nisi in eum, qui in jure legitime convictus fuerit, Aristocrates scripsit licere etiam in indemnatum: *secundo*, cum istud ἀπάγειν neque in damnatum competebat, modo ab Atheniensium ditione abstineret, id Aristocrates voluit fieri extra Atticum territorium etiam in indemnato. Quod autem addidit de contumeliis iis et injuriosa usque ad necem tractatione, id suo more exaggerat, oratorie potius, quam juridice, ῥητορικῶς, non πολιτικῶς, et est luculentissimum argumentum istius violentiæ, in qua tantum dominatur Demosthenes. Et in ea sententia video esse Ulpianum in σχ. ad hanc Orationem. 'Αγώγιμον] οἱ μὲν εἰρήκασιν ἐπὶ κρίσει ὁ δὲ ῥήτωρ ἐκ τῆς ἀσφαλείας εἰς ὃ ἐβούλετο μετήγαγεν, ἐπὶ θανάτου λέγων. Alibi; ἔν γε τῷ ποιεῖν ἀγώγιμον] τῷ ἀγωγίμῳ πανταχοῦ σοφίζεται. Rursus; αὐτὸς [Demosthenes] ὡς ἐφ' ὁμολογουμένοις ἔλαβεν αὐτὸν ἀγώγιμον ἐπὶ θάνατον. ὁ δὲ Ἀριστοκράτης ἔφασκεν, ἀλλ' ἐπὶ κρίσει. Similiter Scholiastes Hermogenis pag. 110. καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, ἐν οἷς φησὶν, ἐάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, ἀγώγιμος ἔστω. ὁ μὲν γὰρ τὸ ἀγώγιμον ἐπὶ θανάτῳ λέγει εἶναι, ὁ δὲ ἐπὶ κρίσει.

Hæc habui præfanda, seu complananda potius in aditu Orationis *luculentæ*, ut scribit vir doctissimus, *et multis antiquitatis reliquiis instructæ*. Quæ cum tanta sit commendata utilitate, non minorem habet elegantiam et decoris laudem. Dionys. Halic. §. 45. de vi Demosth. Ἐκ δὲ τῶν ἐναγωνίων αὐτοῦ λόγων, ὅποσοι πρὸς ἐικαστήρια γεγονασιν, ἢ πρὸς ἐκκλησίας, τεκμαίρομαι, ὅτι ταύτην τὴν γνώμην ὁ ἀνὴρ εἶχεν. ὁρῶ γὰρ αὐτὸν, εἰ ποτε λάβοι πράγματα χαριεστέρας δεόμενα κατασκευῆς, πανηγυρικὴν αὐτοῖς ἀποδιδόντα τῆς λέξεως ἀρμονίαν, ὡς ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους πεποίηκε λόγῳ, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δ' ἐν οἷς τὸν περὶ τῶν νόμων ἀποδίδωσι λόγον, καὶ τὸν περὶ τῶν φονικῶν δικαστηρίων, ἐφ' ἧς χρείας ἕκαστον τέτακται. Item Theo Progygn. pag. 5. Οἱ γοῦν κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων εἰσὶν, ἐν οἷς περὶ νόμου τι, ἢ ψηφίσματος, ἀμφισβητεῖται. λέγω δὲ τὸν τε περὶ

Στεφάνου, καὶ τὸν κατὰ Ἀνδροτίωνος, καὶ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους. ὀλίγον γὰρ εἰρηνεύει, εἰ μὴ νόμον, ἀλλὰ ψήφισμα Ἀριστοκράτης ἔγραψε. Atque etiam inter τῶν δικανικῶν καλλίστους locat Hermogenes τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους, καὶ τὸν ὑπὲρ Στεφάνου, p. 376. Edit. Crispin. Exemplar τοῦ δικανικοῦ χαρακτήρος nominat ejus scholiastes pag. 74. Cujus item alibi sententia est, quam et sua quoque confirmavit Aristides Rhetor, in ea elucescere utramque ideam, tam quæ *deliberativo*, quam quæ competit *judiciali* sermōni. Neque eo solum ornatu orationis exaratur, verum etiam summo studio Reip. Quod olim observavit Panætius philosophus de Orationibus Ctesiphontea, Aristocratea, Leptinea et Philippicis, apud Plutarchum in vita Auctoris nostri.

Habita erat, eodem Plutarcho teste, juxta id temporis, quo illas etiam habuit, c. Androtionem unam, et alteram c. Timocratem. Τῶν δὲ δημοσίων ὁ μὲν κατ' Ἀνδροτίωνος, καὶ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους ἐτέροις ἐγράφησαν, οὐπω τῇ πολιτείᾳ προσεληλυθός. δοκεῖ γὰρ εὐοῖν ἢ τριῶν δέοντα ἔτη τριάκοντα γεγονώς ἐξενεγκεῖν τοὺς λόγους ἐκείνους. Verum hoc quidem, aut vero saltem proximum, quod ait de Leptinea et Timocratea: serius tamen aliquanto hæc contra Aristocratem, Olymp. sc. CVII. 1. cum Demosthenes ætatis ageret annum trigesimum, si Dionys. Halic. fides. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ (nempe Aristodemo Prætoře, qui fuit eo anno, quem designavimus) καὶ τὸν κατὰ Ἀριστοκράτους ἔγραψε λόγον Εὐθυκλεῖ τῷ εἰώκοντι παρανόμων τὸ ψήφισμα. Epist. ad Ammæum, §. 4.

Quis autem fuerit iste Euthycles, cujus in gratiam hæc scripserit Demosthenes, penitus ignoratur, et juxta quis fuerit ille Aristocrates, qui hic insimulatur. Certum interea est, errasse Scholiastem Aristoph. ad Aves 126. cum ait, fuisse Aristocratem Scellii F. qui in bello Peloponnesiaco multa egregia facinora edidit. Epichares enim, qui per hæc tempora orationem habuit adv. Theocrinem, Demosthene scribente, Aristocratem istum Scellii F. vocat avunculum Avi sui, ut mirum sit, si hæc concordare possint. Neque porro profecto verisimile est, eundem fuisse impetitum ab Aristophane in Fabula, quam dedit Olymp. XCI. 2. et a Demosthene in Oratione, quam habuit Olymp. CVII. 1.

Cum nonnulla sint in hac Oratione, quæ alibi apud Demosthenem leguntur, ut olim annotavimus, præcipuum est, quod multa hinc transtulit ad Orationem, quæ inscribitur *περὶ Συντάξεως*: de qua re non leve aliquod in notis ad istum locum infra observavimus. TAYLOR.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΝ τὸν ὤρειττην, ἠγούμενον ξενικοῦ, καὶ στρατηγούντα παρὰ Κερσοβλέπτη τῷ 618
Θράκης βασιλεῖ, πολίτην σφᾶν αὐτῶν Ἀθηναῖοι ἐποίησαντο, τὰ μὲν, γεγονότα χεῖρισμον αὐτοῖς,
τὰ δὲ, προσδοκῶντες εἶτι μᾶλλον γενήσεσθαι. περὶ τούτου ψήφισμα ἔγραψεν Ἀριστοκράτης
ἐν τῇ βουλῇ τοιούτων ἔαν τις ἀποκτείνῃ Χαριδήμον, ἀγῶγιμος ἔστω ἐξ ἀπάσης
1 τῶν Ἀθηναίων συμμαχίδος· ἔαν δὲ τις τὸν ἀγόμενον ἀφέληται ἢ 2 πο-
λίτης ἢ ιδιώτης, ἐκσπονδος ἔστω. τούτου κατηγορεῖ τοῦ ψήφισματος Εὐθυκλῆς,
τῷ Δημοσθένους λόγῳ χρησάμενος. καὶ φησι πρῶτον μὲν εἶναι τὸ ψήφισμα παράνομον, ὅτι 619
κρίσιν ἀναίρει, καὶ δικαστήρια, καὶ τὴν τιμωρίαν ἀπὸ τῆς αἰτίας γεγραμμένην ἔχει· δεύτερον,
δὲ, μὴ συμφέρεν τοῖς Ἀθηναίοις τοιαύτην Χαριδήμῳ δοῦναι δωρεάν· ἀπολοῦμεν γὰρ διὰ ταύ-
της Χερρόνησον, τὸ δὲ ὅπως, ὁ λόγος δείξει· ἐξετάζει δὲ καὶ τὴν τοῦ προσώπου ποιότητα,
λέγων οἷα εἶναι δωρεῶν ἄξιον τὸν Χαριδήμον, καὶ ταῦτα τοιούτων.

3 ΑΛΛΩΣ.

Ἡ ΕΥΒΟΙΑ μία νῆσος καταντικρὺ τῆς Ἀττικῆς, δίκουσα διὰ τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς Φωκίδος

1 τῆς

2 πόλις

3 ἑτέρα ὑπόθεσις.

Πολίτης ἢ ιδιώτης] Quasi vero οἱ ιδιώται, πολῖται non essent! F. ἢ πολίτης, ἢ ξέ-
νος, vel σύμμαχος potius. In altero
argumento mentio fit Athenodori civis, et
Simonis ac Bianoris, sociorum. Sed quid,
si pro πολίτης, legas πόλις? Et hoc
ego in vertendo secutus sum, nec repudio
conjecturam. WOLF. Bene sane, et in
posteriori hac crisi officio suo probe fun-
ctus est. Ita in lege hac ipsissima, quæ
recitatur in Oratione §. κδ'. iterum pecca-
tum est in libris inferioris notæ, editis
scriptisque, ἔαν δὲ τις ἀφέληται, ἢ πο-
λίτης, ἢ ιδιώτης, ubi ex nostrorum opti-
mis iterum rescribendum est πόλις.
Nam, si hæc auctoritate indigere videren-
tur, quamquam probe sciam non indigere,
ecce noster de hac eadem causa §. κ'.
Ἐάν δὲ τις ἀνδρῶσπον, ἢ καὶ ὅλη ἢ πό-
λις τοσοῦτοις νομίμοις — βοηθήσῃ, καὶ τὸν
ὑβρίζομενον — ἀφέληται, ἐκσπονδον ἔγραψεν
εἶναι. Memum hoc vidit et sustulit H.
Stephanus T. I. Theſ. Gr. Ling. col. 1642.
TAYLOR. Manifeste legendum ἢ πόλις, ut
p. 183. v. 19. Vid. §. κ'. ἔαν δὲ τις ἀνδρῶσπον,
ἢ καὶ ὅλη ἢ πόλις — βοηθήσῃ. JURIN.

Καὶ τὴν τιμωρίαν ἀπὸ τῆς αἰτίας] Forte
περὶ τῆς αἰτίας, vel ἄνευ τῆς αἰτίας.
Quam lectionem confirmare videntur
verba [§. δ'. fin.] καὶ παραβὰς τὸ τί πρᾶτ-
τοιτα εἰσπίν etc. WOLF. Male. Accu-
satur Aristocrates, non quod pœnam sta-
tuerit ante criminationem, (neque enim
statuerat) verum quod pœnam immediate
sequi voluit criminationem, quod judi-
cium præterierit, et quæstionem: μέσων

γὰρ ἔστιν αἰτίας καὶ ἐλέγχου κρίσις, ut di-
citur §. ζ'. fin. Et in ea causa loquitur
Demosthenes (ad ejus normam sapere
contendit Libanius) τὴν τιμωρίαν ἐν θύς
ἀπὸ τῆς αἰτίας γεγραμμένην, immediate,
nullo judicio interposito. Ita §. ιδ'. ἀλλ'
ἀπ' αἰτίας ἐν θύς ἢ τιμωρία γέγραπται.
Et §. ιζ'. fin. ἀλλ' ἀόριστον αὐτὴν εἶπῶν τὴν
αἰτίαν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐν θύς προσγρά-
ψας ἀγῶγιμον εἶναι. Et §. κ'. fin. καὶ τοῦ-
τον ἐν θύς ἄνευ κρίσεως κολλάζει. Et
§. κά. περὶ τοῦ δίκην ἀξιώσαι λαβεῖν ἐν θύς
ἔγραψεν ἀγῶγιμον εἶναι. Similiter, §. νς'.
ὁ πρῶτος νόμος ἀντικρὺς εἴρηκεν, ἂν τις ἀπο-
κτείνῃ τινὰ, τὴν βουλὴν δικάζειν· ὁ δὲ, ἂν τις
ἀποκτείνῃ, ἐν θύς γέγραψεν ἀγῶγιμον εἶναι.
TAYLOR. Vertit Wolfius: et vindictam
ante crimen contineat scriptam. Potius:
et pœnam sub ipsam criminationem subjun-
gat. Nimirum, si quis Charidemum occi-
disset, eum comprehendendi, abducendi,
multandi pecunia, vel etiam interficendi,
hac lege lata cuilibet jus fiebat, nullâ
judicium cognitione præmissa, jure, an
injuria, casu, an consulto, occidisset.
Vide §. ς'. §. ἡ. Malim vero ἀπ' αὐτῆς
αἰτίας. JURIN. περὶ Interpres. Vide tam-
en §. ιδ'. et nil muta præter versionem.
MARKLAND.

Δὲ καὶ] Istud καὶ ex Edit. Felic. quod
agnoscit etiam Baroc. Et recte sane.
Nam hæc est et tertia quæstio, (Charidemi
sc. merita) quæ in hac oratione tra-
ctatur. Initium autem sumit a §. λς'.

TAYLOR. ΑΛΛΩΣ] Morelius e Codd. Parisien-

μέχρι τῶν Ἀφειτῶν Ἀφεται δὲ τῆς Θετταλίας τόπος, ἴσμεν δὲ ὅτι χωρὶς πολλὰ εἶχεν ἡ Εὐβια, ἔστι δὲ ἐν τῇ Εὐβοίᾳ χωρίον Ὀρεός· τοῦ Ὀρεοῦ δὲ ὁ ἀπολίτης Ὀρειτῆς. Ὀρειτῆς οὖν τις Χαριδήμους ξενάγος ἦν τῶν Ἀθηναίων ξενάγος δὲ ἔστιν, ὅτε τις στρατεύμα¹ ξένον ὑπὲρ τινος ἄλλου τρέφει· διὰ τοῦτο οὖν καὶ οὗτος ἐλέγετο ξενάγος, ἐπειδὴ στρατεύμα ξένων ἔτρεφεν ὑπὲρ συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων. ἦν οὖν τῶν μὲν Ἀθηναίων ξενάγος, γαμβρὸς δὲ Κότυς τοῦ τῶν Θρακῶν βασιλέως, καὶ στρατηγός. ὁ δὲ Κότυς παρέλαβέ ποτε τὴν Χερρόνησον τὴν Ἀθηναίων οἴσαν, καὶ τελευτήσας κατέλιπε τῆς βασιλείας διάδοχον Κερσοβλέπτην, εἰ μετὰ τινῶν δύο Βηρισάδου καὶ Ἀμαδόκου τὴν βασιλείαν μερίσσει. εἶχε δὲ στρατηγὸν ὁ μὲν Κερσοβλέπτης ὡς στρατηγὸν τὴν Χαριδήμω· ὁ δὲ Βηρισάδης, τινὰ Ἀθηνόδαρον, Ἀθηναίων φύσει, Ἀλασπευκῆθεν· ὁ δὲ Ἀμαδόκος δύο στρατηγούς εἶχε Σίμωνα καὶ Βιάνορα. ἰδία τῶν ἑκάστων τῶν βασιλείων ἤθελε χάρις τοῖς Ἀθηναίοις ποιήσασθαι, διὰ τὸ ἔχειν αὐτοῖς εἰς συμμαχίαν εὐμενεῖς² καὶ συμβουλευσάντος τοῦ Χαριδήμου δοῦναι κοινὴ τοῖς Ἀθηναίοις τὴν Χερρόνησον, ἔπεισθησαν οἱ βασιλεῖς, καὶ δεδώκασιν. τοῦτο γινόντες οἱ Ἀθηναῖοι, τὴν Χαριδήμω ἐστεφάνωσαν, ὡς εἰσεγγέτην³ αὐτῶν χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ δετὸν πολίτην αὐτὸν ἐποίησαντο· τοῖς δὲ ὁ Χαριδήμος, ὅτι φιλοῦσιν αὐτὸν, ἐδήλωσεν αὐτοῖς διὰ τινὸς Ἀριστοδήμου, ὡς ἂν ποισσῶσιν ἀσφάλειαν αὐτῷ περὶ τῆς τοῦ σώματος φυλακῆς· καὶ ὅτι οὐκ ἐπιβουλεύεται, διδῶσιν αὐτοῖς τὴν Ἀμφίπολιν, ἀφαιρούμενος αὐτὴν ἀπὸ Φιλίππου. Ἀριστοκράτης οὖν τις Ἀθηναῖος ὑπειλημμένος ἔγραψε τοιοῦτο ψήφισμα· ὁ φονεύων Χαρεῖ δὴ μὲν ἀγῶγιμος ἔστω, τοῦτ' ἔστιν ἀκτέος ἐπὶ τὸ κολασθῆναι· ἐὰν δὲ τις φησὶν ἀφελῆται τὸν ἀγῶγιμον ἢ πόλις ἢ ἰδιώτης, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἀντιλάβηται αὐτοῦ, ἕκασπονδος ἔστω τῶν Ἀθηναίων. Εὐθυκλῆς δὲ τις Θάσιος τὸν δῆμον ἐπελάβετο τοῦ ψήφισματος ὡς κακίως ἔχοντος, ὡς παραίνμιου, καὶ ἀσυμφίρου, καὶ γεγραμμένου ἀνδρὶ ἀναξίῳ. οἷος λαβὼν παρὰ τοῦ Δημοσθένους τὸν λόγον, χρυσίον παρασχῶν, κατηγορεῖ τοῦ Ἀριστοκράτους. ὁρῶν οὖν ὁ ῥήτωρ τὴν ἀπλὴν ὑπόθεσιν, ἰσχύουσαν μὲν τῷ νομίμῳ, κινδυνεύουσαν δὲ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι τὸ συμφέρον τῆς ἀξίας ὑφ' ἑκάστου τῶν λαμβανόντων πολλᾶκις, καὶ μάλιστα ὅταν στρατηγὸν τυγχάνωσιν ἐπίδοξοι, καὶ τὴν πάλιν εὐεργετώσιν, οἷος ὁ Χαριδήμω, καὶ Κερσοβλέπτου στρατηγός, ὁ ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχων καὶ διὰ τὸ δοῦναι ἐν τῷ κατὰ τὴν Χερρόνησον εὐ ποιεῖν Ἀθηναίους αἰρεθεῖς στρατηγός,³ αὐτῆς τῆς πόλεως, ἑτέραν ἐξεύρει ὑπόθεσιν * * * ἐπιπλέκων ταραττεῖ τὴν ἀκρατὴν, φάσκων γεγράφθαι τὸ ψήφισμα ἐπὶ Χερρόνησῳ τῆς πόλεως σχήματι. ὡς οὖν ἀμφοτέρω-

620

621

¹ ξένων² αὐτῶν³ αὐτῆς

sibus hoc argumentum edidit primus, cujus etiam apographum teneo ex optimo Vindobonensi, unde non vulgaria derivavi ad emendanda Moreliana. TAYLOR.

Στρατεύμα ξένων] Modo, sc. v. 3. dixit στρατεύμα ξένον, qualiter et hic quoque scribitur in Cod. Vindob. IDEM.

Καὶ τελευτήσας κ. τ. λ.] Idem præstantissimus Codex ita: καὶ τελευτήσας κατέλιπε υἱὸν Κερσοβλέπτην, ὃς μετὰ τινῶν δύο Βηρισάδου καὶ Ἀμαδόκου τὴν βασιλείαν ἐμερίσατο. IDEM.

Τοῖς δὲ] Absurde, quia sequitur αὐτοῖς. MS. noster γνοῦς δέ. Atque ita deinde scribas. IDEM.

Ἀριστοδήμου] Recte Interpres vertit: Aristomachum. Vide §. 8. med. IDEM.

Καὶ ὅτι οὐκ ἐπιβουλεύεται] Delenda videntur καὶ et οὐκ. Redditur nempe ratio, quare indigeat Charidemus presidio Atheniensium, sc. quod insidiis appetatur. JURIN.

ὑπειλημμένος] Cum aliquid desiderari hic vidit Wolfius, subiecit vocem ῥήτωρ. Ἀριστοκράτης τις Ἀθηναῖος, ῥήτωρ ὑπειλημμένος. Dariuscule! Codex noster εὐ ὑπειλημμένος. Ita in Oratione, §. γ'. κακοῦστάτου ἀνθρώπου, καὶ πολλὰ τάναντία, ἢ προσῆκεν, ὑπειλημμένω. TAYLOR.

Ὀάσιος] Wolfius coniecit Θριάσιος, non inscite. IDEM. Θριάσιος. MARKLAND.

Τῆς ἀξίας] Cod. Vindob. τῆς ἀξίας ἐκάστου πολλᾶκις τῶν λαμβανόντων, sine ὑφ'. Quod melius. TAYLOR. Plane supervacaneum τὸ ὑφ'. JURIN.

Ἐπίδοξοι] Ἐνδοξοὶ præfert Wolfius. MS. ὅταν στρατηγὸν τυγχάνωσι καὶ ἐπίδοξοι. TAYLOR.

Καὶ Κερσοβλέπτου] Forte Χαριδήμω, ὁ Κερσοβλέπτου στρατηγός, καὶ ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχων. MARKLAND.

Ὁ ἀδελφὴν] Ὡς ἀδελφὴν MS. Malim: οἷος ὁ Χαριδήμω, ὁ Κερσοβλέπτου στρατηγός, καὶ ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχων. TAYLOR.

Ἐν τῷ] Ita coniecit Wolfius, et Moreliana lectio sine dubio est mendosa, ἐν τῷ κατὰ τὴν X. Aut igitur Wolfium sequere, aut cum MSto Vindob. lege ἐν τοῖς κατὰ τὴν Χερρόνησον. IDEM.

ὑπόθεσιν] In Cod. quo usus est Morelius, post hanc vocem parvula erat lacunula, quam Wolfius ex ingenio suo ita supplere voluit: ὑπόθεσιν. ταύτην δὲ ἐπιπλέκων κ. τ. λ. Vel hoc demum pacto: ὑπόθεσιν τὴν περὶ Χερρόνησου. ἢ ἐπιπλέκων κ. τ. λ. MS. vero Vindobonensis sic: ἑτέραν ἐξεύρει ὑπόθεσιν ἐκ τῆς οὐκείας δεινότητος, ἵνα ἐπιπλέκων ταραττεῖ τὴν ἀκρατὴν κ. τ. λ. IDEM.

Σχήματι] Κτήματι: Wolfius, ad quem ritum interpretatur. IDEM. Vertit Wolfius: fundi reipublicæ. Potius: prætextu reipublicæ. Nisi malis τῆς πόλεως κτῆ-

ρων, τοῦ τε Κερσοβλέπτου καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, καὶ βουλευμένου Χαριδήμου ταύτης ἐπιτυχῆν τῆς δωρεᾶς, Δημοσθένης τὴν κατὰ τὴν Χερρῶνσον ὑπόθεσιν ἐπέθηκεν, εἰς ὑποψίαν ἄγαν τοῦς ἀκούοντας, καὶ φάσκων ἐξ ἐπιβουλῆς Ἀριστοκράτην γεγραφέναι τὸ ψήφισμα, ἵνα μνηστὴς τῶν βασιλέων ἀναιρούτος αὐτὸν φόβῳ τῆς πύλως, περιποιήσῃ Κερσοβλέπτης πάλιν Χερρῶνσον. τοσαῦτα περὶ τῆς ὑποθέσεως.

ΑΛΛΩΣ.

ΔΙΠΛΟΥΣ ὁ λόγος, καθάπερ καὶ ὁ κατὰ Τιμοκράτους, ἔχει γὰρ διπλῆν ὑπόθεσιν, τὴν τῶν παρανόμων, τὴν κρινομένην, ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν ἔπεισεννηγμένην, τὴν κατὰ τὴν Χερρῶνσον, ἔστι δὲ, ὡς ἂν εἴποι τις κατὰ τὴν ὁμοίότητα, ἀνταγώνισμα ὁ παρὰ λόγος τῷ περὶ τοῦ στεφάνου λόγου. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ὅτι ἀξίος ἔστι δωρεᾶς, ἀγωνίζεται· Κτησιφῶν ἐνταῦθα δὲ Εὐδουκλῆς Ἀριστοκράτην ἐγγράφατο, φάσκων παρανόμον εἶναι τὸ ψήφισμα, καὶ ὅτι οὐκ ἀξίος ἔστι τῆς δωρεᾶς ὁ Χαριδῆμος, δηλοῦται δὲ ἡ στάσις ὅτι πραγματικὴ ἔστιν ἐγγράφος, εἰ δὲ κωρωθῆναι τὸ ψήφισμα, ἢ μή. εἰς δὲ τοῦ λόγου κεφάλαια τρία, τὸ δίκαιον, τὸ νόμιμον, καὶ τὸ συμφέρον. καὶ τὸ μὲν δίκαιον, καὶ νόμιμον ἐπέπεσε κυρίως ἐκ τῆς ὕλης τῶν πραγμάτων τὸ δὲ συμφέρον, ἐκ περινοίας τοῦ ῥήτορος. καὶ κατηγορεῖ τῷ μὲν νομίμῳ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὅτι δέκα νόμους παρέβη, ἂν οἱ μὲν ἑπτὰ, φονικοὶ, οἱ δὲ τρεῖς, πολιτικοί· τῷ δὲ δίκαιῳ, ὅτι πολλάνκις ὁ Χαριδῆμος ἠδίκησε τὴν πόλιν, καὶ οὐ δίκαιον δοῦναι αὐτῷ τὴν τοιαύτην δωρεάν· τίθει δὲ καὶ τὸ συμφέρον ἐκ περινοίας τοῦ ῥήτορος, οὕτως ὅτι σκοπήσατε πῶς τῷ Χαριδῆμῳ παρελήφθη, καὶ πῶς ἐδόθη ἡ Χερρῶνσσος. δῆλον ὅτι ἐλήφθη τοῦ Κότους μὲν βασιλευόντος, ἐδόθη δὲ μερισθείσης τῆς βασιλείας εἰς τρεῖς, πῶν οὖν ἡμῶν παρεχόντων τῷ Χαριδῆμῳ τὴν τοιαύτην δωρεάν, ἂν βουλευθῆ ὁ Κερσοβλέπτης τοῖς ἄλλοις κοσμηταῖς βασιλευσίν, οὐχ ἔξει τὸν ἐναντιούμενον. ὁ γὰρ Ἀθηνίδαρος, Ἀθηναῖος ἂν, οὐκ ἐβελήσει φονεῦσαι τὸν Χαριδῆμον διὰ τοῦς Ἀθηναίους, πάλιν ὁ Σίμων καὶ ὁ Βιάνως, σύμμαχοι οἷτες ἦτοι πολῖται, οὐδ' αὐτοὶ ἐβελήσουσι Χαριδῆμον διαχρήσασθαι. εἰ δ' οὗτοι μὴ ἐναντιωθῶσι, τοῦ Χαριδῆμου στρατηγούτος τῷ Κερσοβλέπτῃ, ἐρημαθέντων τῶν ἄλλων βασιλέων, καὶ φονευομένων, γενήσεται μονοκίτωρ ὁ Κερσοβλέπτης, καὶ οὐδὲν αὐτὴν κωλύσει λαβεῖν τὴν Χερρῶνσον. οὐκ ἔστιν οὖν τοῦτο τὸ κεφάλαιον ἐκ τῆς ὕλης τῶν πραγμάτων κυρίως, ἀλλὰ τοῦ φεύγοντός

ματι, sicuti vocatur Halonesus in argumento Orationis de Haloneso. JURIN.

Ἔως οὖν] MS. ὡς οὖν ἔντα ἀμφοτέρων, τοῦ τε Κερσοβλέπτου, καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Βουλόμενος τοῦτον ἀποτυχεῖν τῆς δωρεᾶς Δημοσθένης κ. τ. λ. TAYLOR.

Καὶ τοῦ δήμου] F. κατὰ τοῦ δήμου. Etsi malim inversum ordinem hoc modo: τοῦ τε Κερσοβλέπτου καὶ τοῦ Χαριδήμου βουλομένου κατὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ταύτης ἐπιτυχῆν. WOLF.

Καὶ βουλομένου Χαριδήμου ταύτης ἐπιτυχῆν] Vix ullum sensum hinc extundas, nisi, deleto καὶ, rescribas βουλομένου Χαριδήμου ταύτης ἐπιτυχῆν, ut referatur τὸ βουλομένου ad præcedens ἀμφοτέρων. JURIN.

ΑΛΛΩΣ] Hypothesis ista, quemadmodum eam plurimæ, quæ post Libanium legantur, Ulpianum habet Auctorem, ut pluribus ostendere possum. In Editionibus Aldina, Feliciana, et Manutiana Argumenti vicem sustinet. In Moreliana non dividitur a scholiis, quorum portio jure censeri debet. TAYLOR. Desideratur hoc tertium Argumentum in Editione Reiskiana.

Ἐχει γὰρ τὴν τῶν παρανόμων διπλῆν ὑπόθεσιν τὴν κρινομένην] [Ita ordinantur in Editis] Verba et hic et in Enarratione Ulpiani transposita, sic collocanda sunt: ἔχει γὰρ διπλῆν ὑπόθεσιν, τὴν τῶν παρανόμων, τὴν κρινομένην ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν. Hac lectio haud dubie vera est, neque

necesse est τὸ διπλῆν mutari in ἰδίαν, peculiarem. WOLF. Vertitur: habet enim, eamque duplicem, legum violatarum hypothesin, de qua disceptatur. Verti oportebat: habet enim duas hypotheses, alteram legum violatarum, de qua disceptatur. Nec enim insunt in Oracione tres hypotheses, quarum duæ ad leges violatas, tertia ad Chersonesum pertinet; sed omnino duæ, altera violatarum legum, altera Chersonesi. JURIN.

Ἀνταγώνισμα] Siquidem personam Demosthenis spectes, utriusque Oracionis auctorem: sin Æschinis et Euthyelis, συναγώνισμα erit. Uterque enim contendit, hic Charidemum, ille Demosthenem corona indignum esse. WOLF.

Δωρεῆς] Addit Wolfius omnibus superioribus, ὅτι ἀξίος ἔστι δωρεᾶς ὁ Δημοσθένης. TAYLOR.

Ὅτι] Restitui ex Editis. IDEM.

Ἐκ περινοίας] F. ἐξ ἐπινοίας. Facile enim ΕΠΙ ἢ ΠΕΡΙ mutatur, et e contrario. Sed et illud (τὴν περινοίαν) τέχασμα, μηχανὴν, τέχνην, περισσὴν νόσον, exponunt Græca Lexica. Post, ἐκ περιεργίας τοῦ ῥήτορος eodem sensu dicit. WOLF.

Πῶς] Ita Editi: Wolfius οἴω. Porro, ex iisdem accuratius et exactius, v. 18. δῆλον δὲ, ὅτι ἐλήφθη τοῦ Κότους μὲν βασιλευόντος, ἐδόθη δὲ μερισθείσης etc. In Wolfio istud μὲν desideratur. TAYLOR.

Τοῦ φεύγοντός ἐστι] Quomodo? Charidemi opera in potestatem Atheniensem esse redigendam Amphipolim, nunciasset

εστι, λέγοντος, ὅτι συμφέρον ἴμῳ τὸ λαβεῖν τὴν Ἀμφίπολιν, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. ὅτι δὲ ἐκ περιεργίας τοῦ ῥήτορος ἐνεσσεσε τὸ κεφάλαιον, ὅλον ἐκ τοῦ κατὰ Κτησιφάντος Λισχίνου. τοιαύτης γὰρ αἰτίας κρείε τῆς ὑποθέσεως, ὁ μὲν Λισχίνος διὰ πείαν συνέσεως καὶ δεινότητος ἐνδείαν, οὐκ εὐπόρῃσε δεῖναι τὸ συμφέρον. Προίμια δὲ τοῦ λόγου ἐστὶ τρεῖς. τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τοῦ ἀργαμάτων· ὅτι μεγάλα τὴν πόλιν ἀδικαιμένῃ ὄραν, τὴν ἀγῶνα τοῦτον ἐνεστησάμεν. ἐν δὲ καὶ τὰ ἔχουσαν τὴν πρὸς Χαριδήμον μὲν κρύπτει, ἔχειν δὲ ἀπῶς πρὸς τὸν Ἀριστοκράτην διορίζεται, ἐξ οὗ βλαβήσασθαι ἐμελλεν οὐδεν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν προφανῆς ἀγὼν πρὸς Ἀριστοκράτην, ὁ δὲ κρυπτόμενος πρὸς Χαριδήμον, διὰ τοῦτο τὸ μὲν κρύπτει, ὡς ἀνύποπτον, περὶ δὲ τοῦ ἐμφανοῦς διαλέγεται. τὸ δὲ δεύτερον ἐκ προσώπου τοῦ λέγοντος εἰληπται· ἐπειδὴ περ ἰδιώτης τυγχάνων, πρᾶγμα τιμικούτων δείξειν ἐπαγγέλλομαι, προσήκει πάντας ὑμᾶς συναγαγίσασθαι μοι. τοῦτο δὲ φρεὶ διὰ τὸ φοβήσασθαι ὅτι ἰδιώτης τυγχάνων πρὸς δημαγωγούς καὶ στρατηγὸν ἀγωνίζεται. πόρρωθεν γὰρ αἰτῶ τὸ ἀνύποπτον κατασκευάζει διὰ τῆς δοκουσῆς ἀπλότητος. τὸ δὲ τρίτον ἀπὸ προσώπου τοῦ Χαριδήμου δι' ὅπερ ὁ λόγος. δεδοται γὰρ ἡμῖν θεῶν κείμενα πάντα ἀντιπίπτοντα πάντα ἀπὸ τῆς ἀξίας, ἐπειδὴ κατὰ ἐνδύξου προσώπου τοῦ λέγοντος πτωχόμεθα. τοῦτο καὶ Ἀριστείδης ἐν τῷ Περικλεῖ πεποικκεν. ἐστὶ δ' ἐν μέτρῳ τοῦ προίμιου τοῦ τρίτου συστρεφῆ τις ἐνθυμηματικὴ. εἰ μὲν δὴ τοῦτο μέγιστον Ἀριστοκράτης, καὶ τὰ ἔξῃ. ἐπειδὴ γὰρ κατ' ἀρχῆς τοῦ προίμιου διέβαλε τὴν ἰπὸλψιν τοῦ Χαριδήμου, ἐφοβήθη μὴ τὴν ἐξ ἀκολουθίας ἀποδείξιν τῆς δυσνείας ὁ ἀκρατῆς ζητήσῃ, ἢ ἐλυσε, νῦν μὲν σπεύδειν ἐπὶ τὰ κατὰ Χερρόνησον προσημαζόμενος, ἕστερον δ' ἔξειν τὴν ἐναντίαν ἐπαγγελία μένος. ἐπειδὴ δὲ ἐμελλεν ὁ ἀκρατῆς θαυμάζειν, τί δόποτε φησίσματος κατηγορίαν ποιούμενος παρανόμων, Χερρόνησον κατὰ τοὺς ἀγῶνας μέμνηται, ἐν καταστάσει προδιατιθῆσι τὸν ἀκρατῆν, οἰκείαν ὑπολαμβάνειν τῷ ἀγῶνι τὴν μῆνην τῆς Χερρόνησου, ὅλον τὸν ἀγῶνα δι' αὐτῆς διαβάλλων, καὶ ὑποπτον καθιστάς. καὶ ἐστὶν ὡς περ προκατασκευὴ τοῦ συμφέροντος. ἡ κατάστασις δὲ λαμβάνεται, ποτὲ μὲν ἐν γνῶμαί, ποτὲ δὲ ἐκ διηγήσεως. ἐπειδὴ δ' ἐμελλεν ἀκούσας ὁ ἀκρατῆς περὶ τῆς Χερρόνησου, ἐπιζητεῖν εὐθὺς τὰς ἐντελεστέρας ἀποδείξεις, διὰ τοῦτο φεύγων, εἶτα μὴ προσωπαίμενος φεύγει, δίδασιν αἰρεσιν, πότερον ποτε τὸ νόμιμον ἀκούσαι βούλονται πρῶτον, ἢ τὸ δίκαιον, ἢ τὸ συμφέρον. εἴτ' ἐπειδὴ ἦν αὐτῷ ἰσχυρὸν τὸ νόμιμον καὶ οἰκειότερον μᾶλλον τῇ γραφῇ, διὰ τοῦτο καὶ ἀναγκαιῶν ἠγάσαστο τοῦτω πρῶτα χρισάσθαι. ἀμέλει γοῦν ὡς οὐκ ἀντιπτόντος τοῦ ἀκρατοῦ, ἢ ἐπιζητήσαντος κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς γραφῆς, εἶπε, περὶ τοῦ νομίμου βούλεσθε πρῶτον; τοῦτο ἐρωῦμεν. καὶ ἐπειδὴ ἐμελλεν ἀντιπίπτειν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ξένος

Aristomachum, infra dicit. Ergo, τὸ συμφέρον affert Aristocrates occupationem Amphipoleos: licet Aristomachus Euthycles, Chersonesi retentionem. WOLF.

Ἐκ περιεργίας] F. ἐκ περιεργίας. IDEM. Ex lascivia Oratoris. Potius: ex diligentia Oratoris omnia circumspiciuntis et comminiscuntis. JURIN.

Διὰ πείαν συνέσεως] Atqui Æschines negat, esse e Rep. improbum oratorem et malum civem coronari, quod et dedecus susceptura sit civitas, et alii cives futuri deteriores. Jacturam alicujus provinciae afferre qui potuit, cum fortasse nullam tum haberent Atheniensis, aut, ut haberent, coronatio illa nihil ei incommo-daret? Dicere autem, Macedonas ægre laturos, id ejusmodi erat, ut et Atheniensis decori sibi putarent timere illos: et Demosthenes Æschinis prodicione factos illos formidabiles objecturus fuerit. Quare videat iste Rhetorculus, ne homines acuti in ipso eὐπορίαν συνέσεως καὶ δεινότητος περιουσίαν requirant. WOLF.

Τὸ συμφέρον] Post has voces pergit Ulpianus iste in Enarrationibus apud Morel. et Wolfium tali oratione: οὐκ εὐπόρῃσε δεῖναι τὸ συμφέρον· ἀλλὰ τὴν ἀπῶν ἠγωνίσαστο, ὡς ἀπλοῦστερος. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ ἐξῶθεν προσεπενοήσεν ἐκ τῆς τέχνης καὶ τῆς δεινότητος συμμαχίαν λαβεῖν. διὰ τοῦτο καὶ τρίτον κεφάλαιον ἐκίνησεν

ἐν τῷ λόγῳ, τὸ συμφέρον. Προίμια δὲ κ. τ. λ. TAYLOR.

Τὸ μὲν πρῶτον] [Ita Editi] Lego κρύπτει, quia sequitur δέ. WOLF.

Κατὰ τοὺς ἀγῶνας] Quidam Græci Rhetores (ut e fragmentis ab Aldo collectis appareret) fecerunt quatuor oratorie orationis partes, προίμιον, δῆγησιν, ἀγῶνας, ἐπίλογον. Quos in Partitionibus secutus Cicero: Orationis, inquit, quatuor sunt partes, quarum duæ valent ad rem docendam, Narratio et Confirmatio, ad impellendos animos duæ, Principium et Peroratio. Ἀγῶνες igitur τὴν τε κατασκευὴν καὶ τὴν ἀνασκευὴν continent, ut in Confirmationem etiam Confutatio Ciceroni comprehenditur. IDEM.

Προκατατίθησι] [Ut omnes, Ald. Felic. Manut. et Paris.] Lego: ἐν τῇ καταστάσει προδιατίθησι τὸν ἀκρατῆν. IDEM.

Εἴτ'] Pro εἴτ' ἐπειδὴ ἦν αὐτῷ, antiquiores editiones universæ, Ἐπειδὴ γὰρ ἦν αὐτῷ. Male autem, si quid ego judicem, aut judicare possim: quanquam contrarium statuisset Wolfium in alio loco videam. TAYLOR.

Ἀγγέλλει] [ut Ald. Felician. et Manut.] Hoc argumentum fere totidem verbis in Enarratione Ulpiani exstat, ubi hic locus sic legitur: ἀμέλει γοῦν cætera. WOLF.

Χαρίδημος, καὶ διὰ τοῦτο ἐγράφη τιμὴ τις αὐτῷ ἰδίᾳ ἐν τῷ Φηφίσματι· ὁ γὰρ κατὰ τῶν φονικῶν θεσμῶν κατὰ τῶν πολιτῶν ἐδίκει κέσθαι διὰ τοῦτο ἐδεδίθη πρὸς τὴν λίσαν τοῦ ἀντικειμένου προκατασκευῆς, συνεδίξαν τὸν ἀκρατὴν ὅτι πολίτης, καὶ ὑπὲρ πολίτου ὁ λόγος.

Ἄλλος] Continuat in Scholiis hoc pacto: τῷ μὲν δοκεῖν, χαρίζομενος αὐτῷ τὴν ἐκ τῆς μετουσίας τιμὴν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὸ κεφάλαιον ποιῶν ἰσχυρότερον. ὅσω γὰρ ὡς ὑπὲρ πολίτου, τοσούτω μᾶλλον ἀγανακτήσουσιν οἱ ἀκούοντες, εἰ πολίτη, μετέχοντι τῆς ἐκ τῶν νόμων ἐπιχειρίας, ζήντι τις ἔγραψε δαρεάν. TAYLOR.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΛΟΓΟΣ.

Α. ΜΗΔΕΙΣ ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίση, μήτε 621
ιδίας ἔχθρας ἐμὲ μηδεμιᾶς ἔνεχ' ἤκειν Ἀριστοκράτους κα-

Κατὰ Ἀριστοκράτους] Ex Orationis hujus argumento a Libanio scripto intelligimus, Charidemum quendam socialis exercitus ducem, de populo Atheniensi egregie meritum esse, ob idque civitate donatum. de quo etiam hujuscemodi rogatio lata est, factumque plebiscitum auctore Aristocrate, εἰάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, ἀγώγιμος ἔστω ἐξ ἀπάσης τῶν Ἀθηναίων συμμαχίδος. εἰάν δέ τις τὸν ἀγώγιμον ἀφέληται ἢ πολίτης ἢ ἰδιώτης, ἐκσπονδός ἔστω: Qui Charidemum occiderit, eum in nexum abducere jus esto, ex omni loco, urbe, agro, populo Atheniensi fœderato et socio. Qui autem hujuscemodi necis perpetratorem in nexum abducentem prohibuerit, ipsumque abductum vi exemerit, seu civis, seu privatus, fœderis jure caret. Hoc privilegium ut iniquum et adversus leges latum Euthycles Demosthenis verbis accusavit, ob id quod Charidemum eo nomine indignum esse diceret. Erat enim id psephisma velut quoddam satellitium publice Charidemo decretum. Et hoc quidem loco ἀγώγιμος (de quo etiam πρὸς Νικοστρά-

τους) dictus est is, in quem manus injectionis et prehensionis jus est iis, ad quos injuria pertinet, etiam indicta causa, id quod ut verperam factum Demosthenes accusavit, vel Euthycles potius cui oratio scripta est ab Oratore, ἀλλ' ἀνελάν, inquit, δίκην ὑπέχειν, ἀγώγιμον εὐδὺς ἐποίησε. καὶ παραβὰς τὸ διαρισμένον ἐκ τοῦ νόμου διαμαστῆριον, ἀκρίτων τοῖς ἐπαιτιασμένους παρέδωκε. Ex eo more lex addictorum, nexorumque manavit ad Romanos, cujus multa mentio apud Livium. Ex Bud. Comment. Ex edit. HERVAG.

Α. Ἐμὲ] Τὸ ἐμὲ notatum est signis, [in Edit. videlicet Parisina] quæ indicant, vocem ἐμὲ in quodam Codice, ut supervacaneam, esse prætermisam. Etsi autem ἐμὲ μηδεμιᾶς, κακὸφρονον videtur, tamen quia constructio eam vocem requirit, et sententiæ magis serviendum est, quam auribus, retinendam esse censeo. Et quia mediocri etiam homini facilius est animadvertere, quid abundet, quam vel ingeniosissimo divinare, quid desideretur, non temere ullum verbum loco

τηγορήσοντα τουτουῖ, μήτε μικρὸν ὀρῶντά τι καὶ φαῦλον ἀμάρτημα, ἐτοίμως οὕτως ¹ ἐπὶ τούτῳ προάγειν ἑμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν· ἀλλ', εἴπερ ἄρα ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι καὶ σκοπῶ, ὑπὲρ τοῦ Χερῆρόνησον ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς, καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, περὶ τούτου μοι ἐστὶν ἀπάσα ἡ σπουδή. δεῖ δὴ πάντας ὑμᾶς, εἰ βούλεσθε ὀρθῶς περὶ τούτων μαθεῖν, καὶ κατὰ τοὺς νόμους δικαίως κρίναι τὴν γραφὴν, μὴ μόνον τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ ψήφισματι ῥήμασι προσέχειν τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβησόμενα ἐξ αὐτῶν σκοπεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἀκούσασιν

622

εὐθύς εἰδέναι τὰ κεκακουρημένα, τὴν ἀρχὴν ἴσως ἂν οὐκ ἐξηπάτησθε· ἐπειδὴ δὲ τοῦθ' ἐν ἐστὶ τῶν ἀδικημάτων, τὸ τοῦτου τὸν τρόπον καὶ λέγειν καὶ γράφειν ἐνίους, ὃν ἂν ἡκιστα ὑμεῖς ² ὑπίδοισθε τι καὶ φυλάξοισθε, προσήκει μὴ πᾶνυ θαυμάζειν, εἰ καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἡμεῖς οὕτω γεγραμμένον ἐπιδείξομεν, ὥστε δοκεῖν μὲν Χαριδήμῳ φυλακὴν τινα τοῦ σώματος δίδόναι, τὴν ὡς ἀληθῶς δὲ δικαίαν καὶ βεβαίαν ³ φυλακὴν, Χερῆρόνησον, τῆς πόλεως ἀποστερεῖν.

Ε'. Εἰκότως δ' ἂν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ προσέχοιτέ

¹ [ἐπὶ]

² ὑπίδοισθε ἔτι καὶ φυλάξοισθε

³ φυλακὴν Χερῆρόνησου τῆς

movi, notis illis Threiciis compunctum, nisi vel constructionem, vel sententiam, perturbare videretur. Quamvis haud me falleret, multas voculas, ad explendas elegantes ellipses, inculcatas a Grammaticis, inscitiae rudis lectoris consultaris, e scholiis in contextum irrepisse. Sed nec illud ignoro, facilius et saepius a librariis omitti necessaria, quam inculcari aliena. WOLF. Codex ille, in quo praetermittitur pronomen, Lutetianus est Reg. a. Deficit etiam in Baroc. et Vindob. et defecisse sentio sono sequentis vocis suffocatum. Nam non posse abesse recte iudicavit Wolfius. Dionys. Halicarnassensis legerat: Μηδεις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίση με μήτε κ. τ. λ. Quem vide, si tantum tibi sit ab re tua otii, pag. 230. Edit. Upton. totum hoc exordium in pedes et metra sollicitè digerentem. Adde Bircovium ad locum, et Victor. Var. Lect. XV. 5. TAYLOR.

Οὕτως] Addidi ex Editis et MSS. Fel. Manut. Lutet. Baroc. Bodl. Ital. Obsop. et Vindob. Vidit necessarium esse Wol-

fius, sive alius erat, qui Wolfii interpretationem A. 1604. ad incudem revocavit. IDEM.

Κεκακουρημένα] Ita recte εἰδέναι τὰ κεκακουρημένα, non εἰδέναι τὰ κεκακουρημένα τὴν ἀρχὴν, ut male edidit Wolfius, Aldum secutus, licet in Interpretatione sua haec recte distinxit juxta saniores Editiones, et id, quod expedit. Eodem pungendi errore, ac Wolfius, tenetur et Benenatus quoque. Nam errorem esse judico. κακουρημένα MSS. Ald. Felician. et Manut. margo denique Benenati, ubi reperitur etiam et πεπακουρημένα. IDEM.

Δικαίαν] Quare δικαίαν? Firmum quidem presidium Chersonesus esse potuit, quo animo justum dici potuit, profecto non video. Delet Baroc. et Tu quidem delebis. Infra in Timocratea p. 711. 26. ed. Reisk. ait: τίς οὖν μόνη φυλακὴ καὶ δικαία καὶ βέβαιος τῶν νόμων; ὑμεῖς οἱ πολλοί. Quod ferri potest. At hic in Aristocratea κζ'. post med. ἐκείνων πρὸς ἀλλήλους παρακλή καὶ ὑποψία φρουρὰ Χερῆρόνησου μεγίστη τῶν πασῶν ἐστὶ καὶ βεβαιοτάτη. IDEM.

μοι τὸν νοῦν, καὶ μετ' εὐνοίας ἀκούσαίτε ἃ λέγω. ἔπειδὴ γὰρ οὐχὶ τῶν ἐνοχλούντων ὑμᾶς, οὐδὲ τῶν πολιτευομένων καὶ πιστευομένων παρ' ὑμῖν ὧν, πρᾶγμα τηλικούτον φημι δείξειν πεπραγμένον, εἰάν, ὅσον ἐστὶν ἐν ὑμῖν, συναγωνίσσῃσθέ μοι, καὶ προθύμως ἀκούσητε, τοῦτό τε σώσετε, καὶ ποιήσετε μὴ κατοκνεῖν, ἂν τις καὶ ἡμῶν οἴηται δύνασθαι τι ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀγαθόν· οἴησεται δέ, εἰάν μὴ χαλεπὸν εἶναι ¹ νομίση τὸ παρ' ὑμῖν λόγου τυχεῖν. νῦν δὲ πολλοῖς τοῦτο φοβουμένοις, λέγειν μὲν ἴσως οὐ δεινοῖς, βελτίοσι δὲ ἀνθρώποις τῶν δεινῶν, οὐδὲ σκοπεῖν ἐπέρχεται τῶν κοινῶν οὐδέν. ἔγωγ' οὖν — ὀμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας — ἀπώκνησ' ἂν, εὐ ἴστε, καὶ αὐτὸς τὴν ² γραφὴν ταύτην ἐπενεγκεῖν, εἰ μὴ πάνυ τῶν αἰσχυρῶν ἐνόμιζον εἶναι, νῦν μὲν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ σιωπῆσαι, πρᾶγμα ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει κατασκευάζοντας ὄρων τινὰς ἀνθρώπους· πρότερον δ', ὅτ' ἐπλευσα τριηραρχῶν εἰς Ἑλλάσποντον, εἰπεῖν καὶ κατηγορῆσαι τινων οὓς ἀδικεῖν ὑμᾶς ἠγούμην.

γ'. Οὐκ ἀγνοῶ μὲν οὖν, ὅτι τὸν Χαρίδημον εὐεργέτην εἶναί τινες τῆς πόλεως οἴονται· ἐγὼ δέ, ἂν περ ἃ βούλομαί 623 τε καὶ οἶδα πεπραγμένα ἐκεῖνω, δυνηθῶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, ³ οἶμαι δείξειν, οὐ μόνον οὐκ εὐεργέτην, ἀλλὰ καὶ κακονούστατον ἀνθρώπων ἀπάντων, καὶ πολὺ τᾶναντία, ἣ προσῆκεν, ὑπειλημμένον. εἰ μὲν οὖν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο μέγιστον Ἀριστοκράτης ἠδίκηει, τὸ τοιούτου, οἷον ἐγὼ φημι δείξειν τὸν Χαρίδημον ὄντα, τοσαύτην πεποιθῆσθαι πρόνοιαν ἐν τῷ ψηφίσματι, ὥστε ἰδίαν παρὰ τοὺς νόμους, εἰάν τι πάθῃ, τιμωρίαν αὐτῷ δεδωκέναι, ταῦτ' ἂν ἤδη λέγειν πρὸς ὑμᾶς ἐπεχειροῦν· ἵν' εἰδῆτε πολλοῦ δεῖν

¹ νομίση² γραφὴν ἀπενεγκεῖν³ οἶμαι

ε'. Τοῦτό τε σώσετε] Nempe, Chersonesum quam vobis ereptam volunt. AUGER.

Ταύτην] Restitui, et quidem ex optimis exemplaribus, Bar. Bodl. Aug. Obsop. et Vindob. cum Editt. Felic. et Manutiana. Repudio autem, quod in nonnullis ex isto numero reperitur ἀπενεγκεῖν. TAYLOR.

γ'. Ὑπειλημμένον] Παιδητικῶς, ut in Busiride Isocratis: ὅσοι σφᾶς αὐτοὺς οὕτω κατεσχμάτισαν, ὥστ' ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ κατ' ἄλλην τιν' ἀρετὴν ὑπολαμβάνεσθαι μει-

ζόνως, ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὗτοι βλάπτουσι τοὺς ἐξαπατηθέντας. WOLF.

Τοιούτου] Quia sequitur [v. 25.] τοσαύτην πεποιθῆσθαι πρόνοιαν, legendum genitivo, τοιούτου vel τοιούτου, vel, quod malim, ὑπὲρ τοιούτου. IDEM. Editi præter Morel. τοιούτου. Male quidem. τοιούτου defendunt Bodl. Cant. Lindenb. Obsop. Ital. et Vindob. Atque ita ut excuderetur feci. TAYLOR.

Ταῦτ'] Mallem τοῦτ' propter præcedentia τοῦτο — τό. MARKLAND.

ἄξιον ὄντα τυχεῖν τοῦ ψηφίσματος αὐτὸν τουτουί· νυνὶ δὲ ἕτερον τούτου μείζον διὰ τοῦ ψηφίσματος ἔστ' ἀδίκημα, ὃ δεῖ πρότερον καὶ μαθεῖν ὑμᾶς καὶ φυλάσσασθαι. ἀνάγκη δ' ἔστι πρῶτον ἀπάντων εἰπεῖν καὶ δεῖξαι, τί ποτ' ἔστι τὸ Χερρῶνησον ὑμᾶς ἀσφαλῶς ἔχειν πεποιηκός· διὰ γὰρ τοῦ μαθεῖν τοῦτο, καὶ τὸ ἀδίκημα ὁ φημι, ὄψεσθε σαφῶς.

δ. Ἔστι τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο, τὸ τελευτήσαντος Κότους, Βηρισάδην καὶ Ἀμαδόκον καὶ Κερσοβλέπτην, τρεῖς ἀνδ' ἐνὸς γενέσθαι Θράκης βασιλέας. συμβέβηκε γὰρ ἐκ τούτου αὐτοῖς μὲν ἀντιπάλους εἶναι τούτους, ὑμᾶς δὲ υπέρχεσθαι καὶ θεραπεύειν. τοῦτο τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλόμενοί τινες παῦσαι, καὶ καταλῦσαι μὲν τοὺς ἑτέρους βασιλέας, παραδοῦναι δ' ἐνὶ τῷ Κερσοβλέπτῃ τὴν ἀρχὴν ἀπάσαν, διαπράττονται σφίσι τοῦτο γενέσθαι τὸ προβούλευμα, τῷ μὲν ἀκοῦσαι, ¹ κεχωρισμένον τοῦ τί τοιοῦτο δοκεῖν διαπραξάσθαι, τῷ δ' ἔργῳ, πάντων μάλιστα τοῦτο περαίνοντες, ὡς ἐγὼ διδάξω. ἐπειδὴ γὰρ ἐνὸς τελευτήσαντος τῶν βασιλέων Βηρισάδου, παραβὰς τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας ἅς μεθ' ὑμῶν ἐποίησατο, Κερσοβλέπτῃς ἐξέφερε πόλεμον πρὸς τοὺς Βηρισάδου παῖδας, καὶ πρὸς Ἀμαδόκον, εὐδῆλον ἦν ὅτι τοῖς μὲν Βηρισάδου παισὶν Ἀθηνόδωρος ² βοηθήσει, τῷ δ' Ἀμαδόκῳ Σίμων καὶ Βιάνωρ· ὁ μὲν γὰρ, Βηρισάδου κηδεστής, οἱ δὲ, Ἀμαδόκου γεγόνασιν. ἐσκόπουν οὖν τίν' αὖν τρόπον ἡσυχίαν μὲν ἔχειν ἀναγκασθεῖεν οὔτοι, ἐρήμων δὲ ὄντων ἐκείνων, ὃ τῷ Κερσοβλέπτῃ πράττων τὴν ἀρχὴν Χαρίδημος ἀσφαλῶς πάντα καταστρέφεται. εἰ πρῶτον

¹ κεχωρισμένον τοῦ τι τοιοῦτον

² βοηθήσει

δ. Συμβέβηκε γὰρ ἐκ τούτου αὐτοῖς μὲν ἀντιπάλους εἶναι τούτους, ὑμᾶς δὲ υπέρχεσθαι καὶ θεραπεύειν] *Inde contigit, ut tres illi reges inter se hostes essent, vos autem ut ipsi colerent et observarent. Id enim significat θεραπεύειν. Ex edit. HERVAG.*

Δε] *Ita lege, fidejussoribus Felic. Manut. et Vindob. Vulgo ὑμᾶς καὶ υπέρχεσθαι. TAYLOR.*

Παῦσαι — παραδοῦναι — διαπράττονται] *Wolfius, quem vix loci sententiam fugisse arbitror, inconsiderate tamen verborum delectum habuit, ad eam declarandam: sc. repellere — devolvere — extorserunt.*

Verte: hoc igitur quidam dum tollere volunt, et reliquis regibus abrogatis, summam totius imperii ad Cersobleptem conferre, callide hoc scitum excogitarunt, etc. IDEM.

Κεχωρισμένον] *Marg. Edit. Lutet. necnon Editiones Felicianae et Manutiana κεχωρισμένοι. Fortasse melius, propter id, quod sequitur, περαίνοντες. Et Wolfium nostrum quoque in quodam loco video ita rem reputasse. IDEM. Lege κεχωρισμένοι, ut περαίνοντες. MARK-LAND.*

Εἰ πρῶτον] *Auctius haec aliquanto le-*

μὲν, ἂν τις αὐτὸν ἀποκτείνῃ, ψήφισμα ὑμέτερον γένοιτο, ἀγώγιμον εἶναι· δεύτερον δὲ, εἰ χειροτονηθεῖ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν Χαρίδημος. οὔτε ¹ γὰρ ὑμέτερω στρατηγῷ προχείρως ἐναντία θήσεσθαι τὰ ὄπλα ἐμελλεν ὁ Σίμων οὐδ' ὁ Βιάνωρ, πολῖται γεγεννημένοι, καὶ ἄλλως ἐσπουδακότες πρὸς ὑμᾶς· ὁ δὲ δὴ γένοι πολίτης Ἀθηνόδωρος οὐδὲ ² βουλήσεσθαι, οὐδὲ τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος αἰτίαν ὑποδύσεσθαι, ἢ πρόδηλος ἦν ἐπ' ἐκείνους ἤξουσα, εἴ τι πάθοι Χαρίδημος. ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρόπου, τῶν μὲν, ἐρήμων ὄντων βοηθῶν, αὐτοῖς δὲ, ἀδείας δοθείσης, ῥαδίως ἐκβαλεῖν ἐκείνους καὶ κατασχῆσειν τὴν ἀρχήν. καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως ὄντο, καὶ τοῦτ' ἦν τὸ κατασκευάσμα αὐτοῖς, τὰ πραχθέντα αὐτὰ κατηγορεῖ. ἅμα γὰρ τῷ πολέμῳ τ' ἐνεχέειρον αὐτοῖ, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἤκεν Ἀριστόμαχος πρεσβευτῆς παρ' αὐτῶν, ὁ Ἀλωπεκῆθεν οὔτος· ὃς ἄλλα τε ἐδημηγῶρει παρ' ὑμῖν, ἐπαινῶν καὶ διεξιῶν τὸν τε Κερσοβλέπτην καὶ τὸν Χαρίδημον, ὡς φιλανδρώπως ἔχουσι πρὸς ὑμᾶς, 625 καὶ μόνον ἀνδρώπων ἂν ἔφη Χαρίδημον Ἀμφίπολιν ³ χαρί-

¹ γὰρ [τῷ] ὑμέτερον² βουλεύσεσθαι³ κομίσασθαι

guntur in Codd. Parisiensibus, uti liquet ex margine Morelii: τὸ ῥόπος δὲ ἦν, εἰ παῖτον μὲν κ. τ. λ. Ejus porro rei ea erat ratio: primum si quis etc. ut vertit Wolfius. In sequentibus v. 3. τῷ ὑμέτερω στρατηγῷ cum Bar. Vindob. et Edit. Lutet. TAYLOR.

Αὐτὸν] Nempe, Charidemum. AUGER.

Ἐσπουδακότες πρὸς ὑμᾶς] Alias dicit σπουδάξαι περὶ τινα, et supra περὶ τούτου ἐστὶ μοι πᾶσα ἡ σπουδή. WOLF. Illud ultimum est infictum, et prorsus ἀπροσδιόνυον, cum alia omnino sint περὶ τινος σπουδάξαι, de re aliqua sollicitam curam gerere, et περὶ, vel περὶ τινα σπουδάξαι, officiose erga aliquem agere; studium et obsequium profiteri. ἐσπουδακότες περὶ ὑμᾶς habet marg. Paris. TAYLOR.

Βουλήσεσθαι] Hoc nihili est, et tamen vix quicquam auxilii in MStis. βουλεύσεσθαι nonnulli, alii βουλεύεσθαι et βουλεύσεσθαι. Fortasse delendum posterius οὐδέ. Ἀθηνόδωρος οὐδὲ βουλήσεσθαι τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος αἰτίαν ὑποδύσεσθαι. In linea proxima, pro ἐκείνους, melius ἐκεῖνον, Athenodorum scilicet. IDEM.

Ἐκείνους] F. ἐκεῖνον. sc. Athenodorum, de quo jam loquitur. MARKLAND.

Ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρέπου] Τῶν μὲν S. παίδων τοῦ Βηρισάδου ὄντων ἐρήμων βοηθῶν, οἱ κ

χόντων βοηθῶν: αὐτοῖς δὲ S. τοῖς περὶ Κερσοβλέπτην ἀδείας δοθείσης, ῥαδίως ἐκβαλεῖν (S. ἑαυτοῖς) ἐκείνους, τοὺς παῖδας τοὺς τοῦ Βηρισάδου. WOLF.

Βοηθῶν] Deest ea vox in Vindob. cujus auctoritate ducor, ut eam pro glossa ejiciam. v. antepen. p. 189, dixit ἐρήμων ὄντων ἐκείνων, quod satis per se intelligitur. TAYLOR. Hic genitivus regitur ab ἐρήμων. AUGER.

Αὐτοῖς δὲ] Hic et alibi in tota hac narratione nonnihil est difficultatis ad quos referri debeant pronomina οὗτοι, ἐκείνοι, αὐτοῖ. — αὐτοῖς refertur ad Cersobleptem et Charidemum; ἐκβαλεῖν sub. ὄντο, nempe decreti auctores; nec non αὐτοῖς, nempe Cersobleptem et Charidemum. AUGER.

Καὶ τοῦτ' ἦν τὸ κατασκευάσμα αὐτοῖς, τὰ πραχθέντα αὐτὰ κατηγορεῖ] Res ipsa indicat ex composito factum esse et structum quod dico. Est enim κατασκευάσμα fraus, commentum, molimentum subdolum, actus commentitius et falsus. Dicitur et κατασκευασμὸς ab eodem in Oratione κατὰ Τιμοκράτους, quanquam et in bonam partem accipitur. Ex edit. HERVAG.

Ἐπαινῶν] F. leg. ἐπαινῶν τὸν τε --- Χαρίδημον, καὶ διεξιῶν, ὡς. AUGER.

Χαρίσασθαι] Lege cum Bar. Lindenbr. Aug. Ital. Vindob. Ven. et Codd. Luteti-

σασθαι τῇ πόλει δύνασθαι, καὶ παρήνει στρατηγὸν χειροτονῆσαι. ἤτοίμαστο δ' αὐτοῖς τοῦτο τὸ προβούλευμα, καὶ προδιόκητο· ἵνα, εἰ πεισθεῖητε ἐκ τῶν ὑποσχέσεων, καὶ τῶν ἐλπίδων, ἃς ὑπέτεινεν ὁ Ἀριστόμαχος, εὐθύς ἐπικυρώσειεν ὁ δῆμος, καὶ μηδὲν ἐμποδὼν εἴη. καὶ τοι, πῶς ἂν τεχνικώτερον, ἢ κακουργότερον¹ συμπαρασκευάσεν ἄνθρωπος, ὅπως οἱ μὲν ἐκπεσοῦνται τῶν βασιλέων, εἰς δ', ὃν αὐτοὶ βούλονται, πᾶσαν ὑφ' ἑαυτῶ ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἢ τοὺς μὲν τοῖν δυοῖν βοηθήσαντας ἂν εἰς φόβον, καὶ συκοφαντίας εὐλάβειαν καθιστάντες· ἢν εἰκὸς προσδοκᾷ ἐκείνους ἐφ' αὐτοὺς ἐλθεῖν ἂν διὰ τοῦ ψηφίσματος τουτουῖ, εἴ τι πάθοι Χαρίδημος· τῷ δ' ἐνὶ πράττοντι τὴν ἀρχὴν, καὶ πάντα τὰναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι κατασκευάζοντι, τοσαύτην ἐξουσίαν δίδόντες τοῦ ταῦτα ἀδεῶς πράττειν; οὐ τοίνυν μόνον ἐκ τούτων δῆλον ἔσθ' ὅτι τούτων ἕνεκα ἐρρήθη τὸ προβούλευμα ὧν λέγω, ² ἀλλὰ ἐκ τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ μαρτυρία τις ἐστὶν εὐμεγεθέης. ἂν γὰρ ἀποκτείνῃ τις Χαρίδημον γράψας, καὶ παραβὰς

¹ συμπαρασκευάσαν ἄνθρωποι

² ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ψ. αὐτοῦ

anis, κομίσασθαι, quod multum praestat. Noster π. παραπροβ. p. 306. v. 7. Ἀφιστικυίας Σαλαμίνος Ἀθηναίων, καὶ θάνατον τὴν ζημίαν ψηφισαμένων, ἂν τις εἴπῃ κομίξασθαι, recuperare scilicet. Vide Indicem Lysiae. TAYLOR.

Καίτοι κ. τ. λ.] Coniunge: πῶς ἂν τεχνικώτερον ἢ κακουργότερον, ἢ καθιστάντες (τῷ καθιστάναι) τῷ δ' ἐνὶ δίδόντες (τῷ δίδναι δὲ) τῷ πράττοντι (τῷ Χαρίδημῳ) ἐνὶ (τῷ Κερσοβλέπτῃ) τὴν ἀρχὴν, τοσαύτην ἐξουσίαν. WOLF. Hunc locum intellexi olim, jam intelligo multo minus. TAYLOR.

Κακουργότερον] Πανουργότερον marg. Par. Quod toties loco prioris scribitur, ut posthac non sim annotaturus. WOLF.

Συμπαρασκευάσεν] Ο. fere l. s. συμπαρασκευάσαν ἄνθρωποι, Ven. Bar. Bodl. Lindenbr. Obsop. Aug. Ital. et Paris. Omnino. συνεσκευάσαν Vindobonensis. TAYLOR. Nisi fallor, legendum est συμπαρασκευάσαν ἄνθρωποι. Constructio enim ita ordinatur: πῶς ἂν τεχνικώτερον — συμπαρασκευάσαν ἄνθρωποι — ἢ τοὺς μὲν — εἰς φόβον — καθιστάντες, τῷ δὲ — τοσαύτην ἐξουσίαν δίδόντες — πράττειν; At quamnam callidorem rationem inire possent homines — quam hos quidem — in metum

injiciendo; illi vero — tantam potestatem dando — agendi? Jam si legas συμπαρασκευάσαν ἄνθρωπος, debes quoque legere καθιστὰς et δίδους, non καθιστάντες et δίδόντες. MARKLAND.

Ὅπως εἰ μὲν ἐκπεσοῦνται τῶν βασιλέων] Legendum βασιλείων. JURIN.

Βούλονται] Restitue βούλοιντο aut βούλωνται. Deinde v. eod. ὑφ' ἑαυτὸν ποιήσεται: Codd. plures et praestantiores. Et eam lectionem commendo. TAYLOR.

Ἡ — καθιστάντες] Wolfius, ut apparet ex ejus interpretatione, locum non intellexit. Verte: Quamnam callidorem rationem inire potuissent, ut reges ceteri pellerentur, et unus, qui eis placuisset, omne occuparet imperium, quam eos, qui duobus regibus opitulaturi essent, in metum calumniae injiciendo? caetera. IDEM.

Τὴν ἀρχὴν, ἢ τοὺς μὲν] Imperium, quam ut ii. Perperam Wolfius: imperium? aut ut ii. JURIN.

Πράττοντι] Marg. Paris. παράττοντι, quod Wolfio ineptum videtur, et recte quidem. Γρ. etiam πραγματευομένων, quod eidem ferri posse, mihi quidem glossa sive scholion esse, videtur. TAYLOR.

Ἄλλὰ] Ἄλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ψ. Ita lege

τὸ, τί πράττονται, εἰπεῖν, πότερ' ἡμῖν συμφέροντα, ἢ οὐ, γέγραφεν εὐθύς ἀγώγιμον ἐκ τῶν συμμαχῶν ¹ εἶναι. οὐκοῦν τῶν μὲν ἐχθρῶν ὁμοίως ἡμῖν τε καὶ κείνῳ, οὐδέποτε εἰς τοὺς ἡμετέρους ἤξει συμμαχοὺς οὐδεὶς, οὔτ' ἀποκτείναις ἐκεῖνον, οὔτε μή. ὥστ' οὐ κατὰ τούτων γέγραφε ταύτην τὴν τιμωρίαν. τῶν δὲ ἡμετέρων μὲν φίλων, ἐκεῖνου 626
δ', ὅταν ἐγχειρῇ τι πράττειν ἐναντίον ² ὑμῖν, ἐχθρῶν, τούτων ἂν τις εἴη, ὃ τοῦτο τὸ ψήφισμα φοβηθεῖς, καὶ ³ φυλαξάμενος μὴ δι' ἀνάγκην ² ὑμῖν εἰς ἐχθρὰν ἐλθεῖν. ἔστι τοίνυν οὗτος, Ἀθηνόδωρος, Σίμων, Βιάνωρ, οἱ Θράκης βασιλεῖς, ἄλλος, ὅς τις ⁴ ἂν εὐεργεσίας μέρος καταδέσθαι βούλοιτο, τὸ πράττειν ὑπεναντία ἐκεῖνον ἐγχειροῦνθ' ὑμῖν ἐπισχεῖν.

ἔ. Ὡν μὲν τοίνυν ἕνεκ' ἐρρήθη τὸ προβούλευμα, ἵνα κυρώσειεν ὁ δῆμος ἐξαπατηθεῖς, καὶ δι' αὐτὴν γραφὴν ἐποιησάμεθα ἡμεῖς ⁵ ταύτην, βουλόμενοι κωλύσαι, ταῦτ' ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. δίκαιον δ' ἔστιν ἴσως, ἐμὲ ⁶ ὑπεσχημένον τρία ἐπιδείξειν, ἐν μὲν, ὡς παρὰ τοὺς νόμους τὸ ψήφισμα εἴρηται· δεύτερον δὲ, ὡς ἀσύμφορόν ἐστι τῇ πόλει· τρίτον δὲ, ὡς ἀνάξιος ⁷ ἔστι τυχεῖν τούτων ⁸ ὧν γέγραπται· ἀπάντων τούτων αἵρεσιν ὑμῖν δοῦναι τοῖς ἀκουσο-

¹ εἶναι;² ὑμῖν³ * φυλαξάμενος⁴ ἂν εἰς εὐεργεσίας⁵ ταυτην⁶ ὑπεσχημένον ὑμῖν τρία⁷ [ἔστι]⁸ ὧ

cum Bar. Vindob. et Edit. Felic. IDEM. Οἱ Θράκης βασιλεῖς] 'Ο Ἀμαδάκος καὶ οἱ τοῦ Βηρισάδου παῖδες. WOLF.

Εὐεργεσίας μέρος] Ferri utcumque pos-
sunt haec: ὅστις ἂν βούλοιτο καταδέσθαι μέ-
ρος εὐεργεσίας, τὸ τί; ἐπισχεῖν ἐκεῖνον ἐγχει-
ροῦντα πράττειν ὑπεναντία ὑμῖν. Sed quid
sī, ὅστις ἐν εὐεργεσίας μέρει? Κατα-
δέσθαι μέρος εὐεργεσίας videtur insolentius,
ἀντὶ τοῦ, εὐεργεσίαν καταδέσθαι. WOLF.
Ἐν μέρει εὐεργεσίας τίδεσθαι, quod malit
homo noster, aliud est omnino. Ἄλλὰ
τόδε ἐθαύμασα, εἰ ἐν ἀρετῆς τιδῆς μέρει
τὴν ἀδικίαν, dixit Plator de Rep. l. 1. Id
miratus sum, si injuriam in loco virtutis
(inter virtutes) poneret. Noster hac ipsa
in Orat. §. λζ'. ὅσα μὲν δὴ στρατιώτης ἂν —
ἐναντία ἐστράτευται τῇ πόλει, οὐ τίθημι
ἐν ἀδικήματος μέρει, non inter in-
jurias numero, ut recte Wolfius. Iterum
c. Midiam §. μς'. οὐ δίκην ὀφείλει τῇ πόλει
δοῦναι, τοῦτ' ἐν εὐεργεσίας ἀριθμη-
σει μέρει, in beneficii loco numerabit.
Porro noster §. ια. med. τοὺς ἐχθρὰ ποιούν-
τας ἐν ἐχθροῦ μέρει κολάζειν ἀπέδωκεν.

Et §. ιβ'. fin. τὸν ἀγοντα ἢ φέροντα βία τὰμὰ
ἐν πολεμῶν μοίρα. Simillima est illa
locutio infra §. κγ'. ἐν διαρεῶς ἐποιή-
σαντο τὰ ζει, τὸ τούτων μεταδιδόναι τι.
Verum haec omnia quam aliena a sensu
hujus loci, ubi significatur: quicumque de
vobis bene mereri studet. Et cum εὐεργεσί-
αν κατατίθεσθαι, beneficium collocare, ele-
ganter et summa cum proprietate dicitur,
cur non etiam μέρος εὐεργεσίας, one in-
stance? Ald. Ven. Bar. Vind. ἄλλος ὅστις
ἂν εἰς εὐεργεσίας μέρος καταδέσθαι βού-
λοιτο. Proxime v. 12. istud τὸ πράττειν,
etc. quod necessarium est, reduxi ex
Edit. Fel. Manut. et Morel. MSS. item
Bar. Ital. et Vind. TAYLOR.

ἔ. Ὡν γέγραπται] Forte cum optimis ex-
emplaribus Aug. et Vindob. ὧ γέγραπται.
Nam persona Charidemī hoc in loco vide-
tur desiderari. Totum hoc comma laudat
Hermog. π. εὐκρινείας, ubi ita legit, me-
amque conjecturam confirmat: τρίτον δὲ,
ὡς ἀνάξιος ἔστι Χαρίδημος τούτου
τυχεῖν, ὅτι βούλεσθε τούτο πρῶτον διδά-
σκειν ὑμᾶς. Alibi autem, sc. de Invent.

μένοις, τί πρῶτον, ἢ τί δεύτερον, ἢ τί τελευταῖον βουλο-
 μένοις ὑμῖν ἐστὶν ἀκούειν. ὅ,τι δὴ βούλεσθε, ὁρᾶτε, ἵνα
 τοῦτο λέγω πρῶτον ὑμῖν. περὶ τοῦ παρανόμου βούλεσθε
 πρῶτον; τοῦτο τοίνυν ἐροῦμεν. ἀ δὴ θέομαι τε καὶ ἀξιώ-
 παρὰ πάντων ¹ ἐμὲ τυχεῖν, δίκαι, ὡς ἑμαυτὸν πείθω,
 μηδεὶς ὑμῶν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ διεψεῦσθαι τοῦ Χα-
 ριδήμου, καὶ νομίζειν εὐεργέτην εἶναι, φιλονεικῶν, δυσχε-
 ρέστερον τοὺς περὶ τῶν νόμων λόγους ἡμῶν ἀκούσῃ· μηδ'
 ἀποστερήσῃ διὰ τοῦτο, μήτ' ² αὐτὸν τοῦ θέσθαι τὴν
 ψῆφον εὐορκον, μήτε ἐμὲ τοῦ διδάξαι περὶ πάντων ὑμᾶς
 ὡς βούλομαι· ἀλλὰ ποιησάσθω τὴν ἀκρόασιν ὡδί, ³ καὶ
 627 σκοπεῖσθω, ὡς δίκαια ἀ ἐρῶ. ὅταν μὲν λέγω περὶ τῶν νό-
 μων, ⁴ ἀφελὼν τὸ, ὅτῳ τὸ ψήφισμα, καὶ ποίῳ τινί, σκο-
 πεῖν, περὶ τοῦ, ὡότερον παρὰ τοὺς νόμους, ἢ κατὰ τοὺς νό-
 μους εἴρηται, σκοπεῖσθω, καὶ μηδὲν ἄλλο. ὅταν δ' ἐλέγ-
 χω τὰ πεπραγμένα, καὶ διεξίω τὸν τρόπον, ὃν πεφενά-
 κισθε ὑπ' αὐτοῦ, τὰς πράξεις σκοπεῖσθω, ὡότερον γεγο-
 νυίας, ἢ ψευδεῖς ἐρῶ. ὅταν δ' ἐξετάζω περὶ τοῦ συμφέρειν,
 ἢ μὴ, τῇ πόλει ταῦτα ψηφίσασθαι, πάντα τὰλλα ἀφείς,
 τοὺς λογισμοὺς ὁράτω τοὺς περὶ τούτων, πότερα ὀρθῶς
 ἔχοντας ποιοῦμαι, ἢ οὐ. εἰ γὰρ τοῦτον ἔχοντες τὸν τρό-
 πον ἀκροᾶσθε μου, αὐτοὶ τε ἀρίστα ἀ προσήκει συνήσετε,
 χωρὶς ἕκαστον σκοποῦντες, καὶ οὐχ ἅμα πάντα ἀθρόα
 ἐξετάζοντες, καὶ γὰρ ῥᾶστα ἀ βούλομαι δυνήσομαι διδάξαι.
 ἔσονται δὲ βραχεῖς περὶ πάντων οἱ λόγοι.

¹ ὑμῶν

² ἑαυτὸν

³ (καὶ *σκοπέισθε --- ἐρῶ.) ὅταν μὲν γὰρ λέγω

⁴ ἀφελὼν ὅτῳ τὸ ψ. εἴρηται, καὶ

Tom. III. §. 2. legit cum vulgatis. IDEM. τούτων ὃ sub. οὗτος. AUGER.

Βουλομένοις ὑμῖν ἐστὶν ἀκούειν] “ Satis tritus Græcismus. Schol. ad Thucyd. IV. 85. dicit esse σύνταξιν Γουκυδιδαίαν. — Præter alios de hac forma inspicitur merentur Cl. Marklandus ad Max. Tyr. XIII. 5. Forsterus ad Platonem in Participium. D’Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. II. p. 439.

[Ἐμὲ] Lege ὑμῶν. παρὰ πάντων ὑμῶν τυχεῖν. Hoc necessarium est. Debes MSS. Bar. Bodl. Obsop. Vind. et Edit. Felic. et Manut. TAYLOR.

[τῷ διεψεῦσθαι] Διὰ τὸ διεψεῦσθαι. WOLF. [Ἀφελὼν κ. τ. λ.] Ἀφελὼν τὸ σκοπεῖν VOL. III.

ὅτῳ (τινί) τὸ ψήφισμα (Sub. ἐγράφη) σκοπεῖσθω περὶ τοῦ ὡότερον etc. Obsop. καὶ ποίῳ τινί, σκοπεῖσθω, πότερον παρὰ τοὺς νόμους, et, ἕκαστα σκοποῦντες [v. antepen.] IDEM.

[ὅτῳ τὸ ψήφισμα] Libri plerique una voce auctiores, ὅτῳ τὸ ψήφισμα εἴρηται, Ald. Ven. Bar. Felic. Manut. Ital. Vind. et marg. Benenat. In nonnullis totus hic locus ita legitur: ἀφελὼν τὸ, ὅτῳ τὸ ψήφισμα εἴρηται, καὶ ποίῳ τινί, σκοπεῖσθω περὶ τοῦ ὡότερον παρὰ τοὺς νόμους ἢ κατ’ αὐτούς εἴρηται, καὶ μηδὲν ἄλλο. TAYLOR.

[Ἀ προσήκει] Quæ deceant, Wolfius. Potius: quæ convenit. JURIN.

ς'. Λάβε δὴ τοὺς νόμους αὐτοὺς, καὶ λέγε, ἵν' ἔξ αὐτῶν ἐπιδεικνύω τούτων τὸ παράνομον.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΟΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΩΝ ΕΞ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
ΝΟΜΟΣ.

Δικάζειν δὲ τὴν βουλὴν, τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, εἴν τις ἀποκτείνῃ δούς.

ἐπίσχετος. ἤκούσατε μὲν τοῦ τε νόμου, καὶ τοῦ ψήφισματος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὡς δ' ¹ ἂν μοὶ δοκῆτε τοὺς περὶ τοῦ παρανόμου λόγους αὐτοὺς ῥᾶστα μαθεῖν, τοῦθ' ὑμῖν φράσω· εἰ σκέψαισθ' ἐν τίνι τάξει ² πότε ἔστιν, ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμα εἴρηται, πότερα ξένος, ἢ μέτοικος, ἢ πολίτης ἔστιν. εἰ μὲν δὴ μέτοικον φήσομεν, οὐκ ἐροῦμεν ἀληθῆ· εἰ δ' αὖ ³ ξένον, οὐχὶ δίκαια ποιήσομεν· τὴν γὰρ τοῦ δήμου δωρεάν, ἐν ἣ πολίτης γέγονε, κυρίαν αὐτῷ δίκαιόν ἐστιν εἶναι. ὡς ὑπὲρ πολίτου τοίνυν, ὡς ἔοικε, ποιητέον τοὺς λόγους. θεάσασθε δὴ, πρὸς Διὸς, ὡς ἀπλῶς καὶ δικάιως χρῆσομαι τῷ λόγῳ· ὃς εἰς μὲν ταύτην τίθεμαι τὴν τάξιν αὐτὸν, ἐν ἣ πλείστης ἂν τυγχάνοι τιμῆς. ἀ δ' οὐδ' ἡμῖν τοῖς γένει πολίταις ἔστιν, οὐδ' ἐκείνῳ δεῖν ⁴ οἶμαι γενέσθαι παρὰ τοὺς νόμους. τίν' οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἀ νυνὶ γέγραφεν οὕτως. γέγραπται γὰρ ἐν μὲν τῷ νόμῳ, τὴν βουλὴν δικάζειν φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, εἴν τις ἀποκτείνῃ δούς. καὶ ⁵ προσειπὼν ὁ θεὸς τὸν νόμον, εἴν ἀποκτείνῃ, κρίσιν ⁶ πεποιήκεν, ὅμως οὐ πρότερον τί χρὴ πάσχειν τὸν δεδρακότα εἴρηκε· καλῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὑπὲρ

¹ ἂν μοὶ δοκῆτε

² πότε

³ οἶμαι

⁴ προσειπὼν

⁵ * πεποιήκεν, οὐ

ς'. EK ΤΩΝ] Hic duo sunt tituli; nempe, titulus generalis EK --- ΠΑΓΟΥ, et titulus specialis, nempe ΝΟΜΟΣ. AUGER. Ἐπίσχετος] Videtur deesse: παρανόμου δι δὲ καὶ τὸ ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. ἤκούσατε μὲν κ. τ. λ. WOLF. Inconsulto hoc omne. Antequam enim Orator verba facere incepit, Scriba totam γραφὴν, actionem, causae summam publice recitaverat. In ea autem continebatur plebiscitum, quod jam παρανόμου γράφεται. Aeschin. c. Timarch. initio. εἰδὼς δὲ αὐτὸν ἔνοχον ὄντα, οἷς ὀλίγω πρότερον ἤκούσατε ἀναγινώ-

σκοντος τοῦ γραμματέως. Vide Ulpian. ad hanc Aristocrateam, v. ὑπεσχημένον. Nihil ergo deest. TAYLOR.

Ἦς] F. ᾧ, cui respondet τοῦτο. MARKLAND.

Μὲν] F. ἐν τῷ νόμῳ sine μὲν. IDEM.

Προσειπὼν] MSli Bar. Aug. Vindob. praestantiores nempe, προσειπὼν. Ambigo tamen. Infra, §. ζ'. ante med. τὸν ἀνδροφόνου προσειπὼν, nullo eum discrimine legendi. Vid. §. ζ'. fin. TAYLOR. L. δούς καὶ προσειπὼν --- πεποιήκεν, οὐδὲ πρότ. AUGER.

εὐσεβείας ὅλης τῆς πόλεως προιδῶν. πῶς; οὐκ ἔνεστιν ἅπαντας ἡμᾶς εἰδέναι, τίς ποτ' ἔστιν ὁ ἀνδροφόνος. τὸ μὲν δὴ τὰ τοιαῦτα ἀνευ κρίσεως πιστεύειν, ἂν τις ἐπαιτιάσῃται, δεινὸν ἠγεῖτο· δεῖν δ' ὑπελάμβανεν, ἔπει- δὴ περ ἡμεῖς τιμωρήσομεν τῷ πεπονθότι, πεισθῆναι, καὶ μαθεῖν ¹ ὑμᾶς διδασκομένους ὡς δεδράκε. τηνικαῦτα γὰρ εὐσεβὲς ἤδη κολάζειν εἰδόντι εἶναι· πρότερον δ' οὐ. καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ διελογίζετο, ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα ὀνό- ματα, ² οἷον, εἰάν τις ἱεροσυλήσῃ, εἰάν τις προδῶ, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, πρὸ τοῦ μὲν τὴν κρίσιν γενέσθαι, αἰτιῶν ὀνόματά ἔστιν· ³ ἔπειδὴ δὲ κριθεῖς τις ἐξελεγχθῆ, τηνικαῦ- 629 τα ἀδικήματα γίνεσθαι. οὐ δὴ δεῖν ᾤετο τῷ τῆς αἰτίας ὀνόματι τιμωρίαν προσγράφειν, ἀλλὰ κρίσιν. καὶ διὰ ταῦ- τα, ἂν τις ἀποκτείνῃ τινὰ, τὴν βουλὴν δικάζειν ἔγραψε, καὶ οὐχ ἄπερ, ἂν ἀλῶ, ⁴ παθεῖν εἶπεν. ὁ μὲν δὴ τὸν νόμον τιθεῖς, οὕτως· ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων πῶς; εἰάν τις ἀποκτείνῃ, φησὶ, Χαρίδημον, τὴν μὲν δὴ προσηγορίαν τοῦ πάθους, τὴν αὐτὴν ἐποίησατο, ἂν τις ἀποκτείνῃ γράψας, ἦν περ ὁ τὸν νόμον τιθεῖς· μετὰ ταῦτα δὲ, οὐκ ἔτι ταῦτα, ἀλλ' ἀνελὼν τὸ δίκην ὑπέχειν, ἀγώ- γιμον εὐθύς ἐποίησε, καὶ παραβὰς τὸ διωρισμένον ἐκ τοῦ νόμου δικαστήριον, ἄκριτον τοῖς ἐπαιτιασαμένοις παρέδωκεν, ὅτι, ἂν βούλωνται, χρῆσθαι, τὸν οὐδ' εἰ πε- ποίηκέ πω φανερόν. καὶ λαβοῦσιν ἐκεῖνοις, ἐξέσται στρε- βλοῦν, αἰκίσασθαι, χρήματα πράξασθαι· καὶ τοι ταῦτα πάντα ἀπειρήκεν ἄντικρυς καὶ σαφῶς ὁ κάτωθεν νόμος,

¹ ἡμᾶς   ² οἷον· εἰάν τις ἀποκτείνῃ, εἰάν τις ἱερ.   ³ ἔπειδὴν   ⁴ παθεῖν χρῆ, εἶπεν

Ἰμᾶς] F. ἡμᾶς. MARKLAND.

Οἷον κ. τ. λ.] Οἷον, εἰάν τις ἀποκτείνῃ, εἰάν τις ἱεροσυλήσῃ κ. τ. λ. ο. fere l. s. Ven. Bar. Ital. Bodl. Obsop. Vindob. Editi etiam, Fel. Manut. et Benenat. additis verbis, ut ait Obsop. hand' dubie non male, aut otiosis. TAYLOR.

Παθεῖν] Καὶ οὐκ εἶπε ἄπερ παθεῖν (Sub. δῖ) ἂν ἀλῶ. WOLF. καὶ οὐχ ἄπερ, ἂν ἀλῶ, παθεῖν χρῆ, εἶπεν. Bar. ut infra, §. ζ'. ante med. ἐν δὲ τούτῳ τὸν ἀνδροφόνον προσπεισῶν, ἂν χρῆ πάσχειν εἶρηκεν. TAYLOR.

Ὁ κάτωθεν νόμος] De hac locutione multa, tum Veteres, tum Recentiores. Didymus in σχ. de perditis ad Demosthenem, (ut liquet ex Hurocrat. in voce

Ὁ κάτωθεν νόμος, Suid. et Photio MS.) Pollux, L. VIII. C. X. §. 128. Meurs. Attic. Lect. I. 22. Petit. LL. Attic. pag. 104. Salmas. de M. U. p. 758. seq. Herald. Animadv. p. 298. Una est Sententia Didymo et Polluci communis, quam primam refellam. Cum Tabulæ, in quibus Leges erant descriptæ, ab Acropoli, quæ urbis erat locus editissimus, in Forum erant translatae, (id intelligo de Legum exemplari facto) eam rem agente potissimum Ephialte quodam, ut populo publice prostarent, ibi dici incipiebat ὁ κάτωθεν νόμος, relatione scil. habita ad exemplar, quod erat in Foro assertatum. Sit ita, quando isthoc velis: factum fuisse non

μηδὲ τοὺς ἐαλωκότας καὶ δεδογμένους ἀνδροφόνους ἔξειναι ποιεῖν.

negō. Hoc tamen non tuam legem ab alia distinguit, cum omnes similiter in Forum sint translatae, aut omnes potius similiter in tabulis ibi descriptae. Unde enim, aut qua constantia haec Lex inferior nominari possit, potius, quam illa, quae modo praecesserat, aut ea, quae mox subsequutura est? Dicitur secundo, per has voces intelligendam esse Heliaeam, Curiam, ut videtur, in loco depresso sitam, διὰ τὸ τῶν δικαστηρίων τὰ μὲν ἄνω, τὰ δὲ κάτω ὀνομάζεσθαι. Profecto id non novi, neque arbitrator esse verum. Solus Areopagus quidem, utpote in altissimo colle situs, ἡ ἄνω βουλή dicebatur, ut ex Plutarcho et Heliodoro ostendit Meurs. in Areopag. C. 1. extrem. [εἰς Ἄρειον πάγον ἀναεθεσκήναι. Lys. ed. Lond. p. 175, ἡ ἄνω et ἡ κάτω βουλή. Plutarch. in Solone. TAYLOR in schedis.] Veruntamen si Curiae Atticae omnes in τὰς ἄνω hae, illae in τὰς κάτω distribuerentur, infeliciter sane elegisti Heliaeam, quam inter inferiores numeres. Si Etymologiae Magistrorum quidquam habeant momenti, in convalli aut loco depresso esse non potuit. Immo erat in loco sublimiori, idque expresse ait Antipho: φιλοκράτης οὐτοσί ἀναβὰς εἰς τὴν ἠλιακὴν (corrigere ἠλιαίαν) et deinde, ἀναβὰς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἔλεξα. Edit. Steph. 143. 39. Verum his omissis, responderi potuit simpliciter, hic non de Curia agi, sed de Legge. Dicitur tertio, quod ex forma Legum exarandarum, quae βουστροφιδὸν erat, τὸν ἀπὸ τῶν εὐωνύμων ἀρχόμενον νόμον Demosthenes vocaret τὸν κάτωθεν νόμον. Quae quidem non verba sunt, sed portenta. Nam in eo scribendi ritu, qui versationem boum imitari dicitur, omnino a sinistra parte dextrorsum scribere caeperunt, uti nos hodie scribimus: qua linea exarata, sive sulco finito, necesse erat, ut, more boum in arando servato, sequentem versum, τὸν κάτωθεν, a dextra parte inchoantes versus sinistram ducerent, ut in hoc exemplo:

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΛΗΠΗ ΤΑΔ ΤΑΔ ΛΙΑΝΑΙΕΤΣ

Sed videamus tamen, quantum prosit hoc commentum. In ea scriptura lineam lineae subjiciebant, et perpetuo isto tenore leges ita exarari potuisse non nego. Una ergo eademque Lex partim ἄνωθεν, partim κάτωθεν erat descripta: a sinistra sc. dextrorsum, quantum nempo pateret Tabula, deinde sinistrorsum a dextra. Nam isto ritu non Legem Legi, sed Lineam Lineae supponebant: et proinde nulla Lex κάτω-

θεν nominari poterat, aut omnes similiter ita nominari debuerant. Quarta est eorum sententia, qui contendunt, cum Leges in Axibus ordine et seriatim essent descriptae, dici τὸν κάτωθεν νόμον eam, quae in inferiori parte Tabulae contineretur. Quae sane praestet, ni paulo meliorem addiceremus. Provocat Demosthenes non ad Tabulas, Axonasve, verum ad exemplares earum legum, quas exinde describi fecerant, ut, quotiescunque usus venisset, a Scriba ex eo periculo recitari potuissent. Atque hoc solenniter dicebatur παραγράφειν. Noster c. Androt. §. ια'. περὶ μὲν τῶν νόμων, οὓς παραεγραψάμεθα. Et c. Aristocr. §. ι'. Ὅ μὲν νόμος ἐστὶν οὗτος Δράκοντος, καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσους ἐκ τῶν φονικῶν νόμων παραεγραψάμεν. Et §. ιδ'. Οὐ τοῖνυν μόνον τούτους τοὺς νόμους παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς, οὓς οὐ παραεγράμμεθα διὰ τὸ πλῆθος. Adde §. ις'. Neque haec dico, quasi credam, παραγράφειν simpliciter esse describere, cum novi aliud esse, et proprie dici pro eo, quod Icti Romani nominant, *exceptione uti*. Descripsit ergo Rhetor noster ex Tabulis publicis Leges hasce *exceptoriae*, quas Aristocrateae rogationi opponeret. Descripsisse saltem constat: et multa sunt in hac oratione, quae meam sententiam adjuvant. Ita ad Scribam se accommodans saepius ait: λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον — τὸν ἐφεξῆς νόμον — λέγε τοὺς ἐφεξῆς νόμους. Vid. §. ζ'. fin. κβ'. et κγ'. Praesertim §. κά. dubius, utrum in periculo suo adhuc restaret Lex, quam Scriba non recitaret, ait: Ἄρα τις ἡμῖν ἐτι λοιπός ἐστι νόμος; Potissimum vero omnium §. κγ'. qui locus primum hodie a me est complanatus: λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον, ἡ οὗτοι πάντες εἰσὶν; Recita et sequentem legem, vel anne omnes jam sint recitatae? Id est, recita sequentem legem, si qua superfuerit recitanda earum, quas descripsimus. TAYLOR.

Ὁ κάτωθεν νόμος] Lex inferior, i. e. lex quae proxime subsequitur eam quae modo lecta fuit. AUGER.

Δεδογμένους] Nonnulli Codd. habent δεδειγμένους, Bodl. Obsop. Ital. Lindenb. cum Editt. Felician. et Manat. eamque lectionem suffragio suo tuetur Lambinus. Cui auscultabo parum. Δοκεῖν est verbum forense, et significat reum peragi, iudicio cadere, et similia. Conjunguntur saepissime ἀλῶναι et δοκεῖν, tanquam paria. Ita Auctor noster §. ις'. ἂν δ' ἀλῶ καὶ δοκῆ τῷργον εἰργάσθαι. Et §. ιε'. post med. Ἐὰν δὲ ἔξῃ (δὲ δῶκων) τὰ δίκαια ἐγκαλεῖ,

ζ'. Λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὸν τὸν νόμον τὸν μετὰ ταῦτα.

NOMOS.

Τοὺς δ' ἀνδροφόνους ἐξεῖναι ἀποκτείνειν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ ἀπάγειν, ὡς ἐν τῷ Ἄξονι ἀγορεύει λυμαίνεσθαι δὲ μὴ, μηδὲ ἀποιναῖν, ἢ διπλοῦν ὀφείλειν ὅσον ἂν καταβλάβῃ· εἰσφέρειν δὲ τοὺς ἄρχοντας ὧν ἕκαστοι δικασταὶ εἰσι τῷ βουλομένῳ, τὴν δ' Ἡλιαίαν διαγιώσκειν.

καὶ ἔλη τὸν δεδρακότα. Hanc rem, uti spero, expediui ad Lysiam pag. 136. not. 6. TAYLOR.

ζ'. ΝΟΜΟΣ] In hac Lege multa Salmasium torquent, quorum quæ potiora sunt et graviora hic delibabo. Primo: Quod nihil alienum magis a mente Demosthenis proferri potuit ea Lege, quæ juberet aliquem privata auctoritate interfici, cum eam ipsam crudelitatem in Aristocratea suasionē toties exagitat iste Rhetor. Secundo: Quod Lex τοῦ ἀποκτείνειν licentiam concedat, ea, quæ minora sunt, vexare, excruciare, pecuniam extorquere, improbet. Tertio: Quod ea locutione ἀποκτείνειν καὶ ἀπάγειν jubeat abdaci, qui jam morte multatus sit. Quarto: Quod in Lege a Dracone lata (tulit enim, ut liquet ex 636. II.) Axonium mentio facta sit, quos a Solone primo adhiberi notum est. Quinto: Quod de legitimo supplicio, neque in monumentis, neque in auctoribus, τὸ ἀποκτείνειν dictum reperitur, sed θανάτῳ ζημιῶσαι. Alia multa, quæ prolixè de his rebus disserit in tractatu toties a me laudato. Quorum plurima, quæ præ festinatione et nimio capitis fervore ab homine exciderunt, ab iis redarguantur, qui operam istī rei impenderunt. Legis interea mentem pulcre exponit Heraldus, cujus verbis jam utor: "Lex Attica exsulem cædis causa, intra fines deprehensum, occidere permittebat, aut ad Magistratum deducere: non quod occidi eum vellet, si posset prehendi et in jus duci, sed ut eum a suis finibus omnino abstereret: item si forte resisteret, et vim opponeret, sciret licere contumaciam suam præsentī morte multare." Non jus certum ea Lege sanciri credidit, aut voluisse Legislatorem, ut ad tantam severitatem unquam procederetur, verum, ut in jure antiquo multa hujusmodi iuveniuntur, comminanti similem multa permittere, quorum atrocitatem nunquam exproxi speraret. Et ut in ea mente essem, suadent verba Platonis ab eodem adducta: Ἐὰν δὲ τις ἐπιβῆ τοῦτων τῆς τοῦ φονευθέντος χάρας, ὁ πρῶτος τῶν πρώτος τῶν οἰκείων τοῦ ἀποθανόντος, ἢ καὶ τῶν πολιτῶν, ἀνατεῖ κτεινέτω, ἢ δῆσας τοῖς ἀρχουσι τῶν τὴν δίκην κρινάντων,

κτείνειν παραδῶτω. Verba itaque ἀποκτείνειν καὶ, quæ Salmasius tollit, non videntur expungi debere. Ita in Lege de Furibus nocturnis, quæ producitur a Demosthene c. Timocratem, p. 736. 1. ed. Reisk. εἰ δὲ τις νύκταρ ὀτιοῦν κλέπτει, τοῦτον ἐξεῖναι καὶ ἀποκτείνειν, καὶ τῷσσι διώκοντα, καὶ ἀπαγαγεῖν τοῖς ἑνδεκα. TAYLOR.

Ἦς ἐν τῷ Ἄξονι ἀγορεύει] Sub. ὁ νόμος. WOLF. Nempè lex vel legislator. AUGER.

Ἀγορεύει] Ἀπαγορεύει Cod. Reg. a. διαγορεύει mavult Wolfius. Salmasius interea in libro laudato pag. 768. ὡς ἐν τῷ Ἄξονι ἠγόρευται, refingit, idque ex Demosthenis interpretatione liquere ait, qua id exposuit, ὡς εἴρηται, p. 630. 12. Iterum vide Heraldum recepta tuentem, L. IV. C. V. §. 7. — 9. TAYLOR. Lege ἀγορεύεται, ut in proxima pagina εἴρηται. JURIN.

Ἡ διπλοῦν] Διπλοῦν τῶν εἰσπεπραγμαμένων χρημάτων. WOLF.

Εἰσφέρειν δὲ τοὺς ἀρχοντας] Ἀντὶ τοῦ, εἰσάγειν τὸν βουλομένον. WOLF. Εἰσφέρειν perinde valere judico, ac si dixisset εἰσάγειν, neque causam subesse arbitror, quare Wolfio auscultemus, qui in quodam loco hanc vocem pro illa substituit. Ad elucidandum ritum, de quo hic tractatur, video verba illa Ulpiani ad Midianam non longe ab initio esse perutilia: Μετὰ τὸ ἀποκληρωθῆναι τὸ δικαστήριον, ἐδίδοντο τοῖς δεσμοδέταις αἱ γραφαί, κακείνοι ἥρτων λοιπὸν, βούλει κατηγορεῖν, ἢ μάρτυρας ἔχεις εἰς τὰς ἀποδείξεις ἐτόίμους; καὶ εἰ συνέφησεν, οὕτως ἤδη λοιπῶν εἰσήγετο — ἀρχοντες δὲ ἦσαν οἱ ἐν ἐκάστῳ δικαστηρίῳ τὰς κρίσεις εἰσάγοντες. Ita Rex, sive Archontum secundus, cædis actiones εἰσάγει, committit, Poll. L. VIII. C. IX. §. 90. Polemarchus, actiones hæreditatum, Idem ib. §. 91. Nautodicæ, τῆς ξενίας, Idem §. 126. Vide Suid. v. Ἠγεμονία δικαστηρίου, et quæ diximus ad Lysiam, pag. 559. Not. 9. TAYLOR. Sub. τὴν δίκην, dare actionem. AUGER.

Ἦν ἕκαστοι δικασταὶ εἰσι] Πρὸς τοῖς δικαστὰς ἐκάστων ἐγκλημάτων. Sic ego conjicio. Si erro, minus mihi succensebit is,

ἠκούσατε μὲν τοῦ νόμου· σκέψασθε δὲ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε, ὡς καλῶς καὶ σφόδρα εὐσεβῶς ἔθηκεν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον. τοὺς ἀνδροφόνους φησί. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτον ἀνδροφόνον λέγει, τὸν ἐαλωκότα ἤδη τῇ ψήφῳ. οὐ γὰρ ἔστ' οὐδεὶς ὑπὸ ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ, πρὶν ἂν ἔξε- 630 λευχθεῖς ἀλῶ. ποῦ τοῦτο δηλοῖ; ἐν τε τῷ προτέρῳ νόμῳ καὶ ἐν τούτῳ. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνῳ γραΐψας, εἴαν τις ἀποκτείνῃ, τὴν βουλὴν δικάζῃεν εἶπεν· ἐν δὲ τούτῳ τὸν ἀνδροφόνον προσεῖπὼν, ἀχρὴ πάσχειν εἴρηκεν. οὐ μὲν γὰρ ἦν ¹ ἡ αἰτία τὸ πρᾶγμα, τὴν κρίσιν εἴρηκεν· οὐ δ' ὁ ἀλοὺς ἔνοχος τῷ προσήματι τούτῳ καθέστηκε, τὴν τιμωρίαν ἔγραψε. περὶ μὲν δὴ τῶν ἐαλωκότων ἂν λέγοι. λέγει δὲ τί; ἔξεῖναι ἀποκτείνειν καὶ ἀπάγειν. ἄρ' ὡς αὐτὸν, ἢ ὡς ἂν βούληταί τις; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ πῶς; ὡς ἐν τῷ Ἄξονι εἴρηται φησι. τοῦτο δ' ἔστι τί; ὃ πάντες ἐπίστασθ' ὑμεῖς. οἱ δεσμοδέται τοὺς ἐπὶ φόνῳ φεύγοντας κύριοι θανάτῳ ζημιῶσαι εἰσι, καὶ τὸν ἐκ τῆς ἐκκλησίας πέρυσι πάντες ἐωρᾶτε ὑπ' ἐκείνων ἀπαχθέντα. ὡς τούτους οὖν ἀπάγειν λέγει. διαφέρει δὲ τί τοῦτο τοῦ ὡς ² αὐτὸν ἀγειν; ὅτι ὁ μὲν ἀπάγων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς τοὺς δεσμοδέτας, τοὺς νόμους κυρίους ποιεῖ τοῦ δεδρακότος· ὁ δὲ ὡς αὐτὸν ἀγων, ἑαυτὸν. ἔστι δ' ἐκείνως μὲν, ὡς ὁ νόμος τάττει, δοῦναι δίκην· οὕτω δὲ, ὡς ὁ λαβὼν βούλεται. πλεῖστον δὲ δήπου διαφέρει, τὸν νόμον κύριον τῆς τιμωρίας,

¹ Deest articulus.² αὐτὸν

qui cogitabit, quantum obscuritatis et difficultatis sit in Legg. XII. Tabularum, quæ etiam Ciceroni facesserunt negotium, cum Solonis et Draconis Ἄξονες antiquiores etiam sint. WOLF.

Οὐ δ'] Male Morel. οὐδ'. TAYLOR.

Αὐτὸν] Αὐτὸν omnino, uti edidi. Et v. 20. IDEM.

Ἡ ὡς ἂν βούληταί τις] Forte ἢ οἶ, vel ὅποι. Nam adverbium locale postulari videtur. WOLF.

Ἐπ' ἐκείνων ἀπαχθέντα] Nihil est, cur mutes in πρὸς ἐκείνους, ad eos, etsi mox sequitur, v. 19. ὡς τούτους οὖν ἀπάγειν λέγει. IDEM. Male. Thesmothetarum non erat munus, damnatos ad mortem ducere, sed XIVirorum. Docebit Julius Pollux, L. VIII. c. IX. §. 102. alii. Verum, ut esset maxime eorum munus, hic locus non tra-

ctat de iis, quos illi abducebant, sed qui ad illos ducebantur. Agitur de notione τοῦ ἀπάγεσθαι. Ἐξεῖναι, inquit ille, ex lege ἀπάγειν. ἄρ' ὡς αὐτόν; domumne? minime, sed ut lex jubet, ad Thesmothetas, ὡς τούτους ἀπάγειν λέγει. Revoca igitur lectionem Feliciani et Manutii, eorumque MSS. ἐπ' ἐκείνους. Sexviri illi, Thesmothetæ nempe, jus habebant sententiam ferendi (id enim per θανάτῳ ζημιῶσαι intelligo) de iis, qui, ubi ob cædem solum verterint, iterum domum redeant. Id quod anno quidem superiore factum vidistis, nempe a concione quendam extractum coram iis sisti, ad eos deductum. Ad hos igitur jubet Lex adducere, non domum ad se ducere. TAYLOR.

Τὸν νόμον] Accuratus cum Edit. Lambini, τὸ τὸν νόμον κύριον — γίνεσθαι. IDEM.

ἢ τὸν ἐχθρὸν γίνεσθαι. λυμαίνεσθαι δέ, φησι, μὴ, μὴδὲ ἀποινᾶν. ταῦτα δέ ἐστι τί; τὸ μὲν δὴ μὴ λυμαίνεσθαι, γνώριμον ¹ οἷδ' ὅτι πᾶσι· μὴ μαστιγοῦν, μὴ δεῖν, μὴ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν λέγει. τὸ δὲ μὴδ' ἀποινᾶν, μὴ χρήματα πρᾶττεσθαι. τὰ γὰρ ἀποίνα, ² χρήματα ἀνόμαζον οἱ παλαιοί. ὁ μὲν δὴ νόμος, οὕτω τὸν ἀνδροφόνον καὶ ³ τὸν ἐαλωκότα ἤδη διώρισεν ὡς κολαστέον, καὶ ⁴ οὗ, τὴν τοῦ πεπονδύτος εἰπὼν πατρίδα, καὶ περὶ τοῦ μηδένα ἄλλον τρόπον, ἢ τοῦτον, μὴδ' ἄλλοθι πλὴν ἐνταῦθα, ἀντικρυς εἴρηκεν· ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, διώρισεν, ὅς γε πάντα τούτοις τὰναντία εἴρηκε. γράψας γὰρ εἰάν τις ἀποκτείνῃ Χαριδῆμον, ἀγώγιμος ἔστω, φησί, πανταχόθεν. τί λέγεις; τῶν νόμων οὐδὲ τοὺς ἐαλωκότας διδόντων ἀπάγειν, πλὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, σὺ γράφεις ἀνευ κρίσεως τινὰ ἀγώγιμον ἐκ τῆς συμμαχίδος πάσης; καὶ οὐδὲ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀγειν κελεύοντων τῶν νόμων, σὺ δίδως πανταχόθεν ἀγειν; καὶ μὴν ἐν γε τῷ ποιεῖν ἀγώγιμον, πάνθ' ὅσα ἀπείρηκεν ὁ νόμος δέδωκας, χρήματα πρᾶξασθαι, ζῶντα λυμαίνεσθαι, κακοῦν, ἔχοντα αὐτὸν ἀποκτινύναι. πῶς οὖν ἂν τις μᾶλλον ἐλεγχθεῖν παράνομα εἰρηκώς; ἢ πῶς δεινότερ' ἂν γράφων ⁵ ἢ τοῦτον τὸν τρόπον; ὅς δυοῖν ὑποκειμένοιον ὀνομάτοιον, κατὰ μὲν τῶν ἐν ⁶ αἰτία, εἰάν τις ἀποκτείνῃ, κατὰ δὲ τῶν ἐαλωκότων, εἰάν τις ἀνδροφόνος ἦ, ἐν μὲν τῇ προσηγορίᾳ, τὸ τοῦ τὴν αἰτίαν ἔχοντος ὄνομα ⁷ ἔλαβες,

¹ * οἷδα πᾶσιν ὅτι,

⁵ ἢ * σὺ τοῦτον

² χρήματα ἀποίνα

⁶ αἰτία ὄντων, εἰάν

³ [τὸν]

⁴ οὗ. τὴν * γὰρ τοῦ

⁷ ἔλαβες ὄνομα

*H] Potius καί. Nam ea videtur esse constructio. IDEM.

Ἀποινᾶν] Quia mihi nullum hujus generis obsoletorum verborum suppetebat, verti: habet etiam alterum legis verbum nihil obscuritatis. Quorsam enim lucernam accendas in meridie? WOLF. ἀρχαῖα δὲ τὰ παλαιὰ μὲν συνήθη, νῦν δὲ ἐκλειπίοντα, ὡς λέγει Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, περὶ τοῦ Δράκοντος νόμου τότε, μὴδ' ἀποινᾶν, μὴδὲ (ἢ μὴ) χρήματα πρᾶττεσθαι τὰ γὰρ χρήματα, ἀποίνα ἀνόμαζον οἱ παλαιοί. Theo, Progymn. p. 46. TAYLOR.

Καὶ τὸν ἐαλωκότα] Lege τὸν ἀνδροφόνον τὸν ἐαλωκότα ἦδη sine ista copula, quae sententiam misere funestat. Ita statuit

Lex de homicida, qui jam damnatus est. Reg. a. habet, altera vocula deleta, τὸν ἀνδροφόνον καὶ ἐαλωκότα. IDEM. Delendum puto καὶ, et distinguendum τὸν ἀνδροφόνον, τὸν ἐαλωκότα ἦδη, διώρισεν etc. ut pag. 198. γ. 4. τοῦτον ἀνδροφόνον λέγει, τὸν ἐαλωκότα ἦδη τῇ ψήφῳ, et §. 13. περὶ τῶν ἀνδροφόνων, τῶν ἦδη κεκρυμένων. MARKLAND.

Ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων κ. τ. λ.] Potest legi interrogative. Sed tum erit mutandus ordo: ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων διώρισε; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Sed quid si legas: ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων πολλοῦ γε καὶ δεῖ διόγισαι, multum abest, ut decreti auctor ista distinxerit? WOLF. F. leg. καὶ δεῖ, οὐ ταῦτα διώρισεν. AUGER.

τὴν δὲ τιμωρίαν, ἣν οὐδὲ κατὰ τῶν ἐξεληλεγμένων διδῶσιν οἱ νόμοι, ταύτην κατὰ τῶν ἀκρίτων ἔγραψας, καὶ τὸ μέσον τούτων ἐξεῖλες. μέσον γὰρ ἔστιν αἰτίας καὶ ἐλέγχου κρίσις· ἣν οὐδαμοῦ γέγραφεν οὗτος ἐν τῷ ψηφίσματι.

ἦ. Λέγε τοὺς ἐφεξῆς νόμους.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν δέ τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ ἢ αἰτιος ἢ φόνου, ἀπεχόμενον ἁγορᾶς ἐφορίας καὶ ἄλλων καὶ ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν, ὡςπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι διαγιώσκειν δὲ τοὺς ἐφετάς.

632

τουτοῖ δεῑ μαθεῖν ὑμᾶς, ὧ̄ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν νόμον, τί ποτ' ἐβούλετο ὁ θεῖς· ὅψεσθε γὰρ ὡς ἅπαντ' εὐλαβῶς διώρισε καὶ νομίμως. εἰάν τις ἀποκτείνῃ τὸν ἀνδροφόνον, φησὶν, ἢ αἰτιος ἢ φόνου, ἀπεχόμενον ἁγορᾶς ἔφορίας, καὶ

¹ ἁγορᾶς, ἐφορίας,

² ὡςπερ

³ ἐφετάς

⁴, καὶ ἐφορίας

Ἦν οὐ κατὰ τῶν ἐξεληλεγμένων] Malim oὐδέ. WOLF. Recte. atque ita dedi, motus auctoritate Ven. Bar. Lind. Aug. Ital. Vind. et Edit. Morelianæ. TAYLOR.

ἦ. Ἐὰν δέ τις κ. τ. λ.] Wolfius vertit : Si quis autem homicidam ceciderit, — is abstineat foro etc. plane contra mentem Legislatoris, qui voluit, prout ex sequentibus clare patet : Si quis autem ceciderit homicidam — abstinentem foro etc. Nam istud ἀπεχόμενον pertinet ad ipsum homicidam, non, ut Wolfius, ad occisorem homicidæ. MARKLAND.

Ἀπεχόμενον] Non facile memini locum incitius verti. Si quis homicidam ceciderit, is abstineat foro collimitio. Iterumque v. ult. et p. 201. v. 13. Mirorsane, et dubito, an isto errore irretitus quidquam intelligere possit eorum, quæ hic dicantur. Lex enim his verbis declarat, quibus locis abstinerere debet, qui salvus esse velit : Si quis homicidam ceciderit abstinentem foro collimitio, ludis et sacris Amphictyonicis, eodem crimine teneatur, perinde ac si Atheniensem (insontem) occidisset, ejusque rei cognitio Ephetis reservetur. Infra, p. 202. v. 4. Ἄν τις ἀποκτείνῃ τὸν ἀνδροφόνον, εἴτ' εἰπῶν, ὃν εἰργόμενον. TAYL. Mirum in modum in sensu hujus legis cæcutit Wolfius, cum putaret, hanc vocem ad interfactorem homicidæ, non homicidam ipsum respicere, quod tamen evidentissimum est ex sequenti Oratoris argumentatione. Itaque de novo traducenda est tota Lex : Si quis autem homicidam ceciderit, aut cadis ei causa fuerit, abstinenti foro collimitio, et

ludis et sacris Amphictyonicis, eodem crimine teneatur, ac si Atheniensem occidisset, sed judicium relinquatur causarum capitulum judicibus. JURIN.

ἁγορᾶς ἐφορίας] Forum collimitium verti a conjunctis limitibus, ut ipsa vox antiquitatis aliquam speciem præ se ferens interpretationem admitteret, quod in verbo ἀποκτείναν haud item licuit. Nam muletare frequens est apud Ciceronem. WOLF. Editio Lutetiana, ἁγορᾶς, ἐφορίας (marg. ἐφορίας, et similiter ubique Baroc.) aliquando ἁγορᾶς καὶ ἐφορίας, ut v. ult. ὅθεν ἀνόμακεν ἁγορᾶν καὶ ἐφορίαν. p. 201. v. 17. Utrumque male. Annotatur in Bodl. ἴσως ἁγορᾶς ἐφορίας, ἀνευ ὑποστιγμῆς, ὅτι ἐν τοῖς ὀρίοις ἁγοραὶ συνθηροῦντο. Noster p. 201. v. 21. τὴν ἐφορίαν ἁγορᾶν, ὅρον προσγεῖψας, ἥς εἰργεσθαι φησιν. Ubi absurdissime Edit. Ald. τὴν ἁγορᾶν καὶ ἐφορίαν, ὅρον προσγεῖψας. TAYLOR.

ὡςπερ] F. οἷσπερ. Sic p. 201. v. ult. τὴν αὐτὴν — δίκην δέδακεν, ἢπερ, ἂν τὸν Ἀθηναῖον κτείνῃ. Vide et p. 202. v. 7. ibid. §. 3. et v. 7. ad fin. Orationis : τιμωρίας — τὰς αὐτὰς, ὡςπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ. Vide Notas ad Lysia: Orat. I. p. 36. not. 85. MARKLAND.

Ἀπεχόμενον] Eundem hic errorem erravit Wolfius, quem in v. 7. cum pro abstinenti, vel abstinentem, reponat, is abstineat. Sed adhuc manifestus ad v. 13. p. 201. εἰάν τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ ἀπεχόμενον ἁγορᾶς ἐφορίας, si quis homicidam interfecerit abstinentem (non, is abstineat) foro collimitio. JURIN.

ἄλλων, καὶ ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν, ὡσπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι· διαγινώσκειν δὲ τοὺς ἐφέτας. τί δὴ ταῦτά ἐστιν; ἐκεῖνος ὤτετο, τὸν πεφευγότα ἐπ' αἰτία φόνου καὶ ἐαλωκότα, ἐάν περ ἅπαζ ἐκφυγή καὶ σωθῆ, εἶργειν μὲν τῆς τοῦ παθόντος πατρίδος δίκαιον εἶναι, κτείνειν δὲ οὐχ ὅσιον ἀπανταχοῦ. τί σκοπῶν; ὅτι καὶ τοὺς δεῦρο πεφευγότας, ἐάν ἡμεῖς τοὺς ἐτέρωσε ἀποκτινύωμεν, ἀποκτενοῦσιν ἕτεροι. εἰ δὲ τοῦτ' ἐσται, ἡ ¹ μόνη λοιπὴ τοῖς ἀτυχοῦσιν ἀπασι σωτηρία διαφθαρήσεται. ἐστὶ δ' αὕτη τίς; ἐκ τῆς τῶν πεπονθότων ² μεταστάντα, εἰς τὴν τῶν μηδὲν ἠδίκημένων ἀδεῶς μετοικεῖν. ἵνα δὴ μὴ τοῦτο ἦ, μηδ' ἀπέραντοι τῶν ³ ἀτυχημάτων αἱ τιμωρίαι γίνωνται, ἔγραψεν, ἐάν τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ ἀπεχόμενον, φησιν, ⁴ ἀγορᾶς ἐφορίας. τί τοῦτο λέγων; τῶν ὀρίων τῆς χώρας. ἐνταῦθα γὰρ, ὡς γέ μοι δοκεῖ, τὰρχαῖα συνήεσαν οἱ πρόσχωροι παρά τε ἡμῶν καὶ τῶν ἀστυγειτόνων· ὅθεν ὠνόμακεν ⁵ ἀγορᾶν ἐφορίαν. καὶ πάλιν ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν. τί δήποτε καὶ τούτων ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόνον; ὅσων τῶ παθόντι ζῶντι μετῆν, τούτων εἶργει τὸν δεδρακότα. πρῶτον μὲν τῆς πατρίδος, καὶ τῶν ἐν ταύτῃ πάντων καὶ ὀρίων καὶ ἱερῶν, τὴν ἐφορίαν ἀγορᾶν, ὅρον ⁶ προσγράψας ἧς εἶργεσθαι φησιν. εἶτα τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Ἀμφικτύοσι. καὶ γὰρ τούτων, εἰ περ ἦν Ἑλληνας ὁ παθὼν, μετῆν αὐτῶ. καὶ ἀθλων. διὰ τί; ὅτι κοινεὶ πᾶσιν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἀγῶνες. κατὰ δὲ τὴν πάντων μετουσίαν, μετῆν καὶ τούτων τῶ παθόντι. καὶ τούτων οὖν ἀπεχεσθῶ. τούτων μὲν δὴ τὸν εἰργασμένον εἶργει· ἐάν δ' ἔξω τούτων κτείνῃ τις αὐτὸν, ⁷ ἢ ἄλλοθί που, τὴν αὐτὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δεδωκεν, ἦν περ, ἀν τὸν

133

¹ μόνη [καὶ] λοιπὴ   ² μεταστάντας   ³ ἀδικημάτων   ⁴ ἀγορᾶς, ἐφορίας
⁵ ἀγορᾶν καὶ ἐφορίαν   ⁶ * προσγράψας, [ἧς]   ⁷ [ἢ ἄλλοθί]

Λοιπὴ] Ἡ μόνη καὶ λοιπὴ Codd. Bar. Parisiensis et Vindob. Proxime, v. 10. cum Bodl. melius μεταστάντας. TAYLOR.
Ἀτυχημάτων] Baroc. ἀδικημάτων. Quid si ἀτυχησάντων? IDEM. ἀτυχημάτων pro φόνου. AUGER.
Τί τοῦτο λέγων;] Salmas. de M. U. pag. 770. ita legit et distinguit: ἀπεχόμενον, φησιν, ἀγορᾶς ἐφορίας. τί τοῦτο; λέγει, τῶν ὀρίων τῆς χώρας. TAYLOR.

Εἶπερ ἦν Ἑλληνας, ὁ παθὼν] Mōdo Graecus esset occisus. Wolfius. Non accurate versa, si vera sint ea quae habet Ulpianus ad illa Demosthenis π. παραρτησεβ. εἰ περ ἐστὶν ἀληθὴς ἡ φήμη, ξδ'. fin. sc. Οὐ διάσταζον εἶπεν, ἀλλ' ἐστὶν ἀντὶ τοῦ εἰπέπερ, ὡς καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, εἶπερ ἦν Ἑλληνας ὁ παθὼν. IDEM.
Ἐάν δ' ἔξω τούτων] S. τῶν εἰρημέων τόπων. WOLF.

Ἀθηναῖον κτείνῃ. τὸν γὰρ ¹φυγάδα, τὸ τῆς πόλεως οὐ προσεῖπεν ὄνομα, ἧς οὐκ ἔστι μετουσία αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ τοῦ πράγματος ᾧ κατέστησεν αὐτὸν ἐκεῖνος ἔνοχον. καὶ διὰ τοῦτο, ἂν τις ἀποκτείνῃ, φησὶ, τὸν ἀνδροφόνον. εἴτ' εἰπὼν ὧν εἰργόμενον, ἐπὶ τῷ τὴν τιμωρίαν νομίμως ἐπιθεῖναι, τὸ τῆς πόλεως ὄνομα ὠνόμασε, τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ ²γράψας. ἀνόμοιός ὢν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ τουτὶ τὸ ψήφισμα εἰρηκότι. καὶ τοι πῶς οὐχὶ δεινὸν, εἰ, οἷς ὁ νόμος δέδωκεν, εἰάν ὢν εἴπωεν εἰργωνται, μετ' ἀσφαλείας ζῆν φυγοῦσι, τούτους ἐκδότους τις εἶναι γράφει, καὶ ἀφαιρεῖται τὸ τῆς συγγνώμης ὠφέλιμον, ὃ τοῖς ἀτυχοῦσιν ὑπάρχειν εἰκὸς παρά τῶν ἕξω τῶν ἐγκλημάτων ὄντων· ὅτω ποτὲ τῶν ἀπάντων ἀπόκειται, ἀδύλον δὲ, μὴ προδήλου τῆς ἐπιούσης τύχης οὔσης ἐκάστω; καὶ νυνὶ τὸν ἀποκτείναντα Χαριδῆμον, ὄντως ἂν ἄρα τοῦτο γένηται, εἰάν ἀνταποκτείνωσιν τινες, λαβόντες ἐκδοτον, πεφευγότα, καὶ τῶν νομίμων εἰργόμενον, ἔνοχοι μὲν αὐτοὶ ταῖς φονικαῖς δίκαις ἔσονται· ἔνοχος ³δὲ σύ. καὶ γὰρ, ἂν τις αἴτιος ἦ, γέγραπται· ἔση δ' αἴτιος, τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος ⁴αἰτίαν δεδωκώς. οὐκοῦν εἰ μὲν ⁵εἰσώμεν ὑμᾶς, τούτων συμβάντων, οὐ καθαρῶς οὔσιν ὁμοῦ ⁶διατρέψομεν· εἰ δ' ἐπέξωμεν, οἷς ἐγνώκαμεν, αὐτοὶ τὰναντία πράττειν ἀναγκασθησόμεθα. ἄρα γε μικρὸν, ⁷ἢ τυχόν ἐστίν, ὑπὲρ οὗ δεῖ λῦσαι τὸ ψήφισμα ὑμᾶς;

Γ'. Λέγε δὴ τὸν μετὰ ταῦτα νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις τινὰ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἐξεληλυθότων, ὧν τὰ χρή-

¹ φυγάδα οὐ τὸ τῆς πόλεως προσεῖπεν
¹ ἐξουσίαν

² γράψας ἀνόμοιος, ᾧ ἄνδρες
⁶ συνδιατρέψομεν

³ * δὲ καὶ σύ.
⁷ ἢ τὸ τυχόν

Τὸν γὰρ φυγάδα] i. e. κατὰ τὸν φυγάδα. nam quod ad exsulem attinet. MARKLAND. Sic γὰρ, ut sexcenties alibi, indicat tantum transitionem ad aliquid novi. Nam exulem non appellavit nomine civitatis. ὄνομα in accusativo, sub. κατὰ. AUGER.

Ἐπιούσης] Ita Editi et MSti. Wolfius, errore, credo, typographico, ἐμποιούσης. Scil. in Edit. Basil. 1572. ἐπιούσης, primo errore, quem Bibliopola Francofurtenses A. 1604. cum tollere velle viderentur, duplici menda ἐμποιούσης fecerunt. ΤΑΥ-

LOR.

Αἰτίαν] Mallet cum Lind. Ital. Reg. a. et Vind. ἐξουσίαν. IDEM.

Τὰναντία πράττειν] Rescindere Wolfius. Incaute. Nam qui legem violat aut negligit, non utique rescindit. IDEM.

Γ'. Ἐάν τις τινὰ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἐξεληλυθότων, ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα, etc.] Si quis quempiam eorum qui propter cadem in exilium abierunt, duntaxat quorum bona lege non notata sunt, ultra fines Atticos persequatur, aut fert, aut agit, aqua mul-

ματα ἐπίτιμα, πέρα ἰδρῶν ἐλαύνη ἢ φέρη ἢ ἄγη, τὰ ἴσα ὀφείλειν, ὅσα περ ἂν καὶ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δράσῃ.

ἄλλος οὗτος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νόμος, ἀνθρωπίνως καὶ καλῶς κείμενος, ὃν παραβὰς οὗτος ὁμοίως φανήσεται. ἔάν τις τινὰ τῶν ἀνδροφόνων, φησὶ, τῶν ἐξεληλυθότων ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα. τῶν ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ λέγει μεθεστηκότων. ² τῷ τούτο δῆλον; τῷ τε ἐξεληλυθότων εἰπεῖν, ἀλλὰ μὴ πεφευγότων, καὶ τῷ διορίζειν, ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα. τῶν γὰρ ἐκ προνοίας, δεδήμευται τὰ ὄντα. περὶ μὲν δὴ τῶν ἀκουσίων ἂν λέγοι. λέγει δὲ τί; ἔάν πέρα ὄρου, φησὶν, ἐλαύνη ἢ φέρη ἢ ἄγη. τούτο δὲ ἔστι τί τὸ πέρα ὄρου; ἔστι πᾶσιν ὄρος τοῖς ἀνδροφόνοις, τῆς τοῦ παθόντος εἰργεσθαι πατρίδος. ἐκ μὲν δὴ ταύτης 635 δίδωσιν ἐλαύνειν καὶ ἄγειν, πέρα δὲ οὐκ ἔα τούτων οὐδέτερον ποιεῖν· ἔάν δὲ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, τὴν αὐτὴν ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην, ἣν περ ἂν εἰ μένοντα ἠδίκηει οἴκοι, γράψας ταῦτ' ὀφείλειν, ἅπερ ἂν οἴκοι δράσῃ. εἰ δὴ τις ἔροιτο Ἀριστοκράτην τουτουὶ — καὶ μὴ νομίσητε εὐήδης τὸ ἐρώτημα — πρῶτον ³ μὲν, πότερον εὖ οἶδεν εἰ τις ἀποκτενεῖ Χαρίδημον ⁴ ἢ καὶ ἄλλως πῶς τελευτήσῃ, οὐκ ἂν, οἶμαι, ⁵ φαίη. θήσομεν τοίνυν ἀποκτενεῖν. πάλιν οἷσθ' ἐκῶν ἢ ἀκῶν, καὶ ξένος ἢ πολίτης ὁ τούτο ποιήσων ἔσται; οὐκ ἔνεστ' εἰπεῖν ὡς οἷσθα. οὐκοῦν ταῦτά γε δήπου προσῆκε

¹ ὄρου

² τῷ

³ μὲν εἰ οἶδεν

⁴ ἢ εἰ καὶ

⁵ φαίη

cta plectitur, atque si infra fines nostros id pataverit. ἐπίτιμα χρήματα vocat lege non notata, hoc est, quae in juris legumque praesidio sunt, sicut contra ἄτιμα dicuntur, in quae cuivis volenti invadere licitum est, eaque diripere, ut etiam alibi dictum est. Sicut ἐπίτιμος ἀγῆ, vir integra conditionis ac famae. Porro ἄγειν καὶ φέρειν idem est quod populari et expilare, quod Livius de bello Maced. Latine sic transtulit: "Tum demum fracta pertinacia est, ut ferri agique res suas viderant." Idem Demosthenes explanans illa legis verba supra citata, ἔάν τις τινὰ τῶν ἀνδροφόνων, &c. lex, inquit, ad eos pertinet, qui ob eandem non voluntariam solum verterunt. τῷ τούτο δῆλον; τῷ τε ἐξεληλυθότων εἰπεῖν ἀλλὰ μὴ πεφευγότων, καὶ τῷ διορίζειν ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα, τῶν γὰρ ἐκ προνοίας δεδήμευται τὰ ὄντα. Qui tandem id planum sit? nempe tum ex eo quod

eorum quempiam dixit, qui finibus egressi sunt, tum quia definiunt quorum quidem bona integra conditione manserunt, ac sine legis nota. Nam qui ob consultum homicidium urbe excesserunt, eorum utique bona publicata sunt, id est, lege publicari jussa sunt. Ex edit. HERVAG.

ὀφείλειν] Cum haec transtulit Wolfius, eandem mulctam debet, Exemplarium suorum fidem secutus est, ubi scribitur ὀφείλει, a MSS. non edoctus ὀφείλειν legere. TAYLOR.

Ἀκουσίων] Fortuitis cadibus, Wolfius, cum tamen in Graecis dedit ἐκουσίων, et similiter Editiones Aldina et Lutetiana. Quid? parumne referre arbitraris, Wolfi, utro modo dederis? Msti nostri cum Feliciano et Manutio recte, ut solent, et debent, et uti nos representari fecimus. IDEM.

Προσῆκε γράψαι --- γράψοντα] Construo

¹ γράψαι, εἴαν τις ἀποκτείνῃ γράφοντα, ἄκων ἢ ἐκὼν, ἀδί-
κως ἢ δικαίως, ξένος ἢ πολίτης· ἵν' ὅτω ποτὲ τοῦργον
ἐπράχθη, τούτω τὰ ἐκ τῶν νόμων ὑπῆρχε δίκαια· μὴ, μὰ
Δί', αὐτὸ τὸ τῆς αἰτίας ὄνομα εἰπὼντα, ἀγώγιμος ἔστω
προσγράψαι. τίνα γὰρ σὺ λέλοιπας ὄρον τῶ ² γράμματι
τούτω, τοῦ νόμου σαφῶς οὕτωςι λέγοντος, μὴ πέρα ὄρων
ἐλαύνειν, ὃς πανταχόθεν δίδως ἄγειν; ὁ νόμος δὲ, οὐ μόνον
οὐκ ἐλαύνειν τῶν ὄρων πέρα, ἀλλ' οὐδ' ἄγειν εἶ. ἐκ δὲ τοῦ
σοῦ ψηφίσματος, ὃ βουλόμενος ἄξει τὸν ἄκοντα ἀπεκτο-
νότα, ἐκδοτον λαβὼν, εἰς τὴν τοῦ παθόντος βία πατρίδα.
ἄρ' οὐ πάντα συγχρεῖς τὰ ἀνδρώπινα, καὶ ἀφαιρῆ τὴν πρό-
φασιν, μεθ' ἧς ἢ καλόν ἐστι τῶν ἔργων ἕκαστον, ἢ αἰσχρόν;
ὄρατε γὰρ ὡς ἐπὶ πάντων, οὐκ ἐπὶ τῶν φονικῶν μόνον,
οὕτω τοῦτ' ἔχει. ἂν τις τύπτῃ τινὰ, φησιν, ἄρχων χειρῶν
ἀδίκων· ὡς, εἴ γε ἡμύνατο, οὐκ ἀδικεῖ. ἂν τις κακῶς ἀγο-
ρεύῃ, τὰ ψευδῆ προσέθηκεν· ὡς, εἴ γε τάληθῆ, ³ προσῆκεν.
ἂν τις ἀποκτείνῃ, ἐκ προνοίας· ὡς, εἴ γε ἄκων, οὐ ταῦτόν. 636
ἂν τις καταβλάψῃ τινὰ, ἐκὼν, ἀδίκως· πανταχοῦ τὴν
πρόφασιν βεβαιοῦσαν τὸ πρᾶγμα εὐρήσομεν. ἀλλ' οὐ παρὰ
σοι, ἀλλ' ἀπλῶς, ἂν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, ἀγέσθω,
κἂν ἄκων, κἂν δικαίως, κἂν ἀμυνόμενος, κἂν ἐφ' οἷς διδό-
ασιν οἱ νόμοι, κἂν ὄπωσοῦν.

ί. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον.

NOMOS.

Φόνου δὲ δίκας μὴ εἶναι ⁴ οὐδαμοῦ κατὰ τῶν τοὺς φεύγοντας
ἐνδεικνύτων, εἴαν τις κατῆ ὕποι μὴ ἔξεστιν.

¹ προσγράψαι

² πράγματι

³ προσῆκον

⁴ μηδαμοῦ

ctio est hæc: οὐκοῦν προσῆκε (σε) γράφοντα
εἴαν τις ἀποκτείνῃ, γράψαι, ἄκων, ἢ
ἐκὼν, ἀδίκως, ἢ δικαίως etc. Quod noto, ut
appareat, pro γράψαι legendum esse προσ-
γράψαι, adscripsisse, adiecisse: ex sensu
et loco simili, §. κά. πρῶτον μὲν γὰρ, εἴαν
τις ἀποκτείνῃ γράφον, οὐ προσέγραψεν,
ἀδίκως, οὐδὲ βιαίως, οὐδ' ὄλως οὐδέν. Verti
autem debuit: itaque oportuit te, cum
scribebas, si quis occiderit, adscripsisse,
utrum invitus, an volens, jure, an injuria
etc. Vide et §. ιζ'. fin. MARKLAND.

Γράφοντα] Proinde sic scribere conve-
niebat, si quidem omnino scribere decreveras.
Wolfius hæc non intellexit, ut liquet ex
versione. Sensus est: Proinde qui scripsit

εἴαν τις ἀποκτείνῃ, illud etiam scribere et
adjicere debuit, utrum occiderit volens, an
invitus, jure, an injuria, et quæ sequun-
tur. Bodl. non inscite προσῆκα προσγρά-
ψαι. TAYLOR.

Ἐπῆρχε] Silent Codices. Rescribo ta-
men ὑπᾶρχη. ἴνα — τούτω — ὑπᾶρχη
δίκαια. IDEM. Notandum ἴνα cum Imperfe-
cto, ut apud Lysiam, Orat. I. p. 43. ult. ἴνα
ἐτιμωεῖτο. ubi plura attuli. MARKLAND.
Διδασίω] Jubentur, Wolfius. Male. Pó-
tius: conceduntur. Ut recte idem §. ιβ.
init. et med. et alibi. TAYLOR.

ί. ΝΟΜΟΣ] Salmas. de M. U. p. 783.
emendat: τοὺς φεύγοντας ἐνδεικνύτων, εἴαν
τις κατῆ, ὅποι μὴ ἔξεστι· φόνου δὲ δίκας μὴ

ὁ μὲν νόμος ἐστὶν οὗτος Δράκοντος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσους ἐκ τῶν Φονικῶν νόμων παρεγραψάμεν. δεῖ

ἄλλοι δὲ, ὅσους

ἴναι. Cujus hæc est Sententia: Si quis cædis causa exsul domum redierit, aut ea loca, quibus interdicitur, hominem deferunt, ἐνδεικνύτων non opus est cædis actionem rursus intendere. Nam Ἐνδείξις erat ea species Actionis, quæ in criminibus iudicatis locum habet, et in iis, quæ pœnam, non disceptationem, expectant. Ingeniosius hoc multo, quam verius: et, si audaciam et temeritatem hominis spectes in verbis transpōnendis, ne ingeniosum quidem. Alia multa oppōnemus habeo, quæ nunc pœnam. Interea, si ab Editis stemus, quid respondendum erit viris multis et doctissimis, qui de hujus Legis obscuritate diu sunt cōquesti? Mili semper fuit animus, hanc fuisse Legis alicujus prolixioris partem: immo connectiva ista particula ab initio declarat, rem ita se habere. Subjungatur itaque hæc Lex, verbi gratia, legi illi, quæ occurrit pag. 631. pen. ed. R. Earum ergo ita annexarum Tenor et Sententiâ hoc modo procedet:

Homicidam exultantem, dum ab iis locis abstineat, ubi accedere non licet, si quis vel occiderit, vel quocunque modo causa exstiterit, ut occidatur, contra interficientem, vel eum, qui internecionis causa fuerit, Actiones cædis sunt, perinde uti si quis interfecerit civem Atheniensem.

Verum si non abstinuerit, sed redierit, ubi non oportet, ad Judicem deferunt: contra eum verò, qui detulerit, et internecionis causa fuerit, actiones cædis ne sunt.

Reclamabit nemo, ubi τῆς Ἐνδείξεως naturam et rationem paucis exposuero. Actio erat periculosa admodum, neque temere instituenda: Nam ὁ ἐνδεικνύμενος ad rationes reddendas tenebatur, et omnino contraria actione postulari poterat, si quando constaret, eum detulisse hominem non deferendum. Hæc et plura de ista causa docebit Pollux, quem exscribo, L. VIII. C. VI. §. 49. Ἐνδείξις δὲ ἦν πρὸς τὸν Ἄρχοντα, ὁμολογουμένου ἀδικήματος, οὐ κρίσεως, ἀλλὰ τιμωρίας δεομένου: οὐ δὲ ἐνδεικνύμενος ἐν γραμματείῳ πρὸς τὸν Ἄρχοντα τὴν ἐνδείξιν ἀποφέρει, ἵνα ὑπεύθυνος ἢ τῆς ψεύδους ἐνδείξεως — μάλιστα δὲ τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ ἐνδεικνύσαν, ἢ τοὺς κατιόντας, ὅποι μὴ ἐξεστίν, ἢ τοὺς ἀνδροφόνους. Ita Agoratus apud Lysiam, qui insontes quosdam detulerat per τὴν ἐνδείξιν, et eapropter cædis causa exstiterat, cædis

et ipse postulatur, ut ex tota ista oratione liquet. Nam in causa Ἐνδείξεως, quia supplicium statim sequitur sine iudicio et quæstione, merito haberi poterat Delator istius internecionis auctor. δεῖ αὐτὸν ἀποδείξαι, ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων, οὐδ' αἰτίος αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου, ut ait Lysias in Oratione laudata, p. 473. 6. Verum enimvero statutum est hac Lege, eam recriminationem hic saltem cessare, neque cædis postulari posse, ut generaliter potuit fieri, qui exsulem redeuntem ad loca interdicta delatione sua oppresserit. Cavebat maxime sibi ea Resp. ab iis, qui propter eadem aut crimina istiusmodi solum verterunt: Jurabat enim, quicumque in collegium Heliastarum cooptaretur, οὐδὲ τὸὺς φεύγοντας κατὰξω, οὐδὲ ἄν θάνατος κατέγνωνσται. Immo ita cavebat, ut, quotiescunque Lex illa, quam ΟΒΛΙΒΙΟΝΙΣ vocant, apud illos sanciretur, nominatim eos exciperent, et adhuc delationis periculo subjicerent, qui hujusmodi reatu tenerentur: Jurabat Senator quilibet, adjecta hac clausula tum primum post liberatam Remp. a Thrasybulo, et excussam XXXvirorum tyrannidem, οὐδέξομαι ἐνδείξιν, οὐδὲ ἀπαγωγὴν, ἐνεκα τῶν πρότερον γενημένων, πλὴν τῶν φευγόντων. Ejusdem pariter severitatis est ea Lex Draconis, quam exponimus, perinde ac si dixisset: Κατὰ τῶν ἐνδεικνύτων, φόνου δίκαις εἶναι, πλὴν τῶν ἐνδεικνύτων τοὺς φεύγοντας. In Themide Attica, ubi Legislator, quid civis licere et patere voluit, id potissimum sancivit hæc ratione, primum permittendo, deinde, omni excluso aditu ad litem ineundam ei, qui contra venire vellet. Ita in causa Adulterii, sancitum est, εἰάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅτι ἀγβούληται, χρεῖσθαι. Interea tamen, licet sapientissimus Legislator ea potestate armaverat doliturum maritum, quasi in ea parum esset præsidii, tulit etiam alteram Legem, prout in Lect. Lysiac. olim exposui, τοῦτοι μὴ καταγνώσκων φόνου, ὅς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ αὐτοῦ μοιχὸν λαβῶν, ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσῃται. Id est, contra eum, qui adulterum in uxore interfecerit, φόνου δίκην μὴ εἶναι εἰσαγώγιμον, cædis reus ne postulator. Hæc autem vel ideo quoque adduxi, ut intelligeres, qua fide istam legem proxime, nam proxime occurret, sc. pag. sequente, v. 16. interpretatur Wollius, εἰάν τις ἀποκτείνῃ — ἐπὶ δάμαρτι — μὴ φεύγειν κτείνοντα. Qui cc-

δὲ αὖ λέγει σκέψασθαι κατὰ τῶν ἐνδεικνύτων, φησὶ, τοὺς κατιόντας ἀνδροφόνους ¹ ὅπου μὴ ἔξεστι, δίκας φόνου μὴ εἶναι. ² ἔνταυθαὶ δύο δηλοῖ δίκαια, αὖ παρ' ἀμφοτέρα οὗτος εἴρηκε τὸ ψήφισμα· ὅτι τε ἐνδεικνύται δίδωσι τὸν ἀνδροφόνον, καὶ οὐκ αὐτὸν ἀγώγιμον οἴχεσθαι λαβόντα, καὶ, ὅτι, εἰάν κατὴ τις ὅποι μὴ ἔξεστι, καὶ αὐτὸ τοῦτο δίδωσιν, οὐχ ὅπη βούλεται τις. οὐκ ἔξεστι δὲ ποῖ; ἔξ ἧς ἀν φεύγη τις ³ πόλεως που. καὶ σφόδρα σαφῶς τοῦτο ⁴ δηλοῖ, εἰάν τις κατὴ, φησί. τοῦτο δ' οὐκ ἔσται ἐπιανεγκεῖν ἄλλη πόλει, πλὴν ἢν ἀν φεύγοι τις. ὅθεν γὰρ μὴδὲ ἔξέπεσε τις τὴν ἀρχὴν, οὐκ ἔνι δήπου κατελθεῖν εἰς ταύτην. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ἐνδείξιν δέδωκε, καὶ ταύτην ἀν κατὴ ὅποι μὴ ἔξεστιν· ὁ δὲ, ἀγώγιμος ἔστω γέγραφε, κἀντεῦθεν, ὅποι φεύγειν οὐδεὶς ⁵ ἄλλος κωλύει νόμος.

ιά. Λέγε ⁶ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

637

Ἐάν τις ἀποκτείνῃ ἐν ἀθλοῖς ἄκων, ἢ ἐν ὀδῶ καθελῶν, ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας, ἢ ἐπὶ δάμαρτι, ἢ ἐπὶ μητρὶ, ἢ ἐπ' ἀδελφῇ, ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, ἢ ἐπὶ παλλακῇ, ἢ ἢν ἂν ἐπ' ἐλευθέρους παισὶν ἔχη, τούτων ἕνεκα μὴ φεύγειν ⁸ κτείνοντα.

¹ ὅποι² ἔνταυθαὶ³ πόλεως. ποῦ,⁴ δηλοῖ;⁵ Deest ἄλλος.⁶ ἄλλον⁷ Deest ἢ.⁸ κτείνοντα

dem. fecerit, ne exsulato: Immo: ne caedis reus sis. TAYLOR.

Οὐδαμῶ] Potius μηδαμῶ, ut Ven. Bar. Lind. Ital. et Vind. μηδαμῶς Reg. a. IDEM.

Οὐχ ὅπη] Rescribo: καὶ, ὅτι, εἰάν κατὴ τις, ὅποι μὴ ἔξεστι, αὐτὸ τοῦτο δίδωσι, καὶ οὐχ ὅπη βούλεται τις. IDEM.

Ἄλλος] Vides hanc vocem in loco plane alieno. Lege ὅποι φεύγειν οὐδεὶς κωλύει νόμος. Ut Linden. Ital. Vindob. aliique. Deinde, λέγε ἄλλον νόμον, cum Bodl. Aug. Vindob. Bar. Obsop. Ital. IDEM.

ιά. Λέγε τὸν νόμον] Omnino legendum pu- to, vel, τὸν ἐφεξῆς νόμον, vel, τὸν μετὰ ταῦτα νόμον, ut in superioribus sæpe, et infra. Tale aliquid postulat sensus, et mos scribendi. MARKLAND.

Ἡ ἐν ὀδῶ καθελῶν] Laudant hæc ex Aristocrateâ Demosthenis et Harpocratio v. Ἡ ἐν ὀδῶ, et καθελῶν, et Ὀδῶς, et Eustathius ad Iliad. A. 151.

Ἡ ὀδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι. Sc. Ἔστι δὲ ὀδὸν μὲν ἐλθεῖν, τὸ τοὺς ἀριστοτεῖς εἰς λόχον ἀπελθεῖν, ὡς δοκεῖ τοῖς παλαιῶς, ἢ καὶ ἀπὸ Δημοσθένους φέρουσι χεῖρην, εἰπόντος ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοκράτους, ἢ ἐν ὀδῶ

καθελῶν, ἀντὶ τοῦ ἐν λόχῳ. Ex quibus locis constabit, quam insulse Wolfius hic interpretatur in itinere. Miror, hæc a Demosthene in lege inferius explicanda esse prætermissa, cum satis constet ex auctoritate, quam dedi, ea verba in lege non defuisse. TAYLOR. Aut in itinere prostraverit: Wolfius. Ergo secundum hanc legem (vel saltem, hanc versionem) Sicarii et Grassatores, qui aliquem in via prostraverint et occiderint, non exsulabunt, sed tuti in patria manebunt. Fieri non potest, ut ita sanxerit Draco. Pro καθελῶν rectius scribi videretur, οὐκ ἐθέλων, nolens, invitus, ut ἄκων, et ἀγνοήσας. Et ita Homerus Iliad. Ψ. 87.

παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος Νήπιος, οὐκ ἐθέλων.

Si nihil mutandum sit, verba ita ordinanda sunt: εἰάν τις ἀποκτείνῃ (τινὰ) ἄκων καθελῶν (αὐτὸν) ἐν ἀθλοῖς, ἢ ἐν ὀδῶ, etc. Cæterum Demosthenes, qui in sequentibus commentatur in singulos hujus Legis articulos, de hac pericope, ἢ ἐν ὀδῶ καθελῶν, quod mirum est, prorsus silet. Utrum Memorie, an Exemplarium vitio? MARKLAND.

Ἡ ἢν ἂν ἐπ' ἐλευθέρους] Deest ἢ autē ἢν in

πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νόμων ὄντων παρ' οὓς εἶρηται τὸ ψήφισμα, παρ' οὐδένα μᾶλλον, ἢ παρὰ τουτοῦ τὸν ἀνεγνωσμένον νῦν εἶρηται. διδόντος γὰρ τοῦ νόμου σαφῶς οὕτωςι, καὶ λέγοντος ἐφ' οἷς ἐξεῖναι κτεῖναι, οὗτος ἅπαντα παρεῖδε ταῦτα, καὶ γέγραφεν, οὐδὲν ὑπειπὼν ὅπως ἂν τις ἀποκτείνῃ, τὴν τιμωρίαν. καὶ τοι σκεῖψασθε ὡς ὁσίως καὶ καλῶς ἕκαστα διεῖλεν ὁ ταῦτα ἐξαρχῆς ¹ διελθών. ἂν τις ἐν ἁθλοῖς ἀποκτείνῃ τινὰ, τοῦτον ὠρίσειν οὐκ ἀδικεῖν. διὰ τί; οὐ τὸ συμβᾶν ἐσκεῖψατο, ἀλλὰ τὴν τοῦ δεδρακότος διάνοιαν. ἔστι δὲ αὕτη τίς; ζῶντα νικῆσαι, ² οὐκ ἀποκτεῖναι. εἰ δὲ ἐκεῖνος ἀσθενέστερος ἦν τὸν ὑπὲρ τῆς νίκης ἐνεγκεῖν πόνον, αὐτὸν ἑαυτῷ τοῦ πάθους αἴτιον ἡγήσατο· διὸ τιμωρίαν οὐκ ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ. πάλιν, ἂν ἐν πολέμῳ, φησὶν, ἀγνοήσας, καὶ τοῦτον εἶναι κατὰ νόμον. καλῶς. εἰ γὰρ ἐγὼ τινὰ τῶν ἐναντίων οἰηθεὶς εἶναι διέφθειρα, οὐ δίκην ὑπέχειν, ἀλλὰ συγγνώμης τυχεῖν δίκαιός εἰμι. ἢ ἐπὶ δάμαρτι, ³ φησὶν, ἢ ἐπὶ ἀδελφῆ, ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, ἢ ἐπὶ παλλακῆ, ⁴ ἢ ἢν ἂν ἐπ' ἐλευθέροις παισὶν ἔχη, καὶ τὸν ἐπὶ τούτων ⁵ τινὰ κτείναντα ἀδῶν ποιεῖ. πάντων γε ὀρθότατα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἀφιεῖς. τί δήποτε; ὅτι ὑπὲρ ὧν τοῖς πολέμοις μαχόμεθα, ἵνα μὴ πάσχωσιν ὑβριστικὸν μηδὲ ἀσελγὲς μηδὲν, ὑπὲρ τούτων καὶ τοὺς φίλους, εἰάν παρὰ

¹ διελθών.

² [καὶ] οὐκ

³ φησὶν, ἢ ἐπὶ μητρὶ, ἢ

⁴ Deest ἢ.

⁵ τινὶ

MStis Bar. Lind. Ital. et Vindob. Iterumque v. 18. p. 207. ubi verba Legis repetuntur. Non diversæ igitur, ut videtur, pellex, et ea, quam liberis ingenuis suscipiendis habet. Innuit enim non Ἐπαίρων, sed Concubinam, quam suboli suscipiendâ, et quasi uxorem, domi habere solebant. TAYLOR. Φεύγειν] Exsulato. Incaute hoc a Wolfio redditum. Μη φεύγειν κτείνοντα, ne reus cædis sistatur. Post hæc verba Bar. subicit ἐπίσχυες, ut nonnunquam alibi post legis particulam recitatam reperiri solet. IDEM.

Ἐξεῖναι] Ἐξεστὶ marg. Benen. forte ἐξεῖν Wolfius. Vide infra §. 13'. In proximis v. 5. πῶς (non ὅπως) cum MStis Bar. et Vind. IDEM.

Διελθών] Corrige διελθών. Ita Ven. Bar. Ital. Linden. et Reg. α. quod Wolfio rectius esse videtur. Vide §. 13'. IDEM.

Cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. VI. p. 645.

Ἀσθενέστερος ἦν — ἐνεγκεῖν] Ἀσθενέστερος, ἢ ὥστε ἐνεγκεῖν. WOLF. Exponendi, credo, animo, non emendandi. Alibi legit, et quidem, ut ait, ex Codd. Lutetianis, cujus tamen lectionis vestigium non deprehendo: εἰ δ' ἐκεῖνος ἀσθενέστερος ἦν τοῦ ὑπὲρ τῆς νίκης ἐνεγκεῖν πόνον. TAYLOR. Num εἰ δὲ ἐκεῖνος ἀσθενέστερος ἦν, ἢ — ἐνεγκεῖν πόνον? JURIN.

Φησὶν] Addunt Bar. Lind. Ital. Vind. cum Benenato, ἢ ἐπὶ μητρὶ pariter uti in Lege scribitur. In Veneto deficiebat ἢ ἐπὶ δάμαρτι. TAYLOR.

Τινὰ] Omnino τινὶ. κτείναντι ἐπὶ τινὶ τούτων, ut in lege: εἰάν τις ἀποκτείνῃ ἐπὶ δάμαρτι, ἢ ἐπὶ μητρὶ etc. τινὶ ἴσως Bodl. atque ita marg. Benehati. τῷ Lind. et Ital. IDEM.

τὸν νόμον εἰς αὐτοὺς ὑβρίζωσι, καὶ διαφθείρωσιν, ἔδωκεν ἀποκτεῖναι. ἔπειδὴ γὰρ οὐ γένος ἐστὶ ¹ φίλων καὶ πολεμίων, ἀλλὰ τὰ πραττόμενα ἐξεργάζεται τοῦθ' ἑκάτερον, τοὺς ἐχθρὰ ποιῶντας ἐν ἐχθροῦ μέρει κολάζειν ἀπέδωκεν ὁ νόμος. οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τοσοῦτων ὄντων, ἐφ' οἷς τοὺς ἄλλους ἔξειστιν ἀποκτινύναι, μόνον ἀνθρώπων ἐκεῖνον μὴδ' ἐπὶ τούτοις ἐξέσται ἀποκτεῖναι. φέρε, ἂν δέ τι συμβῆ τοιοῦτον, οἷον ἴσως ἤδη τῷ καὶ ἄλλῳ, ἀπαλλαγῆ μὲν ἐκ Θράκης, ἐλθὼν δὲ εἰς ² τὴν πόλιν οἰκῆ που, τῆς μὲν ἐξουσίας μηκέτι κύριος ὢν, δι' ἧς πολλὰ ποιεῖ τῶν ἀπειρημένων ὑπὸ τῶν νόμων, τοῖς δ' ἔθεσι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις ταῦτ' ³ ἐπιχειρῆ πράττειν· ἄλλο ⁴ τί, ἢ σιγῶντα δεήσει Χαρίδημον ⁵ εἶν ὑβρίζειν; οὐ γὰρ αὐτὸν ἀποκτεῖναί γε ἀσφαλές, οὐδὲ τιμωρίαν λαβεῖν, ἣν δίδωσιν ὁ νόμος, διὰ τὸ ψήφισμα ⁶ τουταῦ. καὶ μὴν, εἴ τις ἐκεῖνο ὑπολαμβάνει, ποῦ δὲ γένοιτο ἂν ταῦτα; τί κωλύει καμὲ λέγειν, τίς δ' ἂν ἀποκτεῖναι Χαρίδημον; ἀλλὰ μὴ τοῦτο σκοπῶμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ περ ἐστὶ τὸ φεῦγον ψήφισμα οὐκ ἐπὶ ἤδη γεγενημένῳ τινὶ πράγματι, ἀλλ' ἐπὶ τοιούτῳ, ὃ μὴδ' εἰ γενήσεται μηδεὶς οἶδε, τὸ μὲν τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, κοινὸν ἀμφοῖν ὑπαρχέτω· πρὸς δὲ ⁷ τούτῳ ὑποθέντες ἀνθρωπίνως τὰς ἐλπίδας, οὕτως σκοπῶμεν, ὡς τάχ' ἂν, εἰ τύχοι, καὶ τούτων κακείνων συμβάντων. λύσασι μὲν τοίνυν τὸ ψήφισμα, ἂν ἄρα συμβῆ τι παθεῖν ἐκεῖνω, εἰσὶν αἱ κατὰ τοὺς νόμους ὑπὲρ αὐτοῦ τιμωρίαι· εἴσιν δὲ, ἂν ἄρα ἐκεῖνος ζῶν ἀδικῆ τινὰ, ἀνήρηται τοῖς ὑβριζομένοις ἢ μετὰ τῶν νόμων δίκη. ὥστε 639 πανταχῆ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τοῖς νόμοις τὸ ψήφισμα, καὶ λῦσαι συμφέρι.

¹ φίλιον² Deest articulus.³ ἐπιχειρῶν⁴ τί⁵ εἶν αὐτὸν ὑβρίζειν; οὐ γὰρ ἀποκτεῖναι⁶ τουταῦ.⁷ τοῦτο

Ἐχθροῦ] Lege ἐχθρῶν, propter τοὺς πασιόντας. MARKLAND.

Οὐκοῦν δεινὸν κ. τ. λ.] Melius cum Interrogatione: οὐκ οὖν δεινὸν — ἀποκτεῖναι; ut solet Noster. TAYLOR.

Ἐκεῖνον] Nempe, Charidemum. AUGER.

Ἀπαλλαγῆ] F. ὡς ἀπαλλαγῆ. MARKL.

Τοῖς δ' ἔθεσι κ. τ. λ.] Vim hujus loci non vidit Wolfius, quantum ex istius interpretatione judico. Verto liberius: Finge Charidemum huc ad nos commigraturum, et uxoribus nostris aut liberis stu-

prum inferre, non armis et militari imperio munitum, (cui aegre resisti potuit) verum moribus et consuetudine ductum, quid? sine-remus libidini indulgere, necne? TAYLOR.

Ἐἶν] Lege εἶν αὐτὸν ὑβρίζειν. Habent impressi omnes et MSS. fere. Et recte quidem. In proximis cum Codd. Paris. et Vind. aequè recte abesse potest. ἄλλο τ: ἢ σιγῶντα δεήσει Χαρίδημον εἶν αὐτὸν ὑβρίζειν; οὐ γὰρ ἀποκτεῖναί γε ἀσφαλές. IDEM.

Ποῦ δὲ γένοιτο ἂν ταῦτα;] Scribendum puto, πῶς δὲ γένοιτο ἂν ταῦτα; JURIN.

εβ'. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Καὶ ἐὰν φέροντα ἢ ἄγοντα βία ἀδίκως εὐθύς ἀμυνόμενος κτείνῃ, νηποινεὶ τεθνᾶναι ¹ κελεύει.

ἄλλα ταῦτα, ἐφ' οἷς ἔξεστι κτεῖναι· ἐὰν ἄγοντα ἢ φέροντα βία ἀδίκως εὐθύς ἀμυνόμενος κτείνῃ, νηποινεὶ τεθνᾶναι κελεύει. θεάσασθε, πρὸς Διὸς, ὡς εὔ. τῷ ² μὲν ὑπειπὼν ἐφ' οἷς ἔξεῖναι κτείνειν, προσγράψαι τὸ εὐθύς, ³ ἀφείλε τὸν τοῦ βουλευσασθαί τι κακὸν χρόνον· τῷ δὲ ἀμυνόμενος γράψαι, δηλοῖ, τῷ πάσχοντι διδούς τὴν ἐξουσίαν, οὐκ ἄλλω τινί. ὁ μὲν δὴ νόμος, διὰ ταῦτα εὐθύς ἀμυνομένῳ δέδωκεν ⁴ εὐθύς ἀποκτινύναι· ὁ δ' οὐδὲν εἶρηκεν, ἀλλ' ἀπλῶς, ἂν τις ἀποκτείνῃ, καὶν δικαίως, καὶν ὡς οἱ νόμοι διδάσιν. ἀλλὰ, νῆ Δία, συκοφαντοῦμεν τὸ πρᾶγμα. τίνα γὰρ οἶσει, ἢ ἄξει βία ἀδίκως Χαριδῆμος; πάντας ἀνθρώπους. ἴστε ⁵ γὰρ τοῦθ' ὅτι πάντες οἱ ⁶ στρατεύματα ἔχοντες, οὔτοι ἂν ἂν ⁷ οἴωνται κρείττους ἔσεσθαι, ἄγουσι καὶ φέρουσι, χρήματ' αἰτοῦντες. εἴτ' οὐ δεινὸν, ὧ γῆ καὶ θεοὶ, καὶ φανερώς παράνομον οὐ μόνον παρὰ τὸν γεγραμμένον νόμον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸν κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων νόμον, τὸν ἄγοντα, ἢ φέροντα βία τὰμὰ ἐν πολεμίου μοίρα, μὴ ἔξεῖναί μοι ἀμύνασθαι; εἴ γε μηδὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἔξεσται Χαριδῆμον ἀποκτεῖναι,

¹ Deest κελεύει.

² μὲν * γὰρ ὑπειπὼν

³ ἀφείλετο

⁴ Deest εὐθύς.

⁵ γὰρ δήπου τοῦθ'

⁶ στρατεύματ'

⁷ οἴονται

εβ'. ΝΟΜΟΣ] Legem habes omnium absurdissimam, si cum Wolfio legas et interpretaris: Καὶ ἐὰν φέροντα etc. ἀλλὰ ταῦτα — sed hoc ob ea, propter quae occidere licet. Quo nihil excogitari potest futilius. Desinit Lex in κελεύει v. 4. Quam ad explicandam deinde pergit Orator. Ecce, inquit ille, ἄλλα ταῦτα, ἐφ' οἷς ἔξεστι κτεῖναι, si quis sc. per vim et injuriam abduxerit. TAYLOR.

Ἐὰν ἄγοντα — κελεύει] Oratoris haec sunt verba partem legis recitantis, ideoque minore characterē imprimenda. JURIN.

Κελεύει] Nempe, lex vel legislator. AUGER.

εὐθύς ἀποκτινύναι.] Dele εὐθύς, namque hic locum nullum habere potest, et repe-

titur solammodo ex superioribus. Deest in Reg. a. et Vindob. TAYLOR.

Ὁ δ' οὐδὲν εἶρηκεν] Nonne ὁ δ' οὐδὲν τοιοῦτον εἶρηκεν? JURIN.

Καὶν δικαίως] Iterumque ita ζ. εβ'. (ubi vide, quae annotabuntur) ἐὰν τις ἀποκτείνῃ, φησὶ, Χαριδῆμον, καὶν δικαίως, καὶν ὡς οἱ νόμοι διδάσιν, sive id jure, sive ut leges permittunt, ut Wolfius noster vertit. Praclare quidem! Putassem haec fere esse eadem; et quaecunque jure fiunt, eadem juxta leges fieri. Ubi igitur est distinctio? Tu leges utrobique καὶν ἀδίκως, καὶν ὡς οἱ νόμοι δάσιν. Absolute, ait Orator, ἀπλῶς, scripsit, si quis Charidemum interfecerit, quocunque demum modo id fiat, sive jure, sive injuria, nam de ea re nihil distinxit. TAYLOR.

ἀλλ' ἔαν ¹ ἀδικῶν ἄγη καὶ φέρῃ βία, τὰ τινὸς ληϊζόμενος, ἀγώγιμος ὁ κτείνας ἔσται τοῦ νόμου δίδοντας, ἔαν ἐπὶ τούτοις, ἀδῶν εἶναι.

ιγ'. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

640

Ὅς ἂν ἀρχῶν ἢ ἰδιώτης αἴτιος ἦ ² τοῦ τὸν θεσμόν συγχυθῆναι τόνδε, ἢ ³ μεταποιήσῃ αὐτὸν, ἀτίμος εἶναι, καὶ παῖδας ἀτίμους, καὶ τὰ ἐκείνου.

ἠκούσατε μὲν τοῦ νόμου ἀντικρυς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγοντος, ⁴ ὅς ἀρχῶν, ἢ ἰδιώτης αἴτιος ἦ ⁵ τοῦ τὸν θεσμόν συγχυθῆναι τόνδε, ἢ μεταποιήσῃ αὐτὸν, ἀτίμος ἔστω, καὶ οἱ παῖδες, καὶ τὰ ἐκείνου. ἄρ' οὖν μικρὰν, ἢ φαύλην πρόνοιαν ⁶ ἡμῖν ἔχειν ὁ θεὸς τὸν νόμον δοκεῖ, ὅπως κύριος ἔσται, καὶ μήτε συγχυθήσεται, μήτ' αὐτὸν μεταποιηθήσεται; ἀλλ' Ἀριστοκράτης οὕτως, μικρὸν φροντίσας αὐτοῦ, μεταποιεῖ καὶ συγχεῖ. τί γὰρ ἄλλο ἔσται τὸ μεταποιεῖν, ἢ ὅταν ἔξω τῶν τεταγμένων δικαστηρίων καὶ ὄρων, ὧν εἰργεσθαι δεῖ, διδῶ τις τὰς τιμωρίας, καὶ τὸ ⁷ τοῦ λόγου τυχεῖν ἀναιρῶν, ἐκδότους ποιῇ; τί δ' ἄλλο τὸ συγχεῖν, ἢ ὅταν ἔξῃς οὕτως πᾶντα τὰναντία τῶν ἐν τοῖς νόμοις τις γεγραμμένων γράφῃ;

ιδ'. Οὐ τοίνυν μόνον ⁸ τούτους τοὺς νόμους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλούς, οὓς οὐ παραγεγράμμεθα διὰ τὸ πλήθος· ἀλλ' ἐν κεφαλαίῳ λέγω, ὅποσοι νόμοι περὶ τῶν φονικῶν δικαστηρίων εἰσὶ, καλεῖσθαι λέγοντες, ἢ μαρτυρεῖν, ἢ δίομνυσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους, ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν προστάσσοντες, ⁹ πάντας ὑπεβέβηκε τούτους, καὶ πᾶσιν ἐναντίον εἴρηκε τὸ ψήφισμα

¹ ἀδικῶν² [τοῦ]³ μεταποιήσῃ⁴ ὅς ἂν ἀρχῶν⁵ [τοῦ]⁶ ἡμῖν⁷ Deest articulus.⁸ τούτους μόνον⁹ ἅπαντας

¹ ἀδικῶν] Ἀδίκως marg. Benenati. Recte. Ut in lege ἔαν φέροντα ἢ ἄγοντα βία ἀδίκως, et supra v. 15. p. 209. τίνα γὰρ οἶσε ἢ ἄξει βία ἀδίκως Χαρίδημος. IDEM. Ἐπὶ τούτοις] Sub. κτείνῃ. AUGER.

ιγ'. τοῦ] Addidi ex Edit. Lutetiana, et postea v. 10. Proxime v. 7. melius μεταποιήσῃ cum Bar. Bodl. Lind. Aug. et Editis præter Aldum, et deinde ibid. ex-

punge istud ἀτίμους, ut recte Codd. Lind. et Ital. TAYLOR.

Ὅς ἀρχῶν] Scribe ὅς ἂν ἀρχῶν, ut prius, lingua Græca ita postulante. MARKLAND. Vid. Var. Lect.

ἔσται] Lege ἐστί. Ita legitur in Ven. Bar. Vind. TAYLOR.

Ἐκδότους] Sub. τοὺς ἀνδράπους, vel aliud quid. AUGER.

641 ταυτί. οὐ γὰρ οὐ κληῖσις, ¹ οὐ κρίσις, οὐ μαρτυρία συνειδότης, οὐ διωμοσία, ἀλλ' ἀπ' αἰτίας εὐθύς ἢ τιμωρία γέγραπται, καὶ ² αὐτὴ ἦν ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι, τί ἂν ἄλλο τις εἴποι; καὶ τοι ταῦτα πάντα ἐπὶ πέντε δικαστηρίοις γίγνεται, προστεταγμένα τοῖς νόμοις. νῆ Δί', ἴσως εἴποι τις ἂν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδενὸς ἔστ' ἄξια, οὐδὲ δικαίως εὐρημένα· ἀ δ' ἔγραψεν οὗτος δίκαια καὶ ³ καλὰ. ἀλλὰ τούναντίον. τούτου μὲν τοῦ ψηφίσματος, οὐκ οἶδ' εἴ τι δεινότερον γέγονε πρόποτε ἐν ὑμῖν· τούτων δὲ τῶν πάντων, ὅποσα ἔστι δικαστήρια ἐν ἀνθρώποις, οὐδὲν οὔτε σεμνότερον, οὔτε δικαιότερον φανήσεται. βούλομαι δ' εἰπεῖν διὰ βραχέων, ἀ καὶ ζῆλόν τινα, καὶ τιμὴν φέρει τῇ πόλει ῥηθέντα, καὶ ἠδίους ἔσεσθε ἀκούσαντες· ἀρξομαι δὲ ἐντεῦθεν, ὅθεν μάλιστα μαθήσεσθε, ἐπὶ τὴν δωρεὰν ἔπανελθὼν ⁴ ἢ τῷ Χαριδῆμῳ δέδοται.

ἰε'. Ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Χαριδῆμον ἔποισάμεθα πολίτην, καὶ διὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης, μετεδώκαμεν αὐτῷ καὶ ἱερῶν καὶ ὀσίων καὶ νομίμων, καὶ πάντων ὅσων περ αὐτοῖς μέτεστιν ἡμῖν. πολλὰ μὲν δὴ παρ' ἡμῖν ἔστι τοιαῦτα, οἷα οὐχ ἑτέρωθεν· ἐν δ' οὖν ἰδιαίτατον πάντων καὶ σεμνότερον, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον, ὑπὲρ οὗ τσαυτά ἔστιν εἰπεῖν καλὰ παραδεδομένα καὶ μυθώδη, καὶ ὧν αὐτοὶ μάρτυρες ἔσμεν, ὅσα περὶ οὐδενὸς ἄλλου δικαστηρίου ὧν ὡσπερεὶ δείγματος ἔνεκεν, ἄξιόν ἐστιν ἐν ἡ δὺο ἀκοῦσαι. τοῦτο μὲν τοίνυν τὰ παλαιὰ, ὡς ἡμῖν ἀκοῦσαι παραδέδο-

¹ [οὐ κρίσις,]

² αὐτη

³ καλὰ;

⁴ ἢ

ἰδ'. Αὐτῇ] Corrigendum cum Aug. Cod. αὐτη. Ea, non ipsa. TAYLOR.

Ἄ δ' ἔγραψεν οὗτος δίκαια καὶ καλὰ] Inscite Wolfius hæc in versione sua interrogative enunciat. IDEM.

Τούτων] Non coheret cum τῶν πάντων: hoc est hujus phraseos constructio: οὐδὲν (δικαστήριον) τῶν πάντων ο. ε. δ. ε. ἀνθρώποις, οὔτε σεμνότερον --- φανήσεται τούτων --- augustius videbitur his, nempe, his quæ sunt Athenarum. AUGER.

Ἄθεν] Ita pro ὅταν vulgatorum, ex Ven. Bar. Bodl. Cant. et Vindob. TAYLOR.

Δωρεᾶν] Δωρεὰ intelligatur donatio civitatis, quam ante digressionem exponit. WOLF.

ἰε'. Ἰδιαίτατον] Ἰδιαίτατον habent MSS. Ven. Bar. Bodl. Lind. Obsop. Vind. Ita etiam legit Dionys. Halic. περὶ τῆς Δ. δεινότητος. §. 14. atque etiam modo, v. 21. rectius editis, περι οὗ τσαυτά. TAYLOR.

Καλὰ] Lege παλαιά: quod patet ex sensu, et sequentibus, et ex oppositione καὶ ὧν αὐτοὶ μάρτυρες ἔσμεν. v. 22. Vide v. 5. p. 212. καὶ τὰ μὲν δὴ παλαιὰ, τοιαῦτα etc. MARKLAND.

Καὶ μυθώδη] Τὰ μυθώδη καὶ τὰ μαρτυρημένα inter se opponuntur. Τὰ καλὰ παραδεδομένα pertinent ad hæc utraque. WOLF.

Ἄς ἡμῖν κ. τ. λ.] Ut traditum est nobis audire, i. e. audienda: ut nostræ audi-

ται, ἐν μόνῳ τούτῳ τῷ δικαστηρίῳ θεοὶ δίκας φόνου, καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἤξιωσαν, καὶ δικασταὶ γενέσθαι διενεχθεῖσιν ἀλλήλοις, ὡς λόγος· λαβεῖν μὲν Ποσειδῶν ὑπὲρ Ἀλιγρόθιου τοῦ υἱοῦ παρὰ ¹ Ἀρεος, δικάσασθαι δὲ Εὐμενίσιν καὶ Ορέστη οἱ δώδεκα θεοί. καὶ τὰ μὲν δὴ παλαιὰ, τοιαῦτα· τὰ δ' ὕστερον, τοῦτο μόνον τὸ δικαστήριον, οὐχὶ τύραννος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ δημοκρατία τὰς φονικὰς δίκας 642 ἀφελέσθαι τετόλμηκεν, ἀλλὰ πάντες ἀσθενέστερον ἂν τὸ δίκαιον εὐρεῖν ² ἤγοῦντο περὶ τούτων αὐτοῖ, τοῦ παρὰ τούτοις εὐρημένου δικαίου. πρὸς δὲ τούτοις, τοιοῦτοις οὔσιν, ἔνταυθοῖ μόνον οὐδεὶς πώποτε οὔτε φεύγων ἀλοῦς, οὔτε διώκων ἠττηθεὶς ἐξήλεγξεν ὡς ἀδίκως ἐδικάσθη τὰ κριθέντα. ταύτην τοίνυν τὴν φυλακὴν, καὶ τὰς ἐν ταύτῃ νομίμους τιμωρίας παραβὰς ὁ γράφων τὸ ψήφισμα τουτί, ζῶντι μὲν ἐξουσίαν γέγραφε τῷ Χαριδῆμῳ ποιεῖν, ὅ,τι ἂν βούληται· παθόντος δὲ τι, τοῖς οἰκειαῖς συκοφαντίαν δέδωκε. σκέψασθε γὰρ οὕτωςί. ἴστε δήπου τοῦθ' ἅπαντες, ὅτι ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, οὗ δίδωσιν ὁ νόμος καὶ κελεύει φόνου δικάζεσθαι, πρῶτον μὲν ³ διεξομεῖται κατ' ἐξωλείας αὐτοῦ, καὶ γένους, καὶ οἰκίας, ὁ τινὰ αἰτιώμενος εἰργάσθαι τι τοιοῦτον. εἴτ' οὐδὲ ⁴ κατὰ τυχόντα τιν' ὄρκον ⁵ τοῦτο ποιήσει, ἀλλ' ὃν οὐδεὶς ὄμνυσιν ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου, σταῖς ἐπὶ τῶν τομίῳν κάπρου, καὶ κριοῦ, καὶ ταύρου, καὶ τούτων ἐσφαγμένων ὑφ' ὧν δεῖ, καὶ ἐν αἷς ἡμέραις προσήκει. ὥστε καὶ ἐκ τοῦ χρόνου, καὶ ἐκ τῶν μεταχειριζομένων ἅπαν ὅσον ἔσθ' ὅσιον,

¹ Ἀρεος, δικάσαι² ἤγοῦνται³ διομεῖται⁴ τὸν⁵ τοῦτον

tioni traditum est. AUGER.

Ἵως λόγος] [Vel cum Bar. ὡς ὁ λόγος] Isocrates audacius: ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι, καὶ πάντες πιστεύουσι. WOLF. Sub. ἐστί. AUGER.

Λαβεῖν] Sub. δίκας φόνου ἤξιωτε. versu seq. pro δικάσασθαι f. leg. δοῦναι subaudiendo δίκας φόνου ἤξιωσαν. IDEM.

Διεξομεῖται κ. τ. λ.] De hac inhumanitate poenas extendendi in insontes reorum uxores liberosque et familiam, cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. IX. p. 339.

Ὅ τινὰ αἰτιώμενος] Ita dedi, pro vulgato εἴ τινα, ex auctoritate Fel. Man. Paris. Bodl. Cant. Ital. et MSS. Ald. ὄντινα Bar. et Vind. corrupte. Paulo ante v. 19. restitue διομεῖται, quomodo eam vocem

exhibent MSS. fere omnes. Verbum enim legitimum est διωμοσία, non διεξωμοσία. TAYLOR.

Εἴτ' οὐδὲ τὸν τυχόντα τιν' ὄρκον τοῦτο ποιήσει] Satis esset εἴτ' οὐδὲ τὸν τυχόντ' ὄρκον ποιήσει. WOLF. Editi et MSi εἴτ' οὐδὲ τὸν τυχόντα τιν' ὄρκον τοῦτο ποιήσει. Nescio, unde irrepserit istud κατὰ, quod in Wolfii vulgatis habemus. οὐδὲ τὸν τυχόντα τιν' ὄρκον solus Bodl. TAYLOR.

Κάπρου, καὶ κριοῦ, καὶ ταύρου] A Græcis igitur Romani acceperunt sua Suovetaurilia, ut et plerosque Deos suos. PALMER.

Προσῆκει] Καθ' ἡκει MSi omnes, præter eos, quos versarunt Manutius et Felicianus. TAYLOR.

Μεταχειριζομένων] Hic par pari respondet: ἐν αἷς ἡμέραις — ἐκ τοῦ χρόνου. Et

¹ *ὑπεπράχθαι*. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ τὸν τοιοῦτον ὄρκον ὁμωμοκῶς, οὐπω πεπίστευται, ἀλλ' ἐὰν ἐξελεγχθῆ μὴ λέγων ἀληθῆ, τὴν ἐπιφορὰν ἐπενεγκάμενος τοῖς ἑαυτοῦ παισὶ καὶ τῷ γένει, πλεόν οὐδ' ὅτιοῦν ἔξει· ἐὰν δὲ δόξη τὰ δίκαια ἐγκαλεῖν, καὶ ἔλη τὸν δεδρακότα τοῦ φόνου, οὐδ' οὕτω κύριος γίγνεται τοῦ ἀλόντος. ἀλλ' ἐκείνου μὲν οἱ νόμοι κύριοι ² κολάζειν, καὶ οἷς προστέτακται ταῦτα· τῷ δὲ, ἐπιθεῖν διδόντα 643 δίκην ἔξεστιν, ἣν ἔταξεν ὁ νόμος, τὸν ἀλόντα· πέρα δ' οὐδὲν τούτων. καὶ τῷ μὲν διώκοντι, ὑπάρχει ταῦτα· τῷ δὲ φεύγοντι, τὰ μὲν τῆς διωμοσίας, ³ τοιαῦτα, τὸν πρότερον δὲ ἔξεστιν εἰπόντα λόγον, μεταστῆναι. καὶ οὐθ' ὁ διώκων, οὐθ' οἱ δικάζοντες, οὐτ' ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεὶς κύριος κωλύσαι. τί δῆποτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' οὕτως ἔχει; ὅτι οἱ ταῦτ' ἐξαρχῆς τὰ νόμιμα διαθέντες, οἱ τινὲς ποτ' ἦσαν, εἴθ' ἥρωες, εἴτε θεοὶ, οὐκ ἐπέθεντο τοῖς ἀτυχήμασιν· ἀλλ' ἀνθρωπίνως ἐπεκούφισαν εἰς ὅσον εἶχε καλῶς τὰς συμφορὰς. ταῦτα μὲν τοι πάντα, οὕτω καλῶς καὶ νομίμως ἔχοντα, ὁ γράφων τὸ ψήφισμα τουτὶ παραβεβηκῶς φαίνεται· ἐν γὰρ οὐδ' ὅτιοῦν ἐνι τούτων ἐν τῷ ψηφίσματι ⁴ τούτου.

15'. Καὶ πρῶτον μὲν παρ' ἐν τούτῳ τὸ δικαστήριον, καὶ παρὰ τοὺς ⁵ γεγραμμένους νόμους, καὶ ἀγραφα νόμιμα, τὸ

¹ *ὑπεπράχθαι*

² κολάζειν

³ ταῦτα

⁴ τῷ τούτου

⁵ γεγραμμένους * τούτου νόμους, καὶ ἀγραφα

rursus, ἰφ' ὧν δεῖ — τῶν μεταχειριζομένων. Hæc dixi, ut caveres tibi a mala Wolfii interpretatione, nempe, rerum, quæ adhibentur, solennitate. IDEM. Ex iis qui rem tractant, i. e. ex Ministris. AUGER.

¹ *Ἐπενεγκάμενος*] Lege *ἄπενεγκάμενος* ex fide Bar. Reg. a. Vindob. et Ital. TAYLOR.

Πλέον οὐδ' ὅτιοῦν ἔξει] Intellige eleganti euphemismo, funditus interibit. Abstinēbat sedulo Lingua Attica a verbis male ominatis. Ita Noster π. παραπρεσβ. §. 1. εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ' ἦν ἥδη τὰ πράγματα, ὥστε μηδ' αἰσθημένοις τοῖς Θεαῖσι πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέροντες; Ubi σχ. τί οὐ μὴ διεφθάρησαν; et recte. Nugatur hic Iupiter, neque vim aut solennitatem vocis vidit. IDEM.

Τὰ μὲν τῆς διωμοσίας, τοιαῦτα] Nisi intelligas ὅτι τῷ διώκοντι, videtur cerimonia deesse. Sed Felicianus rectius habet ταῦτά. Eadem ratio est jurisjurandi. Ac dubitari potest, an pro *διωμοσία* sit

legendum *ἀντωμοσία*, quam ego vocem interpretando sum secutus. WOLF. Forte ταῦτά, ut animadvertit Wolfius. Ita etiam Edit. Paris. et Cod. Ital. TAYLOR. Pone τοιαῦτα post ὑπάρχει et ταῦτά post διωμοσίας. AUGER.

Τῷ δὲ φεύγοντι, τὸν πρότερον ἔξεστιν εἰπόντα λόγον μεταστῆναι] Reo autem licet cum primam orationem habuerit, solum vertere, id quod vetare nec accusatoris, nec iudicium potestas est. Licebat enim reis post primam actionem exilium sibi consciscere ante iudicium peractum, idque appellabant exilii causa solum vertere, μεταναστεύειν, μεταοικίζεσθαι. Livius de Decemviris loquens, “Bona Claudii Oppitque, qui ante diem iudicii vitam in vinculis finierant, tribuni publicavere. Collegæ eorum exilii causa solum vertērent, bona publica sunt.” Unde liquet hoc etiam Romanis, ut cætera, ex Græcorum legibus translatum esse. Ex Annotationibus in Pandect. Ex edit. HERVAG.

ψήφισμα εἴρηται. δεύτερον δ' ἕτερον δικαστήριον, τὸ τῶν ἀκουσίων φόνων, φανήσεται συγχέων, τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ, καὶ τοὺς παρὰ τούτῳ νόμους παραβαίνων. καὶ γὰρ ἐνταῦθ' ὑπόκειται πρῶτον μὲν, διωμοσία, δεύτερον δὲ, λόγος, τρίτον δὲ, γνώσις τοῦ δικαστηρίου· ὧν οὐδὲν ἔστιν ἐν τῷ τούτου ψηφίσματι. ἀν' δ' ἀλῶ καὶ δοκῆ τοῦργον εἰργάσθαι, οὗθ' ὁ διώκων τοῦ δεδρακότος κύριος, οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς πλὴν ὁ νόμος. τί οὖν ὁ νόμος κελεύει; τὸν ἀλόντα ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ, ἐν τισιν ὠρισμένοις χρόνοις ἀπελθεῖν τακτὴν ὁδὸν, καὶ φεύγειν, ἕως ἀν' αἰδέσσηται¹ τις τῶν ἐν γένει τοῦ 644 πεπονηθότος· τηλικαῦτα δ' ἤκειν δέδωκεν, ἔστιν ὃν τρόπον οὐχ ὃν ἀν' τύχη. ἀλλὰ καὶ θῦσαι, καὶ καθαρθῆναι, καὶ ἄλλ' ἄττα² δὴ εἴρηκεν αἰ χρεὶ ποιῆσαι, ὀρθῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦτα πάντα λέγων ὁ νόμος. καὶ γὰρ τὸ τῶν ἀκουσίων ἐλάττω τὴν τιμωρίαν, ἢ τῶν ἐκουσίων τάξαι, δίκαιον· καὶ τὸ παρασχόντ' ἀσφάλειαν ἀπελθεῖν,³ καὶ τὸ προσταττεῖν φεύγειν, ὀρθῶς ἔχον ἔστι· καὶ τὸ τὸν κατιόνθ'⁴ ὄσιον καὶ καθαίρεσθαι νομίμοις τισί· καὶ τὸ τοὺς νόμους κυρίου ἀπάντων εἶναι, καὶ ταῦτα πάντα ἔχει καλῶς. ταῦτα τοίνυν ἅπαντα δικαίως οὕτω διορισθέντα ὑπὸ τῶν ἐξαρχῆς νομοθετησάντων, παρέβη γράφων τὸ ψήφισμα οὕτωςί.

ιζ'. Ταῦτα μὲν δὴ δύο τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα δικαστήρια, καὶ νόμιμα, ἐκ πάντος τοῦ χρόνου παραδεδομένα, οὕτως ἀναιδῶς ὑπερπεπῆδηκε. τρίτον δὲ ἕτερον πρὸς τούτοις δικαστήριον, ὃ πάντων ἀγιώτατα τούτων ἔχει καὶ φρικωδέστατα, ἀν' τις ὁμολογῆ μὲν κτεῖναι, ἐνόμως δὲ φῆ δεδρακέναι. τοῦτο δὲ ἔστι τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ. δοκοῦσι γὰρ

¹ τινα² διεῖρηκεν³ καὶ τὸ] οὕτω⁴ ὄσιουθαι

ιζ'. Ἐν δ' ἀλῶ] Sub. ὁ φεύγων. AUGER. Τί οὖν ὁ νόμος κελεύει;] Desunt in Bar. Reg. a. et Vindob. ὁ νόμος. Recte. οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς, πλὴν ὁ νόμος. τί οὖν κελεύει; et Wolfio quoque videtur esse scholion. TAYLOR.

Καὶ φεύγειν ἕως ἀν' αἰδέσσηται τινα τῶν ἐν γένει τοῦ πεπονηθότος] Exortrem esse quoad usque aliquem exorarit gentilium mortui. dictum est alibi, tam exorantem quam exoratum αἰδέσθαι Græcis dici. Et edit. HERVAG.

Αἰδέσσηται τινα] Alii αἰδέσσηται τις, τευτ-

ἔστι, συγγνώμην σχῆση τις αὐτῷ. WOLF. τινα habent Edit. Ald. et Morel. cum MSS. Aug. et Vind. Αἰδέσασθαι — Δημοσθένους — ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους, ἀντὶ τοῦ, ἐξιλάσασθαι καὶ πείσαι. Harpocr. TAYLOR.

Ἄλλὰ καὶ θῦσαι] De ritu expiandi homicidas agit Ovidius 2. Pastorum; eumque concludit hoc epiphonemate:

Ab nimium faciles, qui tristia crimina cædis

Fluminea tolli posse putetis aqua.

WOLF.

μοι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ζητῆσαι τοῦτο πρῶτον ἀπάντων οἱ περὶ τούτων ἐν ἀρχῇ τὰ δίκαια ὀρίσαντες, πότερ' οὐδένα χρὴ φόνον ὅσιον εἶναι νομίζειν, ἢ τινὰ γ' ἔσθ' ὅσιον νομιστέον. λογιζόμενοι δ', ὅτι μητέρα Ὀρέστης ἀπεκτονῶς, ὁμολογῶν, θεῶν δικαστῶν τυχῶν, ἀποφυγγάνει, νομίσαι δίκαιόν τινα εἶναι φόνον· οὐ γὰρ ἂν τὰ γε μὴ δίκαια θεοὺς ψηφίσασθαι. ὡς δὲ τοῦτο ἐνόμισαν, γράφουσιν ἤδη καὶ διορίζουσι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἐξεῖναι ἀποκτινύναι. ἀλλ' οὐχ¹ οὗτος οὐδὲν ἀφείλεν· ἀλλ' ἀπλῶς, εἴαν τις ἀποκτείνῃ,² φησί, Χαρίδημον, καὶ δικαίως, καὶ ὡς οἱ νόμοι διδῶσιν, ἔκδοτον ποιεῖ. καὶ τοι πᾶσιν εἰσι πράγμασι καὶ λόγοις δύο προσθήκει, ἢ τε τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου, ἅς ἅμα μὲν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἂν δύναίτο σχεῖν, οὐδὲ λόγος οὐδεὶς. πῶς γὰρ ἂν δίκαια ἅμα ταῦτά καὶ μὴ γένοιτο; τὴν ἑτέραν δ' ἕκαστον αἰτίαν ἔχον δοκιμάζεται. καὶ μὲν τὴν ἀδικον φανῆ, πονηρὸν κρίνεται· εἴαν δὲ τὴν δικαίαν, χρηστὸν καὶ καλόν. σὺ τοίνυν³ οὐδετέραν προσέθηκας, τοῦτον ἂν τις ἀποκτείνῃ, γράφων, ἀλλ' ἀόριστον αὐτὴν εἰπὼν τὴν αἰτίαν, καὶ μετὰ ταῦτ' εὐθύς προσγράψας, ἀγώγιμον εἶναι. τρίτον τουτὶ δικαστήριον, καὶ τὰ τούτου νόμιμα παραβεβηκῶς φαίνει.

ἰή. Τέταρτον τοίνυν ἄλλο πρὸς τούτοις, τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ. τοῦτο δὲ ἐστὶ τί; εἴαν λίθος, ἢ ξύλον, ἢ σίδηρος, ἢ τι τοιοῦτον ἐμπωσὸν πατάξῃ, καὶ τὸν μὲν βαλόντα ἀγνοῆ τις, αὐτὸ δὲ εἰδῆ καὶ ἔχῃ τὸ τὸν φόνον εἰργασμένον· τούτοις ἐνταῦθα λαγχάνεται. εἰ τοίνυν τῶν ἀψύχων καὶ μὴ μετε-

¹ οὗτος. οὐδὲν ἀφείλεν,

² [φησί,]

³ οὐδ' ἑτέραν προσέθηκας τούτων, ἂν

ἰζ'. Νομίσαι] Refertur ad δοκοῦσι, quod est paulo superius. AUGER.

Ἐξεῖναι] Γε. ἐξεῖναι et ἔξεστι marg. Benenati. Proxime autem, cum eodem Benenato distinguas, ἀλλ' οὐχ οὗτος, οὐδὲν ἀφείλεν. TAYLOR.

Φησί] Dele, cum sit otiosum. Non reperitur in melioribus exemplaribus, Ven. Bar. Vindob. et Reg. a. ἀλλ' ἀπλῶς, εἴαν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον — ἔκδοτον ποιεῖ. IDEM.

Καὶ ὡς οἱ νόμοι διδῶσι] Καὶ ὡς οὐχ οἱ νόμοι διδῶσι Ven. et Ital. Vid. §. ἰβ'. IDEM.

Οὐδὲν ἂν] Ἄς ἅμα μὲν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα οὐ δύναίτο σχεῖν Vindob. Mallem οὐκ ἂν δύναίτο. IDEM.

Αἰτίαν] Deest in Bar. et Vindob. Recte fortasse. Et referas ἑτέραν ad προσθήκην vel πρόσφασιν, *the circumstance*. Nam aliud est αἰτία. IDEM. Hic αἰτία idem est ac προσθήκη. AUGER.

Τούτον] Lege σὺ τοίνυν οὐδετέραν προσέθηκας τούτων, (sc. τῶν προσθηκῶν) Ita plurimi Editi et MSti. TAYLOR.

Ἀγώγιμον εἶναι] Distingue melius: σὺ τοίνυν οὐδετέραν προσέθηκας τούτων — ἀλλ' ἀόριστον αὐτὴν εἰπὼν τὴν αἰτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα εὐθύς προσγράψας, ἀγώγιμον εἶναι, τρίτον τουτὶ δικαστήριον — παραβεβηκῶς φαίνει. Et corrige pariter versionem. IDEM.

ἰή. Εἰ τοίνυν τῶν ἀψύχων καὶ μὴ μεταχόντων τοῦ φρονεῖν, etc.] Quod si vel lapidem, vel

χόντων τοῦ φρονεῖν οὐδὲν ἔσθ' ὅσιον, τοιαύτην ἔχον αἰτίαν, ἔαν ἀκριτον, ¹ ἤπου τόν γε ἀδικουῦντα μὲν οὐδὲν, εἰάν τύχη, θῆσω δὲ ἀδικουῦντα, ἀλλ' ἀνθρώπον γε ὄντα, καὶ μετεληφότα τῇ τύχῃ τῆς αὐτῆς ἡμῖν φύσεως, ἀνόσιον καὶ δεινὸν ἀνευ λόγου καὶ ψήφου ποιεῖν ἔκδοτον ἐπ' αἰτία τοιαύτη.

ιβ'. Ἐτι τοίνυν, πέμπτον δικαστήριον ² ἄλλο θεάσασθε, οἷον ὑπερβέβηκε, τὸ ἐν Φρεαττοῖ. ἐνταῦθα γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κελεύει δίκας ὑπέχειν ὁ νόμος, εἰάν τις ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ πεφευγῶς, μὴ πῶ τῶν ἐκβαλόντων αὐτὸν ἠδεσμένων, αἰτίαν ³ ἔχει ἐτέρου φόνου ἑκουσίου. καὶ οὐχ ὅτι 646 δεῦρο οὐχ οἷόν τε ἐλθεῖν αὐτῶ, παρεῖδεν αὐτὸν ὁ ταῦτα ἕκαστα ⁴ δῆπου τάξας, οὐδ' ὅτι καὶ πρότερόν τι τοιοῦτον ἐποίησε, καὶ δὴ τὴν ὁμοίαν ἐποίησατο πιστὴν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ· ἀλλὰ τό τε εὐσεβὲς εὔρεν ὅπως ἔσται, καὶ κείνῳ οὐκ ἀπεστέρησε λόγου καὶ κρίσεως. τί οὖν ἐποίησεν; ἦγαγε τοὺς ⁵ δικάζοντας ἐκεῖσε, οἳ προσελθεῖν οἷόν τε ἦν ἐκείνῳ, τῆς χώρας ἀποδείξας τόπον τινὰ, ἐν Φρεαττοῖ καλούμενον, ⁶ ἐπιθαλάττιον. εἴθ' ὁ μὲν ἐν πλοίῳ προσπλεύσας, λέγει, τῆς γῆς οὐχ ἀπτόμενος· ⁷ οἷδ' ἀκροῶνται καὶ δικάζουσιν ἐν τῇ γῇ. καὶ μὲν ἀλῶ, τὴν ἐπὶ τοῖς ἑκουσίοις φόνοις δίκην ἔδωκε. δικαίως. εἰάν δὲ ἀποφύγη, ταύτης μὲν ἀθῶως ἀφίεται, τὴν δ' ἐπὶ τῷ προτέρῳ φόνῳ φυγὴν ὑπέχει.

¹ ἤπου² ἄλλο, θεάσασθε οἷον,³ ἔχη⁴ [δῆπου]⁵ δικάζοντας [ἐκεῖσε]⁶ ἐπὶ θαλάττῃ⁷ οἷ δ'

fustem, vel quidvis aliud inanimatum, quod cædis causam præbuisse dicatur, sceleratum est causa a domino indicta damnare atque auferre: profecto longe sceleratius est, hominem insontem quidem illum, si casus ita tulerit, sed tamen (ut sontem nunc esse faciamus) hominem, eandem forte nobiscum humanitatis conditionem sortitum, sine iudicio atque indefensum temere ob hujuscemodi causam dedititium facere. ἤπου γε pro multo magis dixit, quemadmodum et alibi ἤπου sine γε. Lys. καὶ τοι εἰ ἀγόρατος ἀπέθανεν, ἤπου ἀγόρατος γε δικαίως ἀποθανεῖται. Idem Demosthenes in eadem inferius, εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἤδη κερκρινένων τσαυτῇ σπασοῦδῃ γίνεται, ὅπως λόγου καὶ κρίσεως τεύζονται περὶ τῶν ὕστερον αἰτίων, ἤπου περὶ γε τοῦ ἐλαχίστου, μήτε ἔγνωσμένον πότερον δέδρακεν ἢ οὐ, πᾶνδειον γράφειν ὡς ἐκδοτέον τοῖς ἐγκαλοῦσιν πρὸ δίκης. (Hic nimirum, utique, et profecto significat, hoc est, ὄντως που) et longe utique gravissimum est de homine nec damnato,

nec convicto, hujuscemodi legem ferre. Quæ significatio proxime ad superiorem accedit, hoc sensu: Si enim tantopere cautum est de manifestis cædis, atque etiam damnatis, ut pro futuris criminibus iudicio legitime constituto cause dictione non careant: profecto causa est hæc, quamobrem per quam iniquum esse censeatur, id de hominibus integræ famæ sancire, ut indicta causa accusatoribus tanquam dedititii tradantur ad supplicium. Ex edit. HERVAG.

Τῇ τύχῃ] Dele has inconcinnas voculas, quas nihil aliud esse iudico, præter marginalem glossam istius locutionis, quæ paulo ante occurrit, v. 2. τόν γε ἀδικουῦντα μὲν οὐδὲν, εἰάν τύχη. TAYLOR.

ιβ'. Ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ πεφευγῶς] Sequitur v. 10. αἰτίαν ἔχων ἐτέρου φόνου ἑκουσίου. Nihil vetat ἀκούσιον καὶ ἑκούσιον conjungi: vel ἀκούσιον καὶ ἀκούσιον: vel ἑκούσιον καὶ ἑκούσιον. WOLF.

Ἐχει] Lege ἔχη, propter εἰάν. MARKLAND. Ita Bar. et Paris. TAYLOR.

τίμος οὖν ποτὲ ἔνεκα ταῦθ' οὕτω διεσπούδασται; ἴσον ἠγεῖτο ἀσέβημα ὁ ταῦτα διαιρῶν, τὸν τε ἀδικοῦντα ἕαν, καὶ τὸν ἀναίτιον ἐκδιδόναι πρὸ δίκης. καὶ τοι εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων, ¹ τῶν ἤδη κεκριμένων, τσαυτὴ σπουδὴ γίνεται, ὅπως λόγου, καὶ κρίσεως, καὶ πάντων, ὅποσα ἐστὶ δίκαια, τεύξωνται περὶ τῶν ὑστερον αἰτιῶν. ² ἤπου περὶ γε τοῦ μῆθ' ἐαλωκότος, μῆτ' ἐγνωσμένου, πότερον δέδρακεν, ἢ οὐ, καὶ πότερ' ἄκων, ἢ ἐκῶν, πάνδεινον γράφειν, ὡς ἐκδοτέον τοῖς ἐγκαλοῦσιν ³ αὐτοῖς πρὸ δίκης.

κ'. Ἐτι ⁴ τοίνυν ἕκτη τιμωρία πρὸς ἀπάσαις ταύταις, ἣν ὁμοίως παραβάς, γέγραφε τὸ ψήφισμα οὕτως. εἰ πάντα ταῦτά τις ἠγνόηκεν, ἢ παρεληλύθασιν οἱ χρόνοι, ἐν οἷς ἔδει τούτων ἕκαστα ποιεῖν, ἢ δι' ἄλλο τι οὐχὶ βού-
 647 λεται τούτους τοὺς τρόπους ἐπεξιέναι, τὸν ἀνδροφόνον δ' ὄρα περιούτα ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ κατὰ τὴν ἀγορᾶν, ἀπάγειν ἕξεστιν εἰς τὸ δεσμωτήριον, οὐκ οἴκαδε, οὐδ' ὅποι βούλεται ⁵ τις, ὡσπερ σὺ δέδωκας. κῆνταῦθα ἀπαχθεῖς, οὐδ' ὀτιοῦν, πρὶν ἂν κριθῆ, πείσεται· ἀλλ' εἰ μὲν ἀλῶ, θανάτῳ ζημιωθήσεται, εἰ μὲν δὲ μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ ἀπαγαγὼν, χιλίας προσοφλήσει. ἀλλ' οὐχ οὗτος ἔγραψε ταῦτα· ἀλλὰ τὸν μὲν ἀθῶον αἰτιάσασθαι, τὸν δὲ ἀκριτον, παραχρῆμα ἐκδίδοσθαι. εἰ δὲ τις ἀνθρώπων, ἢ καὶ ὅλη ⁶ ἢ πόλις τοσούτοις νομίμοις ἀναιρουμένοις ὅσοις ἐγὼ διεξελήλυθα, καὶ τοσούτοις δικαστηρίοις καταλυομένοις ὅσοις εἶρηκα, ἃ θεοὶ κατέδειξαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνθρώποι χρῶνται πάντα τὸν χρόνον, βοηθήσῃ, καὶ τὸν ὑβριζόμενον καὶ παρανομούμενον ἀφέληται, ἕκσπονδον ἔγραψεν εἶναι, καὶ οὐδὲ τούτῳ λόγον, οὐδὲ κρίσιν πεποιήκεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτον εὐθύς ἀνευ κρίσεως κολάζει.

¹ Deest articulus.

² ἤπου

³ * εἰθὺς

⁴ τοίνυν ἐστὶν ἕκτη

[τις]

⁵ Deest articulus.

'Αναίτιον] Insontem Wolfius. Perperam. Significat, si sincera sit lectio, τὸν ἐν αἰτίᾳ ὄντα, insinuatulum. Saep̄ explicat in hac oratione Demosthenes. Cod. Venetus legit αἰτίον. Forte ἐναίτιον. Verte igitur: par̄ impietatis — esse censuit, vel ad facinora convivere, vel insinuatulum ante iudicium proscribere. IDEM.

Τῶν ἡδὴ κεκριμένων] Ut hi, qui jam homicidae iudicati sunt, vel, ut homicidae ii,

de quibus jam factum est iudicium. WOLF. κ'. Ἐτι τοίνυν] Vel lege cum MSS. Ven. Bar. Lind. Aug. Ital. et Vindob. Ἐτι τοίνυν ἐστὶν ἕκτη τιμωρία, vel, ἐστὶ τοίνυν ἕκτη τιμωρία cum marg. Benenati. TAYLOR.

Ἐτι] Forte ἐστι — ut §. μῆ. ἐστι τοίνυν τις etc. MARKLAND.

Ἡ] Restitui ex Editis et MS'tis. Aberat Wolfii incuria. TAYLOR.

πῶς ἂν, ἢ δεινότερον γένοιτο, ἢ παρανομώτερον τούτου ψήφισμα;

κά. "Αρα τις ἡμῖν ἔτι λοιπός ἐστι νόμος; ¹ δεῖξον οὗτοςί. λέγε τουτονί.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις βιαίῳ θανάτῳ ἀποθάνῃ, ὑπὲρ τούτου τοῖς προσήκουσιν εἶναι τὰς ἀνδροληψίας, ἕως ἂν ἢ δίκας τοῦ φόνου ὑπόσχωσιν ἢ τοὺς ἀποκτείναντας ἐκδῶσι τὴν δὲ ἀνδροληψίαν εἶναι μέχρι τριῶν, πλεόν δὲ μή.

πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλῶς ἐχόντων νόμων, οὐκ οἶδ' εἴ τινος ἦττον καλῶς ² οὗτος ἔχει καὶ δικαίως ὁ νόμος. σκέψασθε γὰρ ὡς νομίμως καὶ σφόδρα ἀνθρωπίνως κεῖται. 648
ἔάν τις βιαίῳ θανάτῳ ἀποθάνῃ, φησί. πρῶτον μὲν δὴ ³ τούτῳ προσγράψας τὸ βιαίῳ, σύμβολον πεποιήκειν, ὧ γινώσκομεν ὅτι, ἂν ἀδίκως, λέγῃ. ὑπὲρ τούτου φησί, τοῖς προσήκουσιν εἶναι τὰς ἀνδροληψίας, ἕως ἂν ἢ δίκας τοῦ φόνου ὑπόσχωσιν ἢ τοὺς ἀποκτείναντας ἐκδῶσι. σκοπεῖσθε ὡς καλῶς. πρότερον μὲν ὑποσχεῖν δίκας ἀξιοῖ, μετὰ ταῦτα δὲ, ἂν τοῦτο μὴ βούλωνται, προσέταξεν ἐκδοῦναι, ἔάν δὲ μηδέτερον τούτων ἐθέλωσι, τὸ ἀνδρολήψιον φησιν εἶναι μέχρι τριῶν, πλεόν δὲ μή. παρὰ τοίνυν ὅλον τοῦτον τὸν νόμον εἶρηται τὸ ψήφισμα. πρῶτον μὲν γὰρ, ἔάν τις ἀποκτείνῃ, γράφων, οὐ προσέγραψεν, ἀδίκως, οὐδὲ βιαίως, οὐδ' ὅλως οὐδέν· εἶτα πρὸ τοῦ δίκην ἀξιώσαι λαβεῖν, εὐθύς ἔγραψεν ἀγώγιμον εἶναι· πρὸς δὲ τούτοις, ὁ μὲν νόμος, ἂν μήτε δίκας ὑπόσχωσι, παρ' οἷς ἂν τὸ πάθος γένηται, μήτε τοὺς δεδρακότας ⁴ ἐκδίδωσι, κελεύει κατὰ τούτων εἶναι ⁵ ἀνδρολήψιον μέχρι τριῶν· ὁ δὲ, τούτους μὲν ἀθύρους παρήκε, καὶ οὐδὲ λόγον πεποιήται περὶ αὐτῶν οὐδένα. ⁶ οὗτος δὲ τὸν ἤδη πεφευγότα· ⁷ φύσει γὰρ οὕτω κατὰ τὸν κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων

¹ δεῖξον. * οὗτοι, λέγε ² οὗτος ἔχει καλῶς ³ τοῦτο ⁴ ἐκδίδωσι ⁵ τὸ ἀνδρολήψιον
⁶ αὐτούς ⁷ (Θήσω γὰρ οὕτω.)

κά. Δεῖξον οὗτοςί] Lege et distingue: δεῖξον. οὗτοι. Est responsio scribæ monstrantis quæ supersint leges: deinde monstrat orator; quæ sit primum recitanda. AUGER. Τούτῳ] Melius τοῦτο. Ita Editt. Manut. et Felic. cum optimis exemplaribus, Linden. Aug. et Vind. τοῦτο τὸ βιαίῳ, signanter, istam vocem βιαίῳ. TAYLOR. Lego τοῦτο — hoc vocabulum, nempe VIOLENTA. MARKLAND. Φήσω γὰρ] Lego φύσει γάρ. WOLF. Temeraria nimis Annotatio. φήσω Ald. Fel. Man. Par. Lind. Θήσω Ven. Bar. Reg. a. Aug. λέξω Vind. Solus utique ex

¹ νόμον κείται, τὸν φεύγοντα δέχεσθαι· τοὺς ὑποδεξαμένους ἐκσπόνδους εἶναι γράφει, εἰάν μὴ τὸν ἰκέτην ἔκδοτον διδώσιν. οὐκοῦν καὶ τῷ μὴ προσδεῖναι, πῶς ἂν ἀποκτείνῃ, καὶ τῷ μηδεμίαν κρίσιν εἰπεῖν, καὶ τῷ μὴ δίκας αἰτεῖν, καὶ τῷ πανταχόθεν δίδοναι λαβεῖν, καὶ τῷ τοὺς ὑποδεξαμένους, ἀλλὰ μὴ παρ' οἷς ἂν τὸ πάθος γένηται, κολάζειν, 649 καὶ πᾶσιν οὕτως φανερώς καὶ παρὰ τοῦτον εἶρηκε τὸν νόμον.

κβ. Λέγε δὴ τὸν ἐφεξῆς.

NOMOS.

Μηδὲ νόμον ἐπ' ἀνδρὶ ἐξεῖναι δεῖναι, εἰάν μὴ τὸν αὐτὸν ἐφ' ἄπασι ν' Ἀθηναίους.

ἔστι μὲν οὐκέτι τῶν φονικῶν ὅδε ὁ νῦν ἀνεγνωσμένος νόμος, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ὅτιοῦν δ' ἤττον ἔχει καλῶς, ἢ περ καὶ ἄλλος τις. ὥσπερ γὰρ τῆς ἄλλης πολιτείας ἴσον μέτεστιν ἐκάστω, οὕτως ἔτεο δεῖν καὶ τῶν νόμων ἴσον μετέχειν πάντας ὁ θεῖς αὐτόν· καὶ διὰ ταῦτ' ἐγραψεν, ² οὐδὲ

¹ νόμον, ὡς κείται τὸν φ. δέχεσθαι,

² μηδὲ

suo ingenio Wolfius φύσει. Sed toto caelo errat. Locus hic valde lacer ita restituentus est ex aliis atque aliis Codd. ὁ δὲ τούτους μὲν ἀθάους παρεῖκε, καὶ οὐδὲ λόγον πεποιήται περὶ αὐτῶν οὐδένα, τοὺς δὲ τὸν ἤδη πεφευγότα· φήσω γὰρ οὕτω κατὰ τὸν κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων νόμον, ὅς κείται τὸν φεύγοντα δέχεσθαι, ὑποδεξαμένους, ἐκσπόνδους εἶναι γράφει. Verte: Iste vero hos omni crimine liberavit, nulla prorsus eorum facta mentione, verum eos, qui jam exsultantem (ita enim supponam) juxta communia omnium jura de exsulibus recipiendis, receperint, eos, inquam, omni foederum societate excludit. Quidnam singuli Codd. ad hanc optimam sententiam contulerint, vide in Variis Lectionibus. Hunc locum similiter legit III. H. Grotius de Jure B. et P. Lib. III. C. II. §. 3. atque ita vertit: At eos, qui jam fuga elapsi (ita enim rem ponam) susceperunt secundum jus omnium hominum, quod fugientes vult posse suscipi, hos vult esse hostium loco, ut [ni] supplicem dedant. TAYLOR. Nullo prorsus modo hic consistere potest τὸ οὗτος [v. pen.], cum jam opposita fuerint ὁ μὲν νόμος, et ὁ δὲ, sc. Aristocrates. Rescribendum itaque puto: οὐδένα· αὐτὸν δὲ ἤδη πεφευγότα. Quo modo perspicua fit sententia. Magis quidem arrideret Benevati

lectio, τοὺς δὲ τὸν ἤδη πεφευγότα, nisi paulo post v. 1. p. 219. haberent Codices τοὺς ὑποδεξαμένους. JURIN.

“Ὅς κείται] Alii ὄν κείται. Τὸ ὅς καὶ τὸ ὄν delendum. WOLF.

Ἰκέτην ἔκδοτον δίδωσιν] Mira locutio videri possit ἔκδοτον δίδοναι, quasi Latine diceret supplicem deditum dare, pro supplicem dedere. Passim in hac Oratione vocat hoc simpliciter ἐκδιδόναι et ἔκδοτον ποιεῖν. Cum tamen infra §. v. hęc eadem phrasıs occurrat, δίδωσιν ἔκδοτον τὸν ἀθῶον, nihil in hac parte mutandum. MARKLAND.

Καὶ τὸ μηδεμίαν] Pro tribus τὸ λέγο τῷ, quod idem valet quod διὰ τοῦ, vel διὰ τὸ, quia sequitur v. 7. καὶ πᾶσιν οὕτω, id est, διὰ πάντων. WOLF. Editiones omnes et MSti plerique non tribus solummodo in locis, sed, si quid ego dinumerare possim, quinque, τὸ μὴ προσδεῖναι v. 3. καὶ τὸ μηδεμίαν v. 4. καὶ τὸ μὴ δίκας ibid. καὶ τὸ πανταχόθεν v. 5. καὶ τὸ τοῦς v. 6. malam eam lectionem tumentur. Bene hic Wolfius, neque certior emendatio esse potest. τῷ Bodl. Cant. Aug. Vind. TAYLOR.

Καὶ τῷ μὴ δίκας αἰτεῖν] Wolfius: tum quia panas exigi non jubet. Immo: tum quia causam dici non postularit. JURIN.

νόμον ἐπ' ἀνδρῶν ἐξεῖναι θεῖναι, εἰ μὴ τὸν αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν Ἀθηναίοις. ὁπότε τοίνυν τὰ ψηφίσματα δεῖν κατὰ τοὺς νόμους ὁμολογεῖται γράφειν, ὁ γράφων ἰδίᾳ τι Χαριδῆμῳ τοιοῦτον, ὃ μὴ πᾶσι καὶ ὑμῖν ἔσται, ¹ σαφῶς παρὰ τοῦτον ἀν εἰρηκῶς εἶη τὸν νόμον. οὐ γὰρ δήπου ἀ μὴδὲ νομοθετεῖν ἔξεστι, ταῦτα ἐν ψηφίσματι γράψας τις, ἔννομα ἀν εἰρηκῶς εἶη.

κγ'. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον, ² ἢ οὔτοι πάντες εἰσίν.

ΝΟΜΟΣ.

Ψήφισμα δὲ μὴδὲν μῆτε βουλῆς μῆτε δήμου νόμου κυριώτερον εἶναι.

κατάθου. πάνυ μικρὸν ὑπέιληφά μοι τὸν λόγον, ὧ ἀνδρες δικασταί, καὶ ῥαδίον εἶναι, περὶ τοῦ καὶ παρὰ τοῦτον εἰρησθῆναι τὸν νόμον τὸ ψήφισμα. ὅς γὰρ, ὑπαρχόντων τσοῦτων νόμων, πάντας ὑπερβὰς τούτους, γέγραφέ τι καὶ κατέκλεισεν ἴδιον πρᾶγμα ψηφίσματι, τοῦτον τί τις ἄλλο ποιεῖν ³ φήσειε, πλὴν ψήφισμα νόμου κυριώτερον ἀξιοῦν εἶναι; βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ ἐν, ἢ δύο ψηφίσματα δεῖξαι, 650 τῶν γεγραμμένων τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις τῆς πόλεως, ἵν' εἰδῆτε ὅτι ῥαδίον ἔστι γράφειν τὰ δίκαια, ὅταν αὐτοῦ

¹ σαφῶς καὶ παρὰ

² ἢ --- εἰσίν;

³ φήσει

Σαφῶς παρὰ τοῦτον] Adde ex Bar. Vind. et Parisiensibus, σαφῶς καὶ παρὰ τοῦτον. Ut supra v. 7. 219. οὕτως φανερώς καὶ παρὰ τοῦτον εἰρηκε τὸν νόμον, ἐτ infra v. 14. hujusce paginæ: Περὶ τοῦ καὶ παρὰ τοῦτον εἰρησθῆναι τὸν νόμον τὸ ψήφισμα. TAYLOR. κγ'. Ἡ οὔτοι πάντες εἰσίν] Locus haud dubie depravatus. Ego verti: Recita sequentem legem, qua ista omnes continentur; non quod probarem, sed ne nihil dicerem. WOLF. Inscitissime omnium, quæcumque me aut vidisse aut legisse meminim. Quali constructione non dubitasti istud ἢ ad τὸν νόμον applicare? quo ore, qua constantia dici potest, hanc postremam legem istas omnes continere? Corrigas, oro, hoc pacto: λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον ἢ οὔτοι πάντες εἰσίν; Recita sequentem legem, vel anne hæc jam recitata omnes sint? Id est, recita sequentem, si qua superfuert recitanda. Hæc ait Orator, ad Scribam se accommodans. Read the next. Or are these all? Nihil simpli-

cus. Nihil etiam verius. TAYLOR.

Μῆτε δήμου κυριώτερον εἶναι] E tractatione hujus legis apparet legendum: μῆτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. WOLF. Codices hoc in loco vario errore tenentur. In quibusdam deficit vox νόμου, ut in Aldinis, in iis, quibus usus est Felice. et Manut. in Aug. et Ital. Vicissim Parisienses non supplent νόμου solummodo, sed μῆτε νόμου, et in ea sententia aliquando fuisse Wolfium video, et Petitum quoque, qui LL. Attic. pag. 124. ita vertit et pariter explicat: Nullius Psephismatis major, quam Senatus, aut Populi, aut Legum auctoritas esto. Sed utrinque erratum est. Lectio est ea, quam prætulimus, ψήφισμα μὴδὲν, μῆτε βουλῆς, μῆτε δήμου, νόμου κυριώτερον εἶναι. Verte autem (nam Wolfius veram lectionem odoratus est, antiquam vertit): Decretum nullum, neque Senatus, neque Populi, leges latis auctoritate superato. TAYLOR.

τις ἔνεκα τούτου γράφῃ τοῦ τιμῆσαι τίνα, καὶ μεταδοῦναι τῶν ὑμῖν ὑπαρχόντων, καὶ μὴ διὰ τοῦ ταῦτα δοκεῖν ποιεῖν, βούληται κακουργεῖν καὶ παρακρούεσθαι. λέγε τὰ ψηφίσματα ταυτί. ἀλλ' ἵνα μὴ μακρὸν ἀκούειν ὑμῖν ἦ, ἐξ ἐκάστου τῶν ψηφισμάτων αὐτὸ τοῦτο ἐξείλεται, περὶ οὗ τούτου κατηγορῶ. λέγε.

ΕΚ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ.

ὁρᾶτε ὅτι πάντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αὐτὸν τρόπον γεγράφασιν. ἔστω, φησὶν, ὑπὲρ αὐτοῦ ἢ αὐτῆ τιμωρία, καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ, κυρίους μὲν ἔωντες τοὺς περὶ τούτων ὑπάρχοντας ὑμῖν νόμους, σεμνοὺς δὲ ἀποφαίνοντες, οἳ γε ἐν δωρεᾷς ἐποίησαντο τάξει τὸ τούτων μεταδοῦναι τινί. ἀλλ' οὐκ Ἀριστοκράτης ἀλλὰ προπηλακίζει μὲν καθ' ¹ ὃν δύναίτο τρόπον τούτους. ὡς γοῦν οὐδενὸς ὄντων ἀξίων, ἰδίον τι γράφειν ἐπεχείρησε· μικρὰν δ' ἀποφαίνει κακείνην τὴν δωρεάν, ἐν ἣ τὴν πολιτείαν δεδώκατε τῷ Χαριδῆμῳ. ὃς γὰρ, ὡς ἀγαπώντων τοῦθ' ὑμῶν, καὶ προσοφειλόντων χάριν αὐτῷ, γέγραφε καὶ προσέτι φυλάττειν ὑμᾶς ² ἐκεῖνο, ὅπως ἀδεῶς ὅ,τι ἂν βούληται ποιῆ, πῶς οὐ τοῦθ' ὃ λέγω διαπράττεται;

κδ'. Οὐκ ἀγνοῶ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ὡς μὲν οὐ παρὰ τοὺς νόμους φανερῶς γέγραφε τὸ ψήφισμα Ἀρι-

¹ ὃν * ἂν δύναίτο

² ἐκεῖνον

Ἔστω, φησὶν] Liege: ἔστω, φασίν, nempe οἳ τὰ ψηφίσματα γεγραφότες. JURIN. φησὶν pro φασίν. Eodem modo inquit apud Latinos usitatissimum est. AUGER.

Οἳ γε ἐν δωρεᾷς ἐποίησαντο τάξει τὸ τούτων μεταδοῦναι τινί] Id est, muneris vice et loco: id enim τάξις significat Græcis. Sic τάξιν ἐπέχειν τινός, loco ejus haberi, in Pandect. Et pro eodem, ἐν μέρει, dixit in hac eadem, οὐ τῆσθι ἐν ἀδικήματος μέρει, i. e. non sceleris loco duco. Ex edit. HERVAG.

Καθ' ὃν] Melius fortasse cum Bar. Aug. Vind. et marg. Morel. καθ' ὅσον δύναται τρόπον τούτους. TAYLOR. Desse videtur ἂν post ὃν. MARKLAND.

Ἦς ἀγαπώντων] Lego: ὡς οὐκ ἀγαπώντων τοῦθ' ὑμῶν, vel, καθ' Ἀττικισμὸν, ὡς οὐκ ἀγαπώντας τοῦθ' ὑμᾶς καὶ προσοφειλόντας etc. WOLF. Illud extremum

addidit, credo, Wolfius, quia in nonnullis Codd. exaratur ὑμᾶς, non ὑμῶν, veluti in Ald. Venet. et Morel. quod Lambinus, ut debuit, in ὑμῶν divinaudo emendavit. μὴ ἀγαπώντων habet Cant. aliis omnibus silentibus, sed præter id, quod rectum est, silentibus. Nam Wolfii divinationo probe se habet. TAYLOR. Plane legendum: ὃς γὰρ, ὡς οὐκ ἀγαπώντων τοῦθ' ὑμῶν. et in istum sensum transtulit Wolfius. JURIN. Opinor, ὡς οὐκ ἀγαπώντων. MARKLAND.

Τοῦθ'] Nempe, τὴν πολιτείαν. Deinde φυλάττειν regitur a γέγραφε. AUGER.

Καὶ προσέτι] Laudo id, quod in aliquibus exemplaribus scribi deprehendi, καὶ προσφυλάττειν ὑμᾶς ἐκεῖνο, ὅπως κ. τ. λ. Minus placet ἐκεῖνον Codicum, Veneti, Ital. Bar. Vindob. quanquam et tolerari possit. TAYLOR.

στοκράτης, οὐχ ἔξει δεῖξαι· ὁ δὲ δεινότατον πάντων ἐστὶ, 651
 τὸ μηδεμίαν κρίσιν ἐν παντὶ ποιῆσαι τῷ ψήφισματι τοι-
 αύτης αἰτίας, τοῦθ' ὑφαιρεῖσθαι πειράσεται. ἐγὼ δὲ περὶ
 αὐτοῦ τούτου πολλὰ μὲν λέγειν οὐκ οἶμαι δεῖν· ἐκ δὲ τοῦ
 ψηφίσματος αὐτοῦ δείξω σαφῶς ¹ οὐδὲ τούτον ἠγούμενον
 εἶναι κρίσιν οὐδεμίαν τῷ τὴν αἰτίαν ἔχοντι. γέγραφε γάρ,
 εἰάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, ἀγώγιμος ἐ-
 στω· εἰάν δέ τις ἀφέληται, ἢ ² πολίτης ἢ ιδιώ-
 της, ἔκσπονδος ἐστω· οὐκ εἰάν μὴ παράσχῃ εἰς κρί-
 σιν τὸν ἀφαιρεθέντα, ἀλλ' ὅλως εὐθύς. καὶ τοι, εἴ γε
 ἐδίδου κρίσιν, ³ ἢ καὶ μὴ ἀφηρεῖτο, τότε ἂν προσέγραψε
 κατὰ τῶν ἀφελομένων τὴν τιμωρίαν, ὅπως εἰς τὴν κρίσιν
 μὴ παρέσχον ὄν ἀφείλοντο.

κέ. ⁴ Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν καίκεῖνον ἐρεῖν τὸν λόγον, καὶ
 σφόδρα ⁵ ταυτὶ ζητήσῃν ἐξαπατᾶν ὑμᾶς, ὡς ἄκυρόν ἐστι
 τὸ ψήφισμα. προβούλευμα γάρ ἐστιν· ὁ νόμος δ' ἐπέτεια
 κελεύει τὰ τῆς βουλῆς εἶναι ψήφισματα. ὥστε καὶ αὐτοῦ
 νῦν ἀποψηφίσθηθε, ἢ γε πόλις φλαῦρον οὐδὲν πείσεται
 κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο. ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα ⁴ οἶμαι δεῖν
 ὑμᾶς ἐκεῖνο ὑπολαμβάνειν, ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦθ' οὗτος
 ἔγραψεν, οὐχ ἵνα ὄντος ἀκύρου μηδὲν ἀηδὲς ὑμῖν συμβῆ·
 ἔξῃν γὰρ αὐτῷ τὴν ἀρχὴν μὴ γράφειν, εἴ γε τὸ βέλτιστον
 τῇ πόλει σκοπεῖν ἐβούλετο· ἀλλ' ἵν', ἐξαπατηθέντων
 ὑμῶν, διαπραΰσαιντο τινες τὰναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσιν.
 οἱ δὲ γραψάμενοι, καὶ χρένους ἐμποήσαντες, καὶ δι' οὗς
 ἄκυρόν ἐστι τὸ ψήφισμα, ἡμεῖς ἐσμέν. ἀτοπον δὴ γένοιτ'
 ἂν, εἴ ὦν ἡμῖν χάριν εἰκὸς ὑπάρχειν, ταῦτα τούτοις εἰς
 σωτηρίαν ⁶ ὑπάρξειεν. ἔτι τοίνυν, οὐδὲ ἀπλοῦν τοῦθ' οὕτως 652
 ἐστὶν ὡς τις οἰεταί. εἰ μὲν γὰρ μηδεὶς ἄλλος ἦν, ὅστις

¹ οὐδὲ αὐτὸν τοῦτον² πόλις³ Deest ἦ.⁴ οἶμαι⁵ ταύτη⁶ ὑπάρξει

κδ'. Οὐδὲ τοῦτον] Lege οὐδὲ αὐτὸν τοῦτον, ut Manut. cum MSS. Ald. οὐδὲ αὐτὸν ἠγούμενον τοῦτον Vindob. IDEM.

ἢ πολίτης] Supra in Argum. pr. notavi legendum videri ἢ πόλις. WOLF. πόλις Bar. Vind. et marg. Lutet. TAYLOR. Lege ἢ πόλις, ἢ ιδιώτης. JURIN.

ἢ καὶ μὴ ἀφηρεῖτο] Sub. κρίσιν. Τὸ δίδοναι ad verba perspicue posita: τὸ μὴ ἀφαιρεῖσθαι, cum aperte causae dictio non tollitur. WOLF. Deest ἢ B r. et Vindob.

TAYLOR.

κέ. Ταυτὶ] Lege ταύτη. Ita Ven. Bodl. Lindenb. Bar. Ital. Vindob. et marg. Morel. §. κζ'. ὡς δὲ συμφέρονθ' ἡμῖν γέγραφε, λέγειν ἐπιχειροῦντα, καὶ ταύτην διαζόμενον. IDEM. F. ταύτη, hac via, hoc pacto, ut §. κζ'. MARKLAND.

Καὶ δι' οὗς] F. del. καί. AUGER.

ἡμῖν] Restitui ex Editorum et MStorum melioribus. Vulgo ὑμῖν. TAYLOR.

¹ ἔμελλεν ὁμοίως τούτῳ τῶν συμφερόντων ὑμῖν ὀλιγωρήσας γράφειν, ἴσως ἂν ἦττον ἢν δεινόν· νῦν δὲ ὄντων οὐκ ὀλίγων, ² οὐ καλῶς ἔχει μὴ λῦσαι τὸ ψήφισμα ὑμῖν. τίς γὰρ οὐ γράφει γε θαρξῶν πάλιν, ἠνίκα ἂν ἦ τοῦτο ἀποπεφευγός; τίς δὲ οὐκ ἐπιψηφιεῖ; τίς δὲ γράφεται; οὐ τοίνυν τοῦτο σκεπτέον, εἰ τοῦτ' ἔστιν ἄκυρον τοῖς χρόνοις, ἀλλ' ἐκεῖνο ³ ὄραν, ὅτι τῇ περὶ τούτου ψήφῳ, νῦν εἰάν ἀποψηφίσθησθε, τοῖς ἀδικεῖν ⁴ βουλομένοις αὐθις ὑμᾶς ἀδειαν δώσετε.

κς'. Οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκεῖνό με λέληθεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ἀπλήν μὲν οὐδὲ δικαίαν, οὐδ' ἠντινοῦν ἀπολογίαὺν Ἀριστοκράτης ἔξει λέγειν, παραγωγὰς δὲ τινὰς τοιαύτας ἔρει, ὡς ἄρα πολλὰ τοιαῦτα ἤδη γέγονε ψηφίσματα πολλοῖς. ἔστι δὲ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδὲν τοῦτο σημεῖον, τοῦ τοῦτον ἔννομα εἰρηκέναι· πολλαὶ γὰρ προφάσεις εἰσὶ, δι' αἷς πολλὰκις ὑμεῖς ἐξηπάτησθε. οἷον εἴ τι τῶν ἐαλωκότων ψηφισμάτων παρ' ὑμῖν μὴ ἐγράφη, κύριον ἂν ἦν δῆπουθεν· καὶ μὴν παρὰ τοὺς νόμους γ' ἂν εἴρητο. καὶ εἴ τι ⁵ γέγρα-
 φεν, ἢ καθυφέντων τῶν κατηγορῶν, ἢ μὴ δυνηθέντων οὐδὲν διδάξαι, ἀπέφυγε· καὶ τοῦτο οὐδὲν κωλύει παράνομον εἶναι. οὐκ ἄρα εὐορκοῦσιν οἱ δικάσαντες ⁶ αὐτῶ; ναί. πῶς; ἐγὼ διδάξω. γνώμη τῇ δικαιοτάτῃ δικάσειν ὁμωμόκασιν· ἢ δὲ τῆς γνώμης δόξα ἀφ' ᾧν ἂν ἀκούσωσι παρίσταται. ὅτε τοίνυν κατὰ ταύτην ἔθεντο τὴν ψῆφον, εὖσεβοῦσι. πᾶς γὰρ ὁ μῆτε δι' ἔχθραν, μῆτε δι' εὐνοίαν, μῆτε δι' ἄλλην
 653 ἀδικὸν πρόφασιν μηδεμίαν παρ' ἧ γιγνώσκει θέμενος τὴν ψῆφον, εὖσεβεῖ. εἰ γὰρ ἠγνόησέ τι διδασκόμενος, τοῦ μὴ συνεῖναι δίκην οὐκ ὀφείλει δοῦναι· ἀλλ' εἴ τις εἰδὼς ἐκεῖνο

¹ ἔμελλεν   ² οὐχὶ   ³ [ὄραν,]   ⁴ βουλοσόμενοις   ⁵ γε γραφέν   ⁶ αὐτό;

ἴσως ἂν ἦττον] Vel ἴσως ἂν ἦττον ἢν δεινὸν τοῦτο, cum Editione Manutiana, vel ἴσως ἂν ἦττον ἢν τοῦτο δεινὸν cum MStis Obsop. et Ital. IDEM.

Ἀποπεφευγός;] Edit. Aldina et Lutetiana male ἀποπεφευγός. Recte Wolfius interpretatur, et secundum ea, quae annotati ad Æschinam pag. 22. l. 10. IDEM.

Ὁρᾶν] Hæret Constructio. Aut igitur dele h. v. que est auctoritas Codd. præstantiorum, Bar. Reg. a. et Vind. vel cum Bodl. δεῖ ὄραν. IDEM.

κς'. καὶ εἴ τι γέγραφεν] Rescribe καὶ εἴ τι γε γραφέν. Ita Bodl. Cant. Felic. Lin-

denb. Ital. et Lambinus. IDEM. Plane legendum, καὶ εἴ τι γε γραφέν. JURIN. Lego γραφέν. MARKLAND.

Αὐτῶ] F. αὐτὸ, τὸ ψήφισμα, ταυτέστι, περὶ τοῦ ψηφίσματος. WOLF. Acute. Ita plane Ven. Bar. Aug. Ital. Vind. TAYLOR.

ἠγνόησέ τι] Annon desideratur Negatio? εἰ γὰρ ἠγνόησέ τι μὴ διδασκόμενος. Credo sene. TAYLOR. F. μὴ διδασκόμενος. MARKLAND. Addo οὐ ante διδασκόμενος, et pro τι leg. vid. τὸ δίκαιον vel τὸ ἀληθές. AUGER.

Ἐκεῖνο] Variant Codices, ἐκεῖνοις Ven.

προὔδωκεν, ἢ ἔξαπατᾶ, ἔνοχος οὗτός ἐστι τῇ ἀρᾷ. δίοπερ καταρᾶται καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν ὁ κήρυξ, οὐκ εἴ τις ἐξηπατήθησαν, ἀλλ' εἴ τις ἔξαπατᾶ λέγων, ἢ βουλήν, ἢ δῆμον, ἢ τὴν Ἡλιαίαν. μὴ δὴ τοῦθ' ¹ ἡμῖν ἔατε λέγειν ὡς γέγονεν, ἀλλ' ὡς ἐστὶ δίκαιον γενέσθαι· μηδ' ὡς ἕτεροι δικάσαντες ἐκύρωσαν ἐκεῖνα, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀξιούτε διδάσκειν, ὡς δικαιοτέρῳ ἡμῶν περὶ τοῦδε λέγουσιν. εἰ δὲ τοῦτο μὴ δυνήσονται, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἠγοῦμαι, τὴν ἐτέρων ἀπάτην κυριωτέραν ποιήσασθαι τῆς ὑμετέρας αὐτῶν γνώμης. ἔτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ καὶ σφόδρα ἀναιδῆς εἶναι ² ὁ τοιοῦτος λόγος, ὡς γέγονε καὶ πρότερον τισὶν ἄλλοις τοιαῦτα ψήφισματα. οὐ γὰρ, εἴ τι πώποτε μὴ κατὰ ³ νόμους ἐπράχθη, σὺ δὲ τοῦτ' ἐμιμήσω, διὰ τοῦτ' ἀποφεύγειν σοι προσήκει, ἀλλὰ τούναντίον πολὺ μᾶλλον ἀλίσκασθαι διὰ ταῦτα. ὥσπερ γὰρ, εἴ τις ἐκεῖνων ἐάλω, σὺ τὰδ' οὐκ ἂν ἔγραψας, οὕτως ἂν σὺ νῦν ἀλῶς, ἄλλος οὐ γράψει.

κζ'. Ὡς μὲν τοίνυν οὐ παρὰ πάντα τοὺς νόμους φανερῶς γέγραφε τὸ ψήφισμα Ἀριστοκράτης, οὐκ ⁴ οἶμαι λέγειν αὐτὸν ἔξειν· ἤδη δὲ τινα εἶδον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γραφὴν ἀγωνιζόμενον παρανόμων, τοῖς νόμοις μὲν ἀλίσκόμενον, ὡς δὲ συμφέρονθ' ⁵ ἡμῖν γέγραφε, λέγειν ἐπιχειροῦντα, καὶ ταύτῃ βιαζόμενον, εὐήθη μὲν ⁶ τοῖς ἀπάσιν, οἶμαι, μᾶλλον δὲ ἀναιδῆ λόγον. εἰ γὰρ καὶ κατὰ ἄλλα πάντα συμφέρει 654

¹ ἡμῖν² ὁ τοιοῦτος εἶναι
⁵ ἡμῖν³ τοὺς νόμους⁴ οἶμαι⁶ [τοῖς ἀπάσιν,]

ἐκείνους Bodl. Obsop. et Ital. Infelicitèr omnia. Corrige ἐκεῖνος omnino, εἴ τις εἶδῶς, ἐκεῖνος προὔδωκεν, cum vehementia et δεινότητι. Paria fere habes in notis ad Æschinam p. 12. v. 7. et Midianam §. μγ'. TAYLOR. ἐκεῖνο, nempe, τὸ δίκαιον vel τὸ ἀληθές. AUGER.

Ἡμῖν] Lege ἡμῖν. Ita Bar. Lindenbr. Vindob. cum Editt. Felic. et Man. μὴ δὴ τοῦθ' ἡμῖν ἔατε λέγειν — ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀξιούτε διδάσκειν. TAYLOR. Puto ἡμῖν. Certe modestius. JURIN.

Οὐ γὰρ εἴ τι πώποτε μὴ κατὰ νόμους ἐπράχθη, σὺ δὲ τοῦτ' ἐμιμήσω] Non enim si quid unquam contra leges factum est, idque tu es imitatus, iccirco te convenit pœna liberari. Nam ut si quis eorum damnatus esset, tu hac non scripsisses: ita damnatus

si tu fueris, non scribet alius. Citat hunc locum Quintilianus lib. 5. cap. 14. ubi optimum esse enthymematis genus dicit, cum proposito dissimili, vel contrario, ratio subjungitur, quale etiam hoc Demosthenis est. Citatur etiam sæpe hic locus adversus eos, qui se vitiosa consuetudine defendi putant. Philippus Melancthon Dialect. lib. 3. Ex edit. HERVAG.

κζ'. Τοῖς ἀπάσιν] Τούτέστι, παντάπασι, ἢ παντελῶς λόγον. WOLF. Mecum ambigo, utrum plus sit obscuritatis in loco Auctoris, an in explicatione Interpretis. Expungunt has voces optimi Codd. Ven. Bar. Lind. Reg. a. Ital. et Vind. Tu ergo delebis. Erat fortasse scholion eorum, quæ inox sequuntur, κατὰ ἄλλα πάντα. TAYLOR.

τὰ εἰρημένα, εἴ γε ὁμωμοκότας κατὰ τοὺς νόμους ¹δικάζειν ὑμᾶς ἀξιόι κυροῦν, ἀ μὴδ' αὐτὸς ²ἔχη δεῖξαι δικαίως γεγραμμένα, ἀσύμφορα ἂν εἴη, εἴπερ τὸ εὐορκεῖν περὶ πλείστου πᾶσιν ἐστὶ ποιητέον. οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει τινὰ ὅμως ἢ ἀκαιδέια αὐτῆ λόγον. τούτῳ τοίνυν οὐδ' οὗτος ἐνέσται πρὸς ὑμᾶς ὁ λόγος. οὕτω γὰρ σφόδρα ἐναντίον ὄν τοῖς νόμοις τὸ ψήφισμα, μᾶλλον ἀσύμφορόν ἐστὶν ἢ παράνομον. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τούτ' ἐπιδεικνύμαι. ἵνα δὲ ὡς διὰ βραχυτάτου λόγου δῆλον ὁ βούλομαι ποιήσω, παράδειγμα τι γνώριμον ³πᾶσιν ὑμῖν ἐρῶ. ἴστε ὅτι συμφέρει τῇ πόλει, μῆτε Θεβαίους, μῆτε Λακεδαιμονίους ἰσχύειν· ἀλλὰ τοῖς μὲν, Φωκέας ἀντιπάλους, ⁴τοῖς δέ, τινὰς ἄλλους εἶναι. ἐκ γὰρ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν, ὑμῖν ὑπάρξει μεγίστοις οὖσιν ἀσφαλῶς οἰκεῖν. ταυτό τοίνυν νομίζετε τοῦτο, καὶ τοῖς Χερρόνησον οἰκοῦσι τῶν πολιτῶν συμφέρειν, μὴδένα εἶναι τῶν Θρακῶν ἰσχυρόν. ἢ γὰρ ἐκείνων πρὸς ἀλλήλους ταραχὴ καὶ ὑπεψία, φρουρὰ Χερρόνησου μεγίστη τῶν πασῶν ἐστὶ καὶ βεβαιότατη. τὸ τοίνυν ψήφισμα τουτὶ, τῷ μὲν ἡγουμένῳ τῶν Κερσοβλέπτου πραγμάτων ἀτφάλειαν ⁵διδδῶν, τοῖς δὲ τῶν ἑτέρων βασιλέων στρατηγοῖς, φόβον καὶ δέος, μὴ τινα αἰτίαν ἔχωσι, παριστάν, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τὸν δ' ἕνα ὄντα ἰσχυρόν καθίστησιν. ἵνα δὲ μὴ πάνυ θαυμάζητε, εἰ τὰ παρ' ὑμῖν ψήφισματα τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, γεγονός δ' καὶ πάντες ἐπίστασθε πρῶγμα, ὑμᾶς

655

¹ δικάζειν   ² ἔχει   ³ πᾶσι γνώριμον   ⁴ τοῖς δ' ἄλλους τινὰς   ⁵ διδδῶν   ⁶ οἷ

Δικάζειν] Δικάσειν potius cum marg. IDEM.
 Paris. et Bodl. Ea enim est Formula jurisjurandi: ψηφισμαὶ κατὰ τοὺς νόμους. Δι' ὅ] Nescio, an casu, an consilio, ita dederit Wolfius. Editi certe ac MSi d.
 VOL. III. 26

ἔξεληλύθεσαν· τὰ δὲ πράγματα ἀπολώλει τῇ πόλει. εὖ τοιουν ἴστε, ὅτι καὶ νῦν, εἰ μὴ λύσετε τὸ ψήφισμα τοῦτο, καὶ τοῖς βασιλεῦσι θαυμαστὴ γενήσεται δι' αὐτὸ ἀθυμία, καὶ τοῖς στρατηγοῖς αὐτῶν. ὅλως γὰρ ἠγήσονται παρεω-
 ρᾶσθαι μὲν αὐτοί, πρὸς Κερσοβλέπτην δὲ ἀποκλίνειν ὑμᾶς. εἰ δ' ἐκ τοῦ ταῦτα γνῶναι παραχωρήσονται τῆς ἀρχῆς, ἐπὶ καιροῦ τινὸς αὐτοῖς ἐπιθεμένου τοῦ Κερσοβλέπτου, πάλιν ὁράτε τί συμβήσεται.

κῆ. Φέρε γὰρ, πρὸς θεῶν, ἂν ¹ ὑμᾶς ἀδικῆ Κερσοβλέ-
 πτης, — ² ὃ μᾶλλον εἰκὸς ἐλπίσαντα, ἢ δυνθέντα μὴ
 ποιῆσαι —, οὐκ ἐπ' ἐκείνους ἴμεν, καὶ δι' ἐκείνων πάλιν
 ἀσθενῆ ποιεῖν αὐτὸν ἐπιχειρήσομεν; ἂν οὖν εἴπωσιν ³ ἡμῖν
 πρὸς ταῦτα ἐκεῖνοι· ⁴ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον
 ἡμῖν ἀδικουμένοις οὐκ ἐβοηθήσατε, ἀλλὰ καὶ φόβον, ἂν
 ὑπὲρ ⁵ ἡμῶν αὐτῶν ἀμυνόμεθα, θαυμαστὸν παρεστήσατε,
 ψήφισμα ποιησάμενοι, τὸν ἐναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι,
 καὶ πράττοντα ⁶ ἡμῖν, ἂν τις ἀποκτείνῃ, ἀγώγιμον εἶναι.
 οὐκ οὖν ἐστὲ δίκαιοι βοηθοὺς καλεῖν ἡμᾶς, ἐφ' οἷς καὶ περὶ 656
 ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ περὶ ἡμᾶς κακῶς ἐβουλευσασθε. εἴτε μοι
 ταῦτ' εἰπὼσιν, οὐ δικαιότερα ἡμῶν ἐροῦσιν; ἔγωγ' οἶ-
 μαι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν, ὅτι, νῆ Δία,
 εἰκότως ἐφανακίσθητε, καὶ παρεκρούσθητε. εἰ γὰρ μηδὲν

¹ ἡμᾶς² ὃ μ. εἰκ. αὐτὸν *ἐλπῖσαι, ἢ μὴ, δυνθέντα, ποιῆσαι³ ἡμῖν⁴ ὑμεῖς δὲ, ὦ⁵ ἡμῶν⁶ ἡμῖν, πράττοντα ἂν

οἷ. IDEM.

κῆ. Ὁ μᾶλλον εἰκὸς κ. τ. λ.] Sententia satis perspicua est, nec varia lectio scrupulum tollit. Legi fortasse possit: ὃ μᾶλλον εἰκὸς ἐλπίσαντα ποιῆσαι, ἢ δυνθέντα, μὴ sc. ποιῆσαι. WOLF. ποιῆσαι, i. e. ποιῆσειν, facturum: si recte habet. Nam suspicio est, Demosthenem scripsisse ἐλπίσαντ' ἂν — ποιῆσαι, pro ποιῆσειν, more suo. licet sciam, vulgatam defendi posse. MARKLAND. Wolfius: id quod si sperarit duntaxat, facturum potius, quam, si potuerit, esse omisurum, est probabilius. Quasi vero e re esset Cersoblepti, Athenienses injuria provocare, dum eorum ope et amicitia indigeret ad opprimendos aemulos, eamque sibi affuturam speraret. Melius veritas: id quod eum non facturum magis probabile est, dum adhuc non nisi sperat posse, quam ubi seipsa potuerit. JURIN. F. ὃ μᾶλλον εἰκὸς αὐτὸν ἐλπίζειν, ἢ δυνθέντα ἂν μὴ ποιῆσαι. AUGER. V. Var. Lect.

*An ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀμυνόμεθα] Desunt hæc verba in quibusdam Codd. sed non recte desunt. Meliores et saniores hic addunt, non detrahunt: ἀλλὰ καὶ φόβον ἂν υπέρβλητον καὶ θαυμαστὴν παρεστήσατε ἂν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀμυνόμεθα. Bar. Vind. marg. Par. Aug. ἡμῶν etiam representatur a pluribus. TAYLOR.

Καὶ πράττοντα ἡμῖν] Vel cum Lindenbr. Ital. et Bar. aliiqne, καὶ ἡμῖν πράττοντα: vel cum Lambino, τὸν ἐναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι πράττοντα καὶ ἡμῖν. Nam perinde sunt, et pariter id, quod alicubi annotavit Wolfius, τὸν ἐναντία πράττοντα τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι καὶ ἡμῖν. IDEM. Lege καὶ ἡμῖν πράττοντα. JURIN. AUGER. Potior videtur (saltem usitator) hic ordo verborum — τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι πράττοντα καὶ ἡμῖν, ἂν τις etc. Alibi tamen in hac Oratione observare licet similem fere verborum et compositionis synchysis. MARKLAND.

εἴχετε τῶν ἄλλων λογίσασθαι, μηδ' ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν οἷοί τε ἦτε ταῦτα συνεῖναι, ἣν ἰδεῖν παράδειγμα Ὀλυνθίου τουτουσί, οἱ, τί πεποιηκότες αὐτοῖς Φιλίππου, πῶς αὐτῷ κέχρηται; ἐκεῖνος ἐκείνοις Ποτίδαιαν οὐχὶ τηρικαῦτα ἀπέδωκεν, ἥνίκα ἀποστερεῖν οὐκ ἔδ' οἷός τ' ἦν, ὥσπερ ὑμῖν ὁ Κερσοβλέπτης Χερρόνησον· ἀλλὰ πρὸς ὑμᾶς πολεμῶν, χρήματα πολλὰ ἀναλώσας, ἐλὼν, καὶ δυνηθεῖς ἂν αὐτὸς ἔχειν, εἴπερ ἐβουλήθη, παρέδωκε, καὶ οὐδ' ἐπεχείρησεν ἄλλο ποιεῖν οὐδέν. ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνοι, ἕως μὲν εἰρῶν τηλικούτον αὐτὸν, ἡλίκος ¹ ἂν πιστὸς ὑπῆρχε, σύμμαχοί τε ἦσαν, καὶ δι' ἐκεῖνον ἡμῖν ἐπολέμου· ἐπειδὴ δὲ εἶδον μείζω τῆς πρὸς αὐτοὺς πίστεως γινόμενον, τοσοῦτ' ἀπέχουσι τοῦ ψηφίσασθαι, ἂν τις ἀποκτείνῃ τινὰ τῶν ἐκείνων συγκατασκευακότεν τὴν ἀρχὴν, ἐκ τῶν ἑαυτῶν συμμάχων ἀγωγίμον εἶναι, ὥσθ' ² ἡμᾶς, οὓς ἴσασιν ἀπάντων ἀνθρώπων ἡδιστ' ἂν καὶ τοὺς ἐκείνου φίλους, καὶ αὐτὸν ³ Φίλιππον ἀποκτείναντας, φίλους πεποιήνται, φασὶ δὲ καὶ συμμάχους ποιήσεσθαι. εἴτ' Ὀλύνθιοι μὲν ἴσασι τὸ μέλλον προορᾶν· ὑμεῖς δὲ ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτό τοῦτ' ⁴ οὐ ποιήσετε; ἀλλ' ⁵ οὐκ αἰσχρὸν τοὺς τῷ περὶ πραγμάτων ἐπίστασθαι βου-
657 λέυσασθαι δοκοῦντας προέχειν, ἥττον Ὀλυνθίων τὸ συμφέρον εἰδότες ὀφθῆναι;

κθ'. Ἀκούω τοίνυν αὐτὸν καὶ τοιοῦτόν τινα ἔρεῖν λόγον, οἷον καὶ πρότερόν ποτε Ἀριστόμαχος παρ' ὑμῖν ἐδήμηγόρει, ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως ποτὲ Κερσοβλέπτης αἰρήσεται, Χερρόνησον ἀποστερεῖν ἐπιχειρῶν, ἐχθρὸς ὑμῖν εἶναι· οὐδὲ γὰρ εἰ λάβοι καὶ κατάσχοι, λυσιτελήσειν αὐτῷ. ἐκ μὲν γε ἐκείνης οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τριάκοντα τάλαντα ἢ πρόσδος, μὴ πολεμουμένης· εἰ ⁶ πολεμήσετε δὲ, οὐδέν. ἐκ δὲ τῶν ἐμπορίων, ἃ τότε ἂν κλεισθεῖν, πλέον ἢ ⁷ διακόσια τάλαντα ἔσθ'

¹ ἂν, καὶ πιστὸς ² ὑμᾶς ³ τὸν Φίλιππον ⁴ οὐχὶ ⁵ [οὐκ] ⁶ πολεμήσεται ⁷ τριακόσια

Συνεῖναι] De hoc vocabulo vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VI. p. 467.

Καὶ οὐδ' ἐπεχείρησαν] [Aldus ita cum Veneto et Paris.] Sub. οἱ Ὀλύνθιοι. Alii, ἐπεχείρησαν. Sub. ὁ Φίλιππος. Utroque modo obscura sententia. WOLF.

Ἄλλ' οὐκ αἰσχρὸν τοὺς περὶ etc.] Lego: τοὺς τῷ περὶ πραγμάτων etc. WOLF.

Vulgo enim abest. TAYLOR.

κθ'. Κατάσχοι] Ita Editi et MSS. Wolfius inscietur, ut opinor, κατάχοι. In sequentibus potius, ἐκ μὲν γὰρ. TAYLOR. Mallem γὰρ: ut hanc sit ratio præcedentis sententia. MARKLAND.

Πολεμήσετε] Melior est lectio, quam præferunt Bar. et Bodl. πολεμήσεται. TAYLOR.

ἢ πρόσοδος. ὥστ' ¹ εἰ βουλόμενος μικρὰ ² λαμβάνειν, καὶ πολεμεῖν ἀν' ἔλοιτο, ἔξῃν τὰ πλεῖω ³ καὶ φίλος εἶναι, θαυμάζειν φήτουσιν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπορῶ μὲν εἰπεῖν πολλὰ, ἃ μοι δοκεῖ μᾶλλον ἀν' τις ἰδὼν, ἀπιστεῖν εἰκότως, ἢ τούτοις πιστεύων, ἐκεῖνον ἔσθ' ἄν μὲγαν γίγνεσθαι. οὐ μὴν ἀλλ' ὃ μάλιστα πρόχειρον ἔχω, τοῦτο ἐρῶ. ἴστε δήπου Φίλιππον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τουτονὶ τὸν Μακεδόναι, ὃ πολὺ δήπου μᾶλλον ἔλυσιτέλει, τὰς ἐξ ἀπάσης Μακεδονίας προσόδους ἀδεῶς λαμβάνειν, ἢ μετὰ κινδύνων τὰς ἐξ Ἀμφιπόλεως· καὶ χρῆσθαι φίλοις αἰρετώτερον ἢν αὐτῷ τοῖς πατρικοῖς ὑμῖν, ἢ Θετταλοῖς, οἱ τὸν πατέρα ⁴ αὐτοῦ ἐξέβαλον. ἀνευ γὰρ τούτου, κακείνῳ ἔστιν ἰδεῖν· ὑμεῖς μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδένα προὔδοκατε πώποτε τῶν φίλων, Θετταλοὶ δὲ, οὐδένα πώποθ' ὄν τινα οὐ. ἀλλ' ὅμως τούτων οὕτως ἐχόντων, μικρὰ λαμβάνειν, καὶ τοὺς ἀπίστους φίλους, καὶ ⁵ τὸ κινδυνεύειν, ἀντὶ τοῦ μετὰ ἀσφαλείας ζῆν ὁρᾶτε προσηρημένον αὐτόν. τί δήποτε τὸ αἰτιον; οὐ γὰρ δὴ λόγον γε τὸ πρᾶγμα οὕτως ἰδέσθαι 658 ἔχει. ὅτι, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντων πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δὲ ἐλάττονος μὲν τούτου, τῶν δὲ ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, οὐχ ἅμα ἢ κτῆσις ⁶ ἀμφοῖν παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις· οὐδ' ἔχει τῶν εὐπρα-

¹ τί² λαμβάνων πολεμεῖν
⁵ [τὸ]³ Deest καί.⁴ αὐτοῦ πατ' ἐξέβαλον⁶ Deest ἀμφοῖν.

“Ὡστ' εἰ βουλόμενος] Recta hæc et satis sana. Neque video necesse anteferre cum Wolfio scripturam Bar. Aug. Vind. et marg. Morel. ὥστε τι βουλόμενος. Quorum quidem Codicum hic est sensus: ὥστε θαυμάζειν φήτουσιν, τί βουλόμενος ἔλοιτο ἀν' μικρὰ λαμβάνειν καὶ πολεμεῖν, ἔξῃν κ. τ. λ. Quare admirari se dicent, quo consilio parvum lucrum simul cum bello præferre velit, cum plura possit obtinere et vestram etiam amicitiam. In quo sensu, quem non reprehendo, non recte abest καὶ ἀντὶ πολεμεῖν, uti abest a Ven. Reg. a. et Vind. IDEM.

Τούτοις] His quæ dicuntur pro Cersoblepte. AUGER.

Ἐξέβαλον] MSti una voce auctiores οἱ τὸν πατέρα αὐτοῦ ποτ' ἐξέβαλον. Bar. Ven. Ital. Lind. Aug. Vindob. cum Parisiensibus. TAYLOR.

Οὐδένα—] Nullum unquam habuerunt amicum quem non prodiderint. AUGER.

Οὐ γὰρ δὴ λόγον — ἔχει] Neque enim hujus facti ratio ita est in promptu. Immo satis obvia est et bene nota observatio, Res secundas et Bonam Mentem raro eidem Personæ competere. Et ita, opinor, voluit Demosthenes. Itaque pono notam Interrogationis: οὐ γὰρ δὴ λόγον — ἔχει; Nonne utique hujus rei ratio ita est in promptu? MARKLAND.

Δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντων] Si hic sit locus Demosthenis, quem allegat Longinus §. 2. vide, quam alieno sensu alleget. “Ὅσοι γὰρ ὁ Δημοσθένης ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀποφαίνεται βίου, “μέγιστον μὲν εἶναι τῶν ἀγαθῶν τὸ εὐτυχεῖν· δεύτερον δὲ, καὶ οὐκ ἔλαττον, τὸ εὖ βουλευέσθαι, ὅπερ οἷς ἂν μὴ παρῆ, συναγαγεῖ πάντως καὶ τρίτον,” τοῦτ' ἂν κ. τ. λ. TAYLOR.

τόντων οὐδεὶς ὄρον, οὐδὲ τελευτὴν τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας. δι' ὅπερ πολλοὶ πολλάκις μειζόνων ἐπιθυμοῦντες, τὰ παρόντα ἀπώλεσαν. καὶ τί δεῖ Φίλιππον λέγειν, ἢ τιν' ἄλλον; ἀλλ' ὁ πατήρ αὐτὸς ὁ Κερσοβλέπτου Κότυς, ἠνίκα μὲν στασιάζοι πρὸς τινὰς, πρὸς θεοὺς πέμπων πρὸς ἡμᾶς, ἅπαντα ποιεῖν ἕτοιμος ἦν· καὶ τότε ἠσθάνετο, ὡς ἀλυσιτελὲς ¹ τῇ πόλει πολεμεῖν. ἐπειδὴ δ' ὑφ' ἑαυτῷ τὴν Θράκην ² εἶχε, κατελάμβανε τὰς πόλεις, ³ ἠδίκηει μεθύων, ἐπαρώνει, μάλιστα μὲν εἰς ἑαυτὸν, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, τὴν χώραν ἐποιεῖθ' ὑφ' ἑαυτῷ, τὸ πρᾶγμα ἀμήχανον ἦν· τῶν γὰρ ὑπὲρ τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιχειρούντων οἷς οὐ χρεῖ, οὐκ εἴωθε τὰ δυσχερέστατα ἕκαστος λογίζεσθαι, ἀλλ' ἂ κατορθώτας διαπράττεται. ἐγὼ δὲ δεῖν ὑμᾶς ⁴ οἶμαι τοῦτον τὸν τρόπον βεβουλεύσθαι, ὅπως ἂν μὲν ἂ χρεῖ περὶ ὑμῶν γινώσκῃ Κερσοβλέπτῃς, μηδὲν ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθήσεται· ἐὰν δὲ ἀλόγως ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ, μὴ μείζων ἔσται τοῦ δοῦναι δίκην. ἀναγνώσομαι δ' ὑμῖν τὴν ἐπιστολὴν, ἣν, ὅτε ἀφειστήκει Μιλτοκύθῃς, Κότυς ἐπεμψε, καὶ ⁵ ἦν, ὅτε πᾶσαν τὴν ἀρχὴν ἔχων, πέμψας Τιμομάχῳ, τὰ χωρία ὑμῶν ἐξείλεν.

659

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ παράδειγμα ἑωρακότες, ἂν ἐμοὶ πεισθῆτε, καὶ κείνο εἰδότες, ὅτι Φίλιππος, ὅτε μὲν ἐπολιόρκει Ἀμφίπολιν, ἵν' ὑμῖν παραδῶ πολιορκεῖν ἔφη, ἐπειδὴ δὲ ἔλαβε, καὶ Ποτίδαιαν προσαφείλετο, ἐκείνην τὴν πίστιν βουλήσεσθε ἔχειν, ἣν περ φασὶ πρὸς Λακεδαιμονίουσ ποτὲ εἰπεῖν Ἰφικράτην ⁶ Ἐφιάλτου. καὶ γὰρ ἐκεῖνόν φασιν, ἐξ ἀπατώντων ⁷ τί τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ προτεινόντων

¹ τὸ τῆ ² ἔχει ³ ἠδίκηει, μεθύων ἐπαρώνει, ⁴ οἶμαι
⁵ ἦν, * πᾶσαν ἔχων τὴν ἀρχὴν ⁶ τὸν Ἐφιάλτου ⁷ τι

τῇ πόλει πολεμεῖν] MSi fere omnes, præter Aldinos, τὸ τῇ πόλει πολεμεῖν, non otioso articulo addito, ut recte Obsopæus. IDEM.

[Ἰφικράτην Ἐφιάλτου] Dubito de fide hujus loci. Iphicrates, dux ille celebratus, coriarii filius audiebatur. Ideo raro inventur nomen ejus patris. Pausanias tamen in Bœoticis Timothei filium facit.

In margine autem mei Codicis scriptum inveni Φιλοκράτην Ἐφιάλτου, manu alicujus non ineruditi viri, ejus olim fuit. Unde habuerit nescio. PALMER. Φιλοκράτην Ven. Bodl. Obsop. Ital. et Lind. Sed parum interest, utro modo scribatur, neque necesse est, ut de Iphicrate, celeberrimo Imperatore, hæc intelligerentur. TAYLOR.

πίστιν ἢν τινα ¹βούλεται λαμβάνειν, εἰπεῖν, ὅτι πίστιν ἂν οἴεται γενέσθαι μόνην, εἰ ²δείξαιεν, ὅπως, ἂν ἀδικεῖν βούλωνται, μὴ δυνήσονται, ἐπεὶ, ὅτι ³γε βουλήσονται, εὖ εἰδέναι, ἕως ἂν οὖν δύνωνται, πίστιν οὐκ εἶναι. ταύτην, ἂν ἐμοὶ χρῆσθε συμβούλω, φυλάξετε τὴν πίστιν πρὸς τουτοῖν τὸν Θράκα, καὶ μὴ βουλήσεσθε εἰδέναι, τίνα ἂν, εἰ πάσης ἀρξείει τῆς Θράκης, πρὸς ὑμᾶς σχοίη γνώμη.

λ'. Ὅτι τοίνυν ὅλως οὐδὲ ὑγιαίνοντων ἀνθρώπων ⁴ἔστι τοιαῦτα γράφειν ψηφίσματα, καὶ δίδοναι τισὶ τοιαύτας δωρεάς, καὶ τούτ' ἐκ πολλῶν βράδιον γνῶναι. ἴστε γὰρ δήπου τοῦτο πάντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμοίως ἐμοὶ, ὅτι τὸν Κότυν πότε ἐκεῖνον ἐποίησασθε πολίτην· δῆλον ὡς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον εὖνουν ἠγούμενοι καὶ φίλον. καὶ μὴν καὶ χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανούτε· οὐκ ἂν, εἰ γε ἐχθρὸν ἠγείσθε. ἀλλ' ὅμως ἐπεὶ πονηρὸς καὶ θεοῖς ἐχθρὸς ἦν, καὶ μεγάλα ὑμᾶς ἠδίκηει, τοὺς ἀποκτείναντας ἐκεῖνον, Πύθωνα καὶ Ἡρακλείδην, τοὺς ⁵Αἰνείους, πολίτας ⁶ἐποίησατε, ὡς εὐεργέτας, καὶ χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανώσατε. εἰ δὴ τότε, ὅθ' ὑμῖν οἰκειῶς ἔχειν ὁ Κότυς ἐδόκει, ἔγραψέ τις, εἰάν τις ἀποκτείνῃ Κότυν, ⁷ἐκδοτον εἶναι, πότερον ἐξέ- 660
δοτε ἂν τὸν Πύθωνα, καὶ τὸν ἀδελφόν, ἢ παρὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο πολίτας ἐποιεῖσθε, καὶ ὡς εὐεργέτας ἐτιμαῖτε; ⁸τί δ' Ἀλέξανδρον ἐκεῖνον τὸν Θετταλόν, ἠνίκ' εἶχε μὲν αἰχμάλωτον δήσας Πελοπίδαν, ἐχθρὸς δ' ὡς οὐδεὶς Θηβαίοις ἦν, ὑμῖν δ' οἰκειῶς διέκειτο οὕτως, ὥστε παρ' ὑμῶν στρατηγὸν αἰτεῖν, ἐβουθεῖτε δὲ αὐτῷ, καὶ πάντα ἦν Ἀλέ-

¹ βούλεται² δείξαιεν³ γ' αἰεὶ βουλήσονται⁴ ἔστιν ἀνθρώπων⁵ αἰνείους⁶ ἐποίησασθε⁷ ἐκδοτον αὐτὸν εἶναι⁸ τί δ' ;

"Ὅτι γε βουλήσονται] Melius multo cum Bar. Ven. Bodl. Lind. Obsop. Ang. Ital. Vindob. ὅτι γ' αἰεὶ βουλήσονται. TAYLOR.

λ'. Οὐκ ἂν] S. στεφανώσαντες. WOLF. Πύθωνα καὶ Ἡρακλείδην] De his Diogenes Laertius in Platone, quos discipulis Platonis accenset, sed Πύθωνα vocat, non Πύθωνα. Aristoteles vero V. Polit. 10. sic habet: Πάριον δὲ καὶ Ἡρακλείδης οἱ Αἰνίου Κότυν διέφθειραν, τῷ πατρὶ τιμαρῶντες. In tanta diversitate praefero hujus loci lectionem. Nam et repetitur v. 21. Πύθωνα, et rursus §. λβ'. Πύθων nominatur. De his jam diximus ad Diogenem Laertium. PALMER.

Αἰνείους] Αἰνείους marg. Benenati et

Ital. Recte. Τὸ ἐθνικὸν Αἰνίος, ὡς Τόνιος· οὕτω γὰρ ἀναγράφεται ἐν τοῖς πίναξι. Steph. Byzant. in Αἰνός. Porro autem, quod hic de Pythone facinus narratur, id a Diogene Laertio IX. 65. Pyrrhoni Eleo attribuitur. Utrum vero nominum similitudine deceptus fuerit eruditus ille et utilissimus Scriptor, quae est sententia P. Leopardi XI. Emendat. 21. an errorem illum debeamus importuno alicui annotatori, de qua re multa probabiliter admodum cultissimus ille Menagius ad locum Laertii, judicent, quibus est otium: TAYLOR.

Πάντα ἦν] De hac locutione vid. Bengler. ad Alciph. Ep. Lib. 11. ep. 3.

Ξανδρος· πρὸς Διός, εἴ τις ἔγραψεν, ¹ εἰάν τις ἀποκτείνῃ Ἀλέξανδρον, ἀγώγιμον εἶναι, ² ἄρ' ὦν μετὰ ταῦθ' ὕβρισε καὶ προὔπηλάκισεν, ³ ἀσφαλές ἂν ἦν τὸ παρ' αὐτοῦ δίκην πειραῶσθαι λαβεῖν; τί δὲ τᾶλλα λέγοι τις ἂν; ἀλλ' ὁ μάλιστα δοκῶν νῦν ὑμῖν ἐχθρὸς εἶναι Φίλιππος οὕτοςι, εἰ τόθ', ὅτ' Ἀργαῖον κατάγοντας λαβὼν τῶν ἡμετέρων τινὰς πολιτῶν, ἀφῆκε μὲν αὐτούς, ἀπέδωκε δὲ πάντα ὅσα ἀπώλεσαν αὐτοῖς, πέμψας δὲ γράμματα, ἐπηγγείλατο ἕτοιμος εἶναι συμμαχίαν ποιῆσθαι, καὶ τὴν πατρικὴν φιλίαν ἀνανεοῦσθαι· εἰ τότε ἠξίωσε τυχεῖν τούτων, καὶ τις ἔγραψε τῶν ἀφεθέντων ὑπ' αὐτοῦ, εἰάν τις ἀποκτείνῃ Φίλιππον, ἀγώγιμον εἶναι, καλὴν γε ὕβριν ἦμεν ἂν ὕβρισμένοι. ἄρ' ἄγε ὄρατε καὶ καταμανθάνετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐφ' ἐκάστου τούτων, ἠλίκην ἂν ὠφληκότες παράνοιαν ἦτε, εἴ τι ⁴ τοιοῦτο ἐτυγχάνετε ἐψηφισμένοι; ἔστι γὰρ οὐχ ὑγιαινόντων ἀνδρῶν, οἶμαι, οὐδ', ὅταν τινὰ ὑπειλήφωσι φίλον, οὕτω πιστεύειν, ὥστε, ἂν ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ, τὸ ἀμύνεσθαι σφῶν αὐτῶν ἀφελέσθαι, οὐδ', ὅταν ἐχθρὸν τινα ἠγῶνται, οὕτως αὖ μισεῖν, ὥστε, ἂν παυσάμενος βούληται φίλος εἶναι, τὸ ποιεῖν ἐξεῖναι ταῦτα κωλύσαι· ἀλλ' ἄχρι ⁵ τούτου, καὶ φιλεῖν, οἶμαι, χρῆ καὶ μισεῖν, ⁶ μηδ' ἑτέρου τῶν καιρῶν ὑπερβαλόντας.

λά. Οὐ τοίνυν ἔγωγε οὐδὲ ἐκεῖνο ἰδεῖν δύναμαι, ὡς οὐχὶ πάντες ἀνθρώποι τούτων ἀξιώσουσι τυχεῖν, ὅποσοις πέρ ἐστι καὶ ἠτισοῦν εὐεργεσίας πρόφασις πρὸς ὑμᾶς, εἰ Χαριδῆμω δώσετε· οἶον, εἰ βούλεσθε, Σίμων, Βιάνωρ, Ἀθηνόδωρος, ἄλλοι μυρία. εἰ μὲν τοίνυν πᾶσι ψηφιοῦμεθα ταῦτα, λήσομεν, ὡς ἔοικε, μισθοφόρων ἔργον ἀνθρώπων ποιοῦντες, τὴν ἐκάστου σωτηρίαν τούτων δορυφοροῦντες· εἰ δὲ τοῖς μὲν, τοῖς δ' οὐ, δικαίως ἐγκαλέσουσιν οἱ μὴ ⁷ μετέχοντες. φέρ',

¹ ἂν   ² ἄρ' ἂν ὦν   ³ ἀσφαλές ἦν τῷ παρ'   ⁴ τοιοῦτον   ⁵ * τοῦ
⁶ μηδετέρου τῶν καιρῶν ὑπερβαλόντας   ⁷ τυχόντες. φέρ', εἰάν δὲ δὴ

Τυχεῖν τούτων] *Hac consequi, i. e. ea recepta lectio bene se tueri potest.* ΤΑΥ-
 que postulat Aristocrates pro Charidemo. ΛΟΡ.

ΑΥΓΕΡ. Οἱ μὴ μετέχοντες; *MSti fere omnes, sc. Ven. Bar. Lind. marg. Benen. Aug. Ital. et MSS. Ald. εἰ μὴ τυχόντες.* Quod melius est, et fere video, quo errore orta sit exinde lectio vulgata. ΙΔΕΜ.

Ταῦτα] *F. τοῦτο, scil. φίλος εἶναι.*
 ΜΑΡΚΛΑΝΔ.
 λά. *Εἰ δὲ τοῖς μὲν;* *Plerique Codices, εἰ δὲ τῶ μὲν (Charidemo sc.) τοῖς δ' οὐ. Sed*

εἰάν δὴ καὶ Μενέστρατος ἡμᾶς ὁ Ἐρετριεὺς ἀξιοῖ ταῦτα καὶ αὐτῷ ψηφίσασθαι, ἢ ¹ Φάυλος ὁ Φωκεὺς, ἢ τις ἄλλος δυνάστης, — πολλοῖς δὲ δήπου διὰ καιρούς τινὰς πολλάκις φίλοι γινόμεθα —, ² πότερον ψηφιοῦμεθα πᾶσιν, ἢ οὐ; ψηφιοῦμεθα νῆ Δία. καὶ τί δήπου φήσομεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὸν, εἰ τῶν Ἑλλήνων ἐπ' ἐλευθερίᾳ προσεστᾶναι φάσκοντες, τοὺς ἰδίᾳ δυνάμεις ἐπὶ τοῖς πλῆθεσι κεκτημένους δορυφοροῦντες φανοῦμεθα; ἐγὼ μὲν οὐχ ὄρω. εἰ γὰρ ἐστὶ τῷ δοτέον ³ τί τοιοῦτον, ὡς ἔγωγε οὐ φημι, πρῶτον μὲν τῷ μηδὲν ἠδίκηκότι πῶποτε· δεύτερον δὲ τῷ, μηδ', ἂν ἀδικεῖν βούληται, δυνησομένῳ· ἔπειθ' ὡς ἀληθῶς, ⁴ ὅστις ἅπασιν ἀνδρώποισι ἔσται φανερός ὑπὲρ τοῦ ⁵ μὴ παθεῖν ταῦτα εὐρισκόμενος, καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ ποιεῖν μετ' ἀδείας ἑτέρους κακῶς, τούτῳ δοτέον.

λβ'. Ὅτι μὲν τοίνυν ὁ Χαρίδημος, οὔτε τῶν ἀναμαρτήτων ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τῶν, ἵνα μὴ τι ⁶ πάδη, ταῦτα εὐρισκομένων, εἰσῶ· ἀλλ' ὡς οὐδὲ πιστὸς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, ἀκούσατέ μου, καὶ σκοπεῖτε, ἂν ὀρθῶς ὑμῖν ἐξετάξωιν δοκῶ. ἐγὼ νομίζω, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσοι μὲν τῶν ἡμετέρων ἐδῶν καὶ νόμων ἐπιθυμηταὶ γινόμενοι, πο- 662 λῖται γενέσθαι ἐσπώδασαν, ἅμα τ' αὐτοὺς ἂν τυγχάνειν τούτων, καὶ παρ' ἡμῖν οἰκεῖν, καὶ μετέχειν ὧν ἐπεθύμησαν· ὅσοις δὲ τούτων μὲν μηδενὸς μὴτ' ἐπιθυμία μῆτε ζῆλος εἰσέρχεται, τὴν πλεονεξίαν δ' ἀγαπῶσιν, ἣν διὰ τοῦ δοκεῖν ὑφ' ἡμῶν τιμᾶσθαι καρποῦνται, τούτους ⁷ οἶμαι, μᾶλλον δὲ οἶδα σαφῶς, ὅταν ποτὲ μείζονος πλεονεξίας ἐλπίδα ἑτέρωθεν ἴδωσιν, οὐδ' ὅτιοῦν ὑμῶν φροντίσαντας, ἐκείνην ⁸ θεραπεύειν. οἶον — ἵν' εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς πρὸς ἀελέπων ἐγὼ ταῦτα λέγω — Πύθων οὔτοςι, ὅτε μὲν Κότυν

¹ Φάυλος - ² πότερα ³ τι ⁴ ὅστις * ὡς ἀληθῶς ⁵ μὴ τι παθεῖν
⁶ * πάδησι ⁷ οἶμαι ⁸ θεραπεύσειν

Δορυφοροῦντες] “Notum, qui dicti proprie principum δορυφόροι: — cum dativo et cum accusativo propria et minus propria notione; sed hic casus longe usitatior.” D’Orville ad Charit. Aphrod. Lib. I. cap. VI. p. 71. cf.

Ἐπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν] Inserendum puto τι. μὴ τι παθεῖν, ut mox v. 16. ἵνα μὴ τι πάδη, et passim. MARKLAND.

λβ'. Τούτους οἶμαι, μᾶλλον δὲ οἶδα σαφῶς]

Ὁ ἴομας Lind. et Ital. Hic fortasse locum habere potest, quod reliquit T. Magister: φασὶν οἱ ἀκριβεῖς τεχνικοί, τὸ μὲν οἶμαι ἐπὶ ὁμολογούμενον (rescribe ὁμολογούμενον, aut saltem ὁμολογούμενον) τίθεται· τὸ δὲ οἶμαι ἐπὶ ἀμφιβόλου. TAYLOR.

Θεραπεύειν] Melius θεραπεύσειν. Ita MSS. Ven. Bar. Aug. Ital. Vind. IDEM.

Οὔτοςι] Ita reponendum curavi ex Edi-

εὐθὺς ἀπεκτονῶς, οὐκ ἀσφαλὲς ἠγεῖτο ἀπελθεῖν ὅποι τύ-
 χοι, ἦλθεν ὡς ὑμᾶς, καὶ πολιτείαν ἤτησε, καὶ πάντων
 ἐποίησατο πρώτους ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ οἶεται τὰ Φιλίππου
 πράγματα συμφέρειν ¹εαυτῷ μᾶλλον, ²οὐδοτιοῦν ὑμῶν φρον-
 τίσας ³τὰ ἐκείνου φρονεῖ. οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, παρὰ τούτοις, τοῖς ἐπὶ τῇ τοῦ πλεονεκτεῖν
 προαιρέσει ζῶσιν, οὐδὲν οὔτε βέβαιον, οὔθ' ὅσιον· ἀλλὰ
 δεῖ τούτων, ὅστις εὖ φρονεῖ, φυλαττόμενον περιεῖναι, μὴ
 προπιστεῦσαντα κατηγορεῖν. εἰ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τούναντίον ἢ ⁴τὸ ἀληθὲς ἔχει, θείημεν τὸν Χαρίδημον αὐ-
 τὸν καὶ γεγενῆσθαι περὶ ⁵ὑμᾶς σπουδαῖον, καὶ εἶναι, καὶ
 ἔσεσθαι, καὶ μηδέποτε ἄλλην γνώμην ἢ ταύτην σχήσειν,
 οὐδὲν μᾶλλον ἔχει καλῶς ταῦτ' αὐτῷ ψηφίσασθαι. εἰ μὲν
 γὰρ ἐπ' ἄλλο τι ταύτην τὴν ἀδειαν ἐλάμβανε τὴν ἐκ τοῦ
 ψηφίσματος, ἢ τὰ Κερσοβλέπτου πράγματα, ἦττον ἀν-
 ἦν δεινόν· νῦν δ' ὑπὲρ οὗ καταχρήσεται τῇ διὰ τοῦ ψηφί-
 σματος πλεονεξία, οὐκ ἀξιόπιστον οὔθ' ὑμῖν οὔτ' ἐκείνῳ
 λογιζόμενος αὐτὸν εὐρίσκω. σκείψασθε δὲ ὡς δικαίως ἔκα-
 στα ἐξετάζω, καὶ σφόδρα γε εἰκότως δεδιώς.

663

λγ'. Ἐγὼ σκιοπῶ Κότυν, ὅτι κηδεστής ἦν Ἴφικράτει,
 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν περ Χαρίδημος Κερσοβλέπτῃ καὶ τὰ
 πεπραγμένα ὁρῶ πολλῶ μείζονα, καὶ χάριτος πλείονος
 ἀξία, ὑπὲρ Κότυος Ἴφικράτει, ἢ ὑπὲρ Κερσοβλέπτου Χα-
 ριδήμῳ. σκεψώμεθα δ' οὕτωςί. ἴστε δήπου τοῦτ', ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅτι χαλκῆς εἰκόνης οὔσης παρ' ⁶ἡμῖν Ἴφικράτει,
 καὶ σιτήσεως ἐν Πρυτανείῳ, καὶ δωρεῶν, καὶ τιμῶν ἄλλων,
 δι' αἷς εὐδαίμων ἐκεῖνος ἦν, ὅμως ἐτόλμησεν ὑπὲρ τῶν Κό-
 τυος πραγμάτων ἐναντία τοῖς ὑμετέροις στρατηγοῖς ναυ-
 μαχεῖν, καὶ περὶ πλείονος ἐποίησατο τὴν ἐκείνου σωτηρίαν,

¹ αὐτῷ   ² οὐδ' ὀτιοῦν   ³ τὰ κείνου   ⁴ τὰ ληθές   ⁵ ἡμᾶς   ⁶ ὑμῖν

tis melioribus et MStis. Vulgo οὕτωςί. IDEM.

[Ἐαυτῷ] Corrige αὐτῷ cum Ven. Lind. Ital. Modo v. 5. τὰ ἐκείνου μᾶλλον φρονεῖ. Vindob. IDEM.

Λογιζόμενος κ. τ. λ.] Λογιζόμενος εὐρίσκω αὐτὸν (τὸν Χαρίδημον) ἀξιόπιστον (Sub. ὄντα) οὔθ' ὑμῖν, οὔτ' ἐκείνῳ (τῷ Κερσοβλέπτῃ.) WOLF. Immo, si quid ego iudicare pos- sim, contraria prorsus omnia, non Charidemum Cersobleptæ, sed vice versa Cer-

sobleptem Charidemo. Postulat hujus loci syntaxis, argumentandi ratio. In Vind. deest αὐτὸν ante εὐρίσκω, quod impune abesse potest. TAYLOR. ἐκείνῳ refer- tur ad Charidemum, αὐτὸν ad Cersobleptem. AUGER.

λγ'. Κηδεστής] Duxerat enim Iphicrates Tarsen, filiam Cotyis, Thracum dynastæ vel regis, ut narrat Æmilius Probus, vel Cornelius Nepos, in Iphicrate. PALMER.

ἢ τὰς ὑπαρχούσας ἑαυτῷ παρ' ὑμῖν τιμὰς. καὶ εἰ μὴ μετριωτέραν ἔσχετε τὴν ὀργὴν ὑμεῖς τῆς ἐκείνου προπετείας, οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἐκώλυσεν ἀθλιώτατον ¹ ἀνθρώπων ἀπάντων εἶναι. ἀλλ' ὅμως ὁ Κότυς ὑπ' ἐκείνου τότε σωθεῖς, καὶ λαβὼν ἔργω τῆς ἐκείνου φιλίας πείραν, ἐπειδὴ βεβαίως ἠγήσατο σῶς εἶναι, οὐχ ὅπως ἀποδώσει χάριν ἐσπούδασεν αὐτῷ, καὶ πρὸς ὑμᾶς δι' ² ἐκείνου τί φιλόφρωνον ἔπραξεν, ἵνα συγγνώμης ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις τύχη· ἀλλὰ πᾶν τοῦναντίον, ἡξίου μὲν αὐτὸν συμπολιορκεῖν τὰ λοιπὰ τῶν ὑμετέρων χωρίων. οὐκ ἐθέλοντος δ' ἐκείνου, ³ λαβὼν τὴν τε βαρβαρικὴν δύναμιν, καὶ τὴν ὑπ' ἐκείνου συνειλεγμένην, καὶ τὸν Χαρίδημον τοῦτον προσμισθωσάμενος, προσέβαλε τοῖς ὑμετέροις χωρίοις, καὶ εἰς τοῦτο κατέστησε 664 τὸν Ἴφικράτην ἀπορίας, ὥστε ⁴ ἐπελθόντα εἰς Ἀντισσαν οἰκεῖν, καὶ πάλιν εἰς Δρῦν· ἠγούμενον ὡς μὲν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἐλθεῖν, οὐς ὑστέρους ἐπεποίητο τοῦ Θρακὸς καὶ τοῦ βαρβαροῦ, παρ' ἐκείνῳ δ' οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι μένειν, ὃν οὕτως ὀλιγωροῦντα ἑώρα τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας. ⁵ εἰ δ' οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ⁶ ὁ Κερσοβλέπτῃς ἐκ τῆς τῷ Χαρίδημῳ νῦν ἀδείας κατασκευαζομένης αὐξηθεῖς, ὀλιγορῆ μὲν ἐκείνου, νεωτερίζῃ δέ τι καὶ κινῆ πρὸς ⁷ ἡμᾶς, ἔξαρκεῖ τοῦθ' ὑμῖν, εἰ ἂν Χαρίδημος ἔξαπατηθῆ, τὸν Θρακικὰ ἰσχυρὸν ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς κατεσκευακέναι; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιώ. καὶ γὰρ ἐκεῖνο νομίζω δίκαιον, εἰ μὲν αἰσθάνεται ταῦτα καὶ προορᾷ Χαρίδημος, εἴθ' ὅπως τοιούτων ψηφισμάτων τεύξεται διαπραττέται, ὡς ἐπιβουλεύοντι μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ· εἰ δὲ λέληθεν αὐτὸν, ὅσω μᾶλλον εὖνουν τις αὐτὸν ὑπείληφεν εἶναι, τοσοῦτω μᾶλλον προῖδῆσθαι καὶ ὑπὲρ ⁸ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου. ἔστι γὰρ φίλων ἀγαθῶν, οὐ τὰ τοιαῦτα χα-

¹ ἀνθρώπων ἀπάντων ἀθλιώτατον
⁵ ἂν

² ἐκεῖνον τι
⁶ Deest articulus.

³ λαβὼν αὐτὸς τὴν
⁷ ἡμᾶς

⁴ ἀπελθόντα
⁸ αὐτοῦ

Δι' ἐκείνου] F. δι' ἐκεῖνον, propter illum, illius gratia, ut §. λέ. MARKLAND.

Λαβὼν] Habeo fere pro necessario, quod addunt Bar. Felic. Linden. Manut. Aug. Obsop. Ital. et Vindob. οὐκ ἐθέλοντος δ' ἐκείνου, λαβὼν αὐτὸς τὴν τε βαρβαρικὴν δύναμιν cetera. TAYLOR.

Ἐαυτοῦ] Αὐτοῦ Vind. Lege autem αὐτοῦ. Et intellige salutem Iphicratis,

non Cotyos. IDEM.

Ἐξαρκεῖ κ. τ. λ.] Ἐξαρκεῖ τοῦθ' ὑμῖν, (κατεσκευακέναι) ὅτι Χαρίδημος ἔξαπατηθεὶς κατεσκευάκε τὸν Θρακικὸν ἰσχυρὸν ἐφ' ἡμᾶς αὐτοῦς; WOLF. Non intelligo. TAYLOR.

Αὐτοῦ] Corrige αὐτοῦ. IDEM. Legendum videtur, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ, vel ἑαυτοῦ. JURIN. αὐτοῦ etiam Cl. Marklandus.

ρίζεσθαι τοῖς εὖνοις, ἐξ ὧν κακείνοις καὶ σφίσι αὐτοῖς ἔσται τις βλάβη, ἀλλ' ὁ μὲν ἂν μέλλῃ συνοίσειν ἀμφοῖν, συμπράττειν, ὁ δ' ἂν αὐτὸς ἀμεινον ἐκείνου προσῆρᾷ, πρὸς τὸ καλῶς ἔχον τίθεσθαι, καὶ μὴ τὴν ἤδη χάριν τοῦ μετὰ ταῦτα χρόνου παντὸς περὶ πλείονος ἡγεῖσθαι. οὐ τοίνυν οὐδὲ ἐκείνο λογιζόμενος δύναμαι κατιδεῖν, ὡς εἰ καὶ βάρβαρος καὶ ἀπιστος ὁ Κερσοβλέπτης, ὅμως προνοηθεῖν γ' ἂν μὴ τὰ τηλικαῦτα ἀδικῆσαι Χαριδήμον. ὅταν γὰρ πάλιν ἐξετάσω ἡλικῶν Κότυς Ἰφικράτην ἀποστερήσειν μέλ-
 665 λων οὐδὲν ἐφρόντισε, παντελῶς τούτῳ γε οὐδὲν ἡγοῦμαι¹ ἂν μελῆσαι τῶν ἀπολουμένων Χαριδήμῳ. ὁ μὲν γὰρ ἐκείνου τιμᾶς, σίτησιν, εἰκόνας, πατρίδα, ἢ ζήλωτὸν αὐτὸν ἐποίησεν, ὀλίγου δὲ λέγειν πάνθ' ὧν ἄνευ ζῆν οὐκ ἄξιον ἦν Ἰφικράτει, νομίζων ἀποστερήσειν, οὐκ ἐπεστράφη· οὗτος δ' ὡς ἀληθῶς τίνος ἂν καὶ λόγον σχοίῃ μὴ² τίνος Χαριδήμον ἀποστερήσῃ; οὐδ' ὅτιοῦν.³ ἔστι γὰρ παρ' ὑμῖν αὐτῶ οὐ παῖδες, οὐκ εἰκῶν, οὐ συγγενεῖς, οὐκ ἄλλο οὐδέν. καὶ μὴν, εἰ μήτε φύσει πιστὸς ὁ Κερσοβλέπτης, ἐκ τε τῶν γεγενημένων πρότερον δικαίως ἀπιστος, μηδέν τε τοιοῦτον ὑπάρχει τοῖς πράγμασι, δι' ὃ καὶ παρὰ γνώμην καὶ φύσιν προνοηθεῖν⁴ τί τοῦ Χαριδήμου, τίνος ἕνεκα ἀπλῶς καὶ κομιδῇ τετυφωμένως οὕτως ἂ βούλεται διαπραξασθαι συλλάβωμεν αὐτῶ καὶ ταῦτα ἐφ' ἡμῖν ὄντα; ἐγὼ⁵ μὲν οὐχ ὄρω.

λδ'. Ὅτι τοίνυν ἄνευ τοῦ τοῖς πράγμασι μὴ συμφέρειν τὸ ψήφισμα, οὐδὲ πρὸς δόξαν συμφέρει τῇ πάλει τοιοῦτον οὐδὲν ἐψηφισμένη φαίνεσθαι, καὶ τοῦτο δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. εἰ

¹ ἂν ἡγοῦμαι   ² [τίνος]   ³ ὅτιοῦν γὰρ ἔστι   ⁴ τι   ⁵ μὲν γὰρ οὐχ

Ἐξετάσω] Ἐξετάζω. MARKLAND.
 Τίνος ἂν] Certe alterum tinos est inutile: posterius credo. Lege itaque: τίνος ἂν καὶ λόγον σχοίῃ μὴ Χαριδήμον ἀποστερήσῃ; TAYLOR. Pro posteriori τίνος f. leg. τούτου. AUGER.

Δικαίως ἀπιστος] Sub νομίζεται, ut supra v. 18. εἰ μήτε φύσει πιστὸς, Sub. ἔστί, et, [v. 22.] διὰ τί συλλάβωμεν αὐτῶ οὕτως ἀπλῶς. καὶ κομιδῇ τετυφωμένως διαπραξασθαι (ὅπως ἂν διαπραξῆται), ἂ βούλεται; WOLF.

Καὶ ταῦτα ἐφ' ἡμῖν ὄντα] Ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἡμῶν, cum ea penes nos sint. Sed legendum ἐφ' ἡμᾶς, τὸ καθ' ἡμᾶς, sicut su-

pra: isχυρὸν ἐφ' ἡμᾶς. IDEM. Vertendum: cum tota res in nostra potestate sit. Sic §. v. ἐφ' ὑμῖν ἔσται τὸ πράττειν, vestro arbitratu agere poteritis. Nota sunt Stoicorum τὰ ἐφ' ἡμῖν, res nostri arbitrii. MARKLAND. Cant. caeteris omnibus silentibus cum Wolfio legit. Quidni autem Wolfianam interpretationem amplectemur et lectionem vulgatam? Ita Noster c. Timocrat. 723. 2. ed. Reisk. Ἔστι γὰρ οὐ τὸ μὲν αὐτοῦ καλῶς κείμενον, τὸ δὲ ἡμαρτημένον, ἀλλ' ὅλος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς πρώτης συλλαβῆς μέχρι τῆς τελευταίας ἐφ' ὑμῖν κεῖται. Mox v. 23. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὄρω Aug. et Vindob. TAYLOR.

μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόλιν¹ οἰκοῦντι καὶ νόμοις πολιτευομένῳ τὸ ψήφισμα ἐγγέγραπτο, δεινὸν ὄν, ἦττον ἂν ἦν αἰσχρὸν· νῦν δὲ γέγραπται Χαριδῆμῳ, τῷ πόλιν μὲν οὐδ' ἦντινοῦν οἰκοῦντι, Θρακί δὲ ἀνθρώπῳ βασιλεῖ στρατηγούντι, καὶ διὰ τῆς ἐκείνου βασιλείας πολλοὺς ἀδικοῦντι. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι πάντες οἱ ξεναγοῦντες οὔτοι, πόλεις καταλαμβάνοντες Ἑλληνίδας, ἄρχειν ζητοῦσι, καὶ πάντων, ὅσοι περ νόμοις οἰκεῖν βούλονται τὴν αὐτῶν ὄντες ἐλευθῆροι, κοινοὶ περιέρχονται κατὰ πᾶσαν χώραν, εἰ δεῖ τάληδες εἰπεῖν, ἐχθροί. ἄρ' οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὸν ἢ πρέπον ὑμῖν, τοῦ μὲν ἕνεκα τῆς ἑαυτοῦ πλεονεξίας² ἐπιβουλεύσοντος οἷς ἂν τύχοι, τοιαύτην φυλακὴν ἐψηφισμένους φαίνεσθαι, τοῖς δ' ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας ἀμυνομένοις εἴργεσθαι τῆς ὑμετέρας συμμαχίας προειρηκέναι; ἐγὼ μὲν οὐχ ὑπολαμβάνω τοῦτο οὔτε καλῶς ἔχειν, οὔθ' ὑμῶν ἀξίως. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν Λακεδαιμονίοις μὲν ἐγκαλεῖν, ὅτι τοὺς³ μὲν τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας Ἑλληνας ἐγραψαν ἐξεῖναι δρᾶσαι πᾶν ὅ,τι ἂν ἐθέλη βασιλεύς· αὐτοὺς δ' ἐκδοῦναι καὶ τοὺς τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντας Κερσοβλέπτη, καὶ πάντας ὅσων περ ἂν οἴηται κρείττων Χαριδῆμος⁴ ἔσεσθαι; οὐ γὰρ ἄλλο τι ποιεῖ τὸ ψήφισμα, ἢ ταυτί, ὅτι τῷ μὲν ἐκείνου στρατηγῷ οὐ διείρηται τί πρακτέον, ἢ μὴ, πᾶσι δ', ἂν τις ἀμύνηται, τασοῦτος ἐπήρηται φόβος.

λέ. Καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ γεγονός τι πρᾶγμα φράσαι πρὸς ὑμᾶς βούλομαι, δι' οὗ μᾶλλον ἔθ' ὑμῖν γενήσεται δῆλον, ὡς σφόδρα δεῖ λῦσαι τὸ ψήφισμα ταυτί. ὑμεῖς ἐποιήσασθε ἓν τισι καιροῖς⁵ καὶ χρόνοις Ἀριοβαρζάνην πολίτην, καὶ δι' ἐκεῖνον, Φιλίσκον, ὡσπερ νῦν διὰ

¹ οἰκοῦντί τῳ, καὶ² ἐπιβουλεύσαντος³ Deest μίν.⁴ ἔσεσθαι Χαριδῆμος⁵ Desunt καὶ χρόνοις.

λδ'. Διὰ τῆς ἐκείνου βασιλείας] Cuius regno fretus, vel, per cuius regnum. WOLF.

Αὐτῶν] Scribe αὐτῶν, ut §. λέ. fin. ubi plene τῆς αὐτῶν πατρίδος. MARKLAND.

Ἐψηφισμένους] Corrige ὑμῖν — ἐψηφισμένοις. Ita supra p. 235. v. pen. οὐδὲ πρὸς δόξαν συμφέροι τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἐψηφισμένη φαίνεσθαι. TAYLOR.

λέ. "Ἐν τισι καιροῖς καὶ χρόνοις]" Ἐν τισι καιροῖς, propter tempora, quia res ita vestra

postulabant: Ἐν τισι χρόνοις ad proteritum tempus refertur, quod certum non exprimitur. WOLF.

Ἀριοβαρζάνην] De hoc nihil me legere memini. Apparet, Thraciae aut Ponti regem fuisse. Ulpianus satrapam Persicum facit. Alius est aliquot saeculis posterior ille Cappadox Ἀριοβαρζάνης, εὐσεβὴς καὶ φιλορωμαῖος βασιλεὺς. WOLF. Itane? Annon ergo legisti Scriptoris nostri Oratorem, quae inscribitur de Rhodiorum liber-

Κερσοβλέπτην, Χαρίδημον. ἂν δ' ὅμοιος ἐκεῖνος τούτῳ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου, διὰ τῆς Ἀριοβαρζάνου δυνάμεως, πόλεις κατελάμβανεν Ἑλληνίδας· εἰς αἷς εἰσιῶν, πολλὰ καὶ δεινὰ ἔργα ἐποίει, παῖδας ἐλευθέρους ¹ ἀδικῶν, καὶ γυναῖκας ὑβρίζων, καὶ πάντα ποιῶν, ὅσα ἂν ἄνθρωπος ποιήσειεν, ἄνευ νόμων, καὶ τῶν ἐν πολιτείᾳ καλῶν τετραμμένως, εἰς ἐξουσίαν ἐλθὼν. ἐν δὲ Λαμψάκῳ τινὲς ἄνθρωποι γίνονται δύο—Θερσαγόρας ὄνομα αὐτῶν πατέρω, τῷ δ' Ἐξήκεστος—, οἱ παραπλήσια τοῖς παρ' ὑμῖν γίνοντες περὶ ² τὸν τύραννον, ἀποκτινύουσι τὸν Φιλίσκον. δικαίως, τὴν αὐτῶν πατρίδα οἴομενοι δεῖν ἐλευθεροῦν. εἰ δὲ τῶν τότε ὑπὲρ Φιλίσκου λεγόντων, ὅτε ἐμισθοδότηι μὲν τοῖς ἐν Περὶνθῳ ξένοις, εἶχε δ' ὅλον τὸν Ἑλλήσποντον, μέγιστος δ' ἦν τῶν ὑπάρχων, ἔγραφέ τις, ὡς περ οὗτος νυνὶ, εἴαν τις ἀποκτείνῃ Φιλίσκον, ἀγώγιμον αὐτὸν ἐκ τῶν συμμαχῶν εἶναι· πρὸς Διὸς, θεάσασθε, εἰς ὅσῃν ἂν αἰσχύνῃ ἢ πόλις ἡμῶν ἐληλύθει. ἦκε μὲν γὰρ ὁ Θερσαγόρας καὶ ὁ Ἐξήκεστος εἰς Λέσβον, καὶ ὤκουν ἐκεῖ. εἰ δὲ ἐφήπτετό τις τῶν ³ τοῦ Φιλίσκου παίδων ἢ φίλων, ἐξεδίδοτ' ἂν ὑπὸ τοῦ ⁴ ὑμετέρου ψηφίσματος. πῶς οὖν οὐκ αἰσχρὸν καὶ δεινὸν ἂν ἦτε πεπωικηκότες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τοὺς μὲν παρ' ὑμῖν τοιοῦτό τι πράξαντας, χαλκοῦς ἰστάντες, καὶ ταῖς μεγίσταις δωρεαῖς τιμῶντες ἐφαίνεσθε· τοὺς δὲ ἐτέρωθεν περὶ τὴν αὐτὴν τούτοις διάνοιαν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πατρίδος ἔχοντας, ἐκδότους εἶναι κατεψηφίζεσθε; τοῦτο τοίνυν ἐπ'

¹ [ἀδικῶν]

² τῶν τυράνων, ἀποκτινύουσι Φιλίσκον δικαίως,

³ Deest articulus.

⁴ * ὑμετέρου

tate? Ἦμεῖς ἐξεπέμφατε Τιμόθεον ποτε εὐοθήσοντα Ἀριοβαρζάνην — Ἰδὼν δ' ἐκεῖνος τὸν μὲν Ἀριοβαρζάνην φανερώς ἀφεστῶτα τοῦ βασιλείως et quae sequuntur. §. 1. Annon tempora quadrant? Annon eundem memorat quoque Nepos in Timotheo? Annon is erat, quem idem Auctor in Datame praefectum Lydiae et Ioniae totiusque Phrygiae fuisse praedicat? Consentit Harporatio. Ἀριοβαρζάνης, σατραπῆς Φρυγίας ἀποδειχθεὶς οὗτος παρὰ Ξέρξου ἀπέστη· ὃς καὶ ἀποστειλάς λαὸν τοὺς πολεμήσαντας αὐτῷ καὶ χειρωσάμενος ἐσταύρωσεν. Adde Diode. Sic. L. XV. §. 90. TAYLOR.

τῇ προαιρέσει τοῦ βίου] Vite instituto. Bergler. ad Alciphr. Ep. lib. I. ep. 38. cf.

τοῖς παρ' ὑμῖν] Harmodius et Aristogito, qui Hipparchum occiderunt, quos etiam mox inquit, v. 21. τοὺς μὲν παρ' ὑμῖν etc. MARKLAND.

Περὶ τὸν τύραννον] Malim περὶ τῶν τυράνων. Bar. et Ital. ita legunt. Et res ipsa satis per se loquitur. TAYLOR. Imo περὶ τῶν τυράνων. AUGER.

Ἦκε] M. ἦκεν. IDEM. Sed de hac constructione cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. IX. p. 487.

Ἦπερ] M. διά. AUGER.

Κατεψηφίζεσθε] Laudo potius, quod scribitur in Ven. Lindenb. Ital. et MSS. Ald. Felician. et Manut. κατεψηφισμένοι. Ut supra, v. antepen. τιμῶντες

ἐκείνου μὲν εὖ ποιοῦν οὐ συνέβη φενακισθεῖσιν ὑμῖν αἰσχύνην ὄφλειν, ἐπὶ τούτου δὲ, εἰάν ἐμοὶ πεισθῆτε, ¹ φυλάξασθε. μὴ γὰρ ὠρισμένου μηδενός, ἀλλ' ἀπλῶς, ἂν τις ἀποκτείνῃ Χαριδῆμον, γεγραμμένου, τάχ' ἂν εἰ τύχοι καὶ τοιοῦτό τι συμβαίῃ.

λς'. Βούλομαι τοίνυν ἤδη καὶ τὰ πεπραγμένα ἐξετάσαι τῷ Χαριδῆμῳ διὰ βραχέων, καὶ δεῖξαι τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀναιδεΐας τῶν ἐπαινούτων αὐτόν. ἐν δ' ὑμῖν ἐκεῖνο ὑπισχυοῦμαι, καὶ μου μηδεὶς ἀχθεσθῆ τῇ ὑποσχέσει. οὐ μόνον γὰρ ὑμῖν ἐπιδείξω τῆς φυλακῆς οὐκ ἄξιον αὐτὸν ἦν γέγραφεν οὗτος, ἀλλὰ καὶ δίκην ² δόντ' ἂν δικαίως τὴν μεγίστην, εἴπερ οἱ κακόνιοι, καὶ φενακίζοντες ὑμᾶς, καὶ διὰ παντὸς ἐναντία πράττοντες, κολάζοντ' ἂν δικαίως. 668 ἴσως δὲ τισι λογιζομένοις ὑμῶν, ὅτι πρῶτον μὲν πολίτης γέγονεν ἄνθρωπος, εἶτα πάλιν χρυσοῖς στεφάνοις ὡς εὐεργέτης ἐστεφάνωται, θαυμάζειν ἐπελήλυθεν. ³ εἶτα τηλικαῦτα οὕτως ἐξηπάτησθε ⁴ ῥαδίως. εὖ τοίνυν ἴστε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐξηπάτησθε. καὶ δι' ἃ γε εἰκότως τοῦτο πεπόνθατε, ἐγὼ φράσω πρὸς ὑμᾶς. ὅτι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλὰ γιγνώσκοντες ὀρθῶς ὑμεῖς, οὐ διὰ τέλους χρῆσθε αὐτοῖς. οἷον τί λέγω; εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο, τί πονηρότατον νομίζετε τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ⁵ ἔθνῶν, οὔτε τοὺς γεωργούς, οὔτε τοὺς ἐμπόρους, οὔτε τοὺς ἐκ τῶν ἀργυρείων, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδὲν ἂν εἴποιτε· ἀλλ' εἰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ λέγειν καὶ γράφειν εἰσθότας εἴποι τις, εὖ οἶδ' ὅτι συμφήσαιτ'

¹ φυλάξεσθε² διδόντ'³ εἰ τὰ⁴ ῥαδίως;⁵ ἔθνῶν; ο. τ. γεωργοῦντας

ἐφαίνεσθε, ita hic, κατεψηφισμένοι, sc. ἐφαίνεσθε. Sed hoc potius ad decorem et ornatum orationis, quam ad necessitatem. TAYLOR.

Τοῦτο τοίνυν κ. τ. λ.] Τοῦτο εὖ ποιοῦν (εὐτυχῶς καὶ ἀποδοχῆς ἄξιως) τὸ τί; ὅτι τὸ μὴ ὄφλειν αἰσχύνην οὐ συνέβη ὑμῖν φενακισθεῖσιν, ὥστε φενακισθῆναι. WOLF.

Ἐπ' ἐκείνου μὲν εὖ ποιοῦν] Lego ἐπ' ἐκείνων, in illis, scil. Harmodio et Aristogitone, de quibus in sententia præcedente locutus fuerat. Opponuntur ἐπ' ἐκείνων, in illis, et ἐπὶ τούτου, in hoc, scil. Charidemo. MARKLAND.

Εὖ ποιοῦν] Bene faciens, sub. γέγονε, fuit, i. e. hoc feliciter contigit. AUGER.

Φυλάξασθε] Lege φυλάξεσθε cum

Bodl. Cant. et marg. Morel. φυλάξεσθε Vindob. TAYLOR.

Μὴ γὰρ ὠρισμένου μηδενός] Wolfius: nemine enim excepto. Immo: nulla enim re excepta. JURIN.

λς'. Εἶτα τηλικαῦτα] F. εἰ τηλικαῦτα. Bodl. εἰ τὰ. Pro τηλικαῦτα Vindob. ταῦτα. Credo, pro τοιαῦτα. TAYLOR. Forte, ἐπελήλυθεν, εἰ τὰ τηλικαῦτα etc. nisi hæc sint verba ipsa τῶν θαυμαζόντων. Quo casu ponenda est Interrogationis nota post ῥαδίως. Sed prius puto verius. Θαυμάζειν, εἰ, ut §. á. et ubique. MARKLAND.

Οὐδὲν] Rectius omnino οὐδένα, cum marg. Benenati. TAYLOR. M. οὐδένα. AUGER.

ἀν ἅπαντες. μέχρι μὲν δὴ τούτου, καλῶς ἐγνώκατε ἔπει-
τα δὲ, οὐκ ἔτ' ὀρθῶς τὸ λοιπόν. οὐς γὰρ αὐτοὶ πονηροτά-
τους νομίζετε πάντων, τούτοις περὶ τοῦ ὁμοίου τιν' ἔμα-
στον χρῆν' νομίζειν πεπιστεύκατε. ¹οἶδ', ὃν ἂν αὐτοῖς λυ-
σιτελῆ, καὶ χρηστὸν καὶ πονηρὸν εἶναι φασιν, οὐχ ὃν ἂν
ἢ δίκαιον καὶ ἀληθές. ²ὅπερ πεποιήκασιν τὸν Χαρίδημον
τούτον οἱ ῥήτορες πάντα τὸν χρόνον. ὡς καὶ ὑμεῖς ὁμολο-
γήσετε, ἐπειδὴν ἀκούσητέ μου τὰ πεπραγμένα αὐτῶ.

λζ'. Ὅσα μὲν δὴ στρατιώτης ὢν, ἐν σφενδονήτου καὶ
ψιλῶ μέρει τὸ ³ἀπαρχῆς ἐναντία ἐστράτευται τῇ πόλει,
οὐ τίθημι ἐν ἀδικήματος μέρει· οὐδ' ὅτι ληστρικόν ποτε
πλοῖον ἔχων, ἐλήϊζετο τοὺς ὑμετέρους συμμάχους. ἀλλ' ἐῷ
ταῦτα. διὰ τί; ὅτι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἱ ἀναγκαῖαι
669 χρεῖαι, τοὺς τοῦ ⁴τι πρακτέον ἢ μὴ λογισμοὺς ἀναιροῦσιν
ἅπαντας. ὥστ' οὐ πάνυ ταῦτα ἀκριβολογεῖσθαι δεῖ τὸν
δικαίως ἐξετάζοντα. ἀλλ' ὅθεν ἀρξάμενος, ξεναγῶν ἤδη,
καὶ τινῶν ἀρχῶν στρατιωτῶν, κακῶς ὑμᾶς ἐποίηει, ταῦτα
ἀκούσατέ μου. οὗτος ἐν μὲν ἀπάντων πρῶτον, μισθοθεὶς
ὑπὸ Ἴφικράτους, καὶ πλεῖον ἢ τρία ἔτη μισθοφορήσας παρ'
ἐκείνῳ, ἐπειδὴ τὸν μὲν Ἴφικράτην ἀποστράτηγον ἐποιήσατε,
Τιμόθεον δ' ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ Χερρόνησον ἐξεπέμψατε
στρατηγόν, πρῶτον μὲν τοὺς Ἀμφιπολιτῶν ἡμέρους, οὐς
παρ' Ἀρπάλου λαβὼν Ἴφικράτης ἔδωκε φυλάττειν αὐτῶ,
ψηφισαμένῳν ὑμῶν ὡς ὑμᾶς κομίσει, παρέδωκεν Ἀμφιπο-
λίταις καὶ τοῦ μὴ λαβεῖν Ἀμφίπολιν, τοῦτ' ἐμπόδιον κα-
τέστη. δεύτερον δὲ, μισθομένου Τιμοθέου πάλιν αὐτὸν
καὶ τὸ στράτευμα, τούτῳ μὲν οὐ μισθοῖ, πρὸς δὲ Κότυν
πλέον ὤχετο, ἔχων τὰς ὑμετέρας τριακοντόρους, ὃν ἀκρι-
βῶς ἤδει τῶν ὄντων ἀπάντων ἀνθρώπων, ἐχθρότατα ὑμῖν
διακείμενον, καὶ μετὰ ταῦτά γ', ἐπειδὴ τὸν πρὸς Ἀμφί-
πολιν πόλεμον πρότερον πολεμεῖν ⁵εἴλετο Τιμόθεος τοῦ
πρὸς Χερρόνησον, καὶ οὐδὲν εἶχε ποιεῖν ὑμᾶς ἐκεῖ κακόν,

¹ οἶδ', ὃν ἂν αὐτοῖς

² ὅπερ καὶ πεποιήκασιν

³ ἀπ' ἀρχῆς

⁴ τί

⁵ προεἴλετο

λζ'. Ἄλλ' ὅθεν ἀρξάμενος] Mirum in mo-
dum haec a Wolfio vertuntur, qui tamen
alicubi scripsit, quae sequuntur, sc. Con-
junge: ἀλλ' ὅθεν ἀρξάμενος κακῶς ἐποίηει

ὑμᾶς ξεναγῶν ἤδη etc. Recte. TAYLOR.

⁵ Ἐμπόδιον] Sane sicce hanc vocem sub-
stantive sumtam instruxit H. Stephanus:
quum ubique obvia hoc sit habitus. Lu-

μισθοῖ πάλιν αὐτὸν Ὀλυνθίοις, τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς, καὶ τοῖς ἔχουσιν Ἀμφίπολιν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον· καὶ πλέων ἐκεῖσε, ἐκ Καρδίας ἀναχθεῖς, ἵνα τάναντία τῇ πόλει πολεμῇ, ὑπὸ τῶν ¹ ὑμετέρων τριήρων ἐάλω. διὰ τὸν παρόντα δὲ καιρὸν, καὶ τὸ δεῖσθαι ξένων ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἀντὶ τοῦ δίκην δοῦναι, ² ὅτι οὐκ ἀποδεδάκει τοὺς ὁμήρους, καὶ διότι πρὸς Κότυν ἐχθρὸν ὄνθ' ὑμῖν ἠτόμολησεν, ἔχων τὰς τριακοντόρους, πίστει δούς καὶ λαβῶν, ἐστράτευσε μεθ' ὑμῶν. ὦν δ' ἐκεῖνον δίκαιον ἦν χάριν ὑμῖν 670 ἔχειν, οὐκ ἀπολωλότα, τοῦτο παθόντ' ἀνδραγαθῶς, ἀντὶ τούτων, ὡς ὀφείλουσα ἢ πόλις αὐτῶν, στεφάνους, καὶ πολιτείας, καὶ ἅ πάντες ἐπίστασθε, δέδωκε. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τό τε ψήφισμα ἀνάγνωθί μοι τὸ περὶ τῶν ὁμήρων, καὶ τὴν Ἰφικράτους ἐπιστολὴν, καὶ τὴν Τιμοθέου, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν μαρτυρίαν ταυτηνί. ὄψεσθε γὰρ οὐ λόγους, οὐδὲ αἰτίας, ἀλλὰ ἀλήθειαν οὔσαν ὦν λέγω. λέγε ³ τὴν ἐπιστολὴν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ. ⁴ ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λή. Ὅτι μὲν τοίνυν καὶ τὸ πρῶτον, οὗ ⁵ πολεμεῖν ὑμῖν ἔθετο, ἐκεῖσε ἐμισθώσεν αὐτὸν, πολλαχόστε ἄλλοσε μισθῶσαι παρόν, καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς οὐδὲν ἐκεῖ κακὸν εἶχε ποιεῖν ὑμᾶς, ἔπλει δεῦρο πάλιν, οὗ τάναντία ἐμελλε πράξειν τῇ πόλει, καὶ τοῦ μὴ λαβεῖν Ἀμφίπολιν πάντων οὗτος αἰτιώτατός ἐστιν, ἀνηκόατε ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ τοῦ ψηφίσματος, καὶ τῆς μαρτυρίας. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, τοιαῦτ' ἐστὶ τῶν ἔργων τῶν Χαριδήμου. μετὰ ταῦτα ⁶ δὲ

¹ ἡμετέρων² διότι³ [τὴν ἐπιστολὴν]⁴ Ψήφισμα. * Ἐπιστολαί. Μαγ.⁵ πολεμήσειν⁶ δὲ ταῦτα

cian. de Non Tem. cred. 111. 141. conjungit τί κώλυμα καὶ ἐμπόδιον. Demosth. Aristocr. Revera natura sua esto adjectivum, at quodvis substantivorum, non solum κώλυμα reticetor. D'ORVILLE.

Τοῖς ἔχουσιν Ἀμφίπολιν] Τοῖς δυναστεύουσιν ἐν Ἀμφίπολει αὐτονομουμένη. Utrum Olynthii tum Amphipolim habuerint, ignoro. Brasidas quidem Lacedaemopius eam aliquando occupavit. WOLF.

Ὅτι οὐκ ἀποδεδάκει] In nonnullis Codd. videtur deesse negativum. Unde istud

Wolfii: ὅτι οὐκ ἀποδεδάκει, sc. ὑμῖν. Sin ὅτι ἀποδεδάκει, sc. τοῖς Ἀμφιπολίταις. Bar. et Vind. legunt, διότι οὐκ ἀπέδωκε τοὺς ὁμήρους. TAYLOR.

Ἄντι τούτων] Desunt haec verba in Bar. et Vind. Modo v. 12. lege καὶ ἅπανθ' ὅσα ἐπίστασθε ex tribus optimis exemplaribus Bar. Aug. Vind. IDEM.

Ταυτηνί] Hanc, i. e. eam quam scribæ monstrat orator. AUGER.

λή. Πολεμεῖν] Rectius πολεμήσειν, uti Bar. Reg. a. Aug. Vind. TAYLOR.

ἀλλὰ θεάσασθε. χρόνου γὰρ διεληλυθότος βραχείος, καὶ τοῦ πολέμου πρὸς Κότυν ὄντος ἤδη, πέμπει πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολήν, ¹ μᾶλλον δ' οὐχὶ πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς Κηφισόδοτον· οὕτω σφόδρα ὑπ' αὐτοῦ γε οὐδ' ἂν ἕξαπατηθῆναι τὴν πόλιν ἠγείτο, συνειδῶς ἂν πεποιήκειν· ἐν ἧ Χερῶνῶν ὑπέσχετο τῇ πόλει κομιεῖσθαι, πάντα τούτοις ταναντία διεγνωκῶς ποιεῖν. δεῖ δ' ὑμᾶς τὸ πρᾶγμα οἶον ἦν, τὸ περὶ τὴν ἐπιστολήν, ἀκοῦσαι, — καὶ γὰρ ἐστὶ βραχὺ —, καὶ θεωρῆσαι τὸν τρόπον τάνθρώπου, ὡς ὑμῖν ἀπ' ἀρχῆς κέχρηται. ἐκεῖνος ὡς ἀπόμισθος γίνεται παρὰ τοῦ Τιμοθέου, τότε ἀπ' Ἀμφιπόλεως ἀναχωρῶν, διαβὰς εἰς τὴν Ἀσίαν, διὰ τὴν σύλληψιν τὴν Ἀρταβαζῶν συμβᾶσαν τότε ὑπ' Αὐτοφραδάτου, μισθοῖ ² τὸ στράτευμα καὶ ἑαυτὸν τοῖς Ἀρταβάζου κηδεσταῖς. λαβὼν δὲ πίστει καὶ δούς, ὀλιγωρήσας τῶν ὀρκῶν, καὶ παραβὰς αὐτοὺς, ἀφυλάκτων ὄντων, ὡς ἂν πρὸς φίλον τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, καταλαμβάνει Σκῆψιν, καὶ Κέβρηνα, καὶ Ἴλιον αὐτῶν. ἐγκρατῆς δὲ γενόμενος τούτων τῶν χωρίων, πρᾶγμα ἔπαθε τοιοῦτον, οἶον οὐχ ὅτι στρατηγὸς ἂν ἠγνόησέ τις εἶναι φάσκων, ἀλλ' οὐδ' ὁ τυχῶν ἄνθρωπος. οὐδ' ὅτι οὖν γὰρ χωρίον ἔχων ἐπὶ θαλάττῃ, οὐδ' ὅθεν ἂν σιτοπομπίας εὐπορήσῃ τοῖς στρατιώταις, οὐδ' αὖ σῆτον ἔχων ἐν τοῖς χωρίοις, ὑπέμεινεν ἐν τοῖς τεύχεσι, καὶ οὐ διαρπάσας ὄχρητο, ἐπειδὴ γε ἀδικεῖν ἔγνω. ὡς δὲ συλλέξας δύναμιν παρῆν ὁ Ἀρταβάζος, ἀφειμένος παρὰ τοῦ Αὐτοφραδάτου, τῷ μὲν ὑπῆρχεν ἐπισιτισμὸς ἐκ τῆς ³ ἄνωθεν Φρυγίας, καὶ Λυδίας, καὶ Παφλαγονίας, οἰκείας οὔσης· τῷ δ' οὐδ' ὅτι οὖν ἄλλο, πλὴν πολιορκία περιεμίστηκε. αἰσθόμενος δ' οὗ ἦν κακοῦ, καὶ λογισμὸν λαβὼν ὅτι ληφθήσεται, καὶ μηδενὶ τῶν ἄλλων, τῷ γε λιμῶ, οἶδεν, ⁴ εἴτε

¹ (μᾶλλον ---- πεποιήκειν) · ² τὸ τε στράτευμα ³ ἄνω ⁴ εἴτε δὴ τις

Διαβὰς] Καὶ διαβὰς Cod. Vindob. Deinde v. 13. pro μισθοῖ, μισθοῦται Ven. Bodl. Lind. Ital. μισθῆται Obsop. Fortasse melius cum Bar. et Aug. μισθοῖ τὸ τε στράτευμα. IDEM.

Σκῆψιν etc.] Vide de his Valesium ad Harpocrat. v. Κέβρηνα. IDEM.

Ἄνωθεν] Non ita loqui solent Auctores castigati, sed ἄνω, ut Vind. τῆς ἄνω Φρυγίας. Ita Herodot. Cl. 95. Ἀσσυρίων ἀρχόντων τῆς ἄνω Ἀσίας ἐπ' ἕτετα εἰκοσι καὶ

πεντακίσια. Id. 177. Τὰ μὲν νῦν κάτω τῆς Ἀσίας Ἀρπαγος ἀνάστατα ἐποίησε· τὰ δὲ ἄνω αὐτῆς Κῦρος. IDEM.

Τῷ δ' ὅτι οὖν ἄλλο] [Ita Editi, et τοῦθ' ὅτι οὖν ἄλλο] Lego τῷ δ' οὐδοτιοῦν ἄλλο. WOLF. Ita MSS. Modo v. ult. εἴτε δὴ τις εἰπόντος, cum Aug. Vind. et Benenato. δὲ Baroc. TAYLOR.

Αἰσθόμενος οὗ ἦν κακοῦ] De hac formula cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. IX. p. 340.

τινὸς εἰπόντος, εἴτ' αὐτὸς συνεῖς, ὅτι σωτηρία μόνη γένοιτ' ἂν αὐτῷ, ἢ περ ἅπαντας ἀνθρώπους σώξει. ἔστι δ' αὕτη τίς; ἢ ἡμετέρα, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, εἴτε χρὴ φιλανθρωπίαν λέγειν, εἴθ' ὅ,τι δήποτε. γνοὺς δὲ τοῦτο, πῶς ἐπισημαίνει τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν, ἧς ἀξιὸν ἔστιν ἀκοῦσαι, βουλόμενος διὰ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ κομειῖσθαι Χερρῶνθησον ὑμῖν, καὶ διὰ τοῦ, τὸν Κηφισόδοτον δοκεῖν ἐχθρὸν ὄντα τοῦ Κότυος 672 καὶ τοῦ Ἰφικράτους, ταῦτα ²βουλεύεσθαι, τριήρων εὐπορήσας παρ' ³ἡμῶν, ἀσφαλῶς ἐκ τῆς Ἀσίας ἀποδρᾶναι.

λθ'. Τί δὴ συμβαίνει παρὰ ταῦτα, ὅθεν ἐξηλέγχθη τὸ πρᾶγμα ἐπαυτοφάρῳ; ὁ Μέμων καὶ ὁ Μέντωρ, οἱ κηδεσταὶ τοῦ Ἀρταβάζου, ἀνθρώποι νέοι, καὶ κεχρημένοι ἀπροσδοκίῳ εὐτυχία, τῇ τοῦ Ἀρταβάζου κηδεῖα, βουλόμενοι τῆς χώρας ἀρχεῖν εὐθὺς ἐν εἰρήνῃ, καὶ τιμᾶσθαι, καὶ μὴ πολεμεῖν, μηδὲ κινδυνεύειν, πείθουσιν Ἀρταβάζον, τοῦ μὲν τιμωρεῖσθαι Χαρίδημον ἀφεῖσθαι, ⁴καὶ μὴ πολεμεῖν, ἀποστεῖλαι δ' ὑπόσπονδον διδάσκοντες, ὡς ὑμεῖς, καὶ ἐκεῖνος μὴ θέλη, διαβιβᾶτε, καὶ οὐ δυνήσεται κωλύειν. ὡς δὲ τυγχάνει ταύτης τῆς ἀλόγου καὶ ἀπροσδοκίτου σωτηρίας ὁ Χαρίδημος, διαβάς εἰς τὴν Χερρῶνθησον ἐφ' αὐτοῦ, διὰ τὰς σπονδάς, τοσούτου ἐδέησεν ἐπελθεῖν τῷ Κότυϊ, γεγραφῶς ὅτι οὐχ ὑπομενεῖ Κότυς αὐτὸν ἐπιόντα, ἢ τὴν Χερρῶνθησον ὅπως κομειῖσθε ὑμεῖς, συμπράξαι, ὡς τε πάλιν μισθώσας αὐτὸν τῷ Κότυϊ, τὰ ὑπόλοιπα τῶν ὑμετέρων χωρίων, Κριθωτῆν, καὶ Ἐλεοῦντα ἐπολιόρκει. καὶ ὅτι ταῦτα, καὶ ἡνίκα ἔτ' ἦν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἔπεμπε πρὸς ὑμᾶς, τὰναντία ἐγνωκῶς ποιεῖν, ἐφενάκιζεν

¹ ἡμετέρα² βούλεσθαι³ ἡμῶν⁴ Desunt καὶ μὴ πολεμεῖν.

Βουλεύεσθαι] Λογίζεσθαι Vindob. Quod pro scholio habeo. Legendum autem, ut praestantes nonnulli Codd. exhibent, βούλεσθαι, Ven. Bar. Bodd. Lind. Obsop. Aug. et Edit. Felician. βούλεσθε Ital. Sensus est: quia haec velle videbatur Cephisodotus: et satis bene vertit Wolfius. TAYLOR. Imo ταῦτα βούλεσθαι. AUGER.

Τριήρων εὐπορήσας] Ὑποθετικῶς, ἐὰν εὐπορήσειε. Narrat consilium, non rem gestam. WOLF. Recte Wolfius. Distingue autem: τριήρων εὐπορήσας παρ' ἡμῶν, vel ἡμῶν, ut scribitur in quibusdam. Quod

leve est. Nescio interea, quo sensu nonnulli ex optimis habent ἡμῖν, vel ὑμῖν, in tertio casu: Ald. Bar. Reg. a. Aug. Vind. TAYLOR. Lege et distingue: τριήρων εὐπορήσας παρ' ὑμῶν, ἀσφαλῶς etc. MARKLAND.

Παρ' ἡμῶν] Παρ' ὑμῶν. JURIN. λθ'. Ἀφεῖσθαι] Ἐφεῖσθαι. WOLF. Καὶ μὴ πολεμεῖν] Recte haec desunt in optimis Bar. et Vind. Repetuntur enim post vocem similiter exeuntem ab incauto librario ex v. 14. TAYLOR.

Διαβιβᾶτε] Ἀντὶ τοῦ διαβιβᾶτε. WOLF. Τὰναντία] Deest haec vox in Ven. in

ὑμᾶς, ἀπὸ τῆς διαβάσεως γνώσεσθε, ἣν ἐποίησατο. ἐκ γὰρ Ἀβύδου, τῆς τὸν ἅπαντα χρόνον ὑμῖν ἐχθρᾶς, καὶ ὄθεν ἦσαν οἱ Σηστὸν καταλαβόντες, εἰς Σηστὸν διέβαιναν, ἣν εἶχε Κότυς. καὶ τοι μὴ νομίζετε μὴτ' ἂν τοὺς Ἀβυδηνούς αὐτὸν ὑποδέχεσθαι, μὴτ' αὖ τοὺς ἐν τῇ Σηστῶ, τῆς ἐπι-
 678 στολῆς ὑμῖν ἐκείνης πεμφθείσης, εἰ μὴ συνήδεσαν φενακίζοντι αὐτῶ τότε, καὶ συνεζηπάτων αὐτοῖ, βουλόμενοι τοῦ μὲν διαβῆναι τὸ στρατεύμα ὑμᾶς παρέχειν τὴν ἀσφάλειαν, διαβάντος δ', — ὅπερ συνέβη, δόντος Ἀρταβάζου τὴν ἀδειαν —, αὐτοῖς ὑπάρξαι τὴν χρεῖαν. ὅτι τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέγε τὰς ἐπιστολάς, ἣν τ' ἔπεμψεν ἐκεῖνος, καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐκ Χερρῶνῆσου. γνώσεσθε γὰρ ἐκ τούτων, ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ἐνθυμεῖσθε ¹ ὄθεν διέβη ἔξ Ἀβύδου εἰς Σηστὸν. ἄρ' οὖν οἶεσθ' ἂν ὑποδέξασθαι τοὺς Ἀβυδηνούς αὐτὸν, ἢ τοὺς Σηστιούς, εἰ μὴ συνεζηπάτων, ὅτε τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔπεμψεν ἐπιστολήν; λέγε δ' αὐτοῖς τὴν ἐπιστολήν αὐτήν. καὶ θεωρεῖτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς ὑπερβολάς, ὧν αὐτὸς περὶ ² αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔγραψεν ³ ἑπαινῶν, καὶ τὰ μὲν ὡς πεποίηκε λέγων, τὰ δ' ὑπισχνούμενος ποιήσειν. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

καλά γε, — οὐ γάρ; — ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ γεγραμμένα, καὶ χάριτος πολλῆς ἄξια, εἴγ' ἦν ἀληθῆ. νῦν δ' ὅτε

¹ ὄθεν οἱ διέβη

² αὐτοῦ

³ ἑπαινῶν, [καί]

Lindenb. et Ital. Quæ cur non abesset, vix video. Nam hujus loci hæc est constructio: "Ὅτι ἐφενάκισεν ὑμᾶς, ταῦτα ἐγνωκῶς ποιεῖν, ἵνακα ἔτ' ἦν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τὴν ἐπιστολήν ἐπέμψεν, γνώσεσθε κ. τ. λ. ΤΑΥΛΟΡ.

"ὄθεν διέβη] Non sat habent Codd. qui sequuntur: MSS. Ald. Ven. Bar. Reg. a. Aug. et Vind. quorum quidem optima semper fuit fides. In illis servatur, quem Scholæ vocant *Terminum ad quem*, ὄθεν οἱ διέβη. Nempe Abydu Sestum. Nam utrumque necessarium est. IDEM. Plane legendum: ἐνθυμεῖσθε, ὄθεν οἱ διέβη ἔξ Ἀβύδου εἰς Σηστὸν, ut ad marginem Bene-

nati. JURIN. Adde, post ὄθεν, οἱ — unde quo, ex quo loco in quem locum transiit. AUGER.

Καλά γε etc.] Καλά γε (οὐ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι;) τὰ γεγραμμένα. WOLF. Ad quam normam edidimus. Ita p. 244. v. 19. εἰνους γε· οὐ γάρ; ἀπλῶς ὑμῖν, κ. τ. λ. Ita π. παραπρεσβ. §. οβ'. ἄξιόν γε· οὐ γὰρ ἦν; Σόλωνος αὐτῶ μνησθῆναι. et alibi sapissime. Ubi voces iste οὐ γάρ; οὐ γὰρ ἦν; in parenthesi includi concipiuntur. Idem Wolfius neglexit suam interpretationem reformare, in qua pristina lectio continetur. In MSS. Ald. Felician. et Manut. deest οὐ γάρ. ΤΑΥΛΟΡ.

μὲν τῶν σπονδῶν οὐκ ἔτετο τεύξεσθαι, ταῦτα ἔγραφεν, ἕξαπατῶν ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε, λέγε οἷα ἐποίησε.

MARTYRIA ΕΡΓΩΝ.

οὐκοῦν τοῦ κομειῖσθαι τὰ ἀπολωλότα χωρὶα ὑποσχομένου Χαριδήμου, διαβάντος φησὶν ὁ ἄρχων Κριθωτῆς, περὶ τῶν ὑπαρχόντων γεγενῆσθαι μείζους τῶν πρότερον τοὺς κινδύνους. λέγε δ' ἕξ ἐτέρας ἐπιδείξας ¹ ἐπιστολῆς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

674

ὄρατε ὅτι πανταχόθεν τὸ πρᾶγμα μαρτυρεῖται, ὅτι διαβὰς οὐκ ἐπὶ τὸν Κότυν, ἀλλ' ἐφ' ὑμᾶς μετ' ἐκείνου ἐπορεύετο. ἔτι τοίνυν ταύτην μόνην ἀνάγνωθί μοι τὴν ἐπιστολὴν, τὰς δ' ἄλλας ἕα. δῆλον ² γάρ που ὑμῖν γέγονεν ὡς πεφηνάκιεν ὑμᾶς. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ἐπίσχες. ἐνθυμεῖσθε, ὅτι γράψας μὲν, ὡς ἀποδώσει Χερζόνησον, τὰ λοιπὰ ἀφελέσθαι, μισθώσας αὐτὸν τοῖς ὑμέτεροις ἐχθροῖς, ἐπεχειρεῖ γράψας δὲ, ὡς Ἀλεξάνδρου πρεσβευσαμένου πρὸς αὐτὸν, οὐχ ὑπεδέξατο, τοῖς λησταῖς φαίνεται τοῖς παρ' ἐκείνου ταῦτά πράττων. εὔνους γε — οὐ γάρ; — ἀπλῶς ὑμῖν, καὶ οὐδὲν ἀν' ἐπιστείλας ψεῦδος, οὐδ' ἕξαπατήσας.

μ'. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων πω δῆλον ἔσθ', οὕτω σαφῶς

¹ ἐπιστολῆς ἐπιδείξας.

² γὰρ δήπου

MARTYRIA ΕΡΓΩΝ] Pro μαρτυρία ἔργων est in multis codicibus ἐπιστολὴ, quod malim. Nempe Epistola Præfecti Critothæ. Hæc Epistola, ut alia, aliorum scilicet urbium Præfactorum, testantur id quod arguit orator fecisse Charidemum. AUGER.

Τοῦ κομειῖσθαι] Scribendum opinor τό. MARKLAND.

Κριθωτῆς] Nomen urbis in Chersoneso. AUGER.

Ἐπιδείξας] Demonstrata iudicibus epistola, ne adulterinam putent. F. ἐπιλέξας, delecto quodam loco. WOLF. Idem alibi: "Fortasse jussit scribam fidei faciendæ ergo literas ostendere. Sed dubito de

lectione. F. ἐκλέξας." Hæc quam sint otiosa vides. TAYLOR.

Δῆλον γὰρ κ. τ. λ.] Melius certe δῆλον γὰρ δήπου, ut habent nonnulli, et sine ὑμῖν. IDEM.

Ἀλεξάνδρου] Τοῦ Φεραίου forte. WOLF.

Ἐπεδέξατο] Sub. τοὺς πρέσβεις, μάλλον δ' ἴσως τοὺς ληστὰς τοὺς παρ' ἐκείνου. IDEM. Proba est prior Wolfii sententia: eamque in Interpretatione secutus est. Verum ne præteratur, meliores Codd. Ven. Bar. Aug. Ital. Vind. hic legere προσεδέξατο. Quod sane præstat. TAYLOR.

Εὔνους γε; οὐ γάρ;] Ironica Interrogatio. WOLF.

μ'. Οὐ τοίνυν] Solenne est his Scriptori-

δῆλον ὄν, ὡς οὐδὲν πιστὸν ἔσθ' ὧν ἐκεῖνός φησι καὶ προσποι-
εῖται τῇ πόλει ¹ προσέχειν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μετὰ ταῦ-
τα συμβάντων ἔσται φανερώτερον. τὸν μὲν γὰρ Κότυν, εὖ
ποιῶν, ὄντα γ' ἐχθρὸν ὑμῖν καὶ πονηρὸν, ἀποκτίνουσιν ὁ
Πύθων, ὁ δὲ Κερσοβλέπτης, ὁ νυνὶ βασιλεύων, μεираκύλλιον
ἦν, καὶ πάντες οἱ τοῦ Κότυος παῖδες, τῶν δὲ ππραγμάτων
κύριος, διὰ τὴν παρουσίαν, καὶ τὸ δύναμιν ἔχειν, ὁ Χαρί-
δημος ἐγεγόνει, ἦκε δὲ Κηφισόδοτος στρατηγῶν, πρὸς ὃν
αὐτὸς ἐπεμψε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, καὶ αἱ τριήρεις, αἱ,
ἕτε ἦν ἀδελὰ τὰ τῆς σωτηρίας αὐτῶ, καὶ μὴ συγχωροῦν-
τος Ἀρταβάζου, σώζειν ἔμελλον αὐτόν. τί δὴ προσῆκον ἦν,
675 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὡς ἀληθῶς ἀπλοῦν καὶ φίλον
ποιῆσαι, παρόντος μὲν στρατηγοῦ, οὐχ ² ὃν ἐκεῖνος ἔφησεν
αὐτῶ φθονεῖν οὐδενός, ἀλλ' ὃν αὐτὸς ἑαυτοῦ φίλον προεί-
λετο τῶν παρ' ὑμῖν, καὶ πρὸς ὃν τὴν ἐπιστολὴν ἐπετόμφει,
τετελευτηκότος ³ δὲ Κότυος, κύριον δ' ὄντα τῶν ππραγμάτων;
οὐκ ἀποδοῦναι μὲν τὴν χώραν εὐθέως ὑμῖν, κοινῇ δὲ μεθ'
ὑμῶν καθιστάναι τὸν βασιλέα τῆς Θρακίας, δηλῶσαι δ' ὡς
εἶχεν εὐνοϊκῶς ὑμῖν, καιροῦ τοιοῦτου λαβόμενον; ἔγωγ' ἂν
φαίην. ἄρ' οὖν ἐποίησέ τι τούτων; πολλοῦ γε καὶ δεῖ.
ἀλλὰ τὸν μὲν ἄλλον ἅπαντα χρόνον μῆνας ἑπτὰ διήγαγεν
ἡμᾶς πολεμῶν, ἐκ προφανοῦς ἐχθρὸς ὢν, καὶ οὐδὲ λόγον
φιλόανθρωπον διδοῦς. καὶ καταρχαῖς μὲν ἡμῶν δέκα ναυσὶ
μόναις εἰς Πέρινον ⁴ ὀρμησαμένων, ἀκηκοῶτων ὅτι πλησίον
ἔστιν ἐκεῖνος, ὅπως συμμίζαιμεν αὐτῶ, καὶ περὶ τούτων
εἰς λόγους ἔλθοιμεν, ἀριστοποιουμένους φυλάζοντας τοὺς στρα-
τιώτας, ἔπεχειρήσε μὲν ἡμῶν τὰ σκάφη λαβεῖν· πολλοὺς

¹ προσέχειν;

² ὧν ἔ. ἔφησεν ἂν αὐτῶ

³ δὲ τοῦ Κότυος

⁴ ὀρμησαμένων

huc hanc sententiam ita efferre: Οὐ τοίνυν
ἐκ τούτων μόνων δῆλον ἔσθ' κ. τ. λ. Modo,
v. 1. p. 245. addidi ὡς ante οὐδὲν ex fide
optimorum exemplarium. TAYLOR.

Δῆλον ὄν] F. δὴ λων. Modo, v. 2. προσ-
έχειν; interrogative, nisi desit vel sub-
intelligatur μόνων vel μόνων, propter istud
ἀλλὰ καί. MARKLAND.

Καὶ προσποιεῖται] Ita Editt. Felic. Manut.
et Paris. ἢ προσποιεῖται Bar. marg.
Benenat. et Vindob. Vulgo deerrat. TAY-
LOR.

Καὶ μὴ συγχωροῦντος Ἀρταβάζου] "Ἐως

οὐ συνεχίρει Ἀρτάβαζος διαβαίνει αὐτόν.
Queat et υποθετικῶς exponi, κἂν μὴ συγ-
χωρήσῃ, tametsi non permetteret, etiam invito
Artabazo. WOLF.

Οὐδενός] Sub. ἕκαστα, nullius rei causa.
AUGER.

Ὄρμησαμένων] Usitatus est et rectius
ὀρμισμένων, quod habent Felic. Manut.
Lind. Aug. marg. Paris. TAYLOR. "Ap.
Demosth. in Aristocr. male εἰς Πέρινον
ὀρμησαμένων pro ὀρμισμένων." D'Orville
ad Charit. Aphrod. Lib. I. cap. XI. p.
119. cf.

δ' ἀπέκτεινε τῶν ¹ αὐτῶν, κατέρραξε δ' εἰς τὴν θάλατταν ἀπαντας, ἰππέας ἔχων καὶ ψιλούς τινας.

μά. Μετὰ ταῦτα δὲ πλευσάντων ἡμῶν οὐκ ἐπὶ τῆς Θράκης τόπον οὐδένα, οὐδὲ χωρίον, — ² οὐδὲ γὰρ ³ τοῦτ' ἂν εἴποι τις, νῆ Δία, ἀμυνόμενος γὰρ ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν ἐποίει τι κακὸν —, οὐκ ἔστι τοῦτο, οὐ γὰρ ἤλθομεν οὐδαμῆ τῆς Θράκης, ἀλλ' ἐπ' Ἀλωπεκόννησον, ⁴ ἢ Χερρόνησου μὲν ἔστι, καὶ ἦν ⁵ ἡμετέρα, ἀκρωτήριον ⁶ δ' ἀνέχον πρὸς τὴν Ἰμβρον ἀπωτάτω τῆς Θράκης· ληστῶν δ' ἦν μεστή καὶ καταποντιστῶν. ἐνταῦθα ἐλθόντων ἡμῶν καὶ πολιορκούντων ⁷ τούτους, πορευθεῖς διὰ Χερρόνησου πάσης τῆς ὑμετέρας, ἡμῖν μὲν προσέβαλλεν, ἐβοήθει δὲ τοῖς λησταῖς, καὶ καταποντισταῖς. καὶ πρότερον προσκαθήμενος τὸν ὑμέτερον στρατηγὸν ἔπεισε, καὶ ἠνάγκασε, μὴ τὰ βέλτισθ' ὑπὲρ ὑμῶν πράττειν, ἢ αὐτὸς ὑπὸ τούτου ἐπεισθῆ, ὡς ὠμολογῆκει καὶ ὑπέσχετό τι ⁸ πράξειν. καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας πρὸς Κηφισύδοτον, ἐφ' αἷς ὑμεῖς οὕτως ἠγανακτήσατε, καὶ χαλεπῶς ἠνέγκατε, ὥστε ἀπεχειροτονήσατε μὲν τὸν στρατηγὸν, πέντε ταλάντοις ⁹ δ' ἐζημιώσατε, τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διηνέγκαντο, μὴ θανάτου τιμῆσαι. καὶ τοι πηλίκην τινα χρῆ νομίζειν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταύτην τὴν ἀλογίαν, ὅταν τις ἴδῃ διὰ τὰς αὐτὰς πράξεις, τὸν μὲν, ὡς ἀδικοῦντα, κολασθέντα πικρῶς οὕτω, τὸν δ', ὡς εὐεργέτην, ἔτι καὶ νῦν τιμώμενον; ὅτι τοίνυν ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τῶν μὲν τῷ στρατηγῷ συμβάντων δῆπου μάρτυρες ὑμεῖς ἔστε

¹ ναυτῶν   ² (οὐδὲ ---- Θράκης·).   ³ τοῦτό γ' ἂν   ⁴ (ἢ ---- καταποντιστῶν)
⁵ ὑμετέρας   ⁶ δ' * ἐστὶν ἀνέχον   ⁷ τούτους, λαθὼν πορευθεῖς
⁸ πράξει, καὶ γράφει δ. τ. σ. ταύτας πρὸς   ⁹ * ζημιώσαντες, τ. δὲ μόνοι ψ. διηνέγκαν τὸ μὴ

Τῶν αὐτῶν] Lege τῶν ναυτῶν, nautarum. MARKLAND.

Κατέρραξε δ' εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπαντας ἰππέας ἔχων καὶ ψιλούς τινας] Hoc loco et active et passive accipi potest verbum κατέρραξε, prout distinxeris, vel ante ἀπαντας accusativum, vel post eum. Sic erumpo agmen. Livius: "Occursantes per obliqua montium, erupto medio agmine viam insedere." Hinc καταράκτες, locus abruptus, et præceps in flumine, unde aqua ruit potius quam fluit, ut cataractes Nili apud Strabonem lib. ult. Ex edit. HERVAG.

Κατέρραξε] Lege κατήραξε, uti iu-

venir in Reg. a. et propomodum in Bar. κατήραξε. TAYLOR.

ἢ αὐτός] "H coheret cum πρότερον quod est in capite phraseos, prius quam. AUGER.

Συνθήκας] Addunt ταύτας τὰς Bodl. Felician. Manut. Lind. Aug. Ital. Vind. Obsop. haud dubie perfectius et emendatius, ut scribit idem Obsopæus. TAYLOR.

Μόνοι ψῆφοι] De hac masculina terminatione in voce μόνοι, vide D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. X. p. 352.

Διηνέγκαντο] Fortasse melius, cum Ven. Bar. Lind. Aug. Ital. διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. TAYLOR.

μοι· καὶ γὰρ ἐκρίνεθ' ὑμεῖς, καὶ ἀπεχειροτονεῖτε, καὶ ὠργίξεσθε, καὶ ταῦτα πάντα συνίσθ' ὑμεῖς· τῶν δ' ἐν Περίνθῳ, καὶ τῶν ἐν Ἀλωπεκονήσῳ κάλει μοι τοὺς τριησάρχους μάρτυρας.

ΤΡΙΗΡΑΡΧΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

μβ'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐπειδὴ Κηφισόδοτος μὲν ἀπηλλάγη τοῦ στρατηγεῖν, ὑμῖν δ' οὐκ ἔδοκουν καλῶς ἔχειν οὐδὲ δικαίως αἰ πρὸς ἐκεῖνον γραφεῖσθαι συνθήκαι, τὸν μὲν Μιλτοκύθην, τὸν διὰ παντὸς εὖνουν ὑμῖν τοῦ χρόνου, προδοθέντα λαβῶν ὑπὸ τοῦ Σμικυθίωνος ὁ χρηστός οὗτος Χαριδίδης, οὐκ ὄντος νομίμου τοῖς Θραξίν ἀλλήλους ἀποκτινύναι, γνοὺς ὅτι σωθήσεται, πρὸς Κερσοβλέπτην ἀν¹ ἀχθῆ, παραδίδωσι Καρδιανοῖς, τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς· καὶ κεῖνοι λαβόντες αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν, καὶ ἀναγαγόντες εἰς τὸ πέλαγος ἐν πλοίῳ, τὸν μὲν υἱὸν ἀπέσφαξαν, ἐκεῖνον δ' ἐπιδόντα τὸν υἱὸν ἀποσφαττόμενον κατεπόντισαν. τῶν δὲ Θρακῶν ἀπάντων χαλεπῶς ἐνεγκόντων ἐπὶ τούτοις, καὶ συστραφέντων τοῦ τε Βηρισάδου, καὶ τοῦ Ἀμαδόκου, ἰδὼν τὸν καιρὸν τοῦτον Ἀθηνόδωρος, συμμαχίαν ποιησάμενος πρὸς τούτους, οἷός τ' ἦν πολεμεῖν. ἐν φόβῳ δὲ καταστάντος τοῦ Κερσοβλέπτου, γράφει ὁ Ἀθηνόδωρος συνθήκας, καθ' ἃς ἀναγκάζει τὸν Κερσοβλέπτην ὁμοσαι, πρὸς τε ὑμᾶς ² καὶ τοὺς βασιλέας, εἶναι μὲν τὴν ἀρχὴν κοινὴν τῆς Θράκης, εἰς τρεῖς διηρημένην, πάντας δ' ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν χώραν. ὡς δ' ἐν ἀρχαιρεσίαις ὑμεῖς Χαβρίαν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατεστήσατε, καὶ τῷ μὲν Ἀθηνόδωρῳ συνέβη διαφεῖναι τὴν δύναμιν, χρήματα οὐκ ἔχοντι παρ' ὑμῶν, οὐδ' ἀφορμὴν. οὐδεμίαν τῷ πολέμῳ, τῷ Χαβρία δὲ μίαν καὺν ἔχοντι μόνην ἐκπλεῖν, τί ποιεῖ πάλιν οὗτος ὁ Χαριδίδης; ἃς μὲν ὁμοσε πρὸς τὸν Ἀθηνόδωρον συνθήκας, ἕξαρνος γίνεσθαι, καὶ τὸν Κερσοβλέπτην ἀρνεῖσθαι πείθει· γράφει δ' ἑτέρας πρὸς ³ τὸν Χαβρίαν, ἔτι τῶν πρὸς

¹ ἀαχθῆ

² καὶ πρὸς τοὺς

³ Deest articulus.

Κηφισόδοτον δεινοτέρας. οὐκ ἔχων δ' ἐκεῖνος, οἶμαι, δύναμιν, στέργειν ἠναγκάζετο τούτοις.

μγ'. Ἀκούσαντες δ' ὑμεῖς ¹ ταῦτ' ἐν τῷ δήμῳ, λόγων ῥηθέντων πολλῶν, καὶ τῶν συνθηκῶν παραναγνωσθεῖσων, οὔτε τὴν Χαβρίου δόξαν αἰσχυρθέντες, οὔτε τῶν συναγορευόντων οὐδένα, ἀπεχειροτονήσατε καὶ ταύτας πάλιν τὰς 678 συνθήκας, καὶ ² ἐψηφίσασθε ψήφισμα, Γλαύκωνος εἰπόντος, ἐλέσθαι πρέσβεις δέκα ἀνδρας ἐξ ὑμῶν αὐτῶν τούτους δ', ³ ἂν ἐμμένῃ ταῖς πρὸς Ἀθηνόδωρον συνθήκαις ὁ Κερσοβλέπτῃς, ὀρκίσει πάλιν αὐτὸν, εἰ δὲ μὴ, παρὰ μὲν τοῖν δυοῖν βασιλέων ἀπολαβεῖν τοὺς ὄρκους, πρὸς δὲ ἐκεῖνον ὅπως πολεμήσετε βουλευσασθαι. ἐκπεπλευκόντων δὲ τῶν πρέσβεων, συμβαίνει τοῖς χρόνοις εἰς τοῦθ' ὑψηγμένα τὰ ⁴ πράγματα, ἤδη τρυφώντων τούτων, καὶ οὐδὲν ἀπλοῦν, οὐδὲ δίκαιον ὑμῖν ἐβελόντων πράττειν, ⁵ ὥς τε βοηθοῦμεν εἰς Εὐβοίαν, καὶ Χάρης ἦκεν ἔχων τοὺς ξένους, καὶ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν αὐτοκράτωρ εἰς Χερρόνησον ἐξέπλει. οὕτω γράφει ⁶ πάλιν συνθήκας πρὸς τὸν Χάρητα, παραγενομένου Ἀθηνοδώρου καὶ τῶν βασιλέων, ταύτας, αἵπερ εἰσὶν ἀρίσται καὶ δικαιοτάται, καὶ ἔργῳ ἑαυτὸν ἐξήλεγξεν, ὅτι καιροφυλακεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν, καὶ οὐδὲν ἀπλοῦν ἐγνώκε ποιεῖν, οὐδ' ἴσον. εἴθ' ὃν ὁρᾶτε εἰς ⁷ προσαγωγῆς ὄνθ' ὑμῖν φίλον, καὶ ὅπως ἂν ὑμᾶς δύνασθαι νομίση, οὕτω πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἔχοντα, τοῦτον οἴεσθε δεῖν ἰσχυρόν ποτ' εἶσαι γενέσθαι, καὶ ταῦτα δι' ὑμῶν; οὐκ ἄρ' ὀρθῶς ἐγνώκατε. ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν ἐπιστολὴν,

¹ ταῦτ', ἐν τῷ δήμῳ λόγων

² ἐψηφίσασθε, ψήφισμα Γλαύκωνος εἰπόντος,

³ ἂν μὲν ἐμμένῃ

⁴ πράγματα ἤδη, τριβόντων

⁵ ὥστ' ἐβοηθοῦμεν

⁶ πάλιν γράφει

⁷ προσαγωγῆς

μγ'. Τριβόντων] Sub. τοὺς χρόνους, καὶ ἀναβαλλομένων τὰ πράγματα. Sed quid si τρυφώντων, παρὰ τὸ τρυφᾶν, cum fastidirent, delicias facerent, et fastum præ se ferrent. WOLF. Cave auscultes. Tametsi enim exemplar Wolfianum sequar, laudo tamen lectionem priorem Editorum omnium et MStorum, quam ille immerito inculpat. τριβόντων, moras nectentibus. Quo quid planius. TAYLOR.

Ἔστι β. ὅτε ἐβοηθοῦμεν Bodl. Dubito. At ἐβοηθοῦμεν interea retinerem fide Manutiana. IDEM. Scribendum forte ὥστ' ἐβοηθοῦμεν — ut ἦκεν,

et ἐξέπλει. MARKLAND.

Ἐχων] Ita Editi omnes sine litura. In Wolfianis exemplaribus, operarum, credo, incuria, omittitur. MSS. interea quam plurimi, Bar. Viudob. Aug. et marg. Benenati ἄγων. Quorum auctoritate me duci facile patior. TAYLOR.

Εἴθ' ὃν ὁρᾶτε ἐκ προσαγωγῆς ὑμῖν φίλον, καὶ ὅπως ἂν, etc.] Itane vero quem videtis vobis amicum sensim fieri, et prout incre-scere opes vestras arbitratur, ita vos benevolentia complectentem, et reliqua. ἐκ προσαγωγῆς ergo aliquid fieri dicitur, cum accessione fit sensim crescente. Ex edit.

ἢ μετὰ τὰς πρώτας συνθήκας ἦλθεν, εἶτα τὴν παρὰ Βη-
ρισάδου. μάλιστα γὰρ οὕτω γνώσεσθε διδασκόμενοι.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

λέγε καὶ τὴν ἐπιστολὴν, τὴν παρὰ τοῦ Βηρισάδου.

379

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

μδ'. Ἡ μὲν τοίνυν συμμαχία τοῖν δυοῖν βασιλείοι, τοῦ-
τον τὸν τρόπον μετὰ τὴν παράκρουσιν τὴν διὰ τῶν πρὸς
Κηφισόδοτον συνθηκῶν, συνεστάθη, ἥδη Μιλτοκύθου μὲν
ἀνηρημένου, Χαριδήμου δ' ἔργῳ φανεροῦ γεγεννημένου, ὅτι
τῆς πόλεως ἐχθρὸς ἐστίν. ὃς γὰρ, ὃν ἦδει διὰ παντὸς τοῦ
χρόνου πάντων τῶν Θρακῶν εὐνούστατον ἄνθ' ὑμῖν, τοῦτον
ὑποχείριον ¹ ἤξιωσε λαβῶν τοῖς ὑμετέροισ ἐχθροῖς Καρδια-
νοῖς ἐγχειρίσαι, πῶς οὐ μεγάλης ἐχθρας δεῖγμα πρὸς ὑμᾶς
ἐξέφευεν; ἃς ² δὲ δεδιώς τὸν πρὸς τοὺς Θρακῆας ³ πόλεμον,
καὶ πρὸς Ἀθηνόδωρον, ἐποίησατο ⁴ συνθήκας, καὶ μετὰ
ταῦτα ὁ Κερσοβλέπτης, λέγε.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

ὁ ταῦτα τοίνυν γράψας καὶ συνδέμενος, καὶ τὸν ὄρκον,
ὃν ὑμεῖς ἠκούσατε, ὁμόσας, ἐπειδὴ τὴν μὲν Ἀθηνοδώρου δύ-
ναμιν διαφειμένην εἶδε, μιᾷ δὲ μόνῃ τριήρει Χαβρίαν ἤκου-
τα, οὔτε τὸν Ἰφιάδου παρέδωκεν υἱὸν ὑμῖν, οὔτε ἄλλο οὐδὲν
ἔν ὧμοσεν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν γε-
γραμμένων ἐν ταῖς συνθήκαις ἕξαρνος γίνεσθαι, καὶ γράφει
⁵ ταύτας τὰς συνθήκας. λάβε μοι καὶ λέγε ταυτασί.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

ἐνθυμεῖσθε ὅτι καὶ τέλη καὶ δεκάτας ἡξίου λαμβάνειν, καὶ

¹ ἠξίωσεν ὑποχείριον   ² δὲ, τὸν πόλεμον δεδιώς   ³ Deest πόλεμον.   ⁴ συνθήκας μετὰ
⁵ ταυτασί

HERVAG.

μδ'. [Ἐγχειρίσαι] Ex Editis plurimi ἐγχει-
ρίσαι. Nos sequimur Ven. Bar. Bodl. Aug.
Vindob. et Lambinum. ἐγχειρίσθαι malunt

alii. TAYLOR. "Male Benenati Editio
in Demosth. Aristocr. ἐγχειρίσαι." D'Or-
ville ad Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. II.
p. 520. cf.

πάλιν ὡς ¹ αὐτοῦ τῆς χάρας οὔσης τοὺς λόγους ἐποιεῖτο, τοὺς δεκατηλόγους ἀξίων τοὺς αὐτοῦ τῶν τελῶν κυρίου εἶναι, καὶ τὸν ὄμηρον τὸν υἱὸν ² τοῦ Ἰφιάδου, ὃν ὑπὲρ Σηστοῦ ἔχων ἄμοσε πρὸς τὸν Ἀθηνόδωρον παραδώσειν, οὐδ' ὑπισχνεῖται παραδώσειν ἔτι. λάβε μοι τὸ ψήφισμα, ὃ 680
πρὸς ταῦθ' ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἐλθόντων τοίνυν μετὰ ταῦτα τῶν πρέσβεων εἰς Θράκην, ὁ μὲν Κερσοβλέπτης ³ ἡμῖν ἐπιστέλλει ταυτί, καὶ οὐδ' ὅτι-οῦν ὠμολόγει δίκαιον· οἱ δ' ἕτεροι ταυτί. λέγε αὐτοῖς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

λέγε δὴ τὴν παρὰ τῶν βασιλέων ⁴ ἐπιστολὴν, καὶ σκοπεῖτε εἰ ἄρα ὑμῖν δοκοῦσι μηδὲν ἐγκαλεῖν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

μέ. ⁵ Ἀρὰ γε ὁρᾶτε καὶ συνίετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν περὶ τὴν Κηφισοδότον, καὶ πάλιν φοβηθεῖς Ἀθηνόδωρον ἐπαύσατο, καὶ αὖτις ἠδίκηει Χαβρίαν, πάλιν ὠμολόγει Χάρητι· πᾶντ' ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε, καὶ οὐδὲν ἀπλῶς οὐδὲ δικαίως ἔπραξε. μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὅσον μὲν χρόνον ἢ ὑμετέρα δύναμις παρῆν ἐν Ἑλλησπόντῳ, κολακεύων καὶ φενακίζων ὑμᾶς διαγέγονεν· ⁶ ἐπεὶ δὲ εἶδε τάχιστα τὸν Ἑλλήσποντον ἔρημον δυνάμεως, εὐθύς ἐνεχείρει ⁷ καταλύειν καὶ ἀπαλλάξαι τοὺς δύο τῆς ἀρχῆς, ⁸ καὶ πᾶσαν ὑφ' ἑαυ-

¹ αὐτοῦ² τὸν³ ὑμῖν⁴ [ἐπιστολῆν.]⁵ κάτω τ. π. ἢ. Κηφισοδότον. πάλιν, φ. Ἀ. ἐπαύσατο. αὖτις ἢ. Χαβρίαν. πάλιν ὦ. Χάρητι.⁶ ἐπειδὴ δὲ τάχιστα εἶδε⁷ καταλύσας καὶ ἀπαλλάξας⁸ Deest καί.

Ἰπὲρ Σηστοῦ] *Nomine civitatis Sesti. videntur eliminandæ. AUGER.*

Σκοπεῖτε, εἰ ἄρα ὑμῖν δοκοῦσι μηδὲν ἐγκαλεῖν] *Wolffius: considerate, an nihil de vobis conqueri videantur. Perperam. Recitantur enim hæc literæ in eum finem, ut Charidemi perfidia comprobetur. De Charidemo itaque conqueruntur Reges, non de Atheniensibus. Vertendum ergo: considerate, an vobis videantur nihil de eo conqueri. JURIN.*

Ἄνω καὶ κάτω] *Hæc tres voces mihi*

Ἐπραξε] Lege: Ἄρα γε ὁρᾶτε — ὡς — ἔπραξε; cum interrogatione, ut §. ἡ. fin. ἄρα γε μικρὸν etc. et §. λ'. post med. ἄρα γε ὁρᾶτε etc. MARKLAND.

μέ. Ἐπεὶ δὲ εἶδε] *Lege cum præstantissimis Bar. et Vindob. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἔρημον τὸν Ἑλλήσποντον εἶδε δυνάμεως. Deinde v. pen. εὐθύς ἐνεχείρει καταλύσας καὶ ἀπαλλάξας τοὺς δύο τῆς ἀρχῆς, πᾶσαν ὑ. ε. ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν. Ita Bar. Cant. Aug. Vindob. et marg. Benenati. TAYLOR.*

τῶ ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἔργῳ πειρᾶν ἔχων, ὅτι τῶν πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν μὴ δυνήθῃ πρότερον λῦσαι, πρὶν ἂν ἐκβάλη τούτους. ἵνα δ' ὡς ῥᾶστα τοῦτο περάνειε, ψήφισμα τοιοῦτόν τι παρ' ὑμῶν εὔρετο, ἐξ οὗ κυρωθέντος ἂν, εἰ μὴ δι' ἡμᾶς καὶ ταύτην τὴν γραφὴν, ἠδίκηντο μὲν φανερώς οἱ δύο τῶν βασιλέων, ἡσυχίαν δ' ἂν ἦγον οἱ στρατηγοῦντες αὐτοῖς, ὁ Βιάνωρ, ὁ Σίμων, ὁ Ἀθηνόδωρος, φοβούμενοι τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος συκοφαντίαν, ὁ δὲ, ταύτης τῆς ἐξουσίας ἀπολαύσας, καὶ πᾶσαν ὑφ' ἑαυτῷ λαβὼν τὴν ἀρχὴν, ἰσχυρὸς ἂν ἐχθρὸς ὑπῆρχεν ὑμῖν. ¹ ἔχει δ' ὀρηκτήριον παρὰ πάντα τὸν χρόνον αὐτῷ τετηρημένον, τὴν Καρδιανῶν πόλιν, ἣν ἐν ἀπάσαις μὲν ταῖς συνθήκαις ἐξαίρετον αὐτῷ γέγραφε, τὸ τελευταῖον δὲ καὶ φανερώς ² αὐτὴν ἀφείλετο παρ' ὑμῶν. καὶ τοι τοῖς ἀπηλλαγμένοις μὲν τοῦ περὶ ἡμῶν τι φρονεῖν ἄδικον, μετὰ πάσης δ' ἀληθείας ἀπλῶς εὐνοεῖν ³ ὑμῖν προηρημένοις, τί ⁴ προσῆκον αὐτοῖς ὀρηκτήριον καταλιπεῖν χρήσιμον τοῦ πρὸς ἡμᾶς πολέμου; ἴστε γὰρ δήπου τοῦτο, οἱ μὲν ἀφιγμένοι, σαφῶς, οἱ δ' ἄλλοι, τούτων ἀκούοντες, ὅτι τῆς Καρδιανῶν πόλεως ἐχούσης ὡς ἔχει, εἰ γενήσεται τὰ πρὸς τοὺς Θράκας εὐτρεπῆ τῷ Κερσοβλέπτῳ παρ' ἡμέραν ἔξεστιν αὐτῷ βαδίζειν ἐπὶ Χερρόνησον ἀσφαλῶς. ὡς περ γὰρ Χαλκὶς τῷ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸ τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χερρόνησου κεῖται πρὸ τῆς Θράκης ἢ Καρδιανῶν πόλις. ἣν ὃν ἔχει τόπον, ὅς τις οἶδεν ὑμῶν, οὐδ' ἐκεῖν ἀγνοεῖ, τίνος εἵνεκα καιροῦ περιποιεῖται, καὶ διεσπούδασται, μὴ λαβεῖν ὑμᾶς. ὃν ὑμεῖς οὐ συμπαρασκευάσαι καθ' ὑμῶν αὐτῶν ὀφείλετε, ἀλλὰ ⁵ κωλύσαι καθ' ὅσον δυνατόν, καὶ σκοπεῖν ὅπως μὴ γενήσεται· ἐπεὶ ὅτι

¹ εἶχε

² [αὐτὴν]

³ ἡμῖν

⁴ προσῆκον αὐτοῖς

⁵ κωλύσαι

Τῆς Καρδιανῶν πόλεως ἐχούσης ὡς ἔχει.] Wolfius: cum ita sit in nos animata Cardianorum civitas, ut est. Fallitur: nec enim agitur de animo aut studio Cardianorum, sed de urbis ipsius situ, noto, inquit, vobis, qui illic fuistis, cæteris a vobis doctis. Et paulo post, qui enim Chalcidibus in Eubœa situs est versus Bœotiam, idem in Chersoneso Cardianæ urbis situs est versus Thraciam. Vertendum itaque: cum eum situm obtineat Cardianorum urbs, quem reipsa obtinet. JURIN.

[Hv etc.] Ἦν τίνος ἕνεκα καιροῦ περιποιεῖται. WOLF. De syntaxi nimirum sollicitus, et veritus, ne dubitarem, quo referre oporteret accusativum istum. Et credo, eum perperam retulisse: nam verba hæc, ἔν, ὃν ἔχει τόπον, ὅστις οἶδεν ὑμῶν, eadem constructione scribi video, qua illud Lysiae, p. 311. 5. ὑμᾶς εἰσόμενοι, ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. Vid. Lysiae Ind. Attic. v. ACCUSATIVUS. TAYLOR.

Ὅν ὁ μ εἶ ς] Ὅν καιρόν. WOLF.

γε οὐδ' ἂν ὄντινούν καιρὸν ¹ παρή, δεδήλωκε. Φιλίππου γὰρ εἰς Μαρώνειαν ἔλθοντας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν Ἀπολλωνίδην, πίστεις δούς ἐκείνω, καὶ Παμμένει. καὶ εἰ μὴ κρατῶν τῆς χώρας Ἀμάδοκος ἀπειῖπε Φιλίππῳ μὴ ἐπιβαίνειν, οὐδὲν ἂν ἦν ἐν μέσῳ πολεμεῖν ὑμᾶς πρὸς Καρ- 682
διανούς ἤδη, καὶ πρὸς Κερσοβλέπτην. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν Χάρητος ἐπιστολήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

μς'. Ταῦτα μὲν τοι δεῖ σκοπουμένους, ἀπιστεῖν καὶ μὴ τετυφῶσθαι, μηδ' ὡς εὐεργέτη προσέχειν τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ὧν ἀναγκαζόμενος φίλος εἶναί φησι, φενακίζων ὑμᾶς, χάριν ἐστὶ δίκαιον ὀφείλειν Κερσοβλέπτη, οὐδ' ὧν μικρὰ ἀναλίσκων ἰδίᾳ καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ῥήτορσι Χαρρίδημος διαπράττεται πρὸς ὑμᾶς, ἐπαίνους αὐτοῦ γράφεισθαι· ἀλλ' ὧν ὄσαχοῦ κύριος γέγονε τοῦ πράττειν ὅ,τι βούλεται, πανταχοῦ κακῶς ἐπιχειρῶν ὑμᾶς ποιεῖν φαίνεται, τούτων πολὺ μᾶλλον ὀργίζεσθαι προσήκει. οἱ μὲν τοίνυν ἄλλοι πάντες, ὅσοι τι παρ' ὑμῶν εὕρηται πώποτε, ἐφ' οἷς εὐπεποιήκασιν ὑμᾶς, τετίμηνται· οὗτος δ' εἰς ἀπάντων τῶν ἄλλων μόνος, ἐφ' οἷς ἐγχειρῶν οὐ δεδύνηται κακῶς ² ποιῆσαι. καὶ τοι τῷ τοιούτῳ τὸ δίκης ἦν ἔδωκε δικαίως ἂν ἀφεῖσθαι μεγάλην δωρεὰν παρ' ³ ὑμῶν ἦν. ἀλλ' οὐ ταῦτα δοκεῖ τοῖς ῥήτορσιν· ἀλλὰ πολίτης, εὐεργέτης, στέφανοι, δωρεαὶ, δι' ἃ τούτοις ἰδίᾳ δίδωσιν, οἱ δ' ἄλλοι πεφενакισμένοι κάθησθε, τὰ πράγματα θαυμάζοντες. τὸ τελευταῖον δὲ νυνὶ, καὶ φύλακας ἂν κατέστησαν ὑμᾶς ἐκείνου διὰ τοῦ προβουλεύματος τούτου, εἰ μὴ τὴν γραφὴν ἐποίησάμεθ' ἡμεῖς ταυτηνί· καὶ τὸ τοῦ μισθοφόρου καὶ θεραπεύοντος ἐκείνου ἔργον ἢ πόλις ἂν διεπράττετο, ἐφρούρει

¹ * παρείη² ποιῆσαι κακῶς³ ὑμῶν ἂν ἦν

Παρή] Lego παρείη, παρὰ τὸ παρήμι, οὐχὶ δὲ τὸ πάρεμι, τὸ προέρχομαι. WOLF. Inficete. Παρείη quidem Vindob. TAYLOR. L. παρείη in optativo aoristi secundi. AUGER.

Οὐδὲν ἦν ἐν μέσῳ] "Aliquid dicitur ἐν μέσῳ εἶναι, quod impedit vel separat. ut in Lucian. Quom. Hist. Scrib. p. 9. Dem.

in Aristocr. Xenoph. K. II. v. 123. D. de R. P. Athen. 695. D." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. III. p. 601.

μς'. Ὡν ὄσαχοῦ] Sub. ἔνεκα, sicut superioris ὧν μικρά. AUGER.

Πολίτης κ. τ. λ.] Hic verba aliquot subaudi nominibus adjungenda. IDEM.

683 Χαριδῆμον. καλόν γε, — οὐ γὰρ, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί; — ὅς γε αὐτός ποτε τοὺς ¹ ὑμετέρους ἐχθρούς, μισθὸν λαμβάνων, ἰδορυφόρει, τοῦτον ὑφ' ² ὑμετέρου ψήφισματος φανῆναι φυλαττόμενον.

μζ'. Ἴσως τοίνυν ³ ἐκεῖνο ἂν τις μ' ἔροιτο, τί δήποτε ταῦτ' εἰδώς οὕτως ἀκριβῶς ἐγὼ, καὶ παρηκολουθηκῶς ἐνίοις τῶν ἀδικημάτων, εἶασα, καὶ ⁴ οὐδ', ὅτ' αὐτὸν ἐποιεῖσθε πολίτην, οὐδὲν ἀντεῖπον, οὐθ' ὅτ' ⁵ ἐπηνεῖτο, οὐθ' ὅλως πρότερον, πρὶν τὸ ψήφισμα τοῦτ' γενέσθαι, λόγον ἐποιήσαίμην οὐδένα. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς ἀπάσσαν ἐρῶ τὴν ἀλήθειαν. καὶ γὰρ ὡς ἀνάξιος ἦν ἡδεῖν, καὶ παρῆν, ὅτε τούτων ἠξιοῦτο, καὶ οὐκ ἀντεῖπον. ὁμολογῶ. διὰ τί; ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν ἀσθενέστερον ἠγοῦμην ἔσεσθαι πολλῶν ψευδομένων ἐτοίμως περὶ αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἓνα τάληθῆ λέγοντα ἐμαυτὸν· ἔπειθ', ὢν μὲν ἐκεῖνος ⁶ ἐφαίνετο ἕξαπατῶν ὑμᾶς, μὰ τὸν Δία καὶ ⁷ τοὺς θεοὺς ἀπαντας, οὐδενὸς εἰσῆει μοι φθονεῖν, κακὸν δὲ οὐδὲν ἐώρων ὑπερφυῆς ὑμᾶς ⁸ πεισομένους, εἴ τινα ἠδικηκότα πολλὰ ⁹ ἀφίετε, καὶ προκαλεῖσθ' ἔτι τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν· ἐν γὰρ τῷ πολίτην ποιεῖσθαι καὶ στεφανοῦν, ταῦτ' ἐνῆν ἀμφοτέρω· ἐπειδὴ δ' ὄρω προσκατασκευαζόμενον τι τοιοῦτον, δι' οὗ, εἰ μόνον εὐτρεπίσθηται τοὺς ἐνθάδε ¹⁰ ἕξαπατήσαντας ὑμᾶς ὑπὲρ αὐτοῦ, τῶν γε ἕξω φίλων καὶ βουλομένων ἂν τι ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν, κακεῖνον κωλύειν ἐναντία πράττειν ὑμῖν· οἷον Ἀθηνό-

¹ ὑμετέρους   ² ὑμετέρου   ³ ἐκεῖνό τις ἂν   ⁴ οὐθ'   ⁵ ἐπηνεῖτε   ⁶ εἰρίσκετο
⁷ Deest articulus.   ⁸ πεισομένους ὑμᾶς   ⁹ ἠφίετε, καὶ προκαλεῖσθ' ἔτι * τι τοῦ
¹⁰ ἕξαπατήσαντας

μζ'. Ἐφαίνετο] Ita Editi nonnulli, et MSti etiam Felician. et Manut. MSti interea Ald. Bar. Cant. Linden. Aug. Reg. a. Ital. et Vindob. cum Editionibus Felic. et Manut. εὐρίσκετο, quae ille consequabatur, ut recte Wolfius vertit, et Tu proinde legit. Unde ergo enatum istud ἐφαίνετο? Dicam. Certe εὐρίσκετο in passiva voce non longe sensu distat ab ἐφαίνετο, inventus est, apparebat. Eam itaque significationem arripuit imprudens aliquis et imperitus Lector, et deinde, scholii gratia, sive interpretationis, istud ἐφαίνετο ad oram libri sui appinxit, cum omnino

aliud intelligeretur. TAYLOR. Legendum videtur ἠφραίνετο, delectabatur. JURIN.
 Εἰσῆει] Ita Ald. et Morel. In caeteris est mera illuvies. Recte igitur, ut dedi, nisi malles τὸ ἐπῆει Codd. Bar. Reg. a. et Vindob. TAYLOR.
 Προκαλεῖσθ' ἔτι] Προκαλεῖσθ' ἔτι vel προκαλεῖσθ' ἔτι (sine τοῦ λοιποῦ) ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν Codd. nonnulli, MSS. Manut. marg. Benen. Aug. IDEM. Plane legendum: καὶ προκαλεῖσθ' ἔτι — ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν. JURIN. L. ἠφίετε καὶ προκαλεῖσθ' ἔτι τοῦ λοιποῦ. AUGER.

δωρον λέγω, Σίμωνα, Βιάνορα, Ἀρχέβιον τὸν Βυζάντιον, τοὺς Θραῖκας τοὺς δύο τοὺς βασιλέας· τούτων μηδενὶ μήτ' 684 ἐναντιωθῆναι, μήτε κωλύειν ἐκεῖνον ἐξέσται, τῆνικαῦτα ἤκω καὶ κατηγορῶ. καὶ νομίζω, τὸ μὲν, οἷς ἔμελλεν ἐκεῖνος λαβῶν μηδὲν ὑπερμέγεθες τὴν πόλιν βλάψειν, ἀντιλέγειν, ἢ κακῶς ἰδίᾳ πεπονθότος, ἢ συκοφαντοῦντος εἶναι· τὸ δ', ἐφ' οἷς μέγα πρᾶγμα ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει κατεσκευάζετο, ἐναντιοῦσθαι, χρηστοῦ καὶ φιλοπόλιδος ἀνδρὸς ἔργον εἶναι. διὰ ταῦτ' ἐπ' ἐκείνοις οὐδὲν εἰπὼν, νῦν λέγω.

μή. Ἔστι τοίνυν τις αὐτοῖς τοιοῦτος λόγος, δι' οὗ προσδοκῶσι παράξειν ὑμᾶς. ὡς ὁ Κερσοβλέπτης καὶ Χαρίδημος ἴσως ἐναντία ἔπραττον τῇ πόλει τόθ', ὅτ' ἦσαν ἐχθροί· νῦν δέ γ' εἰσὶ φίλοι, καὶ χρησίμους παρέχουσιν αὐτούς. οὐ δὴ δεῖ μνησικακεῖν. οὐδὲ γὰρ Λακεδαιμονίους ὅτ' ἐσώζομεν, οὐκ ἀνεμιμνησκόμεθα εἰ τι κακὸν ἐποίησαν ἡμᾶς ὄντες ἐχθροί, οὐδὲ Θηβαίους, οὐδ' Εὐβοέας τὰ τελευταῖα νυκί. ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον, εἰ μὲν ἐν τινι καιρῷ βοηθείας γεγραμμένης τῷ Κερσοβλέπτῃ, καὶ τῷ Χαριδήμῳ, κωλυόντων ἡμῶν ταύτην, ἔλεγον, ὁρῶντες ἂν λέγεσθαι· εἰ δὲ τοιοῦτου μὲν μηδενὸς ὄντος, μηδὲ γεγραμμένου, βουλόμενοι δὲ μείζω τοῦ δέοντος ποιῆσαι δια τοῦ παρ' ὑμῶν ἀδειαν λαβεῖν τοὺς ἐκεῖνου ¹ στρατηγούς, δεινὰ ποιεῖν αὐτούς ἠγοῦμαι. οὐ γὰρ ἐστὶ δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τῶν σωθῆναι ζητούντων λόγους πρὸς ὑμᾶς λέγειν, ὑπὲρ τῶν ὅπως ἀδικεῖν αὐτοῖς ἐξέσται πρακτόντων. χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μὲν ἐχθρὸς ὢν Χαρίδημος κακῶς ἐποίησε, φίλος δὲ φήσας εἶναι μετεβέβλητο, τάχ' ἂν τις 685 ταῦτα ἤκουεν· ἐπειδὴ δ' οὐ τοιοῦτόν ἐστιν, ἀλλ' ἐξ οὗ φίλος εἶναι προσποιεῖται, ἐκ τούτου πλεῖστα ὑμᾶς ἐξηπάτηκεν, εἰ μὴ καὶ δι' ἐκεῖνα δεῖ μισεῖν, διὰ ταῦτά γε ἀπιστεῖν δήπου προσήκει. καὶ μὴν περὶ ³ μὲν τοῦ μὴ μνησικα-

¹ στρατηγούς ἐροῦσι, δεινὰ

? [ταῦτα]

³ Deest μὲν.

¹ Εκείνου] Restitui ex Edit. Ald. et Parisina, ex MStis vero Aug. et Vindob. TAYL.

² Εκείνοια] Sub. χρόνοις. AUGER.

μή. ταύτην] Βοηθειαν sc. At MSS. Ald. Felic. et Manut. cum Aug. et marg. Paris. ita: εἰ μὲν ἐν τινι καιρῷ βοηθείας — κωλυόν-

των ἡμῶν, ταῦτ' ἂν ἔλεγον cetera. ταύτην ἂν ἔλεγον Vindob. TAYLOR.

Καὶ δι' ἐκεῖνα δεῖ] Castigatius MSS. Bar. et Vindob. εἰ μὴ δεῖ, ἐκεῖνα μισεῖν, διὰ ταῦτά γε ἀπιστεῖν δήπου προσήκει. Omittitur etiam δεῖ in Lind. et Ital. IDEM.

κειν, ἔγωγε ὠδίπως λέγω. ὁ μὲν, εἵνεκα τοῦ τι κακὸν ποιεῖν, τὰ τοιαῦτα ἐξετάζων, μνησικακεῖ· ὁ δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν, ἀλλὰ φυλάσσασθαι σκοπῶν, σωφρονεῖ.

μθ'. Ἴσως τοίνυν καὶ τοιαύτην τινὰ ἐροῦσιν ὑπόνοιαν ὡς ὠρμηκότεα νῦν τὸν ἄνθρωπον φίλον εἶναι, καὶ βουλόμενόν τι ποιεῖν ἀγαθὸν τὴν πόλιν, εἰς ἀθυμίαν τρέψομεν, εἰ καταψηφιοῦμεθα, καὶ ποιήσομεν ὑπόπτως πρὸς ὑμᾶς ἔχειν. ἐγὼ δ', ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεάσασθε ὡς ἔχω. εἰ μετ' ἀληθείας ἀπλῶς ἦν φίλος ἡμῖν, καὶ, νῆ Δία, πάντα τὰγαθὰ ἔμελλεν ἡμᾶς ποιήσειν, οὐδ' ἂν οὕτω τούτον ὡμην δεῖν ἀκούειν τὸν λόγον· οὐδένα γὰρ νομίζω τοσαῦτ' ἀγάθ' ἂν ποιῆσαι, δι' ὃν ὑμῖν προσήκειν ἐπιουρηῆσαι, καὶ παρ' αὐτὸ φαίνεται δίκαια εἶναι, τὴν ψῆφον θεῖσθαι· ἐπειδὴ δὲ καὶ φενακίζων, καὶ οὐδ' ὅτιοῦν ὑγιᾶς πράττων ἐξελέγχεται, δυοῖν ἀγαθοῖν θάτερον ὑμῖν, εἴαν καταψηφίσσῃσθε, συμβήσεται. ἢ γὰρ ἐξαπατῶν παύσεται, νομίσας οὐκ ἔτι λανθάνειν· ἢ, εἴπερ αὐτῷ βουλομένῳ πρὸς ὑμᾶς ἐστὶν οἰκείως ἔχειν, ὡς ἀληθῶς ἀγαθόν τι ποιεῖν πειράσεται, γνοὺς ὅτι τῷ φενακίζειν οὐκ ἔθ' αὐτῷ βούλεται πρᾶξαι. ὥστε καὶ εἰ μηδὲ δι' ἐν τῶν ἄλλων, διὰ τοῦτό γε καταψηφίσασθαι συμφέρει.

ν'. Ἄξιον τοίνυν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀκκεῖνο ἐξετάσαι, πῶς ποτὲ οἱ πάλαι τὰς τιμὰς ἔνεμον, καὶ τὰς δωρεὰς τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις, καὶ ὅσοι πολῖται τύχοιεν ὄντες, καὶ ὅσοι ξένοι. καὶ μὲν ἴδητ' ἐκείνους ἀμεινον ὑμῶν χρωμένους, καλὸν τὸ μιμήσασθαι· ἂν δ' ὑμᾶς αὐτούς, ἐφ' ὑμῖν ἔσται τὸ πράττειν. πρῶτον μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα, τὸν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν νικήσαντα, καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον Μαραθῶνι, καὶ πολλοὺς ἄλλους,

1 ὁ

2 ἡμᾶς

3 ἔμελλεν

4 προσήκει

Ἄδ' ὑπὲρ] Ὁ δ' οὐχ ὑπὲρ τοῦ κακόν τι ποιεῖν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν καὶ φυλάσσασθαι σκοπῶν, σωφρονεῖ. marg. Benenati. Idem. Posterior haec lectio magis mihi probatur, etsi nec usitata quicquam absurdum habet, nisi quod τὸ ἀντίθετον language. WOLF.

μθ'. Προσήκειν] Προσήκειν Bar. προσήκει Vindob. et Lambinus. Idque rectius est. Proxime autem v. 13. cum eod. Vindob.

Bar. et Aug. tu delebis istud εἶναι post δίκαια. TAYLOR. Imo προσήκει. AUGER.

Μηδὲ δι' ἐν] i. e. διὰ μηδέν. MARKLAND. ν'. Ἐφ' ὑμῖν ἔσται τὸ πράττειν] Sub. κατὰ τὸ ἑαυτοῖς δοκοῦν. Videtur aliquid tale desesse, nisi affectata βραχυλογία sit. WOLF. Hic putat Reiskius, et ego quoque puto aliquid desiderari, et legendum, ἐφ' ὑμῖν ἔσται κατὰ τὸ δοκοῦν πράττειν. AUGER. Μαραθῶνι] Ἐν Μαραθῶνι. JURIN.

686

οὐκ ἴσα τοῖς νῦν ἀγαθὰ¹ στρατηγοῖς εἰργασμένους, οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερηγάπων. οὐκ ἄρα τοῖς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν ἑαυτοὺς χάριν εἶχον; σφόδρα γε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἀπεδίδοσαν γε, καὶ² αὐτῶν καὶ κείνων ἀξίαν. ὄντες γὰρ πολλοῦ πάντες ἀξιοί, προῦκρινον ἐκείνους³ αὐτῶν ἠγεῖσθαι. ἔστι δὲ σῶφροσιν ἀνθρώποις, καὶ πρὸς ἀλήθειαν βουλομένοις σκοπεῖν, πολὺ μείζων τιμὴ τῆς χαλκῆς εἰκόνοσ, τὸ καλῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κεκρίσθαι⁴ πρώτους. καὶ γὰρ τοι τῶν ἔργων οὐδενός, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τότε ἀπεστέρησαν ἑαυτούς· οὐδ' ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν εἴποι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Θεμιστοκλέους, ἀλλ' Ἀθηναίων, οὐδὲ τὴν⁵ ἐν Μαραθῶνι μάχην Μιλτιάδου, ἀλλὰ τῆς πόλεως. νῦν δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλοὶ τούτο λέγουσιν, ὡς Κέρκυραν εἶλε Τιμόθεος, καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης, καὶ τὴν περὶ Νάξου ναυμαχίαν ἐνίκα Χαβρίας. δοκεῖτε γὰρ αὐτοῖ τῶν ἔργων τούτων παραχωρεῖν τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς,⁶ αἷς δεδώκατε ἐπ' αὐτοῖς ἐκάστω τούτων.

νά. Τὰς μὲν δὴ πολιτικὰς δωρεὰς οὕτως ἐκεῖνοί τε καλῶς καὶ λυσιτελοῦντως ἐδίδοσαν⁷ αὐτοῖς, καὶ ἡμεῖς οὐκ ὀρθῶς· τὰς δὲ τῶν ξένων πῶς; ἐκεῖνοι Μένωνι τῷ Φαρσάλιῳ, δώδεκα μὲν τάλαντα ἀργυρίου δόντι πρὸς τὸν ἐπ'⁸ 687 Ἡϊόνι τῇ πρὸς Ἀμφιπόλει πόλεμον, τριακοσίοις δ' ἰππεῦσι Πενέσταις ἰδίους βοηθήσαντι. οὐκ ἐψηφίσαντο, αὐτὸν ἂν τις ἀποκτείνῃ, ἀγώγιμον εἶναι· ἀλλὰ πολιτείαν ἔδοσαν, καὶ ταύτην ἱκανὴν ὑπελάμβανον εἶναι τὴν τιμὴν. καὶ Πάλλιν Περδίκκα τῷ κατὰ τὴν⁹ Βαρβάρου πότ' ἐπιστρατεῖαν βασιλεύοντι Μακεδονίας, τοὺς ἀναχωροῦντας ἐκ Πλαταιῶν τῶν Βαρβάρων διαφθείραντι, καὶ τέλειον ποιήσαντι¹⁰ τὰτύχημα τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἐψηφίσαντο ἀγώγιμον εἶναι, εἰάν τις ἀποκτείνῃ Περδίκκαν, ὧ βασιλεὺς¹¹ ὁ Περσῶν

¹ στρατηγοῖς ἀγαθὰ ² αὐτῶν ³ πρώτων ⁴ [ἐν] ⁵ αἷς ⁶ αὐτοῖς, καὶ ἡμεῖς
⁷ τοῦ Βαρβάρου ποτ' ⁸ τὰτύχημα ποιήσαντι: ⁹ [ὁ Περσῶν]

τὴν μόραν] Laconicam legionem sic dictam fuisse alibi annotavi. Vide Xenoph. δ. Ἑλληνικ. WOLF.

Αἷς δεδώκατε αὐτοῖς ἐκάστω τούτων] [Nam Aldus non agnoscit ἐπ'] Malim αἷς δεδώκατ' αὐτοῖς ἐφ' ἐκάστω τούτων. IDEM. At-

tamen in suis exemplaribus retinuit ἐπ' αὐτοῖς, ut et caeteri legunt, et pariter habet Noster in Orat. περὶ Συντάξεως, §. ἡ. fin. ubi haec eadem leguntur. TAYLOR. νά. εἶναι] Suffecimus ex Bar. Aug. Vind. et Regg. Parisiensibus. IDEM.

ἐχθρὸς δι' ¹ ἡμᾶς ἀποδέδεικτο· ἀλλὰ πολιτείαν ἔδωκαν μόνον. καὶ γὰρ τοὶ τότε μὲν οὕτω τίμιον ἦν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ γενέσθαι πολίτας παρ' ὑμῖν, ὥσθ' ὑπὲρ τοῦ τυχεῖν τούτου, τηλικαῦτα ² ἡμᾶς ἀγαθὰ ἤθελον ποιεῖν· νῦν δ' οὕτως ἄτιμον, ὥστε τῶν τετυχηκότων πολλοὶ πλείω κακὰ τῶν φανερώς ἐχθρῶν εἰσὶν ³ ὑμᾶς εἰργασμένοι.

νβ'. Οὐ μόνον δ' αὕτη τῆς πόλεως ἡ δωρεὰ προσηλακίσται, καὶ φαύλη γέγονεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι, διὰ τὴν τῶν καταράτων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ῥητόρων, τῶν τὰ τοιαῦτα γραφόντων ἐτοίμως, πονηρίαν· οἱ τοσαύτην ὑπερβολὴν πεποιήνται τῆς ⁴ αὐτῶν αἰσχροκερδείας, ὥστε τὰς τιμὰς καὶ τὰς παρ' ὑμῶν δωρεάς, ὥσπερ οἱ τὰ μικρὰ καὶ κομιδῇ φαῦλα ἀποκηρύττοντες, οὕτω πωλοῦσιν ἐπειωνίζοντες, καὶ πολλοῖς ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων γράφοντες πᾶν ὅτι ἀν βούλονται. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἵνα τῶν τελευταίων πρῶτον μνησθῶμεν, Ἀριοβαρζάνην ἐκεῖνον, οὐ μόνον αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς, τρεῖς ὄντας, πάντων ἠξίωσαν ὅσων ⁵ ἐβουλήθησαν, ἀλλὰ καὶ δύο Ἀβυδηνοὺς, μισαθηναϊοτάτους καὶ πονηροτάτους ἀνθρώπους προσέθηκαν αὐτῶ, Φιλίσκον καὶ Ἀγαυόν. πάλιν Τιμοθέου δόξαντός τι ποιῆσαι τῶν δεόντων ὑμῖν, πρὸς τῷ πάνθ' ἃ μέγιστ' ἦν αὐτῷ δοῦναι, προσέθηκαν αὐτῷ δύο, Φρασικρίδην καὶ Πολυσθένην, ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλευθέρους γε, ἀλλ' ὀλέθρους, καὶ τοιαῦτα πεποικίοντας, οἷα λέγειν ὀκνήσειεν ἂν τις εὖ φρονῶν. τὸ τελευταῖον δὲ νῦν, ἐπειδὴ Κερσοβλέπτην ἠξίουσιν ἂν αὐτοῖς ἔδῃ, καὶ περὶ ⁶ τούτων ἦν ἡ σπουδὴ, προστίθεασιν δύο αὐτῶ, τὸν μὲν, ὅσα αὐτοὶ ἀκηκόατε εἰργασμένον κακὰ, τὸν δ' ὅλως ὃν οὐδεὶς οἶδεν ἀνθρώπων τίς ἐστίν, Εὐδέρκην ὄνομα. ⁷ τοὶ γὰρ τοὶ διὰ ταῦτα, ὧ ἄνδρες Ἀθη-

¹ ἡμᾶς ἀπεδέδεικτο

² ἡμᾶς

³ ἡμᾶς εἰσὶν

⁴ αὐτῶν

⁵ ἠβουλήθησαν

⁶ τοῦτον

⁷ τοιγάρτοι

Ἄλλὰ πολιτεία] Vide hominis inconstantiam. Nam in Orat. π. Συντάξ. §. 5'. Περὶ δὲ κατὰ τὴν τοῦ Βαρβάρου -- οὐκ ἐψηφίσαντο πολιτείας, ἀλλ' ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον. IDEM.

Πολίτας] Elegantius multo atque Auctore dignius πολιτίαις, uti habet marg. Morel. IDEM.

νβ'. Ἐπειωνίζοντες] Multis exemplis et erudita disquisitione hanc vocem illustrat

Celeb. Hemsterhus. ad Lucian. Nigrin. §. 23. ubi etiam locum hunc Demosthenis ita legi vult: καὶ πολλοῖς ἀντὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν λημμάτων. IDEM.

τῷ πάνθ'] Editi omnes τῷ. Restituerunt cum Bodl. marg. Morel. aliisque Wolfius et Lambinus. IDEM.

Αὐτοῖς] Vind. αὐτός. Minus recte. Potius id quod sequitur, v. 26. ex Bodl. περὶ τοῦτον. IDEM.

ναῖοι, μικρὰ ἂν πρὸ τοῦ μεγάλ' ἦν, φαίνεται, καὶ τὸ πρᾶγμα ἤδη καὶ περαιτέρω βαδίζει, καὶ οὐκ ἔτι ταῦτα ἀπόχρη. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ φυλάττετε ἕκαστον τούτων, ἐκείνων γε οὐδεμία χάρις ὡς εἴκει.

νγ'. Τοῦ μὲν τοι ταῦθ' οὕτως αἰσχροῦς προεληλυθῆναι, εἰ δεῖ μετὰ παρρησίας εἰπεῖν τάληθῆ, οὐδένες ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον εἰσιν αἴτιοι· οὐδὲ γὰρ δίκην ἔτι λαμβάνειν ἐθέλετε παρὰ τῶν ἀδικούντων, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἐξελέλυθεν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ τοι σκέψασθε, ὡς ἐκόλαζον οἱ πρόγονοι τοὺς ἀδικούντας ἑαυτοὺς, εἰ παραπλησίως ὑμῖν. ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα λαβόντες μείζον αὐτῶν ἀξιοῦντα φρονεῖν, ἐξήλασαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ Μηδισμόν κατέγνωσαν. καὶ Κίμωνα, ὅτι τὴν πάτριον μετεκίνησε πολιτείαν ἐφ' ¹ ἑαυτὸν, παρὰ τρεῖς μὲν ² ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτω ζημιῶσαι, πεντήκοντα δὲ τάλαντα εἰσέπραξαν. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον προσεφέροντο, τηλικαῦτα αὐτοὺς ἀγαθὰ εἰργασμένοις ἀνθρώποις. δικαίως. οὐ γὰρ αὐτοῖς ἀπέδιδοντο 689 τὴν ³ αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τῶν ἔργων, ἀλλὰ χρηστοὺς μὲν ὄντας ἐτίμων, ἐπιχειροῦσι δ' ⁴ ἀδικεῖν οὐκ ἐπέτρεπον· ὑμεῖς δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τὰ μέγιστα ἀδικούντας καὶ φανερώς ἐξελεγχομένους, ἂν ἐν ἡ δύο ἀστεῖα εἴπωσι, καὶ παρὰ τῶν φυλετῶν τινὲς ἡρημένοι σύνδικοι δεηθῶσιν, ἀφίετε, εἰάν δὲ καὶ καταψηφίσῃσθέ του, πέντε καὶ

¹ ἑαυτοῦ² ἀφῆσαν³ αὐτῶν⁴ ἀδικεῖν δ' ἐπιχειροῦσιν

Περαιτέρω] Lege πορρότερω cum MSS. Ald. Felician. et Manut. Codd. item Ital. Reg. a. et Vindob. IDEM.

¹ Ἀπόχρη] Cf. Pierson. ad Mærin p. 286. Koppiers Observ. Philol. p. 44.

² Ἀλλ' εἰ καὶ μὴ φυλάττετε ἕκαστον τούτων] Wolfius: quod nisi hæc singula cavebitis. Immo: quod nisi singulis horum satellitum vicem præstetis. Ita supra, ad invidiam faciendam, §. λά. τὴν ἐκαστὸν τούτων σωτηρίαν δροσφοροῦντες. §. λδ'. τοιαύτην φυλακὴν ἐψηφισμένους φαίνεσθαι. §. μς'. fin. ὅς γε αὐτὸς ποτε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς, μισθὸν λαμβάνων, ἐδορυφορεῖ, τοῦτον ὑφ' ὑμετέρου ψηφισματος φανῆναι φυλαττόμενον. §. νδ'. fin. νῦν ἡ πόλις εἰς ὑπέρτερον σχῆμα καὶ τάξιν προελήλυθε, καὶ Χαγίδημον εἰ χρεὶ φρουρεῖν βουλεύεται. JURIN.

νγ'. Ἐαυτοὺς] Absurde. Corrige αὐτοὺς, cum optimis Bar. et Vind. TAYLOR.

Καὶ Μηδισμόν κατέγνωσαν] Καταγινώσκω σὲ Μηδισμόν, et σοῦ Μηδισμόν, et σὲ Μηδισμοῦ posse dici exempla auctorum ostendunt. WOLF.

³ Ἐφ' ἑαυτὸν] Non intelligo, quid sibi velit hæc locutio. Neque planius intelligo lectionem, quæ in Editis et MSis pluribus dominatur, ἐφ' ἑαυτοῦ. TAYLOR.

⁴ Ἀφῆκαν] Ita Wolfius. Editi et MSi, credo omnes, ἀφῆσαν. IDEM.

Πεντήκοντα] Æmilius Probus et Plutarchus non hujus mulctæ, sed ostracismi faciunt mentionem. Miltiadem quidem 50. talentis mulctatum scribunt, quæ Callias quidam, Elpinice, Cimonis sorore, ducta, dissolverit. WOLF.

Προσεφέροντο] Lege προσεφέροντο τοῖς τηλικαῦτα κ. τ. λ. ex marg. Bencualii. TAYLOR.

εἴκοσι δραχμῶν ἐτιμήσατε. καὶ γὰρ τοι τότε, τὰ μὲν τῆς πόλεως ἦν εὐπορα καὶ λαμπρὰ δημοσίαι· ἰδίαι δὲ οὐδεὶς ὑπερεῖχε τῶν πολλῶν. τεκμήριον δέ. τὴν Θεμιστοκλέους μὲν γὰρ οἰκίαν, καὶ τὴν Μιλτιάδου, καὶ τῶν τότε λαμπρῶν, εἴ τις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὄρα τῶν πολλῶν οὐδὲν σεμνοτέραν οὔσαν· τὰ δὲ τῆς πόλεως οἰκοδομήματα καὶ ¹ τὰ κατασκευάσματα, τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι, προπύλαια ταῦτα, νεώσοικοι, στοαὶ, Πειραιεὺς, τ' ἄλλα, οἷς κατεσκευασμένην ὄρατε τὴν πόλιν. νῦν δ' ἰδίαι μὲν ἐκάστῳ τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων τσοαύτη περιουσία ἐστίν, ὡς τε τινὲς μὲν αὐτῶν πολλῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας κατεσκευάκασιν οἰκίας, γῆν δ' ἔνιοι πλείω πάντων ὑμῶν τῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ συνεώνηται· δημοσίαι δ' ὑμεῖς, ἃ μὲν οἰκοδομεῖτε καὶ κονιάτε, ὡς μικρὰ καὶ γλίσχροα, αἰσχύνῃ λέγειν.

νδ'. Ἄλλ' ἔχειτ' εἰπεῖν ὅτι κοινῇ κτησάμενοι καταλείψετε, ὡς περ ἐκεῖνοι, Χερρόνησον, Ἀμφίπολιν, δόξαν ἔργων καλῶν, ἣν οἱ τοιοῦτοι πολῖται πάντα ἀναλίσκοντες τρόπον, οὐχ οἷοί τε εἰσὶν ἀφανίσαι, ὡ ἄνδρες ² Ἀθηναῖοι. εἰκότως. τότε μὲν γὰρ τῷ κυρίῳ τῶν φόρων γενομένῳ τάξαι Ἀριστείδῃ, οὐδεμιᾷ δραχμῇ πλείω τὰ ὑπάρχοντα ³ ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντα αὐτὸν ἔθαψεν ἡ πόλις· ὑμῖν δ', εἴ τι δέοισθε, χρήματα ὑπῆρχε κοινῇ πλείστα τῶν πάντων Ἑλλήνων, ὥστε ὀπόσου χρόνου ψη-

¹ Deest articulus.

² Ἀθηναῖοι;

³ ἐγένετο

Καὶ γὰρ τοι] Forte τοι γάρτοι, itaque, ut §. νβ'. fin. Nam καὶ γὰρ τοι est etenim: quod huic loco non quadrat. MARKLAND. Μ. τοι γάρτοι. AUGER.

Οἶδεν] Forte εἶδε ν. MARKLAND.

νδ'. Ἄλλ' ἔχειτ' Vim hujus sententiæ sive interrogativæ, sive categoricæ esseratur, minime perspicio. Represento, quid in scriptis libris reperi, unde apparebit, eam olim luxatam esse, omnique fide destitutam. ἀλλ' ἔχειτ' εἰπεῖν] ταῦτα δ' οὐδ' ἔχετε εἰπεῖν marg. Paris. deinde ἐκεῖνοι] ἐκεῖνον Ven. Proxime v. 20. negationem οὐχ ante οἷοι delet idem margo Benenati. eumque demum locum ita legit Cod. Vindob. οὐχ οἷοί τε εἰσιν, ὡ Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πλείω τὰ ὑπάρχοντα ἐγένετο. TAYLOR. Longe melius, ad marginem Editionis Benenati, ταῦτα δ'

οὐδ' ἔχετε εἰπεῖν. JURIN.

[Ὡστε ὀπόσου χρόνου] Οἷον εἰ εἰς τρεῖς ἢ τέτταρας μῆνας. Sed quomodo illi scire potuerunt, quamdiu bellum, ὡ πολλὰ τὰ καινὰ καὶ παράδοξα, esset duraturum? Fortassis huc pertinet ἡ εὐθδεία τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου, de qua in Philippicis: et, si quis animo sibi proponat ex probabili conjectura longissimum belli tempus, et ad id gerendum pecuniam necessariam conduplicatam reponat, is haud facile sumptibus destituetur. At unde tantæ opes? Imo unde tanta bellandi insania? Quasi vero non multo majores injurias accipere necesse sit a defensoribus, quam ab hostibus. DIU APPARANDUM BELLUM, UT FINIAS CELERIUS: imo ut id nunquam gerere sit necesse. WOLF.

φίσαισθε ἐξίεναι, τοσούτου μισθὸν ἔχοντες ¹ ἐξήειτε. νῦν δ' οἱ μὲν τὰ κοινὰ διοικούντες, ἐκ πτωχῶν ² εἰσὶν εὐποροί, καὶ πολλοῦ χρόνου τροφήν ἀφθονόν εἰσιν ἡτοιμασμένοι· ὑμῖν δέ, ³ οὐδεμίας ἡμέρας ἐφόδιά ἐστιν ἐν τῷ κοινῷ, ἀλλ' ἅμα δεῖ τι ποιεῖν, καὶ πόθεν οὐκ ἔχετε. τότε μὲν γὰρ ἦν δεσπότης ⁴ ὁ δῆμος τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπηρέτης. αἴτιοι δ' οἱ τὰ τοιαῦτα γράφοντες, καὶ συνεθίζοντες ὑμᾶς ὑμῶν μὲν αὐτῶν καταφρονεῖν, ἓνα δ' ἢ δύο ἀνθρώπους ⁵ θαυμάζειν, εἴθ' οὗτοι κληρονομοῦσι τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν· ὑμεῖς δ' οὐδ' ὅτιοῦν ἀπολαύετε, ἀλλὰ μάρτυρες ἐστέ τῶν ἐτέρων ἀγαθῶν, οὐδενὸς ἄλλου μετέχοντες, ἢ τοῦ ἐξαπαταῖσθαι. καὶ τοι πηλίκον ποτ' ἀν στενάξειαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες, καὶ πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ὑπομνήματα καταλιπόντες, εἰ ἄρα αἴσθοντο, ὅτι νῦν ἢ πόλις εἰς ὑπέρητου σχῆμα καὶ τάξιν προελήυθε, καὶ Χαριδῆμον εἰ χρῆ φρουρεῖν βουλευέται; ⁶ Χαριδῆμον, οἴμοι· ἀλλ' οὐ τοῦτό ἐστι τὸ δεινόν, οὐ τοῦτο, εἰ τῶν προγόνων, οἱ τῶν ἀπάντων διενηνόχασιν ἀρετῆ, χειρὸν βουλευόμεθα, ἀλλ' ὅτι καὶ πάντων ἀνθρώπων.

νέ. Πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, Αἰγινῆτας μὲν τουτουσί, νῆσον οἰκοῦντας οὕτω μικρὰν, καὶ οὐδὲν ἔχοντας ἐφ' ᾧ μέγα δὴ φρονεῖν εἰκὸς ἦν αὐτοῦς, Λάμπιν, ὃς μέγιστα ναυκλήρια κέκτῃται τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατεσκευάκε τὴν πόλιν αὐ- 691 τοῖς καὶ τὸ ἐμπόριον, μηδέπω καὶ τήμερον πολίτην πεπωοῖσθαι, ἀλλὰ μόλις αὐτὸν τῆς ἀτελείας ἠξιοκέναι τῆς τοῦ ⁷ μετοικίου; καὶ Μεγαρέας τουτουσί, τοὺς καταράτους, οὕτως εὖ τὰ παρ' αὐτοῖς σεμνύνειν, ὡς τε Ἑρμῶνα τὸν κυβερνήτην, τὸν μετὰ Λυσάνδρου λαβόντα τριήρεις διακοσίας, ὅτ' ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἠτυχήσαμεν ἡμεῖς,

¹ ἐξήειτε   ² [εἰσὶν]   ³ οὐδὲ μίας   ⁴ ὁ δῆμος δεσπότης   ⁵ θαυμάζειν ἀνθρώπους.
⁶ Χαριδῆμον;   ⁷ μετοικίου.

Ἐπίσπου χρόνου] M. ἔπισσον χρόνον. AUGER. Ita Bodl.

Ἐμείς δ' ὅτιοῦν] [Uti in quibusdam impressis reperitur] Vellem et hic esse scriptum, ἡμεῖς δ' οὐδ' ὅτιοῦν. Sed si est Ellipsis, ἐμοῦ γε ἕνεκα ἔστω. WOLF. Cum Wolfio emendant corruptam Manutii Felicianique lectionem Lind. Aug. Vindob.

Ita etiam Ald. Ven. Bar. et Ital. ἡμεῖς δ' οὐχ ὅτι οὐδενὸς ἀπολαύετε marg. Benenati. TAYLOR.

Στενάξειαν] Στενάξειαν Codd. Ital. et Vind. itemque Lucian. in Eucom. Demost. non longe ab initio, ubi hunc locum citat, cui similem fere ex Livio produxit Solianus in notis ibidem. IDEM.

πεμφάντων Λακεδαιμονίων καὶ κελεύοντων ποιήσασθαι πολίτην, ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς, ὅτι ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι Σπαρτιάτην αὐτὸν πεπονημένους, τότε καὶ αὐτοὶ Μεγαρέα¹ ποιήσονται; καὶ Ὁρείτας ἐκείνους μέρος τέταρτον Εὐβοίας² οἰκούντων, τὸν Χαρίδημον τοῦτον αὐτὸν, ὃ μῆτηρ μὲν ὑπάρχει πολίτης ἐκεῖ, πατήρ δὲ οὐκ ἔρῳ τίς, ἢ πῶθεν, — οὐδὲν γὰρ δεῖ πλείω τῶν ἀναγκαίων αὐτὸν ἐξετάζεσθαι —, ἀλλ' ὅμως τὸ ἥμισυ τοῦ γένους αὐτῷ³ συμβαλλομένου, τοῦ ἡμίσεως μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐκ ἤξιώκασιν, ἀλλ' εἰς τοὺς νόθους ἐκεῖ συντελεῖ, καθάπερ ποτὲ ἐνθάδε εἰς Κυνόσαργες οἱ⁴ νόθοι; ὑμεῖς δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάσης τῆς πόλεως μεταδόντες αὐτῷ, καὶ τετιμηκότες ἄλλοις, ἔτι καὶ τοῦτο αὐτῷ προσθήσετε; ὅτι τί; ποίας ἔλαβε ναῦς ὑμῖν, δι' ἧς ὑπὸ τῶν ἀπολωλεκότων ἐπιβουλεύεται; ἢ ποίαν πόλιν⁵ παρέδωκεν αἰχμάλωτον λαβών; ἢ τίνας κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κενιδύνευκεν; ἢ τίνας ἐχθρούς τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν ἤρηται; οὐδ' ἂν εἰς εἰπεῖν ἔχοι.

νς'. Περὶ μὲν δὴ τῶν νόμων, ὧν παραγεγράμμεθα, ὡς ἄνδρες δικασταί, βούλομαι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβαίνειν, ἀνομιζῶ⁶ μνημονεύοντας ὑμᾶς ἀμεινον φυλάττειν, ἂν παρᾶγειν καὶ φενακίζειν οὗτοι ζητῶσιν ὑμᾶς. ὁ πρῶτος νόμος ἀντικρὺς εἶρηκεν, ἂν τις ἀποκτείνῃ τινα, τὴν βουλὴν δικάζειν· ὁ δὲ, ἂν τις ἀποκτείνῃ, εὐθύς γέγραφεν ἀγώγιμον εἶναι. τοῦτο φυλάττετε, καὶ μέμνησθε, ὅτι πάντων ἐστὶν ἐναντιώτατον τῷ κρίνειν τὸ μὴ δόντα κρίσιν ἐκδοτὸν ποιεῖν. οὐκ ἔα μετὰ ταῦτα ὁ δεύτερος νόμος οὐδὲ

¹ ποιήσονται.   ² οἰκούντας   ³ *συμβαλλόμενοι   ⁴ νόθοι.   ⁵ παραδεδωκεν
⁶ μνημονεύοντας ἂν ὑμᾶς

νί. Ποιήσασθαι πολίτην] Cf. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. 368.

Καὶ Ὁρείτας etc.] Nulla est in his constructio. Nisi aliter habeant Codices, ita legerem, καὶ Ὁρείτας — οἰκούντας, τὸν Χαρίδημον τοῦτον — τοῦ ἡμίσεως — οὐκ ἤξιώκοντες, ἀλλ' etc. ut supra p. 260. v. 21. Αἰγιήτας — μόλις αὐτὸν τῆς ἀτελείας ἤξιώκοντες. MARKLAND.

Οἰκούντων] Rectius Editt. Felician. et Manut. cum nonnullis libris scriptis οἰκούντας. Ique repono. TAYLOR. Imo οἰκούντας. AUGER.

Τὸ ἥμισυ κ. τ. λ.] Cum genus ipsi conferret medietatem, nempe, civitatis. IDEM.

ἤξιώκασιν] ἤξιωκένας Cant. Recte fortasse. Et mox v. 10. συντελεῖν. Id tamen minus. TAYLOR. Leg. ἤξιωκένας, ut secum cohæreat oratio, vel dicendum oratorem ex industria minus cohærentem orationem dedisse, quod aliquando fit apud oratores. AUGER.

Ὅτι τίς;] Τὸ ὅτι sub adversarii persona, ὅτι τὰ καὶ τὰ ἐπραξεν. Hanc narrationem interruptit Auctor, et subjicit τί; WOLF.

τὸν ἐαλωκότα ἀνδροφόνον λυμαίνεσθαι, οὐδὲ χρήματα πράττεσθαι· ὁ δ' ἐν τῷ ποιεῖν ἀγώγιμον, πάντα ταῦτα δέδωκεν· ἐπὶ γὰρ τοῖς λαβοῦσιν ἔσται ποιεῖν ὅ,τι ἀν βούλωνται. ἀπάγειν ὁ νόμος ὡς τοὺς δεσμοδέτας κελεύει, καὶ τοῦτ', ἀν ἐν τῇ τοῦ πεπονθότος λάβῃ τις πατρίδι· ὁ δ' ἀγώγιμον αὐτῷ τῷ τὴν αἰτίαν ¹ ἐνεγκόντι δίδωσιν ὡς ² αὐτὸν, καὶ τῆς ἀλλοτρίας που λάβῃ. ἔστιν ἐφ' οἷς ἀδικήμασι δέδωκεν ἀποκτείνειν ὁ νόμος· ὁ δ' οὐδὲν ὑπειπὼν, καὶ ἐπὶ τούτοις κτείνῃ τις, δίδωσιν ἕκδοτον τὸν ἀδῶον ἀφειμένον ἐν τοῖς νόμοις. εἴαν τις πάθῃ τι τοιοῦτον, δίκας ὁ νόμος κελεύει ³ ἀπαιτεῖν πρῶτον· ὁ δὲ, τούναντίον, οὐδεμίαν κρίσιν, οὔτε αὐτὸς εἰπὼν, οὔτε παρ' ⁴ ὧν αὐτὸς ἀξιοῖ αἰτήσας λάβεῖν, ἀγώγιμον εὐθύς ἔγραψε, καὶ τις ⁵ ἀφαιρῆται, παραχρῆμα ἕκσπονδον ποιεῖ. τὸ ἀνδρολήμιον, παρ' οἷς ἀν ὁ δράσας ἦ, εἴαν μὴ ⁶ διδώσι δίκας, κελεύουσιν οἱ νόμοι μέχρι τριῶν εἶναι· ὁ δὲ, ἀν ἀφέληται τις τὸν ἄγοντα, μὴ βουλόμενος πρὸ δίκης ἕκδοῦναι, εὐθύς ἕκσπονδον ποιεῖ. οὐκ εἶα ὁ νόμος νόμον, εἴαν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσι τιθῇ τις, εἰσφέρειν· ὁ δ' ἐπ' ἀνδρὶ γράφει ψήφισμα ἴδιον. οὐκ εἶα ψήφισμα ὁ νόμος κυριώτερον εἶναι νόμου· ὁ δὲ, ὑπαρχόντων τοσοῦτων νόμων, ψήφισμα ποιεῖ κύριον, τοὺς νόμους ⁷ ἀναιρῶν.

νζ'. Ταῦτα φυλάττετε, καὶ μεμνημένοι κάθησθε, καὶ 693
τὰς μὲν παραγωγὰς, αἷς οὔτοι ποιήσονται, χαίρειν εἴτε,
καὶ μὴ ἐπιτρέπετε λέγειν αὐτοῖς, κελεύετε δὲ δεῖξαι τοῦ

¹ ἐπενεγκόντι

² αὐτὸν, καὶ [ἐπὶ] τῆς
⁵ ἀφαιρῆται

³ αἰτεῖν
⁶ διδώσι

⁴ ἂν ἀξιοῖ λαβεῖν, αἰτήσας,
⁷ ἀναιρῶν

Ideo quod quid? sub. fecit. AUGER.

νς'. καὶ τῆς ἀλλοτρίας] καὶ λάβῃ που τῆς ἀλλοτρίας. Ferri potest adverbialis hæc constructio, et haud scio, an vera sit. Felicianus habet: καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας που λάβῃ. WOLF. Et Manutius porro et Morelius. TAYLOR.

ὁ δ' οὐδὲν ὑπειπὼν κ. τ. λ.] Wolfius: iste non adject, etiamsi propter illas aliquis occiderit, sed eum proscribit. Potius: iste nulla re adjecta etiamsi propter illas aliquis occiderit, eum proscribit. JURIN.

Ἐάν τις πάθῃ τι τοιοῦτον] Si quis quid tale passus fuerit, i. e. si cui contigerit ut hominem occiderit. AUGER.

ὁ δὲ τούναντίον — ἀγώγιμον εὐθύς ἔγραψε] Sana hæc esse vix mihi persuase-

rim, et video, non mediocriter angustium, ut sensum aliquem, nec illum satis commodum, ex hac lectione exculpat. Quidni rescribamus: ὁ δὲ, τούναντίον, οὐδεμίαν κρίσιν, οὔτε αὐτὸς εἰπὼν, οὔτε παρ' ὧν ἕκδοτον ἀξιοῖ λαβεῖν, αἰτήσας, ἀγώγιμον εὐθύς ἔγραψε. JURIN.

οὔτε παρ' ὧν αὐτὸς] Τὸ αἰτήσας, si non abundat, exponatur, etiamdὲ αἰτήσῃ, ἢ μετὰ τὸ αἰτήσας. WOLF.

Ἄγοντα] Ita Codd. constanter. Annon tamen expedit rescribere ἀχθέντα? In proximo, loco τοῦ πρὸ δίκης Bodl. habet πρὸς δίκην. TAYLOR. Pro ἄγοντα leg. φεύγοντα, nempe, φοῖα. AUGER.

ὁ νόμος] Restitui ex Editis. Desiderabatur enim. TAYLOR.

γέγραφε κρίσιν, ἢ ποῦ γέγραφεν, ἂν τις ἀλῶ φόνου, κατὰ τούτου τὰς τιμωρίας ¹ εἶναι. εἰ γὰρ, ἢ τὸν ἄλλοθί που κριθέντα καὶ ἐαλωκότα ὅτι δεῖ κολάζειν ἔγραψεν, ἢ αὐτὸς ἔγραψε κρίσιν εἰ πεποιήκεν ἢ οὐ, καὶ εἰ δικαίως, ἢ ἀδίκως, οὐκ ἂν ἠδίκηι· εἰ δὲ τὸ τῆς αἰτίας ὄνομα ² αὐτῶ γράψας, ἂν τις ἀποκτείνῃ, καὶ ὑπερβάς τὸ, καὶ εἰ ἀλῶ φόνου, καὶ ³ τὸ, δόξῃ ἀπεκτονέσθαι, καὶ τὸ, δίκας ὑπεχέτω τοῦ φόνου, καὶ τὸ, τὰς τιμωρίας εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς αὐτάς, ὥσπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ, καὶ πάνθ' ὅσα ἐστὶ δίκαια ὑπερβάς, ἀγώγιμον εἶναι γέγραφε, μὴ φενακίζεσθε, ἀλλ' εὖ ἴστε, ὅτι πάντων ἀνθρώπων παρανομώτατα ⁴ εἶρηκεν.

¹ [εἶναι].

² αὐτὸ ὑπογράφας

³ τὸ· ἂν δόξῃ

⁴ εἶρηκε.

νξ'. Αὐτῶ] Fortasse cum Bodl. et Paris. μα αὐτὸ γράψας. JURIN. Leg. αὐτό.
 τὸ τῆς αἰτίας ὄνομα αὐτὸ γράψας. ὑπο- AUGER.
 γράψας Codd. præstantiores, Bar. Aug. Δίκας] Hic non pænas significat, sed
 Viud. IDEM. Lege: τὸ τῆς αἰτίας ὄνο- judicium. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Ο ΚΑΤΑ
ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA TIMOCRATEM.

NON est, bone Lector, ut Te diu morarer in aditu hujus Orationis contra Timocratem. Multa olim de ejus historia dixi, cum præfabar ad Androtianam et Aristocrateam. Vide Gellium XV. 28. Plutarchum in vita Demosth. ibidem adductos. Anno Olymp. CVI. 4. qui fuit Demostheni natalis 29. haberi contendit Dionys. Halic. ad Ammæum: Ἐπὶ δὲ Θεοδῆμον τοῦ μετὰ Διότιμον ἄρξαντος τὸν κατὰ Τιμοκράτους λόγον ἔγραψε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι παρανόμων τὸν Τιμοκράτην. [Anonymi descriptio Olympiadum ad Olymp. CVI. 4. Θεόδημος, οἱ δὲ Εὐθύδημος. ὁ κατὰ Τιμοκράτους λόγος Δημοσθένους. Decepit Olympiadum descriptorem prava Epistolæ ad Ammæum scriptura. Archon ejus anni vero nomine Eudemus fuit, sicut ex Diodor. Sic. XVI. p. 527. et Dinarcho ostendit diligentissimus Sylburg. Wesseling. ad Petit. LL. AA. p. 92. Timocratis decretum Olymp. CV. 4. Corsin. F. A. diss. 3. §. 13. TAYLOR *In schedis.*]

Cum illa altera, quæ habita est contra Androtionem, plurima habet communia, ut memini me similiter ad istam Androtianam annotasse: idque nec mirum, cum Androtio et Timocrates in Rep. administranda, dicam? an pessundanda, arctissimo inter se fœdere conjungerentur; et idem utriusque accusator prodiret, quisquis demum fuerit, Diodorus. Unde evenit, ut Androtionis facinora quædam iisdem utrobique fere verbis recenseret. Confer

Androt. 165. 14. — 168. 3.

171. 7. — fin.

Timocrat. 325. ult. — 328. 12.

329. 1. — 333. 18.

Vide Ulpianum hic ad 325. ult.

Immo adeo consociari video has Orationes, ut magistri antiquiores sibi pene permitti arbitrarentur, utramvis indifferenter allegare. V. G. Ubi Harpocratio laudat Demosthenem ex Androtiana in vocibus Ἀπὸ τοῦ πράγματος. Ἐπιψηφίζων. Θεσμοδέται.

Μελάνωπος. Πρόεδροι, verisimile est, eum digitum intendere ad loca in hac nostra Timocratea, sc. Ἀπὸ τοῦ πρ. p. 701. 23. ed. Reisk. quanquam miror interea hominis interpretationem. Pariter: Ἐπιψηφ. hic 749. 2. Θεσμοθ. 707. 2. Μελάνωπος 703. 21. Πρόεδροι 706. 20. vel 749. 2. Melius fortasse hoc, quam ut credamus, defecisse actionem c. Androtionem, si quando citarentur vocabula, quæ in ea hodie non comparerent, ut olim judicavi. Interea tamen, ubi Harpocratio laudat Timocrateam in Αἰνεύους, rursus, Idem, Suidas et Etym. M. 440. 31. in Ἡϊῶν sive Ἡῶν, certum est, hoc non eodem esse animo factum, verum eos similitudine vocis deceptos Aristocrateam pro Timocratea voluisse. Nam in hac neutra, in illa utraque vox occurrit, Αἰνεύους, p. 230. v. 17. Ἡϊόνι p. 256. v. 23. Vicissim Harpocrat. v. Ἐξεγγύησις.

Gravissima sane Oratio, et in primis admirabilis. Eam utique si cum Leptinea conferas, invenies, ut genere laudis pariter excellere, ita argumenti ratione, si fas sit cum Scholis loqui, directe ἀντιστοιχεῖν. In illa enim, popularem legem summa cum humanitate commendat, in hac, similem non minori cum severitate improbat. Et sane quicumque ad hujus lectionem accedit, Attica jurisprudentiā leviter imbutus, summa cum voluptate leget Orationem et gravitate argumenti, et literarum elegantia, et acumine ingenii, cum Demosthenicarum vel optimis conferendam. Ut jure scripserit Theo: κάλλιστοι τῶν δημοσίων λόγων, ἐν οἷς περὶ νόμον τι ἢ ψήφισματος ἀμφισβητεῖται. λέγω δὲ τὸν τε περὶ Στεφάνου, καὶ τὸν κατὰ Ἀνδροτίωνος, καὶ Τιμοκράτους etc. pag. 5. Rursus pag. 21. (Editione autem utor Batava 1626.) εὐπορήσομεν δὲ καὶ νόμων ἀνασκευῆς, πολλαχοῦ μὲν παρὰ πλείστοις τῶν ῥητόρων, ἐντελέστατα ἐξὲ παρὰ Δημοσθένει, ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, καὶ Ἀριστοκράτους, καὶ πρὸς Λεπτίνην.

Labitur certe Hermogenes de Invent. pag. 180. Edit. Crispin. cum hæc verba ex Timocratea adducat, sc. διαπορητικῶς ἐστὶ περιωδεῦσαι, ἂν ἀρξῆται τις, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους· Διὰ τί ἄρα, νῆ Δία, διὰ τί τοῦτο οὐχὶ καλῶς ἔχειν τὸ ψήφισμα ἔδοξέ τισι; πότερον ὅτι παρὰ τοὺς νόμους; καὶ μὴν μόνον ἐστὶ κατὰ τοὺς νόμους. ἀλλ' ὅτι τάξεως λύσις; καὶ μὴν καὶ τοῦτο, ὡς οὐκ ἄλλο, θεμέλιος ἐνταξίας. TAYLOR.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΙΜΟ-
ΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

694 ΔΙΟΔΩΡΟΣ μὲν κἀνταῦθα ὁ κατήγρος κατηγορεῖ νόμου μάλα φιλαρθρώπου· διόπερ ἀπὸ τῆς αἰτίας καὶ τῆς τοῦ γεγραφότος γνώμης διαβάλλειν αὐτὸν πεισᾶται. ἔστι ¹ δὲ νόμος ὁ τοῦ Τιμοκράτους τοιοῦτος· εἰ ² τῷ Ἀθηναίων ἐπ' ὀφλήματι δημοσίῳ προστετίμηται δεσμοῦ, ἢ καὶ ³ τολοιπὸν προστιμηθεῖη, ἐξεῖναι αὐτῷ, ἢ ἄλλῳ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἔγγυθὰς καταστήσαντι τοῦ ὀφλήματος, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, ἢ μὴν ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας ἐκτίσειν, ἀφείσθαι τοῦ δεσμοῦ· ἐὰν δὲ ἐπιστάντος τοῦ χρέονου μὴ ἐκτισθῇ τὸ ὀφλημα, τὸν μὲν ἐξεγγυθέντα δεδέσθαι, τῶν δὲ ἔγγυθῶν δημοσίαν εἶναι τὴν οὐσίαν. τοῦτον αἰτιάται τὸν νόμον ὁ κατήγρος οἷχ ὑπὲρ τοῦ κοινῷ γεγράφθαι, ἀλλ' ὑπὲρ Ἀνδροτίωνος, καὶ Γλαυκίου, καὶ Μελανώπου. οἱτοι γὰρ σπεμφθέντες εἰς Καρίαν πρεσβεύ-
ται, καὶ πλείοντες, φησιν, ἐν τῇ τριήρει, περιπεσόντες Ναυκρατίται ἀνθρώποις ἑμπέροις, ἀφείλοντο αὐτῶν τὰ χρήματα. εἴθ' οἱ Ναυκρατίται μὲν ἐλθόντες Ἀθήναζε, τὸν δῆμον ἰκέ-
τουσιν οὐδὲ δῆμος ἔργω πολέμια εἶναι τὰ χρήματα, καὶ μὴ δεῖν ἀποδοθῆναι τοῖς ἑμπέροις. τούτων δὲ οὕτω γενομένων, Ἀρχιεῖος καὶ Λυσιθίδης, οἱ τριήραρχοι τῆς νεῆς ἐφ' ἧς ἔπλεον οἱ περὶ τὸν Ἀνδροτίωνα, εἰσεπράττοντο τὰ χρήματα. ὡς δὲ ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ἐφάνησαν ἔχοντες αἰτὰ, οἱ πρεσβεύται δὲ ἀμολογούν ἔχειν αὐτὰ, καὶ εἶδει ⁴ πᾶν τὸ χρέος καταβαλεῖν, ἢ τοῖς νόμοις ὑπόπιπτεν τοῖς τῶν ἀφειλόντων ⁵ τῷ δημοσίῳ, διὰ τούτῳ, φησι, τοῦτον τὸν νόμον Τιμοκράτης βουλοῦντα ἐκεῖνοις ἔθηκεν. ὁ μὲντοι Τιμοκράτης ἐπετησίαν φασὶ τὰ χρήματα τοῖς περὶ Ἀνδροτίωνα, καὶ δῆλον ἐντεῦθεν εἶναι, ὡς οὐκ ἐκεῖνοι εἵνεκα τὸν νόμον εἰσέφερον αὐ-
τοῖς. κατηγορεῖ δὲ ὁ Διόδωρος ⁶ καὶ ἄλλο τοῦ νόμου. τὴν τε γὰρ θέσιν αὐτοῦ μέμφεται, ὡς γενοῦσαν παρὰ τοὺς νόμους, καὶ ὑπεναντίον εἶναι φησι τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ἀσύμφορον τοῖς κοινῶς ἐπιδείκνυσιν.

695

7 ἈΛΛΩΣ.

ΠΟΛΕΜΟΥ τυγχάνοντος Ἀθηναίους πρὸς βασιλέα, κατὰ τοῦτον τὸν χρέον ἐγράφη ψήφισμα,

¹ δ' ὁ νόμος ὁ   ² τινι   ³ τὸ λοιπὸν προστιμηθεῖη   ⁴ πᾶν χρέμα καταβαλεῖν
⁵ τὰ δημοσία   ⁶ καὶ κατ' ἄλλο   ⁷ Ἐτέρᾳ ὑπόθεσις.

Ὁ κατήγρος] *Nude et inconcinne. Di-
odorus accusator accusat. Lege: Διόδωρος
μὲν κἀνταῦθα ὁ κατήγρος Ἀνδροτίωνος,
caetera. Idem Diodorus, qui olim accusavit
Androtionem, jam accusat Timocratem. De-
betur illud Codd. Bar. et Ven. TAYLOR.*

Εἰ τις Ἀθηναίων] *Forte εἰ τῷ, vel εἰ τινι,
ut est in altero argumento p. 270. v. 22.
WOLF. Omnino sane. Et ea est solen-
nis et perpetua Constructio. Ita §. 1.
Τιμοκράτης εἶπε καὶ εἰ τινι τῶν ἀφειλόντων
τῷ δημοσίῳ προστετίμηται κατὰ νόμον.
Et infra, §. 1β'. οὗτος ἔγραψεν ἀντικρως, καὶ
εἰ τινι τῶν ἀφειλόντων δεσμοῦ προστετί-
μηται. Similiter §. 1ς'. ὅσοις δεσμοῦ
προστιμᾶται. Et §. κζ'. Ἐάν τις ἀλῶ
κλοπῆς, καὶ μὴ τιμηθῇ θανάτου, προστιμᾶν
αὐτῷ δεσμοῦ. Ita §. κζ'. γράφας ἀναιδῶς,
εἰ τινι προστετίμηται δεσμοῦ. Ubi
male Editio Moreliana, et praeter solitum,
προτετίμηται. Denique, praecisissimis in-
terjectis, §. κζ'. fin. τίς γὰρ ἡ τούτων ἡ ἐκεί-
νων χρεῖα, ὅταν οἷς τετίμηται δεσμοῦ,
λύανται; Adde §. 1. fin. §. 1ς'. post med.*

§. κἀ. §. κέ. *Male hic Edit. superiores
εἰ τις Ἀθηναίων. Male etiam Codd. Bar.
Linden. Ital. τινᾶ. TAYLOR.*

Γλαυκίου] *Γλαυκίοντες habent ubique
Codd. praestantiores. IDEM.*

Ἐν τῇ τριήρει] *Puto ἐν τριήρει. Nisi forte
Paralon intelligat, quae per excellentiam
vocatür ἡ τριήρης. JURIN. Deest iste
Articulus in Codd. Bar. Lind. Ital. TAY-
LOR.*

Οἱ τριήραρχοι] *Vertitur domini. Potius:
trierarchi, vel praefecti. JURIN.*

Πᾶν χρέμα] *F. πάντα τὰ χρέματα,
vel, πᾶν τὸ χρέος. WOLF. χρέμα
Edit. et MSii. TAYLOR.*

Τὰ δημοσία] *F. τῷ δημοσίῳ, et v.
19. εἰσέφερον αὐτός. WOLF. Minus illud
necessarium, cum utroque modo loquun-
tur, et τὰ δημοσία constanter reperitur
in exemplaribus. Vide doctissimum Sal-
vinum ad Petiti LL. Attic. pag. 468. Edit.
Nov. TAYLOR.*

Καὶ ἄλλο] *Καὶ κατ' ἄλλο Moreliana
Editio. IDEM.*

πλοῖα ¹ σῦλα πολεμίων εἶναι, καὶ γίνεσθαι τὰ τιμήματα τῶν κλοπῶν δημοσίαι. Μαύσωλος τῆς Καρίας ² σατράπης ἦν, τὰς πέραν νήσους κακῶς ποιεῖν. κατεβῶν οἱ βλαπτόμενοι, καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἐπεκαλοῦντο· ἔδοξε διὰ πρέσβειν τέας αἰτιάσασθαι τὸν Κάρα. πέμπουσιν οὖν Ἀνδροτίαν, καὶ Μελάωνον, καὶ Γλαυκίαν πρὸς τὸν ἄρχοντα Μαύσωλον, τὸν τῆς Ἀρτεμισίας ἄνδρα καὶ ἀδελφὸν, ὡς ἀδικούντα τὰς νήσους, αἰτιασόμενους, καὶ βασιλεῖ χαριζόμενον, δι' ὃν κακῶς ἐποίησε τοὺς Ἕλληνας. οὗτοι νῆ περιτυχόντες ³ Ναυκρατιτικῆ, Αἰγύπτια ἐχρῶση φορτία, — διεκρίμζον δὲ ⁴ τούτους Ἀρχέβειος καὶ Λυσιθείδης τριήραρχοι —, κατάρχουν εἰς τὸν Πειραιᾶ τὴν ὀκνάδα, καὶ λόγαν γενόμενον τοῖς Αἰγυπτίοις πρὸς τὸν δῆμον, καὶ κινετιῶν, οὐδὲν ἦττον ἐκρίθη τὰ χρέματα εἶναι δημοσία, ὡς πολεμίων ὄντων τῶν Αἰγυπτίων. νόμου δὲ προστάττοντος, τὸν χρυσάμενον δημοσίαις χρήμασιν ἐπ' ἑναυτὸν ἔλον, διπλάσια ταῦτα δίδοναι, κατασχόντες οἱ πρέσβεις οὗτοι τάλαντα ἐνέα, καὶ τριάκοντα μνᾶς τῶν ἀπεμποληθέντων φορτίων ἐκ τῆς νεῶς, ὑπείθινοι ⁵ ἐρίγνοντο τῷ δημοσίῳ καὶ τῷ διπλάσιον. σπανιότητος δὲ χρημάτων κατασχούσης τὸν δῆμον, Αριστοφῶν τις δημαγωγὸς ἔγραψε ψήφισμα, ἐλίσθαι ζητητὰς τῶν ὀφειλόντων τῇ πόλει, καὶ ἀσπειρωμέναν διαλαθεῖν, καὶ τούτους μινύειν. ἐμήνυσεν Εὐκλήμαν, ὁ παρὸς Ἀνδροτίαν μικρῶ πρὸσθεν ἀγωνισάμενος, νυκτὶ δὲ πρὸς Τιμοκράτην, ἔχειν Ἀρχέβειον καὶ Λυσιθείδην ἐκ τῆς Αἰγυπτίας ὀκνάδος τάλαντα ἐνέα, καὶ τριάκοντα μνᾶς. ἔγραψε δηλονότι, φεύγων μὲν τὴν ἐκ τοῦ προφανοῦς πρὸς Ἀνδροτίαν μάχην, διὰ δὲ τῆς τῶν τριηράρχων μνήμης, οὐδὲν ἦττον ἐπιβουλεύων τῷ Ἀνδροτίῳ. διαδικασίας δὲ γενομένης τοῖς πρέσβεσι πρὸς τοὺς τριηράρχους, ἠτήθησαν οἱ πρέσβεις, καὶ ὤφειλον τὰ χρέματα προστάττοντος δὲ νόμου, τὸν ὀφειλόντα ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἑναυτοῦ, δεδέσθαι, ἕως ἀν ἐκτίση, ἔμελλον τῷ δεσμῷ καὶ οἱ πρέσβεις καθυποβάλλεσθαι. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ, ἀρχομένου τοῦ δευτέρου ἑναυτοῦ, ἐν ᾧ καὶ δεθῆναι τοὺς πρέσβεις ἔρχην, ἔγραψε Τιμοκράτης νόμον τοιούτου· εἴ τι νι τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ δεσμοῦ προστετήμηται κατὰ νόμον, ἢ κατὰ ψήφισμα, ἢ καὶ τολοιπὸν προστιμηθῆ, ἐξεῖναι αὐτῷ καταστήσαντι τρεῖς ἐγγυητὰς, ἧ μὴν ἐκτίσειν, οὐς ἀν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, ἀφίεσθαι τοῦ δεσμοῦ· ἐὰν δὲ μὴ ἐκτίσῃ αὐτὸς, ἢ οἱ ἐγγυηταί, τὸν μὲν ἐξεγγυηθέντα δεδέσθαι, τῶν δὲ ἐγγυητῶν ⁶ δημοσίαν εἶναι τὴν οὐσίαν. τοῦτου τοῦ νόμου γραφὴν ἀσπινέγκαντο Διδώρος καὶ Εὐκλήμαν, ὡς παρανόμων, καὶ ἀδίκου, καὶ ἀσυμφέρου. Ἀνδροτίαν δὲ, καὶ Γλαυκίαν, καὶ Μελάωνος, συνιέντες δι' αὐτοὺς γενεῖσθαι τὴν γραφὴν, καταβάλλουσιν ἐνέα τάλαντα καὶ τριάκοντα μνᾶς ἴσως μὲν γὰρ οὐκ ἀν καταβαλόντες, εἰ μὴ τὴν γραφὴν ἀπέδοσαν οἱ κατήγοροι, ὅμως δ' αὖν κατέβαλον. κατηγορεῖ τοῖνον Εὐκλήμαν καὶ Διδώρος, φάσκοντες μὲν διὰ τοὺς πρέσβεις γεγραῖναι τὸν νόμον· εἰ δὲ καὶ ἐξέτισαν ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ, διδομένης τῆς γραφῆς τοῦτο ἐποίησαν. ὡς τὴν προαίρεσιν τοῦ νομοθέτου ὑπαίτιαν εἶναι. οὐδὲν δὲ ἦττον ἐξετάζει τὸν νόμον ὁ ῥήτωρ, ὡς καὶ κατ' ἄλλον τρόπον ἔχοντα κακῶς, καὶ γὰρ παρανόμως θεθεῖσθαι φησι, καὶ ὑπεναντίως ἔχειν τοῖς νόμοις, καὶ ἄλλως ἀδικεῖν καὶ βλάπτειν, δι' ὃν προστάττει, τινὲ πόλιν, διὰ ταῦτα γούν καὶ αἱ ὑποβείσεις τοῦ λόγου δύο. μία μὲν, ὅτι διὰ τοὺς πρέσβεις γέγραπται, ἑτέρα δὲ, ὅτι

696

697

¹ σύλα ² σατράπης, ἦν τὰς ³ ναυκρατικῆ ⁴ τούτους τοὺς πρέσβεις Ἀρχέβειος καὶ Λυσιθείδης ⁵ ἐρίγνοντο ⁶ τὸ λοιπὸν

Πλοῖα σῦλα πολεμίων εἶναι.] Τὰ πλοῖα τῶν πολεμίων εἶναι σῦλα, τούτῃστιν ἐξεῖναι συλῶν τὰ πλοῖα. WOLF. Scribitur in Ven. et Ital. τὰ πλοῖα τῶν πολεμίων σῦλα εἶναι. In Vindob. σῦλα πλοῖων πολεμίων εἶναι. Salmasius de M. U. p. 213. hariolatur πλοῖα κατὰ σῦλα πολεμίων εἶναι. TAYLOR.

Τῶν κλοπῶν.] Sub. τῶν ἐκ τῶν σεσυλημένων πλοίων. WOLF. Doctissimus Valesius ad Harpocrat. legit καὶ γίνεσθαι τὰ τιμήματα τῶν ἀλόντων δημοσία. TAYLOR.

Γίνεσθαι—δημοσία.] Et astimationes furtorum publica fierent. Alii δημοσία publice, ἐπιρρηματικῶς. WOLF.

Μαύσωλος.] Forte Μαύσωλος γὰρ, et v. 2. κατεβῶν δέ. IDEM. Locum ita legit optimus Cod. Vindob. Μαύσωλος τῆς Καρίας σατράπης τὰς πέραν νήσους ἠδίκηι. TAYLOR.

Τὰς πέραν νήσους.] Sub. τῆς Καρίας, ὄϊον, ῥόδον καὶ Χίον καὶ Κῶν. ἢ γὰρ Κύπρος ἀποστάσα τοῦ βασιλέως ἐπιπελεμεῖτο. WOLF.

Similiter fere Argumentum imperfectum in Cod. Veneto: ἐπεχείρησε καταδικάζεσθαι αὐτῷ τὰς τρεῖς ταύτας νήσους, Χίον καὶ Ῥόδον καὶ Κῶν. Miror autem, quare verteret Wolfius ultiores (ita restitue apud me, cum operarum menda sit) et non potius, insulas exadversum jacentes: e regione oppositas. Quod sane debuit. TAYLOR.

Ἐδοξε διὰ.] F. ἔδοξε τοῖνον διὰ, nisi hic Auctor contra morem consuetudinemque Græcorum delectetur ἀσυνδέτως. WOLF.

Σπανιότητος.] F. σπάνιος. IDEM.

Τις δημαγωγός.] Vertitur: unus e Magistratibus. Potius: unus e demagogis, vel oratoribus. JURIN.

Ἐγραφε.] Restitue cum Vindob. ἔγραφε δὲ δηλονότι, ut recte procedere possit Oratio. TAYLOR.

Ἴσως μὲν γὰρ.] Recte abest γὰρ ab eodem priestantissimo Codice. IDEM.

Διδομένης.] Margo Lutet. ἀποδομένης.

ὑπεραντίος τοῖς νόμοις, καὶ ἐπιζήμιος, καὶ ἄδικος. ὥστε εἰ¹ καὶ ἠδύνατο ἐκφυγεῖν ὁ Τιμοκράτης τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ διὰ τοῦ πρέσβει γεγραφεῖναι, ἀλλ' οὖν γε² τὸ μὴ ποιητὸν εἶναι οὐ διαφεύχεται. ἠδύνατο μὲν γὰρ τοῦ νομοθέτου κατηγορεῖν ὁ Διόδωρος, ὅτι ποιητὸν ἔγραψε νόμον, καὶ ὑπεραντίον τοῖς νόμοις· καὶ ἤρκεσεν ἂν αὐτῷ πρὸς ὑπόθεσιν ταῦτα. νῦν³ δὲ καὶ τὴν κατὰ τῶν πρέσβων προσείληφε διαβολὴν, ἕνεκα τοῦ νομοθέτου. ἡ μὲν οὖν ὑπόθεσις τῆς αἰτίας δὲ ἦν ἔθηκε τὸν νόμον, στοχαστική. ζητεῖται γὰρ, εἰ διὰ τοῦ πρέσβει εἴθηκεν, ἢ οὐ. ἡ δὲ κατὰ τὸν νόμον, πραγματική. καθόλου γὰρ πᾶσα κατηγορία ῥητοῦ, πραγματικὴν ἀπεργάζεται στάσιον. ῥητοῦ δὲ λέγει, οὐκ ἐξ ὅπερ ἕτερόν τι ζητεῖται, ὥσπερ ἐν στοχασμῶ, οὐδὲ τοῦ ἀναφερομένου εἰς⁴ τέχνην καὶ ἐξουσίαν, ὥσπερ ἐν⁵ μεταλήψει. ἐκεῖ μὲν⁶ γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐκβεβηκόσιν ἢ κρείσσιν· ἐν δὲ τῇ πραγματικῇ, ἐπὶ μέλλουσιν. καὶ δεῖ γεγράφθαι τὸ ῥητὸν ἐν νόμῳ, καὶ ἐν ψήφισμασιν. τὴν γὰρ κατὰ τῶν πρέσβων ὑπόθεσιν ἐν τῇ καταστάσει καὶ παρεμβάσει τίθεικε, διαβολῆς ἕνεκα δηλοῦσι. ἐπειδὴ γὰρ ὁ νόμος δοκεῖ φιλανθρωπιώτατος εἶναι, τῶν δεσμῶν ἀφίει, τοῦτου ἕνεκα ἀντέθηκε πλεῖστα μὲν καὶ ἄλλα, μάλιστα δὲ τὰ δύο ταῦτα, τὴν τε ὑπόθεσιν τὴν κατὰ τοὺς πρέσβει, ἵνα τῇ ὑπονοίᾳ ταύτῃ, τὸν⁸ ἀκρατὴν, τὴν ὑποψίαν δούς κατὰ τοῦ ἀντιδίκου, ⁹ πείσῃ, ὡς τὸν νόμον δι' αἰσχροκέρδειαν τεθεικίτος ὑπὲρ ῥητορῶν καὶ πολιτευομένων, ἀρπάσαι τὰ κοινὰ προαιρουμένων· καὶ τὸ ἀσύμφορον, ἐν ᾧ¹⁰ ὅτι ἀποστερεῖται τὴν πόλιν ἀπάντων τῶν ὀφλημάτων δίδωσι. πρὸς δὲ τὸ δυνατόν, ὅτι εἰ καὶ ἐβουλόμεθα, οὐκ ἦν δυνατόν· ἀναγρῶνται γὰρ τῆς πολιτείας οἱ κανόνες. μὴ ἀγνωσμένον δὲ ὅτι τὸ μὲν νόμιμον κεφάλαιον ἐντελέστατα εἴργασται· τὸ δὲ δίκαιον, καὶ τὸ συμφέρον, καὶ τὸ δυνατόν, ἀλλήλοις συμπλέκεται. καὶ τὸ μὲν συμφέρον ἐν τούτοις ἐστὶ τὸ προηγούμενον. κατασκευάζεται δὲ διὰ τε τοῦ δικαίου, καὶ τοῦ ἀδίκου, καὶ τοῦ ἀδυνάτου. πᾶν γὰρ ἄδικον, καὶ ἀσύμφορον. τῷ δ' αὐτῷ καὶ περὶ τοῦ ἀδυνάτου βιάζεται χρῆσθαι λόγῳ. ὁ γὰρ ἀδυνάτῳ φησι, τοῦτο δὴ καὶ ἀσύμφορον. καὶ ἐπειδὴ Τιμοκράτης πολὺς ἐστὶ τῇ φιλανθρωπία τοῦ νόμου χρώμενος, αὕτη δὲ ἐπὶ τὸ δίκαιον ἀναφέροιο ἂν, διὰ τοῦτο Δημοσθένης πανταχοῦ τῷ ἀσύμφορῳ κέχρηται, δεικνύς ἐπιβλαβῆ καὶ ἐπιζήμιον τυγχάνοντα τῇ πόλει τὸν νόμον.

¹ Deest καί.   ² τοῦ
⁶ Deest γάρ.   ⁷ διχῆ
³ δὲ κατὰ τὴν τῶν   ⁴ τέχνην
⁸ ἀκρατὴν πείσῃ, τὴν   ⁹ Deest πείσῃ.   ¹⁰ Deest ἔτι.

νης, et rectius. IDEM.
 "Ὡστε εἰ ἠδύνατο] "Ὡστε εἰ καὶ ἠδύνατο.
 WOLF. Deerat enim. TAYLOR.
 Νῦν δὲ κατὰ τὴν] Lego: νῦν δὲ καὶ τὴν
 κατὰ τῶν πρέσβων προσείληφε διαβολὴν.
 WOLF. Variatur in MStis. Sed proba
 sunt ista Wolfii. TAYLOR.
 Τέχνην — ἀντιλήψει] Forte εἰς τὴν
 καὶ ἐξουσίαν, ὥσπερ ἐν μεταλήψει. ἐκεῖ
 μὲν γὰρ etc. WOLF. Omne hoc emanavit
 ex Wolfii divinatione. Silent enim
 Codices ubique. TAYLOR.
 ῥητὸν ἐν νόμῳ] Rectius cum Vindob.
 νόμοις. IDEM.

698

699

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΛΟΓΟΣ.

Α. ΤΟΥ μὲν ἀγῶνος, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦ παρόν- 700
τος, οὐδ' ἂν αὐτὸν ¹οἶμαι Τιμοκράτην εἰπεῖν, ὡς αἰτιός
ἔστιν ἄλλος τις αὐτῶ, πλὴν αὐτὸς αὐτῶ. χρημάτων γὰρ
οὐκ ὀλίγων ἀποστερηῆσαι βουλόμενος τὴν πόλιν, παρὰ
πάντας τοὺς νόμους νόμον εἰσήνεγκεν, οὐτ' ἐπιτήδειον, οὔτε
δίκαιον, ὧ ἄνδρες δικασταί. ὅς τὰ μὲν ἄλλα ὅσα λυμανεῖ-
ται, καὶ χεῖρον ἔχειν τὰ κοινὰ ποιήσει, κύριος εἰ γενήσεται,
τάχα δὴ καθ' ἕκαστον ἀκούοντες ἐμοῦ μαθήσεσθε· ἐν δέ,
ὃ μέγιστον ἔχω καὶ προχειρότατον πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, οὐκ
ἀποτρέφομαι. τὴν γὰρ ὑμετέραν ψῆφον, ἣν ὁμωμοκότες
περὶ πάντων φέρετε, λύει, καὶ ποιεῖ τοῦ μηδενὸς ἀξίαν ὁ
τουτουὶ νόμος, οὐχ ἵνα κοινῇ τι τὴν πόλιν ὠφελήσῃ, —
πῶς γάρ; ὅς γε, ἂν δοκεῖ συνέχειν τὴν πολιτείαν, τὰ δι-
καστήρια, ταῦτα ἄκυρα ποιεῖ τῶν προστιμημάτων, τῶν

¹ οἶμαι

ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΣ] ΠΑ-
PANOMΩΝ addunt Aug. et Vindob. TAY-
LOR.

ἀ. Τάχα] Fortassis, Wolfius. Immo mox.
JURIN.

Ἀποτρέφομαι] Wolfius ita conjungit:
πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν οὐκ ἀποτρέφομαι: ut ex
ejus Interpretatione liquet. Melius certe,
ut scribi admonemur in margine Benenati,
ὃ μέγιστον ἔχω καὶ προχειρότατον πρὸς ὑμᾶς
εἰπεῖν, [τοῦτο sc.] οὐκ ἀποκρύφομαι. Ita
infra §. κζ'. καὶ γὰρ εἰ φορετικώτερον εἶναι τὸ
ῥηθησόμενον δόξει, λέξω, καὶ οὐκ ἀποκρύφο-
μαι. Et pariter, juxta orationem exe-
untem, §. μς'. "Ὁ τοῖνον ἐμοιογε δοκεῖ μάλιστ'

ὀργῆς ἄξιον εἶναι, φράσω, καὶ οὐκ ἀποκρύ-
φομαι. Rursus peccatur in hoc voca-
bulo, idque in hac ipsissima Oratione, §.
ιβ'. post med. τοῦτο τοῖνον οὐτοσί Τιμοκρά-
της ἀναιδῶς καὶ οὐδ' ἀποκρυφάμενος πε-
ποιήκε, γράφας διαρρήδην κ. τ. λ. Vulgo
ἀποκρουσάμενος. TAYLOR.

Οὐκ ἀποτρέφομαι] Sub. τοῦ λέγειν, non
deterrebor a dicendo. AUGER.

Ποιεῖ τοῦ μηδενὸς ἀξίαν] Puto: ποιεῖται
μηδενὸς ἀξίαν. JURIN.

Ποιεῖ] Ταῦτα ἄκυρα ποιεῖ τῶν προστιμη-
μάτων. Sic distinguatur hic locus. ἂ —
ταῦτα inter se coherent, quorum posteri-
us κατὰ πλεονασμὸν accedit. WOLF. Di-

ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν ἐκ τῶν νόμων ὠρισμένων —, ἀλλ' ἵνα τῶν πολὺν χρόνον ὑμᾶς τινὲς ἐκκεκαρπωμένων, καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων διηρηπακότων, μηδ' ἂν κλέπτοντες φανερώως ἐλήφθησαν, καταδῶσι. καὶ τοσοῦτω ῥᾶον ἔστιν ἰδίᾳ τινὰς θεραπεύειν, ἢ τῶν ὑμετέρων δικαίων προϊύσασθαι, ὥστε οὗτος μὲν ἔχει παρ' ἐκείνων ἀργύριον, καὶ οὐ πρότερον

701

τοῦτον εἰσήνεγκεν ὑπὲρ αὐτῶν τὸν νόμον· ἐμοὶ δ' ἐν χιλιάσι ὑπὲρ ὑμῶν ἔσθ' ὁ κίνδυνος. ¹ τοσοῦτ' ἀπέχω τοῦ λαβεῖν τι παρ' ὑμῶν.

β'. Εἰώθασι μὲν οὖν οἱ πολλοὶ τῶν πράττειν τι προαιρουμένων τῶν κοινῶν, λέγειν, ὡς ταῦθ' ὑμῖν σπουδαιότατ' ἔστι, καὶ μάλιστα ἄξιον προσέχειν τούτοις ² τὸν νοῦν, ὑπὲρ ὧν ἂν αὐτοὶ τυγχάνωσι ποιούμενοι τοὺς λόγους· ἐγὼ δ', εἴπερ τινὲ τοῦτο καὶ ἄλλω προσηκόντως εἴρηται, νομίζω καί μοι νῦν ἀρμόττειν εἰπεῖν. τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν τῇ πόλει, καὶ τοῦ δημοκρατουμένην καὶ ἐλευθέραν εἶναι, ὡς ἄλλο τι τῶν νόμων αἰτιώτερόν ἐστιν, οὐδ' ἂν ἓνα εἰπεῖν ³ οἶμαι. περὶ τοίνυν αὐτοῦ τούτου νῦν ὑμῖν ἔστι σκεπτέον, πότερον δεῖ τοὺς μὲν ἄλλους νόμους, οὓς ἐπὶ τοῖς ἀδικούσι τὴν πόλιν ὑμεῖς ἀνεγράψατε, ἀκύρους εἶναι, τόνδε δὲ κύριον, ἢ τὸναντίον, τοῦτον μὲν λῦσαι, κατὰ χάριαν δὲ μένειν τοὺς ἄλλους ἔαν.

γ'. Τὸ μὲν οὖν πρᾶγμα, περὶ οὗ δεῖ νῦν ὑμᾶς γνῶναι, ὡς ἐν κεφαλαιῷ ⁴ τίς ἂν εἴποι, τοῦτ' ἔστιν. ἵνα δ' ὑμῶν

¹ τοσοῦτον² [τὸν νοῦν]³ οἶμαι⁴ τις

stinctio Wolfiana proba est, eamque in Textum nostrum recepimus. Confirmat Ulpianus in scholiis non longe ab initio: διὰ τοῦτο ἐπάγαγεν εἰπὼν, ὅτι ἄκυρα ποιεῖ τῶν προστιμημάτων τὰ δικαστήρια. τούτῃστιν, οὐκ ἔα κυρίαν γενέσθαι τὴν ψήφον τὴν τοῦ δεσμοῦ. Ita passim in hac ipsa Oratione. §. κἀ. Οὐ τοίνυν ἀπέχεσθαι αὐτῷ τὰ δικαστήρια ἄκυρα ποιῆσαι τῶν προστιμημάτων, ἀλλὰ — Εἰ §. κζ'. Οὐ τοίνυν τὰ δικαστήρια ἄκυρα μόνον ποιεῖ τῶν προστιμημάτων, ἀλλὰ — Εἰ §. μδ'. οὐ γὰρ τοῦτ' ἔθηκεν, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς ἄκυροι τῶν προστιμημάτων γενήσεσθε. Hæc autem ideo a me dicuntur, quoniam nonnulli ita inconsiderate distinxerant: ὅς γε, ἂν δοκεῖ συνέχειν τὴν πολιτείαν, τὰ δικαστήρια, ταῦτα ἄκυρα ποιεῖ, τῶν προστιμημάτων τῶν ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν ἐκ τῶν νόμων ὠρισμένων, non plane nullo sensu, sed a

mente Scriptoris alieno. Cæterum Wolfius locum negligenter vertit. Potius: nam id qui fieri queat? cum tribunalibus, quæ temp. continere judicantur, potestatem eripiat earum mulctarum irrogandarum, quæ criminibus justa leges debentur. TAYL. Κἀν τοσοῦτω ῥᾶον] Cum interim proclivius sit quosdam privatim colere, quam jura vestra tueri et defensitare. Est enim προέσταμαι, τὸ, ἐμπροσθεν ἵσταμαι καὶ βοηθῶ τοῖς ὀπισθεν. ut ὁ. στεφ. etiam dictum est. Ex edit. HERVAG.

β'. Εἰώθασι κ. τ. γ.] Lege quæ habet Hermogenes ad istud caput Πῶς κοινὰ διανοήματα ιδιώσομεν. TAYLOR.

Τοῦτον μὲν λῦσαι] Ita, ex plurium Exemplarium auctoritate, Aldus, quem expresserunt Wolfianæ Editiones, τοῦτο Infelicitèr. IDEM. AUGER.

μηδεὶς θαυμάζει, τί δὴ ποτ' ἐγὼ μετρίως, ὡς γ' ἑμαυτὸν πείθω, τὸν ἄλλον χρόνον βεβιωκῶς, νῦν ἐν ἀγῶσι καὶ γραφαῖς δημοσίαις ἐξετάζομαι, βούλομαι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ἔσται δὲ ταῦτα οὐκ ἀπὸ τοῦ πράγματος. ἐγὼ γάρ, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέκρουσα ἀνδρῶπιω πονηρῶ, καὶ φιλαπεχθήμενοι, καὶ θεοῖς ἐχθρῶ, ὧ τελευταῖσα προσέκρουσεν ἡ πόλις ¹ ὅλη, Ἀνδροτίωνα λέγω. καὶ τοσοῦτῳ δεινότερα Εὐκτήμενος ἠδίκηθην ὑπ' αὐτοῦ, ὡσθ' ὁ μὲν Εὐκτήμενος εἰς χρήματά ἐσθ' ἀ κακῶς ἔπαθεν· ἐγὼ δ', εἰ κατάρθωσεν ἐκεῖνος ἦν ἐπ' ἐμ' ἤλθεν ὁδὸν, οὐχ ὅτι τῶν ὄντων ἀπεστερη- 702 μην ἂν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἔζην, οὐδ' ὁ κοινὸν ἀπασίν ἐστιν, ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου, ῥᾶδιον ἦν ² ἂν μοι. αἰτιασάμενος γάρ με, ἀ καὶ λέγειν ἂν τις ὀκνήσειεν εὐφρονῶν, τὸν ἑμαυτοῦ πατέρα ὡς ἀπέκτονα, καὶ ἀσεβείας γραφὴν κατασκευάσας, εἰς ἀγῶνα κατέστησεν. ἐν δὲ τούτῳ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μεταλαβὼν, ὧφλε χιλίας· ἐγὼ δ', ὡσπερ ἦν δίκαιον, μάλιστα μὲν διὰ τοὺς θεοὺς, ἔπειτα δὲ καὶ διὰ τοὺς δικάζοντας ὑμῶν, ἐσώθην. τὸν δὲ εἰς τοιαῦτα καταστήσαντά με ἀδίκως, ἀδιλλάκτον ἐχθρὸν ἠγούμην. ἰδὼν δὲ ἠδίκηκότα κοινῇ πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν εἰσφορῶν, καὶ περὶ τὴν πόσει τῶν πομπείων, καὶ χρήματα πολλὰ τῆς Θεοῦ, καὶ τῶν ἐπωνύμων, ³ καὶ τῆς πόλεως ἔχοντα, καὶ οὐκ ἀποδιδόντα, ἤλθον ἐπ' αὐτὸν μετὰ Εὐκτήμενος, ἠγούμενος ἀρμόττοντα εἰληφέναι καιρὸν τοῦ βοηθῆσαί θ' ἅμα τῇ πόλει, καὶ τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνθειν λαβεῖν. βουλοίμην δ' ἂν ἐμέ τε τυχεῖν ὧν βούλομαι, τοῦτόν τε παθεῖν ὧν ἀξίός ἐστι.

δ. Τοῦ δὲ πράγματος οὐκ ἔτι ὄντος ἀμφισβητησίμου, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τῆς βουλῆς κατεγνωκυίας, εἶτα του δήμου μίαν ἡμέραν ὅλην ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀναλώσαντος, πρὸς δὲ τούτοις, δικαστηρίον δυοῖν εἰς ἓνα καὶ χιλίους ἐψη-

¹ ὅλη προσέκρουσεν ἡ πόλις

² ἂν ἐμοί.

³ [καί]

γ. Προσέκρουσα ἀνδρῶπιω πονηρῶ] " Προσ- κρούειν τιῶν, in odio alicujus esse, alicui ini- micum." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. IV. cap. VI. p. 414. V.

κατέστησεν] De hac voce vide D'Or- ville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VI. p. 466.

δ. Τοῦ δὲ πράγματος] Videntur quaedam deesse. Hæc enim ex abrupto adduntur. WOLF. Imo τοῦ γάρ: γάρ, ut sapissime est signum sermonis vel narrationis-ali- cujus quæ incipit. AUGER.

ἠγούμην] Ἐψηφισμένῳ] Ἐψηφισμένῳ] malit Lambinus. TAYLOR.

φισμένων, ἐνούσης δὲ οὐδεμιᾶς ἔτι ἀποστροφῆς τοῦ μὴ τὰ χρήματ' ἔχειν ὑμᾶς, Τιμοκράτης οὕτως τοσοῦτον ὑπερείδεν ἀπαντα τὰ πράγματα, ὥστε τίθησι τουτουὶ τὸν νόμον, δι-
 703 οὔ τῶν ἱερῶν μὲν χρημάτων τοὺς θεοὺς, τῶν ὀσίων δὲ τὴν πόλιν ἀποστερεῖ, ἄκυρα δὲ τὰ γνωσθέντα ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καὶ τοῦ δικαστηρίου καθίστησιν, ἀδειαν δὲ τὰ κοινὰ διαρπάζειν τῷ βουλομένῳ πεποίηκεν. ὑπὲρ δὲ τούτων ἀπάντων λύσιν ταύτην εὐρίσκομεν οὔσαν μόνην, εἰ γραψάμενοι τὸν νόμον, καὶ εἰσαγαγόντες εἰς ὑμᾶς, λῦσαι δυνηθεῖμεν.

έ. Ἐξ ἀρχῆς οὖν ἐν βραχέσι τὰ πραχθέντα δέειμι πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μᾶλλον μάθητε καὶ παρακολουθήσητε τοῖς περὶ τὸν νόμον αὐτὸν ἀδικήμασι. ψήφισμα εἶπεν ἐν ὑμῖν Ἀριστοφῶν, ἐλέσθαι ζητητάς. εἰ δέ τις αἶδε τινὰ, ἢ τῶν ἱερῶν, ἢ τῶν ὀσίων χρημάτων ἔχοντά τι τῆς πόλεως, μηνύειν πρὸς τούτους. μετὰ ταῦτα ἐμήνυσεν Εὐκτῆμων ἔχειν Ἀρχέβιον καὶ Λυσιθείδην τρηραρχήσαντας χρήματα ¹ Ναυκρατητικά, τίμημα τάλαντα ἐννέα, καὶ τριάκοντα μνᾶς. προσῆλθε τῇ βουλῇ· προβούλευμα ἐγράφη. μετὰ ταῦτα γενομένης ἐκ-

¹ ναυκρατικὰ

¹Ενούσης δὲ οὐδεμιᾶς — ἔχειν ὑμᾶς] Ἀντὶ τοῦ, ἀπολαβεῖν παρὰ τῶν ὀφειλόντων. WOLF. Ὀσίων] Vid. Ammonium, ibique cruditissimum Valckenaerum, et ea, quæ annotavimus ad Æschinam pag. 18. κ. Τιμάρχ. TAYLOR.

Τοῦ δικαστηρίου] Conjeci olim τοῖν δικαστηρίοιν. Ecce autem Vindob. eodem animo τῶν δικαστηρίων. Modo mallem ἀδειαν δὲ τοῦ τὰ κοινὰ διαρπάζειν. IDEM.

Λῦσαι] Refutare Wolfius. Ingeniose satis! Quasi refutanda, et non potius abroganda esset Lex Timocratis hac contentione. IDEM.

έ. Ψήφισμα εἶπεν ἐν ὑμῖν Ἀριστοφῶν, ἐλέσθαι ζητητάς] Aristophon tulit ad populum, populusque scivit, quasitores residuarum pecuniarum creati, apud quos, ut quisque quempiam noverit quippiam residua habere pecunie, aut sacra, aut publica, itu deferre primo quoque tempore debeat. ὅσια ergo quidam intelligunt publica, non tamen sacra, et recte, ut ex hoc loco apparet. Et alibi, τὴν ἱερὰν διοίκησιν καὶ τὴν ὀσίαν intellexit administrationem sacrarum publicarumque rerum. Ex edit. HER-

VAG.

Ναυκρατητικά] An ita, an potius ναυκρατικὰ scribendum, (nam utroque modo in MSis reperitur, non Demosthenis modo, verum etiam Ulpiani et Harpocratonis) hodie non definio. Inedit olim et alia lectio, sed quæ in nostris Codicibus non se extendit, neque se extendere debuit, ναυκραρικὰ sc. ut discimus ex Harpocrate. Ναυκρατικά. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, μὴ ποτε βέλτιον φέρεται ἐπὶ τοῖς Ἀττικιστοῖς Ναυκρατικὰ (Cod. MS. Bibl. Reg. Cant. Cod. item Jacob. Ναυκρατητικά) ἢ ἢ ἀπὸ Ναυκρατικοῦ (Ναυκρατητικοῦ MSS.) πλοίου, ἢ Ναυκρατιτῶν ἐμπλεόντων. ἢ γὰρ Ναυκρατικὸς τὸ παλαιὸν ἐμπόριον ἦν τῆς Αἰγύπτου. Ἐάν δὲ ἢ Ναυκραρικὰ, εἴη ἂν τὰ τῶν ἀρχόντων Ναυκράτους γὰρ τὸ παλαιὸν τοὺς ἀρχοντας ἔλεγον. Vide Maussac. ad loc. et H. Steph. Thes. L. Gr. T. II. col. 1002. P. Leopard. Emend. VII. 19. Poll. l. VIII. c. IX. TAYLOR. Controversia est inter doctos quomodo hic legi debeat. Ego admitto ναυκρατητικά, nempe, pecunias in nave Ægyptiaca captas. Ναυκρατικὸς erat mercatus Ægyptiacus. AUGER.

κλησίας, προὔχειροτόνησεν ὁ δῆμος. ἀνασταῖς Εὐκτήμων ἔλεγεν ἄλλα τε πολλὰ καὶ διεξῆλθε πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἔλαβεν ἢ τριήρης τὸ πλοῖον, ἢ Μελάνωπον ἄγουσα, καὶ Γλαυκέτην, καὶ Ἀνδροτίωνα, πρεσβευτὰς ὡς Μαύσωλον· ὡς ἔδεσαν τὴν ἰκετηρίαν, ὣν ἦν τὰ χρήματα, ἄνθρωποι· ὡς ¹ ἐπεχειροτονήσαθ' ὑμεῖς μὴ φίλια εἶναι. τότε ἀνέμνησεν ² ὑμᾶς τοὺς νόμους, οὓς ἀνεγνώκατε, καθ' οὓς, τοῦτον τὸν τρόπον ππραχθέντων, τῆς πόλεως γίγνεται τὰ χρήματα. ἐδόκει δίκαια λέγειν ὑμῖν ἅπασιν. ἀναπηδήσας ³ Ἀνδροτίων, καὶ Γλαυκέτης, καὶ Μελάνωπος, — καὶ ταῦτα σκοπεῖτε ἀν ⁷⁰⁴ ἀληθῆ λέγω —, ἐβόων, ἠγανάκτουν, ἐλοιδροῦντο, ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ⁴ ὠμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα. ταῦτ' ἀκουσάντων ὑμῶν, ἐπειδὴ ποτ' ἐπαύσανθ' οὔτοι θορυβοῦντες, ἔδωκε γνώμην Εὐκτήμων ὡς δυνατὸν δικαιωτάτην, ὑμᾶς μὲν εἰσπράττειν τοὺς τριηράρχους, ἐκεῖνοις δ' εἶναι περὶ ⁵ αὐτῶν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀναφορὰν,

¹ ἀπεχειροτονήσαθ'² ὑμᾶς, τοὺς νόμους ἀνεγνώ,³ * δ' Ἀνδροτίων⁴ ὠμολόγουν παρ' ἑαυτοῖς, ζητεῖν⁶ αὐτῶν

Προὔχειροτόνησεν ὁ δῆμος] S. τὸν Εὐκτήμωνα. WOLF. Decipitur bonus Wolfius et annotando et interpretando. Cod. Ital. habet προὔχειροτόνησε καὶ διεσκεψάτο. Id quid sibi velit, docebit Harpocratio, unaque ritum, de quo agitur, explicabit. Προχειροτομία. εἰσικεν Ἀθήνησι τοιοῦτό τι γίνεσθαι. Ὅποταν τῆς βουλῆς προβουλευσάσης εἰσφέρηται εἰς τὸν δῆμον ἡ γνώμη, πρότερον γίνεται χειροτομία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πρότερον δοκεῖ περὶ τῶν προβουλευσάντων (lege cum Cod. Biblioth. Iacob. προβουλευθέντων) σκέψασθαι τὸν δῆμον, ἢ ἀρκεῖ τὸ προβούλευμα. TAYLOR. Cum Senatus aliquod decretum fecerat, populus consultabat, utrum decretum statim esset admittendum, vel perpendendum in concione, et hoc dicebatur προχειροτομία. AUGER.

Οὓς ἀνεγνώκατε] Utraque vox mendosa. Deest prior in Bar. et Vindob. In aliis pro ἀνεγνώκατε legitur ἀνεγνώ. Corrige igitur totum locum ad hanc normam: τότε ἀνέμνησεν ὑμᾶς τοὺς νόμους ἀνεγνώ, καθ' οὓς — τῆς πόλεως γίγνεται τὰ χρήματα. tum vos admonuit: leges recitavit, quibus etc. Ita Cod. Ital. et similiter fere Vindob. TAYLOR. I. ταῦτα ἀνέμνησεν ὑμᾶς καὶ τοὺς νόμους ἀνεγνώ καθ' οὓς etc. AUGER.

Τοῦτον τὸν τρόπον ππραχθέντων] Sub. τῶν ππραχθέντων, vel εἰσπραχθέντων τῶν χρημάτων, vel ππραθέντων τῶν ἐκ τοῦ πλοίου.

WOLF.

ἔχειν ὠμολόγουν] Nonne ἑαυτοῦς ἔχειν ὠμολόγουν? JURIN. In Editorum nonnullis: ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους ἔχειν ὠμολόγουν παρ' ἑαυτοῖς· ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα. Et Wolfius ad istum ritum olim interpretabatur; absolvunt trierarchos, ipsi apud se habere fatentur, quæri pecuniam postulant. TAYLOR.

Ἐδωκε γνώμην — ὑμᾶς μὲν εἰσπράττειν τοὺς τριηράρχους] Censuit ille, vos quidem de illa pecunia Trierarchos appellare debere, et cum ipsis experiri. Ipsi autem Trierarchis eo nomine subsidiariam esse in eos petitionem, ad quos pecunia pervenit. Quod si ea de re controversia suboriatur, iudicium inter eos ita constituere, ut qui in eo iudicio victus fuerit, in eum muleta dicatur reipub. Est autem ἀναφορὰ, jus referendæ quæstionis adversus alium quempiam, quam quo cum iudicio prius agitata est. Recursum salvum forensis turba vocat, id est, jus referendi controversiam non victori, sed alii. Interpres Demosthenis eo in loco διαδικασίας nomen certæ actionis esse dicit, quod mihi non satis probabile visum est. Demosthenes διαδικασίαν et ἐπιδικασίαν pro eodem accepit πρὸς Μακάρετ. hoc est, pro petitione hereditatis, et honorum possessione petita, Bud. Et edit. HERRAG.

Περὶ αὐτῶν] — Ita, pro vulgato περὶ αὐ-

εἰδὲ ἀμφισβητῆται τι, ποιεῖν διαδικασίαν, τὸν δὲ ἡττηθέντα, τοῦτον ὀφείλειν τῇ πόλει. γράφονται τὸ ψήφισμα, εἰς ὑμᾶς εἰσηλθὲν, ἵνα συντέμω, κατὰ τοὺς νόμους ἔδοξεν εἰρῆσθαι, καὶ ἀπέφυγεν. ἐνταῦθα τί προσήκει; τὰ μὲν χρήματα ἔχειν τὴν πόλιν, τὸν δ' ἀπστεροῦντα κολάζειν νόμου δ' οὐδενὸς οὐδ' ὀτιοῦν προσέδει δήπου. μέχρι μὲν δὴ τούτων, οὐδὲν ἠδίκησθ' ὑπὸ Τιμοκράτους τουτουί· μετὰ ταῦτα δὲ, πάντα γ' ἀνεδέξατο ἐφ' ἑαυτὸν τὰ προειρημένα, καὶ πάντα ἠδίκημένοι φανήσεσθε ὑπὸ τοῦτου. ταῖς γὰρ ἐκείνων τέχναις καὶ πανουργίαις μισθώσας αὐτὸν καὶ παρασχωὺν ὑπρέτην, ἐφ' αὐτὸν ἤγαγε τὰ δίκηματα, ὡς ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. ἀνάγκη δὲ πρῶτον ὑπομῆσαι τοὺς χρόνους ὑμᾶς, καὶ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τίθησι τὸν νόμον· καὶ γὰρ ὑβριστικῶς προσεκκεχλευακῶς ὑμᾶς φανήσεται. ἦν μὲν γὰρ Σκιροφοριῶν μὴν, ἐν ᾧ τὰς γραφὰς ἡττητο ἐκεῖνοι, τὰς κατὰ τοῦ Εὐκτῆμονος. μισθωσάμενοι δὲ τοῦτον, καὶ οὐδὲ παρεσκευασμένοι τὰ δίκαια ποιεῖν ὑμῖν, κατὰ τὴν ἀγορὰν λογοποιούς καθίσταν, ὡς ἀπλᾶ μὲν ¹ εἰσιν ἔτοιμοι τὰ χρήματα ἐκτίνειν, διπλᾶ δὲ, οὐ δύνησονται. ἦν δὲ ταῦτα ἐνεδόρα μετὰ χλευασίας, καὶ κατασκευασμός, ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν τόνδε τὸν νόμον τεθέντα. μαρτυρεῖ δ' ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει τοῦργον αὐτό. ² τῶν γὰρ χρημάτων ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις δραχμῆν οὐ κατέθηκαν ὑμῖν, νόμῳ δ' ἐνὶ πλείους τοὺς ὑπάρχοντας ἀκύρους ἐποίησαν, καὶ τούτων τῶν πώποτε τεθέντων ἐν ὑμῖν αἰσχίστῳ καὶ δεινοτάτῳ.

5. Βούλομαι δὴ μικρὰ διεξελθὼν περὶ τῶν κειμένων νόμων, καθ' οὓς εἰσιν αἱ τοιαῖδε γραφαί, περὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου λέγειν, ὃν γέγραμμαι. γενήσεσθε γὰρ εὐμαθέστεροι πρὸς τὰ λοιπὰ, ταῦτα προακούσαντες. ἔστιν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν τοῖς οὗσι νόμοις ὑμῖν κυρίους διωρισμένα ἀκριβῶς καὶ σαφῶς πάνθ' ὅσα δεῖ ποιεῖν περὶ τῶν μελλόντων τεθήσεσθαι νόμων. καὶ πρῶτον ³ μὲν ἀπάντων, χρόνος ἔστιν ἐγγεγραμμένος, ἐν ᾧ προσήκει νομοθετεῖν· εἴτ' οὐδὲ

¹ [εἰσιν]

² τῶν μὲν γὰρ χρ., ἐκείνοις

³ μὲν, ἀπάντων χρόνος ἔστι γεγραμμένος

τὸν, vide Ald. Ven. Bar. Felic. Lindenbr. Par. etc. TAYLOR. Imo περὶ αὐτῶν, nempe, χρημάτων. AUGER.

μοις οἱ προσβέβησαντες, Ἀνδροτίαν καὶ οἱ λοιποί. WOLF.

Ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις; Ita lego. IDEM. Nam ab Impressis aberrat τὸ ἐν. TAYLOR.

Γράφονται τὸ ψήφισμα] Sub. τὸ Εὐκτῆ-

τόθ', ὡς ἂν ἐκάστῳ δοκῆ, δέδωκε πράττειν ¹ τοῦτο, ἀλλὰ προστάττει πρῶτον μὲν ἐκδεῖναι πρόσθεν τῶν ἐπισημάτων γράψαντα, σκοπεῖν τῶ βουλομένῳ· μετὰ ταῦτα ἐπὶ πᾶσι τὸν αὐτὸν νόμον κελεύει ² τιθέναι· πρὸς τούτοις, λύειν τοὺς ἐναντίους· ἀλλὰ, περὶ ὧν ἴσως ³ οὐδὲν κατεπεῖγει ὑμᾶς νῦν ἀκοῦσαι· εἰ μὲν οὖν μὴ πᾶσιν ἦν ἐνοχος τούτοις Τιμοκράτης, καὶ παρὰ πάντα ταῦτα εἰσηγητόχει τὸν νόμον, ἐν αὐτοῦ τις ἐποιεῖτο κατηγορήματα, ὅτι δήποτε τοῦτ' ἦν· νῦν δ' ἀνάγκη καθ' ἕκαστον χωρὶς περὶ ἑκάστου διελόμενον λέγειν. πρῶτον ⁴ μὲν, ὅπερ ἠδίκησε πρῶτον, τοῦτ' ἐρῶ, ὡς παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἐνομοθέτει, εἶτα 706 τῶν ἄλλων ἐξῆς, ὅτι ἂν βουλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἤ. καὶ μοι λάβε τουτουσί τοὺς νόμους, καὶ ἀνάγνωθι· φανήσεται γὰρ τούτων οὐδὲν πειστικῶς. προσέχετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν νοῦν ἀναγιγνωσκόμενοι τοῖς νόμοις.

ΕΠΙΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΟΜΩΝ.

Ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης πρυτανείας τῇ ἑνδεκάτῃ, ἐν τῷ δήμῳ, ἐπειδὴν εὐ-

¹ τοῦτο πράττειν

² τιθέναι κελεύει

³ οὐδὲν ἴσως ὑμᾶς κατεπεῖγει

⁴ μὲν οὖν, ὅπερ

ς. Ἦν ἐνοχος] Ita Codd. fere omnes. εἴη Bodl. In Editorum quibusdam suffocatur ἦν ante ἐνοχος. Mox v. 11. πρῶτον μὲν οὖν ex MSS. optimis et plurimis. IDEM.

Νῦν δ' ἀνάγκη κ. τ. λ.] "Non intellectum saepe quid sit dicere. Unde vix sensu explicandi, disserendi occurrit in auctoribus, quorum copia exaratorum librorum exstat, quin corruptum sit. Ap. Dem. Timocr. νῦν δ' ἀνάγκη κ. τ. λ. male acceptum pro *distinguere*: immo *disserere* vertendum erat. Ordo est λέγειν καθ' ἕκαστον χωρὶς, διελόμενον περὶ ἑκάστου: sic mihi videtur saltem. διελόντα est, *distinguentem*. vid. in Aristocrat. §. 12. et 13. tamen saepe activum apud posteriores potes reddere *disserere*, vel *explicare*." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. VI. p. 645. V.

ΕΠΙΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΟΜΩΝ]. Legem, quae sequitur, expedite satis et enucleate interpretantur, cum Ulpianus in scholiis ad hunc locum, tum Sam. Petitus LL. Attic. Lib. II. Tit. I. Quod si nonnulla restent in hac Constitutione, quae rudem et infirmum animum offendere possint, veluti quod vel grave repeti, vel minus apte

coherere, vel quovis demum modo parum expedita esse videantur, intelligendum est, hanc minime esse, ut olim judicabant, et hodie fortasse judicant, Legem continuo tenore allegatam; verum Auctorem nostrum, quaecumque in Tabulis publicis ad Legum ferendarum abrogandarumque ritum spectarent, huc fere contulisse omnia. Quae cum uno quasi spiritu olim recitarentur, evenit, ut a Librariis uno deinceps et perpetuo ductu pariter describerentur. Simile aliquid arbitrator me annotasse ad Aeschinam contra Timarchum [pag. 12. Not. ult.] Haec autem ita se habere, fidem facient, quae sequuntur. Scribam enim excitaturus ad recitandum, ait: λάβε τουτουσί τοὺς νόμους, καὶ ἀνάγνωθι, v. 14. deinde iudices ad animum advertendum: προσέχετε τὸν νοῦν ἀναγιγνωσκόμενοι τοῖς νόμοις. v. 15. Facta demum recitatione, immediate subjungit, pag. 280. v. 24. οὗτοι πάντες οἱ νόμοι, et procedente paulo Oratione, pag. 283. v. pen. εἰδότες τοὺς νόμους, ἂν ὀλίγω πρότερον πάντες ἠκούσατε. Religionem hujus populi in Legg. suaderis abrogandisque attingit quoque

Ἐστὶ ὁ κῆρυξ ἐπιχειροτομίαν ποιεῖν τῶν νόμων, πρῶτον μὲν περὶ τῶν βουλευτικῶν, δεύτερον δὲ περὶ τῶν κοινῶν, εἶτα οἱ κείνται τοῖς ἐννέα ἄρχουσιν, εἶτα τῶν ἄλλων ἀρχῶν ἢ δ' ἐπιχειροτομία ἔστω ἢ προτέρα, ὅτι δοκοῦσιν ἄρχεῖν οἱ νόμοι οἱ βουλευτικοί, ἢ δ' ὑστέρα, ὅτι μὴ δοκοῦσιν εἶτα τῶν κοινῶν κατὰ ταῦτά. Τὴν δ' ἐπιχειροτομίαν εἶναι τῶν νόμων

¹ ἀρκεῖν

Demosthenes in Leptinea, ad hunc locum conferendus. Quanta autem ea fuerit religio, ut intelligere possimus, leges, quæ jam adducuntur, non gravabor liberiore quadam oratione, ea forma, qua mihi videntur esse digerendæ, hic describere: sc.

LEGUM RECENSIO,
sive
CAPITULA DE RITU LEGUM
FERENDARUM.

Anno vertente, in prima populi concione, die sc. 11mo. primi mensis, Hecatombæonis, [Prytanea enim erat spatium 35. dierum, decima nempe pars anni, pro numero Tribuum, quæ seriatim ἐπευτάνευον: in singula autem Prytanea tres legitimas, sive solennes Conciones haberi mos erat, diebus sc. istius periodi 11mo, 20mo, et 30mo.] quamprimum Præco solennia vota peregerit [Vid. Æsch. c. Timarch. p. 18. v. 1.] ad populum referunt de Legibus: Primum de iis, quæ spectant ad Senatum, deinde quæ ad communem Reip. statum, novissime vero, quæ ad Magistratus. Rogant autem priore loco, an sufficiant Leges, quæ de Senatu sunt, deinde an non sufficiant; atque eodem ritu deinceps de cæteris.

Rogatio de legibus ferendis abrogandisve eodem more rituque celebrator, qui hodie in cæteris rogationibus lege obtinet.

Si, populi voluntate explorata, visum erit aliquas leges abrogatum iri, novarum ferendarum hic ritus esto: Prytanes, quorum sub præfectura ea abrogatio placebit, necessario provident, ut de tribus concionibus in eorum Prytaneu habendis, postrema celebretur de iis legibus examinandis perspicendisque, quas populo videbatur abrogare: Proedri autem, qui in ista tertia concione fuerint, [Quinquaginta enim Prytanes in quinque decurias distinguebantur: Decem viri autem illi uniuscujusque manipuli Proedri vocabantur. Cum vero in singula Prytanea tot essent hebdomades, quot erant istiusmodi Decurie, unusquisque Xviratus sua hebdomade imperitabat, unusquisque vir suo die, is erat Epistates. Unde eveniret, ut tres ex unaquaque Proedria ad summam rerum non admove-
rentur] sacris peractis statim necessario ad populum referunt de Nomothetis sortito deligendis, de Legibus ad eorum curam et arbitrium deferendis, denique de stipendio iis persolvendo.

Nemo ad Nomothetæ munus admittatur, qui non fuerit ex ordine numeroque eorum, qui in Helica iudiciis præsent, et jusjurandum præstiterit ab iis iudicibus exigi solitum.

Si Prytanes secus fecerint, neque concionem celebrarint juxta formam in legibus præscriptam, aut si Proedri juxta formam non retulerint, mulctator Prytanum unusquisque mille drachmis, Minervæ consecrandis: Proedrorum vero unusquisque quadraginta similiter. Eorumque deinde nomina ad Thesmothetas deferre fas esto, eodem modo, uti quis quem detulerit, qui magistratum gesserit, quando fisco publico ararius fiet. Thesmothete vero litem legitimam contra eos instituinto, juxta leges de delationibus. Si secus fecerint, a Senatu Areopagitico excluduntur, quemadmodum excluduntur ii, qui legum emendationem labefactaverint.

Ante diem Concionis habendæ, quicumque Atheniensium legem novam ferre voluerit, legem istam legesse, quas rogaturus est, describito: descriptas ad Statuas Eponymorum [Erant hi Heroes, quorum nomine singula Tribus designabatur] publice proponito. Ita ut perspecto numero legum ibi prostantium, Populus pro rata decernat, quantum temporis Nomothetis ad munus suum exsequendum concedi fas sit.

Alia Constitutio aliunde sumita de eodem ritu:

Quicumque novam legem rogare voluerit, eam is in Album describito, et publicato ad Statuas Eponymorum, de die in diem, usquedum habita fuerit Concio de ista lege deliberatura.

Prima Concione, qui erit dies Hecatombæonis 11^{mus} Viri eliguntur ex omni Atheniensium populo; iique patroni sunt earum legum, de quibus retinendis abrogandisve ad Nomothetas relatio factu fuerit.

Atque hæc quidem hactenus: cætera corrente rota annotabimus. TAYLOR. Vid. Vol. II. p. 392.

Εἶτα οἱ κείνται] Sub. εἶτα περὶ τούτων οἱ κείνται. Deinde εἶτα περὶ τῶν ἄλλων, et v. ult. εἶτα περὶ τῶν κοινῶν. AUGER.

Εἶτα τῶν ἄλλων ἀρχῶν] Forte εἶτα περὶ τῶν, et [v. ult.] εἶτα περὶ τῶν κοινῶν. WOLF.

Κατὰ ταῦτά] Perperam Wolfius κατὰ ταῦτα. Corrige ταῦτα cum MSS. TAYLON.

κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους. Ἐάν δὲ τινες τῶν νόμων τῶν κειμένων ἀποχειροτονηθῶσι, τοὺς πρυτάνεις, ἐφ' ὧν ἂν ἡ ἐπιχειροτονία γένηται, ποιεῖν περὶ τῶν ἀποχειροτονηθέντων τὴν τελευταίαν τῶν τριῶν ἐκκλησιῶν τοὺς δὲ προέδρους, οἱ ἂν ¹τύχῃσι προεδρεύοντες ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, χρηματίζεω ἐπάναγκες, πρῶτον μετὰ τὰ ἱερά περὶ τῶν νομοθετῶν, καθ' ²ὅτι καθεδουδύνται, καὶ περὶ ἀργυρίου, ὁπόθεν τοῖς νομοθέταις ἔσται. Τοὺς δὲ νομοθέτας εἶναι ἐκ τῶν ὁμομοκότων τὸν Ἑλιαστικὸν ὄρκον. Ἐάν δ' οἱ πρυτάνεις μὴ ποιῶσι κατὰ τὰ ³γεγραμμένα τὴν ἐκκλησίαν, ἢ οἱ προέδροι μὴ χρηματίσωσι ⁴κατὰ τὰ γεγραμμένα, ὀφείλει τῶν μὲν πρυτανέων ἕκαστος χιλίας δραχμὰς ἱεράς τῇ Ἀθηνᾷ, τῶν δὲ προέδρων ἕκαστος ὀφειλέτω τετταράκοντα δραχμὰς ἱεράς τῇ Ἀθηνᾷ· καὶ ἐνδειξεί αὐτῶν ἔστω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, καθάπερ ἴαν τις ἀρχὴ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ. οἱ δὲ θεσμοθέται τοὺς ἐνδειχθέντας εἰσαγόντων εἰς τὸ ⁵δεσμοτῆριον κατὰ τὸν νόμον, ἢ μὴ ἀνιόντων εἰς Ἄρειον πάγον, ὡς καταλύοντες τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν νόμων. Πρὸ δὲ τῆς ἐκκλησίας ὁ βουλόμενος Ἀθηναίων ⁶νομοθετεῖν, ἐκτιθέτω πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων γράψας τοὺς νόμους, οὓς ἂν τίθῃ ὅπως ἂν, πρὸς τὸ πλήθος τῶν ⁷ἐκτεθέντων νόμων, ψηφίσῃται ὁ δῆμος περὶ τοῦ χρόνου τοῖς νομοθέταις.

Ὁ δὲ τιθεὶς τὸν καινὸν νόμον, ἀναγράφας εἰς λεύκωμα, ἐκτιθέτω πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων ὁσημέραι, ἕως ἂν ἐκκλησία γένηται. Αἰρεῖσθαι δὲ καὶ τοὺς συναπολογησομένους ⁸τῶν δῆμων τοῖς νόμοις, οἱ ἂν ἐν τοῖς νομοθέταις λύωνται, πέντε ἄνδρας ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων, τῇ ἐνδεκάτῃ τοῦ Ἑκατομβαιῶνος μηνός.

ζ'. Οὗτοι πάντες οἱ νόμοι κεῖνται πολλὸν ἤδη χρόνον, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ πείρα ἀυτῶν πολλάκις δεδώκασιν, ὅτι συμφέροντες ὑμῖν εἰσὶ, καὶ οὐδεὶς πώποτε μὴ οὐ καλῶς ἔχειν ⁹ἀντεῖπεν αὐτούς. εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἄμὸν, οὐδὲ

¹ τυγχάνωσι ² ὅ, τι κ., κ. π. τοῦ ἀργ. ³ προγεγραμμένα ⁴ [κατὰ τὰ γεγραμμένα] ⁵ δικαστήριον ⁶ [νομοθετεῖν] ⁷ τεθέντων ⁸ τὸν δῆμον ⁹ ἀντεῖπε μὴ οὐ καλῶς ἔχειν

Lege κατὰ ταῦτά, eodem ritu. AUGER.

Ἐπιχειροτονία] Loci ratio omnino postulat ἀποχειροτονία. Ecce: Ἐάν τινες τῶν νόμων ἀποχειροτονηθῶσι, τοὺς πρυτάνεις, ἐφ' ὧν ἡ ἀποχειροτονία γένηται, ποιεῖν περὶ τῶν ἀποχειροτονηθέντων κ. τ. λ. Si contingat, ut aliquae leges improbentur, Prytanes [male et indistincte Wolfius Senatores], quorum in magistratu improbabantur, concionem indicant de legibus ita improbatis. Hanc lectionem tuentur Codd. Ven. Lind. Bodl. Aug. Ital. et Vindob. TAYLOR.

Χρηματίζεω] Respondeant Wolfius, et hic et infra saepius. Potius: referant, vel dicendi potestatem faciant. JURIN.

Τοὺς δὲ νομοθέτας εἶναι ἐκ τῶν ὁμομοκότων τὸν Ἑλιαστικὸν ὄρκον] Id est, δικαστικόν. nam ut ἠλιάζεσθαι non solum applicari significat, sed etiam ἐν τῇ Ἑλιαίᾳ δικάζειν (Ἑλιαία γὰρ τὸ μέγιστον δικαστήριον Ἀθήνησι, quod sic dictum est, quia sub dio applicantes iudices sedebant) ita Ἑλιαστικὸς ἀντὶ τοῦ δικαστικῆς, et Ἑλιαστικὸς ὁ δικαστικὸς. Erat autem maxima iudicium Athenis, ut subsellia Romae. In eo enim ju-

dicia publica exercebantur. Idem infra in eadem, καθάπερ ἴαν τις ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, ἠλιάζεται, id est, inter iudices magni iudicii sedeat, etc. Ex edit. HERVAG.

Εἰσαγόντων εἰς τὸ δεσμοτῆριον usitate dicitur, idque τῶν ἕνδεκα munus fuit: εἰσάγειν εἰς τὸ δικαστήριον, quod τῶν Θεσμοθετῶν. WOLF. Recte distinguit Vir eruditus inter munus Licioris et Thesmothetae. Tu ergo in posterum lege, εἰσαγόντων εἰς τὸ δικαστήριον, ad iudicium nempe, non ad supplicium, ut legendum praecipiant MSU, Aldini, Bar. Reg. a. Linden. Ital. Vind. Aug. cum impressis a Manutio et Feliciano. TAYLOR. Imo δικαστήριον. AUGER. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. IV. p. 456.

Ἡ μὴ ἀνιόντων εἰς Ἄρειον πάγον] Sub. οἱ θεσμοθέται: de quibus vide argumentum Androtianae, p. 145. WOLF.

Τῶν δῆμων] Rectius aliquanto τὸν δῆμον. Sc. αἰρεῖσθαι τὸν δῆμον τοὺς συναπολογησομένους, prout habetur in Ven. Aug. Ital. atque uti divinavit Lambinus. TAYLOR. AUGER.

βίαιον, οὐδ' ὀλιγαρχικὸν προστάττουσιν, ἀλλὰ τὸνναντίον, πάντα φιλανθρώπως καὶ δημοτικῶς φράζουσι πράττειν. καὶ πρῶτον μὲν ἐφ' ὑμῖν ἐποίησαν διαχειροτονίαν, πότερον εἰσοιστέος ἐστὶ νόμος καινός, ἢ δοκοῦσιν ἀρκεῖν οἱ κείμενοι· μετὰ ταῦτα δὲ, ἂν χειροτονήσητε εἰσφέρειν, οὐκ εὐθύς τιθέναι προσέταξαν, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἀπέδειξαν ἐκκλησίαν· καὶ οὐδ' ἐν ταύτῃ τιθέναι δεδώκασιν, ἀλλὰ σκέψασθαι

708 καὶ ὅ,τι τοὺς νομοθέτας καθεδεῖτε· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τούτῳ χρόνῳ, προσέταξαν τοῖς βουλομένοις εἰσφέρειν, ἐκτιθέναι τοὺς νόμους πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων, ἵν' ὁ βουλόμενος σκέψηται, καὶ ἀσύμφορον ὑμῖν τι κατίδῃ, φράσῃ, καὶ κατὰ σχολὴν ¹ ἀντείποι. τούτων μέντοι τσοσούτων ὄντων οὐδὲν πεποίηκε Τιμοκράτης οὕτως. οὔτε γὰρ ἐξέθηκε τὸν νόμον, οὔτ' ἔδωκεν, εἴ τις ² ἐβούλετο ἀναγνοῦς, ἀντειπεῖν, οὔτ' ἀνέμεινεν οὐδένα τῶν τεταγμένων χρόνων ἐν τοῖς νόμοις· ἀλλὰ τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἣ τὸς νόμους ἐπεχειροτονήσατε, οὔσης ἐνδεκάτης τοῦ ἑκατομβαιῶνος μηνός, δωδεκάτῃ τὸν νόμον εἰσήνεγκεν εὐθύς τῇ ὑστεραίᾳ, καὶ ταῦτα ὄντων Κρονίων, καὶ διὰ ταῦτα ἀφειμένης τῆς βουλῆς, διαπραξάμενος μετὰ τῶν ὑμῖν ἐπιβουλευόντων, καθίζεσθαι νομοθέτας διὰ τοῦ ψήφισματος, ἐπὶ τῇ τῶν Παναθηναίων προφάσει.

ἢ. Βούλομαι δ' ὑμῖν τὸ ψήφισμα αὐτὸ ἀναγνῶναι, τὸ νικήσαν, ἵν' εἰδῆθ', ὅτι πάντα συνταξάμενοι, καὶ οὐδὲν

¹ ἀντίπη

² ἐβούλετο, ἀναγνοῦς ἀντειπεῖν,

Καὶ πρῶτον μὲν ἐφ' ἡμῖν ἐποίησαν διαχειροτονίαν] *Leges hanc disceptationem arbitratus nostri fecerunt, utrum lex nova ferenda sit, an jam lata sufficiant.* Hoc loco διαχειροτονία est dijudicatio, et διάκρισις τῆς ἐν πλῆθει γενομένης χειροτονίας. Et in eadem, χειροτονῆσαι τοὺς νομοθέτας dixit, pro ψήφισσασθαι, verba legis recitans, ὁπότερον δ' ἂν τῶν νόμων χειροτονήσωσιν οἱ νομοθέται, τούτων κύριον εἶναι, *utram legem probarint.* Et edit. HERVAG.

Καθεδεῖτε] Καθίξιν [καθίξιν certe] νομοθέτας ἐνεργητικῶς accipiendum. Obsop. καθιεῖτε, παρὰ τὸ καθιέω, τὸ καθίξιμι. WOLF. Præter Obsop. ita quoque legunt marg. Benenati, Linden. Ital. Bodl. MSS. Man. et Fel. Cod. item Venetus, qui etiam exhibet τοὺς νόμους καθιεῖτε. Atque καθιεῖτε certissima est lectio, a verbo καθίξω regulariter deducta, non παρὰ τὸ

καθιέω, ut somniavit Wolfius. Καθεδεῖτε certe nescio unde deduceretur. TAYLOR. Imo καθιεῖτε, in futuro, a καθίξω, sedere facio. AUGER.

Ἄντίποι] Melius forte ἀντίπῃ, ut Editt. Man. et Fel. cum MStis Lind. et Vind. atque ut mavellit Lambinus. TAYL.

οὔτ' ἀνέμεινε] Ita ego, [Alii enim ἐνέμεινε] et v. 16. ἐπεχειροτονήσατε, pro ἀπεχειροτονήσατε, et v. 17. οὔσης ἐν δεκάτῃ, ut in *Legē τῇ ἐνδεκάτῃ*, et *ibid.* δωδεκάτῃ. Deinde v. 19. διαπραξάμενος διὰ τοῦ ψήφισματος, τὸ τί; καθίζεσθαι νομοθέτας. WOLF.

ἢ. Ἴνα εἰδῆτε ὅτι πάντα συνταξάμενοι] Id est, omnia ex composito fecerunt, atque de industria. Sic Æschin. περὶ παρασκευῆς. συνετάξαμεν ἡμᾶς αἰτοῖς, ita inter nos comparavimus et constituimus. Et edit. HERVAG.

ἀπὸ ταυτομάτου τούτων ἔπραττον οὔτοι. λάβε τὸ ψήφισμα αὐτοῖς καὶ ¹ ἀναγίγνωσκε σύ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

¹ Ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος πρώτης, ἐνδεκάτῃ τῆς πρυτανείας, ² Τιμοκράτης εἶπεν, Ὅπως ἂν τὰ ἱερὰ θύηται ³ τις, καὶ ἡ διοίκησις ἰκανὴ γένηται, καὶ, εἰ

¹ ἀναγνώσκῃ

² Ἐπικράτης

³ Deest τις.

Ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος πρώτης κ. τ. λ.] Ex hoc loco videtur colligi posse, unamquamque tribum vel φυλὴν divisam fuisse in decem partes, seu προεδρίας, et unamquamque obtinuisse, id est, præfuisse concilio unum diem usque ad ultimum vel decimum, et sic indigitari, Πανδιονὶς πρώτη, Πανδιονὶς δεύτερα, Πανδιονὶς τρίτη, usque ad decimam, postquam prima recurrebat ad undecimum diem τῆς Πρυτανείας, et sic deinceps. Ideo hoc loco praesidet prima Pandionis undecimo Prytaniæ die. PALMER. Adde eandem Palmerium ad Petit. Legg. Attic. L. III. Tit. I. pag. 269. Edit. Wesseling. (ubi fallitur Vir doctissimus, autumatque, dici τῆς Πανδιονίδος πρώτην, δευτέραν etc. subintellecta voce προεδρίαν) Scalig. de Emendatione Tempor. I. II. init. Dodwel. de Cyclis Diss. III. §. 37. et Ulpianum denique in scholiis ad hunc locum. Quo pacto hæc verba sunt intelligenda, paucis expediam. Quod dixit olim, 706. 8. ed. R. ἐπὶ τῆς πρώτης Πρυτανείας, τῇ ἐνδεκάτῃ, esset modo, ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος πρώτης, τῇ ἐνδεκάτῃ τῆς πρυτανείας. Et nihil variatur. Tribus enim Pandionis (sive sorte hoc anno id obtigerit, ut primam Prytaneam gereret, uti omnes nos olim sensimus, sive istam prærogativam jure obtinuerit, et cæteræ quoque Tribus ordine et serie ad Prytaneam quæque suam succederent, ut Dodwellus solus in l. c. sibi in animum induxit) in hoc loco nomen suum primæ Prytaneæ annectit, quod in priore isto Auctor dissimulavit. Ait igitur: *Prima Prytanea, id munus gerente Tribu Pandionide, die vero undecimo istius Prytaneæ, cætera.* Confer §. i. et §. iii. med. Sane ubi rem mecum expendam, videtur mihi Legislator in loco priore, sc. 706. 8. ed. R. cum generaliter, et de rebus futuris præcipiat, nomen Tribus non adjecisse, propter sortis incertitudinem, nescius scilicet, quænam præsideret: At cum Orator rem gestam et præteritam narret, aut ubi ad Acta Civitatis monumentaque publica refertur, quid, quo magistratu consignatum sit, ibi liquido potuisse vel disertissime scribi Tribus, quæ præerat. Accedit etiam, quod eadem sit mens Ulpiani, cujus au-

ctoritatem aut ignoravit, aut dissimulavit Dodwellus. Ἐνταῦθα καλῶς προσέθηκε τὴν φυλὴν, τὴν Πανδιονίδα, ἐπειδὴ ἔτυχε τότε αὐτὴν πληρωθῆναι πρώτῃν πρυτανεύσαι. ἀνωτέρω, ἐπειδὴ τὴν ἐπιχειροτομίαν τῶν νόμων ἀνέγνωκεν, εὐκρίτως οὐχ ἄρισε, ποίας πρυτανευούσης πρώτης ἐπειδὴ ἀπληροῦν ἦν, ὡς εἰπομεν, ποία κληροῦται ἀεὶ κατὰ τὸν πρώτων μῆνα πρώτη πρυτανεύσαι. Verum utcumque ea res sit, omnino admittenda esse mea de hoc loco sententia, ni potior esse videtur doctissimi Jurini divinatío, quæ sequitur. TAYLOR. Πρώτη Πανδιονίς, quod illo nimirum anno Pandionis tribus Heccatombræone mense, qui primus erat anni mensis, prima prytaniæ munere fungeretur. v. Celeb. Corsini F. A. T. I. p. 101. In schedis TAYLOR. Puto rescribendum vice πρώτης, πρυτανευούσης. Ita etiam §. i. JURIN. AUGER.

Τιμοκράτης] Immo Ἐπικράτης potius. Hoc enim Psephisma non rogatur a Timocrate, sed a quodam ejus amico, Timocrateæ rogationi succenturiante, atque aditum struente. Atque in eadem sententia Ulpianum esse video, qui per totam hanc Orationem optimam operam præstitit: *Ψήφισμα* (hoc nempe præparatorium) *ἔγραψεν Ἐπικράτης, φίλος τοῦ Τιμοκράτους, — εἰ γὰρ καὶ τὰ δύο ἐπαίησεν ὁ Τιμοκράτης, ὑποσπασθὲν ἂν ἐγένετο.* Vide hominem ad v. 3. et p. 283. v. 15. Porro in omnibus fere, præstantissimis certe, exemplaribus Ἐπικράτης scribitur, non Τιμοκράτης, Ven. sc. Bodl. Lind. Aug. Ital. Vindob. Expedire autem mihi aliqueum velim, unde aliter tot Librarii arriperent ignotum istum Epicratem. Proclive erat vicissim, id quod nonnulli faciunt, ab ignoto Epicrate ad notioiorem Timocratem deflectere. Vidit hujus correctionis necessitatem Petitus ad LL. Att. pag. 87. Edit. ornatissimi Wesselingii. TAYLOR. Ἐπικράτης. AUGER.

Τίς] Dele, fidejussoribus Ven. Bar. Bodl. Lindenb. Ital. Vindob. TAYLOR. τίς del. vid. AUGER.

Διοίκησις] Ἡ δασυάνη, ἡ χορηγία. Sic, οἱ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, οἱ τῶν πρεσβύτων τῆς πόλεως ἐπιμελούμενοι. WOLF. Aliquatenus Wolfius, Non autem vidit, quam solenni

τινος ἐνδεῖ πρὸς τὰ Παναθηναία, διοικηθῆ, τοὺς πρυτάνεις τοὺς τῆς Παν-
διονίδος καθίσαι νομοθέτας αὔριον· τοὺς δὲ νομοθέτας εἶναι ἓνα καὶ χιλίους,
ἐκ τῶν ὁμομοκῶτων· συννομοθετεῖν δὲ καὶ τὴν βουλήν.

1 ἐνθυμήθητε ἀναγιγνωσκομένου τοῦ ψηφίσματος, ὡς τε-
χνικῶς ὁ γράφων αὐτὸ, τὴν διοίκησιν, καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς προ-
στησάμενος κατεπεῖγον, ἀνελὼν τὸν ἐκ τῶν νόμων χρόνον
αὐτὸς ἔγραψεν αὔριον νομοθετεῖν, οὐ, μὰ Δί', οὐχ ἵνα ὡς
κάλλιστα γένοιτό τι τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν, — οὐδὲ γὰρ ἦν ὑ-
πόλοιπον, οὐδ' ἀδιοίκητον οὐδέν, — ἀλλ' ἵνα μὴ προαισθημέ-
νου μηδενὸς ἀνθρώπων, μηδ' ἀντειπόντος, τεθείη καὶ γένοιτο
κύριος αὐτοῖς ὁδε ὁ νῦν ἀγωνιζόμενος νόμος. τεκμήριον δέ.
καθιζομένων γὰρ τῶν νομοθετῶν, περὶ μὲν τῶν γεγραμμέ-
νων τούτων, τῆς διοικήσεως, 2 καὶ τῶν Παναθηναίων, οὔτε
χείρονα, οὔτε βελτίω νόμον οὐδένα εἰσήνεγκεν οὐδεὶς· περὶ
δὲ ὧν οὔτε τὸ ψηφίσμα ἐκέλευεν, οἳ τε νόμοι κωλύουσι, Τι-
μοκράτης οὕτως κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἐνομοθέτει, κυριώ-
τερον μὲν νομίσας τὸν ἐκ τοῦ ψηφίσματος, ἢ τὸν ἐν τοῖς νό-
μοις εἰρημένον χρόνον, οὐδ' ὅτιοῦν δὲ φοβηθεῖς, εἰ ἀπάντων
ὑμῶν ἀγόντων ἱερομηνίαν, καὶ νόμου κειμένου, μήτ' ἰδίᾳ
μήτε κοινῇ μηδὲν ἀλλήλους ἀδικεῖν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, μηδὲ
χρηματίζειν ὅτι ἂν μὴ περὶ τῆς ἑορτῆς ἦ, αὐτὸς οὐχ ἓνα
τον τυχεύοντα, ἀλλὰ ὅλην ἀδικῶν φανήσεται τὴν πόλιν. καί
τοι πῶς οὐ δεινὸν, εἰδὸτα μὲν τοὺς νόμους, ὧν ὀλίγω πρότε-
ρον πάντες ἤκούσατε, κυρίου ὄντας, εἰδὸτα δ' οὐκ ἔωνθ'

1 *ἐνθυμήθητε'

2 [καί]

usu et proprietate sermonis aliquando hoc
vocabulum denotet reditum civitatis, bona
sive fortunas Reip. quarum nempe auxilio
διοικεῖνται τὰ πάντα. Adducam nonnulla,
unde ea, quae dixi, cum indicta sint alio
ore, elucidari et confirmari possunt. No-
ster infra, in hac ipsa Oratione, §. κς'.
Ἐτι τοῖνον τὴν διοίκησιν ἀναρεῖ, τὴν δ'
ἱερὰν καὶ τὴν ὄσιαν: sc. Reditus, tam
suecos, quam publicos; tam Res Religio-
nis, quam que sunt Universitatis. Pro-
xime, Ibid. διὰ τοῖνον τοῦ νόμου τούτου
διοικεῖται τὰ κοινά. Hoc est, ut locus
ille indicat, ex hac lege factum est, ut
Reip. facultates suppetant. Pergam porro
ibid. οὐ γὰρ ὄγτων ἰκανῶν τῶν ἐκ τῶν τελῶν
χρημάτων τῇ διοίκησει, τὰ προσκατα-
βλήματα ὀνομαζόμενα διὰ τὸν τοῦ νόμου
τύπου φόβον καταβάλλεται. deinde ibid.
ὄταν αἱ τῶν τελῶν καταβολαὶ μὴ ἰκαναὶ ᾖσι

τῇ διοίκησει. Proxime §. κς'. τὰς ὑπὲρ
τῆς πόλεως στρατείας λυμαίνεται, τὴν διοί-
κησιν καταλείπει. Similiter in ista Ora-
tione c. Nearam, non longe a principio,
p. 1346. 17. ed. Reisk. διαχειροτοῦσαι τὸν
ἄμρον, εἴτε δοκεῖ τὰ περιόντα χρήματα
τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι, εἴτε
θεωρικὰ. Nempe, the Surplus of the Re-
venue: et deinceps, v. 20. ejusd. pag. κε-
λευόντων τῶν νόμων — τὰ περιόντα χρήμα-
τα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι.
TAYLOR.

Ἐνθυμήθητε] Malim et hic ἐνεθυμή-
θητε. WOLF. AUGER.

αὐτοῖς] Timocrati, et ipsius satelliti-
bus. AUGER.

Ἐνομοθέτει] Wolfius: leges tulit. Im-
mo: legem tulit. JURIN.

εἰδὸτα δ' οὐκ ἔωνθ' κ. τ. λ.] Wolfius:
qui sciret item, easdem non sinere ullum

¹ ἕτερον ψήφισμα οὐδὲν οὐδ' ἂν ἔννομον ἦ, κυριώτερον εἶναι, γράψαι καὶ θεῖναι νόμον ὑμῖν κατὰ ² τὸ ψήφισμα, ὃ καὶ αὐτὸ παρὰ τοὺς νόμους εἰρημένον ἦδει; ἢ πῶς οὐ σχέτλιον τὴν μὲν πόλιν αὐτὴν ἐκάστῳ ἡμῶν δεδωκέναι ἄδειαν τοῦ μή τι παθεῖν ἀγῆδες, ἢ δεινόν, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ποιήσασαν ἱερομηνίαν· αὐτὴν δὲ μὴ τετυχηκέναι ταύτης τῆς ἀσφα- 710 λείας παρὰ Τιμοκράτους, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ἱερομηνίᾳ τὰ μέγιστ' ἠδίκησθαι; τί γὰρ ἂν τις μείζον ἠδίκησεν ἰδιώτης ἀνὴρ, ἢ καταλύων τοὺς νόμους αὐτῆς δι' ὧν οἰκεῖται;

Σ'. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐδὲν ὧν προσῆκέ τε καὶ κελεύουσιν οἱ νόμοι πεποιήκεν, εἰς τὰ προειρημένα τις σκοποῦν ἂν γνοίη. ὅτι δ' οὐ μόνον κατὰ τοῦτ' ἀδικεῖ, εἰ παραβὰς τὸν χρόνον, τὸν ἐκ τῶν νόμων, καὶ τὸ βουλευσασθαι καὶ σκέψασθαι περὶ τούτων ὑμᾶς παντελῶς ἀνελὼν, οὔσης ἱερομηνίας, ἐνομοθέτει, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνο, ὅτι πᾶσιν ἐναντίον εἰσηγήνοχε τοῖς οὔσι νόμοις, αὐτίκα δὴ μάλ' ἀκριβῶς μαθήσεσθε. ἀνάγνωθι δέ μοι λαβὼν τουτονὶ ³ πρῶτον τὸν νόμον, ὃς διαρρήθην οὐκ εἶ ⁴ νόμον οὐδένα ἐναντίον εἰσφέρειν· εἴαν δέ τις εἰσφέρει, γράφεσθαι κελεύει. ἀναγίγνωσκε.

¹ ἕτερον νόμον, ψήφισμα

² Deest articulus.

³ πρῶτον τουτονὶ

⁴ [νόμον οὐδένα]

decretum aliud. Perperam. Refertur enim vox ἕτερον non ad ψήφισμα, sed ad νόμον subintellectum. Verti ergo oportebat: qui sciret item alium non sinere decretum ullum. IDEM. Bene meherecule factum a viro præstantissimo, cum vox, quam ille subintelligit ad orationem sustentandam, in nonnullis exemplaribus reperitur disertissime scripta. Lambinus, ut locum complanaret, pro ἐῶνθ' legit ἐάντας, ad quem morem interpretatur Wolfius. Atque profecto ita exhibent Editiones a Manutio et Feliciano profectæ. Sed Jurinum optimum sequor, atque ita totum locum refingo ex MSS. optimis: εἰδὸτα μὲν τοὺς νόμους, ὧν ὀλίγω πρότερον πάντες ἠκούσατε, κυρίως ἴντας, εἰδὸτα δ' οἷα ἐῶνθ' ἕτερον νόμον ψήφισμα οὐδὲν, οὐδ' ἂν ἔννομον ἦ, νόμου κυριώτερον εἶναι, γράψαι καὶ θεῖναι νόμον ὑμῖν κατὰ τὸ ψήφισμα, ὃ καὶ αὐτὸ παρὰ τοὺς νόμους εἰρημένον ἦδει. Cum sciret, aliam quoque exstare legem, qua constitutum est, ut nullum populiscitum, etiam legitimum, plus auctoritatis haberet, quam legibus attribuitur, ipse interea legem ferret virtute populiscitii, quod ipsum probe sciret

contra leges esse factum. Nimirum hæc est ea Lex, de qua disputavi, quamque olim emendavi, ad Aristocrateam §. κγ. Occurrit etiam, sed mendosa, apud Andocid. de Mysteriis pag. 11. ult. et 12. 12. Edit. Steph. ψήφισμα δὲ μηδὲν μήτε βουλῆς, μήτε δήμου, κυριώτερον εἶναι. Utrobique post δήμου adde νόμου, quæ vox ab illa strangulatur: Nullum neque SCtum, neque Populiscitum Leges auctoritate vincat. Illud habe. TAYLOR. Taylora assentitur Augerus.

Ποιήσασαν] Ε. ποιήσασιν. Vide, quantum præstet! Proxime revocavi αὐτὴν ex Editis omnibus, et MSS. Ven. Bar. Lind. Aug. Vindob. pro vulgato αὐτῆς. TAYLOR.

Ἱερομηνίαν] Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. II. p. 515.

Καταλύων] Violando, Wolfius. Immo tollendo, vel abrogando. JURIN.

θ'. Τοῖς οὔσι νόμοις] Post νόμοις add. vel sub. νόμον. et v. pen. post ἐναντίον sub. τοῖς οὔσι νόμοις. AUGER.

Νόμον οὐδένα ἐναντίον] Legendam videtur νόμον οὐδένα νόμῳ ἐναντίον. JURIN.

ΝΟΜΟΣ.

Τῶν δὲ νόμων τῶν κειμένων μὴ ἐξεῖναι λύσαι μηδένα, ἐὰν μὴ ἐν νομοθέτειαι. τότε ἔξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἀθηναίων λύειν, ἕτερον ἢ τε τιθέντι ἀντ' ὅτου ἀν λύῃ. διαχειροτονίαν δὲ ποιεῖν τοὺς προέδρους περὶ τούτων τῶν νόμων, πρῶτον μὲν περὶ τοῦ κειμένου, εἰ δοκεῖ ἐπιτήδειος εἶναι τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἢ οὐ, ἔπειτα περὶ τοῦ τωθέντου· ὁπότερον ἔ' ἂν χειροτονησῶσιν οἱ νομοθέται, τοῦτον κέριον εἶναι. ἐναντίον δὲ νόμον μὴ ἐξεῖναι τιθέναι τῶν νόμων τῶν κειμένων μηδενί. ἐὰν δέ τις, λύσας τινὰ τῶν νόμων τῶν κειμένων, ἕτερον ἀντιτιθῆῃ μὴ ἐπιτήδειον τῷ Ἀθηναίων δήμῳ, ἢ ἐναντίον τῶν κειμένων τῷ, τὰς γραφὰς εἶναι κατ' αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον ὃς κεῖται, ἐὰν τις μὴ ἐπιτήδειον θῆ νόμον.

711

ἤκούσατε μὲν τοῦ νόμου· πολλῶν δὲ ³ καλῶν κειμένων νόμων τῇ πόλει, οὐδενὸς ἤττον ἠγούμαι καὶ τοῦτον ἀξίως ἐπαίνου γεγράφθαι. σκέψασθε γὰρ ὡς ὀκαιῶς, καὶ σφόδρα ὑπὲρ τοῦ δήμου κεῖται. οὐκ ἔα τοῖς ὑπάρχουσι νόμοις ἐναντίον εἰσφέρειν, ἐὰν μὴ λύσῃ τὸν πρότερον κείμενον. τίνος ἕνεκα; πρῶτον μὲν, ἵν' ὑμῖν ἐξῆ τὰ δίκαια ψηφίζεσθαι μετ' εὐσεβείας. εἰ γὰρ εἴησαν δύο τινὲς ἐναντίοι νόμοι, καὶ τινες ἀντίδικοι παρ' ὑμῖν ἀγωνίζοντο, ἢ περὶ δημοσίων, ἢ περὶ ἰδίων πραγμάτων, ⁴ ἀξιοὶ δ' ἑκάτερος νικᾶν, μὴ τὸν αὐτὸν δεικνύων νόμον, οὔτ' ἀμφοτέρους ἐνὶ δήπου ψηφίσασθαι — πῶς γάρ; — οὔτε θατέρῳ ψηφίζομένους εὐορκεῖν· παρὰ γὰρ τὸν ἐναντίον ⁵ νόμον, ὄντα δὲ ὁμοίως κύριον, ἢ γνώσις συμβαίνει. τοῦτό τε οὖν ὑπὲρ ὑμῶν φυλαττόμενος, ταῦτα προεῖπε, καὶ ἔτι πρὸς ⁶ τούτοις, βουλόμενος φύλακας ὑμᾶς ⁷ τῶν νόμων καταστήσαι. ἤδει γὰρ ἐκεῖνο, ὅτι τὰς ἄλλας, αἷς γέγραφεν ⁸ αὐτῶν, φυλακάς ἐστι πολλαχοῦ διακρούσασθαι. τοὺς συνηγόρους οὖς χειροτονεῖτε, δύναιτ' ⁹ ἀν' πεῖσαι τις σιωπᾶν ἐκτιθέναί κελεύει τοῦ προειδέναι πάντας, ὡς τάχ' ἂν εἰ τύχοι, τοὺς μὲν ἀντειπόντας ἂν, εἰ μὴ προαίσθοντο, λάθοι, οἱ δ' οὐδὲν προσ-

¹ Deest τι.   ² τῷ   ³ καλῶς   ⁴ ἀξιοῖν   ⁵ [νόμον]   ⁶ τούτου
⁷ τῶν νόμων ὑμᾶς   ⁸ αὐτῶν φυλακάς, ἐστι πολλαχῆ   ⁹ ἂν τις πείσαι σιωπᾶν

Τῶν δὲ νόμων τῶν κειμένων κ. τ. λ.] TAYLOR. τινὲς del. vid. AUGER.
 Vid. Vol. II. h. edit. p. 386. not. x.
 "Ἐτερον τι τιθέντι" Dele otiosum istud τι, quod ortum traxit ex initio vocis sequentis. Delent Bar. Vindob. et Petitus LL. Attic. p. 185. TAYLOR.
 Διαχειροτονίαν δὲ ποιεῖν] Wolfius: suffragia ferunt. Potius: suffragia ferendi potestatem faciant. JURIN.
 Δύο τινὲς] Cod. Vindob. ignorat inficetum istud τινὲς, et mox v. 20. pro ἀξιοῖ, habet ἀξιοῖν. Ta illum sequere.

TAYLOR. τινὲς del. vid. AUGER.
 Σιωπᾶν] Post σιωπᾶν, punctum infra. Deinde post πάντας, punctum supra, et ἀλλὰ pro ἄς. ἀλλὰ τάχ' ἂν, εἰ τύχοι, τοὺς etc. IDEM.
 Οἱ δ' οὐδὲν προσέχοντες ἀγορεύειν] Sub. τὴν διάνοιαν τοῦ νόμου. Alii ἀναγορεύειν οὐδὲν προσέχοντες, quod fere idem est. Legere enim et non intelligere est negligere, ut inquit Ille. WOLF. ἀγορεύειν MSS. Ald. Editit. Man. et Felician. Aug. et Lambinus: ἀγορεύει ceteri fere omnes.

έχοντες ἀναγνοῖεν ἄν. ἀλλὰ γράψασθαι, νῆ Δί', ἕκαστόν
¹ ἔστιν, ὃ καὶ γὰρ νυνὶ πεπωοῖκα. ² καὶ ἐνταῦθ' ἀπαλλάξῃ
 τις τὸν ἐπιστάντα, ἢ πόλις παρακέκρουσται. τίς ³ οὖν μόνῃ
 φυλακῇ καὶ δικαία καὶ βέβαιος τῶν νόμων; ὑμεῖς οἱ πολ-
 λοί. οὔτε γὰρ τὸ ⁴ γνῶναι καὶ δοκιμάσαι τὸ βέλτιον ἐξελέ-
 σθαι δύναιτ' ἂν ὑμῶν οὐδὲ εἷς, οὔτε ἀπαλλάξας καὶ δια- 712
 φθείρας πείσαι τὸν χείρονα θεῖσθαι νόμον ἀντὶ τοῦ κρείττο-
 νος. διὰ ταῦτα πάντα ἐφ' ἑκάστην ἀπαντᾶ τὴν ὁδὸν τῶν
 ἀδικημάτων, κωλύων, καὶ οὐκ ἔων βαδίζειν τοὺς ἐπιβου-
 λεύοντας ὑμῖν. ταῦτα πάντα Τιμοκράτης, οὕτω καλῶς καὶ
 δικαίως κείμενα ἠφάνισεν, ἐξήλειψεν, ὅσον ἦν ἐπὶ τούτῳ,
 καὶ νόμον ⁵ εἰσήνεγκεν ἅπασιν ἐναντίον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τοῖς
 οὔσιν, οὐ παραναγνοὺς, οὐ λύσας, οὐ δούς αἴρεσιν, οὐκ ἄλλο
 ποιήσας οὐδὲν τῶν προσηκόντων.

ί. Ὡς μὲν οὖν ἔνοχος τῇ γραφῇ καθεῖσθημεν, ἐναντίον
 εἰσηνηνοχῶς τοῖς οὔσι νόμοις, οἶμαι πάντας ὑμᾶς ἠσθῆ-
 σθαι: ἵνα δὲ εἰδῆτε παρ' οἴους ⁶ νόμους οἷον οὗτος εἰσήνε-
 γκεν, ἀναγνώσεται πρῶτον ὑμῖν τὸν τούτου νόμον, εἶτα
 καὶ τοὺς ἄλλους, οἷς οὗτος ἐναντίος ἐστίν. ἀναγίγνωσκε.

NOMOS.

¹ Ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος πρώτης, δωδεκάτῃ τῆς πρυτανείας, Τιμοκράτης

¹ ἔστιν; ² * ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθ', ἂν ἀπαλλάξῃ ³ οὖν ἢ μόνῃ
⁴ γνῶναι τὸ δίκαιον, καὶ δοκιμάσαι ⁵ εἰσήνεγκεν ἅπασιν, ἅπασιν ⁶ [νόμους]

ἀναγνοῖεν edidit Wolfius juxta id, quod
 MSS. Man. et Felic. exhibent cum nostro
 Vindob. Sed neque MStorum lectio,
 neque Wolfii explicatio, neque Lambini
 hariolatio mihi locum satis extricare vi-
 dentur. TAYLOR.

Ἄλλὰ γράψασθαι] Anthypophora est:
 Cui respondet v. 2. καὶ ἐνταῦθ' ἀπα-
 λάξῃ τις τὸν ἐπιστάντα, τὸν γραφάμενον καὶ
 ἀναγνώσεντα. WOLF. Nescio Anthypo-
 phoram. Interea scio, quid velit hic sibi
 locus, idque strenue nescire Wolfium.
 Leges non solum prostare publice jubet, ut
 ab omnibus legi et examinari possint, verum
 etiam unquamque nostram eas in judi-
 cium vocare hortatur: id quod ego nunc
 feci. Ἄλλὰ, Sed praterea, verum etiam.
 TAYLOR. Ἄλλὰ γράψασθαι --- est Ob-
 jectio. ἔστιν, licet. AUGER.

καὶ ἐνταῦθ' ἀπαλλάξῃ τις τὸν ἐπιστάντα]
 Id est, καὶ διαφείρη τὸν ἐγκείμενον καὶ κα-

τήρονον. Est enim ἀπαλλάττω, placo, et
 munere corrumpo. Ex edit. HERVAG.

Τίς] Ita omnino. Atque ita Bar. Fel.
 Lind. Aug. Paris. Ital. Obsop. et Vindob.
 Vulgo τισί. TAYLOR. L. ἀλλὰ καὶ ἐν-
 ταῦθ' ἀπ. τις τ. ἐπιστάντα, vel ἐνστάντα
 (accusatorem, exagitatorem novae legis) ἢ π.
 AUGER.

Γνώσῃ] Οὔτε γὰρ τὸ γνῶναι τὸ δίκαιον
 καὶ δοκιμάσαι τὸ βέλτιον etc. Man. Fel.
 Lind. Aug. Obsop. Cum hoc autem ho-
 mine germanam lectionem esse statuo.
 TAYLOR.

ἠφάνισεν, ἐξήλειψεν] Puto Morelium ita
 hanc rem reputasse, aut in suis exempla-
 ribus invenisse, ut veritas voluit; nempe
 illa priore voce in textum recepta, hac
 autem ad marginem apposita. Neque
 porro eam ibi variae lectionis, verum
 scholii officio fungi arbitrator. IDEM.

ί. Ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος; L. ε. τ. Π., πρώτης

εἶπε, Καὶ εἰ τιμὴ τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ προστετίμηται, κατὰ νόμον ἢ κατὰ ψήφισμα, ἐσιμοῦ, ἢ ἰπολοπιῶν προστιμηθῆ, εἴτα αὐτῶ, ἢ ἄλλῳ ἔπιρ ἐκείνου, ἐγγυητὰς καταστήσαι τοῦ ὀφλήματος, οὗς ἂν ὁ ὄμιος χειροτονήσῃ, ἢ μὴν ἐκτίσειν τὸ ἀργύριον ὃ ὄφλε· τοὺς δὲ προϊδρούς ἐπιχειροτονεῖν ἐπιναγκας, ὅταν τις καθίσταται βούληται, τῷ δὲ καταστήσαντι τοὺς ἐγγυητὰς, εἰν ἀποδῆ τῷ πόλει τὸ ἀργύριον ἐφ' οἷς κατέστησε τοὺς ἐγγυητὰς. ἀφίσταται τῶν δεσμῶν· εἰν δὲ μὴ καταβάλῃ τὸ ἀργύριον ἢ αὐτὸς, ἢ οἱ ἐγγυηταί, ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας, τὸν μὲν ἐξεγγυηθέντα δεδεῖσθαι, τῶν δὲ ἐγγυητῶν δημοσίαν εἶναι τὴν ὀσσίαν. περὶ δὲ τῶν ὠνομημένων τὰ τέλη, καὶ τῶν ἐγγυωμένων καὶ ἐκλεγόντων, καὶ τῶν τὰ μισθώματα μισθουμένων, καὶ τῶν

¹ τὸ λοιπὸν

² ὄ

³ μισθώσιμα

πρυτανείας δωδεκάτη, Τιμοκρ. et v. 1. p. 287. Ignoro cur lex incipiat per καὶ, nisi forte lata fuerit quasi addenda aliis legibus. AUGER.

Καὶ εἰ τιμὴ τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ] Verba sunt legis, ex quibus verbi προστιμῶν usus et constructio facile est percipere. Quod si quis, inquit legislator, eorum qui reliqua, aut ex alienum quovis modo contraxerunt, aut pecunia damnati sunt, aut legis sanctione, aut pleviscito nexu multare est, aut posthac ea de causa nexum inibit, licero ipsi aut civis ejus nomine praedes dare atque expromissores reipublicae ejus summa quam debet. Est igitur προστιμῶν multare, cum dativo et accusativo, cujus exempla Budaeus adducit in Comment. et hinc ἐπάγειν τιμήμα, agere ad poenam, apud eundem alibi. καὶ τιμήμα ἐπάγειν ὅτι χρὴ ἀποτίσαι, hoc est, et actionem poenarum intendere ad id quod pendere eum oportet. Ex edit. HERVAG.

Ἡ τοιοῦτὸν προστιμηθῆ] Aut in posterum damnabitur. Quod neglexit Wolfius. Legunt nonnulli et hic, et infra p. 288. v. 6. προστιμηθεῖν. TAYLOR.

Ἐπιχειροτονεῖν] Ratos habere, Wolfius. Quasi vades necesse esset praesidibus, cum quis vades dare voluisset, eos, qualescunque demum essent, illico ratos habere, quod manifeste contra legem est: Lex enim jubebat ratos haberi vades, non quoscunque, sed quos populus comprobasset. Clarum est itaque, vocem ἐπιχειροτονεῖν hoc loco alium sensum habere, quam qui vulgo ei adscribitur. Significat nempe non habere ratos, nec suffragiis ferendis decernere, sed potestatem facere suffragia ferendi, concione scilicet convocata, utrum rati habendi sint vades, necne. JURIN.

Τῷ δὲ καταστήσαντι] Melius, ut marg. Benenati habet, τὸν δὲ καταστήσαντα. Sequitur v. 6. ἐφ' οἷς κατέστησε τοὺς ἐγγυητὰς, a vinculis immunis esto, eo nomine quod vades dedit. Inficite. Corrige sodes, praenuntias Ven. Reg. a. Bodl. Aug. Ital. et Vindob. ἐφ' ὃ κατέστησε, et sic verte: quod si reddiderit civitati argentum, cujus causam vades dederit, a vinculis im-

munis esto. TAYLOR. Cui assentitur Auger.

Περὶ τῶν τὰ μισθώματα μισθουμένων, καὶ τῶν ἐγγυωμένων τὰς πράξεις] Id est, redempturas facientium, vel, qui spondent opera perfectura iniri, quae redemptores conduxerunt facienda. De verbo μισθώμαι, conduco faciendum, ut redemptor, et conduco vectigalia, item de ἐγγυᾶσθαι, vide Comment. Bud. Idem Demosthenes alibi, ἢ ὁπώραν πείαντο, ἢ θέρος μισθωθῆντο ἐκθερεῖσαι. Et aliquantulum infra in eadem, καὶ εἰ τινες ὀφληκότες χρήματα, καὶ δεσμοῦ προστετιμημένου αὐτοῖς, ἐγγυητὰς κατέστησαν, κατὰ τὴν τοῦτον νόμον μὴ εἶναι τὴν διεγγύειαν αὐτοῖς, hujus lege negabitur illis, vel cum sponsorum fide extra vincula esse, hoc est, διὰ τῶν ἐγγυητῶν ἀφεσις καὶ ἀπαλλαγὴ. Ex edit. HERVAG.

Τῶν τὰ μισθώματα μισθουμένων καὶ ἐγγυωμένων] Sub. ὑπὲρ τούτων. Felicianus μισθώσιμα habet, ut et Obsop. rectius, ut opinor, quam μισθώματα. WOLF. μισθώσιμα etiam legitur in Aug. Ital. et Vindob. et, quod pace mea liceat, rectius. Caeterum quare a nonnullis video, quinam sint τὰ τέλη ὠνοῦμενοι — ἐκλεγόντες — μισθωόμενοι: neque a magno Budaeo, qui hoc in se recepit, id argumenti satis praestari video. Agitur de Publicanis. Omnes enim, (ut ait Ulpianus l. 1. D. de Public.) qui quid a Fisco conducunt, recte appellantur Publicani. Primo loco veniunt τελωνεῖ, οἱ τὰ τέλη ὠνοῦμενοι, cum suis praedibus sive fidejussoribus. Hi sunt Publicani strictius dicti, nimirum, qui vectigalia publica, τὰ τέλη, the Customs, redimunt, et pensionationes annuas, sive mercedes pro eorum locatione solvunt. Secundo, οἱ ἐκλεγόντες, sine vadibus. Hos intelligo ministros esse publicos, fisci servos, qui vectigalia a nemine redempta ad portum exigunt: Vectigaliarii, Portitores. Atque hactenus mihi fidejussor erit Ulpianus ad locum: ὠνοῦμενων ἐνταῦθα λέγει, οὐκ ἀγοραζόντων, ἀλλὰ μισθουμένων — ἐκλεγόντων δὲ, ἐπιπετραμμένων τινῶν ἀπαιτεῖν τὰ τέλη· οὐ γὰρ λέγει αὐτοὺς τοὺς τελῶνας. Tertio denique οἱ μισθώματα μισθωόμενοι,

ἐγγνωμένων, τὰς πράξεις εἶναι τῇ πόλει κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους. ἂν ὁ ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας ὄφλη, τοῦ ὑστέρου ἐναυτοῦ ἐπὶ τῆς ἐνάτης ἢ δεκάτης πρυτανείας ἐκτίειν.

ἀκηκόατε μὲν τοῦ νόμου· μνημονεύετε δ' ἐξ αὐτοῦ μοι πρῶτον μὲν, τὸ, καὶ εἴ τινα τῶν ὀφειλόντων δεσμοῦ προστετίμηται, ἢ ¹ τολοιπὸν προστιμηθῆ, ἔπειθ', ὅτι πλὴν περὶ τῶν τελωνῶν, καὶ ² περὶ τῶν μισθουμένων, καὶ ὅσοι ταῦτα ἐγγυῶνται χάσθαι κελεύει τῷ νόμῳ. ³ ὅλως μὲν γάρ ἐστιν ⁴ ὅδε γε ἅπασιν ἐναντίος τοῖς οὔσι. μάλιστα δὲ ⁵ ταῦτα γνώσεσθε, ἀκούοντες τοὺς νόμους αὐτούς.

ἰά. Λέγε.

6 NOMOI.

Διοκλῆς εἶπε, Τοὺς νόμους τοὺς πρὸ Εὐκλείδου θεθέντας ἐν δημοκρατία, καὶ ὅσοι ἄπ' Εὐκλείδου ἐτέθησαν, καὶ εἰσὶν ἀναγεγραμμένοι, κυρίους εἶναι τοὺς δὲ μετ' Εὐκλείδην θεθέντας, καὶ ¹ τολοιπὸν τιθεμένους, κυρίους εἶναι, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἕκαστος ἐτέθη. πλὴν εἴ τιν' προσγέγραπται χρόνος ὃν τινα δεῖ ἄρχειν. ἐπιγράψαι δὲ, τοῖς μὲν νῦν κειμένοις, τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς,

¹ τὸ λοιπὸν. ² [περὶ] ³ ὅλος ⁴ [ὅδε γε] ⁵ ταῦτα. γνώσεσθε δ' ἀκούοντες. λέγε τοὺς νόμους * αὐτοῖς. ⁶ Νόμος. ⁷ ἐπ'

quicunque demum fuerint. Nimirum com-
plecti voluit eos, qui quidvis a populo
redemptum habuerunt. Nam, ut ait Caius
I. 12. D. eod. Sed et ii, qui salinas et
arenas et cretae fodinas et metalla conducta
habent, publicanorum loco sunt. Præterea
et si quis rectigal conductum a Rep. cujus-
dam municipii habet, hoc edictum locum
habet. Vides, quot sunt μισθώσιμα. Et
præter hæc quamplurima. Immo quicquid
fere in commercio venit, et a Fisco redi-
mi possit. De Agris publicis et latifundis
P. A. conductis dixi olim ad Marn. Sandvic. p. 64. Noster c. Eubulid.
vers. sinem p. 1318. 20. ed. R. εἰ δὲ δεῖ
τὴν δημοκρατίαν λέγειν, δι' ἣν ἀρξίζοντό μοι τι-
νές, ἐν ἧ διαφοράς ἐγενόμην, εἰσπράττων ὀφεί-
δοντας πολλοὺς αὐτῶν μισθώσεις τεμε-
νῶν, καὶ ἕτερα, ἃ τῶν κοινῶν δημοπρακεί-
σαν. TAYLOR. τέλη intelligo rectigalia pu-
blica, μισθώματα, prædia publica. Verte
quasi Jegeretur περὶ δὲ τῶν -- τέλη ἢ τῶν
ἐκλεγόντων καὶ τῶν ἐγγνωμένων, καὶ τῶν τὰ
-- AUGER.

Τὰς πράξεις] Τὰς εἰσπράξεις. WOLF.
Docentis, credo, et interpretantis ritu,
non emendantis. TAYLOR.

Ἐὰν δ' ἐπὶ τῆς ἐνάτης — ἐκτίειν] Totum
hoc postremum comma mihi videtur juxta
Bodl. inducendum esse. Video, hæc legem
a Petito esse neglectam, neque cæ-
teis adscriptam, quia putavit non obti-

nuisse. IDEM.

Ἄολως] Omnino. Melius ὅλος, Tota lex.
Ita Bar. marg. Lutet. MSS. Man. et Felic.
Lind. Aug. Ital. IDEM.

ἰά. NOMOI] NOMOS rectius Bar. et Vind.
Verum, ut ea Lex satius intelligatur, sup-
ponendum est, Dioclem eam tulisse anno
post præturam Euclidis, ut recte contem-
dit S. Petitus LL. Attic. L. II. Tit. 1. fin.
IDEM.

Ἄπ' Εὐκλείδου] Immo ἐπ' Εὐκλείδου, ut
dicitant Ald. Ven. Bar. Aug. Vind. Be-
nenatus quoque. Hoc in vertendo vidit
Wolfius. IDEM. ἐπ'. AUGER.

Χρόνος ὄντινα δεῖ ἄρχειν] Transtulit Wol-
fius: tempus, quo debeat geri magistratus.
Respexisse nempe videtur ad ea, quæ
paulo post sequuntur, p. 289. v. 9. ἀπὸ
τοῦ μετὰ τὸν νῦν ἀρχοντα. Sed fallitur, puto.
Sensus enim est: χρόνος, ὄντινα χρόνον δεῖ
τὸν νόμον ἀρχειν, tempus, quo oportet legem
capere initium auctoritatis. JURIN. Eo-
dem sensu marg. Benenati ἀφ' οὗ δεῖ ἀρ-
χειν. Verum pace Viri doctissimi tue-
mur animo Wolfii: Nisi si cui adscri-
ptum sit tempus, nempe quota Prætura agen-
da sit, antequam ratu esse caperit. Verbi
gratia: Hæc Lex ratu nec esto ante secun-
dum, tertium, vel quartum ab hoc anno
Prætozem. Idem est tenor eorum, quæ
scribuntur hodie: From and after — next
ensuing. TAYLOR.

τριάκοντα ἡμερῶν τὸ δὲ λοιπὸν ὅς ἂν τυγχάνῃ γραμματεῶν, προσγρα-
φέτω παραχρῆμα τὸν νόμον κύριον εἶναι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐτέθη.

714 καλῶς ἐχόντων, ὧ ἀἰδρες δικασταί, τῶν ὑπαρχόντων νό-
μων, ὅδε ὁ νῦν ἀναγιωσθεὶς νόμος ὡσπερὶ διώρισε καὶ βε-
βαιωτέρας ἐποίησεν αὐτούς. κελεύει γὰρ ἕκαστον ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἐτέθη, κύριον εἶναι, πλὴν εἰ τῷ χρόνῳ προσγέ-
γραπται· τούτῳ δὲ, τὸν γεγραμμένον ἄρχειν. διὰ τί; ὅτι
πολλοῖς τῶν νόμων προσεγγέγραπτο, τὸν δὲ νόμον εἶναι κύ-
ριον τόνδε ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸν νῦν ἀρχοντα. ὕστερον δὲ γρά-
φων ὁ τιθεὶς ἐπὶ τούτοις τόνδε τὸν νόμον τὸν ἀνεγνωσμέ-
νον, οὐκ ἐνόμιζε δίκαιον εἶναι, τοὺς αὐτοὺς τῶν νόμων ἀνα-
γεγραμμένους ὕστερον ἢ ἐτέθησαν κυρίους εἶναι, ἀνεγε-
γκεῖν ἐπὶ τὴν ἡμέραν, ἀφ' ἧς ἐτέθησαν, καὶ μὴ πρότερον
ποιῆσαι κυρίους, ἢ ὁ θεὸς ἕκαστον ἠξίωσε. τούτῳ μὲν τῷ
νόμῳ σκέψασθε ὡς ἐναντίος ἐστὶν ὃν οὗτος τέθεικεν. ὁ μὲν
γε κελεύει, τὸν γεγραμμένον χρόνον, ἢ τὴν ἡμέραν, ἀφ' ἧς
ἂν τεθῆ, κύριον εἶναι· ὁ δ' ἔγραψε, καὶ εἰ τινι προστετί-
μηται, περὶ τῶν παρεληλυθότων λέγων. καὶ οὐδὲ τοῦτο
ᾤρισε, ἀρχοντα προσγράψας ἀφ' οὗ, ἀλλὰ πεποίηκεν οὐ
μόνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐν ἣ τέθεικε, κύριον τὸν νόμον, ἀλλὰ

¹ τῷ νόμῳ

² ἐπὶ τούτοις ὁ τιθεὶς

³ Deest μί.

⁴ μέντοι

⁵ πρὸ

Τριάκοντα ἡμερῶν] Ἐντὸς τριάκοντα ἡμε-
ρῶν. WOLF. Iterum, credo, enarrat, non
emendat. Quanquam idem supplese vi-
deam Bodl. TAYLOR. Sub. ἔσονται κύριοι.
AUGER.

Τούτῳ δὲ, τὸν γεγραμμένον ἄρχειν] Le-
gendum videtur τοῦτον δὲ τὸν γεγραμμέ-
νον ἄρχειν, hanc legem initium capere a
tempore eidem adscripto, non, quomodo
Wolfius, quo pretore rata esse debeat. JU-
RIN. Revoca antiquam Wolfii versionem,
et omnia recte procedunt: jubet, unam-
quamque ab eo die, quo lata fuerit, esse ra-
tam, nisi si cui adscriptum fuerit tempus:
huc vero, scriptum imperare. Id est: ubi
alicui legi tempus certæ Præturæ præsti-
tutum fuerit, ibi præfinitus ille Archon
magistratum capebat, antequam Lex rata
sit. TAYLOR.

Τὸν γεγραμμένον] Sub. κατὰ χρόνον. AU-
GER.

Προσεγγέγραπται] Lege προσγγέγρα-
πται. Ita Codd. Bar. Reg. a. Aug.
Vind. TAYLOR.

Τὸν δὲ νόμον εἶναι κύριον τόνδε] Puto:
τόνδε νόμον εὐθεὶς εἶναι κύριον, τὸν δὲ —
JURIN. Accedit Cod. Ital. — εἶναι κύριον

τὸν δὲ ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸν νῦν ἀρχοντα.
TAYLOR.

Τοὺς αὐτοὺς τῶν νόμων] Pro τοὺς αὐτοὺς
νόμους. AUGER.

Μὴ] Dele, me fidejussore, Codd. item
Aug. Lind. Bar. et Vind. cum Edit.
Moreliana. Totum autem locum ita ver-
tas: Qui vero postea legem hanc tulit modo
recitatam, non æquum censuit, legibus iis,
quæ diserte jubentur auctoritatis initium
capere, interjecto aliquo tempore, postquam
lata fuerint, auctoritatem dare ab eo ipso
die, in quo lata essent, atque eo pacto ratas
habere, priusquam ipse lator postulasset.
TAYLOR.

Μὲν] Rescribe μέντοι, ut Bar. Aug.
Vind. Quod perinde erit ac δέ. Atque id
postulat locus. IDEM.

Κυρίαν] Puto κύριον. Referrī enim
videtur non ad ἡμέραν, sed ad νόμον. JU-
RIN. Atque ita vertit Wolfius: et eo-
dem pariter modo scribitur in marg.
Benenati. TAYLOR. Imo κύριον, nempe,
νόμον. AUGER.

Τούτῳ] Μ. ταῦτα, referendo ad τῶν παρ-
εληλυθότων. IDEM.

Ἄπὸ] Quid hoc monstrī? Quid enim
2 r

καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τινὰ ἡμῶν. ἀόριστον γὰρ ἄπαντα τὸν παρεληλυθότα προσπεριείληφε χρόνον. καὶ τοι χρῆν σε, ὦ Τιμόκρατες, ἢ τοῦτον μὴ γράφειν, ἢ ἐκεῖνον ¹λύειν, καὶ οὐχ, ἵνα ὃ βούλει σὺ γένηται, πάντα τὰ πράγματα συνταράξαι.

ιβ'. Λέγε ἄλλον νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Μηδὲ περὶ τῶν ἀτίμων, ὅπως χρῆ ἐπιτίμους αὐτοὺς εἶναι, μηδὲ περὶ τῶν ὀφειλόντων τοῖς θεοῖς, ἢ τῶ δημοσίῳ ²τῶν Ἀθηναίων, περὶ ἀφέσεως τοῦ ὀφλήματος, ἢ τάξεως, εἰὰν μὴ ψηφισαμένων Ἀθηναίων τὴν ἀδείαν πρῶτον, μὴ ἔλαττον ἑξακισχιλίων, οἷς ἂν δόξη, κρύβδην ψηφίζομένοις. τότε ὃ ἐξεῖναι χρηματίζειν, καθ' ὅ,τι ἂν τῇ βουλῇ καὶ τῇ δῆμῳ δοκῇ.

715

ἄλλος ³οὔτος νόμος, οὐκ ἔῶν περὶ τῶν ἀτίμων οὐδὲ τῶν ὀφειλόντων λέγειν, οὐδὲ χρηματίζειν περὶ ἀφέσεως τῶν ὀφλημάτων, ἢ τάξεως, εἰὰν μὴ τῆς ἀδείας δοθείσης, καὶ

¹λύειν. [καὶ]

²τῶ

³οὔτοςι

esset, ut succenseret, si Timocrates voluisset legem suam incipere auctoritatem habere *ab eo die*, in quo lata esset? *Fecerunt hoc et plurimi.* Neque id culpæ vertebatur. Fecit et Diocles, qui nondum ex manibus nostris exiit, ubi ait, leges omnes, in posterum ferendas, *κρυβδὸν εἶναι ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἕκαστος ἐτέθη*, p. 713. 23. ed. R. nisi *lator!* aliter visum fuerit. Tu proinde, ut sensus efflagitat, et præstantiores Codd. præ se ferunt, Aug. Ital. Vind. quibuscumq; Baroc. pene consentit, emendes *πρὸ τῆς ἡμέρας.* Cum Timocrates in lege scripsit, καὶ εἴ τι προστεμῆται, indefinite loquens, et de omni anteacta ætate, quid aliud fecit, nisi ut legem suam ratam esse vellet non solum ante diem, quo tulit, verum etiam antequam nostrum quisquam nasceretur? TAYLOR. *πρὸ et non ἀπὸ.* AUGER.

ιβ'. Τάξεως.] Περὶ ἀφέσεως τάξεως, τουτέστι στρατείας. WOLF. Vides, hominem, quasi parum esset male vertere, id quod male vertit, annotando ingeminare. Verum hujus incogitantæ Petito olim pœnas dedit, recte negant, Comment. ad LL. Attic. pag. 470. Edit. Nov. hæc de *πίπτια* intelligi aut posse, aut debere. Quid tamen interea Petitus ipse? In quantum ejus verba intelligam, nam sibi displicuit, cum hæc scripsit, adeoque orationem obumbravit, *τάξιν* autumavit esse *statum ingenuitatis.* Idem enim, inquit ille, est *τάξεως* atque *ἐπιτίμους εἶναι.* Quod ante hunc diem non inaudiui, et credo, post hunc diem me rursus non in-

auditurum. Ulpianus denique orationem inceptat: Ἄλλο καλεῖ ἄφεσιν, ἄλλο καλεῖ τάξιν. deinde ἄφεσιν pluribus, *τάξιν* nullis verbis explicat. Quod ille prætermisit, nostrum erit perficere: nam recta insistere mihi visus est via. Per ἄφεσιν τοῦ ὀφλήματος intelligo Tabulam novas, ubi nomen debitoris in spongiam incubuit, et res alienum vel plene, vel aliqua tenuis parte ei condonatur. Τάξις (neque est Conventio inter partes, qua debitoris inopia ita succurritur, ut quod ille universum, salvis rebus familiaribus, reddere nequeat, id unciatim, et ad modum constitutum persolvat. Nos compositionem vocamus. Ita Hesychius: Τάξις ἢ ἐπὶ ὀφειλομένους χρήμασι καταβολή. Ita Libanius in argumento Aristogitonianæ, 768. 17. ed. R. *ὠνεῖται ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, τάξιν αἰτησάμενος τοῦ ὀφλήματος, ἅστε ἐν δέκα ἔτεσιν ἐκτίσαι τὸ σύμπαν κατ' ἕκαστον ἔτος τιθεὶς τὸ ἐπιβάλλον μέρος.* Thucyd. III. §. 70. *ὀφλόντων δὲ αὐτῶν, καὶ πρὸς τὰ ἰερά κικτῶν καθεζομένων, διὰ τὸ πλῆθος τῆς ζημίας, ὅπως ταξάμενοι ἀποδώσιν.* Interpreteris cum Budæo, *τεταγμέναις καταβολαῖς, pensionibus mensuris, vel etiam annuis.* Ita pariter idem Thucyd. I. 117. *τὰ ἀναλωθέντα κατὰ χρόνους ταξάμενος ἀποδοῦναι.* Ubi σχ. ad locum. Κατὰ χρόνους] οἷδὲ γὰρ εὐσώροισι ἀθροῖον ἐκτίσαι τὸ πᾶν. TAYLOR. Contentio est inter doctos quid significet τάξεως; nullorum mihi arrisit explicatio. Ego interpretatus sum ut potui. AUGER.

ταύτης μὴ ἔλαττον, ἢ ἑξακισχιλίων ψηφισαμένων οὗτος δ' ἔγραψεν ἀντικρυς, καὶ εἴ τιμι τῶν ὀφειλόντων δεσμοῦ προστετίμηται, εἶναι τὴν ἀφῆσιν, πορισαμένω τοὺς ἐγγυησομένους, οὐ¹ προστεθέντος οὐδενὸς περὶ τούτων, οὐδὲ δοθείσης ἀδείας λέγειν. καὶ ὁ μὲν νόμος, οὐδ' ἐπειδὴν τὴν ἀδειαν εὔρηταί τις, ἔδωκεν ὡς ἀν βούληται πράττειν, ἀλλ' ὡς ἀν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ δοκῇ· τῷ δ' οὐκ ἀπέχρησε τοῦτ' ἀδικεῖν μόνον, εἰ μὴ δοθείσης ἀδείας λέγει, καὶ νόμον εἰσφέρει περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ προσέτι οὐκ εἰς τὴν βουλήν, οὐκ εἰς τὸν δῆμον εἰπὼν περὶ τούτων οὐδὲν, ἐν παραβύστῳ, τῆς βουλῆς μὲν ἀφειμένης, τῶν δὲ ἄλλων διὰ τὴν ἐορτὴν ἱερομηνίαν ἀγόντων, λάθρα τὸν νόμον εἰσήνεγκε. καὶ τοι χρῆν σε, ὦ Τιμόκρατες, εἰδότα τὸν νόμον τόνδε, ὃν ἀνέγνων, εἴ τι δίκαιον ἐβούλου πράττειν, πρῶτον μὲν πρόσ-
 716 οὐδὲν ἐκ τῶν νόμων, ἵνα τοῦτον τὸν τρόπον πράττων, εἰ καὶ

¹ προστεθέντος

Οὐ προστεθέντος οὐδενὸς] Alii προστεθέντος. Forte προσθέντος οὐδενὸς, cum nemo hoc proposuerit. WOLF. προστεθέντος Ven. Bar. Lind. Aug. Obsop. Ital. Viud. cum Editis Parisina, Manut. Felic. et σχ. Recte sane. nullo aditu facto, nihilo super ea re prius proposito, ut debuit. Varii sunt in his vocibus errores. Dixi alibi. TAYLOR. M. προστεθέντος. AUGER.

Ἐν παραβύστῳ] Ad hæc Scholiastes aliquis hæc mira commentatur: ἐν παραβύστῳ, ἀντὶ τοῦ λάθρα, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παραπληρωμάτων τῶν ἐκβαλλομένων ἐν ταῖς οἰκοδομίαις ἔνδον. Ex his doceri debemus, non admittenda esse omnia, quæcumque in antiquorum Auctorum scholiis inveniuntur; et scholia conflatæ esse ex variis Auctoriis, quorum alii eruditi erant; alii vero scoli nullius pretii. Quid enim dicere poterat hic Scholiastes, quo plus suam Græcæ antiquitatis ignorantiam manifestam faceret? Primum enim, dum ἐν παραβύστῳ interpretatur λάθρα, eloquentissimo Demostheni ταυτολογίαν satis indecentem tribuit: nam dicit Demosthenes in eadem periodo, v. 12. λάθρα τὸν νόμον εἰσήνεγκε. Sed ignorabat mirus ille Scholiastes cum sua metaphorâ, παραβύστῳ fuisse quandam curiam Athenis, ita di-

ctam, quod ἐν ἀφανῆ πόλει ἦν, καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις συνήεσαν εἰς αὐτὸ, ut ait Pausanias in Atticis. Ideo arguit Timocratem, quod legem contra morem et constitutiones tulerit in curia, ubi parum frequentes erant Athenienses, non vero ἐν Πνυκί, εἰς τὸν δῆμον, vel ἐν βουλευτηρίῳ, εἰς τὴν βουλὴν. Nam et Παράβυστον significative est In-fartum, Inculcatum potius, quam Secretum. Ideo jure hoc Scholium dici potest παραβύστῳ, nam infartum et insertum est melioribus, nec credo esse Ulpiani. Sed et peccat locus Demosthenis male interpunctus: legendum enim est: περὶ τούτων οὐδὲν ἐν Παραβύστῳ τῆς βουλῆς etc. PALMER. Vide viros eruditos, qui de hoc Tribunali collegerunt, quæ apud veteres sparsim sunt dicta: Meurs. Attic. Lect. II. 9. et Areopag. c. extrem. Petit. LL. Attic. pag. 395. Adde Sigon. de Rep. Athen. III. 4. et Cel. Hemsterhus. ad Lucian. Necoymant. §. 17. Maussac. ad Harpocrat. pag. 231. Vales. ad pag. 105. TAYLOR.

Πρόσδον γράψασθαι πρὸς τὴν βουλὴν] Sic Isocrates Areopagiticò: τὴν πρόσδον ἀπογράφασθαι καὶ ποιήσασθαι. WOLF. Hanc locutionem erudite pro suo more explicat Cel. Hemsterh. ad Luciani Pro-meth. es in verb. §. 6. TAYLOR. per libel-

τις ἐπεχειρεῖ δεικνύειν οὐκ ἐπιτήδειον ὄντα τῇ πόλει τὸν νόμον, μὴ οὖν ἐπιβουλεύειν γ' ἐδόκει, ἀλλὰ γνώμη διαμαρτῶν ἀποτυχεῖν. νῦν δὲ τῷ λάθρα, καὶ ταχὺ, καὶ παρὰ τοὺς νόμους ἐμβαλεῖν τὸν νόμον εἰς τοὺς νόμους, καὶ μὴ θεῖναι, πᾶσαν ἀφῆρησαι σαυτοῦ¹ τὴν συγγνώμην. τοῖς γὰρ ἀκουσιν ἀμαρτοῦσι μέτεστι συγγνώμης, οὐ τοῖς ἐπιβουλεύσασιν· ὁ σὺ νῦν εἴληψαι ποιῶν.

ἰγ'. Ἀλλὰ γὰρ αὐτίκα ἐρῶ περὶ τούτων, νῦν δ' ἀναγίγνωσκε τὸν ἐξῆς νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

¹ Ἐὰν δὲ τις ἰκετεύῃ ἐν τῇ βουλῇ, ἢ ἐν τῷ δήμῳ, περὶ ὧν δικαστήριον, ² ἢ βουλή, ἢ ὁ δῆμος κατέγνω, ἂν μὲν ³ αὐτὸς ὄφλων ἰκετεύῃ πρὶν ἐκτίσαι, ἐνδειξιν εἶναι κατ' αὐτοῦ, καθάπερ ἂν τις ὄφειλον τῷ δημοσίῳ ἠλαΐζηται. ἂν δ' ἄλλος ὑπὲρ τοῦ ὄφληκότος ἰκετεύῃ πρὶν ἐκτίσαι, δημοσία ἔστω αὐτοῦ ἢ οὐσία πᾶσα. ἂν δὲ τις τῶν προέδρων ἢ τινὶ τὴν ἐπιχειροτομίαν, ἢ αὐτῷ τῷ ὄφληκότῳ, ἢ ἄλλῳ ὑπὲρ ἐκείνου, πρὶν ἐκτίσαι, ἄτιμος ἔστω.

ἔστι μὲν ἔργον, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ περὶ πάντων τῶν νόμων, οἷς οὗτος ἐναντίον εἰσηγήνοχεν, ἐροῦμεν· ἄξιον δὲ εἶπερ περὶ τοῦ καὶ ἄλλου, καὶ περὶ τούτου, ὃν νῦν ἀνέγνω, διελθεῖν. ὁ γὰρ τὸν νόμον τούτου, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεῖς, ἤδει τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν πραότητα τὴν ὑμετέραν, καὶ διὰ ταύτην ἑώρα περὶ πολλῶν ὑμᾶς ἐκόντας ἤδη ποτὲ μεγάλα ζημιωθέντας. βουλόμενος δὴ μηδεμίαν πρόφασιν τοῦ τὰ κοινὰ κακῶς ἔχειν ὑπολιπεῖν, τοὺς μετὰ τῶν νόμων κρίσει καὶ δικαστηρίῳ μὴ δίκαια ποιεῖν ἐγνωσμένους, 717 οὐκ ᾔετο δεῖν τῆς εὐηθείας τῆς ὑμετέρας ἀπολαύειν, τὸ δεῖσθαι καὶ μετὰ συμφορᾶς ἰκετεύειν, ἔχοντας ἀφορμὴν· ἀλλ' ὅπως ἀπεῖπε, μήτ' αὐτῷ, μήτ' ἄλλῳ μηδενί, μήτ' ἰκετεύειν, μήτε λέγειν ⁴ ὑπὲρ τοιούτων, ἀλλὰ ποιεῖν τὰ δίκαια σιγῇ. εἰ τοίνυν τις ἐροῖτ' ὑμᾶς, ποτέροις μᾶλλον ἂν

¹ [τὴν]

² ἢ ἡ βουλή

³ αὐτὸς ὁ * ὄφειλον

⁴ ὑπὲρ τῶν τοιούτων

lum obtinere aditum ad Senatam. AUGER. Ἀλλὰ γνώμη διαμαρτῶν ἀποτυχεῖν] Apud Isocratem: τῆς γνώμης ἢ διανοίας διαμαρτεῖν, ἢ διεψεύσθαι. WOLF.

Καὶ μὴ θεῖναι] Legendum: καὶ μὴ ἐκθεῖναι, nempe πρὸς τὴν τῶν ἐπιβουλεύων. Vid. §. 5'. in. JURIN.

ἰγ'. Ἡ βουλή] Meliores Codd. Bar. Vindob. Aug. Lind. etc. necessarios articulos hic adjiciunt, quos errore et literarum si-

mitudine excidisse arbitror, ἢ ἡ βουλή, et, αὐτὸς ὁ ὄφλων. TAYLOR. et AUGER.

Ἐὰν δὲ τις τῶν προέδρων etc.] Si dederit alicui suffragiorum jus. Δοῦναί τινι τὴν ἐπιχειροτομίαν, dare alicui suffragationem. Utrum est, comprobare postulationem alicujus, an, dare aliis decernendi potestatem? WOLF.

Ἀνέγνω] Recitavit, nempe, Scriba. AUGER.

εικότως ποιήσαιθ' ὅτιοῦν, τοῖς δεομένοις ἢ τοῖς ἐπιτάττου-
σιν, οἷδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν τοῖς δεομένοις. τὸ μὲν γὰρ, χρη-
στῶν, τὸ δ' ἀνάνδρων ἀνδρώπων ἔργον ἐστίν. οὐκοῦν οἱ νόμοι
μὲν ἅπαντες προστάττουσιν ἂν χρῆ ποιεῖν· οἱ τιθέντες δὲ
τὰς ἱκετηρίας, δέονται. εἰ τοῖσιν ἱκετεύειν οὐκ ἔξεστιν, ἢ
παι νόμον γ' ἐπίταγμα ἔχοντα εἰσφέρειν; ἐγὼ μὲν οὐκ
ἴομαι. καὶ γὰρ αἰσχρὸν, περὶ ὧν μηδὲ χαρίζεσθαι δεῖν
ὑπειλήφατε, περὶ τούτων, ἀκόντων ὑμῶν, εἶν, ἂ τινες βού-
λονται, πρᾶχθῆναι.

ιδ'. Λέγε τὸν μετὰ τούτου ἐφεξῆς νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἔσων δίκη πρό-ερον ἐγένετο, ἢ εὐθένα, ἢ διαδικασία περὶ του ἐν ἱκα-
στηρίῳ, ἢ ἴδια ἢ δημοσίᾳ. ἢ τὸ δημόσιον ἀπέδοτο, μὴ εἰσάγειν περὶ τούτων
εἰς τὸ δικαστήριον, μηδ' ἐπιψηφίζειν τῶν ἀρχόντων μηδένα, μηδὲ κατηγο-
ρεῖν ἰώντων, ἂ οὐκ ἔωσιν οἱ νόμοι.

Τιμοκράτης τοῖσιν, ὡσπερ μαρτυρίαν ὧν ἀδικεῖ γράφων,
εὐθὺς ἀρχόμενος τοῦ νόμου, τὰναντία ἔθηκε τούτοις. ὁ μὲν
γε οὐκ εἶ, περὶ ὧν ἂν ἅπαξ γινῶ τὸ δικαστήριον, πάλιν
χρηματίζειν· ὁ δ' ἔγραψε, καὶ εἰ τινι προστετίμηται κατὰ
νόμον, ἢ κατὰ ψήφισμα, τὸν δῆμον τούτῳ χρηματίζειν,
718 ὅπως ἂ μὲν ἔγνω τὸ δικαστήριον, λυθῆσεται, καταστήσῃ
δ' ἐγγυητὰς ὁ ὄφλων. καὶ ὁ μὲν νόμος μηδ' ἐπιψηφίζειν
φησὶ τῶν ἀρχόντων παρὰ ταῦτα μηδένα· ὁ δ' ἔγραψε τοῖς
πρόεδροις ἐπάναγκες, εἴαν τις καθιστῆ, προσάγειν, καὶ
προσέγραψεν, ὅπῳτ' ἂν τις βούληται.

ιέ. Λέγε ἴδ' ἕτερον νόμον.

¹ ἴομαι

² ἴδια, ἢ δημοσία,

³ ὄφλων

⁴ [δ']

Ἄνάνδρων] Alii ἀνάειδων. Illud impu-
dentia, sub. eorum, qui imperant. WOLF.
Retine tamen ἀνάνδρων cum libris pluribus
et melioribus. TAYLOR.

ιδ'. Δίκη—εὐθένη—δικασασία] Quantum
inter hæc intersit, pene docuit Petitus
LL. Attic. Lib. IV. Tit. VIII. ex Ulpia-
no nostro. Propemodum me fugit adji-
cere, vocem εὐθένη in quibusdam Codd.
ita reperiri scriptam et accentu notatam,
sc. εὐθυνα, id quod ideus Scholiastes ad-
monuit: περὶ δὲ τοῦ λόγου (forte τόνου)
τῆς εὐθυνας, ἤδη εἰρημην, ὅτι παραπροξίνεται.

IDEM.

ἢ τὸ δημόσιον ἀπέδοτο] Περὶ ὧν ὁ δῆμος
ἐχρημάτισε. WOLF. V. D'Orville ad
Charit. Aphrod. Lib. III. cap. IV. p. 292.

Ἐπιψηφίζειν] Wolfius: decernito. Puto
potius: agendi potestatem faciat. Ita et-
iam infra, v. 22. JURIN.

Χρηματίζειν] Vacare, in concionem con-
venire, non, respondere, quod vult Wolfius.
IDEM.

Ἔφλων] Forte ὁ ὄφλων, et v. ante-
pen. εἴαν τις καθιστῆ. [Alii καθίστη.]
WOLF.

ΝΟΜΟΣ.

Τὰς δίκας καὶ τὰς διαίτας, ὅσαι ἐγένοντο ἐπὶ τοῖς νόμοις ἐν δημοκρατου-
μένη¹ πόλει, κυρίας εἶναι.

οὐ, φησι Τιμοκράτης· οὐκ οὐν ὀπόσοις γ' ἂν δεσμοῦ προστι-
μηθῆ· λέγε.

ΝΟΜΟΣ.

¹ Ὅποσα ἔ' ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἐπράχθη, ἢ δίκη ἐδικάσθη, ἢ ἴδία ἢ δημοσία,
ἄκυρα εἶναι.

ἐπίσχυες. εἰπέ μοι τί δεινότατον πάντες ἂν ἀκούσαντες
φήσαίτε, καὶ τί ἂν μάλιστα ἀπεύξαισθε; οὐχὶ ταῦτα τὰ
πράγματα, ἅπερ ἦν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, μὴ γενέσθαι;
ἔγωγ οἶμαι. ὁ γοῦν νόμος οὗτος εὐλαβούμενος, ὡς ἐμοὶ
δοκεῖ, τὸ τοιοῦτον, ἀπέειπε τὰ πραχθέντα ἐπ' ἐκείνων μὴ
κύρια εἶναι. οὗτοςὶ τοίνυν τὴν αὐτὴν κατέγνω παρανομίαν
τῶν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας πεπραγμένων, ³ ἦνπερ ἐπ' ἐκείνων
ὑμεῖς ὁμοίως γοῦν ἄκυρα ποιεῖ. καὶ τοι τί φήσομεν, ὧ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον κύριον τὸν νόμον εἶσαντες γενέ-
σθαι; πότερον τὰ δικαστήρια, αἰ δημοκρατουμένης τῆς πό-
λεως ἐκ τῶν ὁμωμοκίτων πληροῦται, ταῦτ' ἀδικήματα
τοῖς ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀδικεῖν; καὶ πῶς οὐ δεινόν; ἀλλὰ
δικαίως ἐψηφίσθαι; τίνος οὖν ἕνεκα τὸν λύσοντα ταῦτα
νόμον θέσθαι φήσομεν; πλὴν εἰ μὴ τοῦτό τις εἴπωι, μα- 719
νέντες. ἄλλο γὰρ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν.

15'. Λέγ' ἕτερον νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Μηδὲ νόμον ἐξεῖναι ἐπ' ἀνδρὶ θεῖναι. ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθη-
ναίοις τιθῆ, ψηφισαμένων μὴ ἔλαττον ἑξακισχιλίων, οἷς ἂν δόξῃ, κρύβδην
ψηφισομένους.

¹ τῇ πόλει

² ἴδία, ἢ δημοσία

³ ἦνπερ τῶν ἐπ'

¹ Ἐν δημοκρατουμένη πόλει] Alii, et melius, ἐν δημοκρατουμένη τῇ πόλει. Sunt autem MSSt Ven. Aug. Obsop. Ital. Vind. Ita erit, libera hac nostra repub. Aliter, non ita fuisset. Vid. infra, v. 13. TAYLOR.

² Ἀπεύξαισθε] Ita restitui cum Editt. et MSStis plerisque. Wolfius ex Aldo solo arripuit suum ἐπεύξαισθε, licet nobiscum interpretetur. IDEM. Imo ἀπεύξαισθε. AUGER.

³ Ἦνπερ] Ἦνπερ τῶν ἐπ' ἐκείνων ὑμεῖς.

Bodl. Vide, annon rectius. TAYLOR.

Τιθῆ] Nempse ὁ γράφων νόμον. AUGER. Ψηφισαμένων] Pei us ad LL. Attic. L. II. Tit. I. pag. 138. refingit ἐὰν μὴ ψηφισαμένων etc. Quasi relinqueretur et privilegii gratia. Ita in lege superiore utitur simili exceptione, §. 1β'. Μηδὲ περὶ τῶν ἀτίμων — ἐὰν μὴ ψηφισαμένων Ἀθηναίων τὴν ἀδειαν πρῶτον μὴ ἔλαττον ἑξακισχιλίων. Verum puto id non jam obtinere: neque Athenis

οὐκ ἔῃ νόμον, ἀλλ' ἢ τὸν αὐτὸν τιθέναι κατὰ τῶν πολιτῶν¹ πάντων, καλῶς καὶ δημοτικῶς λέγων. ὥσπερ γὰρ τῆς ἄλλης πολιτείας ἴσον μέτεστιν ἑκάστῳ, οὕτω καὶ τούτων ἴσον μετέχειν ἑκάστον ἀξιοῖ. δι' οὓς μὲν τοίνυν οὗτος εἰσέφερε τὸν νόμον, ὑμεῖς οὐδὲν ἐμοῦ χεῖρον γιγνώσκετε· ἀνευ δὲ τούτων, αὐτὸς ὡμολόγησε μὴ ἐπὶ πᾶσι τὸν αὐτὸν τεθεικέναι, πλὴν περὶ τῶν τελωνῶν, καὶ τῶν μισθουμένων, καὶ τῶν τούτων ἐγγυητῶν, χρῆσθαι προσγράψας τῷ νόμῳ. οὐκοῦν ὅποτε εἰσὶ τινες οὓς ἀφορίζεις, οὐκ ἂν ἔτι εἴης ἐπὶ πᾶσι τὸν αὐτὸν τεθεικώς. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὡς ὅσοις δεσμοῦ προστιμᾶται, τούτων τὰ² μάλιστα, ἢ τὰ μέγιστα ἀδικοῦσιν οἱ τελῶναι, ὡς τε μόνοις αὐτοῖς μὴ μεταδοῦναι τοῦ νόμου. πολὺ γὰρ δήπου μᾶλλον οἱ προδιδόντες τι τῶν κοινῶν, ἢ οἱ τοὺς γονέας κακοῦντες, ἢ οἱ μὴ καθαρὰς τὰς χεῖρας ἔχοντες, εἰσιόντες³ δ' εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀδικοῦσιν· οἷς ἀπασιν οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι, δεσμὸν προλέγουσιν, ὁ δὲ σὸς, λελῦσθαι δίδωσιν. ἀλλ' ἐνταῦθα πάλιν καταμηνύεις, ὑπὲρ ὧν ἐτίθεις. διὰ γὰρ τὸ μὴ τελωνήσαντας ὀφείλειν αὐτοὺς, ἀλλὰ κλέψαντας, μᾶλλον δὲ⁴ ἀσπᾶσαντας τὰ χρήματα, διὰ τούτ' οὐκ ἐφρόντισας, οἶμαι, τῶν τελωνῶν.

ἰζ'. Πολλοὺς δ' ἂν τις ἔχοι νόμους ἔτι καὶ καλῶς ἔχοντας δεικνύναι, οἷς πᾶσιν ἐναντίος ἐστὶν ὃν οὗτος τεθεικεν. ἀλλ' ἴσως ἐγὼ μὲν, εἰ περὶ πάντων ἐρῶ, ἐξωσθήσομαι περὶ τοῦ μηδ' ἐπιτήδειον ὅλως ὑμῖν εἶναι τὸν νόμον εἰπεῖν· ὑμῖν δ' ὁμοίως ἔνοχος φανεῖται τῇ γραφῇ, καὶ εἰ ἐνὶ τῶν ὄντων νόμων ἐναντίος ἐστί.⁴ τοιγαροῦν μοι δοκεῖ τοὺς μὲν

¹ πάντων τῶν πολιτῶν² [μάλιστα, ἢ τὰ]³ [δ']⁴ πᾶς οὖν; δοκεῖ μοι τοὺς

Atticis, ubi toties prædicarent libertatem æquam fuisse omnibus, privas leges ullo obtentu aut conditionibus rogari potuisse. Credo præterea, ab optimis exemplaribus hanc ultimam clausulam abesse. TAYLOR.

Οἷς ἂν δέξη] Alias εἷς ἂν ἐξῆ, vel εἷς ἐξεστί, ut οἱ ἄτιμοι excludantur. WOLF.

Οὕτω καὶ τούτων ἴσου μετέχειν] ἴσον, aut ἐξ ἴσου. IDEM. ἴσου habent Editi. TAYLOR. ἴσον, adv. æqualiter. AUGER.

Τὰ μάλιστα ἢ] Hæc tria verba videntur supervacanea. IDEM.

Μὴ καθαρὰς τὰς χεῖρας ἔχοντες] De hac locutione, quam Ulpianus exponit ἐν ἀνδροφόνῳ, et μὴ καθαροὶ τὰς χεῖρας, vide Bergler. ad Aleiph. Epist. Lib. I. ep. 3. p. 43.

Ἐχοι] Ita reposui juxta Par. et Bodl. Vulg. ἔχει. TAYLOR.

Περὶ] Abest ab optimo Reg. a. et Bodl. Idque satius. ἐξωσθήσομαι τοῦ εἰπεῖν. IDEM.

ἰζ'. Πᾶς ἂν μοι δοκεῖ] Alii πᾶς οὖν. Neutrum placet. Malim τοιγαροῦν μοι δοκεῖ. WOLF. Ab Editis et MSS. omnibus perperam discedit hic homo, sua nimium sen-

ἄλλους ἔαν, περὶ δ' οὐ πρότερόν ποτε αὐτὸς οὗτος ἔθηκε
 1 νόμον διελθόντα, ἐπ' ἐκεῖνο ἵεναι τὸ μέρος τῆς κατηγορίας
 ἡδῆ, ὡς καὶ μεγάλα ἀνθρώποι, γενόμενος κύριος, τὴν πό-
 λιν. τὸ μὲν οὖν τοῖς τῶν ἄλλων ἐνατίον εἰσηνησοχένοι νό-
 μων, δεῖνόν μὲν, ἀλλ' ἄλλου δεῖται κατηγοροῦ· τὸ δὲ τῶ
 ὑφ' ἑαυτοῦ πρότερον κειμένῳ νόμῳ τάναντία δεῖναι, τοῦτ'
 ἡδῆ ποιεῖ κατηγοροῦν αὐτὸν αὐτοῦ γεγενῆσθαι. ἴν' οὖν τοῦτ'
 εἰδῆτε γιγνόμενον, ἀναγνώσεται τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν, ὃν
 οὗτος ἔθηκεν· ἐγὼ δὲ σιωπήσομαι. λέγε.

ΝΟΜΟΣ.

Τιμοκράτης εἶπεν. Ὅποσοι Ἀθηναίων κατ' εἰσαγγελίαν ἐκ τῆς βουλῆς,
 ἢ νῦν εἰσὶν ἐν τῇ δεσμοτηρίῳ, ἢ τὸ λοιπὸν κατατεθῶσι, καὶ μὴ παραδοθῆ
 ἢ κατάγνωσις αὐτῶν τοῖς θεσμοθέταις ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ κατὰ πρυ-
 τανείαν, κατὰ τὸν εἰσαγγελτικὸν νόμον, δεῖδῶσθαι τοῖς θεσμοθέταις, εἰσά-
 γειν τοὺς ἑνδεκα εἰς τὸ δικαστήριον 2 ἐντὸς τριάκονθ' ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἀν πα-
 ραλάβωσιν, ἔαν μὴ τι δημοσία 3 κωλύσῃ· ἔαν δὲ μὴ, ὅταν πρῶτον οἶον τ' ἦ.

1 νόμου,

2 [ἐντὸς]

3 κωλύῃ

fentia fretus. Restitue igitur πᾶς οὖν ;
 cum interrogatione. δεκεῖ μοι et cætera.
 TAYLOR.

Νόμον] Νόμου forte, uii habent Bar.
 Aug. Linden. cum Editt. Fel. et Manut.
 IDEM. PRO νόμον, νόμου. - AUGER.

Εἰσαγγελίαν] Isti rei explicandæ desti-
 navit Vir summus, et de jure hoc nostro
 præclare meritus. Desid. Heraldus, libri
 tertii Animadv. in Salmas. Observat. ad
 jus Attic. et Rom. Capp. 7. 8. 10. et 14.
 Observat. item et Emendat. Cap. 49. quæ
 proinde sunt consulenda. Legem vero ita
 vertit: Timocrates retulit. Quicumque
 Atheniensium ob denunciationem, curiæ
 jussu, vel nunc in carcere sunt, vel postea
 conjiciuntur, quorum condemnatio a scriba
 Prytanæ non fuerit Thesmothetis secundum
 legem de denunciationibus tradita, PLA-
 CERE, ab Xliris eos in judicium deduci,
 intra trigesimum diem, ex quo iis traditi
 sint, nisi quid publicitus obstat; sin minus,
 cum primum id fieri potuerit. Eos autem
 accusari a quolibet Atheniensium, qui volet,
 cuique per leges licet. Sin autem criminis
 teneri sit judicatus, quid eum pati aut sol-
 vere oporteat, Heliæ judicatio. Si pœna
 pecuniaria ei indicta fuerit, in vinculis cus-
 todiat, donec solverit, quanti damnatus
 erit. Lata est Lex de gravioribus maleficiis,
 a Senatu ad Curiam remissis. Erant
 enim delicta quædam leviora, et εἰσαγγε-
 λία obnoxia, quæ sola τῶν D. auctoritate
 coerceri poterant, ut docet Pollux L.

VIII. C. VI.— καὶ μὲν μέτρια ἀδικεῖν δο-
 κῆ, ἢ Βουλὴ ποιεῖται ζημίας ἐπιβολὴν ἀν δὲ
 μείζω, παραδίδωσι δικαστηρίῳ. De his ita-
 que statuit Lex Timocratea, quicquid de-
 mum id sit, quod statuerit. Hoc autem
 cavere mihi maxime videtur. Remissa
 causa a Senatu ad Curiam, utpote quæ
 gravior visa est, et Reis interea in carcere
 vinculis, Scriba Prytanæ istius Concilii acti
 ad Thesmothetas transmittat, quorum erat
 officium incarceratos in judicium sistere.
 Quod si Scriba insuper habuerit, neque id
 fecerit, liceat hac lege Licitoribus ipsis, τοῖς
 Xliris, id sua auctoritate facere, quod aliter
 Thesmothetarum munus erat descriptum.
 Unde Heraldus assentior rescribenti v. an-
 tepen. τοὺς θεσμοθέτας, et deinde
 judico, eas voces ita reformatas e textu,
 tanquam glossam nullius pretii, esse amo-
 vendas. Nam homuncio nescio quis, qui
 legem perperam intellexit, autumans, ne-
 mimi licere præter Thesmothetas Reum
 pro tribunali sistere, exadversum τῶ τοῖς
 ἑνδεκα, allevit istam bellam annotationucul-
 lam. TAYLOR.

Δεδόχθαι τοῖς θεσμοθέταις] Hæc duo
 verba [sc. τοῖς θεσμ.] delenda mihi videntur.
 Post εἰσάγειν et παραλάβωσιν subaudi
 τοῖς κατεγνωσμένους ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ δεδε-
 μένους. AUGER.

Ἐάν μὴ τι δημοσία κωλύσῃ] [Volgo μὴ
 τι τῇ δημοσίᾳ] et p. 297. v. 3. δεδέσθω ἕως
 ἀν. Alii τῶος: alii τε ἕως. Forte utrumque
 retinendum, τῶος ἕως, etsi priore non est

κατηγορεῖν δὲ Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον, οἷς ἔξιστιν. ἰὰν δ' ἄλῳ, τιμάτω ἢ Ἰλιαία περὶ αὐτοῦ, ὅ,τι ἂν δοκῇ ἄξιος εἶναι παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι. ἰὰν δ' ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω τέως, ἕως ἂν ἐκτίσῃ, ὅ,τι ἂν αὐτοῦ καταγνωσθῇ.

721

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί; λέγε αὐτοῖς αὐτὸ τοῦτο πάλιν.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ, δεδέσθω τέως, ἕως ἂν ἐκτίσῃ.

πέπαυσο. ἔστιν οὖν ὅπως ἂν ἐναντιώτεραί τις δύο θεῖη, τοῦ δεδέσθαι τε ἕως ἂν ἐκτίσῃσι τοὺς αἰλόνας, καὶ τοῦ καθιστάσαι τοὺς αὐτοὺς τούτους ἐγγυητάς, ἀλλὰ μὴ δεῖν; ταῦτα τοίνυν κατηγορεῖ Τιμοκράτης Τιμοκράτους, οὐ Διόδωρος, οὐδ' ἄλλος ἡμῶν οὐδεὶς τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος. καὶ τοι τίνας ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι ¹δοκῇ λήμματος, ἢ τί ²ποιεῖν ὀκνήσαι κέρδους ἕνεκα, ὅς τις ἐναντία αὐτὸς ἑαυτῷ νομοθετεῖν ἠξίωσεν, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ³τῶν νόμων ἐόντων; ἐμοὶ μὲν γὰρ ἕνεκα ἀναιδείας ὁ τοιοῦτος δοκεῖ πᾶν ἂν ἐτοίμως ἔργον ποιεῖσαι. ὡσπερ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ τᾶλλα ⁴κακούργων τοὺς ὁμολογοῦντας ἄνευ κρίσεως κολάζειν οἱ νόμοι ⁵κελεύουσιν, οὕτω δίκαιον καὶ ⁶τοῦτον, ἐπειδὴ τοὺς νόμους κακουργῶν εἴληπται, μὴ δόντας λόγον, μὴδ' ἐβελήσαντας ἀκούσαι, καταψηφίσασθαι. ὁμολόγηκε γὰρ, ⁷θατέρῳ τῷ προτέρῳ νόμῳ ἐναντίον τόνδε τιθεῖς, ἀδικεῖν.

ἦ. Ὅτι μὲν τοίνυν καὶ παρὰ τούτους τοὺς νόμους, καὶ παρὰ τοὺς προειρημένους, καὶ μικροῦ δέω παρὰ πάντας εἰπεῖν τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει τέθεικε τὸν νόμον, ⁸οἶμαι ὄηλον ἅπασιν ὑμῖν εἶναι. θαυμάζω δ' αὐτοῦ τί ποτε καὶ

¹δοκεῖ

²ποιεῖν ἂν ὀκνήσαι

³τῶν νόμων οὐδὲ τοῖς ἄλλοις

⁴κακουργούντων

⁵κελεύουσιν οἱ νόμοι

⁶τούτου

⁷θατέρων

⁸οἶμαι

opus. WOLF.

Ἐὰν δ' ἄλῳ] Si convictus fuerit quicumque ille sit de condemnatis a Senatu. Numerus singularis pro plurali. AUGER.

Καὶ τοῦ καθιστάσαι — δεῖν] Forte δεῖσθαι. WOLF.

Οἱδὲ τοῖς ἄλλοις τῶν νόμων ἐόντων] Sub. ἐναντία νομοθετεῖν, ἀπὸ κοινοῦ. IDEM.

ἕνεκα ἀναιδείας] Οὕτως ἀναιδῆς ἂν. IDEM.

τοῦτον — καταψηφίσασθαι] H. Steph.

Theo. Gr. L. T. IV. col. 732. dubitat de ista constructione, amplexus potius, quod adscriptum reperit ex Vet. Cod. auctoritate

margini exemplaris, τούτου sc. Ita etiam Editt. Man. et Felic. cum MStis

VOL. III.

quibusdam. TAYLOR. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. V. p. 562.

Θατέρῳ] Semper ausulto libris his melioribus, Ven. Bar. Aug. Vind. Ili autem pro θατέρῳ, θατέρων. Vide ergo, annon hac nostra praeuste! ὁμολόγηκε γὰρ θατέρων, τῷ προτέρῳ νόμῳ ἐναντίον τόνδε τιθεῖς, ἀδικεῖν. Cum duas adversus leges suaserit, in altera certe peccavit. TAYLOR. Sic distinguo: ὁμολόγηκε γὰρ θατέρῳ, τῷ προτ.

AUGER. ἦ. τούτους τοὺς νόμους] M. τοῦτον τὸν νόμον, nempe, legem ipsam Timocratis.

AUGER.

2 q

τολμήσει λέγειν περὶ τούτων. οὔτε γὰρ, ὡς οὐκ ἐναντίος ἔσθ' ὁ νόμος τοῖς ἄλλοις, δεικνύειν ἔξει, οὔθ' ὡς δι' ἀπειρίαν, ἰδιώτην ¹ αὐτὸν ὄντα τοῦτ' ἔλαθε, δύναιτ' ἂν πεῖσαι· 722 πάλαι γὰρ μισθοῦ καὶ γράφων, καὶ νόμους εἰσφέρων ὥπται. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ἔνεστιν αὐτῷ, ἀδίκημα μὲν εἶναι τὸ πρᾶγμα ὁμολογῆσαι, συγγνώμης δὲ τυχεῖν ἀξιοῦν. οὐδὲ γὰρ ἄκων, οὐδ' ὑπὲρ ἠτυχηκότων, οὐδ' ὑπὲρ συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων αὐτῷ, τεθεικῶς φαίνεται τὸν νόμον, ἀλλ' ἐκῶν, ὑπὲρ μεγάλα ἠδίκηκότων ὑμᾶς, οὐδὲν προσηκόντων αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ συγγενεῖς ὑπολαμβάνειν φήσει τοὺς μισθομένους αὐτόν.

Ἰδ'. Ὡς τοίνυν οὐδ' ἐπιτήδειον νόμον ² ὑμῖν, οὐδὲ συμφέροντ' εἰσηνήνοχε, τοῦτ' ἤδη πειράσομαι νυνὶ δεικνύουσι. ³ οἶμαι δὴ πάντας ⁴ ἂν ὁμολογῆσαι, δεῖν τὸν ὀρθῶς ἔχοντα νόμον, καὶ συνοίσειν μέλλοντα τῷ πλήθει, πρῶτον μὲν ἀπλῶς καὶ πᾶσιν ὁμοίως γνωρίμως γεγράφθαι, καὶ μὴ τῷ μὲν, εἶναι ταυτὶ περὶ αὐτοῦ νομίζειν, τῷ δὲ, ταυτί· ἔπειτα εἶναι δυνατὰς τὰς πράξεις, ἃς δεῖ γίγνεσθαι διὰ τοῦ νόμου. εἰ γὰρ αὐτὸ καλῶς μὲν ἔχοι, μὴ δυνατόν δέ τι φράζοι, εὐχῆς οὐ νόμου διαπράττοιτ' ἂν ἔργον. πρὸς ⁵ δὴ τούτοις, οὐδενὶ τῶν ἀδικούντων φαίνεσθαι μηδεμίαν δίδόντα ῥαστώνην. εἰ γὰρ δημοτικόν τις ὑπέιληφε τὸ πρᾶγος εἶναι τοὺς νόμους, τίσι τούτοις προσεξεταζέτω· καὶ περ ὀρθῶς βούληται σκοπεῖν, εὐρήσει τοῖς κρίνεσθαι μέλλουσιν, οὐ τοῖς ἔξεληλεγμένοις. ἐν μὲν γὰρ τοῖς, ἀδήλον, εἴ τις ⁶ ἔνεστ' ἀδίκως διαβεβλημένος· τοῖς δὲ, οὐδὲ λόγος λείπεται τὸ μὴ οὐ πονηροῖς εἶναι. τούτων τοίνυν ὧν διεξεληλύθα ἐγὼ ⁷ νῦν, οὐδ' ὀτιοῦν οὔτος ἔχων ὁ νόμος φανήσεται, τάναντία δ'

¹ [αὐτὸν] ὄντα [τοῦτ']
δ δὲ

² ὑμῖν νόμον
ἔσθ'

³ οἶμαι

⁴ ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι
7 νῦν

Καὶ γράφων] Lege καὶ γράφων νόμους καὶ etc. IDEM.

Οὐδὲν] Videntur deesse Conjunctiones: μεγάλα μὲν ἐν ἠδίκηκότων ὑμᾶς, οὐδὲν δὲ προσηκόντων αὐτῷ. WOLF. Vel potius cum Ven. ὑπὲρ μεγάλα ἠδίκηκότων ὑμᾶς, καὶ οὐδὲν προσηκόντων αὐτῷ. TAYLOR.

Ἰδ'. Πάντας ἂν] Rescribe, ut scribunt Codd. πάντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι. IDEM.

Εἰ γὰρ δημοτικόν—προσεξεταζέτω] "Pri-

or periodus tota in posteriore membro supplenda et accommodanda." D'Orville ad Char. Aphrod. Lib. III. cap. 111. p. 257. V.

Τούτοις προσεξεταζέτω] M. τούτους referendo ad νόμους. sub. δεῖ πρᾶγος εἶναι. AUGER.

Τοῖς δὲ --- πονηροῖς εἶναι] De hac constructione vide D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. 14. p. 452.

723 ἐξῆς πάντα. πολλαχόθεν μὲν οὖν ἂν τις ἔχῃ τοῦτο διδά-
σκειν, μάλιστα δὲ τὸν νόμον αὐτὸν, ὃν τέθεικε, διεξιῶν.
ἔστι γὰρ οὐ τὸ μὲν αὐτοῦ καλῶς κείμενον, τὸ δὲ, ἡμαρτη-
μένον, ἀλλ' ὅλος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῆς πρώτης συλλαβῆς
μέχρι τῆς τελευταίας, ἐφ' ¹ ὑμᾶς κεῖται. λάβε δ' αὐτοῖς
τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ μέχρι τοῦ πρώτου μέρους ἀνάγνω-
θι τὸν νόμον. ῥᾶστα γὰρ οὕτως ἐγὼ τε διδάξω, καὶ ὑμεῖς
μαθήσεσθε ἂν λέγω.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐπὶ ² δὲ Πανδιονίδος ³ πρώτης πρυτανείας δωδεκάτῃ τῶν προέδρων,
ἐπεψήφισεν Ἀριστοκλῆς Μυρρίνουσίως, Τιμοκράτης εἶπε· Καὶ εἴ τιτι τῶν
ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ προστεῖμῃται κατὰ νόμον, ἢ κατὰ ψήφισμα, δε-
σμοῦ, ἢ ⁴ τολοῖπὸν προστιμηθῆ, εἶναι αὐτῷ, ἢ ἄλλῳ ὑπὲρ ἱκείνου, ἐγγυη-
τὰς καταστήσαι.

ἐπίσχεσ. αὐτίκα γὰρ καθ' ἕκαστον ἀναγνώσῃ. τουτὶ
πάντων, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ νόμῳ
σχεδὸν ἔστι δεινότατον. ⁵ οἶμαι γὰρ οὐδένα ἀνθρώπων
ἄλλον τολμῆσαι, νόμον εἰσφέροντα, ἐπὶ τῷ χρῆσθαι τοὺς
πολίτας αὐτῷ, τὰς κατὰ τοὺς πρότερον κυρίου νόμους

¹ ὑμῖν   ² τῆς   ³ πρώτης τῆς πρυτανείας   ⁴ τὸ λοιπὸν   ⁵ οἶμαι

Ἐχῃ] Ἐχοι Bar. et Vind. Melius. Vide modo §. i. init. TAYLOR.

Ἐφ' ὑμῖν κεῖται] Lego et hic contra Codicum consensum: ἐφ' ὑμᾶς, τουτέστι καθ' ὑμῶν, et, ἐπὶ βλάβῃ τῇ ὑμετέρῃ. [Et alibi] Malim ἐφ' ὑμᾶς, τουτέστι καθ' ὑμῶν, ἀλλὰ μὴ ἐν τῇ ἔξουσίᾳ ὑμῶν. WOLF. O. certe l. et s. et impressi ὑμῖν, nisi quod Vindob. solus ἐφ' ὑμῶν legat. Ex quo consensu judico, istam constructionem cum Wolfiana sententia plane consentire posse. Vide ad Aristocrateam §. λγ'. fin. TAYLOR. ἐφ' ὑμᾶς, contra vos. AUGER.

Ταύτην] Αὐτὴν Ven. Bar. Aug. Ital. et Vindob. Idque, ut ego statuo, rectius. Scripturam hanc, Wolfius. Quod pro nihilo habeo. Age, cape libellum ipsum accusatorium, the Indictment. Nam in eo continebatur αὐτολεξεί Lex Timocratea, quæ jam in iudicio deducitur, et quam hic postulat Seriba recitare. Ut olim plenissime confirmavi ad Aristocrateam §. ς'. TAYLOR. Taylora assentitur Augerus.

Δωδεκάτῃ τῶν προέδρων] Supra §. i. τῇ δωδεκάτῃ τῆς πρυτανείας. WOLF. Et hic quoque id est rescribendum. Nam cum ex Codd. nostris alii post δωδεκάτη eas voces insinuent, alii loco τοῦ τῶν προέδρων,

ita legant, hoc postremum arbitror potissimum ab Auctoris manu esse profectum. Nam δωδεκάτῃ τῶν προέδρων in monumentis antiquiorum reperiri vix posse credo, tum autem porro, istud δωδεκάτῃ τῆς πρυτανείας τῶν προέδρων monstri esset simillimum. Sit hoc ergo primum. Deinde: vocem πρυτανείας, quæ et in contextu hodie invenitur, eam esse ipsissimam vocem contendo, quam hodie quærimus. Qua ad propriam sedem revocata, concordabunt omnia cum exemplo, quod præcessit. §. i. Nempe ita conformabitur: Ἐπὶ τῆς (Ita enim Codd. non δὲ) Πανδιονίδος πρώτης, δωδεκάτῃ τῆς πρυτανείας, ἐπεψήφισεν Ἀριστοκλῆς, cætera. Porro autem male hic Wolfius: primo senatus conventum. Prima enim uniuscujusque manipuli sive Prytaneas Concio die Prytaneas, non 12mo. sed 11mo. uli olim vidimus, solita erat haberi. TAYLOR. L. ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος, πρώτης πρυτανείας δωδεκάτῃ, ἐπεψήφισεν Ἀρ. cætera delendo. Hæc tria verba, sc. ἐπεψήφισεν Ἀριστοκλῆς, non reperiuntur in prima legis recitatione. AUGER.

Ἐπεψήφισεν] Consuit Wolfius, errore crasso, et, quod putidius est, crebro. Vide doctissimum Jurinum ad §. ιβ'. TAYLOR.

κρίσεις γεγενημένας ἐπιχειρήσαι λύειν. τοῦτο τοίνυν οὐ-
 τοσὶ Τιμοκράτης ἀναιδῶς καὶ οὐδ' ἀποκρυψάμενος πε-
 ποίηκε, γράψας διαρρήδην, καὶ εἴ τιτι τῶν ὀφειλόν-
 των τῷ δημοσίῳ προστετίμηται κατὰ νόμον,
 ἢ κατὰ ψήφισμα, δεσμοῦ, ἢ ¹ τολοιπὸν προσ-
 τιμηθῆ. περὶ μὲν δὴ τῶν μελλόντων εἴ τι δίκαιον
 ἔπεισεν ὑμᾶς, οὐκ ἂν ἠδίκει· περὶ δ' ἂν δικαστήριον ἔγνωκε,
 καὶ τέλος ἔσχηκε, πῶς οὐχὶ δεινὰ ποιεῖ, νόμον εἰσφέρων, ⁷²¹
 δι' οὗ ταῦτα λυθήσεται; ὥσπερ ἂν εἴ τις εἰσάσας κύριον
 γενεσθαι τὸν τούτου νόμον, γράψειεν ἕτερον τοιόνδε· Καὶ εἴ
 τινες ὠφληκότες χρήματα, καὶ δεσμοῦ προστετιμημένου
 αὐτοῖς, ἐγγυητὰς κατέστησαν, κατὰ τὸν τούτου νόμον,
 μὴ εἶναι τὴν διεγγύησιν αὐτοῖς, μηδὲ ¹ τολοιπὸν ἐξεγγυᾶν
 μηδένα. ἀλλ' οὔτε ταῦτα ποιήσειεν ἂν οὐδεὶς ὑγιαίνων,
 οἶμαι, σύ τ' ἐκεῖνα λύων ἠδίκεις. χρῆν γὰρ αὐτὸν, εἰ τὸ
 πρᾶγμ' ἐνόμιζε δίκαιον, ἐπὶ τοῖς ὕστερον γενησομένοις θεῖ-
 ναι τὸν νόμον, καὶ μὴ συνενεγκόντα εἰς ταῦτ' ἅ μὲλλον-
 τα τοῖς παρεληλυθόσι, καὶ τὰ μὴ δῆλα τοῖς φανεροῖς ἀδι-
 κήμασιν, εἶτα ἐπὶ πᾶσι γράψαι τὴν αὐτὴν γνώμην. πῶς
 γὰρ οὐ δεινὸν, τῶν αὐτῶν ἠξιοκέναι δικαίων τοὺς ἐξεληλε-
 γμένους ἀδικούντας τὴν πόλιν πρότερον, καὶ τοὺς μὴδ' εἰ
 κρίσεως ἄξιον ² ἐργάσωνται τι δῆλους;

κ'. Καὶ μὴν καὶ κεῖθεν ἴδοι τις ἂν, ὡς δεινὸν πεποίηκε
³ τὸ θεῖναι περὶ τῶν παρεληλυθότων τὸν νόμον, εἰ λογίσαι-
 το παρ' αὐτῷ, τί ποτ' ἐστὶν ὧ νόμος ὀλιγαρχίας διαφέρει,
 καὶ τί δὴ ποθ' οἱ μὲν ὑπὸ νόμων ἐφέλοντες ἀρχεσθαι, σώ-

¹ τὸ λοιπὸν² ἐργάσονται³ τῷ

¹ Ἀποκρυψάμενος] Ita Bar. Reg. a. Bodl. Obsop. Vindob. Aug. Lindenb. et Edit. Manut. et Felician. In nonnullis ἀποκρου-
 σάμενος. IDEM.

Προστετιμημένου] Hoc absolute, ut aiunt, positum existimo, et recte scribi. προστετιμη-
 μένου Ven. Ital. Viind. Neutrum probō. IDEM. Neutrum absolutum, ut deon, ἐξόν. AUGER.

Τοὺς ἐξεληλεγμένους ἀδικούντας] Ἀντὶ τοῦ, ὅτι ἀδικούν. ἐξελέγχομαι ἀδικῶν. ἐξε-
 λεγόμενος ἀδικῶν. WOLF.

κ'. Ὡ νόμος ὀλιγαρχίας διαφέρει] Lego: ὧ δῆμος — διαφέρει, ταυτέστι δημοκρατία.

IDEM. Lando id vehementer, et puto esse verum. Tametsi vulgata scriptura diu inveteravit, si ad hunc locum spectent (et spectare arbitror) verba ista Scholiastæ ad Aristid. Panathen. init. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους, νόμον καλέσας τὴν πόλιν. TAYLOR. νόμος pro δημοκρατία. AUGER.

Νόμων] Restitui ex Bar. Lind. Aug. et impressis, Manut. Felic. et Paris. Vulgo νόμον. In sequentibus v. ult. plenius, σώφρονες, καὶ ἐλεύθεροι, καὶ χρηστοὶ juxta Bar. Aug. Vindob. et Edit. Bene-
 nati. TAYLOR. Imo νόμων. AUGER.

φρονες,¹ καὶ χρηστοὶ πολῖται νομίζονται, οἱ δ' ὑπὸ τῶν ὀλιγαρχιῶν, ἀνάνδροι, καὶ δοῦλοι. εὖροι γὰρ ἂν ὡς ἀληθῶς τοῦτο προχειρότατον, ὅτι τῶν μὲν ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις ἕκαστος, καὶ τὰ πεπραγμένα λύσαι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων, ἃ ἂν αὐτῷ δοκῆ, προστάξαι κύριός ἐστιν· οἱ δὲ νόμοι περὶ τῶν μελλόντων ἃ χρὴ γίνεσθαι φράζουσι, μετὰ τοῦ πείσασαι τεθέντες, ὡς συνοίσουσι τοῖς χρωμένοις. Τιμοκράτης τοίνυν ἐν δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει νομοθετῶν, τὴν ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας ἀδικίαν εἰς τὸν αὐτοῦ νόμον μετήνεγκε, καὶ περὶ τῶν παρεληλυθότων² αὐτὸν κυριώτερον τῶν καταγνόντων δικαστῶν ἤξιωσε ποιῆσαι· καὶ οὐ τοῦτο μόνον πεπωϊήκεν ὑβριστικόν, ἀλλὰ καὶ γέγραφε³ καὶ τολοιπὸν ἐάν τινι προστιμηθῆ δεσμοῦ, εἶναι, καταστήσαντι τοὺς ἐγγυητὰς ἢ μὴν ἐκτίσειν, ἀφεῖσθαι. καὶ τοι ἐχρῆν αὐτὸν, εἰ τὸ δεδέσθαι δεινὸν ἠγεῖτο, μηδενὶ προστιμᾶν, ὅς ἂν ὑμῖν ἐγγυητὰς καθιστῆ, δεσμοῦ νομοθετῆσαι, μὴ προλαβόντα κατεγνωκότας ὑμᾶς τὸν δεσμὸν, μηδ' ἐχθρῶς διατεθέντα πρὸς ὑμᾶς τὸν⁴ ἠλωκότα, τηνικαῦτα ποιεῖν τὴν ἐξεγγύησιν. νυνὶ δ' ὡσπερ ἐνδεικνύμενος, ὅτι, κὰν ὑμῖν δοκῆ δεδέσθαι τινὰ, αὐτὸς ἀφήσει, τοῦτον τὸν τρόπον τὸν νόμον εἰσήνεγκεν. ἄρ' οὖν τῷ δοκεῖ συμφέρειν τῇ πόλει τοιοῦτος νόμος, ὅς δικαστηρίου γνώσεως αὐτὸς κυριώτερος ἔσται, καὶ τὰς⁵ ὑπὸ τῶν ὀμωμοκῶτων γνώσεις τοῖς ἀνωμότοις προστάξει λύειν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. φαίνεται τοίνυν ὁ τούτου νόμος ταῦτ' ἐχὼν ἀμφοτέρα. ὥστ' εἴπερ ὑμῶν ἐκάστῳ μέλει τι τῆς πολιτείας, καὶ δεῖν οἶεται κυρίαν εἶναι τὴν αὐτοῦ γνώμην, περὶ ὧν ἂν ὀμωμοκῶς ψηφίσηται, λυτέος καὶ οὐκ ἑατέος ὁ τοιοῦτος νόμος κύριος γενέσθαι νυνί.

κά. Οὐ τοίνυν ἀπέχρησεν αὐτῷ τὰ δικαστήρια ἀκυρα ποιῆσαι τῶν προστιμημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ἃ δίκαια ὠρίσατο

¹ καὶ ἐλεύθεροι καὶ χρηστοὶ [πολίται]

² αὐτὸν

³ ἢ τὸ λοιπὸν

⁴ ἠλωκότα

⁵ [ὑπὸ]

Καίτοι ἐχρῆν αὐτὸν] Ἐχρῆν αὐτὸν νομοθετῆσαι, προστιμᾶν μηδενὶ δεσμοῦ, ὅς ἂν καθιστῆ ὑμῖν ἐγγυητὰς· μὴ ποιεῖν (Malim ἄλλ' ἂ μὴ ποιεῖν) τηνικαῦτα τὴν ἐξεγγύησιν, προλαβόντα (ἐπειδὴ προῦλαβεν ὁ Τιμοκράτης) ὑμᾶς κ. τ. λ. WOLF.

[ἠλωκότα] ἠλωκότα, ἢ ἠαλωκότα.

IDEM. ἠαλωκότα legitur in Edit. Lutet. ἠλωκότα Reg. a. Vind. Lind. Obsop. et Felic. TAYLOR.

Τὰς ὑπὸ τῶν] Melius τὰς τῶν ὀμωμοκῶτων γνώσεις, abjecta prepositione, quemadmodum habent Scholiastes, et Cod. Vindob. IDEM. ὑπὸ del. vid. AUGER.

αὐτὸς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ προσέταξε τοῖς ὠφληκόσιν, οὐδὲ ταῦτα ἀπλῶς, οὐδὲ ἀδόλως φανήσεται γεγραφῶς· ἀλλ' ὡς ἂν μάλιστα τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ καὶ παρακρούσασθαι βουλόμενος. σκέψασθε γὰρ ὡς γέγραφε. Τιμοκράτης εἶπε, φησὶ, καὶ εἴ τι νι τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ προστετίμηται, κατὰ νόμον, ἢ κατὰ ψήφισμα, δεσμοῦ, ἢ ¹ τολοιπὸν προστιμηθῆ, εἶναι αὐτῶ, ἢ ἄλλω ὑπὲρ ἐκείνου, ἐγγυητὰς καταστήσαι, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, ἢ μὴν ἐκτίσειν. ἐνθυμεῖσθε ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς καταγνώσεως, οἷ ² διεπήδησεν ἐπὶ τὸν δῆμον, ἐκκλέπτων τὸν ἠδικηκότα, καὶ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ τὴν τοῖς ἔνδεκα. τίς γὰρ ἀρχὴ παραδώσει τὸν ³ ὄφλοντα; τίς τῶν ἔνδεκα παραλήψεται; κελεύοντος μὲν τοῦ νόμου τούτου ἐν τῷ δῆμῳ καθιστάναί τοὺς ἐγγυητὰς, ἀδυνατοῦ δ' ὄντος αὐθημερόν ἐκκλησίαν ἅμα καὶ δικαστήριον γενέσθαι, οὐδαμοῦ δ' ἐπιτάττοντος ⁴ φυλάττειν, ἕως ἂν καταστήσῃ τοὺς ἐγγυητὰς; καὶ τοι τί ποτ' ἦν δι' ὃ προσγράψαι σαφῶς ὠκνησε, τὴν δὲ ἀρχὴν τὸν ⁶ ὄφλοντα ⁴ φυλάττειν, ἕως ἂν καταστήσῃ τοὺς ἐγγυητὰς; πότερον οὐχὶ δίκαιον; εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἂν φήσαίτε. ἀλλ' ἐναντίον ἦν τινὶ τοῦτο νόμῳ; οὐκ, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τοὺς νόμους. τί ποτ' οὖν ἦν; οὐδὲν ἂν ⁷ εὔροιτε ἄλλο, πλὴν ὅτι οὐχ ὅπως δώσουσι δίκην, ὧν ἂν ὑμεῖς καταγνώτε, ἐσκόπει, ἀλλ' ὅπως μὴ.

κβ. Εἶτα πῶς γέγραπται μετὰ ταῦτα; καθιστάναί τοὺς ἐγγυητὰς, ἢ μὴν ἐκτίσειν τὸ ἀργύριον ὃ ὠφλεν. ἐνταυτοῖ πάλιν τῶν μὲν ἱερῶν χρημάτων τὴν δεκαπλάσιαν ⁸ ἀφίρηται, τῶν δὲ ὀσίων, ὀπίσσω ἐν τῷ

¹ τὸ λοιπὸν

² διεπήδησεν! ἔ. τ. δῆμον

³ * ὀφείλοντα

⁴ φυλάττειν τέως, ἕως

⁵ ἐγγυητὰς.

⁶ ὀφείλοντα

⁷ εὔροι τις ἄλλο

⁸ ἀφίρηται

κά. Εἶναι αὐτῷ ἢ ἄλλῳ] *Licere illi aut alii ejus nomine, hoc est, εξεῖναι. Quod Cicero ut alia plurimā Græcorum, imitatus est pro P. Sextio: "Quem enim deprecari esset, quom omnes essent sordidati?" Ex edit. HERVAG.*

οὐδὲν ἂν εὔροι τι ἄλλο] *Aut εὔροι τις, aut εὔροιτε legendum. WOLF. Similiter annotatum reperitur in marg. Parisiensi. TAYLOR.*

Εἶτα] *Verte: Deinde quomodo scripsit*

postea? CONSTITUENDOS ESSE etc. IDEM. 'Αφίρηται] Potius ὑφίρηται. Quasi subdole et callide id fieret. Jubent id Bar. Ven. Reg. a. Lind. Aug. Vind. Obsop. Ital. cum MSis Man. et Felic. Idque Wolfio placere video. IDEM.

τῶν δὲ ὀσίων, ὀπίσσω] *Lego per ο μικρὸν, ὀπίσσω. Ordo enim hic est: ἀφίρηται τὸ ἡμισυ τῶν ὀσίων, ὀπίσσω διπλασιάζεται. WOLF. ἢ ὀπίσσω vel ὀπίσσω. AUGER.*

'Οπίσσω] *Quæ Wolfius. Potius: qua-*

νόμῳ διπλασιάζεται, τὸ ἥμισυ. πῶς δὴ τοῦτο ποιεῖ; γράψας ἀντὶ μὲν τοῦ τμήματος τὸ ἀργύριον, ἀντὶ δὲ τοῦ, τὸ γιγνόμενον, ὃ ὄφλε. διαφέρει δὲ τί; εἰ μὲν ἔγραψε καθιστάναι τοὺς ἐγγυητὰς ἢ μὴν ἐκτίσειν τὸ τμήμα τὸ γιγνόμενον, προσπεριελήφει τοὺς νόμους ἀν, καθ' οὓς τὰ ¹ μὲν δεκαπλᾶ, τὰ δὲ καὶ διπλᾶ γίνεταί τῶν ὀφλημάτων ὥστε ἐκ τούτων ἦν ἀνάγκη τοῖς ² ὄφλουσι τὸ γεγραμμένον τ' ἐκτίνειν, καὶ τὰς ἐκ τῶν νόμων προσύσας ζημίας καταβάλλειν. νῦν δ' ³ ἐν τῷ γράψαι τὴν κατάστασιν εἶναι τῶν ἐγγυητῶν ἢ μὴν ἐκτίσειν τὸ ἀργύριον ὃ ὄφλεν, ἐκ τῆς λήξεως καὶ τῶν γραμμάτων, ἐφ' οἷς ἕκαστος εἰσῆχθη, ποιεῖ τὴν ἐκτίσιν, ἐν αἷς πᾶσιν ἀπλοῦν ὃ τις ὄφληκεν ἀργύριον γέγραπται.

κγ'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν τηλιοῦτον πρᾶγμα ἀνελὼν ἐν τῇ τῶν ῥημάτων μεταθέσει, προσέγραψε τοὺς δὲ προέδρους ἐπιχειροτονεῖν ἐπάναγκες, ὅταν τις καθιστάναι βούληται, παρὰ πάντα τὸν νόμον οἴομε-

¹ μὲν * διπλᾶ, τὰ δὲ καὶ δεκαπλᾶ

² ὀφείλουσι

³ Deest ἐν.

cunque. Nec enim omnis pecunia publica jubebatur dupla solvi, sed ea solum, quam privati per annum integrum retinuissent. JURIN.

Διαφέρει δὲ τί, etc.] Crimini dat adversario, quod τὸ ὀφειλόμενον, ἀντὶ τοῦ, τὸ γιγνόμενον scripserat. ac si diceret, Quid tandem autem hoc atque illud interest? nempe quod si iste legislator scripsisset, sponsorem dare debitorem publicum, qui solutum iri expromitteret litis aestimationem justam, quantumque jus æquumque foret, his verbis eas quoque leges comprehendisset, quibus legibus nomina publica, decupla interdum, interdum dupla fiunt. accusat enim Orator legem ut perperam ac captiose latam, in fraudemque reipub. Ubi notandum τὸ γιγνόμενον ἀργύριον ἀποτινεῖν esse, quod Latini recte restituere dicunt. Livius: "Quosque quoque oportebit, recte restituito." Et recte prestare Ulpian. recte dare Cicero ad Atticum. Ceterum τμήμα etiam hoc loco significare potest αὐτὸ τὸ προστιμηθῆν διὰ τὴν ὑπερημερίαν, hoc est, quod mulctæ nomine propter moram solvendi irrogatum est. Dicebant enim, ἕως ἀν ἀποδῶ δόκιμον ἀργύριον, κρατεῖν τῶν χρημάτων ἀπάντων τὸν δανείσαντα, quoadusque probam pecuniam reddidiret debitor, feneratorum in possessione esse bonorum omnium, vel pignora omnia

obtinere debitoris creditorem. χρημάτων enim appellatione tam mobilia seseque moventia, quam immobilia continentur. quemadmodum apud Ciceronem et Jurecoss. pecuniæ vocabulo hæc omnia comprehenduntur. Fortuna enim hominum χρέματα sic Græce dicuntur ab utilitate, ut Latine bona et facultates. Ex Comment. Budæi. Ex edit. HERVAG.

Προσελήφει τοὺς νόμους, καθ' οὓς τὰ μὲν δεκαπλᾶ] Id est, eas utique leges comprehendisset, secundum quas leges damnatio interdum in decuplum, interdum in duplum fit. Ceterum τὸ γιγνόμενον τμήμα cum dicebant, hoc significabant judicatum quod jus poposcerit, æquitasque suaserit. In hæc autem verba concipiebant eam satisfactionem, qua judicatum solvi dicitur. Ex edit. HERVAG.

Καὶ διπλᾶ] Dele καί, et v. 9. ἐν. AUGER.

Νῦν δ' ἐν τῷ γράψαι] Lege potius: νῦν δὲ τῷ γράψαι, ut Bar. Lind. Aug. Ital. et Vind. TAYLOR.

Ἀπλοῦν ἕστις ὄφληκεν] Malim ὃ τις. WOLF. Atque ita margo Benenati. MSS. Ald. Ven. Lind. Vindob. IDEM.

κγ'. Παρὰ πάντα τὸν νόμον] F. παρὰ πάντας τοὺς νόμους. Sin illud placet, ex- pone ἐν παντὶ τῷ νόμῳ, tota lege nihil aliud agens, nisi ut fontes conserventur et da-

νος δεῖν σώζειν τὸν ἡδίκηκότα, καὶ τὸν ἐν ὑμῖν ἡλωκότα. δούς γὰρ ὅταν βούληται τὴν κατάστασιν αὐτῶ τῶν ἐγγυητῶν, ἐπ' ἐκείνῳ πεποιήκε, μηδὲ ποτ' ἐκτίσαι, μηδὲ δεδῆναι. τίς γὰρ οὐ ποριεῖται φαύλους ἀνθρώπους; οὐς ὅταν ὑμεῖς ἀποχειροτονήσητε, ¹ ἀπαλλάσσονται. εἰάν γάρ τις, ὡς οὐ καθιστάντα τοὺς ἐγγυητὰς, ἀξιοῖ δεδέσθαι, φήσει, καὶ καθιστάναι, καὶ καταστήσειν, καὶ δείξει τὸν τούτου νόμον, ὃς καθιστάναι μὲν ὅταν βούληται κελεύει, φυλάττειν δὲ τέως οὐ λέγει, οὐδ' ἂν ἀποχειροτονήσῃ ὑμεῖς τοὺς ἐγγυητὰς, δεδέσθαι προστάττει· ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ὡσπερ ἀλεξιφάρμακόν ἐστι τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις. τῶ δὲ καταστήσαντι, φησὶ, τοὺς ἐγγυητὰς, εἰάν ἀποδιδῶ τῇ πόλει τὸ ἀργύριον ἐφ' ᾧ κατέστησε τοὺς ἐγγυητὰς, ἀφεῖναι τοῦ δεσμοῦ. πάλιν ἐνταῦθα ἐπέμεινεν ἐπὶ τοῦ κακουργήματος, ὃ μικρῶ πρότερον εἶπον, καὶ οὐκ ἐπελάθετο, οὐδ' ἔγραψε τὸ τίμημα τὸ γιγνόμενον, ἀλλὰ τὸ ἀργύριον ὃ ὄφλεν εἰάν ἀποδιδῶ, ἀφεῖσθαι τοῦ δεσμοῦ. εἰάν δὲ μὴ καταβάλῃ τὰ ἀργύριον 728 ἢ αὐτὸς, ἢ οἱ ἐγγυηταί, ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας, τὸν μὲν ἐξεγγυηθέντα δεδέσθαι, τῶν δὲ ἐγγυητῶν δημοσίαν εἶναι τὴν οὐσίαν. ἐν δὴ τῷ τελευταίῳ τούτῳ, παντελῶς αὐτὸς αὐτοῦ κατήγορος, ὡς ἀδικεῖ, γεγρονῶς φανήσεται. οὐ γὰρ ὅλως τὸ δεδέσθαι τινὰ τῶν πολιτῶν αἰσχρὸν ἢ δεινὸν νομίσας, ἀπεῖπε μὴ δεῖν· ἀλλὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τὸν ἡδίκηκότα ἐνῆν παρόντα λαβεῖν, ἐκκλέψας, τούνομα μὲν τῆς τιμωρίας ἔλιπε τοῖς ἀδικουμένοις ὑμῖν ² λαβεῖν, τὸ δ' ἔργον ἀφείλετο, καὶ παρ'

¹ ἀπαλλάσσεται² [λαβεῖν]

mnati a vobis. WOLF. Cum Wolfio consentit optimus Vindob. TAYLOR. Contra omnes leges, Wollius. Immo: per totam legem, a prima syllaba ad ultimam. Vid. §. κη. JURIN.

¹ Απαλλάσσονται] Forte ἀππλλάσσονται, τῷ μετ' ὀλίγον μέλλοντι, aut certe ἀπαλλάσσονται per ο, priore futuro medio. Sub. οἱ ἐγγυηταί ἐσόμενοι, qui, ubi vos eos improba veritis, discedant? Aut ἀπαλλάσσονται. Sub. οἱ καταστήσαντες τοὺς ἐγγυητὰς, ut sit mutatio numeri: quos ubi vos improba veritis, liberetur? Sub. damnatus. Sed hic calumniatorem agere videtur Orator. Neque enim liberabitur, nisi ar-

probatis a populo vadibus ex lege Timocratis. WOLF. Haec certe intelligi parum: neque uno piaculo procurari possunt. ἀπαλλάσσονται Ald. marg. Benevati. ἀπαλλάσσεται Ven. Lind. Ital. ἀπαλλάξετε Bar. Bodl. Aug. et Vind. Ego praefero Aldina. TAYLOR. I. ἀπαλλάσσεται, nempe, debitor qui vades dederit. AUGER.

"Όταν βούληται] Non quidem haec verba Legis sunt, sed quia nullum certum tempus adscriptum est, abusus obscuritate verborum arguitur. WOLF.

² Αφεῖναι] Refer ad φησὶ. AUGER.

Λαβεῖν] Τιμωρίαν λαβεῖν recte quis di-

ἀκόντων ἔδωκεν ἄφεσιν τοῖς τὰ ὑμέτερα ἀξιοῦσιν ἔχειν βία, καὶ ¹ μόνον οὐ προσέγραψε, δίκην ἐξεῖναι λαχεῖν αὐτῶ κατὰ τῶν δικαστῶν, τῶν προστιμησάντων τοῦ δεσμοῦ.

κδ'. Ὁ δὲ πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν, ὧν ἐν τῷ νόμῳ τέθεικε, μάλιστ' ἀξίον ἐστ' ἀγανακτῆσαι, βούλομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. δι' ὅλου γὰρ τοῦ νόμου τῶ καταστήσαντι τοὺς ἐγγυητὰς, ² ἅπαντα λέγει τῷ δὲ μὴ καθιστάντι, μήτε βελτίους, μήτε χεῖρους, μήθ' ὅλως προσέχοντι τὸν νοῦν ὑμῖν, οὐδεμίαν οὔτε δίκην, οὔτε τιμωρίαν προσγέγραφεν, ἀλλ' ἀδείαν πεποίηκε τσαύτην, ὅσην οἶόν τε γενέσθαι πλείστην. καὶ γὰρ τὸν χρόνον ὃν διόρισε, τὴν ἐννάτην πρυτανείαν, τῶ καταστήσαντι λέγει τοὺς ἐγγυητὰς. γνοίη δ' ἂν τις ἐκεῖθεν. προσέγραψε δημοσίαν εἶναι τὴν οὐσίαν, ³ τὴν των ἐγγυητων, ἂν μὴ τις ἐκτίσῃ. τοῦ δὲ μὴ καταστήσαντος, οὐκ ἐνὶ δήπουθεν ἐγγυητὰς ὑπάρχειν. καὶ τοῖς μὲν προέδροις, οἳ κεκληρωμένοι καθίζουσιν ἐξ ὑμῶν, ἐπάναγκες ἐποίησεν, ὅταν καθιστῇ τις, δέχεσθαι· τοῖς δ' ἀδικοῦσι τὴν πόλιν, οὐδεμίαν προσέγραψεν ἀνάγκην, ἀλλ' ὡσπερ εὐεργέταις αἴρεσιν αὐτοῖς ἔδωκεν, εἰ χρὴ δοῦναι δίκην ἢ μὴ. καὶ τοι πῶς ἂν ἀσυμφορώτερος ὑμῖν τούτου γένοιτο νόμος, ἢ κάκιον ἔχων; ὃς πρῶτον μὲν περὶ τῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου κριθέντων ἐναντίας τοῖς ⁴ ἐφ' ὑμῶν ἐγνωσμένοις προστάττει· δεύτερον δὲ περὶ τῶν μελλόντων κριθῆσεσθαι, προστιμᾶν κελεύων τοὺς δικαστὰς τοὺς ὁμωμοκότας, ἄκυρα τὰ προστιμήματα ποιεῖ· πρὸς δὲ τούτοις, ἐπιτίμους τοὺς ὀφείλοντας, οὐ τὰ προσήκοντα ἐκτίνοντας καθίστησιν· ὅλως δ' ἐπιδείκνυσι μάτην ὁμνύοντας, τιμῶντας, δικάζοντας, ὀργιζομένους, ἅπαντα ποιῶντας ⁵ ὑμᾶς; ἐγὼ μὲν γὰρ εἰ Κριτίας, ὁ γενόμενος τῶν τριάκοντα, εἰσέφερε τὸν νόμον, οὐκ ἂν ἄλλον ⁶ αἶμαι τρόπον γράψαντ' εἰσενεγκεῖν, ἢ τούτου.

κε'. Ὅτι τοῖνυν ὅλην συγχεῖ τὴν πολιτείαν, καὶ καταλύει πάντα τὰ πράγματα ὁ νόμος, καὶ πολλὰς φιλοτιμίας

¹ μονοῦ

² ἅπαντας
⁵ ὑμᾶς.

³ [τὴν]

⁴ ἐφ' ὑμῶν ἐγ. προστάττει;
⁶ οἶμαι

xerit: at τοῖνομα τιμωρίας, non ita. Abest Timōntas.] Haud scio, an aliud verbum ergo λαβεῖν ab optimis exemplaribus, Bar. desideretur. Neque τιμωρ μένους, ne- Bodl. Reg. a. Lind. Aug. Ital. Vind. TAYL. que εἰσιόντας placet. Wolf.

περιαιρεῖται τῆς πόλεως, καὶ τοῦτο βραδίως ὑμῶς νομίζω μαθήσεσθαι. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι σώζεται πολλάκις ὑμῶν ἢ πόλις διὰ τὰς στρατείας, καὶ τὰς ναυτικάς, καὶ τὰς πεζιάς· καὶ πολλὰ καὶ καλὰ πολλάκις ἤδη διεπράξασθε, καὶ σώσαντές τινας, καὶ τιμαρωσάμενοι, καὶ διαλλάξαντες. πῶς οὖν; ἀνάγκη τὰ ταιαῦτα διοικεῖν ἐστὶ διὰ ψηφισμάτων καὶ νόμων, τοῖς μὲν εἰσφέρειν ἐπιτάττοντας, τοὺς δὲ τριηραρχεῖν κελεύοντας, τοὺς δὲ πλεῖν, τοὺς δ' ἕκαστα ποιεῖν ὧν δεῖ. οὐκοῦν ταῦθ' ὅπως γίγνηται, δικαστήρια πληροῦτε, καὶ καταγιγνώσκετε δεσμὸν τῶν ἀκοσμοῦντων. σκέψασθε δὴ τὸν τοῦ καλοῦ κάγαθοῦ τούτου νόμον, ὡς λυμαίνεται ταῦτα καὶ διαφθερίζει. γέγραπται γὰρ δήπου ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ· καὶ εἴ τιμι τῶν ὀφειλόντων προστετίμηται δεσμοῦ, ἢ καὶ ¹τολοιοπὸν 730 προστιμηθῆ, εἶναι καταστήσαντι ἐγγυητάς, ἢ μὴν ἐπὶ τῆς ἐννάτης πρυτανείας ἐκτίσειν τὸ ἀργύριον, ἀφεῖσθαι τοῦ δεσμοῦ. τίς οὖν πόρος ἔσται; τίνα ἀποσταλήσεται τρόπον ἢ στρατιά; πῶς τὰ χρήματα εἰσπράξομεν, εἰς εἷς ἕκαστος ὀφλισκάνων, ἐγγυητάς καθιστῆ κατὰ τὸν τούτου νόμον, ἀλλ' ²οὐ τὸ προσῆκον ποιῆ; ἐροῦμεν, νῆ Δία, τοῖς Ἑλλησι, Τιμοκράτους νόμος ἐστὶ παρ' ἡμῖν, ἀναμεῖναιτ' οὖν τὴν ἐννάτην πρυτανείαν, εἶτα τότ' ³ἐξιμεν; τούτο γὰρ λοιπόν. ἀν δ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀμύνεσθαι δεῖ, ἄρα γ' οἴεσθε τοὺς ἐχθροὺς τὰς τῶν παρ' ἡμῖν πονηρῶν διαδύσεις καὶ κακουργίας ἀναμενεῖν; ἢ τὴν πόλιν αὐτὴν ἐμποδίζοντας νόμους εἰ ⁴θήσεσθε, καὶ τὰναντία τῶν συμφερόντων λέγοντάς, δυνήσε-

¹ τὸ λοιπὸν² μὴ³ ἐξιμεν.⁴ θήσετε

κέ. Πεζιάς] Πεζικιάς Bar. Reg. a. Aug. Vind. Testes certe fide digni. Audi tamen T. Magistrum. πεζὴ στρατιὰ λέγε, ὡς Δημοσθένης, καὶ πάντες, καὶ μὴ πεζικῆ, ὡς Σουκκιδίδης — ποιητικώτερον γὰρ τοῦτο. TAYLOR. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. II. p. 598.

καὶ καταγιγνώσκετε δεσμὸν τῶν ἀκοσμοῦντων] Id est, eos qui imminente expeditione minus suum detraherent. Est enim ἀκοσμῶ, minere meo perperam fungor, vices meas non obeo. Et edit. HERVAG.

Καταγιγνώσκετε δεσμὸν τῶν ἀκοσμοῦντων]

Ferri potest καταγιγνώσκω σὲ δεσμοῦ, et σὺ δεσμὸν. WOLF.

Θήσεσθε] Θήσετε Codd. credo, omnes. Et nescio sane, quo casu dicam? an consilio, ita ediderit Wolfius, uti edidit. Nam si Grammaticis fides, lectio ista non contemnenda. τίθησι καὶ τίθενται διαφέρει. τίθησι γὰρ τὸν νόμον ὁ νομοθέτης· τίθενται δὲ τὸν νόμον οἱ δικάζοντες, uti αἰετοῦμενοι. Ammonius. Atque iterum: τίθεται νόμον καὶ τίθησι διαφέρει. τίθησι μὲν γὰρ ὁ εἰσφέρων· τίθεται δὲ ὁ κερῶν. TAYLOR.

σθαί τι ποιῆσαι τῶν δεόντων; ἀλλ' ἀγαπητόν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ πάντων καλῶς ἔχόντων ἡμῶν, καὶ μηδενὸς ὄντος τοιαύτου νόμου, κρατοῦμεν τῶν ἐχθρῶν, καὶ ταῖς ὀξύτησι ¹δυναίμεθα, καὶ τοῖς τοῦ πολέμου καιροῖς ἀκολουθεῖν, καὶ μηδενὸς ὑστερίζειν. ἀλλὰ μὴν, εἰ φαίηται οὗτον τεθεικῶς νόμον, ὅς τὰ τοιαῦτα λυμαίνεται, δι' ὧν ἡ πόλις καὶ σεμνή καὶ λαμπρὰ παρὰ πᾶσι καδέστηκε, πῶς οὐχὶ δικαίως ὀτιοῦν ἂν πάθοις;

κς'. Ἐτι τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν διοίκησιν ἀναιρεῖ, τὴν δ' ἱερὰν καὶ τὴν ὀσίαν. ὡς δέ, ἐγὼ φράσω. ἔστιν ὑμῶν κύριος νόμος, καλῶς, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, κείμενος, τοὺς ἔχοντας τὰ τε ἱερὰ καὶ τὰ ὄσια χρήματα καταβάλλει εἰς τὸ βουλευτήριον· εἰ δέ μὴ, τὴν βουλὴν αὐτοὺς εἰσπράττει, τοῖς νόμοις χρωμένῃν τοῖς τελωνικοῖς. διὰ τοίνυν τοῦ νόμου τούτου διοικεῖται τὰ κοινά. τὰ γὰρ εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὰς θυσίας, καὶ τὴν βουλὴν, καὶ τοὺς ἰππέας, καὶ τὰλλα, χρήματα ἀναλισκόμενα, οὗτος ἔσθ' ὁ νόμος ὁ ποῖόν ²προσευπερεῖσθαι. οὐ γὰρ ὄντων ἱκανῶν τῶν ἐκ τῶν τελῶν χρημάτων τῇ διοικήσει, τὰ προσκαταβλήματα ὀνομαζόμενα, διὰ τὸν τοῦ νόμου τούτου φόβον, καταβάλλεται. πᾶς οὖν οὐχ ἅπαντ' ἀνάγκη καταλυθῆναι τὰ τῆς πόλεως, ὅταν αἱ μὲν τῶν τελῶν καταβολαὶ μὴ ἱκαναὶ ὡσι τῇ διοικήσει, ἀλλ' ἐνδεεῖς ³πολλῶν, καὶ μηδὲ ταῦτα, ἀλλ' ἢ περὶ λήγοντα τὸν ἐνιαυτὸν ἢ λαβεῖν· τὰ δὲ προσκαταβλήματα τοὺς μὴ τιθέντας, ⁴κυρία ἢ ἡ βουλὴ, μηδὲ τὰ δικαστήρια ⁵δῆσαι, ἀλλὰ καθιστῶσιν ἐγγυητὰς μέχρι τῆς ἐνάτης πρυτανείας; τὰς δὲ οὐκὼ, τί ποιήσομεν; εἰπέ ⁶Τιμόκρατες· οὐ σὺνιμεν, καὶ βουλευσόμεθα εἰάν τι δέῃ; εἴτα ἐτι δημοκρατησόμεθα; οὐ δικάσει τὰ

¹ δυναίμεθ' ἂν, καὶ

² προσευπερεῖσθαι

³ * πολλῶν

⁴ μὴ ἢ κυρία δεῖν ἢ βουλὴ

⁵ Deest δῆσαι.

⁶ Τιμόκρατες;

κς'. Τὰ τε ἱερὰ κ. τ. λ.] Vid. Valckenaer. Animad. ad Ammonium Lib. III. cap. VI. p. 185.

Ἐ ποῖόν] In Obsop. et Felic. ita, et forte integrius: οὗτος ἔσθ' ὁ νόμος ὁ διοικῶν καὶ ὁ ποῖόν προσευπερεῖσθαι. Cod. Lind. retinet ὁ διοικῶν, et illud alterum dissimulat. TAYLOR.

Καταβολαί] Vid. Valckenaer. Animad. ad Ammonium Lib. II. cap. VIII. p.

113.

πολλῶν] F. πολλῶ. TAYLOR. Lego cum Reiskio πολλῶ pro πολλῶν. AUGER.

Κυρία] Non necesse est, hic recensere omnes Codd. varietates. Sufficit, ut ostendam, saniores hanc lectionem, id quod res exigit, tueri. τὰ δὲ προσκαταβλήματα τοὺς μὴ τιθέντας, κυρία ἢ μηδὲ ἢ βουλὴ, μηδὲ τὰ δικαστήρια δῆσαι. TAYLOR. Adde μὴ ante κυρία. AUGER.

δικαστήρια τά τε ἴδια καὶ τὰ δημόσια; καὶ τίς ὑπάρξει τοῖς ἀδικουμένοις ἀσφάλεια; οὐκ εἴσεισιν ἢ βουλή καὶ διοικήσει τὰ ἐκ τῶν νόμων; καὶ τί λοιπὸν ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἢ καταλελυῖσθαι; ἀλλὰ, νῆ Δί', ἀμισθὶ ταῦτα ποιήσομεν; καὶ πῶς οὐ δεινὸν, εἰ διὰ τὸν νόμον, ὃν σὺ τέθεικας μισθὸν λαβῶν, ἀμισθος ὁ δῆμος καὶ ἡ βουλή καὶ τὰ δικαστήρια ἐσται; χρῆν γὰρ τοῦτό γέ σε, ὦ Τιμόκρατες, προσγράψαι τῷ νόμῳ, ὅπερ ἐποίεις κατὰ τῶν τελωνῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν, τὰς πράξεις εἶναι κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, καὶ εἰ κατὰ τινων ἐν ἄλλῳ τινὶ νόμῳ, ἢ ψηφίσματι τὰς αὐτὰς εἴρηται πράξεις, ὧν ὀφείλουσιν, εἶναι, ἅς περὶ τελωνῶν, καὶ κατὰ τούτων εἶναι τὰς πράξεις κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους· νῦν δὲ κύκλῳ φεύγων τοὺς νόμους τοὺς τελωνικούς, ὅτι τὸ ψήφισμα τὸ 732 Εὐκλήμονος εἴρηκε πράττειν τοὺς ὀφληκώτας κατὰ τούτους τοὺς νόμους, διὰ ταῦτ' οὐ προσέγραψε τοῦτο. ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρόπου, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν τιμωρίαν λύσας κατὰ τῶν τὰ τῆς πόλεως ἐχόντων, ἑτέραν δ' οὐ προσγράψας, πάντα τὰ πράγματα ἀναιρεῖ, δῆμον, ἱππέας, βουλήν, ἱερά, ὅσια. ἀνδ' ὧν, ἀν περ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σωφρονῆτε, κολασθεῖς, καὶ δοὺς ἀξίαν δίκην, τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γενήσεται, μὴ τιθέναι τοιούτους νόμους.

κζ'. Οὐ τοίνυν τὰ δικαστήρια ἀκυραῖ μόνον ποιεῖ τῶν προστιμημάτων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀδικούσι τὰ κοινὰ δίδωσιν ἀδειαν τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατείας λυμαίνεταί· τὴν διοίκησιν καταλύει τοῖς κακούργοις, καὶ τοῖς πατραλοΐαις, καὶ τοῖς ἀστρατεύτοις, βοηθῶντα τέθεικε τὸν νόμον. τὰς γὰρ ὑπαρχούσας ἐκ τῶν νῦν κυρίων νόμων τιμωρίας καταλύει. λεγόντων γὰρ τῶν νόμων, οὗς ἔθηκε Σόλων, οὐδὲν ὅμοιος ὦν τούτῳ νομοθέτης, εἰάν τις ἀλλῶ κλοπῆς, καὶ μὴ τιμηθῆ ἑαυτάτου, προστιμᾶν αὐτῷ δεσμὸν.

1 ἡμῖν

2 καταλελυῖσθαι.

3 ὅπερ

4 Decet εἶναι.

5 *εἴγῃς

6 τῶν τελωνῶν),

7 μόνον τὰ δικ. ἀκυρα

8 νῦν

Τὰς πράξεις κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας] Γ. τὰς πράξεις εἶναι: nisi malis κατ' ἐπισημῶσιν accipere; προσγράψαι τοῦτο, τὸ τί; τὰς πράξεις. WOLF.

Καὶ εἰ κατὰ τινων] Καὶ εἰ εἴρηται ἐν ἄλλῳ τινὶ νόμῳ ἢ ψηφίσματι. τὸ τί; τὰς αὐτὰς πράξεις εἶναι κατὰ τινων (ὅτι ἔξεστιν εἰσ-

πράττειν τὰς) ὧν ὀφείλουσιν (τούτων ἢ) ἅς περὶ τελωνῶν (αἵπερ εἰσὶ περὶ τελωνῶν) καὶ τὰς πράξεις εἶναι κατὰ τούτων κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους. Videant rudiores, ne ordinis immutatione et earundem vocum inculcatione perturbentur. IDEM.

κζ'. Δεσμὸν] L. δεσμοῦ. Ita Man. Fel.

καὶ εἰάν τις, ἀλοὺς τῆς κακώσεως τῶν γονέων, εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλη, δεδέσθαι καὶ ἀστρατείας τις ὄφλη, καὶ τι τῶν αὐτῶν τοῖς ἐπιτίμοις ποιῆ, καὶ τοῦτον δεδέσθαι, Τιμοκράτης ἀψασι τούτοις ἀδειαν ποιεῖ, τῇ καταστάσει τῶν ἐγγυητῶν τὸν δεσμὸν ἀφαιρῶν. ὥστ' ἔμοι γε δοκεῖ — καὶ γὰρ εἰ φορτικώτερον εἶναι τὸ βηθησόμενον δόξει, λέξω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι — κατὰ τοῦτό γ' αὐτὸ ἄξιον αὐτὸν εἶναι θανάτῳ ζημιῶσαι, ἵνα ἐν ἄδου τοῖς ἀσεβεσί θῆ τοῦτον τὸν νόμον, ἡμᾶς δὲ τοὺς ζῶντας ταῖςδε τοῖς ὀσίοις καὶ δικαίοις εἶα ἴστολοιπὸν χεῖσθαι. ἀνέγνωθι δὲ καὶ τούτους τοὺς νόμους.

NOMOI

ΚΛΟΠΗΣ, ΚΑΚΩΣΕΩΣ ΓΟΝΕΩΝ, ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

Ὅτι εἰάν τις ἀπολέσῃ, εἰάν μὲν αὐτὸ λάβῃ, τὴν διπλάσιαν καταδικάζει· εἰάν δὲ μὴ, τὴν δεκαπλάσιαν πρὸς τοῖς ἐπαιτίοις. δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκᾶκῃ τὸν πόδα πένθ' ἡμέρας καὶ ἕκκτας ἴσας, εἰάν προστιμήσῃ ἢ Ἡλεία· προστιμᾶσθαι δὲ τὸν βουλόμενον, ὅταν περὶ τοῦ τιμήματος ᾖ.

¹ ἡμᾶς

² τὸ λοιπὸν

Lind. Obsop. Ital. Ita Noster constanter : §. i. Εἴ τιτι — προστετίμηται κατὰ νόμον, ἢ κατὰ ψήφισμα δεσμοῦ. Et §. i. sin. εἴ τιτι τῶν ὀφειλόντων δεσμοῦ προστετίμηται. Et §. ib'. εἴ τιτι τῶν ὀφειλόντων δεσμοῦ προστετίμηται. Et §. ις'. ὅσαις δεσμοῦ προστιμᾶται. Et §. λς'. οὐκ ἂν οὐν ἐστὶν δεσμοῦ τιμῆσαι. Et §. μς'. εἴ τιτι προστετίμηται δεσμοῦ. Et §. μς'. sin. ὅταν οἷς τετίμηται δεσμοῦ. — Similiter p. 310. v. 5. εἰάν δὲ ἀργυρίου τιμῆσθαι. TAYLOR.

Ὁφλη] Quidam Codd. ἄλλω. Puto varietatem lectionis esse ἀλῶ. Atque ita rescribit Aug. quod et Tu fortasse rescribes. IDEM.

Ἀποκρύψομαι] Ἀποκρέψομαι Codd. Ven. Lind. Obsop. Aug. Ital. Vind. Vide supra §. α. Porro locum hunc memoria fretus videtur Hermogenes citare, cap. περὶ αὐθάρτων καὶ τομηρῶν διανομημάτων, hoc modo: ὁμολογία δὲ τοῦ πολήματος, ὡς ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους· καὶ γὰρ εἰ φορτικὸς ὁ λόγος εἶναι δοκεῖ, ὅμως ἐρεῖ ἀποκτείνετε αὐτόν, ἵνα τοῖς ἀσεβεσίν ἐν ἄδου θῆ τοῦτον τὸν νόμον. IDEM.

Ὅτι εἰάν τις] L. ὅτι ἂν τις. Deinde λάβῃ pro ἀπελάβῃ. AUGER.

Ἀὐτὸ λάβῃ] Rectius fortasse ἀπολάβῃ. Ita Bodl. TAYLOR.

Πρὸς τοῖς ἐπαιτίοις] Utrum καταδικάζειν πρὸς τοῖς ἐπαιτίοις, ἀντὶ τοῦ, τοὺς ἐπαιτίους, ἢ τῶν ἐπαιτίων? WOLF. Quid hoc Wolfianum sit, nescio. Scio autem, eum errare in vertendo: una cum adiutoribus: et Petitum similiter, quorum ope consilioque fecit. Præter muletas, quæ legibus definiuntur, (uti sunt hic actio in duplum, si quis rem furtivam receperit, in decuplum, si non) eæ, quæ arbitrio Judicium reservantur, vocantur προστιμήματα et ἐπαίτια. Et nescio, annon ad hanc ipsissimam legem respexerit Pollux, et verba Solonis in hac laudata, ubi ait L. VIII. C. V. §. 22. Τὰ μὲντι προστιμήματα Σόλων ἐπαίτια καλεῖ. Conjunge Harpocrationem in Προστιμήματα. Ἔστι μὲν τινα ἐν τοῖς νόμοις ὀρισμένα κατὰ τῶν ἀδικούντων — ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλα, ἃ προστιμᾶται τὸ δικαστήριον. Vid. infra §. κς'. med. et Herald. Animadv. III. 3. TAYLOR.

Ποδοκᾶκῃ] Legendum ποδοκάκκῃ. Vide, quæ annotavimus ad Lysiam c. Theomnestum, p. 356. Not. 43. IDEM.

Προστιμᾶσθαι δὲ τὸν βουλόμενον] Utrum πλείων τιμῆσιν ἐπιφέρειν? WOLF. Recte rem reputaverit: Male ergo et hic et alibi censere verit: cum sit pœnæ quasi cumulus, pœnæ addititia. Vide, quæ Nos modo ad v. antepen. TAYLOR.

Ἐάν δέ τις ἀπαχθῆ, τῶν γονέων κακώσεως ἠλωκῶς, ἢ ἀστρατείας, ἢ προειρημένον αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων, εἰργασθαι, εἰσὼν ὅπῃ μὴ χρή, δησάντων αὐτὸν οἱ ἔνδεκα, καὶ εἰσαγόντων αὐτὸν εἰς τὴν Ἡλιαίαν κατηγορεῖτω δὲ ὁ βουλούμενος οἷς ἕξεστιν. ἐάν δὲ ἀλῶ, τιμάτω ἢ Ἡλιαία, ὅτι χρή παθεῖν αὐτὸν, ἢ ἀποτίσαι· ἐάν δὲ ἀργυρίου τιμηθῆ, δεδέσθω τέως ἕως ἀν ἐκτίσῃ.

ὁμοίος γε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Σόλων νομοθέτης, καὶ ὁ Τιμοκράτης; ὁ μὲν γε καὶ τοὺς ὄντας βελτίους ποιεῖ, καὶ τοὺς μέλλοντας ἔσεσθαι· ὁ δὲ, καὶ τοῖς γεγενημένοις πονηροῖς, ὅπως μὴ δώσουσι δίκην ὁδὸν δείκνυσι, καὶ τοῖς οὖσιν, ὅπως ἀδεια γενήσεται κακουργεῖν εὐρίσκει, καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσεσθαι, τοὺς ἐξ ἀπάντων τῶν χρόνων πονηροὺς, ὅπως ἔσονται σῶοι καὶ μηδὲν πείσονται, παρασκευάζων. καὶ τοι τίνα ἀν ἀξίαν δοίης δίκην, ἢ τί σὺ παθῶν ἀν τὰ προσήκοντα εἴης πεπονηθῶς, ὅς, τὰ μὲν ἄλλα εἶω, ἀλλὰ τοὺς τῷ γῆρα βοηθοὺς λυμαινῆ, οἱ καὶ ζῶντας ἀναγκάζουσι τοὺς παῖδας τοὺς γονέας τρέφειν, καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι³ παρασκευάζουσιν. ἢ πῶς⁴ οὐ κάκιστος ἀπάντων ἀνθρώπων δικαίως ἀν νομί- 78 ζοιο, ὅστις, ὡς κατάρτατε, περὶ πλείονος φαίνῃ τοὺς κλέπτας, καὶ τοὺς κακούργους, καὶ τοὺς ἀστρατεύτους τῆς πατριδος ποιούμενος, καὶ διὰ τούτους κατ' ὕμῶν νόμον τιθεῖς;

¹ Deest ἢ.

² Τιμοκράτης.

³ παρασκευάζουσιν;

⁴ οὐχί

⁵ ἡμῶν

Ἐάν δέ τις] Incipit Lex nova, a priori, id nescius ne esses, rescandam. IDEM.

Προειρημένον αὐτῷ τῶν νόμων] Forte: προειρημένον (Ἀπτικῶς, ἀντὶ τοῦ, προειρημένου, τὸ ἐπειδὴ προεῖρηται αὐτῷ) ὑπὸ τῶν νόμων. τὸ τί; εἰργασθαι. Sub. τόπων τινῶν, οἷον ἀγορῶν, ἱερῶν. Hoc malo, quam exponere passive [sic] ἀντὶ τοῦ, προειρημένου αὐτῷ τῶν νόμων, εἰργασθαι. WOLF. προειρημένου αὐτῷ τῶν νόμων lectio est omnium Editionum, et MStorum fere. quam bono consilio sustulit Wolfius. Consentit promodum marg. Benenati προειρημένου αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων. Neque enim multum interest, an ita, an cum Wolfio et Lambino προειρημένον legas. Verum cum ὑπὸ in omnibus, puto, Codd. desit, melius est, ut cum Salmasio de M. U. pag. 774. ita emendemus: προειρημένον αὐτῷ τῶν νομίμων εἰργασθαι. Hominem vide. Et sane praestat. Ita scripsit Noster in Aristocratea, τῶν νομίμων εἰργόμενον §. 4. fin. v. Petit. nov. edit. p. 243. TAYLOR. ἢ προειρημένον - - vel cum ei esset indictum a legibus se exclusum iuri esse. AUGER.

Δησάντων αὐτὸν εἰ ἔνδεκα καὶ εἰσαγόντων εἰς τὴν Ἡλιαίαν] *Eum Undecimviri in vincula conjiciunt, atque ad iudicium sistunt, ibi quae volet accusato, quibus quidem lege liceat. Erant autem ei ἔνδεκα Undecimviri capitales Athenis, ut Romae Triumviri, de quibus in Annotat. dictum est. Quod si superioribus verbis adjiciantur haec, ὁ δὲ δεδεμένος ἀπολογείσθω: significabitur, ipse autem reus e vinculis causam dicito. De Ἡλιαία vero et ἐλιάζεσθαι dictum est paulo superius. Ex edit. HERVAG.*

Ὁ μὲν γε καὶ τοὺς ὄντας etc.] Vertit Wolfius: *ille probiores facit, tum eos, qui sunt improbi, tum eos, qui futuri sunt. Recte, si tollas τὸ improbi, quod faciendum puto, quamvis Ulpianus ipse aliter censeat. JURIN.*

Τοὺς τῷ γῆρα] Manifeste legendum ἄλλὰ τοὺς νόμους τοὺς τῷ γῆρα βοηθοὺς λυμαινῆ. IDEM. ἄλλὰ τοὺς τῷ γῆρα βοηθοὺς νόμους λυμαινῆ Bodl. TAYLOR. βοηθοὺς adde vel sub. νόμους. AUGER.

κατ' ὕμῶν] κατ' ἡμῶν puto. Nam

κή. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ἃ ὑπεσχόμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἀπολογήσασθαι πεποιηκότα ἑμαυτὸν. ἔφην γὰρ αὐτὸν ἐξελέγξειν κατὰ πάντα ἔνοχον ὄντα τῇ γραφῇ, πρῶτον μὲν παρὰ τοὺς νόμους νομοθετοῦντα· δεύτερον δὲ ὑπεικνῆναι τοῖς οὖσι νόμοις γεγραφότα· τρίτον δὲ τοιαῦτα δι' ἃν βλάπτει τὴν πόλιν, οὐκ εὖν ἠκούσατε τῶν νόμων ἃ κελεύουσιν ποιεῖν τὸν τιθέντα νόμον καινόν· καὶ πάλιν ὑμᾶς ἐδίδαξα, ὅτι τούτων οὐδ' ὀτιοῦν ἐποίησεν οὗτος. καὶ μὲν, κἀκεῖναι ἠκούσατε τῶν νόμων, οἷς ἑναντίος ὦν ¹ ἐφαίνετο τούτου· καὶ τούτους ὅτι πρὶν λῦσαι, τόνδε τέθεικεν, ἐπίστασθε. ἀλλὰ μὲν ὅτι γ' οὐκ ἐπιτήδειος, ἀκηκόατε ἄρτι γὰρ λέγων ἐπαυσάμην. οὐκ εὖν κατὰ πάντα ἄδικεῖ φανερώς, καὶ οὐδὲν ἐστ' ὅτι φροντίσας ² ὑμῶν οὐδ' εὐλαβηθεὶς φαίνεται. ἀλλ' ἔμοιγε δοκεῖ, κἄν εἰ πρὸς τούτοις ἄλλο τι μὴ ποιεῖν ἐγγράπτο ἐν τοῖς οὖσι νόμοις. κἄν τοῦτο ποιῆται. πανταχόθεν μὲν τοίνυν δῆλός ἐστ' ὅτι ταῦτ' ἐγράψεν ἐπιβουλεύσας, καὶ μετὰ τοῦ βουλευσασθαι ταῦτ' ³ ἀδικῶν, καὶ οὐ γνώμη διαμαρτῶν· μάλιστα δ' ἐκ τοῦ πάντα τὸν νόμον μέχρι τῆς ὑστάτης συλλαβῆς τοιοῦτον εἶναι. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἄκων οὐδὲν ἔθηκεν ὀρθῶς ἔχον, οὐδ' ὡς ὑμῖν ἔμελλε λυσιτελήσειν. πῶς οὖν οὐκ εἰκὸς μισεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι τοῦτον, ὅστις τοῦ μὲν δήμου ἠδικημένου ἠμέλησεν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἠδικηκότων, ⁴ καὶ ὑστερον ἀδικησόντων, τοὺς νόμους τέθεικε;

735 κθ'. Θαυμάζω δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀναιδεΐας αὐτοῦ, τὸ, ἠνίκα μὲν ἤρχεν αὐτὸς μετ' Ἀνδροτίωνος, τὸν ἔλεον τοῦτον ἐπὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ μὴ ποιήσασθαι, τῷ ἀπειρηκότι τὰ ἑαυτοῦ χρεῖματα εἰσφέροντι· ἐπειδὴ δὲ

¹ φαίνομαι ὁ τούτου² [ὑμῶν]³ ἀδικεῖ⁴ καὶ τῶν ὑστερον

durum videtur, in eadem sententia et Reum et Judices alloqui. JURIN. ἡμῶν Ald. Ven. Bar. Lind. Ital. et Vindob. TAYLOR. ἡμῶν pro ὑμῶν. AUGER.

κή. Ἀπολογήσασθαι] Lego per ι, παρὰ τὸ ἀπολογίζεσθαι, τὸ ἀπαριθμῶν, non παρὰ τὸ ἀπολογίζεσθαι. Βλέπεται ἀπολογήσασθαι ἡμῶν ἑμαυτὸν πεποιηκότα (ἢ πεποιηκότα) ἃ ὑπεσχόμεν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου. WOLF. Ita Lambinus quoque, et recte. TAYLOR. Cui assentitur D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VIII. cap. i. p. 649.

Ἐφαίνετο τούτου] Malim ἐφαίνεθ' ὁ τούτου, sc. νόμος. JURIN. Recte. Ita sino litura Vindob. Alii etiam Codd. articulum agnoscunt, hoc pacto: ἐφαίνετ' ὁ. TAYLOR. Ἀδικῶν] Ita dedit Wolfius. Impressi tamen et MSti ἀδικεῖν, vel (quod pro eo mendose exaratur) ἀδικεῖ. IDEM.

κθ'. Τὸ] Forte τῷ — μὴ ποιήσασθαι. ὅτι οὐκ ἐπιτήδειος. WOLF.

Τῷ ἀπειρηκότι — εἰσφέροντι] Τῷ εἰσφέροντι ἐπὶ τῷ ἀπειρηκότι εἰσφέρειν. ἡμῶν ἀπειρηκότι εἰσφέροντος, καὶ τὰ λοιπὰ καθ' ὁμοίωσιν.

Ἄνδροτίωνα ἔδει, ἃ πάσαι ὑφῆρτο τῆς πόλεως χρήματα, καταδεῖναι, τὰ μὲν ἱερά, ¹ τὰ δ' ὅσια, τότε δεῖναι τὸν νόμον ἐπ' ἀποστερήσει, τῶν μὲν ὀσίων, τῆς διπλασίας, τῶν ἱερῶν δὲ, τῆς δεκαπλασίας. καὶ οὕτω πρὸς τὸ πλεῖστον τὸ ὑμέτερον προσενήκεται, ὃ αὐτίκα δὴ μάλα ὑπὲρ τοῦ δήμου φήσων τὸν νόμον τοῦτον δεῖναι. δικαίως δ' ἂν ἐμοὶ δοκεῖ παθεῖν ὅτιοῦν, ὅστις οἶεται δεῖν, εἰ μὲν τις ἀγορανόμος, ἢ ἀστυνόμος, ἢ δικαστῆς κατὰ ² νόμους γενόμενος, κλοπῆς ἐν ταῖς εὐδύναϊς ἐάλωκεν, ἀνδρωπος πένης καὶ ἰδιώτης, καὶ πολλῶν ἀπειρος, καὶ κληρωτὴν ἀρχὴν ἀρξας, τούτῳ μὲν τὴν δεκαπλασίαν εἶναι, καὶ νόμον οὐδένα τοῖς τειούτοις ἐπικουροῦντα τίθησιν· εἰ δὲ τινες πρέσβεις αἰρεθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου, πλούσιοι ὄντες, ὑφείλοντο χρήματα πολλὰ, τὰ μὲν ἱερά, ¹ τὰ δ' ὅσια, καὶ εἶχον χρόνον πολὺν, τούτοις ὅπως μὴδὲν πείσονται, μὴδ' ἂν οἱ νόμοι, μὴδ' ἂν τὰ ψηφίσματα προστάττει, μάλ' ἀκριβῶς εὔρει. καὶ ταί γ' ὁ Σόλων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὧ οὐδ' ἂν αὐτὸς Τιμοκράτης φῆσαι ὅμοιος νομοθέτης εἶναι, οὐχ ὅπως ἀσφαλῶς κακουργήσουσι, φαίνεται παρασκευάζων τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ὅπως ἢ μὴ ἀδικήσουσιν, ἢ δώσουσι δίκην ἀξίαν, καὶ νόμον εἰσήνεγκε. λέγει ³ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Εἰ μὲν τις μεθ' ἡμέραν ὑπὲρ πενήκοντα δραχμὰς κλέπτοι, ἀπαγωγὴν πρὸς τοὺς ἑνδεκα εἶναι· εἰ δὲ τις νύκτωρ ὅτιοῦν κλέπτοι, τοῦτον ἐξείναι **736**

¹ τὰ δ'² δήμους³ τουτοῖ

IDEM. Satis hęc multo, quam quod ar-
ridere Lambino video, τῷ ἀπειρηκῶτι, τῷ
τὰ ἑαυτοῦ χρήματα εἰσφέροντι. TAYLOR.

Κατὰ νόμους γενόμενος] Κατὰ τοὺς νό-
μους. WOLF. Immo κατὰ δήμους. Ita
exhibent hunc locum Bar. Ven. Bodl.
marg. Benenat. Lind. Obsop. Aug. Ital.
cum Ulpiano. Ita quoque legit Harpo-
cratio: Κατὰ δήμους δικαστάς. Δημοσθέ-
νης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. Περὶ τῶν κατὰ
δήμους δικαστῶν, ὡς πρότερον μὲν ἦσαν τριά-
κοντα, καὶ κατὰ δήμους περιιόντες ἐδίκαζον,
εἴτα ἐγένοντο τεσσαράκοντα, εἴρηκεν Ἀριστο-
τέλης ἐν τῇ πολιτείᾳ. Judices erant pe-
daneī, qui in pagis de peregrinitate judi-
cabant. Vide Poll. VIII. 5. et quę dixi-
mus ad Æschin. c. Timarch. p. 51. v. 14.
ed. Tayl. Errant, qui hęc de XLviris intel-

ligunt post sublatum XXXviratum con-
stitutis. TAYLOR. Lego cum multis κατὰ
δήμους. AUGER.

Δεκαπλασίαν εἶναι] Εἶναι refertur ad
οἶεται δεῖν. IDEM.

Εἰ μὲν τις] Complures leges, sive com-
pluria legis Capita in hoc ambitu oratio-
nis video contineri:

Εἰ μὲν τις μεθ' ἡμέραν κ. τ. λ. v. pen.

Et:

τῷ ἀλόγῳ p. 313. v. 2.

καὶ Εἰ τις γ' ἐκ Λυκείου v. 3.

Et:

Εἰ τις τὴν ἰδίαν δίκην v. 7.

Ita enim demum concludit: καὶ τοῦ-
των ὀλίγω πρότερον ἠκούσατε τῶν νόμων.
TAYLOR.

καὶ ἀποκτεῖναι, καὶ τρῶσαι διώκοντα, καὶ ἀπαγαγεῖν τοῖς ἔνδεκα, εἰ βούλοιο. Τῷ δ' ἄλοντι ὧν αἱ ἀπαγωγαὶ εἰσιν, οὐκ, ἐγγυητὰς καταστήσαντι, ἔκτισιν εἶναι τῶν κλεμμάτων¹ ἀλλὰ ἴθνατον τὴν ζημίαν. Καὶ εἰ τις γ' ἐκ Λυκείου, ἢ ἐξ Ἀκαδημίας, ἢ ἐκ Κυνοσάργους, ἰμάτιον, ἢ ληκόθιον, ἢ ἄλλο τι ψαυλότατον, ἢ τῶν σκευῶν τι, τῶν ἐκ τῶν γυμνασίων ὑφέλοιο, ἢ ἐκ τῶν λιμένων, ὑπὲρ δέκα δραχμὰς, καὶ τούτοις θάνατον ἐνομοθέτησεν εἶναι τὴν ζημίαν. Εἰ δέ τις ἴδιαν δίκην κλοπῆς² ἀλοῖη, ὑπάρχειν μὲν αὐτῷ διπλάσιον ἀποτίσαι τὸ τιμηθέν³ προστιμῆσαι δ' ἐξεῖναι τῷ δικαστηρίῳ πρὸς τῷ ἀργυρίῳ δεσμὸν τῷ κλέπτῳ, πένθ' ἡμέρας καὶ νύκτας ἴσας, ὅπως ὀφῶν ἅπαντες αὐτὸν δεδεμένον.

καὶ τούτων ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε τῶν νόμων. ὤετο γὰρ δεῖν τὸν γε τὰ αἰσχροῦ ἐργαζόμενον, μὴ ἂ ὑφείλετο μόνον³ ἀποδιδόντα ἀπηλλάχθαι, — πολλοὶ γὰρ ἂν αὐτῷ ἐδόκουν οὕτω γ' οἱ κλέπται ἔσεσθαι, εἰ μέλλοιεν λαθόντες μὲν ἔξειν, μὴ λαθόντες δὲ, αὐτὰ μόνα καταθήσειν ἂ ὑφείλοντο —, ἀλλὰ ταῦτα μὲν, διπλάσια καταδεῖναι, δεθέντα δὲ, πρὸς τούτῳ τῷ τιμήματι, ἐν αἰσχύνη ἤδη ζῆν τὸν ἄλλον βίον. ἀλλ' οὐ Τιμοκράτης, ἀλλ' ὅπως ἀπλά μὲν, ἂ δεῖ διπλάσια, καταθήσουσι, παρεσκευάσασε, μηδ' ὅτιοῦν δ' ἐπιτίμιον ἔσται πρὸς τούτοις. καὶ οὐκ ἀπέχρησεν ὑπὲρ τῶν μελλόντων αὐτῷ ταῦτ' ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ εἰ τις ἀρ' ἠδίκηκώς κεκολασμένος ἦν, καὶ τοῦτον ἀφήκε. καὶ τοῖς ἔγωγ' ὤμην, δεῖν τὸν νομοθετοῦντα περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, οἷα δεῖ γίνεσθαι, καὶ ὡς ἕκαστα ἔχειν, καὶ τὰς τιμωρίας ὁποίας τινὰς ἐφ' ἑκάστοις δεῖ τοῖς ἀδικήμασιν εἶναι, περὶ τούτων νομοθετεῖν, — τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ ἐφ' ἀπάσι τοῖς πολίταις κοινούς τοὺς νόμους τιθέναι —· τὸ

¹ θάνατον εἶναι τὴν

² ἀλόη

³ ἀποδόντα

Τῷ δ' ἄλοντι, ὧν αἱ ἀπαγωγαὶ εἰσιν] ἄλοντι τούτων (διὰ ταῦτα), δι' ἃ ἔξεστιν ἀπάγειν εἰς τὸ δεσμοτήριον, ἢ παραδιδόναι τοῖς ἔνδεκα, ταυτίσται, τῷ κλέπτῳ. WOLF.

Vide Salmasium de M. U. pag. 775. Ulpianum ad hunc locum, et Petit. LL. Attic. L. VII. Tit. V. TAYLOR.

[Ἐν τῶν γυμνασίων] Nam ob loci celebritatem, populique frequentiam, et quia nemo, dum lavat, ungitur, luctatur, aut quoquo demum modo se exercet, fures (λαποδύτας vocant) a vestimentis, quæ deposuit, facile arcere possit: ob hæc, inquam, ibi furta et facillime committi et ægerrime apprehendi poterant. De Furibus Balnearii vide Victor. Var. Lect. VII. 17. Casaubon. ad Theophrast. Character. p. 81. Edit. Needham. Alciat. Parerg. II. 38. Cujac. Observat. et Emenđ. V. 8. Marq. Freher. Parerg. seu Verisivol. III.

mil. l. II. c. 12. Muret. ad istud Catalli Carm. 30.

O Furum optime Balneariorum.

Inde senior ætas iis rebus custodes apposuit, quos capsarios vocant. Adversus capsarios quoque, qui mercede servanda in balneis vestimenta suscipiunt, judex est constitutus: ut si quid in servandis vestimentis fraudulenter admiserint, ipse cognoscat. l. 3. §. ult. de Offic. Præf. Vig. Sic balnearior fuerit, velut in quibusdam provinciis fit, in balneis ad custodienda vestimenta conducta habent mancipia. l. 4. §. 2. D. de his, qui not. iusam. TAYLOR.

[Δεσμὸν] Immo potius δεσμὸν: si vera sint ea, quæ dixi supra. IDEM.

[Μηδ' ὅτιοῦν ἐπιτίμιον] Μηδ' ὅτιοῦν δ' ἐπιτίμιον. WOLF. Deerat enim in aliquibus. TAYLOR.

2 3

δὲ περὶ τῶν γεγονότων πραγμάτων νόμους γράφειν, οὐ νομοθετεῖν ἐστίν, ἀλλὰ τοὺς ἀδικούντας σώζειν. σκοπεῖτε δ' ὡς ἀληθῆ λέγω ἐκ τωνδὶ. εἰ μὲν γὰρ Εὐκτῆμων εἶλω τὴν τῶν παρανόμων γραφὴν, οὐκ ἂν ἔθηκε τοῦτον τὸν νόμον ὁ Τιμοκράτης, οὐδ' ἂν ἐδεῖτο ἢ ¹ πόλις τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐξήρκει ἂν αὐτοῖς ἀπεστερηκόσι τὴν πόλιν τὰ χρήματα, τῶν ἄλλων μὴ φροντίζειν· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀπέφυγε, τὸ μὲν ὑμέτερον δόγμα, καὶ τὴν τοῦ δικαστηρίου ψῆφον, καὶ τοὺς ἄλλους νόμους, ἀκύρους οἶεται δεῖν εἶναι, ² αὐτὸν δὲ καὶ τὸν αὐτοῦ νόμον, κύριον. καί τοι, ὦ Τιμοκράτες, οἱ μὲν ὄντες ἡμῖν κύριοι νόμοι, τουτουσὶ ποιούσι κυρίους ἀπάντων, καὶ διδῶσιν αὐτοῖς ἀκούσασιν ὅποιον ἂν τι νομίζωσι τὸ ἀδικημα, τοιαύτη περὶ τοῦ ἡδίκηκότος κεχρηῆσθαι τῇ ὀργῇ· ³ μέγα, μεγάλη· ⁴ μικρὸν, μικρᾶ. ὅταν γὰρ ⁵ ἢ ὅ, τι χρῆ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι, τὸ τιμᾶν ἐπὶ τούτοις γίνεταί.

λ'. Σὺ τοίνυν τὸ παθεῖν ἀφαιρεῖς, τὸν δεσμὸν ἀφιεῖς. καὶ ταῦτα, τίσι; τοῖς κλέπταις, τοῖς ἱεροσύλοις, τοῖς πατραλοαῖς, τοῖς ἀνδροφόνοις, τοῖς ἀστρατεύτοις, τοῖς λείπουσι τὰς τάξεις· τούτους γὰρ πάντας σώξεις τῷ νόμῳ. καί τοι ὅς τις ἐν δημοκρατίᾳ νομοθετῶν, μὴδ' ὑπὲρ τῶν ἱερῶν, μὴδ' ὑπὲρ τοῦ δήμου νομοθετεῖ, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν εἶπον ἀρτίως, πῶς οὐ δίκαιός ἐστι τῆς ἐσχάτης τιμωρίας τυχεῖν; οὐ γὰρ δὴ ἐρεῖ γε ὡς τοὺς τοιούτους οὐ καὶ προσήκει, καὶ οἱ ⁷³⁸ νόμοι κελεύουσι ταῖς μεγίσταις τιμωρίαις ἐνόχους εἶναι· οὐδ', ὡς οὔτοι ὑπὲρ ὧν εἶρηκε τὸν νόμον, οὐ καὶ κλέπται καὶ ἱεροσυλοὶ εἰσι, τὰ μὲν ἱερά, τὰς δεκάτας τῆς θεοῦ, καὶ τὰς πεντηκοστὰς τῶν ἄλλων θεῶν σεσυληκότες, καὶ αὐτὶ τοῦ ἀποδοῦναι, αὐτοὶ ἔχοντες, τὰ δ' ὅσια, ἃ ἐγίγνετο

¹ πόλις τούτου τοῦ² αὐτὸν
⁵ ἢ τὸ, τι χρῆ³ μέγα;⁴ μικρὸν;

Τοῦ νόμου] Nonnulli habent, idque melius, τούτου τοῦ νόμου, Bar. Bodl. Lind. Obsop. Aug. cum impressis a Manutio et Feliciano. IDEM.

Ὅταν γὰρ ἢ κ. τ. λ.] Ὅταν ἦ. Sub. τὸ πᾶγμα, ὥστε δεῖν ἀποφαινεσθαι, hoc est, ὅταν ἦ ἀτίμητος ἡ δίκη, μὴ ἀρισμένης ἐκ τῶν νόμων τῆς ζημίας. WOLF. ὅταν γὰρ ἢ τὸ τί χρῆ παθεῖν Bar. Lind. Ital. Aug. ὅταν τί χρῆ etc. Vindob. TAYLOR. L. ὅταν γὰρ ἢ (sub. γεγραμμένον) τὸ τί χρῆ κ. τ. λ. cum

enim in lege scribitur hæc formula, quid oporteat etc. AUGER.

λ'. Τὰ δ' ὅσια, ἃ ἐγίγνετο ὑμέτερα] Hic vides τὰ μὲν ἱερά, τὰ τῶν θεῶν, τὰ δ' ὅσια, τὰ τοῦ δήμου καὶ τὰ δημόσια dici. Quid ἡ ὅσια καὶ τὰ ὅσια significant alias, non est ignotum. Hesychius: Ὅσιν, θέμις. Ὅσιος, γνήσιος, καθαρὸς, δίκαιος, εὐσεβής, εἰρηνικός, ἀγνός. Item Ὅσιον, τὸ μὴ θεῖον, ἀλλ' ἀνθρώπιον, ἀπὸ τῆς ἐσεως, τὸ ἐφεμμένον, καὶ μὴ ἀπηγορευμένον. Ubi Timocrateam citat.

ὑμέτερα, κεκλοφότες. διαφέρει δὲ τοσοῦτον αὐτῶν ἢ ἱεροσυλία τῶν ἄλλων, ὅτι τὴν ἀρχὴν ¹ οὐδὲ ἀνήνεγκαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, δεόν αὐτούς. ² οἶμαι δὲ, νῆ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου τὴν ὕβριν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν ἐπελθεῖν Ἀνδρῳτίωνι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς θεοῦ ἐπιπεμφθεῖσαν, ἢ, ὡσπερ οἱ τὰ ἀκρωτήρια τῆς νίκης περικόψαντες ἀπώλοντο αὐτοὶ ὑφ' αὐτῶν, οὕτω καὶ οὗτοι αὐτοὶ αὐτοῖς διαδικαζόμενοι ἀπόλοιτο, καὶ τὰ χρήματα καταθεῖεν ³ δεκαπλάσια κατὰ τοὺς νόμους, ἢ δεθεῖεν.

λά. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὃ μεταξὺ λέγων περὶ τούτων ἐνεθυμήθην, εἰπεῖν, περὶ οὗ τέθεικε νόμου, παράδοξόν τι ⁴ καὶ θαυμαστὸν ἡλίκον. οὗτος γὰρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τοῖς μὲν τὰ τέλη ὠνούμενοις ἔγραψε τὰς τιμωρίας εἶναι, εἰ μὴ καταβιάλοιεν τὰ χρήματα, κατὰ τοὺς νόμους τοὺς προτέρους, ἐν οἷς καὶ ὁ δεσμός, καὶ ἡ διπλασία γέγραπται ἀνθρώποις, οἱ διὰ τὸ ζημιοῦσθαι ἐπὶ τῇ ὠνῇ, ἄκοντες ἔμελλον τὴν πόλιν ἀδικήσειν· τοῖς δ' ὑφαιρουμένοις τὰ τῆς πόλεως, καὶ ἱεροσυλοῦσι τὰ τῆς θεοῦ, τὸν δεσμὸν ἀφείλε. καὶ τοι εἰ μὲν ἐλάττω τούτους ἀδικεῖν ἐκείνων νομίσαι

39

φήσεις, ἀνάγκη μαίνεσθαι σε ὁμολογεῖν· εἰ δὲ μείζω νομίζων, ὡσπερ ἐστίν, ἐκείνα τὰ δίκήματα, τοὺς μὲν ἀφίης, τοὺς δὲ μὴ, οὐκ ἤδη δῆλος εἶ πεπρακὼς τὸ πρᾶγμα τούτοις·
 λβ'. Ἄξιον τοίνυν καὶ τοῦτ' εἰπεῖν, ὅσον ὑμεῖς διαφέρετε, ᾧ ἄνδρες δικασταί, μεγαλοφροσύνη τῶν ῥητόρων. ὑμεῖς μὲν γε τὰ ἐπὶ τῷ πλήθει νενομοθετημένα δεινὰ, εἴαν τις ἢ διχόθεν μισθοφορῇ, ἢ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐκκλησιαζῆ, ἢ δικάζῃ, ἢ ἄλλο τι ποιῇ ὣν οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσιν, οὐ ⁵ κωλύετε — καὶ ταῦτα εἰδότες ὅτι διὰ πενί-

¹ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν

² οἶμαι

³ δεκαπλάσια

⁴ [καί]

⁵ λύετε

WOLF. Vide ad §. δ'. TAYLOR. Τοσοῦτον] Tantummodo, duntaxat. AUGER.

Τῆς νίκης] Vide Valesium ad Harpocrat. pag. notarum 183. TAYLOR.

Αὐτοῖς] Ἐν αὐτοῖς vel ἑαυτοῖς libri optimi, Bar. Aug. Vind. Proxime, v. 3. ἀπόλοιτο restituimus ex Bar. Ven. Bodl. Lind. Aug. ex Editis Par. Man. Fel. pro vulgato ἀπώλοντο. Cod. Vindob. ἀπώλωνται. Ital. ἀπώλοιτο. IDEM.

λά. Τοῖς δ' ὑφαιρουμένοις] Malim τῶν δ'

ὑφαιρουμένων — καὶ ἱεροσυλούντων, ob verbum ἀφείλεν. ἀφαιρῶ σου τοῦτο, ἢ ἀφαιρῶ σε τοῦτο, ἢ ἀφαιρῶ σε τοῦτο. Omnia usitiora, quam ἀφαιρῶ σοι τοῦτο, Latina constructione. WOLF.

λβ'. Ἐπὶ τῷ πλήθει] Κατὰ marg. Lutet. Unde Wollius, vel τὰ κατὰ τοῦ πλήθους, vel τὰ ἐπὶ τὸ πλῆθος. TAYLOR.

Κωλύετε] Legendum λύετε. τὰ νενομοθετημένα οὐ λύετε. Ex auctoritate Codd. complurium, Bar. Lind. Obsop. Ven. Reg.

αὐν ¹ ποιήσει ὁ τούτων ² τί ποιῶν —, οὐδὲ νόμους τοιούτους τίθεσθε, ὅπως ἐξουσία ἔσται ³ αὐτοῖς ἐξαμαρτεῖν, ἀλλὰ τὸνναντίον, ὅπως μὴ οὔτοι δ', ὅπως οἱ τὰ αἰσχίστα καὶ τὰ δεινότατα ποιοῦντες δίκην μὴ δώσουσιν, εἴτα προπηλακίζουσιν ὑμᾶς ἰδίᾳ τοῖς λόγοις, ὡς αὐτοὶ καλοὶ καγαθοὶ, πονηρῶν καὶ ἀχαρίστων οἰκετῶν τρόπους ἔχοντες. καὶ γὰρ ἐκείνων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσοι ἂν ἐλευθεροὶ γένωνται, οὐ τῆς ἐλευθερίας χάριν ἔχουσι τοῖς δεσπότηταις, ἀλλὰ μισοῦσι μάλιστα ἀνθρώπων ἀπάντων, ὅτι συνίσασιν ⁴ αὐτοῖς δουλεύσασιν· οὕτω ⁵ δὲ καὶ οὔτοι οἱ ῥήτορες οὐκ ἀγαπῶσιν, ἐκ πενήτων πλούσιοι ἀπὸ τῆς πόλεως γιγνόμενοι, ἀλλὰ καὶ προπηλακίζουσι τὸ πλῆθος, ὅτι συνοιδεν ⁶ αὐτοῖς ἕκαστος τὰ ἐν τῇ πενίᾳ καὶ ⁷ νεότητι ἐπιτηδεύματα.

λγ'. Ἀλλὰ, νῆ Δία, αἰσχρὸν ⁸ ἴσως ἦν Ἀνδροτίωνα δεδέσθαι, ἢ Γλαυκέτην, ἢ Μελάνωπον; οὐ, μὰ τὸν Δία, ὧ ἄνδρες δικασταί· ἀλλὰ πολὺ αἰσχρὸν, τὴν πόλιν ἀδικαιμένην καὶ ὑβριζομένην μὴ λαβεῖν δίκην καὶ ὑπὲρ τῆς Θεοῦ, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς. ἐπεὶ Ἀνδροτίωνί γε, πότερα οὐ πατρῶον τὸ δεδέσθαι; ἀλλ' αὐτοὶ ἴστε πολλὰς πενταετηρίδας ἐν ⁷⁴⁰ τῶ δεσμοτηρίῳ διατρίψαντα τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἀποδράντα, καὶ οὐκ ἀφεθέντα. ἀλλὰ διὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ ἐν τῇ ἡλικίᾳ; ἀλλὰ καὶ διὰ ταῦτα δεδέσθαι αὐτῶ οὐχ ἥττον προσήκει, ἢ δι' ἄπερ ὑφείλετο. ἢ ὅτι εἰσῆει εἰς τὴν ἀγορὰν, οὐκ ἔξὸν αὐτῶ, καὶ ἐκ ταύτης τοὺς σωφρόνως βεβιωκότας αὐτὸς ἤγεν εἰς τὸ ⁹ δεσμοτήριον; ἀλλὰ καὶ Μελάνωπος δεινὸν, νῆ Δί', ἐστίν, εἰ δεθήσεσθαι νῦν ἐμελλεν; ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οὐδὲν ἂν φλαῦρον

¹ ποιήσσειεν² τί³ [αὐτοῖς]⁴ αὐτοῖς⁵ δὲ⁶ αὐτῶν ἕκαστος

7 * ἐλευθιότητι

8 ἴσως ἂν ἦν

9 δεσμοτήριον. ἀλλὰ Μελ. δ. νῆ τὸν Δί'

a. Ital. Atque Ita, si per mendam scriptoris liceret, Vindob. οὐλύεται. Modo, v. 1. p. 316. ποιήσσειεν cum præstantissimis, Bar. Aug. Vind. IDEM. F. λύετε. AUGER.

Αὐτοῖς ἕκαστος] Melius cum MSS. αὐτῶν ἕκαστοις. Et ea est sententia doctissimi Obsopœi, auctoritatem sui Codicis tutantis: "Ita," inquit ille, "legendam esse præcedentia verba confirmant. Quin etiam multitudinem vituperant, quod ipsis singularis sit conscia." TAYLOR. F. ἕκαστοις. AUGER.

Ἐν τῇ πενίᾳ καὶ νεότητι] Scripsit, puto,

Orator καὶ σπανιότητι. Quod melius quadrat cum superiore v. 11. ἐκ πενήτων πλούσιοι. JURIN. δεινότητι in exemplaribus quibusdam, puta, in Ald. et Paris. in MSS. Man. et Felic. TAYLOR.

λγ'. Πότερα οὐ πατρῶον] Malim πατρῶον. WOLF.

Καὶ οὐκ ἀφεθέντα] Annon potius, uti Bar. Ven. Reg. a. Ital. et Vind. ἀποδράντα, ἀλλ' οὐκ ἀφεθέντα? TAYLOR.

Νῆ Δί' ἐστίν] Malim ἦν, quia sequitur ἐμελλεν. WOLF.

εἴπομι· οὐδ' εἰ πάνυ πολλὰ ἔχω περὶ κλοπῆς λέγειν. ἀλλ' ἔστω ἐκεῖνός γ' ἐμοὶ τοιοῦτος, αἷον ἂν Τιμοκράτης αὐτὸν ἐγκωμιάσειεν. ἀλλ' εἰ χρηστοῦ πατρὸς ἂν πονηρὸς καὶ κλέπτης ἦν, ¹ καὶ προδοσίας γε ἀλοὺς τρία τάλαντα ἀπέτισε, καὶ συνέδρου γενομένου, κλοπὴν αὐτοῦ τὸ δικαστήριον κατέγνω, καὶ ² δεκαπλάσιον ἀπέτισε, καὶ παρεπρεσβεύσατο εἰς Αἴγυπτον, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἑαυτοῦ ³ ἠδίκηει, οὐ τοσούτῳ μᾶλλον αὐτὸν ἔδει δεδέσθαι, εἰ χρηστοῦ πατρὸς ἂν τοιοῦτος ἦν; οἶμαι γὰρ ἔγωγε, εἴπερ τῶ ὄντι χρηστὸς ἦν Λάχης καὶ φιλόπολις, ὑπ' αὐτοῦ ἂν ἐκείνου δεθῆναι αὐτὸν τοιοῦτόν γε ὄντα, καὶ οὕτως αἰσχροῖς ὀνειδέσει περιβάλλοντα ἐκείνον. καὶ τοῦτον μὲν δὴ ἔωμεν· Γλαυκέτην δὲ σκεψώμεθα. οὐχ οὗτός ἐστιν, ὁ πρῶτον μὲν εἰς Δεκέλειαν αὐτομολήσας, καὶ κείθεν ὀρμώμενος, καταθέων, καὶ φέρων, καὶ ἄγων ὑμᾶς; ἀλλὰ πάντες ἴστε ταῦθ' ἃ λέγω. ⁴ καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ὑμετέρων παιδῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων ὅσα λάβοι, δεκάτας ἐκεῖ τῶ ἀρμοστῇ κατατιθεῖς τούτων ἀκριβῶς· τὴν δὲ γ' ἐνθάδε θεόν, πρεσβευτῆς ἀξιώθεις εἶναι ὑφ' ὑμῶν, ἀποστερῶν τὰς ἀπὸ τῶν ὑμετέρων πολεμίων δεκάτας· ἔπειτα ταμιεύσας, ἐν ἀκροπόλει τὰ ἀριστεῖα τῆς πόλεως, ἃ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν βαρβάρων, ὑψηρημένος ἐξ ἀκροπόλεως, τὸν τε δίφρον τὸν ἀργυρόποδα, καὶ τὸν ἀκινάκην τὸν Μαρδονίου, ὃς ἦγε τριακοσίους Δαρεικοὺς. ἀλλὰ ταῦτά γ' οὕτω περιφανῆ ἐστίν, ὡς τε πάντας ἀνθρώπους εἰδέναι. ἀλλὰ τᾶλλα, οὐ ⁵ βίαιος ὡς οὐδεὶς ἀνθρώπων; εἴτα φείσασθαι τινος αὐτῶν ἀξίον ἐστίν, ὡς τε διὰ τούτους, ἢ τῶν δεκατῶν ⁶ τῆς θεοῦ ἀμελήσασθαι, ἢ τῆς διπλασίας τῶν ὀσίων χρημάτων, ἢ τὸν τούτους πειρώμενον σώζειν, ⁷ τιμωρήσασθαι; καὶ τί κωλύσει, ἅπαντας εἶναι

¹ (καὶ ² δεκαπλάσιον ³ ἠδίκηει) ⁴ καὶ ὁ ἀπὸ ⁵ βίαιος; ὡς οὐδεὶς γ' ἀνθρώπων.
⁶ τῶν τῆς ⁷ μὴ τιμωρήσασθαι;

Τοιοῦτος ἦν] Hic vicissim reponendum suadeo ἐστίν. Ita etiam Bar. Ven. Aug. et Vindob. TAYLOR.

Ὅπως αἰσχροῖς ὀνειδέσει] Usque eo turpibus probris hominem induit et implicuit. Æschines, τούτων ἐκάστους ἀνάτοις κακοῖς περιβάλλει. atque hinc dictum esse illud Ciceronis videtur in Acad. In idipsum se induit quod timebat: hoc est, eo quod vi-

tare cupiebat, revolutus est. Ex edit. HERVAG.

Τριακοσίους Δαρεικοὺς] "Id est, fere sexcentos, quos dicunt, ducatus." D'Orville ad Charit. Aphrod.

Τιμωρήσασθαι] Locus flagitat μὴ τιμωρήσασθαι. Atque ita restitue mecum, ex Ven. Obsop. Budl. Lind. Aug. et Vind. Editis autem, Man. et Felic. TAYLOR.

πονηρούς, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ διὰ ταῦτα πλέον ἔξουσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδέν. μὴ τοίνυν αὐτοὶ διδάσκετε, ἀλλὰ τιμωρεῖσθε, καὶ μὴ ἔατε ἀγανακτεῖν, εἰ δεδήσονται ἔχοντες τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ἄγετ' αὐτοὺς ὑπὸ τοὺς νόμους. οὐδὲ γὰρ οἱ τῆς ξενίας ἀλισκόμενοι ἀγανακτοῦσιν, ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ ὄντες, ἕως ἂν τῶν ψευδομαρτυριῶν ἀγωνίσωνται· ἀλλὰ μένουσι, καὶ οὐκ οἶονται δεῖν ἐγγυητὰς καταστήσαντες, περιεῖναι. ἔδοξε γὰρ τῇ πόλει ἀπιστεῖν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔμετο δεῖν διακρουσθῆναι τῆς τιμωρίας δι' ἐγγυητῶν καταστάσεως· ἀλλ' ἐνταῦθα μένειν αὐτοὺς, οὗ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν. καὶ τοι καὶ ἐπὶ χρήμασιν ἤδη τινὲς ἐδέθησαν, καὶ ἐπὶ κρίσεσιν, ἀλλ' ὅμως ὑπέμειναν.

λδ'. Ἀηδὲς μὲν οὖν ἴσως ἐστὶν ὀνομαστὶ περὶ τινῶν μνησθῆναι· ἀναγκαῖον δὲ παρεξετάσαι αὐτοὺς παρὰ τούτους. τοὺς μὲν οὖν πρὸ Εὐκλείδου ἀρχοντος ἕω, καὶ τοὺς σφόδρα 742 παλαιούς. καὶ τοι κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἕκαστοι αὐτῶν ἦσαν, πολλοῦ ἀξιοὶ δοκοῦντες γεγενῆσθαι τὸν ἔμπροσθεν χρόνον, ὅμως ἰσχυρᾶς παρὰ τοῦ δήμου ὀργῆς ἐτύγχανον, ἐπὶ τοῖς ὑστερον γενομένοις ἀδικήμασιν. οὐ γὰρ χρόνον τινὰ δικαίους ἔμετο δεῖν αὐτοὺς ἢ πόλις εἶναι, εἴτα κλέπτας·¹ ἀλλὰ περὶ γε τὰ κοινὰ, αἰεὶ δικαίους. ἔδοκει γὰρ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον οὐ φύσει, ἀλλ' ἐπιβουλεύων, τοῦ πιστευθῆναι ἔνεκεν, δίκαιος ὁ τοιοῦτος γεγονέναι ἄνθρωπος. ἀλλὰ μετ' Εὐκλείδην ἀρχοντα, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν, Θρασύβουλον τὸν Κολυττία ἀπαντες μέμνησθε δις δεθέντα, καὶ κριθέντα ἀμφοτέρας τὰς κρίσεις ἐν τῷ δήμῳ.

¹ ἀλλὰ γε περὶ

Cui assentitur Augerus.

Οὐδὲ γὰρ οἱ τῆς ξενίας ἀλισκόμενοι. Id est, qui peregrinitatis damnati sunt et convicti. ita enim Græcis ἀλίσκω dicitur, ut ἀλίσκω σε τούτου τοῦ ἀδικήματος, hujus te sceleris convinco. pro quo, verbo αἰρεῖν utitur κατὰ Μειδίου. Ex edit. HERVAG.

Ἔως ἂν τῶν ψευδομαρτυριῶν ἀγωνίσωνται] Ἔως ἂν ἐπισκῆφονται τοῖς μάρτυσιν, ὡς καταφουσαμένοις αὐτῶν. Sic paulo post, v. 9. διακρουσθῆναι τῆς τιμωρίας, eadem constructione, ἀντὶ τοῦ ἀποστρεφθῆναι. WOLF.

λδ'. Θρασύβουλον τὸν Κολυττία] Vide con-

tatis Atheniensium assertore celebri, qui dicebatur Θρασύβουλος ὁ Λύκου Στειριεύς. Hic tamen, de quo hoc loco agitur, fuit etiam de numero eorum, qui contra XX Tyrannos pugnaverunt, e Piræo prodeuntes, et forte fuit Θρασύβουλος ὁ Θράσωνος, Alcibiadis inimicus, de quo Plutarchus in Alcibiade. PALMER. V. C. Antonius Gallandius emendat Κολυττία, non solum, uti ait, ex marmoribus antiquis, sed etiam aliquot bonæ notæ Auctoribus, uti Hesychio et Strabone. Vide Iac. Gronov. Memoriam Cossonianam p. 32. TAYLOR.

καί τοι τῶν ἐκ Πειραιῶς, καὶ ἀπὸ Φυλῆς οὗτος ἦν. ἔπειτα Φιλέψιον τὸν Λαμπρέα. ἔπειτα ¹ Ἀργύριον τὸν Κολυττέα, ἄνδρα χρηστὸν καὶ δημοτικόν, καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον πολλὰ σπουδάσαντα. ἀλλ' ὅμως τοὺς νόμους ᾤετο δεῖν καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁμοίως ὡσπερ ἐπὶ τοῖς ἀδυνατοῖς, οὕτω καὶ ἐφ' ἑαυτῶ ἰσχύειν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ πολλὰ ἔτη, ἕως τὰ χρήματα ἀπέτισεν, ἀ' ἔδοξε τῆς πόλεως ὄντα ἔχειν. καὶ ἐπ' ἐκείνῳ Καλλίστρατος, δυνάμενος, καὶ ἀδελφιδεὺς ὢν αὐτοῦ, οὐκ ἐτίθει νόμους. καὶ Μυρωνίδης ὁ Ἀρχίνου υἱὸς, τοῦ καταλαβόντος Φυλῆν, καὶ μετὰ γε τοὺς Θεοὺς αἰτιωτάτου ὄντος τῆς καθέδου τῷ δήμῳ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ πεπολιτευμένου, καὶ ἐστρατηγηκότος πολλάκις· ἀλλ' ὅμως ἅπαντες οὗτοι ὑπέ-
 13 μειναν τοὺς νόμους. καὶ οἱ ταμίαι, ἐφ' ὧν ὁ ὀπισθόδομος ἐνεπρήσθη, καὶ οἱ τῶν τῆς Θεοῦ, καὶ οἱ τῶν ἄλλων Θεῶν, ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ ἦσαν, ἕως ἢ κρίσις αὐτοῖς ἐγένετο. καὶ οἱ περὶ τὸν σῆτον ἀδικεῖν δόξαντες, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἅπαντες βελτίους Ἀνδροτίωνος ὄντες. εἶτα τούτοις μὲν ἔδει κυρίους τοὺς πάλαι κειμένους εἶναι νόμους, καὶ δεδωκέναι δίκην αὐτοῦς κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους· δι' Ἀνδροτίωνα δὲ καὶ Γλαυκέτην καὶ Μελαίνωπον, καινὸν δεῖ γενέσθαι ² νόμον, διὰ τοὺς ἐαλωκότας, καὶ ψήφω κεκριμένους κατὰ τοὺς πάλαι κειμένους νόμους, καὶ δόξαντας ἔχειν ἱερὰ χρήματα καὶ ὅσια; εἴτ' οὐ καταγέλαστος δόξει ἢ πόλις εἶναι, εἰ τοῖς ἱεροσύλοις, ὅπως ³ σωθήσονται, νόμον φανεῖται τιθεμένη; ἔγωγ' οἶμαι. μὴ τοίνυν εἴσητε ὑμᾶς αὐτοὺς ὑβρίζεσθαι, μηδὲ τὴν πόλιν· ἀλλ' ἀναμνησθέντες, ὅτι Εὐδήμον τὸν Κυδαθηναίεα, νόμον δόξαντα Θεῖναι οὐκ ἐπιτήδειον, οὐ πάλαι, ἀλλ' ἐπ' Εὐάνδρου ἀρχοι-

¹ Ἀργύριον² νόμον, *νῆ Δία, τοῦς³ σωθήσονται

¹ Ἀργύριον] Ἀ γ ῦ ρ ι ο ν Reg. a. Ita fere Harpocratio, (nam huc respicit) Ἀ γ ῦ ρ ῖ ο ς, δημαγωγῶν οὗτος οὐκ ἀφανής. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους. Lige omnino Valesium ad locum, iterumque ad v. Θεωρικὰ. Meurs. Attic. Lect. VI. 4. IDEM.

Οἰκήματι.] Domicilio plebis, Wolfius. Verte: ergastulo. Vide Comment. ad Marmor Sandvic. p. 59. IDEM. Carcere. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII.

cap. VI. p. 633. Vid. Valckenær. Animad. ad Ammon. Lib. III. cap. IV.

Οἰκήματι τούτῳ] Τούτῳ indicare videtur carcerem in foro fuisse positum et digito potuisse monstrari, nisi τούτῳ significet carcerem de quo hic agitur. AUGER.

Καὶ ἐπ' ἐκείνῳ Καλλίστρατος] Καὶ Καλλίστρατος δυνάμενος (δυνατὸς ἄν) οὐκ ἐτίθει νόμους ἐπ' ἐκείνῳ. WOLF.

τος, ἀπεκτείνατε, καὶ Φίλιππον τὸν Φιλίππου τοῦ ναυκλήρου υἱὸν, μικροῦ μὲν ἀπεκτείνατε, χρημάτων δὲ πολλῶν, αὐτοῦ ἐκείνου ἀντιτιμωμένου, παρ' ὀλίγας ψήφους ἠτιμώσατε, ταύτην τὴν ὄργην καὶ νῦν ἐπὶ τουτοῖσι λάβετε, ἐκεῖνο πρὸς τούτοις ἀπάσιν ἐνθυμηθέντες, τί ποτ' ἂν ἐπάθετε ὑπὸ ¹ τοῦ αὐτοῦ, εἰ οὗτος εἰς ὧν ἐπρέσβευσεν ὑπὲρ ὑμῶν. οἶμαι γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον εἶναι, ὅτου ἂν ἀπέσχετο. ὁρᾶτε δὴ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ· ὁ γὰρ νόμος, ὃν ἐτόλμησε θεῖναι, τὸν τρόπον αὐτοῦ δείκνυσι.

λέ. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν Λοκροῖς ὡς νομοθετοῦσι, διηγῆσασθαι. οὐδὲν γὰρ χεῖρους ἔσσεσθε πα- 714
ράδειγμα τι ἀκηκόοτες· ἄλλως τε καὶ ὧ πόλις εὐνομουμένη χρῆται. ἐκεῖνοι γὰρ οὕτως οἰόνται δεῖν τοῖς πάλαι κειμένοις χρῆσθαι νόμοις, καὶ τὰ πάτρια περιστέλλειν, καὶ μὴ πρὸς τὰς βουλήσεις, μηδὲ πρὸς τὰς ² διαλύσεις τῶν ἀδικημάτων ³ νομοθετῆσαι, ὡς τε ἂν τις βούληται νόμον καινὸν τιθέναι, ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων νομοθετεῖ· καὶ εἰ μὲν δόξη καλὸς καὶ χρήσιμος εἶναι ὁ νόμος, ζῆ ὁ τιθεὶς καὶ ἀπέρχεται, εἰ δὲ μὴ, τέθνηκεν, ἐπισπασθέντος τοῦ βρόχου. καὶ γὰρ τοὶ καινοὺς μὲν οὐ τολμῶσι ⁴ τιθέναι νόμους· τοῖς δὲ πάλαι κειμένοις ἀκριβῶς χρῶνται. ἐν πολλοῖς δὲ πάνυ ἔτεσιν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰς λέγεται παρ' αὐτοῖς νόμος καινὸς τεθῆναι. ὄντος γὰρ αὐτόθι νόμου, εἰάν τις ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀντεκκόψαι παρασχεῖν τὸν ἑαυτοῦ, καὶ οὐ χρημάτων τιμῆσεως οὐδεμιᾶς, ἀπειλήσαί τις λέγεται ἐχθρὸς ἐχθρῶ ἕνα ἔχοντι ὀφθαλμὸν, ὅτι αὐτοῦ ἐκ-

¹ τούτου² διαλύσεις³ νομοθετεῖσθαι⁴ τίθεσθαι

Καὶ Φίλιππον τὸν Φιλίππου τοῦ ναυκλήρου υἱὸν μικροῦ μὲν ἀπεκτείνατε, etc.] His verbis significat, secundum actorem pro-pemodum esse iudicatum, qui litem capitali supplicio reo aestimaverat. Reum vero quanquam grandi pecunia litem sibi ipsum aestimantem, quasi deprecabundum, tamen calculis aut sententia paucis ab eo abfuisse, ut damnatione ignominiosa plecteretur. ἀντιτιμῶσθαι ergo reus dicitur, qui cum inficiando non sit, crimen elevare conatur, et pœnam sibi aestimam exilius et levius. attenuare vulgo vocant, et per extenuationem respondere. Quid autem sit litem aestimare, et litis

aestimatio, in Pandectis annotatum est. Ex editi. HERVAG.

Παρ' ὀλίγας ψήφους ἠτιμώσατε] Paucis suffragiis evasit, quo minus ignominia notaretur. WOLF.

λέ. Λοκροῖς] Vide σχ. Hierog. pag. 28. Menag. ad Laert. pag. 33. Vales. ad Harpocr. v. Ἐτερόφθαλμος. Adde Stob. Serm. 37. ex Hierocle, item serm. sive tit. de Legg. de Consuetud. TAYLOR.

Καὶ οὐ χρημάτων τιμῆσεως οὐδεμιᾶς] In fine desiderari videtur verbum ἀπολύεσθαι, cui forte excidendi causam dedit similitudo sequentis, ἀπειλῆσαι. JURIN. Add. vid. ἀπολύεσθαι. AUGER.

κόψει τούτον τὸν ἕνα. γενομένης δὲ ταύτης τῆς ἀπειλῆς, χαλεπῶς ἐνεγκῶν ὁ ἑτερόφθαλμος, καὶ ἠγούμενος ἀβίωτον εἶναι αὐτῷ τὸν βίον τοῦτο παθόντι, λέγεται τολμῆσαι νόμον εἰσενεγκεῖν, εἰάν τις ἕνα ἔχοντας ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀμφω ἀντεκκόψαι παρασχεῖν· ἵνα τῇ ἴσῃ συμφορᾷ ἀμφοτέροι χρωῶνται. καὶ τούτον μόνον λέγονται Λοκροὶ θέσθαι τὸν νόμον ἐν πλείοσιν, ἢ διακοσίοις ἔτεσιν. οἱ δὲ παρ' ὑμῶν ῥήτορες, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, πρῶτον μὲν ὅσοι μῆνες μικροῦ δέουσι νομοθετεῖν τὰ ¹ ἑαυτοῖς συμφέροντα. ἔπειτα αὐτοὶ μὲν τοὺς ἰδιώτας εἰς τὸ δεσμωτήριον ἄγουσιν, ὅταν ἀρχώσιν, ἐφ' αὐτοῖς δ' οὐκ οἴονται δεῖν τὸ αὐτὸ δίκαιον εἶναι τοῦτο. ἔπειτα τοὺς μὲν τοῦ Σόλωνος νόμους τοὺς πάλαι 45 δεδοκιμασμένους, οὓς οἱ πρόγονοι ἔθεντο, λύουσιν αὐτοῖ· τοῖς δ' ἑαυτῶν, οὓς ἐπ' ἀδικίᾳ τῆς πόλεως τίθεασι, χρῆσθαι ὑμᾶς οἴονται δεῖν. εἰ οὖν μὴ ² τιμωρήσεσθε τούτους, οὐκ ἂν φθάνοι τὸ πλῆθος τούτοις τοῖς θηρίοις δουλεῦον. εὖ δ' ἴστε, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι εἰάν μὲν σφόδρα ὀργίζησθε, ἦττον ἀσελγανοῦσιν· εἰάν δὲ μὴ, πολλοὺς τοὺς ἀσελγεῖς εὐρήσετε, καὶ τοὺς ὑβρίζοντας ³ ὑμᾶς, ἐπὶ τῇ τοῦ φιλοτιμεῖσθαι προφάσει.

λς'. Ἴνα δὲ καὶ περὶ ἐκείνου εἶπω τοῦ νόμου, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὧ ἀκούω μέλλειν παραδείγματι χρῆσθαι τουτο-νι, καὶ φήσειν ἀκόλουθον αὐτῷ τεθεικέναι, ἐν ᾧ ἓνι, οὐδὲ δῆσῳ Ἀθηναίων οὐδένα, ὃς ἂν ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστῇ, τὸ αὐτὸ τέλος τελοῦντας, πλὴν εἰάν τις ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως, ἢ ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνηὼν ἀλῶ, ἢ ⁴ τέλος πριάμενος, ἢ ἐγγυησάμενος, ἢ ἐκλέγων, μὴ ⁵ καταβάλλῃ ἀκούσατέ μου καὶ περὶ τούτου. οὐ γὰρ ἔρω, ὅτι αὐτὸς Ἀν-

¹ αὐτοῖς   ² τιμωρήσεσθε   ³ [ὑμᾶς]   ⁴ τέλος τι πριάμενος   ⁵ καταβάλλῃ

Ἐτερόφθαλμος] V. Valckenaer. Animag. ad Ammon. Lib. II. cap. I. p. 84.

Ἄσοι μῆνες] Sicut ὅσαι ἡμέραι, pro quo ἰσημέραι plerumque dicitur. WOLF.

Νομοθετεῖν] Hoc infinitivum refertur ad verbum aliquod subauditum. AUGER.

Οὐκ ἂν φθάνοι τὸ πλῆθος τούτοις τοῖς θηρίοις δουλεῦον] Fieri non potest quin, vel, ut non hac multitudo serviat his belluis. De vario et raro tamen hujus verbi usu, vide multa in Bud. Comment. Ex edit. HERVAG.

VOL. III.

Οὐκ ἂν φθάνοι — δουλεῦον] Τὸ πλῆθος ὡς τάχιστα δουλεύσει τοῖς ῥήτοσι. Notetur hæc Phrasis. Alias fere additur καὶ, ut in Evagora; οὐκ ἔφθησαν πλεσιόσαντες ἀλλήλοις, καὶ περὶ πλείονος ἐποιήσαντο σφᾶς αὐτοῖς ἢ τῶν πρότερον οἰκείους ἴτας. WOLF.

Πολλοὺς τοὺς ἀσελγεῖς εὐρήτε] F. πολ- λὸς ἂν. Alias malim εὐρήσσετε. IDEM. εὐρήτε quidem in Editorum quibusdam. MSS. tamen præstantiores εὐρήσσετε, ut Wolfius, sc. Reg. a. Aug. etc. TAYLOR.

2 T

δρῶτων ἦγεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ ἔδει, τούτου κειμένου τοῦ νόμου· ἀλλ' ἐφ' οἷς κεῖται ὁ νόμος οὗτος, διδάξω ὑμᾶς. οὗτος γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἐπὶ τοῖς κερριμένοις καὶ ἠγωνισμένοις κεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἀκρίτοις, ἵνα μὴ διὰ τὸ δεδέσθαι, χειρὸν ἀναγκάζοντο ἀγωνίζεσθαι, ἢ καὶ παντάπασιν ἀπαράσκευοι εἶεν· οὗτοσί δέ, ἃ ἐπὶ τοῖς ἀκρίτοις κεῖται, ὡς περὶ πάντων εἰρημένα μέλλει πρὸς ὑμᾶς λέγειν. ὡς δὲ σαφῶς ¹ γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω, ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ. οὔτε ² γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐξῆν ὑμῖν τιμᾶν, ὅτι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτίσαι· ἐν γὰρ τῷ παθεῖν καὶ ὁ δεσμός ἐστι. οὐκ ἂν οὖν ἐξῆν δεσμοῦ τιμῆσαι, οὐδ' ὅσων ἐνδειξίς ἐστί τινι ἢ ἀπαγωγῇ, προσεγγέγραπτο ἂν ἐν 746 τοῖς νόμοις, τὸν δὲ ἐνδειχθέντα ἢ ἀπαχθέντα δησάντων οἱ ἑνδεκα ἐν τῷ ξύλῳ, εἴπερ μὴ ἐξῆν ἄλλους, ἢ τοὺς ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως, ἢ ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνιόντας, ἢ τοὺς τὰ τέλη ἀνουμένους, καὶ μὴ καταβάλλοντας δῆσαι. νῦν δὲ ταῦθ' ὑμῖν τεκμήρια ἔστω, ὅτι ἔξεστι δῆσαι. παντελῶς γὰρ ἤδη ἄκυρα ἂν ἦν τὰ τιμήματα. ἔπειτα δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦτο τὸ γράμμα αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ οὐκ ἔστι νόμος, τὸ, οὐδὲ δήσω Ἀθηναίων οὐδένα· ἐν δὲ τῷ ὅρκῳ τῷ βουλευτικῷ γέγραπται, ἵνα μὴ συνιστάμενοι οἱ ῥήτορες οἱ ἐν τῇ βουλῇ δεσμὸν κατὰ τινος τῶν πολιτῶν λέγοιεν. ἄκυρον οὖν τοῦ δῆσαι τὴν βουλὴν ποιῶν ὁ Σόλων πρὸς τὸν ὅρκον τὸν βουλευτικὸν ³ τοῦτο προσέγραψεν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν ὑμέτερον. ἀπάντων γὰρ κυριώτατον ἦτο δεῖν εἶναι τὸ δικαστήριον, καὶ ὅτι γνοίῃ, τοῦτο πάσχειν τὸν ἀλόντα. ἀναγνώσεται δ' ὑμῖν αὐτοῦ τούτου ἕνεκα τὸν τῶν Ἡλιαστῶν ὅρκον. λέγε σύ.

ΟΡΚΟΣ ΗΛΙΑΣΤΩΝ.

Ψηφιοῦμαι κατὰ τοὺς νόμους, καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων, καὶ τύραννον οὐ ψηφιοῦμαι εἶναι, οὐδὲ ὀλιγαρχίαν· οὐδὲ ἴαν τις καταλύῃ τὸν δήμον ⁴ τῶν Ἀθηναίων, ἢ λέγῃ, ἢ ἐπιψηφίζῃ παρὰ ταῦτα, οὐ πείσομαι· οὐδὲ τῶν χρεῶν τῶν ἰδίων

¹ * γνώσεσθε

² γὰρ ἂν, αἰ

³ τοῦτο ὁ Σ. πρὸς τ. ὀ. τ. β. πε.

⁴ τὸν

λς'. Οὔτε γὰρ] L. οὔτε γὰρ ἂν et cætera. junte τιμῆσαι τινι δεσμοῦ, et v. 12. ἢ Ita recte habent Bar. et Ital. IDEM. ἀπαγωγῇ. WOLF. Nam in Editis erat Adde ἂν. AUGER. ἢ ἀπαγωγῇ. Consentit Lambinus. TAYLOR. Οὐκ ἂν οὖν ἐξῆν δεσμοῦ τιμῆσαι] Con-

ἀποκοπᾶς, οὐδὲ γῆς ἀναΐσμιον τῆς Ἀθηναίων, οὐδ' οἰκίων, οὐδὲ τοὺς φεύγοντας καταξω, οὐδὲ ὦν θάνατος κατέγνωσται, οὐδὲ τοὺς μένοντας ἐξελεῶ παρὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους, καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῆς βουλῆς, οὐτ' αὐτὸς ἐγώ, οὐτ' ἄλλον οὐδένα ἐάσω· οὐδὲ ἀρχὴν καταστήσω, ὥστε ἀρχεῖν ὑπεύθυνον ὄντα ἑτέρας ἀρχῆς, καὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ τοῦ ἱερομνήμονος, καὶ ὅσοι μετὰ τῶν ἐννέα ἀρχόντων κυμαίνονται ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ κήρυκος, καὶ πρεσβείας, καὶ συνέδρων, οὐδὲ εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τὸν αὐτὸν ἄνδρα, οὐδὲ δύο ἀρχὰς ἄρχει τὸν αὐτὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ· οὐδὲ ὄψρα δέξομαι τῆς Ἠλιάσεως ἕνεκα, οὐτ' αὐτὸς ἐγώ, οὐτ' ἄλλος ἐμοί, οὐτ' ἄλλοι εἰδότος ἐμοῦ, οὔτε τέχνη οὔτε μηχανῆ οὐδεμιᾶ καὶ γέγονα οὐκ ἔλαττον, ἢ τριάκοντα ἔτη· καὶ ἀκρόασμαι τοῦ τε κατηγοροῦ καὶ τοῦ ἀπολογουμένου ὁμοίως ἀμφοῖν, καὶ διασφρατίζομαι περὶ αὐτοῦ οὐ ἂν ἦ ἡ διωξίς. ἐπόμνημι Δία, ἑ Ποσειδῶνα, Διμήτρα. καὶ ἐπαρῶμαι ἐξώλειαν ἑμαυτῷ καὶ οἰκίᾳ τῇ ἐμαυτοῦ, εἴ τι τούτων παραβαίνομι· εὐροκοῦντι δὲ, καλὰ πολλὰ κἀγαθὰ εἶναι.

ἐνταυθοῖ δ' οὐκ ἔνι, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ δῆσω Ἀθηναίων οὐδένα. τὰ γὰρ κρίνοντα τὰς κρίσεις ἀπάσας τὰ δικαστήριά ἐστιν, οἷς ἐξουσία ἐστὶ, καὶ δεσμὸν, καὶ ἄλλο τι ὃ ἂν βούλωνται, καταγιγνώσκειν. ὡς μὲν οὖν ἕξεστιν ὑμῖν

¹ ἔσαι   ² ἄλλη   ³ οὐ   ⁴ Ποσειδῶ   ⁵ ἑαυτῷ—ἐαυτοῦ   ⁶ Deest καλὰ.

¹ Ἀποκοπᾶς — ἀναΐσμιον] Referuntur ad φηφισμῶν. AUGER.

Καὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων] Locus hic explanatione videtur apprime indigere. Munera, quæ obirent Athenis, erant, ut solet fieri, natura et conditione sua admodum diversa. Quædam enim dignitatem quandam et auctoritatem continebant; quædam ministerium tantum et officium merum. Attamen, si ex multis locis conjectare liceat, utraque ἀρχαὶ vocabantur. Ait ergo: Neminem sinam aliquod officium gerere, priusquam de alio olim gesto rationes retulerit, sive id officium majoris ordinis sit, quale est munus *IXvirorum*, *Hieromnemonis* sive *Legati sacri*, eorumque denique, qui eodem die cum *IXviris* creantur; sive id inferioris, uti *Præconum*, *caterorumque*. Verum his expeditis, quid censendum est de salebrosis istis, κήρυκος, καὶ πρεσβείας, καὶ συνέδρων, quæ Wolfius vertit: sive *præco*, sive *legatus*, sive *assessor*? Quasi *legatus* inter ministros publicos recenseretur, aut, postquam voce κήρυκος, *præconem* designaverat, *legatum*, τὸν πρεσβευτὴν, per πρεσβείας designaret! Nihil minus. *Præcones* duplices erant: aut enim *legatis* in legationibus apparebant, aut magistratui in concionibus. Hos nimirum utrosque complectitur, κήρυκος πρεσβείας sc. et κήρυκος συνέδρων. Vide *Ulpianum*, qui ita sentit. TAYLOR.

Καὶ κήρυκος] Etiam hujus qui sit *præco* legationis et *assessorum*. AUGER.

Καὶ ἐπαρῶμαι] Felicianus ἐπαρῶμαι. Puto legendum: καὶ ἐπαρῶμαι ἐξώ-

λειαν ἐμαυτῷ, καὶ οἰκίᾳ τῇ ἐμαυτοῦ, εἴ τι τούτων παραβαίνομι. Nam cætera omnia prima persona καὶ αὐτοπροσώπως referuntur. Sed ubi hic, οὐδὲ δῆσω Ἀθηναίων οὐδένα? Demosthenesne, an *Timocrates*, legem corrupti, hic omittendo, ille inserendo? An potius a *Librario* verba quædam omissa sunt? Deinde v. 11. καὶ ἀκρόασμαι τοῦ τε κατηγοροῦ etc. quid ad *Senatum*? Videntur ὅ, τε *βουλευτικὸς* καὶ ὁ *δικαστικὸς ὄρκος* conflati in unum, et ambo mutilati. τοιγαρῶν ὡς *δυναμέδα*· *δυναμέδα* δὲ, κατὰ γέγραπται. WOLF. Multa hic admisit *Wolfius* omnino animadvertenda. Conqueritur verba οὐδὲ δῆσω etc. hic non comparere. Neque profecto comparere poterant, aut debuerant. Ideo adduxit hoc *jusjurandum*, ut ostenderet, ea verba ibi non inesse. Atque ita post recitatam formulam ipse concludit v. 16. ἐνταυθοῖ οὐκ ἔνι. οὐδὲ δῆσω etc. Quid apertius? Fons et origo erroris est, quod existimaret ille, a *Demosthene* recitari *jusjurandum βουλευτικὸν*, qui tamen disertissime profitetur, se *jusjurandum δικαστικὸν* adducere et profecto adducere ea de causa, qua modo dixi. Porro de mutatione ista personæ, idem notatur a *Benenato*. Cæteri omnes *Codd.* et *impressi*, et *MSti*, constanter ἐπαρῶμαι (aut ut mendose in nonnullis ἐπαρῶσθαι) — ἐαυτῷ — ἐαυτοῦ — παραβαίνοι. Perinde est, utro modo legas: utrinque vim eandem sortiuntur. Inde sunt verba *concepta*, *ejus*, qui *jusjurandum præstat*, hinc ἐπεξηγητικὰ, *Auctoris*. TAYLOR.

δεσμὸν καταγιγνώσκειν, ταύτη ἐπιδείκνυμι· ὡς δὲ τὰ δεδικασμένα ἀκυρα ποιεῖν, καὶ δεινὸν καὶ ἀνόσιόν ἐστι, καὶ δήμου κατάλυσις, πάντας ἀν¹ οἶμαι ὁμολογήσαι. ἢ γὰρ πόλις ἡμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, νόμοις καὶ ψήφισμασι διοικεῖται. εἰ δέ τις τὰ ψήφω κεκριμένα νόμῳ καινῷ λύσει, τί πέρους ἔσται; ἢ πῶς τοῦτον δίκαιόν ἐστι νόμον πρῶσ-αγορευῆσαι, ἀλλ' οὐκ ἀνομίαν; ἢ πῶς οὐ τῆς μεγίστης ὀργῆς ὁ τοιοῦτος νομοθέτης ἀξίός ἐστιν; ἐγὼ μὲν γὰρ τῆς ἐσχάτης νομίζω, ² οὐ μόνον ὅτι τοῦτον τὸν νόμον ἔθηκεν, 748 ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις ὁδὸν δεικνύει καὶ περὶ δικαστηρίων καταλύσεως, καὶ περὶ τῶν φευγόντων καθόδου, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν δεινοτάτων. τί γὰρ κωλύει, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ οὗτος χαίρων ἀπαλλάττει, ὁ τοιοῦτον νόμον θεῖς, ἕτερον φανῆναι ἄλλο τι τῶν τῆς πόλεως ἰσχυροτάτων καταλύσοντα νόμῳ καινῷ; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδέν. ἀκούω δ' ἐγῶγε καὶ τὸ πρότερον οὕτω καταλυθῆναι τὴν δημοκρατίαν, παρανόμων πρῶτον γραφῶν καταλυθεισῶν, καὶ τῶν δικαστηρίων ἀκύρων γενομένων. ἴσως μὲν οὖν ἀν τις ὑπολάβοι, ὅτι οὐχ ὁμοίων ὄντων τῶν πραγμάτων νῦν καὶ τότε, λέγω περὶ καταλύσεως τοῦ δήμου. ἀλλ' οὐδὲ σπέρμα δεῖ καταβάλλειν ἐν τῇ πόλει οὐδένα, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, τοιούτων πραγμάτων, οὐδ' εἰ μή πω ἀν ἐκφύοι· ἀλλὰ καὶ τὸν ἐγχειροῦντα λέγειν, ἢ ποιεῖν τι τοιοῦτον, δίκην δίδοναι.

λζ'. Ὅτι τοίνυν καὶ τέχνη κακῶς ἐνεχείρησε ποιεῖν ὑμᾶς, ἀξίόν ἐστιν ἀκοῦσαι. ὁρῶν γὰρ ἐκάστοτε πάντας, καὶ τοὺς πολιτευομένους, καὶ τοὺς ἰδιώτας, τοὺς νόμους τῶν τῆς πόλεως ἀγαθῶν αἰτίους ὑπολαμβάνοντας, ἐσκόπει πῶς λήσει τούτους καταλύσας· καὶ ἄρα ληθῆ τούτο ποιῶν, μὴ δόξῃ δεινὸν μηδ' ἀναιδὲς μηδὲν εἰργάσθαι. εὔρεν οὖν τούτο ποιῶν ὃ πεποίηκε, νόμῳ τοὺς νόμους καταλύσαι, ἵνα τὰδικήματ' αὐτοῦ τὸ τῆς σωτηρίας ὄνομ' ἔχη. οἶτε γὰρ σώζοντες τὴν πόλιν εἰσὶ νόμοι· ὅντε οὗτος ἔθηκεν, οὐ-

¹ οἶμαι² οὐχ ὅτι τοῦτον μόνον

Γραφῶν παρανόμων] Earum accusatio- φύη. Quam lectionem in vertendo sum num que sunt et dicuntur παρανόμων. secutus. WOLF.

AUGER.

λζ'. Καταλύσας] Virgula tantum post καταλύσας, deinde δόξει pro δόξη.

Οὐδ' εἰ μήπω ἀν ἐκφύοι] Nec si nondum cecuriantur. Forte οὐδ' εἰ μή ποστ', ἀν ἐκ-

AUGER.

δὲν ἐκείνοις τῶν αὐτῶν ἔχοντα, νόμος. τὴν μὲν οὖν τοῦ ὀνό-
 ματος φιλανθρωπίαν, ὅτι ταύτην ἂν μάλιστα προσίεσθε,
 κατείδε· τὴν δὲ χρεΐαν, ὅτι τάναντία ἔχουσα φαιήσεται,
 παρείδε· φέρε γὰρ, πρὸς Δίος, ἐστὶν ὅς τις ἂν, ἢ πρόεδρος
 ποτ' ἐπεψήφισεν, ἢ πρύτανις τούτων ¹ τί τῶν ἐν τῷ νόμῳ
 γεγραμμένων; ἐγὼ μὲν ² οὖν οὐδένα ἂν αἶμαι. πῶς οὖν
 τοῦθ' ὑπέδου; νόμον ἔθετο ὄνομα τοῖς αὐτοῦ κακουργήμα-
 σιν. οὐ γὰρ ἀπλῶς, οὐδ' ὅπως ἔτυχε, ποιούσι κακῶς ὑμᾶς,
 ἀλλ' ἐσκεμμένως, καὶ τοῦτ' αὐτὸ πράττοντες οὐχ οὔτοι
 μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν πολιτευομένων, οἱ τούτῳ,
 παριόντες, αὐτίκα δὴ μάλα συναπολογήσονται. οὐ, μὰ
 Δί, οὐ Τιμοκράτει χαρίσασθαι βουλόμενοι· πόθεν; ἀλλ'
 αὐτῷ συμφέρειν ἕκαστος ἠγούμενος τὸν νόμον. ὥσπερ τοί-
 νυν οὔτοι σφίσιν αὐτοῖς βοηθοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς, οὕτω δεῖ καὶ
 ὑμᾶς ὑμῖν αὐτοῖς βοηθεῖν. καὶ τοι ἀνερωτῶντός τιнос αὐ-
 τόν, ὅτου ἕνεκα τοιαυτ' ἠθέλησε γράφειν, καὶ διεξιόντος, ὡς
 χαλεπὸν ³ ἀγῶνα ὑπολαμβάνοι τόνδε, τετυφῶσθαι τὸν
⁴ ταῦτα λέγοντα ἔφη· συμπαρέσσεσθαι γὰρ Ἀνδροτίωνα
 ἑαυτῷ, καὶ τοιούτους λόγους, σχολὴν ⁵ ἄγοντας, ἐσκεῖσθαι
 περὶ πάντων, ὥστ' εὔ εἰδέναι ὅτι οὐδὲν ⁶ αὐτῷ γενήσοιτο
 φλαῦρον ἀπὸ τῆς γραφῆς τῆσδε. καὶ δῆτα καὶ τεθαύμακα
 τὴν ἀναισχυντίαν τὴν ⁷ τούτου, κακείνου· τοῦ μὲν, εἰ κα-
 λεῖ, τοῦ δὲ, εἰ πάρεισι καὶ συναπολογήσεται. μαρτυρία
 γὰρ δήπου φανερά γενήσεται πᾶσιν ὑμῖν, ὅτι τὸν νόμον
⁸ τούτου ἕνεκα ἐτίθει, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πᾶσι τὸν αὐτόν.

λή. Ὅμως δὲ καὶ περὶ τῶν ἐκείνω πεπολιτευμένων ὑμᾶς
 μικρὰ βέλτιόν ἐστιν ἀκούσαι· καὶ τούτων ταῦτα, ἃν κοινο-
 νώηκεν ⁹ οὔτος. δι' αὐτὸν οὐδὲν ἦττον ἐκείνου δικαίως
 ἂν μισοῖτε. λέξω δὲ οὐδὲν πλέον ἢ ἀκηκόαθ' ὑμεῖς, εἰ μὴ
 τινες ἄρα ἐπὶ τοῖς Εὐκτῆμονι γιγνομένοις μὴ παρῆσαν
 ἀγῶσι. καὶ πρῶτον μὲν ἐφ' ᾧ μέγιστον φρονεῖ, τὴν τῶν

¹ τι   ² [οὖν]   ³ τὸν ἀγῶνα   ⁴ [ταῦτα]   ⁵ ἄγοντα   ⁶ αὐτῷ
⁷ τούτου τε κακείνου   ⁸ τούτων   ⁹ οὔτος, καὶ δι'

Πολλοὶ τῶν πολιτευομένων] Wolfius: rimis Codd. invenio, καὶ διὰ τούτων
 multi magistratum. Potius: multi ex
 Rhetoribus. JUNIN.   TAYLOR.
 τοῦ δὲ, εἰ πάρεισι] Παρέχεται, ὑπακούει.   Καὶ πρῶτον μὲν ἐφ' ᾧ μέγιστον φρονεῖ]

WOLF.   Vide hanc eadem in Androtiana, §. 14.
 λή. Δι' αὐτῷ] Rectius ita, quam quod in plu-   WOLF.

χρημάτων εἰσπραξίν ἐξετάσωμεν αὐτοῦ, ἣν μετὰ τούτου
 τοῦ χρηστοῦ πάντας εἰσέπραξεν ὑμᾶς. αἰτιασάμενος γὰρ
 Εὐκτῆμονα τὰς ὑμετέρας ἔχειν εἰσφοράς, καὶ τοῦτ' ἐξε-
 λέγξειν, ἢ παρ' ἑαυτοῦ καταθήσειν ὑποσχόμενος, κατα-
 λύσας ψηφίσματι κληρωτὴν ἀρχὴν, ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ
 ἐπὶ τὴν εἰσπραξίν παρέδου, καὶ τοῦτον προὔβαλλετο, εἰπὼν
 τὴν τοῦ σώματος ἀρρωστίαν, ἴν', ἔφη, συνδιοικῆ μοι. δημη-
 γορίας δὲ ἐπὶ τούτοις ποιούμενος, ὡς ἔστι τριῶν αἵρεσις
 ὑμῖν, ἢ τὰ πομπεῖα κατακόπτειν, ἢ πάλιν εἰσφέρειν, ἢ
 τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν· αἰρουμένων εἰκότως ὑμῶν τοὺς
 ὀφείλοντας εἰσπράττειν, ταῖς ὑποσχέσεσι κατέχων, καὶ
 διὰ τὸν καιρὸν, ὃς ἦν τότε, ἔχων ¹ ἐξουσίαν, τοῖς μὲν κειμέ-
 νοις ² νόμοις οὐκ ᾤετο δεῖν χρῆσθαι, οὐδ', εἰ μὴ τούτους
 ἐνόμιζεν ἰκανοὺς, ἐτέρους τιθέναι, ψηφίσματα δ' εἶπεν ἐν
 ὑμῖν δεινὰ καὶ παράνομα, δι' ὧν ἡργολάβει, προσαγωγῆ
 τούτῳ χρώμενος τῶν λημμάτων, καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων
 κέκλοφε μετὰ τούτου, γράψας τοὺς ἑνδεκα, καὶ τοὺς ἀπο-
 δέκτας, καὶ τοὺς ὑπηρέτας, ἀκολουθεῖν μεθ' ἑαυτοῦ. εἶπ'
 ἔχων τουτουσί, ³ ἢ γ' ἐπὶ τὰς ὑμετέρας οἰκίας, καὶ σὺ, ὦ
 Τιμόκρατες, συνηκολούθεις μόνος τῶν συναρχόντων δέκα
 ὄντων. καὶ μηδεὶς ὑπολαμβανέτω με λέγειν, ὡς οὐ χρῆν 751
 εἰσπράττειν τοὺς ὀφείλοντας. χρῆν γάρ. ἀλλὰ πῶς; ὡς ὁ
 νόμος ἀγορεύει, τῶν ἄλλων ἕνεκα. τοῦτο γάρ ἐστι δημοτι-
 κόν. οὐ γὰρ τοσοῦτον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέντε ταλάντων
 ὑμῖν, ὧν οὗτοι τότε εἰσέπραξαν, τεθέντων ὠφέλησθε, ὅσον
 βέβλασθε, τοιούτων ἑδῶν εἰς τὴν πολιτείαν εἰσαγομένων.
 εἰ γὰρ ⁴ θέλετε ἐξετάσαι, τίνος ἕνεκα μᾶλλον ἂν τις ἔλοιτο
 ἐν δημοκρατίᾳ ζῆν, ἢ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τοῦτ' ἂν εὔροιτε προ-
 χειρότατον, ὅτι πάντα πρῶτότερα ἔστιν ἐν δημοκρατίᾳ.
 ὅτι μὲν τοίνυν τῆς ⁵ ὅποι βούλεσθε ὀλιγαρχίας πολλῶ ἀσελ-
 γέστερα καὶ δεινότερα ἐποίουν οὗτοι, παραλείψω· ἀλλὰ
 παρ' ⁶ ἡμῖν πότε πώποτε δεινότερα ἐν τῇ πόλει γέγονεν;

¹ τὴν ἐξουσίαν² νόμοις περὶ τούτων οὐκ³ ἢ γεν⁴ ἐθέλοιτ'⁵ ὅπου⁶ ὑμῖν

Ἦ γ' ἐπὶ] Imo ἦγεν ἐστί. AUGER.
 ἕνεκα τῶν ἄλλων] F. τῶν ἀδυνάτων, ἢ
 ἀπείρων. Etsi nec hoc placet, nec τῶν ἀνα-
 λωμάτων ἕνεκα. WOLF. Transponenda vi-
 dentur haec verba, ut legas: χρῆν γάρ, τῶν

ἄλλων ἕνεκα, quod prius notavimus in Orat.
 c. Androtionem, §. i. e. med. JURIN.

Πότε πώποτε δεινότερα κ. τ. λ.] In An-
 drotiaiana [§. i. e. fin.] paulo aliter: πότε
 πώποτε δεινότερα ἐν τῇ πόλει γέγονεν; ἐπὶ

εὔ οἶδ' ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα, ἅπαντες ἂν εἴποιτε. τότε τοίνυν, ὡς ἔστιν ἀκούειν, οὐδεὶς ἔστιν ὅς τις ¹ ἀπεστεροῖτο τοῦ σωθῆναι, εἴ τις ἑαυτὸν οἴκοι κρύψειεν· ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ² κατηγοροῦμεν τῶν τριάκοντα, ὅτι τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀδίκως ἀπήγον. οὗτοι τοίνυν τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποίησαντο ³ ἐκείνων τῆς αὐτῶν πονηρίας, ὥστ' ἐν δημοκρατία πολιτευόμενοι, τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἐκάστῳ δεσμωτήριον καθίστασαν, ἄγοντες τοὺς ἑνδεκα ἐπὶ τὰς οἰκίας. καί τοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τί οἴσθε ὅπῳ ἄνθρωπος πένης, ἢ καὶ πλούσιος, ⁴ πολλ' ἀνηλωκῶς, καὶ τιν' ἴσως τρόπον εἰκότως οὐκ εὐπωρῶν ἀργυρίου, μὴ μόνον εἰς τὴν ἀγορὰν φοβοῖτ' ἐμβαλεῖν, ἀλλὰ μὴδ' οἴκοι μένειν ἂν ἀσφαλὲς ἠγοῖτο· ὁ δὲ τούτων αἴτιος Ἀνδροτίων εἶη, ὃν οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ δίκη ἐᾶ λαβεῖν τὰ πεπραγμένα καὶ βεβιωμένα, μή τι γ' ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰσπράττειν εἰσφορᾶς; καί τοι εἴ τις ἔροιτ' αὐτὸν, ἢ σε, ὦ Τιμόκρατες, τὸν ἐπαινέτην τούτων, καὶ συνεργὸν, τὰς εἰσφορᾶς πότερον τὰ κτήματα, ἢ τὰ σώματα ⁵ ὀφείλει, τὰ κτήματα φήσαιτ' ἂν, εἴπερ ἀληθῆ λέγειν βούλοισθε· ἀπὸ γὰρ τούτων εἰσφέρομεν.

λθ'. Τίνος οὖν ἕνεκα, ὦ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων, ἀφέντες τὸ τὰ χωρία δημεύειν, καὶ τὰς οἰκίας, καὶ ταῦτα ἀπογράφειν, ἐδεῖτε καὶ ὑβρίζετε πολίτας ἀνθρώπους, καὶ τοὺς ταλαιπώρους μετοίκους, οἷς ὑβριστικώτερον ὑμεῖς, ἢ τοῖς οἰκέταις τοῖς ἑαυτῶν ⁶ κέχρησθε; καὶ μὴν, εἴ ⁷ θέλετε,

¹ ἀπεστερεῖτο   ² κατηγοροῦσι   ³ [ἐκείνων] τῆς ἑαυτῶν   ⁴ πολλά δ' ἀνηλωκῶς
⁵ ὀφείλει;   ⁶ κέχρησθε.   ⁷ θέλοιτε σκέψασθαι

τῶν τριάκοντα, πάντες ἂν εἴποιτε. WOLF. Wolfius interpretatur hunc locum cum iis Codd. qui ita scribunt: ἀλλὰ παρ' ἡμῖν πότε πάποτε δεινότερα ἐν τῇ πόλει γέγονεν; οὐδ' εὔ οἶδ' ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα. At ubi veram lectionem deprehendit, nam verissima est, quam in textum admisit, versionem recudere et reformare neglexit. TAYLOR.

¹ ἀπεστεροῖτο] Ἀπεστερεῖτο Editi, Aldino excepto, et Codd. quamplurimi. Ita pariter in simili loco apud Androtianam, §. iε. fin. IDEM.

Τοσαύτην ὑπερβολὴν] Deberet legi: τ. ὁ. ἔ. τῆς ἐκείνων πονηρίας τῇ ἑαυτῶν. AUGER. Κατηγοροῦμεν] Accusabamus. Fortasse placere potest, quot Bar. Lind. Aug. Ob-

sop. Ital. Vind. et Felicianus, κατηγοροῦσι. TAYLOR.

Ἐπὶ τῆς οἰκίας] [Ita Ald. aliique] Illic [sc. in Androtiana §. iε. fin.] ἐπὶ τὰς οἰκίας. Sed et hoc ferri potest, ut στέλλεσθαι ἐπ' οἴκου. WOLF. τὰς item MSti nostri. Ita emendat Kuhnius ad Poll. L. VIII. C. IX. §. 102. TAYLOR.

Πολλ' ἀνηλωκῶς] Rescribe πολλά δ' ἀνηλωκῶς. Ex Bar. Vind. Reg. a. Confer Androtianam §. ις'. IDEM.

λθ'. τοῖς ἑαυτῶν] Ἡ τοῖς οἰκέταις τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν κέχρησθε. Ita Editi et MSti meliores. IDEM.

καὶ μὴν] Lege: καὶ μὴν εἴ θέλετε σκέψασθαι παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. Uti in Editis et MStis quibusdam legitur. Ita quoque

σκέψασθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τί δούλον, ἢ ἐλευθερον εἶναι διαφέρει, τοῦτο μέγιστον ἂν εὔροιτε· ὅτι τοῖς μὲν δούλοις, τὸ σῶμα τῶν ἀδικημάτων ἀπάντων ὑπεύθυνόν ἐστι, τοῖς δ' ἐλευθέροις, ὕστατον τοῦτο προσήκει κολάζειν. οἱ δὲ, τούναντίον εἰς τὰ σώματα, ὡσπερ ἀνδραπόδοις, ἐποίησαντο τὰς ¹ τιμωρίας, οὕτω δ' ἀνίσως καὶ πλεονεκτικῶς ἔσχε πρὸς ὑμᾶς Ἀνδροτίων, ὥστε τὸν μὲν ² αὐτοῦ πατέρα ᾤετο δεῖν δημοσίᾳ δεθέντα ἐπὶ χρήμασιν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, μήτε ἀποδόντα ταῦτα, μήτε κριθέντα, ³ ἀποδράναι· τῶν δὲ ἄλλων πολιτῶν, τὸν μὴ δυνάμενον τὰ ἑαυτοῦ θεῖναι, οἴκοθεν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθέντα ὑφ' ἑαυτοῦ δεδέσθαι. καὶ Τιμοκράτης τῶν μὲν πολλῶν ἡμῶν τότε, ὅτε τὴν διπλασίαν εἰσέπραττεν, οὐδ' ἂν παρ' ἑνὸς λαβεῖν ἠθέλησεν ἐγγυητάς, μὴ μέχρι τῆς ἐνάτης πρυτανείας, ἀλλ' οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας, ἀλλ' ἢ διπλᾶ τὰ χρήματα ἔδει καταβαλεῖν, ἢ παραχρῆμα δεδέσθαι, παρεδίδου δὲ οὗτος τοῖς ἑνδεκα, τὸν οὐκ ὠφληκότα ἐν τῷ δικαστηρίῳ· νῦν δὲ ὅπως ὦν ἂν ὑμεῖς καταγνώτε, ἀδεοὶ 753 περιίωσιν, ὑπεύθυνον αὐτὸν ποιήσας, νόμον εἰσενεγκεῖν ἐτόλμησεν. ἀλλ' ὅμως καὶ τάδε κἀκεῖνα φήσουσιν ὑπὲρ ὑμῶν πεπραῆχθαι. εἶτα ταῦθ' ὑμεῖς ἐφ' ἑαυτοὺς ἀναδέξεσθε ὑπὲρ ὑμῶν πεπραῆχθαι, καὶ τὰ τῆς τούτων θρασυτήτος καὶ πονηρίας ἔργα πρῶως οἴσετε; ἀλλὰ μισεῖν ὀφείλετε τοὺς τοιούτους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον ἢ σώζειν. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως πράττοντά τι, καὶ πρῶτον ὑμῶν τευξόμενον, τὸ τῆς πόλεως ἦθος ἔχοντα δεῖ φαίνεσθαι. τοῦτο δ' ἐστι τί; τοὺς ἀσθενεῖς ἐλεεῖν, τοῖς ἰσχυροῖς καὶ δυναμένοις μὴ ἐπιτρέπειν ὑβρίζειν· οὐ τοὺς μὲν πολλοὺς ὡμῶς μεταχειρίζεσθαι, κολακεύειν δὲ τὸν ⁴ αἰεὶ τι δύνασθαι δοκοῦντα, ἃ σὺ ποιεῖς, ὧ Τιμοκράτες. δι' ἃ πολλῶ μᾶλλον ἂν εἰκότως ⁵ μὴ θελήσαντες ἀκοῦσαί σου θάνατον καταψηφίσαιενθ' οὔτοι, ἢ δι' Ἀνδροτίωνα ⁶ ἀφείησαν.

¹ τιμωρίας.² αὐτοῦ³ ἀποδράναι⁴ αἰεὶ⁵ μηδὲ⁶ ἀφείησαν

Noster c. Androt. §. 15. med. IDEM. περιίωσιν] Lego περιίωσιν, quia praecedit ἔσως. WOLF. Ha etiam Codd. Bar.

Aug. Vind. alii. TAYLOR.

Ἐφ' ἑαυτοῦς] Desunt haec in plurimis:

pergunt porro legere: εἶτα ταῦθ' ὑμεῖς ἀνέξεσθε ὑπὲρ ὑμῶν πεπραῆχθαι. IDEM.

Μη] Potius ut Aug. et Vindol. μη δέ.

μηδὲ θελήσαντες ἀκοῦσαι, quo modo vertit

Wolfius. IDEM.

μ'. Ὅτι τοίνυν οὐδὲ τὴν εἴσπραξιν αὐτὴν ὑπὲρ ὑμῶν πεποιήνται, καὶ τοῦτ' αὐτίκα δὴ μάλα ὑμῖν δῆλον ποιήσω. εἰ γὰρ τις ἔροιτο αὐτούς, πότεροι αὐτοῖς δοκοῦσιν ἀδικεῖν μᾶλλον τὴν πόλιν, οἱ γεωργοῦντες, καὶ φειδόμενοι, διὰ παιδοτροφίας δὲ καὶ οἰκεῖα ἀναλώματα, καὶ λειτουργίας ἑτέρας, ¹ λελιοπώτες τὰς εἰσφοράς, ἢ οἱ τὰ τῶν ἑθελησάντων εἰσενεγκεῖν χρήματα, καὶ τὰ παρὰ τῶν συμμαχῶν κλέπτοντες, καὶ ἀπολλύντες· οὐκ ἂν εἰς τοῦτο δήπου τόλμης, καὶ περ ὄντες ἀναιδεῖς, ἔλθοιεν, ὥστε φῆσαι τοὺς τὰ ἑαυτῶν μὴ εἰσφέροντας μᾶλλον ἀδικεῖν, ἢ τοὺς τὰ κοινὰ ὑφαιρουμένους. τίνος οὖν ἔνεκα, ὧς Τιμόκρατες, καὶ Ἀνδρῶτιών, ἐτῶν ὄντων πλείονων ἢ τριάκοντα, ἀφ' οὗ ὅγε ἕτερος ὑμῶν πολιτεύεται, καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλῶν μὲν στρατηγῶν ἠδίκηκότων τὴν πόλιν, πολλῶν δὲ ῥητόρων, οἱ παρὰ τοιτοισὶ κέκρινται, ὧν οἱ μὲν τεθνῶσιν ἐφ' οἷς ἠδίκουν, οἱ δ' ὑποχωρήσαντες ὄχοντο, καταγνόντες ἑαυτῶν, οὐδενὸς πώποτε τούτων ἐξητάσθη κατήγορος ὑμῶν οὐδέτερος, οὐδ' ἀγανακτῶν ὠφθη ὑπὲρ ὧν ἡ πόλις ἔπασχεν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐφάνηθ' ἡμῶν κηδόμενοι, οὗ πολλοὺς ἔδει κακῶς ποιῆσαι; βούλεσθε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ τούτων αἴτιον ἐγὼ ὑμῖν εἶπω; ὅτι τούτων μὲν μετέχουσιν, ὧν ἀδικοῦσιν ὑμᾶς τινές, ἀπὸ δὲ τῶν εἰσπραττομένων ὑψηροῦντο, δι' ἀπληστίαν δὲ τρώπων, διχόθεν καρποῦνται τὴν πόλιν. οὔτε γὰρ ῥᾶον πολλοῖς, ² καὶ κατὰ μικρὰ ἀδικοῦσιν ἀπεχθάνεσθαι, ἢ ὀλίγοις ³ καὶ μεγάλα, οὔτε δημοτικώτερον δήπου τὰ τῶν πολλῶν ἀδικήματα ὄσῃν, ἢ τὰ τῶν ὀλίγων. ἀλλὰ τοῦτ' αἴτιον, ὃ ἐγὼ λέγω. δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ταῦτα λογισαμένους, καὶ μεμνημέ-

¹ ἑλλελοιπώτες² καὶ τὰ μικρὰ³ * καὶ τὰ μεγάλα

μ'. Gær] Emendavi ex præscripto Bar. Vind. Ital. et Editionum Par. Manut. et Felic. Vulgo δέ. Recte se habet Androtiana §. 13. IDEM.

Λελοιπώτες] Illa altera habet, o. l. sentientibus, ἑλλελοιπώτες. Uti et hic habent Aug. et Vind. eodem quidem sensu, sed majore longe proprietate. IDEM. M. ἑλλελοιπώτες. AUGER.

ἑθελησάντων] Mὴ ἑθελησάντων Lambinus, pariter ut in illa. Mox v. 7. in Regiis quibusdam videtur legi τὰ τῶν συμμαχῶν, sine prepositione. TAYLOR.

VOL. III.

Ὅτι τούτων μὲν μετέχουσιν] Legendum videtur: ὅτι οὗτοι, vel τοιοῦτοι. JURIN.

Ἐψηροῦντο] Melius cum Ven. Bar. Aug. Ital. Vind. atque ut olim in illa altera contra Androtionem legebatur, ὑφαιρουνται, §. 13. TAYLOR.

Καὶ κατὰ μικρὰ] Ἐν μικροῖς. Sed malim τὰ μικρὰ, quia sequitur ἢ ὀλίγοις καὶ μεγάλα, non κατὰ μεγάλα. WOLF. πολλοῖς καὶ τὰ μικρὰ Cod. Vindob. Similiter in Androtiana, §. 13. TAYLOR. Dele κατὰ.

AUGER.

2 u

νοὺς ὧν ἂν ἕκαστος ἀμάρτη, κολάζειν, ὅταν λάβητέ τινα, καὶ μὴ τὸν χρόνον, εἰ πολὺς ἔστ' ἀπ' ἐκείνου, σκοπεῖν· ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἐποιοῦν. ὡς εἰ νῦν πράως οἴσεται ἔφ' οἷς τότε ἠγανακτεῖτε, δόξετε ὀργιζόμενοι κατεγνωνκέναι τὰ χρήματα τούτων, οὐκ ἀδικούμενοι. τῶν μὲν γὰρ ὀργιζομένων ἔστιν, ὅξέως ¹ τί κακὸν τὸν λελυπηκότα ἐργάσασθαι· τῶν δὲ ἀδικουμένων, ὅταν ποθ' ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι τὸν ἠδίκηκότα, τότε τιμωρήσασθαι. οὐκ οὖν δεῖ δοκεῖν νῦν μαλακισθέντας, τότε τῶν ὀμωμοσμένων ὀρκῶν ἀμελήσαντας, ὑμῖν αὐτοῖς χαρίσασθαι παρὰ τὸ δίκαιον· ἀλλὰ μισεῖν, καὶ μὴδ' ² ἀνέχεσθαι φωνήν, μῆτε ³ τούτων, μῆτ' ⁴ ἐκείνων τοιαῦτα πεπολιτευμένων.

μά. Ἀλλὰ, νῆ Δία, ταῦτα μόνον τοιοῦτοι γεγονόασιν, ἐν οἷς πεπολίτευνται, ἀλλὰ δ' ἔστιν ἂ καλῶς διωκῆκασιν; ἀλλὰ καὶ τ' ἄλλα οὕτω προσεληλύθασιν πρὸς ὑμᾶς, ὥστε ἠκίστα, ἐν οἷς ἀκηκόατε, ἄξιόν ἔστι μισεῖν αὐτούς. τί γὰρ βούλεσθε εἶπω, τὰ πομπεῖα ὡς ἐπεσκευάκασι; καὶ τὴν τῶν στεφάνων καθαίρεσιν; ἢ τὴν τῶν φιαλῶν ποίησιν τὴν καλήν; ἀλλ' ἐπὶ τούτοις γε, εἰ μὴδὲν ἄλλο ἠδίκουν τὴν πόλιν, τρίς οὐχ ἅπαξ δικάίως ἂν μοι τεθνήναι δοκοῦσι. καὶ γὰρ ἱεροσυλία, καὶ ἀσεβεία, καὶ κλοπῆ, καὶ πᾶσι τοῖς δεινοτάτοις εἰσὶν ἔνοχοι. τὰ μὲν οὖν πολλὰ, ὧν λέγων ὑμᾶς ἐφενάκιζεν Ἀνδροτίων, παραλείψω. φήσας δὲ ἀπορρεῖν τὰ φύλλα τῶν στεφάνων, καὶ σαπρούς εἶναι διὰ τὸν χρόνον, ὡσπερ ἴων, ἢ ῥόδων ὄντας, ἀλλ' οὐ χρυσίου, συγχωνεύειν ἔπεισεν. αἰρεθεῖς δὲ ἐπὶ ταῦτα, προσεῖλετο τουτονὶ τὸν ἀπάντων τῶν κακῶν κοινωνόν. κἄπειτ' ἐπὶ μὲν ταῖς εἰσφοραῖς, τὸν δημόσιον παρεῖναι προσέγραψεν, ὡς δὴ δίκαιος ὧν, ὧν ἕκαστος ἀντιγραφεὺς ἔμελλεν ἔσεσθαι τῶν εἰσενεγκόντων· ἐπὶ τοῖς στεφάνοις δ' οὐς κατέκοπτεν, οὐχὶ ⁴ προσηγάγετο ταῦτ' οὐ δίκαιον τοῦτο, ἀλλ' αὐτὸς ῥήτωρ,

¹ τί² τούτου³ ἐκείνου, τῶν τοιαῦτα⁴ προσήγαγε

Κατεγνωνκέναι τὰ χρήματα τούτων] Τὰ χρήματα, τὰ Ναυκρατιτικά. τούτων, Ἀνδροτίανος, Μελανόπου, Γλαυκέτου. Sed pro τὰ χρήματα fortassis legendum παραχρημα. WOLF.

Ἐμὶν αὐτοῖς χαρίσασθαι παρὰ τὸ δίκαιον] Sic Isocrates: τὰ μὲν ἐκείνοις, τὰ δ' ἑμαυτῶ χαρισῶμαι. Loquitur autem de Nau-

craticæ pecuniæ condemnatione, et non de exactione tributorum, de qua nullum iudicium intercessit, ea re ultra privatam indignationem non progressa. IDEM.

Μῆτε τούτων] L. μῆτε τούτου, μῆτε ἐκείνου, nempe, neque Timocratis, neque Androktionis. AUGER.

χρυσοχόος, ταμίας, ἀντιγραφεὺς γέγονε. καὶ μὴν εἰ μὲν
 ἀπαντῆ ἡξίους ὅσα πράττεις τῇ πόλει σαυτῷ πιστεύειν,
 οὐκ ἂν ὁμοίως κλέπτῃς ὡν ἐφωρῶ· νῦν δ' ἐπὶ ταῖς εἰσφο-
 ραῖς, ὃ δίκαιόν ἐσθ', ὀρίσας μὴ σοὶ πιστεύειν, ἀλλὰ τοῖς
 αὐτῆς δούλοις τὴν πόλιν, ὅσῳτ' ἄλλο τι πράττων καὶ χρή-
 56 ματα κινῶν ἱερά, ὡν ἕνια οὐδ' ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς
 ἀνετέθη, μὴ προσγραφάμενος τὴν αὐτὴν φυλακὴν, ἣν περ
 ἐπὶ τῶν εἰσφορῶν, φαίνῃ, οὐκ ἤδη δῆλον δι' ὃ τοῦτ' ἐποίη-
 σας; ἐγὼ μὲν οἶμαι. καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ¹ καὶ
 κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου σκέψασθε, ὡς καλὰ καὶ ζηλωτὰ
 ἐπιγράμματα τῆς πόλεως ἀνελὼν, ὡς ἀσεβῆ καὶ δεινὰ
 ἀντεπέγραψεν. ² οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἀπαντας ὄραν ὑπὸ τῶν
 στεφάνων ταῖς χοιρικίσι κάτωθεν γεγραμμένα, οἱ σύμ-
 μαχοι τὸν δῆμον ³ τῶν Ἀθηναίων ἀνδραγαθίας
 ἕνεκ' ἐστεφάνωσαν καὶ δικαιοσύνης· ἢ, οἱ σύμ-
 μαχοι ἀριστεῖον τῇ Ἀθηνᾶ ἀνέθεσαν· ἢ κατὰ
 πόλεις, οἱ δεῖνες τὸν δῆμον ἐστεφάνωσαν, σωθέντες ὑπὸ
 τοῦ δήμου, οἷον, Εὐβοεῖς σωθέντες καὶ ἐλευθερω-
 θέντες ἐστεφάνωσαν τὸν ⁴ δῆμον. ἐπεγεγραπτό που
 πάλιν, Κόνων ἀπὸ τῆς ναυμαχίας τῆς πρὸς Λα-
 κεδαιμονίους. Χαβρίας ἀπὸ τῆς ἐν Νάξῳ ναυ-
 μαχίας. τοιαῦτα γὰρ ἦν τὰ τῶν στεφάνων ἐπιγράμ-
 ματα. ταῦτα μὲν τοίνυν, ἀ πρότερον ζῆλον πολὺν εἶχε καὶ
 φιλοτιμίαν ὑμῖν, ἠφάνισται, καθαιρεθέντων τῶν στεφάνων·
 ἐπὶ δὲ ταῖς φιάλαις, ἃς ἀντ' ἐκείνων ἐποίησαθ' ὑμῖν ὁ πρό-
 νος οὗτος, Ἀνδροτίωνος ἐπιμελουμένου ἐποίηθη-
 σαν, ἐπιγέγραπται. καὶ οὗ τὸ σῶμα ἡταιρηκότος οὐκ
 ἔωσιν οἱ νόμοι εἰς τὰ ἱερά εἰσιέναι, τούτου τὸν ὄνομα ἐν τοῖς
 ἱεροῖς ἐπὶ τῶν φιαλῶν ἐπιγεγραμμένον ἐστίν. ὁμοίου γε —

¹ (καὶ --- σκέψασθε)   ² οἶμαι   ³ τὸν   ⁴ δῆμον ἐπ. που· πάλιν

μά. ἡξίους ὅσα πράττεις] Malim ὅσ' ἔπραττες. WOLF.

Τῇ πόλει] Τὴν πόλιν marg. Benenati. Vide Orat. c. Androt. TAYLOR. Lego et distingo: ὅσα πράττεις, τὴν πόλιν σαυτῷ. AUGER.

Προσγραφάμενος] Ita edendum curavi, motus auctoritate Bar. Aug. Lindenb. Vindob. Editt. Manut. et Felic. et Codd. præterea constantiæ in Androtiana, abi

hæc eadem leguntur, ζ. κ'. fin. Vulg. προσγραφάμενος. Marg. Lutet. γρ. περιγραφάμενος. TAYLOR.

Καὶ μὴν etc.] Rescribendum arbitror, καὶ μὴν, ὦ ἄ. Ἀ. σκέψασθε, ὡς καλὰ καὶ κατὰ παντὸς τοῦ χρόνου ζηλωτὰ ἐπιγράμματα. Idem mendum alteri Orationi insedit, si mendum sit. Vide Wolf. ibid. ζ. κá. init. IDEM. Tayloro assentitur Augerus.

οὐ γάρ; — τοῦτο τοῖς προτέροις ἐπιγράμμασιν, ἢ φιλοτιμίαν ἴσῃν ἔχον ὑμῖν. τρία τοίνυν ἐκ τούτων τὰ δεινότατα ἂν τις ἴδοι πεπραγμένα αὐτοῖς. τὴν μὲν γὰρ θεὸν τοὺς στεφάνους σεσυλήμασι· τῆς πόλεως δὲ τὸν ζῆλον ἠφανίασι 757 τὸν ἐκ τῶν ἔργων, ὧν ὑπομνήματ' ἦσαν, ὄντες οἱ στέφανοι τοὺς δ' ἀναθέντας δόξαν οὐ μικρὰν ἀφήρηται, ¹ τῷ δοκεῖν ὧν ἂν εὖ πάθωσιν ἐθέλειν μεμνησθαι.

μβ'. Καὶ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα τὸ πλήθος ἐργασάμενοι κακὰ, εἰς τοῦτ' ἀναισθησίας καὶ τόλμης προεληλύθασιν, ὥσθ' ὁ μὲν οἶεται δι' ἐκεῖνον ὑφ' ὑμῶν σωθήσεσθαι, ὁ δὲ παρακάθηται, καὶ οὐ καταδύεται τοῖς πεπραγμένοις. οὕτω δ' οὐ μόνον εἰς χρήματα ἀναιδῆς, ἀλλὰ καὶ σκαιὸς ἔστιν, ὥστ' οὐκ οἶδεν ἐκεῖνο, ὅτι στέφανοι μὲν εἰσιν ἀρετῆς σημεῖον, φιάλαι δὲ καὶ ἐκπώματα, καὶ τὰ τοιαῦτα, πλούτου. καὶ στέφανος μὲν ἄσπας, καὶ μικρὸς ἦ, τὴν ἴσῃν φιλοτιμίαν ἔχει τῷ μεγάλῳ· ἐκπώματα δ', ἢ θυμιατήρια, ἢ τὰ τοιαῦτα κτήματα, εἰὰ μὲν ὑπερβάλη τῷ πλήθει, πλούτου τινὰ δόξαν προσετρίψατο τοῖς κεκτημένοις, εἰὰ δ' ἐπὶ μικροῖς σεμνύνηταί τις, τοσοῦτ' ἀπέχει τοῦ τιμῆς τινὸς διὰ ταῦτα τυχεῖν, ὥστε ἀπειρόκαλος προσέδοξεν εἶναι. οὗτος τοίνυν ἀνελὼν ² μὲν τῆς δόξης κτήματα, ³ τοῦ πλούτου πεποιήται μικρὰ, καὶ ἀνάξια ὑμῶν. καὶ οὐδὲ ἐκεῖνο οἶδεν, ὅτι πρὸς μὲν χρημάτων κτήσιν, οὐδὲ πώποτε ὁ δῆμος ἐσπούδασε· πρὸς δὲ δόξης, ὡς οὐδὲ πρὸς ἓν τῶν ἄλλων. τεμνῆριον δὲ χρήματα μὲν γὰρ πλεῖστα τῶν Ἑλλήνων ποτὲ σχῶν, πάνθ' ὑπὲρ φιλοτιμίας ἀνήλωσεν· ὑπὲρ δὲ δόξης, εἰσφέρων ἐκ τῶν ἰδίων, οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστη. ἀφ' ὧν κτήματα ἀθάνατα αὐτῷ περίεστι, τὰ μὲν, τῶν ἔργων ἢ μνήμη, τὰ δὲ, τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐπ' ἐκείνοις σταδέντων τὸ κάλλος, προπύλαια ταῦτα, ὁ παρθενῶν, νεώσοικοι, στοαί· οὐκ ἀμφο- 758

¹ τὸ² μὲν] τὰ³ τὰ τοῦ

Τῷ δοκεῖν.] In Androtiana ξ. καὶ τὸ δοκεῖν. Vide notata ad locum. Cod. Vindob. et hic etiam τὸ habet. TAYLOR. Imo τό. AUGER.

μβ'. Ἐκεῖνον.] Ἐκεῖνων Aug. Vide in Androt. ξ. καὶ. TAYLOR.

Ἐὰν μὲν ὑπερβάλη τῷ πλήθει.] Sequitur, v. 18. εἰὰ δ' ἐπὶ μικροῖς σεμνύνηται τις. Antitheseos ratio postulare videtur: εἰὰ

μὲν ὑπερβάλη τῷ μεγέθει, si sint ingenti magnitudine: nisi ἐπὶ μικροῖς accipias pro ἐπ' ὀλίγοις. WOLF.

Τῷ πλήθει.] Τῷ μεγέθει puto, vel τῷ πλήθει καὶ μεγέθει. Alioqui perit argumentam. JURIN.

Μὲν τῆς δόξης.] Lego cum Reiskio. AUGER.

ρίσκοι δύο, οὐδὲ χρυσίδες τέτταρες, ἢ τρεῖς, ἄγουσα ἐκάστη μναῖν, ἅς, ὅταν σοι δοκῇ, πάλιν ¹ γράψεις καταχυνεύειν. οὐ γὰρ ἑαυτοὺς δεκατεύοντες, οὐδ' ἂν καταράσσαιντ' ἂν οἱ ἐχθροί, ποιῶντες, διπλᾶς πρᾶττοντες εἰσφοράς, ταῦτ' ἀνέδεσαν, οὐδ', ² οἷσις περ σὺ, χράμενοι συμβούλοις ἐπολιτεύοντο· ἀλλὰ τοὺς ἐχθροὺς κρατοῦντες, καὶ ἂν πᾶς τις ἂν εὐφρονῶν εὐξαιτο, τὴν πόλιν εἰς ὁμόνοιαν ἀγαγόντες, ἀθάνατον κλέος αὐτοῖς λελοίπασι, τοὺς ³ δ' ἐπιτηδεύοντας οἷά σοι βεβίωται, τῆς ἀγορᾶς εἰργοντες. ὑμεῖς δ' εἰς τοσοῦτον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προήχθητ' εὐηθείας, καὶ ῥαθυμίας, ὥστ' οὐδὲ τοιαῦτ' ἔχοντες παραδείγματα, ταῦτα μιμεῖσθε, ἀλλ' Ἀνδροτίων ὑμῖν πομπείων ἐπισκευαστῆς· ⁴ Ἀνδροτίων, ὧ γῆ, καὶ θεοί. καὶ τοῦτ' ἀσέβημα ἔλαττον ⁵ τινος ἠγεῖσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι δεῖν τὸν εἰς ἱερά εἰσιόντα, καὶ χερνίβων, καὶ κανῶν ἀψόμενον, καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς ἐπιμελείας προστάτην ἐσόμενον, οὐχὶ ⁶ προειρημένων τακτὸν ἡμερῶν ἀριθμὸν ἀγνεύειν, ἀλλὰ τὸν βίον ὅλου ἠγνευκέναι τοιοῦτων ἐπιτηδευμάτων, οἷα τούτῳ βεβίωται.

μγ'. Καὶ περὶ μὲν τούτων, κατὰ σχολήν· ἂν δὲ Τιμοκράτει συνερεῖ, πολλὰ λέγειν ἔχων ⁷ ἔτι πρὸς τούτοις, παύσομαι. οἶδα δ', ὅτι ὡς μὲν οὐκ ἀσύμφορος ὑμῖν ἐστὶν ὁ νόμος, καὶ παρὰ πάντας τοὺς νόμους εἰσηνηγεμένος, καὶ κατὰ πάντα ἀδίκως ἔχων, οὐχ' ἔξει λέγειν· ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν, ὡς ἐκτέτισται τὰ χρήματα Ἀνδροτίωνι, καὶ Γλαυκέτῃ, καὶ Μελανώπῳ, καὶ ὅτι δεινότατ' ἂν πάθοι πάντων ἀνθρώπων, εἰ πεποικηκότων ἐκείνων τὰ δίκαια, ὑπὲρ ὧν 59 αὐτὸς αἰτίαν ἔχει θεῖναι τὸν νόμον, μηδὲν ἦττον αὐτὸς ἀλίσκοιτο. ἐγὼ δὲ τὸν λόγον ἠγοῦμαι τοῦτον, οὐδὲ καθ' ἐν λέγειν ἐνεῖναι τούτῳ. εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ τούτων, οὐς τὰ προσήκοντα φήσεις πεποικηκέναι, θεῖναι τὸν νόμον ὁμολογεῖς, κατ'

¹ γράφεις

² οἷσπερ

³ Decst δ'.

⁴ Ἀνδροτίων;

⁵ τίνος

⁶ προειρημένον [τακτὸν]

⁷ ἔτι πρὸς τούτοις, ἔχων

Οἷσιςπερ] F. τοῖς οἷσπερ σὺ. IDEM.
Ἀλλὰ τὸν βίον ὅλου ἠγνευκέναι] ἠγνευκέναι ἀπὸ τοῦ κενάδαρευκέναι dixit. ἀγνεύειν enim et neutrorum verborum, et activorum significationem habet, de quo vide Comment. Ex edit. HERVAG.

μγ'. A δὲ Τιμοκράτει συνερεῖ] Atqui nihil dixisti de suffragatione, sed mores et fa-

cta Androtonis perstrinxisti. WOLF. Hic locus paulo est intricatior, hunc quantum in me fuit elucidavi in interpretatione mea. AUGER.

Ὁμολογεῖς, κατ' ἐκεῖνό σε προσήκειν] [Ald.] προσήκει. Alii προσῆκεν. Quod si placet, legendum erit ὁμολόγηεις: quod et rectius videtur. Neque

ἐκεῖνό σε ¹ προσήκειν ἀλίσκεσθαι φανερώς, ὅτι μὴ τιθέναι νόμον, εἰ μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσι τοῖς πολίταις ἀντικρυς οἱ κύριοι νόμοι λέγουσι, καθ' οὓς οὗτοι δικάσειν ὁμωμόκασιν· εἰ δὲ τοῦ πᾶσι συμφέροντος ἕνεκα ταῦτα νομοθετῆσαι φήσεις, μὴ λέγε τὴν ἔκτισιν τὴν τούτων — οὐδὲν γὰρ κοινωνεῖ τῷ νόμῳ τῷδε —, ἀλλ' ὡς ἐπιτήδειός ἐστι καὶ καλῶς ἔχων ὁ νόμος, τοῦτο δίδασκει. τοῦτο γὰρ ἐστ' ὑπὲρ οὗ σὺ μὲν εἰσενεγκεῖν φῆς, ἐγὼ δὲ γέγραμμαι, τάναντία φάσκων, κρῖναι δὲ προσήκει τουτουσί. καὶ τοι καὶ τοῦτο οὐκ ἀπορήσαιμ' ἂν δεῖξαι, πάντα μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους πεποιημένους τὴν ἔκτισιν ἐκείνους τὴν τῶν χρημάτων. ἀλλὰ μὴ περὶ τούτων ὑμῶν οἰσόντων τὴν ψῆφον, τί δεῖ ταῦτα λέγοντα ἐνοχλεῖν με νυνί;

μδ'. ² Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν οὐδ' ἐκείνων ἀφέξεσθαι τῶν λόγων, ὡς δεινὰ ἂν πάθοι, εἰ γράψας, ὅπως Ἀθηναίων μηδεὶς δεθήσεται, αὐτὸς πείσεται τι κακόν· καὶ, ὅτι τοὺς νόμους ὡς πραοτάτους καὶ μετριωτάτους εἶναι, ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων μάλιστά ἐστι. πρὸς δὲ τοὺς τοιούτους λόγους, βέλτιον προακηκοῦναι μικρὰ πάντας ὑμᾶς, ἢ ἦττον ἐξαπατᾶσθε. ὅταν μὲν γὰρ λέγη ὅπως μηδεὶς δεθήσεται Ἀθηναίων· μὴ λανθανέτω ψευδόμενος ὑμᾶς. οὐ γὰρ τοῦτ' ἔθηκεν, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς ἀκυροὶ τῶν προστιμημάτων γενήσεσθε, 760 καὶ τὴν μεθ' ὄρκου, καὶ λόγου, καὶ κρίσεως ψῆφον ἐνηνεγμένην, ³ ἀδίκον καθίστησι. ⁴ μηδὲ ταῦθ' ὑμῖν τῶν ἐκ τοῦ νόμου ῥημάτων ἐκλέξας λεγέτω, ἀ φιλανθρωπότατ' ἐστὶν ἀκοῦσαι, ἀλλ' ὅλον δεικνύτω τὸν νόμον ἐξῆς, καὶ τὰ συμβαίνοντ' ἐξ αὐτοῦ σκοπεῖν εἴατω. εὐρήσετε γὰρ ταῦτα ὄντα, ἀ ἐγὼ λέγω, καὶ οὐχ ἄ φησιν οὗτος. ἀλλὰ μὴν πρὸς γε ⁵ τὸ τοῖς πολλοῖς συμφέρειν, τοὺς νόμους πράους καὶ μετρίους εἶναι, τάδε χρὴ σκοπεῖν. ἐστὶν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύο εἶδη, περὶ ὧν εἰσὶν οἱ νόμοι κατὰ πάσας τὰς πόλεις. ὧν τὸ μὲν

¹ προσήκει² οἶμαι³ ἀνάδικον⁴ μὴ δὲ ταῦθ'⁵ * τῶ

enim ὁμολογεῖ Τιμοκράτης, ἀλλ' αἰτίαν ἔχει. WOLF. προσήκει Bar. Ven. Vind. Edit. Parisina. προσήκειν scribitur in margine. TAYLOR. Imo προσήκει. AUGER. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VIII. cap. II. p. 669.

μδ'. [Ἀδίκον] Illud sane nullo modo tolerari potest, ἂν ἀδίκον Bar. Ven. Vindob.

Lege itaque ἀνάδικον, irritum, nullum. Noster ad v. Bæot. dedote matern. p. 1018. 26. ed. R. οὐ μόνον τὴν δίκην ταύτην, περὶ ἧς νῦν διαζόμεαι, ἀνάδικον ἐποίησεν, ἀλλὰ — Vide Ulpian. ad Midianam 543. 12. ed. R. TAYLOR. Malim cum Reiskio ἀνάδικον. AUGER.

[ὧν τὸ μὲν ἐστὶ κ. τ. λ.] Hæc est con-

ἔστι δι' ὧν χρώμεθα ἀλλήλοις, καὶ συναλλάττομεν, καὶ περὶ τῶν ἰδίων ἂν χρῆ ποιεῖν διωρίσμεθα, καὶ ζῶμεν ὅλως τὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτούς· τὸ δ', ὃν τρόπον δεῖ τῷ κοινῷ τῆς πόλεως ἕνα ἕκαστον ἡμῶν χρῆσθαι, εἰὰν πολιτεύεσθαι βούληται, καὶ φῆ κήδεσθαι τῆς πόλεως. ἐκείνους μὲν τοίνυν ¹ τοὺς νόμους περὶ τῶν ἰδίων ἠπίως κείσθαι καὶ φιλανθρώπως, ὑπὲρ τῶν πολλῶν ἐστί· τούσδε δὲ τοὺς περὶ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον προσιόντων, τούναντίον ἰσχυρῶς, καὶ χαλεπῶς ἔχειν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. οὕτω γὰρ ἂν ἤκισθ' οἱ πολιτευόμενοι τοὺς πολλοὺς ὑμῶν ἀδικοῖεν. ὅταν δὴ τούτῳ τῷ λόγῳ χρῆται, ἐπὶ ταῦτα ἀπαντᾷτε· ὅτι τοὺς νόμους, οὐκ ἐκείνους τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν πράους ποιεῖ, ἀλλὰ τούσδε, οἱ τοῖς πολιτευομένοις φόβον παρέχουσι.

μέ. Πολλὰ δ' ἂν τις ἔχοι λέγειν, εἰ καθ' ἕκαστον ὧν ἐρεῖ δεικνύναι βούλοιο, φενακισμοῦ καὶ παρακρούσεως ἕνεκα βρηθησόμενα. ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ παρήσω· κεφάλαιον δ' ὑμῖν ὧν ² μνημονεύετε ἐρῶ. σκοπεῖτ' ἐν ἅπασι τοῖς λόγοις ὅπόσους ἂν λέγη, εἴ τι δυνήσεται τοιοῦτον εἰπεῖν, δι' οὗ διδάξει, ὡς ἔστι δίκαιον τὸν τιθέντα τὸν νόμον, ταῦτα προστάξαι περὶ τῶν παρεληλυθότων καὶ ³ πρότερον τέλος ἐσχηκότων ποιεῖν, καὶ περὶ τῶν μελλόντων γενήσεσθαι. πάντων γὰρ ὄντων αἰσχυρῶν καὶ δεινῶν τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ νόμῳ, τοῦτο δεινότατον, καὶ μάλιστα παράνομον γέγραπται. εἰ δὲ τοῦτο μήθ' οὗτος, μήτ' ἄλλος ⁴ μηδεὶς τούτων δυνήσεται δεῖξαι, εἰδέναι χρῆ καὶ συνιέναι σαφῶς φενακιζομένους ὑμᾶς, καὶ λογίσασθαι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ἐκ τίνος ποτὲ ἐπῆλθε τούτῳ τοιαῦτα νομοθετεῖν. οὐ προῖκα, ὦ Τιμόκρατες· πόθεν; οὐδ' ὀλίγου ⁵ δεῖ τοῦτον ἔθηκας τὸν

¹ τοὺς νόμους τοὺς περὶ² μνημονεύετε³ [πρότερον]⁴ μηδεὶς τῶν συνηγορούντων τούτῳ δυν.⁵ δὲ,

structio : quorum alterum est, nempe definitum per quæ utamur nobis invicem, contrahamus inter nos, et quæ oportet facere de privatís, et omnino inter nosmet ipsos vivamus etc. IDEM.

Τοὺς νόμους] Lege : τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν ἰδίων, ut modo v. 7. τούσδε δὲ τοὺς περὶ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον προσιόντων. Videtur excidisse per incuriam. TAYLOR.

Τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν] Quæ vobis defendendis sint. Perperam Wollius, defendenda, nisi forte sit erratum preli. JURIN.

μέ. Μνημονεύετε] Wollius vertit, ac si legeretur μνημονεύετε. Quæ quidem est scriptura Bar. Lind. Ital. Ibidem, pro ὧν MSti Ven. Bar. Obsop. Aug. Ital. Vind. ὦ. TAYLOR. μνημονεύετε, in imperativo, nisi malis μνημονεύετε. AUGER.

Πρότερον] Deest in optimis exemplaribus. Et recte mihi deesse videtur. TAYLOR. Ποιεῖν] Delendum videtur ut supervacuum. AUGER.

Οὐδ' ὀλίγου δὲ] Ἀντὶ τοῦ, οὐδ' ὀλίγων χρομάτων. Neque est, cur τὸ δὲ in deī verbum

νόμον. οὐδεμίαν γὰρ ἂν εἶπεῖν ἔχοις πρόφασιν ἄλλην, δι' ἣν τοιοῦτον ἐπήρθη εἰσενεγκεῖν νόμον, ἢ τὴν σεαυτοῦ θεοῖς ἐχθρὰν αἰσχροκέρδειαν. οὔτε γὰρ οἰκείος, οὔτε συγγενῆς, οὔτε ἀναγκαῖος ἦν σοι τούτων οὐδεὶς· οὐδ' ἐκεῖνο ἂν ἔχοις εἶπεῖν, ὡς ἐλεήσας δεινὰ πάσχοντας ἀνθρώπους, εἴλου διὰ ταῦτα βοηθεῖν αὐτοῖς. οὔτε γὰρ τὸ τὰ τούτων πολλοστῶ χρόνῳ μόλις ἄκοντας ἐν τρισὶν ἐξελεγχθέντας δικαστηρίοις καταδειναι, τοῦθ' ἠγήσω τὸ δεινὰ πάσχειν εἶναι — ποιεῖν γὰρ ἔστι τοῦτό γε δεινὰ, καὶ παροξύνειε μᾶλλον ἂν τινα μισεῖν, ἢ προτρέψειεν ἐλεεῖν —, οὐτ' ἄλλως πρᾶος καὶ φιλόανθρωπος σὺ τις τῶν ἄλλων διαφόρως ὦν, μᾶλλον ἐλεεῖς αὐτούς. οὐ γὰρ ἔστι τῆς αὐτῆς ψυχῆς, Ἀνδροτίωνα μὲν, καὶ Γλαυκέτην, καὶ Μελάνωπον ἐλεεῖν, ἀ κλέψαντες εἶχον εἰ καταδήσουσι· τούτων δὲ, τοσούτων ὄντων, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ὧν ἐπὶ τὰς οἰκίας ἐβάδιζες σὺ, τοὺς ἑνδεκα 762 καὶ τοὺς ἀποδείκτας ἔχων, καὶ τοὺς ὑπηρέτας, μηδένα πώποτε ἐλεῆσαι, ἀλλὰ θύρας ἵφαιρειν, καὶ στρώμαθ' ὑποσπᾶν, καὶ διάκονον, εἰ τις ἐχρῆτο, ταύτην ἐνεχυράζειν. ἀ σὺ πάντ' ἐποίηεις ἐναυτὸν ὅλον μετ' Ἀνδροτίωνος. πολλῶ γὰρ δήπου σχετλιώτερ' ἐπάσχεθ' ὑμεῖς, καὶ πολὺ μᾶλλον ἂν εἰκότως ἠλέεις τούτους, οἳ δὲ ὑμᾶς, ὧ κατάρατε, τοὺς λέγοντας οὐδ' ὀτιοῦν εἰσφέροντες παύονται. καὶ οὐκ ἀπόχρη τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διπλᾶ πράττονται, καὶ ταῦθ' ὑπὸ τε σοῦ, καὶ Ἀνδροτίωνος· οἳ μίαν εἰσφορὰν οὐδεπώποτε εἰσηνηνόχατε. τηλικούτο τοίνυν ἐφρόνησεν οὗτος, ὡς ἄρ' οὐδὲ δίκην τούτων οὐδεμίαν δώσω· ὡς τε μόνος, δέκα τῶν συν-

¹ ἀφαιρεῖν

mutas. WOLF. Atqui mutavi securus. Ita habet Baroc. Cod. Ita etiam excuderunt Parisienses. TAYLOR. Tayloro assentitur Augerus.

Οὔτε γὰρ τὸ τὰ τούτων] Τὸ καταδειναι, Sub. τὸν Ἀνδροτίωνα, τὰ, Sub. χρήματα, τούτων, τῶν δικαστῶν, ἴτοι τὰ Ναυκρατικὰ, τὰ δημόσια γινόμενα. Quod si non placet, legi queat, τὸ τὰ χρήματα τούτους. WOLF. Sub. χρήματα, nempe, pecunias quae sunt Judicium, i. e. totius civitatis quam representabant Judices. πολλοστῶ, non minuit, sed auget: tanto post tempore. AUGER.

Πολλοστῶ χρόνῳ] Πεὺλ μετὰ τὸν προσήκοντα χρόνον. Alias contrarium haec vox significat, ἐν πολλῶ βραχυτέρῳ χρόνῳ. WOLF.

ἵφαιρειν] Minus placet istud ἵφαιρειν, de vi et violentia dictum. Melius certe est ἀφαιρεῖν Codd. Aug. Vind. et Parisiensium. Quamquam ne ita quidem hic locus mihi satisfacit. TAYLOR.

Καὶ διάκονον, εἰ τις ἐχρῆτο, ταύτην ἐνεχυράζειν] In Androliana ζ. ις'. Σινώπην καὶ Φανοστράτην πόρας ἀνθρώπους nominat. Est igitur hic τὸ χρῆσθαι, πωλησιάζειν καὶ συνεῖναι. WOLF.

Ἐπάσχεθ'] Est abrupta et subita ad audientes conversio. AUGER.

Τηλικούτο κ. τ. λ.] Verte: tanta vero est istius hominis arrogantia, quasi horum facinorum nunquam daturus esset poenas, ut solus — non dubitaret. TAYLOR.

αρχόντων ὄντων, κοινῇ τὸν λόγον ἐγγράψαι μετ' Ἀνδροτίωνος ἐτόλμησε. προίκα γὰρ, οὐδὲν ὠφελούμενος, ὑμῖν Τιμοκράτης ἀπεχθάνεται, καὶ νόμους εἰσφέρει πᾶσιν ἐναντίους, τὸ τελευταῖον δὲ, καὶ ἑαυτοῦ νόμῳ προτέρω¹ ὄν, μὰ τὴν Ἀθηναῖν, οὐδ' ὑμᾶς² οἶμαι λανθάνειν.

μς'. Ὁ τοίνυν ἔμοι γε δοκεῖ μάλιστ' ὀργῆς ἀξίον εἶναι, φράσω, καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι· ὅτι ταῦτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρᾶττων ἐπ' ἀργυρίῳ, καὶ προηρημένος ὡς ἀληθῶς μισθαρενεῖν, οὐκ εἰς ἅ καὶ συγγνώμην ἂν τις ἀκούσας ἔσχε, ταῦτ' ἀναλίσκει. ταῦτα δ' ἔστι τί; ὁ πατήρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὁ τούτου, τῷ δημοσίῳ ὀφείλει — καὶ οὐκ ὄνειδίζων ἐκεῖνῳ λέγω, ἀλλ' ἀναγκαζόμενος —, καὶ οὗτος ὁ χρηστός περιορᾷ. καί τοι ὅς τις μέλλων κληρονομήσειν τῆς ἀτιμίας, ἂν ἐκεῖνός τι πάθοι, μὴ οἶεται δεῖν ἐκτίσαι, ἀλλὰ κερδαίνειν ὃν ἐκεῖνος ζῆ χρόνον ἀξιοῖ τοῦτο τὸ κέρδος, τίνος ἂν ὑμῖν ἀποσχέσθαι³ δοκῆ; καὶ τὸν μὲν πατέρα οὐτ' ἐλεεῖς, οὔτε δεινά σοι πάσχειν δοκεῖ, εἰ σοῦ λαμβάνοντος καὶ χρηματιζομένου, ἀπὸ τῶν εἰσφορῶν ὧν εἰσέπραττες, ἀπὸ τῶν ψηφισμάτων ὧν γράφεις, ἀφ' ὧν εἰσφέρεις νόμων, διὰ μικρὸν ἀργύριον μὴ μετέχει τῆς⁴ πόλεως, ἑτέρους δ' ἐλεῆσαι τινὰς⁵ φῆς. ἀλλὰ, νῆ Δία, τὴν ἀδελφὴν καλῶς διώκηκεν; ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἠδίκηει, κατὰ τοῦτο ἀξίός ἐστιν ἀπολωλέναι. πέπρακε γὰρ αὐτὴν, καὶ οὐκ ἐκδέδωκε. τῶν γὰρ ὑμετέρων ἐχθρῶν ἐνὶ Κερκυραίῳ τινί, τῶν νῦν ἐχόντων τὴν πόλιν, καταλύοντι παρ' αὐτῶ, ὅτε δεῦρο πρῆσβεῦοι, καὶ βουληθέντι λαβεῖν αὐτὴν — ἐξ οὗ δὲ τρόπου παραλείψω — λαβὼν ἀργύριον ἔδωκε. καὶ νῦν ἐστὶν ἐν Κερκύρα. ὅς οὖν τὴν μὲν ἀδελφὴν ἐπ' ἐξαγωγῇ φησὶ μὲν ἐκδοῦναι, πέπρακε δὲ τῷ ἔργῳ, τὸν δ' ἑαυτοῦ πατέρα οὕτω γηροτροφεῖ, κολακεύει δὲ, καὶ μισθοῦ γράφει, καὶ πολιτεύεται, τοῦτον ὑμεῖς λαβόντες οὐκ ἀποκτενεῖτε; δόξετε ἄρα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κρίσεις βούλεσθαι καὶ πράγματ' ἔχειν, ἀλλ' οὐκ ἀπηλλάχθαι τῶν πονηρῶν.

μζ'. Καὶ μὴν, ὅτι μὲν προσήκει πάντας κολάζειν τοὺς

1 δ

2 οἶμαι

3 δοκεῖ

4 πόλεως;

5 φῆς;

ἀδικούντας, εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἂν, εἴ τις ἔροιτο, φήσετε ὅσω δὲ μάλιστα τοῦτον, ὃς τὸν νόμον εἰσηνήνοχεν ἐπὶ βλάβῃ τοῦ πλήθους, ἐγὼ διδάξαι πειράσομαι. τῶν μὲν γὰρ κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν καὶ τὰ τοιαῦτα κακουργούντων ἕκαστος, πρῶτον μὲν ὡς ἀληθῶς τὸν ἐντυχόντα ἀδικεῖ, καὶ οὐκ ἂν οἷός τ' ἂν ἦ πάντας ἐκδύειν, οὐδὲ τὰ πάντων ὑφελῆσθαι· εἶτα καταισχύνει τὴν ἑαυτοῦ δόξαν, καὶ τὸν βίον μόνον. εἰ δέ τις εἰσφέρει νόμον, ἐξ οὗ τοῖς βουλομένοις ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἢ πᾶσα ἐξουσία καὶ ἀδεία γενήσεται, οὗτος ὅλην ἀδικεῖ τὴν πόλιν, καὶ καταισχύνει πάντας. νόμος γὰρ 764 αἰσχροῦς, ὅταν κύριος ἦ, τῆς πόλεως ὄνειδός ἐστι τῆς θεμενῆς, καὶ βλάπτει πάντας, ὅσοι περ ἂν αὐτῷ χρῶνται. τὸν οὖν καὶ βλάπτειν ὑμᾶς, καὶ δόξης ἀναπιμπλᾶναι φαύλης ἐπιχειροῦντα, τοῦτον οὐ τιμωρήσεσθε λαβόντες; καὶ τί φήσετε; γνοίη δ' ἂν τις οὕτω μάλιστα, ἤλικα πράγματα συσκευάσας, γέγραφεν αὐτὸν, καὶ ταῦθ' ὡς ὑπεναντία τῇ καθεστῶσῃ πολιτείᾳ, εἰ λογίσαιτο, ὅτι πάντες οἱ καταλύοντες τὸν δῆμον, ὅταν πράγμασιν ἐγχειρῶσι νεωτέροις, τοῦτο ¹ ποιοῦσι. πρῶτον ἀπάντων, ἔλυσαν τοὺς νόμους πρότερον νόμῳ δι' ἁμαρτίαν τινὰ ταύτην ² ὑπέχοντες τὴν δίκην. πῶς οὖν οὐκ ἄξιός οὗτος, εἰ δυνατόν ἐστι, τρίς οὐχ ἀπαξ ἀπολωλέναι; ὃς εἷς ὢν, καὶ οὐ δήπου μέλλων καταλύσειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τούναντίον, αὐτὸς ἐν ὑμῖν, ἂν τὰ δίκαια ³ καὶ προσήμοντα ποιῆτε, ἀπολεισθαι, ὅμως ἐμιμήσατο

¹ ποιοῦσι πρῶτον ἀπάντων ἔλυσαν * εἰρκτῆς τοὺς πρότερον.

² ὑπέχοντας

³ καὶ τὰ προσήμοντα

μζ'. φήσετε] Ita cum Impressis et MSS. plerisque, aut φήσαιτε cum marg. Benenati, potius, quam quod edidit Wolfius φήσατε. TAYLOR. Imo φήσαιτε. et v. 5. post ἐντυχόντα F. add. μόνον. AUGER.

καὶ τὰ] Καὶ τῶν τὰ τοιαῦτα κακουργούντων Lambinus. TAYLOR.

καὶ οὐκ ἂν οἷός τ' ἂν ἦ] Τὸ δυνατικὸν μέρος παρέλκει κατ' Ἀττικισμὸν. Sed et prior omitti queat: καὶ οὐκ οἷός τ' ἂν ἦ. WOLF. Ὑφελῆσθαι] Ἀφελῆσθαι potius, uti Bar. Vind. et Aug. TAYLOR.

Καταισχύνει] Male a Wolfio redditur, injuriam facit. IDEM.

Γέγραφεν αὐτὸν] Nempe νόμον. AUGER. ἔλυσαν τοὺς νόμους — τὴν δίκην] Locus corruptus a Librario primum, deinde et a manu emendatrice. Id vero manifestum

fiet, si tecum reputes, quidnam illud sit, quod primo loco faciunt omnes, qui ad remp. evertendam accedunt. Num operam dant legibus novis ferendis, ut hic Timocrates, quibus antiquas leges abrogent? Lentum id, et spei nimis tardæ et incertæ. Refringunt carceres, vincetos solvunt, damnatos liberant, eosque omnes socios adjungunt. Hic est illud πρῶτον ἀπάντων, de quo hic agitur. Fidenter itaque rescribo: ἔλυσαν δεσμοῦ τοὺς πρότερον νόμῳ δι' ἁμαρτίαν τινὰ ταύτην ὑπέχοντας τὴν δίκην. Adstipulatur Obspæus, qui ὑπέχοντας pro ὑπέχοντες in antiquo Cod. reperit: item ὅρκους pro νόμους, quod satis probat manum emendatricem hic sategisse, infeliciter tamen. JURIN. Jurino prorsus assentitur Augerus.

τοῦτο τὰ δίκημα, καὶ διὰ τοῦ νόμου λύειν ἠξίωσεν, οὓς ¹ δέ-
 δηκε τὰ δικαστήρια· γράψας ἀναιδῶς, εἴ τιμι προστετίμη-
 ται δεσμοῦ, καὶ τὸ λοιπὸν τιμι προστιμηθῆ, τοῦτον ἀφεῖ-
 σθαι. καὶ μὴν εἰ αὐτίκα δὴ μάλα κραυγὴν ἀκούσαίτε
 πρὸς τῷ δικαστηρίῳ, εἴτ' εἴποι τις, ὡς ἀνέωκται τὸ δε-
 σμωτήριον, οἱ δὲ δεσμῶται φεύγουσιν· οὐδεὶς οὔτε νέος, οὔτε
 γέρων, ² οὔτ' ὀλίγωρος οὕτως ἐστίν, ὅς τις οὐχὶ βοηθήσειεν
 αὐν, καθόσον δύναται. εἰ δὲ δὴ τις εἴποι παρελθὼν, ὡς ὁ
 τούτους ἀφιεῖς ἐστίν οὗτος, οὐδὲ λόγου τυχῶν, εὐθύς αὖ
 ἀπαχθεῖς θανάτῳ ζημιωθεῖη. νῦν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ἔχετε τοῦτον, ὃς οὐχὶ λάθρα πεπώοηκε τοῦτο, ἀλλὰ
 765 φενακίσας καὶ παρακρουσάμενος ὑμᾶς, νόμον τέθεικε φανε-
 ρῶς, ὃς οὐκ ἀνοίγνυσι μόνον τὸ δεσμωτήριον, ³ ἀλλὰ καθαι-
 ρεῖ, προσπεριείληφε δὲ καὶ τὰ δικαστήρια. τίς γὰρ ἢ τού-
 των, ἢ ἐκείνων χρεία, ὅταν οἷς τετίμηται δεσμοῦ, λύονται,
 καὶν ⁴ τολοιπὸν τιμήσητέ τῳ, μηδὲν ὑμῖν ἢ πλεῖον;

μή. Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς καὶ κεῖνο σκοπεῖν, ὅτι πολλοὶ τῶν
 Ἑλλήνων πολλὰ κίς εἰσὶν ἐψηφισμένοι τοῖς νόμοις χρῆσθαι
 τοῖς ὑμετέροις· ἐφ' ᾧ φιλοτιμεῖσθε ⁵ ὑμεῖς εἰκότως. ὁ γὰρ
 εἰπεῖν τινὰ φασιν ἐν ὑμῖν, ἀληθὲς εἶναί μοι δοκεῖ· ὅτι τοὺς
 νόμους ἀπαντες ὑπειλήφασιν ⁶ ἐν ὑμῖν, ὅσοι σωφρονοῦσι,
 τρόπους τῆς πόλεως εἶναι. χρὴ τοίνυν σπουδάζειν ὅπως ὡς
 βέλτιστοι δόξωσιν εἶναι, καὶ τοὺς λυμαινομένους καὶ δια-
 στρέφοντας αὐτοὺς κολάζειν. ὡς εἰ καταρῆρα θυμήσετε, τῆς
 φιλοτιμίας τε ταύτης ἀποστερηθήσεσθε, καὶ κατὰ τῆς
 πόλεως δόξαν οὐ χρηστὴν ποιήσετε. καὶ μὴν εἰ Σόλωνα
 καὶ Δράκοντα δικαίως ἔπαινεῖτε, οὐκ αὖν ἔχοντες εἰπεῖν
 οὐδετέρου κοινὸν εὐεργέτημα οὐδὲν, πλὴν ὅτι συμφέροντας
 ἔδηκαν καὶ καλῶς ἔχοντας νόμους· δίκαιον δῆπου καὶ τοῖς

¹ δέδεκε² Deest οὗτ'.³ ἀλλὰ καὶ καθαιρεῖ⁴ τὸ λοιπὸν⁵ ὑμεῖς.⁶ Desunt ἐν ὑμῖν.

Τοῦτο τὰ δίκημα] Fortasse τούτων, ex superiore linea. JURIN. Omnino post eorum, quorum modo mentionem feci. TAYLOR.

Καὶ μὴν εἰ αὐτίκα] Vide Longinum §. 15. IDEM.

Οὗτ'] Nonnulli codices delent οὗτ' ante ὀλίγωρος, quod ego malim. AUGER.

μή.] Ἀπαντες ὑπειλήφασιν ἐν ὑμῖν] Redundare videtur ἐν ὑμῖν. Forte irrepsit

ex superiore linea. JURIN. Omnino post similem vocem exeuntem. Wolfius etiam censet abesse posse. Abest ab optimo Vindob. TAYLOR. Ἐν ὑμῖν delendum vid. ut male repetitum ex versu proximo. AUGER.

Οὐδετέρου κοινὸν εὐεργέτημα οὐδὲν] Nihil ergo praestitit Solon recuperata Salaminiae? WOLF.

ὑπεναντίους τιθεῖσιν ἐκείνοις, ὀργίλως ἔχοντας, καὶ κολάζοντας φαίνεσθαι. οἶδα δὲ Τιμοκράτην, ὅτι τὸν νόμον εἰσενήνοχε τοῦτον, οὐχ ἥκιστα ὑπὲρ αὐτοῦ· πολλὰ γὰρ ἠγεῖτο πολιτεύεσθαι παρ' ὑμῖν ἄζια δεσμοῦ.

μθ'. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν κακεῖνο διηγήσασθαι· ὁ φασὶ ποτ' εἶπεῖν Σόλωνα κατηγοροῦντα νόμον τινὸς οὐκ ἐπιτήδειον θέντος. λέγεται γὰρ τοῖς δικασταῖς αὐτὸν εἰπεῖν, ἔπειδὴ τ' ἄλλα κατηγορήσεν, ὅτι νόμος ἐστὶν ἀπάσαις, ὡς ἔπος εἶπεῖν, ταῖς πόλεσιν, εἴαν τις τὸ νόμισμα διαφθεῖρη, θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι. ἐπερωτήσας δὲ εἰ δίκαιος αὐτοῖς καὶ καλῶς ἔχων ὁ νόμος φαίνεται, ἔπειδὴ φῆσαι πάντας τοὺς 766 δικαστὰς, εἶπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἠγεῖται, ἀργύριον μὲν, νόμισμα εἶναι τῶν ἰδίων συναλλαγμάτων ἕνεκα, τοῖς ἰδιώταις εὐρημένον· τοὺς δὲ νόμους ἠγεῖται τῆς πόλεως νόμισμα εἶναι. δεῖ δὴ τοὺς δικαστὰς, πολλῶ μᾶλλον, εἴ τις, ὁ τῆς πόλεως ἐστὶ νόμισμα, τοῦτο διαφθεῖρει, καὶ παράσημον εἰσφέρει, μισεῖν καὶ κολάζειν, ἢ εἴ τις ἐκεῖνο, ὁ τῶν ἰδιωτῶν ἐστὶ. προσθεῖναι δὲ τεκμήριον τοῦ καὶ μείζον εἶναι τὸ ¹ ἀδίκημα, τὸ τοὺς νόμους διαφθεῖρειν ἢ τὸ ἀργύριον, ὅτι ἀργυρίῳ μὲν, πολλὰ τῶν πόλεων καὶ φανερώς πρὸς χαλκὸν καὶ ² μόλυβδον κεκραμένῳ χρώμεναι σώζονται, καὶ οὐδ' ὅτιοῦν παρὰ τοῦτο ³ πάσχουσιν· ὁμοίως δὲ νόμοις πονηροῖς χρώμενοι, καὶ διαφθεῖρεσθαι τοὺς ὄντας ἔωντες, οὐδένας πώποτ' ἐσώθησαν. ταύτῃ μέντοι τῇ κατηγορίᾳ καὶ Τιμοκράτης ἔνοχος καδέστηκε νυνὶ, καὶ δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν τοῦ προσήκοντος τύχοι τιμήματος.

ν'. Χρῆν μὲν οὖν ἀπασιν ὀργίλως ἔχειν, ὅσοι τιθέασιν νόμους αἰσχροὺς καὶ πονηροὺς, μάλιστα δὲ τούτοις, οἱ τοὺς τοιούτους τῶν νόμων διαφθεῖρουσι, δι' ὧν ἐστὶν, ἢ μι-

¹ Deest articulus.

² μόλυβδον

³ πάσχουσι, νόμοις δὲ πονηροῖς

μθ'. Εἶπεῖν] Restitui ex Editt. Felic. et Lutetiana, MSS. Aug. Lind. et Vindob. TAYLOR.

Ἐάν τις τὸ νόμισμα διαφθεῖρη] Vide finem Leptineæ, ubi et locus qui sequitur de præmiis et pœnis tractatur. WOLF.

Εὐρημένον] Editi et MSti. Wolfius operarum, credo, negligentia, εὐρημένον. TAYLOR.

ἠγεῖται.] Alii ἠγεῖτο, uti Baroc. Ven.

Linden. et Vindob. Mox pro δεῖ, emendes δεῖν cum iisdem, et Ital. et Reg. a. IDEM.

Παράσημον] Credo, hunc locum voluisse Harpocrationem, cum præ nimia festinatione Aristocrateam citavit. Vide in v. Παράσημος. Simile aliquod annotavi ad initium hujus Orationis. IDEM.

Πάσχουσιν] Lego cum Reiskio πάσχουσι, νόμοις δὲ πονηροῖς -- AUGER.

κράν, ἢ μεγάλην εἶναι τὴν πόλιν. εἰσὶ δ' οὗτοι τίνες; οἵτε τοὺς ἀδικοῦντας τιμωροῦμενοι, καὶ ὅσοι τοῖς ἐπιεικέσι τιμὰς διδῶσιν. εἰ γὰρ ἅπαντες προθυμηθεῖεν ποιεῖν ἀγαθόν τι τὸ κοινόν, τὰς τιμὰς καὶ τὰς δωρεὰς τὰς ὑπὲρ τούτων ζηλώσαντες, καὶ πάντες ἀποσταῖεν τοῦ κακουργεῖν, ¹ ἢ κακόν τι πράττειν, τὰς βλάβας καὶ τὰς ζημίας τὰς ἐπὶ τούτοις κειμένας φοβηθέντες, ἔσθ' ὅ,τι κωλύει τὴν πόλιν μεγίστην εἶναι; οὐ τριήρεις, ὅσας οὐδεμία ἄλλη πόλις Ἑλληνικῆς κέκτηται; οὐχ ὀπίλιτας; οὐχ ἰππέας; οὐ προσόδους; 767 οὐ τόπους; οὐ λιμένας; ταῦτα δὲ πάντα τί ² καὶ σώζει καὶ συνέχει; οἱ νόμοι. κατὰ γὰρ τούτους, οὐσης τῆς πολιτείας, ἔστι ταῦτα χρήσιμα τῷ κοινῷ· εἰ δὲ ³ τοῦναντίον γένοιτο, τοῖς χρηστοῖς μὲν οὐδ' ὀτιοῦν πλέον, τοῖς δ' ἀδικοῦσιν ἄδεια, ὅσῃν Τιμοκράτης γέγραφε, πόση ταραχὴ γένοιτ' ἂν ⁴ εἰκότως; εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τούτων ὧν διεξῆλθον κτημάτων, οὐδ' ἂν εἰ ⁵ δις γένοιτο ὅσα νῦν ἐστίν, οὐδ' ὅτι οὖν ἂν ὄφελος εἴη. οὗτος τοίνυν ἐν τούτῳ τῷ νόμῳ φαίνεται κακῶς ἐπιχειρῶν ὑμᾶς ποιεῖν, δι' οὗ τοῖς ἀδικεῖν ἐπιχειροῦσιν εἰσιν αἱ τιμωρίαι. πάντων οὖν ἔνεκα τῶν εἰρημένων ἀξιόν ἐστιν ὀργισθῆναι, καὶ κολάσαι, καὶ παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς ἄλλοις τοῦτον· ὡς τὸ πράως ἔχειν τοῖς τοιοῦτοις, καὶ καταψηφίζεσθαι μὲν, ὀλίγου δὲ τιμᾶν, ἐδίξεν καὶ προδιδάσκειν ⁶ ἔσται ἀδικεῖν ὑμᾶς ὡς πλείστους.

¹ [ἢ κακόν τι πράττειν,]

² Deest καί.

³ τοῦναντίον, γένοιτο τοῖς

⁴ εἰκότως.

⁵ δις τίσα γένοιθ'

⁶ ἐστ'

γ. Τῷ κοινῷ] Nonnulli Codd. has voces substituunt post γένοιτο, nonnulli utrobique dissimulant. TAYLOR.

τιμωρίαι] Ad Benenati marginem subijcitur οὐκ. Malim ἀκυροί εἰσιν. JURIN. Addo μὴ ante εἰσιν. AUGER.

Δι' οὗ τοῖς ἀδικεῖν ἐπιχειροῦσιν εἰσιν αἱ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΙ

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ

ΛΟΓΟΙ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA ARISTOGITONA.

SEQUUNTUR duæ in Aristogitona: quarum neutram Lectori placere posse judico, a Timocratea recenti, cæterisque, quæ modo præivere. Adeo longe distare a Demosthenica vi, atque infra ejus laudem positæ esse mihi videntur. Nam dum Aristogitonis mores insectatur, hominem *increpat*, non *percellit*, ut semper solet noster: dum de Rep. disserit, quod hic, præter solitum, longiuscule facit, (et interea sores ille suo se indicio prodidit, cum §. δ'. fin. scribat: *ἔότε καὶ συγχωρήσατέ μοι, ὡς πέφυκα καὶ προήρημαι, περὶ τούτων διαλεχθῆναι*) aliquando totus friget, qualem dixeris, qui arma non ex Rhetorum officinis sumserit, verum ex Philosophorum umbra atque ambulationibus. Præter ea, sententiis sæpissime durus est et impeditus, turbidus etiam atque lutulentus, et, si compositionem spectes, neque numeris, neque nitore, ad Demosthenis felicitatem unquam fere assurgit. Quanquam probe sentiam, hæc a me non esse magistri ad instar præcipienda, verum omnino ejusmodi esse, ut unumquemque sibi ea domi et in pectore sapere doceat. De me autem quod dicam, Declamatiuncula esse videtur, tanto nomine indigna, sed qualem hodie vix scribimus. Mecum etiam sentit, etsi sciam, quam parum valeat in hisce rebus aliorum opinio, Casaubonus ille magnus, Heraldus, et Duportus noster.

Idem pene erat priorum ætatum judicium, et, si qua sit, auctoritas. Præter Harpocratonem, qui non uno in loco ambigit de earum fide, disertius paulo Iul. Pollux, L. X. C. 34. §. 155. *ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Δημοσθένους πρὸς Ἀριστογείτονα*. Licet vox, quam ex *suspectis* illis Orationibus citet, in hisce duabus neque exstet, neque unquam ibi locum habere potuisse judico. Singularis plane est de hac re Dionysii Halic. Crisis: *εἰ μέντοι ἔνιοι ψευδῶς ἐπιγραφοί εἴτι λόγοι ἀηδεῖς, καὶ φορτικὰ καὶ ἄγροικοι κατασκευαί, ὡς ἐν τῇ κατὰ Ἀριστογείτονος Β.* — *ἐν ἄλλοις τε συγροῖς, οὗς ὁ Δημοσθένης οὐκ ἔγραψεν*, cætera. in libro, qui inscribitur *π. Δημοσθ. δεινότητ.* §. 57. Cum tamen videam, *priorem* tantum c. Aristogitona iis vitiis laborare, quæ isti censori displicent, *alteram* illam in neutro genere vel vitii vel virtutis excellere, et, si Demostheni

mediocri esse liceret, plane eam esse, ut potius absolvi potuisset. Quod vero habet Photius Cod. CCLXV. de hoc Dionysii iudicio, non minus est notandum: Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τοὺς δύο κατὰ Ἀριστογείτορος ὡς νόθους παραγράφονται· ἀλλ' οὗτοι καὶ ὄρφανούς αὐτοὺς ἀφῆσαν, οὐκ ἔχοντες εἰπεῖν τοὺς τεκόντας. ὦν εἷς γέγονε καὶ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς, οὐδὲν μέγα τεκμήριον τῆς ἰδίας ὑπολήψεως παρεχόμενος, οὐδὲ ἐκείνο συνιδεῖν ἐθελήσας, ὡς πολλῶν μείζων, ἤπερ ἡ ἐκείνου ἀπόφασις, αὐτὸς Ἀριστογείτων ἀνομολογῶν Δημοσθένην κατ' αὐτοῦ γεγραφέναι. Deinde citat Aristogitonis orationem cum hac inscriptione: Ἀπολογία πρὸς τὴν Ἐνδείξιν Λυκούργου καὶ Δημοσθένους. Quasi necesse esset, aut semper exstare, quod aliquando exstitit: aut neminem unquam fuisse repertum, qui in Vett. monumentis imitandis se exerceret.

Alii contra ea, quæ diximus, has Aristogitonianas in Canonem Demosthenicum non dubitant referre. Longinus §. 27. Sublimitatis non leve exemplum exinde allegat, animi securus et de fide Auctoris parum sollicitus. Deinde in priori legitur §. ε. med. celeberrima ista Legis Definitio, quam certatim et disertissimis verbis toties ex Demosthene laudant Aphthonius et Hermogenes cum suis Enarratoribus, tum Marcianus demum ICTus lib. 1. Institut. Vide l. 2. D. de Legibus. Præcipue autem omnium, Plinius IX. Epist. 26. horum sermonum elegantissimis magnopere delectatur. Quæ autem res sedulo et otiosius paulo est a me animadvertenda. Antiquiores Critici, quibus displicuerunt Aristogitonianæ, (vide Dionysium et Photium in locis a me citatis) cum ob alia, tum eas reprobarunt maxime, propter ὀνόματα φορτικὰ et ἀηδῆ, ab usu et castitate Demosthenis tam aliena, quam quæ maxime; nempe qui delectu verborum, translationumque felicitate cæteris adeo excelluit, ut lectorem suum nunquam fastidiosum a se dimitteret. In his autem præ cæteris omnibus hæc Oratio se jactitat, et quæ acerrimis iudicibus bilem moverunt, eorum nonnulla diligentissima manu, approbanti similis, decerpit ille Plinius. Εν florum sparsionem! τὸν αἰὲ βουλόμενον εἶναι πονηρὸν τῶν ἐν τῇ πόλει παιδοτριβεῖν §. β'. fin. Et, ἀπεσχοινισμένος ἅπασι τοῖς ἐν τῇ πόλει δίκαιοις §. ζ'. fin. εἰ δὲ κάπηλός ἐστι πονηρίας, καὶ παλιγκάπηλος καὶ μεταβολεὺς §. ι. med. τὰ δικαστήρια οἰκοδομῆσαι, ἵνα τοὺς τοιούτους ἐν αὐτοῖς μοσχεύητε §. ιά. τούτων οὐδένα ὄρω τῶν τύπων βάσιμον ὄντα, ἀλλὰ πάντα ἀπόκρημνα, φάραγγας, βάραθρα §. ιζ'. μὴ εἰ πρὸς οὓς αὐτὸς ἔχωσας λιμένας, καὶ προβόλων ἐνέπλησας, πρὸς τούτους προσορμίζου §. ιη'. fin. Ita dispari ingenio has orationes legerunt summi olim viri, et, ut cum Plinio ipso loquar, quæ aliis *tumida, improba, aut nimia*, ea contra, aliis *sublimia, audientia, plena* esse visa sunt. Verum de his satis: sentio enim, quam difficile sit, ne dicam odiosum, dijudicare, *immodicum* sit

illud, an *grande, ardentem, an turgide dictum, quod in Oratione eminere et exstare videtur. Priusquam autem manum de tabula, addam nonnulla his similia. νεάλης δὲ καὶ πρόσφατος — περιῆν αὐτοῦ τεταριχευμένου* §. ιγ'. med. de duobus ergastuli incolis, uno recens hospite facto, altero, qui in eo inveteravit. *Et, τὸς ἐπιλήπτους φησὶν ἰᾶσθαι, αὐτὸς ὢν ἐπιλήπτος πάσῃ πονηρίᾳ* §. ιζ'. fin. Deinde, *ἐν κρίσεισι, καὶ ἀγῶσι — ἅπαντας εἶναι βούλεται. ταῦτα γεωργεῖ etc.* §. ιη'. ante med. *ταῦθ' οὗτος μονοῦ κώδωνα εἰσαψάμενος διαπράττεται* §. κ'. post med. Demum, *ἀξληταὶ τῶν καλῶν ἔργων ἐγένοντο* §. κβ'. fin.

ARISTOGITO ille, qui in criminosa hac oratione a Scriptore nostro laceratur, Rhetor erat Athenis, quem habuit in Rep. administranda Demosthenes sibi adversarium. De eo consuli possunt σχ. Hermog. aliquoties, Quintilian. XII. 10. Plutarch. in Phocione, Tzetz. Chil. VI. 95. etc. Maussac. ad Harpoer. p. 117. et quæ jam diximus in aditu Orationis, quam habuit Æschines c. Timarchum. In primis facetum illud de Aristogitone, quod memoratur a Plutarcho in Apophthegm. Cum ille jam cicutam in carcere erat haustus, Phocionem optimum civem conveniri voluit: eamque rem nonnullis, qui Phocioni studebant, dehortantibus, *καὶ ποῦ τις ἂν, εἶπεν, ἦξιον Ἀριστογείτονι λαλήσειεν;* Si qualis fuerit dicendo, rogas, respondebit Hermogenes, qui omnem orationis formam sedulo et studiosissime investigavit. Ita ille, pag. Edit. Crisp. 368. *Καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸ τῶν ἀποδείξεων λοιδορίαις ἢ σφοδρότησιν εἰκὴ κεχρήσθαι, ἢ ἔνθα ὄλως μηδενὸς τοιοῦτου εἶσι, καθάπερ εἶωθεν Ἀριστογείτων ποιεῖν, φαινομένη τις ἐστίν, οὐ μὴν οὔσα δεινότης. ὑπόκειον γὰρ καὶ ψυχρὸν μᾶλλον τὸ τοιοῦτον.* Crederes, hanc fabulam non de Aristogitone, verum nomine mutato, de oratore, qui hic contra Aristogitona verba habuit, dici. Ita concordant cum hac crisi, quæ modo lecturus eris. Neque enim solummodo adversarium proscindit πρὸ τῶν ἀποδείξεων, verum per totam fere orationem convicium acre, ἀπόδειξις nulla.

Adjicere lubet, quæ de hoc homine Suidas corrasit, non aliena ab iis, quæ in his Orationibus de eo leguntur: *Ἀριστογείτων Κυδιμάχου, ἢ Λυσιμάχου, Ἀθηναῖος, ῥήτωρ, μητρός τῆ ἀπελευθερικῆς, ὅστις ἐπεκαλεῖτο Κύων διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ, ἐφορευθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων, λόγους ποιήσας, Ἀπολογίαν πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγόν. πρὸς Λυκούργον. κατὰ Τιμοξέου. κατὰ Τιμάρχου. κατὰ Ὑπερίδου. κατὰ Θρασύλλου. Ὀρφανικόν. et proxime, nam non est alius, Ἀριστογείτων Σκυδῖμου, συκοφάντης. τούτου ὁ πατήρ ὀφλήσας τῷ δημοσίῳ τελευτᾷ ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, καὶ αὐτὸς Ἀριστογείτων μετὰ ταῦτα ὡς κληρονόμος τοῦ ὀφλήματος ἐδέξθη. ἢ δὲ μήτηρ ἐπράξθη ὑπὸ τοῦ δήμου. ἐν δὲ τῷ δεσμοτηρίῳ κλέψας γραμματεῖον κατεγνώσθη ὑπὸ τῶν δεσμοτῶν. καὶ τὴν ῥίνα, οὗ τὸ γραμματεῖον ἔκλεψεν, ἔφαγεν. καὶ Ζωβίαν ὑποδέξα-*

μένην αὐτὸν φυγόντα, ἀξιούσαν εὖ παθεῖν, ὅτε ἴσχυεν, ἐπὶ τὸ τοῦ μετοικίου πωλητήριον ἤγαγεν, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπ' ἐξαγωγῇ πέπρακεν. Ὑπερίδην δὲ ἐγράψατο παρανόμων ἐπὶ τῷ μετὰ Χαιρώνειαν ψηφίσματι, καὶ οὐχ εἶλεν.

Hujus generis Actio vocatur Ἐνδείξις. Ea est, cum quis jure damnatus, in judicatis non maneat, veluti hic obtinet: Lex ait, in judicio convictus debere τῷ δημοσίῳ, ille in suggestum ne prodeat, neque coram populo verba habeat: Qui quem ea pervicacia se gerentem in jus duxerit, eum ἐνδεικνύναι dicitur, quemadmodum hic Lycurgus et Demosthenes Aristogitona. Vide Harpocr. v. Ἐνδείξις. Herald. Animadv. ad Salmas. IV. 9. quæ nos ad Aristocrateam 636. 3. ed. R. Poll. L. VIII. C. 6. §. 49. Petit. LL. Attic. aliquoties, σχ. Aristoph. Vesp. 1103. Salmas. de M. U. 780. etc. Valles. ad Maussac. p. 231. Ulpian. ad Androt. Moschop. π. σχεδ. p. 152. Ait Harpocratio: πολλοὶ μὲν εἰσι λόγοι Ἐνδείξεως, γνωριμώτατοι δὲ οἱ κατ' Ἀριστογείτονος Δημοσθένους. Quod sane nescio, quo animo sit accipiendum.

Periit utique, quam priori loco, utpote natu grandior, habuit Lycurgus ille severus orator, quem nuper demereri studui. Conservatur tamen ejus memoria in plurimis locis Grammaticorum aliorumque. Contra autem, causa illa, quam in istius Rhetoris vita memorat Plutarehus, non Ἐνδείξεως erat, verum Δειλίας, si qua isti Scriptori fides sit habenda. Circumfertur hodie Oratio, quam habuit contra eundem Aristogitona Dinarchus, ob acceptam ab Harpalo pecuniam. Eam in primo Tomo hujus operis consulere juvabit: nam in recensenda Aristogitonis vita plurimum cum Demosthene concordat.

Habita est hæc post Olymp. CX. 3. quo anno ad Chæroneam pugnatum est, cum in oratione memorat res ibi infeliciter gestas, et Hyperidis super ea re rogationem: ante autem Olymp. CXIII. 2. quo in exsilium abiit Demosthenes; nam in literis, quas exsul S. P. Q. A. pro liberis Lycurgi dedit, si tamen dederit, ad hanc causam sæpius alludit, et simul prodit, quam parum prospere a se et Lycurgo fuerit agitata. TAYLOR.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟ-
ΓΕΙΤΟΝΟΣ ΛΟΓΟΥ.

767 ΠΥΘΑΓΓΕΛΟΣ καὶ Σιφῶν, ἰδόντες Ἱερικλεῖα φέροντα ἐπὶ ἱμάτια, ἔφ' οἷς καὶ χρυσῶ
 γράμματα ἦν, δηλοῦντα τοὺς ἀναθόντας, ἀπάγεσι πρὸς τοὺς πρυτάνεις, ὡς ἱερὸν οὖν εἰ δὲ τῆ
 ὑστεραίᾳ καθίστασιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. κήρυξος ὑπὸ τῆς ἱερείας ἔφη περὶ φθίσι λαβεῖν τὰ ἱμά-
 τια, ἵνα κομίσῃ πρὸς τὸ ἱερὸν κυνηγιόν. ἐπαύσα Ἀριστογείτων γράφει ψήφισμα, πρῶτον μὲν
 768 ἀπροβούλευτον, ἔπειτα δὲ δεινότερον, ¹ κελεύων, ἔαν μὲν ἀμολογῇ τὰ ἱμάτια ἐξουερκεῖν, ἀποθα-
 νεῖν αὐτὸν αὐτίκα, ἔαν δὲ ἀρήται, κήρυσσαι ἐξ οὗ συνέβαινον αὐτῷ, ἐμολογήσαντι μὲν τάλη-
 δες, παραχρήμα ² τεθνήσκει, ἐξ ἄλλῃ δὲ γενομένῃ, μετ' ἄλλῃν τοῦτο παθεῖν. τοῦτο τὸ ψήφισμα
 γραφόμενος παρανόμῃν Φανόστρατος ³ ὁ Ἱερικλεῖος τοῦ κινδυνεύοντος πατὴρ, συγκατηγόρησαν-
 τος ⁴ αὐτῷ Δημοσθένους, αἰρεῖ παρανόμῃν, καὶ τιμᾶ τὸ δικαστήριον Ἀριστογείτῳ πέντε τα-
 λάντων. τοῦτο μὲν δὴ πρῶτον ἀπέφλημα Ἀριστογείτῳ ⁵ γίνεσθαι. ἔπειτα Ἠγήμονα γραφόμε-
 νος, καὶ τὸν ἀγῶνα ἀποδόμενος, τὸ πέμπτον μέρος μὴ ⁶ λαβὼν τῶν ψήφων, ἄφλε χιλίας. οἷον
 ἀποδόντος δὲ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρισμένην προδεξιμίαν, διπλοῦται τὰ ἀφλήματα κατὰ τὸν νόμον,
 καὶ γίνεται δέκα τάλαντα, καὶ δισχίλια δραχμαί. ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων ἀπογράφει τι
 εἰς τὸ δημόσιον χωρεῖν αὐτοῦ, καὶ τὸ χωρεῖν τοῦτο εὐνομος ἀναίεται, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, τῶν
⁷ αἰτησάμενος τοῦ ἀφλήματος, ὥστε ἐν δέκα ἔστιν ἐκτίσαι τὸ σύμπαν, καθ' ἑκάστον ἔτος τι-
 θεῖς τὸ ἐπιβάλλον μέρος. δύο μὲν δὴ καταβολὰς ἀπύνηκε, τάλαντα δύο καὶ δραχμὰς τετρακο-

¹ κελεύων   ² τεθνήσκει   ³ Deest articulus.   ⁴ αὐτοῦ   ⁵ γίνεται, ἔ. Ἠγήμονα
⁶ μεταλαβὼν   ⁷ αἰτησάμενος τοῦ ἀφλήματος

Τὸ ἱερὸν κυνηγιόν] Videtur esse pro-
 prium nomen loci alicujus. WOLF. Du-
 bito valde de isto Wolfii consilio, licet,
 ut ingenue fatear, nihil in promtu habeam,
 quod plene opprobam. TAYLOR.

Αὐτοῦ] [Ita enim præter Aldum Editi.]
 sc. τοῦ ψήφισματος. Sed malim αὐτῷ, τῷ
 Φανόστρατῳ. WOLF.

¹ Ἀπέφλημα] F. ὄφλημα. IDEM.

⁵ Ἠγήμονα] F. Ἠγήμονα. IDEM.

Καὶ τὸν ἀγῶνα ἀποδόμενος] Causa vendi-
 ta, sive prævaricatus. Sed ea, quæ se-
 quuntur, repugnant. Videntur aut hæc
 verba omitti posse, et legi: γραφόμενος,
 καὶ τὸ πέμπτον μέρος: αὐτὸν γραφόμενος, καὶ
 τὸν ἀγῶνα ὑποδυσάμενος. Sicut dicimus,
 ὑποδύεσθαι κίνδυνον ἢ πόνον. Quam ego
 lectionem in vertendo sum secutus. [Et
 alibi] τὸν ἀγῶνα ἀποδόμενος. Dubito de le-
 ctione. Sententia postulare videtur, cum
 causam in judicium deduxisset. IDEM.
 Non video, quomodo istam lectionem in
 vertendo sis secutus. Veruntamen ait Ora-
 tor §. i. fin. τὸν καθ' Ἠγήμονος εἰσαγγελίαν
 μέμνησαι, ὡς ἀπέδοτο: in eo loco, ubi
 agit de Sycophanta, omnes lites suas et
 actiones cauponante. Ut nulla dubitatio
 esse possit de lectione. Interea tamen
 cum Wolfio miror, quo pacto hæc constare
 possunt cum iis, quæ sequuntur. Deleto
 itaque τὸ πέμπτον μέρος μὴ λαβὼν τῶν ψή-
 φων, quæ verba adscripsit aliquis ad oram
 libri sui, ignarus sc. æque mille drachmis
 mulctari eum, qui publicam litem transe-

gisset, ac eum, qui causa in judicium ad-
 ducta, quintam partem suffragiorum non
 tulerit. Vide argumentum Orationis c.
 Theocrii. pag. 1321. et orationem ipsam,
 non longe a principio, p. 1323. 19. ed.
 Reisk. ἔαν ἐπιζηῖον τις μὴ μεταλάβῃ τὸ
 πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἀποτίειν
 καὶ μὴ ἐπέξη, χιλίας ἑτέρας, ἵνα μήτε συκο-
 φαντῆ μηδεὶς, cætera. Hujusmodi homi-
 nes in jure Romano compescuit Sctum
 Turpillianum. TAYLOR. Wolfius: cum
 causam in judicium adduxisset. Immo:
 cum pecunia accepta causam prodidisset.
 Ita §. i. fin. τὸν καθ' Ἠγήμονος εἰσαγγελίαν
 μέμνησαι, ὡς ἀπέδοτο. Ubi, ut etiam hoc
 in loco, non animum advertisse videtur
 Wolfius, homo bonus et probus, prodi
 posse causam, non solum accusationem
 non prosequendo, sed etiam male accu-
 sando. JURIN.

Τῶν] Dixi ad Timocrateam p. 715. 2.
 ed. R. quæ Tu consulens ibi. Infra in O-
 ratione c. Theocrii. pag. 1327. 5. ed. R.
 κατετάξατο ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ.
 Quod de eadem re dicitur. TAYLOR.

Τὸ ἐπιβάλλον μέρος] Ratam portionem.
 Uniuscujusque anni τὸ ἐπιβάλλον μέρος
 erat Talentum unum cum drachmis du-
 centis. Ea phrasis explicabit istam D.
 Lucæ, XV. 12. Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπι-
 βάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Adde De-
 mosth. π. στεφ. §. 55. Wolfium nostrum
 ad Isocratem pag. 75. notarum, I. Chri-
 stoph. Wolfium in Curis Philolog. ad N.

σίας. τὸ δὲ λοιπὸν ¹ ὀφείλεται τάλαντα ἑκτά, καὶ δραχμαὶ χίλιναι καὶ ἑξακίστιαι. δοκῶν οὖν ἔχειν ὁ Ἀριστογείτων τοῦ λέγειν ἔξουσίαν, καὶ μικρῆτι ὀφείλειν, ἐπειδὴ ² χρῆσθην ἀντίδωκε τῇ πόλει, καὶ ἐγγράφετο πολλοὺς, καὶ ἐδημηγόρει, τῶν νόμων τὸν ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, μέχρῃς ἂν ἐκτίσῃ, ποιούντων ἄτιμον. διόπερ αὐτὸν οἱ περὶ Λυκοῦργον ἐνέδειξαν, ὡς, οἷκ ἐξόν, λέγοντα. οἷκ ἐξαλλημμένον τοῖνον ἐξ ἀκροπόλεως Ἀριστογείτους, ἀλλ' ἔτι τοῦ ὀφειλήματος ἐγγεγραμμένου, ³ χρῆστου δὲ καταστάντος τοῦ τὸ χαρίον ἀπισσαμίου, ζήτημα συνίσταται πώτερον ὀφείλων τὸ χαρίον ὀφείλει μόνον, ἢ καὶ ὁ πρῶτος ὀφλων, ἄχρις ἂν ἐκτίσθῃ τὸ ⁴ χρέος; περὶ μὲν δὴ τὰ δύο ὀφλήματα τοῦτο συνίσταται τὸ ζήτημα. φασὶ δὲ αὐτὸν οἱ κατήγοροι, καὶ τρίτον ὀφείλειν ὀφλημα τῷ δημοσίῳ. περὶ τοῦτο Ἀριστογείτων ἀνδιστάμενος φασὶν ἀδικῶς ἐγγεγράψθαι, καὶ διὰ τοῦτο δίκην λαχεῖν Ἀρίστωνι τῷ ἐγγράψαντι. Δημοσθένης δὲ καὶ Λυκοῦργος περὶ μὲν τοῦ δικαίου ἢ μὴ γεγενῆσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδὲν λέγουσι, φασὶ δὲ, ὅταν ἔλῃ τὸν Ἀρίσταν, τότε Ἀριστογείτων μὲν ἐξαλειφθήσεται, ἐκεῖνος δὲ ἐγγραφήσεται κατὰ τὸν νόμον πρὶν δὲ κριθῆναι τὸ πρᾶγμα, οὐ προσήκει λέγειν τὸν τάχα δικαίως ἐγγεγραμμένον, καὶ ψευδῶς ἐμαλοῦντα Ἀρίστωνι. ταῦτα μὲν δὴ τὰ ζητήματα τῆς ὑποθέσεως. ἐνηγάνισται δ' αὐτοῖς ὁ Λυκοῦργος ἅτε πρῶτος λέγων. τῷ Δημοσθένει δὲ περὶ μὲν τούτων βραχὺς πάνυ λόγος γέγονεν, ὡς περὶ ἐπιλημμένων· ὁ δὲ ὅλος αὐτῷ λόγος τοῦ Ἀριστογείτους βίου κατηγορίαν περιέχει.

Διονύσιος δὲ ⁵ ὁ Ἀλικαρνασσεύς οὐ δέχεται ταύτους τοὺς λόγους Δημοσθένους εἶναι, ἐκ τῆς ἰδέας τεκμαιρόμενος. οἱ δὲ φασὶν ἐπίτηδες τὸν ῥήτορα τοιοῦτω χαρακτῆρι κεχρῆσθαι, ζηλώσαντα Λυκοῦργον, εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· οἱ δὲ, ἐπειδὴ τὸν κατὰ τῆς ἡλικίας χρόνον εἰς τὴν πρωτολογίαν ἔλαβε Λυκοῦργος, καὶ πᾶσι τοῖς κεφαλαίοις αὐτὸς ἐχρήσατο, ὁ Δημοσθένης ἠναγκάσθη λοιπὸν φιλοσοφώτερον μετελθεῖν καὶ περιοδικῶς. ἄλλοι δὲ, τὸν μὲν πρῶτον δέχονται Δημοσθένους εἶναι, τὸν δὲ δεύτερον οὐδαμῶς, οὐδὲν ἄξιον ἔχοντα τοῦ ῥήτορος.

¹ ὀφείλεται.² χρῆσθην³ χρῆστου⁴ χρέος.⁵ ἀλικαρνασσεύς

T. ad Lucæ locum. IDEM.

Ἐπειδὴ τὸν κατὰ τῆς] Legendum vide-

tur: ἐπειδὴ κατὰ τὸν τῆς ἡλικίας χρόνον τὴν πρωτολογίαν ἔλαβε Λυκοῦργος. JURIN.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ

ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

770 **Α.** ΠΑΛΑΙ καθήμενος, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κατηγοροῦν-
 τος ἀκούων, ὥσπερ ὑμεῖς, Λυκούργου, τὰ μὲν ἄλλα καλῶς
 αὐτὸν ἠγοῦμην λέγειν, ἐν δὲ τεθαύμακα, ὄρων ὑπερδιατεινό-
 μενον, εἰ ἀγνοεῖ τοῦτ' ὅτι οὔτε παρὰ τοὺς ὑφ' ἑαυτοῦ λό-
 γους εἰρημένους, οὔτε παρὰ τοὺς ὑπ' ἐμοῦ μέλλοντας ῥη-
 θήσεσθαι, τὰ τουτουῖ τοῦ ἀγῶνος δίκαιά ἐστιν ἰσχυρά·
 ἀλλ' ὡς ἂν ἕκαστος ὑμῶν ¹ ἔχη ἢ πρὸς τὸ δυσχεραίνειν, ἢ
 προσίεσθαι πονηρίαν. καὶ ἔγωγε ὑπολαμβάνω τὴν μὲν κα-
 τηγορίαν, καὶ τὸ τῶν λόγων πλήθος, ἔθους ἕνεκα καὶ τῆς
 ὑμετέρας ἀκροάσεως δεῖν ποιήσασθαι, κεκρίσθαι δὲ τοῦτο τὸ
 πρᾶγμα ² πάλαι ἐπὶ τῆς ἐκάστου φύσεως οἴκοθεν· καὶ
 νῦν εἰ μὲν εἰσιν ὑμῶν οἱ πλείους, οἳ τοὺς πονηροὺς φιλεῖν
 καὶ σώζειν, μάτην ἐρραψωδηκότας ἡμᾶς ἔσεσθαι, εἰ δ'
 οἳ μισεῖν, δίκην, ἂν θεὸς θέλη, τουτουῖ δώσειν.

Β. Πολλῶν δὲ λόγων εἰρημένων, καὶ πάντων καλῶς,
 οὐκ ὀκνήσω πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, ἃ γ' ἐμοὶ φαίνεται. ἐμοὶ γὰρ
 οὐδ' ὅτιοῦν εἰκέναι δοκεῖ τοῖς ἄλλοις ὁ παρῶν ἀγών. σκο-
 πεῖτε δ' οὕτως. πρὸς ἅπαντ' ἔρχονται τὰ δικαστήρια, οἱ
 771 μὲν δικασταὶ, παρὰ τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ φεύγοντος τὸ
 πρᾶγμα μαθησόμενοι, περὶ οὗ δεήσει τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν
 αὐτούς· οἱ δ' ἀντίδικοι, μετ' ἑαυτοῦ δείξων ἐκάτερος ὄντα
 τὰ τῶν νόμων δίκαια ³ ἰσχυρά. τὰ δὲ τούτου τοῦ ἀγῶνος

¹ ἔχοι πρὸς τὸ ἢ δυσχ.

² πάλαι τὸ πρᾶγμα

³ [ἰσχυρά.] τὰ δὲ τουτουῖ

ΛΟΓΟΣ] Ex hac oratione, et Libanii
 argumento intelligere licet, Græcis ἐξ
 ἀκροπόλεως ἐξαλλημιμένους, id est, ex arce
 exprunctos dici, quos Latini ex *avaris* er-
 emptos vocabant, quemadmodum et hi in
avaris relatos vocant, quos illi ἐγγεγραμ-
 μένους ἐν ἀκροπόλει, καὶ ὀφλοῦντας, καὶ κατα-

δίκους, καὶ ἐζημιωμένους. de quibus vide
 lectu digna non pauca in Annotat. priorib.
 in Pandect. de Censorib. Ex edit. HER-
 VAG.

ἃ. Παρὰ] Διὰ ἢ κατὰ Bodl. Inscite.
 TAYLOR.

Τὰ τῶν νόμων δίκαια ἰσχυρὰ] Vox illa

πῶς ἔχει; οἱ μὲν δικάζοντες ὑμεῖς ἤκετε μᾶλλον ἡμῶν τῶν κατηγορῶν εἰδότες, καὶ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ τούτων, καὶ ¹ γεγραμμένον ἐν ἀκροπόλει, ² καὶ οὐκ ἔξόν αὐτῷ λέγειν· ὥσθ' ἕκαστον ὑμῶν κατηγοροῦ τάξιν ἔχειν, καὶ τὰ δίκαια εἰδέναι, ³ καὶ μὴ μαθεῖν δεῖσθαι· ὁ δὲ κρινόμενος τῶν μὲν εἰς σωτηρίαν αὐτῷ ⁴ φερόντων οὐδ' ὀτιοῦν πάρεστιν ἔχων, οὐχὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ πράγματος λόγους δικαίους, οὐ τὸν ἑαυτοῦ βίον ἀνθρώπινον, οὐκ ἄλλο οὐδ' ὀτιοῦν ⁵ ἀγαθόν, δι' ἃ δ' ἂν καὶ μὴδ' ὀτιοῦν ἀδικῶν τις ἔδεισε, διὰ ταῦθ' οὗτος οἴεται σωθήσεσθαι. ἐν γὰρ τῇ τῆς πονηρίας ὑπερβολῇ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας ἔχει. οὕτω δὲ τούτων ἔχόντων, δοκεῖ μοί τις οὐκ ἂν ἀμαρτεῖν, εἰπῶν, ὅτι νυνὶ κρίνεται μὲν Ἀριστογείτων, δοκιμάζεσθε δὲ καὶ κινδυνεύετε ὑμεῖς περὶ δόξης. εἰ μὲν γὰρ ὀφθήσεσθε ἐπὶ τοῖς οὕτω φανεροῖς καὶ μεγάλοις ἀδικήμασιν ὀργιζόμενοι καὶ τιμωρούμενοι, δόξετε, τοῦθ' ὅπερ ἔστέ, δικασταὶ καὶ φύλακες τῶν νόμων εἰσεληλυθέναι· εἰ δ' ἕτερόν τι τούτων περιέ-

¹ ἔγγεγραμμένον

² [καί]

³ καὶ τὸ πρᾶγμα, οὐδὲν ἦπτον ἐμοῦ, καὶ μὴ μαθεῖν δ.

⁴ φερόντων, ἀλλ' οὐδ'

⁵ ἀγαθόν.

suprema impune abesse potest, et abest quidem a Barocciano. *Prodeunt adversarii, uterque palam facturus, causae aequitatem*, τὰ δίκαια, *ab eo stare*. Juxta mecum interpretatur Phil. Melanchtho: sc. eorum, qui litigant, uterque adest, ut sua justa exponat. Scriba mirum deesse aliquid suspicabatur propter ea, quae in initio Orationis leguntur; et securus itaque superplevit. Infra φ. ἰ. ε. οὕτως ἐξετάσαι τούτων, καὶ τὰ τουτοῦ τοῦ ἀγῶνος δίκαια. Et φ. δ'. Τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς ἐνδείξεως καὶ τῶν νόμων δίκαια αὐτὸν, ὅπερ πεποίηκε, Λυκούργον αἰεῖν ἠκούμην. Theophrast. de Querulo: δίκην νικήσας καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφους, ἔγκλειν τῷ γράφαντι τὸν λόγον, ὡς πολλὰ παραλειποσὶ τῶν δικαίων. C. 17. Vide Casaub. ad locum, ubi notat, Terentium et Ciceronem ad verbum *justa* interpretari. it. de Coron. φ. γ. fin. φ. ἰ. IDEM. ἰσχυρὰ del. vid. AUGER.

Γεγραμμένον] Malim ἔγγεγραμμένον, ut est in Bodl. et optimo Augustano. Ita Libanius in argumento, p. 350. v. 5. οὐκ ἐξῆλλημμένον ἐξ ἀκροπόλεως Ἀριστογείτωνος, ἀλλ' ἔτι τοῦ ὀφειλήματος ἔγγεγραμμένου. et ibid. v. 13. οὐ προσήκει λέγειν τὸν τάχα δικαίως ἔγγεγραμμένον. Et φ. ἰ. ε. οἱ νόμοι, καθ' οὓς ἔγγεγράφονται πάντες οἱ ἰφλιπκάνοντες, et proxime ibid. οἱ διὰ γρα-

φῆν ἔγγεγραμμένον μόνον. Vide autem porro Vales. ad Harpoer. v. Βουλεύσεως, et notata a me ad Æsch. c. Timarch. p. 23. v. 6. TAYLOR. Imo ἔγγεγραμμένον. AUGER.

Καὶ τὰ δίκαια εἰδέναι] *Prefero καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδέναι* cum Lindenb. vel. uti adhuc plenius Ven. Aug. Ital. MSti Aldini et Regg. Parisiensis, ὥσθ' ἕκαστον ὑμῶν κατηγοροῦ τάξιν ἔχειν, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδέναι οὐδὲν ἦπτον ἡμῶν, καὶ μὴ μαθεῖν δεῖσθαι. TAYLOR. Hic lego ex libris: ἔχειν, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰδέναι οὐδὲν ἦπτον ἡμῶν, καὶ μὴ μ. δ. AUGER.

Οὐδ' ὀτιοῦν] *Nihil est, quod addatur ἀλλ' οὐδοτιοῦν, cum sequatur v. 8. οὐκ ἄλλο οὐδοτιοῦν.* WOLF. Qui addunt, sunt MSti Ven. Bar. Bodl. Lind. Obsop. Aug. Ital. TAYLOR.

Ἀδικῶν] *Quae etiam insonti terrorem incuterent.* WOLF. ἀδικία est ea species pravitatis, qua quis latas leges violat. Τὸ ἀδικεῖν, ut ait Aristot. Rhet. IV. est τὸ θλάπτειν κόντα παρὰ τὸν νόμον. Similiter et Paraphrastes Nicomacheorum V. 1. λέγεται ἀδικος, ὁ τε παράνομος, καὶ ὁ πλεονέκτης, καὶ ὁ ἀνίσος — καὶ δίκαιον μὲν τὸ νόμιμον καὶ τὸ ἴσον, ἀδικον δὲ, τὸ παράνομον καὶ τὸ ἀνίσον. Ait ergo: Aristogiton ita privatam vitam instituit, ut etiam merito sibi metueret, si leges civitatis non fuisset

σται, ὃ μηδεὶς ¹ μὲν αὐτὸς πεποιηκέναι φήσειεν, ἐν δὲ ταῖς ψήφοις εὐρεθήσεται, δέδοικα μὴ δόξητέ τισι τὸν αἰεὶ βουλόμενον εἶναι πονηρὸν τῶν ἐν τῇ πόλει παιδοτριβεῖν. ἀσθενῆς μὲν ² γὰρ ἔστι πᾶς ὁ πονηρὸς καθ' ἑαυτόν· ὧ δ' ἂν ὑμεῖς πρόσθησθε, οὗτος ἰσχυρὸς γίγνεται. ἔστι δὲ τοῦτο τῷ μὲν ³ λαβόντι παρ' ὑμῶν, ἐργασία καὶ δυναστεία, ὑμῖν δὲ τοῖς ³ διδοῦσιν, ὄνειδος.

γ'. Βουλοίμην δ' ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸ τοῦ περὶ τῶν ἰδίων ἐμὲ τῶν τούτου λέγειν, σπουδάσαντας ὑμᾶς ἐξετάσαι διὰ βραχέων, εἰς ὅσην αἰσχύνην καὶ ἀδοξίαν προῆχε τὴν πόλιν δημοσίᾳ πάντα τὰ τοιαῦτα θηρία, ὧν μέσος, καὶ τελευταῖος, καὶ πρῶτός ἐστιν οὗτος. ⁴ ὧν τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω· ἀλλ' εἰς τὰς ἐκκλησίας ἀναβαίνουσιν, ἐν αἷς ὑμεῖς γνώμης ἀπόδειξιν, οὐ πονηρίας, τοῖς λέγουσι προτίθετε, τόλμαν, καὶ κραυγὴν, καὶ ψευδεῖς αἰτίας, καὶ ⁵ συκοφαντίαν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα συνεσκευασμένοι. ὧν οὐκ ἂν εὔροι τις ἐναντιώτερα τῷ βουλεύεσθαι· νομίζω ⁶ δ' οὐδ' ἂν αἰσχίω. καὶ τούτοις τοῖς αἰσχροῖς, πάντων τῶν καλῶν τῶν τῆς πόλεως περίεσι, τῶν νόμων, τῶν προέδρων, τοῦ προγράμματος, τῆς εὐκοσμίας. εἰ μὲν οὖν ὑμεῖς ταῦτα βούλεσθε, καὶ μετὰ τῆς ὑμετέρας γνώμης οὗτοι ταῦτα ποιῶσιν, ὁδῶ βαδίζειν ⁷ καὶ ἔἰναι δεῖ· εἰ δ' ἐπανορθώσασθαι ταῦτ' ἔτι καὶ νῦν οἴεσθε χρῆναι, καὶ τὰ ⁸ προειρημένα πόρρω καὶ πολὺν ἤδη χρόνον

¹ μὲν ἂν αὐτὸς

² γὰρ πᾶς ἔστιν
⁶ δὲ μὰ τοὺς θεοὺς οὐδ'

³ δοῦσιν
⁷ [καὶ]

⁴ καὶ
⁸ προειρημένα

⁵ συκοφαντίας

transgressus. TAYLOR.

φήσειεν] Rectius omnino φήσει. Error natus est ex voce sequenti. Non tamen dissimulabo, Codd. Bar. Lind. Aug. Ital. legere ὃ μηδεὶς μὲν ἂν αὐτὸς πεποιηκέναι φήσειεν. Id quod cum mea correctione constare non posse arbitror. IDEM.

Δοκῶσιν] [uti Ald. Man. Felic.] Hic manifestum est, legendum esse τοῖς διδοῦσιν, ex antithesi, cum antecedit, v. 5. τῷ λαβόντι, et τὸ τοῖς δοκῶσι prorsus sit alienum, nisi quis augeretur, id ἀντὶ τοῦ τοῖς δόξαν ἔχουσιν accipiendum. WOLF. δοῦσιν Ven. Bar. Bodl. Aug. cum Edit. Benenati. TAYLOR.

γ'. Προεῖχε] Lego προῆχε, παρὰ τὸ προάγω, ἀλλὰ μὴ τὸ προέχω. WOLF. προεῖχε Edit. Ald. Man. Felic. προῆχε Ven.

VOL. III.

Bodl. cum Edit. Paris. προῆχε Bar. Aug. uti Wolfius restituit. προῆκε marg. Par. non insulse. TAYLOR. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. V. cap. VIII. p. 481.

Γνώμης ἀπόδειξιν, οὐ πονηρίας] Isocrates captata παρανομασίᾳ fortasse dixisset, οὐ πονηρίας ἐπίδειξιν. WOLF.

Καὶ κραυγὴν] Conjunctio hæc si abesset, minus turbarentur imperiti. Qui ne τόλμαν καὶ κραυγὴν conjungerent, ego τὸ, ἐν αἷς ὑμεῖς etc., parenthesis inclusi. IDEM.

Προγράμματος] Ἐν ᾧ προτίθετο, περὶ τίνων συνήλθον. Vide Annotationes in Areopagiticum Isocratis. IDEM.

Καὶ ἔἰναι] Καὶ del. arbitror et sub. τὰ πράγματα. AUGER.

Προειρημένα] Προειρημένα Bar. Bodl.

αἰσχροῦς καὶ κακῶς ὑπὸ τούτων διακείμενα βελτίω ποιῆσαι, πάντα τὰ τοιαῦτα ἔθη ¹ παριδόντας τήμερον ὀρθῶς δεῖ δικάσαι, τὴν τὰ δίκαια ἀγαπῶσαν Εὐνομίαν περὶ πλείστου ποιησαμένους, ἢ πάσας καὶ πόλεις καὶ χώρας σώζει, καὶ τὴν ἀπαραίτητον καὶ σεμνὴν Δίκην, ἣν ὁ τὰς ἀγιωτάτας ἡμῖν τελετὰς καταδείξας Ὀρφεὺς παρὰ τὸν τοῦ Διὸς θρόνον φησὶ καθήμενην, πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐφορᾶν. ἣν εἰς ἑαυτὸν ἕκαστον ² νομίσαντα βλέπειν, οὕτω ψηφίζεσθαι, φυλαττόμενον καὶ προσορώμενον μὴ κατασχύνας ταύ-

¹ παριδόντας ἡμᾶς τήμ. ὄρ. [δεῖ]

² νομίσαντα ἀν βλ., οὕτω δὲ * δεῖ ψηφίζεσθαι

Modo v. 2. pro παριδόντας Lambinus mavult παραλιπόντας. Ante τήμερον statim ἡμᾶς substituunt Ven. Bar. Lind. Aug. Ital. TAYLOR.

Πάντα τὰ τοιαῦτα ἔθη παριδόντας τήμερον ὀρθῶς δεῖ δικάσαι] Vos igitur hujusmodi instituta transmittentes recte atque ordine judicare par est, Eunomiam illam juris amantissimam, urbium regnorumque columnam in primis colentes. Simul inexorabilem illam, augustamque Dicem, quam Orpheus ipse qui sacratissimarum nobis ceremoniarum auctor fuit, assessorum Jovis solio, humanos omnes actus perlustrare oculis ait. Hanc quasi vos omnes (esse quisque) intueri putantes, sic oportet censere judiciis, idque etiam etiamque videre, ne quid eidem pudentium admittatis, cujus gentilis est unusquisque vestrum, judicandi locum quocumque tempore sortitus, si modo justus et honestus, utilitatisque politicae rationem usquequaque habuerit. Eleganter duas judiciorum prasides facit, Dicem et Eunomiam. De Dice vero dea, quae Latinis justitia est, Hesiodus in Ergis:

Ἡ δὲ τε, inquit, παρθένος ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα
Κυδὴν τ' αἰδοῖ τε θεοῖς εἰ ὄλυμπον ἔχουσι.
κ. τ. λ.

Ejus vero imaginem ex Chrysippi Stoici libris Aul. Gel. transcripsit libro decimotertio: et Homerus Iliad. 16. hujus deae vim esse ingentem ait, cujus etiam indignationem in judiciis sprete, magis terrarum cladibus expiari solere. dicitur eadem etiam δικαιοσύνη. Ceterum Demosthenes hic judices juris et justitiae gentiles, id est, cognominibus propterea appellat, quod a Dice Dicaster, ut a jure Judices dicuntur. Est autem Eunomia, sive εὐνομία, recta juris legumque constitutio. Unde εὐνομοὶ populi dicuntur, qui recta legum institutorumque ratione utuntur. cui oppo-

sita est Dysnomia, perversa juris legumque constitutio, quam Hesiodus Atē, id est, offensionis et noxae contubernalem appellat, δυσνομίην ἄτην τε συνήθεας ἀλλήλησιν. Bud. in Annotationibus prior. in Pandect. de justitia. Ex edit. HERVAG.

Πάντα τὰ τοιαῦτα ἔθη παριδόντας] Quem usum habeant ista verba hoc loco posita, videant eruditi. Mihi videntur turbare et infringere Orationem, cum non id agatur, ut negligantur pravæ et turpes hujusmodi consuetudines, sed ut corrigantur et penitus tollantur e Rep. Quod si ea in procedentem periodum partem v. 21. p. transferas, unde puto huc irrepsisse, et hic et illic longe commodiorem et dignam Demosthene lectionem habebis in hunc modum: Εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς ταῦτα βούλοσθε, καὶ μετὰ τῆς ἡμετέρας γνώμης οὗτοι ταῦτα ποιῶσι πάντα τὰ τοιαῦτα ἔθη παριδόντας, ὁδῶ βαδίζειν καὶ εἶν δεῖ· εἰ δὲ — βελτίω ποιῆσαι, τήμερον ὀρθῶς δεῖ δικάσαι κ. τ. λ. JURIN.

Ὀρφεὺς — φησὶ] Leguntur hodie in Orphei hymnis:

Ὀρμη Δίκης μέλπω παλιθερέας, ἀγλαομύεφου.

Ἡ καὶ Ζηνὸς ἀνακτος ἐπὶ θρόνον ἱερὸν ἵζει, Οἰσανόθεν καθορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων.

TAYLOR.

Οὕτω ψηφίζεσθαι] Lego οὕτω δεῖ ψηφίζεσθαι. WOLF. Omnino aliquid hujusmodi desiderari quis non videt? Et sane auctoritatem suam addunt Budæus, et maxime Cod. Augustanus. Quod tamen suspicor fuisse scriptum δὲ. οὕτω δὲ ψηφίζεσθαι, ut sine litura Codd. Ven. et Regg. Parisienses. Nam mihi semper alia medicina adhibenda esse videbatur. Verbum illud quaerendum est ex v. 2. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, hoc pacto demum: ὀρθῶς δεῖ δικάσαι, τὴν — Εὐνομίαν περὶ πλείστου ποιησαμένους, — καὶ τὴν — Δίκην — εἰς ἑαυτὴν

την, ἧς ἐπώνυμός ἐστιν ὑμῶν ἕκαστος ὁ αἰεὶ δικάζειν λαχῶν, ¹ καὶ τὰ πάντων τῶν ἐν ² ταύτῃ τῇ πόλει καλὰ καὶ δίκαια καὶ συμφέροντα ³ φυλάττειν, καὶ ταύτην τὴν ἡμέραν παρακαταθήκην ἐνορκον εἰληφῶς παρὰ τῶν νόμων, καὶ τῆς πολιτείας, καὶ τῆς πατρίδος. ὡς εἰ μὴ τοῦτον ἔξετε τὸν τρόπον, ἀλλ' ἀπὸ τῆς συνήθους εὐηθείας εἰσεληλυθότες καθεδεῖσθε, φοβοῦμαι μὴ τὸ πρᾶγμα εἰς τούναντίον περιστηῆ, καὶ δοκοῦντες ἡμεῖς Ἀριστογείτονος κατηγορεῖν, ὑμῶν κατηγοροῦντες φανῶμεν. ὅσω γὰρ ἂν μᾶλλον ἡμῶν δεῖξάντων τὴν τούτου πονηρίαν, ⁴ μηδὲν ὑμεῖς φροντίσητε, τοσούτω μείζων ἢ καθ' ὑμῶν αἰσχύνῃ ⁵ γενήσεται.

δ'. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά. πάνυ δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ πάσης οἰκειότητος ἐρῶ τάληθῆ πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ὄρων ὑμᾶς κατατάττοντάς με, καὶ προχειριζομένους ἐπὶ τὴν τούτου κατηγορίαν, ἠχθόμην, καὶ, μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς, οὐκ ⁶ ἐβουλόμην. οὐ γὰρ ἠγνόουν, ⁷ ὅτι ὁ ποιήσας τι τοιοῦτον παρ' ⁸ ὑμῶν, καὶ παθῶν ἀπέρχεται, εἰ δὲ μὴ τηλικούτον, ὥστε εὐθύς

¹ Deest καί.   ² [ταύτη]   ³ οὐ φυλάττων, ταύτην   ⁴ μηδὲν μᾶλλον ὑμεῖς
⁵ γίνεται   ⁶ ἠβουλόμην   ⁷ ὅ,τι   ⁸ ἡμῶν

ἕκαστον νομίσαντα βλέπειν, οὕτω (vel οὕτω δὴ) φησίζεσθαι. Recte dijudicare oportet, Eunomiam maximi facientes, et existimantes Justitiam in unumquemque vestrum oculos defigere, ita demum pronunciare. Post vocem ἐφορᾶν v. antepen. culpa librarii, enatum est ἦν, quod has turbas dedit. TAYLOR.

Φυλάττων ταύτην] [Ita enim constanter edi solebat, et in MSS. plurimis reperitur] Obsop. φυλάττειν δὲ ταύτην. Sed durum est λαχῶν δικάζειν φυλάττειν. Fortasse legendum v. 2. τὰ τε συμπάντων, ut sit λαχῶν δικάζειν, καὶ φυλάττειν. WOLF. Vides, hic Wolfium trepide et diffidenter loqui, in Textu vero contra Codd. consensum καὶ post λαχῶν inserere, deinde φυλάττων in φυλάττειν convertere, rursusque conjunctionem καὶ digeminare. Locus sane præfractus, quem ille emendando præfractionem reddidit. Utinam sane abesset φυλάττων, cum ita tota hæc resingerem, adjuvantibus nonnihil scriptis Codicibus, sc. φυλαττόμενον — μὴ κατασχῆναι ταύτην, ἧς ἐπώνυμός ἐστιν ὑμῶν ἕκαστος ὁ αἰεὶ δικάζειν λαχῶν, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει καλὰ, καὶ δίκαια, καὶ συμφέροντα, ταύτην τὴν ἡμέραν παρακαταθήκην

ἐνορκον εἰληφῶς κ. τ. λ. caventem, ne eam pedefuciat, a qua cognominati estis (δικασταὶ sc.) omnes vos, qui id muneris sortiti estis, atque idcirco omnia Reip. jura et commoditates hodierno die tanquam solenne depositum accepistis. TAYLOR. Λ. φυλάττων καὶ ταύτην τὴν δὲ ἡμέραν κ. τ. λ. ita ut ταύτην non referatur ad ἡμέραν sed ad παρακαταθήκην. AUGER.

⁷ Ἀπὸ τῆς συνήθους εὐηθείας] Κατὰ τὴν συνήθη εὐθεσίαν. WOLF.

Γίνεται] Obsop. melius et sonantius γενήσεται. IDEM. γενήσεται item Bodl. Editt. etiam Manut. et Felic. φανήσεται. Codd. Lindenb. et Ital. γίνεται habuerunt Editi ab Aldo et Morelio cum scriptis Ven. et Bar. TAYLOR.

δ'. Οἰκειότητος] Nec satis placet, nec occurrit quicquam melius. μετὰ παρρησίας, aut μεθ' ὁσιότητος huic loco alienum est. WOLF. οἰκειότητος hic pro παρρησίας. AUGER.

Προχειριζομένους] Προβαλλόμενος Ven. marg. Morel. hand male. Licet scholion tantummodo esse potuit. Proxime, ultra ultra istarum lectionum valere judicabitur, ἐπὶ revocavi ex Editt. Ald. Paris. MSS. Ven. Bar. TAYLOR.

αἰσθῆσθαι, ἀλλ' εἰὰν πολλα τοιαῦτα ποιῆ, καὶ μὴ ¹ παύσῃται, ταχὺ γνωσθήσεται. ὅμως δὲ ἀναγκαῖον ἡγούμην εἶναι πείθεσθαι τοῖς ὑμετέροις βουλήμασι. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς ἐνδείξεως καὶ τῶν νόμων δίκαια, αὐτὸν, ὅπερ πεποιήκει, Λυκούργον ² αἰρεῖν ἡγούμην, καὶ τοὺς μάρτυρας τῆς πονηρίας τῆς τούτου τούτων ἐώρων ³ προκαλούμενον· ἀ δὲ καὶ λογίζεσθαι ⁴ τοὺς ὑπὲρ πόλεως καὶ νόμων βουλευομένους προσήκει, καὶ σκοπεῖσθαι ⁵ δεῖ, ταῦτα προηρούμην εἰπεῖν, καὶ 774
 νῦν ἐπὶ ταῦτα πορεύσομαι. δότε δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁶ καὶ συγχωρήσατέ μοι, πρὸς Διὸς, ὡς πέφυκα, καὶ προήρημαι, περὶ τούτων διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς. καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλως δυναίμην.

έ. Ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι, καὶν μικράν, φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. τούτων δ' ἡ μὲν φύσις ἐστὶν ἀτακτον καὶ ἀνώμαλον, καὶ κατ' ἄνδρα ⁷ ἕκαστον ἴδιον τοῦ ἔχοντος, οἱ δὲ νόμοι, κοινὸν καὶ τεταγμένον, ⁸ ταῦτὸ πᾶσιν. ἡ μὲν οὖν φύσις, ἀν ἧ πονηρὰ, πολλάκις φαῦλα βουλεύεται· διόπερ τοὺς τοιοῦτους βραδίως ἐξαμαρτάνοντας εὐρήσετε· οἱ δὲ νόμοι τὸ δίκαιον, καὶ τὸ καλόν, καὶ τὸ συμφέρον βούλονται, καὶ τοῦτο ζητοῦσι, καὶ, ἐπειδὴν εὐρεθῆ, κοινὸν τοῦτο πρόσταγμα ἀπεδείχθη πᾶσιν ἴσον καὶ ὅμοιον. καὶ τοῦτ' ἐστὶ νόμος, ὧ πάντας προσήκει πείθεσθαι, διὰ πολλα, καὶ

¹ παύεται, ταχὺ γνωσεται
⁴ τοῖς ὑ. π. κ. ν. βουλευομένοις

⁵ δεῖ

² ἐρεῖν

⁶ δότε καὶ

³ * προκαλούμενον

⁷ [ἕκαστον]

⁸ καὶ ταῦτὸ

Καὶ τῶν νόμων] I. καὶ τὰ τῶν νόμων. Deinde ἐρεῖν, et paulo inferius προκαλούμενον. AUGER.

Αἰρεῖν] Lycurgum esse evicturum. Ferri potest: sed non dubito, quin legendum sit ἐρεῖν, expositurum. WOLF. Ita quoque Bodl. et Aug. Interea tamen, quid illud evicturum? Deduco ego ab αἰρέω, electurum. Existimavi, Lycurgum, qui priore loco dixit, eam partem Accusationis praelaturum fuisse, quam pratulisse video. Et hoc fortasse ferri non solum potest, sed etiam debet. Ita paulo post, v. 8. ταῦτα προηρούμην εἰπεῖν. TAYLOR. "Sed αἰρεῖν sincerum est. αἰρεῖν δίκην obvium. nollem nuper acceptam pro eligere." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. VI. p. 646. V.

Νῦν ἐπὶ ταῦτα πορεύσομαι] Tropus fami-

liaris, inquit D'Orvillius, et nihil aliud quam Ciceroniana locutio ingredi ad rutionem explicanlam. Fam. 11. 3. et alias.

έ. Κοινὸν καὶ τεταγμένον] Rectius Felicianus, κοινὸν καὶ τεταγμένον, καὶ ταῦτὸ πᾶσι. Nam conjunctio addenda videtur etiam ante ταῦτὸ. WOLF. Præter Felicianum Manutius quoque, Lind. Aug. Bodl. et Codd. Lutet. Conjunctionem addunt Bar. Aug. et Ven. TAYLOR. Lego et distinguo: καὶ τεταγμένον, καὶ ταῦτὸ πᾶσιν. AUGER.

Βουλεύεται] Βούλεται potius. Ita Cod. Lind. Infra pariter legimus in eadem causa, v. 19. οἱ δὲ νόμοι τὸ δίκαιον — βούλονται. TAYLOR.

Καὶ τοῦτ' ἐστὶ νόμος ὧ πάντας προσήκει πείθεσθαι] Lex est, cui omnes homines obtemperare convenit, cum ob alia multa, tum

μάλιστα, ὅτι πᾶς ἐστὶ νόμος εἴρημα μὲν καὶ δῶρον Θεῶν, δόγμα δὲ ἀνθρώπων φρονίμων, ἐπανόρθωμα δὲ τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων, πόλεως δὲ συνθήκη κοινῆ, καθ' ἣν πᾶσι προσήκει ζῆν τοῖς ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ μὴν ὅτι νῦν Ἀριστογείτων τοῖς μὲν τῆς ἐνδείξεως δικαίοις πᾶσιν ἐάλωκεν, ἕτερος δὲ οὐδεὶς ἐστὶν ἀνεκτὸς αὐτῷ λόγος, περὶ τούτων ῥάδιον διδάξαι. δυοῖν γὰρ ὄντων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὧν ἕνεκα πάντες τίθενται ¹ οἱ νόμοι, τοῦ, τε μηδένα μηδὲν ὃ μὴ δίκαιόν ἐστι ποιεῖν, καὶ τοῦ, τοὺς παραβαινόντας ταῦτα κολαζομένους βελτίους τοὺς ἄλλους ποιεῖν· ἀμφοτέροις τούτοις οὗτος ἔνοχος ὧν φανήσεται. ἐπὶ μὲν γὰρ οἷς ἐξ ἀρχῆς παρέβη τοὺς νόμους, τὰ ὀφλήματ' ² αὐτῶν γέγονεν, ἐπὶ δ' οἷς οὐκ ἐμμένει τούτοις, νῦν ἐπὶ τὴν παρ' ὑμῶν ἀγεται τιμωρίαν. ὥστε μηδεμίαν καταλείψασθαι πρόφασιν, δι' ἣν ἂν τις αὐτὸν ἀφίη. οὐδὲ γὰρ αὐ τοῦτ' ἐστὶν εἰπεῖν, ὡς ἄρ' ἐκ τούτων ἢ πόλις οὐδὲν βλάπτεται. ἐγὼ γὰρ, ὅτι μὲν πάντα ³ ἀπόλλυται τὰ τῆς πόλεως ὀφλήματα, εἰ τὰ τούτου σοφίσματα προσδέξασθε, καὶ ὅτι, εἰ ἄρα δεῖ τινὰς ἐκ τῶν ὀφειλόντων ⁴ ἀφείναι, τοὺς

¹ οἱ νόμοι τίθενται

² αὐτῶ

³ ἀπολείπεται

⁴ ἀφίνα

vel eo maxime, quod Lex omnis, inventum quidem ac munus deorum est, decretum vero prudentum hominum, ad hæc flagitiorum consultorum inconsultorumque emendatio, conspirantis denique civitatis conventum, ad cuius præscriptum omnes in civitate agentes vitam instituire per est. Plura de lege ex Aristotele, Cicerone, etc. Bud. in Annotat. prioribus in Pandect. Ad hoc autem, quod dicit ἐπανόρθωμα τῶν ἀμαρτημάτων, alludit Græcum illud elegans distichon in lucarium :

Κῆν με κατακρύπτῃς, ὡς οὐδενὸς ἀνδρὸς ὄραντος ;

"Ορμα δίκης καθορῆ πάντα τὰ γιγνώμενα.

Me sepelis tanquam nemo conspexerit ? atqui

Justitiæ ipse oculus omnia facta videt.

Fit hujus loci Demosth. mentio in Digest. L. 11. de Legib. plura Alciat. lib. 2. Prætermissorum. Ex edit. HERVAG.

Συνθήκη] Libet adscribere Enarratoris Ariftonii verba [pag. 25.] ἢ ὅτι πολλῶν συνελόντων εἰς ταῦτ' οὐκ ἐβίβη ἢ ὅτι, κῆν ὑφ' ἐνός, τῇ συνθήκῃ καὶ συμφωνίᾳ τῶν ἄλλων

κρυπταί. τῶν δὲ νόμων οἱ μὲν εἰσι κεινοὶ, οἱ καθόλου περὶ τῶν τῆς πόλεως, οἱ δὲ ἴδιοι, οἱ περὶ τῶν πρὸς ἄλλοιους συμβολαίων. καὶ οἱ μὲν τῶν ἀγαθῶν ἀμοιβοὶ, οἱ δὲ τῶν ἀδικημάτων τιμωρηταί. WOLF.

Ἐν τῇ πόλει] Articulum debes Codd. Bar. Lind. Ital. cum editione Parisiensis. TAYLOR.

Ἐπὶ μὲν οἷς — ἐπὶ δ' οἷς] Ἄντι τοῦ, διότι. WOLF.

Αὐτῶν] Τὰ ὀφλήματ' αὐτῶ γέγονεν lege, et, [v. 13.] οὐκ ἐμμένει τούτοις, S. τοῖς ὀφλήμασι, μᾶλλον δὲ τοῖς ἐργασμένοις. IDEM. αὐτῶ similiter habent Ven. Bar. Bodl. Et recte habent. Quod superest, bene a Wolfio explicatur. Ad eamque normam, consentientibus optimis libris, et edi et pungi curavimus. TAYLOR. Vix dubitandum puto, quin scripserit Demosthenes αὐτῶ γέγονεν. JURIN. AUGER.

Ἐγὼ γὰρ] Est παράλειψις, longius ducta periodo, propter insertas αἰτιολογίας; ante cuius ἀπόδοσιν verbum εἴσω ponitur, v. 8. p. 358. ut sit ἐγὼ — εἴσω. Etsi fortasse principio etiam legi possit: ἐγὼ γὰρ, ὅτι μὲν πάντα — WOLF.

Ἀπόλλυται] M. ἀπολείπεται. AUGER.

ἐπιεικεστάτους, καὶ τοὺς βελτίστους, καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἡμιστά δεινοῖς ὠφληκότας, τούτους ἀφιέναι δεῖ, οὐχὶ τὸν πονηρότατον, καὶ πλεῖστα ἡμαρτηκότα, καὶ δικαιοτάτα ὠφληκότα, καὶ ἐπὶ δεινοτάτοις, — τί γὰρ ἂν γένοιτο συκοφαντίας καὶ παρανομίας δεινότερον, ἐφ' οἷς ἀμφοτέροις οὗτος ὠφλήκει; — καὶ ὅτι, οὐδ' εἰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἀφίετε, οὐχὶ τῷ βιαζομένῳ δήπου συγχωρῆσαι προσήκει, — ὕβρις γὰρ τοῦτό γε — καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα εἶσω. ἀλλ' ὅτι καὶ πᾶς ὁ τῆς πόλεως, καὶ τῶν νόμων κόσμος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συνταράττεται καὶ διαφθείρεται κατὰ τοῦτον, καὶ τοῦτ' οἶμαι σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξειν. λέξω δὲ οὔτε καινὸν, οὔτε περιττὸν οὐδὲν, οὔτ' ἴδιον· ἀλλ' ὃ πάντες ὑμεῖς ἴστε ὁμοίως ἐμοί.

ζ'. Εἰ γὰρ τις ὑμῶν ἐξετάσαι βούλεται, τί ποτ' ἐστὶ τὸ αἴτιον, καὶ τὸ ποιοῦν τὴν βουλὴν συλλέγεσθαι, τὸν δῆμον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβαίνειν, τὰ δικαστήρια πληροῦσθαι, τὰς ἕνας ἀρχαῖς ταῖς νέαις ἐκούσας ὑπεξίεναι, πάντα δὲ ἂν ἡ πόλις ¹ διοικεῖται καὶ σώζεται, γίνεσθαι, τοὺς νόμους εὐρήσει, καὶ τὸ τούτοις ἀπαντας πείθεσθαι. ἐπεὶ λυθέντων γε τούτων, καὶ ἐκάστῳ δουλείης ἐξουσίας ὅτι βούλεται ποιεῖν, οὐ μόνον ἡ πολιτεία οἴχεται, ἀλλ' 776 οὐδ' ὁ βίος ἡμῶν τοῦ τῶν θηρίων οὐδὲν ἂν διενέγκοι. τί γὰρ ἂν τοῦτον αὐτὸν οἶσθε ² ποιεῖν, λυθέντων τῶν νόμων, ὃς ὄντων κυρίων τοιοῦτός ἐστιν; ἐπειδὴ τοίνυν οἱ νόμοι

¹ οἰκεῖται² ποιήσειν

Ἀφίετε] Qui nuperrime dixerat ei deī τινὰς ἀφιέναι, et τούτους ἀφιέναι δεῖ, cum quarto casu, ut mos est Graecis Scrip̄toribus, non utique lubens statim subjiceret, ei πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἀφίετε, constructione adeo insolenti. Dele ergo vocem ἀφίετε. En! οὐδ', εἰ πᾶσι τοῖς ἄλλοις, οὐχὶ τῷ βιαζομένῳ δήπου συγχωρῆσαι προσήκει. Infercivit homo otiosus, et ineruditus, qui hujusmodi tibicine indigere orationem suspicabatur. TAYLOR.

Καὶ πάντα] F. ταῦτα καὶ πάντα τὰ κ. τ. λ. AUGER.

Κοινόν] [Ita enim Ald. et cum Aldo Ven. et Par.] Antiquum exemplar καινόν, nihil novum, neque supervacuum. Atque ita legendum esse probant verba sequentia: sed quod omnes vos mecum juxta tenetis. OBSOPAEUS.

Κοινόν] Sequitur quidem ἴδιον illi contrarium. Sed rectius utique καινόν, ut ostendit sententia: et sic habet Obsop. WOLF. Prastantiores item libri et vulgati, et manu exarati. TAYLOR.

ζ'. Τὰς ἕνας ἀρχαῖς ταῖς νέαις] Τὰς παλαιὰς ταῖς καινῆς. WOLF. Vide Suid. in v. "Ἐν", Harpocrat. et sch. Aristoph. Acharn. v. 171. qui omnes hunc locum citant. TAYLOR.

Εὐρήσει] Plenius MS. Ven. εὐρήσει τούτους αἰτίους. At melius etiam Obsop. Bodl. Lind. Ital. εὐρήσει τούτων αἰτίους. IDEM.

Τί γὰρ κ. τ. λ.] Rescribo: τί γὰρ ἂν τοῦτον αὐτὸν οἶσθε ποιήσειν, λυθέντων τῶν νόμων, ὃς, ὄντων αὐτῶν κυρίων, τοιοῦτός ἐστιν; Illud jubent Codd. Bar. Aug. hoc idem Baroc. cum Ven. et marg. Benenati. IDEM.

μετὰ τοὺς θεοὺς ὁμολογοῦνται σώζειν τὴν πόλιν, δεῖ πά-
 τας ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον, ¹ ὥσπερ εἰ ἐκάθησθε ἐράνου
 πληρωταί, τὸν μὲν πειθόμενον τούτοις, ὡς φέροντα τὴν
 τῆς σωτηρίας φορὴν πλήρη τῇ πατρίδι, τιμῶν καὶ ἐπαινεῖν,
 τὸν δὲ ἀπειθοῦντα κολάζειν. ἔρανος γὰρ ἐστὶ πολιτικός
 καὶ κοινὸς πάνθ' ὅσα τοξάντων τῶν νόμων ἕκαστος ὑμῶν
 ποιεῖ. ὃν ὁ λέειπων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλὰ, καὶ καλὰ,
 καὶ σεμνὰ, καὶ μεγάλα ὑμῶν ἀφαιρεῖται, καὶ διαφθείρει
 τὸ καθ' αὐτόν. ἂν ἐν ἡ ὄνο ἐρῶ παρσιδέσθματος ἕνεκα τὰ
 γνωριμώτατα. τὸ, τὴν βουλήν τοὺς πεντακοσίους, ἀπὸ τῆς
 ἀσθενοῦς ταυτησὶ κινηλίδος τῶν ἀπορρήτων κυρίαν εἶναι,
 καὶ μὴ τοὺς ἰδιώτας ἐπεισιέναι· τὸ, τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου
 βουλήν, ὅταν ἐν τῇ βασιλείᾳ στοᾷ καθεζομένη περισχοι-
 νίσσηται, κατὰ πολλὴν ἰσυχίαν ἐφ' ἑαυτῆς εἶναι, καὶ ἀ-
 παντας ἐκποδῶν ὑποχωρεῖν· τὸ, τὰς ἀρχαὶς ἀπάσας,
 ὅσας οἱ λαχόντες ἀρχουσιν ὑμῶν, ἅμα τῷ τὸν ὑπηρέτην
 εἶπειν μετὰστῆτε ἔξω, τῶν νόμων κρατεῖν, ἐφ' οἷς
 εἰσεπέμφθησαν, καὶ μὴ τοὺς ἀσελγεστάτους βιάζεσθαι·

¹ ὥσπερ ἂν εἰ

“Ὡσπερ εἰ] MSti ὥσπερ ἂν, et melius
 adhuc, ὥσπερ ἂν εἰ. IDEM.

Ἐράνου πληρωταί] Vide eandem hanc
 similitudinem bis in Midiana tractatam.
 Πληρωταί autem hic dicuntur, (contra
 quam nominis significatio ferre videtur:
 πληρῶν enim est compleo, et πληρωτῆς, is,
 qui complet) non qui conferunt stipem, sed
 qui collatam ab aliis colligunt, quasi ἀπο-
 δέονται ἢ εισπράκτορες τῶν ἐράνων. WOLF.
 De hoc loco vide Herald. Observatt. cap.
 44. Salmas. ad Jus Attic. pag. 27. seq.
 Herald. rursus Animadv. ad Sabnas. L.
 VI. C. V. §. 4. TAYLOR. Non collatores,
 sed collectores collectæ. AUGER.

“Ὁν] Refertur ad ἔρανος. IDEM.
 Τὸ, τὴν βουλήν τοὺς πεντακοσίους] Hic
 ordo est: οἱ νόμοι σώζουσι τὸ, τὴν βουλήν,
 κ. τ. λ. Quæ duo verba [οὔτοι φυλάττουσιν
 v. 2. p. 360.] in prima Hervagiana editione
 prætermittantur me perturbant. WOLF.
 Prætermittantur etiam in AM. Ven. Bar.
 et Aug. TAYLOR.

Βασιλείᾳ στοᾷ] Vide Harpocrat. et
 Meurs. Attic. Lect. VI. 17. IDEM.

Περισχοινίσσηται] Τὸ δὲ δικαστήριον περι-
 σχοινίζετο, τοῦ μὲν βασιλέως παραγγελλαντος,
 τῶν δὲ δεσμοδετῶν κληροῦντων τὸ δικαστήριον.
 τὸ δὲ περισχοινίσμα ἀπὸ πενήτηντα ποδῶν

ἐγίνετο, καὶ οἱ ὑπηρέται ἐφεισθήκεισαν, ὅπως
 μηδεὶς ἀνεπὸπτευτος προσῆ. αἱ μὲν οὖν τῶν δι-
 καστηρίων θύραι, κινηλίδες ἐκαλοῦντο cætera.
 Pollux. L. VIII. C. X. §. 123. Add.
 Meurs. Attic. Lect. VI. 14. IDEM.

Εἶπειν] Sub. τοῖς λαχοῦσι. μετὰστῆτε
 ἔξω, S. τοῦ ὄχλου τῶν λοιπῶν πολιτῶν τῶν
 κληρωσαμένων. Sequitur non multo post, p.
 361. v. 12. ὅτι ἐλάχετε· εἶτα ἀπεκληρώθητε.
 τουτέστι διὰ τοῦ κλήρου ἐχωρίσθητε τῶν ἄλ-
 λων. WOLF.

Μετὰστῆτε] Eos egredi foras jusserit.
 Immo: ceteros omnes egredi foras jusserit.
 JURIN.

Τῶν νόμων κρατεῖν] Antiquum multo
 emendatius sic legit: ἅμα τῷ τὸν ὑπηρέτην
 εἶπειν, μετὰστῆτε ἔξω, τοὺς νόμους κρα-
 τεῖν etc. OBSOPEUS.

Τῶν νόμων] Κυρίως εἶναι τῶν νόμων, καθ'
 οὓς ἐκληρώσαντο, ἢ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτή-
 ριον. Τὸ τῶν νόμων κρατεῖν queat etiam in-
 telligi, τοὺς νόμους οὐκ ἐμποδίζεσθαι ἐπ' αὐ-
 τοῖς, ἢ κατὰ τοὺς νόμους ἀρχεῖν ἐξείναι αὐτοῖς.
 WOLF. τοὺς νόμους etiam Bodl. marg. Pa-
 ris. Suspicio legendum esse τῶν νομί-
 μων. Vide ad Timocrateam, 733. 10. ed.
 R. potissimum vero ea, quæ dixi ad Ly-
 curgum p. 183. Not. 17. TAYLOR. ἐφ' οἷς
 pro καθ' οὓς. AUGER.

ἄλλα μυρία. πάντα ¹ γὰρ καλὰ, καὶ σεμνὰ, καὶ δι' ὧν ἡ πόλις κοσμεῖται καὶ σώζεται, ² οὗτοι φυλάττουσιν. ἡ ³ σωφροσύνη πρὸς τοὺς γονέας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, ⁴ ἢ παρὰ τῶν νέων αἰσχύνῃ, ἢ εὐταξίᾳ, τῇ τῶν νόμων προσθήκῃ, τῶν αἰσχυρῶν περίεστι, τῆς ἀναισχυντίας, τῆς θρασυτήτος, τῆς ἀναιδείας. ἰταμὸν γὰρ ἢ πονηρία, καὶ ⁵ πολμηρὸν, καὶ πλεονεκτικόν· καὶ τούναντίον ἢ καλοκαγαθία, ἠσύχιον, καὶ ὀκηρὸν, καὶ βραδύ, καὶ δεινὸν ἐλαττωθῆναι. τοὺς νόμους οὖν δεῖ τηρεῖν, καὶ τούτους ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς αἰεὶ δικάζοντας ὑμῶν· μετὰ γὰρ τούτων οἱ χρηστοὶ τῶν πονηρῶν περιείσιν· εἰ δὲ μὴ, λέλυται πάντα, ⁶ ἀνέγκται, συγκέχυται, τῶν πονηροτάτων καὶ ἀναιδεστῶτων ἢ ⁷ πόλις γίγνεται.

ζ'. Φέρε γὰρ, πρὸς Θεῶν, ⁸ εἰ ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει τὴν Ἀριστογείτονος τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν λαβῶν, καὶ διαλογισάμενος ταῦθ' ἄπερ οὗτος, ὅτι ἔξεστι καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν μέχρι τινὸς ὅ,τι ἂν βούληται τις ἐν δημοκρατία, ἔαν περ τοῦ ποῖός τις εἶναι δόξῃ ὁ ταῦτα ποιῶν ὀλιγωρήσῃ, καὶ οὐδεὶς ἐπ' αὐθενί τῶν ἀδικημάτων εὐδὺς ἀποκτενεῖ· εἰ ταῦτα διανοηθεῖς ὁ μὴ λαχὼν τῷ λαχόντι, καὶ ὁ μὴ χειροτονηθεῖς τῷ χειροτονηθέντι ⁹ ἐξ ἴσου ζητοίῃ εἶναι,

¹ γὰρ τὰ καλὰ
³ σωφροσύνη

² [οὗτοι φυλάττουσιν]
⁶ ἀνέγκται, ὁ βίος συγκέχυται,

³ σωφροσύνη, ἢ πρὸς ⁴ Deest articulus.

⁸ εἰ εἰς ἕκαστος

⁷ πόλις μεστὴ γίγνεται
⁹ ἐξ ἴσου

* Ἄλλα μυρία] Ea, quæ sequuntur (πάντα γὰρ καλὰ, δι' ὧν ἡ πόλις κοσμεῖται καὶ σώζεται) parenthesi claudenda, sunt αἰτιολογία τῶν μυρίων. Obsop. pro ἡ σωφροσύνη, habet οὗτοι φυλάττουσιν, ut et Felicianus. WOLF.

Ἡ παρὰ τῶν νέων αἰσχύνῃ, ἢ εὐταξίᾳ] F. καὶ εὐταξία. Alioqui certe salebrosa est collocatio: videturque aliquid deesse, cuiusmodi sit, ἢ κατὰ τὸν βίον εὐταξία. Est hæc præclara et plane philosophica Oratio. Sed vereor, ne pluribus mendosa locis, quam qui aut collocatione codicum, aut nostra divinatione possint corrigi. WOLF. Immo quidem satis sana. Licet non recte intelligam, quid sit ἡ σωφροσύνη πρὸς τοὺς γονέας. In MSis Aug. Lind. Ital. post σωφροσύνη additur articulus ἢ. Lege itaque: ἡ σωφροσύνη. Id unum est. deinde: ἡ πρὸς τοὺς γονέας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν παρὰ τῶν νέων αἰσχύνῃ additur tertium, ἢ εὐταξία. Temperantia, Reverentia, Disciplina. TAYLOR.

Τῆς ἀναιδείας] Αἰσχύνῃ, pudor, Aïdôs, reverentia. Illa turpitudinis metus est: hæc dignitati, virtuti, auctoritati, ætati honorem habet. Possunt ergo ἀναισχυντία καὶ ἀναίδεια habere locum; sed quia præcedit εὐταξία, quid si legatur τῆς ἀταξίας? WOLF.

Δεινὸν ἐλαττωθῆναι] Damni patiens, Wolfius. nec facile a suo statu dejicitur, Melanchitho. Δεινὸν ἐλαττωθῆναι, ait ille ad Theophrastum, sive Stanleius sit, sive Duportus, mirifice dictum, æt si diceret: apta fraudari. Sed frigidum hoc præ Græco. Et certe ea mihi videtur esse hujus phræseos elegantia, ut Latine exprimi non possit. Καλοκαγαθία δεινὸν ἐλαττωθῆναι vult dicere: morum probitas ita comparata est, ut facile in damnum incidat. Hæc Vir summus. TAYLOR.

ζ'. Μέχρι τινός] S. χρόνου, εἰ καὶ μὴ αἰεὶ. WOLF.
Εὐδὺς] Post εὐδὺς f. add. αὐτίν. AUGER.

καὶ τῶν αὐτῶν μετέχειν, καὶ ὅλως μὴ νέος, μὴ πρεσβύτερος τὰ προσήκοντα πράττοι, ἀλλὰ πᾶν τὸ τεταγμένον ἐξελάσας ἕκαστος ἐκ τοῦ βίου, τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν, νόμον, ἀρχὴν, πᾶνθ' ὑπολαμβάνοι, εἰ ταῦτα ποιοῖμεν, ἔστιν ἔτι τὴν πόλιν οἰκεῖσθαι; τί δέ; τοὺς νόμους κυρίους εἶναι; πόσῃ δ' ἂν οἴεσθε βίαν, καὶ ὕβριν, καὶ παρανομίαν ἐν ἀπάσῃ τῇ πόλει καθ' ἑκάστην ἡμέραν γίνεσθαι, καὶ βλασφημίαν, ἀντὶ τῆς νῦν εὐφημίας καὶ τάξεως; καὶ τί δεῖ λέγειν, ὅτι τοῖς νόμοις ἅπαντα κοσμεῖται, καὶ τῷ τούτοις πείθεσθαι; ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοὶ πάντων ἄρτι κληρουμένων Ἀθηναίων, καὶ πάντων εὖ οἶδ' ὅτι βουλομένων εἰς τουτὶ λαχεῖν τὸ δικαστήριον, μόνοι δικάζεσθ' ἡμῖν. διὰ τί; ὅτι ἐλάχετε, εἶτα ἀπεκληρώθητε. ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι λέγουσιν. εἴθ' ὑμεῖς αὐτοὶ κατὰ τοὺς νόμους εἰσεληλυθότες τὸν παρὰ τοὺς νόμους λέγειν ἢ πράττειν τι βιαζόμενον λαβόντες ἀφήσετε; καὶ οὐδεὶς ὑμῶν χολὴν, οὐδὲ ὀργὴν ἔχων φανήσεται, ἐφ' οἷς ὁ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπος οὗτος ἐβιάζεται τοὺς νόμους; ὅς, ὡς μιαιώτατε πάντων τῶν ὄντων ἀνθρώπων, κεκλεισμένης ¹ σου τῆς παρρησίας οὐ κινκλίσι, οὐδὲ θυραῖς, ἀ καὶ παρανοίξειεν ἂν τις, ἀλλὰ τοσοῦτοις καὶ τηλικούτοις ὀφλήμασι, καὶ τούτων παρὰ τῇ θεῷ κειμένων, ἐς ² τὸ ἐντὸς τούτων βιάζῃ, καὶ προσέρχῃ πρὸς ταῦ-

¹ σοι

² τὰ

οἰκεῖσθαι] *Incoli*, Wolfius. Immo: regi, administrari. Dixi alibi et plenius. Verum, priusquam hunc locum dimittamus, examinemus id, quod sequitur. ἔστιν ἔτι τὴν πόλιν οἰκεῖσθαι; τί δέ; τοὺς νόμους κυρίους εἶναι; non facile memini, me aliquid aliud unquam legisse otiosius, aliquid aliud importunius. Comprehendit tota hæc Perioche disputationem satis honestam de Legum necessitate, earumque auctoritate: atque ad eam rem conficiendam graphice depingit, qualis futura esset Resp. si Leges, earumque auctoritas tolleretur. Concludit demum: quid? dicemusne, hanc esse Remp.? Hic quid infelicius, quam ut adderet quid? dicemusne, leges esse ratas? Nam omnis ea, quæ præterit, argumentatio sita est in supponendo, quod Leges non essent ratæ. Quid homine sapiente indignius, quam ut nihil aliud concludat, præter ea, quæ præmisit? Nimirum animadvertit lector aliquis curiosus, οἰκεῖσθαι, non esse incolî, ve-

rum legibus contineri atque administrari, quod ut alios quoque admoneret, allevit ista ridicula; quibus rursus deletis, vide porro, ut pergat sententia: εἰ ταῦτα ποιοῖμεν, ἔστιν ἔτι τὴν πόλιν οἰκεῖσθαι; τί δέ; πόσῃ ἂν οἴεσθε βίαν, et quæ sequuntur. TAYLOR.

Εἶτα ἀπεκληρώθητε] Wolfius non recte cepit hujus loci mentem, quantum ejus interpretationem intelligo. Λαχεῖν est, sortiri, sortes ducere, quod omnium, ἀποκληρωθῆναι, sortibus vincere, quod paucorum. Veritas itaque liberius: Quod omnes voluerunt, vos soli hodie jus dicitis. Id quo modo se habet? Quia vos cum cæteris una civibus ad sortes accessistis, deinde vobis solis sortito obtigit, ut huic judicio proficeremini. id enim legum præscripto fit. IDEM.

Ὅς, ὡς μιαιώτατε] Longinus §. 27. ubi agit de personæ in aliam personam commutatione, locum istum citat et illustrat. IDEM.

τα, ἀφ' ὧν ἀπελαύνουσί σε οἱ νόμοι, ἀπεσχοιτισμένους πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει δικαίοις, γνώσεσι τριῶν δικαστηρίων, ¹ τῇ γραφῇ δεσμοδετῶν, ἐτέρα πρακτόρων, τῇ τῆς βουλευσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις, γραφῇ, καὶ ² μονονουχ' ἀλύσει σιδηρᾶ δεδεμένος, ὑποδύη παρὰ ταῦτα, καὶ διασπᾶς, καὶ προφάσεις πλάττων, καὶ ψευδεῖς αἰτίας συντιθεῖς, τὰ ³ κοινὰ ἀνατρέψειν οἶε;

ἢ. Καὶ μὴν μέγα καὶ σαφές ὑμῖν ἔρω παράδειγμα, ὅτι ταῦτα οὐδὲ κατ' ἐν προσήκει παριδεῖν. εἰ γὰρ τις αὐτίκα δὴ μάλα εἴποι, ὡς ἐκ τῶν νεωτάτων, ἢ τῶν πλουσιωτάτων, ἢ τῶν λειψουργησιότητων, ἢ τῶν τοιούτων τινὸς μερῶν ἀφορίσας, τοὺς λέγοντας εἶναι δεῖ, ἀποκτείναιτ' ἂν αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι, ὡς καταλύοντα τὸν δῆμον· καὶ δικαίως ἂν τοῦ-

¹ ἔγγραφῃ² μονονουχ³ κοινὰ δίκαι' ἀνατρ. οἶε.

¹ Ἀπεσχοιτισμένους] Vide Harpocration. Maussac. ad locum, Plin. IX. Epist. 26. IDEM.

Γνώσεσι] Harpocration: Γνώσεις, ἀντὶ τοῦ κρίσις. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος. Codd. interea Ven. Ital. et Parisienses hic κρίσεισι legunt, quod puto aliquando ex scholio oriundum. IDEM.

Τῇ γραφῇ] Laudo Ven. Bar. Bodl. Aug. et Regg. Paris. ἔγγραφῃ. Thesmotheta, et similiter exactores, non dicam scribebant, verum nomina obæeratorum in codicibus retulerunt. Id quod hoc loco agitur. Oratio contra Theocrinem hæc omnia complanabit. Quod Wolfius infra ad §. θ'. ineptum est, et a mente hujus loci alienum. IDEM. Imo ἔγγραφῃ. AUGER.

Βουλευσεως] Antiquum exemplar sic habuit: ἐν γραφῇ [istud est ἔγγραφῃ. vide notam superiorem] δεσμοδετῶν, ἐτέρα πρακτόρων, τῇ τῆς βουλήσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις, γραφῇ etc. Quam lectionem cum Aldina conferens, ultra melior sit, mox videbis. OBSOPEUS.

Τῷ τῆς βουλήσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις γραφῆν] [uti Aldus edidit] Alii: τῇ τῆς βουλευσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις (παρὰ τὸ δικαίω) γραφῇ. Alii τῇ τῆς βουλῆς. Mihi placet: τῇ τῆς βουλευσεως, ἣν αὐτὸς διώκεις, γραφῇ. De hoc crimine vide Suidam. Accusavit autem Aristogito quendam Aristonem, ut a quo falso fuerit in ærarios relatus: accusatus et ipse est, quod Pythangelī vitæ falsa accusatione struxerit insidias. WOLF.

Βουλευσεως] Harpocr. Βουλευσεως. ἐγγλήματος ὄνομα ἐπὶ δυοῖν ταττόμενον στραγμά-

των. τὸ μὲν γὰρ ἐστιν, ὅταν ἐξ ἐπιβουλῆς τις τιμὴ κατασκευασθῆ θάνατον — τὸ δ' ἕτερον, ὅταν ἐγγεγραμμένος, ὡς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, αὐτὸς διάξηται τις, ὡς οὐ δικαίως αὐτὸν ἐγγεγραφόντι. τοῦ μὲν οὖν προτέρου μάρτυς Ἰσαῖος — περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐγγλήματος, Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος πρώτῳ. Vide infra §. i. e. fin. Si quæras, quantum intersit inter γραφῆν βουλευσεως, et ψευδεγγραφῆς (nam et istius quoque actio dabatur) consulas Suid. in v. ψευδῆς ἔγγραφῆ. Petit. LL. Attic. p. 467. Edit. Nov. Poll. L. VIII. C. 6. §. 43. et 88. virosque doctos ad loca. Vales. ad p. 301. Harpocrationis, H. Steph. Thes. Gr. L. T. IV. p. 720. TAYLOR. γραφῇ βουλευσεως, erat actionis id genus, cum homo inscriptus quasi debens reipublicæ, se injuria inscriptum quereretur. AUGER.

Τὰ κοινὰ] Lege confidenter cum bonis exemplaribus, Ven. Baroc. Lind. Aug. Ital. et marg. Morel. τὰ κοινὰ δίκαια ἀνατρέψειν οἶε; TAYLOR.

ἢ. Δελειστουρησιότητων] Vide Fr. Luisini Pargerg. III. 43. qui nova et insolita mente hunc locum intelligit de hominibus inimicæ sortis et conditionis, de fæce populi. Nihil minus. Contendit tantum Orator, in libera Rep. qui patriæ prodesse et consulere vellent, non ex uno tantum ordine aut collegio sumi debere, qualescunque demum sit, verum id omnibus patere. IDEM.

Τινὸς] Fortasse τι, uti Ald. Ven. Bar. Aug. Ital. τῶν τοιούτων τι μέρος ἀφορίσας. Credo sane. IDEM. τινος, sub. μέρους, vel f. del. AUGER.

779 το ποιήσαίτε. καὶ μὴν ὅ,τι βούλεσθε τούτων, ἥττον ἔστι δεινόν, ἢ εἴ τις, ἐξ ὧν ἔστιν οὗτος μερῶν, εἴποι τοῖς βιαζομένοις ἐξεῖναι λέγειν, ἢ τοῖς ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, ἢ τοῖς ὧν ὁ δῆμος ἀπέκτεινε τοὺς πατέρας, ἢ τοῖς ἀποδοκιμασμένοις ἀρχειν λαχοῦσιν, ἢ τοῖς ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ, ἢ τοῖς καθαπάξ ἀτίμοις, ἢ τοῖς πονηροτάτοις καὶ οὔσι καὶ δοκοῦσι. πάντα γὰρ ταῦτα ὑπάρχει τούτῳ, καὶ ¹ πρόσεστι τοῖς, οἷος οὗτός ἐστι τὴν φύσιν. ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω μὲν αὐτὸν καὶ ἐφ' οἷς νῦν ποιεῖ, δικαίως ἀν ἀποθανεῖν· πολὺ μὲν τοι μᾶλλον, ἢ οὐδὲν γε ἥττον ἐφ' οἷς δῆλός ἐστι ποιήσων, εἰ τὴν παρ' ὑμῶν ἐξουσίαν λήψεται, καὶ καιρὸν, ὃ μὴ γένοιτο. ὃ καὶ θαυμαστόν ἐστιν, εἴ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι ἐπὶ μὲν καλὸν ἢ χρηστὸν, ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὗτός ἐστι χρήσιμος, — μὴ γὰρ, ὧ Ζεῦ καὶ θεοὶ, τοσαύτη σπάνις ἀνδρῶν γένοιτο τῇ πόλει, ὥστε παρὰ Ἀριστογείτονος τῶν καλῶν τι ποιήσασθαι —, ἐφ' ἃ δ' ἂν καὶ χρήσαιτό τις τοιοῦτῳ θηρίῳ, ἀπεύχεσθαι τοῖς θεοῖς μὴ γενέσθαι δεῖ. εἰ δ' ἄρα καὶ συμβαίῃ, μειζρὸν ἔστιν εὐτύχημα τῇ πόλει ἀπορῆσαι τοὺς βουλομένους ἐξαμαρτεῖν, δι' οὗ τοῦτο ποιήσουσιν, ἢ τοῦτον ἀφειμένον αὐτοῖς ἔτοιμον ὑπάρξαι. τί γὰρ οὗτος ὀκνήσειεν ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνηκέστων ἢ δεινῶν, ἀνθρώπος μιὰρὸς καὶ πατρικῆς ἔχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος; τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ ² γένοιτο, ἀνατρέψειε τὴν πόλιν, εἰ λάβοιτο ἐξουσίας; οὐχ ὁρᾶτε, ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς πολιτείας οὐ λογισμὸς, οὐδ' αἰδὼς οὐδεμία, ἀλλ' ἀπόνοια ἠγεῖται; μᾶλλον δὲ ὅλον ἔστιν ἀπόνοια ἢ τούτου πολιτεία; ἢ μέγιστον μὲν ἔστιν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακὸν, δεινὸν δὲ καὶ

¹ * πρόσεστι τοῖς οἷοσπερ

² γένοιτο, πᾶσαν ἀνατρε.

Ἐξ ὧν] Sensus, quem mihi non assequi videtur Interpres, huiusmodi fere est: Si quis contenderet, dicendi faciendam esse potestatem iis hominibus, quorum in numero est Aristogito, violentis nempe, carceris effractoribus etc. TAYLOR.

Τοῖς, οἷος κ. τ. λ.] Τοῖς τὴν φύσιν dura est ellipsis. Quid si legas: τοῖς, οἷος οὗτός ἐστιν, οὔσι τὴν φύσιν, aut, τοῖς τοιοῦτοις, οἷος οὗτός ἐστιν, οὔσι τὴν φύσιν? Elsi τὸ τοιοῦτοις abesse potest βραχυλογία Græca. WOLF. Deest τοῖς in Codd. Lind. et

Ital. non recte. Et pro οἷος, οἷοσπερ habent Ven. Bar. Aug. marg. Morel. TAYLOR. F. add. οὔσι ante φύσιν. AUGER.

Ποιήσασθαι] Næ id præter fidem Grammaticæ. Legendum saltem videtur ποιεῖσθαι, ni ulcus late pateat. Quid si ἐλπίσασθαι? TAYLOR. ποιήσασθαι, sub. αὐτὴν, nempe; πόλιν. AUGER.

Μειζρὸν ἔστιν] Plura hic textui adjecti ut sensus aliquis nitidus constaret; vide interpretationem meam. IDEM.

Εἰ λάβοιτο ἐξουσίας] Ἐξουσίαν. JURIN.

χαλεπὸν πᾶσι, τῇ πόλει δ' ¹ οὐδ' ἀνεκτέον. ὁ γὰρ ἀπονενοημένος ἅπας αὐτὸν μὲν προεῖται, καὶ τὴν ἐκ λογισμοῦ σωτηρίαν· ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου, καὶ τοῦ παραλόγου, εἰς ἄρα σωτῆν, σῴζεται. ² τίς οὖν εὖ φρονῶν ἑαυτὸν ἀν' ἢ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα τούτῳ ἐπιτρέψει; τίς δ' οὐκ ἀν', εἰς ὅσον δυνατὸν, φύγοι, καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην ἐκποδῶν ποιήσαιοτο, ἵνα ³ μηδὲ ἄκων αὐτῷ ποτὲ περιπέσῃ; οὐκ ἀπονοίας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ὑπὲρ ⁴ τῆς πατρίδος βουλευομένους δεῖ ζητεῖν ὅτῳ ⁵ κοινωήσουσιν, ἀλλὰ νοῦ, καὶ φρενῶν ἀγαθῶν, καὶ προνοίας πολλῆς. ταῦτα μὲν γὰρ εἰς εὐδαιμονίαν ἄγει πάντας ἀνθρώπους· ⁶ ἐκεῖνα δὲ, οἳ τούτων ἀπελθεῖν δεῖ. θεωρεῖτε δὲ μὴ πρὸς τὸν ἐμὸν λόγον, ἀλλ' ⁷ εἰς πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔδη βλέποντες. εἰσὶ ταῖς πόλεσι πάσαις ἑωμοὶ καὶ ⁸ νεῶ πάντων τῶν θεῶν, ἐν δὲ τούτοις καὶ Προνοίας Ἀθηνᾶς, ὡς μεγάλης καὶ ἀγαθῆς θεοῦ, καὶ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἐν Δελφοῖς κάλλιστος καὶ μέγιστος νεὼς εὐθύς εἰσιόντι εἰς τὸ ἱερόν, ὃς ὦν θεὸς καὶ

¹ οὐκ ἀνεκτὸν⁵ κοινωήσουσιν;² τίς ἀν' οὖν⁶ ἐκεῖνη³ μηδ' ἀν' ἄκων αὐτῇ⁷ εἰς * τὰ πάντων ἀνθρώπων⁴ Deest articulus.⁸ νεῶ

Ἄνεκτέον] Malim οὐδ' ἀνεκτόν. WOLF. Ita MSti. Fortasse: δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἀνεκτέον, vel ἀνεκτόν. TAYLOR. M. ἀνεκτόν. AUGER.

Τούτῳ ἐπιτρέψει] Gr. ταύτῃ, et in nonnullis ταύτῃ συνάφειε. Recte sane, ut mea fert sententia. *Vecordia*, ut loquitur Scholia, in abstracto. Proinde enim dicitur: τίς δ' οὐκ ἀν', εἰς ὅσον δυνατὸν, φύγοι, καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην (vel αὐτόν, ut exemplaria plurima) ἐκποδῶν ποιήσαιοτο; Pergdia porro emendando, v. 7. ἵνα μηδὲ ἄκων αὐτῇ ποτὲ περιπέσῃ. Uti MSti Ven. Bar. Bodl. Lind. Ital. Adhuc autem. Istius rei nescius, comma, quod sequitur, male interpretatur Wolfius, aut certe minus accurate. Et v. 11. pro ἐκεῖνα δὲ, legendum est, ἐκεῖνη δὲ, cum Codd. Ven. Bodl. Lind. Ital. et marg. Benenati. *Vecordia* sc. quæ ubique in hoc loco personæ vicem sustinet. TAYLOR. τὸν ἔχοντα ταύτην, vel mihi superfluum videtur et recidendam, vel quicquid dicitur de homine vecordi, de ipsa vecordia dici debet. Et v. 11. imo ἐκεῖνη. AUGER.

Καὶ Προνοίας Ἀθηνᾶς] Hinc etiam Æschinis locus [videtur innuere ista Æschinis c. Ctesiph. §. λς'. lin. fin. et sæpius] explicari potest. Opponit Ἀθηνᾶν Πρόνοιαν τῇ Ἀριστοτέλει Ἀπονοίᾳ. WOLF.

Recte hoc, et tuelur ea, quæ nuper dixi. TAYLOR.

Νεὼς] F. ἑωμοὶς, ara. WOLF. Non habeo necesse. *Ædiculam* intelligere potuit seu Cellam (cujusmodi fere hodie sunt Capellæ in Ecclesiis Romanensium, privatis sacris destinatæ, et suis quoque Æditibus instructæ) quarum plurimas unum Fanum complecti solebat. Nam in templo, Jovis p̄ta, aut Apollinis, cætera quoque numina hospitio non prohibebantur. Verbi gratia: In uno Capitolio Romæ plurimorum Deorum *adiculæ* erant. Livius XXXV. 41. *Ædes duæ Jovi eo anno in Capitolio dedicate sunt — de multa damnatorum quadrigæ inauratæ in Capitolio positæ in cella Jovis supra fastigium ædiculæ. De contubernalibus Diis plurima habet consulenda Cl. G. D'Arnaud in commentario, quem inscripsit de Diis Παρέδροις, et quæ attulerunt viri docti ad explicanda illa Act. Apostol. XIX. 24. Adeo ut nihil mirum esse poterit, si in templo Apollinis Delphici, Minerva quoque suam ædiculam, ritus, et antistites etiam haberet. Immo Minervæ Προνοίας cellam Delphis memorat Pausanias in Phocicis: ὁ τέταρτος δὲ Ἀθηνᾶς καλεῖται Προνοίας, p. 623. Edit. Hanov. 1613. et deinde χερσὶ δὲ ἀσπίδα ὑπὸ Κροίσου τοῦ*

μάντις κατ' ἀμφοτέρα οἶδε τὸ βέλτιστον· ἀλλ' οὐκ Ἀπονοίας, οὐδ' Ἀναιδείας. καὶ Δίκης γε, καὶ Εὐνομίας, καὶ Αἰδοῦς εἰσὶν ἀπασιν ἀνθρώποις βωμοὶ, οἱ μὲν κάλλιστοι καὶ ἀγιώτατοι ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἐκάστου καὶ τῇ φύσει, οἱ δὲ καὶ κοινοὶ, τοῖς πᾶσι τιμᾶν ἰδρυμένοι· ἀλλ' οὐκ Ἀνασχυντίας, οὐδὲ Συκοφαντίας, οὐδ' Ἐπιπορκίας, οὐδ' Ἀχαριστίας, ἀ πάντα τούτῳ πρόσεστιν.

Θ'. Οἶδα τοίνυν, ὅτι τὴν μὲν ὀρθὴν καὶ δικαίαν ὁδὸν τῆς ἀπολογίας οὗτος φεύζεται· ἔξωθεν δὲ κύκλω περιέεισι
781 λαιδορούμενος, καὶ διαβρίλλων, καὶ ὑπισχνούμενος κρινεῖν, εἰσάξειν, παραδώσειν, τὰ τοιαῦτα δὴ. ἔστι δὲ πάντ' αὐτῷ

Λυδοῦ τῇ Ἀθηνᾶ τῇ Προνοίᾳ δοθεῖσαν ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Δελφῶν, ὡς Φιλόμηλος αὐτὴν ἐσύλησε. Sed me male habet, quod ea aedícula hic diceretur κάλλιστος καὶ μέγιστος: praesertim vero, nam illud alterum negligere, quod jure summo olim contenderunt viri doctissimi, quos infra nomino, aedes istas, quas memorat Pausanias, et hic memorare videtur Demosthenes, non esse consecratas Minervae Προνοία, verum, ut vocatur, Minervae Προναίη, aedes sc. minores, ante vestibulum Apollinis, ut alibi loquitur idem Pausanias: Πρώτα μὲν δὴ λίδου κατὰ τὴν ἑσοδὴν ἐστὶν Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐριμῆς, ἰνομαζόμεναι προναοὶ. Bœotic. pag. 556. *Protēplātem* dicas, aut *Vestibularem* Minervam. Ita Herodot. de rebus Delphicis, VIII. 37. οἱ βάρβαροι, ἐπεὶ δὴ ἐγένοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱεὺν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, et juxta: ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱεὺν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, cætera. Suidas: Προναία. ἰνομαζέτο τις παρὰ Δελφῶν Ἀθηνᾶ Προναία, διὰ τὸ πρὸ τοῦ ναοῦ ἰδεῖσθαι. Iterum: Προναία Ἀθηνᾶ. οἱ μὲν διὰ τὸ πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐστάναι αὐτὴν· οἱ δὲ, ὅτι προῦνόησεν etc. Adjungas Diodor. Sic. XI. §. 14. et ornatissimum Wesselingium ad locum, Gronovium ad Herodot. I. 92. H. Steph. Thes. Gr. L. T. II. col. 1080. et Append. col. 1715. Meurs. Attic. Lect. II. 17. Eund. de Regno Lacedæm. C. V. Kuster. ad Suid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Lavacr. Pallad. v. 121. His adde Hesychium, Harpocratonem, Etym. M. Lexicographos. Ex quibus omnibus abunde patere arbitror, primo Minervam Delphis cultam, ut dixi, nominari non Προνοίαν, *providentem*, sed Προναίην, *vestibularem*: deinde, eos decipi, qui hæc Demosthenis ad eandem normam corrigi volunt, cum utique interiret omnis, qualis demum fue-

rit, hujus loci lepor et elegantia, in quo institui voluit comparationem inter Ἀπόνοίαν Aristogitonis, et Προνοίαν Minervam. Quid igitur dicemus? An erravit Simius ille Demosthenis, antiquitatis verae ignarus, et vocabulorum similitudine deceptus, cum hæc scriberet? Illud quidem asserere non audeo, cum paria fere habeat Æschines de Corona, et probe sciam, multa in vetustis Scriptoribus reperiri posse, simili ἀμφιβολία, quasi ad ludibrium posteriorum, referata. Memor tamen esto, Stanleium ad Æschyli Eumen. 21. (ubi in σχ. citatur Callimachus:

Χῆ Παλλὰς, Δελφοῖ νιν ὄσ' ἰδρύντο Προναίην)

etiam Æschinem emendare, tanquam eadem scriptura usum. Stantur ergo de hac re, qui me otio et eruditione superant. TAYLOR. [v. Tourrei ad Æschin. c. Ctesiph. Ἡ δ' Ἀθηνᾶ ἐστὶν ἡ τοῦ Διὸς Σύνεσις, ἡ αὐτῆ οὔσα, ἡ ἐν αὐτῷ Προνοία. Phurnut. ibid. citat. In schedis IDEM.]

Οἱ δὲ καὶ κοινοὶ] Quoniam præcesserat v. 4. τῇ ψυχῇ ἐκάστου, cui respondet τὸ κοινοί, et τῇ φύσει, cui nihil respondet, amplector id, quod in Codd. deprehendi, οἱ δὲ νόμῳ, καὶ κοινοὶ κ. τ. λ. Verte autem, nam Wolfius male verlit: *aræ vult partim private, in pectoribus uniuscujusque, ipsa natura constitutæ: partim institutis, et omnibus communes.* IDEM. Post οἱ δὲ deest *χειροποίητοι* vel aliud quid. LUGER.

Εἰσάξειν] S. εἰς τὸ δικαστήριον. Hoc alias τῶν δεσμοθετῶν munus fuit. (Supra p. 362. v. 3. τῇ γραφῇ δεσμοθετῶν, quasi ab his fuerit accusatus Aristogito: nisi forte legendum sit τῇ γραφῇ παρὰ τοῖς δεσμοθεταῖς.) Quid vero si ἀπάξειν legas, S. εἰς τὸ δεσμοπήριον? WOLF.

Παραδώσειν] S. τοῖς ἑνδεκα. IDEM.

ταῦτα, εἴαν περ ὑμεῖς ὀρθῶς ¹ ἀκούσητε, ἀδόκιμα. τί γὰρ οὐκ ἐξελέγηκται τούτων ἐπὶ πάντων πολλάκις; καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω ἄλλ', Ἀριστόγειτον, ἑπτα γραφὰς κέκρικας με, τοῖς ὑπὲρ Φιλίππου τότε πρᾶττουσι σαυτὸν μισθώσας, καὶ εὐθύνας διδόντος δις κατηγόρησας. καὶ Ἀδράστειαν μὲν ἄνθρωπος ὢν ἔγωγε προσκυνῶ, καὶ ἔχω τοῖς θεοῖς καὶ ἅπασιν ὑμῖν πολλὴν χάριν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς σώσασιν ἐμέ· σὺ δ' ² οὐ πάποτ' οὐδὲν ἀληθὲς λέγων ἐφάνης, ἀλλ' αἰεὶ συκοφαντῶν ἠλέγχου. εἴαν οὖν τοὺς νόμους ἀκύρους οὔτοι ποιήσαντες ἀφῶσί σε τήμερον, νῦν με ³ ἐξελέγξεις; περὶ τοῦ; σκοπεῖτε γὰρ οὕτως. δὴ ἔτη βιάζεται λέγειν οὗτος, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, ἀλλὰ λέγει γε ὁμῶς. ἔπειτ' ἐν ⁴ τοιούτοις τὸν μὲν ταλαίπωρον Φωκίδην, καὶ τὸν χαλκότυπον τὸν ἐκ Πειραιῶς, καὶ τὸν ⁵ σκυτόδεψον, καὶ ὅσων ἄλλων κατηγόρηκε παρ' ὑμῖν, εἶδεν ἀδικούντας τὴν πόλιν· ἐμέ δ' οὐχ ἑώρα, τὸν ῥήτορα, ὧ ἐπολέμει, οὐδὲ τὸν Λυκοῦργον, οὐδὲ τοὺς ἄλλους, περὶ ὧν αὐτίκα δὴ τὰ πολλὰ ἔρεϊ. καὶ μὴν κατ' ἀμφοτέρα ἄξιός ἐστ' ἀπολωλέναι· τοῦτο μὲν, εἴ τι καθ' ἡμῶν ἔχων ⁶ ἀδίκημα δεικνύναι, ἡμᾶς μὲν ἠφίει, ἐπὶ δὲ τοὺς ἰδιώτας ἐπορεύετο, τοῦτο δ', εἰ μηδὲν ἔχων, ἔνεκα τοῦ παρακρούσασθαι καὶ φενάκισαι ὑμᾶς, ταῦτ' ἔρεϊ. εἰ τοίνυν ἄρα καὶ τοιοῦτός τις ἐστίν

¹ ἀκούητε² οὐδὲ πάποτέ γ' οὐδὲν
⁵ σκυλόδεψον³ ἐξελέγξεις· περὶ τοῦ;⁴ τοῦτοις⁶ [ἀδίκημα]

τί γὰρ] L. τίς γάρ. AUGER.

τούτων ἐπὶ πάντων] Forte τούτων ἀπάντων. WOLF.

Ἀδράστειαν — προσκυνῶ] De hac formula, qua utebantur, cum vellent invidiam a se amoliri, cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. III. cap. VIII. p. 332. et Bergler. Alciph. Epist. Lib. I. ep. 33. p. 183.

σὺ δὲ πάποτε δ' οὐδὲν] Lego, σὺ δ' οὐ πάποτ' οὐδὲν κ. τ. λ. et mox v. 9. pro εἴαν εἴναι, εἴαν οὖν, vel εἴαν τοίνυν. WOLF. Utrumque recte. Nam in editis emendandis cum Wolfio conspirant Ven. Bar. Bodl. Aug. MSti, qui σὺ δ' οὐδὲ πάποτε οὐδὲν. Morelius dedit: σὺ δ' οὐδὲ πάποτέ γ' οὐδὲν. Deinde v. 9. οὖν Bar. Bodl. Lind. Aug. TAYLOR.

νῦν με κ. τ. λ.] Νῦν με ἐξελέγξεις περὶ τοῦ; ἀντὶ τοῦ περὶ τίνος. [janne me alicujus criminis reum perages?] Potest et inter-

pungi post ἐξελέγξεις. περὶ τοῦ; WOLF. Idque satius. TAYLOR.

Ἐν τοιούτοις] Diu est, quod divinabam τοῦτοις. Ita etiam Bodl. Lind. Aug. Ital. τοσοῦτοις MSS. Felic. et Manut. IDEM. Lego ἐν τοῦτοις, in his duobus anis. AUGER.

σκυτόδεψον] Aristophanes βυρσοδέψων appellat Cleonem, eodem sensu. WOLF. "MSS. σκυτόδεψον, et σκυλόδεψον sive σκυλλόδεψον. Ubi secunda vox, minus obvia, videretur non profecta a librariis. Ea legitur in Benenati editione." D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VIII. cap. VIII. p. 750.

εἴ τι καθ' ἡμῶν] S. τῶν Ἀθηναίων. WOLF. Multo melius ita, uti nos edidimus ex auctoritate Bar. Lind. Ital. et Edit. Benenati. TAYLOR.

τοιούτος — οἷος — ζητεῖν] Εἴ τις ἐστίν ὁ ζητῶν, εἴ τις ζητεῖ. WOLF.

ἄνθρωπος ἐν τῇ πόλει, οἷος ἐκ παντὸς τρόπου τὸν κρινούν-
 τά τινας καὶ συκοφαντήσοντα ζητεῖν, ¹ εἴτε δικαίως, ἢ
 782 ἀδίκως, μηδὲν ² φροντίζων, οὐδένα ἂν ἤττον εὔροι χρησίμον,
 ἢ τοῦτον ἑαυτῷ. διὰ τί; ὅτι τὸν κατηγορήσοντα τῶν ἄλ-
 λων, καὶ πάντας κρινούντα, αὐτὸν ἀνεξέλεγκτον ὑπάρχειν
 δεῖ· ἵνα μὴ διὰ τὴν τούτου πονηρίαν διαφεύγωσιν ἐκεῖνοι.
 τούτου δὲ οὔτε πλειόνων, οὔτε μειζόνων ἀμαρτημάτων οὐ-
 δεῖς μᾶλλον ἐστὶ μεστός ἐν τῇ πόλει. ³ τί οὖν οὗτός ἐστι;
 κύων, νῆ Δία, φασὶ τινες, τοῦ δήμου. ποδαπός; οἷος, οὓς
 μὲν αἰτιᾶται λύκους εἶναι, μὴ δάκνειν, ἀ δὲ φησι φυλάτ-
 τειν πρόβατα, αὐτὸς κατεσθίειν. τίνα ⁴ γὰρ τῶν ῥητόρων
 οὗτος εἰργασταί τι κακὸν τοσοῦτον, ἠλίκον τοὺς ἰδιώτας,
 οὓς συκοφαντῶν περιέρχεται; τίνα δὲ, ἐξ οὗ πάλιν νῦν
 λέγει, κέκρικε ῥήτορα; οὐδένα· ἀλλ' ἰδιώτας πολλούς,
 περὶ ὧν ψήφισμα γράφων ἐάλωκεν. ἀλλὰ μὴν τοὺς γενο-
 μένους κύνας τῶν προβάτων κατακόπτειν φασὶ δεῖν· ὥστε
 οὐκ ἂν φθάνοι κατακοπτόμενος. οὐδὲν γὰρ, ὡ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, χρησίμος ἐστὶν ὧν φησὶν· ἀλλ' ⁵ οὗτος πρᾶγμα ἐώ-
 ρακε μιαρὸν, καὶ ἀναιδές. λοιδορούμενος γὰρ ἐν ταῖς ἐκκλη-
 σίαις, καὶ προσετιῶς ἀπάσι προσκρούων, ὧν ἂν ἐκ τούτων

¹ εἰ δὲ

² φροντίζειν

³ τίς

⁴ γὰρ δὲ τῶν

⁵ * οὗτως

Μηδὲν φροντίζειν] [Ita enim constanter
 edi, et, ut puto, scribi solebat.] Forte
 φροντίζων. Nisi quis referre velit ad
 οἷος, quod non placet, aut legere καὶ εἴτε
 δικαίως. IDEM. Profecto temeraria hæc
 nimis et incocta. Nam ex Codd. Bar.
 Ven. Bodl. Ital. et Parisiensibus veram
 lectionem eruere possumus, et antiquum
 istud φροντίζων Editorum retinere. Lege
 itaque: εἰ — τίς ἐστίν — οἷος ἐκ παντὸς τρό-
 που τὸν κρινούντά τινας καὶ συκοφαντήσοντα
 ζητεῖν, εἰ δὲ δικαίως, ἢ (vel cum marg.
 Paris. εἴτε) ἀδίκως, μηδὲν φροντίζειν.
 cætera. TAYLOR.

Τίνα γὰρ κ. τ. λ.] Aldus quidem sic
 legit: τίνα γὰρ τῶν ῥητόρων οὗτος εἰργασταί
 τι κακὸν τοσοῦτον, ἠλίκον τοὺς ἰδιώτας, οὓς
 συκοφαντῶν περιέρχεται; etc. Antiquum
 autem ad hunc modum: τίνα γὰρ τῶν ῥητό-
 ρων οὗτος εἰργασταί τι κακὸν τοσοῦτον, ἠλίκον
 ὅσον τοὺς ἰδιώτας, περὶ ὧν ψήφισματα γρά-
 φας ἐάλω. cætera non aderant. Estque ho-
 rum verborum sensus: Rhetoribus Ari-
 stogitonem accusando adeo non exhibuis-
 se negotium, ut de illis decreta quoque
 scripsisse deprehensus sit, tantum autem

homines privatos vexasse. *Alina lectio*
 hoc loco multum confusa est, nam eadem
 verba post sequuntur, sed ordine præpo-
 stero. Porro cives de Repub. bene meri-
 tos decretis honorari solitos apud Athe-
 nienses quis ignorat? Totus ergo iste lo-
 cus sic mihi ordinandus videtur: τίνα γὰρ
 τῶν ῥητόρων οὗτος εἰργασταί τι κακὸν τοσοῦ-
 τον, ἠλίκον ὅσον τοὺς ἰδιώτας; περὶ ὧν ψήφί-
 σματα γράφας ἐάλω. τίνα δὲ ἐξ οὗ πάλιν
 νῦν λέγει, κέκρικε ῥήτορα; οὐδένα. ἀλλ' ἰδιώ-
 τας πολλούς, οὓς συκοφαντῶν περιέρχεται.
 OBSOPEUS.

Περὶ ὧν ψήφισμα γράφων ἐάλωκεν] De
 Hierocle Anacleptii reo vide Libanii ar-
 gumentum [p. 349.] WOLF.

Ὡς τε οὐκ ἂν φθάνοι κατακοπτόμενος] Ὡς
 τάχιστα κατακενέφεται. IDEM.

Ἐώρακε] Annon ἐύρηκε potius? TAY-
 LOR. Rei studuit, nam ὄρω Græce eo
 sensu aliquando sumitur. AUGER.

Ὡν ἂν ἐκ τούτων] Καταβάς λαμβάνει δι-
 κην τούτων (τῶν πραγμάτων) παρ' ἐκάστου
 ἡμῶν καθ' ἕνα, ὧν (ἀ, ἢ, ἐν οἷς) παρακρούσθηται
 ἐκεῖ πάντας ἡμᾶς, ἐκ τούτων, τουτέστιν, ἐκ
 τοῦ λοιδορεῖσθαι καὶ προσκρούειν. WOLF.

ἀθρόους πάντας ὑμᾶς ἐκεῖ παρακρούσῃται, τούτων κατα-
βὰς καθ' ἕνα ὑμῶν ¹ παρ' ἐκάστου δίκην λαμβάνει, συκο-
φαντῶν, αἰτῶν, ² εἰσπράττων ἀργύριον, οὐχί, μὰ Δία,
τούς ³ λέγοντας· οὔτοι γὰρ ἐπίστανται τούτῳ συνδιαβα-
πτίξασθαι· ἀλλὰ τοὺς ἰδιώτας, καὶ τοὺς ἀπείρους. ἴσασι
δὲ οἱ πεπληγμένοι. ἀλλὰ, νῆ Δία, ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν
ὁμολογήσετε, χρήσιμον δὲ, ἀνθρώπων τῇ πόλει κρῖνειν,
ὥστε πάντα ταῦτα παριδόντας δεῖν αὐτὸν ⁴ σώζειν; ἀλλ'
ἦν ἔργῳ πειρᾶν εἰλήφατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδέ ποτε
ἐκ λόγου ταῦτα σκοπεῖτε. οὗτος ὑμῖν οὐχὶ προσῆλθε πέντε
ἔτῶν ἦν ἐτιμήθη μὴ λέγειν αὐτῷ. τίς οὖν ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ τοῦτον ἐπόθησε; τί τῶν τῆς πόλεως ἄλλειφθεν
διὰ τὴν ἀπουσίαν εἶδε τὴν τούτου; τί δὲ ἀφ' οὗ νῦν λέγει
βέλτιον γεγονός; ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ τοῦναντίον. ἐν μὲν οὐ

¹ [παρ' ἐκάστου]   ² εἰσπράττων, αἰτῶν ἀργύρια;   ³ λέγοντας, οὐ. οὔτοι   ⁴ σώζειν.

Αἰτῶν] L. αἰτίων. AUGER.

Λέγοντας] Codd. meliores, Ven. Bar. Aug. aliquanto plenius et vehementius: οὐχί, μὰ Δία, τοὺς λέγοντας, οὐ. οὔτοι γὰρ εἶε. TAYLOR.

Συνδιαβαπτίξασθαι] Sive legas ita cum Bar. Bodl. Obsop. marg. Paris. et Editionibus a Feliciano et Man. procuratis, sive διαβαπτίξασθαι cum Ald. Paris. et Lind. utrinque habes vocem Lexicographis incognitam. Cum Melanchtho vertetur, qui norunt ejus audaciam retundere, videtur in animo habuisse ista Sophocli. in Ajace 635.

Κἀγὼ γὰρ, ὅς τὰ δεῖν' ἐκαρτέρον τότε,
Βαφῆ, σίδηρος ὡς, ἐθελύθη στόμα.

Verum ego auctoror, utrumque Interpretem, Melanchthonem sc. cum Wolfio nostro aberrare a loci sententia, quae quodammodo est hujusmodi: Ille a Rhetoribus manum abstinere, non, quia cum eo congregari et conflictari possunt, verum, quia eodem cum eo quæstu immersi sunt, isdem inhonestis artibus tinguntur. TAYLOR. [Ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτερος αἰσθεται πόσις, τοῖς δὲ ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται. Plutarch. de Educ. pueror. Διάνοια ὑπὸ μέθης καταβαπτισθεῖσα. et ὅταν γὰρ καταβαπτισθῇ ὑπὸ τῆς πολλῆς οἰνοποσίας ὁ λογισμός. D. Chrysostom. p. 2. T. I. iterum p. 6. IDEM In schedis.] Διαπληκτίξασθαι Th. Bentley. v. Plutarch. in Timol. p. 113. ed. Bryan. et in Sulla p. 45. IDEM.

Χρήσιμον δὲ,] 'Ὁμολογήσετε δὲ, aut φήσετε

δὲ, χρήσιμοι εἶναι, ἀνθρώπων κρῖνειν τῇ πόλει, id est, κατηγορεῖν τινὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, vel τὸν Ἀριστογείτηνα δημῶσιον ὄντα κατηγορεῖν χρήσιμον εἶναι τῇ πόλει. Mox v. 9. pro ἦν ἔργῳ lego ἦν ἔργῳ, quia sequitur ἐκ λόγου. v. 10. WOLF. χρήσιμον δὲ, ἀνθρώπων τῇ πόλει κρῖνειν. Sic interpungit Wolfius, et sic reddit: sed cum utile sit, publicum esse accusatorem. Utrumque male. Legendum: χρήσιμον δὲ ἀνθρώπων τῇ πόλει κρῖνειν, sed cum sententia ferenda sit de homine utili Reip. JURIN.

Ἔργῳ] Ita omnino ex Ven. Bar. Bodl. marg. Paris. Recte etiam se habet Oratio proxima, ubi hæc eadem ῥῆσις totidem fere literis repetitur, §. 5. Restituit etiam optimus Wesselingius in præcellentissima sua editione Diod. Sic. Vol. I. pag. 439. TAYLOR.

Πέντε ἔτῶν] Ἐν πέντε ἔτεσιν, ἐξ οὗ ἐτιμήθη αὐτῷ μὴ λέγειν. WOLF.

Γεγονός;] Ita MSti plerique omnes. Quatuor casi ante Wolfium, γέγονε. Quod non improbo, sed desidero auctoritatem. TAYLOR.

Τοῦναντίον] Male semper pungunt in hoc loco. Istud enim docet ad ἀναπαύσασθαι v. 1. p. 369. pertinet, et cum eo est conglutinandum, τοῦναντίον autem adverbialiter ponendum, h. p. nimiram: ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ τοῦναντίον — ἀναπαύσασθαι. Mihi e contra videtur resp. refocillata fuisse etc. IDEM.

Ὅν μὲν οὖν οὐ] Τὸ οὖν videtur abundare. WOLF. Recte. et Codd. nostri ignorant. TAYLOR.

προσῆει ¹ χρόνον, ἀναπαύσασθαι τῶν κακῶν ἢ πόλις, ὧν ἀπάσιν οὗτος παρεῖχεν· ἀφ' οὗ δὲ πάλιν δημηγορεῖ, πολι-
ορκεῖσθαι, λόγους στασιώδεις καὶ ταραχώδεις ἐν ἀπάσαις
ταῖς ἐκκλησίαις ² αἰεὶ λέγοντος τούτου.

ί. Βούλομαι τίνυν καὶ παρακινδυνευτικῶ τινὸς ἀψα-
σθαι λόγου, καὶ διαλεχθῆναι τοῖς διὰ ταῦτα φιλοῦσιν
αὐτόν. οὓς ὁποίους μὲν τινὰς χρῆ νομίζειν, αὐτοὶ σκο-
πεῖσθε· ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν εἴποιμι, πλὴν ὅτι γε οὐ σωφρονοῦ-
σι, προσνέμοντες αὐτοὺς τούτῳ. τῶν μὲν οὖν ἐν τῷ δικα-
στηρίῳ νῦν ὄντων ὑμῶν οὐδένα εἶναι τοιοῦτον τίθεμαι — καὶ
γὰρ δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ καλὸν, καὶ συμφέρον
οὕτω καὶ λέγειν ἐμέ, καὶ φρονεῖν περὶ ὑμῶν —, ἐκ δὲ τῶν
ἄλλων πολιτῶν, ἵν' ὡς εἰς ἐλαχίστους τὴν βλασφημίαν ³ ἀ-
γάγω, τὸν μαθητὴν, εἰ δὲ βούλεσθε, τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ
Φιλοκράτην τὸν Ἐλευσίνιον, μόνον εἶναι τοιοῦτον τίθεμαι.
οὐχ ὡς οὐχὶ πλείονων ὄντων, — ὠφέλε γὰρ μηδεὶς ἄλλος
Ἀριστογεῖτονι χαίρειν —, ἀλλ' ὁ καθ' ὑμῶν ὡς ὄνειδος
ὀκνῶ ⁴ λέγειν, οὐδ' ἐπὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν δίκαιός εἰμι
δημοσίᾳ κατηγορεῖν. εἶτα καὶ ταῦτ' οὕτως ποιήσει καὶ πρὸς
ἓνα ῥηθεῖς ὁ λόγος. τὸ μὲν οὖν ἐξετάζειν ἀκριβῶς οἷον
ἀνάγκη τὴν φύσιν εἶναι τὸν Ἀριστογεῖτονι χαίροντα, εἴσω,
784 ἵνα μὴ πολλὰ καὶ βλάσφημα ⁵ ἀναγκάζωμαι διεξιέναι·
ἀλλ' ἐκεῖνο λέγω, εἰ πονηρὸς ἐστὶν Ἀριστογεῖτων ἀπλῶς
καὶ πικρὸς, καὶ συκοφάντης, καὶ τοιοῦτος οἷος ὑπισχνεῖ-
ται, δίδωμι, συγχωρῶ, Φιλόκρατες, σοὶ τῷ τοιοῦτῳ τὸν
ὅμοιον σώζειν· τῶν γὰρ ἄλλων ἀπάντων καὶ φρονούντων ἀ-
δεῖ, καὶ φυλαττόντων τοὺς νόμους, οὐδὲν ἂν παρὰ τοῦτ'

¹ χρόνον ὑμῖν, ἀναπ.

² αἰεὶ ταῖς ἐκκλησίαις

³ ἀναγάγω

⁴ λέγειν, * τοῦτ' οὐδὲ τῶν

⁵ ἀναγκάζωμαι λέγειν καὶ

Προσῆει] S. τοῖς κοινῶς. WOLF.

ί. τὸν Ἐλευσίνιον] τὸν Ἐλευσίνιον μόνον
[Ald. οὐ μόνον] εἶναι τοιοῦτον τίθεμαι· οὐχ
ὡς οὐχί [Vide Var. Lect.] πλείονων ὄντων·
ὠφέλε γὰρ μηδεὶς ἄλλος Ἀριστογεῖτονι χαί-
ρειν [λέγειν Ald. et Ital.] ἀλλ' ὅτι καθ'
ὑμῶν ὡς ὄνειδος ὀκνῶ τοῦτ' οὕτως λέγειν, οὐδὲ
τῶν ἄλλων πολιτῶν δίκαιός εἰμι δημοσίᾳ κα-
τηγορεῖν. Sic censeo legendum hunc locum.
Sin placet ἀλλ' ὁ καθ' ὑμῶν, pro οὐδ'
ἐπὶ, lege οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων, vel τοῦτ'
οὐδὲ περὶ. IDEM. ἀλλ' ὁ — τοῦτ' οὐδ' κ. τ. λ.
marg. Morellii, et recte omnino. TAYLOR.

ἵνα μὴ πολλὰ βλάσφημα] Obsopæi Co-
dex habet: ἵνα μὴ πολλὰ καὶ βλάσφημα
ἀναγκάζωμαι λέγειν καὶ διεξιέναι. Verum
τὸ λέγειν καὶ [quod præter Obsop. osten-
dunt quoque Ven. Bar. Bodl. Lind. Aug.
Ital. cum marg. Lutet.] non placet, quia
sequitur mox [v. 23.] ἀλλ' ἐκεῖνο λέγω.
WOLF.

Εἰ πονηρὸς ἐστὶν Ἀριστογεῖτων ἀπλῶς] Si
improbus est Aristogito, sine controversia,
Wolfius. Potius: si simpliciter, vel duntaxat
malus est Aristogito. JURIN.

Οὐδὲν ἂν παρὰ τοῦτ'] Οὐδένα ἂν παρὰ

¹ οἶμαι γενέσθαι· εἰ δὲ κάπηλός ἐστι πονηρίας, καὶ παλιγκάπηλος, καὶ μεταβολεύς, καὶ μονοουὸς ζυγὰ καὶ στάδμα ἔχων ² πάντα ὅσα πάπωτ' ἔπραξεν, ἐπώλει, τί τοῦτον, ὦ μάταιε, ἀκονῆς; οὔτε γὰρ μαγείρῳ μαχαίρας οὐδέν ἐστ' ὄφελος δῆπουθεν, ἢ τις μὴ τέμνει, οὔτε τῷ βουλομένῳ δι' ³ αὐτοῦ πᾶσι πράγματα καὶ κακὰ γίνεσθαι, ὁ ταῦτα ἀποδωσόμενος συκοφάντης οὐδέν ἐστι χρήσιμος. ἀλλὰ μὴν ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οὗτος, εἰδότε σοι φράσω. τὴν καθ' Ἡγήμονος εἰσαγγελίαν μέμνησαι ὡς ⁴ ἀπέδοτο, καὶ τὰς κατὰ Δημάδου γραφάς. οἶσθ' ὡς ἐξέλιπε τὸν ἐλαιοπώλην Ἀγάθωνα. ταῦτα γὰρ πρῶν βοῶν καὶ κεκραγῶς ἰοῦ ἰοῦ, καὶ πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω ποιῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὡς δέον στρεβλοῦν, λαβὼν ⁵ ὅ,τι δῆποτε, παρὼν ὅτε ἠφίετο, ἄφωνος ἐγένετο. τὴν κατὰ Δημοκλέους εἰσαγγελίαν ἀνασείσας ποῖ ἔτρεψεν; ἀλλὰ μυρία, ὧν ἐμοὶ μὲν ἔργον ἀπάντων μνησθῆναι· σὺ δ' οἶδ' ὅτι καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν ἔχεις, ἐργολαβῶν αὐτῶ.

¹ οἶμαι² ἀπαρθ'³ αὐτοῦ⁴ ἀπέδοτο· τὰς κ. Δ. γραφὰς οἶσθ' ὡς ἐξέλιπε· τ. ἕλ. Ἀγάθωνα· (ταῦτ' γὰρ πρῶν)⁵ ὀτιδήποτε

τοῦτ' ἄδικον οἶμαι γενέσθαι, non satis placet. Videtur idem esse, ac si dicat: οὐδὲν ἐκ τοῦ σώζεσθαι Ἀριστογείτονα βλαβήσεσθαι τὴν πόλιν: q. d. unus homo improbus, cum ceteri cives in officio erunt, nihil nocere poterit reipublica: resp. hac de causa nihil detrimenti capiet. WOLF. Locus iste sollicitari non debuit. TAYLOR.

Κάπηλος — παλιγκάπηλος — μεταβολεύς] Quantum intersit si scire velis, consule σχ. Aristoph. Plut. 1156. ubi hac diligenter expenduntur. IDEM.

Τί τοῦτον, ὦ μάταιε, ἀκονῆς;] Subjecit, puo, alicui librario vocem istam ἀκονῆς mentio cultri, quæ fit vocem infra. Sed quem in sensum, ego plane non perspicio. Neque enim id agitur, ut Aristogitonem in alios acuat Philocrates, sed ut eum præsentī periculo eripiat. Nonne igitur legendum est: τί τοῦτ', ὦ μάταιε, ἀκονῆς; ἄγωνιῆς; vel quod magis arripet, etsi paulo longius a recepta lectione recedat: τί περὶ τούτου, ὦ μάταιε, ἀκονῆς; Quicunque enim mutavit ἀκονῆς in ἀκονῆς, idem necesse habuit pro περὶ τούτου, τοῦτον recribere. JURIN.

Ὡς ἀπέδοτο.] F. ὡς ἀπέδοτο καὶ τὰς κατὰ Δημάδου γραφάς. WOLF. Ita nullo neque jure, neque acumine, mutari et edi etiam voluit Wolfius. καὶ in nullis exem-

plaribus deprehenditur, neque locum habere debet. Alio modo, neque tamen ad hoc satis sincere, distinxerunt hæc Felicianus et Manutius, sc. τὴν καθ' Ἡ. εἰσαγγελίαν μέμνησαι, ὡς ἀπέδοτο τὰς κατὰ Δημάδου γραφάς. οἶσθ', ὡς ἐξέλιπε τὸν ἐλαιοπώλην cætera. Ego interea cum Parisiensibus interpango h. p. τὴν καθ' Ἡ. εἰσαγγελίαν μέμνησαι ὡς ἀπέδοτο τὰς κατὰ Δ. γραφάς οἶσθ' ὡς ἐξέλιπε τὸν ἐλαιοπώλην Ἀγάθωνα — λαβὼν ἐτιδήποτε etc. Actionem contra Hegemonem memineras uti pretio vendiderit: accusationem contra Demadem scis uti destituerit: Agathonem, (ad quem judicandum cum toties vos interpellaverat) nactus tandem in judicio, et ejus compos factus, obmutuit. TAYLOR. Wolfius: meministi, ut Hegemonem læsæ majestatis reum fecerit. Immo: meministi, ut Hegemonem accusatum accepta pecunia dimiserit. JURIN.

Πρῶν] Punctum infra post πρῶν.

AUGER.

ἰοῦ, ἰοῦ] Ita multo melius cum Bar. Aug. et Lutecianis, quam ut vulgo scribitur, βοῶν καὶ κεκραγῶς, καὶ ἰοῦ, ἰοῦ, πάντ' ἄνω etc. TAYLOR.

Ἀνασείσας] Ἀπειλησάμενος. Harpocration, hunc locum Aristogitoniana innuens. Vide Valesium ad locum, et corrige Wolfii interpretationem. IDEM.

ιά. Τίς οὖν ὁ τὸν τοιοῦτον ¹ σώζων, ἢ πονηρός, ἢ χρησ-
 τός; διὰ τί; τῶν μὲν γὰρ ὁμοίων προδότης, τῶν δὲ
 χρηστῶν ἐχθρὸς ἐκ φύσεως καὶ ² γένους· πλὴν εἰ συκοφαν-
 του ³ τίς καὶ πονηροῦ σπέρμα καὶ ρίζαν, ⁴ ὥσπερ γεωργός,
 285 ὑπάρχειν οἶεται δεῖν τῇ πόλει. τοῦτο δὲ οὐ καλόν, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, νομίζω δὲ, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐδ' ὅσιον. οὐδὲ γὰρ
 τοὺς προγόνους ὑπολαμβάνω τὰ δικαστήρια ταῦθ' ὑμῖν
 οἰκοδομῆσαι, ἵνα τοὺς τοιοῦτους ἐν αὐτοῖς μοσχεύητε, ἀλλὰ
 τούναντίον, ἵνα ἀνεύρηγτε, καὶ κολάζητε, καὶ μηδεὶς ζηλοῖ,
 μηδ' ἐπιθυμῇ κακίας. δυσκατάπαυστον δέ τι κινδυνεύει
 πράγμ' εἶναι πονηρία. ὅπου γὰρ Ἀριστογεΐτων ἐπὶ τοῖς
 ὁμολογημένοις ἀδικήμασιν εἶναι κρίνεται, καὶ οὐκ ἀπόλωλε
 πάλαι, τί χρὴ ποιεῖν, ἢ λέγειν; ὅς εἰς τοῦθ' ἤκει πονηρίας,
 ὥστ' ἐνδεδειγμένος ἤδη, βοῶν, συκοφαντῶν, ἀπειλῶν οὐκ
 ἐπαύετο· οἷς μὲν ὑμεῖς τὰ μέγιστα ⁵ ἐνεχειρίζετε στρα-
 τηγοῖς, ὅτι αὐτῷ ἀργύριον αἰτοῦντι οὐκ ἔδοσαν, οὐδὲ τῶν
 κοπρῶνων ἀν' ἐπιστάτας ἐλέσθαι φάσκων· οὐκ ἐκείνους
 ὑβρίζων, οὐ, — ἐκείνοις μὲν γὰρ ἔξῃν μικρὸν ἀργύριον δοῦσι
 τούτῳ, μὴ ἀκούειν ταῦτα, — ἀλλὰ τὴν ὑμετέραν χειροτονί-
 αν προπηλακίζων, καὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας ἐπίδειξιν ποιού-

¹ σώζων; ἢ σω.; ἢ σω.; ἢ διὰ τί; ² γένους ἐστὶ ³ τίς ⁴ ὥσπεραγεὶ ⁵ ἐγχειρίζετε

ιά. Τίς οὖν κ. τ. λ.] F. Τίς οὖν ὁ τὸν τοιοῦ-
 τον σώζων [Aug. habet σώσαν]; ἢ πονηρός;
 οὐ. ἢ χρηστός; οὐ. διὰ τί; Quis ergo est,
 qui talem hominem conservatum velit? An
 improbus? non. An vir bonus? non. Quid
 ita? Sed contra consensum Codd. lectio-
 nem tolerabilem mutare non audeo. WOLF.
 Wolfium vides aliter edere, aliter hario-
 lari, aliter demum vertere. Nam ejus In-
 terpretatio sapit eam, quam alicubi me-
 morat, ego nondum reperire potui, lectio-
 nem: sc. τίς — ὁ — σώζων; ἢ πονηρός, ἢ
 χρηστός; πονηρός. Sed vulgata rectis-
 sime se habent, modo cum MStis, atque
 etiam vulgatis ab Aldo et Morelio inse-
 ras ἢ ante διὰ τί. Ecce! Τίς οὖν ὁ τὸν
 τοιοῦτον σώζων — ἢ διὰ τί; Quis est, qui
 hunc servare velit, vel bonus, vel malus?
 Aut quare servaret? TAYLOR. Wolfius:
 quis igitur est, qui talem tuetur? bonus, an
 malus? malus. quamobrem? Perperam.
 Sensus est: Quis igitur est, qui talem sal-
 vum velit, sive bonus, sive malus? Quor-
 sum? JURIN. M. σώσαν. et v. 3. post
 γένους adde ἐστὶ, et pone punctum supra. Benenati. TAYLOR.

AUGER.
 [Ὡσπερ γεωργός] Alii ὥσπερ ἄν, et ὥσπερ
 ἄν εἰ. TAYLOR. M. γεωργοῖς. AUGER.
 Μοσχεύητε] Mόσχοι sunt quidem vituli,
 unde nihil vetat τὸ μοσχεύειν, quasi μό-
 σχους τρέφειν, tanquam vitulos saginare,
 vertere. Sed quia supra σπέρματος καὶ
 ρίζης mentionem fecit, commodius verteris
 propagare, παρὰ τὰ μοσχεύματα, stolones,
 viviradices. WOLF. Ita olim, ut memorat,
 verterat ille in Interpretatione, quam
 Oporinus exudebat. Sed merito seipsum
 castigat. Μοσχεύειν λέγουσιν οἱ γεωργοὶ τὸ
 ἐντιθέσθαι ἀνεστραμμένως τὰ κλήματα ἐν
 ὀρύγματι γῆς ἐπὶ τῷ ἐκφύσαι ρίζας, εἰθ' οὐ-
 τως ἐμφυτεύθῃναι. Schol. Hermog. juxta
 finem. Caetera quaere in Lexicis vulgatis.
 TAYLOR.
 Ὅπου Ἀριστ.] Ὅπου γὰρ Ἀριστογεΐτων.
 WOLF. Wolfius cum Bodl. Lind. Ven.
 Bar. et Benenato restituit id, quod desi-
 derabatur in cæteris. Proxime τὸ εἶναι v.
 12. delendum olim judicavi, cui senten-
 tiæ suffragantur Bodl. Lind. Ital. et marg.

μενος· τὰς δὲ κληρωτὰς ἀρχὰς σπαράττων, ¹ αἰτῶν, εἰσπράττων ἀργύριον, τί κακὸν οὐ παρέχων; τὰ τελευταῖα δὲ ταυτὶ, πάντας εἰς ταραχὴν καὶ στάσιν ἐμβαλεῖν ζητήσας, γράμματ' ἐκτιθεῖς ψευδῆ· ὅλως δ' ἐπὶ τῷ πάντων κακῷ πεφυκῶς καὶ πρόδηλος ὢν, ὅτι τοιοῦτός ἐστι τῷ βίῳ. σκοπεῖτε γάρ. εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι ² πάντες Ἀθηναῖοι. τούτων ἕκαστος ἓν γέ τι πρᾶττων κατὰ τὴν ἀγορὰν

¹ αἰτῶν ἀργύριον, εἰσπράττων

² οἱ πάντες

Σπαράττων] Malim ταραττων. Ita fere Pollux VI. 32. Πρὸς τὸν Θουρβούντα τὸ δημόσιον τάδε ἂν τις εἴποι, κυκλῶν — συγκροῖαν πάντας πρὸς ἀλλήλους, ταραττων, τάρακτρον, caetera. IDEM.

Ὁμοῦ] Harpocratici: Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος φησιν, εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι, ἀντὶ τοῦ ἔγγυς. Suidas in v. — καὶ Δημοσθένης τῷ ὁμοῦ ἀντὶ τοῦ ἔγγυς κέχρηται, ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος. Εἰσὶ δ' ὁμοῦ δισμύριοι χιλιάδες [sic] Ἀθηναίων. ἔνθα γὰρ βούλεται δηλοῦν, ὅτι ἔγγυς τῶν δισμυρίων εἰσὶν. ἐπεὶ ὅτι γε οὐκ ἦσαν δισμύριοι, φανερόν. caetera. Cum his paria habet Didymus ad Iliad. E. 867. Male ergo Wolfius: omnino vicies mille sunt: cum debuit: vicies mille sunt praeterpropter, circiter. Aristoph. in Equit. 245.

Ὁ κοινοτὸς δὴλος αὐτῶν, ὡς ὁμοῦ προσκειμένον.

Schol. ad locum: τὸ ὁμοῦ λέγουσιν Ἀττικῶι ἀντὶ τοῦ ἔγγυς, ὡς καὶ ἐν Εἰρήνῃ. Καὶ μὲν ὁμοῦ ἔστιν ἦδε. Adde omnino Lamb. Bos. Observat. Crit. Cap. IV. Valesium ad dictum Harpocraticonis locum, eruditissimum Valckenaer. ad Eranium Philonem p. 162. et Cel. Tib. Hemsterh. ad Lucian. T. I. Nov. Edit. pag. 443. Contra, cum definitum numerum paulo excedit, dicimus μάλιστα, aut aliquid simile. Plato in Critia: πλῆθος δὲ διαφυλάττοντες ὅτι μάλιστα ταυτῶν ἑαυτῶν εἶναι πρὸς τὸν αἰεὶ χρόνον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τὸ δυνατόν πολεμεῖν ἦδη κατὰ τὰ ἔτη, περὶ δύο μάλιστα ὄντας μυριάδας. Quae verba non recte a plurimis accipiuntur. Nam, si cum Salmasio Graeci sermonis proprietatem spectes, non circiter aut admodum, ut illi, expones, sed quod binas myriadas aliquantulum excedit. “Μάλιστα τρία τάλαντα apud Demosthenem, inquit Vir ille summus de M. U. p. 156. sunt X talenta, et quod excurrit. Contra, si dixisset ὁμοῦ τρία τάλαντα, aliquid dasset ad summam trium talentorum.” Caeterum de hoc numero civium Atheniensium magna est inter veteres concordia. Aristoph. Vesp. 705.

Εἰσὶν γε πόλεις χίλιαί, αἱ τῶν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσι.

Τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἰ τις προσέταξεν ἕκαστη,

Δύο μυριάδες τῶν δημοτικῶν ἔξω ἐν πᾶσι λαγῶσι.

Ubi ait Scholiastes doctissimus: Ἐκ πολλοῦ φαίνεται περὶ τοσούτων ἀνδρῶν τῶν Ἀθηναίων πλῆθος προέτασθαι. καὶ Δημοσθένης γὰρ φησιν· Εἰσὶ δ' ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι. Similiter eruo idem ex Plutarcho in vita Lycurgi Rhetoris hoc pacto: [Diphilus] ἀλῶναι ἐποίησε [Lycurgus] καὶ πεντήκοντα δραχμῶν ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἕκαστῳ τῶν πολιτῶν δέειναι, τῶν πάντων συναχθέντων τάλαντων ἑκατὸν ἐξήκοντα, ἢ, ὡς τινες, μὲν ἂν. Jam si Talenta centum sexaginta in drachmas resolvas, et unicuique civium Atheniensium viritum quinquaginta impertias, hominum capita erunt 19, 200. sc. ὁμοῦ δισμύριοι. Adjungo Athenæum l. 6. p. m. 237. Κτισσιμῶς ἐν τρίτῃ χρονικῶν, τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν φησιν Ὀλυμπιάδι Ἀθήνησιν ἕξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαληγέως τῶν κατακυκλόντων τὴν Ἀττικὴν, καὶ ἐρεθίζου Ἀθηναίων μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετὰ τοῖς δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ μυριάδας τεσσαράκοντα. Quod si aliquando contingat, ut in hoc numero dissentirent Auctores vestustiores, (et ecce aperte dissidet Herodot. V. 97. qui ante bellum Persicum, atque hanc longe ætatem, tres myriadas, sive Atheniensium triginta mille fuisse ait) memineras, alios aliter calculum instituire: hos unamquamque ætatem et conditionem complecti, alios interea, uti hic Noster, caeterique, quos adduximus, eos tantum numerare, qui familiæ capita erant; aut saltem qui ea essent ætate, ut Reimp. armis tegere possent; aut denique qui opibus ita valebant, ut in censu essent. De qua re multa habeo dicenda, verum in tempore opportuniori. Jam fere hoc omne extra oleas. TAYLOR. [Plutarch. quomodo quis etc. p. 77. D. in Bruto ed. Tonson. p. 229. Demosth. in π. παρὰ πρὸς, de ætate Solonis. In schedis TAYLOR.

περιέρχεται, ἦτοι, νῆ τὸν Ἡρακλέα, τῶν κοινῶν ἢ τῶν ἰδίων· ἀλλ' οὐχ οὗτος, οὐδὲν οὐδ' ἂν ἔχοι δεῖξαι πρὸς ὅτῳ¹ τὸν βίον ἐστὶ τῶν μετρίων, ἢ τῶν καλῶν· οὐχὶ τῶν πολιτικῶν ἀγαθῶν ἐπὶ οὐδενὶ τὴν ψυχὴν διατρίβει· οὐ τέχνης, 786 οὐ γεωργίας, οὐκ ἄλλης ἐργασίας οὐδεμίας ἐπιμελεῖται· οὐ φιλανθρωπίας, οὐχ ὁμιλίας οὐδεμίας οὐδενὶ κοινωνεῖ· ἀλλὰ πορεύεται διὰ τῆς ἀγορᾶς, ὥσπερ ὄφεις, ἢ σκορπίος, ἠρκῶς τὸ κέντρον, ἄπτων δεῦρο κἀκεῖσε, σκοπῶν τίνι συμφορὰν, ἢ βλασφημίαν, ἢ κακόν τι προστριψάμενος, καὶ καταστήσας εἰς φόβον, ἀργύριον πράττεται· οὐδὲ προσφοιτᾷ πρὸς τι τούτων τῶν ἐν τῇ πόλει κουρείων, ἢ μυροπωλίων, ἢ τῶν ἄλλων ἐργαστηρίων οὐδὲ πρὸς ἓν· ἀλλ' ἄσπειστος, ἀνίδρυτος, ἀμικτος, οὐ χάριν, οὐ φιλίαν, οὐκ ἄλλο οὐδὲν, ὧν ἄνθρωπος μέτριος² γινώσκων, μεθ' ὧν δ' οἱ ζωγράφοι τοὺς ἀσεβεῖς γράφουσιν ἐν ἄδου, μετὰ τούτων, μετ' ἀρᾶς, καὶ βλασφημίας, καὶ φθόνου, καὶ πτάσεως, καὶ νείκους περιέρχεται. εἴθ' ὃν οὐδὲ τῶν ἐν ἄδου θεῶν εἰκὸς ἐστὶ τυχεῖν ἴλεων, ἀλλ' εἰς τοὺς ἀσεβεῖς ὡσθῆναι διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ βίου, τοῦτον ὑμεῖς ἀδικοῦντα λαβόντες, οὐ μόνον οὐ τιμωρήσεσθε, ἀλλὰ καὶ μειζόνων ἀξιώσαντες δωρεῶν ἀφήσετε, ³ ὡς τοὺς εὐεργέτας; τίνι γὰρ πῶποτε ὑμεῖς ἔδοτε, ἐὰν ⁴ ὄφλη τί τῷ δημοσίῳ, τούτῳ μὴ καταθέντι τῶν ἴσων μετέχειν; οὐδενί. μὴ τοίνυν μηδὲ τούτῳ δότε

¹ * τῶν βίων

² γινώσκων

³ ὥσπερ

⁴ * ὄφλη τι

Ἄλλ' οὐχ οὗτος] *Lege cum Italico, ἀλλ' οὐχ οὗτος ἂν οὐδὲν ἔχοι δεῖξαι, vel cum Lindenb. ἀλλ' οὐχ οὗτος οὐδὲν ἂν οὐδὲν ἔχοι δεῖξαι, maxime si interpungas post ὅτος. IDEM.*

τὸν βίον] *Regii Parisienses habent τὸν βίον ἐστὶ βιοτεύων. IDEM.*

τὴν ψυχὴν] *Restitui ex fide omnium impressorum, plurimorum etiam et praestantiorum Codicum. Vulgo erat τῆ ψυχῆ. IDEM.*

ὄφεις] *Obsop. ὥσπερ ἔχεις ἢ σκορπίος [et cum eo Ven. Bodl. Ital.] et mox v. 10. ἀργύριον εἰσπαράττεται [similiter Bar. Ven. Bodl. Aug. Ital. marg. Par. et rectius]. Vide 4. Rhetor. ad Heren. exempla descriptionis et imaginis pene conversa ex hoc loco. Iste quotidie per forum medium, tanquam jubatus draco, serpit, dentibus aduncis, adspectu venenato, spiritu rabido, circumspectans huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus*

afflare, ore attingere, dentibus inscicare, lingua adspargere possit. WOLF.

Ἀνίδρυτος] *Vagahundus Wolfius. quasi domicilium non habens. Annotatum reperi: Ἀνίδρυτος, ἀνέστιος ὄμαι. Harpocr. et Suid. exponunt ἀνεξίλαστος. Quod non intelligo. Illa superiora rectissima sunt, et vim vocis optime explicant. Legē Aristot. Polit. L. 1. C. 2. ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῶον, καὶ ὁ ἀπολις — ἦτοι φαῦλός ἐστιν, ἢ κρείττων, ἢ ἄνθρωπος, ὅσπερ καὶ ὁ ἕφ' Ὀμήρου λοιδοροῦντες,*

Ἀφρήτωρ, ἀδέμιστος, ἀνέστιος [Iliad. I. 63.]

ἄμα γὰρ φύσει τοιοῦτος, καὶ πολέμου ἐπιθυμητής, ἅτεσπερ ἄζυξ, ὥσπερ ἐν στεινείοις. Eodem animo, morosus ille, et consuetudinum amicitiarumque osor, Timo, ab Aristophane in Lysistr. 810. vocatur ἀνίδρυτος, sive, ut scribitur quoque, ἀίδρυτος. TAYLOR.

Τυχεῖν] *Post τυχεῖν f. add. ἄν. AUGER.*

νῦν, ἀλλὰ τιμωρήσασθε, καὶ παραδείγμα ποιήσατε τοῖς ἄλλοις.

ιβ'. Ἄξιον δ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰ λοιπὰ ἀκούσαι. δεινῶν γὰρ ὄντων, ¹ οὐμενοῦν ἐχόντων ὑπερβολὴν ὧν ἠκούσατε ἄρτι λέγοντος Λυκούργου, τὰ λοιπὰ ἐνάμιλλα τούτοις καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως εὐρεθήσεται. πρὸς μὲν γὰρ τῷ τὸν πατέρα ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ προδοὺς ἀπελθεῖν ἐξ ἔρετρίας, ὡσπερ ἠκούσατε Φαίδρου, ἀποθανόντα ὁ ἀσεβῆς οὗτος καὶ μιαρὸς οὐκ ἔδειξεν, οὐδὲ τοῖς θάψασι τὴν ταφὴν ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ δίκην προσέλαχε. πρὸς δὲ τῷ τῆς μητρὸς μὴ ἀποσχέσθαι τῷ χεῖρε, ὡσπερ ἀρτίως ἠκούσατε τῶν μαρτύρων, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ οὐχ ὁμοπατρίαν μὲν οὔσαν, θυγατέρα δὲ ἐκείνης ὅπωςδὴποτε γενομένην, — εἷ γὰρ τοῦτο —, ἀλλ' ἀδελφὴν γε, ἐπ' ἐξαγωγῇ ἀπέδοτο, ὡς φησι τὸ ἔγκλημα τῆς δίκης, ἣν ὑπὲρ τούτων ἔλαχεν αὐτῷ ὁ χρηστός ἀδελφὸς οὗτος, ὁ ² νῦν συναπολογησόμενος. πρὸς δὲ τούτοις τοιοῦτοις οὔσιν, ἕτερον δεινόν, ὧ γῆ καὶ θεοί, πρᾶγμα ἀκούσεσθε. ὅτε γὰρ τὸ δεσμοτήριον διορύζας ἀπέδρα, τότε πρὸς γυναῖκά τινα ἔρχεται, Ζωβίαν ὄνομα, ἣ ἐτύγχανεν, ὡς εἴοικε, κεχρημένος ποτέ. καὶ κρύπτει καὶ διασώζει τὰς πρώτας αὐτὸν ἡμέρας ἐκείνης, ἄς ἐζήτουν, καὶ ἐκήρυττον οἱ ἑνδεκα. καὶ μετὰ ταῦτα δοῦσα οὐκ ὀλίγα δραχμαῖς ἐφόδιον, καὶ χιτωνίσκον, καὶ ἱμάτιον, ἐξέπεμψεν εἰς Μέγαρα. ταύτην τὴν ἀνδρωπον τὴν τὰ τοιαῦτα εὐεργετήσασαν αὐτὸν, ὡς πολὺς παρ' ὑμῖν ἔπνει, καὶ λαμπρὸς ἦν, μεμφομένην ³ τί, καὶ τούτων ὑπομιμησκούσαν, καὶ ἀξιοῦσαν εὖ παθεῖν, τὸ μὲν πρῶτον βραπίσας, καὶ ἀπειλήσας ἀπέπεμψεν ἀπὸ τῆς οἰκίας· ὡς δ' οὐκ ἐπαύετο ἡ ἀνδρωπος, ἀλλὰ γυναίου πρᾶγμα ἐποίει, καὶ πρὸς τοὺς γνωρίμους προσιοῦσα ἐνεκάλει, λαβὼν αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ, πρὸς τὸ πωλητήριον τοῦ μετοικίου ἀπήγαγε.

¹ οὐμενοῦν

² νυνί

³ τι

ιβ'. Πρὸς μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Πρὸς τῷ ἀπελθεῖν ἐξ ἔρετρίας, προδοὺς τὸν πατέρα (καὶ προδοῦναι.) WOLF.

Δεσμοτηρίῳ] Vide Suid. v. Ὀφλήσειν, qui emendabit similem locum in σχ. Aristoph. Nub. 774. TAYLOR.

Ἐπ' ἐξαγωγῇ] Vid. Jul. Poll. L. III. C. XXV. §. 125. et viros doctos ad istum locum. IDEM.

Ἐζήτουν καὶ ἐκήρυττον] Revocavi conjunctionem ope MSS. Bar. Bodl. Aug. et Editionis Lutecianæ. Si asyndetam orationem relinquo, ut est in cæteris, profecto vox altera alterius glossa fuisse videbitur. IDEM. Post ἐζήτουν adde καὶ. AUGER.

Μετοικίῳ] Petit. Attic. Legg. L. II. Tit. V. Harpocr. v. Μετοικίον. Suid. Ἐξα-

καὶ εἰ μὴ κείμενον αὐτῇ τὸ μετοίκιον ἔτυχεν, ἐπέωρατ' ἂν
 διὰ τοῦτον, ὃ τῆς σωτηρίας ¹ αὐτῆ αἰτία ἐγεγόνει. καὶ
 788 ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει ² μοι τὸν τὴν ταφὴν τοῦ
 πατρὸς οὐκ ἀπειληφότα, καὶ τὸν τῆς δίκης διαιτητὴν, ἣν
 ὑπὲρ τῆς πράσεως τῆς ἀδελφῆς ἔλαχεν ³ αὐτῷ οὐτοσί, καὶ
 τὸ ἐγκλημα φέρε. κάλει δέ μοι πάντων ⁴ πρῶτον τὸν τῆς
 Ζωβίας προστάτην, τῆς ὑποδεξαμένης αὐτὸν, καὶ τοὺς
 πωλητάς, πρὸς οὓς ἀπώγαγεν αὐτήν. ὑμεῖς δ' ἡγα-
 νακτεῖτε ἀρτίως εἰ τῶν τὸν ἔρανον φερόντων εἰς τὴν σωτη-
 ρίαν αὐτῷ κατηγορεῖ. μιαρὸν, μιαρὸν τὸ θηρίον, ὃ ἄνδρες
⁵ Ἀθηναῖοι, ⁵ καὶ ἄμικτον. λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ιγ'. Τίς οὖν ἰκανὴ κατὰ τοῦ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα
⁶ πονηρὰ πεποικηκός γένοιτ' ἂν δίκη; τίς ἀξία τιμω-
 ρία; Θάνατος μὲν γὰρ ἔμοιγε μικρὰ φαίνεται. ἐν τοίνυν
 εἰπὼν ἔτι τῶν ἰδίων αὐτοῦ πονηρημάτων, τὰ λοιπὰ ἔασω.
 πρὶν γὰρ ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου, ἐμπεσόντος ἀνθρώ-
 που τινός ⁷ Ταναγραίου, πρὸς κατεγγυήν γραμματεῖον
 ἔχοντος, προσελθὼν καὶ λαλῶν ὅτι δήποθ' ὑφαιρεῖται τὸ
 γραμματεῖον. αἰτιωμένου δὲ καὶ δεινὰ ποιούντος τὸν ἀνθρώπου,
 καὶ λέγοντος, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ὑφῆρηται, εἰς τοῦτο ἀφικνεῖ-
 ται βδελυρίας, ὥστε τύπτειν ἐπεχείρησε τὸν ἀνθρώπων.
 νεάλης δὲ καὶ πρόσφατος ὢν ἐκεῖνος, περιῆν αὐτοῦ τεταρι-
 χευμένου, καὶ πολὺν χρόνον ἐμπεπτωκός. ὡς δ' εἰς τοῦθ'

¹ αὐτῆ   ² μοι πρῶτον μὲν τὸν   ³ αὐτῷ ὁ χρηστὸς ἀδελφὸς οὐτοσί.
⁴ πρῶτον πάντων   ⁵ τοῦτο καὶ   ⁶ [πονηρὰ]   ⁷ Ταναγραίου πρὸς κατεγγυήν, γεαμ.

γογῆ. Meurs. Attic. Lect. I. 9. TAYLOR.
 Κείμενον] Uterque Interpres hujus Ora-
 tionis falli videtur. Acceperunt enim,
 quasi muliercula statim, incontinenter, per-
 soluta annua pensione, sive τοῦ μετοίκιου,
 ita evasisset. Id aliter est. Abducta illa
 ad forum, ubi τῶν μετοίκων res agitaban-
 tur, et referebantur in commentarios, appa-
 rebat ex eorum libris memorialibus,
 eam res istud quotannis jam persoluisse.
 Thucyd. I. 129. Τῶν ἀνδρῶν, οὓς μοι πέραν
 θαλάσσης ἐκ Βυζαντίου δέστωσας, κείσεταί
 σοι εἰεργασία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἕσαι ἀνά-
 γραπτός. In album Benefactorum re-
 ferri. Infra, in hac oratione, §. iε. συνδῆκαι,
 καθ' ἃς ἐδανείσατο, κείμεναί. Ita νόμοι

dicuntur κείσθαι. IDEM.
 Ταφὴν] Alii γεαφὴν male. Ταφὴ non
 solum sepultura, verum etiam pretium,
 quod pro exsequiis numerabatur. Ita su-
 pra p. 374. v. 9. IDEM.
 Οὐτοσί] Codd. Ven. Bar. Aug. eodem
 modo, quo nuper legebatur, ἔλαχεν αὐτῷ
 ὁ χρηστὸς ἀδελφὸς οὐτοσί. IDEM.
 Ἵμεῖς κ. τ. λ.] Apparet, Lycurgum in-
 gratum animum objecisse Aristogitonī,
 eoque crimine iudices concitasse. WOLF.
 ιγ'. Νεάλης καὶ πρόσφατος] Integer atque
 recens. τὸν νεάλη, sive παρὰ τὴν ἄλα, sive
 παρὰ τὸ ἄλας, deducere nihil vetat. Op-
 ponitur τῷ τεταριχευμένῳ, ut πρόσφατος
 τῷ πολὺν χρόνον ἐμπεπτωκός. TAYLOR.

ἤκεν, ἀπεσθίει τὴν ρίνα τὰνθρώπου· καὶ τότε μὲν περὶ τὴν γεγонуῖαν συμφορὰν ¹ ὁ ἄνθρωπος γενόμενος, ἀπέστη τοῦ τὸ γραμματεῖον ἐρευνᾶν ² καὶ ζητεῖν, ὕστερον δ' εὐρίσκουσι τὸ γραμματεῖον ἐν κιβωτίῳ τινί, οὗ τὴν κλεῖν οὗτος εἶχε. 789 καὶ μετὰ ταῦτα ψηφίζονται περὶ αὐτοῦ ταυτὶ οἱ ἐν τῷ οἴκῳ, μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτῳ δίδουαι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, οὗ τὴν ρίνα ὁ μιαρὸς οὗτος ³ ἐσθίων κατέφαγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

καλῶν γε ἔργων ὁ ῥήτωρ δημιουργὸς ὑμῖν γέγονεν. ἀξίον γε ἐκ τοῦ τὰ τοιαῦτα πεποικηκὸς στόματος λόγον ἢ συμβουλήν τινα ἀκοῦσαι. ἀνάγνωθι δὲ καὶ τουτὶ τὸ καλὸν περὶ αὐτοῦ δόγμα.

ΔΟΓΜΑ.

ιδ'. Εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ οἱ μὲν ἐπὶ πονηρίᾳ καὶ τοῖς αἰσχίστοις ἐμπεπτωκότες εἰς τὸ οἴκημα, τοσούτῳ τοῦτον ἠγήσαντο ⁴ ἑαυτῶν πονηρότερον, ὡς τε ἀμικτον ἑαυτοῖς καταστήσαι· ὑμεῖς δ' ἐξῆλλακότεων τῶν νόμων αὐτὸν ἐκ τῆς πολιτείας εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ⁵ καταστήσετε; τί τῶν πεπραγμένων, ἢ βεβιωμένων ἐπαινέσαντες; ἢ τί τῶν πάντων οὐχὶ δυσχεράναντες; οὐκ ἀσεβής; οὐκ ἠμός; οὐκ ἀκάθαρτος; οὐ συκοφάντης; ἀλλ' ὅμως τοιαῦτα ποιῶν καὶ τοιοῦτος ὢν, ἐν ἀπάσαις αἰεὶ βοᾷ ταῖς ἐκκλησίαις· ἐγὼ μόνος ἔτι ⁶ εὖνους ὑμῖν· πάντες οὗτοι συνεσταῖσι· προδέδοσθε· ἢ παρ' ἐμοὶ μόνου εὖνοια λοιπῆ. βούλομαι δὲ τὴν σφοδρὰν καὶ μεγάλην εὖνοιαν αὐτοῦ ταύτην ἐξετάσαι, πόθεν ἐστὶ, καὶ ἐκ τίνος ὡς ἀληθῶς αὐτῷ γεγонуῖα. ἴν' εἰ μὲν ἐστὶ τοιαύτη, χρῆσθε αὐτῇ, καὶ πιστεύητε· εἰ δὲ μὴ, φυλάττησθε. πότερον γάρ, ὅτι τοῦ 790

¹ Deest articulus.

² [ἢ ζητεῖν]
⁵ καταμίξετε

³ * ἀπεσθίων

⁴ ἑαυτῶν εἶναι πονηρότερον

⁶ λοιπός

Καὶ ζητεῖν] Recidendum videtur ut inutile. AUGER.

ιδ'. Εὖνους] Λοιπὸς Editt. Ald. et Paris.

MSS. Ital. Fel. et Man. Alii scribunt: ἐγὼ μόνος ὑμῖν διαμείνω πάντες οὗτοι etc. TAYLOR.

πατρός αὐτοῦ θάνατον κατέγνωτε, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ὄφλουσαν ἀποστασίῳ ἀπέδοσθε, διὰ ταῦτα αὐτὸν ὑμῖν ὑπολαμβάνετε εὖνουν εἶναι; ἀλλ' ἄτοπον, νῆ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς, τοῦτό γε. εἰ μὲν γὰρ εὖνους ἐστὶν ἐκείνοις, καὶ τὸν τῆς φύσεως διασώζει νόμον, ὃς καὶ ἀνθρώποις, καὶ θηρίοις εἰς ὃ αὐτὸς ἅπασιν ὄρισται, στέργειν τοὺς γονεῖς, κακόνους ἐστὶ τοῖς ἐκείνους ἀπολωλεκόσι, δῆλον ὅτι καὶ νόμοις καὶ πολιτείᾳ τῇ τούτων· εἰ δὲ μηδὲνα τούτων ὑπόλογον ποιεῖται, ἡδέως ἂν εἰδείην, τίς ἐστὶν ὃ τὴν πρὸς τοὺς γονεῶς εὖνοιαν ὄρῶν προδεδωκότα τοῦτον, ἢν πρὸς τὸν δῆμον νῦν ἔχειν ὑπισχνεῖται, πιστεύων. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπίστον, καὶ θεοῖς ἐχθρὸν, οὐ μόνον ἀνθρώποις ὑπολαμβάνω τὸν τῶν γονεῶν ἀμελοῦντα. ἀλλὰ, νῆ Δία, ὅτι τὰς ἐνδείξεις αὐτοῦ κατέψηφίσασθε, καὶ δις εἰς τὸ δεσμωτήριον κατέθεσθε, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν, διὰ ταῦθ' ὑμῖν εὖνους ἐστίν; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἄτοπον. ἀλλ' ὅτι τὴν ἀρχὴν, ἣν ἔλαχεν, ἀπεδοκιμάσατε; ἀλλ' ὅτι παρανόμων αὐτοῦ κατέγνωτε; ἀλλ' ὅτι πέντε ταλάντων προσετιμήσατε; ἀλλ' ὅτι δακτυλοδεικτεῖτε, ἐπὶ τῷ πονηρότατον τῶν ὄντων ἀπάντων δεικνύναι; ἀλλ' ὅτι τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ πολιτείας μενόντων, οὐκ ἐνὶ τῶν αἰσχυρῶν αὐτῷ τούτων ¹ ἀπαλλαγῇ; ἀλλὰ διὰ τί ὑμῖν οὗτός ἐστιν εὖνους; ὅτι, φησὶν, ἀναιδής ² ἐστίν; ὃ δ' ἀναιδής ἐκ τίνος ὀνομά-

¹ ἀπαλλαγῆναι;

² [ἐστίν.]

¹ ἀποστασίῳ] Correxist eruditissimus Valckenaer. ad Ammonium pag. 19. ἀποστασίῳ. Actio hæc dabatur in Inquilinos, Inquilinasve, qui Sponsorem ex civibus non sibi assumserant: *Illa altera* ἀποστασίῳ contra Libertum Libertamve, qui patronis debitam reverentiam non præstitissent; ut pleni sunt libri eorum, ad quos istud Eruditionis genus pertinet. IDEM. Et Wesseling. ad Petiti LL. AA. p. 263.

Εἰ δὲ μηδὲνα τούτων ὑπόλογον ποιεῖται] Sic μηδεὶς ὑπόλογος, voce composita, scribitur, nisi legendum sit: εἰ δὲ μηδὲν τούτων ὑπὸ λόγον ποιεῖται. WOLF. Vide, quæ annotavimus ad Lysiam p. 183. Adde etiam Indicem v. Ὑπόλογον. Hic pro ὑπόλογον, φροντίδα habent Ven. marg. Beben. (Illud nimirum olim glossa fuit) et λόγου Bar. Aug. TAYLOR.

Πιστεύων] L. ταύτη πιστεύων. AUGER.

² ἀπίστον] Ita legi et eudi malebam juxta auctoritatem Ald. Par. et Ven. ῥᾶστον Lind. Ital. ἀπίστω Bar. Bodl. ἀπιστῶ Obsop. Felic. Man. cum quibus interpretatur Wolfius. TAYLOR.

Παρανόμων] Violatarum legum, Wolfius. Male. Rectius Melanchtho: *an quia condemnatus est in judicio, rogatæ legis perniciosæ. Dixi alibi. IDEM.*

Προετιμήσατε] [Ita Quatuor prelo cusi] Lego προσετιμήσατε, ut in Aristocratea sapissime scriptum exstat. WOLF. προσετιμήσατε etiam Cod. Baroc. cum marg. Paris. TAYLOR.

Δακτυλοδεικτεῖτε] Δακτυλοδεικνεῖτε Codd. Ven. et Bar. Vide P. Fab. Agonist. II. 11. IDEM.

Ὅτι, φησὶν, ἀναιδής ἐστίν;] Alii, ὅτι φύσιν. Forte, ὅτι φύσει, aut ὅτι τὴν φύσιν. Si placet ὅτι φησὶν; S. ὁ Ἀριστογείτων, ἢ τίς τῶν φίλων αὐτοῦ. WOLF.

σθη τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἢ ὅταν τὰ μῆτε ὄντα μῆτ' ἀν¹ γενόμενα, ταῦτα τολμᾷ λέγειν δι' ἀναισχυντίαν, ὅπερ οὗτος ποιεῖ;

ἰε. Ἡγοῦμαι τοίνυν καὶ περὶ τῆς ἐνδείξεως, ἃ μοι πα-
ραλιπεῖν ἔδοξε Λυκοῦργος, βέλτιον εἶναι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. 791
ἐγὼ μὲν γὰρ² οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὥσπερ ἂν εἰ χρέος ἔσκοπέετε
ἴδιον, οὕτως ἐξετάσαι τοῦτον, καὶ τὰ τουτουῖ τοῦ ἀγῶνος
δίκαια. εἰ τοίνυν τις ὀφείλειν τινὰ ἠτιᾶτο χρήματα, ὁ δ'
ἠρνεῖτο, εἰ μὲν ἐφαίνοντο αἱ τε συνθήκαι, καθ' ἃς ἐδανεί-
σατο, κείμεναι, καὶ οἱ τεθέντες ὅροι ἔστηκότες, τὸν ἀρνού-
μενον³ ἠγεῖσθ' ἀναιδῆ δηλονότι· εἰ δ' ἀνηρημένα ταῦτα, τὸν
ἐγκαλοῦντα. οὕτω ταῦτα πέφυκεν. εἰσὶ τοίνυν ὧν Ἀριστο-
γείτων ὀφείλει τῇ πόλει, συνθήκαι μὲν, οἱ νόμοι, καθ' οὓς
ἐγγράφονται πάντες οἱ ὀφλισκάνοντες, ὅρος δὲ, ἡ σανὶς, ἡ
παρὰ τῇ θεῶ κειμένη. εἰ μὲν οὖν ἀνήρηται ταῦτα, καὶ
⁴ ἐξήλειπται τὸ ὀφλημα, ἡμεῖς ληροῦμεν, μᾶλλον δὲ ψευ-
δόμεθα· εἰ δ' ἔτι ἐστὶ καὶ⁵ ἔσται ἕως περ ἂν ἐκτίση, καὶ
μένει, οὗτος οὐδὲν ἀληθές λέγει, ἀλλ' ἀδικεῖ, καὶ δεινὰ
ποιεῖ, τὰ κοινὰ δίκαια ἀφανίζειν ἐπιχειρῶν. οὐ γὰρ, εἰ μὴ
πᾶν ὅσον ὠφλεν, ὀφείλει, νῦν ἡ κρίσις, οὐδ' ὁ λόγος ἐστίν·
ἀλλ' εἰ ὀφείλει. ἢ δεινὰ γ' ἂν πάθοιεν οἱ διὰ⁶ γραφὴν
ἐγγεγραμμένοι μόνην, ⁷ εἰθ' ὅτι μικρὰ, καὶ οὐδὲν ἠδικήκα-

¹ γενόμενα, μῆτ' ἂν γενόμενα, ταῦτα

² οἶμαι

³ ἠγεῖσθ' ἂν ἀναιδῆ

⁴ ἐξαλήλιπται

⁵ * ἔσται [ἕως περ] ἂν ἔ., κ. μενεῖ

⁶ δραχμῶν

⁷ εἰ, διότι

Ἄσταν] Malim ὅτι. IDEM.

Μῆτ' ἂν γενόμενα] Neque sunt, neque
facta sunt, Wolfius. Male omnino. Non
observavit ille vim δυνατικῆς μορφῆς, sc.
quæ neque fieri possunt. MSti Ven. Bar.
cum marg. Benenati, γενησόμενα. TAY-
LOR.

ἰε. Εἰ χρέος] Melius εἰς, ut edunt Al-
dus, Felicianus et Manutius, vel adhuc
perfectius, uti Morelius, ὥσπερ ἂν εἰ εἰς
χρέος ἔσκοπέετε ἴδιον. IDEM.

Ἄσοι] Ἄσοι sunt hic et in aliis forensi-
bus sæpe, libelli venditionis aut debiti,
indices affixi ædibus aut fundis. WOLF.
Præter Lexica eam rem expedient Du-
portus ad Theophrast. pag. 360. Salmas.
de M. U. pag. 508. rursusque per totum
caput 15. Herald. Animadv. L. III. C.
VI. Petit. LL. Attic. pag. 506. Editi.
Novæ. Vales. ad Harpocr. pag. 249. et
315. TAYLOR.

Ἄγεῖσθ' ἀναιδῆ] Restitue cum Bodl. et
Ital. ἠγεῖσθ' ἂν ἀναιδῆ. IDEM. L. ἠγεῖσθ'
ἂν ἀναιδῆ. AUGER.

Σανὶς] Recte distinxit inter *syngra-
phas*, sive pacta conventa mutuantium, et
titulum, vel indicem, quo significabatur,
fundum, aut ædiculam mutuo sumentis
pignori pro mutuo esse oppositam: At
acutius paulo, quam ego perspicere pos-
sum, inter *leges Reip.* et *tabulas* istarum
legum in *ade Matris Deorum*. TAYLOR.

Καὶ μένει] Vel μένοι, aut μένη, ut alii.
Nimirum glossa est vel inutile additamen-
tum. IDEM. Inutile videtur et reciden-
dum. AUGER. " μένοι dicuntur τὰ ὀφι-
λήματα in publicis tabulis, donec expun-
gantur." D'Orville.

Εἰθ' ὅτι] Forte εἰ δὴ ὅτι. WOLF. εἰ
δ' ὅτι: Ald. Fel. Man. εἰ διότι: Ven. Bar.
Bodl. Aug. cum Edit. Luteciana. Modo
pro γραφὴν nonnulli δραχμῶν. Sunt au-

σιν, ἰσχύσει τὸ ὀφείλειν κατ' αὐτῶν· εἰ δέ τις μεγάλη ἡδίκηκώς, ¹ καὶ μίαν θεῖς ἢ δύο καταβολὰς, ἐπίτιμος ἔσται. ἔτι τοίνυν τρία ἔστι τὰ ὀφλήματα, ἀ ἐγγέγραπται, καὶ ἐφ' οἷς ἐνδέδεικται. τὰ μὲν δὴ δύο ἐν ἀπογραφῇ πεποιήται, τὸ δ' ἐν, οὐκ ἀπογέγραπται· ἀλλὰ βουλευσεως τὸν Ἀλωπεκῆθεν Ἀρίστωνά διώκει. καὶ φησιν· ἀδίκως γάρ ² με γέγραφεν. δεῖ δὴ σε, ὡς ἔοικε, δίκην λαβεῖν. οὐκοῦν ὑποσχεῖν πρῶτον, καὶ μεῖναι ἐν οἷς πέπονθας ἀνάγκη· ἢ τίνος ³ λήψῃ δίκην; εἰ γὰρ ἔξεστί σοι πάντα ποιεῖν, ἄπερ

792 τοῖς ἄλλοις, τί ἡδίκησαι;

ἰς'. Φέρε δὴ, πρὸς θεῶν, κακῆκίνο σκέψασθε. ἂν ἔλῃ τὸν Ἀρίστωνά τῆς βουλευσεως, τί ἔσται; ἔξαλειφθήσεται, νῆ Δία, ὃ δ' ἀντεγγραφήσεται. ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι λέγουσι. καλῶς. πότερον οὖν ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ὀδὴ μὲν ⁴ ὀφλήσει τῷ δημοσίῳ, ὃ ἔξαλειφθεῖς, ἐκεῖνος δὲ ἐπίτιμος ἔσται, ὃ ἐγγραφεῖς; ἐκ γὰρ ὧν ⁵ νῦν ὁδε ἀξιοῖ, ταῦτα συμβαίνει. εἰ γὰρ, ὅτ' ἐγγέγραπται, μὴ ὀφείλει, ἐπειδὴν ἔξαλειφθῆ, ⁴ ὀφλήσει δηλονότι. ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστιν. ἀλλ' ὅταν ἔξαλειφθῆ, τότε οὐκ ⁴ ὀφείλει· οὐκοῦν νῦν ὀφείλει. τί δ'; ἂν αὐτὸς ἀποφύγοι, ⁶ παρά του κομιεῖται ταῦθ' ἢ πόλις, ἀ νῦν, οὐκ ἔξόν, οὗτος ⁷ αὐτῷ ποιεῖ; πόθεν δ' οἷς οὗτος θανάτου τιμᾶται, καὶ δεσμοῦ, περιμῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οἱ μὲν τὰς

¹ ἢ ² μ' ἐγγέγραφεν ³ λήψει ⁴ ὀφειλήσει ⁵ νυνὶ ⁶ παρὰ τοῦ ⁷ * αὐτὸν

tem non contemendi Ven. Bodl. Aug. marg. Benenati. TAYLOR. L. δραχμῆν. AUGER.

Μικρὰ καὶ οὐδὲν] Lego, μικρὰ ἢ οὐδὲν, aut parum, aut nihil: vel, ut Wolfius non male exponit, parum, atque adeo nihil, deliquerunt. Proxime, aere alieno erunt obstricti. Id minus exacte. Τὸ ὀφείλειν valebit contra illos: omnia mala consequentur, quæ eos premere solent, qui Reip. sunt obstrati. Contra autem, qui multum debet, et unam atque alteram pensionem solverit, τὸ ὀφείλειν contra illum non valebit, verum ἐπίτιμος erit. Id sane iniquum est. TAYLOR. Cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VII. cap. V. p. 623.

* Ἐτι τοίνυν κ. τ. λ.] Quid totus hic locus significet, fateor me non intelligere, præsertimque τὰ μὲν --- ἀπογέγραπται. Verti ita ut omnia inter se cohærerent, et subsequentia responderent præcedentibus. AUGER.

Τὰ μὲν δὴ δύο ἐν ἀπογραφῇ πεποιήται] Ἀπεγρέφατο. WOLF.

Με γέγραφεν] Lego μ' ἐγγέγραφεν omnino. Habent id optimi Codd. Ven. Lind. Aug. Ital. Vide annotata supra §. β'. TAYLOR. Cui assentitur Augerus.

ἰς'. Δὲ ἐπίτιμος] δὲ restitui juxta auctoritatem Codd. et Editi. omnium. Apud Wolfium erat καί. TAYLOR.

Συμβαίνει] Hic præsens pro futuro. AUGER.

Τότε οὐκ ὀφείλει] Corrige ὀφειλήσει. Ita Ven. Bar. Bodl. Et recte Interpres: verum ubi deletus fuerit, tum non debebit; nunc igitur debet. TAYLOR.

Αὐτῶ] Nempe, Aristo. AUGER.

Αὐτῶ] Facessere jubent otiosum istud vocabulum Codd. Bar. Lind. Ital. TAYLOR. Legendum videtur ἀ νῦν, οὐκ ἔξόν αὐτῷ, οὗτος ποιεῖ. JURIN. Jurinum exscribit Augerus.

ψυχὰς, οἱ δὲ τὸ μὴ δεινὰ πεπονθέναι κομιοῦνται; ᾧ γὰρ οὐδὲ τῶν ἴσων, οὐδὲ τῶν ἐγκυκλίων δικαίων μετουσίαν διδύσασιν οἱ νόμοι, οὗτος τῶν ἀνηκέστων ἑτέροις αἴτιος γίνεταί· οὐκ ὀρθῶς, οὐδὲ πολιτικῶς, οὐδ' ὡς συμφέρει, ¹ γιγνομένων τούτων. ἀλλ' ἐγὼ ταῦθ' ὀρῶν θαυμάζω, ² τάγ' ἄνω κάτω γίγνεσθαι. τί ποτ' οἴεσθ' εἶναι, εἰάν η γῆ μὲν ἄνω, τὰ δ' ἄστρα κάτω γένηται; οὐκ ἔστι τοῦτο γενέσθαι, μηδὲ γένοιτο. ἀλλ' ὅταν οἷς ἐκ τῶν νόμων μὴ ἔξεστιν, ἐκ τῶν ὑμετέρων βουλήσεων ἐξῆ· ὅταν ἡ μὲν πονηρία τιμᾶται, τὰ χρηστὰ δ' ἀπορρίπτηται· ³ ὅταν τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἠττάται τοῦ φθόνου· τότε ἄνω καὶ κάτω πάντα χρή νομίζεω ἐστράφθαι.

ἰζ'. Ἦδὴ τοίνυν τινὰς εἶδον τῶν ἀγωνιζομένων, οἱ τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς ἀλίσκόμενοι, καὶ οὐκ ἔχοντες ὡς οὐκ ἀδικοῦσι δείξαι, οἱ μὲν εἰς τὴν τοῦ βίου μετρίότητα, καὶ 793 σωφροσύνην ⁴ κατέφευγον, οἱ δ' εἰς τὰ τῶν προγόνων ἔργα καὶ λειτουργίας, οἱ δ' εἰς ἕτερα τοιαῦτα, δι' ὧν εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν τοὺς δικάζοντας ἤγαγον· τούτῳ δ' οὐδένα ὀρῶ τῶν τέπων τούτων βᾶσιμον ὄντα, ἀλλὰ πάντα ἀπόκρημνα, φάραγγας, βάραθρα. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐρεῖ; ὧν ὁ πατήρ ⁵ αὐτοῦ τι πεποίηκε, νῆ Δία; ἀλλὰ κατεγνώκαθ' ὑμεῖς ἐν ⁶ τούτοις τοῖς δικαστηρίοις αὐτοῦ θάνατον, ὡς πονηροῦ δηλονότι καὶ ἀξίου τεθνήσκειν. ἀλλὰ, νῆ Δία, εἰ ταῦτ' ἐστὶν αὐτῷ δυσχερῆ, τὰ περὶ τὸν πατέρα, εἰς τὸν ἑαυτοῦ βίον καταφεύξεται, ὡς σάφρονα καὶ μέτριον; ποῖον;

1 [γιγνομένων τούτων.] ἀλλ' ἔγωγε
⁴ κατέφυγον

² τὸ τᾶνω κάτω γενέσθαι
⁵ αὐτοῦ· τί

³ καὶ ὅταν

⁶ τουτοισι

² Ἐγκυκλίω] Συνήθων Ital. Credo fuisse glossema ad marginem adscriptum. TAYLOR.

Τότ' ἄνω κάτω γίγνεσθαι] Forte τὰ ἄνω. Et pro γίγνεσθαι legit Obsop. γεγενῆσθαι. Et [p. 381. v. 1.] ὄν ποῦ βεβίωκεν, quam vitam ubi actum? Et [v. 12. h. p.] pro ἐστράφθαι, τετράφθαι. WOLF. τὸ, τ' omnes libri scripti et editi. Bodd. habet τὸ, τὰ ἄνω κάτω γεγενῆσθαι, γεγενῆσθαι etiam plurimi et præstantissimi. ἄνω καὶ κάτω, quod et scribitur, parum probo. TAYLOR. καὶ τὰ γ' ἄνω - - mihi videtur sola adjectione hujus vocis καὶ omnia clara fieri. AUGER.

¹ Ἄλλ' ὅταν κ. τ. λ.] Corrigo: ἀλλ' ὅταν οἷς ἐκ τῶν νόμων μὴ ἔξεστι, τοῦ τοῖς ἐκ

τῶν ὑμετέρων βουλήσεων ἐξῆ· καὶ ὅταν ἡ μὲν πονηρία τιμᾶται, τὰ χρηστὰ δ' ἀπορρίπτηται· καὶ ὅταν τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἠττάται τοῦ φθόνου, τότε ἄνω καὶ κάτω etc. Primum illud excepti ex marg. Benenati. Conjunctiones addunt, illam Ven. hanc Bar. Denique quanquam istud καὶ inter ἄνω et κάτω expungat bonus Venetus, hic tamen necessarium esse judico, licet in anterioribus id erat secus. TAYLOR.

ἰζ'. Τι πεποίηκε] Legere jubet optimus Augustanus: ὧν ὁ πατήρ αὐτοῦ πεποίηκε. A Veneto abest etiam αὐτοῦ. IDEM. ὧν - - τι - - eorum ne aliquid quæ pater etc. AUGER.

Ποῖον; ὄν ποῦ βεβίωκεν;] Recte hoc, ut mihi quidem videtur. Vide supra Wolf-

ὄν ποῦ βεβίωκεν ; ὄν μὲν γὰρ ¹ πάντες ὑμεῖς ἐωράκατε, οὐκ ἔστι τοιοῦτος. ἀλλ' ἂν τὰν, εἰς τὰς λειτουργίας ² ἀποχωρήσεται ; τὰς πότε, ἢ ποῦ γεγονυίας ; τὰς τοῦ πατρός ; ἀλλ' οὐκ εἰσίν. ἀλλὰ τὰς ἑαυτοῦ ; φάσεις, ἀπαγωγάς, ἐνδείξεις, οὐχὶ λειτουργίας εὐρήσετε. ἀλλὰ, νῆ ³ Δία, καὶ χωρὶς τούτου, συγγενεῖς πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ παραστάντες αὐτὸν ἐξαιτήσονται ; ἀλλ' οὐτ' εἰσίν, οὐτ' ἐγένοντο πώποτε. πῶς γὰρ, τῷ γε μηδ' ἐλευθέρῳ ; πλὴν ἔστι, νῆ Δία, ἔστιν ⁴ ἀδελφός τις οὗτος αὐτῷ ὁ παρὼν, καὶ τὴν καλὴν δίκην αὐτῷ λαχών. περὶ οὗ τὰ μὲν ἄλλα τί δεῖ λέγειν ; ⁵ ἀδελφός δ' ἔστι τούτου ὁμοπάτριος, καὶ ὁμομήτριος, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ⁶ καὶ δίδυμος. ⁷ οὗτος — τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶν ἀλλ' ἐφ' οἷς ὑμεῖς τὴν μιᾶραὶν ⁸ Θεωριδίδα, τὴν Λημνίαν, τὴν Φαρμακίδα, καὶ αὐτήν, καὶ τὸ γένος ἅπαν ἀπεκτείνετε, ταῦτα λαβὼν τὰ φάρμακα, καὶ τὰς ἐπιλήψεις παρα τῆς Θεραπεινῆς αὐτῆς, ἢ κατ' ἐκείνης

794 τότ' ἐμήνυσεν, ἐξ ἧσπερ ὁ βάσκανος οὗτος ἐπεπαιδοποιήται, μαγγανεύει καὶ φενακίζει, καὶ τοὺς ἐπιλήπτους φησὶν ἰᾶσθαι, αὐτὸς ὢν ἐπιλήπτος πάσῃ πονηρίᾳ. — οὗτος οὖν αὐτὸν ἐξαιτήσεται ὁ Φαρμακός ; ὁ λοιμός ; ὄν οἰωνίσαιτ' ἄν τις μᾶλλον ἰδῶν, ἢ προσειπεῖν βούλοιο ; ὃς αὐτὸς ⁹ αὐτῷ θανάτου τετίμηκεν, ὅτε τοιαύτην δίκην ¹⁰ ἔλαχε ;

¹ ἅπαντες² ἀποχωρήσεται.³ Δία χωρὶς τούτου⁴ ἀδελφός. τίς οὗτος αὐτῷ ; ὁ⁵ ἀλλ' ἀδελφός γ' ἔστι τούτῳ⁶ Deest καί.⁷ οὗτος⁸ Θεωριδίδα, τὴν Λημνίδα,⁹ αὐτῷ¹⁰ ἔλαχε.

fiam ad p. 380. v. 5. MSti plurimi οὐ. Quod eodem recidere iudico. Nam οὐ, id est, ubi, pariter voluerunt. Atque ita excuderunt Parisienses. Lambinus hic in contrarium prorsus abit. At certe frigidus est sensus, quem ille revocavit, et Wolfius interpretando dedit. Ad suam vitam confugiet — ? quam ? eam, quam non vixit ? in ea enim, quam vos vidistis omnes, non est talis. Verte autem : quam vitam ? ubi gentium actam ? in ea enim, quam hic egit coram vobis, non est talis. TAYLOR. Wolfius : quam ? eam, quam non vixit ? minus ad mentem Oratoris. Vertendum : qualem ? ubi terrarum actam ? JURIN.

Οὐκ ἔστι τοιοῦτος] Non est talis ut jactari possit. AUGER.

Ἄλλᾳ] Corrige, ut suadent libri meliores, ἀλλὰ, νῆ Δία, χωρὶς τούτων, sine conjunctione. TAYL. M. τούτων. AUGER.

[Θεωρίδα] Harpocratio : Θεωρίς. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος, εἰ γνήσιος. Μάντις ἢ ἢ Θεωρίς, καὶ ἀσεβείας κριθεῖσα ἀπέθανεν, ὥς καὶ Φιλόχορος ἐν ἐκτῇ γράφει. Qui eam ream fecit, fuit noster ipse Demosthenes, ut docemur a Plutarcho ; Κατηγόρησε δὲ καὶ τῆς ἱερείας Θεωρίδος, ὡς ἄλλα τε βραδουργοῦσης πολλά, καὶ τοὺς δούλους ἐξαπατῶν διδασκίσης, καὶ θανάτου τιμωρόμενος ἀπέκτενε. Codd. Bar. et Aug. legunt Θεοδωρίδα. TAYLOR.

Φαρμακός] Vide Hermog. p. 255. et 257. Didymum Demosthenis Scholiasten apud Harpocr. in v. Etym. M. p. 788. ubi scribitur mendose : οὕτως οὖν αὐτὸν ἐξαίρησε ὁ φαρμακός ; Suid. etiam et Harpocr. legit ἐξαίρησεται. IDEM.

Ὁς αὐτὸς αὐτὸν θανάτου τετίμηκεν] Lego αὐτῷ θανάτου. WOLF. αὐτὸν Ald. αὐτῷ Bar. Aug. TAYLOR.

ἡ. Τί οὖν λοιπὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἀ κοινὰ, νῆ Δία, πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς ἀγωνιζομένοις παρὰ τῆς τῶν ἄλλων ὑμῶν φύσεως, καὶ οὐδεὶς αὐτὸς ἑαυτῷ ταῦτα φέρει τῶν κρινομένων, ἀλλ' ὑμῶν ἕκαστος ἔχων οἴκοθεν ἔρχεται, ἔλεον, συγγνώμην, ¹ καὶ φιλανθρωπίαν. ἀλλὰ τούτων γε οὐδ' ὅσιον, οὐδὲ θέμις τῷ μιανῶν τούτῳ μεταδοῦναι. διὰ τί; ὅτι ὃν ἂν αὐτὸς ἕκαστος νόμον τῇ φύσει δῆλος ἦ κατ' ἀπάντων ἔχων, τούτου τυγχάνειν παρ' ἑκάστου δίκαιός ἐστι καὶ αὐτός. τίνα οὖν νόμον ὑμῖν, ἢ τίνα βούλησιν ἔχειν Ἀριστογείτων κατὰ πάντων δοκεῖ; ² πότερον εὐτυχοῦντας ὄραν, καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ χρηστῇ δόξῃ διάγοντας; καὶ τί ποίων ζήσεται; τὰ γὰρ τῶν ἄλλων κακὰ τοῦτον τρέφει. οὐκοῦν ἐν κρίσεσι, καὶ ἀγῶσι, καὶ πονηραῖς αἰτίαις ἀπαντας εἶναι βούλεται. ταῦτα γεωργεῖ, ταῦτα ἐργάζεται. ὁ ³ καὶ δὴ παμπόνηρος ἄνθρωπος, ποῖός τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλοῖτ' ἂν ⁴ δικαίως, ὁ τρισκατάρατος, ὁ κοινὸς ἐχθρὸς, ὁ πᾶσι δυσμενής, ὅτῳ μήτε γῆ καρπὸν φέροι, μήτ' ἀποθανόντα δέξαιτο; οὐχ ὁ τοιοῦτος; ἔγωγε νομίζω. τίνας δὲ συγγνώμης ἢ ποίων ἐλέων οἱ σεσυκοφαντημένοι παρ' αὐτοῦ τετυχήκασιν; οἷς οὗτος θανάτου πᾶσιν ἐτιμᾶτο ἐν τουτοῖσι τοῖς δικαστηρίοις, καὶ ταῦτα πρὶν τὴν πρώτην ψῆφον ⁵ διενεχθῆναι. καὶ ἐφ' οἷς ὁ βάσκανος οὗτος ⁶ οὕτως ὠμῶς καὶ πικρῶς εἶχε, τούτους ὑμῶν οἱ λαχόντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δίκαια ποιοῦντες, ἔσωζον, τοὺς ὑπὸ τούτου συκοφαντούμενους, καὶ ἀπεψηφίζοντο, καὶ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μετεδίδοσαν τούτῳ· ἀλλ' ἢ γε τούτου πικρία, καὶ μισοφροσύνη, καὶ ὠμότης παρῆν καὶ ἐξητάζετο. οὐχὶ παιδία, οὐχὶ μητέρας τῶν κρινομένων, ἐνίων γραῦς, προσεστηκυίας ὄρων οὗτος ⁷ ἤλέει. εἰτά σοι συγγνώμη; πόθεν;

¹ Deest καί.

² πότερ'

³ καὶ δὲ

⁴ δικαίως;

⁵ διενεχθῆναι;

⁶ [οὕτως]

⁷ ἤλέει;

ἡ. "Ελεον etc.]" Ἐλεος, συγγνώμη καὶ φιλανθρωπία, Lambinus. IDEM.

'Ο καὶ δὴ] Impedita satis et obscurior sententia. In MStis legitur: ὁ δὲ τοιοῦτος ποῖός τις καλοῖτ' ἂν δικαίως; ὁ τρισκατάρατος, etc. Quod probro. Tum autem inducenda sunt illa in exitu orationis, οὐχ ὁ τοιοῦτος; IDEM.

Πρὶν τὴν πρώτην ψῆφον διενεχθῆναι] Περὶ

τοῦ ἐγκλήματος, πότερον ἔνοχος ἦν τούτῳ, ἢ μή· ἢ δὲ δευτέρα, ἐπεὶ κατακριθῆ, ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι. WOLF. Deest πρώτην in MStis Ven. et Bar. TAYLOR.

Προσεστηκυίας] Melius esse credo παρεστηκυίας Codicum Lind. et Ital. vel παρεστῶσας plurimorum, Ven. Bar. Bodl. Obsop. Aug. MSS. Fel. et Man.

cum marg. Benenati. IDEM. Imo παρε-

ἢ ¹ παρὰ τοῦ ; ἢ τοῖς σοῖς παιδίοις ἔλεος ; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. σὺ τὸν εἰς ταῦτα ἔλεον προδέδωκας, Ἀριστόγειτον, μᾶλλον δ' ἀνήρηκας ὄλως. μὴ δὴ πρὸς οὓς αὐτὸς ἔχωσας λιμένας, καὶ προβόλων ἐνέωλησας, πρὸς τούτους προσορμί-
ζου. οὐ γὰρ δίκαιον.

Ἰθ'. Εἰ τοίνυν ² ἀκούσετε καὶ τὰς βλασφημίας, ἃς κατὰ τὴν ἀγορὰν περιῶν καθ' ὑμῶν ἔλεγεν, ἔτι μᾶλλον ἂν αὐτὸν μισήσετε³ καὶ δικαίως. φησὶ γὰρ πολλοὺς ὀφεί-
λειν τῷ δημοσίῳ, τούτους δὲ πάντας ὑπάρχειν ὁμοίους ἑαυ-
τῷ. ἐγὼ δὲ πολλοὺς μὲν εἶναι τοὺς ἡτυχηκότας, εἰ καὶ δὴ εἰσὶ μόνοι, συγχωρῶ, — ³ πάντη γὰρ πλείους εἰσὶ τοῦ δέοντος, καὶ οὐδένα τῶν ⁴ ἄλλων ὀφείλειν ἔδει —, οὐ μὲν τοι, μὰ τοὺς θεοὺς, τούτῳ γε ὑπάρχειν οἶμαι τούτους ⁵ ὁμοίους, — οὐδὲ πολλοῦ δεῖ —, ἀλλὰ καὶ πᾶν τούναν-
τίον. οὕτως δὲ λογίζεσθε. καὶ μὴ με ὑπολάβητε, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, ὡς πρὸς ὀφείλοντας ὑμᾶς τῷ δημοσίῳ διαλέγεσθαι. οὔτε ⁶ γὰρ ἔστι — μὴ γένοιτο τοῦτο — οὔτ' ἐγὼ νομίζω. ἀλλ' εἰ τῷ τις ἄρα, ἢ φίλος, ἢ γνώριμός ⁷ ἔστιν ἐν τούτοις, ὡς ὑπὲρ τούτου τοῦτον προσήκει μισεῖν, τοῦτο βούλομαι δεῖξαι. πρῶτον μὲν ὅτι ἀνθρώπους ἐπιει-
κεῖς, οἷς ⁷ αἱ ἐγγύαι καὶ φιλανθρωπίαί γίνονται ⁸ ὀφλή-
ματα ἴδια, οἷς οὐ πρόσεστι κοινὰ ἀδικήματα, ἡτυχηκένας δὲ συμβέβηκεν, εἰς τὴν ὁμοίαν τάξιν ⁹ αὐτῷ καὶ βλασφη-
μίαν ἄγει, οὐκ ὀρθῶς, οὐδὲ προσηκόντως. οὐ γὰρ ἔστιν ὅμοιον, Ἀριστόγειτον, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, γράψαντά σε τῶν πολιτῶν τρεῖς ἀκρίτους ἀποκτεῖναι, γραφὴν ἀλῶναι παρα-

¹ παρὰ τοῦ ;

² ἀκούσατε τὰς --- μισήσατε

³ παντὶ

⁴ ἄλλων, πλὴν τοῦτον, ὀφείλειν

⁵ ὁμοίους οἶμαι τούτους. ο. π. δεῖ. ἀλλὰ πᾶν

⁶ γὰρ ἔστω

⁷ Deest articulus.

⁸ καὶ ὀφλήματα

⁹ αὐτῷ

στηκνυίας. AUGER.

ἰζ'. Μισήσατε] Morelius dedit μισήσαι-
τε. In Cod. autem Italico ita scribitur hic
locus: ἔτι μᾶλλον ἂν αὐτὸν μισήσατε, καὶ
δικαίως ἀποκτείνετε. TAYLOR. M. ἀ-
κούσατε, et μισήσατε. et v. 17. ἔστω. AU-
GER.

Τῶν ἄλλων] Addunt Ven. et marg. Pa-
ris. πλὴν τοῦτον. Bar. autem et Aug.
πλὴν τοῦτον. Legendum est autem
πλὴν τοῦτου. TAYLOR.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Interpretare, πολλοῦ
γε καὶ δεῖ. Si minus placet, οὐδὲ πολλοῦ

λόγου δεῖ. WOLF.

Ἐν τούτοις] Inter hos qui circumstant.
ἰπέρ τοῦτου, hujus sui amici causa. AUGER.

Γίνονται, καὶ ὀφλήματα ἴδια] Lego: γίνον-
ται ὀφλήματα ἴδια, et p. 384. v. 30. ταῦθ'
οὗτος μονοῦ. WOLF. Amplexor potius
vulgatam lectionem Impressorum Felic.
Manut. et Lutec. γίνονται, καὶ ὀφλήματα.
Eamque satis bene reddit Versio Wolfi-
ana. TAYLOR.

Οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] Neque multis verbis est
opus. Vide supra ad v. 14. Tu vertes :
neque enim idem est ; longe abest. IDEM.

νόμων, καὶ δεόν σε ἐπὶ ταύτῃ τεθναίνειν, τιμήματος τυχεῖν καὶ φίλον ἐγγυησάμενον, μὴ δύνασθαι ζημίαν ἀπροσδόκητον ἐνεγκεῖν. οὐχ ὅμοιον, οὐ.

κ'. Ἐπειδ', ὅτι τὴν κοινὴν φιλανθρωπίαν, ἣν ὑμεῖς ἔχετε ἐκ φύσεως πρὸς ἀλλήλους, οὗτος ἀναίρει καὶ διαφθείρει τὸ κατ' αὐτὸν, ἴδοιτ' ἂν ἐντεῦθεν. ὑμεῖς γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ τῆς φύσεως πρὸς ἀλλήλους, ὅπερ εἶπον, χρώμενοι φιλανθρωπία, ὥσπερ αἱ συγγένειαί τὰς ἰδίας οἰκοῦσιν οἰκίας, οὕτω τὴν πόλιν οἰκεῖτε δημοσίᾳ. πῶς οὖν ἐκεῖναι; ὅπου πατήρ ἐστι, καὶ υἱεῖς ἄνδρες, τυχὸν δὲ καὶ τούτων παῖδες, ἐνταῦθα ἀνάγκη πολλὰς καὶ μηδὲν ὁμοίας εἶναι βουλήσεις. οὐ γὰρ τῶν αὐτῶν οὔτε λόγων, οὔτ' ἔργων ἐστὶν ἡ νεότης τῷ γῆρα. ἀλλ' ὅμως οἷ τε νέοι πάνθ' ὅσα ἂν πράττωσιν, ἂν περ ὧσι μέτριοι, οὕτω ποιοῦσιν, ὡς τε μάλιστα μὲν πειραῖσθαι λανθάνειν, εἰ δὲ μὴ, φανεροί γ' εἶναι τοῦτο βουλόμενοι ποιεῖν· οἷ τε πρῶτον πάλιν, ἂν ἄρα ἴδωσιν ἢ δαπάνην, ἢ πότον, ἢ παιδιὰν πλείω τῆς μετρίας, οὕτω ταῦθ' ὀρῶσιν, ὡς τε μὴ δοκεῖν ἐωρακέναι. ἐκ δὲ τούτων γίγνεται τε πάντα ἂ φέρουσιν αἱ φύσεις, καὶ καλῶς γίγνεται. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον τοῦτον καὶ ὑμεῖς, 797 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πόλιν οἰκεῖτε συγγενικῶς καὶ φιλανθρωπῶς· οἱ μὲν οὕτως ὀρῶντες τὰ τῶν ἡτυχηκότων ἔργα, ὥστε, τὸ τῆς παροιμίας, ὀρῶντας μὴ ὀρᾶν, καὶ ἀκούοντας μὴ ἀκούειν, οἱ δ' οὕτω ποιοῦντες ἂ πράττωσιν, ὥστ' εἶναι φανεροί ¹ φυλαττόμενοι καὶ αἰσχυρόμενοι. ἐκ δὲ τούτων ἡ κοινὴ καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰτία τῇ πόλει μένει, καὶ συνέστηκεν ὁμόνοια. ταῦτα τοίνυν Ἀριστογείτων τὰ καλῶς οὕτω πεπηγότα τῇ φύσει, καὶ τοῖς ἡθεσι τοῖς ὑμετέροις, κινεῖ, καὶ ἀναίρει, καὶ ² μεταρρίπτει· καὶ ἂ τῶν ἄλλων τῶν ἡτυχηκότων ἕκαστος ἀψοφητὶ ποιεῖ, ταῦθ' οὗτος μονοῦ κώδωνας ἐξαψάμενος διαπραττεται. οὐ πρύτανις, οὐ κέρυξ, οὐκ ἐπιστάτης, οὐχ ἡ προεδρεύουσα φυλὴ τούτου κρατεῖν δύναται. ἐπειδὴν οὖν τις ὑμῶν ἐφ' οἷς οὗτος ἀσελ-

¹ καὶ φυλαττόμενοι

² μεταρρίπτει

κ'. Ὀρῶντας μὴ ὀρᾶν] Seeing ye shall see and not understand. Ita N. T. scriptores. Οὗτος] Ita Bar. Bodl. marg. Paris. cum Plutarch. de liberorum educat. circa finem Lambino. Editi οὕτω. Vide supra ad ὡς εἶνα τῶν πραττομένων ὀρῶντας μὴ ὀρᾶν καὶ p. 385. v. 21. IDEM.

γαίνει, ¹ λυπηθεῖς, τουτονὶ ταῦτα ποιεῖν εἶπη, καὶ ταῦτα, ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, τί δ' ; οὐ καὶ ὁ δεινά, φησιν, ὀφείλει ; τὸν ἐχθρὸν ἕκαστος ² εἰπὼν τὸν ἑαυτοῦ. ὥστε τὴν πονηρίαν τὴν τούτου αἰτίαν εἶναι τῶν βλασφημιῶν, αἰπερὶ τῶν οὐχ ὁμοίων τούτῳ διὰ τοῦτον γίνονται.

κά. Λοιπὸν τοίνυν ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀπαλλαγῆναι βουλομένοις τούτου, παράδειγμα σαφές καὶ ἐναργές ἔχοντας ἐκ τῶν νόμων, μάλιστα μὲν θανάτου αὐτῷ τιμῆσαι· εἰ δὲ μὴ, τοσοῦτον ἐπιθεῖναι τίμημα χρημάτων, ὅσον οὐ δυνήσεται φέρειν. ἄλλη γὰρ οὐκ ἐστὶν ἀπαλλαγή τούτου, σαφῶς ἐπίστασθε. καὶ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μὲν ἄλλων ἀνθρώπων ἂν τις ἴδοι τοὺς μὲν βελτίστους καὶ μετριωτάτους αὐτῇ τῇ φύσει πάντα ποιοῦντας ἐκόντας ἂν δεῖ· τοὺς δὲ χεῖρους μὲν τούτων, ἔξω δὲ τοῦ πονηροῦς ἄγαν κληθῆναι, τῷ φόβῳ τῷ πρὸς ὑμᾶς, καὶ τῷ τοῖς αἰσχροῖς, καὶ λόγοις, καὶ ὀνειδέσιν ἀλγεῖν, εὐλαβουμένους ἔξαμαρτάνειν· τοὺς δὲ πονηροτάτους καὶ τοὺς ἔξαγίστους ὀνομαζομένους, τὰς γε συμφορὰς σωφρονίζειν λέγουσιν. οὐτοσὶ τοίνυν Ἀριστογείτων τοσοῦτον ὑπερήρηκε πάντας ἀν-

¹ λυπηθείς· τουτονὶ δὲ ταῦτα ποιεῖν ; εἶπη, καὶ ταῦτ' ὀφ. τῷ δημοσίῳ ;

² ἰπειπὼν

Ταῦτα] *Eum talia et talia dicat agere, cum debeat arario, Wolfius. Parum exacte. Si quis igitur vestrum motus ejus petulantia, conqueratur, eum istiusmodi facinora patrare, adeoque, vel, atque etiam, cum sit arario obstrictus, cætera. Atque ad eum sensum exemplaria nostra pungi curavimus. IDEM. Lego et distingo: λυπηθείς, τουτονὶ ταῦτα ποιεῖν, εἶπη, καὶ ταῦτα ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ; ita ne istum hæc facere, dicit, cum debeat arario? Deinde: τί δ' ; οὐ καὶ ὁ δεινά, φησιν, ὀφείλει; addo: καὶ ὁ δεινά, οὐ, φησιν, ὀφείλει, τὸν --- ἑαυτοῦ; AUGER.*

Τί δ' ; οὐ καὶ ὁ δεινά] *Apparet, hunc locum esse mutilatum. Sententia certe est: Aristogitonis exemplo cives sua crimina communicare cum aliis, et ita propagari lites, ad quam planius exprimendam verba quædam desunt. WOLF. Nihil simplicius loci hujus vera mente: Nihil Wolfii explanatione et suspitionibus futilius. Cum Cives Aristogitonii petulantiam exprobrant, atque insuper, petulantiam hominis, qui publico erat obætatus, ibi, arrepta occasione inimicos suos sugillandi, quid? ait, Egone deo solus? annon obætatus est quoque Simo, et*

VOL. III.

Pamphilus et Charidemus? Lege autem, τὸν ἐχθρὸν ἕκαστον εἰπὼν (vel ἰπειπὼν ut MSti fere omnes, cordate sane et feliciter!) τὸν ἑαυτοῦ. TAYLOR.

Τούτων] *Restitui ex Editis et MStis. τούτων Wolfius. IDEM.*

κά. Παράδειγμα] *Mibi quidem nec παράδειγμα, nec παράγγελλας, nec ἀδίκημα satis placet. Ac fieri potest, ut aliquid desit. WOLF. ἀδίκημα MSti Ven. Bar. Bodl. Lind. Obsop. Ital. marg. Benenati. TAYL.*

Τοὺς δὲ πονηροτάτους καὶ τοὺς ἔξαγίστους] *Ἐξαγίστους vocat sceleratos ac diros, qui etiam ἐναργεῖς, καὶ ἀλιτήριοι, καὶ ἐπάρατοι, καὶ τῇ ἀρεῇ ἔνοχοι, ἀλάστορες τε καὶ παλαμναῖοι, id est, exsecrabilia, devoti manibus, impuri, et sacri, sanguinarij, sicarii, conscelerati. Æschines κατὰ Κτισσιφ. καὶ λιμὴν ὁ νῦν ἔξαγίστος καὶ ἐπάρατος ὀνομασμένος, id est, sceleratus ac dirus portus. Ex edit. HERVAG.*

Τὰς γε συμφορὰς] *Fortè addendum καὶ τὰς τιμωρίας. Nisi legas τὰς γε. WOLF. Recte sane. Et quanquam Baroc. habeat τὰς γε, cæteri tamen omnes, credo, constanter, τὰς τε, et marg. Paris. addit, quod Wolfius addi voluit. TAYLOR.*

3 D

θρώπους πονηρία, ὡς τε οὐδὲ παθῶν ἐνουθετήθη, ἀλλ' ἐπὶ
 τοῖς αὐτοῖς ἀδικήμασι καὶ πλεονεκτήμασι πάλιν εἴληπται.
 καὶ τοσοῦτω πλείονος ὀργῆς ἄξιός ἐστι νῦν ἢ πρότερον,
 ὅσω τότε μὲν γράφειν μόνον ἔπειτο δεῖν παρὰ τοὺς νόμους·
 νυνὶ δὲ ¹ ταῦτα ποιεῖν, αἰτιάσθαι, λέγειν, διαβάλλειν,
² ἄγειν, βλασφημεῖν, θανάτου τιμᾶσθαι, εἰσαγγέλλειν,
 κακολογεῖν τοὺς ἐπιτίμους, αὐτὸς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ.
 τούτου γὰρ οὐδέν ἐστι δεινότερον. τὸ μὲν οὖν νουθετεῖν τού-
 του, μαρία. ὅς γάρ, οἷς ὁ δῆμος ³ ἅπαντας τοὺς ἐνοχλοῦν-
 τας ἑαυτὸν νουθετεῖ θορύβοις, μηδὲ πώποθ' ὑπεῖξε, μηδὲ
 διετράπη, ταχύ γ' ἂν φροντίσειέ τι τοῦ παρ' ἐνός λόγου.
⁴ ἀνίατον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα ἐστὶ τὸ τούτου.
 δεῖ δὴ πάντας, ὡς περ ⁵ ἰατροὶ, ὅταν καρκῖνον, ἢ φαγέδαι-
 ναν, ἢ ⁶ τῶν ἀνιατωτάτων τί κακῶν ἰδῶσιν, ἀπέκαυσαν,
 ἢ ὅλως ἀπέκοψαν, οὕτω τοῦτο τὸ θηρίον ὑμᾶς ἐξορίσαι,
 ῥίψαι ἐκ τῆς πόλεως, ἀνελεῖν, μὴ περιμεῖναντάς τι παθεῖν,
 ὃ ⁷ μήτε δημοσία γένοιτο, ἀλλὰ προευλαβηθέντας. ὠδὶ γὰρ
 ὄρατε. οὐδένα πώποθ' ὑμῶν ἴσως ἔχισ ἔδακεν, οὐδὲ φαλάγ-
 γιον, μήτε δάκοι ⁸ ποτέ· ἀλλ' ὅμως ⁹ πάντα τὰ τοιαῦτα 799
 ἐπὶν ἰδῆτε, εὐθύς ¹⁰ ἀποκτενεῖτε. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὅταν συκοφάντην, καὶ πικρὸν,
 καὶ ἔχιν τὴν φύσιν ἀνθρώπων ἰδῆτε, μὴ ποτε ἕκαστον
 ὑμῶν δήξεται, περιμένετε, ἀλλ' ὁ πρῶστυχῶν ἀεὶ τιμω-
 ρεῖσθαι.

κβ'. Λυκοῦργος μὲν οὖν τὴν Ἀθηναίων ἐμαρτύρητο, καὶ
 τὴν μητέρα τῶν θεῶν, καὶ καλῶς γ' ἐποίησ'· ἐγὼ δὲ τοὺς
 προγόνους τοὺς ὑμετέρους, καὶ τὰς ἀρετὰς ἐκείνων ἀνα-

¹ πάντα ² [ἀγειν,] ³ ἅπας ⁴ ἀνίατον, ἀνίατον, ἄνδρες ⁵ οἱ ἰατροὶ, ὁ καρκῖνον
⁶ τῶν ἄλλων ἀνιάτων τι ⁷ μήτ' ἰδίᾳ, μήτε δημ. ⁸ [ποτέ]. ⁹ ἅπαντα
¹⁰ ἀποκτενεῖτε

Γράφειν μόνον] Post γράφειν, addo καὶ
 λέγειν, et deleo λέγειν v. seq. Pro ἄγειν le-
 go ἀπάγειν. AUGER.

Ταῦτα] Vel πάντα potius, ut Ven.
 Bar. Aug. marg. Benen. Quod haud pau-
 lo melius. TAYLOR.

Ὁ δῆμος ἅπας] Obsop. ἅπαντας.
 WOLF. Cum Obsopaso excudit, cum
 ceteris omnibus (ἅπας enim omnes mor-
 dicus tenent) interpretatur Wolfius no-
 ster. TAYLOR.

Ἀνίατον] Ἀνίατον, ἀνίατον, majori cum

vehementia et spirito, legunt Ald. Ven.
 Bar. Lind. Aug. IDEM. Gemino. AU-
 GER.

φαγέδαιναν] Vid. Valckenaer. Animad.
 ad Ammon. Lib. III. cap. XVII. p. 225.

Ὁ μήτε δημοσία γένοιτο] Forte adden-
 dum μήτ' ἰδίᾳ. WOLF. ὁ μήτε ἰδίᾳ
 μήτε δημοσία γένοιτο, MSS. Ven. Bar.
 Lind. Aug. Ital. cum Editione Luteciana.
 TAYLOR. Wolfio quoque assentitur Au-
 gerus.

Μὴ ποτέ] Pro μὴ ἔως. WOLF.

καλῶ, ὧν ¹ οὐδὲ χρόνος τὴν μνήμην ἠφάνικεν. εἰκότως. ἐπολιτεύοντο γὰρ, οὐχὶ τοῖς πονηροτάτοις ² καὶ συκοφάνταις συνεργεῖν δίδόντες ἑαυτοὺς, οὐδὲ τὸν ἐντὸς τείχους φθόρον ἀσκοῦντες ἐπ' ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοὺς μὲν σώφρονας καὶ χρηστοὺς τιμῶντες, τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ θρασεῖς μισοῦντες καὶ κολάζοντες· ἐξ ἧν ³ πάντες ἀθληταὶ τῶν καλῶν ἔργων ἐγένοντο.

κγ'. Ἐν δ' εἰπὼν ἔτι, παύσασθαι βούλομαι. ἔξιτε αὐτίκα δὴ μάλα ἐκ τοῦ δικαστηρίου· θεωρήσουσι δ' ὑμᾶς οἱ περιεστηκότες, καὶ ξένοι καὶ πολῖται, καὶ κατ' ἄνδρα εἰς ἕκαστον τὸν παριόντα βλέπονται, καὶ φυσιογνωμοῦσους τοὺς ἀποψηφισαμένους. τί οὖν ⁴ ἐρεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ προέμενοι τοὺς νόμους ἔξιτε; ποίοις προσώποις, ἢ τίσιν ὀφθαλμοῖς πρὸς ἕκαστον τούτων ἀντιβλέψετε; πῶς δ' εἰς τὸ μητρῶον βαδιεῖσθε, ἂν τι βούλησθε; οὐ γὰρ ⁵ δήπου κατ' ἕνα ὑμῶν ἕκαστος ὡς περ ἐπὶ κυρίους τοὺς νόμους πορεύσεται, εἰ νῦν μὴ βεβαιώσαντες αὐτοὺς ἔξιτε ἅπαντες κοινῇ. πῶς δὲ ταῖς νομηνίαις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβαίνοντες, τὰ γὰρ τῇ πόλει δίδοναι, καὶ ἕκαστος ἑαυτῷ τοῖς θεοῖς εὐξεται, ὅταν ὄντος τούτου ἐκεῖ, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ χρηστοῦ, τὰναντία τοῖς ὅρκοις, καὶ τοῖς ἐκεῖ γράμμασιν ἐγνωκότες ἦτε; ἢ τί ἐρεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; τί ἐρεῖτε, ἂν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, γνωρίσας τοὺς ἀποψηφισαμένους; τί φήσετε; ἀρεσκεῖν τοῦτον ὑμῖν; καὶ τίς ὁ τοῦτο τολμήσων εἰπεῖν; τίς ὁ τῆς τούτου πονηρίας μετ' ἀρᾶς καὶ κακῆς δόξης κληρονομεῖν βουλευσόμενος, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς ἕκαστος ⁶ καταψηφίσασθαι; οὐκοῦν καταρᾶσθαι τοῖς ἀποψηφισαμένοις, τοῦτο τὸ πιστὸν ἕκαστος δίδους, ὡς οὐκ αὐτὸς οὗτός ἐστι. καὶ τί δεῖ ταῦτα ποιεῖν, ἐξὸν εὐφημεῖν, καὶ ἅπαντας ἅπασιν πάντα τὰ γὰρ εὐχεσθαι, καὶ ὑμᾶς ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἄλλους Ἀθηναίους ἅπαντας ὑμῖν;

¹ οὐδ' ὁ χρόνος

² καὶ τοῖς συκοφάνταις

³ ἅπαντες

⁴ ἐρεῖτε; τί ἐρεῖτε, ὦ

⁵ δήπου γε καθ'

⁶ ἀποψηφίσασθαι; οὐκοῦν καταρᾶσθε

κδ'. Συνεργεῖν δίδόντες ἑαυτοὺς] Οὐ παρῆσεν ἑαυτοὺς συμπράττειν τοῖς συκοφάνταις. IDEM.

Ἰθληταὶ τῶν καλῶν ἔργων] Vide Victor. Var. Lect. XXIV. 9. TAYLOR.

κγ'. Ἐκαστος] Add. φήσαν. Deinde lego καταρᾶσθε. AUGER.

Καταρᾶσθαι] Lege καταρᾶσθε, ut marg. Morellii habet. Codd. Bar. Bodl. et Aug. καταρᾶσσεθε. TAYLOR.

προσθήσω δὲ καὶ τοὺς ξένους, καὶ παῖδας, καὶ γυναῖκας.
 ἐφίεται γὰρ, ἐφίεται πάντων ἢ τούτου κακοπραγμοσύνη,
 καὶ πᾶσι βουλομένοις ἐστὶν ἀπαλλαγῆναι τῆς τούτου πο-
 νηρίας, καὶ δίκην δεδωκότα αὐτὸν ἐπιδεῖν.

Ἐφίεται] Pro ἐφίεται γὰρ πάντων, in *improbitas*. Facere autem eam repetitio-
 antiquo vehementius sic: ἐφίεται γὰρ, nem ad epitasin obscurum opinor esse ne-
 ἐφίεται πάντων ἢ τούτου κακοπραγμοσύνη. mini. OBSOPÆUS,
Pervenit enim, pervenit ad omnes hujus

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ

ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

801 ἀ. ὍΤΙ μὲν ¹ τοίνυν ὀφείλει τῷ δημοσίῳ Ἀριστογείτων οὗτος, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίτιμος, καὶ οἱ νόμοι διαρρήδην ἀπαγορεύουσιν ² ἐν τῷ δήμῳ μὴ ἐξεῖναι τοῖς τοιούτοις λέγειν, φανερώς ἐπιδέδεικται, ἄνδρες δικασταί· δεῖ δ' ὑμᾶς ἅπαντας μὲν ἀπειργεῖν καὶ κωλύειν τοὺς παρανομοῦντας, πολὺ δὲ μάλιστα τοὺς ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντας, καὶ τοὺς πολιτευομένους. διὰ γὰρ τούτους τὰ κοινὰ καὶ βλάπτεσθαι πέφυκεν, ἂν ὥσι φαῦλοι, καὶ τὰ μέγιστα πάλιν ὠφελείσθαι, ἂν ὥσιν ἐπεικειῖς, καὶ θέλωσιν ἐμμένειν τοῖς νόμοις. ὡς ἂν ἅπαξ δῶτε τοῖς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ³ ἐγχειροῦσι πράττειν τὸ παρανομεῖν καὶ καταφρονεῖν τῶν ὠρισμένων δικαίων, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἅπαντας ἀπολαύειν τῆς τούτων κακίας τοὺς μετέχοντας τῆς πόλεως. ὡσπερ γὰρ τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἀμαρτημάτων, ἃ συμβαίνει περὶ τοὺς πλοῦς, ὅταν μὲν τῶν ναυτῶν τις ⁴ ἀμάρτη, βραχεῖαν τὴν βλάβην ἦνε-

¹ τοίνυν καὶ ὀφείλει

² [ἐν τῷ δήμῳ]

³ ἐγχειροῦσί τι πράττειν

⁴ ἀμάρτη * τι,

ΛΟΓΟΣ] Quanquam hanc Orationem multi negent esse Demosthenis, quod in ea nihil dignum sit Demosthenis eloquentia, de qua meum non est pronuciare, aut iudicium facere, tamen cum multis in locis apud Aldum corruptissime excusa legatur, nolui illam qualemcunque praeterire. Itaque quicquid invenire potui, libens et diligenter annotavi, inque medium contuli. Sic enim de Graecis Scriptoribus sentio, nullius Orationes sine aliquo fructu legi posse; ideoque nullas respundas. OBSOPEUS.

ἀ. Βλάβεσθαι] Interpres recte ad sensum: per hos maximas resp. clades accipit.

Uti profecto eum decebat. Sed Graeca vitiosa sunt, et perquam incommode abest vox necessaria. Repone itaque μάλιστα. διὰ γὰρ τούτους τὰ κοινὰ καὶ μάλιστα βλάπτεσθαι πέφυκεν, ἂν ὥσι φαῦλοι, καὶ τὰ μέγιστα πάλιν ὠφελείσθαι, ἂν ὥσιν ἐπεικειῖς. Vix satis erat dicere βλάπτεσθαι, ubi quaeritur de gradu et intentione βλάβης, et unde Resp. gravissimum vulnus acciperet. TAYLOR. Cui assentitur Augerus.

Ἐπὲρ τῶν κοινῶν — πράττειν] Alii dicerent τὰ κοινὰ πράττειν, credo. Auscultabis ergo Codd. Bar. Bodl. Aug. τοῖς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐγχειροῦσί τι πράττειν. TAYLOR.

γкен, ὅταν δ' ὁ κυβερνήτης ἀποσφαλῆ, ¹ ἢ διαμάρτη, κοινῇ τὴν ἀτυχίαν ἅπασι τοῖς συμπλέουσι κατεσκευάσεν· ὡσαύτως τὰ μὲν τῶν ἰδιωτῶν ἀμαρτήματα, οὐκ εἰς τὸ πλῆθος, εἰς δ' ² αὐτοὺς ἤνεγκε τὰς βλάβας, τὰ δὲ τῶν ἀρχόντων καὶ πολιτευομένων εἰς ἅπαντας ὑμᾶς ἀφικνεῖται. διὸ καὶ τὰς τιμωρίας ὁ Σόλων τοῖς μὲν ἰδιώταις βραδείας ἐποίησε, ταῖς δ' ἀρχαῖς, καὶ τοῖς δημαγωγοῖς, ταχειάς· ὑπολαμβάνων, τοῖς μὲν ἐνδέχασθαι καὶ παρὰ τὸν χρόνον τὸ δίκαιον λαβεῖν, ³ τοῖς δ' οὐκ εἶναι περιμεῖναι τὸ ἐκδικούμενον. τὸ γὰρ τιμωρησόμενον οὐχ ὑπέσται, τῆς πολιτείας καταλυθείσης.

β'. Καὶ τούτοις τοῖς δίκαιοις οὐδεὶς οὕτως οὔτε ἀναιδής, οὔτε ὑπὲρ ὑμᾶς φρονῶν ἐστίν, ὅστις ἀντιλέγειν ἐπιχειρήσει, πλὴν Ἀριστογείτονος ⁴ τούτου, καὶ τῆς τούτου τόλμης καὶ πονηρίας· ἀλλὰ πάσας τὰς ἀρχαῖς, καὶ τοὺς πολιτευομέ- 802
νους εὐρήσομεν, ἐπειδὴν ἅπαξ ⁵ τί καταγνώτε ὑμεῖς, τούτοις ἐμμένοντας. τούτο μὲν γὰρ, ὅταν ἀποχειροτονηθῶσί τινες τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, παραχρηῖμα πέπαινανται ἀρχόντες, καὶ τοὺς στεφάνους περιήρηται· τούτο δὲ, ὅσοις τῶν δεσμοφειτῶν εἰς Ἄρειον πάγον οὐχ οἶόν τ' ἐστὶν ἀνελεθεῖν, παρέντες τὸ βιάζεσθαι, στέργουσιν ⁶ ἐμμένοντες ταῖς ὑμετέραις γνώσεσι. καὶ ταῦτ' εἰκότως ποιοῦσιν. ὡσπερ γὰρ, ὅταν ἀρχωσι, τοὺς ἰδιώτας οἶονται δεῖν αὐτοῖς πειθαρχεῖν, ὡσαύτως ὅταν αὐτοὶ ἰδιῶται γένωνται πάλιν, τοῖς τῆς πόλεως ἀρχουσι νόμοις δικαίως ἀν' ⁷ ἀκολουθεῖεν. ἔτι τοίνυν οἱ πολιτευόμενοι πάντες, ἐκ τῶν παλαιῶν εἰ βούλεσθε ἀρξά-

¹ [ἢ διαμάρτη,] κοινῇ
⁴ τούτου

² αὐτοὺς
⁵ τινός

³ * τοῖς δ' ο. ε. περιμεῖναι [τὸ ἐκδικούμενον-]
⁶ [ἐμμένοντες] ⁷ ἀκολουθεῖν

Κοινῇ] Obsop. κοινῇ τὴν ἀτυχίαν τοῖς ἐμπλέουσι, hoc est, τοῖς πλέουσιν ἐν τῇ νηί. WOLF.

Αὐτοὺς] Lege cum accuratius impressis αὐτοῖς, se ipsos. TAYLOR. AUGER.

Τοῖς μὲν ἐνδέχασθαι] Videtur ἀκερολογία esse: quasi homines privati pœnas sumant de aliis, cum sententia sit, privatos quovis tempore licere ulcisci. Quid si legas: ὑπολαμβάνων παρὰ τῶν μὲν ἐνδέχασθαι καὶ μετὰ χρόνον τὸ δίκαιον λαβεῖν· ἐπὶ τῶν δ' οὐκ εἶναι περιμεῖναι τὸ ἐκδικούμενον? Nota τὸ ἐκδικούμενον, τὸ τιμωρησόμενον, ἀντὶ ἐκδικήσεως, καὶ τιμωρίας. WOLF. Pro παρὰ M. μετὰ. Deinde leg.

ἐπὶ τοῖς δ'. AUGER.

Τὸ ἐκδικούμενον] In nonnullis exemplaribus desunt ea verba. Et sane nullo cum detrimento abesse posse judico. Enata sunt nimirum e margine. TAYLOR.

Τὸ γὰρ] Lege omnino: τὸν γὰρ τιμωρησόμενον οὐχ ὑπολείπεσθαι. Illud suppeditavit Bar. utrumque Ven. Aug. et marg. Benenati. Gr. etiam ὑπολείπεσθαι ἔτι. IDEM.

β'. Τούτους ἐμμένοντας] Malim τούτοις, sub τοῖς κατεγνωσμένοις. WOLF. Cum Wollfio, Ven. Bar. Aug. et marg. Benenati. TAYLOR. τούτοις pro τούτοι, judicio vestro. AUGER.

μενοι χρόνων θεωρεῖν, ὡσαύτως φαίνονται καὶ αὐτοὶ εἶ-
κοντες τοῖς ὑμετέροις δικαίοις. Ἀριστείδην μὲν γάρ φασιν
ὑπὸ τῶν προγόνων ¹ μετατεθέντα, ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν,
ἕως αὐτὸν ² ὁ δῆμος κατεδέξατο· Μιλτιάδην δὲ καὶ Περι-
κλέα ὄφλοντας, τὸν μὲν τριάκοντα, τὸν δὲ πεντήκοντα
τάλαντα, ἐκτίσαντας οὕτω δημηγορεῖν. ὁ καὶ δεινότατον
ἂν εἴη συμβαῖνον, τοὺς μὲν πολλὰ καὶ μεγάλα ποιήσαντας
ὑμᾶς ἀγαθὰ μὴ τυχεῖν ταύτης τῆς δωρεᾶς, ὥστε παρὰ
τοὺς νόμους τοὺς κειμένους τι παρ' ὑμῖν πρᾶξαι· τὸν δὲ
μηδὲν μὲν ἀγαθὸν εἰργασμένον, παμπληθῆ δ' ἐξημαρτη-
κότα, τοῦτον οὕτω προχειρώς φαίνεσθαι, καὶ παρὰ τὸ
συμφέρον, ³ καὶ τὸ δίκαιον, ἐξουσίαν παρ' ὑμῶν τοῦ πα-
ρανομεῖν εἰληφότα.

γ'. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν παλαιῶν ; ἀλλὰ τοὺς
ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν ἀναλογίσασθε, εἴ τις οὕτως ἀναιδῆς γέ-
γονε πώποτε. οὐδένα ⁴ γὰρ εὔροιτε, εἰ βούλησθε ἀκριβῶς
ἐξετάζειν. χωρὶς τοίνυν τούτων, ὅταν τις ψήφισματος ἢ
νόμου γραφὴν ἀπενέγκῃ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, ὁ μὲν νόμος,
ἢ τὸ ψήφισμα ἀκυρόν ἐστιν, ὁ δὲ θεὸς ἢ γράψας, οὐδὲν
ἀναισχυνητεῖ βιαζόμενος, ἀλλ' ὅ,τι ἂν ὑμεῖς ψηφίσῃσθε,
τούτῳ ἐμμένει, καὶ ἢ πρῶτος ⁵ τῷ δύνασθαι λέγειν, ἢ
πράττειν ἐν ὑμῖν. καὶ τοι πῶς οὐκ ἄτοπον, ἂ μὲν ἅπαντες
ὑμεῖς συλλεγέντες ἐψηφίσασθε κατὰ τοὺς νόμους, ἀκυρα
εἶναι· τὴν δὲ Ἀριστογείτονος βούλησιν εἰς τὸ παρανομεῖν
κυριωτέραν οἶεσθαι δεῖν ⁶ νόμων αὐτῶν καταστῆσαι ; πάλιν
τοίνυν, ὅταν τις ἐπέξῳν μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος
τῶν ψήφων, ἐφ' οἷς οἱ νόμοι κελεύουσι τὸ λοιπὸν μὴ γρά-
φεισθαι, μηδ' ἀπάγειν, μηδ' ἐφηγεῖσθαι, τὸν αὐτὸν τρό-

¹ μετασταθέντα

² ὁ δῆμος αὐτὸν
⁵ τὸ

³ καὶ παρὰ τὸ

⁴ γὰρ ἂν εὔροιτε, εἰ βούλησθε

⁶ τῶν νόμων

Μετατεθέντα] Lege μετασταθέντα auctoritate Codd. meliorum. TAYLOR. AUGER.

Ἐκτίσαντας] De Pericle esto. Militiam vero in carcere computruisse tradunt. WOLF. Ante ἐκτίσαντας in Cod. Baroc. scribitur ἀποδόνας. Nemi certe dubium esse possit, id olim aut scholion fuisse, aut variam demum lectionem. TAYLOR.

γ'. Τούτῳ ἐμμένει.] Nempe, iudicio The-

smothetarum; τούτῳ non cohaeret cum ὅ,τι quod praecedit. AUGER.

Κατὰ τοὺς νόμους] In editis male distinguendum, ἂ μὲν ἅπαντες ὑμεῖς συλλεγέντες ἐψηφίσασθε, κατὰ τοὺς νόμους ἀκυρα εἶναι. Tu corriges mecum. Et acerrima sane est oppositio. Irrita ergo fiet, quae vos olim legitime sanxistis: Ejus voluntas ad malefaciendum magis rata erit, quam Leges ipsae. Pro κατὰ hic MSti διὰ, non recte. TAYLOR.

πον παρὰ ταῦτ' οὐδεὶς οἶεται δεῖν πράττειν τῶν ἐνόχων ὄντων τούτοις τοῖς ἐπιτιμίαις· Ἀριστογείτονι δ', ὡς ἔοικε, μόνῳ τῶν ¹ πάντων οὐδὲν οὔτε δικαστήριον, οὔτε νόμος ² κυριώτερον ἔστι τῆς αὐτοῦ βουλήσεως. καὶ ταῦτα πάντα οὕτω διαφυλάττουσιν, οὐδὲ πώποτε οὐδ' ὑμῖν, οὔτε τοῖς προγόνοις μετεμέλησεν. ἔστι γὰρ δημοκρατίας φυλακὴ, τὸ τῶν μὲν ἐχθρῶν ἢ βουλευομένων, ἢ μαχομένων περιεῖναι· τῶν δὲ νόμων, ἢ προαιρουμένων, ἢ ³ ἀναγκαζομένων ἡττάσθαι.

δ'. Καὶ ταῦθ' ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον προσήκει πράττεσθαι, καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου φανερῶς συνωμολόγηται. ὅτε γὰρ Ὑπερίδης ἔγραψε, τῶν περὶ Χαιρώνειαν ἀτυχημάτων τοῖς Ἑλλησι γενομένων, καὶ τῆς πόλεως ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐδαφῶν εἰς κίνδυνον μέγιστον ⁴ κατακεκλιμένης, εἶναι τοὺς ἀτίμους ἐπιτίμους, ἵν' ὁμονοοῦντες ἅπαντες ὑπὲρ τῆς 804 ἔλευθερίας προθύμως ἀγωνίζονται, ὅταν τις κίνδυνος τηλικούτος καταλαμβάνῃ τὴν πόλιν· τούτου τοῦ ψήφισματος γραφὴν παρανόμων ἀπενέγκας ἠγωνίζετο ἐν τῷ δικαστηρίῳ. καὶ τοι πῶς οὐ δεινὸν εἰς μὲν τὴν ⁵ ὑπὲρ τῆς πατρίδος σωτηρίαν μηδενὶ τῶν πολιτῶν Ἀριστογείτονα τουτονὶ συγχωρῆσαι τυχεῖν τῆς ἐπιτιμίας· εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ παρανομίαν παρὰ πάντων ὑμῶν ἀξιοῦν λαμβάνειν τὴν αὐτὴν δωρεάν; καὶ τοι πολὺ γε νομιμώτερον καὶ δικαιοῦτερον τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο ἦν, οὗ σὺ νῦν ἀξιοῖς ψηφίσασθαι σοι τουτουσί. τὸ μὲν γὰρ ἴσον καὶ κοινὸν ἅπασιν τοῖς πολίταις ἦν· τὸ δὲ ἀνίσον, καὶ σοὶ μόνῳ τῶν ἐν τῇ πόλει τὴν πλεονεξίαν κατασκευάζον. καὶ τὸ μὲν, ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι τὴν εἰρήνην, ἐφ' ᾧ τε ἓνα κύριον τῆς ὅλης πολιτείας καταστήναι·

¹ ἅπάντων² κυριώτερός³ συναναγκαζομένους⁴ κατακεκλιμένης⁵ [ὑπὲρ]

δ'. Παρ' αὐτοῦ τούτου] Nempse, Ἀριστογείτονος. AUGER.

Ἐγραφε] Vide notata ad initium Orationis Lycurgi c. Leocratem. Hanc rogationem memorat et iudicium propter eam ab Aristogitone institutum Plutarchus in vita Hyperidis. Κριθεὶς δ' ὑπὸ Ἀριστογείτονος παρανόμων, ἐπὶ τῷ γράφαι μετὰ Χαιρώνειαν — ἀπέφυγεν· αἰτιωμένων δὲ τιναν αὐτὸν, ὡς παρὶδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψήφισματι, εἰ μὴ ἐπεσκότει, ἐφη, μοι τὰ Μακεδόνων

ὄπλα, οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραφα, ἢ δ' ἐν Χαιρώνειᾳ μάχῃ. Similiter Longinus §. 15. Ὡς, ἢ Δία, καὶ ὁ Ὑπερίδης κατηγορούμενος, ἐπειδὴ τοὺς δούλους μετὰ τὴν ἤτταν ἔλυθέρους ἐψηφίσατο, εἶπεν, οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν, ἀλλ' ἢ ἐν Χαιρώνειᾳ μάχῃ. TAYLOR.

Κατακεκλιμένης] Imo κατακεκλεισμένης. AUGER.

Ἐφ' ᾧ τε ἓνα] Marg. Benenati habet ἐφ' ᾧ τε μὴ ἓνα. Sed inutiliter. Mentem Scriptoris satis expressit Wolfius in in-

τὸ δ', ὑπὲρ τοῦ τὰ τουτωνὶ δόγματα καὶ νόμιμα ἐκ παλαιοῦ παραδοθέντα ὑπὸ τῶν προγόνων σοὶ μόνῳ δεδῶσθαι ἐξουσίαν ἀδέως παραβαίνοντι καὶ πράττοντι, ὅτι ἂν βουλευθῆς. ἠδέως δ' ἂν ἔγωγε αὐτὸν ἐρωτήσαιμι, πότερα ἔννομον καὶ δικαίαν ἐποίησατο τοῦ ψηφίσματος τὴν γραφὴν, ἢ τοῦναντίον, ἀδίκον καὶ παράνομον. εἰ μὲν γὰρ ἀσύμφορον, καὶ τῷ δήμῳ βλαβεράν, δι' αὐτὸ τοῦτο δικαίως ἂν ἀποθάνοις· εἰ δὲ συμφέρουσαν, καὶ τοῖς πολλοῖς ὠφέλιμον, διὰ τί νῦν τᾶναντία, οἷς αὐτὸς ἔγραψας, ψηφίζεσθαι τούτους ἀξιοῖς; ἀλλ' οὐτ' ἐκεῖνα δίκαια, οὔτε ταῦτα ἔννομα, οὐδὲ συμφέροντά ἐστιν ὑμῖν.

805 **Ε.** Ὁρῶ δ' ὑμᾶς ἔγωγε, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ταύτην ἔχοντας τὴν γνώμην καὶ περὶ ὑμῶν αὐτῶν· πολλὰς γὰρ ἐνδείξεις ἤδη κατεψηφίσασθε ἰδιωτῶν ἀνδρώπων. καὶ τοι πῶς οὐ δεινὸν, ἐφ' ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἐξετάζεσθαι ἀκριβῶς τοὺς νόμους, ἐπὶ δὲ τῶν περιεργαζομένων¹ τι, καὶ κοινῇ πάντας ἐνοχλούντων, καὶ προσποιουμένων ὑπὲρ τοὺς ἄλλους εἶναι, ῥαθύμως οὕτως ἔχειν; οὐ γὰρ δὴ τινες ὑμῶν οὕτως ἔχουσιν, ὡς² προσήκει μὲν ταῦτ' οὕτως ἔχειν, ὡς ἐγὼ λέγω, διὰ δὲ τὴν ἐπιεικείαν τὴν Ἀριστογείτονος, καὶ τὸ χρησίμον αὐτὸν ὑμῖν εἶναι, παροπτέον³ τί καὶ παρανομοῦντα αὐτόν. ὅτι μὲν γὰρ πονηρὸς, καὶ τὸν τρόπον ἀδίκος, ἱκανῶς ὑμῖν, ὡς ἐγὼγ' οἶμαι, ἐκ τῶν προειρημένων Λυκούργος ἐπέδειξεν· ὅτι δὲ οὐδὲ χρησίμος, ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων ἂν τις⁴ αὐτὸν θεωρήσειε. τίνα γὰρ παραγαγὼν εἰς τὸ δικαστήριον ὦν ἠτιάτο, τούτων ἤρηκε κατηγορῶν; ἢ ποῖον πόρον ὑμῖν πεπόρικεν; ἢ τί ψηφισμα γέγραφεν, ὧ πεισθέντες ὑμεῖς οὐ πάλιν μετανοῆσαι προείλεσθε; καὶ γὰρ ταῦτα οὕτω σκαιὸς ἐστὶ, καὶ βάρβαρος τὸν τρόπον, ὡςθ', ὅταν ὑμᾶς ἰδῆ παροργισθέντας³ τί πρὸς τινας, καὶ μᾶλλον τοῦ δέοντος παροξυνθέντας, τηνικαῦτα παρὰ τὴν ὀργὴν ὑμῶν τὰ βουλήματα λαβῶν, τοῖς καιροῖς ἐναντιοῦται. δεῖ

¹ τε

² προσήκει

³ τι

⁴ * αὐτοῦ

terpretatione. TAYLOR.

Τουτων] Atheniensium. AUGER.

Ε. Τι] L. τε; et v. 25. αὐτοῦ. et v. 26. τούτου pro τούτων. IDEM.

Προσῆκει] Προσήκει Ven. Baroc. ὡς οἶσθαι προσήκειν Bodl. Melius sane, ὡς VOL. III.

προσηκον. TAYLOR.

Καὶ γὰρ ταῦτα] Tò ταῦτα non video quid faciat ad sensum. WOLF. καὶ γὰρ παρὰ ταῦτα Bodl. Quod fere interpretatur Wolfius. TAYLOR.

Τοῖς καιροῖς ἐναντιοῦται] Age vero, inquit 3 F

δὲ τὸν πολιτευόμενον ὑπὲρ ὑμῶν, οὐχὶ τοῖς ἑξαίφνης μετ' ὀργῆς πάθεισιν ὑμῖν συμπίπτουσιν ἐπακολουθεῖν, ἀλλὰ τοῖς λογισμοῖς, καὶ τοῖς πράγμασι, καὶ τοῖς ὑπάρχουσι καιροῖς ἀκολουθεῖν. τὰ μὲν γὰρ, ταχὺ μεταπίπτειν εἴθισται· τὰ δὲ, διαμένειν καὶ πλείονα χρόνον ὑπάρχειν. ὣν οὗτος οὐδὲν ἐνθυμούμενος ἐλέγχει τὰ ἀπόρρητα τῆς πολιτείας, ὥστε ταυτὰ ἀναγκάζεσθαι καὶ κύρια, καὶ πάλιν ἄκυρα ποιεῖν. 806

ς'. Ἄλλ' ἴσως, ὅτι πρὸς ἅπαντας αἰεὶ προαιρεῖται λοιδορεῖσθαι, καὶ μέμφεσθαι, καὶ διασπαῖσθαι τὰ λεγόμενα, διὰ ταῦτα περιποιῆσαι νῦν αὐτὸν ἀρμόττει; ἀλλὰ ταυτὰ γε, νῆ τὴν Ἀθηναῖν, ὄνειδός ἐστιν, ἄνδρες δικασταί, ¹ τὰ γιγνόμενα τῇ πόλει ἐπὶ τοῦ βήματος, καὶ διὰ τὰς τούτων ἀπουσίας ἐπινειδίστον ἤδη τὸ πολιτεύεσθαι παρὰ τοῖς ἐπιεικέσιν ὑμῶν ἐστίν. εἰ δ' ² οὖν τινὶ ὑμῶν τοῦτ' ἐν ἡδονῇ συμβέβηκεν, οὐκ ἀπορήσετε τῶν τὰ τοιαῦτα ποιησόντων· ἐπεὶ καὶ νῦν μεστὸν τὸ βῆμά ἐστιν. οὐ γὰρ ἐπιτιμῶν τοῖς συμβουλευομένοις χαλεπὸν, ἀλλὰ συμβουλευσαί τι καὶ πείσαι τῶν δεόντων ὑμᾶς ψηφίσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις, εἰ μὲν μὴ καὶ πρότερον τοῖς αὐτοῖς τούτοις χρώμενος λόγοις ἐξηπάτησεν ὑμᾶς, ὅτ' ἠγωνίζετο τὴν προτέραν ἔνδειξιν, ἣν μὲν οὐδ' οὕτω δίκαιον τὸ παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους τι συγχωρεῖν· οὐ δεῖ ³ γὰρ παρανομεῖν δόντας τισὶ, τοὺς ἄλλους κατὰ τοὺς νόμους ἀξιούσιν πράττειν· οὐ μὴν ἀλλ'

¹ τῇ πόλει γιγνόμενα

² οὖν ταυτὰ τισιν ὑμῶν ἐν

³ γὰρ, τὸ παρανομεῖν

Ille, si hic non satis insanit sua sponte, instiga. Irati placandi sunt potius, quam inflammandi. Hoc enim illud tempus postulat. Si non placet, occasionibus adverteatur, repono, omnem excedat modum. WOLF. Nescio sane, annon rectius ita distinguere et legere: τνικαῦτα παρὰ τὴν ὀργὴν ὑμῶν, τὰ βουλευόμενα λαβὼν cætera. accommodans sua consilia vestra iracundia. TAYLOR. Taylorum exseribit Augerus.

Ἀκολουθεῖν] Optimi Codd. non agnoscunt, et certe minus est necessarium. Immo profecto ingrata est admodum horum vocabulorum repetitio in eodem fere commate. TAYLOR.

ὑπάρχειν] ὑπάρχει: Wolfius, errore, ut puto, operarum. IDEM.

Ἐλέγχει τὰ ἀπόρρητα τῆς πολιτείας] Osop. ἐλέγχεται. Τὰ ἀπόρρητα utrum argana, an vero, quæ interdicta sunt? Ve-

titæ fuerunt ἀντινομίαι, cædemque nimis fuere manifestæ, quod ex multis Demosthenis locis apparet. WOLF.

ς'. Καὶ διασπαῖσθαι] Annotatum est καὶ διασπαῖσθαι. Sed prius magis probo. Sequitur enim, οὐ γὰρ ἐπιτιμῶν τοῖς συμβουλευομένοις etc. IDEM. διαβοῖσθαι habet auctoritatem eorum Codd. qui ætate et fide vincunt. Quorum nonnulli ita collocant: λοιδορεῖσθαι, καὶ διασπαῖσθαι, καὶ μέμφεσθαι τὰ λεγόμενα. Id utique unice verum est. TAYLOR.

τῇ πόλει] Emendatius multo Cod. Bar. si bona fide verterit hæc Wolfius, quod sane puto: sc. ὄνειδός ἐστιν, ἄνδρες δικασταί, τῇ πόλει τὰ γιγνόμενα ἐπὶ τοῦ βήματος. IDEM. Transpone. AUGER.

Ἐν ἡδονῇ] Idem fere sonat, quod πρὸς ἡδονὴν et πρὸς ἡδονῆν. Vid. D'Orville ad Charit. Aphrod. Lib. VI. cap. IV. p. 554.

Παρανομεῖν] Τὸ παρανομεῖν, omnino, ut

ἴσως γε εὐλογώτερον ἦν τὸ πιστεῦσαι, καὶ καταχαρίσασθαι, καὶ προσέειπεν αὐτοῖς τῶν τοιούτων. ἐπειδὴ δὲ τότε ἀφέντες ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσι, μικρὸν ὕστερον τὸν αὐτὸν τοῦτον ὡς πρᾶττοντα, καὶ λέγοντα, μὴ τὰ ἀρίστα τῶ δῆμῳ πάλιν ἐκολάσατε, τίς ὑπολείπεται σκῆψις ὑμῖν ἀρμόττουσα, ἂν νῦν παρακρουσθῆτε; ὧν μὲν γὰρ ἔργω πειρᾶν εἰλήφατε, τί δεῖ τοῖς λόγοις πιστεῦειν; ὧν δὲ μηδέπω τὴν δοκιμασίαν ἔχετε ἀκριβῆ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ἐκ τῶν λεγομένων ἴσως ἀναγκαῖόν ἐστι κρίνειν.

ζ'. Θαυμάζω δ' ἔγωγε τῶν οὕτως ἐχόντων, ὥστε τὰ μὲν ἴδια τοῖς ἐκ τῶν παρεληλυθότων χρόνων οὖσιν ἐπιεικέσι, τούτοις παρακατατίθεσθαι· τὰ δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ κοινὰ τοῖς ὁμολογουμένως ἐξεληλεγμένοις οὖσι φαύλοις ἐπιτρέπειν. καὶ κύνα μὲν ἐπὶ ποίμνιον ἀγεννῆ καὶ φαῦλον οὐδ' ἂν εἰς ἐπιστήσειε φυλάττειν· ἐπὶ δὲ τοὺς τὰ κοινὰ πρᾶττοντας τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους φασὶν ἐνιοί² τινες δεῖν φύλακας ἐφιστάνειν, οἱ προσωπιούμενοι μηνύειν τοὺς³ ἁμαρτάνοντας, αὐτοὶ τῆς μεγίστης εἰσὶ φυλακῆς δεόμενοι. ὧν, εἰ ἔχητε νοῦν, ἐνθυμούμενοι τοὺς μὲν φάσκοντας⁴ τούτῳ τῷ λόγῳ φιλεῖν ὑμᾶς, χαίρειν⁵ εἶσατε· αὐτοὶ δὲ τοῦτ' ἐκ παντός τρόπου παραφυλάττετε, ὅπως μηδενὶ δῶτ' ἐξουσίαν, ἀκύρους τοὺς νόμους ποιεῖν, ἄλλως τε, καὶ τῶν⁶ πολλῶν ὑπὲρ τοῦ πλήθους καὶ λέγειν, καὶ γράφειν δύνασθαι προσωπιουμένων. ὡς πάνδεινόν ἐστι, τοὺς

¹ ὁμολογουμένους καὶ ἐξεληλ. ο. φ., τούτοις ἐπιτρέπειν
⁴ τούτους

² [τινες]

³ ἐξαμαρτάνοντας

⁵ εἶσατε

⁶ * πολλὰ

optimi habent. TAYLOR.

Τὸ πιστεῦσαι καὶ καταχαρίσασθαι] Forte τὸ τε πιστεῦσαι. WOLF. Wolfium credo rem recta via reputasse, et, si per hypothetam licuisset, id ipsum dixisse, quod res est: τότε nimirum, tunc, eo tempore, cum pondum vos deceperat: in primo aditu. TAYLOR.

Μελλούσαις] Obsop. ὁμολογουμέναις. Quod non placet. WOLF. Scripti etiam libri cuncti. TAYLOR.

ζ'. Παρακατατιθεμένων] Rectius παρακατατίθεσθαι, et v. 14. ἐπιτρέπειν. Et sic Obsopæus. WOLF. Felicianus etiam, aliique. TAYLOR.

Ὁμολογουμένως] Cusi ante Wolfium, ὁμολογουμένοις καὶ ἐξεληλεγμένοις. Melius fortasse disjunctive: ἢ ἐξελ. quo-

rum improbitas vel manifeste ab omnibus deprehenditur, vel in judicio ita visa est. IDEM.

Ἐπιτρέπειν] Lege τούτοις ἐπιτρ. ut Ven. IDEM.

Ἐνιοί τινες] Tines delendum, et v. 20. M. εἶσατε, et v. seq. παραφυλάττετε, et v. pen. L. καὶ τῶν πολλῶν, ita ut τῶν cohæreat cum μηδενί. AUGER.

Ἄλλως τε] Forte ἄλλως τε τῶν πολιτευομένων καὶ ὑπὲρ τοῦ πλήθους. Verti: præsertim cum vulgares etiam homines populi suscipere causam et dicendo et decernendo non recusent. Nunc hanc lectionem sequor. WOLF. Lambinus legit ἄλλως τε καὶ πολλῶν, sine articulo: præsertim cum multi sint, qui profitentur, se dicere et decernere posse pro Rep. TAYLOR.

μὲν προγόνους ὑπὲρ τοῦ μὴ καταλυθῆναι τοὺς νόμους ἀπο-
θνήσκειν τολμᾶν ὑμᾶς δὲ μηδὲ τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς¹ αὐ-
τοὺς τιμωρεῖσθαι προελέσθαι. καὶ τὸν μὲν γράψαντα τοὺς
νόμους Σόλωνα ψηφίσασθαι χαλκοῦν ἐν ἀγορᾷ στήσαι·
αὐτῶν δὲ τῶν νόμων οὕτως ὀλιγωροῦντας φαίνεσθαι, δι' οὓς
κακῆκῆνον ὑπερβαλλόντως συμβεβήκε τιμᾶσθαι. πῶς² καὶ
οὐκ ἂν εἴη τὸ συμβαῖνον ἄλογον, εἰ νομοθετοῦντες μὲν
ὀργίζεσθε τοῖς πονηροῖς,³ ἐπ' αὐτοφώρῳ δὲ τινὰς εἰληφότες
ἀθώους εἰσέτετε· καὶ τὸν μὲν νομοθέτην ἕνα ὄντα πᾶσιν
ὑπὲρ ὑμῶν ἀπεχθάνεσθαι τοῖς φαύλοις, ὑμᾶς δὲ μηδ' ὑπὲρ
ὑμῶν αὐτῶν κοινῇ συλλεγέντας ἐπιδείξασθαι μισοῦντας
τοὺς πονηροὺς, ἀλλ' ὑφ' ἐνὸς ἀνδρὸς πονηρίας ἠττηθῆναι ;
καὶ θάνατον μὲν ὠρικένας ζημίαν, εἴαν τις οὐκ ὄντα νόμον
παράσχηται· τοὺς δὲ⁴ ὄντας εἰς τὴν τῶν οὐκ ὄντων νόμων 808
τάξιν ἄγοντας, τούτους ἀτιμωρήτους περιορᾶν ;

ἦ. Οὕτω δ' ἂν ἀκριβέστατα⁵ συνθεωρήσετε τὸ τοῖς
κειμένοις νόμοις πείθεσθαι ἡλικὸν ἀγαθόν ἐστι, καὶ τὸ
καταφρονεῖν καὶ μὴ πειθαρχεῖν αὐτοῖς ἡλικὸν κακόν, εἰ
" τὰ ἐκ τῶν νόμων ἀγαθὰ χωρὶς, καὶ τὰ διὰ τῆς παρανο-
μίας συμβαίνοντα⁷ πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῖν αὐτοῖς ποιησά-
μενοι⁸ θεωρήσετε. εὐρήσετε γὰρ τὴν μὲν, τὰ τῆς μανίας
καὶ τῆς ἀκρασίας καὶ τῆς πλεονεξίας, τοὺς δὲ, τὰ τῆς
φρονήσεως, καὶ σωφροσύνης, καὶ δικαιοσύνης ἔργα διαπρατ-
τομένους. δῆλον δέ· τῶν γὰρ πόλεων ταύτας⁹ ἄριστ' ἂν
οἰκουμένας ἴδοιμεν ἂν, ἐν αἷς ἄριστοι νομοθέται γεγόνασι.
τὰ μὲν γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἀρρώστηματα τοῖς τῶν
ιατρῶν εὐρήμασι καταπαύεται· τὰς δ' ἐν ταῖς ψυχαῖς
ἀγριότητος, αἱ τῶν νομοθετῶν ἐξορίζουσι διάνοιαι. ὅλως δὲ

¹ αὐτοὺς   ² καὶ] δ'   ³ ἐπαυτοφώρῳ   ⁴ τοὺς δὲ τοὺς ὄντας νόμους εἰς
⁵ συνθεωρήσαίτε   ⁶ τὰ τε ἐκ   ⁷ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν   ⁸ *θεωρήσαίτε
⁹ ἄριστ' ἴδοιμεν ἂν οἰκουμένας, ἐν

Προελέσθαι.] Deest in exemplaribus
Linden. Obsop. et Ital. Id quod non ar-
bitror esse verum. Nam quicumque hæc
scripsit, instituit sane, quemadmodum
inter ἀποθνήσκειν et τιμωρεῖσθαι, ita etiam
oppositionem inter τολμᾶν et προελέσθαι.
IDEM.

Ψηφίσασθαι.] Ante ψηφίσασθαι sub. ὑμᾶς.
AUGER.

Πῶς καί] Πῶς δὲ οὐκ ἂν εἴη κ. τ. λ.
Editi. TAYLOR.

Τοὺς δὲ ὄντας.] Lege, ut emendatiora
exemplaria, τοὺς δὲ τοὺς ὄντας νόμους εἰς
τὴν τῶν οὐκ ὄντων τάξιν ἄγοντας, vel τῶν
ὡσπερ οὐκ ὄντων. IDEM. τοὺς δὲ τοὺς ὄντας.
AUGER.

ἦ. Συνθεωρήσαίτε.] Lege cum Lambino et
Bodl. συνθεωρήσαίτε. TAYLOR.

οὐδὲν οὔτε σεμνὸν, οὔτε σπουδαῖον εὐρήσομεν, ὃ μὴ νόμου κεκοινώνηκεν. ἐπεὶ καὶ τὸν ὅλον κόσμον καὶ τὰ θεῖα, καὶ τὰς καλουμένας ἄρας, νόμος καὶ τάξις — εἰ χρὴ τοῖς ὀρωμένοις πιστεύειν — διοικεῖν φαίνεται. παρακαλέσαντες οὖν ὑμᾶς αὐτούς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βοηθήσατε μὲν τοῖς νόμοις, καταψηφίσασθε δὲ τῶν εἰς τὸ θεῖον ἀσεβεῖν προσηγμένων. καὶ ταῦτα εἰάν πράξῃτε, τὰ δέοντα ποιήσετε, καὶ τὰ κράτιστα ψηφιεῖσθε.

Διοικεῖν φαίνεται] Forte διοικῶν φαίνεται, sub. ὁ νόμος. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ ΕΠΙ- ΤΡΟΠΗΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

311 ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ὁ Παιανιεὺς, Δημοσθένους τοῦ ῥήτορος πατὴρ, τελευτῶν ἐπὶ δύο παισὶ, τῷ
 τε Δημοσθένει καὶ θυγατρὶ, ἐπιτρόπους καθίστησι καὶ τῶν παίδων καὶ τῶν χρημάτων τρεῖς.
 δύο μὲν συγγενεῖς, Ἄφοβόν τε καὶ Δημοφῶντα· ἓνα δὲ φίλον ἐκ παίδων, Θηριππίδην. καὶ Θηριπ-
 πίδῃ μὲν δίδωσιν ἑβδομήκοντα καρπούσθαι μνᾶς, ἄχρις ἂν Δημοσθένης εἰς ἄνδρας ἐγγραφῇ. Δη-
 312 μοφῶντι δὲ ἐγγυᾶ τὴν θυγατέρα, πρὸςτάξας αὐτὸν προῖκα δύο τάλαντα λαβεῖν. Ἄφοβῳ δὲ,
 τὴν ἑαυτοῦ μὲν γυναῖκα, τῶν δὲ παίδων μητέρα, Κλεοβούλην τὴν Γύλωνος, ἀξιοῖ γήμασθαι, μνᾶς
 ἐπιδούς ὀγδοήκοντα· κερῆσθαι δὲ κελεύει τῇ τε οἰκίᾳ, καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ σκευέσι, μέχρις τῆς
 Δημοσθένους εἰς ἄνδρας ἐγγραφῆς. οὔτοι τὰ μὲν δοθέντα χρήματα αὐτοῖς εὐθύς λαμβάνουσι· γα-
 μεῖ δὲ οὔτε Ἄφοβος τὴν γυναῖκα τοῦ τελευτήσαντος, οὔτε Δημοφῶν τὴν θυγατέρα. διαχειρίσαν-
 τες δὲ τὴν οὐσίαν τεττάρων καὶ δέκα τάλάντων, ὡς ὁ ῥήτωρ ἐπιδεικνυσιν, ὀφείλοντες τριάκοντα
 τάλαντα ἐκτίσαι ἐπικαρπίας καὶ ἀποδοῦναι, μικρὰ παντελῶς παρέδωκαν εἰς ἄνδρας ἐγγραφέντι
 τῷ Δημοσθένει. διὸ πρὸς τὸν Ἄφοβον εἰσελήλυθεν ἐπιτροπῆς δέκα τάλάντων τὴν δίκην λαχὼν,
 ἔπειδῃ, τρίτος ἂν ἐπίτροπος, τὸ τρίτον ὀφείλει τῶν χρημάτων ἅ καὶ συντίθησιν ὁ ῥήτωρ ἐκ τε
 τῶν ἀρχαίων, καὶ τῆς ἐπικαρπίας κατὰ Ἄφοβου, πρὸς τινὰς ἀντιρρήσεις, ἀγομένας ὑπὸ τοῦ Ἄφο-
 βου. οὔτος ὁ λόγος ἐπιγνώσται. ἔχει δὲ καὶ τῶν προειρημένων ἐπανάμνησιν.

Ἐπιτρόπους] Erant Ἐπίτροποι, vel testa-
 mento, vel ab Archonte dati. Testamento
 datos fuisse constat e Demosthenis Orati-
 onibus contra Aphobum et Onetorem, un-
 de eidem ἐν τῷ κ. Στεφ. Ψευδομ. α. dicun-
 tur ἐπιτροπεύεσθαι κατὰ τὴν διαθήκην. Ab
 Archonte dari scribit Pollux L. VIII. et
 Legem habes π. Μακάρτ. p. 1076. ed. R.
 quæ incipit ὁ Ἄρχων ἐπιμελεῖσθαι τῶν ὀρφά-
 νων κ. τ. λ. Tutores autem isti, sive testa-
 mento, sive ab Archonte dati, potestatem
 habebant in pupillis, qui illis erant credi-
 ti: nam tutela est, ut Servius definit, vis ac
 potestas in capite libero, ad tuendum eum,
 qui propter atatem suam sponte se defendere

nequit. L. 1. de tutelis:—habebant quo-
 que potestatem in bona, et ea omnia fa-
 ciebant, quæ pupilli facere tenebantur,
 donec adolevisset. Quare tutoris patri-
 monium obligatum erat pupillo. *Petit.*
Leg. Attic. l. VI. t. VII. p. 591-2.

Ἐπιτροπῆς — τὴν δίκην] Vid. Herald.
 Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et
 R. l. II. c. VI. §. IV. sqq.

Καὶ συντίθησιν] F. συίστησιν. et v. pen.
 τῆς ἐπικαρπίας κατ' Ἄφοβου, τὸ, κατ' Ἄφο-
 βου, videtur abundare. WOLF.

Οὔτος ὁ λόγος ἐπιγνώσται] Hæc clau-
 sula pertinet ad secundam orationem.
 IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ά. ΕΙ ΜΕΝ ἔβούλετο Ἄφοβος, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὰ δί- 813
καια ποιεῖν ἢ περὶ ὧν διαφερόμεθα ¹ τοῖς οἰκείοις ἐπιτρέ-

¹ τοῖς ἢ γε οἰκείοις

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ] Consultus Chirius Fortunatianus libro Rhetoricorum 3. folio 102. In adoxo, id est, in humili genere materiae proxima sermoni debent esse principia, neque sententiis alte petitis, neque verbis ultra modum ornatis, nec structura graviore, sed quasi resoluta et simplici. Vis autem omnium sententiarum, quam his principiis adhibemus, ea esse debet, ut rem a proprietate revocet ad communitatem, et dicat, omnium interesse illam rem vindicari, propterea quod quanto quæque minora sint, tanto crebrius et magis inter multos cadere possint: nec tam oportere spectari magnitudinem rerum et personarum, quam rationem æqui et iniq̄ui, veri atque falsi. Eandem enim esse horum in minimis vim, quam in maximis. Talia principia sunt pleraque apud Demosthenem in his libris, qui inscribuntur Idiotici, et magis apud Lysiam, et apud quosdam ex nostris veteribus. Certe M. Tullius, quum pro Archia diceret, non aliter exorsus est. WOLF.

ΑΦΟΒΟΥ] In hac oratione circumventum se esse Demosthenes a tribus tutoribus dicit, et bona sua fraude eorum suppressa et interversa, quæ illi pauca a patre relicta esse dicebant, ipse vero ad quatuordecim talenta fuisse contenderat. Statim igitur post narrationem [§. γ.] ita inquit, τὸ δὲ πλῆθος τῆς οὐσίας, ὅτι τοῦτ' ἦν τὸ καταλειφθῆν, etc. Quod vero tanta facultates a patre meo relicta, maximi mihi testes iidem ipsi facti sunt. Siquidem in classibus ordinandis ipsi pro me professi sunt, ut in vicenas quinas minas quingenas ipsi drachmas conferrent, quantum scilicet conferebat Timotheus Cononis, et ii qui maximos tunc census possidebant. His verbis

Orator huiusmodi facere enthymema videtur. Cum nomine meo tutores ipsi mei in classes divitum relati, et tantum conferre professi sint, quantum qui plurimum, planum fit me quoque divitem ab eis æstimatum. Deinde recitatis testimoniis [§. γ. fin.] ita subdit, δῆλον μὲν τοῖνον καὶ ἐκ τούτων ἐστὶ τὸ πλῆθος τῆς οὐσίας. πεντεκαίδεκα τάλαντων γὰρ τρία τάλαντα τίμημα, ταύτην ἤξιον εἰσφέρειν τὴν εισφοράν. Id est, Manifesta est igitur per ea quæ audistis relictarum mihi fortunarum copia, siquidem quindecim talentorum censum tria talenta, collationem pro me profitendam censuerunt. Ex duobus his locis collatis intelligendum relinquitur, quod Demosthenes de sex millibus talentum dixit, de mille ac ducentis dixisse: et quod illi quinque talentis censi in capita dicuntur, exæquatis tenuiorum cum copiosorum fortunis, ita intelligendum, ut quinta tantum parte bonorum censi essent, ut Demosthenes facultates suas quindecim talentum fuisse ex eo argumentatur, quod tutorum professione pupillari nomine facta, tribus talentis census sit. Qua ratione et ditissimi cujusque substantia censebatur, ea lege ut hactenus conferre teneretur, si ratio ita posceret belli administrandi. Hoc est enim quod dixit, in vicenas quinas minas, quingenas drachmas conferre, hoc est, quantum quemque denarium, ut more nostro loquar. Vigintiquinque enim minæ duo millia et quingentas drachmas valent, sic fit ut sex millia talentum ad triginta millia crescant: ne temerarium sit quod Demosthenes dixit, de pecuniarum copia, quæ Athenis erant, et intelligimus immo nem plebem esse inopem; quod confirmari et certius constitui ex oratione ejus pro Cle-

πειν, οὐδὲν ἂν ἔδει δικῶν οὐδὲ πραγμάτων. ¹ ἀπέχρη γὰρ ἂν τοῖς ὑπ' ἐκείνων γνωσθεῖσιν ἐμμένειν, ὥστε μηδεμίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς τουτοὶ διαφοράν. ἐπειδὴ δὲ οὗτος τοὺς μὲν σαφῶς εἰδὼτας τὰ ἡμέτερα ἔφυγε μηδὲν διαγνῶναι περὶ αὐτῶν, εἰς δ' ὑμᾶς τοὺς οὐδὲν τῶν ἡμετέρων ἀκριβῶς ἐπισταμένους ἐλήλυθεν, ἀνάγκη ἐστὶν ἐν ὑμῖν παρ' αὐτοῦ πειραῖσθαι τῶν δικαίων τυγχάνειν. οἶδα μὲν οὖν, ὡ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, πρὸς ἄνδρας καὶ λέγειν ἱκανοὺς καὶ παρασκευάσασθαι δυναμένους, χαλεπὸν ἐστὶν εἰς ἀγῶνα κατῆστασθαι περὶ τῶν ² ὄντων ἀπάντων, ἀπειρον ὄντα παντάπασιν πραγμάτων διὰ τὴν ἡλικίαν. ὅμως δὲ, καὶ περ πολλοῦ τούτων καταδεέστερος ἂν, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω καὶ παρ' ὑμῖν τεύξεσθαι τῶν δικαίων, καὶ ³ μέχρι τοῦ τὰ γεγενημένα διεξελθεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκούντως ἔρειν, ὥςδ' ὑμᾶς μήτ' ἀπολειφθῆναι τῶν πραγμάτων μηδὲ καθ' ἓν, μήτ' ⁴ ἀγνοῆσαι περὶ ὧν δεήσει τὴν ψῆφον διενεγκεῖν. δέομαι δ' ὑμῶν, ὡ ἄνδρες δικασταί, μετ' εὐνοίας ⁴ γέ μου ἀκοῦσαι, καὶν ἠδικῆσθαι δοκῶ βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ' ὡς ἂν δύναμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους. ⁵ ὄθεν οὖν ῥᾶστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς καὶ ἐγὼ πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

β'. Δημοσθένης γὰρ ὁ ἐμὸς πατήρ, ὡ ἄνδρες δικασταί, κατέλιπεν οὐσίαν μὲν σχεδὸν τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων· ἐμέ δὲ ἑπτὰ ἔτων ὄντα, καὶ τὴν ἀδελφὴν πέντε ἔτι δὲ τὴν ἡμετέραν μητέρα, πεντήκοντα μναῖς εἰς τὸν οἶκον εἰσηνεγμένην. βουλευσάμενος δὲ περὶ ἡμῶν, ὅτ' ⁶ ἐμελλε τελευτᾶν, ἀπαντα ταῦτα ἐνεχείρισεν Ἀφόβῳ τε τούτῳ καὶ Δημοφῶντι τῷ Δήμωνος υἱεῖ, τουτοῖον μὲν ἀδελφιδοῖν ὄντοιν, τῷ μὲν ἐξ ἀδελφοῦ, τῷ δὲ ἐξ ἀδελφῆς γεγονότοιν· ἔτι δὲ Θηριππίδῃ τῷ Παιανιεῖ, γένει μὲν οὐδὲν προσήκοντι, φίλῳ δ' ἐκ παιδὸς ὑπάρχοντι. καὶ κείνῳ μὲν ἔδωκεν

¹ ἀπέχρη² ὄντων, ἀπάντων ἀπειρον
³ ὄθεν δ' οὖν³ μέχρι γε τοῦ⁴ τ' ἐμοῦ⁶ ἤμελλε

siphonto potest, in qua se rem trierarchicam lege lata praclare constituisse gloriatur, ut in eandem annotatum est, eo loco ubi ait: τοὺς τετραράρχους αἰεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη, etc. Budæus libro quinto de Asse. Et edit. HERVAG.

β'. Ἐνεχείρισεν] Ab ἐγχειρέω perperam, ἐνεχείρισεν ab ἐγχειρίζω recte. WOLF. Imo ἐνεχείρισεν. AUGER.

Θηριππίδῃ μὲν Παιανιεῖ] F. τῷ Παιανιεῖ. WOLF.

ἐκ τῶν ἐμῶν ἐβδομήκοντα μναῖς καρπώσασθαι τοσοῦτον χρόνον, ἕως ἂν ἐγὼ ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθεῖν, ὅπως μὴ δι' ἐπιθυμίαν χρημάτων χειρόν τι τῶν ἐμῶν διοικήσειε. Δημοφῶντι δὲ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν καὶ δύο τάλαντα εὐθύς ἔδωκεν ἔχειν· αὐτῷ δὲ τούτῳ τὴν ἑμὴν μητέρα καὶ προῖκα ὀγδοήκοντα μναῖς καὶ τὴν οἰκίαν, καὶ σκεύεσι χρῆσθαι τοῖς ἐμοῖς, ἡγούμενος, εἰ καὶ τούτους ἔτι οἰκειότερους ἐμοὶ ποιήσειεν, οὐκ ἂν χειρόν ἐμὲ ἐπιτροπευθῆναι ταύτης τῆς οἰκειότητος προσγενομένης. λαβόντες δὲ οὗτοι ταῦτα πρῶτον σφίσιν αὐτοῖς ἐκ τῶν χρημάτων, καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν ἅπασαν 815 διαχειρίσαντες, καὶ δέκα ἔτη ἡμᾶς ἐπιτροπεύσαντες, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἀπεστερήκασι, τὴν οἰκίαν δὲ καὶ ἀνδράποδα τέτταρα καὶ δέκα καὶ ἀργυρίου μναῖς τριάκοντα, μάλιστα σύμπαντα ταῦτα, εἰς ἐβδομήκοντα μναῖς παραδεδώκασι.

γ'. Καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τῶν ἀδικημάτων, ὡς ἂν συντομώτατα εἴπωι τις, τοῦτ' ἔστιν, ὡς ἄνδρες δικασταί· τὸ δὲ πλήθος τῆς οὐσίας, ὅτι τοῦτ' ἦν τὸ καταλειφθὲν, μέγιστοι μὲν αὐτοὶ μάρτυρές μοι γεγονάσιν. εἰς γὰρ τὴν συμμορίαν ὑπὲρ ἐμοῦ συνετάξαντο, κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μναῖς, πεντακοσίας δραχμὰς εἰσφέρειν, ὅσον περ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ οἱ τὰ μέγιστα κεκτημένοι ² τιμητὰ εἰσέφερον.

¹ μητέρα τὴν ἡμετέραν καὶ π. ὁ. μ. καὶ * τῆ οἰκία

² τιμήματα

Δοκιμασθεῖν] Ex hoc aliisque locis harrum Oratioibum, quibus Tutores suos male geste tutelae reos agit Demosthenes, Corsinus Fast. Att. P. I. Diss. XI. §. 6. repudiata Dionysii hypothesi, Plutarchi sententiam defendit, atque Demosthenis ortum ad exeuntem Scirophorionem anni 4. Olymp. III. refert.

Καὶ τὴν οἰκίαν καὶ σκεύεσι] Mihi vid. leg. καὶ τῆς οἰκίας σκεύεσι. AUGER.

γ'. Εἰς γὰρ τὴν συμμορίαν—] Quibus e verbis docemur, eos qui in re ditibus habebis annuis viginti quinque minas, contulisse eis τὴν συμμορίαν illarum viginti quinque minarum partem quintam, nempe quingentas drachmas; atque ita, puto, pro hoc modulo majus vel minus: quam injuriam sibi factam hac in re testatur Demosthenes, cum ex illis quatuordecim ferme talentis, quos pater in bonis reliquerat, superessent tantum talenta novem et semis, reliquis talentis quatuor et

semis erogatis prout tabulis testamenti cautum fuerat. Petit. Leg. Attic. L. III. T. IV. p. 360.

Κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μναῖς πεντακοσίας δραχμὰς εἰσφέρειν] Hoc est, ut existimo, de aureis 250. aureos 50. de 15. talentis 3. talenta, quintam partem rei familiaris. Sed utrum soli divites tantum contulerunt, tenuiores minus? cum videatur aequalis esse solere tributorum ratio. 2. oratione legitur: οὐκ ἐπὶ τοῖς μικροῖς τιμήμασι, etc. Deinde quae ratio est 25. minas particulatim nominandi prius, cum mox totus census commemoretur? WOLF.

Καὶ οἱ τὰ μέγιστα κεκτημένοι τιμητὰ εἰσέφερον] Τιμητὰ dixit ἀπὸ τῶν τιμήματα. Est autem τίμημα census. unde πρῶτον, δεύτερον, τρίτον τίμημα dicunt, hoc est, classes. Circa finem autem hujus primae κατὰ Ἀφῶβου ubi dicit, ἐὰν γὰρ ἀποφύγῃ με οὗτος, ὃ μὴ γένοιτο, τὴν ἐπαβαλίαν ὀφλήσω, μναῖς ἑκατόν. καὶ τοῦτο μὲν ἐὰν καταψηφισ-

δεῖ δὲ καὶ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, τά τε ἐνεργὰ αὐτῶν καὶ ὅσα ἦν ἀργὰ, καὶ ὅσου ἦν ἄξια ἕκαστα. ταῦτα γὰρ μαθόντες ἀκριβῶς εἴσεσθε, ὅτι τῶν πώποτε ἐπιτροπευσάντων οὐδένας ἀναιδέστερον οὐδὲ περιφανέστερον, ἢ οὔτοι τὰ ἡμέτερα, διηρπάκασι. πρῶτον μὲν οὖν, ὡς συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ ταύτην τὴν εἰσφορὰν εἰς τὴν συμμορίαν, παρέξομαι τούτων μάρτυρας· ἔπειτα, ὅτι οὐ πένητα κατέλιπέ με ὁ πατήρ οὐδὲ ἐβδομήκοντα μνῶν οὐσίαν κεκτημένον, ἀλλὰ τοσαύτην ὄσσην οὐδ' αὐτοὶ οὔτοι ἀποκρύψασθαι διὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὴν πόλιν ἠδυνήθησαν. καί μοι ἀναγίνωσκε λαβὼν¹ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

δῆλον μὲν τοίνυν καὶ ἐκ τούτων ἐστὶ τὸ πλήθος τῆς οὐσί-
 816 ας. πεντεκαίδεκα ταλάντων² γάρ. τρία τάλαντα τίμημα. ταύτην³ ἠξίου ἐισφέρειν τὴν εἰσφορὰν.

δ'. Ἐτι δ' ἀκριβέστερον εἴσεσθε, τὴν οὐσίαν αὐτὴν

¹ ταυτηνι

² γὰρ τρία

³ δ' ἠξίου

σθε τιμητὸν, etc. *τιμητὸν* appellat *litis aestimationem*, hoc est, decem talenta quæ a tutore petebat, tantum enim fuisse tutelæ suæ censum aiebat, hoc est, tanti se censum sub tutoribus, cujus sexta pars ἐπωβελία ab eo dicitur, hoc est, centum minæ: decem enim talenta sexcentas minas continent, quod verbum etiam libro quinto de Asse interpretatum est in mentione census Demosthenis facultatum; quem locum si cui adire vacet, superiora verba Oratoris facile intellexerit. Est enim ἐπωβελία *sexta pars aestimationis litis, pœna calumniosi actoris in iudiciis ignominiosus*. Ubi autem legitur, καὶ τούτω μὲν ἐὰν καταψηφίσσῃσθε τιμητὸν fortasse τούτου legendum in genitivo, hoc sensu: *quod si hunc in aestimationem litis damnaveritis, non ex sua pecunia iudicatum facturum est, sed ex mea, quam ipse domum suam avertit. Et cum mihi minor sit census ejus summæ sexta parte, non modo paternis bonis eversus, sed præterea ignominia notatus ero propter famosum iudicium, et ob id quod facere iudicatum non potero*. Ubi rursus *προσητιμωμένος* dixit a *προσατιμῶσαι* verbo, quod est, præter cætera incommoda, infamiam etiam notari, unde *ἄτιμος ignominia notati* dicuntur. Sequitur autem *τά τε ἐνεργὰ αὐτῶν καὶ ὅσα ἦν ἀργὰ*. Ubi notandum ἀργὰ *χρήματα* dici, sicut et *δάνεια ἀργὰ*, quæ

compendium nullum usurarum afferunt, hoc est, ἀεργὰ καὶ μὴ ἐργαζόμενα: contra vero χρήματα ἐνεργὰ, quaestuosæ fœnusque pensitantes pecuniæ, Latinis pecunia fœnore occupata. Est enim ἔργον *lucrum*, ut in hac eadem, τὸ δ' ἔργον τούτων τῶν χρημάτων *πεντήκοντα μναὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἕκαστου*, hoc est, *quaestus et usura, et τόκος*, ut supra dixerat, et rursus, καὶ πότερον οὔτος ἐπιτροπευθεὶς ἀπεδέξαιτ' ἂν τοῦτον τὸν λόγον *παρὰ τῶν ἐπιτρόπων, ἢ τὰρχαῖα ἀπολαβεῖν ἂν ἠξίου σὺν τοῖς ἔργοις τοῖς γεγενημένοις; An potius æquum esse contenderet, sortem usurasque legitimas a tutoribus se accipere? Ex edit. HERVAG.*

Κεκτημένοι τιμητὰ] F. *τιμήματα*. WOLF.

Δῆλον κ. τ. λ.] Nam si quintam bonorum aestimatorum partem pendebant, ita ut pro XXV. minis quingenas penderent, Demosthenis autem tutores tria talenta contulerant, bona ejus necesse est fuisse quindecim talentis aestimata. Ergo εἰσφορὰν divitum proprie erant, nisi quandoque ea ingrueret tempestas, quæ omnes omnino huic muneri obligaret, præter eos, qui extrema inopia laborarent. *Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. I. §. VII. p. 409. Vid. plura in l.*

Πεντεκαίδεκα ταλάντων] ἠξίου ταύτην (τὴν οὐσίαν) εἰσφέρειν εἰσφορὰν τρία τάλαντα, ἀπὸ τῶν 16. WOLF.

ἀκούσαντες. ὁ γὰρ πατήρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, κατέλιπε δύο ἔργαστήρια, τέχνης οὐ μικρᾶς ἑκάτερον· μαχαιροποιούς μὲν τριάκοντα καὶ δύο ἢ τρεῖς, τοὺς μὲν ἀνὰ πέντε μναῖς ἢ καὶ ἕξ, τοὺς δ' οὐκ ἐλάττονος ἢ τριῶν μνῶν ἀξίους, ἀφ' ὧν τριάκοντα μναῖς ἀτελεῖς ἐλάμβανε τοῦ ἑνιαυτοῦ τὴν πρόσοδον· κλινοποιούς δὲ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, τετταράκοντα μνῶν ὑποκειμένους, οἱ δώδεκα μναῖς ἀτελεῖς αὐτῷ προσέφερον· ἀργυρίου δ' εἰς τάλαντον ἐπὶ δραχμῇ¹ δεδανεισμένου, οὗ τόκος ἐγίγνετο τοῦ ἑνιαυτοῦ ἑκάστου πλεῖον ἢ ἑπτὰ μναῖ. καὶ ταῦτα μὲν ἐνεργὰ κατέλιπεν, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ὁμολογήσουσιν· ὧν γίγνεται τοῦ μὲν ἀρχαίου² κεφαλαίου, τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχίλια, τὸ δ' ἔργον αὐτῶν, πεντήκοντα μναῖ τοῦ ἑνιαυτοῦ ἑκάστου. χωρὶς δὲ τούτων, ἐλέφαντα μὲν καὶ σίδηρον,³ ὧν κατειργάζοντο, καὶ ξύλα κλίμεια, εἰς ὄγδοήκοντα μνῶν⁴ ἀξία· κηκίδα δὲ καὶ χαλ-

¹ δεδανεισμένου² κεφάλαιον³ ὄν⁴ * ἀξίαν

δ. Τριάκοντα, καὶ δύο, ἢ τρεῖς] Post τριάκοντα est interpungendum. Neque enim dubitat, utrum 32. an 33. fuerint: sed ex illis 30. dicit, duos vel tres potuisse quibus aut seuis minis aestimari, cæteros ternis: quibus illi vel ætate, vel artificio, præstiterint. Observa, ἀξίους μναῖς πέντε ἢ ἕξ, nisi forte legendum sit μνῶν. IDEM. VV. ἢ τρεῖς mera fors corruptio vv. τοὺς μὲν, quæ in nonnullis MSS. et Edit. desiderantur.

Μναῖς ἀτελεῖς] Forte ultra omnem sumtum, demto victu. Lalamantius: *Subdicitis omnibus. Nostratibus proceribus quantum de rebus decedit, quo sustentandi sunt procuratores et ministri, utinam abstinentes et integri? Si non triens, at certe quadrans: ut cujus vectigalia sunt 1200. is vix percipiat 900. Sed iidem illi præsto sunt domino, quoties opus est, et ad usum et ad ornamentum aulæ: et hac ratione aluntur multi inopes, utinam homines frugi.* WOLF.

Ἐπὶ δραχμῇ δεδανεισμένου] Τῆς μναῖς δραχμῆν ἑκάστου μνήος τόκον τελοῦσης. Talentum minas habet 60. hinc erit singulis mensibus pendendæ fuerunt 60. drachmæ, quæ conficiant aureos 6. duodecies 6. sunt 72. aurei, hoc est minæ 7. Ita de centenis aureis numerandi fuerunt pene duodecim, quæ Romanorum centesimis non absimilis usurarum ratio fuit. IDEM. Intelliget ἑκάστης ἡμέρας, ut talentum produceret drachmam unoquoque die, et sic erat mediocre fœnus. Nam annus Atticus

erat dierum 360, qui numerus drachmarum pars est totius summæ capitalis 16 $\frac{2}{3}$, et sic centum nummi sex tantum annuos producebant. Sed paucis infra lineis [sc. v. 12.] pro τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχίλια lege καὶ πεντακισχίλια, supple δραχμαί, et sic erunt omnia plana, quæ aliter non possunt intelligi. PALMER.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐνεργὰ κατέλιπεν] Χρήματα ἀργά, pecunia ignava, ἐνεργὰ, quæstiuosa, fœnore occupata, collata in usuras, δεδανεισμένα: quibus vocibus utar, dum invenero meliores. WOLF.

Τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου] ἄ. Ολ. τῶν ἀρχαίων ἀπέστεισαν absolute, hic adjective. Paulo post τό, τε ἀρχαῖον καὶ τὸ τῶν δώδεκα ἑτῶν, S. γιγνόμενον. IDEM.

Τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου] Probo lectionem, quæ in margine quorundam librorum est annotata, τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου: quasi dicat, *hominum principalium, sive eorum æstimationis summæ.* Nam τὸ κεφάλαιον dicebatur, quæ existebat summæ quasi principalis, summis omnibus singularibus computatis; et idcirco differentia est inter ἀρχαῖον et κεφάλαιον, sæpe tamen τὸ κεφάλαιον et τὰ κεφάλαια acceperunt ἀντὶ τῶν ἀρχαίων. Herald. Animadv. in Salmas. ad Jus A. et R. I. VII. c. XXIV. §. XV. p. 585.

Τὸ δ' ἔργον αὐτῶν] Οἱ τόκοι οἱ γιγνόμενοι. WOLF.

Εἰς ὄγδοήκοντα μνῶν] Aut τὸ εἰς abundare, aut μναῖς legendum esse videtur. IDEM.

κόν, ἑβδομήκοντα μνῶν ἑωνημένα. ἔτι δὲ οἰκίαν τρισχιλί-
ων ἑπιπλά δὲ καὶ ἐκπάματα καὶ χρυσία καὶ ἱμάτια
καὶ κόσμον τῆς μητρὸς, ἄξια ¹ σύμπαντα εἰς μυρίας δρα-
χμάς· ἀργυρίου δ' ἔνδον ὀγδοήκοντα μνᾶς. καὶ ταῦτα μὲν
οἰκοὶ κατέλιπε πάντα. ναυτικά δὲ ἑβδομήκοντα μνᾶς,
ἔκδοσιν παρὰ Ξουθῶ· τετρακοσίας δὲ καὶ δισχιλίας ἐπὶ
τῇ τραπέζῃ τῇ Πασίωνος, ἑξακοσίας δὲ ἐπὶ τῇ Πυλάδου·
παρὰ δὲ ² Δημομέλει τῷ Δήμωνος υἱεῖ, χιλίας καὶ ἑξακοσί-
17 ας· κατὰ διακοσίας δὲ καὶ τριακοσίας ὁμοῦ τι τάλαντον
διακεχρημένον. καὶ τούτων αὐτῶν χρημάτων τὸ κεφάλαιον
πλέον ἢ ὀκτὼ τάλαντα καὶ τριάκοντα μναῖ γίνε-
ται. συμπάντων δὲ εἰς τέτταρα καὶ δέκα τάλαντα εὐρή-
σετε σκοποῦντες. καὶ τὸ μὲν πλῆθος τῆς οὐσίας τοῦτ' ἦν
τὸ καταλειφθὲν, ὡς ἄνδρες δικασταί· ὅσα δ' αὐτῆς διακέ-
κλεῖται, καὶ ὅσα ἰδίᾳ ἕκαστος εἴληφε, καὶ ὁπόσα κοινῇ
πάντες ἀποστεροῦσιν, οὐκ ἐνδέχεται πρὸς τὸ αὐτὸ ὕδωρ
εἰπεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη χωρὶς ἕκαστον διελεῖν ἐστίν. αἱ μὲν οὖν
Δημοφῶν καὶ Θηριππίδης ἔχουσι τῶν ἐμῶν, τότε ἕξαρκέσει
περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὅταν κατ' αὐτῶν τὰς γραφὰς ἀπενέ-
γκωμεν· αἱ δὲ τοῦτον ἔχοντα ἐλέγξουσιν ἐκεῖνοι, καὶ ³ ἐγὼ

¹ σύμπαντα ταῦτα εἰς² Δημομέλει δε³ ἐγὼ

Οἰκίαν τρισχιλίαν] S. δραχμῶν, non μνῶν.
IDEM.

Καὶ κόσμον] Τὸν κόσμον magis placet,
ut addatur κατ' ἐπιθήρησιν. IDEM.

Εἰς μυρίας δραχμάς] Ἑκατὸν μνᾶς 1000.
aureorum. Lalamantius χιλίας vertit, et
ego sic legendum existimo. IDEM.

Ἀργυρίου δ' ἔνδον] S. ἀποκειμένου, ἀργυῖο,
τεθλασμένου. IDEM.

Ναυτικά (S. χρήματα) δὲ ἑβδομήκοντα
μνᾶς ἐκδοσιν παρὰ Ξουθῶ] Δάνειον ναυτικόν,
usuras nauticas, sive maritimas, trajecti-
tiam pecuniam: cujus usurae majores fuere
caeteris, ut alibi videbimus. Lalamantius:
LXX. vero minas in classis apparatusum ex-
pendendas. IDEM.

Ἐκδοσιν] Forsitan melius esset scribere
κατ' ἐκδοσιν. Ita enim Pollux vocat l. VIII.
c. 12. δάνεισμα, ἔγγυον, ναυτικόν, κατ' ἐκδο-
σιν, vel κατ' ἐκδόσεις, sic potius scriben-
dum, quam, sicut vulgatum est, κατεκδό-
σεις. In Demosthene nihil mutò. Sic
alibi locutus est, in orat. c. Callip. p. 1241.
v. 26. ed. R.—Ergo δάνεισμα κατ' ἐκδοσιν,
vel ἐκδοσις, idem quod fœnus nauticum.
Salmas. de M. U. p. 192.

Κατὰ διακοσίας] Ὁμοῦ τι τάλαντον δια-
κεχρημένον, τοῖς δεομένοις χρηρηθῆν ἀνευ τό-
κου κατὰ διακοσίας, τοῖς μὲν διακόσιαι δρα-
χμαί, τοῖς δὲ τριακόσιαι. αἱ κατὰ τὰ ἀνὰ
προθέσεις explent Græcis penuriam distri-
bulivorum. WOLF.

Διακεχρημένον] Legendam omnino διακε-
χρημένον. Quod est, per partes variis cre-
ditum. Nam, ut aliud κεχρημένον, aliud est
κεχρησμένον, idem in compositis obtinet.
Κεχρησμένον ἀργυρίον est mutuo datum, unde
χρηστῆς, creditor: κεχρημένος est indigens,
qui aliqua re opus habet. Salmas. de M. U.
p. 191.

Τριάκοντα μναῖ γίνε.] Ἴμο πενήκοντα.
AUGER.

Συμπάντων] Sc. τὸ κεφάλαιον, σύμπαν-
τα sc. τὰ χρήματα. WOLF.

Διακέκλεπται] Παθητικῶς, διὰ κλοπῆς
ἠφάνισται. IDEM.

Πρὸς τὸ αὐτὸ ὕδωρ] S. πρὸς τοῦτο τὸ κατ'
ἄφοβου μόνου ἐγκεχυμένον ἐμοί. Lal. Unius
horule spatio dici non potest. IDEM.

Χωρὶς ἕκαστον διελεῖν] Non est opus mu-
tari hoc in διελεῖν. IDEM.

Ἄ δὲ τοῦτον ἔχοντα ἐλέγξουσιν] Hoc

οἶδα αὐτὸν εἰληφότα, περὶ τούτων ἤδη ποιήσομαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς. πρῶτον ¹ μὲν ὡς ἔχει τὴν προῖκα, τὰς ὀγδοήκοντα μναῖς, τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡς ἂν δύναμαι διὰ βραχυτάτων.

ἔ. Οὗτος γὰρ εὐθύς μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον ὤκει τὴν οἰκίαν εἰσελθὼν κατὰ τὴν ἐκείνου διαθήκην, καὶ λαμβάνει τὰ τε χρυσία τῆς μητρὸς καὶ τὰ ἐκπώματα τὰ καταλειφθέντα, καὶ ταῦτα μὲν ὡς εἰς πεντήκοντα μναῖς εἶχεν. ἔτι δὲ τῶν ἀνδραπόδων τῶν πιπρασκομένων παρά τε Θηριππίδου καὶ Δημοφῶντος τὰς τιμὰς ἐλάμβανεν, ἕως ἀνεπληρώσατο τὴν προῖκα, τὰς ὀγδοήκοντα μναῖς· καὶ, ἐπειδὴ εἶχεν, ἐκπλεῖν μέλλων εἰς Κέρκυραν τριήραρχος, ἀπεγράψατο ταῦτα πρὸς Θηριππίδην ἔχοντα ἑαυτὸν καὶ ὠμολόγει κεκομίσθαι τὴν προῖκα. καὶ τούτων μὲν πρῶτον 818 Δημοφῶν καὶ Θηριππίδης, οἱ τούτου συνεπίτροποι, μάρτυρές εἰσιν· ἔτι δὲ καὶ, ὡς αὐτὸς ὠμολόγει ταῦτα ἔχειν, Δημοχάρης τε ὁ Λευκονοεὺς, ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων, καὶ ἄλλοι πολλοὶ μάρτυρες γεγόνασιν. οὐ γὰρ δίδοντας τούτου σῖτον τῇ μητρὶ, τὴν δὲ προῖκα ἔχοντος, οὐδὲ τὸν οἶκον μισθοῦν ἐθέλοντος, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων διαχειρίζειν ἀξιοῦντος, ἐποίησατο λόγους περὶ τούτων ὁ Δημοχάρης. ² αὐτὸς δ' ἀκούσας οὐτ' ἠμφισβήτησε μὴ ἔχειν, οὔτε χαλεπῶς ἠνεγκεν ὡς οὐκ εἰληφῶς, ἀλλ' ὠμολόγει· ³ καὶ τι μικρὸν ἔφη πρὸς τὴν ἐμὴν μητέρα περὶ χρυσιδίων ἀντιλέγεσθαι. τοῦτο οὖν διευκρινησάμενος, καὶ περὶ τῆς τροφῆς καὶ περὶ τῶν ἄλλων ποιήσῃν οὕτως, ὥστ' ἔχειν μοι πάντα καλῶς. καὶ τοι, εἰ φανήσεται, πρὸς τε τὸν Δημοχάρην ταῦθ'

¹ μὲν οὖν ὡς² οὗτος³ καὶ ἔτι

malo, quam ἐλέγχομαι. IDEM. AUGER.

ἔ. Ὡς εἰς πεντήκοντα μναῖς εἶχεν] Alii εἶλεν, pendebant. WOLF.

Ἀπεγράψατο — ἑαυτὸν ἔχοντα] Se habere scripsit. ἀπογράφω, in tabulis refero, perscribo, expensum fero, vel acceptum refero. BUDÆUS.

Λευκονοεὺς] Vid. Rutgersii Var. Lect. L. V. c. 4. Harpocrat. et Suid. in v. Λευκονοεὺς.

Οὐ γὰρ δίδοντας τούτου σῖτον τῇ μητρὶ] Σῖτος est annua pensitatio ad alimentum viduarum et pupillarum, quæ dabatur a curatoribus honorum, vel a viris uxori-

repudiatis. Cujus rei exemplum est in oratione κατὰ Νεαίρας, ubi et de κυρίας dicitur. Meminit Harpocrat. Hinc σίτου δίκη appellatur rei uxoria actio. Ex edit. HERVAG.

Σῖτον] Σῖτος est proprie τόκος dotis non restituta. Salmas. de M. U. p. 160.

Οὐδὲ τὸν οἶκον μισθοῦν ἐθέλοντος] Elocatio ædium intelligatur cum omni instrumento et facultatibus. WOLF.

Καὶ τι μικρὸν ἔφη πρὸς τὴν ἐμὴν μητέρα] Utrum ἔφη πρὸς τὴν μητέρα: an μικρὸν τι ἀντιλέγεσθαι (S. ὑφ' ἑαυτοῦ) πρὸς τὴν μητέρα? Inter se et matrem parvam esse quandam

ὡμολογηκῶς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους οἱ παρῆσαν, παρὰ τε τοῦ Δημοφῶντος καὶ τοῦ Θηριππίδου τῶν ἀνδραπόδων εἰς τὴν προῖκα¹ καὶ τὰς τιμὰς εἰληφῶς, αὐτὸς τε ἑαυτὸν ἔχειν τὴν προῖκα ἀπογράψας πρὸς τοὺς συνεπιτρόπους, οἰκῶν τε τὴν οἰκίαν ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ, πῶς οὐκ ἐκ πάντων ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος εὐρεθήσεται φανερώς τὴν προῖκα, τὰς ὀγδοήκοντα μναῖς, κεκομισμένος, καὶ λίαν ἀναιδῶς μὴ λαβεῖν ἔξαρνούμενος; ἀλλὰ μὲν, ὡς ἀληθῆ λέγω, λάβε τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τὴν μὲν τοίνυν προῖκα τοῦτον τὸν τρόπον² εἶχε λαβῶν· μὴ γήμαντος δ' αὐτοῦ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν, ὁ μὲν νόμος κελεύει τὴν προῖκα ὀφείλειν ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς, ἐγὼ δ' ἐπὶ δραχμῇ μόνον τίθημι. γίνεταί δέ, ἂν τις³ συνθῆ, τό τε ἀρχαῖον καὶ τὸ ἔργον τῶν δώδεκα ἐτῶν μάλιστα τρία τάλαντα. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ὑμῖν ἐπιδείκνυμι λαβόντα καὶ ἔχειν ὁμολογήσαντα μαρτύρων ἐναντίον τοσοῦτων.

¹ Deest καί.² ἔχει³ συντιθῆ

controversiam. IDEM.

τὴν μὲν τοι προῖκα τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε λαβῶν] Verum iste dotem hujuscemodi pacto habuit: quare cum matrem meam uxorem non duxerit, lege quidem jubente debet dotem cum usuris novenum obolum restituere. Sed fac drachmales tantum usuras eum debere. Has si cum sorte aliquis supputaverit, duodecim annorum spatio tria large talenta inveniet. Ait patrem suum Demosthenem Aphobo quem tutorem sibi dederat, in testamento octoginta minas reliquisse dotis nomine, ut uxorem suam, Demosthenis matrem, uxorem duceret: quas cum ille accepisset, matrem tamen uxorem non habuit, unde debere eum dicit dotem cum usuris restituere. Summam ergo exacte colligere volens, large vel prolixè tria talenta dixit, pro tribus talentis et quadrante, novem autem obolos pro sesquidrachma posuit, qua ratione sesquicentesima usura procederet, quam ipse, ut omnino adversario defensionis ansam præcideret, ad ceptesimam retraxit. Plura libro 1. de Asse, ubi copiose etiam de usura centesima. Ex edit. HERVAG.

Μὴ γήμαντος — τίθημι] Demosthenes, de suo jure decedens, has CL. drachmas nongenti unam drachmam menstruam vult

parere. Quod sequitur, γίνεταί --- τρία τάλαντα, verum non est de sœnore et sorte LXXX. minarum, tot enim minarum dos erat, quoquo te vertas modo: itaque et his domus suæ obventionem, quam locare tenebatur Aphobus tutor Demostheni testamento datus, adjungere necesse est, ut sua his constet Oratoris verbis veritas. Actio hæc τῆς προκοῦς σίτου dabatur apud Prætores in Odeo. Petit. Leg. Attic. L. VI. T. II. p. 557. Solens aberrat. Centum et quinquaginta drachmæ usura ἐπὶ δραχμῇ pariunt drachmam cum dimidia menstruam, sive decem atque octo annuas. At usura ἐπὶ ἐννέα ὀβολοῖς ex sorte CL. drachmarum dat viginti septem annuas. Quo usurarum genere confuso, descendit doctissimus Petitus ad Demosthenem corrigendum, qui ea opera non indiget, sicuti operose probare ingreditur Salmasius de Modo Usur. c. 4. p. 154. quem hæc examinantem, si videtur, adi. Wesseling. In I. I. reponi vult Salmasius: καὶ τὸ τῶν δώδεκα ἐτῶν ἔργον, et usura duodecim annorum.

Ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς] Ἐπὶ δραχμῇ καὶ ἡμισείᾳ. 6. oboli drachmam, 10. drachmæ aureum, 10. aurei minam, 60. minæ talentum conficiunt. WOLF.

5. Ἄλλας τοίνυν ἔχει τριάκοντα μνᾶς, τοῦ ἐργαστηρίου λαβῶν τὴν πρόσοδον· καὶ ἀναισχυντότατ' ἀνθρώπων ἀποστερεῖν ἐπικεχειρήκεν. ἐμοὶ δ' ὁ πατήρ κατέλιπε τριάκοντα μνᾶς¹ ἀπάντων τὴν πρόσοδον. ἀποδομένων τούτων τὰ ἡμίσεα τῶν ἀνδραπόδων,² πεντεκαίδεκα μνᾶς γίγνεσθαι κατὰ λόγον προσῆκε. Θηριπιδῆς μὲν οὖν, ἑπτὰ ἔτη τῶν ἀνδραπόδων ἐπιμεληθεῖς, ἔνδεκα μνᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπέφηνε, τέταρσι μναῖς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἔλαττον, ἢ ὅσον προσῆκε, λογίζομενος· οὗτος δέ, δὴ ἔτη τὰ πρῶτα ἐπιμεληθεῖς, οὐδ' ὅτι οὖν ἀποδείκνυσιν. ἀλλ' ἐνίοτε μὲν φησιν ἀργῆσαι τὸ ἐργαστήριον· ἐνίοτε δ' ὡς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐπεμελήθη τούτων, ὁ δ' ἐπίτροπος Μιλύας ὁ ἀπελευθερὸς ὁ ἡμέτερος διώκησεν αὐτὰ, καὶ παρ' ἐκείνου μοι προσῆκει³ ἔργον λαβεῖν. ἀν' οὖν καὶ νῦν εἶπη τινὰ τούτων τῶν λόγων, ῥαδίως ἐλεγχθήσεται ψευδόμενος. εἴαν μὲν οὖν ἀργὸν φῆ γενέσθαι, λόγον αὐτὸς ἀπενήνοχεν ἀναλωμάτων οὐκ εἰς σιτία τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' εἰς ἔργα, τὸν⁴ εἰς τέχνην ἐλέφαντα καὶ μαχαιρῶν λαβᾶς καὶ ἄλλας ἐπισκευὰς, ὡς ἐργαζομένων τῶν δημιουργῶν. ἐτι δὲ Θηριπιδῆ τριῶν ἀνδραπόδων, ἃ ἦν αὐτῶ ἐν τῷ ἐμῷ ἐργαστηρίῳ, μισθὸν ἀποδεδωκέναι λογίζεται. καίτοι γε, μὴ γενομένης ἐργασίας, οὔτε ἐκείνῳ λαβεῖν μισθὸν, οὔτε ἐμοὶ τὰ ἀναλώματα ταῦ- 820

τα λογισθῆναι, προσῆκεν. εἰ δ' αὖ γενέσθαι⁵ μὲν φησι, τῶν δ' ἔργων ἀπρασίαν εἶναι, δεῖ δήπου τά γε ἔργα αὐτὸν ἀποδεδωκότα μοι φαίνεσθαι καὶ, ὡν ἐναντίον ἀποδεδῶκε, παρασχέσθαι μάρτυρας. εἰ δὲ μηδὲν τούτων πεποίηκε, πῶς οὐκ ἔχει τὴν πρόσοδον δυοῖν ἑτοῖν τὴν ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου, ἕξ τριάκοντα μνᾶς, φανερώς οὕτω τῶν ἔργων γεγενημένων; εἰ δ' αὖ τούτων μὲ μηδὲν ἐρεῖ, Μιλύαν δ' αὐτὰ φήσει πάντα διωκηκέναι, πῶς χρὴ πιστεύειν, ὅταν φῆ τὰ μὲν ἀναλώματα αὐτὸς ἀνηλωκέναι πλέον ἢ πεντακοσίας δραχμᾶς, λῆμμα δ' εἴ τι γέγονεν ἐκείνον ἔχειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ τούναντίον ἀν' γενέσθαι τούτων, εἰ καὶ Μιλύας αὐτῶν ἐπεμελεῖτο, τὰ μὲν ἀναλώματα ἐκείνος ἀναλώσαι, τὰ δὲ

¹ ἀπ' αὐτῶν τ. πρόσοδον, ἀποδομένων δὲ τούτων ² πεντεκαίδεκά μοι μνᾶς ³ λόγον
⁴ εἰς τὴν τέχνην ⁵ μὲν φησι ⁶ τὰς τριάκοντα

5. Ἀποδομένων τούτων] M. ἀποδομένων δὲ ἔργον, τὰ χρήματα τὰ παρὰ τῶν ἀνδραπόδων.

τούτων. IDEM.

IDEM.

Παρ' ἐκείνου προσῆκει ἔργον λαβεῖν] M. τὸ γενέσθαι] Sub. τὰ ἔργα. AUGER.

λήμματα οὗτος λαβεῖν, εἴ τι δεῖ τεκμαίρεσθαι πρὸς τὸν ἄλλον αὐτοῦ τρόπον καὶ τὴν ἀναίδειαν. λάβε οὖν τὰς μαρτυρίας ταύτας, καὶ ἀνάγνωθι ¹ αὐτάς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ταύτας τοίνυν ἔχει τὰς τριάκοντα μνᾶς ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου, καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ὀκτῶ ἐτῶν, ὃ, εἴαν ἐπὶ δραχμῇ τις τιθῆ ἴσῃ, ἄλλας ὁμοῦ τριάκοντα μνᾶς εὐρήσει. καὶ ταῦτα μὲν ἴδια μόνος εἴληφεν, ἀ συντεθέντα πρὸς τὴν προῖκα μάλιστα τέτταρα τάλαντα γίγνεται σὺν τοῖς ἀρχαίοις· ἀ δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων κοινῇ διήρπακε καὶ ὅσα ἔνια μηδὲ καταλειφθῆναι παντάπασιν ἠμφισβήτηκε, ταῦθ' ὑμῖν ἤδη ἐπιδείξω καθ' ἕκαστον.

ζ'. Πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῶν κλινοποιῶν, οὓς ² κατέλιπεν ὁ πατήρ, ἀφανίζουσι δ' οὗτοι, τετταράκοντα μὲν μνῶν ὑποκειμένους, εἴκοσι δὲ ὄντας τὸν ἀριθμὸν, ἐπιδείξω ὑμῖν ὡς λίαν ἀναιδῶς καὶ φανερώς με ἀποστεροῦσι. τούτους γὰρ καταλειφθῆναι μὲν οἴκοι παρ' ἡμῖν πάντες ὁμολογοῦσι, καὶ τὰς δώδεκα μνᾶς ἐκάστου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῷ πατρὶ γίνεσθαι φασιν· αὐτοὶ δὲ λῆμμα μὲν παρ' αὐτῶν ³ ἔνδεκα ἔτεσιν οὐδὲν ἐμοὶ γεγεννημένον ἀποφαίνουσιν, ἀλλ' οὐδὲ μικρὸν, ἀναλώματος δὲ κεφάλαιον εἰς αὐτοὺς οὗτος ὀλίγου δεῖν λογίζεται χιλίας, εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐλήλυθεν. αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀνθρώπους, εἰς οὓς ⁴ πάντα ἀνηλωκέναι φησὶν, οὐδαμῶς μοι παραδεδώκασιν, ἀλλὰ πάντων ⁵ καινότετον λόγον λέγουσιν, ὡς ὁ ὑποφείς τῷ πατρὶ ⁶ τὰ ἀνδράποδα πονηρότατος ἀνθρώπων πάντων ἐστὶ, καὶ ἐράνους τε λέλοιπε πλείστους καὶ ὑπέρχρεως γέγονε, καὶ τούτων οὐκ ὀλίγους

¹ αὐτοῖς² κατέλιπε μὲν ὁ³ ἐν δέκα⁴ ταῦτα⁵ καινότετον⁶ τὰνδράποδα

Μάλιστα τέτταρα τάλαντα] *Lalaman-tius: cumulate in 4. talentorum summam consurgunt.* WOLF. μάλιστα maxime, i. e. cumulate. AUGER.

ζ'. Πάντων καινότετον] Πάνυ ἄτοπον καὶ ἀπεικότα, καὶ πιθανότητος μηδεμιᾶς μετέχοντα. Legi etiam queat καινότετον per e in prima. WOLF. M. καινότετον. AUGER.

Καὶ ἐράνους τε λέλοιπε πλείστους] *Lalaman-tius: Tantaque debita pulcratum col-lationum nomine, et tantum aeris alieni reli-*

quisse. Licet in ἐράνους videtur dici is, qui non utitur liberalitate adversus eos, quos debet, aut non prestat officia debita, nec refert gratiam. φέρειν, εἰσφέρειν, λείπειν ἐρά-νους, πληρωτῶν ἐράνου γενέσθαι, sæpius apud Demosthenem reperias. Ego verti liberi-us: cum sæpe solvisse fidem, tum, etc. WOLF. Quid hic significet ἐράνους valde dubitatur et ego plane ignoro; Wolfii versionem secutus sum. v. seq. τούτων ho-rum, harum rerum. AUGER.

κεκλήμασι κατ' ἐκείνου μάρτυρας· τὰ δὲ ἀνδράποδα ὅστις ἔστιν ὁ λαβὼν, ἢ ὅπως ἐκ τῆς οἰκίας ἐξῆλθεν, ἢ ὡς ἀφείλετό τις, ἢ πρὸς τινα δίκην ¹ ἤττηνται, περὶ αὐτῶν οὐκ ἔχουσιν εἰπεῖν. καί τοι, εἴ τι ἔλεγον ὑγίεις, οὐκ ἂν κατὰ τῆς ἐκείνου πονηρίας παρείχοντο μάρτυρας, ² οἷς οὐδὲν προσήκει φροντίζειν· ἀλλὰ τούτων ἂν ἀντελαμβάνοντο, καὶ τοὺς λαβόντας ἀπεδείκνυσαν, καὶ οὐδὲν ἂν αὐτῶν παρέλειπον. νῦν δὲ ὠμότατ' ἀνθρώπων ὁμολογοῦντες καταλειφθῆναι, καὶ λαβόντες ὡς αὐτοὺς, καὶ καρπωσάμενοι δέκα ἔτη τοὺς ἀνθρώπους, ἄρδην ὅλον τὸ ἐργαστήριον ἀφανίζουσι. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὰς μαρτυρίας καὶ ἀναγίνωσκε.

MARTYRIAΙ.

822

ὅτι τοίνυν οὐκ ἄπορος ἦν ὁ Μοιριάδης, οὐδ' ἦν τῷ πατρὶ τοῦτο τὸ συμβόλαιον εἰς τὰνδράποδα ἡλιθίως συμβεβλημένον, μεγίστῳ τεκμηρίῳ γνώσεσθε. λαβὼν γὰρ ὡς ἑαυτὸν Ἄφοβος τοῦτο τὸ ἐργαστήριον, ὡς αὐτοὶ τῶν μαρτύρων ἠκούσατε, καὶ δέον αὐτὸν, εἰ καὶ τις ἄλλος ἐβούλετο εἰς ταῦτα συμβάλλειν, τοῦτον διακωλύειν, ἐπίτροπόν γε ὄντα, αὐτὸς ἐπὶ τούτοις τοῖς ἀνδραπόδοις τῷ Μοιριάδῃ πεντακοσίας δραχμὰς ἐδάνεισεν, ἅς ὀρθῶς καὶ δικαίως παρ' ἐκείνου κεκομίσθαι ὠμολόγηκε. καί τοι πῶς οὐ δεινὸν, εἰ ἡμῖν μὲν, πρὸς τῷ ³ λῆμμα ἀπ' αὐτῶν μηδὲν γεγονέναι, καὶ αὐτὰ τὰ ὑποτεθέντα ἀπόλωλεν, ⁴ οἷ πρότερον συνεβάλομεν· τῷ δ' εἰς τὰ ἡμέτερα δανείσαντι καὶ τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον πράτταντι καὶ οἱ τόκοι καὶ τὰρχαῖα ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀποδεδόνται, καὶ οὐδεμία ἀπορία γέγονεν. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

MARTYRIA.

σκεψάσθε τοίνυν, ὅσον ἀργύριον οὔτοι παρὰ τοὺς κλινοποι-

¹ ἤττηνται περὶ αὐτῶν,² ἢς οὐδὲν * προσῆκε³ λῆμμά τι ἀπ'⁴ οἷ

Εἰς οὐδὲν προσήκει φροντίζειν] Οἷς, S. τοῖς ἐπιτρόποις. Sed quod si ἦς αὐτοῖς, S. πονηρίας. WOLF.

Καὶ οὐδὲν ἂν αὐτῶν παρέλειπον] F. οὐδένα ἂν αὐτῶν, S. τῶν λαβόντων. Hoc malo,

quam ut verti: Sic utique omni officio fungerentur. Lalamentius: et nihil horum reliquissent. IDEM. Lego οὐδέν' cum apostropho pro οὐδένα. AUGER.

Σκέψασθε τοίνυν, ὅσον ἀργύριον οὔτοι etc.]

οὺς κλέπτουσι. τετταράκοντα μὲν μνᾶς αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον, δέκα δὲ ἑτῶν τὸ ἔργον αὐτῶν δύο τάλαντα· δώδεκα γὰρ μνᾶς ἐκάστου τοῦ ἑνιαυτοῦ τὴν πρόσδοτον αὐτῶν ἐλάμβανον. ἄρα μικρὸν τι καὶ ἐξ ἀφανοῦς; πόθεν; καὶ παραλογίσασθαι ῥάδιον; ἀλλ' οὐ φανερώς οὕτωςι μικροῦ δεῖν τρία τάλαντα ταῦτα ἀνηρητάκασιν; ὣν κοινῇ διαπεφορημένων, τὸ τρίτον δήπου μέρος παρὰ τούτου μοι προσήκει κεκομίσθαι.

323 ἦ. Καὶ μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐλέφαντος καὶ σιδήρου τοῦ καταλειφθέντος παραπλήσιά πως τούτοις πεποιήκασιν· οὐδὲ γὰρ¹ τοῦτο ἀποφαίνουσι. καὶ τοι κεκτημένον μὲν τοσοῦτους κλινοποιούς, κεκτημένον δὲ μαχαιροποιούς, οὐχ οἷόν τε μὴ οὐχὶ καὶ σίδηρον καὶ ἐλέ-

¹ τοῦτον

Considerate igitur quantum isti pecuniam ex lectariis fabris intervertunt. Primum pro sorte quadraginta minas pono, deinde per quastum decenniū eorum opificiū duo talenta, siquidem duodenas minas quotannis accipiebant ejus mercedis nomine, quam servi meruerunt. Quibus verbis enumerat fraudes tutorum suorum, et ostendere vult, tribus propemodum talentis uno nomine se ab eis circumscriptum: atque hinc apparet, decies duodenas minas duo talenta valere: qua ratione sexaginta minarum centenariarum talentum Atticum faciunt. Eodem pertinet locus superior, cum de usuris centesimis loqueretur. His enim exemplis et aliis permultis hujus orationis, planum fit, quicquid aliqui scripserint de mina Attica, minam tamen Atticam semper centenariam intelligi, et hujusmodi minas sexaginta talentum efficere. Demosthenes enim non modo Athenis et ad Athenienses orationem illam habuit, sed etiam Atticissime locutus est, ut infra in eadem hac oratione, [§. ια.] ὅστις γὰρ ἐκ τεττάρων τάλαντων καὶ τρισχιλίων, τοῖς μὲν τρία τάλαντα καὶ δισχιλίαις προῖκα δέδωκε, etc. Ubi argumentatur ex verbis testamenti patris sui, hoc pacto: qui enim ex quatuor talentis et tribus millibus, his quidem tria talenta et bis millena doti dedit, illi vero septuaginta minarum usumfructum reliquit, nimirum hunc clarum est apud omnes non a tenuibus fortunis ea legata decerpisse, sed a summa altero tanto majore, atque eo etiam pleniore quam mihi reliquerat. Quam autem summam his verbis Orator intellexerit, ex narratione ejus orationis supra non longe a principio [§. β'.] apparet, his verbis, κακείνῳ μὲν ἔδωκεν ἐκ τῶν ἐμῶν ἐβδομη-

κοντα μνᾶς καρπώσασθαι τοσοῦτον χρόνον, ἕως ἂν ἐγὼ ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθῆην, etc. Et illi quidem (hoc est Therippidæ) usumfructum ex bonis meis septuaginta minarum dedit, quoad ego inter viros censerer: id est, quoad tutelæ meæ factus essem. Demophontem autem voluit apud se sororem meam habere cum duobus talentis. Huic autem ipsi, qui cum ago, matrem meam uxorem ducendam cum dote octoginta minarum reliquit. Ex quibus verbis intelligimus duo talenta octoginta minas, et septuaginta, id est, centum et quinquaginta minas, tantum valere quantum quatuor talenta et ter millenas: ubi subintelligendum drachmas, ut ex Græco apparet, propter quod millenas pro mille transtuli. Sic fit, ut talentum sexaginta sit minarum, et mina centum drachmarum: minam enim Atticam ad centum drachmas auxisse Solonem, Plutarchus in ejus vita tradidit, utque ubi Græci millia dicunt ex sua persona, drachmarum semper intelligere debeamus. Quod eo pertinet, quod legitur apud Plutarchum in Pompeio, de vectigalibus. Romi imperii, et in Antonio, de decies sestertio. Quam multus autem Demosthenes in eo loquendi modo fuerit, licet ex eadem oratione perfecta intelligere, cujus loca vertere necesse nunc non habui. Hactenus Bud. de Asse lib. 3. Ex edit. HERVAG.

Αὐτῶ] Αὐτῶν. F. αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον. WOLF.

ῥάδιον] Dele punctum interrogationis post ῥάδιον. καὶ παραλογίσασθαι ῥάδιον est responsio ad interrogationem præcedentem. AUGER.

ἦ. τοῦτο] M. ταῦτα. IDEM.

φαντα καταλιπεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη ταῦτά γε ὑπάρχειν. τίνα γὰρ ἂν εἰργάζοντο, τούτων μὴ ὑπαρξάντων; τὸν τοίνυν πλεόν ἢ πεντήκοντα ἀνδράποδα κεκτημένον καὶ δυοῖν τέχναιν ἐπιμελούμενον, ὧν θάτερον ἐργαστήριον εἰς τὰς κλίνας ῥαδίως δύο μναῖς τοῦ μηνὸς ἀνήλισκεν ἐλέφαντος, τὸ δὲ ¹μαχαιροποιῶν οὐκ ἔλαττον ἢ τοσοῦτον ἕτερον σὺν σιδήρῳ, τοῦτον οὐ φασὶ καταλιπεῖν οὐδὲν τούτων· εἰς τοῦτ' ἀναιδείας ἐληλύθασιν. ὅτι μὲν οὖν οὐ πιστὰ λέγουσι, καὶ ἐκ τούτων αὐτῶν ῥαδίον ἔστι μαθεῖν· ὅτι δ' ἐκεῖνος κατέλιπε τοσοῦτον τὸ πλῆθος, ὥστε μὴ μόνον ἰκανὸν εἶναι κατεργάζεσθαι τοῖς ἑαυτοῦ δημιουργοῖς, ἀλλὰ καὶ τῷ βουλομένῳ προσωνεῖσθαι τῶν ἄλλων, ἐκεῖθεν φανερόν, ὅτι αὐτὸς τε ἐπώλει ζῶν, καὶ Δημοφῶν, καὶ οὗτος, τοῦ πατρὸς ἤδη τετελευτηκότος, ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς ²ἀπεδίδοτο τοῖς βουλομένοις. καὶ τοι πόσον τίνα χρῆ τὸν καταλειφθέντα νομίζειν εἶναι, ὅταν φαίνεται τηλικούτοις τε ἐργαστηρίοις ἐξαρκῶν, καὶ χωρὶς ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων πιπρασκόμενος; ἄρ' ὀλίγον; ἀλλ' οὐ πολλῶ πλείω τῶν ἐγκεκλημένων; λάβε τοίνυν τὰς μαρτυρίας ³ταύτας, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

824

τούτου τοίνυν τοῦ ἐλέφαντός ἐστι πλεόν ἢ τάλαντον, ὃν οὔτε αὐτὸν οὔτε τὸ ἔργον μοι ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἄρδην ἀφανίζουσιν ὅλον.

Θ'. Ἐτι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, παρὰ τὸν λόγον, ὃν ἀποφέρουσιν, ἐξ ὧν αὐτοὶ λαβεῖν ὁμολογοῦσιν, ἐπιδειξῶ

¹ μαχαιροποιεῖον² ἀπεδίδοτο³ ταυτασι

Τὸ δὲ μαχαιροποιεῖν] Alii μαχαιροποιῶν. F. τὸ δὲ μαχαιροποιεῖον, S. ἐργαστήριον, aut τὸ τῶν μαχαιροποιῶν. Nota obiter et gladios et lectulos ebove fuisse ornatos. WOLF. Adde τῶν post τὸ δὲ. AUGER.

Ἄλλὰ καὶ τῷ βουλομένῳ προσωνεῖσθαι τῶν ἄλλων] Ἐντὶ τοῦ ἀνεῖσθαι. WOLF.

Τούτου τοίνυν τοῦ ἐλέφαντός ἐστι πλεόν ἢ τάλαντον, ὃν οὔτε αὐτὸν, οὔτε ἔργον μοι ἀποφαίνουσιν] Id est, τούτου ἐν τοῖς λόγοις τῆς ἐπιτροπῆς οὐδὲν οὐδ' ὅπως ἔργον ἀποφέρουσιν. Est autem verbum ad rationes tutelares pertinentes τὸ ἀποφαίνειν. Idem [§. 5'.] Ἐπιπιδῆς μὲν οὖν ἐπὶ τὰ ἔτη τῶν ἀνδραπόδων ἐπι-

μεληθεῖς, ἑνδεκα μναῖς τοῦ ἑνιαυτοῦ ἀπέφηνε, in rationes retulit, acceptus tutela retulit. τέσσαρσι μναῖς καθ' ἕκαστον ἑνιαυτὸν ἔλαττον ἢ ὅσον προσῆκε λογιζόμενος, λογίζεσθαι et ἀποφαίνειν pro eodem posuit. Et rursus, ἔργον μὲν οὐδὲν ἀποφαίνουσι τοῖς χηρήμασι, nullum quaestum pecuniarum referunt, nullum exhibent fenus. Δημοφῶν δὲ καὶ προσοφείλοντας ἡμᾶς ἐνέγραψε, vel ut alibi, ἀπέγραψε. Unde τῶν ὄντων ἀπόφασις ἐν ταῖς ἀντιδόσεσιν, annotatio est honorum, et commentarius, et recensio, indexque eorum quae reperta sunt. Jurisconsulti inventarium vocant, et repertorium, quod ἀπογραφή proprie dicitur. Ex edit. HERVAG.

ὑμῖν τρεῖς μὲν ὄντας αὐτοὺς πλεόν ἢ ὀκτὼ τάλαντα ἐκ τῶν ἑμῶν ἔχοντας, ἰδίᾳ δ' ἐκ τούτων Ἄφοβον τρία τάλαντα καὶ χιλίας εἰληφότα, τὰ τε ἀναλωμένα χωρὶς τούτων πλείω τιθεῖς καὶ ὅσα ἐκ τούτων ἀπέδωσαν ἀφαιρῶν· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι οὐ μικρᾶς ἀναιδεΐας τὰ ἐγχειρήματα αὐτῶν ἐστὶ. λαβεῖν γὰρ ἐκ τῶν ἑμῶν ὁμολογοῦσιν, οὗτος μὲν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μνᾶς, χωρὶς ὧν ἔχοντα αὐτὸν ἐγὼ ἐπιδείξω νῦν, Θηριππίδης δὲ δύο τάλαντα, Δημοφῶν δὲ ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα μνᾶς. τοῦτο δὲ ἐστὶ πέντε τάλαντα καὶ πεντεκαίδεκα μναῖ. ¹ τοῦτο τοίνυν, ὃ μὲν οὐκ ἀθρόον ἐλήφθη, σχεδόν εἰσιν ἑβδομήκοντα μναῖ καὶ ἑπτὰ, ἢ πρόσσοδος ἢ ἀπὸ τῶν ἀνδραπόδων, ὃ δ' εὐθύς ἔλαβον οὗτοι, μικροῦ δέον τέτταρα τάλαντα· οἷς τὸ ἔργον ἀν' ² πρόσθεται ἐπὶ δραχμῇ μόνον τῶν δέκα ἐτῶν, ὀκτὼ τάλαντα εὐρήσετε σὺν τοῖς ἀρχαίοις καὶ χιλίας γιγνομένας. τὴν μὲν τοίνυν τροφήν ἀπὸ τῶν ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ μνῶν λογιστέον, τῶν ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου γιγνομένων. Θηριππίδης γὰρ ἑπτὰ μνᾶς ἐδίδου καθ' ἑκάστον ἑνιαυτὸν εἰς ταῦτα, καὶ ἡμεῖς τοῦτο λαβεῖν ὁμολογοῦμεν. ὥστε, ἑβδομήκοντα ³ μνῶν ἐν

25 τοῖς δέκα ἔτεσι τροφήν τούτων ἡμῖν ἀνηλωκότων, τὸ περιὸν τὰς ἑπτακοσίας προστίθῃμι αὐτοῖς καὶ τούτῳ πλείω εἰμὶ τεθεικώς. ὃ δὲ μοι δοκιμασθέντι παρέδωσαν καὶ ὅσον εἰς τὴν πόλιν εἰσηνηνόχασι, τοῦτο ἀπὸ τῶν ὀκτὼ τάλαντων καὶ τοῦ ⁴ προστεθέντος ἀφαιρετέον ἐστίν. ⁵ ἀπέδωσαν τοίνυν

¹ τοῦτου² πρόσθῃτε³ μνᾶς ἑ. τ. δ. ἔτεσιν εἰς τροφήν⁴ προσόντος⁵ ἀπέδωσαν μὲν τοίνυν

θ'. Ὀκτὼ τάλαντα] *Lege ἑπτὰ, ut sibimet ipsi constat Demosthenes. Vide p. 416. v. 5. AUGER.*

Τὰ τε ἀναλωμένα, χωρὶς τούτων, πλείω τιθεῖς] *Χωρὶς τούτων, τῶν τριῶν τάλαντων. Lal. tum quod diario suo plures, quam ceteri, adscribit impensas. τὸ πλείω τιθεῖς refertur ad ἐπιδείξω et personam Demosthenis, qui videri vult, ἐκ περιουσίας adversarii largiri aliquid. Locus sane obscurus est, et facilis offensio. WOLF.*

Ἐπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα μναῖς] *Sequitur ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα. Ane alia summa est? Sed quid laboramus, ubi nobis neque seritur, neque melitur? Fides istarum rationum sit penes Demosthenem et iudices hujus controversiae. Nostrum est, verba auctoris interpretari, ut quimus, (corrupta si sunt,) quando ut volumus non licet.*

IDEM.

Τοῦτο τοίνυν] *Subjicitur ἐξηγητικῶς, ἢ πρόσσοδος. IDEM.*

Ὁ δ' εὐθύς ἔλαβον] *S. μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐκ τῆς διαθήκης. IDEM.*

Τὴν μὲν τοίνυν τροφήν] *Cujus? Mancipiorum? ergo post patris obitum non fuerant αἱ ἑ μναῖ ἀτελεῖς. An τροφήν matris et Demosthenis et sororis. IDEM.*

Ἐπτὰ μνᾶς ἐδίδου καθ' ἑκάστον ἑνιαυτὸν εἰς ταῦτα] *Εἰς τίνα; τὴν τροφήν, τῶν ἀνδραπόδων; Atqui reditus fuit tantum 7. minarum. IDEM. εἰς ταύτην, nempe τροφήν. AUGER.*

Καὶ ἡμεῖς τοῦτο λαβεῖν ὁμολογοῦμεν] *Alii τοῦτον, hunc, τὸν Θηριππίδην. WOLF.*

Τὰς ἑπτακοσίας] *S. δραχμᾶς, τουτέστι τὰς ζ' μνᾶς. IDEM.*

Καὶ τοῦ προστεθέντος] *Utrum τῶν τόκων,*

οὗτος καὶ Θηριπιδῆς μίαν καὶ τριάκοντα μνᾶς, εἰσφορὰς δὲ εἰσηρηγοχένας λογίζονται δυοῖν δεούσας εἰκοσι μνᾶς· ἐγὼ δ' ὑπερβαλὼν καὶ τοῦτο ποιήσω τριάκοντα μνᾶς, ἵνα πρὸς ταῦτα μὴδ' ἀντειπεῖν ἔχωσιν. οὐκ οὖν ἂν ¹ ἀφέληται τὸ τάλαντον ἀπὸ τῶν ὀκτῶ τάλαντων, ἑπτὰ τὰ λειπόμενά ἐστι καὶ ταῦτα, ἐξ ὧν αὐτοὶ ὁμολογοῦσι λαβεῖν, ² ἀ τούτους ἔχειν ἐστὶν ἀναγκαῖον. τοῦτο τοίνυν, εἰ καὶ τᾶλλα πάντα ἀποστεροῦσιν ἀρνούμενοι μὴ ἔχειν, ἀποδοῦναι προσῆκεν, ὁμολογοῦντάς γε λαβεῖν ταῦτα ἐκ τῶν ἐμῶν. νῦν δὲ τί ποιοῦσιν; ἔργον μὲν οὐδὲν ἀποφαίνουσι τοῖς χρήμασιν, αὐτὰ δὲ τὰ ἀρχαῖα πάντα ἀναλωκένας φασὶ σὺν ταῖς ἑπτὰ καὶ ἐβδομήκοντα μναῖς. Δημοφῶν δὲ καὶ προσοφείλοντας ἡμᾶς ἐνέγραψε. ταῦτ' οὐ μεγάλη καὶ περιφανῆς ἀναίσχυντία; ταῦτ' οὐχ ὑπερβολὴ δεινῆς αἰσχροκερδείας; τί οὖν ποτ' ἐστὶ τὸ δεινόν, εἰ μὴ ταῦτα δόξει τηλικαύτας ὑπερβολὰς ἔχοντα; οὗτος τοίνυν τὸ καθ' αὐτὸν, ὀκτῶ καὶ ἑκατὸν μνᾶς λαβεῖν ὁμολογῶν, ἔχει καὶ αὐτάς, καὶ τὸ ἔργον ³ δέκα ἐτῶν μάλιστα τρία τάλαντα καὶ χιλίας. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ, ἐν τοῖς λόγοις τοῖς τῆς ἐπιτροπῆς τὸ λῆμμα τοῦθ' ἕκαστος ὁμολογῶν λαβεῖν, ἅπαν 826 ἀναλωκένας λογίζεται, λάβε τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ί. Νομίζω τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων ⁴ ἱκανῶς μεμαθηκένας ὑμᾶς καὶ ὅσα κλέπτουσι καὶ ὅσα κακουργοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν· ἐτι δ' ἀκριβέστερον ἔγνωτ' ἂν, εἰ μοι τὰς διαθήκας, αἷς ὁ πατήρ κατέλιπεν, οὔτοι ἀποδοῦναι ἠθέλησαν. ἐν γὰρ ἐκεῖναις ἐγέγραπτο, ὡς φησιν ἡ μήτηρ, ἀ κατέλιπεν ὁ πατήρ ⁵ πάντα, καὶ ἐξ ὧν ἔδει τούτους λαβεῖν τὰ δοθέντα, καὶ τὸν οἶκον ὅπως ⁶ μισθώ-

¹ ἀφέλητε² Deest ἄ.³ τῶν δέκα⁴ ἱκανῶς μὲν ὑμᾶς μεμαθηκένας⁵ ἅπαντα⁶ * μισθώσουσι

usura adjecta, an iis, quae ego illis ultra debitum concessi? IDEM.

Ἀπίδοσαν οὖν τοίνυν] Aut est ἐκ παραλλήλου, aut (quod magis credo) παρέλκον τυπογραφικόν: cum sit alterum satis, et οὐκ οὖν ἂν ἀφέληται. IDEM.

Ἀφέληται] Pro ἀφαιρέθῃ. F. ἀφέλητε, sc. ὑμεῖς δικασταί. IDEM.

Τοῦτο τοίνυν] F. ταῦτα τοίνυν, S. τὰ ζ' τάλαντα. IDEM.

Ἀρνούμενοι μὴ ἔχειν] S. τὰ ἐμά. Lal. Se solvendo esse negantes. IDEM.

ί. Τὸν οἶκον ὅπως μισθώσοιτο] Ἀντὶ τοῦ μισθώθῃ, παθητικῶς. Sequitur: οὐδὲ τὸν οἶκον ὅπως μισθώσοισι, F. ὅπως μισθώσοιντο, S. εἰ ἐπίτροποι, ἀντὶ τοῦ μισθώσειν. IDEM.

σοιτο. νῦν δ' ἀπαιτοῦντός μου, καταλειφθῆναι μὲν ὁμολογούσιν, αὐταὶ δ' οὐκ ἀποφαίνουσι. ταῦτα δὲ ποιούσι, τότε πλῆθος οὐ βουλόμενοι καταφανὲς ποιῆσαι τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθῆν, ὃ διηρηπάκασιν οὗτοι, τὰς τε δωρεὰς ἵνα μὴ δοκῶσιν ἔχειν, ¹ ὡς περ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐλεγχθίσόμενοι ῥαδίως. λάβε δ' αὐτοῖς τὰς μαρτυρίας ² ὡς ἀπεκρίναντο, καὶ ἀνάγνωδι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

οὗτος διαθήκην μὲν γενέσθαι φησὶ, καὶ τὰ δύο τάλαντα Δημοφῶντι καὶ τὰς ὀγδοήκοντα μναῖς τούτῳ δοθῆναι μαρτυρεῖ· τὰς δὲ ἐβδομήκοντα μναῖς, ἃς Θηριππίδης ἔλαβεν, οὐ προσγραφήναι φησιν, οὐδὲ τὸ πλῆθος τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθῆν, οὐδὲ τὸν οἶκον ὅπως μισθώσουσιν. οὐ γὰρ αὐτῷ συμφέρει προσομολογῆσαι ταῦτα. λάβε δὴ τὴν τούτου ³ μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οὗτος ⁴ αὐτὴν μὲν τὴν διαθήκην γενέσθαι φησὶ τὸ ἀργύριον ἐκ τοῦ χαλκοῦ καὶ τῆς κηκίδος ἀποδοθῆναι τῷ Θηριππίδῃ, ὃ ἐκεῖνος οὐ φησι, καὶ τὰ δύο τάλαντα τῷ Δημοφῶντι· περὶ δὲ τῶν αὐτῷ δοθέντων γραφήναι μὲν φησιν, οὐχ ὁμολογῆσαι δ' αὐτὸς, ἵνα μὴ δοκῆ λαβεῖν. τὸ δὲ πλῆθος τῆς οὐσίας οὐδ' οὗτος ἀποφαίνει ⁵ καθόλου, οὐδὲ τὸ μισθῶν τὸν οἶκον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τούτῳ συμφέρει προσομολογῆσαι ταῦτα.

ιά. Δῆλον τοίνυν ἐστὶν οὐδὲν ἧττον τὸ πλῆθος τῶν καταλειφθέντων, καὶ περ ἀφανιζόντων τούτων τὴν οὐσίαν, ἐκ τῶν διαθηκῶν, ἐξ ἧν τσαῦτα χρήματα ἀλλήλοις φασὶ

¹ ὡς περ οὐκ ἐκ² ὧν ἐναντίον ἀπεκρίναντο³ ἀπόκρισιν⁴ αὐτὴν μὲν δ. γ. φησὶ καὶ τὸ⁵ καθόλου τὸ καταλειφθῆν, οὐδὲ

“Ὡς περ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐλεγχθίσόμενοι ῥαδίως] F. ὡς ἂν ἐξ αὐτοῦ τοῦ γράμματος, quod ipso scripto (testamenti tabulis) facile convincerentur. IDEM.

Μαρτυρίαν] i. e. ἀπόκρισιν, responsonem Aphobi quae contra Aphobum testimonium erat. AUGER.

Γραφήναι μὲν φησιν, οὐχ ὁμολογῆσαι δ' αὐ-

τὸς] Se non consensisse: se noluisse legatum id accipere. Felicimus * non sine causa apposuit: etsi infra denuo legitur: οὐδ' ὁμολογῆσαι περὶ τούτων οὐδένος. WOLF.

Οὐδ' οὗτος ἀποφαίνει] Οὐδ' αὐτὸς ἀποφαίνει καθόλου τὸ καταλειφθῆν, οὐδὲ κ. τ. λ. et ipse prorsus non declarat quia relicta sit, nec etc. IDEM.

3 H

δοθῆναι. ὅστις γὰρ ἐκ τεττάρων ταλάντων καὶ τρισχιλίων, τοῖς μὲν τρία τάλαντα καὶ δισχιλίαις προῖκα δέδωκε, τῷ δ' ἑβδομήκοντα μναῖς καρπούσθαι, φανερόν δῆπου πᾶσιν, ὅτι οὐκ ἀπὸ μικρᾶς οὐσίας, ἀλλὰ πλεόν ἢ διπλασίας ἧς ἔμοι καταλίπε, ταῦτα ἀφείλεν. οὐ γὰρ δῆπου τὸν μὲν υἱὸν ἐμὲ πένητὰ ἐβούλετο καταλιπεῖν, τούτους δὲ, πλουσίους ὄντας, ἔτι πλουσιωτέρους ποιῆσαι ἐπεθύμησεν, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων, Θηριωπίδῃ τε τοσοῦτον ἀργύριον, καὶ Δημοφῶντι τὰ δύο τάλαντα οὕτω μέλλοντι τῇ ἀδελφῇ τῇ ἐμῇ συνοικήσειν, καρπούσθαι ἔδωκεν, ἵνα δυοῖν θάτερον διαπραχῆται, ἢ διὰ τὰ διδόμενα βελτίους αὐτοὺς εἶναι περὶ τὴν ἐπιτροπὴν προτρέψειεν, ἢ, εἰ κακοὶ γίνοντο, μηδεμιᾶς συγγνώμης παρ' ὑμῶν τυγχάνοιεν, εἰ, τοσοῦτων ἀξιώθεντες, τοιαυτ' εἰς ἡμᾶς ἕξα- 828 μαρτάνοιεν. οὗτος τοίνυν καὶ αὐτὸς πρὸς τῇ προικί καὶ τὰς θεραπεύσας λαβὼν καὶ τὴν οἰκίαν οἰκῶν, ἐπειδὴ δεῖ λόγον αὐτὸν δοῦναι τούτων, τὰ αὐτοῦ πράττειν φησί· καὶ εἰς τοσοῦτον αἰσχροκερδείας ἤλθεν, ὥστε καὶ τοὺς διδασκάλους ¹ καὶ τοὺς μισθοὺς ἀπεστέρηκε, καὶ τῶν εἰσφορῶν ἐστὶν ἅς οὐ κατέδηκεν, ἐμοὶ δὲ λογίζεται. λάβε δὴ καὶ ταύτας τὰς μαρτυρίας ² αὐτοῖς καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

πῶς οὖν ἂν τις σαφέστερον ἐπιδείξειε πάντα διηρηπακότα καὶ μηδὲ τῶν μικρῶν ἀπεσχημένον, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνὺς μετὰ τοσοῦτων μαρτύρων καὶ τεκμηρίων ¹ καὶ τὴν μὲν προῖκα λαβεῖν ὁμολογήσαντα καὶ ἔχειν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους ἀπογράψαντα, τὸ δ' ἐργαστήριον κεκαρπωμένον αὐτὸν καὶ τὴν πρόσδοδον οὐκ ἀποφαίνοντα, τῶν δ' ἄλλων τὰ μὲν πεπρακότα καὶ τὰς τιμὰς οὐκ ἀποδεδωκό-

¹ Deest καί.

² αὐτοῖς τὰς μαρτυρίας

ιά. Ὅστις γὰρ ἐκ τεττάρων ταλάντων] Hæc integra summa est : quam dividit in dotes et usumfructum. IDEM.

Τὰ αὐτοῦ πράττειν φησί] Utrum ædes se administrasse pro suis ? an suis negotiis occupatum, non potuisse curare Demosthenica ? IDEM.

Ἔσπε καὶ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς μι-

σθούς ἀπεστέρηκε] Posterius καὶ παρέλκει. Ad rem quod attinet : hinc est apud Plutarchum : τὸν ἄριστόν μισθὸν Ἰσοκράτει τελέσαι μὴ δυνάμενος, τὰς δέκα μναῖς, διὰ τὴν ὄρφανίαν, et in vita Isoeratis : διακοσίας δὲ μναῖς δώσειν, etc. Lal. ut et praeceptores et mercenarius fraudaverit : quasi scriptum esset καὶ τοὺς μισθούτους. IDEM.

τα, τὰ δ' ὡς ἑαυτὸν λαβόντα καὶ ταῦτ' ἠφανικότα, ἔτι δὲ παρὰ τὸν λόγον, ὃν αὐτὸς ¹ ἀπέδωκε, τοσαῦτα κλέπτουτα; πρὸς δὲ τούτοις τὴν διαθήκην ἠφανικότα, τὰ ἀνδράποδα πεπρακίота, καὶ ² τᾶλλα οὕτω πάντα διωκηκότα, ὡς οὐδ' ἂν οἱ ἔχθιστοι διοικήσαιεν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν.

ιβ'. Ἐτόλμα τίνυν πρὸς τῷ δαιτητῇ λέγειν, ὡς ἀπὸ τῶν χρημάτων χρέα τε ³ πολλὰ ἐκτέτικεν ὑπὲρ ἐμοῦ Δημοφῶντι καὶ Θηριππίδῃ τοῖς συνεπιτρόποις, καὶ ὡς πολλὰ τῶν ἐμῶν λάβοιεν, ⁴ οὐδέτερα ἔχων ἐπιδεικνύμαι τούτων. 829 οὔτε γὰρ ὡς ὀφείλοντά με ⁵ καταλιπεῖν ὁ πατήρ, ἐν τοῖς γράμμασιν ⁶ ἀπέφηνεν, οὔδ', οἷς ἀποδεδωκέμαι ταῦτ' ἔφη, παρῆσχηται μάρτυρας, οὔτ' αὖ τὸν ἀριθμὸν τῶν χρημάτων εἰς τοὺς συνεπιτρόπους ἐπανέφερον, ὅσον περ αὐτὸς φαίνεται λαβῶν, ἀλλὰ πολλοῖς ἐλάττω χρήμασιν. ἐρωτηθεῖς δ' ὑπὸ τοῦ δαιτητοῦ ταῦτά τε καὶ ἕκαστον, καὶ τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ πότερον ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν, ἢ τὰρχαῖα ἀναλίσκων, διώκηκε; καὶ πότερον ⁷ οὔτος ἐπιτροπευθεὶς ἀπεδέξατ' ἂν τοῦτον τὸν λόγον παρὰ τῶν ἐπιτρόπων, ἢ τὰρχαῖα ἀπο-

¹ ἐπέδωκε⁵ κατέλιπεν² τᾶλλα passim⁶ ἀναπέφηνεν³ πᾶμπολλα⁷ οὔτως⁴ οὐδέτερον

Πεπρακίота [ἔτι - - desunt in edit. Wolf. - - ἠφανικότα].

Καὶ τᾶλλα] Atque etiam in rationibus, quas ipse retulit, tantum fruatur: prater eaque testamentum delevit: et reliqua. WOLF.

ιβ'. Ἐρωτηθεῖς κ. τ. λ.] Ἀρχαῖα vocabantur, non sortem tantum, et veluti caput debiti, quod nos dicimus fundum, et summam principalem; sed etiam omnium omnino honorum, sive partorum, sive avitorum, veluti summam, bona ipsa, unde fructus et reditus percipiuntur, et percipi possunt, ἐπικαρπίας, et πρόσδοι. Τόσιος est τοῦ δαιτητοῦ ἐπικαρπίας et πρόσδοι etiam aliorum honorum, quæ ἀρχαῖα vocabantur, non quod sint avita et πατρῶα, quod doctissimi homines existimarunt, sed quod sint, veluti ζεχαί, et fontes, unde τόσιος, πρόσδοι, et ἐπικαρπίας manant. Opponit autem Demosthenes h. l., ἐπικαρπίας τοῖς ἀρχαίοις. Nempe ἐπικαρπία erat πρόσδοις, fructus et reditus, qui e bonis percipi poterat. Dixi e bonis generaliter, non simpliciter ex pecunia, aut ex nummis. Vox igitur generalis est, quæ restringitur secundum

subjectam materiam ut loquuntur. Dicuntur quoque generaliter omnes ἐπικαρπίας ἔργα, nec fœnus tantum. Ita appellat Demosthenes quæ tam e servorum operis et artificis, quam quæ e pecunia fœnore data a patre suo percipiabantur. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. VII. c. XXXIV. §. XIV. p. 585.

Ἡ τὰρχαῖα ἀναλίσκων διώκηκε] Τὰρχαῖα appellat τὰ πατρῶα, id est, sortem et caput unde fructus et reditus manant, eamque accessionem ἔργον et πρόσδοιον et ἐπικαρπία vocat. Sic etiam accipitur in princ. Olynth. significat etiam sortem usurarium: et in eadem hæc Demosthenes κεφάλαιον addidit, τοῦ μὲν ἀρχαίου κεφαλαίου τέτταρα τάλαντα, etc. Lysias tamen sine additamento dixit, ut Isocrates, et ipse Demosthenes κατὰ Διονυσόδ. quare fit, ut quodammodo suspicer illud verbum κεφαλαίου e margine in paginam irrepisse ignorantia librariorum, ut fit interdum. Ex edit. HERVAC.

Οὔτος ἐπιτροπευθεῖς] F. αὐτὸς οὔτως. WOLF.

λαβεῖν ἂν ἡξίου σὺν τοῖς ἔργοις τοῖς γεγενημένοις ; πρὸς μὲν ταῦτ' ἀπεκρίνατο οὐδὲν, πρὸς καλεῖτο δὲ ἐθέλειν ἐπιδειξάί μοι τὴν οὐσίαν δέκα ταλάντων οὐσαν· εἰ δέ τι ἐλλείποι, αὐτὸς ἔφη προσθήσειν. κελεύοντος δέ μου πρὸς τὸν διαιτητὴν ἐπιδεικνύειν ταῦτα, οὐκ ¹ ἐδείξεν, οὐδ' ὡς οἱ συνεπίτροποι παρέδωσαν, — οὐ γὰρ ἂν αὐτοῦ κατεδιήθησε —, μαρτυρίαν δ' ἐνεβάλετο τοιαύτην, περὶ ἧς περιβάσεται τι λέγειν. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν ἔχειν με φῆ, τίνος παραδόντος ἐρωτᾶτε αὐτὸν, καὶ καθ' ἕκαστον παρασχέσθαι μάρτυρας ἀξιοῦτε· εἰ δ' εἰναί μοι φῆ, τοῦτον τὸν τρόπον καταλογιζόμενος τὰ παρ' ² ἐκάτερα τῶν ἐπιτρόπων, διπλάσις ἐλάττω φανήσεται λέγων, ἔχοντα δ' οὐδὲν μᾶλλον ἀποφαίνων. ἐγὼ γὰρ ὡσπερ καὶ τοῦτον τσαυτ' ἔχοντα ἐξήλεγξα, οὕτω κακείνων ἐκάτερον οὐκ ἐλάττω τούτων ἔχοντα ἐπιδείξω. ὥστε οὐ τοῦτ' αὐτῷ λεκτέον, ἀλλ' ὡς ἡ αὐτὸς, ἢ οἱ συνεπίτροποι παρέδωσαν. εἰ δὲ μὴ τοῦτ' ἐπιδείξει, πῶς χρὴ ταύτη τῇ ³ παρακλήσει προσέχειν ὑμᾶς τὸν νοῦν ; οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ἔχοντά με ἐπιδείκνυσι.

ιγ'. Πολλὰ ταῖνυ ἀπορηθεῖς πρὸς τῷ διαιτητῇ περὶ πάντων τούτων, καὶ καθ' ἕκαστον ἐξελεγχόμενος, ὡσπερ νῦν παρ' ὑμῖν, ἐτόλμησε ψεύσασθαι πάντων δεινότατον, ὡς τέτταρά μοι τάλαντα ὁ πατήρ κατέλιπε κατορωρυγμένα καὶ τούτων κυρίαν τὴν μητέρα ἐποίησε. ταῦτα δ' εἶπεν, ἴν', εἰ μὲν καὶ νῦν αὐτὸν προσδοκῆσαιμι ἐρεῖν, ἀπολογούμενος περὶ αὐτῶν διατρίβοιμι, δεόν ἕτερα αὐτοῦ με κατηγορεῖν πρὸς ὑμᾶς, εἰ δ' ὡς μὴ ῥηθησομένων παραλείπωιμι, νῦν αὐτὸς εἶποι· ἵνα δοκῶν εἶναι πλούσιος, ἦττον ὑφ' ὑμῶν ἐλεοίμην. καὶ μαρτυρίαν μὲν οὐδεμίαν ⁴ ἐνεβάλλετο τούτων ὁ ταῦτ' εἶπειν ἀξιώσας, ψιλῶ δὲ λόγῳ χρησάμενος ὡς πιστευθῆσομένος ὑπ' ἐκείνων. καὶ, ὅταν μὲν ἐρηταί τις αὐτὸν,

¹ ἐπιδείξεν² ἐκάτερον³ παρακλήσει⁴ ἐνεβάλετο

Οὐδ' ὡς συνεπίτροποι παρέδωσαν] F. οὐδ' ὡς τοῖς συνεπιτροποις παρεδωκεν: vel, οὐδ' ὡς οἱ συνεπίτροποι παρέλαβον. Lal. Nec apud arbitrum demonstravit, quod tutela collega reddidissent. In farrag. F. οἱ συνεπίτροποι παρέλαβον οὐδ' ἠσχύνθησαν οὐδ' ἔδεισαν. IDEM. παρέδωσαν sub. τὰ ἐμά. AUGER.

Μαρτυρίαν δ' ἐνεβάλετο τοιαύτην] F. ↓ευ-

δῆ. WOLF.

Τούτων τὸν τρόπον] Hoc quo dicit modo. MOX διπλάσις sub. μέρεσιν. AUGER.

Τὰ παρ' ἐκάτερα τῶν ἐπιτρόπων] F. παρ' ἐκατέρου. et v. 17. ταύτη τῇ παρακλήσει. WOLF.

Ἀποφαίνων] F. ἐμαυτὸν ἀποφαίνων. IDEM.

ιγ'. 'Τῶν ἐκείνων] Imo ἐπ' ἐκείνω nepre τῷ λόγῳ. AUGER.

εἰς τί τῶν ἐμῶν τοσαῦτα χρήματ' ἀνήλωκε; χρέα φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκτετικέναι, καὶ πένητα ἐνταυθοὶ ζητεῖ ποιεῖν· ὅταν δὲ βούληται, πλούσιον, ὡς ἔοικεν, εἶπερ καὶ τοσοῦτον ἀργύριον ἐκεῖνος οἶκοι κατέλιπεν. ὡς δ' οὐκ ἀληθῆ λέγειν οἶόν τε αὐτὸν, ἀλλ' ἀδύνατόν τι γενέσθαι τούτων, ἐκ πολλῶν ῥάδιον μαθεῖν.

ιδ'. Εἰ μὲν γὰρ ὁ πατήρ ἠπίσται τούτοις, δῆλον ὅτι οὐτ' ἂν τᾶλλα ἐπέτρεπεν, οὐτ' ἂν ταῦθ' οὕτω καταλιπὼν αὐτοῖς ἔφραζε, μανία γὰρ δεινὴ τὰ κεκρυμμένα εἰπεῖν μηδὲ τῶν φανερῶν μέλλοντα ἐπιτρόπους καταστήσειν· εἰ δ' ἐπίστευεν, οὐκ ἂν δῆπου τὰ μὲν πλεῖστ' αὐτοῖς τῶν χρημάτων ἐνεχείρισε, τούτων δ' οὐκ ἂν κυρίους ἐποίησεν. οὐδ' ἂν τῇ μὲν μητρί μου ταῦτα φυλάττειν ἔδωκεν, αὐτὴν ¹ δ' ἐνὶ τῶν ἐπιτρόπων τούτων γυναῖκα ἔδωκεν· οὐ γὰρ ἔχει λόγον, σώζειν μὲν τὰ χρήματα διὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς ζητεῖν, ἕνα δὲ τῶν ἀπιστουμένων καὶ αὐτῆς καὶ τῶν χρημάτων κύριον ποιεῖν. ἔτι δὲ, τούτων εἴ τι ἦν ἀληθές, οἴεσθ' οὐκ ἂν αὐτὴν λαβεῖν, δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὃς τὴν μὲν προῖκα αὐτῆς ἤδη, τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἔχων, ὡς συνοικήσων αὐτῇ, τὴν Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως θυγατέρα ἔγημε· τεττάρων δὲ ταλάντων ἔνδον ὄντων, καὶ ταῦτ' ἐκείνης ἐχούσης, ὡς οὗτος φησιν, οὐκ ἂν ἠγεῖσθε αὐτὸν ² καὶ ἐπιδραμεῖν, ὥστε γενέσθαι μετ' ἐκείνης ³ αὐτὸν κύριον; ἢ τὴν μὲν φανεράν οὐσίαν, ἣν καὶ ὑμῶν πολλοὶ συνῆδσαν ὅτι κατελείφθη, μετὰ τῶν συνεπιτρόπων οὕτως αἰσχυρῶς διήρπασεν, ὧν δ' οὐκ ἠμέλειθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, ⁴ ἀπέσχητ' ἂν ἐξὸν αὐτῷ λαβεῖν; καὶ τίς ἂν πιστεύσειεν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τὰ μὲν χρήματα, ὅσα κατέλιπεν ὁ πατήρ, πάντα τούτοις παρέδωκεν· οὗτος δ', ἵνα ἦττον ἐλεηθῶ παρ' ὑμῖν, τούτοις τοῖς λόγοις χρήσεται. πολ-

¹ δ' ἐκείνη ἐν τ. ε. τούτω γ.

² κἄν

³ αὐτῶν

⁴ ἀπέσχητ'

ιδ'. Οὐ γὰρ ἔχει λόγον κ. τ. λ.] Neque enim consentaneum est patrem qui matris opera servare res suas cupiebat, in ejus potestate, quem suspectum habebat, et matrem ipsam et suas facultates constituere voluisse. ἀπιστούμενος ἐπιτροπος dicitur tutor suspectus. BUDÆUS.

Τὴν Φιλωνίδου τοῦ Μελιτέως θυγατέρα ἔγημεν]. Hac de causa videtur a matre con-

temta incitatus Demosthenes, Aphobum potissimum accusasse, cum cæteris transigisse: nisi forte intercederint scriptæ contra illos orationes, aut eo scripte non sint, quod eodem prorsus essent argumento. WOLF.

Αὐτὸν κύριον] F. αὐτῶν κύριον, sc. τῶν τεττάρων ταλάντων. WOLF. αὐτῶν, nr. quatuor talentorum defossorum. AUGER.

λά μὲν οὖν ἔγωγ' ἔχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν· ἐν δὲ περὶ πάντων κεφάλαιον εἰπὼν, πάσας αὐτοῦ διαλύσω τὰς ἀπολογίας. τούτῳ γὰρ ἐξῆν, μηδὲν ἔχειν τούτων τῶν πραγμάτων, μισθώσαντι τὸν οἶκον κατὰ τουτουσὶ τοὺς νόμους. λάβε τοὺς νόμους καὶ ἀνάγνωθι.

NOMOI.

κατὰ τούτους τοὺς νόμους Ἀντιδώρῳ μὲν ἐκ τριῶν ταλάντων καὶ τρισχιλίων ἐν ἑξ ἔτεσιν ἑξ τάλαντα καὶ πλεῖον ἐκ 832 τοῦ μισθωθῆναι παρεδόθη, καὶ ταῦτα ὑμῶν τινὲς εἶδον. Θεογένης γὰρ ὁ Προβαλίσιος, ὁ μισθωσάμενος αὐτοῦ τὸν οἶκον, ἐν τῇ ἀγορᾷ ταῦτα τὰ χρήματα ἐξηρίδμησεν. ἐμοὶ δ' ἐκ τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων ¹ ἑνδεκα ἔτεσι πρὸς τὸν χρόνον τε καὶ τὴν ἐκείνου μίσθωσιν πλεῖον ἢ τριπλάσια κατὰ τὸ εἶκός ² προσῆκε γενέσθαι. τοῦτο δὲ διὰ τί οὐκ ἐποίησεν, ἐρωτᾶτε αὐτόν. εἰ μὲν γὰρ φησιν ³ βέλτιον εἶναι μὴ μισθωθῆναι τὸν οἶκον, δειξάτω μὴ διπλάσια μηδὲ τριπλάσιά μοι γεγενημένα, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἀρχαῖά μοι πάντα ⁴ ἀποδομένα· εἰ δ' ἐκ τεττάρων καὶ δέκα ταλάντων ἐμοὶ μὲν μηδ' ἑβδομήκοντα μνᾶς παραδεδώκασιν, ὁ δὲ καὶ προσοφείλοντά με αὐτῷ ἀπέγραψε, πῶς ἀποδέξασθαι τι προσῆκε τούτων λεγόντων; οὐδαμῶς δῆπουθεν.

ἰε. Τοσαύτης τοίνυν οὐσίας μοι καταλειφθεῖσης, ὅσην ἐξ ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ τοῦ τρίτου μέρους πρόσδοτον ⁵ αὐτῇ φερούσης πεντήκοντα μνᾶς, ἐξὸν τούτοις, ⁶ τοῖς ἀπληστοτά-

¹ ἐν δέκα ² προσῆκεν γενέσθαι, τοῦτο διὰ αὐτῆς

³ βέλτιόν φησιν ⁴ ἀποδομένα πάντα ⁶ Deest articulus.

Μισθώσαντι τὸν οἶκον] Id fiebat in hunc modum. Tutores sive testamento sive ab Archonte dati, Archonti indicabant locandas esse pupillarum aedes: auctoritate itaque Archontis, et e iudicum, qui assidebant, consilio, per praeconeum locabantur. Ii vero, qui orphanorum aedes ab Archonte conducebant, aliquid pignori opponebant ob obventionem. Atque haec locatio fiebat novo ineunte anno, mense Hecatombaeone, tunc enim migrabant ex aedibus in alias. Dicuntur enim Hecatombaeone mense: tunc primum quoque iudices sorte erant capti. Qui haec non fecisset, scribebatur illi *δικη μισθώσεως οἴκου*, cuius L. VIII. §. 31. meminit Pol-

lux, quod fieri poterat a quolibet Atheniensi: Scribebatur quoque, si tanti non locaretur, quanti debebat locari. *Petit. Leg. Attic. L. VI. T. VII. p. 592-3.* Hoc nimis angustum. οἶκον JSti Attici non aedes tantum, sed universas pupilli facultates appellare solent. Ipsemet Iscaus οἶσαν interpretatur. Or. de Philoctem. Hered. p. 59. Imo quam alias μισθωσιν τοῦ οἴκου, eam μισθωσιν τῶν χρημάτων vocat Or. de Hagn. Hered. p. 87. Quae Oratoris loca non neglexit Heraldus Animadv. ad J. A. et R. l. III. 6. §. 10. Wesseling.

Ὁ δὲ καὶ προσοφείλοντα] Nempe, Aphobus. AUGER.

τοῖς οὖσι χρημάτων, καὶ εἰ μὴ μισθοῦν τὸν οἶκον ¹ ἐβούλοντο, ἀπὸ μὲν τούτων τῶν προσιόντων ἑῶντας, ὡς περ εἶχε, κατὰ χάραν, ἡμᾶς τε τρέφειν, καὶ τὰ πρὸς τὴν πόλιν διοικεῖν, καὶ ὅσα ἐξ αὐτῶν περιεγίνετο, ταῦτα ² προσποιεῖν, τὴν δ' ἄλλην οὐσίαν ἐνεργὸν ποιήσασιν, οὖσαν ταύτης διπλασίαν, ³ αὐτούς τε, εἰ χρημάτων ἐπεθύμουν, μέτρια ἐξ αὐτῶν λαβεῖν, ἐμοί τε σὺν τοῖς ἀρχαίοις ἐκ τῶν προσόδων τὸν οἶκον μείζω ποιῆσαι. τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησαν, ἀποδόμενοι δὲ ἀλλήλοις τὰ πλείστου ἄξια τῶν ἀνδραπόδων, 33 τὰ δὲ καὶ παντάπασιν ἀφανίσαντες, ἐμοῦ μὲν ἀνεῖλον καὶ τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς οὐδὲν, σφίσι δ' αὐτοῖς οὐ μικρὰν ἐκ τῶν ἐμῶν κατεσκευάσαντο. ⁴ λαβόντες δὲ καὶ τὰ ἄλλα αἰσχυρῶς οὕτω πάντα, πλέον ἢ τὰ ἡμίσεα τῶν χρημάτων μὴδὲ καταλειφθῆναι κοινῇ πάντες ἀμφισβητοῦσιν, ὡς πεντεταλάντου δὲ μόνου τῆς οὐσίας οὐσης, ἐκ τοσαύτης τοὺς λόγους ἀπενηνόχασι, πρὸς οὐδὲν μὲν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἀποφαίνοντες, τὰ δὲ κεφάλαια φανερά ⁵ ἀποδεικνύντες· ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα οὕτως ἀναιδῶς ἀνηλώσθαι φάσκοντες, καὶ οὐδὲ αἰσχύνονται, ταῦτα τολμῶντες.

15'. Καί τοι τί ποτ' ἂν ἔπαθον, ὑπ' αὐτῶν εἰ πλείω χρόνον ἐπετροπεύθην; οὐκ ἂν ⁶ ἔχοιεν εἰπεῖν. ὅπου γὰρ δεκά ἐτῶν διαγενομένων, παρὰ μὲν τῶν οὕτω μικρὰ κεκόμισμαι, τῶ δὲ καὶ προσοφείλων ἐγγέγραμμαι, πῶς οὐκ ἄξιον ἀγανακτεῖν; ὄντων δὲ ⁷ παντάπασιν, εἰ κατελείφθην μὲν ἐνιαύσιος, ἐξ ἑτῆ δὲ ἑπταεπετροπεύθην ὑπ' αὐτῶν, οὐδ' ἂν τὰ μικρὰ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀπέλαβον. εἰ γὰρ ἐκεῖνα ἀνήλωται ὀρθῶς, οὐδὲν ἂν τῶν νῦν παραδοθέντων ἐξήρκεσεν εἰς ἕκτον ἔτος, ἀλλ' ἢ παρ' αὐτῶν ἂν με ἔτρεφον, ἢ τῶ λιμῶ περιεῖδον ⁸ ἀπολλόμενον. καί τοι πῶς οὐ

¹ ἠβούλοντο² προσπροποιεῖν³ αὐτοῖς⁴ * διαλαβόντες⁵ ἀποδεικνύντες, --- φάσκοντες.⁶ ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν⁷ παντάπασιν εἰ γὰρ κατελείφθην⁸ ἀπολλόμενον

¹ Ἐξὸν αὐτοῖς εἰ καὶ μισθοῦν τὸν οἶκον ἐβούλοντο, ἀπὸ μὲν τούτων τῶν προσιόντων] Cum interim facile esset e reditibus, sive ab his obvenientibus patrimonii nostri, ita ut nihil e sorte absumerent, et nos alere, et munera civilia agnoscere, et quæ inde superfluisent, in rem suam revertere. Est enim προσιόντα: etiam quotannis redire et obvenire,

unde πρόσθετος et προσδοκίμα. At προσποιεῖν sibi querere est. κατὰ χάραν autem ἔπν ὡς εἶχε significat loco non movere, non attingere. Ex edit. HERVAG.

¹ Ἐνεργὸν οὖσαν ποιῆσασιν. AUGIER.

15'. Ἡ τῶ λιμῶ περιεῖδον ἀπολλόμενον] Vel fame intereuntem neglexissent, hoc est, fame perire passi essent. WOLF.

δεινόν, εἰ ἕτεροι μὲν οἴκοι ταλαντιαῖοι καὶ διτάλαντοι καταλειφθέντες, ἐκ τοῦ μισθωθῆναι, διπλάσιοι καὶ τριπλάσιοι γεγόνασιν, ὥστε ἀξιοῦσθαι λειτουργεῖν ὁ δ' ἐμὸς τριηραρχεῖν εἰθισμένους καὶ μεγάλας εἰσφορὰς εἰσφέρειν, μὴδὲ μικρὰς δυνήσεται διὰ τὰς τούτων ἀναισχυντίας;

ἰζ'. Τίνας δ' οὔτοι λελοίπασιν ὑπερβολὰς εἰπεῖν; οἱ καὶ τὴν διαθήκην ἠφανίκασιν, ὡς λήσοντες, καὶ τὰς μὲν 834 σφετέρως ¹ αὐτῶν οὐσίας ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν διωκήκασιν, καὶ τὰρχαῖα τῶν ὑπαρχόντων ἐκ τῶν ἐμῶν πολλῶ μείζω πεποιήκασιν τῆς δ' ἐμῆς οὐσίας, ὡς περὶ τὰ μέγιστα ὑφ' ἡμῶν ἀδικηθέντες, ὅλον τὸ κεφάλαιον ἀνηρήκασιν; καὶ ὑμεῖς μὲν, οὐδὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ἀμαρτανόντων ὅταν τινὸς καταψηφίσῃσθε, οὐ πάντα τὰ ὄντα ἀφείλεσθε· ἀλλ', ἢ γυναικῶν ἢ παιδία αὐτῶν ἐλεήσαντες, μέρος τι κακείνοις ὑπελείπετε. οὔτοι δὲ τοσοῦτον διαφέρουσιν ὑμῶν, ὥστε καὶ δωρεὰς παρ' ἡμῶν προσλαβόντες, ἵνα δικαίως ἐπιτροπεύσωσι, τοιαῦτα εἰς ἡμᾶς ὑβρίκασι, καὶ οὐδὲ ἠσχύνθησαν, εἰ μὴ ² ἤδεισαν, οὐδ' ἠλέησαν τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, εἰ, δυοῖν ταλάντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀξιώθεισα, μηδενὸς τεύξεται τῶν προσηκόντων, ἀλλ' ὡς περὶ ἔχθιστοί τινες, ἀλλ' οὐ φίλοι καὶ συγγενεῖς καταλειφθέντες, ³ οὐδὲ τῆς οἰκειότητος ἐφρόντισαν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ὁ πάντων ταλαιπωρότατος, πρὸς

¹ αὐτῶν² Desunt ἤδεισαν, οὐδ'.³ οὐδὲν

Καὶ τοι πᾶς οὐ δεινόν, εἰ ἕτεροι μὲν οἴκοι ταλαντιαῖοι καὶ διτάλαντοι καταλειφθέντες] Atqui non acerbum mihi esse non potest, quod cum reliquorum civium domus talentares et ditarentes tutoribus oblocantibus duplo triploque copiosiores factae sunt, ita ut dignae tandem viderentur, quae muneribus publicis obeundis adscriberentur, mea autem domus quae olim trierarchiae muneri assueverat et collationibus pensandis, nunc ne tantulam quidem collationem ferre poterit istorum impudentia. οἴκον, id est, domum Oratores Graeci pro universis facultatibus et censu accipere solent: quem loquendi morem lingua Francorum refert. Verum ex his verbis intelligimus et trierarchiam, et collationem iisdem capitibus incubuisse, ac ignominiosum fuisse munera ista dispendiosa non obire. Huc etiam pertinet, quod ex hac et altera in eundem oratione colligere possumus, quaedam esse bona, quae in censum non venirent, quae

ἀτελῆ, id est, immunia a Graecis appellantur. Quod autem de locatione domum Demosthenes dixit, de omnibus instructis intelligendum est, ut diximus, ut de officinis cum servis opificibus ex libro quinto de Asse. Quod autem dicit, τίνας δ' οὔτοι λελοίπασιν ὑπερβολὰς εἰπεῖν, id est, a quo superari isti possunt dicendi facultate, notanda locutio, οὐδεμίαν λείπω ὑπερβολὴν. Lucian. σκέψασθε εἰ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέοιπεν, si quid reliquit sibi quo sceleratior fieri posset. ὑπερβάλλω enim τὸ ὑπερέχω καὶ ὑπερβαίνω, excello et supero. ὅθεν ὑπερβολή, quae ἐλλείψει opponitur. Plura vide in Comment. Budæi. Ex edit. Henr.

ἰζ'. Καὶ οὐδὲ ἠσχύνθησαν, εἰ μὴ ἤδεισαν] Παρὰ τὸ εἶδω, quod huc non pertinet. F. καὶ οὐδὲ ἠσχύνθησαν, οὐδὲ ἔδεισαν. Nisi placeat, ἤδεισαν, παρὰ τὸ αἰδέω, αἰδέω, ἤδεσα. etsi potius ἠδέσθησαν esset legendum. In farrag. F. εἰ μὴ ἔδεισαν, S. ὑμᾶς τοὺς δικαστάς. WOLF. F. εἰ μοι ἐνδέσσει.

ἀμφοτέρα ἀπορῶ, ταύτην δ' ὅπως ¹ ἐκδῶ, καὶ τὰλλ' ὀπό-
θεν διοικῶ· προσεπίκειται δ' ἡ πόλις ἀξιούσα εἰσφέρειν,
δικαίως. οὐσίαν γὰρ ἰκανὴν πρὸς ταῦτα κατέλιπέ μοι ὁ
πατήρ· τὰ δὲ χρήματα τὰ καταλειφθέντα οὔτοι πάντα
εἰλήφασιν. καὶ νῦν, κομίσασθαι τὰμαυτοῦ ζητῶν, εἰς κίνδυ-
νον καθέστηκεν τὸν μέγιστον. εἰάν γὰρ ἀποφύγη με οὗτος,
ὁ μὴ γένοιτο, τὴν ἔπωβελίαν ὀφλήσω μνᾶς ἑκατόν. καὶ
τούτῳ μὲν, εἰάν καταψηφίσσῃτε, τιμητὸν, ² οὐκ ἐκ τῶν
ἑαυτοῦ χρημάτων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐμῶν ³ ποιήσετε τὴν ἔκτι-
σιν· ἐμοὶ δὲ ἀτίμητον τοῦτ' ἔστιν. ὡστ' αὐ μόνου ἔσομαι
τῶν πατρῶων ἔστερημένος, ἀλλὰ καὶ προσητιμωμένος, εἰάν
μὴ νῦν ὑμεῖς με ἐλεήσητε.

ἡ. Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ἰκετεύω
καὶ ἀντιβολῶ, μνησθέντας καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ὀρκων, οὐς
ὁμόσαντες δικάζετε, βοηθῆσαι ἡμῖν τὰ δίκαια, καὶ μὴ περὶ
πλείονος τὰς τούτου δεήσεις, ἢ τὰς ἡμετέρας, ποιήσασθαι.
δίκαιοι δ' ἔστ' ἐλεεῖν οὐ τοὺς ἀδίκους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ
τοὺς παραλόγως δυστυχοῦντας, οὐδὲ τοὺς ὡμῶς οὕτως τὰλ-
λότρια ἀποστεροῦντας, ἀλλ' ἡμᾶς τοὺς πολὺν χρόνον ὧν ὁ
πατήρ ἡμῖν κατέλιπε στερουμένους, καὶ πρὸς ὑπὸ τούτων

¹ ἐκδῶ² καὶ οὐκ³ ποιήσεται

Προσεπίκειται δ' ἡ πόλις.] Videtur ante
hæc verba aliquid deesse. F. προσεπίκειται
γὰρ ἡ π. IDEM.

Ἀπορῶ προσεπίκειται.] Animadverti olim
deesse aliquid, quod hæc editio supplet:
ἀπορῶ, ταύτην δ' ὅπως ἐκδῶ, καὶ τὰλλ' ὀπό-
θεν διοικῶ: utrumque dubito, tum quem-
admodum hanc elocem, tum cetera unde
administrem. IDEM.

Τὴν ἔπωβελίαν.] Erat ἔπωβελία, qua a-
ctor mulcatur, nisi iudicio vicisset, et
reo cedebat, idque in pecuniariis causis,
(ne putes cum magno Budæo in iudiciis
ignominiosis tantum) eratque sexta pars
pecuniæ illius, de qua lis erat, et contro-
vertebatur: quanquam nonnulli decimam
esse existunt. Hesyeh. ἔπωβελία· ἔστι
δὲ τὸ ἀκόλουθον τὸ τῆς καταδίκης τίμημά τι
ἄλημα (I. τιμήματι ὁ ἄλημα) ὡς Δίδυμος,
τὸ ἕκτον μέρος τοῦ τιμήματος, οἱ δὲ τὸ δέκα-
τον. Cui accedit Eustath. ad Odys. A.
καὶ ἔπωβελία, τὸ ἐπιδέκατον κατὰ τοὺς πα-
λαιούς. Sed sexta pars est Demosth.
[V. Suidas et Etym. Mag. in v. ἔπωβε-
λία.] — Repetebat ab Aphobo tutore De-
VOL. III.

mosthenes decem talenta: atqui si se-
cundum Aphobum pronunciatum fuisset,
Demosthenes tenebatur Aphobo ἔπωβε-
λίαν pendere, nempe minas centum, quæ
sunt sexta pars X talentum. E sequen-
tibus vero Demosthenis verbis, ἐμοὶ δ'
--- ἐλεήσετε, docemur eum, qui non
posset solvere τὴν ἔπωβελίαν, ignominio-
sum fuisse. Nam Demosthenes queritur,
siquidem secundum se iudicium non ob-
tinerit, non habere unde solvat τὴν ἔπω-
βελίαν, centum minas: ἐμοὶ δ' ἀτίμητον
τοῦτ' ἔστιν, itaque, inquit, et paternis bo-
nis fraudabor, et ignominiosus ero, nisi
succurreritis, ut qui non habeam domi, unde
τὴν ἔπωβελίαν exsolvam. Petit. Leg. Attic.
L. V. T. I. p. 486. Vid. etiam Herald.
Animadv. in Salmas. Observ. ad Jus A. et
R. l. III. c. IV. p. 210. sq.

Ἐάν καταψηφίσσῃτε τιμητὸν.] F. τὸ τε-
τιμημένον, τὰ δέκα τάλαντα, aut τὸ τιμητὸν,
quia sequitur παρανομασία, ἐμοὶ δ' ἀτίμη-
τον τοῦτ' ἔστι, hoc est, ἀτιμωθήσομαι,
ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, τίμημα οὐδὲν ἔχων.
WOLF.

ὑβριζομένους καὶ νῦν περὶ ἀτιμίας κινδυνεύοντας. μέγα δ' ἀν
¹ οἶμαι στενάξαι τὸν πατέρα ἡμῶν, εἰ αἴσθοιτο τῶν προικῶν καὶ τῶν δωρεῶν, ὧν αὐτὸς τούτοις ἔδωκεν, ὑπὲρ τούτων τῆς ἐπωβελίας τὸν ² αὐτοῦ υἱὸν ἐμὲ κινδυνεύοντα, καὶ ἄλλους μὲν τινὰς ἤδη τῶν πολιτῶν οὐ μόνον συγγενῶν, ἀλλὰ καὶ φίλων ἀνδρῶν ἀπορούντων, θυγατέρας παρὰ σφῶν αὐτῶν ἐκδόντας. Ἄφοβον δὲ μηδ', ἣν ἔλαβε προίκα, ἐθέλοντα ἀποδοῦναι, καὶ ταῦτα ἔτει δεκάτῃ.

¹ οἶμαι² αὐτοῦ

ἡ. Τῆς ἐπωβελίας] Sexta pars aestimatæ lenta sexagenas minas contineant, 100. litis mulctæ nomine solvenda erat. Cum minarum periculo certabat. IDEM. autem 10. talenta peteret, et singula ta-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κ Α Τ Α Α Φ Ο Β Ο Υ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Pag.
ed.
Reisk.
835

836

α. ΠΟΛΛΑ καὶ ¹μεγάλα ψευσαμένου πρὸς ὑμᾶς Ἀφού-
βου, τοῦτ' αὐτὸν ⁵ἐλέγξαι πειράσομαι πρῶτον, ἐφ' ᾧ μά-
λιστα ἠγανάκτησα τῶν ῥηθέντων. εἶπε γὰρ, ὡς ὁ πάππος
ᾤφειλε τῷ δημοσίῳ, καὶ διὰ ταῦθ' ὁ πατήρ οὐκ ἐβούλετο
μισθωθῆναι τὸν οἶκον, ἵνα μὴ κινδυνεύσῃ. καὶ τὴν μὲν πρόφα-
σιν ποιεῖται ταύτην. ὡς δὲ ὀφείλων ἐτελεύτησεν ἐκεῖνος, οὐ-
δεμίαν παρέσχετο μαρτυρίαν· ἀλλ', ὡς μὲν ²ᾤφλεν, ἀνεβά-
λετο, τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν· ταύτην δὲ εἰς τὸν
ὑστερον λόγον ὑπελείπειτο, ὡς ³διαβαλεῖν τὸ πρᾶγμα ἐξ
αὐτῆς δυνησόμενος. εἰάν οὖν ἀναγνῶ, προσέχετ' αὐτῇ τὸν νοῦν·
εὐρήσετε γὰρ, οὐχ ὡς ὀφείλει μεμαρτυρημένην, ἀλλ' ὡς
⁴ᾤφλε. τοῦτ' οὖν ⁵ἐλέγξαι πειράσομαι πρῶτον, ἐφ' ᾧ φρονεῖ
μάλιστα· ὃ καὶ ἡμεῖς ἀμφισβητοῦμεν. εἰ μὲν οὖν τότε ἔξε-
γένετο, καὶ μὴ τῷ χρόνῳ τοῦτ' ἐνηδρεύθημεν, παρεσχόμεθ'
ἂν μάρτυρας ὡς ἐξετίσθη τὰ χρήματα καὶ πάντ' αὐτῶ
διελέλυτο τὰ πρὸς τὴν πόλιν· νῦν δὲ τεκμηρίοις μεγάλοις
ἐπιδείξομεν, ὡς οὔτε ᾤφειλεν, οὔτε ἦν κίνδυνος ἡμῖν οὐδεὶς
φανερὰ κερτημένοις τὰ ὄντα.

β. Πρῶτον μὲν γὰρ Δημοχάρης, ἔχων ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς
μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος, οὐκ ἀποκέκρυπται τὴν οὐ-

¹ μεγάλ' ἐψευσμένου

² ᾤφειλεν, ἐνεβάλετο
⁵ ἐξελέγξαι

³ διαβάλλειν

⁴ ᾤφειλε

α. Ἄλλ' ὡς μὲν ᾤφλεν] Τὸ μὲν abundare videtur, et hic locus paucis mutatis sic legendus: ἀλλ' ὡς ᾤφλεν. ἀνεβάλετο δὲ, τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν· ταύτην τε (S. τὴν μαρτυρίαν) εἰς τὸν ὑστερον λόγον ἀπελείπειτο. Lal. Et solvere distulit, extremum

vita sua diem praevidens. WOLF.

β. Οὐκ ἀποκέκρυπται τὴν οὐσίαν] Id est, φαιερὰ κέρτηται τὰ ὄντα ἑαυτοῦ. ἀποκρύπτω enim καὶ ἀποκρύπτομαι, celo, condo, occullo, hoc est, συγκρύπτω, συγκυλίπτω. Ex edit. HERVAG.

σίαν· ἀλλὰ χορηγεῖ καὶ τριηραρχεῖ καὶ τὰς ἄλλας λει-
τουργίας λειτουργεῖ καὶ οὐδὲν τῶν τοιούτων δέδοικεν. ἔπειτα
αὐτὸς ὁ πατὴρ τὴν τε ἄλλην οὐσίαν καὶ τέτταρα τάλαντα
καὶ τρισχιλίας φανεράς ἐποίησεν, ἅς οὗτοι ¹ γραφῆναι ἐν
ταῖς διαθήκαις καὶ λαβεῖν ² σφᾶς αὐτοὺς κατ' ἀλλήλων
καταμαρτυροῦσιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς Ἄφοβος μετὰ τῶν
συνεπιτρόπων τῇ πόλει τὸ πλῆθος τῶν καταλειφθέντων
χρημάτων ἐμφανὲς ἐποίησεν, ἠγεμόνα με τῆς συμμορίας
καταστήσας οὐκ ἐπὶ μικροῖς τιμήμασιν, ἀλλ' ἐπὶ τηλι-
κούτοις, ὥστε, κατὰ τὰς πέντε καὶ εἴκοσι μναῖς, πεντα- 837
κοσίας εἰσφέρειν. καίτοι τούτων εἴ τι ἦν ἀληθές, οὐδὲν ἂν
αὐτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα εὐλαβήθη. νῦν δὲ καὶ
Δημοχάρης καὶ ὁ πατὴρ καὶ αὐτοὶ οὗτοι φαίνονται φανερά
ποιοῦντες, καὶ οὐδένα τοιοῦτον κίνδυνον δεδιότες.

γ'. Πάντων δ' ἀτοπώτατόν ἐστι, λέγοντας, ὡς ὁ πατὴρ
οὐκ εἶα μισθοῦν τὸν οἶκον, τὴν μὲν διαθήκην μηδαμοῦ
ταύτην ἀποφαίνειν, ἐξ ἧς ἦν εἰδέναί τὰ κριβέες· τηλικαύτην
δ' ἀνελόντας μαρτυρίαν, οὕτως ³ οἶεσθαι εἰκῆ πιστεῦσθαι
παρ' ὑμῖν. ἀλλ' ἐχρῆν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν ὁ
πατὴρ, ⁴ εἰσκαλέσαντα μάρτυρας πολλοὺς, παρασημήνα-
σθαι κελεῦσαι τὰς διαθήκας, ἵν', εἴ τι ἐγένετο ἀμφισβη-
τήσιμον, ἦν εἰς τὰ γράμματα ταῦτ' ἐπανελθεῖν, καὶ τὴν
ἀλήθειαν πάντων εὔρειν. νῦν δὲ ἕτερα μὲν παρασημήνασθαι
ἠξίωσαν, ἐν οἷς πολλὰ τῶν καταλειπομένων οὐκ ἐγγέγραπτο,
ὑπομνήματα δ' ἦν· αὐτὴν δὲ τὴν διαθήκην, δι' ἧς ⁵ τούτων
ἐνεσημήνατο γραμμάτων, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων χρη-
μάτων, ⁶ ὧν ἐγίνοντο κύριοι, καὶ τοῦ μὴ μισθοῦν τὸν οἶκον
τῆς αἰτίας ἀπελέλυτο, ταύτην δ' οὐκ ἐσημήνατο, οὐδ'
αὐτὴν ἀπέδосαν. ἄξιόν γε πιστεῦειν αὐτοῖς, ὅ τι ἂν περὶ
τούτων ⁷ λέγουσιν. ἀλλ' ἐγωγε οὐκ οἶδ' ὅ τι τοῦτ' ἐστίν.
οὐκ εἶα μισθοῦν τὸν οἶκον, οὐδ' ἐμφανῆ τὰ χρήματα ποιεῖν
ὁ πατὴρ. πότερον ἐμοὶ ταῦτα, ἢ τῇ πόλει; φαίνεσθε μὲν
γὰρ τούναντίον, ἐκεῖνη μὲν φανερά ποιήσαντες, ἐμοὶ δὲ

¹ γραφῆναι τε ἐν² σφᾶς³ οἶεσθαι δεῖν εἰκῆ⁴ εἰσκαλέσαντας⁵ τούτων, ὧν ἐσημήνατο,⁶ Deest ὧν.⁷ λέγουσιν

γ'. Παρασημήνασθαι κελεῦσαι] Alios etiam
addere sua sigilla iubere. WOLF.

Δι' ἧς τούτων ἐνεσημήνατο γραμμάτων]

Locus mihi obscurus et suspectus. Lal.
Tabulus veras, quarum beneficio hos codi-
cillos obsignarunt. IDEM.

παντάσασιν ἀφανῆ πεποικηότες, καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀπο-
φαίνοντες, ἐξ ὧν τιμησάμενοι τὰς εἰσφοράς ¹ εἰσφέρετε.
338 δείξατε γὰρ ταύτην τὴν οὐσίαν τίς ἦν, καὶ ποῦ ² παραδέ-
δοταί μοι, καὶ τίνος ἐναντίον. τὰ μὲν γὰρ δύο τάλαντα,
καὶ τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἀπὸ τῶν τεττάρων ταλάντων,
καὶ τρισχιλίων ἐλάβετε. ὥστε οὐδὲ ³ ταύτας τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ
εἰς τὸ δημόσιον ἐτιμήσασθε· ὑμέτεροι γὰρ ἦσαν ἐν ἐκείνοις
τοῖς χρόνοις. ἀλλὰ μὴν ἕκ γε τῆς οἰκίας καὶ τῶν τεττά-
ρων καὶ δέκα ἀνδραπόδων καὶ τῶν τριάκοντα μνῶν, ἃ μοι
παρεδώκατε, τὴν εἰσφορὰν οὐχ οἷόν τε γενέσθαι τσοαύ-
την, ὅσην ὑμεῖς συνετάξασθε πρὸς τὴν συμμορίαν. ἀλλ'
ἀνάγκη μεγάλη τὰ καταλειφθέντα, πολλῶ πλείονα ὄντα
τούτων, πάντα ὑμᾶς ἔχειν ἐστίν· ἃ φανερῶς, ὅτι διηρπά-
κατε, ἐξελεγχόμενοι, τοιαῦτα πλάττεσθαι τολμᾶτε. καὶ
τοτὲ μὲν εἰς ἀλλήλους ἀναφέρετε· πάλιν δ' εἰληφέναι κατ'
ἀλλήλων μαρτυρεῖτε. φάσκοντες δὲ οὐ πολλὰ λαβεῖν, με-
γάλων ἀναλωμάτων λόγους ἀπενηνόχατε. πάντες δὲ κοινῇ
⁴ μὲν ἐπιτροπεύσαντες, ἰδίᾳ ⁵ δὲ μετὰ ταῦτα ἕκαστοι μη-
χανᾶσθε. καὶ τὴν μὲν διαθήκην ἠφανίκατε, ἐξ ἧς ἦν εἰ-
δέναι περὶ πάντων τὴν ἀλήθειαν· φαίνεσθε δὲ οὐδέποτε
⁶ ταῦτα περὶ ἀλλήλων λέγοντες. λάβε δὴ τὰς μαρτυρίας,
καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς πάσας ἐφεξῆς, ἵνα μνησθέντες καὶ
τῶν μεμαρτυρημένων, ἀκριβέστερον ⁷ γινώσκωσι περὶ
αὐτῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ταῦθ' οὗτοι πρὸς ⁸ πεντεκαίδεκα τάλαντα τοὺς οἴκους
συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ, μνῶν δὲ οὐδ' ἑβδομήκοντα ἀξίαν

¹ εἰσφέρετε⁶ ταῦτα² παρεδότέ⁷ διαγνώσι³ ταῦθ' ὑπὲρ⁴ με⁵ Deest δέ.⁶ ταῦτα⁷ διαγνώσι⁸ πεντεκαϊδεκατάλαντους οἴκους

Μιμησάμενοι] Μνησάμενοι, utrumque sal-
sum. legendum τιμησάμενοι. IDEM.

Ταύτας τὰς ὑπὲρ] F. ταύτας τὰς εἰσφο-
ρὰς ὑπὲρ. IDEM. M. ταῦτα ὑπὲρ, et v. seq.
ὑμέτερα. AUGER.

Ἔστιν ἃ φανερῶς] F. ἔπειτα φανερῶς.
et, p. 430. v. 14. ὡς αὐτὸν λαβὼν, ἀντὶ τοῦ
πρὸς ἑαυτόν. WOLF.

Μεγάλων ἀναλωμάτων λόγους ἀπενηνόχατε]
Ex hoc loco satis apparet, ἀποφέρειν λόγον
καὶ λόγους de privatis etiam rationibus di-

ci, cum debitor cum creditore, tutor cum
pupillo rationes subducit. alibi, ut πρὸς Τι-
μόθεον, rationes ad ararium referre signifi-
cat. Ex edit. HERVAG.

Πεντεκαίδεκα τάλαντα τοὺς] Composita
voce legendum πεντεκαϊδεκατάλανταίους,
ut ω. Συμμορ. πεντεκαϊδεκαταία. Ecce hic
quatuordecim codices mutos et consenti-
entes, cum mendum sit manifestum: in
aliis minutiis ac potius ineptiis et ψευδογρα-
φήμασι loquaces et controversos. WOLF.

μοι παραδεδώκασι τὴν οὐσίαν τρεῖς ὄντες. λέγε τὰς ἐφεξῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

830

ταύτην τὴν προῖκα, ἣν οἱ τε ¹ ἐπίτροποι καταμαρτυροῦσιν αὐτὸν λαβεῖν, ἄλλοι τε πρὸς οὓς ἔχειν ὠμολόγησε, ταύτην οὔτε αὐτὴν οὔτε τὸν σῖτον ἀποδεδώκε. λάβε ἄλλας καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δύο ἔτη τὸ ἐργαστήριον διοικήσας, Θηριππίδῃ μὲν ἀποδεδώκε τὴν μίσθωσιν, ἐμοὶ δὲ, δυοῖν ἐτοῖν λαβῶν τὴν πρόσοδον τρι-
άκοντα μναῖς, οὔτε αὐτὰς οὔτε τὸ ἔργον ἀποδεδώκε. λάβε
ἑτέραν καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ταῦτα ² τὰ ἀνδράποδα ὡς αὐτὸν λαβῶν οὗτος καὶ ταῖλλα τὰ μετὰ τούτων ὑποτεθέντα ἡμῖν, ἀνάλωμα μὲν εἰς αὐτὰ τοσοῦτον λελόγισται, λῆμμα δὲ ἀπ' αὐτῶν οὐδ' ὀτιοῦν· καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἠφάνικεν, οἱ δώδεκα μναῖς ἀτε-
λεῖς ἐκάστου τοῦ ἐνιαυτοῦ προσέφερον. λέγ' ἑτέραν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τοῦτον τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν σίδηρον πεπρακῶς, οὐδὲ κα-
ταλειφθῆναί φησιν· ἀλλὰ καὶ τούτων τὴν τιμὴν ἀποστερεῖ
με, μάλιστα τάλαντον. λέγε ταυτασί.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ταῦθ' οὗτος τρία τάλαντα καὶ χιλίας ἔχει χωρὶς τῶν ἄλ-
λων, τοῦ μὲν ἀρχαίου πέντε τάλαντα, ἀ ³ οὗτος εἴληφε· σὺν
δὲ τοῖς ἔργοις, εἰάν ἐπὶ δραχμῇ τις τιθῆῃ μόνον, πλέον ἢ δέκα
τάλαντα ἔχει. λέγε τὰς ἐφεξῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ταῦθ' οὗτοι γραφῆναι μὲν ἐν ταῖς διαθήκαις, καὶ λαβεῖν
⁴ σφᾶς αὐτοὺς, κατ' ἀλλήλων μαρτυροῦσιν. οὗτος δὲ, καὶ

¹ συνεπίτροποι² τὰνδράποδα³ [οὗτος]⁴ σφᾶς

μεταπεμφθῆναι φάσκων ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ ἔλθῶν εἰς
 340 τὴν οἰκίαν, εἰσελθεῖν μὲν οὐ φησιν ὡς τὸν μεταπεμφάμε-
 νον, οὐδ' ὁμολογῆσαι περὶ τούτων οὐδενός· Δημοφῶντος δ'
 ἀκοῦσαι γραμματεῖον ἀναγιγνώσκοντος, καὶ Θηριππίδου λέ-
 γοντος, ὡς ἐκεῖνος ταῦτα ¹ διέθετο, καὶ προεισεληλυθὼς καὶ
 ἅπαντα διωμολογημένος πρὸς τὸν πατέρα, ὅσα περ ἐκεῖ-
 νος γράψας κατέλιπεν.

δ'. Ὁ γὰρ πατήρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὡς ἤσθετο τὴν
 νόσον οὐκ ² ἀποφευξόμενος, συγκαλέσας τούτους τρεῖς
 ὄντας καὶ συμπαρακαθιστάμενος Δήμωνα τὸν ἀδελφόν, τὰ
 σώματα ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἐνέθηκε, παρακαταθήκην
 ἐπονομάζων· τὴν μὲν ἀδελφὴν Δημοφῶντι καὶ δύο τάλαντα
 προῖκα δίδους εὐθύς καὶ γυναῖκα αὐτῷ ταύτην ἐγγυῶν,
 ἐμὲ δὲ πᾶσι κοινῇ μετὰ τῶν χρημάτων παρακατατιθέμε-
 νος καὶ ἐπισκῆπτων μισθῶσαί τε τὸν οἶκον καὶ συνδιασῶ-
 σαί μοι τὴν οὐσίαν, δίδους ἅμα Θηριππίδῃ τε τοῖς ³ ὀγδοή-
 κοντα μναῖς, καὶ τούτῳ τὴν τ' ἐμὴν μητέρα ἐγγυῶν ἐπὶ
 ταῖς ὀγδοήκοντα μναῖς καὶ εἰς τὰ τούτου γόνατα ἐντιθείς.
 ὧν οὗτος, ὁ πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος, οὐδενός ⁴ λόγον
 δέδωκε, κύριος τῶν ἐμῶν γενόμενος ἐπὶ τούτοις· ἀλλὰ, τὰ
⁵ χρήματα πάντα ἀπεστερηκώς μετὰ τῶν συνεπιτρόπων,
 ἐλεεῖσθαι νῦν ὑφ' ὑμῶν ἀξιώσει, μῶν οὐδ' ἐβδομήκοντα
 ἄξια τρίτος αὐτὸς ἀποδεδωκώς· εἶτα καὶ τούτοις ⁶ αὐτὸς
 πάλιν ἐπιβεβουλευκώς. ὡς γὰρ τὰς δίκας ταύτας ἐμελλον
 εἰσιέναι κατ' αὐτῶν, ἀντίδοσιν ἐπ' ἐμὲ παρεσκεύασαν, ἵνα,
 εἰ μὲν ἀντιδῶν, μὴ ⁷ ἐξῆν μοι πρὸς αὐτοὺς ἀδικεῖν, ὡς καὶ
 341 τῶν δικῶν τούτων τοῦ ἀντιδόντος γινομένων· εἰ δὲ μηδὲν τού-
 των ποιοίην, ἵνα ἐκ βραχείας οὐσίας λειτουργῶν παντάπα-
 σιν ἀναιρεθῆην. καὶ τοῦτο αὐτοῖς ὑπηρέτησε Θρασύλοχος ὁ
 Ἄναγυράσιος. ἐγὼ δὲ, τούτων οὐδὲν ἐνθυμηθείς, ἀντέδωκα

¹ διέθετο, [Lacuna] καὶ ² ἀποφευξόμενος ³ ἐβδομήκοντα
⁴ λόγον * ἐαυτῷ δέδωκε ⁵ χρήματά με πάντα ⁶ * αὐτῷς ⁷ ἐξῆν --- ἀντιδικεῖν

Καὶ προεισεληλυθὼς] L. ὁ καὶ προεισ. i. e. hae, inquam, dicit, is qui etc. IDEM.

δ'. Ἴνα, εἰ μὲν ἀντιδῶν, μὴ ἐξῆ μοι πρὸς αὐτοὺς ἀδικεῖν] F. ἀντιδικεῖν. WOLF.

Εἰ δὲ μηδὲν τούτων] F. μηδὲ τοῦτο. IDEM.

Ἀντέδωκα μὲν, ἀπέκλεισα δὲ] In oratione κατὰ Μειδ. p. 540. 2. ed. R. καὶ πρῶτον μὲν

κατέσχισαν τὰς θύρας τῶν οἰκημάτων, ὡς αὐτῶν ἤδη γινομένης. et post, v. 18. δι-
 δωμι εἴκοσι μναῖς τούτοις, ἔσου τὴν τριεταρχί-
 αν ἦσαν μεμισθωκότες. Ad verbum: Per-
 mutavi quidem, sed exclusi, vel inclusi, ut
 disceptationem consecuturus. Lal. Bonorum
 quidem feci commutationem: ea tamen
 lege, et cum hac exceptione, ut eos mihi ju-

μὲν, ἀπέκλεισα δὲ, ὡς διαδικασίας τευξόμενος. οὐ τυχῶν δὲ ταύτης, τῶν χρόνων ὑπογῶν ὄντων, ἵνα μὴ στερηθῶ τῶν δικῶν, ἀπέτισα τὴν λειτουργίαν, ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν καὶ τὰ μαντοῦ πάντα, βουλόμενος εἰς ὑμᾶς ¹ ἐνθεῖναι τὰς πρὸς τουτουσὶ δίκας.

ἔ. Ἄρ' ² οὖν μεγάλα μὲν ἐξ ἀρχῆς ἠδίκημαι, μεγάλα δὲ, ὅτι δίκην ζητῶ νῦν ³ λαβεῖν, ὑπ' αὐτῶν βλάπτομαι; τίς δ' οὐκ ἂν ὑμῶν, τούτῳ μὲν φθονήσειε δικαίως, ἡμᾶς δ' ἐλεήσειεν, ὄρων τῷ μὲν πρὸς τῇ οὐσίᾳ τῇ παραδοθείσῃ πλείον ἢ ⁴ δέκα ταλάντων τὴν ἐμὴν τοσαύτην οὔσαν προσγεγεννημένην, ἡμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν πατρῶων διημαρτηκότητας, ἀλλὰ καὶ τῶν νῦν παραδοθέντων διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπεστερημένους; ποῖ δ' ἂν τραποῖμεθα, εἴ ⁵ τι ἄλλο ψηφίσεσθε ὑμεῖς περὶ αὐτῶν; εἰς τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν; ἀλλὰ τῶν ὑποδεμένων ἐστίν. ἀλλ' εἰς τὰ περιόντ' αὐτῶν; ἀλλὰ τούτου γίγνεται, τὴν ἐπωβελίαν εἰς ὄφλωμεν. μηδαμῶς, μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ⁶ γένησθε ἡμῖν τοσοῦτων αἰτίοι κακῶν, μηδὲ τὴν μητέρα καὶ μὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν ἀνάξια παθόντας περιϊόητε· οὐς ὁ πατήρ οὐκ ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσι κατέλιπεν, ἀλλὰ τὴν μὲν ὡς Δημοφῶντι συνοικῆσουσαν ἐπὶ δυοῖν ταλάντων προικί, τὴν δὲ ἐπὶ ὀγδοήκοντα μναῖς τούτῳ τῷ σχετλιωτάτῳ 842 πάντων ἀνθρώπων, ἐμὲ δ' ὑμῖν διάδοχον ⁷ ἀντ' αὐτοῦ τῶν λειτουργιῶν ἐσόμενον. Ἐοηθήσατε οὖν ἡμῖν, βοηθήσατε, καὶ

¹ εἰσελθεῖν² οὐ³ λαβεῖν νῦν,⁴ δεκατάλαντο⁵ τι ἂν ἄλλο ⁶ ψηφίσαίσεθε⁶ μὴ γένησθε⁷ ἀντ' αὐτοῦ

dicio liceret persequi. IDEM.

ἔ. Ἄρ' οὖν] M. Ἄρ' οὐ. IDEM.

Πρὸς τῇ οὐσίᾳ τῇ παραδοθείσῃ] S. αὐτῷ ὑπὸ τῶν γονέων: quæ utram fuerit δέκα ταλάντων, an vero illa decem talenta ad Demosthenicam tutelam pertineant, ambiguum est. IDEM.

Ἄλλὰ καὶ τῶν νῦν παραδοθέντων] Suspecta lectio, nisi forte hæc exaggerandi causa dicantur. Res enim ita se habere non videtur. Nec enim tutores illi 70. traditas minas eripuerunt: nisi forte ad subornatam Thrasyluchi permutationem pertinet. IDEM.

Ποῖ δ' ἂν τραποῖμεθα, εἴ τι ἄλλο ψηφίσεσθε] Quo igitur me vertam, si vos aliter de his judicaveritis? id est, nisi actione tutelæ, qua nunc expertus sum, vicero? an erit mihi vitæ subsidium in bonis et

fortunis, quæ in creditum subjecta sunt et supposita? at illa jam eorum sunt creditorum quibus obnoxia data sunt. Supra autem dixerat, ἐγὼ δὲ, ἵνα μὴ στερηθῶ τῶν δικῶν, ἀπέτισα τὴν λειτουργίαν ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν καὶ τὰ μαντοῦ πάντα. Atque hic notandum ὑποτίθεσθαι esse pignori datum accipere, ὅπερ ἐστὶ τοῦ τὸ δανειζομένου, τοῦ τὸ ἐνέχυρον δίδόντος. ὑποτίθεσθαι autem pignori datum accipere, ὅπερ ἐστὶ τοῦ τὸ δανειζόντος. Et ὑποθήκη, τὸ ὑποκείμενον, id est, pignus. Sic Latine pignero et pigneros dicitur: quorum alterum debitoris, alterum feneratoris est. Ex edit. HERVÆG.

Ἄλλὰ τῶν ὑποθεμένων ἐστίν] Τῶν τὴν ὑποθήκην λαβόντων. ὁ ὑποθεὶς καὶ ὁ ὑποδέμενος differunt, ut τὸ τίθεναι καὶ θεῖσθαι νόμον: quorum prius est legislatoris, posterius populi. WOLF.

τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἕνεκα, καὶ ἡμῶν καὶ τοῦ πα-
 τρός τοῦ τετελευτηκότος. σώσατέ ¹ με, ἐλεήσατέ ¹ με·
 ἐπειδὴ οὗτοι συγγενεῖς ὄντες οὐκ ἠλέησαν, εἰς ὑμᾶς κατα-
 πεφεύγαμεν. ἰκετεύω, ἀντιβολῶ πρὸς παίδων, πρὸς γυναι-
 κῶν, πρὸς τῶν ὄντων ἀγαθῶν ² ὑμῖν. οὕτως ὄναισθε τούτων,
 μὴ περιϊδήτέ με, μηδὲ ποιήσητε τὴν μητέρα, καὶ τῶν ἐπι-
 λοίπων ἐλπίδων εἰς τὸν θῖον στερηθεῖσαν, ἀνάξιον αὐτῆς
 τι παθεῖν· ἢ ³ νῦν οἶεται τυχόντα με τῶν δικαίων παρ'
 ὑμῖν ὑποδέξασθαι, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐδώσειν. εἰ δ' ὑμεῖς
 ἄλλο τι γνώσεσθε — ὃ μὴ γένοιτο — τίνα οἶσεσθε αὐτὴν
 ψυχὴν ἔξειν, ὅταν ἐμὲ μὲν ἴδῃ μὴ μόνον τῶν πατρῶων ἀπε-
 στερημένον, ἀλλὰ καὶ προσητιμωμένον; περὶ δὲ τῆς ἀδελ-
 φῆς μὴδ' ἐλπίδα ἔχουσιν, ὡς τεύξεταί τινος τῶν προση-
 κόντων, διὰ τὴν ἐσομένην ἀπορίαν; οὐκ ἄξιος, ὡ ἄνδρες
 δικασταί, οὔτ' ἐγὼ δίκης ἐν ὑμῖν μὴ τυχεῖν, οὔτε οὗτος
 τοσαῦτα χρήματα ἀδίκως κατασχεῖν. ἐμοῦ μὲν γὰρ εἰ καὶ
 μὴ πω πείραν εἰλήφατε ποῖός τις ἂν εἰς ὑμᾶς εἶην, ἐλπίζ-
 ει προσήκει μὴ χεῖρῳ τοῦ πατρὸς ἔσεσθαι· τούτου δὲ
 πείραν ἔχετε. ὥστε σαφῶς ἴστε, ὅτι, πολλὴν οὐσίαν παρα-
 λαβὼν, οὐ μόνον οὐδὲν πεφιλοτίμηται πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ
 καὶ τᾶλλότρια ἀποστερῶν ἐπιδέδεικται.

343 ζ'. Ταῦτ' οὖν σκοποῦντες καὶ τᾶλλα μνησθέντες, ἢ δι-
 καιόν ἐστι, ταύτῃ διαψηφίσασθε. πίστεις δ' ἔχετε ἱκανὰς
 ἐκ μαρτύρων, ἐκ τεκμηρίων, ἐκ τῶν εἰκότων, ἐξ ὧν οὗτοι λα-
 βεῖν ὁμολογοῦσιν ἀθρόα τὰμά. ταῦτα δ' ἀνηλωκένοι φασίν,
 οὐκ ἀνηλωκότες, ἀλλ' αὐτοὶ πάντα ἔχοντες. ὧν ἐνδυμουμέ-
 νους, χρὴ ποιήσασθαι τίνα ἡμῶν πρόνοιαν, εἰδότας, ὅτι, ἐγὼ
 μὲν τὰμαυτοῦ δι' ὑμῶν κομισάμενος, εἰκότως λειτουργεῖν ἔθε-
 λήσω, χάριτας ὀφείλων, ὅτι μοι δικαίως ἀπέδοτε τὴν οὐσίαν·
 οὗτος δὲ, εἰὰν αὐτὸν ποιήσητε τῶν ἐμῶν κύριον, οὐδὲν ποιή-
 σει τούτων. μὴ γὰρ οἶσεσθε αὐτὸν, ὑπὲρ ὧν ἤρνηται μὴ λα-
 βεῖν, ὑπὲρ τούτων ὑμῖν λειτουργεῖν ἐθελήσειν· ἀλλ' ⁴ ἀπο-
 κρύψασθαι μάλλον, ἵνα δικαίως ἀποπεφευγέναι δοκῇ.

¹ Deest με.² ὑμῖν ἀγαθῶν.³ νῦν μὲν οἶεται --- * ἀποδέξασθαι⁴ * ἀποκρύψασθαι

Τίνα οἶσεσθε αὐτὴν ψυχὴν ἔξειν] Similiter Plato, cum sensus pæne idem sit, L. Terent. Adelph. 4. 5. 31. quid illi tandem VI. de Republ. τίνα οἶει καρδίαν ἴσχειν. creditis Fore animi misero. Isocrates in Plura vide ap. Victor. Var. Lect. L. I. Trapezit. τίνα οἶσεσθέ με γνώμην ἔχειν. et c. 7.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΦΟΒΟΝ ΨΕΥΔΟΜΑΡ-
ΤΥΡΙΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
843

ΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ τῆς ἐπιτροπῆς Ἄφοβος, ἐξῆρται παρὰ Δημοσθένους Μιλίαν εἰς βάσανον, εἰδὼς οὐ δοθησόμενον. οὐ γὰρ εἰδίδου Δημοσθένης, φάσκων, οἷα οἰκίτην, ἀλλ' ἐλευθερον, εἶναι τὸν Μιλίαν, ἐλευθερωθέντα ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὅτε ἐτελεύτα. καὶ εἰς τούτου πίστιν ἄλλα τε παρεχόμενος, καὶ δὴ καὶ μαρτυρίαν Στεφάνου, ὡς ἐμαρτύρησε πρὸς τοὺς δικαστὰς, φάσκων, ὁμολογηκέναι Ἄφοβον ἐπὶ τοῦ δαιτητοῦ ἐλευθέρου εἶναι Μιλίαν. ἀλλ' οὐκ εἰς τῆς ἐπιτροπῆς Ἄφοβος ψευδομαρτυρίαν Στεφάνου δικάζεται ἵπὲρ οὗ τούτου τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης λέγει, καὶ τάληθῆ φάσκων αὐτὸν μεμαρτυρηκέναι, καὶ πρὸς τούτη δεικνύς, ὡς οὐδὲν ἐκ ταύτης τῆς μαρτυρίας Ἄφοβος ἐδλάβη, ἀλλὰ δι' ἑτέρου ἤλω μαρτυρας, οἷς οὐκ ἐπισκηφάμενος, δήλος ἐστὶν ἠδικηκώς.

844

Καὶ εἰς τοῦτο πίστιν] F. εἰς τούτου. et, οἷς οὐκ ἐπισκηφάμενος δήλος ἐστὶν ἠδικηκώς. v. 4. Στεφάνου, ὡς ἐμαρτήρησε. et, v. ult. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

1 Ο ΠΡΟΣ ΑΦΟΒΟΝ

ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΕΙ ² μὴ, πρότερόν μοι δίκης γενομένης πρὸς Ἄφοβον, ὧ ἀνδρες δικασταί, συνήδη πολλῶ ³ τούτου μείζω καὶ δεινότερα αὐτοῦ ψευσαμένου βραδίως ἐξελέγξας διὰ τὴν περιφάνειαν τῶν ἀδικημάτων, θαυμαστῶς ⁴ ἂν εὐλαβούμην, μὴ καὶ νῦν οὐ δυναθῶ δεῖξαι, πῆ παρακρούσεταιί ποτε ἕκαστα

1 Ο ΥΠΕΡ ΦΑΝΟΥ ΠΡΟΣ

2 μὴ καὶ πρότερον

3 τούτων

4 ἂν ἴσως εὐλαβοῦμην

Α. Αὐτοῦ ψευσαμένου ἐξελέγξας] Ἐπειδὴ ἢ ὅτι ἐψεύσατο ἐξελέγξας. Sed quid si αὐτὸν ψευσαμένον ἐξελέγξας. Animadverti enim saepe collatis diversis codicibus, cu pro on, et e contrario, per incuriam libroriorum

cum auctorum injuria scribi. WOLF. Codd. ἐξελέγξαντι, sed tum supra legendum ἐμαυτῶ συνήδει. In farrag. IDEM.

Πῆ παρακρούσεταιί ποτε ἕκαστα ἡμῶν αὐτῶν] Non satis placet haec lectio, nec

ὑμῶν αὐτῶν· νῦν δὲ, σὺν θεοῖς εἰπεῖν, ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ
¹γενήσεσθε ἡμῶν ἀκροαταί, πολλάς ἐλπίδας ἔχω μηδὲν
ἤττον ὑμᾶς τὴν ἀναίδειαν τὴν τούτου γνώσεσθαι τῶν πρό-
τερον δικασάντων. καὶ, ταῦτα εἰ μὲν ἐδεῖτο λόγου τινὸς ἢ
ποικιλίας, ἔγωγε κατώκνουον ἂν τὴν ἐμαυτοῦ καταμεμφό-
μενος ἡλικίαν· νῦν δ' ἀπλῶς δεῖ διδάξαι καὶ διηγῆσασθαι
τὰ τούτῳ πεπραγμένα περὶ ἡμῶν. ἐκ δὲ τούτων ²οἶμαι πᾶ-
σιν ὑμῖν εὐγνωστον ἔσεσθαι, πότερός ποθ' ἡμῶν ἔσθ' ὁ
πονηρὸς. οἶδα μὲν οὖν, ὅτι τὴν δίκην οὗτος εἴληχε ταύτην,
οὐχὶ τῷ τὰ ψευδῆ τινὰ αὐτοῦ καταμεμαρτυρηκέαι ἐξε-
λέγξειν πιστεύων, ἀλλ' ἠγούμενος διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τι-
³⁴⁵μήματος τῆς δίκης ἦν ὄφλεν, ἐμοὶ μὲν ἂν γενέσθαι τινὰ
φθόνον, αὐτῷ δ' ἔλεον· καὶ διὰ ταῦτα περὶ τῆς γεγενη-
μένης δίκης νῦν ἀπολογεῖται, περὶ ἧς τότε οὐδὲν ἔσχε δί-
καιον εἰπεῖν. ἐγὼ δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ³ἐπεπρά-
γμην τοῦτον τὴν δίκην ἢ μηδὲν ἠθέλον μέτριον συγχωρεῖν,
ἠδίκουον μὲν οὐδ' ἂν οὕτως, τὰ παρ' ὑμῖν γνωσθέντα πρατ-
τόμενος αὐτὸν, ὅμως δ' ἂν εἶχέ τις εἰπεῖν, ὡς λίαν ὠμῶς
καὶ πικρῶς ὄντα συγγενῆ τοῦτον ἐκ τῆς ⁴οὐσίας ἐκβέβλη-
κα· νῦν δὲ τούναντίον ἔστιν. οὗτος μὲν ἐμὲ τῶν πατράων
ἀπάντων μετὰ τῶν συνεπιτρόπων ἀπεστέρηκε καὶ οὐδ' ἐν
ὑμῖν φανερῶς ἐξελεγχθεῖς οἶεται δεῖν οὐδὲν τῶν μετρίων
ποιεῖν, ἀλλὰ, διασκευασάμενος τὴν οὐσίαν καὶ παραδούς
τὴν μὲν οἰκίαν Ἀφόβῳ, τὸν δὲ ἀγρὸν Ὀνήτορι, πρὸς μὲν
⁵ἐκείνου δίκην καὶ πράγματ' ἔχειν ἐμὲ πεποιήκεν· ἐκ δὲ
τῆς οἰκίας αὐτὸς τὰ σκευὴ λαβὼν καὶ ⁶τὰ ἀνδράποδα
ἐξαγαγὼν καὶ τὸν λάκκον συντρίψας καὶ τὰ θυράματα
ἀποσπάσας καὶ μονονοῦκ αὐτὴν οἰκίαν ἐμπρήσας, Μέγαράδ'

¹ γένεσθε   ² οἶμαι   ³ ἐπεπράγμην Ἄφοβον τοῦτον   ⁴ οὐσίας ἀπάσης ἐκβέβληκα
⁵ ἐκείνου   ⁶ τὰνδράποδα

occurrit melior: nisi forte divinare liceat
ἕκαστα, ὑμᾶς ἀπατῶν. et, v. 22. οὐδὲν τῶν
μετρίων ποιεῖν. IDEM. L. πῆ παρακούσε-
ται ποτε ἕκαστους ὑμῶν παράγων. Textus
vulgatæ evidentè est corruptus. Inter
multas emendationes quas proponit Rei-
skius, hæc mihi potior videtur. v. seq.
εἰπεῖν, sub. ἔχω vel δύναμαι, vel ἄσπε.
AUGER.

ἴσοι καὶ κοινοὶ - - ἀκροαταί] Vid. Val-
ckenaer. Animadv. ad Ammonium L. II.

c. 6.

Διασκευασάμενος] Διασκευάζομαι τὸ συ-
σκευάζομαι, id est, sarcinas compono, colligo
vasa, ut qui foro cessuri sunt, aut alias
migraturi. BUDÆUS.

Τὴν μὲν οἰκίαν Ἀφόβῳ] Aliud fortasse
nomen pro hoc legendum. Quid si Ai-
σίῳ, fratri Aphobi. WOLF. Wolfio as-
sentitur Auger.

Τὸν λάκκον] Ὀρυγμα εἰς οἴου καὶ ἐλαίου
ὑποδοχῆν. Suidas. WOLF.

ἔξ' ἄκηκε καὶ κεῖ μετοίκιον τέθεικεν. ὥστε πολὺ ἂν δικαιοτέρου διὰ ταῦτα τὰ ἔργα τοῦτον μισήσαίτε, ἢ ἔμοῦ τινὰ ἀνεπιείκειαν καταγνοίητε.

β'. Περὶ μὲν οὖν τῆς αἰσχροκερδείας τῆς τούτου καὶ μιαρίας ὑστερόν μοι δοκεῖ διεξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ νῦν δὲ ὡς ἐν κεφαλαίοις ἀκηκόατε· περὶ δὲ τῶν ¹ μεμαρτυρημένων ὡς ἔστιν ἀληθῆ, περὶ ὧν περ οἴσεται τὴν ψῆφον, ἥδη πειρασομαι διδάσκειν ὑμᾶς. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, δικαίαν δέησιν, ² ἐξίσου ἡμῶν ἀμφοτέρων ἀκούσαι. τοῦτο δ' 846 ἔστι καὶ ὑπὲρ ὑμῶν ὁμοίως· ὅσω γὰρ ἂν ἀκριβέστερον τὰ πεπραγμένα μάθητε, τοσούτῳ δικαιοτέραν καὶ εὐορκοτέραν θήσεσθε περὶ αὐτῶν τὴν ψῆφον. ἐπιδείξω δὲ τοῦτον οὐ μόνον ὁμολογηκότα εἶναι τὸν Μιλύαν ἐλεύθερον, ἀλλὰ καὶ φανερόν τοῦτ' ἔργῳ πεποικηκότα· καὶ, πρὸς ταῦτοις, ἐκ βασάνου περὶ ³ αὐτὸν πεφευγότα τοῦτον τοὺς ἀκριβεστάτους ἐλέγχους καὶ οὐκ ἐδελήσαντα ἐκ τούτων ἐπιδείξαι τὴν ἀλήθειαν, ⁴ ἀλλὰ πανουργοῦντα καὶ μάρτυρας ψευδεῖς παρεχόμενον καὶ διακλέπτοντα τοῖς αὐτοῦ λόγοις τὴν ἀλήθειαν τῶν πεπραγμένων, οὕτω μεγάλοις καὶ φανεροῖς ἐλέγχοις, ὡς θ' ὑμᾶς πάντας εἴσεσθαι σαφῶς, ὅτι ἡμεῖς μὲν ἀληθῆ λέγομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν ὑγιᾶς εἴρηκεν.

γ'. Ἀρξομαι δ' ἐντεῦθεν, ὅθεν καὶ ὑμεῖς ῥᾶστ' ἂν ⁵ μάθητε καὶ γὰρ τάχιστ' ἂν διδάξαιμι. ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ⁶ Δήμωνι καὶ Δημοφῶντι καὶ Θηριππίδῃ καὶ τούτῳ δίκας ἔλαχον ἐπιτροπῆς, ἀποστερηθεὶς ἀπάντων τῶν ὄντων. γενομένης δὲ μοι τῆς δίκης πρὸς τοῦτον πρῶτον, ἐπέδειξα σαφῶς τοῖς δικάζουσιν, ὡς περ ὑμῖν ἐπιδείξω, πάνθ', ὅσα ἡμῖν κατελείφθη χρήματα, ἀπεστερηκότα τοῦτον μετ' ἐκείνων, οὐ καταψευδομαρτυρησάμενος. τεκμήριον δὲ μέγιστον· μαρτυριῶν γὰρ πλείον ἢ πάνυ πολλῶν τῶν ἀπασῶν

¹ μεμαρτυρημένων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὡς
⁴ ἀλλ' αἰεὶ πανουργοῦντα

² ἐξ ἴσου

³ αὐτῶν

⁵ μάθητε

⁶ [Δήμωνι καὶ]

Μετοίκιον τίθεικεν] Vid. Valckenaer. Animadv. ad Ammonium L. II. c. 7.

β'. Ἐκ τούτων ἐπιδείξαι] F. ἐπιδειχθῆναι. WOLF.

γ'. Δήμωνι καὶ Δημοφῶντι] F. Δημοφάντι τῷ Δήμωνος υἱεῖ, ut est in prima contra Arphobum. Trium enim tantum tutorum

fit mentio. IDEM.

Οὐ καταψευδομαρτυρησάμενος] Ψευδεῖς μάρτυρας παρασκευάσας. Nam τὸ καταψευδομαρτυρῆσαι est falsi testis: ut τὸ καταδικάσαι iudicis: τὸ καταδικάσασθαι accusatoris. IDEM.

Μαρτυριῶν γὰρ πλείον ἢ πάνυ πολλῶν]

¹ ἀναγνωσθεῖσων, τῶν μὲν ὡς ἔδοσαν τι ² τούτων τῶν ἐμῶν καταμαρτυρουσῶν, τῶν δ' ὡς παρήσαν κομιζομένω, τῶν δ' ὡς πριάμενοι ³ παρὰ του τούτω τὰς τιμὰς διέλυσαν, οὐδ' ἦ 347 τινὶ τούτων τῶν ψευδομαρτυριῶν ἐπεσκήψατο οὐδὲ τετόλμηκε διώκειν, ⁴ ἀλλὰ ταύτην μίαν οὔσαν, ἐν ἣ δραχμὴν οὐκ ἂν ἔχοι δεῖξαι μεμαρτυρημένην. καίτοι τό γε τίμημα τῶν χρημάτων, ὧν ἀπεστερήμην, οὐκ ἐκ ταύτης συντιθεῖς ἐλογιζόμενην τοσοῦτον — οὐ γὰρ ἔνεστ' ἀργύριον —, ἀλλ' ἐξ ἐκεινῶν καθ' ἕκαστα τιθεῖς, αἷς οὗτος οὐκ ἐπεσκήψατο· ὅθεν οἱ τότε ἀκούσαντες οὐ μόνον αὐτοῦ κατέγνωσαν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων ἐτίμησαν. τίνος οὖν ἕνεκα ἐκείνας μὲν εἶασε, τῆδε δὲ ἐπεσκήψατο; ἐγὼ καὶ τοῦτο διδάξω. τῶν μαρτυριῶν ὅσαι μὲν χρήματ' ἔχειν ⁵ αὐτοῦ κατεμαρτύρουν, ἤδει σαφῶς, ὅτι τοσοῦτω μᾶλλον ἐξελεγχθήσεται ταῦτα ἔχων, ὅσω πλείων λόγος δοθήσεται καθ' ἕνα ἐκάστου· τοῦτο δ' ἡμελλεν ἐν τῇ τῶν ψευδομαρτυριῶν ⁶ ἔσεσθαι. ὃ γὰρ τότε ἐν μικρῷ μέρει τινὶ τοῦ παντὸς ὕδατος μετὰ τῶν ἄλλων κατηγορήσαμεν, νῦν πρὸς ἅπαν τὸ ὕδωρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ διδάξειν ἡμέλλομεν. ἀποκρίσει δ' ἐπισκηψάμενος ἐνόμιζεν, ὡς περ τόθ' ὡμολόγησεν, οὕτω πάλιν ἔξαρκος γενέσθαι· ταῦτα δ' ἐφ' ἑαυτῷ γενήσεσθαι. διὰ ταῦτα τήνδε διώκει.

δ'. Βούλομαι δὴ ταύτην, ὡς ἔστιν ἀληθῆς, ἐπιδείξαι

¹ ἀναγνωσθεῖσων ἐπὶ τῇ δίκῃ, καὶ τούτων τῶν μὲν ² τούτω ³ παρὰ τούτου, ⁴ ἀλλ' ἢ ταύτην ⁵ αὐτοῦ χρηματ' ἔχειν ⁶ ἔσεσθαι κρίσει.

Τὸ πλέον ἢ excipit numerum certum: qui cum absit, τὸ πλέον ἢ prætereo: nisi divinare libeat πλέον ἢ σπεντήκοντα τῶν ἀπασῶν, aut similem aliquem numerum reponendum: quo sublato, etiam ἀπασῶν tollendum. μαρτυριῶν γὰρ πάνυ πολλῶν ἀναγνωσθεῖσων. IDEM. πλέον ἢ del. vid. AUGER.

¹ Ελογιζόμενην τοσοῦτον] Τοσοῦτον τὸ τίμημα conjunge. WOLF.

² Ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων ἐπετίμησαν] Id est, tanti eum damnaverunt, quanti litem aestimaveram, quantumcunque in libello intentionis scripseram. Significat enim ἐπιγράφεσθαι præter cætera etiam scriptam actionem intendere, libello actionis genus edere. Ex edit. HERVAG.

τῶν ἐπιγεγραμμένων] Ὅσον ἔγραψα ἐν τῇ δίκῃ. WOLF.

Ἄσας] Hic nominativus pendet, sed tamen sensus oratoris clarus est et perspicuus. AUGER.

Περὶ ἐκάστου] De unaquaque re in testimoniis exhibita. IDEM.

Τοῦ δ' ἡμελλεν] M. τοῦτο δ' ἡμελλεν. WOLF. AUGER.

¹ Ἀποκρίσει δ' ἐπισκηψάμενος] Quod si responsum improbasset. Nihil ad sensum videtur facere. F. ταύτη δὲ (S. τῇ μαρτυρίῃ) ἐπισκηψάμενος. Sin hoc testimonium accusasset, nisi forte placeat, ἀπορήσει δ' ἐπισκηψάμενος ἐνόμιζεν, ut conjungas: ἐνόμιζεν, ἐπισκηψάμενος (εἰ ἐπισκήψατο τοῖς ἄλλοις μάρτυσιν) ἀπορήσει γενέσθαι ἔξαρκος. Se non ita facultatem habiturum denuo negandi, uti tum confessus erat, si testes persecutus esset. WOLF. Wolfii conjecturam exscribit Augerus.

σαφῶς πᾶσιν ὑμῖν, οὐκ ¹ ἐξαικότεως, οὐδὲ λόγων πρὸς τὸ παρὸν μεμηχανημένων, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρὰ πᾶσιν ὑμῖν δόξαντος, ὡς ἐγὼ νομίζω, δίκαιου. σκοπεῖτε δὲ ἀκούσαντες. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς μαρτυρίας τῆς ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένης εἰδῶς ὄντα μοι τὸν ἀγῶνα, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον ὑμᾶς οἶσοντας ἐπιστάμενος, ὠήθην δεῖν μηδὲν ἄλλο τούτου πρότερον, ἢ τοῦτον προκαλούμενος ἐξελέγξαι. καὶ τί ποιῶ; παραδοῦναι παῖδα 848 ἢ θελον αὐτῷ γράμματα ἐπιστάμενον βασανίζειν, ὃς παρήν, ὅθ' ὠμολόγει ταῦθ' οὗτος καὶ τὴν μαρτυρίαν ἔγραφεν, οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν κελευσθεῖς κακοτεχνεῖν, οὐδὲ τὸ μὲν γράφειν, τὸ δ' ἀφαιρεῖν, ὧν οὗτος εἰρήκει περὶ τούτων, ἀλλ' ἀπλῶς ὑπὲρ τοῦ πάντα τάληθῆ καὶ τὰ τούτῳ ῥηθέντα γράψαι. καίτοι τί κάλλιον ἦν τοῦ τὸν παῖδα στρεβλοῦντα ἐξελέγξαι ψευδομένους ἡμᾶς; ἀλλὰ συνήδει πάντων μάλιστα ἀνθρώπων, ὅτι τάληθῆ μεμαρτύρηται· διόπερ ἔφυγε τὴν βάσανον. ἀλλὰ μὴν οὐχ εἷς, οὐδὲ δύο ταῦτ' ἴσασι, οὐδ' ὑπὸ μάλης ἢ πρόκλησις γέγονεν, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγορᾷ μέση πολλῶν παρόντων. καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

οὕτω τοίνυν οὗτός ἐστι σοφιστῆς καὶ σφόδρα ἐκὰν τὰ δίκαια ἀγνοεῖν προσποιούμενος, ὥστε ψευδομαρτυριῶν διώκων, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον ὑμῶν μελλόντων οἶσειν καὶ ὁμωμοκότων, περὶ τῆς μαρτυρίας μὲν ἔφυγε τὴν βάσανον, περὶ οὗ μάλιστα προσῆκεν αὐτῷ τὸν λόγον ποιεῖσθαι· περὶ δ' ἄλλων φησὶν ἐξαιτεῖν, ψευδόμενος. καίτοι πῶς οὐχ ὑπερφυῆς ² αὐτὸν δεῖνὰ πεπονθέναι φάσκειν, εἰ τὸν ἐλευθερον ἐξαιτῶν, ὡς ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω, μὴ παρέλαβε, τοὺς δὲ μάρτυρας οὐ δεῖνὰ πάσχειν νομίζειν, τὸν ³ ὁμολογούμενον ὡς δοῦλον περὶ ὧν ἐμαρτύρησαν, ἐκδιδόντας, οὐκ ἐθέλοντος τούτου παραλαβεῖν; ⁴ οὐδὲ γὰρ τοῦτό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν, ὡς περὶ μὲν τινων, ⁵ ὡς αὐτὸς βούλεται, σαφῆς ἢ βάσανος, περὶ δ' αὖ τινῶν οὐ σαφῆς.

¹ ἐξαικότεων² αὐτὸν μὲν δεῖνὰ³ ὁμολογούμενος δοῦλον περὶ ὧν ἐμαρτύρησεν, ἐκδιδόντος⁴ οὐ γὰρ δὴ τοῦτό⁵ ὧν

δ'. Ἵπερ τοῦ] Delendum, vel legendum ὑπὲρ τούτων. AUGER.

Περὶ οὗ] Sub. πράγματος. IDEM. Ὡς περὶ μὲν τινων ὡς αὐτὸς] F. ὧν αὐ-

19

έ. Ἐτι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ταύτην τὴν μαρτυρίαν ἐμαρτύρησεν ἀδελφός ὁ ¹ τούτου πρῶτος Αἴσιος, ὃς νῦν μὲν ἕξαρνός ἐστι τούτῳ συναγωνιζόμενος, τότε δὲ ἐμαρτύρησε ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων, οὔτ' ἐπιорκεῖν οὔτ' εὐθύς παραχρῆμα δίκην ὀφλισκάνειν βουλόμενος. ὃν οὐκ ἂν δήπου, ψευδῆ μαρτυρίαν εἰ παρεσκευαζόμεν, ² ἔγραψα ἂν εἰς τοὺς μάρτυρας, ὁρῶν μὲν Ἀφόβῳ χρώμενον μάλιστα ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰδῶς δὲ συνεροῦντα αὐτῷ τὴν δίκην, ἔτι δ' ἐμαυτοῦ ὄντα ἀντίδικον· οὐ γὰρ ἔχει λόγον, τὸν ἑαυτοῦ διάφορον καὶ τούτου ἀδελφὸν μὴ ἀληθινῆς μαρτυρίας ἐγγράψαι μάρτυρα. τούτων τοίνυν εἰσὶ μὲν πολλοὶ μάρτυρες· ἐτι δ' οὐκ ἐλάττω τεκμήρια τῶν μαρτύρων. πρῶτον μὲν γὰρ εἶπερ ὡς ἀληθῶς ταῦτα μὴ ἐμαρτύρησεν, οὐκ ἂν νῦν ἕξαρνος ἦν· ἀλλὰ τότε εὐθύς ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, τῆς μαρτυρίας ἀναγιγνωσκομένης, ἠνίκα μᾶλλον ἂν αὐτὸν ἢ νῦν ὠφέλει. δεύτερον δ' οὐκ ἂν ἡσυχίαν ἦγεν, ἀλλὰ δίκην ἂν μοι βλάβης ἔλαχεν, εἰ ψευδομαρτυριῶν ὑπόδικον αὐτὸν ἐποίησεν κατὰ ³ τοῦ ἀδελφοῦ, οὐ προσῆκον· ἐν ἧ καὶ περὶ χρημάτων καὶ περὶ ἀτιμίας ἀνθρωποὶ κινδυνεύουσιν. ἐτι δὲ τὸ πρᾶγμα ἂν ἐξελέγξαι ζητῶν, ἐξήτησεν ἂν με τὸν παῖδα τὸν γραφοντα τὰς μαρτυρίας, ἵν', εἰ μὴ παρεδίδουν, ⁴ μηδὲν δίκαιον λέγειν ἐδόκουν. νῦν δὲ τοσοῦτον τοῦ ποιῆσαί τι τούτων ἐδέησεν, ὡστ' οὐδ' ἐμοῦ παραδιδόντος, ἐπειδὴ ταῦτ' ἕξαρνος ἐγένεθ', οὗτος παραλαβεῖν ἠθέλησεν· ἀλλ' ὁμοίως φαίνονται καὶ περὶ τούτων φεύγοντες τὰς βασάνους. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ ἐν τε τοῖς μάρτυσι ⁵ μεμαρτυρηκῶς οὐκ ἠρνήθη ταῦτα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου ⁶ τούτου παρεστηκῶς, τῆς μαρτυρίας ἀναγιγνωσκομένης, ἐμοῦ τ' ἐκδιδόντος τὸν

850

¹ τούτου

² ἐγράψα

³ Deest articulus.

⁴ μηδὲν ἂν δίκαιον

⁵ μεμαρτυρηκῶς Αἴσιος οὐκ

⁶ τούτῳ

τός. WOLF. AUGER.

έ. Τούτου ἀδελφόν] Hic τούτου non referatur ad Stephanum, sed generatim ad quemlibet contra quem lite pugnatur. AUGER.

Ψευδομαρτυριῶν ὑπόδικον] Multa de testibus, qui falsum testimonium dixerint, vide ap. Petit. Leg. Attic. Lib. IV. Tit. VII. p. 449 seq.

Ἐτι δὲ τὸ πρᾶγμα ἂν ἐξελέγξαι ζητῶν, ἐξήτησεν ἂν με τὸν παῖδα, etc.] Jam vero si rei veritatem reperiri expetivisset, servum

me utique exhibere torquendum postulasset, qui testificationes ipsas scripserat: ut si dedissem, veritate per tormenta comperta, nec jus ego in hac causa, nec æquum postulare viderer, qui scilicet ψευδομαρτυριῶν agerem. Ubi alterum ἂν δυνατικόν, alterum est παραπληρωματικόν. notandum etiam ἵνα conjunctionem cum indicativo junctam esse, ἵν' ἐδόκουν, ἀντὶ τοῦ, ἵνα δόξαιμι. præterea ἐξαιτεῖν est exposcere servum ad questionem, cui ἐκιδόναι, id est, offerre et dedere, re-

παιδα ¹ περὶ τούτου βασανίζειν αὐτοῖς, οὐκ ἠθέλησαν παραλαβεῖν, καὶ καθ' ἕκαστον ὑμῖν παρέξομαι τοὺς μάρτυρας. καὶ μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ς'. Ὁ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντων τῶν εἰρημένων ² οἶμαι μέγιστον ὑμῖν εἶναι σημεῖον τοῦ ταῦτ' ³ ἀποκρίνεσθαι τούτον, βούλομαι διελθεῖν· ἐπειδὴ γὰρ ἐξήτει με τὸν ἀνδρωπον ταῦθ' ὁμολογηκῶς ἂν μεμαρτύρηται, βουλόμενος καὶ τοῦτ' αὐτὸν ἐξελέγξαι τεχνάζοντα, τί ποιῶ; προσκαλοῦμαι κατὰ Δήμωνος εἰς μαρτυρίαν, ὄντος αὐτῷ ⁴ τοῦ Θείου καὶ κοινωνοῦ τῶν ἀδικημάτων· καὶ, συγγράψας ταῦτα, ἐκέλευον μαρτυρεῖν ἂν νῦν διώκει τῶν ψευδομαρτυριῶν. οὗτος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀπηναισχύντει, τοῦ δὲ διαιτητοῦ κελεύοντος μαρτυρεῖν ἢ ἐξομνύειν, ἐμαρτύρησε πάνυ μόγις. καίτοι, εἴ γ' ἦν δούλος ἀνδρωπος καὶ μὴ προωμολόγητο πρὸς τοῦδε ἐλεύθερος εἶναι, τί ⁵ παθὼν ἐμαρτύρησεν, ἀλλ' οὐκ ἐξομῶσας ἀπηλλάγη τοῦ πράγματος; ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τούτων ἠθέλον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν γράφοντα τὴν μαρτυρίαν, ὃς τὰ τε γράμματα ἐμελλε γνῶσεσθαι τὰ ἑαυτοῦ καὶ τούτον ἐμνημόνευεν ἀκριβῶς ⁶ μαρτυρήσαντα. καὶ ταῦτ' ἠθέλον, οὐχὶ μαρτύρων ἀπορῶν, οἱ παρήσαν, — ⁷ ἦσαν γὰρ —, ἀλλ' ἵνα μὴ τούτους αἰτιῶτο μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ἀλλὰ τὸ πιστὸν ἐκ τῆς βασάνου τούτοις ὑπάρχοι. καίτοι 851 πῶς ἀξίον ἐστὶ καταγνῶναι τῶν μαρτύρων διὰ τοῦτο, οἱ μόνου τῶν πώποτε ἠγωνισμένων δίκην ἐν ὑμῖν τὸν διώκοντα αὐτὸν αὐτοῖς μάρτυρα τούτων ἐπιδεικνύουσι γεγεννημένον; ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λάβε τὴν ⁸ πρόκλησιν καὶ τὴν μαρτυρίαν.

9 ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τηλικαῦτα τοίνυν ¹⁰ ὡς δίκαια φυγῶν οὗτος, καὶ ἐκ τοσού-

¹ περὶ πάντων τούτων β. α. οὐκ ἠθέλησε παραλαβεῖν, καθ' ² οἶμαι, ³ ἀποκρίνασθαι --- διεξελεῖν ⁴ Deest articulus. ⁵ μαθῶν ⁶ μαρτυρήσαντα ταῦτα. ⁷ ἦσαν γάρ] ⁸ πρόκλησιν ⁹ Πρόκλησις ¹⁰ Deest ὡς.

spondet. Ex edit. HERVAG.

ς'. Ἀπηναισχύντει.] Impudentia utebatur, in negando scilicet. Similiter autem cum prepositione usurpatur et ἀπανάειπασθαι, quod idem significat. BERGLER.

Καὶ μὴ προωμολόγητο] Et non confessum esset prius apud istum, np. apud Aphobum, esse liberum. AUGER.

Τηλικαῦτα τοίνυν δίκαια] Τὸ ὡς abundat. WOLF.

των τεκμηρίων ἐπιδεικνύμενος ὅτι συκοφαντεῖ, τοῖς μὲν αὐτοῦ μάρτυσιν ἀξιῶ πιστεύειν ὑμᾶς, τοὺς δ' ἔμοὺς διαβάλλει καὶ φησὶν ¹ οὐτ' ἀληθῆ μαρτυρεῖν.

ζ'. Βούλομαι δὴ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. οἶδ' οὖν, ὅτι πάντες ἂν ὁμολογήσαίτε, τοὺς ψευδομαρτυροῦντας, ἢ κέρδεσι δι' ἀπορίαν ἐπαιρομένους ἢ ² καὶ δι' ἐταιρείαν ἢ καὶ δι' ἔχθραν τῶν ἀντιδίκων, ἐθέλειν ἂν τι τοιοῦτον ποιῆσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲ δι' ἓν ἂν εἴην ἐμοὶ μεμαρτυρηκότες, οὔτε γὰρ ³ ἐταιρεῖαι — πῶς γάρ; οἱ γε μήτε ἐν ταῖς αὐταῖς διατριβαῖς, μήτε κατ' ἡλικίαν, μὴ ὅτι ἐμοί τινες αὐτῶν, ἀλλ' οὔτε σφίσιν αὐτοῖς εἰσὶν —, οὐτ' ⁴ ἔχθραι τούτου — φανερόν γάρ καὶ τοῦτ' ἔστιν· ὁ μὲν γὰρ ἀδελφὸς καὶ σὺνδικος, Φάνος δ' ἐπιτήδειος καὶ φυλῆτης, Φίλιππος δὲ οὔτε φίλος οὐτ' ἔχθρὸς· ὥστε οὐδὲ ταύτην ἂν τις ἐπενέγκοι δικαίως τὴν αἰτίαν —, καὶ μὴν οὐδὲ δι' ἀπορίαν ἂν τις φήσειε — πάντες γὰρ κέκτηνται τοσαύτην οὐσίαν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ὑμῖν προθύμως καὶ τὰ προσταττόμενα ποιεῖν —, χωρὶς δὲ τούτων οὐτ' ἀγνώτες ὑμῖν οὐτ' ἐπὶ τὰ χεῖρῳ γιγνωσκόμενοι, μέτριοι δ' ὄντες ἄνθρωποι. ⁵ καὶ τοι εἰ μήτε ἀποροὶ, μὴτ' ἔχθροὶ τούτου, ⁶ μήτε φίλοι, πῶς χρὴ κατὰ τούτων λαβεῖν τινα ὑποψίαν, ὡς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶδα.

η'. Ταῦτα τοίνυν οὗτος εἰδὼς, καὶ πάντων μάλιστα ἐπιστάμενος τ' ἀληθῆ μεμαρτυρηκότας αὐτοὺς, ὅμως συκοφαντεῖ, καὶ φησὶν οὐ μόνον οὐκ εἰπεῖν ταῦτα, ἀ πῶς ⁶ τίς ἂν μᾶλλον ἐξελέγξειεν εἰρηκότα; ἀλλὰ καὶ δοῦλον εἶναι τὸν ἄνθρωπον τῷ ὄντι. βούλομαι δὲ, διὰ βραχέων εἰπὼν πρὸς ὑμᾶς, ἐξελέγξαι καὶ τοῦτ' αὐτὸν ψευδόμενον. ἐγὼ γὰρ, ὡ ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τούτων ἠθέλησα τούτῳ παραδοῦναι βασανίζειν τὰς θεραπεάνας, αἱ τελευτῶντος τοῦ πατρὸς μνημονεύουσιν ἀφεθέντα τοῦτου ἐλεύθερον εἶναι τότε. καὶ πρὸς τούτοις ἢ μήτηρ κατ' ἐμοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς,

¹ οὐ τ' ἀληθῆ

² Deest καί.

³ * ἐταιρεία

⁴ * ἔχθρα

⁵ μήτε ἐμοὶ φίλοι

⁶ τις

Οὐτ' ἀληθῆ] M. οὐ τ' ἀληθῆ. IDEM.

Φάνος δ'] F. Στέφανος δ'. WOLF.

ζ'. Εἶεν] Post εἶεν adderem libenter si dē, nempē, ii qui pro me testificati sunt. AUGER.

Μήτ' ἔχθροὶ τούτου μήτε φίλοι] Fortasse μήτ' ἐμοῦ φίλοι. et v. 26. ἐξελέγχειν εἰρηκότας. IDEM.

οἱ μόνοι παῖδες ἐσμὲν αὐτῆ, δι' οὓς κατεχίρρευσε τὸν βίον, πίστιν ἠθέλησεν ἐπιθεῖναι παραστησαμένη, τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀφεῖναι τὸν πατέρα, ἠνίκα ἐτελεύτα, καὶ νομίζεσθαι παρ' ἡμῖν τοῦτον ἐλεύθερον ἢν μηδεὶς ὑμῶν νομιζέτω κατ' ἡμῶν ποτ' ἂν ὀμνύναι¹ ταῦτα ἐθέλειν, εἰ μὴ σαφῶς ἦδει τὰ εὐόρκα ὁμοιμένη. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ τοῦτο ἡμεν ἔτοιμοι ποιεῖν, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ζ'. Τοσαῦτα τοίνυν δίκαια λέγειν ἐχόντων ἡμῶν καὶ καταφεύγειν εἰς τοὺς μεγίστους ἐλέγχους ἐθελόντων περὶ τῶν μεμαρτυρημένων, πάντα ταῦτα φυγαὶν οὗτος, οἶεται περὶ τῆς γεγενημένης δίκης, διαβάλλων καὶ κατηγορῶν ἐμοῦ τοῦ μάρτυρος, ὑμᾶς πείσειν καταψηφίσασθαι, πάντων οἶμαι² καὶ πράγμα κατασκευάσας ἀδικιώτατον καὶ πλεονεκτικιώτατον. αὐτὸς μὲν γὰρ μάρτυρας ψευδεῖς παρεσκευάσται περὶ τούτων, συγχορηγὸν ἔχων Ὀνήτορα τὸν κηδεστήν καὶ Τιμοκράτην ἡμεῖς δ' οὐχὶ προειδότες, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῆς τῆς μαρτυρίας ἠγούμενοι τὸν ἀγῶνα ἔσεσθαι, τοὺς περὶ τῶν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς χρημάτων μάρτυρας οὐ παρεσκευάσμεθα νῦν. ὁμῶς δὲ καὶ περ οὕτω³ τοῦ σεσοφισμένου τὰ πράγματα αὐτὰ διεξιὼν⁴ οἶμαι ῥαδίως ἐπιδείξειν δικαιοτάτ' ἀνθρώπων τοῦτον ὠφληκότα τὴν δίκην, οὐχ ὅτι τὸν Μιλύαν ἐκώλυον βασιανίζειν, οὐδ' ὅτι τοῦτον ἐλεύθερον ὠμολόγησεν, οἱ δὲ μάρτυρες οἶδε ἐμαρτύρησαν, ἀλλ' ὅτι πολλὰ τῶν ἐμῶν ἐξηλέγχθη λαβῶν, καὶ τὸν οἶκον οὐκ ἐμίσθωσε, τῶν νόμων κελευόντων καὶ τοῦ πατρὸς

¹ ταῦτ' ἂν ἐθέλειν² Deest καί.³ τούτου⁴ οἶμαι ῥαδίως ὑμῖν ἐπιδείξειν

ή. Πίστιν ἠθέλησεν ἐπιθεῖναι παραστησαμένη] Ad hæc mea mater in me sororemque meam, quos solos liberos habet; quorumque gratia vitam viduam traducere sustinuit, jusjurandum concipere non recusavit, ejusque rei causa, nos in medium produxit atque in judicium. Est enim πίστιν ἐπιθεῖναι, jurare, fidem dare, hoc est, κατ' ἡμῶν ὀμνύναι, in capita liberorum jurare: id quod fiebat, tacto ejus capite in quem jurabant, ita se sacrare caput ejus diis inferis, devovere-

que significantes, si pejerarent. Ex edit. HERVAG.

Κατ' ἐμοῦ — πίστιν ἠθέλησεν ἐπιθεῖναι παραστησαμένη] Sæpius hæc formula in hac et ea, que sequitur, oratione repetita, non est obscura. WOLF.

β'. Κατηγορῶν] Pone virgulam post κατηγορῶν, et dele post μάρτυρος. AUGER.

Πάντων οἶμαι καὶ] Videtur trausponenda conjunctio καὶ ἀδικιώτατον καὶ πλεονεκτικιώτατον. WOLF.

ἐν τῇ διαθήκῃ γράψαντος, ὡς ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω ταῦτα μὲν γὰρ ἦν πᾶσιν ἰδεῖν, οἱ νόμοι, καὶ τὸ πλήθος ὧν οὗτοι διηρπάκεισαν χρημάτων, τὸν Μιλύαν δ' οὐδ' ὅστις ἐστὶν οὐδεὶς ἤδει. γνῶσεσθε δὲ ἐκ τῶν ἐγκεκλημένων ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχοντ' ἐστίν.

ί. Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ¹ τὴν δίκην ἔλαχον τούτῳ ¹ τῆς ἐπιτροπῆς, οὐχ ἔν τιμήμα συνθεῖς, ὡς περ ² ἂν εἴ τις συκοφαντεῖν ἐπιχειρῶν, ἀλλ' ἕκαστον ἐγγράψας, καὶ πόθεν λαβῶν, καὶ πόσον τὸ πλήθος, καὶ παρὰ τοῦ, καὶ οὐδαμοῦ τὸν Μιλύαν παρέγραψα ὡς εἰδῶτα τι τούτων. ἐστὶ ³ μὲν οὖν τοῦ μὲν ἐγκλήματος ἀρχή, τὰ δ' ἐγκαλεῖ Δημοσθένης Ἀφόβῳ ἔχει μου χρήματα Ἀφοβος ⁴ ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐχόμενα, ὀγδοήκοντα μὲν μνᾶς, ἣν ἔλαβε προῖκα τῆς μητρὸς κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ πατρὸς. τοῦτο πρῶτόν ἐστι τῶν χρημάτων ὧν ⁵ ἀποστερεῖσθαι φημι. τοῖς δὲ μάρτυσι τί μαρτυρήσονται; μαρτυροῦσι παραγενέσθαι πρὸς τῷ δαιτητῇ Νοθάρχῳ, ὅτε Ἀφοβος ὠμολόγει Μιλύαν ἐλεύθερον εἶναι, ἀφεθέντα ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους πατρὸς. σκοπεῖτε τοίνυν παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, εἴ τις ἂν ὑμῖν ἢ ῥήτωρ ἢ σοφιστὴς ἢ γόης οὕτω θαυμάσιος δοκεῖ γενέσθαι καὶ λέγειν δεινός, ὡς τ' ἐκ ⁶ ταύτης τῆς μαρτυρίας, διδάξαι τίν' ἀνθρώπων, ὡς ἔχει τὴν προῖκα Ἀφοβος τῆς μητρὸς ⁷ τῆς ἐμῆς. καὶ τί λέγων, ὦ πρὸς ¹ τοῦ Διὸς, ⁸ ὠμολόγησεν εἶναι Μιλύαν ἐλεύθερον; καὶ τί μᾶλλον ἔχω τὴν προῖκα; οὐδὲν ἂν δήπου διὰ τοῦτό γε δόξειεν.

ιά. Ἀλλὰ πόθεν τοῦτ' ἐπεδείχθη; πρῶτον μὲν Θηριππίδης, ὧν αὐτῷ συνεπίτροπος, κατεμαρτύρησε δοῦναι. δεύτερον δὲ Δήμων, θεῖος ὧν, καὶ τῶν ἄλλων ⁹ οἱ παρόντες ἐμαρτύρησαν, σίτου τῇ μητρὶ δώσειν ὁμολογεῖν τοῦτον, ὡς ἔχον-

¹ Deest articulus.

² ἂν τις

³ Deest μὲν.

⁴ ἀπὸ

⁵ ἀποστερεῖσθαι

⁶ ταυτησὶ

⁷ τῆς ἑαυτοῦ, καὶ τί λέγων;

⁸ ὁμολογεῖς

⁹ οἱ

ί. Πόθεν λαβῶν] Sub. ἐγένετο, unde fuit accipiēns. AUGER.

Ἐπὶ ἐπιτροπῆς ἐχόμενα] Sub tutela nomine habita. IDEM.

Καὶ τί λέγων, [S. ὁ μάρτυς] ὦ πρὸς τοῦ Διὸς; ὠμολόγησεν ἐλεύθερον εἶναι τὸν Μιλύαν. Sic distingo hunc locum, interrogatione

posita ante ὠμολόγησε, S. ὁ Ἀφοβος. WOLF. Lego et distingo: καὶ τί λέγων; οὐ, πρὸς τοῦ Διὸς, ὠμολόγησεν, ηρ. Aphobus, εἶναι Μιλύαν ἐλεύθερον. καὶ τί μᾶλλον οὐκ ἔχει τὴν προῖκα; οὐδὲν ἂν μᾶλλον δήπου διὰ τοῦτό γε δόξειεν, sub. ἔχειν. vel melius, καὶ τί μᾶλλον οὐκ ἔχειν τὴν προῖκα δόξει; οὐδὲν —

τα τὴν προίκα· καὶ τούτοις οὐκ ἐπεσκήψατο, δηλονότι τὰ ληθῆ μεμαρτυρηκότας εἰδώς. ἔτι τοίνυν ἡ μήτηρ ἠθέλησε πίστιν ἐπιθεῖναι κατ' ἐμοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς, παραστησαμένη, τοῦτον ¹ λαβεῖν τὴν προίκα τὴν ἑαυτῆς, κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς διαθήκην. ταύτας τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς, πότερ' αὐτὸν ἔχειν φῶμεν, ἢ μή; καὶ πότερον διὰ τούσδε ὀφλεῖν τοὺς μάρτυρας, ἢ διὰ τούσδε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι διὰ τὴν ἀλήθειαν. ταύτας τοίνυν δέκ' ἔτη κεκαρπωμένος καὶ οὐδὲ οὐκὴν ὀφλῶν ἀποδοῦναι τετολμηκώς, δεῖνὰ πεπονθέναι φησὶ καὶ διὰ τούσδε τοὺς μάρτυρας ὠφληκέναι· καίτοι γ' οὐδεὶς τούτων αὐτὸν ἔχειν ταύτην ἐμαρτύρησε.

ιβ'. Περὶ τοίνυν τῆς ἐκδόσεως καὶ τῶν κλινοποιῶν καὶ τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ καταλειφθέντος ἡμῖν ἐλέφαντος καὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς, ἣν οὗτος καδυφῆκεν ὑπὲρ τοῦ καὶ αὐτὸς 855 ἔχειν ὅσα βούλοιο τῶν ἐμῶν, ἀκούσατε καὶ σκοπεῖσθ', ὡς ² δικαίως ὠφληκε, καὶ οὐδὲν ἦν Μιλύαν περὶ τούτων βασανιστέον. περὶ μὲν γὰρ ὧν καδυφῆκας, νόμος ἐστὶ, διαρρήδην ὃς κελεύει σε ὁμοίως ὀφλισκάνειν, ὥσπερ ἂν αὐτὸς ἔχῃς· ὥστε τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; περὶ δ' αὖ τῆς ἐκδόσεως, ἐπικοινωνήσαντες τῷ Ξούθῳ καὶ διανεμιάμενοι τὰ χρήματα καὶ τὰς συγγραφὰς ἀνελόντες καὶ πάνθ' ὃν τρόπον ἐβούλεσθε κατασκευάσαντες καὶ διαφθείραντες τὰ γράμματα, ὡς ὑμῶν ³ ὁ Δήμων κατεμαρτύρει, καὶ τουτουσὶ παρακρούεσθαι ζητεῖτε. περὶ τοίνυν τῶν κλινοποιῶν, εἰ ⁴ συλλαβῶν ἀργύριον καὶ πολλὰ ⁵ ἴδια κερδάνας ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς δανείζων, ⁶ ὧν καὶ τοὺς ἄλλους προσῆκε κωλύειν, εἴτ' ἀφανεῖς πεποίηκας· τί σοὶ ποιήσουσιν οἱ μάρτυρες; οὐ γὰρ οὗτοί γε μεμαρτυρήκασιν, ὡς ὁμολογεῖς ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς δανείζειν καὶ λαβεῖν τὰνδράποδα ὡς σαυτὸν, ἀλλ' ἐν τῷ λόγῳ ταῦτα γέγραφας σύ· κατεμαρτύρησαν δὲ οἱ μάρτυρες. ἀλλὰ ⁸ μὴν περὶ τοῦ γ' ἐλέφαντος καὶ τοῦ σιδήρου, ἐγὼ φημι ⁹ πάντας τοὺς οἰκέτας εἰδέναι τοῦτον πωλοῦντα, καὶ παρα-

¹ λαβεῖν τὴν προίκα τοῦτον

² δικαίως τ' ὠφληκε

³ εἰς Δ. κ., φανακίσετε καὶ τ.

⁴ σύ λαβῶν

⁵ ἴδια

⁶ ὧν

⁷ συγκατεμαρτύρησαν

⁸ μὴν καὶ περὶ τοῦ ἐλέφαντος

⁹ πάντας ἐγὼ φημι

AUGER.

Καὶ πότερον διὰ τοῦδε ὀφλεῖν τοὺς μάρτυρας] Ε. διὰ τούσδε, aut [si de uno Stephano agitur] διὰ τόνδε τὸν μάρτυρα.

WOLF.

ιβ'. Νόμος — ἔχρης] De hac lege vid. Pe- tit. Leg. Attic. L. VII. T. VII. p. 643.

³ Ἐν τῷ λόγῳ ταῦτα γέγραφας σύ] In re-

δοῦναι καὶ τότε καὶ νῦν ἤθελον αὐτῷ τούτων ὄντινα βού-
 λοιτο λαβὼν βασανίζειν. εἰ τοίνυν φήσει με τὸν εἰδότα
 οὐκ ἐθέλοντα ¹δοῦναι, τοὺς οὐκ εἰδότας ²ἐνδιδόναι, πολὺ δὴ
 μᾶλλον αὐτῷ παραλαβεῖν φανήσεται προσῆκον· εἰ ³γὰρ,
 οὕτως ὡς εἰδότας ἐξεδίδουν ἐγὼ, μὴδὲν ἔχειν ἔφασαν τούτων
 αὐτὸν, ἀπήλλακτο δὴπουθεν ἂν τῆς αἰτίας. ἀλλ' οὐχὶ
 856 τοιοῦτόν ἐστιν· ἀλλὰ σαφῶς ἂν ἐξηλέγχθη πωλῶν καὶ τὴν
 παραβάς, τὸν ἐλεύθερον ἡξίου βασανίζειν, ⁵τὸν οὐδ' ὅσιον
 παραδοῦναι, τὸ πρᾶγμα οὐκ ἀγαγεῖν εἰς ἔλεγχον ζητῶν,
 ἀλλὰ μὴ παραλαμβάνων, βουλόμενός τι δοκεῖν λέγειν.
 περὶ τοίνυν πάντων τούτων, πρῶτον μὲν περὶ τῆς προικῆς,
 εἴθ' ὑπὲρ ἧν καθυφῆκεν, εἴθ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ἀναγνώσεται
 τοὺς τε νόμους καὶ τὰς μαρτυρίας, ἵν' εἰδῆτε.

NOMOI.

MARTYRIAΙ.

ιγ'. Οὐ τοίνυν μόνον ἐκ τούτων ἂν γνοίητε, ὅτι δεινὸν οὐδ'
 ὀτιοῦν πέπονθε, τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἐκδόντος ἐμοῦ βασανί-
 ζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα ⁶αὐτὸ σκέψασθε. θῶμεν γὰρ
 δὴ τὸν Μιλύαν ἐπὶ τοῦ τροχοῦ στρεβλοῦσθαι· καὶ τί μάλ-
 λιστ' ἂν αὐτὸν εὐξαιτο λέγειν; σκοπῶμεν. οὐχ, ὅτι τῶν
 χρημάτων οὐδ' ὀτιοῦν οἶδε τοῦτον ἔχοντα; καὶ δὴ λέγει.
 διὰ τοῦτ' ἄρα οὐκ ἔχει; πολλοῦ ⁷γε δεῖ τοὺς γὰρ εἰδό-
 τας καὶ παρόντας μάρτυρας παρεσχόμην ἐγώ. τεκμήριον δὲ
 καὶ πίστις ἐστίν, οὐκ εἰ τίς τι μὴ οἶδε τοῦτον ἔχοντα
 — πολλοὶ γὰρ ἂν εἶεν —, ἀλλ' εἰ τις οἶδε. καταμαρτυ-
 ρησάντων τοίνυν τοσοῦτων σου μαρτύρων, τίνι τῶν ⁸μαρτυ-
 ριῶν ἔπεσκήψω; δεῖξον· ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοις δεῖξαι. καίτοι,
 πῶς οὐ σαφῶς σὺ σαυτὸν ἐξελέγχεις, ὅτι ψεύδη, δεινὰ
 πεπονθέναι φάσκων καὶ τὴν δίκην ἀδίκως ὠφληκέυαι, τὸν
 ἄνθρωπον οὐ παραλαβὼν, ὃς τοὺς ταῦτα μαρτυρήσαντας
 ἔχειν σε καὶ λαβεῖν, περὶ ἧν ὡς οὐ καταλειφθέντων σὺ
 τὸν Μιλύαν ἐξήτεις, ἀφήκας τῶν ψευδομαρτυριῶν; οὐς

¹ ἐκδοῦναι
³ ὄν

² ἐκδιδόναι, πολὺ δὴ πῶς μᾶλλον
⁶ αὐτὸ εἰ *σκέψασθε

³ γὰρ, οὐς ὡς
⁷ γε καὶ δεῖ.

⁴ ὁμολογουμένως
⁸ ψευδομαρτυριῶν

ferendis rationibus posuisti. WOLF.

IDEM.

Τὸν οὐδ' ὅσιον] M. υἰὸν οὐχ ὅσιον.

[ιγ'. Ἀφήκας τῶν ψευδομαρτυριῶν] Οὐκ ἔπε-

πολὺ κάλλιον ἦν, εἴπερ ἠδίκησο, διώκειν. ἀλλ' οὐκ ἠδικη-
μένος συκοφαντεῖς.

ιδ'. Πολλαχόθεν μὲν οὖν ἂν τις ἴδοι τὴν σὴν πονηρίαν, 857
μάλιστα δ' εἰ περὶ τῆς διαθήκης ἀκούσειε. τοῦ γὰρ πα-
τρὸς, ὃ ἄνδρες δικασταί, τὰ καταλειφθέντα πάντα ¹ τῇ
διαθήκῃ γράψαντος, καὶ τὸν οἶκον ὅπως ² μισθώσουσι,
ταύτην μὲν οὐκ ἀπέδωκεν, ἵνα μὴ τὸ πλῆθος εὐροίμι ἐγὼ
τῶν χρημάτων ἐξ ³ ἀρχῆς· ὁμολογεῖ δὲ κεκτῆσθαι ταῦθ',
ἃ μάλιστα οὐχ οἶόντ' ἦν ἐξάρνω γενέσθαι διὰ τὴν περιφά-
νειαν. ἦν δὲ ταῦθ', ἃ γεγράφθαι φησὶν ἐν τῇ διαθήκῃ, δύο
μὲν τάλαντα Δημοφῶντα λαβεῖν εὐθύς, τὴν δ' ἀδελφὴν
ὅταν ἡλικίαν ἔχη, τοῦτο δ' ⁴ ἐμελλεν εἰς ἔτος δέκατον γενή-
σεσθαι· τοῦτον δ' ὄγδοῆκοντα μναῖς καὶ τὴν μητέρα τὴν
ἐμὴν καὶ τὴν οἰκίαν οἰκεῖν· Θηριππίδην δ' ἑβδομήκοντα
μναῖς λαβόντα καρπύσασθαι, ἕως ἐγὼ ἀνὴρ γενοίμην. τὰ δ'
ἄλλα, ὅσα ἐμοὶ χωρὶς τούτων κατελείφθη, καὶ τὸ μισθοῦν
τὸν οἶκον, ⁵ ἠφάνισεν ἐκ τῆς διαθήκης· οὐ συμφέρειν ταῦτα
νομίζων αὐτῷ ἐπιδειχθῆναι παρ' ὑμῖν. ἐπειδὴ τοίνυν ὁμο-
λογεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, ⁶ τὸ, τὸν πατέρα ἡμῶν τελευτῶντα
ποσοῦτον ἀργύριον τούτων ἐκάστῳ δοῦναι, τεκμήριον οἱ δι-
κάζοντες ⁷ τούτῳ τὰς ὁμολογίας ἐποίησαντο ταύτας τοῦ
πλήθους τῶν χρημάτων. ὅστις γὰρ ἀπὸ τῶν ὄντων τέτταρα
τάλαντα καὶ τρισχιλίας προῖκα καὶ δωρεὰν ἔδωκε, φανερόν
ἦν, ὅτι οὐκ ἀπὸ μικρᾶς οὐσίας, ἀλλὰ πλέον ἢ διπλασίας
ἢς ἐμοὶ κατέλιπε, ταῦτα ἀφεῖλεν. οὐ γὰρ ἂν ἐδόκει τὸν μὲν
υἱὸν ἐμὲ πένητα βούλεσθαι καταστῆσαι, τούτους δὲ, πλου-
σίους ὄντας, ἔτι πλουσιωτέρους ἐπιθυμῆσαι ⁸ ποιῆσαι· ἀλλ',
ἐνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων, Θηριππίδην
τε τὰς ἑβδομήκοντα μναῖς, καὶ Δημοφῶντι τὰ δύο τάλαντα 858
οὕτω μέλλοντι τῇ ἀδελφῇ τῇ ἐμῇ ⁹ συνοικεῖν, καρποῦσθαι
δοῦναι. ταῦτα δὴ τὰ χρήματα οὐδαμοῦ παραδοὺς ἐφαίνετο,
οὐδ' ἐλάττω μικροῖς· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀναλωκέναι, τὰ δ' οὐ
λαβεῖν, ἔφη, τὰ δ' οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ τὸν δεῖνα ἔχειν, τὰ δ'

¹ ἐν τῇ ² μισθώσουσι ³ αὐτῆς. ὁμολογεῖ ⁴ ἠμελλεν ⁵ ἠφάνιζεν ⁶ τούτου
⁷ τότε ⁸ ποιῆσαι ἐπιθυμεῖν ⁹ συνοικήσειν

σκήψω ὡς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκόσι. IDEM.
ιδ'. Εἰς ἔτος δέκατον] Ergo anno 15. eta-
tis nuptura fuit, cum quinquennis a patre

relicta fuisset. IDEM.
Οὐδ' ἐλάττω μικροῖς] Ut parva seu
pauca de summa abessent. IDEM.

ἔνδον εἶναι, τὰ δὲ πάντα μᾶλλον, ἢ ὅπου παρέδωκεν, εἶχε λέγειν.

ιέ. Περὶ δὲ τοῦ καταλειφθῆναι τὰ χρήματα ἔνδον, βούλομαι σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξαι ψευδόμενον· τοῦτον γὰρ τὸν λόγον καθῆκεν, ἔπειδὴ τὰ χρήματα μὲν πολλά ¹ ἀπέφη-
 νεν ὄντα, οὐκ εἶχε δ' ἐπιδείξαι ταῦθ' ὡς ἀποδεδωκεν, ἵνα ²
 ἔξεικότως οὐδὲν προσῆκον ἡμῖν φανῆ κομίζεσθαι τὰ γ' ὄντα
 παρ' ἡμῖν. εἰ μὲν οὖν ὁ πατὴρ ἠπίσται τούτοις, δῆλον ὅτι
 οὔτ' ἂν τᾶλλα ἐπέτρεπεν, οὔτ' ἂν ἐκεῖν' οὕτω καταλιπὼν
 αὐτοῖς ἔφραζεν· ὥστε πῶθεν ἴσασιν; εἰ δ' ἐπίσταν, οὐκ
 ἂν δήπου τὰ μὲν πλείστ' αὐτοῖς τῶν χρημάτων ἐνεχείρισε,
 τῶν δ' οὐκ ἂν κυρίους ἐποίησεν, οὐδ' ἂν τῇ μὲν μητρί μου
 ταῦτα φυλάττειν παρέδωκεν, αὐτὴν δὲ ταύτην ἐνὶ τῶν ἐπι-
 τρόπων ³ τούτων γυναῖκα ἠγγύησεν· οὐ γὰρ ἔχει λόγον,
 σῶσαι μὲν τὰ χρήματα δι' ἐκείνης ζητεῖν, ἕνα δὲ τῶν ἀπι-
 στουμένων ταύτης ⁴ κἀκεῖνον κύριον ποιεῖν. ἔτι δὲ τούτων εἴ-
 τι ἀληθές ἦν, οἷσθε οὐκ ἂν αὐτὴν λαβεῖν δοδεῖσαν ὑπὸ
 τοῦ πατρός; ὃς τὴν μὲν ⁵ προῖκα αὐτῆς ἤδη, τὰς ὀγδοήκοντα
 μναῖς, ἔχων, ὡς αὐτῇ συνοικήσων, τὴν Φιλωνίδου τοῦ
 Μελιτέως θυγατέρα ἔγημε δι' αἰσχροκέρδειαν, ἵνα, πρὸς αἷς
 εἶχε παρ' ἡμῶν, ἐτέρας ὀγδοήκοντα μναῖς λάβοι παρ' ἐκείνου·
 τεττάρων δὲ ταλάντων ἔνδον ὄντων καὶ ταῦτα ἐκείνης ἐχού-
 σης, ὡς οὗτος φησιν, οὐκ ἂν ἠγεῖσθε αὐτὸν κἂν ἐπιδραμεῖν,
 ὥστε γενέσθαι μετ' ἐκείνης ⁶ αὐτὸν κύριον; ἢ τὴν μὲν φανε-
 ρὰν οὐσίαν, ἣν καὶ ὑμῶν πολλοὶ συνῆδσαν, ὅτι κατελείφθη,
 μετὰ τῶν συνεπιτρόπων οὕτως αἰσχρῶς διήρπακεν· ὦν δ'
 οὐκ ⁷ ἐμέλλεθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, ἀπέσχετ' ἂν, ἔξὸν
 αὐτῷ λαβεῖν; καὶ τίς ἂν πιστεύσειεν; οὐκ ἔστι ταῦτα,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὰ μὲν χρήματα, ὅσα
 κατέλιπεν ὁ πατὴρ, ⁸ ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ καταρῦττετο, ὅτε εἰς
 τὰς χεῖρας τούτων ἦλθεν· οὗτος δ' οὐκ ἔχων ⁹ ἂν εἰπεῖν

59

¹ πέφηνεν   ² ἐξ εἰκότων   ³ τούτων   ⁴ κἀκεῖνον   ⁵ προῖκα τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἤδη
⁶ * αὐτῶν   ⁷ ἠμέλλεθ'   ⁸ ἐν ἐκείνῃ   ⁹ * γινῶ

ιέ. "In ἔξεικότως οὐδὲν προσῆκον ἡμῖν φανῆ κομίζεσθαι τὰ γ' ὄντα παρ' ἡμῖν] F. ἰν' εἰ-
 κότως, aut ἐξ εἰκότων. Ordo hic est:
 ἵνα κομίζεσθαι [ἀπλαβεῖν παρ' αὐτοῦ] τὰ
 γ' ὄντα παρ' ἡμῖν φανῆ ἐξ εἰκότων μηδὲν προσ-
 ῆκον, τουτέστιν, ἄδικον καὶ οὐ προσῆκον.

Non est constructio Attica, μηδὲν προσῆ-
 κον, ut alias, ἀντὶ τοῦ, μηδὲν προσῆκοντος.
 IDEM. ἐξ εἰκότων. AUGER.
 Καταρῦττεν] M. καταλείπειν in presen-
 ti. et v. 12. ταῦτα δὲ pro τῶν δὲ, ut supra.
 IDEM.

ὅπου τι τούτων ἀπέδωκεν, ἵν' εὖπορος εἶναι δοκῶν μηδεὸς τύχῃ παρ' ὑμῶν ἐλέου, τούτοις χρῆται τοῖς λόγοις.

ἰς'. Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἔχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν· οὐκ ἐνδέχεται δέ μοι, τῷ μάρτυρι τοῦ κινδύνου περὶ τῆς ἐπιτιμίας ὄντος, περὶ ὧν αὐτὸς ἠδίκημαι, λέγειν. ἀλλὰ βούλομαι πρόκλησιν ὑμῖν ἀναγνῶναι· γνώσεσθε γὰρ ἐξ αὐτῆς ἀκούσαντες, τὰ μεμαρτυρημένα ὡς ἔστιν ἀληθῆ, καὶ τὸν Μιλύαν ὅτι ¹ νῦν περὶ πάντων φησὶν ἐξαιτεῖν, τὸ δὲ πρῶτον, ὑπὲρ τριάκοντα μόνον μνῶν ἐξήτει, καὶ ² πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. ἐγὼ γὰρ πανταχῆ τοῦτον ἐξελέγξαι βουλόμενος, καὶ τὰς τέχνας αὐτοῦ καὶ τὰς πανουργίας ἐμφανεῖς ὑμῖν καταστήσαι πειρώμενος, ἠρόμην αὐτὸν, πόσα εἴη τὰ χρήματα τὸ πλῆθος, καθ' ἃ τὸν Μιλύαν ὡς ³ συνειδῶτα ἐξήτησεν, οὗτος δὲ ψευδόμενος περὶ πάντων ἔφησε. περὶ μὲν τοίνυν, ἔφην ἐγὼ, τούτου παραδώσω σοι τὸν ἔχοντα τὰντίγραφα, ὡς σύ με προυκαλέσω· προομόσαντος δέ μου τὸν ἄνθρωπον, ὡς ὠμολόγησας, ἐλεύθερον εἶναι, καὶ κατὰ Δήμωνος ἐμαρτύρησας, ἂν ἀπο- 860 μόσης τὰναντία τούτων κατὰ τῆς θυγατρὸς, ἀφήμι σοι πάνθ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐξαιτήσας φανῆς τὸ πρῶτον βασιανίζομένου τοῦ παιδὸς, καὶ ⁴ τοσοῦτόν σοι γενέσθω τὸ τίμημα ἔλαττον ὧν ὤφλες, καθὸ τὸν Μιλύαν ἐξήτησας, ἵνα μηδὲν ζημιωθῆς παρὰ τοὺς μάρτυρας. ταῦτ' ἐμοῦ προκαλεσαμένου πολλῶν παρόντων, οὐκ ἂν ἔφη ποιῆσαι. καίτοι ὅστις αὐτὸς αὐτῷ ταῦτ' ἔφυγε δικάσαι, πῶς ὑμᾶς χρὴ τοὺς ὀμωμοκότας, τούτῳ πειδομένους, καταγνῶναι τῶν μαρτύρων, ἀλλ' οὐ τοῦτον τὸν ἀναισχυντότατον πάντων ἀνθρώπων εἶναι νομίζειν; ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

¹ νῦν μὲν περὶ

² προσέτι, ζημιούται

³ εἰδῶτα

⁴ τοσοῦτω

ἰς'. Καὶ πρὸς] S. τοῖς λοιποῖς γνώσεσθε ὅτι. WOLF. Sub. τούτοις, *praeterea*. AUGER.

Προομόσαντος δέ μου] Est mistus hic locus, ἐκ τοῦ διηγηματικοῦ καὶ δραματικοῦ: qua de causa minus attentis videtur obscurior. In prima oratione hæc eadem exposita sunt. WOLF.

Κατὰ Δήμωνος] F. Δημοφῶντος, nisi pater in filii locum successerit in tutela. IDEM.

Ἄν ἀπομόσης τὰναντία τούτων κατὰ τῆς θυγατρὸς] Ἐὰν πίστιν ἐπιθῆς κατὰ τῆς θυγατρὸς παραστησάμενος. IDEM.

Καὶ τοσοῦτόν σοι] Ἀντὶ τοῦ, τοσοῦτω. IDEM.

MARTYRES.

οὐ τοίνυν ἐγὼ μὲν ταῦθ' ἔτοιμος ἦν, οἱ δὲ μάρτυρες οὐ τὴν αὐτὴν μοι γνώμην εἶχον. ἀλλὰ κακείνοι παραστησάμενοι τοὺς παῖδας, ὑπὲρ ὧν ἐμαρτύρησαν, πίστιν ἐπιθεῖναι ἠθέλησαν κατ' ἐκείνων· ὁ δ' ¹ οὐτ' αὐτοῖς οὐτ' ἐκείνοις οὐτ' ἐμοὶ δοῦναι τὸν ὄρκον ἠξίωσεν, ἀλλ' ἐπὶ λόγοις μεμηχανημένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τάληθῆ μαρτυρεῖν εἰδισμένοις τὸ πρᾶγμα καταστήσας, ἐλπίζει ραδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν. λάβε οὖν αὐτοῖς καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ιζ'. ² Πῶς ἂν τις σαφέστερον ἐξελέγξειε συκοφαντούμενους ἡμᾶς, καὶ καταμεμαρτυρημένον τάληθῆ, καὶ τὴν δίκην δικαίως ὠφλημένην, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς· οἰκέτην, τὸν τὴν μαρτυρίαν γράφοντα, οὐκ ἐβελήσαντα τοῦτον βασανίζειν περὶ αὐτῶν τῶν μεμαρτυρημένων· Αἴσιον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ταῦτα μεμαρτυρηκότα, ἄ φησιν εἶναι ψευδῆ· τοῦτον αὐτὸν ταῦτα τοῖς μάρτυσιν, οὓς διώκει, μεμαρτυρηκότα μοι κατὰ Δήμωνος, ὄντος αὐτῷ θεοῦ καὶ συνεπιτρόπου· τὰς θεραπαίνας οὐκ ἐβελήσανθ' ὑπὲρ τοῦ, τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον εἶναι, βασανίζειν· τὴν μητέρα τὴν ἐμαυτοῦ πίστιν περὶ τούτων ἐπιθεῖναι κατ' ἡμῶν ἐθέλουσαν· τῶν ἄλλων οἰκετῶν οὐκ ἐθέλοντα τοῦτον παραλαμβάνειν ³ οὐδὲν' αὐτῶν πάντ' εἰδόντων μᾶλλον, ἢ Μιλύας· τῶν μαρτύρων, οἱ κατεμαρτύρουν χρέματ' ἔχειν αὐτὸν, οὐδενὶ τῶν ψευδομαρτυριῶν ἐπεσκημμένον· τὴν διαθήκην οὐκ ⁴ ἀποδόντα, οὐδὲ τὸν οἶκον μισθώσαντα, τῶν νόμων κελευόντων· πίστιν ἐπιθεῖναι προομνύντος ἐμοῦ, καὶ τῶν

¹ [οὐτ' αὐτοῖς,]

² Πῶς οὖν ἂν

³ οὐδένα τῶν πάντ'

⁴ ἀποδιδόντα

Ὁ δ' οὐτ' αὐτοῖς, οὐτ' ἐκείνοις] Qui sunt isti autoi. F. οὐτ' αὐτοῖς ἐκείνοις, οὐτ' ἐμοί. IDEM. οὐτ' αὐτοῖς videtur redundare et delendum. AUGER.

Δοῦναι τὸν ὄρκον] Ἐπιτρέπειν ὀμνῆσαι. Apud Isocr. ὄρκον ἐπακτὸν διὰ δύο προφάσεις προσδέχου. WOLF.

Λάβε οὖν] F. λέγε. IDEM.

ιζ'. Συκοφαντούμενους ἡμᾶς] Ὅτι συκοφαντούμεθα, καὶ ὅτι ὁ Ἄφοβος καταμεμαρτυρήσεται τάληθῆ. Nisi quis τὸ καταμεμαρτυρημένον ἐτ' ὠφλημένην impersonaliter malit accipere: testimonium recte esse dictum: li-

tem recte perditam esse. IDEM. Ante τάληθῆ adde τοῦτον, et contra Aphobum vera testimonia dicta esse. AUGER.

Περὶ αὐτῶν τῶν μεμαρτυρημένων Αἴσιον μεμαρτυρηκότα] Ὅτι μεμαρτύρηκεν Αἴσιος. Sic οἰκέτην οὐτ' ἐβελήσαντα τοῦτον: ὅτι οὗτος οἶκ ἠθέλησε βασανίζειν τὸν οἰκέτην. Hoc noto, ne minus attentos perturbent ἀμφιβολίαι infinitivorum cum accusativis: neve quispiam Αἴσιον μεμαρτυρηκότα exponat, Αἴσιου μεμαρτυρηκότος. Observetur in hac ἀνακεφαλαιώσει τὸ διάλυτον. WOLF.

μαρτύρων, ὡστ' ἀφεῖσθαι τούτον τῶν χρημάτων, καθ' ἃ τὸν Μιλύαν ἐξήτησεν, οὐκ οἶθ' ἔντα δεῖν; μαί τοὺς θεοὺς, ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι ἐπιδειῖσαι τοῦτ' ἀκριβέστερον, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον. οὕτω τοίνυν φανερώς τῶν τε μαρτύρων καταψευδόμενος, καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων μηδὲν ζημιούμενος, καὶ τὴν δίκην δικαίως ὠφληκῶς, ὅμως ἀναισχυντεῖ.

ἦ. Καὶ εἰ μὲν, μὴ καὶ παρὰ τοῖς αὐτοῦ φίλοις καὶ παρὰ τῷ δαιτητῇ προεγνωσμένος ἀδικεῖν, τούτους ἐποιεῖτο τοὺς λόγους, ἦττον ἂν ἦν ἄξιον θαυμάζειν· νῦν δ', ἐπιτρέ-

ἦ. Nunc dē ἐπιτέρεψαι με πείσας Ἀρχενέω καὶ Δρακοντίδῃ] Nunc vero cum a me contendisset et impetrasset, ut Archeneo et Dracontida arbitris disceptationem controversiæ permitterem, postea compromissum solvit, quippe qui ex ipsis compromissariis audivisset, se si jurati arbitrari cogerentur, sententiam non secundum eum laturos. ἐπιτροπὴν compromissum vocat. ἐπιτρέπειν enim est compromissum pacisci, hoc est, unum aut plures causæ disceptatores facere, alioqui jurisdictionem ejus rei non habentes. Arbitri autem, id est δαιτηταί, iudices erant, per singulas tribus lecti numero quatuor et quadraginta. Moris autem erat, ut inquit Demosth. Interpres, in locum certum arbitros convenire, copiamque sui facere et præbere civibus queribundo, ut si ipsi sordide vel ambitiose vel offenso animo arbitrio abusi essent, in promptu responderent ei, qui se ab eis damno affectum esse conquereretur. εὐθύνεσθαι id dicitur, et εὐθύνας δίδόναι, in omnesque magistratus valebat. Cicero rationem vitæ et magistratus gesti, aut curationis actæ reposci, Latine vocat. ἔδει γὰρ πάντας τοὺς τὰ κοινὰ διοικήσαντας, εὐθύνας δίδόναι τῶν πραγμάτων, id est, acta sua probare magistratibus et populo. Syndicare vernacula lingua dicitur. Verum quoniam οἱ δαιτηταί minora negotia administrabant, ideo ab iis ad εὐθύνας incipiebant. Erant autem annui iudices οἱ δαιτηταί. Sunt qui tradant δαιτηταίς iudices quosdam fuisse, ad quos homines litigaturi controversiarum suarum disceptationem ex compacto deferebant, apud ordinarios iudices ambigere nolentes. Hujusmodi autem arbitros sexagenarios aut paulo minus esse oportebat, a quibus ii, qui iudices dicuntur, appellabantur, si sententia videbatur iniqua. Quoniam autem ab iis auctoribus quos legere mihi contigit, hoc non satis liquide traditur, id addam, quod sentio. δαιτηταίς enim duorum generum fuisse, ex Demosthenis lectione collegi, hoc est, αἰρετοὺς δικαστὰς, ad quos litigaturi disceptationem contro-

versiarum conferebant, κατ' ἐπιτροπὴν τῆς δίκης, ut hoc loco Demosthenes: et ab hujusmodi compromisso vel arbitrio recedere licebat, duntaxat re integra: id quod ἀφεῖναι δαιτηταί vel ἐπιτροπὴν dicebatur. Alterum genus arbitratorum, τοὺς κατὰ κλήρον δαιτηταίς appellabant, qui non electione litigantium, sed sortito arbitrandi potestatem habebant, et ii erant annui magistratus, ταῖς εὐθύταις ἐνεχόμενοι, ut supra dictum est. Et ut Romæ ex decuriis Prætor iudices judiciorum publicorum sortiebatur, ita Athenis ex decuriis trium arbitri sorte dabantur ad causas privatas dijudicandas. Unde post illa verba, τούτους μὲν ἀφῆκεν ἀκούσας αὐτῶν, ὅτι εἰ μεθ' ὅρκου δαιτηταίσι, καταγνώσκονται τὴν ἐπιτροπὴν, statim subdit, ἐπὶ τὸν κληρωτῶν δὲ δαιτηταίην ἐλθάν, etc. οἱ δικασταὶ δὲ ἀκούσαντες εἰς οὗς ἐφῆκε, ταῦτα δὲ τοῖς τούτου φίλοις καὶ τῷ δαιτητῇ περὶ αὐτῶν ἐγνωσαν, καὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν, id est, Ad arbitrum igitur sorte datum quum venisset, nec diluere objecta posset, damnatus est ab arbitro. Iudices porro ad quos ipse ab arbitris provocaverat, cum causam cognovissent, eadem ipsi quoque cum arbitris compromissariis istius amicis, cum ipsoque sorte dato arbitro pronunciarent, vel, cum arbitro atque ejus amicis, ut compromissariis censuerunt, litemque homini talentis decem aestimaverunt. Atque hinc intelligitur, Aphobum unum ex tutoribus decem talentis damnatum tutelæ iudicio, quanti scilicet Orator litem illam in intentione libellari aestimarat: quæ verba leguntur corruptissime in libris quidem impressis, sed ea nos sic emendanda affirmamus. Quoniam igitur litem talentis decem, id est, minis sexcentis aestimarat, ἐν τῷ ἐγκλήματι τῷ αὐτοῦ, id est, in libello intentatæ actionis, ideo centum se minis, id est, mille aureis nostris periclitari cum infamiæ nota dixit, quæ sexta pars est aestimationis litis. Cæterum Plutarchus divitem patrem Demosthenis fuisse dicit, et in copia bonorum septem annos natum filium Demo-

862 ψαι με πείσας Ἀρχενέω καὶ Δρακοντίδῃ καὶ Φάνω τούτω τῷ νῦν ὑπ' αὐτοῦ φεύγοντι τῶν ψευδομαρτυριῶν, τούτους μὲν ἀφῆκεν, ἀκούσας αὐτῶν ὅτι, εἰ μεθ' ὄρκου ταῦτα διαι-
 τήσουσι, καταγνώσονται τὴν ἐπιτροπὴν, ἐπὶ τὸν κληρωτὸν δὲ διαιτητὴν ἐλθῶν καὶ οὐδὲν ἔχων ἀπολύσασθαι τῶν ἐγ-
 κεκλημένων, ὥφλε τὴν δίαίταν. οἱ δικασταὶ δ' ἀκούσαντες, εἰς οὓς ¹ ἔφη, καὶ ταῦτα καὶ τοῖς τούτου φίλοις καὶ τῷ δι-
 αιτητῇ περὶ αὐτῶν ἔγνωσαν, καὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν. οὐ μὰ Δί' οὐχ ὅτι τὸν Μιλύαν ὠμολόγησεν εἶναι ἐλεύθερον
 — ² τοῦτο γὰρ οὐδὲν ἦν —, ἀλλ' ὅτι, πεντεκαίδεκα τα-
 λάντων οὐσίας μοι καταλειφθεῖσης, τὸν μὲν οἶκον οὐκ ἐμί-
 σθωσε, δέκα δ' ἔτη μετὰ τῶν συνεπιτροπῶν διαχειρίσας, πρὸς μὲν τὴν συμμορίαν ὑπὲρ παιδὸς ὄντος ἐμοῦ πέντε μνᾶς
 συνετάξαι εἰσφέρειν, ὅσον περ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, καὶ οἱ
 τὰ μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα εἰσέφερον, χρόνον δὲ τὸς-
 οὔτον τὰ χρήματα ταῦτα ἐπιτροπεύσας, ὑπὲρ ὧν τηλι-
 καύτην αὐτὸς εἰσφορὰν ἠξίωσεν εἰσφέρειν, ἐμοὶ μὲν τὸ καθ'
 αὐτὸν οὐδ' εἴκοσι μνῶν ἄξια παρέδωκε, μετὰ δ' ἐκείνων
 ὅλα τὰ κεφάλαια καὶ τὰς ἐπικαρπίας ἀπεστέρησε. θέντες
 οὖν οἱ δικασταὶ τοῖς πᾶσι χρήμασιν, ³ οὐδ' ἐφ' ὅσῳ μισθοῦ-
 σι τοὺς οἴκους, τόκον, ἀλλ' ὅς ἦν ἐλάχιστος, εὗρον τὸ
 σύμπαν πλεόν ἢ τριάκοντα τάλαντα αὐτοὺς ἀποστεροῦν-
 τας· διὸ τούτω τῶν δέκα ταλάντων ἐτίμησαν.

¹ ἔφηκε, ταῦτα

² τοῦτο μὲν γὰρ

³ οἶκ

sthenem reliquisse, ἀπολειφθεῖς δ' ὁ Δημο-
 σθένης ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπταετίας ἐν εὐπορείᾳ,
 μισθὸν γὰρ ἀπέλιπεν ἢ σύμπασα τίμησις αὐ-
 τοῦ τῆς οὐσίας πεντεκαίδεκα ταλάντων, ὑπὸ
 τῶν ἐπιτροπῶν ἠδικήθη. Relictus autem a
 patre Demosthenes septennis in abundanti
 patrimonio (ut quod omnibus supputatis
 paulo minus quindecim talentis aestimaretur)
 a tutoribus per injuriam fortunae
 eversus est, cum partem bonorum ejus in
 rem suam vertent, partem per incuriam
 perderent, ita ut ne praceptoribus quidem
 ejus mercedem docendi solverent. Quinde-
 cim talenta novem millia aureorum no-
 strorum valent. Ita quae summa Romae
 post spoliatum orbem a Romanis, Aesopi
 patinam aequare non potuisset, Athenis
 divitiarum nomine censebatur. Ex Com-
 mentariis Budaei, et lib. 5. de Asse. Er

edit. HERVAG.

Ἐπὶ τὸν κληρωτὸν δὲ διαιτητὴν] Ergo et
 aīretoi et κληρωτοὶ διαιτηταὶ fuerunt. WOLF.
 Recte Harpocration h. l. τοὺς διαιτητὰς αἰλ
 κλήρω πρῶτερον λαχόντας, ἢ ἐπιτροπῶν
 αὐτοῖς τῶν κληρωμένων, τοῖς κληρωμένοις διαιτη-
 σαι. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad
 Jus A. et R. l. V. c. XIV. p. 371. Vid.

Εἰς οὓς ἔφη καὶ ταῦτα καὶ τοῖς] F. εἰς οὓς
 ἔφυγε, [vel ἔφηγε, in farragine] ταῦτα καὶ
 τοῖς. Hoc enim et constructio et sententia
 postulat, etsi ἔφηκε fortassis: et hoc est
 verius, unde ἔφεσις. WOLF.

Θέντες οὖν οἱ δικασταὶ τοῖς πᾶσι χρέμασι
 τόκον, οἶκ ἐφ' ὅσῳ μισθοῦσι τοὺς οἴκους] Θεῖ-
 ναι τοῖς χρέμασι τόκον loquendi modus est:
 constituere, quantum usura nomine de pe-
 cunia sit exigendum. IDEM. M. ἐπιθίντες,
 vel προσθέντες. AUGER.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΛΗΣ
ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
863

ΑΦΟΒΟΣ, μέλλοντος αὐτῷ Δημοσθένους τὰς τῆς ἐπιτροπῆς δίκας λαγχάνειν, ἔγχετο Ὀνήτορος ἀδελφὴν ἐκδοθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Τιμοκράτους τοῦ προτέρου ἀνδρὸς, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐπώκληρον λαμβάνειν ἤμελλε. μετὰ δὲ ταῦτα Ὀνήτορ, ἤδη φεύγοντος Ἀφόβου τὴν τῆς ἐπιτροπῆς δίκην, ὡς ὁ ῥήτωρ ἀποδείκνυσσι, πλασάμενος ἀπολείπει τὴν ἀδελφὴν παρ' αὐτοῦ ἀπήγαγεν. ἐπεὶ δὲ Ἀφοβὸς ἐάλω, ἐπὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ τὸν ῥήτορα ἀφικνούμενον καὶ εἰς τὰ χωρία εἰσόντα ἐξήλασεν Ὀνήτορ, φάσκων, τῆς ἀδελφῆς εἶναι τὰ χωρία, εἰς τὴν προῖκα ἀποτιμηθέντα. διότι ἐξούλης αὐτῷ δικάζεται ὁ Δημοσθένης, ὡς ἐκ τῶν Ἀφόβου πρότερον, νῦν δὲ αὐτῷ γεγενημένων, ἐξεληλαμένους, φάσκων, οὐκ εἰληφέναι τὴν προῖκα Ἀφοβὸν, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα μόνον τὴν γὰρ προῖκα μὴ βουληθῆναι Ὀνήτορα, διότι κινδυνεύοντα τὸν Ἀφοβὸν ἐάρα καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. νῦν οὖν, φησὶ, πλοαστὴ μὲν ἢ ἀπόλειψις, ἢ πῆρ δὲ ὧν οὐκ εἰληφεν Ἀφοβὸς, τὸ χωρίον ἀποτετμήνεται ἐπ' ἀποστερήσει τῶν ἐμῶν. τὸ δὲ τῆς ἐξούλης ὄνομα, Ἀττιῶν. ἐξέλλειν γὰρ ἔλεγον τὸ ἐξαθεῖν καὶ ἐκβάλλειν εἰς.

¹ ἀπόλειψιν

² αὐτὸν

Πλασάμενος ἀπολείπει τὴν ἀδελφὴν παρ' αὐτοῦ ἀπήγαγεν] Πλασάμενος, τὴν ἀδελφὴν ἀπολείπει [S. τὸν ἀνδρα] ἀπήγαγε [αὐτὴν] Μὴ βουληθῆναι] V. A. προϊσθαι Ὀνήτορα. παρ' αὐτοῦ. Legi queat, et haud scio, IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΟΝΗΤΟΡΟΣ ΕΞΟΥΛΗΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ἀ. ΠΕΡΙ πολλοῦ ποιούμενος, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, μήτε 864
πρὸς Ἀφοβὸν μοι συμβῆναι τὴν γενομένην διαφορὰν, μήτε
τὴν νῦν οὔσαν πρὸς Ὀνήτορα τουτονὶ κηδεστὴν ὄντα αὐτοῦ,
πολλὰ καὶ δίκαια προκαλεσάμενος ἀμφοτέρους, οὐδενὸς
ἠδυνήθην τυχεῖν τῶν μετρίων, ἀλλ' εὖρηκα πολὺ τοῦτον
ἐκείνου ¹ δυσκολώτερον καὶ μᾶλλον ἄξιον ὄντα δοῦναι δίκην.

¹ δυσκολώτερον ὄντα καὶ μᾶλλον ἄξιον δοῦναι

τὸν μὲν γὰρ, οἶόμενος δεῖν ἐν τοῖς φίλοις διαδικάσασθαι τὰ πρὸς ἐμὲ καὶ μὴ λαβεῖν ὑμῶν πειραν, οὐχ οἷός τ' ἐγενόμην πείσαι· τοῦτον δ' αὐτὸν αὐτῶ κελεύων γενέσθαι δικαστὴν, ἵνα μὴ παρ' ὑμῖν κινδυνεύσῃ, τοσοῦτον κατεφρονήθην, ὥστ' οὐχὶ μόνον λόγου τυχεῖν οὐκ ἤξιώθην, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς γῆς, ἣν Ἄφοβος ἐκέκτητο ὅτε ὠφλίσκανέ μοι τὴν δίκην, ὑβριστικῶς ὑπ' αὐτοῦ πᾶν ἐξεβλήθην. ἔπειδὴ οὖν ¹ ἀποστερεῖταί με τῶν ὄντων, τῷ αὐτοῦ κηδεστῇ πιστεύων τε εἰς ὑμᾶς εἰσελήλυθε ταῖς ἑαυτοῦ παρασκευαῖς, ὑπόλοιπόν ² ἔστιν ἡμῖν πειρᾶσθαι παρ' αὐτοῦ τῶν δικαίων τυγχάνειν. οἶδα μὲν οὖν, ὡ ἄνδρες δικασταί, ὅτι μοι πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάληθ' μαρτυρησοντας ὁ ἀγὼν ἔστιν· ὅμως μέντοι ³ τοσοῦτ' οἶμαι διοίσειν τῷ δικαιοτέρῳ τούτου λέγειν, ὥστ', εἰ καὶ τις ὑμῶν πρότερον τοῦτον ἠγεῖτο εἶναι μὴ πονηρὸν, ἐκ γε τῶν πρὸς ἐμὲ πεπραγμένων ⁴ γνώσεσθ', ὅτι καὶ τὸν παρεληλυθότα χρόνον ἐλάνθανεν αὐτὸν κάκιστος ὢν καὶ ἀδικώτατος πάντων. ἀποδείξω γὰρ αὐτὸν, οὐ μόνον τὴν προῖκα οὐ δεδωκότα, ἧς φησὶ νῦν ἀποτιμήσασθαι τὸ χαρίον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς τοῖς ἐμοῖς ἐπιβουλεύσαντα, καὶ πρὸς τούτοις, τὴν μὲν γυναῖκα οὐκ ἀπολειπιῦσαν ὑπὲρ ἧς ἐξήγαγέ με ἐκ ταύτης τῆς γῆς, προῖστάμενον δ' ἐπ' ἀποστερήσει τῶν ἐμῶν Ἀφόβου καὶ τούτους ὑπομένοντα τοὺς ἀγῶνας, οὕτω μεγάλοις τεκμηρίοις καὶ φανεροῖς ἐλέγχοις, ὥστ' ὑμᾶς πάντας εἰσεσθαι σαφῶς,

¹ * συναποστερεῖ τέ με τ. δ. τ. αὐ. κηδεστῇ, ² ἔστιν ἐν ὑμῖν ³ τοσοῦτον οἶμαι ⁴ γνῶσεται

ἀ. Δεῖν ἐν τοῖς φίλοις διαδικάσασθαι τὰ πρὸς ἐμὲ] Id est, oportere de rebus inter me et illum controversis arbitrium amicis permittere, hoc est, iudices amicos ferre. BUDÆUS.
 Τῷ αὐτοῦ κηδεστῇ] Lego τῷ τε αὐτοῦ κηδεστῇ πιστεύων εἰς ὑμᾶς εἰσελήλυθε καὶ ταῖς ἑαυτοῦ. WOLF.
 Ἐπόλοιπόν ἔστιν ἡμῖν πειρᾶσθαι παρ' αὐτοῦ] F. πειρᾶσθαι δι' ὑμῶν παρ' αὐτοῦ. IDEM.
 Ἀποδείξω — τὸ χαρίον] Ostendam enim eum eam dotem non dedisse, cujus nomine se nunc affirmat prædium oppignoratatum accepisse. Et αποτιμηθὲν εἰς προῖκα χαρίον a Demosthene dicitur, quod maritus oppigneravit in eum casum quo casu restituenda dos erit, certa pecunia astimatum, vel ipsi marito pro pignore dotis da-

tum, utrumque enim significare potest. Est autem τοῦ δότος αποτιμᾶν, καὶ τοῦ λαβόντος αποτιμᾶσθαι, ut υποδεῖναι et υποδέσθαι. Idem [§. 8.] καίτοι δεῖνόν etc. Atqui non consentaneum est, hunc quidem dicere se pignori accepisse fundum: illum autem quæ sibi dedisse perhibet, eum ipsum fundum palam videri colere et arare. Constituit autem verbum utraque voce (sc. αποτιμᾶσθαι astimatum accipere, et αποτιμᾶν dare astimatum,) cum genitivo, ut apud eundem, τὸ δὲ χαρίον φησὶν αποτιμᾶσθαι ταλάντου. In Comment. L. Gr. BUDÆUS. Vid. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. VI. §. XI. sqq.
 Προῖστάμενον] Profectum esse ab Aphobo ut agat. AUGER.

865

ὅτι δικαίως καὶ προσηκόντως οὗτος φεύγει ταύτην ὑπὲρ ἐμοῦ τὴν δίκην. ὅθεν δὲ ῥᾶστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς καὶ ἐγὼ πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

β'. Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλοὺς τε ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τοῦτον οὐκ ἐλάμβανον κακῶς ἐπιτροπευόμενος, ἀλλ' ἦν καταφανὴς εὐθύς ἀδικοῦμενος· τοσαῦτα πραγματεῖαι καὶ λόγοι καὶ παρὰ τῶ ἀρχοντι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐγίνοντο ὑπὲρ τῶν ἐμῶν. τό τε γὰρ πλήθος τῶν καταλειφθέντων ἦν φανερόν, ὅτι τ' ἀμίσθωτον τὸν οἶκον ἐποίουν οἱ διαχειρίζοντες, ἵν' αὐτοὶ τὰ χρήματα καρποῖντο, οὐκ ἀδῆλον ἦν. ὡστ' ἐκ τῶν γιγνομένων οὐκ ἔσθ' ὅστις οὐχ ἠγείτο τῶν εἰδότην δίκην με λήψεσθαι παρ' αὐτῶν, ἐπειδὴν τάχιστα ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθεῖν· ἐν οἷς καὶ Τιμοκράτης καὶ Ὀνήτωρ ταύτην ἔχοντες διετέλεσαν τὴν διάνοιαν. τεκμήριον δὲ πάντων μέγιστον. οὗτος γὰρ ἔβουλήθη μὲν Ἀφόβῳ δοῦναι τὴν ἀδελφὴν, ὁρῶν τῆς τε αὐτοῦ πατρῴας οὐσίας καὶ τῆς ἐμῆς οὐκ ὀλίγης αὐτὸν κύριον γεγεννημένον, προσέσθαι δὲ τὴν προῖκα οὐκ ἐπίστευσεν, ὡς περ εἰ τὰ τῶν ἐπιτροπευόντων χρήματα ἀπότιμα τοῖς ἐπιτροπευομένοις καθεστάναι νομίζων· ἀλλὰ τὴν μὲν ἀδελφὴν ἔδωκε, τὴν δὲ προῖκα αὐτῷ Τιμοκράτης ἐπὶ πέντε ὀβολοῖς ὀφειλήσειν ὡμολόγησεν, ὥ πρότερον ἢ γυνὴ συνοικοῦσα ἐτύγχανεν. ὄφλοντος δὲ μοι τὴν δίκην Ἀφόβου τῆς ἐπιτροπῆς καὶ οὐδὲν δίκαιον ποιεῖν ἐθέλοντος, διαλύειν μὲν ἡμᾶς Ὀνήτωρ οὐκ ἐπεχείρησεν· οὐκ ἀποδεδωκῶς δὲ τὴν προῖκα, ἀλλ' αὐτὸς κύριος ὢν, ὡς ἀπολελοιπιῦσας τῆς ἀδελφῆς, καὶ δούς κομίσασθαι οὐ δυνάμενος, ἀποτιμήσασθαι φάσκων τὴν γῆν, ἐξάγει με ἐξ αὐτῆς ἐτόλμησε. τοσοῦτον καὶ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ τῶν κειμένων νόμων κατεφρόνησε.

γ'. Καὶ τὰ μὲν γενόμενα, δι' ἃ φεύγει τὴν δίκην καὶ περὶ ὧν οἴσετε τὴν ψῆφον, ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί· παρέξομαι δὲ μάρτυρα, πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν Τιμοκράτην, ὡς ὡμολόγησεν ὀφειλήσειν τὴν προῖκα καὶ τὸν τόκον ἀπέδιδου τῆς προικὸς Ἀφόβῳ κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἐπειδ' ὡς

¹ ἡβουλήθη

² ἀποτίμημα

β'. Ὡς περὶ τὰ τῶν ἐπιτροπευόντων χρημάτων ἀπότιμα] Χρημάτων ἀποτίμημα. et, v. 30. δι' ἃ φεύγει τὴν δίκην. et, p. 455. v. 6. ἄλλον δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκόντων. WOLF.

αὐτὸς Ἄφοβος ὁμολογεῖ κομίζεσθαι τὸν τόκον παρὰ Τιμοκράτους. καὶ μοι λάβε τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAI.

Ἐξ ἀρχῆς μὲν τοίνυν ὁμολογεῖται μὴ δοθῆναι τὴν προῖκα, μηδὲ γενέσθαι κύριον αὐτῆς Ἄφοβον.

δ'. Δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων, ὅτι τούτων ἕνεκα, ὧν εἴρηκα, ὀφείλειν εἴλοντο μᾶλλον, ἢ καταμιῆσαι τὴν προῖκα εἰς τὴν οὐσίαν τὴν Ἄφοβου, τὴν οὕτω διακινδυνευθήσεσθαι μέλλουσαν. οὔτε γὰρ δι' ἀπορίαν οἷον τε εἰπεῖν ὡς οὐκ εὐθύς ἀπέδωσαν· Τιμοκράτει τε γὰρ ἔστιν οὐσία πλέον ἢ δέκα ταλάντων, Ὀνήτορί τε πλέον ἢ τριάκοντα, ὥστ' οὐκ ἂν διὰ τοῦτό γ' εἶεν οὐκ εὐθύς δεδωκότες. οὔτε κτήματα μὲν ἦν αὐτοῖς, ἀργύριον δ' οὐκ ἔτυχε παρὸν, ἢ γυνὴ δὲ ἐχήμενε, διὸ πρᾶξαι ταῦτ' ἠπεύχθησαν οὐχ ἅμα τὴν προῖκα δίδόντες· ἀργύριόν τε γὰρ οὔτοι δανείζουσιν ἄλλοις οὐκ ὀλίγον, συνοικοῦσάν τε ταύτην ἀλλ' οὐ χηρέουσαν παρὰ Τιμοκράτους ἐξέδωσαν, ὥστε οὐδ' ἂν ταύτην τὴν σκῆψιν εἰκότως αὐτῶν τις ἀποδέξαιτο. ¹ καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, κακεῖνο πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε, ὅτι, τοιοῦτο πρᾶγμα συναλλάττων ὅστισοῦν, ἔλοιτ' ἂν ἐτέρῳ μᾶλλον ὀφείλειν, ² οὐ κηδεστῇ, τὴν προῖκα, μηδὲ ἀποδοῦναι. μὴ διαλυσάμενος μὲν γὰρ γίνεται χρήστης ἀδελγός, εἴτ' ἀποδώσει δικαίως εἴτε μὴ· μετὰ δὲ τῆς γυναικὸς τακείνης ἀποδοῦς, οἰκειὸς καὶ κηδεστῆς. ἐν οὐδεμιᾷ γὰρ ἔστιν ὑποψία τὰ δίκαια πάντα ποιήσας, ὥστ' οὕτω τοῦ πρᾶγματος ἔχοντος, καὶ τούτων οὐδὲ καθ' ἐν ὧν εἶπον ὀφείλειν ἀναγκασθέντων οὐδὲ βουλευθέντων ἂν, οὐκ ἔστ' εἰπεῖν ἄλλην πρόφασιν, δι' ἣν οὐκ ἀπέδωσαν· ἀλλ' ἀνάγκη ταύτην εἶναι τὴν αἰτίαν, δι' ἣν δοῦναι τὴν προῖκα οὐκ ἐπίστευσαν.

ε'. Ἐγὼ τοίνυν ὁμολογουμένως οὕτω ταῦτ' ³ ἐλέγχω. ὡς δ' οὐδ' ὕστερον ἀπέδωσαν, ⁴ οἶμαι βραδύως ἐπιδείξειν ἔξ αὐ-

¹ καὶ μὲν, ὧ

² ἢ

³ ἐλέγχων, ὡς οὐδ' ὕστερον

⁴ οἶμαι

γ'. Ἐξαρχῆς μὲν τοίνυν ὁμολογεῖται, μὴ δοθῆναι τὴν προῖκα] Utrum εξαρχῆς ὁμολογεῖται, an εξαρχῆς μὴ δοθῆναι; Constat igitur, potestem principio non esse numeratam. IDEM.

δ'. Οὐ κηδεστῇ τὴν προῖκα] Tò οὐ ptecedentibus comparativis saepe pro ἢ videtur scribi. IDEM. Vel οὐ accipi debet pro quam, vel mutari in ἢ. ibid. μηδὲ pro μή. AUGER.

τῶν τῶν πεπραγμένων· ὡςθ' ὑμῖν γενέσθαι φανερόν, ὅτι, καὶ εἰ μὴ ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ διὰ ταχέων ἀποδοῦναι, τὰργύριον εἶχον, οὐκ ἂν ποτ' ἀπέδοσαν, οὐδ' ἂν¹ προεῖντο. τοιαύτας ἀνάγκας εἶχεν αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα. δύο μὲν γὰρ ἦν ἔτη² τὰ μεταξὺ τοῦ συνοικῆσαι τε τὴν γυναῖκα, καὶ φῆσαι τούτους πεποιῆσθαι τὴν ἀπόλειψιν· ἐγὴματο μὲν 868 γὰρ ἐπὶ Πολυζήλου ἄρχοντος Σκιροφοριῶννος μηνός, ἢ δ' ἀπόλειψις ἐγράφη Ποσειδεῶννος μηνός ἐπὶ Τιμοκράτους. ἐγὼ δ' εὐθύς μετὰ τοὺς γάμους δοκιμασθεῖς, ἐνεκάλουν καὶ λόγον ἀπήτουν· καὶ, πάντων ἀποστερούμενος, τὰς δίκας ἐλάγχανον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος. ὁ δὲ χρόνος οὗτος ὀφειλῆσαι μὲν ἐνδέχεται κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἀποδοῦναι δ' οὐκ ἔχει πίστιν· ὅς γὰρ διὰ ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς ὀφείλειν εἰλετο³ καὶ τόκον φέρειν, ἵνα μὴ κινδυνεύοι ἢ προῖξ μετὰ τῆς ἄλλης οὐσίας, πῶς οὗτος ἂν ἀπέδωκεν ἤδη τὴν δίκην φεύγοντος, ὅς εἰ καὶ⁴ τοῦτ' ἐπίστευσε, τηνικαῦτ' ἂν ἀπολαβεῖν ἐζήτησεν; οὐκ ἔνεστι δῆπουθεν, ὧ ἀνδρες δικασταί· ἀλλὰ μὴν ὡς ἐγὴματο μὲν ἢ γυνὴ καθ' ὃν ἐγὼ λέγω χρόνον, ἀντίδικοι δ' ἡμεῖς ἤδη πρὸς ἀλλήλους ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ κατέστημεν, ὕστερον⁵ δ' ἐγὼ τὴν δίκην ἐλάχον, τὴν⁶ δὲ ἀπόλειψιν οὗτοι πρὸς τὸν ἄρχοντ' ἀπεγράψαντο, λάβε μοι καθ' ἕκαστον ταύτας τὰς μαρτυρίας.

¹ προεῖντο² Deest articulus.
⁵ δ' ἢ ἐγὼ³ καὶ τὸν τόκον
⁶ Deest δέ.⁴ τότε

ἔ. "Οτι καὶ εἰ μὴ ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ διὰ ταχέων ἀποδοῦναι τὰργύριον εἶχον]. εἰ μὴ ἐπὶ τούτοις εἶχον. Si non ob hæc pecuniam retinerent: ἀλλ' εἰ εἶχον ἐπὶ τῷ ἀποδοῦναι τὰργύριον διὰ ταχέων. Si id egissent, ut pecuniam quamprimum redderent: non satis placent, nec invenio quicquam melius. [Pro εἶχον f. εἴλοντο in farragine.] WOLF. Lego et distingo: μὴ ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ οὐ διὰ ταχέων ἀποδοῦναι, τὰργύριον εἶχον, etiamsi - - - pecuniam retinuisissent. Deinde τότε pro ποτε. AUGER.

Τοιαύτας ἀνάγκας] Nec αναβολὰς placet. WOLF.

Δύο μὲν γὰρ ἔτη — Τιμοκράτους] Corruptus ille locus, scribendumque τέτα μὲν γὰρ ἔτη. Nam inter Polyzeli et Timocratis magistratum anni intercedunt duo; suntque a Scirophorione mense

istius, ad Posideonem hujus, anni tres, et menses septem. Annis duobus intermediis magistratum tenere Cephisodorus et Chion, uti clarum e Diodoro, et, qui illum Auctorem sequitur, Anonymo. Itaque corrigendus alter Demosthenis locus, qui mox sequitur [p. 457. v. 2.] Μετὰ τοίνυν τούτων τὸν ἄρχοντα (τὸν Πολύζηλον) Κηφισόδαρος, καὶ Χίων. Hodie non recte editur: Κηφισόδαρος Χίων. Ac minus recte vir insignis, Hier. Wolfius, tentabat: Κηφισόδαρος ἄρχων. L. IV. c. IV. De Arch. Athen. MEURSIUS.

Δοκιμασθεῖς] Hoc loco per δοκιμασθεῖς intelligo tutela exemptus, vir judicatus, mei juris factus. PALMER.

Φεύγοντος] Sub. τοῦ Ἀφόβου. AUGER.

"Ὅς εἰ καὶ τοῦτ'"] Lego τότε ἐπίστευσε. WOLF.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

μετὰ τοίνυν τοῦτον τὸν ἄρχοντα, Κηφισόδωρος, Χίων. ἐπὶ τούτων ἐνεκάλουν δοκιμασθεῖς· ἔλαχον δὲ τὴν δίκην ἐπὶ Τιμοκράτους. λάβε μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀνάγνωθι δὲ καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

δῆλον μὲν ¹ τοίνυν ἐκ τῶν μεμαρτυρημένων, ὅτι τὴν προῖκα οὐ δόντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ διασώζειν Ἀφόβῳ τὴν οὐσίαν, ταῦτα τολμῶσι πράττειν. οἱ γὰρ ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ καὶ ὀφειλῆσαι καὶ ἀποδοῦναι καὶ οὐ κομίσασθαι καὶ τὴν γυναῖκα ἀπολιπεῖν καὶ τὸ χωρίον ἀποτιμήσασθαι φασι, πῶς οὐ φανερὸν ὅτι, προστάντες τοῦ πράγματος, τὰ γνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν ἀποστερησαί με ζητοῦσιν;

ς'. Ὡς δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς οὗτος καὶ Τιμοκράτης καὶ Ἀφοβὸς ἀπεκρίναντο, οὐχ οἷόν τε ἀποδεδόσθαι τὴν προῖκα, ταῦτ' ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, τούτων ἕκαστον ἠρόμην πολλῶν ἐναντίον μαρτύρων· Ὀνήτορα μὲν καὶ Τιμοκράτην, οἵτινες εἶεν μάρτυρες ὧν ἐναντίον τὴν προῖκα ἀπέδωσαν, αὐτὸν δὲ Ἀφοβὸν, οἵτινες ἔπαρῆσαν ² ὅταν ἐλάμβανε. καὶ μοι πάντες ἀπεκρίναντο

¹ τοίνυν καὶ ἐκ

² ὅτ' ἀπελάμβανε

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] F. ΜΑΡΤΥΡΙΑ, in singulari numero. AUGER.

Κηφισόδωρος Χίων] Lege distinctim Κηφισόδωρος, Χίων. Nam Χίων est nomen Archontis, qui successit Cephisodoro, et eum magistratum gesserunt annis tertio et quarto Olymp. centesimæ tertie. PALMER.

Κηφισόδωρος Χίων] F. ἀρχαν ἐπὶ τούτου. Observa, [quod et in argumento oratiouis περὶ Στεφάνου annotatum est] sæpe longum tempus intercessisse, antequam causa apud iudices ageretur, relata jam ad prætorem. et p. 458. v. 3. καίτοι τῷ τοῦδ' ἡμῶν πιστόν. et v. 6. ἀλλ' οὐδὲ μετὰ πολλῶν μαρτύρων. et v. 14. καὶ τοῦτον ἄνθρωπος ἐναντίον. et v. 23. μάρτυρας γένει μὴ προσήκοντας. et v. 24. ἡμᾶς αὐτοῖς πιστεύσειν. et v. 25. ὅτι τοὺς ἀπενεγκόντας οἰκέτας ἐξαιτήσαντες· μοι μὴ γεγεννημένης τῆς ἀποδόσεως. WOLF.

Χίων] Quid hic significet χίων ignoro, et hanc vocem omisi in interpretatione mea. AUGER.

Προστάντες τοῦ πράγματος] Dixit pro aliena liti se opponentes ultro, et causam pro alio recipientes, ut homines circumforanei loquuntur. Hoc enim de iis dicitur, quos eventum litium præstare necesse est, si de causæ defensione appellentur, ut ad eos præcipue pertinente. Ut verbi gratia, si emptor a quo res empta vindicatur, venditorem suum in iudicium evictionis vocet, auctoritatisque asserendæ nomine cum eo experiri institerit, vel eidem in iudicium vocato denunciariit controversiam sibi notam empta rei nomine: tunc enim venditor, nisi liti intercesserit defensoremque se exhibuerit, liti eventum æstimationemque præstabit. BUDÆUS.

καθ' ἕναστον, ὅτι οὐδείς μάρτυς παρεῖη, κομίζοιτο δὲ λαμβάνων καθ' ὅποσον οὖν δέοιτ' Ἄφοβος παρ' αὐτῶν. καί τοι τῷ τούτο ὑμῶν πιστόν, ὡς, ταλάντου τῆς προικὸς οὐσης, ἀνευ μαρτύρων Ὀνήτωρ καὶ Τιμοκράτης Ἄφῶ τοσοῦτον ἀργύριον ἐνεχειρίσαν; ᾧ μὴ ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον, ἀλλ' οὐδὲ μετὰ πολλῶν μαρτύρων ἀποδίδους εἰκῆ τις ἂν ἐπίστευσεν, ἵν', εἴ τις γένοιτο διαφορὰ, κομίσασθαι ῥαδίως παρ' ὑμῖν δύνηται. μὴ γὰρ ὅτι πρὸς ¹ τὸν τοιοῦτον ὄντα, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ἄλλον οὐδ' ἂν εἰς οὐδένα τοιοῦτον συνάλλαγμα ποιούμενος, ἀμαρτύρως ἂν ἔπραξεν· ἀλλὰ τῶν τοιούτων ἕνεκα καὶ γάμους ποιούμεν καὶ τοὺς ἀναγκαιοτάτους παρακαλοῦμεν, ὅτι οὐ πάρεργον, ἀλλ' ἀδελφῶν καὶ θυγατέρων βίους ἐγχειρίζομεν, ὑπὲρ ὧν τὰς ἀσφαλείας μάλιστα σκοποῦμεν. εἰκὸς τοίνυν καὶ τοῦτον, ὧν περ ἐναντίον ὀφείλειν ὁμολόγησε καὶ τὸν τόκον οἴσειν, τῶν αὐτῶν τούτων παρόντων διαλύσασθαι πρὸς Ἄφοβον, εἴ περ ὡς 871 ἀληθῶς ἀποδίδου τὴν προικὴ αὐτῶ· τοῦτον μὲν γὰρ τὸν τρόπον πράξας ὅλου τοῦ πράγματος ἀπηλλάττετο, μόνος μόνῳ δ' ² ἀποδοὺς, τοὺς ἐπὶ ταῖς ὁμολογίαις παραγενομένους, ὡς κατ' ὀφείλοντος ἂν αὐτοῦ μάρτυρας ὑπελείπετο. νῦν τοίνυν τοὺς μὲν ὄντας οἰκείους καὶ βελτίους αὐτῶν οὐκ ἠδύναντο πείσαι τὴν προικὴ ἀποδεδωκέναι ³ σφᾶς μαρτυρεῖν, ἑτέρους δ' εἰ παρέχοιντο μάρτυρας μηδὲν γένει προσήκοντας, οὐκ ἂν ἠγοῦνθ' ὑμᾶς αὐτοῖς πιστεύειν. ἔτι δ' ἀθρόαν μὲν φάσκοντες δεδωκέναι τὴν προικὴν, ἠδέσαν, ὅτι τοὺς ἀπενεγκόντας οἰκέτας ἐξαιτήσομεν, οὐς, μὴ γεγενημένης τῆς δόσεως, παραδοῦναι μὴ θέλοντες, ἠλέγχοντ' ἂν· εἰ δ' αὐτοὶ μόνοι μόνῳ τούτου τὸν τρόπον δεδωκέναι λέγοιεν, ἐνόμιζον οὐκ ἐλεγχθήσεσθαι. διὰ τοῦτο τοῦτον εἴλοντο ἐξ ἀνάγκης ψεύδεσθαι τὸν τρόπον. τοιαύταις τέχναις καὶ πανουργίαις, ὡς ἀπλοῖ τινὲς εἶναι δόξαντες, ἠγοῦνται ῥαδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν, ἀπλῶς οὐδ' ἂν μικρὸν ὑπὲρ τῶν διαφερόντων, ἀλλ' ὡς οἶόν τε ἀκριβέστατ' ἂν πράξαντες. λάβε τὰς μαρτυρίας αὐτοῖς, ὧν ἐναντίον ἀπεκρίναντο, καὶ ἀνάγνωθι.

¹ τὸν] τοῦτον² ἀποδίδους³ σφᾶς

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ζ'. Φέρε δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὴν γυναῖκα ὑμῖν¹ ἀποδείξω, λόγῳ μὲν ἀπολελοιπωῦσαν, ἔργῳ δὲ συνοικοῦσαν Ἀφόβῳ. νομίζω γάρ, ἂν τοῦτ' ἀκριβῶς μάθητε, μᾶλλον ὑμᾶς τούτοις μὲν διαπιστήσκειν, ἐμοὶ δ' ἀδικουμένῳ τὰ δίκαια βοηθήσειν. μάρτυρας δὲ τῶν μὲν ὑμῖν παρέξομαι, τῶν δ' ἐπιδείξω μεγάλα τεκμήρια καὶ πίστεις ἰκανάς.

71 η'. Ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μετὰ τὸ γεγράφθαι παρὰ τῶ ἀρχοντι ταύτην τὴν γυναῖκα ἀπολελοιπωῦσαν καὶ τὸ φάσκειν Ὀνήτορα ἀντὶ τῆς προικὸς ἀποτετιμηῆσθαι τὸ χωρίον, ὁρῶν Ἀφόβον ὁμοίως ἔχοντα καὶ γεωργοῦντα τὴν γῆν καὶ τῇ γυναικὶ συνοικοῦντα, σαφῶς ἤδειν, ὅτι λόγος ταῦτα καὶ παραγωγὴ τοῦ πράγματός ἐστι. βουλόμενος δ' ἐμφανῆ² ποιήσασθαι ταῦτα πᾶσιν ὑμῖν, ἐλέγχειν αὐτὸν ἠξίου ἐναντίον μαρτύρων, εἰ μὴ φάσκει ταῦθ' οὕτως ἔχειν, καὶ παρεδίδου οἰκέτην εἰς βάσανον ὃς συνήδει πᾶντ' ἀκριβῶς, ὃν ἔλαβον κατὰ τὴν ὑπερμερίαν ἐκ τῶν Ἀφόβου. οὗτος δέ, μου ταῦτ' ἀξιώσαντος, περὶ μὲν τοῦ συνοικεῖν Ἀφόβῳ τὴν ἀδελφὴν, ἔφυγε τὴν βάσανον· ὡς δ' οὐκ ἐκεῖνος ἐγεώργει τὴν γῆν, οὐκ ἠδύνατ' ἀρνηθῆναι διὰ τὴν περιφάνειαν, ἀλλὰ προσωμολόγησεν.

θ'. Οὐ μόνον δ' ἐκ τούτων ἦν ῥᾶστον γνῶναι, ὅτι καὶ συνάκει τῇ γυναικὶ καὶ τὸ χωρίον ἐκέκτητο ἔτι πρὶν γενέσθαι τὴν δίκην, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν ὄφλων διεπράξατο περὶ αὐτῶν. ὡς γὰρ οὐκ ἀποτετιμηκῶς, ἀλλ' ἐμῶν ἐσομένων κατὰ τὴν δίκην, ἂ μὲν οἶόν τ' ἦν ἐξενεγκεῖν, ὥχητο λαβῶν, τοὺς καρπούς καὶ τὰ σκευὴ τὰ γεωργικὰ πάντα πλὴν τῶν πιθακνῶν· ὃ δ' οὐκ οἶόν τ' ἦν ἀνελεῖν, τὴν γῆν, ἐξ ἀνάγκης ὑπέλιπεν,³ ὥστε γενέσθαι τούτῳ νῦν αὐτῆς τῆς γῆς ἀμφισβητεῖν. καίτοι δεινὸν, τὸν μὲν λέγειν, ὡς ἀπετιμήσατο τὸ χωρίον, τὸν δ' ἀποτετιμηκότα φαίνεσθαι γεωργοῦντα,

¹ ἐπιδείξω² ποιῆσαι³ ὥστ' ἰγγενέσθαι

η'. Κατὰ τὴν ὑπερμερίαν] Cum Aphobus qui præstitutum diem prætergreditur, quo sc. dissolvere debitum debuit, aut aliud visset. IDEM. ὑπερμερία, delatio ejus, præstare, quod promisit. H. STEPH.

καὶ φάσκειν μὲν ἀπολελοιπέναι τὴν ἀδελφὴν, ὑπὲρ αὐτῶν δὲ τούτων φανερόν εἶναι φεύγοντα τοὺς ἐλέγχους· καὶ τὸν μὲν οὐ συνοικούντα, ὡς οὗτός φησι, καὶ τοὺς καρποὺς καὶ 872 τὰ ἐκ τῆς γεωργίας πάντα ἐξενεγκεῖν, τὸν δ' ὑπὲρ τῆς ¹ ὑπολελοιπυίας πράττοντα, ὑπὲρ ἧς ἀποτετιμῆσθαι φησι τὸ χωρίον, φαίνεσθαι μὴδ' ὑπὲρ ἐνός τούτων ² ὑπεραγανακτοῦντα ἀλλ' ἡσυχίαν ἔχοντα. ταῦτ' οὐ πολλή ³ περιφάνειά ἐστι; ταῦτ' οὐχ ὁμολογουμένη προστασία; ⁴ φήσκει δ' ἂν τις, εἰ διαλογίζοιτο ὀρθῶς ἕκαστα αὐτῶν. ὡς τοίνυν ὁμολογεῖ μὲν ἐκείνον γεωργεῖν πρὶν γενέσθαι τὴν δίκην ἐμοὶ πρὸς αὐτόν, ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ συνοικεῖν τὴν ἀδελφὴν οὐκ ἠθέλησε ποιήσασθαι τὴν βάσανον, ἢ δὲ γεωργία ἐξέσκευάσθη μετὰ τὴν δίκην, πλὴν τῶν ἐγγείων, λάβει τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ί. Ἐμοὶ τοίνυν τοσούτων ὑπαρχόντων τεκμηρίων, οὐχ ἥκιστ' αὐτὸς ἔδειξεν Ὀνήτωρ, ὅτι οὐκ ἀληθινὴν ἐποιήσατο τὴν ἀπόλειψιν. ᾧ γὰρ προσῆκε χαλεπῶς φέρειν, εἰ τὴν προῖκα ⁵ διδούς, ὡς φησιν, αὐτ' ἀργυρίου χωρίον ἀμφισβητούμενον ἀπελάμβανεν, οὗτος, οὐχ ὡς διάφορος οὐδ' ὡς ἀδικούμενος, ἀλλ' ὡς οικειότατος πάντων, τὴν πρὸς ἐμὲ δίκην αὐτῷ συνηγωνίζετο. καμὲ μὲν ⁶ οὖν συναποστερῆσαι μετ' ἐκείνου τῶν πατρῴων ἐπεχείρησε, καθ' ὅσον αὐτὸς οἴος τε ἦν, ὑφ' οὗ κακὸν οὐδ' ὀλοισὺν ἦν πεπονθῶς. Ἀφ' ὧν δὲ, ὃν ἀλλότριον εἶναι προσῆκε νομίζειν, εἰ τι τούτων ἀληθές ἦν ὧν νῦν λέγουσι, καὶ τὰμὰ πρὸς τοῖς ἐκείνου περιποιεῖν ἐζήτησε, καὶ οὐ μόνον ἐνταῦθ' τοῦτ' ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ

¹ ἀπολελοιπυίας² ἀγανακτοῦντα
⁵ δούς³ περιφάνεια πολλή
⁶ Deest οὖν.⁴ φήσκει γ' ἂν

θ'. Ἐπεραγανακτοῦντα] M. ἀγανακτοῦντα. WOLF.

Ταῦτ' οὐ πολλὴ περιφάνειά ἐστι; ταῦτ' etc.] Nonne his planum fit istos liti aliene se opponere? seque ejus tutores, vindices, assertores ingerere? BUDÆUS.

Πλὴν τῶν ἐγγείων] Τὰ ἐγγεῖα sunt fundi, τὰ ἐν τῇ γῆ, ὅθεν ἐγγεῖα τόκοι καὶ ναυτικοί. Sed quia lic agitur de instrumento ablatο, et supra πιθαικῶν facta est mentio,

lego ἀγγείων per a. et p. 461. v. 2. ἰκτεσῶν ὑπὲρ αὐτοῦ. et v. 3. καὶ τούτου [sc. τοῦ τάλαντου] αὐτός. et v. 12. ἀλλὰ παραδόντος Τιμοκράτους fortasse legendum pro παρὰ ζῆντος. et v. 18. αὐτὴ τε ταύτην ἔχουσα τὴν ἡλικίαν. WOLF. M. ἀγγείων, ita ut idem significat quod supra πιθαικῶν. AUGER.

ί. Ἐποιήσατο] Refertur ad Onetorem, curaverit ad Archontem deferri. IDEM.

κατεγνωσμένης ἤδη τῆς δίκης, ἀναβάς ἐπὶ τὸ δικαστήριον, 873 ἔδειτο, ἰκετεύων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀντιβολῶν καὶ δάκρυσι κλαίων, ταλάντου τιμῆσαι, καὶ ¹ τούτων αὐτὸς ἐγίνετο ἐγγυητής. καὶ ταῦθ' ὁμολογούμενα μὲν ἔστι πολλαχόθεν, οἱ τε γὰρ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τότε δικάζοντες, καὶ τῶν ἕξωθεν παρόντων πολλοὶ, συνίσασιν· ὁμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι. καὶ μοι λάβε ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ια. Ἐτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τεκμηρίῳ μεγάλῳ γνῶναι ράδιον, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ συνώκει καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον ἀπολέλοιπεν. αὕτη γὰρ ἡ γυνή, πρὶν μὲν ὡς Ἄφοβον ἐλθεῖν, μίαν ἡμέραν οὐκ ἐχῆρευσεν, ἀλλὰ παρὰ ζῶντος Τιμοκράτους ἐκεῖνῳ συνώκησε· νῦν δ' ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἄλλῳ συνοικοῦσα οὐδενὶ φαίνεται. καὶ τοι τῷ τούτο πιστὸν, ὡς τότε μὲν, ἵνα μὴ χηρεύσειε, παρ' ἀνδρὸς ὡς ἀνδρα ἐβάδιζε· νυνὶ δ', εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἀπολέλοιπε, ² τόσοῦτον χρόνον χηρεύουσα ἠνείχето, ἕξον ἄλλῳ συνοικεῖν, τοῦ τε ἀδελφοῦ κεκτημένου τοσαύτην οὐσίαν, ³ αὕτη τε ταύτην ἔχουσα τὴν ἡλικίαν; οὐκ ἔχει ταῦτ' ἀλήθειαν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πιστὴν, ἀλλὰ λόγοι ταῦτ' εἰσί. συνοικεῖ δ' ἡ γυνή φανερώς, καὶ οὐδὲ κρύπτεται τὸ πρᾶγμα. παρέξομαι δ' ὑμῖν Πασιφῶντος μαρτυρίαν, ὃς ἀρρώστοῦσαν αὐτὴν θεραπεύων ἑώρα παρακαθήμενον Ἄφοβον ἐπὶ τούτου τοῦ ἀρχοντος, ἤδη τούτῳ ταυτησί τῆς δίκης ⁴ εἰλεγμένης. καὶ μοι λάβε τὴν Πασιφῶντος μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ιβ. Ἐγὼ τοίνυν εἰδὼς, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ μετὰ τὴν δίκην τοῦτον εὐθύς ἀποδεδεγμένον τὰ ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Ἀφόβου χρέματα καὶ κύριον τῶν τ' ἐκείνου καὶ τῶν 874 ἐμῶν ἀπάντων γεγεννημένον, καὶ συνοικοῦσαν αὐτῷ τὴν γυ-

¹ τούτου   ² τόσοῦτον ἂν χρόνον   ³ αὕτη τε   ⁴ εἰληγμένης

ια. καὶ οὐδὲ κρύπτεται τὸ πρᾶγμα] *Non factum celare vult. BUDÆUS.* *quam: sed παρχάτω: unde εἰληγμένης per η in 2 syllaba. λέληγμαι, εἰληγμαι, παρὰ τὸ λέγω: λειλεγμαι, εἰλεγμαι, παρὰ τὸ λέγω. et, p. 462. v. 4. οὕτω δὲ μοι προκαλεσαμένου.*

ναῖκα σαφῶς ἐπιστάμενος, τρεῖς θεραπαίνας ἐξήτησα αὐτὸν, αἱ συνοικοῦσάν τε τὴν γυναῖκα ἤδεσαν καὶ τὰ χρήματα ὅτι παρὰ τούτοις ἦν, ἵνα μὴ λόγοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βάσανοι γίγνοιτο περὶ αὐτῶν. ¹ οὕτω δέ μου προκαλεσαμένου ταῦτα, καὶ πάντων τῶν παρόντων δίκαια λέγειν με ἀποφαινομένων, οὐκ ἠθέλησεν εἰς τοῦτο τὰκριβὲς καταφυγεῖν· ἀλλ', ὡςπερ ἐτέρων τινῶν ὄντων περὶ τῶν τοιούτων σαφεστέρων ἐλέγχων ἢ βασάνων καὶ μαρτύρων, οὔτε ² μάρτυρα παρεχόμενος τὴν προῖκα ὡς ἀποδέδωκεν, οὔτ' εἰς βασάνους ἐκδίδους τὰς συνειδυίας περὶ τοῦ συνοικεῖν τὴν ἀδελφὴν, ὅτι ταῦτα ἠξίου, ὑβριστικῶς πάνυ καὶ προσωπυλακιστικῶς οὐκ εἶα με ³ αὐτῷ διαλέγεσθαι. τούτου γένοιτ' ἂν τις σχετλιώτερος ἀνδρωπος, ἢ μᾶλλον ἐκὼν τὰ δίκαια ἀγνοεῖν προσποιούμενος; λάβε ⁴ ταύτην τὴν πρόκλησιν καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ὕμεῖς τοίνυν καὶ ἰδία καὶ δημοσία βάσανον ἀκριβεστάτην πασῶν νομίζετε· καὶ, ὅποταν δούλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγίνονται, δέη δ' εὐρεθῆναι τὸ ζητούμενον, οὐ χρησθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες οὕτω ζητεῖτε τὴν ἀλήθειαν εὐρεῖν τῶν πεπραγμένων. εἰκότως, ὧ ἄνδρες δικασταί. τῶν μὲν γὰρ μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι ἔδοξαν· δούλων δὲ βασανισθέντων, οὐδένας πώποτ' ἐξηλέγχθησαν, ὡς οὐκ ἀληθῆ τὰ ἐκ τῆς βασάνου εἶπον. οὗτος δὲ, τηλικαῦτα δίκαια φυγὼν καὶ σαφεῖς οὕτως καὶ μεγάλους 875 ἐλέγχους παραλιπὼν, Ἄφοβον παρεχόμενος μάρτυρα καὶ Τιμοκράτην, τὸν μὲν ὡς ἀποδέδωκε τὴν προῖκα, τὸν δ' ὡς ἀπείληφεν, ἀξιώσει πιστεῦεσθαι παρ' ὑμῖν, ἀμάρτυρον τὴν πρὸς τούτους πρᾶξιν γεγενῆσθαι προσποιούμενος. τοσαύτην ὑμῶν εὐήθειαν κατέγνωκεν.

¹ οὗτος δ' ἐμοῦ

² μάρτυρας

³ αὐτῷ

⁴ ταύτην] δ' αὐτὴν

ιγ'. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐτ' ἀληθῆ οὐτ' ¹ ἀληθεία εἰκότα λέξουσιν, καὶ ἐκ τοῦ ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ὁμολογεῖν τὴν προῖκα μὴ δοῦναι, καὶ ἐκ τοῦ πάλιν ἄνευ μαρτύρων ἀποδεδωκέναι φάσκειν, καὶ ἐκ τοῦ τὸν χρόνον μὴ ἐγκωρεῖν ἀμφισβητουμένης ἤδη τῆς οὐσίας ἀποδοῦναι τὰργύριον, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων, ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι μοι νομίζω.

¹ ἀληθείαις

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΛΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag
ed.
Reisk.

875

ΠΑΡΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΑ τινὰ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ διὰ τούτου προστίθῃσιν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνεται, καὶ δὴ καὶ πρὸς τινὰς ἀντιρρήσεις ἴστανται. περὶ δὲ τῶν λόγων τούτων προεῖρηκαμεν, ὅτι πολλοὶ φασὶν αὐτοὺς ὑπὸ Ἰσαίου συντεθῆναι, τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες εἶναι διὰ τὴν ἡλικίαν· οἱ δὲ γε, εἰ μὴ τούτου, διαξέωσθαί γε ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου. εἰκόσασι γὰρ τοῖς ἐκείνου λόγοις. Σαυμαστὸν δὲ οὐδὲν, εἰ τὸν διδάσκαλον ἐμιμήσατο. καὶ μηδέπω πρὸς τὸ τέλειον ἦκων, ἐπὶ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα μετῆει τῶς.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κ Α Τ Α Ο Ν Η Τ Ο Ρ Ο Σ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ἀ. Ὁ ΠΑΡΕΛΙΠΟΝ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ τεκμήριον, 876
οὐδενὸς τῶν εἰρημένων ἔλαττον, τοῦ μὴ δεδωκέναι τὴν προῖκα
τούτους Ἀφόβῳ, τοῦτο πρῶτον εἰπὼν, μετὰ τοῦτο καὶ
περὶ ὧν οὗτος ἔψευσται πρὸς ὑμᾶς, ἐξελέγχειν αὐτὸν πει-
ράσομαι.

β'. Οὗτος γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸ πρῶτον ὅτε τῶν
Ἀφόβου διανοεῖτο ἀμφισβητεῖν, οὐχὶ τάλαντον ἔφη τὴν
προῖκα, ὡς περ νυνὶ, ἀλλ' ὀγδοήκοντα μναῖς δεδωκέναι, ¹ καὶ
τα τίθεισιν ὄρους, ἐπὶ μὲν τὴν οἰκίαν δισχιλίων, ἐπὶ δὲ
τὸ χωρίον ταλάντου, βουλόμενος μὴ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ
καὶ κείνην διασώζειν αὐτῷ. γενομένης δὲ μοι τῆς δίκης πρὸς
αὐτόν, ἰδὼν ὡς διάκεισθ' ὑμεῖς πρὸς τοὺς λίαν ἀναιδῶς

¹, καὶ τίθεισιν ὄρους, [ἀλλ' ἐπὶ

ἀδικοῦντας, ἔνους γίνεται, καὶ δεινὰ πάσχειν ἠγάγατο δόξαι ἐμὲ τοσούτων χρημάτων ἀπεστερημένον, εἰ μὴδ' ὅτιοῦν ἔξομι τῶν Ἀφόβου λαβεῖν, τοῦ τὰμὰ ἔχοντος, ἀλλ' ὑπὸ τούτου κωλυόμενος φανερὸς γενήσομαι. καὶ τί ποιεῖ; τοὺς ὄρους ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀφαιρεῖ, καὶ τάλαντον μόνον εἶναι τὴν προικὰ φησιν, ἐν ᾧ τὸ χωρίον ἀποτετιμῆσθαι. καὶ τοι δῆλον, ὅτι τοὺς ἐπὶ τῆς οἰκίας ὄρους εἰ δικαίως ἔθηκε καὶ ὄντως ἀληθεῖς, δικαίως καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ χωρίου¹ τέθηκαν· εἰ δ' εὐθύς ἀδικεῖν βουλόμενος ψευδεῖς ἔθηκεν ἐκεῖνους, 377 εἰκὸς καὶ τούτους οὐκ ἀληθεῖς ὑπάρχειν. τοῦτο τοίνυν οὐκ ἔξ ὧν ἐγὼ δεδήλωκα λόγων δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ἔξ ὧν αὐτὸς οὗτος διεπράξατο, οὐδ' ὑφ' ἑνὸς ἀναγκασθεῖς ἀνθρώπων· αὐτὸς γὰρ ἀνεῖλε τοὺς ὄρους, ἔργω φανερὸν ποιήσας, ὅτι ψεύδεται. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, ὅτι τὸ μὲν χωρίον καὶ νῦν οὗτός φησιν ἀποτετιμῆσθαι ταλάντου, τὴν δ' οἰκίαν ὡς³ προωρίσατο δισχιλίων, καὶ πάλιν τοὺς ὄρους ἀνεῖλε γενομένης τῆς δίκης, τοὺς εἰδότας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. καὶ μοι λάβε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

δῆλον τοίνυν, ὅτι δισχιλίων μὲν ὠρισμένος τὴν οἰκίαν, ταλάντου δὲ τὸ χωρίον, ὡς ὀγδοήκοντα μναῖς δεδωκώς ἔμελλεν ἀμφισβητήσῃν. μείζον οὖν ἂν τι γένοιτο τεκμήριον ὑμῖν τοῦ μὴδὲν ἀληθὲς⁴ νῦν λέγειν τοῦτον, ἢ εἰ φανεῖν μὴ⁵ ταῦτὰ λέγων τοῖς ἔξ ἀρχῆς περὶ τῶν αὐτῶν; ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν δοκῆ τούτου μείζον εὐρεθῆναι.

γ'. Σκέψασθε τοίνυν τὴν ἀναίδειαν,⁶ ὅς ἐν ὑμῖν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἀποστερεῖ με ὅσῳ πλείονος ἀξίον ἔστι ταλάντου, καὶ ταῦτα αὐτὸς τιμήσας οὐκ ἀξίον εἶναι πλείονος. τί γὰρ βουλόμενος δισχιλίων⁷ προωρίσω τὴν οἰκίαν,

¹ τέθεικεν

² ἐνὸς γὰρ ἀναγκασθεῖς ἀνθρώπων, αὐτὸς ἀνεῖλε

³ προωρίσατο δ.· κ. πάλιν, ὅτι τοὺς
⁶ ὡς γ' ἐν

⁴ Deest νῦν.

⁵ ταῦτὰ * νῦν λέγειν

⁷ προωρίσω

Προωρίσατο] De creditore loquens. προωρίσασθαι enim significat idem quod τὴν οὐσίαν ἢ τὴν οἰκίαν ἀφορίσασθαι, hoc est, obligationis et hypothecae notam apponere. Infra [v. ult.] τί γὰρ βουλόμενος etc. Verba sunt secundi creditoris ad primum, qui cum Aphobo debitore fraudem struebat

in necem primi creditoris. "Oros enim est index rei obnoxia. BUDÆUS.

Ὡς προωρίσατο] Προωρίσατο, S. πρὸς τῷ χωρίῳ ἀρίσατο. et paulo post iterum v. ult. προωρίσω. Sic et quod sequitur, p. 466. v. 5. προσέξεις, ἀντι τοῦ, ἔξεις πρὸς τῷ χωρίῳ. WOLF.

ὄτε τὰς ὀγδοήκοντα μναῖς ἐνεκάλεις, εἴ γε τὸ χωρίον ἄξιον ἦν πλείονος, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰς δισχιλίας ἐτίθεις; ἢ, ὅταν μὲν σοι δοκῇ πάντα τὰ Ἀφόβου διασώζειν, τότε τὸ χωρίον ἔσται ταλάντου μόνον ἄξιον, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν δισχιλίαις προσέξεις, ἢ τε προῖξ ὀγδοήκοντα μναῖ γενήσονται, καὶ ἀξιώσεις ἔχειν ἀμφοτέρω· ὅταν δέ σοι μὴ συμφέρη, τὰ ἐναντία πάλιν, ἢ μὲν οἰκία ταλάντου, διότι νῦν ἐγὼ ταύτην ἔχω, τοῦ δὲ χωρίου τὸ περιόν, οὐκ ἐλάττονος ἢ δυοῖν 870 ἄξιον, ἵν' ἐγὼ βλάπτειν τοῦτον, οὐκ ἀποστειρεῖσθαι, δοκῶ. ὄρας, ὡς ὑποκρίνη μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα, φαίνη δὲ κατ' οὐδ' ὄντιν οὖν τρόπον δεδωκώς; τὰ γὰρ ἀληθῆ καὶ μὴ κακουργούμενα τῶν πραγμάτων, ἀπλῶς οἷ' ἂν ἐξ ἀρχῆςπραχθῆ, τοιαῦτ' ἐστί· σὺ δὲ τούναντίον ἐξελέγχει πράξας εἰς τὴν καθ' ἡμῶν ὑπηρεσίαν.

δ'. Ἀξιὸν τοίνυν καὶ τὸν ὄρκον, ὅσοιόν τιν' ἂν ὤμοσεν, εἴ τις ἔδωκεν, εἰς τούτων ἰδεῖν. ὃς γὰρ ὀγδοήκοντα μναῖς ἔφη τὴν προῖκα εἶναι, εἴ τὸτ' αὐτῷ τις ἔδωκεν, ὁμόσαντι ταῦτ' ἀληθῆ λέγειν, κομίσασθαι, τί ἐποίησεν ἂν; ἢ δῆλον, ὅτι ¹ ὤμολόγησέ τι. καὶ γὰρ λέγων οὐ φήσει τὸτ' ἂν ὁμόσαι, νῦν γε τοιαῦτ' ἀξιῶν; οὐκοῦν ὅτι γ' ἐπιώρηκεν ἂν, ἑαυτὸν ἐξελέγχει. νῦν γὰρ οὐκ ὀγδοήκοντα μναῖς, ἀλλὰ τάλαντον δεδωκέναι φησί. τί ² μᾶλλον οὖν εἰκότως τις αὐτὸν ἐκεῖνα ἐπιορκεῖν, ἢ τὰδ' ἠγοῖτο; ἢ τίνα τις δικαίως ἂν ἔχοι περὶ τούτου διάνοιαν, τοῦ βραδίως οὕτως ἑαυτὸν ἐξελέγχοντος ὄντ' ἐπίορκον;

ε'. Ἀλλὰ νῆ Δί' ἴσως οὐχὶ πάντ' αὐτῷ τοιαῦτα πέπρακται, οὐδὲ πανταχόθεν δῆλός ἐστι τεχνάζων· ἀλλὰ καὶ τιμώμενος φανερός γέγονεν ὑπὲρ Ἀφόβου ταλάντου, καὶ τοῦτο αὐτὸς ³ ἡμῖν ἀποδώσειν ἐγγυώμενος; καὶ τοι σκέψασθε, ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τεκμήριον, οὐ μόνον τοῦ τὴν γυναῖκα συνοικεῖν Ἀφόβῳ καὶ τοῦτον οἰκειῶς ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ δεδωκέναι τὴν προῖκα. τίς γὰρ ἀνθρώπων ἠλιθίός ἐστιν οὕτως, ⁴ ὃς ἀργύριον δούς τοσοῦτον, ἔπειτα ἐν λαβῶν χωρίου

¹ ὤμοσε. τί γὰρ καὶ λέγων

² μᾶλλον ἂν οὖν

³ ἡμῖν

⁴ ὡς

δ'. Ἡ δῆλον] Ἡ sane AUGER.

ὤμολόγησέ τι καὶ γὰρ καὶ λέγων] F.

ὤμολόγησεν ἂν. τί γὰρ καὶ λέγων οὐ φήσει.

et v. 27. ἀλλὰ καὶ τιμώμενος φανερός γέγονε. et v. antepen. καὶ τοῦτον οἰκειῶς ἔχειν αὐτῷ. WOLF.

ἀμφισβητούμενον εἰς ἀποτίμησιν, σὺν οἷς πρότερον ἐξη-
 379 μίωτο, τὸν ἀδικήσαντα, ὡς δίκαιόν τι ποιήσαντα, καὶ τοῦ
 τῆς δίκης ὀφλήματος προσεγγυήσασθαι; οὐδένα οἶμαι. καὶ
 γὰρ οὐδὲ λόγον τὸ πρᾶγμ' ἔχον ἐστὶ, τὸν αὐτὸν αὐτῷ μὴ
 δυνάμενον κομίσασθαι τάλαντον, τοῦτον ἄλλω τινὶ φάσκειν
 ἀποτίσειν καὶ ταῦτ' ἐγγυᾶσθαι· ἀλλὰ καὶ ἕως αὐτῶν
 τούτων ἐστὶ δῆλον, ὅτι τὴν μὲν προῖκα οὐ δέδωκεν, ἀντὶ δὲ
 πολλῶν χρημάτων τῶν ἐμῶν οἰκειὸς ὢν Ἀφόβω, ταῦτ'
 ἔπετιμάτο, κληρονόμον τῶν ἐμῶν τὴν ἀδελφὴν μετ' ἐκείνου
 καταστήσαι βουλόμενος.

ς'. Εἶτα νῦν³ παρακρούσας ζητεῖ καὶ φενακίζει, λέγων,
 ὡς πρότερον τοὺς ὄρους ἔστησεν, ἢ ἐκεῖνον τὴν δίκην ὀφλεῖν.
 οὐ πρότερόν γε ἢ παρὰ⁴ σοὶ νῦν, εἰ γε ἀληθῆ λέγεις· δῆλον
 γὰρ, ὅτι καταγνοὺς ἀδικίαν αὐτοῦ ταῦτ' ἐποίησας. εἶτα καὶ
 γελοῖον τοῦτο λέγειν, ὡς περ οὐκ εἰδότες⁵ ὑμῶν, ὅτι πάντες
 οἱ τὰ τοιαῦτ' ἀδικοῦντες σκοποῦσι, τί λέξουσιν. οὐδεὶς δὲ
 πώποτ' ὄφλε σιωπῶν, οὐδ' ἀδικεῖν ὁμολογῶν· ἀλλ' ἐπειδὴν,
 οἶμαι, μηδὲν ἀληθὲς λέγων ἐξελεγχθῆ, τότε γιννώσκειται
 ὁποῖός ἐστιν. ὅπερ καὶ⁶ αὐτὸς ἐμοίγε δοκεῖ πάσχειν. ἐπεὶ,
 φέρε, πῶς ἐστὶ δίκαιον, εἰ μὲν πλείονος πλείον, εἰ μὲν δὲ
 ἐλάττονος ἐλάττον; ἢ, πῶς ἐστὶ δίκαιον, τῆς ἀδελφῆς τῆς
 σῆς μηδέπω καὶ τήμερον ἄλλω συνοικουσίης, μηδ' ἀπηλλα-
 γμένης Ἀφόβου, μηδὲ τὴν προῖκα δεδωκότος⁷ τούτου, μηδ'
 ὑπὲρ τούτων εἰς βάσανον, μηδ' εἰς ἄλλο δίκαιον μηδὲν κα-
 ταφυγεῖν ἐδέλοντος, ὅτι σὺ στήσαι φῆς ὄρους, σὺν εἶναι τὸ
 χωρίον; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς οἶμαι. τὴν γὰρ ἀλήθειαν σκε-

¹ ἀπ'

² ἀπετιμάτο

³ παρακρούσασθαι

⁴ σοὶ, εἰ γε νῦν

⁵ ἡμῶν

⁶ οὗτος

⁷ * τοῦτον σοῦ

εἰ. Σὺν οἷς — προσεγγυήσασθαι.] Ut praeterquam quod priore jactura nullatus est, pro eo quem se jam circumscriptis noverit, tanquam secum jure egerit, insuper sponsor esse judicati sustineat? hoc enim significat προσεγγυᾶσθαι ex vi πρὸς propositionis. BUDÆUS.

ς'. Εἶτα νῦν παρακρούσας ζητεῖ καὶ φενακίζει] F. παρακρούσασθαι, vel παρακρούσεις ζητεῖ καὶ φενακίζειν, vel παραγωγὰς ζητεῖ καὶ φενακίζει. WOLF.

Οὐ πρότερόν γε ἢ παρὰ σοὶ νῦν, εἰ γε ἀληθῆ λέγειν] Locus corruptus: verti: non certe prius, si quidem tu nunc vera dicis.

vel, aut ostendito: quasi pro παρὰ σοὶ legeretur παράσχε νῦν, εἰγε ἀληθῆ λέγεις, sed neutrum placet. IDEM.

Πῶς ἐστὶ δίκαιον, εἰ μὲν πλείονος, πλείον, εἰ δὲ ἐλάττονος, ἐλάττον] Puto transposita esse verba, et legendum: εἰ μὲν πλείονος [S. ἢ κτήμά τι, in farrag. sc. ἀξίον ἐστίν.] ἐλάττονος, εἰ δὲ ἐλάττονος, πλείονος [S. τιμάσθαι ἢ ὀρίζεσθαι.] IDEM. Hic sane voces aliquæ desiderantur; ego interpretatus sum quasi legeretur: πῶς ἐστὶ δίκαιον, χωρίον, εἰ μὲν πλείονος ἀξιοῦς, πλείον [sub. εἶναι], εἰ μὲν δὲ ἐλάττονος, ἐλάττον. AU-GER.

πτέον, οὐχ ἄ τις ἑαυτῷ παρεσκευάσεν ἐξεπίτηδες εἰς τὸ 880
λέγειν τι δοκεῖν, ὡς περ ὑμεῖς.

ζ'. Ἐπειτα τὸ δεινότατον, εἰ καὶ δεδωκότες ἦτε ὡς μά-
λιστα τὴν προῖκα, ἣν οὐ δεδώκατε, τίς ὁ τούτων αἴτιος;
οὐχ ὑμεῖς, ¹ ἐπεὶ τὰ μὰ ἔδοτε; οὐχ ὅλοις ἔτεσι πρότερον
δέκα τὰ μὰ λαβῶν εἶχεν ἐκεῖνος, ὧν ὠφλε τὴν δίκην ἢ κηδε-
στήν σοι γενέσθαι; ἢ σὲ μὲν ² ἔδει κομίσασθαι πάντα, τὸν
δὲ καὶ καταδικασάμενον καὶ δι' ὀρφανίαν ἠδίκημένον καὶ
προικὸς ἀληθινῆς ἀπεστερημένον, ὃν μόνον ἀνθρώπων οὐδὲ
τῆς ἐπωβελίας ἄξιον ἦν κινδυνεύειν, ἠναγκάσθαι τοιαῦτα
παθεῖν, κεκομισμένον μὴδ' ὀτιοῦν, καὶ ταῦτ' ἐθέλοντα ποι-
εῖν ὑμῖν αὐτοῖς, εἴ τι τῶν δεόντων ἐβούλεσθε πράττειν;

¹ ἐπεὶ * εἰς τὰ μὰ

² δεῖ

ζ'. Τὸν δὲ] Hunc ipsum qui loquitur, se ἀντὶ τοῦ, περὶ τῆς, ἢ ἐν τῇ ἐπωβελίᾳ.
ipsum ostendit. IDEM. WOLF.

Οὐδὲ τῆς ἐπωβελίας ἄξιον ἦν κινδυνεύειν] Καὶ ταῦτ' ἐθέλοντα] F. καὶ ταῦτ', ἐθέ-
λοντα πάντα ποιεῖν ὑμῖν. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΖΗΝΟΘΕΜΙΝ ΠΑΡΑ- ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

380

ΔΑΝΕΙΣΑΜΕΝΟΣ παρὰ Δήμανος, ἐνὸς τῶν Δημοσθένους συγγενῶν, ἔμπορός τις Πρῶτος ὄνομα, ἐπρίατο τοῦ ἀργυρίου σίτον ἐν Συρακούσαις· καὶ ταῦτον ἐκόμισεν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ νεῶς, ἧς Ἠγέστρατος ἐναυκλήρει. Ἠγέστρατος δὲ καὶ Ζηνοθέμις, πρὸς ὃν ἐστὶν ἡ παραγραφή, Μασσαλιῶται μὲν ἦσαν τὸ γένος, κακούργημα δὲ τοιοῦτον ἐν Συρακούσαις ἐκακούργησαν, ὡς ὁ ῥήτωρ φησὶν. ἐδανείσαντο χρήματα· ταῦτα δὲ εἰς μὲν τὴν ναῦν οὐκ ἐπέθετο, λάθρα δὲ εἰς τὴν Μασσαλίαν ἀπέστειλαν, ἀποσπερῆσαι τοὺς δανείσαντας βεβουλευμένοι. ἐπειδὴ γὰρ ἐγγράφατο ἐν τῇ συμβολαίᾳ, εἰ πάθοι τι ἡ ναῦς, μὴ ἀπαιτεῖσθαι αὐτοὺς τὰ χρήματα, ἐσκέψαντο ¹ καταλύσαι τὴν ναῦν. νύκτωρ οὖν ἐν τῷ πλῶ κατελθὼν ὁ Ἠγέστρατος διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ ἕδαφος· φαραεῖς δὲ καὶ φεύγων τοὺς ἐπιβάτας, εἰς τὴν θάλασσαν εἰσπίπτει καὶ παραχερῆμα ἀπόλλυται. ὁ τοῖνον Ζηνοθέμις, ὁ κοινῶς, ὡς φησὶν ὁ ῥήτωρ, τοῦ Ἠγεστράτου, μόλις σωθείσης εἰς Ἀθήνας τῆς νεῆς, ἠμφισβήτηται τοῦ σίτου, λέγων εἶναι τὸν σίτον Ἠγεστράτου, ἐκείνου δὲ παρ' αὐτοῦ δανείσασθαι χρήματα. ἐστάντων δὲ ² αὐτῶν τοῦ τε Πρώτου καὶ τοῦ Δήμανος, ἀμφοτέροις ἔλαχε δίκην ἔμπορικὴν. καὶ τὸν Πρῶτον ἐξ ἔρημης ἔλάν ἐκέντα, ὡς φησι Δημοσθένης, καὶ συγκακουρῶντα, εἰσάγει καὶ τὸν Δήμανα δευτέρον εἰς τὸ δικαστήριον. ὁ δὲ παραγράφεται μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, νόμον παρεχόμενος τὸν δίδοντα τοῖς ἔμποροις τὰς δίκας εἶναι περὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀθηνησιν συμβολαίων. Ζηνοθέμιδι δὲ φησι μὴδὲν συμβέλειν εἶναι πρὸς αὐτόν. καὶ ὁ μὲν ἀγῶν ἐστὶ παραγραφικός· ὁ δὲ λόγος, ὡς τῆς εὐθυδικίας τοῦ πράγματος εἰσηγμένης, οὕτως εἴρηται περὶ τοῦ μὴ Ζηνοθέμιδος εἶναι τὸν σίτον, ἀλλὰ τοῦ Πρώτου, ὃν Δήμαν ἐδάνεισε τὸ ἀργύριον. οὐ γὰρ βούλεται δοκεῖν ῥήματι τοῦ νόμου μῖνον ἰσχυρίζεσθαι κατὰ τὸ πρᾶγμα ἀδικῶν· ἀλλὰ δεικνύσιν, ὡς φάρρει μὲν καὶ τῇ εὐθείᾳ, ἐκ περιουσίας δὲ αὐτῷ καὶ παραγραφὴν ὁ νόμος δίδωσι.

382

1 * καταλύσαι

2 * αὐτῷ

ZHNOΘEMIN] Rhetoricorum ad Herennium auctor lib. 1. Ex translatione, inquit, controversia nascitur, quum aut tempus differendum, aut accusatorem, aut iudices mutandos reus dicit: hac parte constitutionis Græci in judiciis, nos in jure civili plerumque utimur. Item, in privata actione exceptiones prætoris sunt, etc. et 2. de Inventione; Cum actio translationis aut commutationis indigere videtur, quod non aut is agit, quem oportet, aut cum eo, qui cum non oportet, aut apud quos, qua lege, qua pœna, quo crimine, quo tempore non oportet, constitutio translativa appellatur, etc. Atque in nostra quidem consuetudine multis de causis fit, ut rarius incidant translationes. Nam et prætoris exceptionibus multæ excluduntur actiones, et ita jus civile habemus constitutum, ut causa cadat is, qui non, quemadmodum oportet, egerit.

Quare in jure plerumque versantur. Ibi enim et exceptiones postulantar, et quodammodo agendi potestas datur, et omnis conceptio privatorum judiciorum constituitur. In ipsis autem judiciis rarius incidunt, et tamen si quando incidunt, ejusmodi sunt, ut per se minus habeant firmitudinis, confirmantur autem assumpta alia aliqua constitutione. WOLF.

Ἐπρίατο τοῦ ἀργυρίου ἰστὸν] Σίτον legendum, docet ipsa oratio. IDEM.

Διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ ἕδαφος] Festus Pompeius carinam dicit esse infimam partem navis: sive eas trabes, quibus navis fundetur. Orator, quæ alias τροπίς dicitur et στήρα, videtur κοίλην ναῦν, id est cavam navem, appellare: nisi forte peculiaris quispiam locus sic appelletur. IDEM.

Καὶ τῶν Ἀθηνησιν συμβολαίων] F. Ἀθήνηθεν, ut ex oratione colligitur, et, v. ult. ἐκ περιουσίας δὲ αὐτῷ. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣ ΖΗΝΟΘΕΜΙΝ.

α. ἌΝΔΡΕΣ δικασταί, βούλομαι, παραγεγραμμένος
 μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, περὶ τῶν νόμων πρῶτον
 εἰπεῖν, καθ' οὓς παρεγραψάμην. οἱ νόμοι κελεύουσιν, ὡς
 ἄνδρες δικασταί, τὰς δίκας εἶναι τοῖς ναυκλήροις καὶ τοῖς
 ἐμπόροις τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαίων,
¹ περὶ ὧν ἂν ὡσι συγγραφαί· ἂν δέ τις παρὰ ταῦτα δικάζη-
 ται, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην. τούτῳ τοίνυν Ζηνο-
 θέμιδι πρὸς μὲν ἐμὲ ὅτι οὐδὲν ἦν συμβόλαιον οὐδὲ συγ-
 γραφή, καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἐν τῷ ἐγκλήματι· δανεῖσαι δέ
 φησιν Ἡγεστράτῳ ² ναυκλήρῳ. τούτου δὲ ἀπολομένου ἐν τῷ
 πελάγει, ἡμᾶς τὸ ναῦλον σφετερίσασθαι, ³ τούτῳ τὸ ἐγ-
 κλημά ἐστιν. ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ λόγου τὴν τε δίκην οὐκ
 εἰσαγώγιμον οὔσαν μαθήσεσθε, καὶ τὴν ὅλην ἐπιβουλήν
 καὶ πονηρίαν τουτουῖ τοῦ ἀνθρώπου ὄψεσθε. δέομαι δ'
 ὑμῶν ἀπάντων, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἴπερ ἄλλῳ τινὶ πώπο-
 τε πράγματι τὸν νοῦν ⁴ προσέχετε, καὶ τούτῳ προσέχειν
 ἀκούσεσθε γὰρ ἀνθρώπου τόλμαν καὶ πονηρίαν οὐ τὴν τυ-
 χοῦσαν, ἂν περ ἐγὼ τὰ πεπραγμένα αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πολ- 883
 λάκις εἰπεῖν δυνηθῶ. οἶομαι δέ.

β. Ζηνόθεμις γὰρ ⁵ οὕτως, ὡν ὑπηρέτης Ἡγεστράτου
 τοῦ ναυκλήρου, ὃν καὶ αὐτὸς ἐγραψεν ἐν τῷ ἐγκλήματι,
 ὡς ἐν τῷ πελάγει ἀπώλετο, — πῶς δὲ, οὐ προσέγραψεν,
 ἀλλ' ἐγὼ φράσω —, ἀδίκημα τοιουτουῖ μετ' ἐκείνου συνε-

¹ καὶ περὶ

² τῷ ναυκλήρῳ.

³ καὶ τούτῳ

⁴ προσέχετε

⁵ οὕτως, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἂν

α. Μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην] Fortu-
 natianus interpretatur: An duci in judi-
 cium debeat. WOLF.

Ναῦλον] Hic per ναῦλον intelligo; merces
 quae navi vehebatur, nempe frumentum.

AUGER.

Μάθησθε] Γ. μαθήσεσθε. WOLF. AUGER.

Πρὸς ὑμᾶς πολλάκις εἰπεῖν] Τὸ πολλάκις

videtur abundare, et sic ordinanda verba :
 ἂν περ ἐγὼ δυνηθῶ εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς (ὑμῶν)
 τὰ πεπ. [Si referatur πρὸς ὑμᾶς ad εἰπεῖν,
 dicere apud vos. Sin ὑμᾶς ad πεπραγμένα :
 ad quod et τὸ πολλάκις referri potest, ut
 significet, Zenothemidem multa in se com-
 misisse. In farrag.] WOLF. πολλάκις reci-
 dendum est, ut abundans vitiose. AUGER.

σκευάσατο. χρήματα ἐν ταῖς Συρακούσαις ¹ ἐδανείζετο
² οὗτος καὶ ἐκεῖνος. ὠμολόγει δὲ ἐκεῖνος μὲν πρὸς τοὺς τούτῳ
 δανείζοντας, εἴ τις ἔροιστο, ἐνεῖναι σῖτον ἐν τῇ νηὶ τούτῳ
 πολύν· ² οὗτος δὲ, πρὸς τοὺς ἐκεῖνω, τὸν γόμον οἰκείου ἔχειν
 αὐτὸν τῆς νεώς. ³ ἦν δὲ ὁ μὲν ναύκληρος, ὁ δὲ ἐπιβάτης.
 ἐπιστεύοντο εἰκότως ἅ περὶ ἀλλήλων ἔλεγον. λαμβάνοντες
 δὲ τὰ χρήματα, οἴκαδὲ ἀπέστειλλον εἰς τὴν Μασσαλίαν
 καὶ οὐδὲν εἰς τὴν ναῦν εἰσέφερον. οὐσῶν δὲ τῶν ⁴ γραφῶν,
 ὡς περ εἰδώσιν ἀπασαι, σωθείσης τῆς νεώς ἀποδοῦναι τὰ
 χρήματα, ἵνα ἀποστερησάιεν τοὺς ⁵ δανειστάς, τὴν ναῦν
 καταδῦσαι ἐβουλεύσαντο. ὁ μὲν οὖν Ἡγέστρατος, ὡς ἀπὸ
 τῆς γῆς ἀπῆραν ⁶ δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν πλοῦν, καταβάς τῆς
 νυκτὸς εἰς κοίλην ναῦν, διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ ἔδαφος· οὐ-
 τοσι δὲ, ὡς οὐδὲν εἰδὼς, ἄνω μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν
 διέτριβε. ψόφου δὲ γενομένου, ⁷ ἤσθάνοντο οἱ ἐν τῷ πλοίῳ,
 ὅτι κακόν τι ἐν ⁸ τῇ κοίλῃ νηὶ γίνεται, καὶ βοηθοῦσι κάτω.
 ὡς δ' ἠλίσκετο ὁ Ἡγέστρατος καὶ δίκην δώσειν ⁹ ὑπέλαβε,
 φεύγει, καὶ ἐκδιωκόμενος ῥίπτει ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλατταν·
 διαμαρτῶν δὲ τοῦ λέμβου διὰ τὸ νύκτα εἶναι, ἀπεπνίγη.
 ἐκεῖνος μὲν οὖν οὕτως, ὡς περ ἦν ¹¹ ἄξιος, κακὸς κακῶς ἀπώ-
 84 λετο, ἅ τοὺς ἄλλους ἐπεβούλευσε ποιῆσαι, ταῦτα παθὼν
 αὐτός. οὐτοσι δὲ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ καὶ συνεργός, τὸ μὲν
 πρῶτον εὐθύς ἐν τῷ πλοίῳ παρὰ τὰ δίκηματα, ὡς οὐδὲν
 εἰδὼς, ἀλλὰ ¹² καὶ ἐκπεπληγμένος καὶ αὐτός, ἔπειθε τὸν
 πρῶτά καὶ τοὺς ναύτας εἰς τὸν λέμβον ¹³ ἐκβαίνειν καὶ ἐκ-
 λιπεῖν τὴν ναῦν τὴν ταχίστην, ὡς ἀνεπίστου τῆς σωτηρίας
 οὐσης, καὶ καταδυσσομένης τῆς νεώς αὐτίκα μάλα, ἵν', ὅπερ
 διενόηθησαν, ¹⁴ τοῦτ' τελεσθεῖν, καὶ ἡ ναῦς ἀπόλοιτο, καὶ
 τὰ συμβόλαια ἀποστερησάιεν. ἀποτυχῶν δὲ τούτου, καὶ

¹ ἐδανείζοντο   ² οὐτοσι   ³ ἦν --- ἐπιβάτης,   ⁴ συγγραφῶν   ⁵ δανειστάς
⁶ δυοῖν   ⁷ αἰσθάνονται   ⁸ Deest articulus.   ⁹ ὑπελάμβανε   ¹¹ ἄξιος ἦν
¹² Deest καί.   ¹³ ἐκβαίνειν καὶ ἐκλείπειν   ¹⁴ τοῦτ' ἐπιτελεσθεῖν

ἦν δ' ὁ μὲν] M. ἦν δὲ ὁ μὲν ναύκληρος, ὁ
 δὲ ἐπιβάτης, ἐπιστεύοντο εἰκότως ἅ περὶ ἀλλή-
 λων ἔλεγον. WOLF.

Εἰκότως δὴ] Sed τὸ δὴ abundabit, si ἂν
 pro ἦν legas, ut τὸ ἐπιστεύοντο sit initium
 τῆς ἀποδόσεως. IDEM.

Οὐσῶν δὲ τῶν γραφῶν] F. τῶν συγγρα-
 φῶν. IDEM.

Εἰς κοίλην ναῦν] Κοίλη ναῦς, carina, ubi
 VOL. III.

saburra, ubi sentina, ἄντλος, πυθμὴν, quae
 alioquin a κοίλῃ νηὶ distinguitur. Demosth.
 in Zenothem. Verum aliquando totum
 cavum, quod a carina ima patet ad tabulata
 et foros κοίλη ναῦς, et in eo sensu, ubi
 agitur de mora et somno honoratorum
 in navi. D'Orville Animadv. ad Charit.
 Aphrod. L. VIII. c. III. p. 673.

Καὶ του παρ' ἡμῶν] Καὶ τινος τῶν Ἀθη-
 3 r

τοῦ παρ' ἡμῶν ¹ συμπλέοντος ἐναντιωθέντος, καὶ τοῖς ναύταις, εἰ διασώσαιεν τὴν ναῦν, μισθοὺς μεγάλους ἐπαγγελαμένον, σωθείσης εἰς Κεφαλληνίαν τῆς νεώς, διὰ τοὺς θεοὺς μάλιστα γε, ² εἶτα διὰ τὴν ναυτῶν ἀρετὴν, πάλιν μετὰ τῶν Μασσαλιωτῶν τῶν τοῦ Ἡγεστράτου πολιτῶν μὴ καταπλεῖν Ἀθήναζε τὸ πλοῖον ἔπραττε, λέγων ὡς αὐτός τε καὶ τὰ χρήματα ἐκεῖθεν ἔστι, καὶ ὁ ναύκληρος εἶη, καὶ οἱ δεδανεικότες Μασσαλιῶται. ἀποτυχῶν δὲ καὶ τούτου, καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ γρόντων Ἀθήναζε τὴν ναῦν καταπλεῖν, ὄφεν περ ἀνήχθη· ὃν οὐδ' ἂν εἰς ἑλθεῖν ὤετο δεῦρο τολμήσαι, τοιαῦτά γε ἐσκευωρημένον καὶ πεποικηκότα, οὗτος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἀναιδείᾳ καὶ τόλμῃ, ὥστ' οὐκ ἐλήλυθε μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ σίτου τοῦ ἡμετέρου ἀμφισβητήσας ἡμῖν δίκην προσείληχε. τί οὖν πῶτ' ἔστι τὸ αἴτιον, καὶ τῷ πῶτ' ἐπηρμένος οὗτος καὶ ἐλήλυθε καὶ τὴν δίκην εἴληχεν, ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ, ἄνδρες δικασταί, ἀχθόμενος μὲν νῆ τὸν Δία καὶ θεοὺς, ἀναγκαζόμενος δέ.

γ'. Ἔστιν ἐργαστήρια μοχθηρῶν ἀνθρώπων συνεστηκότων ἐν τῷ Πειραιεῖ, οὓς οὐδ' ὑμεῖς ³ ἀγνοήσετε ἰδόντες. ἐκ τούτων ἓνα, ἠνίκα οὗτος ἔπραττεν ὅπως ἢ ναῦς μὴ ⁴ καταπλεύσῃται δεῦρο, πρεσβευτὴν ἐκ βουλῆς τινὰ λαμβάνομεν γνώριμον οὕτωςί. ὅτι δ' ἦν τοιοῦτος οὐκ εἰδότες, ἀτύχημα οὐδὲν ἔλαττον, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, ἀτυχήσαντες ἢ ⁵ τὸ ἐξαρχῆς πονηροῖς ἀνθρώποις συμμίζαι, οὗτος ὁ πεμφθεὶς ὑφ' ἡμῶν, Ἀριστοφῶν ὄνομα αὐτῷ, ὃς καὶ τὰ τοῦ Μικκαλίωνος πράγματα ἐσκευώρηται. ⁶ ταῦτα μὲν οὖν ἠκούομεν ἠργολαβηκέναί αὐτὸν καὶ κατεπηγγέλθαι ταυτῶν. καὶ ὅλως ἐστὶν ὁ πάντα πράττων οὗτος. ὁδὶ δὲ ἄσμενος δέδεκται ταῦτα. ὡς γὰρ διήμαρτε τοῦ διαφθαρήναι τὸ πλοῖον, οὐκ

¹ ἐμπλέοντος · ² εἶτα καὶ διὰ ³ ἀγνοήσατε ⁴ καταπλευσείται ⁵ τὸ γε ἐξαρχῆς
⁶ (ταῦτα γὰρ νῦν ἀκούομεν) ἠργολάβηκεν αὐτὸν, καὶ * κατεπήγγελται

ναίων. WOLF.

Τοιαῦτά γε ἐσκευωρημένον] Qui talia con-
technatus esset, qui hujusmodi incepta
insidiosa suscepisset atque adortus esset.

BUDEUS.

Πρεσβευτὴν ἐκ βουλῆς τινὰ] Suspecta
lectio. [ἐκ βουλῆς τινὰ abesse possunt. In
farrag.] et, v. pen. ἐστὶν ὁ πάντα πράττων

οὗτος. WOLF.

γ'. Ἐκ βουλῆς τινὰ] Hæc tria verba reci-
denda putant nonnulli, ut nullum sensum
præbentia, ego retinenda censeo levi mu-
tatione ἐπιβουλῆς pro ἐκ βουλῆς: legatum
quendam insidiarum, Gallice un agent de
fourberie. AUGER.

Ταῦτα] Nempe, ea quæ facta sunt et

ἔχων ἀποδοῦναι τὰ χρήματα τοῖς δανείσασι, — πῶς γὰρ, ἄγε ἐξ ἀρχῆς μὴ ἐνέθετο; — ἀντιποιεῖται τῶν ἡμετέρων, καὶ φησὶ τῷ Ἡγεστράτῳ ἐπὶ τούτῳ τῷ σίτῳ δεδανεικέναι, ὃν ὁ παρ' ἡμῶν ἐπιπλέων ἐπρίατο. οἱ δὲ ¹ δανεισταὶ ἐξ ἀρχῆς ἐξηπατημένοι, ὀρῶντες ἑαυτοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἀνδρωπον πονηρὸν χρήστην, ² ἄλλ' οὐδ' ἐλπίδα ἔχοντες, ὑπὸ τούτου παρακρουσθέντων ἡμῶν, ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀπολήψεσθαι τὰ ἑαυτῶν, ὃν ἴσασι ψευδόμενον ταῦτα κατ' ἡμῶν, τούτῳ συνδικεῖν ἀναγκάζονται τοῦ συμφέροντος εἶνεκα τοῦ ἑαυτῶν.

δ'. Τὸ μὲν οὖν πρᾶγμα, ὑπὲρ οὗ τὴν ψῆφον οἴσετε, ὡς εἶπεῖν ἐν κεφαλαίῳ, τοιοῦτόν ἐστι· βούλομαι δὲ τοὺς μάρτυρας ὧν λέγω πρῶτον ὑμῖν παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα δὴ καὶ τὰλλα διδάσκειν. καὶ μοι λέγε τὰς μαρτυρίας.

386

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἔπειδὴ τοίνυν ἀφίκετο δεῦρο τὸ πλοῖον, γνόντων τῶν Κεφαλήνων, ἀντιπράττοντος τούτου, ὅθεν ἐξέπλευσε τὸ πλοῖον, ἐνταῦθα καὶ καταπλεῖν αὐτὸ, τὴν μὲν ναῦν οἱ ἐπὶ τῇ νηὶ δεδανεικότες ³ ἐνθάδε εὐθέως εἶχον· τὸν δὲ σῖτον ὁ ἠγορακῶς εἶχεν· ἦν δ' οὗτος ὁ ἡμῖν τὰ χρήματα ὀφείλων. μετὰ ταῦτα οὗτος ἦκεν ἔχων τὸν παρ' ἡμῶν πρεσβευτὴν πεμφθέντα τὸν Ἀριστοφῶντα, καὶ ἡμφισβήτη τοῦ σίτου, φάσκων, Ἡγεστράτῳ δεδανεικέναι. τί λέγεις ἀνδρωπε; εὐθέως ⁴ ὁ ἀνδρωπος ὁ Πρῶτος — τοῦτο γὰρ ἦν τούνομα τῷ τὸν σῖτον εἰσαγαγόντι, τῷ τὰ χρήματ' ἡμῖν ὀφείλοντι —, σὺ χρήματα δέδωκας Ἡγεστράτῳ, μετ' οὗ τοὺς ἄλλους ἐξηπάτηκας ὅπως ⁵ δανείσῃται; καὶ σοὶ πολλάκις λέγοντα, ὅτι τοῖς προεμένοις ἀπολεῖται τὰ χρήματα, σὺ οὖν ταῦτα ἀκούων αὐτὸς ἂν προήκω; ἔφη, καὶ ἀναιδῆς ἦν. οὐκ οὖν εἰ

¹ δανεισταὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς   ² ἄλλο δ' οὐδὲν, ἐλπίδας   ³ ἐνθάδε   ⁴ Desunt ὁ ἀνδρωπος.
⁵ δανείσῃται, * καίτοι π. λέγοντας, — χρήματα;

de quibus queror. IDEM.

Ἄλλ' οὐδ' ἐλπίδα ἔχοντες ὑπὸ τούτου] S. διαλυθῆναι τὰ ὀφειλόμενα. Legendum fortassis παρὰ τούτου, ut referatur ad ἀπολήψεσθαι τὰ ἑαυτῶν. WOLF.

Παρακρουσθέντων δ' ἡμῶν] S. τῶν δικαστῶν. IDEM.

δ'. Σὺ χρήματα δέδωκας] M. δεδάνεικας. IDEM.

Ὅπως δανείσῃται] Probo hoc, etsi et δανείσῃται ad solum Hegestratum referri potest. et mox καὶ σοὶ πολλάκις λέγοντος. IDEM.

Αὐτὸς ἂν προήκων, ἔφη, καὶ] Legendum

καὶ τὰ μάλιστα ἀληθῆ λέγεις, τῶν παρόντων τις ὑπέλαβεν, ὁ σὸς κοινῶς καὶ πολίτης ὁ Ἡγέστρατος, ὡς ἔοικεν, ἐξηπάτηκέ σε, καὶ ὑπὲρ τούτων αὐτὸς αὐτῷ θανάτου τιμῆσας ἀπόλωλε. καὶ ὅτι γε, ἔφη τις τῶν παρόντων, ἀπάντων ἔστι συνεργὸς οὗτος ἐκεῖνω, σημεῖον ὑμῖν ἔσῳ. πρὸ γὰρ τοῦ διακόπτειν ἐπιχειρήσαι τὴν ναῦν, τίθενται ¹ πρόστιμα τῶν συμπλέοντων οὗτος καὶ Ἡγέστρατος βιβλίον συγγραφῆν. καίτοι, εἰ μὲν εἰς πίστιν δέδωκας, τί πρὸ τοῦ κακουργήματος ἂν τὰ βέβαια ἐποιού; εἰ δ' ἀπιστῶν ἐτύγχανες, τί οὐχ, ὡς περ οἱ ἄλλοι, τὰ δίκαια ἐλάμβανες ἐν τῇ γῆ; τί ἂν τὰ πολλὰ ² λέγῃ τις; ἦν γὰρ οὐδ' ὀτιοῦν πλέον ἡμῖν ταῦτα λέγουσιν· ἀλλ' ³ εἶχετο τοῦ σίτου. ἐξῆγεν αὐ- 887 τὸν ὁ Πρῶτος, καὶ ὁ κοινῶς τοῦ Πρώτου Φέρτατος· οὗτος δ' οὐκ ἐξήγετο, οὐδ' ἂν ἔφη διαρρήδην ὑπ' οὐδενός ⁴ ἐξαχθῆναι, εἰ μὴ αὐτὸν ἐγὼ ἐξάξω. μετὰ ταῦτα προεκαλεῖτο ὁ Πρῶτος αὐτὸν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὴν τῶν Συρακουσίων. κὰν μὲν ἐωνημένος τὸν σῖτον ἐκεῖνος φαίνηται, καὶ τὰ τέλη κείμενα ⁵ ἐκείνου, καὶ τὰς τιμὰς ὁ διαλύων ἐκεῖνος, τοῦτον ποιηρὸν οὐτα ⁶ ἀξιοῦμεν ζημιῶσθαι· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὰ διάφορα ἀπολαβεῖν, καὶ τάλαντον προσλαβεῖν, καὶ τοῦ σίτου ἀφιστάμεθα. ταῦτ' ἐκείνου προκαλουμένου καὶ λέγοντος, καὶ ἡμῶν, οὐδὲν ἦν πλέον· ἀλλ' ἦν αἴρεσις, ἢ τοῦτου ⁷ ἐξάγειν, ἢ ἀπολωλεκέαι σωθέντα παρόντα τὰ

¹ πρὸς τὸν   ² λέγει   ³ ἀνέχετο   ⁴ ἐξαχθῆναι ἂν, εἰ   ⁵ ἐκεῖνος   ⁶ ἰξιοῦμεν
⁷ ἐξάγειν ἡμᾶς, ἢ ἄ. σ. καὶ παρόντα

αὐτὸς ἂν προέκω; cum interrogatione, πρὸς τὸ πρῶτον, ἀρ. ἄ. μέτοι, προκαλῶμαι, προκαλῶμαι, προήκατο. Sequitur, ἔφη (S. ὁ Ζηνοθέμις; πρὸς τὸν) καὶ ἀναίδης ἦν. Quia affirmabat rem absurdam. IDEM.

Τίθενται πρόστιμα τῶν συμπλέοντων οὗτος; καὶ Ἡγέστρατος βιβλίον συγγραφῆν] F. πρόστιμα ἐκαστοῦ ἢ ἡμερῶν τῶν συμπλέοντων, et βιβλίον συγγραφῆν. IDEM. Vel delendum est βιβλίον, vel συγγραφὴν accipiendum tanquam appositio ad βιβλίον, pr. scripturam, libellum, quæ, aut qui erat syngrapha. AUGER.

Βιβλίον συγγραφῆν] Vel ut potius leg. βιβλίον συγγραφῆν, scripsit Demosthenes, ut ostendat esse exemplum syngraphæ in charta scriptum, ac diversum ab authentico. βιβλίος, ut dixi, συγγραφὴ vocatur, chartacea vel in charta scripta, quam βιβλίον dixerunt. Inde βιβλίος ex charta. Nam τὸ βιβλίον diminutivum est, parva

nempe βίβλος, exiguus liber chartaceus. Posset tamen etiam legi, quod interpreti video placuisse, βιβλίον συγγραφῆς. Salm. de M. U. p. 401. Plura vide de syngrapha nautica in l. l.

Εἰ μὲν εἰς πίστιν ἔδωκας] Πιστεύω αὐτῷ. Sequitur, εἰ δ' ἀπιστῶν ἐτύγχανες. WOLF.

Τί πρὸ τοῦ κακουργήματος ἂν τὰ βέβαια ἐποιού;] Ἐβεβαίως τὸ συνέλλαγμα. Dicat Zenothemis, se illos testes adhibere voluisse, si arcanis pactis non stetisset Hegestratus, demerso frumento. Dilemma hoc ad coarguendam fraudem et conspirationem cum Hegestrato Zenothemidis pertinens, paulo videtur obscurius. IDEM.

Τὰ διάφορα] Nempe, fragmentum de quo lis erat. AUGER.

Ταῦτ' ἐκείνου προκαλουμένου καὶ λέγοντος καὶ ἡμῶν οὐδὲν ἦν πλέον] F. καὶ λέγοντος ἡμῶν οὐδὲν ἦν πλέον. WOLF. AUGER.

ἡμέτερ' αὐτῶν. ὁ γὰρ αὖ Πρῶτος διεμαρτύρετο ἐξάγειν βεβαιοῦν ἀναπλεῖν ἐδέλειν εἰς τὴν Σικελίαν. ¹ εἰ δ' αὖ θέλωντος αὐτοῦ προήσομεν ἡμεῖς τούτῳ τὸν σῖτον, οὐδὲν αὐτῷ ² μέλει. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ οὐτ' ἂν ἐξαχθῆναι ἔφη, εἰ μὴ ὑπ' ἐμοῦ, οὔτε ἂν προῦκαλεῖτο περὶ τοῦ ἀναπλεῖν ἐδέχετο, ἐν τε τῷ πλοίῳ τὴν συγγραφὴν ἔθετο, λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἔ. Ἐπειδὴ τοίνυν οὐτ' ἐξάγεσθαι ἤθελεν ὑπὸ τοῦ Πρῶτου, οὐτ' εἰς τὴν Σικελίαν ἀναπλεῖν ἐπὶ τὰ δίκαια, προειδώς τε ἅπαντα ἐφαίνετο, ἃ ὁ Ἡγέστρατος ἐκακούργει, λοιπὸν ἦν ἡμῖν τοῖς ⁴ ἐνθάδε πεποιημένοις τὸ συμβόλαιον, παρειληφόσι δὲ τὸν σῖτον παρὰ τοῦ δικαίως ἐκεῖ πριαμένου, ἐξάγειν τοῦτον. τί γὰρ ἂν καὶ ἄλλο ἐποιοῦμεν; οὐπω γὰρ 888 τοῦτό γε οὐδεὶς ἡμῶν τῶν κοινωνῶν ⁵ ὑπελάμβανεν, ὡς ὑμεῖς γνῶσεσθέ ποτ', εἶναι τούτου τὸν σῖτον, ὃν καταλιπεῖν οὗτος ἔπειθε τοὺς ναύτας, ὅπως ἀπόλοιτο τοῦ πλοίου καταδύντος. ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ μηδὲν προσήκειν αὐτῷ. τίς γὰρ ἂν τὸν ἑαυτοῦ σῖτον ἔπειθε προσέσθαι τοὺς σώζειν βουλομένους; ἢ τίς οὐκ ἂν ἔπλει δεξάμενος τὴν πρόκλησιν εἰς τὴν Σικελίαν, ⁶ οὗ ἦν ἐλέγξαι καθαρῶς. καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο ⁷ ἐμελλον ὑμῶν καταγνώσεσθαι, ὡς εἰσαγωγίμον τούτῳ ⁸ ψηφιεῖσθαι τὴν δίκην περὶ τούτων τῶν χρημάτων, ἃ κατὰ πολλοὺς τρόπους οὗτος ἔπραττεν, ὅπως μὴ εἰσαγώγιμα δεῦρ' ἔσται. πρῶτον μὲν, ὅτε αὐτὰ καταλιπεῖν τοὺς ναύτας ἔπειθεν· εἶθ', ὅτ' ἐν Κεφαληνία μὴ δεῦρο πλεῖν τὴν ναῦν ἔπραττε. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν καὶ δεινὸν ἂν γένοιτο, εἰ Κεφαλήνες μὲν, ὅπως ⁹ Ἀθηναίοις σωθῆναι τὰ χρήματα, δεῦρο πλεῖν τὴν ναῦν ἔκριναν, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι τὰ τῶν πολιτῶν τοῖς καταποντίσαι βουλη-

¹ δ' ταῦτ' ἐθέλωντος αὐτοῦ * προσόμειθ' ² μέλειν ⁴ ἐνθάδε μὲν πεποιημένοις
⁵ ὑπέλαβεν ⁶ οὗ ταῦτα ἦν ⁷ * ἐμέλλομεν ⁸ ψηφιεῖσθε
⁹ τοῖς ἀθηναίοις

Διεμαρτύρετο ἐξάγειν βεβαιοῦν] F. διεμαρτύρετο, τῷ ἐξάγειν βεβαιῶν, ἀναπλεῖν ἐδέλειν. Nisi forte sit ἀσύνδετον, testificabatur, se velle illum educere, satisfacere, navigare in Siciliam. WOLF.
 Βεβαιοῦν] Rem firmare, rem-fucere suo- met periculo. AUGER.
 Ἐν τε τῷ πλοίῳ τὴν συγγραφὴν ἔθετο] Συνεγράφατο ἢ ἐποιήσατο, τὴν πρὸς Ἡγέστρατον. WOLF.
 ἔ. Οὐπω γὰρ τοῦτό γε] F. οὗτοι. IDEM.

θεῖσι δοῦναι γνοίητε; καὶ ἂ μὴ καταπλεῖν ὅλως οὗτος δεῦρο ἔπραττε, ταῦτ' εἰσαγώγιμα τούτῳ ¹ψηφίσασθαι; μὴ δῆπου, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί! λέγε δὴ μοι τί παραγέγραμμαι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.

λέγε δὴ μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

ς'. Ὅτι μὲν ²τοίνυν ἐκ τῶν νόμων παρεγραψάμην, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, ἱκανῶς ³οἶμαι δεδειχθαι· τέχνην δ' ἀκούσεσθε τοῦ σοφοῦ τοῦ ταῦτα πάντα συντεταχότος τοῦ Ἀριστοφῶντος. ὡς γὰρ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπλῶς οὐδὲν ἑώρων δίκαιον ⁴αὐτοῖς ἐνόν, ἐπικηρυκεύονται τῷ Πρώτῳ, καὶ πείθουσι τὸν ἄνθρωπον [⁵μὴ] ἐνδοῦναι τὰ πράγματα ⁴αὐτοῖς· πράττοντες μὲν, ὡς ἔοικε, καὶ ἔξ 880 ἀρχῆς τοῦτο, ὡς ἡμῖν ἕνῃ φανερόν γεγόνεν, οὐ δυνάμενοι δὲ πείσαι. ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὁ Πρῶτος, ἕως μὲν ᾤετο τὸν σῖτον κέρδος ἐλθόντα ποιήσειν, ἀντείχετο τούτου, καὶ μᾶλλον ἤρεῖτο αὐτός τε κερδάναι καὶ ἡμῖν τὰ δίκαια ἀποδοῦναι, ἢ κατακοινωνήσας τούτοις τῆς μὲν ὠφελείας τούτους ποιῆσαι μερίτας, ἡμᾶς δ' ἀδικῆσαι· ὡς δὲ δεῦρο ἦκοντος αὐτοῦ καὶ περὶ ταῦτα πραγματευομένου, ἐπανῆκεν ὁ σῖτος, ἄλλην εὐθέως ἔλαβε γνώμην. καὶ ἅμα — εἰρήσεται γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⁷πρὸς ὑμᾶς ἢ ἀλήθεια — καὶ ἡμεῖς οἱ δεδανεικότες προσεκρούομεν αὐτῷ καὶ πικρῶς εἴχομεν, τῆς τε ζημίας ἐφ' ἡμᾶς ἰούσης τῆς ἐπὶ τὸν σῖτον, καὶ συκοφάντην ἀντὶ χρημάτων αἰτιώμενοι τοῦτον ἡμῖν κεκομικέναι. ἐκ τούτων, οὐδὲ φύσει χρηστός ὢν ἄνθρωπος δηλονότι, ἐπὶ τούτους ἀποκλίνει, καὶ συγχωρεῖ τὴν

¹ ψηφίσασθε² τοίνυν δικαίως ἐκ
⁶ νυνί³ οἶμαι ⁴ αὐτοῖς
⁷ πᾶσα πρὸς⁵ Deest μὴ.

ς'. Ἐπικηρυκεύονται] *Hic adhibetur de privatorum hominum nunciis, et non de caduceatoribus publica auctoritate missis. Cf. Theucyd. VII. c. 48. Valckenaer. Animadv. ad Ammonium, L. I. c. 20. fin.*

¹ Ἡ κατακοινωνήσας τούτοις] *Lego κατακοινωνήσας. Wolf.*

Τούτους ποιῆσαι μερίτας] *Μετόχους καὶ*

κοινωνοὺς τοῦ κέρδους, παρὰ τὸ μέρος. IDEM. Τῆς ἐπὶ τὸν σῖτον] M. τῆς περὶ τὸν σῖτον, τὸν ἐπανεικότα, τούτῃστιν, εὐαντότερον γενόμενον. IDEM.

¹ Ἀποκλίνει] *F. ἀποκλίνει. et p. 479. v. 1. ὅτε οὕτω ταῦτὰ ἐφρόνουν. IDEM.*

Καὶ συγχωρεῖ τὴν δίκην ἔρημον ὄφλει] *S. ἐαυτόν. Nisi forte aliquid desit: ut omni-*

δίκην ἔρημον ὄφλειν, ἢν οὗτος αὐτῷ λαυχάνει τότε, ὅτε οὐπω ¹ ταῦτα ἐφρόνουν. εἰ μὲν γὰρ ἀφῆκε τὸν Πρῶτον, ² ἐξήλεγκτ' ἂν εὐθὺς ἡμᾶς συκοφαντῶν· ὄφλειν δὲ παρὼν ἐκεῖνος οὐ συνεχώρει, ἢν εἰάν μὲν αὐτῷ ποιῶσιν ἂ ὠμολογήκασιν, εἰ δὲ μὴ, τὴν ἔρημον ἀντιλάχῃ. ἀλλὰ τί ταῦτα; εἰ μὲν γὰρ ἂ γέγραφεν οὗτος εἰς τὸ ἔγκλημα, ἐποίει, οὐκ ὄφλειν ἂν δίκην δικαίως, ἀλλ' ἀποθανεῖν ὁ Πρῶτος ἔμοιγε δοκεῖ. εἰ γὰρ ἐν κακοῖς καὶ χειμῶνι τοσοῦτον οἶνον ἔπιπεν, ὥστε ὅμοιον εἶναι μανία, τί οὐκ ἄξιός ἐστι παθεῖν; ἢ εἰ γράμματ' ἔκλεπτεν, ἢ ὑπανέωγεν;

90 Ζ'. Ἀλλὰ ταῦτα ³ μὲν πρὸς ἑαυτοὺς ὑμεῖς ὅπως ποτὲ ἔχη διακρινεῖσθε· τῇ δ' ἐμῇ δίκη μὴδὲν ἐκείνης πρῶσαγε. εἰ τι σε ἠδίκησεν ὁ Πρῶτος ἢ λέγων ἢ ποιῶν, ἔχεις, ὡς ἔοικε, δίκην· οὐδεὶς ἡμῶν ἐκάλυπεν, οὐδὲ νῦν παραιτεῖται. εἰ δὲ σεσυκοφάντηκας, οὐ περιεργαζόμεθα νῆ Δία, ἀλλ' ἐκποδῶν ἐστὶν ἀνδρωπος· διὰ γε ὑμᾶς, ἵνα τὰς τε μαρτυρίας τὰς ἡμετέρας λίπη, καὶ νῦν ὑμεῖς, ὅ τι ἂν βούλησθε, λέγητε κατ' αὐτοῦ. εἰ μὴ γὰρ δι' ὑμῶν ἔρημος ἐγίγνετο ἡ δίκη, ἅμα ἂν αὐτὸν προσεκαλοῦ καὶ κατηγογίας πρὸς τὸν πολέμαρχον. καὶ εἰ μὲν κατέστησέ σοι τοὺς ἐγγυητὰς, μένειν ἠναγκάζετ' ἂν, ἢ σὺ παρ' ἧν ⁴ λήψῃ δίκην, ἐτοίμους εἶχες· εἰ δὲ μὴ κατέστησεν, εἰς τὸ οἴκημα ἂν ἦει. νῦν δὲ κοινωσάμενοι τὸ πρᾶγμα, ὁ μὲν, διὰ σοῦ τὴν γεγонуῖαν ⁵ ἔνδειαν οὐκ ἀποδώσειν ἡμῖν οἶεται· σὺ δ' ἐκείνου κατηγο-

¹ ταῦτα² ἐξήλεγκτ'³ μὲν αὐτοὶ πρὸς⁴ λήψῃ⁵ ἐκδειαν

no videtur hæc narratio abrupta esse de actione Zenothemidis, et de ebrietate et furto Proti. IDEM.

ὄφλειν δὲ παρὼν; τίς ὁ ὄφλων. IDEM.

ἢν, εἰάν μὲν αὐτῷ ποιῶσιν, ἂ ὠμολογήκασιν] Elliptica formula καὶ ἀνασταπέδοτος, S. εὐ ἂν εἴη, ἢ, καλῶς ἂν ἔχοι. Talis est et in Evangelio D. Lucæ c. XIII. v. 8. Κύριε, ἄφες τὴν σικῆν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν, καὶ μὲν ποιῆσιν καρπῶν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψῃς αὐτήν. IDEM.

ὠμολογήκασιν] Adde καλῶς ἂν ἔχοι, vel aliud quid. AUGER.

Εἰ δὲ μὴ τὴν ἔρημον ἀντιλάχῃ] Sant et hæc valde salebrosa, in quibus transfereendis feci, quod potui: præstent meliora beati. WOLF.

Δικαίως] Adde vel sub. μένον. AUGER. Ὅσοτε ὅμοιον εἶναι μανία] Vim ingentem vini, quam absumperat [Zenothemis], declarare volens Demosthenes, addit illum, non insanum tantum, sed insaniam ipsi furorique similem. Victor. Var. Lect. L. VIII. c. 4. loca similia Terentii Demosthenisque de servorum ebrietate in malis rebus excutiens.

Ζ'. Ἐχεις ὡς ἔοικε δίκην] Utrum, jure agere tibi licet? an, pænas de eo sunpsisti? WOLF.

Οὐδὲ] Lego εἰ δὲ σεσυκοφάντηκας· οὐ περιεργαζόμεθα. Νῆ Δί· ἀλλ' ἐκποδῶν ἐστὶν ὁ ἀνδρωπος. Hæc est υποφορὰ adversarii. Respondet alter, διὰ γε ὑμᾶς, S. ἐκποδῶν ἐστι. IDEM.

Διὰ σοῦ τὴν γεγонуῖαν ἔνδειαν] F. διὰ τὴν διὰ σοῦ γεγонуῖαν ἔνδειαν, S. τὴν ἀπρασίαν

ρῶν τῶν ἡμετέρων κύριος ¹ γεγενῆσθαι. τεκμήριον δέ. ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὸν κλητεύσω· σὺ δ' οὔτε κατηγγύησας, οὔτε νῦν κλητεύσεις.

ἦ. Ἔτι τοίνυν ἑτέρα τις ἐλπίς ² ἔστιν αὐτοῖς τοῦ παρακρούσεσθαι καὶ φενακιεῖν ὑμᾶς. αἰτιάσονται Δημοσθένην, καὶ ἐκεῖνῳ ἐμὲ πιστεύοντα φήσουσιν ἔξάγειν τουτονί, ὑπολαμβάνοντες τῷ ῥήτορα καὶ γνώριμον εἶναι ἐκεῖνον, πιθανὴν ἔχειν τὴν αἰτίαν. ἐμοὶ δ' ἔστι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Δημοσθένης οἰκειὸς γένει· καὶ πάντας ὑμῖν ὄμνυμι τοὺς θεοὺς, ἢ μὴν ἔρεῖν τᾶληθῆ. προσελθόντος δ' αὐτῷ μου, καὶ παρεῖναι καὶ βοηθεῖν ἀξιούντος, εἴ τι ἔχοι· Δήμων, ἔφη, ἐγὼ ποιήσω μὲν, ὡς ἂν σὺ κελεύης. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη. δεῖ μέντοι καὶ τὸ σαυτοῦ καὶ τοῦμόν λογίσασθαι. ἐμοὶ συμβέβηκεν ἀφ' οὗ περὶ τῶν κοινῶν λέγειν ἠρξάμεν, μηδὲ πρὸς 891 ἐν πρᾶγμα ἴδιον προσεληλυθέναι· ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ τοιαῦτα ³ ἐξέστηκα.

¹ γενήσεσθαι.² ἔστιν ἐλπίς.³ ἐξέστηκα. Desunt quaedam.

τοῦ σίτου, ἢ, τὸ ἐπανεμμένον τῆς τιμῆς καὶ εὐανον. Sententia est, Zenothemidem obstitisse, quo minus frumentum mature beneque venderetur. IDEM. ἐνδεῖα significat id quod deerit summæ creditæ ob damnum emergens ex frumento non statim vendito. σὺ δέ, sub. οἴη. AUGER.

ἦ. Ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ τοιαῦτα ἐξέστηκα] Οὐδὲ δημοσίᾳ δικάζομαι ἢ συνδικῶ τινὶ, οὐκ ἂν περίτριμμα τῆς ἀγορᾶς, ὡς περ

Αἰσχίνης. Dissimulat hic id, quod facit: ὡς περ οὐκ ἂν παρεῖναι καὶ βοηθεῖν τὸ λογογραφεῖν. Adversus Theocrinem autem Demosthenes Demosthenem accusat, et orator oratores non tam acriter, quam vere, insectatur. WOLF. Hæc ultima phrasis obscura est, et nonnulli putant pauca deesse. Ego ex hac eum sensum erui [sc. in Interpr. Gallic.] qui mihi optimus visus est. AUGER.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΑΤΟΥΡΙΟΝ ΠΑΡΑ-
ΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

891

Ὁ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΜΕΝΟΣ τὴν δίκην, ἰδίᾳ μὲν τῆα συμβόλαια πρὸς Ἀπατούριον ἔχον, ἄφεισιν ἐπ' ἐκείνοις καὶ ἀπαλλαγὴν ἐποιήσατο· νῦν δὲ ὑπὲρ Παρμένοντος ἐγκαλεῖται καὶ ἀπαιτεῖται χρεῖματα. ὁ γὰρ Παρμένων πολίτης μὲν ἦν τοῦ ἐμπορίου τοῦ Ἀπατουρίου Βιζάντιος, φυγὴν δὲ ἐκ τῆς πατρίδος κατεδεδίκαστο. φίλον δὲ καταρχὰς τῷ Ἀπατούριον χρεώμενος, ἕστερον πρὸς κρούσας, εἰς δίκας ἦλθε· καὶ ἐδίωκε τὸν Ἀπατούριον πληρῶν τε καὶ βλάβης, κἀκείνος ἀδίκῃ τῇ Παρμένοντι δίκην ἀντέλαχεν. ὁ μὲν οὖν Ἀπατούριος [1] ἐν δαιτητῇ τὸ πρᾶγμα ἐπιτραπηταί φησιν Ἀριστοκλείῃ, κἀκείνῳ καταγνῆναι τοῦ Παρμένοντος, διόπερ ἐπὶ τούτῳ ἦκε τὴν ἰὴν παραγραφόμενον τὴν δίκην, ἐγγυητὴν τοῦ Παρμένοντος, γεγενῆσθαι φάσκων. ὁ δὲ οὐδὲν τούτων ἰμολογεῖ· ἀλλὰ πρῶτον μὲν φησι, τρισὶν αὐτοῖς ἐπιτρέψαι δαιτηταῖς, εἷς ἐν τῷ Ἀριστοκλείῃ. ἔπειτα ἐγγυητὴν τοῦ Παρμένοντος ἐν ταῖς συνθήκαις Ἀρχιπρωον γραφῆναι, κἀκείνος δὲ ἀφανισθῆναι τὰς συνθήκας, κακοεργία τοῦ Ἀπατουρίου, πείσαντος τὸν Ἀριστοκλέα τὸν ἔχοντα αὐτὰς μὴ κομίζειν εἰς μέσον, ἀλλὰ λέγειν ὡς ἀπολώλεκε τὸ γραμματεῖον καθέδων ὁ παῖς· ἑτέρας δὲ οἰκέτι γραφῆναι συνθήκας, οὐδὲ ἐπιτραπητῆναι τὸ πρᾶγμα δαιτητῇ, τῆς μὲν πρῶτερον ἀναιρεθείσης τῇ τῶν συνθηκῶν ἀπωλείᾳ, δευτέρας δὲ οἰκέτι συμβαθείσης αὐτοῖς. 2 τὸν Ἀριστοκλέα παρὰ πάντα τὰ δίκαια κατὰ τοῦ Παρμένοντος ἀποφίνασθαι, οἰκέτ' ὄντα δαιτητὴν, καὶ ταῦτα ἀποδημοῦντίς τε τοῦ Παρμένοντος κατὰ συμφορὰν μεγάλην καὶ ἀπυγορευκίτος αὐτῷ μὴ δαιτητῆν. ταῦτά τε οὖν ὁ τὴν δίκην 3 ἔχων προτείνεται τὰ δίκαια καὶ παραγράφεται τὴν ἀγῶνα, λέγων, ἐπὶ μὲν τοῖς γενομένοις αὐτῷ πρὸς Ἀπατούριον συμβολαίοις, ἄφεισιν ὑπάρξαι, ἕστερον δὲ οὐδὲν ἔτι γεγενῆσθαι συμβόλαιον· περὶ δὲ τῶν τοιούτων τοὺς νόμους μὴ δίδῃαι δικάζεσθαι.

892

1 ἐνί

2 τὸν δὲ Ἀριστοκλέα

3 φεύγων

Ὁ παραγραφόμενος. WOLF.

ἔν δαιτητῇ] Aut ἐν δαίτη τὸ πρᾶγμα, aut Ἀπατούριος δαιτητῇ τ. π. ε. φ. Ἀριστοκλεί. In Janug. leg. potius ἐνί δαιτητῇ.

IDEM.

Συμβαθείσης αὐτοῖς, τὸν Ἀριστοκλέα] F. συμβαθείσης (παρὰ τὸ σύμφημι) aut συμβαθείσης αὐτοῖς, τὸν δ' Ἀριστοκλέα. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣ ΑΠΑΤΟΥΡΙΟΝ.

Α. ΤΟΙΣ μὲν ἐμποροῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῖς ναυκλήροισι κελεύει ὁ νόμος εἶναι τὰς δίκας πρὸς τοὺς δεσμοδέτας, εἰάν τι ἀδικῶνται ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἢ ἐνθένδε ποιοῦντες ἢ ἐτέρωθεν δεῦρο, καὶ τοῖς ἀδικοῦσι δεσμὸν ἔταξε τούτω.

τίμιον, ἕως ἂν ἐκτίσωσιν ὅ τι ἂν αὐτῶν καταγνωσθῆ, ἵνα μηδεὶς ἀδικῆ μηδένα τῶν ἐμπόρων εἰκῆ τοῖς δὲ περὶ τῶν μὴ γενομένων συμβολαίων εἰς κρίσιν¹ καθισταμένοις, ἐπὶ τὴν παραγραφὴν καταφεύγειν ἔδωκεν ὁ νόμος, ἵνα μὴ συ- 893
κοφαντῶνται, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς τῆ ἀληθείᾳ ἀδικουμένοις τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων αἱ δίκαι ᾧσι. καὶ πολλοὶ ἤδη τῶν φευγόντων ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς παραγραψάμενοι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, καὶ εἰσελθόντες εἰς ὑμᾶς, ἐξήλεγξαν τοὺς δικαζομένους ἀδίκως ἐγκαλοῦντας καὶ ἐπὶ τῆ προφάσει τοῦ ἐμπορεύεσθαι συκοφαντοῦντας. ὁ μὲν οὖν μετὰ² τούτων μοι ἐπιβεβουλευκῶς καὶ τὸν ἀγῶνα τουτουὶ κατεσκευακῶς, προϊόντος τοῦ λόγου, καταφανῆς ὑμῖν ἔσται ἐγκαλοῦντος δέ μοι Ἀπατουρίου τὰ ψευδῆ καὶ παρὰ τοὺς νόμους δικαζομένου, καὶ, ὅσα μὲν ἐμοὶ καὶ τούτῳ ἐγένετο συμβόλαια, πάντων ἀπαλλαγῆς καὶ ἀφέσεως γενομένης, ἄλλου δὲ συμβολαίου οὐκ ὄντος ἐμοὶ πρὸς τοῦτον οὔτε ναυτικοῦ οὔτ' ἐγγαίου, παρεγραψάμην τὴν δίκην μὴ εἰσαγωγίμον εἶναι κατὰ τοὺς νόμους³ τούτους.

NOMOI.

β'. Ὡς τοίνυν παρὰ τοὺς νόμους τούτους εἴληχέ μοι τὴν δίκην Ἀπατούριος καὶ τὰ ψευδῆ ἐγκέκληκεν, ἐκ πολλῶν ὑμῖν τοῦτο ἐπιδείξω. ἐγὼ γὰρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, πολὺν χρόνον⁴ ἤδη ἐπὶ τῆς ἐργασίας ὦν τῆς κατὰ θάλατταν, μέχρι μὲν τινος αὐτὸς ἐκινδύνευον· οὔπω δ' ἔτη ἔστιν ἑπτὰ

¹ καθισταμένοις² τούτου³ τουτουσί.⁴ ἤδη χρόνον

4. Περὶ τῶν μὴ γενομένων συμβολαίων] Qui irritorum contractuum Rei fiant: liberius verteram. et v. 4. ἵνα μηδεὶς συκοφαντῆται. IDEM.

Ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς] S. δίκαις. Sed quid si τῶν φευγόντων δίκαις ἐμπορικῶς. IDEM.

Ὁ μὲν οὖν μετὰ τούτων μοι ἐπιβεβουλευκῶς] S. μετ' ἀδικίας καὶ συκοφαντίας. Nisi τὸ μετὰ τούτων, cum istis, ut adversarii advocatos intelligas, magis placeat. Nominat autem postea Eryxiam medicum Piræensem, suum inimicum. Sed fortasse legendum, μετὰ τούτου, S. τοῦ Ἀπατουρίου. IDEM. M. τούτου. AUGER.

Συμβολαίου — οὔτε ναυτικοῦ, οὔτε ἐγγαίου] Nemo nescit συμβόλαια proprie dici chirographa et syngraphas, quibus pecunia

sumpta mutuo cavetur reddenda sive cum periculo creditoris, si detur hac pactione trajicienda, quod est συμβόλαιον ναυτικόν, sive citra ejusdem periculum, ut solet in συμβολαίοις ἐγγυῖαι quæ usuras communes ex pacto convento solvunt. Inde et ejusmodi quoque usuræ ἐγγυοὶ debent appellari, non ἐγγεοὶ, ut vulgo legitur apud Demosthenem. Salmas. de M. U. cap. III. Quo fusius disserit V. D. de vocc. ἐγγεοὶς et ἐγγυοὶς.

Οὔτ' ἐγγαίου] Alias ἐγγαίου. WOLF.

β'. Οὔπω δὲ ἔτη κ. τ. λ.] Nondum anni sunt septem ex quo ego desii navigare et foris negotiari: pecunia autem non grandi quam habeo, quæstum facere capi, fœnore nautico occupata. BUDÆUS.

ἀφ' οὗ τὸ μὲν πλεῖν καταλέλυκα, μέτρια δὲ ἔχων, τούτοις
 πειρῶμαι ναυτικοῖς ἐργάζεσθαι. διὰ δὲ τὸ ἀφίχθαι πολλα-
 χόσε καὶ διὰ τὸ εἶναι μοι τὰς διατριβὰς περὶ τὸ ἐμπόριον,
 γνωρίμως ἔχω τοῖς πλείστοις τῶν πλεόντων τὴν θάλατ-
 ταν· ¹ τούτοις δὲ τοῖς ἐκ Βυζαντίου καὶ πάνυ οἰκείως χρῶ-
 μαι, διὰ τὸ ἐνδιατρίψαι αὐτόθι. ἔχοντος δέ μου οὕτως,
² ὡς λέγω, κατέπλευσαν δεῦρο τρίτον ἔτος οὗτός τε καὶ
 πολίτης αὐτοῦ Παρμένων, Βυζάντιος μὲν τὸ γένος, φυγὰς
 δ' ἐκεῖθεν· προσιόντες δ' ἐμοὶ ἐν τῷ ἐμπορίῳ οὗτος καὶ
 Παρμένων ἐμνήσθησαν περὶ ἀργυρίου. ἔτυχε δὲ οὗτος ὀφεί-
 λων ἐπὶ τῇ νηὶ τῇ αὐτοῦ τετταράκοντα μνᾶς, καὶ οἱ χρῆ-
 σται κατήπειγον αὐτὸν ³ ἀδικοῦντες, καὶ ἐνεβάτευον εἰς
 τὴν ναῦν, εἰληφότες τῇ ὑπερημερίᾳ. ἀπορουμένῳ δ' αὐτῷ
 μνᾶς μὲν δέκα ὁ Παρμένων ὠμολόγησε δώσειν· τριάκοντα
 δὲ μνᾶς ἐδεῖτό μου οὗτος ἵνα συνευπορήσῃ, αἰτιώμενος τοὺς
 χρήστας ἐπιθυμοῦντας τῆς νεῶς διαβεβλημέναι αὐτὸν ἐν τῷ
 ἐμπορίῳ, ἵνα κατάσχῃ τὴν ναῦν, εἰς ἀπορίαν καταστή-
 σαντες τοῦ ἀποδοῦναι τὰ χρήματα. ἐμοὶ μὲν οὖν οὐκ ἔτυχε
 παρὸν ἀργύριον, χρώμενος δὲ Ἡρακλείδῃ τῷ τραπεζίτῃ
 ἔπεισα αὐτὸν δανεῖσαι τὰ χρήματα λαβόντα με ἐγγυητὴν.
 ἤδη δὲ τῶν τριάκοντα μνῶν πεπορισμένων, ἔτυχε προσκε-
 κρουκῶς τι τούτῳ ὁ Παρμένων. ὠμολογηκῶς δ' εὐπορήσειν
 αὐτῷ δέκα μνᾶς, καὶ τούτων δεδωκῶς τὰς τρεῖς, διὰ τὸ
⁴ προειρημένον ἀργύριον ἠναγκάζετο καὶ τὸ λοιπὸν δίδοναι.
 αὐτὸς μὲν οὖν διὰ τοῦτο οὐκ ἐβούλετο ποιήσασθαι τὸ συμ-
 βόλαιον· ἐμὲ δ' ἐκέλευε πρᾶξαι, ὅπως αὐτῷ ὡς ἀσφαλέ-
 στατα ἔξει. λαβὼν δ' ἐγὼ τὰς ἑπτὰ μνᾶς παρὰ τοῦ
 Παρμένοντος, καὶ τὰς τρεῖς ἃς προειλήφει οὗτος παρ' ἐκεί-
 νου, ἀνθομολογησάμενος πρὸς τοῦτον, ὠνὴν ποιοῦμαι τῆς

¹ * τούτων² ὡς ἐγὼ λέγω³ ἀπαιτοῦντες⁴ προειρημένον

Μέτρια — ναυτικῶς ἐργάζεσθαι] Ita legendum, non, ut vulgo est, ναυτικοῖς. Dicit, cum mediocres haberet facultates, se maritimis usuris et quæstibus animum adjecisse. Ἐργάζεσθαι simpliciter est quæstum facere. Ergo ἐργάζεσθαι ναυτικῶς [sub usura nautica quæstum facere], ut δανείζην ναυτικῶς ap. Diog. Laert. in vit. Zenon. sub usura nautica fænerari. Salmas. de M. U. cap. V. p. 190.

Οἱ χρήσται, — ὑπερημερίᾳ] Creditores hominem inique urgebant, in possessionem navis euntes ob moram dissolvendi. Erant autem creditores pignoratitii, quibus navem cum mercibus ille oppigneraverat, h. e. ἔτυχεν αὐτὸς ὀφείλων ἐπὶ τῇ νηί. BUDÆUS. Cf. Salmas. de M. U. p. 575.

Ἐμοὶ μὲν οὐκ] Lego, ἐμοὶ μὲν οὖν οὐκ. WOLF.

Καὶ τὰς τρεῖς ἀνθομολογησάμενος πρὸς τοῦ-

νεώς καὶ τῶν παίδων, ἕως ἀποδοίῃ ¹ τὰς δέκα μναῖς αἰς δι' ἐμοῦ ἔλαβε, καὶ τὰς τριάκοντα ὧν κατέστησεν ἐμὲ ἐγγυητὴν τῷ τραπέζιτῃ. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

MARTYRIAΙ.

γ'. Τὸν μὲν τρόπον τοῦτον ἀπήλλαξε τοὺς χρήστας Ἀπατούριος οὐτοσί· οὐ πολλῶ δὲ χρόνῳ μετὰ ταῦτα τῆς τραπέζης ἀνασκευασθείσης, καὶ τοῦ Ἡρακλείδου κατ' ἀρχαῖς κεκρυμμένου, ἐπιβουλεύει οὐτοσί τοὺς τε παῖδας ἐκπέμψαι Ἀθήνηθεν καὶ τὴν ναῦν ἐξορμίσαι ἐκ τοῦ λιμένος. ὅθεν ἐμοὶ πρὸς τοῦτον ἡ πρώτη διαφορὰ ἐγένετο. αἰσθόμενος γὰρ ὁ Παρμένων ἐξαγομμένων τῶν παίδων ἐπιλαμβάνεται καὶ τὴν ναῦν κατεκώλυσεν αὐτὸν ἐξορμίζειν, καὶ μεταπεμφάμενος ἐμὲ λέγει τὸ πρᾶγμα. ὡς δ' ἤκουσα, τοῦτον μὲν ἀνοσιώτατον ἠγησάμην εἶναι τῷ ἐπιχειρήματι· ἐσκοπούμην δὲ, ὅπως αὐτός τε ἀπολυθήσομαι τῆς ἐγγύης τῆς ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ὁ ξένος μὴ ἀπολεῖ ἀ δι' ἐμοῦ τούτῳ ἐδάνεισε. καταστήσας δὲ φύλακας τῆς νεώς, διηγησάμην τοῖς ἐγγυηταῖς τῆς τραπέζης τὴν πράξιν, καὶ παρέδωκα τὸ ἐνέχυρον, εἰπὼν αὐτοῖς, ὅτι δέκα μναῖ ἐνείησαν τῷ ξένῳ ἐν τῇ νηί. ταῦτα δὲ πράξας, κατηγγύησα τοὺς παῖδας, ἵν', εἴ τις ἔνδεα γίγνοιτο, τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῶν παίδων εἴη. καὶ ἐγὼ μὲν, ἐπειδὴ ἔλαβον τοῦτον ἀδικοῦντα, διωρθωσάμην ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ ξένου· ὁ δ' ὡς περ ἀδικούμενος, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν, ἐμέμφετό μοι, καὶ ἡρώτα εἰ οὐχ ἱκανὸν μοι

¹ τὰς τε δέκα

τον] Et isto, tres illas, quas ab illo acceperat antea, coram confesso, verti. Sed si τὸ ἀνοσιωγήσαμενος ad Rei personam referatur, ut et τὸ λαβάν, sic veritas licet: cum apud illum (Parmenonem) confessus essem, me et tres illas minas Apaturio jam datus accepisse. IDEM. τὰς τρεῖς regitur ab ἀνοσιωγησάμενος. AUGER.

γ'. Τὸν μὲν τρόπον — Ἀπατούριος] Hac ratione suos creditores liberavit Apaturius. BUDÆUS.

Τῆς τραπέζης ἀνασκευασθείσης] Qui foro cedunt dicuntur apud Demosthenem ἀνασκευάζειν τὴν τράπεζαν. IDEM. Id est, mensa e foro exempta, quod dicunt Itali banco rotto. PALMER.

Ταῦτα — ἐνδεα γίγνοιτο] Ita leginus ex vet. libb. non ἐνδεα. Nam ἐκδεα, ut bene Suidas, Atticis dicitur, ἢ κεχρησθημένη λοιπὰς, reliquatio debiti. Debes mihi C. aureos sub pignoribus, iis distractis XC. tantum recipio. Decem qui supersunt, vel potius desunt quo minus integrum recuperem, ἐκδεα vocatur Atticis. Quod hic dixit de servis κατηγγύησα παῖδας, de navi paulo ante dixit, παρέδωκα ἐνέχυρον. De utroque paulo post subjungit, τὴν ναῦν καὶ τοὺς παῖδας παραδίωμι, h. e. navem trado et pueros. Ergo κατηγγύων est tradere, non, ut vertit doctus interpres, sponsione obstringere. Salmas. de M. U. p. 715.

396 εἴη αὐτῷ ἀπολυθῆναι τῆς ἐγγύης τῆς πρὸς τὴν τράπεζαν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀργυρίου τοῦ Παρμένοντος τὴν ναῦν κατεγγυῶ καὶ τοὺς παῖδας, καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπου φυγάδος ἀπεχθανοίμην αὐτῷ; ἐγὼ δὲ τὸν πιστεύσαντα ἑμαυτῷ τοσούτῳ ἔφην ἦττον ἂν περιιδεῖν, ὅσω φυγὰς ὦν καὶ ἀτυχῶν ἠδίκηίτο ὑπὸ τούτου. πάντα δὲ ποιήσας καὶ εἰς ἀπασαν ἀπέχθειαν τούτῳ ἔλθων, μόλις εἰσέπραξα τὸ ἀργύριον, πραδείσης τῆς νεῶς τεττάρακοντα μνῶν, ὅσου περ ἡ θέσις ἦν. ἀποδοθεισῶν δὲ τῶν τριάκοντα μνῶν ἐπὶ τὴν τράπεζαν καὶ τῶν δέκα ¹ μνῶν τῷ Παρμένοντι ἐναντίον πολλῶν μαρτύρων, τὰς τε συγγραφὰς ἀνειλόμεθα καθ' ἃς ἔδανείσθη τὰ χρήματα, καὶ τῶν συναλλαγμάτων ἀφεῖμεν, καὶ ἀπηλλάξαμεν ἀλλήλους, ὥστε μήτε τούτῳ πρὸς ἐμὲ, μήτ' ἐμοὶ πρὸς τοῦτον πρᾶγμα εἶναι μηδέν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐμοὶ μὲν οὔτε μείζον οὔτ' ἔλαττον πρὸς αὐτὸν συμβόλαιον γέγονεν· ὁ δὲ Παρμένων ἐδικάζετο τούτῳ τῶν τε πληγῶν, ὧν ἔλαβεν ὑπὸ τούτου, ὅτε τῶν παιδῶν ἐξαγομένων ἐπελάβετο, καὶ ὅτι τοῦ εἰς Σικελίαν πλοῦ διὰ τοῦτον κατεκωλύθη. ἐνεστηκυίας δὲ τῆς δίκης, δίδωσιν ὁ Παρμένων ὄρκον τούτῳ περὶ τινῶν ἐγκλημάτων· καὶ οὗτος ἐδέξατο, ἐπιδιαθέμενος ἀργύριον, εἰάν μὴ ὁμόσῃ τὸν ὄρκον. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

δεξάμενος τοίνυν τὸν ὄρκον, εἰδὼς ὅτι πολλοὶ αὐτῷ συνεχίσονται ἐπιорκήσαντι, ἐπὶ μὲν τὸ ὁμόσαι οὐκ ἀπῆντα· ὡς δὲ δίκη λύσων τὸν ὄρκον, προσκαλεῖται τὸν Παρμένοντα. ἐνεστηκυῶν δ' αὐτοῖς τῶν δικῶν, πεισθέντες ὑπὸ τῶν παρ-

¹ [μνῶν]

Κατηγορῶν] Hoc loco, pro eo quod est, et pueros et navem pro credito pignorer, et manum predibus injicio, quae bona sa-

tisaccepto habebam obnoxia. BURTON.

Ἀφεῖμεν] Κατὰ μετάθεσιν, ἀπὸ τῶν, ἀφείμεν ἢ ἀφίμεν ἀορ. β. WOLF.

όντων, εἰς ἐπιτροπὴν ἔρχονται· καὶ γράψαντες ¹ συνθήκας, 897
 ἐνὶ μὲν δαιτητῇ κοινῷ Φωκρίτῳ πολίτῃ αὐτῶν, ἓνα δ' ἑκά-
 τερος παρεκαθίστατο, οὗτος μὲν Ἀριστοκλέα Οἰῆθεν, ὃ δὲ
 Παρμένων ἐμέ. καὶ συνέθεντο ἐν ταῖς συνθήκαις, εἰ μὲν τρεῖς
 ὄντες ὁμογνώμονες γενοίμεθα, ταῦτα κύρια εἶναι αὐτοῖς· εἰ
 δὲ μὴ, οἷς οἱ δύο γνώησαν, τούτοις ἐπ' ἀνάγκης εἶναι ἐμμένειν.
 συνθέμενοι δὲ ταῦτα, ἐγγυητὰς τούτων ἀλλήλοις κατέστη-
 σαν, οὗτος μὲν ἐκείνῳ τὸν Ἀριστοκλέα, ὃ δὲ Παρμένων τού-
 τῳ Ἀρχιππον Μυρῶνίδουσιον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐτίθεντο τὰς
 συνθήκας παρὰ τῷ Φωκρίτῳ· εἶτα, κελεύσαντος τοῦ Φω-
 κρίτου παρ' ἄλλῳ τινὶ θέσθαι, τίθενται παρὰ τῷ Ἀριστο-
 κλεῖ. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

έ. Ὅτι μὲν ἐτέθησαν αἱ συνθήκαι παρὰ ² Ἀριστοκλεῖ,
 καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο Φωκρίτῳ καὶ Ἀριστοκλεῖ καὶ
 ἐμοῖ, οἱ εἰδότες ταῦτα μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν· δέομαι δὲ
 ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ μετὰ ταῦτα πρᾶχθέντα
 ἀκοῦσαί μου. ἐντεῦθεν γὰρ ἔσται φανερὸν ὑμῖν, ὅτι συκο-
 φαντοῦμαι ὑπὸ τουτουὶ Ἀπατουρίου. ἐπειδὴ γὰρ ἤσθετο
 ὁμογνώμονας ὄντας ἐμέ καὶ τὸν Φώκριτον, καὶ ἔγνω κατα-
 δαιτηήσοντας ἡμᾶς ἑαυτοῦ, λῦσαι βουλόμενος τὴν ἐπιτρο-
 πὴν, διαφθεῖραι τὰς συνθήκας ἐπεχείρησε μετὰ τοῦ ἔχον-
 τος αὐτάς· καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸ ³ ἀμφισβητεῖν, ὡς αὐτῷ
 δαιτητῆς εἶη ὁ Ἀριστοκλῆς, τὸν δὲ Φώκριτον καὶ ἐμέ οὐ-
 δενὸς κυρίου εἶφαι εἶναι, ἀλλ' ἡ τοῦ συνδιαλῦσαι. ἀγα-
 νακτῆσας δὴ τῷ λόγῳ ὁ Παρμένων, ἠξίου τὸν Ἀριστοκλέα
 ἐκφέρειν τὰς συνθήκας, οὐ πόρρω φάσκων εἶναι τὸν ἔλεγ- 898
 χον, εἰ τι κακουροῖτο περὶ τὰ γράμματα· γεγραφέναι
 γὰρ αὐτὰ οἰκέτην ἑαυτοῦ. ὁμολογήσας δὲ ἐξοίσειν τὰς συν-
 θήκας ὁ Ἀριστοκλῆς, ἐμφανεῖς μὲν ⁴ οὕτω καὶ τήμερον
 ἐνήνοχεν· εἰς δὲ τὴν ἡμέραν τὴν συγκειμένην ἀπαντήσας εἰς
 τὸ Ἡφαιστεῖον, προῦφασίζετο ὡς ὁ παῖς, περιμένων αὐτὸν,

¹ συνθήκας, ἐπιτρέπουσιν, ἐνὶ

² τῷ Ἀριστοκλεῖ

³ ἀμφισβητεῖν

⁴ οὐδέπω

δ. Ἐνὶ μὲν δαιτητῇ] Sententia non est IDEM.

obscura, sed constructio parum commoda.

Παρεκαθίστατο] Arbitrum et compromisso

ἀπολωλεκῶς εἶη τὸ γραμματεῖον καθεύδων. ὁ δὲ ταῦτα συγκατασκευάζων ἐστίν¹ Εὐρυξίας ὁ ἰατρός, ὁ ἐκ Πειραιῶς, οἰκείως ἔχων τῷ Ἀριστοκλεῖ ὅσπερ καὶ ἐμοὶ τοῦ ἀγῶνος αἰτίως ἐστὶ, διαφόρως ἔχων. καὶ, ὡς ἐσκήψατο ἀπολωλεκέναι ὁ Ἀριστοκλῆς, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἐντεῦθεν τοίνυν τὸ μὲν τῆς ἐπιτροπῆς ἐλέλυτο, ἠφανισμένων τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν διαιτητῶν ἀντιλεγομένων· ἐπιχειροῦντες δὲ γράφειν ἐτέρας συνθήκας, περὶ τούτων διηρέθησαν, οὗτος μὲν ἀξίων τὸν Ἀριστοκλέα, ὁ δὲ Παρμένων τοὺς τρεῖς, οἷσπερ² καὶ ἐξ ἀρχῆς ἢ ἐπιτροπῇ ἐγένετο. οὐ γραφεισῶν δ' ἐτέρων συνθηκῶν, τῶν δὲ ἐξ ἀρχῆς ἀφανισθεισῶν, εἰς τοῦτ' ἦλθεν ἀναιδείας ὁ ἠφανικῶς τὰς συνθηκας, ὥστε εἷς ὢν ἀποφανεῖσθαι ἔφη τὴν δίκαιαν· παρακαλέσας δὲ ὁ Παρμένων μάρτυρας, ἀπεῖπε τῷ Ἀριστοκλεῖ μὴ ἀποφαίνεσθαι παρὰ τὰς συνθήκας καθ' αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιαιτητῶν. καὶ, ὢν ἐναντίον ἀπεῖπεν, ἀκούσατε³ τῆς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

899 ζ'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν⁵ τῷ Παρμένοντι συνέβη συμφορὰ δεινὴ, ᾧ ἄνδρες δικασταί· οἰκοῦντος γὰρ αὐτοῦ ἐν Ὀφρυνίῳ διὰ τὴν οἰκοφεν φυγὴν, ὅτε ὁ σεισμός ἐγένετο ὁ περὶ Χερρόνησον, καὶ συμπεσούσης αὐτῷ τῆς οἰκίας, ἀπώλοντο ἡ γυνὴ καὶ οἱ παῖδες. καὶ ὁ μὲν, πυθόμενος τὴν συμφορὰν, ᾤχετο ἐνθένδε ἀποπλέων· ὁ δὲ Ἀριστοκλῆς, διαμαρτυραμένου τοῦ ἀνθρώπου ἐναντίον μαρτύρων μὴ ἀποφαίνεσθαι καθ' αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιαιτητῶν, ἀποδημήσαντος τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν συμφορὰν, ἐρήμην κατ' αὐτοῦ ἀπεφῆνατο τὴν δίκαιαν. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ὁ Φώκριτος ἐν ταῖς αὐταῖς συνθήκαις γεγραμμένοι, ὅτι ἠμφισβήτησεν

¹ Εὐρυξίας² καὶ τὸ ἐξ³ τὰς⁴ Μαρτυρίαί.⁵ τῷ μὲν Παρμένοντι

eligebat. BUDÆUS.

ἢ Εὐρυξίας] In Platone legitur (etsi fortasse non iidem sunt) Ἐρυξίας: quod videtur ἐτυμολογώτερον. WOLF.

Παρακαλέσας—συνδιαιτητῶν] Testato vult Aristoclem arbitrium ferre solum sine aliis arbitris, ita ut in arbitrio paciscendo componendoque cautum fuerat. BUDÆUS.

οὗτος μὴ εἶναι ἡμᾶς δαιτητὰς αὐτῶ, ἐφύγομεν τὸ δαιτητῆσαι· ὁ δὲ, οὐ μόνον ἀμφισβητηθεὶς, ἀλλὰ καὶ ἀπορήθην αὐτῶ, οὐδὲν ἤττον τὴν ¹ ἀπόφασιν ἐποίησατο. ὁ οὔτε ὑμῶν, οὔτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ὑπομεῖναι ἂν ² τις ποιῆσαι οὐδέεις. ἀ μὲν οὖν περὶ τὴν ἀφάνισιν τῶν συνθηκῶν καὶ περὶ τὴν γνῶσιν τῆς διαίτης Ἀπατουρίῳ καὶ τῷ δαιτητῇ πέπρακται, εἰάν ποτε σωθῆ ὁ ἠδικημένος, δίκην παρ' αὐτῶν λήψεται· ἐπειδὴ δὲ εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν Ἀπατούριος ἀναιδείας, ὥστε καὶ ἐμοὶ ³ δικάζεσθαι, ἐπιφέρων αἰτίαν, ὡς ἀνεδεξάμεν ἐκτίσειν εἴ τι καταγνωσθεῖη τοῦ Παρμένοντος, καὶ φησὶν ἐγγραφῆναι εἰς τὰς συνθήκας ἐμὲ ἐγγυητὴν, ὡς περ προσήκει τοιαύτην αἰτίαν ἀπολύσασθαι, πρῶτον μὲν ὑμῖν μάρτυρας παρασχέσομαι, ὡς οὐκ ἠγγυησάμεν ἐγὼ τὸν Παρμένοντα, ἀλλ' Ἀρχιππος Μυρρίνούσιος, ἔπειτα πειράσομαι καὶ ἐκ τεκμηρίων τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι, ὡς ἄνδρες δικασταί.

ζ'. Πρῶτον μὲν οὖν τὸν χρόνον ἐμαυτῶ ἠγοῦμαι μάρτυρα εἶναι τοῦ μὴ ἀληθὲς τὸ ἐγκλημα εἶναι. ἡ μὲν γὰρ ἐπιτροπὴ τούτῳ πρὸς τὸν Παρμένοντα, τρίτον ἔτος γέγονε, καὶ ἡ γνῶσις τοῦ Ἀριστοκλέους· αἱ δὲ λήξεις τῶν δικῶν τοῖς ἐμπόροις ἔμμηνοί εἰσιν ἀπὸ τοῦ Βοηδρομιῶνος μέχρι τοῦ Μουνυχιῶνος, ἵνα παραχρῆμα τῶν δικαίων τυχόντες ἀνάγονται. εἰ δὲ τῇ ἀληθείᾳ ἐγγυητὴς ἦν τοῦ Παρμένοντος, διὰ τί πρῶτον μὲν οὐκ εὐθύς, τῆς γνώσεως γενομένης, ⁴ εἰς-

¹ ἀπόφασιν² [τις]³ δικάζεται⁴ ἐπάρττετο

ζ'. Αἱ δὲ λήξεις — ἀνάγονται] Intelligo a Boedromione ad Munychionem, excluso utroque termino Boedromione et Munychione. Nam Boedromione mense adhuc navigabatur, quanquam non sine periculo: remotissima quippe Neomenia Boedromionis in Euneadecaeotide Metonica cadit in diem octavum Kalendas Octobres. Ex die vero tertio Iduum Novembrium clauduntur maria. Ab Elaphebolione mense, qui Munychionem immediate praecedit, navigabatur: scribit enim Theophrastus τὴν θάλατταν ἐκ τῶν Διονυσίων, quae sunt hujus mensis, πλώμιον εἶναι. Citina autem Elaphebolionis Neomenia in Euneadecaeotide Metonis cadit in diem quartum Nonas Martias: dies vero sextus Iduum Martiarum est natalis navigationis, ab eoque aperiuntur maria. Quamdiu igitur non navigatur, id est, sex illis mensibus,

qui a Boedromione ad Munychionem intercedunt, judicia reddebantur mercatoribus et naviculariis. PETIT. *Leg. Attic.* L. V. T. V. §. IX. p. 519. Non dissimilia Salmasius de Usur. Mod. c. 10. p. 691. WESSELING.

Αἱ δὲ λήξεις τῶν δικῶν] Ne quis putet intelligi debere justitium, cessationem juris dictionis, non enim a λήγω hæc vox λήξεις, sed ab inusitato λήχω τὸ λαχάνω. Intellige igitur causarum sortitiones. PALMER.

Ἐμμηνοί εἰσιν] Suidas: ἔμμηνα, κατὰ μῆνα: καὶ, ἔμμηνοί δίκαι, αἱ τε ἐμπορικαὶ καὶ ἐρανικαὶ. Ubi fortasse pro ἐρανικαὶ legendum ναυτικά. Quod si ἔμμηνοι cum aspiratione legas, hoc est, ἐξ μηνῶν, veritas licet, semestres, id est, senum mensium. Nam a fine Sextilis ad initium Martii, sunt menses sex, quibus navigationem minus

επράττετο τὴν ἐγγύην; οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε αὐτῷ ἔνι εἶπεῖν, ὡς διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ φιλίαν ὤκνει μοι ἀπέχθεσθαι. ¹ οὗτος γὰρ εἰσεπέπρακτο ὑπ' ἐμοῦ πρὸς ἔχθραν τὰς χιλίας δραχμὰς τὰς τοῦ Παρμένοντος, καὶ, ὅτ' ἐξώρμιζε τὴν ναῦν, ἐπιβουλεύων ἀποδράναι καὶ ἀποστερηῆσαι τὸ ἐπὶ τὴν τράπεζαν χρέος, ἐκωλύθη ὑπ' ἐμοῦ. ὥστε, εἰ ἦν ἐγγεγυημένος ἐγὼ τὸν Παρμένοντα, οὐκ ἂν τρίτῳ ἔτει ὕστερον, ἀλλ' εὐθύς τότε εἰσέπραττεν ἂν με τὴν ἐγγύην. ἀλλὰ νῆ Δία εὐπόρως δέκεται, ὥστ' ἐνεδέχεται αὐτῷ καὶ ὕστερον ἐπ' ἐμὲ ἔλθειν, τότε δ' ἀσχόλως εἶχε περὶ ἀναγωγὴν ὦν; ἀλλὰ δι' ἀπορίαν ἐξειστήκει τῶν ἑαυτοῦ, καὶ τὴν ναῦν ἐπεπραῖκει. εἰ δ' ἄρα ἐμποδῶν τι αὐτῷ ἐγεγόνει τοῦ μὴ εὐθύς τότε δικάσασθαι, διὰ τί πέρυσιν ἐπιδημῶν, μὴ ὅτι δικάσασθαι, ἀλλ' οὐδ' ἐγκαλέσαι μοι ἐτόλμησε; καίτοι προσῆκεν, εἰ ὁ μὲν Παρμένων ἀφλῆκει αὐτῷ τὴν δίκην, ἐγὼ δ' ἐγγυητὴς ἦν, προσελθεῖν αὐτόν μοι ἔχοντα μάρτυρας καὶ ἀπαιτῆσαι τὴν ἐγγύην, εἰ μὴ προπέρυσιν, ἐν τῷ ἐξελθόντι ἐνιαυτῷ· καὶ, εἰ μὲν αὐτῷ ἀπεδίδουν, κομίσασθαι, εἰ δὲ μὴ, δικάζεσθαι. τῶν γὰρ τοιούτων ἐγκλημάτων πρότερον τὰς ἀπαιτήσεις ποιοῦνται ἅπαντες, ἢ δικάζονται. οὐκ ἔστι τοίνυν ὅστις μαρτυρήσει παραγενέσθαι, ὅπου οὗτος ἢ πέρυσιν ἢ προπέρυσιν ἐδικάσατό μοι, ἢ λόγον ὄντινου ἑποήσατο πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτοῦ νυνὶ μοι δικάζεται. ὅτι δ' ἐπεδήμει πέρυσιν, ὅτε αἱ δίκαι ἦσαν, λάβε μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λάβε δὴ μοι καὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὰς ἐγγύας ἐπετείους εἶναι. καὶ οὐκ ἰσχυρίζομαι τῷ νόμῳ, ὡς οὐ δεῖ με δι-

¹ αὐτὸς

frequentem fuisse apparet. WOLF.

Διὰ τί — ἐτόλμησε] Cuius anno superiore cum ipse in urbe esset, ne appellare quidem me ea de re quoquo modo ausus est, nedum mecum experiri? BUDÆUS.

Λάβε δὴ μοι κ. τ. λ.] Vir eruditissimus, [l. V. t. IV. §. IV.] qui ad Leg. Att. commentarium scripsit, sub titulo de usuris hanc legem retulit, et accepit de sponsionibus, quæ in credito intercedebant, pro securitate creditoris. Notat enim, Atticos dantistas non tantam bona sibi oppignerari

voluisse debitoris, sed etiam sponsores postulasse. — Testem etiam hanc legem cito, ut liqueat, non de sponsione pro credito eam agere, sed de satisfactione iudicatum solvi. Tota oratio si legatur, id evincit. — Ἐπετείου; eas [sponsiones] esse lex iussit, nec ultra annum teneri fideiussorem, qui eo nomine spondisset, voluit. Ideo et statim post iudicium exigebantur huiusmodi sponsiones, et nisi solveret, qui sponderat, ex sponso cum eo agebatur. Salmas. de M. U. p. 690. Plura

κην δούναι, εἰ ἐνεγγυησάμην, ἀλλὰ ¹ μαρτύρομαι τὸν νόμον εἶναι τοῦ μὴ ἐγγυήσασθαι καὶ αὐτὸν τοῦτον· ἐδεδίκαστο γὰρ ἂν μοι τῆς ἐγγύης ἐν τῷ χρόνῳ τῷ ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένῳ.

NOMOS.

ἦ. Γενέσθω τοίνυν καὶ τοῦτο ὑμῖν τεκμήριον τοῦ ψεύδεσθαι Ἀπατούριον. εἰ γὰρ ἐνεγγυησάμην ἐγὼ τούτῳ τὸν Παρμένοντα, οὐκ ἔστιν ὅπως τούτῳ μὲν ὑπὲρ ἐκείνου ἀπηχθανόμην, πρόνοιαν ποιούμενος, ὅπως μὴ ἀπολεῖ ἅ δι' ἐμοῦ τούτῳ συνέβαλλεν· αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν περιεΐδον ἂν ὑπ' ἐκείνου πρὸς τοῦτον ἐν ἐγγύῃ καταλειπόμενον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἔσχον τοῦτον ἀποσχῆσθαι μου, ὃν αὐτὸς ἠναγκάκειν ἐκείνῳ τὰ δίκαια ² ποιῆσαι, καὶ τὴν ἐγγύην αὐτὸν εἰσπράξαι τὴν εἰς τὴν τράπεζαν πρὸς ἀπέχθειαν; τί προσεδόκων ὑπὸ τούτου αὐτὸς πείσεσθαι;

ῥ. Ἄξιον δὲ καὶ τοῦτ' ἐνθυμηθῆναι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐκ ἂν ποτε ἔξαρνος ἐγενόμην, εἰ ἐνεγγυησάμην. πολὺ γὰρ ὁ λόγος ἦν μοι ἰσχυρότερος ὁμολογοῦντι τὴν ἐγγύην ἐπὶ τὰς συνθήκας ἰέναι, καθ' ἃς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο. ὅτι μὲν γὰρ τρισὶν ἐπετράπη δαιτηταῖς, μεμαρτύρηται ὑμῖν· ὅπως δὲ μὴ ἐγνωσται ὑπὸ τῶν τριῶν, τί βουλόμενος ἠρνούμην ἂν τὴν ἐγγύην; μὴ γὰρ γενομένης τῆς γνώσεως κατὰ ⁹⁰ τὰς συνθήκας, οὐδ' ἂν ἔτι τῆς ἐγγύης ὑπόδικος ἦν. ὥστε οὐκ ἂν ποτε, ὧ ἄνδρες δικασταί, παραλιπὼν τὴν οὐσάν μοι ἀπολογίαν εἰ ἐνεγγυησάμην, ἐπὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ἀπῆλθον. ἀλλὰ μὲν καὶ τοῦτο μεμαρτύρηται ὑμῖν· ὅτι, ἐπειδὴ ἠφανίσθησαν αἱ συνθήκαι ὑπὸ τούτων, ἐζήτησαν ἐτέρας γράφεσθαι οὗτος καὶ ὁ Παρμένων, ὡς ἀκύρων ὄντων αὐτοῖς τῶν πρότερον ὁμολογημένων. καίτοι ὅπως, περὶ τῆς μελλούσης γνώσεως γενήσεσθαι, ἐτέρας ἐνεχειροῦν συνθήκας γράφεσθαι, ἐπειδὴ αἱ ὑπάρχουσαι ἀπώλοντο, πῶς ἐνῆν, μὴ

¹ μαρτυρά μοι φημι τὸν

² ποιῆσαι; κ. τ. ε. α. εἰσπράξας τ. ε. τ. τ. π. ἀπέχθειαν,

vid. in ll. ll.

Τούτον] Apatarium. AUGER.

ἦ. Πρόνοιαν ποιούμενος, ὅπως μὴ ἀπολεῖ, ἅ δι' ἐμοῦ τούτῳ συνέβαιεν] F. συνέβαλεν. Hujusmodi errata gignit negligentia librari-orum, cum literas nec ea forma, nec ea

magnitudine pingunt, qua debebant. Intelligent hoc; qui manuscriptos codices Græcos diversos cum judicio legerunt, et inter sese contulerunt. WOLF.

Καὶ τὴν ἐγγύην αὐτὸν εἰσπράξαι] Lego αὐτὸς εἰσπράξας. IDEM.

γραφεισῶν συνθηκῶν ἑτέρων, ἢ δίαιται γενέσθαι ἢ ἐγγυήν; περὶ αὐτοῦ γὰρ τούτου διενεχθέντες, οὐκ ἔγραψαν ἕτερα γράμματα, ὁ μὲν ἀξιῶν ἕνα δαιτητὴν αὐτῷ εἶναι, ὁ δὲ τρεῖς. ὅποτε δὲ αἱ μὲν ἐξ ἀρχῆς συνθήκαι ἠφανίσθησαν, καθ' ὡς ἐμέ φησιν γενέσθαι ἐγγυητὴν, ἕτεραι δὲ μὴ ἐγράφησαν, πῶς ὀρθῶς ἂν μοι δικάζοιτο, καθ' οὗ μὴ ἔχει παρασχέσθαι συνθήκας; ἀλλὰ μὴν καὶ ὡς ἀπηγόρευσεν ὁ Παρμένων τῷ Ἀριστοκλεῖ καθ' αὐτοῦ μὴ γινώσκειν ἄνευ τῶν συνδαιτητῶν, μεμαρτύρηται ὑμῖν. ὅταν δὴ ὁ αὐτὸς ἠφανικῶς φαίνεται τὰ γράμματα, καθ' ἃ¹ δεῖ τὴν δίαιται γενέσθαι, καὶ ἄνευ τῶν² δαιτητῶν παρὰ τὴν ἀπόρρησιν φῆ δεδιητηκέναι, πῶς ἂν, τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ πιστεύσαντες, δικαίως ἐμέ³ ἀπολέσετε;

ἰ. Σκέψασθε γὰρ τοῦτο, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὴ ἐμὲ νυνὶ, ἀλλὰ τὸν Παρμένοντα ἐδίωκεν Ἀπατούριος οὕτως, εἰςπράττων τὰς εἰκοσι μνᾶς, ἰσχυριζόμενος τῇ Ἀριστοκλέους γνώσει· ὁ δὲ Παρμένων παρῶν ἀπελογεῖτο ὑμῖν καὶ μάρτυρας παρείχετο, τοῦτο μὲν, ὅτι οὐ μόνῳ τῷ Ἀριστοκλεῖ ἀλλὰ τρίτῳ ἐπέτρεψεν, εἶθ', ὅτι ἀπέειπεν αὐτῷ ἄνευ τῶν συνδαιτητῶν καθ' αὐτοῦ μὴ ἀποφαίνεσθαι, καὶ, ὅτι ἀπολομένης αὐτῷ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδῶν ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ,⁴ καὶ ἐπὶ τηλικαύτην συμφορὰν ἀπάραντος οἴκαδε, ὁ τὰς συνθήκας ἠφανικῶς ἐρήμην αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποδημίᾳ κατέγνω τὴν δίαιται — ἔστιν ὅστις ἂν ὑμῶν, ταῦτα τοῦ Παρμένοντος ἀπολογουμένου, τὴν εὐτῶ παρανόμως γνωσθεῖσαν δίαιται κυρίαν ἔγνω εἶναι; μὴ γὰρ ὅτι γε ἀμφισβητουμένων ἀπάντων, εἰ μὴ ἦσαν μὲν αἱ συνθήκαι, ὡμολογεῖτο δ' εἶς εἶναι ὁ δαιτητὴς Ἀριστοκλῆς, μὴ ἀπέειπε δὲ ὁ Παρμένων αὐτῷ καθ' αὐτοῦ μὴ δαιτᾶν, ἀλλὰ συνέβη, πρὶν ἢ τὴν⁵ ἀπόφασιν γενέσθαι τῆς διαίτης, ἢ συμφορὰ τῷ ἀνθρώπῳ, τίς οὕτως ὡμός ἐστιν ἀντίδικος ἢ δαιτητῆς, ὃς⁶ οὐκ ἀνεβάλετο εἰς τὸ ἐπιδημῆσαι τὸν ἄν-

¹ εἶδε ² συνδαιτητῶν ³ ἀπολέσατε ⁴ [καὶ] ⁵ ἀπόφασιν ⁶ οὐκ ἂν ἀνεβάλετο

θ'. Πρὸς ἀπόρρησιν φῆ δεδιητηκέναι] Id est, cum contra interdictum sententiam tulisset eum liquet. BENTUS.

ἰ. Τοῦτο μὲν] Expectare facit τοῦτο δὲ, hujus loco venit εἶθ'. AUGER.

Ωμολογεῖτο δ' εἰσεῖναι ὁ δαιτητὴς Ἀριστοκλῆς] F. ὡμολογεῖτο δ' εἶς εἶναι δαιτητῆς;

ὁ Ἀριστοκλῆς. Hanc lectionem sententia certe pastulat. et p. 492. v. 2. δεκαόντες ἂν φαίνοτο λέγει τοῦτο. et v. 6. τὰ ψευδῆ μοι ἐγκέκληκε. et v. 27. ἐπὶ αἰτιάσασθαι. et v. 30. αἱ συνθήκαι τῷ μὲν λαβόντι. WOLF. Quanto melius εἶς εἶναι.

θρωπων; εἰ δὲ ὁ Παρμένων, εἰς λόγον καταστάς, πανταχοῦ δικαιότερ' ἂν φαίνοιτο λέγων τούτου, πῶς ἂν ὀρθῶς ἐμοῦ καταγιγνώσκοιτε, ὧ τοπαράπαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τουτονὶ μηδὲν συμβόλαιόν ἐστιν;

ιά. Ὅτι μὲν οὖν ἐγὼ μὲν ὀρθῶς τὴν παραγραφὴν πεποίημαι, Ἀπατούριος δὲ τὰ ψευδῆ μοι ἐγκέκληκε καὶ παρὰ τοὺς νόμους τὴν λῆξιν πεποίηται, ἐκ πολλῶν ¹ οἶμαι ἐπιδεδείχθαι τούτο ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί. τὸ δὲ κεφάλαιον πρὸς ἐμὲ οὐδ' ἐπιχειρήσει λέγειν Ἀπατούριος, ὡς συνθήκαι τινες αὐτῷ εἰσίν. ὅταν δὲ λέγη ψευδόμενος, ὡς ἐν ταῖς πρὸς τὸν Παρμένοντα συνθήκαις ἐνεγράφην ἐγ- 904 γυητῆς, ἀπαιτεῖτε αὐτὸν τὰς συνθήκας· καὶ ἐνταῦθ' αὐτῷ ἀπαντᾶτε, ὅτι πάντες ἄνθρωποι, ὅταν πρὸς ἀλλήλους ποιῶνται συγγραφαί, τούτου ἕνεκα σημηνάμενοι τίθενται παρ' οἷς εἰάν πιστεύωσιν, ἴν', εἰάν τι ἀντιλέγωσιν ² ἑαυτοῖς, ἐπανελέθωσιν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἐντεῦθεν τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι περὶ τοῦ ἀμφισβητουμένου. ὅταν δ' ἀφανίσας τις τάληθές λόγῳ ἐξαπατᾶν πειράται, πῶς ἂν δικαίως ³ πιστεύηται;

ιβ'. Ἀλλὰ νῆ Δία — τὸ ῥᾶστον τοῖς ἀδικεῖν καὶ συκοφαντεῖν προσηρημένοις — μαρτυρήσει τις αὐτῷ κατ' ἐμοῦ; εἰάν οὖν ἐπισκῆψωμαι αὐτῷ, πόθεν τὴν ἀπόδειξιν ποιήσεται τοῦ ἀληθῆ μαρτυρεῖν; ἐκ τῶν συνθηκῶν; τούτο τοίνυν μὴ ἀναβαλλέσθω, ἀλλ' ἤδη φερέτω ὁ ἔχων τὰς συνθήκας. εἰ δ' ἀπολωλέναι φησὶ τότε, πόθεν λάβω ⁴ ἐγὼ τὸν ἔλεγχον καταψευδομαρτυρηθεῖς; ⁵ εἰ γὰρ παρ' ἐμοὶ ἐτέθη τὸ γραμματεῖον, ⁶ ἐνῆν αἰτιάσασθαι Ἀπατούριον, ὡς ἐγὼ διὰ τὴν ἐγγύην ἠφάνικα τὰς συνθήκας· εἰ δὲ παρὰ τῷ Ἀριστοκλεῖ, διὰ τί, εἴπερ ἄνευ τῆς τούτου γνώμης ἀπολώλασιν αἱ συνθήκαι, ⁷ καὶ τῷ μὲν λαβόντι αὐτάς καὶ οὐ παρέχοντι οὐ δικάζεται; ἐμοὶ δ' ἐγκαλεῖ, μάρτυρα παρεχόμενος κατ' ἐμοῦ τὸν ἠφανικότα τὰς συνθήκας, ὧ προσῆκεν αὐτὸν ὀργίζεσθαι, εἴπερ μὴ ⁸ κοινῶς μετὰ τούτου ἐκαποτέχνει; εἰρηταί μοι τὰ δίκαια, ὅσα ἠδυνάμην ὑμεῖς οὖν κατὰ τοὺς νόμους γιγνώσκετε τὰ δίκαια.

¹ οἶμαι ² ἢ αὐτοῖς, ἐπανελεθῶσιν

³ πιστεύοιτο

⁴ ἐγὼ λάβω

⁵ εἰ μὲν γὰρ

⁶ ἐνῆν ἀν αἰτιάσθαι Ἀπατούριον

⁷ Deest καί.

⁸ κοινῆ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ ΛΟΓΟΥ.

905

ΦΟΡΜΙΩΝ ἔμπαρος, δαιρίζεται παρὰ Χρυσίππου μᾶς εἰκοσι, πλεον εἰς Βύσπορον. ἀφικόμενος δὲ ἐκεῖσε, κατέλαβεν Ἀφρασίαν τῶν φορτίων, ἀν ἐκόμιζε. διόπερ τοῦ ναυκλήρου Λάμπιδος ἀποπλεῖν βουλομένου Ἀθίναζε, καὶ κελευόντος αὐτὸν ἐνδεῖσθαι τῇ νυκτὶ τὰ ἀγγραύματα τῶν χρημάτων παρὰ Χρυσίππου — τοῦτο γὰρ ἔφραζεν ἡ συγγραφή —, οὔτε φόβον τιὰ ἐνέθετο, οὔτε ἀγρόειον. ἀλλ' ἔφη πρὸς τὸν Λάμπιν ἀδυνάτως ἔχειν ἐν τῷ παρόντι ποιῆσαι ταῦτα, μικρὸν δ' ὕστερον ἐφ' ἐτέρας ἐκπλευσεῖσθαι νεὸς ἅμα τοῖς χρήμασιν. ἡ μὲν οὖν τοῦ Λάμπιδος ναὺς ἀναχθεῖσα διαφθείρεται· καὶ μετ' ὀλίγων ὁ Λάμπις ἐν τῷ λέμβῳ σώζεται, καὶ ἀφικόμενος Ἀθίναζε, μινεῖ Χρυσίππῳ τὸ εὐτύχημα τοῦ Φορμίανος, ὡς ἀπελείφθη τε ἐν τῷ Βοσπόρῳ, καὶ εἰς τὴν ναῦν οὐδὲν ἐνέθετο. ὁ δὲ Φορμίαν καταπλεύσας ὕστερον καὶ τὸ ἀργύριον ἀπαιτούμενος, τὸ μὲν πρῶτον, ὡς ἔφη Χρυσίππος, καὶ ὀφείλειν ἀμολόγει καὶ ἀποδώσει ὑπισχνεῖτο ἔπειτα, ὡς ἀποδεδικώς Λάμπιδι, μηδὲν ὀφείλειν ἔλεγε. τὴν γὰρ συγγραφὴν κελεύειν, παύσεως τι κατὰ θάλατταν τῆς νεὸς, ἀπηλλάχθαι τοῦ ὀφλήματος τὸν Φορμίαν. ἔλαχεν οὖν δίκην αὐτῷ ὁ Χρυσίππος. ὁ δὲ συνεγράφατο· καὶ Λάμπις ἐμαρτύρησε παρὰ τῷ δαιτητῇ, ὡς ἀπειληφῶς εἶη παρὰ Φορμίανος ἐν Βοσπόρῳ τὰ χρήματα, καὶ ἀπολωλεκώς μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῇ ναυαγίᾳ.

906

Ἐπιπλέον δὲ τὰνάντια τούτων εἰρήκει πρὸς Χρυσίππου, ὡς οὐδὲν ὁ Φορμίαν εἰς τὴν ναῦν ἐντέθεικεν. ἔλεγχόμενος δὲ ἐπὶ τούτοις ὁ Λάμπις, ἐξεστνηκίαι τότε ἔφησεν, ὅτε ἐκεῖνα πρὸς τὸν Χρυσίππου εἶλεγε. τούτων ἀκούσας ὁ δαιτητῆς, καὶ μηδὲν ἀποφινάμενος, εἰς τὸ δικαστήριον τὸ πρῶτον ἀπέσπευξε. καὶ ὁ ἀγὼν ἰσχυρῶς μὲν ἐστὶ παραγραφικός· τῷ δὲ ἀληθεῖ, παρὰ τὴν εὐθείαν γίγνεται. εὐ γὰρ καὶ ὁ ῥήτωρ κατ' ἀρχὰς ἐπιστημαίνεται, ὡς οὐκ ἐστὶν ὄλον παραγραφὴ τὸ λέγειν πεποινηκίαι πάντα κατὰ τὰ συγκείμενα, ἀποδιδόναι τὰ χρήματα Λάμπιδι, κελευούσης τοῦτο τῆς συγγραφῆς, καὶ ἁφικούσης ἐπὶ τούτων πάθει τὸ ὀφλημα. ταῦτα γὰρ ἐστὶ τὴν εὐθυδικίαν ἀγωνιζομένου καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις ἐγκλήμασιν ἀπαντῶντος, ἀλλ' οὐκ ἀναιροῦντος τὸν περὶ αὐτῶν ἀγῶνα καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς δίκης. παραγραφὴν δὲ, φησὶν, ὁ νόμος δίδωσι περὶ τῶν μὴ γινομένων ὅλων Ἀθήνῃσι μηδὲ εἰς Ἀθήνας συμβολαίων. τετήρηται δὲ ἐν τῷ λόγῳ ταῦτόν, ὅπερ καὶ περὶ τῶν κατὰ Νεαίρας, ὅτι μὴ ὑφ' ἑνὸς εἴρηται προσώπου· ἀλλ' ἑκατέρου διαστολῆ φανερά, ἐνταῦθα δὲ συγκέχυται. δοκεῖ δὲ ἔμοιγε ἐντεῦθεν ὁ δεῦτερος λέγειν. ἀκούσας τῶν ἡμῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεόδοτος πολλάκις, καὶ ἰουσίας τὸν Λάμπιν ψευδῆ μαρτυρεῖν. δῆλον δὲ, ὅτι κοινῶς τινές εἰσιν οἱ πρὸς τὸν Φορμίαν ἀγωνιζόμενοι.

I * ἀφεικίαις

Ἐφ' ἐτέρας ἐκπλευσεῖσθαι νεὸς. et v. 7. καὶ μετ' ὀλίγων. Nam μετ' ὀλίγον per o est paulo post. et v. 8. τὸ εὐτύχημα. et v. 11. μηδὲν ὀφείλειν ἔλεγε, pro μηδενός. WOLF.

Ἐπὶ δὲ συνεγράφατο] Sensus postulat παραγράφατο. IDEM.

Παρὰ τὴν εὐθείαν] F. κατὰ τὴν εὐθείαν, ac potius κατ' εὐθυδικίαν. IDEM.

Εὐ γὰρ] F. ἐπεὶ καὶ ὁ ῥήτωρ. vel, καὶ γὰρ καὶ ὁ ῥήτωρ. et v. 20. τῷ λέγειν. IDEM.

Καὶ ἀφικούσης] Καὶ ἀφείσεως. IDEM.

Καὶ περὶ τῶν κατὰ Νεαίρας] F. καὶ περὶ τὸν, ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ. IDEM.

Ἄλλ' ἑκατέρου διαστολῆ] F. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἡ διαστολῆ φανερά. et v. antepen. ἀκούσας τῶν ἡμῶν. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΦΟΡΜΙΩΝΑ ΥΠΕΡ ΔΑΝΕΙΟΥ

¹ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΔΙΚΑΙΑ ὑμῶν δεησόμεθα, ὦ ἄνδρες δικασταί, 907
 ἀκοῦσαι ἡμῶν μετ' εὐνοίας ἐν τῷ μέρει λέγοντων, γνόντας,
 ὅτι ἰδιῶται παντελῶς ἐσμέν, καί, πολὺν χρόνον εἰς τὸ ὑμέ-
 τερον ἐμπόριον εἰσαφικνούμενοι καὶ συμβόλαια πολλοῖς
² συμβάλλοντες, οὐδεμίαν πάποτε δίκην πρὸς ὑμᾶς εἰσήλ-
 θομεν, οὔτ' ἐγκαλοῦντες, οὔτ' ἐγκαλούμενοι ὑφ' ἐτέρων. οὐδ'
 ἂν νῦν, ἀκριβῶς ἴστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ὑπελαμβά-
 νομεν ἀπολωλέναι τὰ χρήματα ὑπὸ τῆς νεῆς τῆς διαφθα-
 ρείσης, ἀ' ἐδανείσαμεν Φορμίῳ, οὐκ ἂν ποτε ἐλάχομεν
 τὴν δίκην αὐτῷ· οὐχ οὕτως ἡμεῖς ἀναίσχυντοί ἐσμεν, οὐδ'
 ἄπειροι τοῦ ζῆμιούσθαι. πολλῶν δ' ἡμᾶς κακιζόντων, καὶ
³ μάλιστα τῶν ἐμπόρων τῶν ἐπιδημησάντων ἅμα Φορμίῳ,
 οἵπερ τοῦτον ἤδεσαν οὐ συναπολέσαντα τὰ ⁴ χρήματα ἐν
 τῇ νηϊ, δεινὸν ἠγοῦμεθα εἶναι τὸ μὴ βοηθῆσαι ⁵ ἡμῖν ἀδι-
 κουμένοις ὑπὸ τούτου.

Β'. Περὶ μὲν οὖν τῆς παραγραφῆς βραχὺς ἐστὶν ὁ λόγος
 καὶ γὰρ οὗτοι οὐ τοπαράῳαν ⁶ συμβόλαιον ἐξαρνοῦνται μὴ
 γενέσθαι ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῷ ὑμετέρῳ· ἀλλ' οὐκέτι εἶναι
 φασὶ πρὸς ἑαυτοὺς οὐδὲν συμβόλαιον, πεπονηκῆναι γὰρ οὐ-
 δὲν ἔξω τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένων. ⁷ οἱ μὲν οὖν νό- 908

¹ ΛΟΓΟΣ. vel, ΥΠΕΡ ΧΡΥΣΙΠΠΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ.

² συμβαλόντες

³ μάλιστα τῶν ἐν Βοσπόρῳ ἐπιδημησάντων

⁴ χρήματα * τὰ ἐν

⁵ ἡμῖν αὐτοῖς ἀδικουμένοις

⁶ τὸ συμβόλαιον

⁷ οἱ μέντοι νόμοι

Δημοσθένους ὁ πρὸς Φορμίωνα ὑπὲρ δανείου λόγος] Alii Δημοσθένους ὑπὲρ Χρυσίππου πρὸς τὴν Φορμίωνα παραγραφὴν περὶ Δανείου λόγος, Demosthenis pro Chrysippe adversus Phormionis exceptionem de aere alieno oratio. WOLF.

Α. Ἐν τῷ μέρει λέγοντων] Quia, duo

cum essent, uterque causæ partem egit. IDEM.

Ἀπολωλέναι ὑπὸ τῆς νεῆς] Pro ἐν τῇ νηϊ. Nisi malis ἐπὶ τῆς νεῆς. IDEM.

Τῶν ἐμπόρων τῶν ἐπιδ.] Leg. τῶν ἐμπα. τῶν ἐκεῖ ἐπιδημησάντων, illic, nempe, in Bosphoro. AUGER.

μοι, καθ' οὓς ὑμεῖς δικασταὶ κἀθήσθε, οὐχ οὕτω λέγουσιν. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν μὴ γενομένων ὅλως συμβολαίων Ἀθηνησι μὴδ' εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον ¹ παραγράφασθαι δεδάκασιν· εἰάν δέ τις γενέσθαι μὲν ὁμολογῇ, ἀμφισβητῆ δὲ ὡς πάντα πεποίηκε τὰ συγκείμενα, ἀπολογεῖσθαι κελεύουσιν εὐθυδικίαν εἰσιόντα, οὐ κατηγορεῖν τοῦ δῶκοντος. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε ἐλπίζω καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος δεῖξεν εἰσαγωγίμον τὴν δίκην οὔσαν. σκίψασθε δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν τούτων, καὶ τί ἀντιλέγεται· οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα ἐξετάσαιτε. οὐκοῦν δανείσασθαι μὲν τὰ χρήματα ὁμολογοῦσι, καὶ συνθήκας ποιήσασθαι τοῦ δανείσματος· ² φησὶ δ' ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον Λάμπιδι, τῷ Δίωνος οἰκέτῃ, ἐν Βοσπόρῳ. ἡμεῖς τοίνυν ³ οὐ ταῦτο δεῖζομεν, ὡς οὐκ ἀποδεδῶκεν· ἀλλ', ὡς οὐδ' ἐξῆν αὐτῷ ἀποδοῦναι. ⁴ ἀναγκαῖα δ' ἐστὶ βραχέα τῶν ἐξ ἀρχῆς διηγῆσασθαι ὑμῖν.

γ'. Ἐγὼ γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐδάνεισα Φορμίῳνι τούτῳ εἴκοσι μνᾶς, ἀμφοτερόπλου ἐἰς τὸν Πόντον, ἐπὶ

¹ παραγράφεσθαι

² φασὶ

³ οὐ μόνον τοῦτο

⁴ ἀναγκαῖον

῞. Εὐθυδικίαν] *Eiθυδικία est recta intentionis depulsio, justa et plena recusatio: quod fit, cum is qui in iudicium vocatus est, nulla praescriptione fori, aut alia exceptione summotoria utitur, nec litis excipiendae divertitelo.* BUDÆUS.

Ἐξετάσεται] *Alii ἐξετάσετε. M. ἐξετάσατε ἀορ. α. optativi.* WOLF.

γ'. Ἐγὼ γάρ — ὑποθήκῃ] *Ego Athenienses Phormioni mutuas dedi minas xx. ultro citroque in Pontum, alio accepto pignore,* Wolfius. *Difficultas est in verbis ἐπὶ ἐτέρα γε ὑποθήκῃ, ac praesertim in v. ἐτέρα. Crediderat Chrysisippus Phormioni mercatori minas xx. ea conditione, ut Phormio merces xl. minarum pretii in navem imponeret, quæ pignoris loco essent Chrysisippo, ut docet Demosthenes. Vides igitur dimidiam partem mercium pignori obligatam fuisse, pro altera dimidia parte. Proinde verba Demosthenis sic interpretari malim, altero tanto oppignerato. In tota igitur oratione, ubicumque ὑποθήκης nomen occurrit, merces sunt intelligendæ, quæ creditoribus oppignerate erant ex syngrapha. Quare debitor tenebatur aut merces pignori obligatas exhibere, aut argentum, quod mutuatus fuerat; alioqui adversus eum, qui nec pecuniam creditoribus solveret,*

nec pignus exhiberet, gravis erat pœna proposita: adeo ut civem Atheniensem optimo loco natum ob eam culpam Athenienses capite damnarint. Tantum illis curæ fuit, ut in foro fides servaretur, quemadmodum refert Demosthenes in sine hujusce Orationis. Emendatt. L. IV. c. 3. VALESIIUS. *Plura vid. infra p. 913. v. ult. ed. R.*

Ἐμφοτερόπλου] *Dicunt, quasi in com meatum remeatumque usuram taxatam: de quo locutus est Modestinus in l. 1ma, de nautico fenore. Ita contrahebatur, ut non aliter deberetur nec ipsa, nec sors ejus, quam si navis cum mercibus sospes domum rediisset. Et his verbis liquet usuram nauticam non menstruam fuisse, sed una in omne tempus navigationis et negotiationis constitutione taxatam. Fuit enim pecunia a Lampide nauclero Phormioni fenerato mutuata Athenis in Pontum, et Ponto Athenas. Et hæc ratio major est sesquiquatrua, et jure Pandectarum non admissa. Nam legitima usura trajectitiæ pecuniæ non potest duplam centesimam excedere, ut actor est Papinianus in l. Nihil interest. A Graecis ephectos tocos vocatur, supersexta usura. In ll. *De assc et partibus ejus,* BUDÆUS.*

¹ ἑτέρα ὑπόθηκη, καὶ συγγραφὴν ἐθέμην παρὰ Κιττῶ τῷ τραπεζίτῃ. κελευούσης δὲ τῆς συγγραφῆς ἐνδέσθαι εἰς τὴν ναῦν τετρακισχιλίων φορτία ἄξια, πρᾶγμα ποιεῖ πάντων δεινότατον. εὐθύς γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐπιδανείζεται λάβρα ἡμῶν, παρὰ μὲν Θεοδώρου τοῦ Φοίνικος τετρακισχιλίας πεντακοσίας δραχμάς, παρὰ δὲ τοῦ ναυκλήρου Λάμπιδος χιλίας ² δραχμάς. δέον δ' αὐτὸν καταγοράσαι φορτία Ἀθήνηθεν μινῶν ἑκατὸν δεκαπέντε, εἰ ἡμελλε τοῖς 909
³ δανεισταῖς ποιεῖν τὰ ἐν ταῖς συγγραφαῖς γεγραμμένα, οὐ κατηγόρασεν, ἀλλ' ἢ πεντακισχιλίων καὶ πεντακοσίων δραχμῶν σὺν τῷ ἐπισιτισμῷ· ὀφείλει δὲ ἑβδομήκοντα μινᾶς καὶ πέντε. ἀρχὴ μὲν οὖν αὕτη ἐγένετο τοῦ ἀδικήματος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὔτε γὰρ τὴν ὑπόθηκην ⁴ παρέσχετο, οὔτε τὰ χροήματα ἐνέθετο εἰς τὴν ναῦν, κελευούσης τῆς συγγραφῆς ἐπ' ἀνάγκης ἐντίθεσθαι. καὶ μοι λάβε τὴν συγγραφὴν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

λάβε δὴ καὶ τὴν τῶν πεντηκιστολόγων ἀπογραφὴν, καὶ τὰς μαρτυρίας.

ἘΠΟΓΡΑΦΗ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Ἐλθὼν τοίνυν εἰς τὸν Βόσπορον, ἔχων ἐπιστολὰς

¹ ἑτέρα γ' ὑπόθηκη² Deest δραχμάς.³ δανεισταῖς πᾶσι ποιήσιν⁴ παρέσχεν

¹ Ἀμφοτερόπλου] Hinc illuc, illinc huc, ut Athenis Bosporum, Bosporo Athenas, hoc est, ut pecunia Athenis accepta, negotietur Bospori, indeque reversus Athenas, solvat et sortem et usuras. ἑτερόπλοιοι, unius tantum loci conditionem habet. In hac oratione Phormio ἀμφοτερόπλουι mutuatus, se ἑτερόπλοιοι reddidisse fingere dicitur: numerata scilicet et sorte et usura Bospori, cum Athenis demum id faciendum esset, interimque illa pecunia ei frui licuisset. WOLF.

Παρὰ Κιττῶ τῷ τραπεζίτῃ] Hujus, pueri adhuc, fit mentio in Trapezitico Isocratis. IDEM.

Οὐ κατηγόρασεν] F. οὐκ ἠγόρασεν, ἀλλ' ἢ, ἀντὶ τοῦ, οὐ πλέον ἢ. IDEM.

Ὄφείλει δὲ ἑβδομήκοντα μινᾶς καὶ πέντε]

Si 5500. drachmæ conficiant minas 55., his de 115. minis subtractis, restabunt non nisi 60. minæ: nisi forte ὁ ἐπισιτισμὸς, qui fuerit 15. minarum, sit in 55. minis supputatus. Sed notæ numerorum æpissime permutari solitæ, magnos errores pariunt, et ingentia mendacia: in contractibus etiam fraudes. Ac mihi quidam olim de iniqua æstimatione libri cujusdam conquerenti, per jocum ille quidem, sed valde vereor, ne talia sæpe etiam serio fiant, respondit, eadem facilitate pingi notam octonariam, qua quaternariam. IDEM. Ἐπαναγκῆς] Κατ' ἀνάγκην, ἀναγκαίως. IDEM.

Τῶν πεντηκιστολόγων] Post nominat ἐλλιμενιστάς: illos, quod quinquagesimas exigant: hos, quod in portibus versentur.

παρ' ἐμοῦ, ἅς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενεγκεῖν τῷ παιδί τῷ ἐμῷ παραχειμάζοντι ἐκεῖ, καὶ κοινωῶ τινί, γράψας ἐν τῇ ἐπιστολῇ τό τε ἀργύριον ὃ ἐδέδανείκειν καὶ τὴν ὑποθήκην, καὶ προστάξας, ἐπειδὴν τάχιστα ἐξαιρεθῆ τὰ χρήματα, ἐξετάξεν καὶ ¹ἐπακολουθεῖν — τὰς μὲν ἐπιστολάς οὐκ ἀποδίδωσιν οὗτος, ἅς ἔλαβε παρ' ἐμοῦ, ἵνα μηδὲν εἰδείησαν ὧν ἔπραττεν οὗτος· καταλαβὼν δ' ἐν τῷ Βοσπόρῳ μοχθηρὰ τὰ πράγματα διὰ τὸν συμβάντα πόλεμον τῷ Παρειαδῇ πρὸς τὸν Σκύθην, καὶ τῶν φορτίων ὧν ἦγε πολλὴν ἀπρασίαν, ἐν πάσῃ ἀπορίᾳ ἦν. καὶ γὰρ οἱ δανεισταὶ εἶχοντο αὐτοῦ οἱ τὰ ²ἐτερόπλοια δανείσαντες· ὥστε τοῦ ναυκλήρου κελεύοντος αὐτὸν κατὰ τὴν συγγραφὴν ἐντίθεσθαι τὰ ἀγοράσματα τῶν ἐμῶν χρημάτων, εἶπεν οὗτος, ὁ νῦν φάσκων ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον, ὅτι οὐκ ἂν δύναιτο ἐνδέσθαι εἰς τὴν ναῦν τὰ χρήματα. ἀπρατον γὰρ εἶναι τὸν ῥῶπον. καὶ ἐκεῖνον μὲν ἐκέλευεν ἀνάγεσθαι· αὐτὸς δ', ἐπειδὴν διάθεται τὰ φορτία, ἐφ' ἑτέρας νεῶς ἔφη ἐκπλεύσεσθαι. καί μοι λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

¹ παρακολουθεῖν² ἐτερόπλοια

IDEM.

Τῷ Παρειαδῇ πρὸς τὸν Σκύθην] In Aristocratea Βηρισάδης quidam Thraciæ rex, Cotylis F., Cersobleptæ et Amadoci frater, nominatur. Sed hic fortassis alius est. IDEM.

Οἱ τὰ ἐτερόπλοια δανείσαντες] Quibus pecunia, quam Athenis mutuarant, Bospori reddenda erat. IDEM.

Ὡστε τοῦ ναυκλήρου — ἀνθρώπων] Locus fæde corruptus, quem partim ex Augustano Codice, partim ex conjectura restituisse mihi videor. Wolfius: *Adeo ut infectis.* Et hunc quidem qualemcunque sensum elicit Wolfius ex corruptis Demosthenis verbis; quæ etiam asterisco signata sunt. Sed in Aug. Cod. longe optimo ultima verba sic leguntur: ἀπρατον γὰρ εἶναι τὸν ῥῶπον, ex quibus facillimum erat veram ac sinceram hujus loci scripturam deprehendere. Scripsert enim Demosthenes ἀπρατον γὰρ εἶναι τὸν ῥῶπον. Viles ac levis pretii mercatores Græci ῥῶπον vocabant, et hujusmodi mercatores ῥωποπῶλας, ut testatur Hesychius. Ælius Dionysius ap. Eustath. in II. N. p. 927. ῥῶπον interpretatur τὸν λεπτόν καὶ εὐτελεῆ φέρτον, καὶ πικίλον, additque, quod ad nostrum institutum plurimum facit, ἡ δὲ λέξις τοῦ ῥῶπου παρὰ τε Δημοσθένει καὶ ἑτέροις. Neque enim ali-

bi, quod sciam, nomen hoc ῥῶπος occurrit in Orationibus Demosthenis, præterquam hoc in loco; ex quo apparet ita necessario emendandum fuisse. Porro quam facilis et prona sit depravatio harum vocum ῥῶπος et ἄρωπος, ostendit Hesychii locus, in quo sic legitur Αἰγυπτία ἐμπολιῆ ἄρωπος, cum scribendum sit ὁ ῥῶπος. Et hæc quidem quod spectat ad v. ῥῶπος. Quod autem attinet ad vocem ἀπρατον, confirmat locus supra v. 9. et infra p. 502. v. 1. In *Emendatt.* L. IV. c. 2. VALESIIUS.

Ἄπρατον γὰρ εἶναι τὸν ἀνθρώπων] Ἄντι τοῦ, εἰ αὐτὸν εἶναι ἀπρατον. Locus mendæ suspicionem non vacat. ἀπρατα γὰρ εἶναι τὰ ἀγοράσματα, etsi non multum videtur a sententia abhorrere, nec ipsum tamen satis placet, etsi mox sequitur: ἐπειδὴν διάθεται τὰ φορτία, ταυτίστι, πιτεράσκη, ut in Panegyrico, καὶ πολλῆς ἀπορίας οἴσης, τὰ μὲν ὅπου δεῖ διαθέσθαι, τὰ δὲ ὅπου εἰσαγαγέσθαι. Fortassis καταχρηστικὴ quædam formula mercatorum fuit, ἀπρατον εἶναι τὸν ἀνθρώπων, ἀντι τοῦ, μὴ πεπρακέναι τὰ ἐμπορεύματα: ut sit passivum loco activi. ἀπρατος irritus, impositus volti: ἀπρατος non tenditus, integer, incorruptus: quod huc non pertinet. In *farrag.* τὸν ἀνθρώπων] huc referri potest ἀπρατον. Sin φέρτον (quod magis placet) ἀπρατον. WOLF.

MARTYRIA.

έ. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὗτος μὲν ἐν τῷ Βοσπόρῳ καταλέλειπτο· ὁ δὲ Λάμπις ἀναχθεὶς, ἐναυάγησεν οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου. γεγεμισμένης γὰρ ἤδη τῆς νεῆς, ὡς ἀκούομεν, μᾶλλον τοῦ δέοντος, προσανέλαβεν ἐπὶ τὸ κατάστρωμα χιλίας βύρσας. ὅθεν καὶ ἡ διαφθορὰ τῇ νηὶ συνέβη· καὶ αὐτὸς μὲν ἀπεσώθη ἐν τῷ λέμβῳ μετὰ τῶν ἄλλων παίδων τῶν Δίωνος, ἀπώλεσε δὲ πλεόν ἢ τριακόσια ¹ σώματα χωρὶς τῶν ἄλλων. πολλοῦ δὲ πένθους ἐν τῷ Βοσπόρῳ ὄντος, ὡς ἐπύθοντο τὴν διαφθορὰν τῆς νεῆς, εὐδαιμόνιζον τὸν Φορμίωνα ἅπαντες τουτοῖ, ὅτι ² οὐ συνανήχθη, οὔτε ἔβητο εἰς τὴν ναῦν οὐδέν. συνέβαινε δὲ παρὰ τε τῶν ἄλλων καὶ ³ παρὰ τούτου ὁ αὐτὸς λόγος. καὶ μοι ἀνάγνωθι ταύτας τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

αὐτὸς μὲν τοίνυν ὁ Λάμπις, ᾧ ⁴ φασὶν ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον — τούτῳ γὰρ προσέχετε τὸν νοῦν —, προσελθόντος αὐτῷ ἐμοῦ, ἐπειδὴ τάχιστα κατέπλευσεν ἐκ τῆς ναυαγίας Ἀθήναζε, καὶ ἐρωτῶντος ὑπὲρ ⁵ τούτου, ἔλεγεν, ὅτι οὔτε ⁶ τὰ χρήματα ἐνδοίτο εἰς τὴν ναῦν οὗτος κατὰ τὴν συγγραφὴν, οὔτε τὸ χρυσίον εἰληφῶς εἴη παρὰ τούτου ⁷ ἐν Βοσπόρῳ τότε. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν τῶν παρρηγομένων.

MARTYRIA.

91

ς'. Ἐπειδὴ τοίνυν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπεδήμησεν ⁶ ὁ Φορμίων οὗτος σεσωσμένος ἐφ' ἐτέρας νεῆς, προσῆειν αὐτῷ ἀπαιτῶν τὸ δάνειον· καὶ οὗτος κατὰ μὲν ἀρχαῖς οὐδεπώποτε,

¹ σώματα ἐλεύθερα χωρὶς
⁴ φησὶν ⁵ τούτων

² οὔτε συνανήχθη, οὔτ' ἐβητο
⁶ Deest articulus.

³ παρ' αὐτοῦ τούτου
⁷ ἐν τῷ Βοσπόρῳ [τότε].

έ. Σώματα] Ἀντὶ τοῦ, ἀνδρώπους. Nisi et equi et aliae pecudes in navi fuerint. IDEM. Leg. τριάκοντα πρὸ τριακόσια. ἀπώλεσε perdidit, i. e. perire fecit. AUGER.

Χωρὶς τῶν ἄλλων] Τῶν ἐμπορευμάτων, ἢ ἀγορασμάτων. WOLF.

Φασὶν] M. φησὶν, scil. ὁ Φορμίαν. IDEM. AUGER.

Ναυαγίας] Quod Ammonius ναυαγίαν reddidit νηὸς διαφθορὰν, observari potest, utrumque permutavisse Demosthenem contra Phormion. ναυαγίαν vocans, quod superius dixerat διαφθορὰν: nam ubi editur, ὅθεν καὶ ἡ διαφθορὰ τῇ νηὶ συνέβη, scribendum διαφθορὰ, quod interpretem fugisse non videtur. Valckenaer. Animadv. ad Amm.

ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἶπε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν νῦν λέγει, ἀλλ' αἰεὶ ὠμολόγει ἀποδώσειν. ἐπειδὴ δ' ἀνεκοινώσατο τοῖς νῦν παροῦσιν αὐτῷ καὶ συνδικοῦσιν, ἕτερος ἤδη ἦν καὶ οὐχ ὁ αὐτός. ὡς δ' ἠσφόρησεν αὐτὸν διακρουόμενόν με, προσέρχομαι τῷ Λάμπιδι, λέγων, ὅτι ¹ οὐδὲν ποιεῖ τῶν δικαίων Φορμίων, οὐδ' ἀποδίδωσι τὸ δάνειον, καὶ ἅμα ἠρόμησεν αὐτὸν, εἰ εἰδείη ὅπου ἐστίν, ἵνα προσκαλεσαίμην αὐτόν. ὁ δ' ἀκολουθεῖν μ' ἐκέλευεν ἑαυτῷ, καὶ καταλαμβάνομεν πρὸς τοῖς μυροπωλίοις αὐτόν. καὶ γὰρ κλητῆρας ἔχων προσεκαλεσαίμην αὐτόν. καὶ ὁ Λάμπις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρῶν προσκαλουμένῳ μοι οὐδαμοῦ ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς ἀπέιληφε παρὰ τούτου τὸ χρυσίον, οὐδ' ὁ εἰκὸς ἦν, εἶπε, Χρῦσιππε μαίνῃ· τί τοῦτον ² προσκαλεῖς; ἐμοὶ γὰρ ἀποδέδωκε τὸ χρυσίον. ἀλλὰ ³ μὴν ὅτι ὁ Λάμπις οὐκ ἐφθέγγετο, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς οὐτοσί οὐδὲν ἠξίωσεν εἰπεῖν, παρεστηκότος τοῦ Λάμπιδος, ὧ νῦν φησὶν ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον. καίτοι εἰκὸς γε ἦν αὐτὸν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί με ² προσκαλεῖς, ὧ ἄνθρωπε; ἀποδέδωκα γὰρ τούτῳ τῷ παρεστηκότι τὸ χρυσίον, καὶ ἅμα ὁμολογοῦντα παρέχειν τὸν Λάμπιν· νυνὶ δ' οὐδ' ἕτερος αὐτῶν οὐδ' ὁτιοῦν εἶπεν ἐν τῷ τοιοῦτῳ καιρῷ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν μαρτυρίαν τῶν κλητῆρων.

912

4 MARTYRIA.

λάβε δὴ μοι καὶ τὸ ἔγκλημα, ὃ ἔλαχον αὐτῷ πέρυσιν· ὁ ἐστίν οὐδεὶνὸς ἔλαττον τεκμήριον, ὅτι ⁵ οὐδεπώποτ' ἔφησε Φορμίων ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον Λάμπιδι.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

τοῦτο τὸ ἔγκλημα ⁶ ἔλαχον ἐγὼ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδαμοῦθεν ἄλλοθεν σκοπῶν, ἀλλ' ἢ ἐκ τῆς ⁷ ἀγγελίας τῆς

¹ οὐδὲν μοι ποιεῖ² προσκαλεῖ³ μὴ⁴ Μαρτυρία.⁵ * οὐδέπω τότ'⁶ ἔγραφον⁷ ἀγγελίας

L. II. c. 20.

ς'. [ἵνα προσκαλεσαίμην αὐτόν] Ut in iudicium eum arcesserem: ut diem ei dicerem.

F. ἀλλὰ μὴν οὐχ ὅτι ὁ Λάμπις οὐκ ἐφθέγγετο, ἀπὸ τοῦ, οὐ μὲν οὐδὲν ὁ Λάμπις οὐκ ἐφθέγγετο. IDEM.

WOLF.

[Ἐλαχόν] L. ἔλαχον, et infra v. pen. A-

[Ἄλλὰ μὴν ὅτι ὁ Λάμπις οὐκ ἐφθέγγετο] GER.

Λάμπιδος, ὃς οὐκ ἔφασκεν οὔτε τὰ χρήματα ἐντεθειῖσθαι τούτον, οὔτε τὸ χρυσίον ἀπειληθέναι· μὴ γὰρ οἷός-τέ με οὕτως ἀπόπληκτον εἶναι καὶ παντελῶς μαινώμενον, ὥστε τοιοῦτον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γράφειν ἔγκλημα, ὁμολογοῦντος τοῦ Λάμπιδος ἀπειληθέναι τὸ χρυσίον, ὑφ' οὗ¹ ἔμελλον ἐξελεγχθῆσεσθαι. ἔτι δέ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κείνο σκέψασθε· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι παραγραφῆν² δίδόντες πέρυσιν, οὐκ ἐτόλμησαν ἐν τῇ παραγραφῇ γράψαι, ὡς ἀποδεδώκασιν Λάμπιδι τὸ χρυσίον. καὶ μοι λέγε ταύτην τὴν παραγραφῆν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.

ἀκούετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐδαμοῦ γέγραπται ἐν τῇ παραγραφῇ, ὡς ἀποδédωκε τὸ χρυσίον Φορμίων Λάμπιδι· καὶ ταῦτ', ἐμοῦ διαρρήδην γράψαντος εἰς τὸ ἔγκλημα ὃ ἠκούσατε ἀρτίως, ὅτι οὔτε τὰ χρήματα ἐνδοίτο εἰς τὴν ναῦν, οὔτε ἀποδédωκε τὸ χρυσίον. τίνα οὖν ἄλλον χρῆν περιμένειν ὑμᾶς μάρτυρα, ὅταν τηλικαύτην μαρτυρίαν παρ' αὐτῶν τούτων ἔχητε;

Ζ'. Μελλούσης δὲ τῆς δίκης εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, ἐδέοντο ἡμῶν ἐπιτρέψαι τινί. καὶ ἡμεῖς ἐπετρέψαμεν Θεοδότῳ ἰσοτελεῖ κατὰ συνθήκας. καὶ ὁ Λάμπις μετὰ ταῦτα νομίσας αὐτῷ ἀσφαλές ἤδη εἶναι πρὸς διαιτητῇ μαρτυρεῖν ὃ τι βούλοιο, μερισάμενος τὸ ἐμὸν χρυσίον μετὰ Φορμίων- 913
νος³ τούτου, τὰ ἐναντία εἰς πρότερον εἴρηκεν. οὐ γὰρ ὁμοίον ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰς τὰ ὑμέτερα πρόσωπα ἐμβλέποντα τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, καὶ πρὸς διαιτητῇ παρ' ὑμῖν μὲν γὰρ ὀργῇ μεγάλη καὶ τιμωρία ὑπόκειται τοῖς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦσι, πρὸς δὲ τῷ διαιτητῇ ἀκινδύνως καὶ ἀναισχύντως μαρτυροῦσιν ὃ τι αὖν βούλωνται. ἀγανακτοῦντος δέ μου καὶ σχετλιάζοντος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τῇ τολμῇ τοῦ Λάμπιδος, καὶ παρεχομένου πρὸς τὸν διαιτητῆν τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν, ἥνπερ καὶ νῦν πρὸς ὑμᾶς παρέχομαι,

¹ ἤμελλον² δόντες τῆς δίκης πέρυσιν³ τούτου, ἐμαρτύρει τὰναντία, οἷς πρότερον εἴρηκεν

τῶν ἐξ ἀρχῆς προσελθόντων αὐτῷ μεθ' ἡμῶν, ὅτε οὔτε τὸ χρυσίον ἐφη ἀπειληφέναι παρὰ τούτου, οὔτε χρήματα αὐτὸν ἐνδέσθαι εἰς τὴν ναῦν, οὕτως ὁ Λάμπρις κατακράτος ἐξελεγχόμενος ¹ ψευδῆ μαρτυρῶν, καὶ πονηρὸς ἂν, ὡμολόγει μὲν εἰρηκέναι ταῦτα πρὸς τούτον, οὐ μέντοι γε ἐντὸς ἂν εἰπεῖν αὐτοῦ. καὶ μοι ἀνάγνωθι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούσας τοίνυν ἡμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁ Θεόδοτος πολ-
λάκις, καὶ νομίσας τὸν Λάμπριον ψευδῆ μαρτυρεῖν, οὐκ
ἀπέγνω τῆς δίκης, ἀλλ' ἐφῆκεν ἡμᾶς εἰς τὸ δικαστήριον.
καταγνῶναι μὲν γὰρ οὐκ ἠβουλήθη, διὰ τὸ οἰκείως ἔχειν
Φορμίωνι τούτῳ, ὡς ἡμεῖς ὕστερον ἐπυθόμεθα· ἀπογνῶναι
δὲ τῆς δίκης ὠκνεῖ, ἵν' αὐτὸς μὴ ἐπιорκῆσειεν.

ἢ. Ἐξ αὐτοῦ δὴ τοῦ πράγματος λογίσασθε, ὧ ἄνδρες
δικασταί, παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, ὅπόθεν ἡμελλεν ἀποδώσειν
² οὗτος τὸ χρυσίον. ἐνθένδε μὲν γὰρ ἐξέπλει, οὐκ ἐνδέμενος
εἰς τὴν ναῦν τὰ χρήματα καὶ ὑποθήκην οὐκ ἔχων, ἀλλ'
ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς χρήμασιν ἐπιδανεισάμενος· ἐν Βοσπόρῳ δὲ

¹ τὰ ψευδῆ² οὗτος ἀποδώσειν

[Ὠμολόγει μὲν εἰρηκέναι ταῦτα πρὸς τούτον] F. πρὸς ἐμαυτὸν: nisi deimicōdis dicatur, aut intelligatur socius Chrysippi. IDEM. Ad quem refertur hoc τούτου? ex hoc loco et aliis qui sequuntur, credas non ipsum Chrysippum, sed alium pro eo, loqui. At tamen ex reliqua oratione patet ipsum pro se dicere. An τούτον, οὗτος, τούτα, intelligenda sunt, de Chrysippo loquente qui se ipsum demonstrat? Sed tunc ὅδε potius quam οὗτος adhibetur. Neque dicas Chrysippum hactenus locutum esse, et nunc alium ipsius vices subire, ut in oratione contra Nearam, nam modo, et infra pluribus locis, videbimus Chrysippum in prima persona pro se ipso loqui. AUGER.

Οὐκ ἀπέγνω τῆς δίκης] Alias ἀπογνῶναι καὶ ἀποψηφίσασθαι est absolvere: καταγνῶναι καὶ καταψηφίσασθαι, condemnare. Hic est, οὐκ ἀπέγνω τῆς δίκης, non tulit sententiam: de re non pronunciavit. WOLF. Vid. Harpocrat. in v. διαμαρτυρία, et Pol-lux l. VIII. c. 1.

ἢ. ἐνθένδε μὲν—ἐπιδανεισάμενος] Solebant mali debitores, qui pecunias mutuas ab aliquo acceperant commercandi causa, rursus ab aliis mutuari, quod ἐπιδανείζειν [Lat.

versura solvere] dicebant. Quod quidem clam et insciis creditoribus factitabant, ne illi pignus suum sibi vindicarent, aliisque rursus oppignerari vetarent. Sic intelligendus l. l. Demosthenis: quem Wolfius vertit, cum enim hinc navigaret, nec pecuniam in navem imposuerat, et pignus non habebat, sed ad meam pecuniam plus erat mutuatus. Quam interpretationem equidem probare non possum. Vox enim ἐπιδανεισάμενος id satis indicat. Sed alius est sensus horum verborum, ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς χρήμασι: i. e. pecunia mea pignoris loco opposita, aliam supermutuatus. Vox hæc, ἐπὶ, pignus et hypothecam denotat, ut supra vidimus [p. 908. v. 21. ed. R.], ἐπὶ ἐτέρῃ γε ὑποθήκῃ. Et in Or. c. Dionysodor. [p. 1283. v. 13. ed. R.] ἐπὶ τῇ νηὶ i. e. oppignerata nave; Wolfius vertit ad navem. In Emendutt. L. IV. c. 3. VALESIIUS. Vid. Pet. Burmanni Not. ad l. l. Vales. et de voce ἐπιδανείζειν Salmas. de Mod. Usur. p. 504. et de voce ἐπὶ Salmas. ibid. p. 754.

Ἐποθήκην οὐκ ἔχων] Cum nihil haberet, quod pignori opponeret aliis, sed rebus Chrysippi oppigneratis, aliis etiam cave-

ἀπρασίαν τῶν φορτίων κατέλαβε, καὶ τοὺς τὰ¹ ἑτερόπλοια δανείσαντας μόλις ἀπήλλαξε. καὶ οὗτος μὲν ἐδάνεισεν αὐτῷ δισχιλίας δραχμὰς ἀμφοτερόπλου, ὡστ' ἀπολαβεῖν Ἀθήνησι δισχιλίας ἑξακοσίας δραχμὰς. Φορμίῳν δέ φησιν ἀποδοῦναι Λάμπιδι ἐν Βοσπόρῳ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι στατῆρας Κυζικηνοῦς — τούτῳ γὰρ προσέχετε τὸν νοῦν — δανεισάμενος ἐγγείων τόκων. ἦσαν δὲ ἑφεκτοὶ οἱ ἐγγεῖοι τόκοι· ὁ δὲ Κυζικηνὸς ἐδύνατο ἐκεῖ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ δραχμὰς Ἀττικὰς. δεῖ δὴ μαθεῖν ὑμᾶς, ὅσα φησὶ χρήματα ἀποδεδωκέναι. τῶν μὲν γὰρ² ἑκατὸν εἴκοσι στατῆρων γίνονται τρισχίλια τριακόσια ἐξήκοντα, ὁ δὲ τόκος ὁ ἐγγεῖος³ ἑφεκτὸς τῶν τριάκοντα μνῶν καὶ τριῶν καὶ ἐξήκοντα πεντακόσια δραχμαὶ καὶ ἐξήκοντα· τὸ δὲ⁴ σύμπαν κεφάλαιον γίνεται τόσον καὶ τόσον. ἔστιν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οὗτος ὁ ἀνθρώπος, ἢ γενήσεται ποτε, ὃς ἀντὶ⁵ δισχιλίων ἑξακοσίων δραχμῶν τριάκοντα μνᾶς καὶ⁶ τριακοσίας ἀποτίνειν προείλετ' ἂν, καὶ τόκον πεντακοσίας δραχμὰς καὶ ἐξήκοντα δανεισάμενος, ὡς φησιν ἀποδεδωκέναι Φορμίῳν Λάμπιδι, τρισχιλίας ἑννακοσίας εἴκοσιν; ἐξὸν δ' αὐτῷ ἀμ-

¹ ἑτερόπλοια² ἑκατὸν καὶ εἴκοσι³ ὁ ἑφεκτὸς⁴ ἐξῶπαν⁵ δισχιλίων καὶ ἑξακοσίων⁶ τριακοσίας καὶ ἐξήκοντα ἀποτίνειν

ret. WOLF.

Οὗτος μὲν ἔδ.] Ipse Chrysippus qui loquitur. AUGER.

Ἐγγείων τόκων] His, ut supra dixi, opponuntur εἰ ναυτικῶν. WOLF.

ἦσαν δ' ἑφεκτοὶ] Οἱ ἐπὶ τὸ ἕκτον τοῦ κεφαλαίου, ut de talento pendantur denæ minæ. IDEM.

Ἐφεκτοὶ] Differentia τοῦ ἑφεκτοῦ Mathematicorum et Atticorum imposuit Budæo et Agricolaë, qui τόκους ἑφεκτοὺς Demosthenis in ea π. φορμ. interpretati sunt de usuris sesquisextis. Sextaria potius appellandæ sunt. Nam ἑφεκτὸς Mathematicis Græcis est sextarius cui sexta adjecta est. Salmas. de M. U. p. 17. Cf. quoque p. 20.

Εἴκοσι καὶ ὀκτὼ δραχμὰς] Denæ drachmæ nunc fere aureo Rhenensî nummo respondent, qui apud nos valet cruciferos 75., cum me adolescente non pluris quam 64. fuerit. Suidas χρυσοῦν νόμισμα τετράγωνον. Apud Isocrat. in Trapezitico: ἐπὶ δὲ παρ' ὧν ἐχρυσώθησα ὑπὸ ἐκείνων τὸν χρόνον πλείους, ἢ χιλίους στατῆρας. Non idem ubique fuit stateris pretium. Fuit enim et τετράδραχμος, et pluris, quam 28. drachmarum

alicubi, ut credibile est, ac dubitationem habere videtur, nomisma utrum aureum, an argenteum fuerit. Nihil enim vetat, eandem appellationem et aureo et argenteo nomismata (ut apud nos fit) fuisse tributam, cum tantum discriminis fuerit, quantum inter aurum et argentum interest. Sed Budæus de asse hic consulatur. WOLF.

Τριῶν καὶ ἐξήκοντα] Ad ἐξήκοντα solum sub. δραχμῶν. AUGER.

Γίνεται τόσον καὶ τόσον] Demosthenes cum scriberet orationem, argumentum mercatoribus suppeditavit, supputationem usurarium ipsi reliquit, ejus rei peritioribus: quem et ego imitans, hoc tantum dico, si minus exquisita sit hæc ratio, in causa esse notas numerorum depravatas: de quibus cur nos magno opere laboremus, quibus hic neque seritur, neque metitur, equidem non video. Et hoc semel de tota arithmetica Demosthenica testatum esse volo, ea me vertisse, quæ in auctore invenierim: correctionem τοῖς ἀριθμητικωτέροις καὶ ἐμπορικωτέροις reliquisse. WOLF.

Τρισχιλίας ἑννακοσίας εἴκοσι] F. ὀκτακοσίας ἐξήκοντα. IDEM.

φοτερόπλουν Ἀθήνησιν ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον, ἐν Βοσπόρῳ ἀποδέδωκε, τρισὶ καὶ δέκα μναῖς πλέον;

915 Δ'. Καὶ τοῖς μὲν τὰ ¹ ἑτερόπλοια δανείσασι μόλις τὰ ἀρχαῖα ἀποδέδωκας, οἱ συνέπλευσάν σοι καὶ προσήδρευον· τούτῳ δὲ τῷ μὴ παρόντι οὐ μόνον τὰρχαῖα καὶ τοὺς τόκους ἀπέδίδους, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιτίμια τὰ ἐκ τῆς συγγραφῆς ἀγέτινες, οὐδεμιᾶς σοι ἀνάγκης οὔσης; κακείνους μὲν οὐκ ἐδέδεις, οἷς αἱ συγγραφαὶ ἐν Βοσπόρῳ τὴν πρᾶξιν ἐδίδοσαν τοῦ δανείου· τούτου δὲ φῆς φροντίζειν, ὃν ἐξάρχῃς, ² ὡς φασιν, εὐθύς ἠδίκεις οὐκ ἐνδέμενος τὰ χρήματα εἰς τὴν ναῦν κατὰ τὴν συγγραφὴν Ἀθήνηθεν; καὶ νῦν μὲν εἰς τὸ ἐμπόριον ἦκων, οὗ τὸ συμβόλαιον ἐγένετο, οὐκ ὀκνεῖς ἀποστρεῖν τὸν δανείσαντα· ἐν Βοσπόρῳ δὲ πλείω τῶν δικαίων φῆς ποιεῖν, οὗ δίκην οὐκ ἐμελλες δῶσειν;

Ι'. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ τὰ ³ ἑτερόπλοια δανειζόμενοι, ὅταν ἀποστέλλωνται ἐκ τῶν ἐμπορίων, πολλοὺς παρίστανται, ἐπιμαρτυρόμενοι ὅτι τὰ ⁴ χρήματα ἐπικινδυνεύεται τῷ δανείσαντι· σὺ δ' ⁵ ἐπισκῆπτῃ μάρτυρι αὐτῷ τῷ ⁶ συνδικοῦντι, καὶ οὐδὲ τὸν παῖδα τὸν ἡμέτερον παρέλαβες ἐν Βοσπόρῳ ὄντα, οὔτε τὸν κοινωνὸν, οὔτε τὰς ἐπιστο-

¹ ἑτερόπλοια

² [ὡς φασιν]
³ σκῆπτῃ

³ ἀμφοτερόπλοια

⁴ χρήματα ἢδη ἐπικινδυνεύεται
⁶ συναδικοῦντι, καὶ οὔτε τὸν

θ'. Μόλις τὰ ἀρχαῖα ἀπέδωκας] Τὰ κεφάλαια. IDEM.

Τούτῳ δὲ] τῷ κοινωνῷ μου. IDEM.

Τὰ ἐπιτίμια τὰ ἐκ τῆς συγγραφῆς] S. si fidem non servasset, ut in Trapezitico Isocratis. IDEM.

Ὅν ἐξάρχῃς (ὡς φασιν) εὐθύς] Videtur proverbialis fuisse formula, ut ἀφ' ἐστίας. Adversus Lacritium p. 932. G. ed. R. εὐθύς ἀφ' ἀρχῆς ἀρξάμενοι ἐκακοτέχουν. IDEM.

Ι'. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι — συναδικοῦντι] Cum enim alii, qui pecunias trajectitias feneratoro mutantur ad alterutrum tantum commeatum, soliti sint portu egredientes, testes multos corrogare, eisque coram contestari, quod pecunia trajectitia creditori periclitatur, tute hoc uno teste nitere, in eoque totam causam fiduciam reponis, qui tibi socius est injuriae et fraudis. Sic enim ἐπισκῆπτῃ dixit, ut pro Cluent. Cicero, 'niti et magnopere confidere videtur invidia inveterata iudicii Juniani.' BUDÆUS.

Ὅταν ἀποστέλλωνται κ. τ. λ.] Cum e litore solvunt, multis adhibitis testantur

pecuniam aut merces feneratorum periculo se exportare. IDEM.

Οἱ μὲν ἄλλοι — ἢδη κινδυνεύεται τ. δ.] Sic enim scriptum in quibusdam exemplaribus, cum in aliis sit, ἐπικινδυνεύεται. Dicit, ei τὰ ἑτερόπλοια δανειζόμενοι, quia de ea re ibi agebatur, non περὶ τοῦ ἀμφοτερόπλου: sed protestatio illa utroque casu fieri solebat, et ob eandem causam. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. XX. §. VIII.

Σὺ δ' ἐπισκῆπτῃ μάρτυρι αὐτῷ τῷ συνδικοῦντι] Alii συναδικοῦντι. M. μάρτυρι τῷ σαυτῷ συναδικοῦντι. et pro ἐπισκῆπτῃ, lego, ἐν σκῆπτῃ, ἀντὶ τοῦ, ἰσχυρίζῃ καὶ ἐπεείδη καὶ πέποιθας: nisi forte pro σκῆπτῃ legendum sit σκηρίπτῃ, unde etiam τὸ σκηπτῆρον dictum voluit. Sed est id verbum rarius. ἐπισκῆπτεσθαι τῷ μάρτυρι quid sit, satis notum est: et ea res hic non agitur. WOLF.

Imo σὺ δ' ἐν σκῆπτῃ: AUGER.

Καὶ οὐδὲ τὸν παῖδα τὸν ἡμέτερον παρέλαβες ἑτεροπλοῖον τῷ ἀργυρίῳ κεχρημένον] Ἄλλὰ μὴ ἀμφοτερόπλοιο κατὰ τὴν συγγραφὴν. WOLF.

λαὸς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν, ἐν αἷς ἐγγέ-
 γραπτο παρακολουθεῖν σοι, οἷς ἂν πρᾶττης; καίτοι, ὦ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, τί οὐκ ἂν πράττειεν ὁ τοιοῦτος, ὅστις γράμμα-
 τα λαβὼν μὴ ἀποδεδώκεν ὀρθῶς καὶ δικαίως; ἢ πῶς οὐ φανε-
 ρὸν ἔστιν ὑμῖν τὸ τούτου κακούργημα ἐξ αὐτῶν ὧν ἔπραττε;
 καίτοι, ὦ γῆ καὶ θεοί! προσῆκέ γε τοσοῦτον χρυσίου ἀπο-
 δίδόντα, καὶ πλεῖον τοῦ δανείσματος, περιβόητον ποιεῖν
 ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ παρακαλεῖν πάντας ἀνθρώπους, πρῶ-
 τον δὲ τὸν παῖδα τὸν τούτου καὶ τὸν κοινῶν. ἴστε γὰρ
 δήπου πάντες, ὅτι δανεῖζονται μὲν μετ' ὀλίγων μαρτύρων·
 ὅταν δ' ἀποδιδῶσι, πολλοὺς παρίστανται μάρτυρας, ἵνα
 ἐπιεικεῖς δοκῶσιν εἶναι περὶ τὰ συμβόλαια. σοὶ δ' ἀποδι- 916
 δόντι τό τε δάνειον καὶ τόκους ἀμφοτέρους, ¹ ἑτεροπλοίῳ τῷ
 ἀργυρίῳ κεχρημένῳ, καὶ προστιθέντι ἑτέρας τρισκαίδεκα
 μνᾶς, πῶς οὐχὶ πολλοὺς ἦν παραληπτέον μάρτυρας; καί,
 εἰ τοῦτο ἔπραξας, οὐδ' ἂν εἷς σου μᾶλλον τῶν πλεόντων
 ἔθαυμάζετο. σὺ δ' ἀντὶ τοῦ πολλοὺς μάρτυρας τούτων
 ποιεῖσθαι, πάντας ἀνθρώπους λανθάνειν ἐπειρῶ, ὡς περ
 ἀδικῶν τι. καί, εἰ μὲν ἐμοὶ τῷ δανείσαντι ἀπεδίδους, οὐδὲν
 ἔδει μαρτύρων, τὴν γὰρ συγγραφὴν ἀνελόμενος ² ἀπῆλλαξα
 ἂν τοῦ συμβολαίου· νῦν δ' ³ οὐδ' ἐμοὶ ἀλλ' ἑτέρῳ ὑπὲρ ἐμοῦ
⁴ ἀπεδίδους, καὶ οὐκ Ἀθήνησιν, ἀλλ' ἐν Βοσπόρῳ, καὶ τῆς
 συγγραφῆς σοι κειμένης Ἀθήνησι καὶ πρὸς ἐμέ, καί, ὦ τὸ
 χρυσίου ἀπεδίδους, ὄντος θνητοῦ καὶ πέλαγος τοσοῦτον
 μέλλοντος πλεῖν, μάρτυρα οὐδένα ἐποίησω, οὔτε δοῦλον
 οὔτ' ἐλεύθερον.

ιά. Ἡ γὰρ συγγραφὴ με, φησὶ, τῷ ναυκλήρῳ ἐκέλευεν
 ἀποδοῦναι τὸ χρυσίου. μάρτυρας δέ γε οὐκ ἐκώλυε ⁵ παρα-
 καλεῖν, οὐδὲ τὰς ἐπιστολάς ἀποδοῦναι. καὶ οἷδε μὲν πρὸς
 σὲ δύο συγγραφαὶ ἐποίησαντο ὑπὲρ τοῦ συμβολαίου, ὡς
 ἂν σοι μάλιστα ἀπιστοῦντες· σὺ δὲ μόνος μόνῳ φῆς δοῦναι
 τῷ ναυκλήρῳ τὸ χρυσίου, εἰδὼς κατὰ σοῦ κειμένην Ἀθήνησι
 συγγραφὴν πρὸς τοῦτον. ⁶ λέγει δὲ, ὡς ἡ συγγραφὴ σω-

¹ ἑτεροπλόω² ἀπῆλλαξο³ οὐκ⁴ ἀποδίδους⁵ παραλαβεῖν⁶ * λέγει δὲ πῶς ἡ συγγραφὴ;

Ἀπεδώκαμεν] F. ἐδεδώκειμεν. IDEM.

Ἀθήνησι καὶ πρὸς] F. τῆς πρὸς ἐμέ.

Παραληπτέον] F. παρακλιπτόν. IDEM.

IDEM.

Ἀπῆλλαξα ἂν] Legendum ἀπῆλλαξά σε

ιά. Οἷδε] Ipse Chrysippus et ejus socii.

ἀν, vel ἀπῆλλαξά σ' ἀν. IDEM.

AUGER.

θείσης τῆς νεῶς αὐτὸν ἀποδοῦναι κελεύει τὰ χρήματα,
 1 καὶ παρενδέσθαι τὰγοράσματα εἰς τὴν ναῦν κελεύει σε·
 εἰ δὲ μὴ, πεντακισχιλίας δραχμὰς ἀποτίνειν. σὺ δὲ τοῦτο
 μὲν τῆς συγγραφῆς οὐ² λαμβάνεις, παραβεβηκῶς δ' ³ εὐθύς
 17 καὶ τὰ χρήματα ἐξαρχῆς οὐκ ἐνθέμενος, ἀμφισβητεῖς πρὸς
 ἐν ῥῆμα τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ, καὶ τοῦτο ἀνηρηκῶς αὐτός.
 ὁπότε γὰρ ἐν τῷ Βοσπόρῳ φῆς μὴ τὰ χρήματα ἐνδέσθαι
 εἰς τὴν ναῦν, ἀλλὰ τὸ χρυσίον τῷ ναυικλήρῳ ἀποδοῦναι, τί
 ἔτι περὶ τῆς νεῶς διαλέγη; οὐ γὰρ μετέσχηκας τοῦ κινδύ-
 νου διὰ τὸ μηδὲν ἐνδέσθαι.

ιβ'. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥρμησεν
 ἐπὶ ταύτην τὴν σκῆψιν, ὡς ἐντεθειμένος τὰ χρήματα εἰς
 τὴν ναῦν· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐκ πολλῶν ἔμελλεν ἐξελεγχθῆ-
 σεσθαι ψευδόμενος, ἐκ τε τῆς ἀπογραφῆς τῆς ἐν Βοσπόρῳ
 παρὰ τοῖς ἐλλιμενισταῖς καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἐπίδη-
 μουντων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, τῆνικαῦτα μεταβαλλόμε-
 νος συνίσταται μετὰ τοῦ Λάμπιδος καὶ φησὶν ἐκεῖνῳ τὸ
 χρυσίον ἀποδεδωκέναι, ἐφόδιον μὲν λαβὼν τὸ τὴν συγ-
 γραφὴν κελεύειν, οὐκ ἂν ἠγούμενος δ' ἡμᾶς εὐπόρως
 4 ἐλέγξαι, ὅσα μόνον πρὸς ⁵ αὐτοὺς αὐτοὶ πράττειαν. καὶ ὁ
 Λάμπις, ὅσα μὲν εἶπε πρὸς ἐμὲ πρὶν ὑπὸ τούτου διαφθα-
 ρῆναι, οὐκ ἐντὸς ὧν αὐτοῦ φησὶν εἶπειν· ἐπειδὴ δὲ τὸ χρυ-
 σίον τοῦμὸν ἐμερίσατο, τότε ἐντὸς εἶναί φησιν αὐτοῦ, καὶ
 πάντ' ἀκριβῶς μνημονεύειν.

ιγ'. Εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐμοῦ μόνου κατε-

¹ καὶ γὰρ ἐνθέσθαι

² παραλαμβάνεις
⁴ ἐξελέγξαι

³ εὐθύς ἐξαρχῆς, καὶ τὰ χρήματα οὐκ
⁵ αὐτοὺς οὗτοι

Καὶ [παραενδέσθαι] Lego καὶ πρὸς [πρα-
 τερεᾶ] ἐνδέσθαι. IDEM.

Τῷ ναυικλήρῳ ἐκέλευεν ἀποδοῦναι] Πῶς οὖν
 ἦν ἀμφοτερόωλον; Videntur in his foren-
 sibus orationibus, præter cæteras, com-
 plura iuisse πανουργήματα, ad iudices de-
 cipiendos, et adversarios evertendos com-
 parati. Neque vero historica fides a
 causidico exspectanda est. Fieri etiam
 potest, ut nos non modo propter errata
 codicum, sed etiam ignorance Græcæ
 consuetudinis sæpe fallamur. ἄλλ' οὐ
 φροντὶς Ἰπποκλείδῃ τὸ τὸν γάμον ἐξορρηστα-
 μένῳ. Me sane (verum ut fatear) præni-
 tet tantum operæ in rhetorum mendaciis
 convertendis posse. Verum aliquam

excusationem habeo, vel ignorantia, vel
 inopia. Nam quod ad meum ingenium
 attinet, hypocritas, sophistas, syncphan-
 tas, mendaces, magos, (addere etiam
 tyrannos, nisi metus hos faceret amabiles)
 omnes ex animo detestatus sum a teneris
 unguiculis: et nunc canis subolescentibus
 mihi quam minimum cum eis esse negotii
 cupio. WOLF.

ιβ'. Ἐφόδιον λαβὼν] Ἀντὶ τοῦ, ἀφορμὴν καὶ
 πρόφασιν. IDEM. Ansam et occasionein cau-
 samque arripiens ex syngraphæ verbis. BU-
 DEUS.

Ἡμᾶς ἀπόρως ἐλέγξαι] Οὐκ ἂν δυνασο-
 μένους ἐλέγξαι. In farrag. M. εὐπόρως.
 WOLF.

φρόνει Λάμπρις, οὐδὲν ἂν ἦν θαυμαστόν· ἡν δὲ πολλῶν δεινότερα τούτου πέπρακται αὐτῷ πρὸς ¹ πάντας. κήρυγμα γὰρ ποιησαμένου Παρεισάδου ἐν Βοσπόρῳ, εἰάν τις βούληται Ἀθήναζε εἰς τὸ Ἀττικὸν ἐμπόριον σιτηγεῖν, ἀτελῆ τὸν σῖτον ἐξάγειν, ἐπιδημῶν ἐν τῷ Βοσπόρῳ Λάμπρις, ἔλαβε τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου καὶ τὴν ἀτέλειαν ἐπὶ τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι. γεμίσας δὲ ναῦν μεγάλην σίτου, ἐκόμισεν εἰς Ἀκανθον, κακεῖ διέθετο προσκοινωνήσας τούτῳ ἀπὸ τῶν 918 ἡμετέρων χρημάτων. καὶ ταῦτ' ἔπραξεν, ὡς ἄνδρες δικασταί, οἰκῶν μὲν Ἀθήνησιν, οὔσης δ' αὐτῷ γυναικὸς ἐνθάδε καὶ παιδῶν, τῶν δὲ νόμων τὰ ἔσχατα ἐπιτίμια ² προστεθεικότων, εἰ τις οἰκῶν Ἀθήνησιν ἄλλοθί ³ που σιτηγήσειεν, ἢ εἰς τὸ Ἀττικὸν ἐμπόριον. ἔτι δ' ἐν ⁴ τῷ τοιοῦτῳ καιρῷ, ἐν ᾧ ὑμῶν οἱ μὲν ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦντες διεμετροῦντο ⁵ ἄλφιστα ἐν τῷ Ὀδεῖῳ· οἱ δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ, ἐν τῷ νεωρίῳ διελάμβανον κατ' ὄβολόν τοὺς ἄρτους, καὶ, ἐπὶ τῆς μακρᾶς στοᾶς, τὰ ἄλφιστα καθ' ἡμίεκτον μετρούμενοι καὶ καταπατούμενοι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν τε μαρτυρίαν καὶ τὸν νόμον.

MARTYRIA. NOMOS.

ιδ'. Φορμίων τοίνυν, τούτῳ χρώμενος κοινωνῶ καὶ μάρτυρι, οἶεται δεῖν ἀποστερηῆσαι τὰ χρήματα ἡμᾶς, οἳ γε σιτηγοῦντες διατετελέκαμεν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, καὶ, τριῶν ἤδη καιρῶν κατειληφόντων τὴν πόλιν, ἐν οἷς ὑμεῖς τοὺς χρησίμους τῷ δήμῳ ⁶ ἐξητάζετε, οὐδενὸς τούτων ἀπολελείμεθα. ἀλλ' ὅτε μὲν Ἀλέξανδρος εἰς Θήβας παρήει, ἐπεδώκαμεν ὑμῖν τάλαντον ἀργυρίου· ὅτε δὲ ὁ σῖτος ἐπετιμήθη

¹ πάντας ὑμᾶς. κηρύγματα   ² προστεθεικότων   ³ * ποι   ⁴ Deest articulus.
⁵ τὰ ἄλφιστα   ⁶ ἐξητάζετε

17. Ἐτι δὲ ἐν τοιοῦτῳ — μετροῦμενοι] *Et hac quidem eo tempore fecit, cum partim vestrum in urbe habitantes, farinas admensas in Oede acciperent; et in magna portu cu farinas emptitarent, ad quaternarum chanicum modum dimensas. Est enim ἐκτεὺς octonarum chanicum ab eo dictus, quod sit sextarius medimni, h. e. modius, ut in libris de Asse docuimus. BUDÆUS.*

Ἐπεδώκαμεν] *Inter εισφορὰς et ἐπιδόσεις larga erat differentia. Εἰσφορὰς indictæ erant et necessarie, cum essent veluti tributa, urgente belli necessitate ditiori-*

bus imperata: ἐπιδόσεις autem collationes quandoque publice factæ, eaque spontaneæ, etsi sæpe non sine crebris interpellationibus, idque in magnis reip. difficultatibus, rogatis qui in concilio erant, ad necessitatem publicam sublevandam conferre, sive ad belli sumptus pecunia opus esset, aut alia re; sive frumento ad sustentandam plebem; sive ad sumptus alios publicos. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. VI. c. 1. §. 5. 6.

Ἐπετιμήθη] *Ἐπετιμήθη —] Cum autem frumenti auctum esset pretium, et*

πρότερον καὶ ἐγένετο ἑκκαίδεκα δραχμῶν, εἰσαγαγόντες πλείους ἢ μυρίουσιν μεδίμνους πυρῶν, διεμετρήσαμεν ὑμῖν τῆς καθεστηκυίας τιμῆς πέντε δραχμῶν τὸν μεδίμνον, καὶ ταῦτα πάντες ἴστε ἐν τῷ Πομπείῳ διαμετρούμενοι· πέρυσιν δὲ εἰς τὴν σιτωνίαν τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάλαντον ὑμῖν ἐπέδωκαμεν, ἐγὼ τε καὶ ὁ ἀδελφός. καί μοι ἀνάγνωθι τούτων τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἀλλὰ μὴν εἴ ¹ γε δεῖ καὶ τούτοις τεκμαίρεσθαι, οὐκ εἰκὸς ἦν ἐπιδιδόναι μὲν ἡμᾶς τοσαῦτα χρήματα ἵνα παρ' ² ὑμῶν δόξαν ἔχωμεν, συκοφαντεῖν δὲ Φορμίωνα ³ ἵνα τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιείκειαν ἀποβάλλωμεν. δικαίως ἂν οὖν βοηθήσατε ἡμῖν, ὡς ἄνδρες δικασταί. ἐπέδειξα γὰρ ὑμῖν, οὐτ' ἐξ ἀρχῆς τὰ φορτία ἐνδέμενον τοῦτον εἰς τὴν ναῦν ἀπάντων ὧν ἔδανείσατο Ἀθήνηθεν, τῶν τε ἐν τῷ Βοσπόρῳ ⁴ πρᾶχθέντων τοὺς τὰ ἑτερόπλοια δανείσαντας μόλις διαλύσαντα· ἔτι δὲ, οὐτ' εὐποροῦντα οὐδ' οὕτως ὄντ' ἀβέλτερον, ὥστε ἀντὶ δισχιλίων καὶ ἑξακοσίων δραχμῶν τριάκοντα μνᾶς καὶ ἐννέα ἀποδοῦναι· πρὸς τε τούτοις, ⁵ ὅτι ἀποδοῦναί φησι τὸ χρυσίον Λάμπιδι, οὔτε παραλαβόντα ⁶ τὸν παῖδα τὸν ἐμὸν, οὔτε τὸν κοινωνὸν ἐπιδημοῦντα ἐν ⁷ Βοσπόρῳ. ἐμοὶ δὲ Λάμπις αὐτὸς μαρτυρῶν φαίνεται, ὡς οὐκ ἀπέειληφε τὸ χρυσίον πρὶν ὑπὸ τούτου διαφθαρῆναι. καίτοι, εἰ καθ' ἐν ἑκάστον οὕτως ἐδείκνυε Φορμίων, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἄλλως ἄμεινον ἀπελογήσατο.

¹ γε τι δεῖ   ² ὑμῖν   ³ ἵνα καὶ τὴν   ⁴ πρᾶθέντων τοὺς τὰ ἑτερόπλοια   ⁵ ὅτε
⁶ τὸν παῖδα παραλαβόντα   ⁷ Βοσπόρον, οὔτε τὸν Λάμπιν.

ad sedecim drachmas excrevisset, importato frumento ultra decem millia medimnium, justo et legitimo pretio vobis admensi sumus quinque drachmis in medimnum. Hac Demosthenica ratione sextarius Parisinus circiter aureo uno fuisse, hoc est drachmis decem. Igitur qui Athenis cum proventum quingentum medimnium habebant, talentum impendere publice tenebantur, h. e. sexcentos aureos. Vid. plura ap. Budæum de Asse etc.

Καὶ ταῦτα πάντες ἴστε ἐν τῷ πομπείῳ διαμετρούμενοι] Pollux lib. 9. depravate citat hunc locum: ἤπου δὲ καὶ πομπεῖον εἶναι οἴκημα κοινὸν, Δημοσθένους εἰπόντος ἐν τῷ

πρὸς Φορμίωνα περὶ δανείου· καὶ ταύταις δὲ ἐν τῷ πομπείῳ διαμετρούμενα. WOLF. Vid. Pollux lib. X. 5. Plutarch. in Isocrate. Diog. Laertius in Socrate lib. II. et in Diogene Cynico. lib. VI. et Plinius lib. XXXV. c. XI.

Ἐπέδειξα] M. ἐπέδειξαμεν. WOLF. Τῶν τε ἐν τῷ Βοσπόρῳ πρᾶχθέντων] F. πρᾶθέντων, παρὰ τὸ πτωχέσκω. Est autem constructio hujusmodi: μόλις διαλύσαντα τοὺς δανείσαντας τὰ ἑτερόπλοια τῶν πρᾶθέντων (ἀπὸ ἡ διὰ τῶν πρᾶθέντων) ἐν Βοσπόρῳ. Bosphorus autem non tantum provincia est, sed etiam urbs ejusdem nominis et mercatus celebris. IDEM. Leg. πρᾶξιν-

ιέ. Ὑπὲρ δὲ τοῦ τὴν δίκην εἰσαγώγιμον εἶναι, ὁ νόμος αὐτὸς διαμαρτύρεται, κελεύων τὰς δίκας εἶναι τὰς ἐμπορικὰς τῶν συμβολαίων ¹ Ἀθήνησι καὶ εἰς τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐμπόριον, καὶ οὐ μόνον ¹ Ἀθήνησιν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἂν γένηται ἔνεκα τοῦ πλοῦ τοῦ Ἀθήναζε· λάβε δὴ μοι τοὺς νόμους.

NOMOI.

ὡς μὲν τοίνυν ² γέγονε τὸ συμβόλαιον πρὸς Φορμίωνα Ἀθήνησιν οὐδ' αὐτοὶ ἔξαρνοί εἰσι, παραγράφονται δὲ τὴν ³ δίκην οὐκ εἰσαγώγιμον οὔσαν. ἀλλ' εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσέλθωμεν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὴ πρὸς ὑμᾶς, οὔπερ τὸ 920 συμβόλαιον ἐποιησάμεθα; δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ μὲν ἔνεκα τοῦ πλοῦ τοῦ Ἀθήναζε ⁴ ἠδικούμην, εἶναί μοι παρ' ὑμῖν τὸ δίκαιον λαβεῖν παρὰ Φορμίωνος· ἐπειδὴ δὲ τὸ συμβόλαιον ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐμπορίῳ γέγονε, μὴ φάσκειν τούτους παρ' ὑμῖν ὑφέξειν τὴν δίκην. καί, ὅτε μὲν Θεοδότῳ τὴν δίκην εἰσαγώγιμον· ὡμολόγησαν εἶναι καθ' ⁵ ἑαυτῶν ἐμοὶ τὴν δίκην εἰσαγώγιμον· ⁶ νῦν δὲ τούναντίον λέγουσιν, ὡν πρότερον αὐτοὶ συγκεχωρήκασιν, ὡς δέον παρὰ μὲν ⁷ τῷ Θεοδότῳ τῷ ἰσοτελεῖ ὑποσχεῖν αὐτοὺς δίκην ἄνευ παραγραφῆς, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ Ἀθηναίων δικαστήριον εἰσερχόμεθα, μηκέτ' εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην. ἐνθυμοῦμαι δ' ἔγωγε, τί ἂν ποτε εἰς τὴν παραγραφὴν ἔγραψεν, εἰ ⁷ ὁ Θεόδοτος ἀπέγνω τῆς δίκης, ὅπου νῦν, γρόντος τοῦ Θεοδότου ἀπιέναι ἡμᾶς εἰς τὸ δικαστήριον, οὐ φησι τὴν δίκην εἶναι εἰσαγώγιμον παρ' ὑμῖν, πρὸς οὓς ἐκεῖνος ἔγνω ἀπιέναι. πάδοιμι μὲντ' ἂν δεινότατα, εἰ οἱ μὲν νόμοι τῶν Ἀθήνησι συμβολαίων κελεύουσι τὰς δίκας εἶναι πρὸς τοὺς δεσμοδέτας· ὑμεῖς δ' ἀπογνοίητε τῆς δίκης, ὁμωμοκότες κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι. τοῦ μὲν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς τὰ χρῆ-

¹ τῶν Ἀθήνησιν.
⁵ αὐτῶν

² γέγονέ μοι τὸ
⁶ νυνὶ δὲ τάναντία

³ δίκην ὡς οὐκ

⁴ ἠδικούμην τι, εἶναί

⁷ Deest articulus.

των. AUGER.

ιέ. Μὴ φάσκειν] Dicere non, hoc est, negare. BUDÆUS.

Ἐμεῖς δ' ἀπογνοίητε τῆς δίκης] Hic aliter usurpatur, quam supra, ἀντὶ τοῦ, γνοίητε μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην. WOLF.

Ἀπογνοίητε τῆς δίκης] Videtur ἀπογνώσκειν sumi in vario sensu, et significare modo pronuntiare simpliciter; modo pronuntiare in gratiam alicujus; modo non velle pronuntiare, actionem negare. Hic in sensu ultimo sumitur. AUGER.

ματα, αἴ τε συνθῆκαι καὶ αὐτὸς οὗτός ἐστι μάρτυς τοῦ δὲ ἀποδεδωκέναι, οὐδεὶς ἐστι μάρτυς ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικουῦντος. καὶ οὗτος μὲν εἰς ἐκεῖνον μόνον ἀναφέρει τὴν ἀπόδοσιν· ἐγὼ δὲ εἰς τε τὸν Λάμπιν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀκούσαντας αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔφη ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. τούτῳ μὲν οὖν τοὺς ἐμούς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μὴ φησιν ἀληθῆ μαρτυρεῖν αὐτούς· ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω τί χρῆσομαι τοῖς τούτου μάρτυσιν, οἳ φασιν εἶδέναι τὸν Λάμπιν μαρτυροῦντα ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. εἰ μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ἢ τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ἐνταῦθ', ἴσως ἂν ἔφασαν αὐτοὶ δίκαιον εἶναι ἐπισκῆπτεσθαί με ἐκείνῳ· νῦν δ' οὔτε τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἔχω, οὕτωςί τε οἴεται δεῖν ἀδῶος εἶναι, οὐδὲν βέβαιον ἐνέχυρον καταλιπῶν ἂν πείθει ὑμᾶς ψηφίσασθαι.

15'. Πῶς δ' οὐκ ἂν εἴη ἄτοπον, εἰ αὐτοῦ Φορμίωνος ὁμολογοῦντος δανείσασθαι, φάσκοντος δὲ ἀποδεδωκέναι, τὸ μὲν ὁμολογούμενον ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἄκυρον ποιήσετε, τὸ δ' ἀμφισβητούμενον κύριον ψηφιεῖσθε; καὶ ὁ μὲν Λάμπις, ὃ οὗτος ² σκῆπτεται, μαρτυρεῖ ἔξαρνος γενόμενος τὸ ἔξαρχῆς, ὡς οὐκ ἀπέιληφε τὸ ³ χρυσίον· ὑμεῖς δὲ γνόντες, ὡς ἀπέιληφ' ἐκεῖνος, οὐκ ἐστὲ μάρτυρες τοῦ πράγματος; καὶ, ὅσα μὲν εἶπε μετὰ τῆς ἀληθείας, μὴ χρῆσθε ⁴ ἐν τεκμηρίῳ· ἂ δ' ἐψεύσατο ⁵ ὕστερον, ἐπειδὴ διεφθάρη, πιστότερα ταῦτα ⁶ ὑπολάβοιτε εἶναι; καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολὺ δικαιότερόν ἐστι, τοῖς ἔξαρχῆς ῥηθεῖσι τεκμαίρεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς ὕστερον τεκταινομένοις· τὰ μὲν γὰρ οὐκ ἐκ παιδείσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀληθείας ἔλεγε, τὰ δ' ὕστερον, ψευδόμενος καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῷ. ἀναμνήσθητε δὲ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐδ' αὐτὸς ὁ Λάμπις ἔξαρνος ἐγένετο, ὡς οὐκ εἴη εἰρηκῶς, ὅτι οὐκ ἀπέιληφε τὸ χρυσίον·

¹ οὔτοι

² σκῆπτεται μάρτυρι, ἔξαρνος

³ χρυσίον, νῦν τὰ ἐναντία μαρτυρεῖ. ἰμεῖς

⁴ Deest ἐν.

⁵ τὸ ὕστερον

⁶ ὑπολαμβάνοιτε

Εἰ μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ἢ τοῦ Λάμπιδος ἐνταῦθα κατεβάλλετο] *Hic consideret, vel potius proferretur. Apparet, aut Lampidem abfuisse, aut non scripto dixisse testimonium. WOLF.*

Οὐδὲν βέβαιον ἐνέχυρον καταλιπῶν, ἂν πείθει ὑμᾶς ψηφίσασθαι. *IDEM.*

15'. Σκῆπτεται] *M. σκηρίπτεται, nititur, fractus est. IDEM.*

Οὐκ ἐστὲ] *M. οὐκ ἐσεσθε. IDEM.*

Μὴ χρῆσθε ἐν τεκμηρίῳ] *F. ὡς τεκμηρίον. Alias sine prepositione, ut apud Isoer. τεκμηρίῳ χράμενος τῇ περὶ τὴν ἄλλην σὺν παιδείαν φιλοσοφία. IDEM.*

ἀλλ' εἰπεῖν μὲν ὁμολόγει, οὐ μέντοι γε ἐντὸς ἂν αὐτοῦ εἴ-
 πεῖν. οὐκοῦν ἀτοπον, εἰ τῆς ἐκείνου μαρτυρίας, τὸ μὲν πρὸς
 τοῦ ἀποστεροῦντος, πιστῶς ἀκούσεσθε, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν 922
 ἀποστερουμένων ἀπιστον ἔσται παρ' ὑμῖν. μηδαμῶς, ὡ
 ἄνδρες δικασταί.

ιζ'. Ὑμεῖς γὰρ ἐστέ οἱ αὐτοί, οἱ, τὸν ἐπιδεδανεισμένον
 ἐκ τοῦ ἐμπορίου πολλὰ χρήματα καὶ τοῖς δανεισταῖς οὐ
 παρασχόντα τὰς ὑποθήκας, θανάτῳ ζημιώσαντες, εἰσαγ-
 γελθέντα ἐν τῷ δήμῳ, καὶ ταῦτα πολίτην ὑμέτερον ὄντα
 καὶ πατρός ἐστρατηγηκότος. ἠγεῖσθε γὰρ τοὺς τοιούτους,
 οὐ μόνον τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κοινῇ βλά-
 πτειν τὸ ἐμπόριον ὑμῶν. εἰκότως. αἱ γὰρ ἐμπορίαι τοῖς
 ἐργαζομένοις οὐκ ἀπὸ τῶν δανειζομένων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
 δανειζόντων εἰσὶ καὶ οὔτε ναῦν, οὔτε ναύκληρον, οὔτ' ἐπι-
 βάτην ἔστ' ἀναχθῆναι, τὸ τῶν δανειζόντων μέρος ἂν ἀφαι-
 ρεθῆ. ἐν μὲν οὖν τοῖς νόμοις πολλαὶ καὶ καλαὶ βοήθειαι
 εἰσὶν αὐτοῖς· ὑμᾶς δὲ δεῖ τοὺς ἐπανορθοῦντας φαίνεσθαι καὶ
 μὴ συγχωροῦντας τοῖς πονηροῖς, ἵν' ὑμῖν ὡς πλείστη ὠφέ-
 λεια παρὰ τὸ ἐμπόριον ᾗ. ἔσται δὲ, εἰάν¹ φυλάττητε τοὺς
 τὰ ἑαυτῶν προἰεμένους, καὶ μὴ ἐπιτρέπητε ἀδικεῖσθαι ὑπὸ
² τῶν τοιούτων θηρίων. ἐγὼ μὲν οὖν, ὅσα περ οἷός τ' ἦν,
 εἶρηκα· καλῶ δὲ καὶ ἄλλον τινα τῶν φίλων, εἰάν κε-
 λεύητε.

¹ διαφυλάττητε² Deest articulus.

ιζ'. Αἱ γὰρ ἐμπορίαι τοῖς ἐργαζομένοις] *merces ipsæ, per quas mercatura exerce-*
Haud dubie legendum αἱ γὰρ ἐμπορίαι. *tur. Herald. Animadv. in Sulmas. Obs. ad*
IDEM. Non est necesse: ἐμπορίαι sunt *Jus A. et R. l. II. c. XX. §. 11.*

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΚΡΙΤΟΥ
ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

922
923

ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ δανείσας χρήματα Ἀρτέμωνι, Φασηλίτη τὸ γένος, ἑμπόρῳ, τελευτήσαντος ἐκείνου πρὶν ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον, εἰσπράττει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Λάκριτον τὸν σοφιστὴν, δύο προβάλλομενος δίκαια ὅτι τε παρόντος Λακρίτου καὶ ἀναδεξαμένου τὸ ἀργύριον ἐδάνεισε τῷ Ἀρτέμωνι, καὶ ὅτι κληρονόμος ἐστὶ τῶν Ἀρτέμωνος Λάκριτος. ὃ δὲ τῆς μὲν κληρονομίας ἀφίστασθαι φησι, παραγράφεται δὲ τὴν δίκην, λέγων, μηδὲν ἑαυτῷ πρὸς Ἀνδροκλέα συμβόλαιον εἶναι, μηδὲ συγγραφὴν μηδεμίαν πάντως δὲ καὶ τὸ ἀναδέχασθαι ἕξαρκος γίνεται, οὐδὲ γὰρ ἂν τοῦτο ὁμολογῶν ἠγαυαίνει πρὸς τὴν ἔκτισιν. οὐκ ὀρθῶς δὲ τινες ἐνόμισαν τὸν λόγον μὴ γνήσιον εἶναι, ἀμυδροῖς ἀπατηθέντες τεκμηρίοις. τὸ μὲν γὰρ τῆς φράσεως ἀνεκείμενον οὐκ ἀπρεπὲς ἰδιωτικοῖς ἀγῶσι, τὸν δὲ Δία τὸν ἀνακτα κατὰ τὴν τοῦ προσώπου ἵποκειμένου συνήθειαν δῆλός ἐστιν ἀνομακῶς· πρὸς δὲ τὴν παραγραφὴν ἀσθενέστερον ἀπήνηκε διὰ τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν.

¹ τοῦ ἵποκειμένου

Τῆς Ἀρτέμωνος] F. τῆς οὐσίας Ἀρτέμωνος. WOLF. καὶς prorsus est absurdum. IDEM. Διὰ τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν] M. διὰ τὸ Δῆλός ἐστιν ἠμομοκῶς] Nam τὸ ἀνομα- πρᾶγμα πονηρὸν ἔν. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΛΑΚΡΙΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ

ΛΟΓΟΥ.

ἀ. ΟΥΔΕΝ καινὸν διαπράττονται οἱ ¹ Φασηλίται, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀλλ' ἄπερ εἰώθασιν. οὗτοι γὰρ δεινότατοι μὲν εἰσι δανείσασθαι χρήματα ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἐπειδὰν δὲ λάβωσι καὶ συγγραφὴν συγγράψωνται ναυτικὴν, εὐθύς ἐπελάθοντο καὶ τῶν συγγραφῶν, καὶ τῶν νόμων, καὶ ὅτι

¹ φασηλίται

ἀ. Οἱ Φασηλιῶται] M. οἱ Φασηλίται, ut in aliis auctoribus fere legitur, et analogia postulat, Φάσηλις, Φασηλίτης, ut Ναύκεα- τις, Ναυκεατίτης, et sic habet Stephanus. WOLF. M. Φασηλίται, et ita legendum in ista hac oratione. AUGER.

δεῖ ἀποδοῦναι αὐτοὺς ἃ ἔλαβον· καὶ οἴονται, εἰάν ἀποδώσιν, ὡς περ τῶν ἰδίων τι τῶν ἑαυτῶν ¹ ἀποδεδωκέμαι, ἀλλ' ἀντὶ 924 τοῦ ἀποδοῦναι σοφίσματα εὐρίσκουσι καὶ παραγραφὰς καὶ προφάσεις, καὶ εἰσὶ πονηρότατοι ἀνθρώπων καὶ ἀδικώτατοι. τεκμήριον δὲ τούτου· πολλῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον καὶ Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων, πλείους δίκαι· εἰσὶν ἐκάστοτε αὐτῶν τῶν Φασηλιτῶν ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων. οὗτοι μὲν οὖν τοιοῦτοί εἰσιν· ἐγὼ δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, χρήματα δανείσας Ἀρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ κατὰ τοὺς ἐμπορικοὺς νόμους εἰς τὸν Πόντον καὶ πάλιν Ἀθήναζε, τελευτήσαντος ² δ' ἐκείνου πρὶν ἢ ἀποδοῦναί μοι τὰ χρήματα, Λακρίτῳ τούτῳ εἴληχα τὴν δίκην ταύτην κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους τούτους, καὶ ὡς περ τὸ συμβόλαιον ἐποιησάμην, ἀδελφῷ ὄντι τούτῳ ἐκείνου καὶ ἔχοντι πάντα τὰ Ἀρτέμωνος, καὶ ὅσα ἐνθάδε κατέλιπε καὶ ὅσα ἦν αὐτῷ ἐν τῇ Φασήλιδι, ³ καὶ κληρονόμῳ ὄντι τῶν ἐκείνου ἀπάντων, καὶ οὐκ ἂν ἔχοντος τούτου δεῖξαι νόμον, ὅστις αὐτῷ δίδωσιν ἐξουσίαν ἔχειν μὲν τὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ δικηκεῖναι ὅπως ἐδόκει αὐτῷ, μὴ ἀποδοῦναι δὲ ⁴ τὰ ἀλλότρια χρήματα, ἀλλὰ λέγειν νῦν, ὅτι οὐκ ἔστι κληρονόμος, ἀλλὰ ἀφίσταται τῶν ἐκείνου. ἢ μὲν τουτουῖ Λακρίτου πονηρία τοιαύτη ἐστίν· ἐγὼ δὲ ὑμῶν δέομαι, ὧ ἄνδρες δικασταί, εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί μου περὶ τοῦ πράγματος τουτουῖ, καὶ ἐξελέγξω αὐτὸν ἀδικοῦντα ἡμᾶς τε τοὺς δανείσαντας καὶ ὑμᾶς οὐδὲν ἤττον, βοηθεῖτε ἡμῖν τὰ δίκαια.

β'. Ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες ⁵ δικασταί, οὐδ' ὅπως τι οὖν ἐγνωρίζον τοὺς ἀνθρώπους τούτους· Θρασυμήδης δὲ ὁ Διο- 925 φάντου υἱὸς, ἐκείνου τοῦ Σφηττίου, καὶ Μελάνωπος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐπιτήδειοί μοι εἰσὶ, καὶ χρώμεθα ἀλλήλοις ὡς οἷόν τε μάλιστα. οὗτοι προσῆλθόν μοι μετὰ Λακρίτου τουτουῖ, ὅπόθεν δή ποθεν ἐγνωρισμένοι τούτῳ — οὐ γὰρ οἶδα —, καὶ ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνερ-

¹ ἀπολωλέκειμαι² Deest δ'.³ [καὶ]⁴ τὰ ἀλλότρια⁵ δικασταί, αὐτὸς μὲν οὐδ'

Ἔως περ τῶν ἰδίων τι τῶν ἑαυτῶν, ἀποδεδωκέ-
μαι] F. ἐπίδεδωκέμαι, et v. 9. χρήματ' ἐδάνεισα.
et v. 18. ἔχειν μὲν τὰ τοῦ ἀδελφοῦ, pro με-
τὰ τοῦ, et v. 21. ἢ μὲν οὖν τουτουῖ, et v. 24.

ἡμᾶς τε τοὺς. WOLF. L. cum Reiskio ἀπολω-
λέκειναι, vel simpliciter δεδωκέμαι. AUGER.
β'. Ὅπως ἐνεργοὶ ὄσι] Ut essent navi atque
industrii. WOLF.

γοὶ ὄσιν, — οὐδὲν εἰδὼς, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οὐδὲ ὁ Θρασυμήδης τὴν τούτων πονηρίαν, ἀλλ' οἰόμενος εἶναι ἐπιεικεῖς ἀνθρώπους καὶ οἷόπερ προσεποιοῦντο καὶ ἔφασαν εἶναι, καὶ ἠγούμενος αὐτοὺς ποιήσειν πάντα, ὅσαπερ ¹ ὑπισχνεῖτο καὶ ἀνεδέχετο Λάκριτος οὕτως· πλεῖστον δ' ἦν ἄρα ἐψευσμένος, καὶ οὐδὲν ἤδει οἷοις θηρίοις ἐπλησίαζε τοῖς ἀνθρώποις τούτοις —, καὶ γὰρ πεισθεῖς ὑπὸ τοῦ Θρασυμήδους καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ Λακρίτου τουτουὶ ἀναδεχομένου μοι πάντ' ἔσεσθαι τὰ δίκαια παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν αὐτοῦ, ἐδάνεισα μετὰ ξένου τινὸς ἡμετέρου Καρυστίου τριάκοντα μναῖς ἀργυρίου. βούλομαι οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, τῆς συγγραφῆς ἀκούσαι ὑμᾶς πρῶτον, καθ' ἣν ἐδανείσαμεν τὰ χρήματα, καὶ τῶν μαρτύρων τῶν παραγενομένων τῷ δανείσματι· ἔπειτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐπιδείξομεν, οἷα ἔτοιχωρήχησαν οὔτοι περὶ τὸ δάνειον. λέγε τὴν συγγραφὴν· ἔπειτα τὰς μαρτυρίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

¹ Ἐδάνεισαν Ἀνδροκλῆς Σφήττιος καὶ ² Ναυκράτης Καρύστιος Ἀρτέμωνι

¹ ὑπισχυῶντο

² Ναυτικράτης

Οἷα ἔτοιχωρήχησαν] Τῶν τοιχωρήχων δίκην ὑφέλιοντο καὶ ἐκλεψαν. IDEM.

Ἐδάνεισαν κ. τ. λ.] Trajectitiæ hujus pecuniæ drachmæ M. pariebant in dies (nam fenus nauticum diarium est [Error errorem generat. Usuram trajectitiæ pecuniæ Petitus exemplo Scaligeri diarium facit: hinc syngraphæ verba, ne a præjudicata opinione dissentirent, corrigenda fuerunt. Utrumque sine causa. Verba bene habent. Fenus nauticum nec diarium nec menstruum erat, sed temporis incerti, debebaturque uti inter contrahentes convenerat. Cum finiri non posset, quando navis, quorsum ea tendebat, esset appulsura, aut domum reversura, non poterat in certum diem usura constitui, sed in totum navigationis tempus, syngrapha definitum. Petitus refellunt Salmasius Mod. Usur. p. 21. Spæheimius ad Aristoph. Nub. v. 1290. et, qui syngrapham dedita opera illustrat, Heraldus Animadv. in Jus Attic. et Rom. L. II. 20. WESSELIŒG.] non menstruum) singulos drachmas CCXXV. ut quidem editur: ἐπὶ διακοσίαις εἰκοσιπέντε τὰς χιλίας. Sed mendium occupavit hunc locum: nam triobolium singulis diebus dabatur in te-

tradrachmum. In M. drachmis sunt tetradrachma CCL., quæ in singulos dies pariunt obolos DCCL., sive drachmas CXXV. Atque numerus hic, meo iudicio, legebatur in syngrapha, sed quia litera numerali ε̄ conceptus fuerat, facile mutavit litera hæc in sequentem σ, quæ ejusdem fere figuræ est cum præcedenti, sed in latum, non in longum, porrectæ. Rescribendum est itaque, me auctore, ἐπὶ ἑκατὸν εἰκοσιπέντε τὰς χιλίας. Dabant igitur hæc ter mille drachmæ in singulos dies drachmas CCCLXXV. Legitur tamen in eadem syngrapha v. ult. p. 515. ἐὰν δὲ μετ' — τριτχιλίας. Merces e trajectitiis pecunia comparatæ cum periculo creditoris navigabant. l. 1. D. de fenore nautico, ut etiam ex hac syngrapha constat. A die autem sexto Iduum Martiarum usque in Idus Maias periculose mariâ tentantur, neque tamen propterea negotiatorum cessat industria. Contra vero a die sexto Kal. Juniarum in diem 18um. Kal. Octobrium securâ creditur navigatio, i. e. ab Arcturi occasu ad ejusdem ortum. Nam, ex Euctemonis sententia, ad diem 8um. Kal. Juniarum Ἀρκτουῦρος ἔως δύνει. Quare Androcles atque Naucrates, qui

καὶ Ἀπολλοδώρῳ Φασηλίταις ἀργυρίου τρισηχίλιας ἰδραχμῶς Ἀθήνηθεν 926
εἰς Μένδῃν ἢ Σκιώνην, καὶ ἐντεῦθεν εἰς Βόσπορον. ἴαν δὲ βούλωνται τῆς

¹ δραχμῶς τρισηχίλιας

hanc usuris maritimis mutuam pecuniam dederint, paululum de fenore remittunt [Imo vero augetur, siquidem pro M. drachmis CCC. drachmarum usura constituitur. Nam pro τρισηχίλιας legendum esse χιλίας, sequentia docent clarissime, monueruntque, hae in re concordēs, Salmasius Mod. Usur. p. 210. et Heraldus Animadv. p. 155. WESSELING., XXV. nempe drachmas ex illis CXXV., quas M. trajectitiae drachmæ pariebant, ut hoc lucello invitati Artemon Apollodorosque, non eo, quo incerta est et discrimini propior navigationi, tempore maria tentent, sed post Arcturi occasum, μετ' Ἀρκτούρου, quando secure navigatur, ut ita possint nullo cum suo, nullo cum creditorum periculo Athenas redire: securâ quippe tunc creditur navigatio. Atque ex his exponenda quoque sunt ista, quæ in eadem habentur syngrapha v. pen. p. 518. ἐὰν δὲ μὴ εἰσβάλλωσι — συγγραφῆν. Varie scribitur hujus periodi particula ὅπου ἂν μὴ σὺλα ᾖσιν. Ego vero existimo legendum esse unica voce συλαῶσιν: appulerint eo, ubi Athenienses non violent, sed potius sacrosancti sint, quod explicat ea quæ in præcedentibus dixerat v. ult. p. 515. ἐὰν — ἰερόν. Hic enim ἐφ' ἰερόν idem est, quod ὅπου ἂν μὴ συλαῶσιν Ἀθηναίους, ubi Athenienses non violentur, sed sacrosancti sint. [Male Pelitus. Σύλαι sive σύλα ᾖσιν omnia exemplaria, nec satis Atticum συλαῶσιν pro συλαῶσιν. Errorem teliigit Salmasius Mod. Usur. p. 211. Cavent feneratorēs, ne ibi merces exponantur, ubi civibus Atticis erant σύλαι, sive concessa publice potestas rerum alterius populi comprehendarum, tum quod in amicis censerī non posset, tum quod justus esset metus, ne eodem ille jure in merces Atticæ uteretur, ipsique adeo in periculum venirent pecuniæ, quam crediderant, amittendæ. Cf. Heraldus, cujus mihi sententia præ Salmasiana placet, Animadv. ad Jus A. et R. p. 160. et H. Vales. in Harpocrat. p. 72. WESSELING.] Dixit v. pen. p. 518. μείναντες — Ἐλλησπόντῳ, si diebus decem post Caniculæ ortum ex Hellesponto non solverint. Ex observatione Metonis, cujus Enneadecaeteris, cum hæc syngrapha scriberetur, Athenis usurpabatur, ad diem XII^{um} Kal. Augusti κύων ἕως ἐπιτέλλαι Caniculæ oritur. Demus ex Hellesponto solvisse Apollodorus die XI^{mo} post ortum Caniculæ i. e. Kal. Augusti, antequam Athenas redeat, cum alio primo appellat, ut merces suas distrahât, et nonnisi XX., postquam Athenas redi-

erit, diebus sortem cum usuris accipere debeant Androcles et Naucrates, profecto elabentur dies XLIV. minimum, qui intercedunt a Kal. Augusti ad 18^{am} Kal. Octobres, a quo die incerta navigatio est et discrimini propior, quia post Idus Septembres oritur Arcturus vehementissimum sidus. Ergo cum Androcli et Naucrati reddita non sit pecunia, nisi eo tempore, quo periculose maria tentantur, atque ita non possint pecuniam suam maritimis usuris mutuam iterum in continenti dare sine ingenti periculo, noluit quicquam de fenore nautico remittere, quemadmodum remittebant, si ex Hellesponto post Arcturi occasum solvissent, sed stant iis, quæ syngrapha caventur, nempe volunt sibi dari in M. drachmas diesque usuras maritimas, scil. drachmas CXXV. atque id ita explicant: τοὺς τόκους — συγγραφῆν. Si post Arcturi occasum solvissent ex Hellesponto, cum alio atque alio appellerent mercatus causa, antequam Athenas redirent, et præterea nonnisi XX. post reditum diebus teneantur suum expungere nomen v. 2. p. 517. σωθέντων — Ἀθήναζε, Androcles atque Naucrates vix ante novum initum annum sortem suam cum usuris acciperent, nam citima Neomenia Hecatombæonis cadit in diem quartum Kal. Julias, remotissima vero Neomenia Hecatombæonis in Enneadecaeteride Metonis adscribitur diei sexto Kal. Augusti: Possemus certius pronunciare, si nobis constaret de anno, quo scripta est syngrapha, sed tamen, uti diximus, si post Arcturum solverant ex Hellesponto, nonnisi anno sequenti ineunte debitum expunxerunt: vult autem Androcles cum Naucræte usuras accipere, perinde ac si eo, quo scripta erat syngrapha, anno reddidissent, quod accidisset, si ante Arcturi occasum solvissent ex Hellesponto, nempe ἐπὶ ἑκατὸν εἰκοσιπέντε τὰς χιλίας. Pignori autem acceperunt in navī merces, videl. ter mille cados vini Mendæi e Thracia: ἐπὶ οἴνου κ. τ. λ. Hujus meminit Stephanus. Μένδα, πόλις Θράκης, ἀπὸ Μένδης γυναικὸς Ἀπολλοδώρου Μένδῳ αὐτὴν φρασι. τὸ ἔθνηκὸν, Μενδαῖος οἶνος. Habes item Hippocratem ἐν τῷ περὶ τῶν ἐντὸς σαδῶν: καὶ οἶνον σπινέτω λευκὸν Μενδαῖον μελίχρουν. et paulo post. οἶνον δὲ πινέτω Μενδαῖον, λευκὸν, αὐστηρόν. PETITUS Leg. Attic. L. V. T. IV. §. II. p. 502.

Ἐδάνεισαν κ. τ. λ.] Primum ex hac syngrapha constare arbitror usuræ maritimæ modum nullum legibus fuisse definitum, atque ideo τόκος, sive ἐσπίεμpton, sive

ἐπ' ἀριστερά μέχρι Βορυσθένου καὶ πάλιν Ἀθήναιζε, ἐπὶ διακοσίαις εἰκοσιπέντε τὰς χιλιάς. ἰὰν δὲ μετ' Ἀρκτοῦρον ἐκπλεύσωσιν ἐκ τοῦ Πόντου ἐφ'

ἐπίτριτον, sive quem alium inde esse ablegandum. Syngrapha illa erat de pecunia trajectitia, sive fœnore nautico data, ἀμφοτερόπλων. Quandoque ἐδάνειζον τὰ ἐτερόπλοια, quandoque ἀμφοτερόπλων τὰ ἐτερόπλοια, quando e loco, quo vehabantur merces, pecunia mutuo accepta creditori reddenda erat cum usuris, si salva eo appulisset navis. — Qui ἐδάνειζον ἀμφοτερόπλων, creditam pecuniam non recipiebant, nec usuras, nisi nave in portum unde solverat reversa. Cum igitur tempus incertum esset, quo navis eo perventura esset, quo tendebat, aut domum reversura, non poterat constitui usura in diem certum, non in mensem, aut in annum, et ideo nullus erat usuræ maritimæ modus, sed prout convenerat inter contrahentes, (qui non tam tempus, de quo nihil certi statui poterat, quam periculum pendebant,) ita debebatur. Quod vel hæc syngrapha significat, ubi pecunia erat mutuo data ἀμφοτερόπλων. Sane priora verba ita concepta sunt, ut videantur ab initio δανείζειν ἐτερόπλοια, ad Bosphorum usque per Mēdem et Scionem; sed profecto ἐδάνειζον ἀμφοτερόπλων, pro navigatione ad Bosphorum usque per Mēdem et Scionem, aut etiam a sinistra usque ad Borysthenem, et reditu Athenas; quod paulo obscurius interpretatus est Wolfius. Nō igitur casu CCXXV. drachmas stipulabantur pro M. drachmis, quod quidem fœnus τὸ ἐπίπεμπτον excedere ait Salmasius de M. U. p. 210. ubi valde se torquet frustra. Cum enim nullum certum tempus esset reddendæ pecuniæ constitutum, sed omnino incertum, quomodo dici potest quis fuerit illius usuræ modus? An τόκος ἐπίπεμπτος, vel ἐπιτέτατος, vel ἐπίτριτος, vel quis alius dici potest, ubi nulla temporis mensura certa? Quid si altero post mense reversura erat navis? Quid si post bimestre, aut trimestre? Jam si post arcturum e Ponto solvissent, vides usuram actam, siquidem pro M. drachmis CCC. drachmarum usura erat pacta. Nam pro τρισχιλιάς legendum ibi χιλιάς docent quæ sequuntur in eadem oratione. — Trajectitiæ pecuniæ periculum ad creditorem pertinebat, non ad debitorem, et ideo usuræ infinitæ i. e. non definitæ, sed tantæ quantæ in stipulationem deductæ erant; quia non tam usuræ pecuniæ creditæ erant quam pars lucri, quod ex mercibus in coemptis fieri poterat, quæ merces si peribant cum navi, pecunia trajectitia peribat quoque. HERALDUS l. II. c. XX.

Ἐὰν δὲ μετὰ Ἀρκτοῦρον —] Quod si post

arcturum portum exeant e Ponto ad sacrum promontorium navigaturi, treccena in millenas. Hoc perinde est ac si diceret, in duas minas ternæ minæ, vel binæ cum quadrante minæ: quæ ratio longe abest ab illa centesima Accursianorum. Hoc enim convento fœnus non in mensem statutum intellico, sed semel in maris commeatu remeatumque, et in ejus negotiationis exitum. De asse lib. I. p. 31. BUDÆUS.

Ἐὰν δὲ μετ' Ἀρκτοῦρον — ἱερὸν] Habes hic usuræ additamentum, si longius progrediretur navigatio. Nullum igitur tempus erat certum, nec usura ob tempus certum promissa, sed in eventum navigationis. ἐφ' ἱερὸν aliter docet Wolfius, quod quid esset docent nos Grammatici Gr. ἱερὸν τῶν δάδεκα θεῶν ἐν Βοσπόρῳ. HERALDUS.

Ἐφ' ἱερὸν] Longissime aberravit Petitus a vera interpretatione hujus syngraphæ in voce ἐφ' ἱερὸν: erat enim locus in ore Bospori septentrionali sic vocatus τὸ ἱερὸν de quo Herod. l. IV. c. 37. Polybius l. IV. c. 39. et eodem lib. inferius de Prusia bellum inferente Byzantinis c. 50. Strabo l. VII. p. 492. et l. XII. p. 812. de Sinope: διέχει δὲ τοῦ μὲν ἱεροῦ τρισχιλίους. Ex quibus patet, quam parum feliciter intellexerit doctissimus alioqui vir hunc locum propter ἀερογραφησίαν, quam omnis doctus vitare debet, et de locorum situ bene intelligendo sollicitus esse, nisi velit sæpius in talibus impingere. Pluribus infra seculis de eo loco mentionem fecit Procopius l. I. de bello Vandalico, et de ædificiis Justiniani l. I. Sed et nunc etiam manet illud nomen antiquum. Turcis enim dicitur *Algiro*, quod est τὸ ἱερὸν, Arabice enim *al* est articulus antecedens. In ejus vocis interpretatione erravit Nio. Alamannus in Not. ad Procop. Ἀνέκδοτα p. 105. ubi citat verba Theophanis: τῆς Ἀβύδου καὶ τοῦ ἱεροῦ τὰ λεγόμενα κομμέρνια ἐκούφισε, et interpretatur: *Abydi et templi vectigalium, quæ commercia vocantur, modum statuit.* Et deinde addit: *templi Blacherniani scilicet, quod est ad ostia Euxini maris, ut supra dixi ad p. 15.* Ostia autem Euxini intelligit Bospori in Propontidem defluentis os, ut videre est in ejus verbis ad p. 15. ubi sic ait: *templum Dei matris, quod Byzantii sanctissimum fuit, erat ad ipsa urbis maxima et ostia Euxini maris in Blacherniano.* Sed de eo templo non loquitur Theophanes, sed de loco ἱερὸν dicto, ubi vectigalia rerum, quæ e Ponto Euxino afferebantur, colligebantur; ut rerum, quæ ab Ἄγαιο et meridionalibus partibus subvehantur, vectigal solvebatur in Abydo. Ita intelligendum esse

Ἰερὸν, ἐπὶ τριακοσίαις τὰς χιλίας, ἐπὶ οἴνου κεραμίους Μενδαίους τρισχιλίαις, ὅς πλευσέται ἐκ Μένδης ἢ Σκιώνης ἐν τῇ εἰκοσῶρῳ, ἣν Ὑβλήσιος ναυκληρεῖ. ὑποτιθέασι δὲ ταῦτα, οὐκ ὀφείλοντες ἐπὶ τούτοις ἄλλω οὐδεὶν

patet ex ejusdem Procopii Anecd. p. 109. *πορθμῶ δύο ἐκατέρωθεν Βυζαντίου ἔστων, ἕτερος μὲν ἐφ' Ἑλλησπόντου ἀμφὶ Σηστίν τε καὶ Ἀεὺδον, ὁ δὲ ἕτερος ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ Εὐξείνου καλουμένου Πόντου οὗ τὸ ἱερὸν ὀνομάζεται. Et paulo post: τελάνιον δὲ δημόσιον κατεστήσατο ἐν πορθμῶ ἐκατέρω. Tum Palatium Blacernarum, quod olim extra urbem erat, longe ab ostio Euxini maris, licet ostium illud intelligatur improprie, quomodo Alamannus intelligit. Itaque non potest vocari στεγὴν, ibi enim non sunt angustiae Bospori. PALMER. Debentur tibi ἀριστεία, νικητήρια. Vicisti quippe inclytam victoriam. Ὀναί τῆς τιμῆς. In loco Petiti de Demosthenica Androclis syngrapha vidit errorem Salmasius, non pervidit, quamvis proxime accesserit. Existimavit enim locum esse in Bosporo Thracis ἐφ' ἱερὸν, et, quod mireris, Auctores scilicet locupletes habet suæ sententiæ, an potius erroris, Harpocratonem et Suidam. Sed istis Glossographis non esse temere credendum jam pridem docti monuerunt. Neque enim nomen istius loci intellexit Scylacis Caryandensis novissimus interpres, Is. Vossius magni Gerardi F. Vertit enim ἐφ' ἱερὸν *ad fanum*, deinde ἀφ' ἱεροῦ *a fano*. De errore modeste monui et locos tuos addidi; ille vero nihil ad ista rescripsit. Sed qui potuisset in sinu gaude. In Epist. XIV. ad Iac. Palmerium, SARAVIUS. Saravius amoris nimium indulsisse videtur. Revera enim ibi fanum, ἱερὸν fuit, ut vel Polybii verba, a Palmério neglecta, L. IV. c. 39. patefaciunt: omnium vero clarissime Mela II. 19. cum de Bosporo Thracio: *Ipsis in faucibus oppidum, in ore templum est. Oppidi nomen Chalcedon auctor Archias Megarensium princeps: templi numen Jupiter, conditor Iason*. Et Dionysius Byzantius in Anaplo ap. P. Gyllium de Bosp. Thrac. L. III. 5. Variant quidem vetusti Scriptoris de fani numine, quod Iason XII. diis aras ibi dedicavit. De templo res certa. Vide Schol. in Apollon. Rhod. II. 535. et quæ viri doctissimi P. Gyllius I. d. et Is. Vossius ad Melam commentantur. WESSELING. Cf. quoque *Salmas. de M. U.* p. 211.*

Τριακοσίαις τὰς τρισχιλίαις] F. τὰς χιλίας. ut de 3000 pendantur usuræ nomine 900, una cum longinquitate loci et temporis, aucta. Vertes igitur: *trecentenismille drachmas*. WOLF. L. χιλίας. AUGER.

Ἐπὶ οἴνου] F. καὶ ἐπὶ οἴνου. WOLF.

Ἐπὶ οἴνου κ. τ. λ.] Pecunia trajectitia accipiebatur ad mercaturam faciendam;

quare qui eam pecuniam dabant, de genere et quantitate mercium convenire solebant cum eo, qui pecuniam accipiebat, quas speciali pignore sibi obligari paciscebantur. Ac si pro tota navigatione pecuniam crediderant, ἀμφοτερόπωλον, eas quoque merces, quæ ex earum, quæ invehebantur, distractione repararentur, eodem nexu teneri stipulabantur, quod ostendit hæc syngrapha. Eiebat tamen aliquando fraus, neque pecunia in eum usum impendebatur, in quem erat credita, quod queruntur factum ii, quibus hæc syngrapha fuerat data. Cf. π. Φορμ. p. 922. ed. R. HERALDUS.

Κεραμίους] Hoc tamen tenebimus, amphoram et ceramium eandem esse mensuram, ut metretam et cadum. Si quis tamen animadvertat Or. Dem. π. Λακριτ. mirabitur pretium vini importati in Pontum ex urbe quadam Thraciæ, talentum argenti statui, etiam cum naulo et apparatu necessario, et tot ceramia icosoro navi importata esse, i. e. *εικοσακώπων*, licet Athenæus lib. V. ἀντὶ τῆς εἰκοσῆρους usus sit, de Hieronica nave loquens, τὰ δὲ τρισχιλία ταῦτα κεράμια ἀγεσθαι εἰς τὸν Πόντον εἰκοσῶρῳ. Quibus verbis conjicere licet ceramium Atticum Demosthenis tempore minus fuisse amphora Romana: nisi potius intelligamus ceramiam Thracia non Attica ex urbe Menda in Pontum importata. In qua oratione stannum et ceramium pro eodem ponit. *De Asse* lib. V. p. 157. BUDÆUS.

Ὑποτιθέασι δὲ ταῦτα] Τὰ κεράμια τοῦ Μενδαίου οἴνου. quæ Mende in Pontum vendenda erant. et v. 8. p. 517. *ἕως ἂν ἀποδώσι τὸ γιγνώμενον*. WOLF.

Ὑποτιθέασι κ. τ. λ.] Ergo ejusmodi merces erant iis specialiter oppigneratæ, qui pecuniam ad eam negotiationem tradidissent, quod ostendit etiam idem Demosthenes π. Φορμ. et alibi. Nec aliud fuisse Jus Rom. constat e l. 4. in princ. l. 6. D. *De naut. fæn.* l. *Qui Roma*. §. *Callimachus*. D. *De verb. oblig.* HERALDUS.

Οὐκ ὀφείλοντες κ. τ. λ.] Nam si cui eæ merces fuissent prius obligatæ, inutile pignus fuisset secundo creditori. In rebus enim mobilibus temporis ordo servabatur jure Attico, quemadmodum et Romano. Qui in pignore rei mobilis prior erat tempore, potior etiam erat jure: hæc autem in conventionem fraudem fuisse factam, et admissum stellionatum querebatur Demosthenes. Cf. l. 1. de rer. judic. auct. IDEM.

οὐδὲν ἀργύριον, οὐδ' ἐπιδανείσονται· καὶ ἀπάξουσι τὰ χρήματα τὰ ἐκ τοῦ Πόντου ἀντιφορτισθέντα πάλιν Ἀθήναζε ἐν τῇ αὐτῇ πλοίῳ ἅπαντα. σωθέντων δὲ τῶν χρημάτων Ἀθήναζε, ἀποδώσουσιν οἱ δανεισάμενοι τοῖς δανείσασιν τὸ γιγνόμενον ἀργύριον κατὰ τὴν συγγραφὴν, ἡμερῶν ἑικοσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἔλθωσιν Ἀθήναζε, ἐντελὲς, πλὴν ἐκβολῆς ἣν ἂν οἱ σύμπλοι ψηφισάμενοι κοινῇ ἐβάλωνται, καὶ ἂν τι πολεμίοις ἀποτίσῃσι, τῶν δ' ἄλλων ἀπάντων ἐντελὲς· καὶ παρέξουσι τοῖς δανείσασιν τὴν ὑποθήκην ἀνέπαφον κρατεῖν, ἕως ἂν ἀποδώσῃ τὸ γιγνόμενον ἀργύριον κατὰ τὴν συγγραφὴν. ἐὰν δὲ μὴ ἀποδώσιν ἐν τῇ συγκεκριμένῳ χρόνῳ, τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν ἐξέστω ὑποδεῖναι, καὶ ἀποδόσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς· καὶ ἴαν τι ἐλλείπη τοῦ ἀργυρίου, ὃ δεῖ γενέσθαι τοῖς δανείσασιν κατὰ τὴν συγγραφὴν, κατὰ Ἀρτέμιον καὶ Ἀπολλοδώρου ἔστω ἡ πρᾶξις τοῖς δανείσασιν, καὶ ἐκ

Οὐδ' ἐπιδανείσονται] Hanc quoque conventionem non fuisse observatam quereretur ibidem Demosthenes. Etsi autem qui prior erat tempore, potior erat jure, passim tamen stipulabantur, eum, cui in negotiationem maritimam pecunia credita erat, ab aliis pecuniam non accepturum sub iisdem pignoribus, ne litibus intricarentur, et contentionibus distringerentur. Id igitur dicebant οὐκ ἐπιδανείσονται. π. Φορμ. p. 908. v. 25. ed. R. εὐθὺς γὰρ ἐν Πειραιεὶ ἐπιδανείζεται λάβρα ἡμεῶν. IDEM.

Καὶ ἀπάξουσι κ. τ. λ.] Id ipsum est, de quo etiam convenerat sygrapha, ad quam pertinet D. §. Callimachus. Eodem §. reparare dicit Scævola, quod hac sygrapha ἀντιφορτίζειν. Id etiam ἀνταγορεύειν hac oratione p. 930. v. 22. ult. ed. R. Ne fraus autem conventio fieret, servum aliquem in eadem navi mittebant, aut instigatorem, vel socium scribebant, qui debitorem observaret. π. Φορμ. p. 915. v. 15. ed. R. IDEM.

Σωθέντων κ. τ. λ.] Non nisi igitur reversa nave absque naufragio, aut alio infortunio, reddebatur credita pecunia, cum in totam navigationem credita erat, εἰς ἀμφότερῶν πλοίων: si ita convenerat, ut non alias petitio ejus creditori competeret, quam si salva navis intra statuta tempora revenisset, ut in specie l. 6. D. De naut. fien. Unde fraus quandoque facta, nave consulto demersa, mercibus aut nullis impositis aut antea venditis, ne quid solveret creditori. Cf. π. Ζηνοθ. p. 883. v. 14. ed. R. IDEM.

Καὶ παρέξουσι — ἀργύριον] Præbentque iis qui crediderint pecuniam, pignus purum ab omni manus injectione. Dicitur enim ἀνέπαφος ὑποθήκη, pignus omni nexu solutus. BUDÆUS.

Καὶ παρέξουσι κ. τ. λ.] Reversi igitur debitores navem et mercem oppigneras exhibere tenebantur creditoribus, quas illi oppignerarent aut distraherent, si intra tempus constitutum facta non esset solutio. Dicit τὴν ὑποθήκην ἀνέπαφον, quæ nulli alii obligata esset, nec ab alio ullo vindicari posset. κρατεῖν autem ver-

bum est hac in re proprium. Cf. π. Τιμοθ. p. 1187. v. 19. ed. R. HERALDUS.

Ἔστω ἡ πρᾶξις κ. τ. λ.] Si navis salva revertebatur, pecunia erat reddenda creditori cum usuris; quæ quidem pecunia si non solvebatur, navis et mercēs navi advectæ vendi poterant, ut ex eorum pretio creditori satisfaceret; si hæc non sufficiebant, et alia debitoris bona, etiam ἔγγυα terrestria capi poterant, et distrahi, et quod aberat inde solvi. Maritima igitur bona sola specialiter obligata, cetera tantum in subsidium, atque aliis deficientibus. Atque hoc, si navis salva reversa esset, sine naufragio et sine jactura. Nam si jactura aliqua erat facta ex consensu omnium vectorum, minuebatur quoque credita pecunia pro rata, ut patet ex hac eadem sygrapha, nisi aliter convenerat inter contrahentes. Nam res pendebat ex eorum conventionem. Quare si convenerat ut nave salva reversa, tantum reciperet creditor, quantum ex rebus maritimis, i. e. ex nave et mercibus ea advectis capere posset, nec ad alia debitoris bona revertentur, conventio valebat. Negotiationis periculum jus illud constituat. Pignora trajectitiæ pecuniæ valde erant fragilia, cum maris fortunæ addicta essent. Si peribant in mari, pecunia trajectitiæ peribat quoque creditori. Quare ἔγγυον, sive ἔγγυον τόκον distinguat ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ, non tam quod in terra scænus illud exorcebatur, quam quod pignora habebat in terra sita, et ideo multo certiora. ἔγγυος et ἔγγυος eandem originem habent, siquidem γύνη dicebant veteres ἀντὶ τῆς γῆς. Ergo ἔγγυος τόκος, cui ἔγγυος οὐσία est supposita. Nalmasius c. 3. de M. U. plures paginas implet, ut doceat quid sit ἔγγυος τόκος, et ἔγγυον τόκον exterminet, ubicunque reperitur, et plurimum fallitur. Hic τὰ ἔγγυα habes opposita τοῖς ναυτικοῖς, bona terrestria, i. e. bona quæ in terra situm habent, iis quæ navibus maria peragrare. IDEM.

Καὶ ἐκ τῶν] Καὶ mihi videtur delendum esse: ex omnibus eorum bonis. et v. 2. p. 518.

τῶν τούτων ἀπάντων καὶ ἐγγείων καὶ ναυτικῶν πανταχοῦ ὕπου ἂν ᾦσι, κατὰπερ εἰκην ὄφληκτόων καὶ ὑπερήμερων ὄντων, καὶ ἐν ἑκατέρῳ τῶν 927
 λανισάντων καὶ ἀμφοτέροις. ἴαν δὲ μὴ ¹ ἐκβάλωσι μείναντες ἐπὶ νηὶ ἡμέρας
 δέκα ἐν Ἐλλησπόντρ, ἐξελόμενοι ὕπου ἂν μὴ σύλαι ὦσιν Ἀθηναίους, καὶ

¹ εἰσβάλωσι μείναντες * τὴν ἐπὶ νηὶ ἡμέρας

καὶ ἐν sub. τὸ πρᾶγμα κέρειον ἔστω. AUGER. Ἐγγείων] Per ἔγγεια hic, quædistinguuntur ἀπὸ τῶν ναυτικῶν, palam est intelligi debere τὴν ἔγγειαν οὐσίαν, quæcumque in prædiis qua urbanis qua rusticis consistit. De M. U. p. 86. SALMAS.

Ἐὰν δὲ μὴ εἰσβάλωσι κ. τ. λ.] Corruptum puto, atque scribendum ἐκβάλωσι. Conventum antea fuerat, si jactura fuisset facta, communi vectorum consensu, sortis et usurarum partem fœneratoribus pro portione decessuram; cetera autem, quæ salva in portum Atticum reducta essent, bona fide representatum iri, ut inde creditoribus satisfaceret. Sequitur nunc alius casus. Quid si igitur jacturam non fecerint, sed cum decem dies in Hellesponto durassent tempestatibus vexati, coacti tandem exscendere ac merces suas in terram exportare, iisque loco aliquo, ubi Atheniensibus invadendi in debitum bona jus non est, depositis, in portum Atticum remearint, quid fiet? Conventum igitur fuerat, eo casu usuras eos reddituros, de quibus antea convenerat, sine ulla diminutione. Si igitur jactura nulla facta fuisset, sed navi decem dierum spatio in Hellesponto tempestatibus agitata, merces in terram depositæ essent, ac postea navis in emporium Atticum reversa esset, usuræ integræ præstandæ erant, nec pro ratione jacturæ, quæ nulla facta erat, minuendæ. — Sane illud, sive ἐκβάλωσι, sive εἰσβάλωσι explicari commode nullomodo potest. Wolfium aliud egisse ait Salmasius, cum vertit, *sin onerantur*. Sed et ipse aliud agebat, aut certe satis incaute hariolabatur, cum accipiendum id diceret de ingressu in Ægeum ex Hellesponto, Ægeum mare somnians, de quo ne verbum quidem in syngrapha, et verbo εἰσβάλλειν significationem non satis commodam, cum vim et impressionem sæpius hostilem designet. Scriptum igitur existimo, ἴαν δὲ μὴ ἐκβάλωσι, quod admodum convenit præcedentibus. Pro eo autem quod scriptum est in pluribus edd. ἐπὶ νηὶ, quod de canicula interpretantur, retinendum puto, ἐπὶ νηὶ, quæ est aliarum edd. lectio, eaque, ni valde fallor, verior et certior. Si igitur in Hellesponto navis per X. dies agitata hæsit, ita ut exoneranda fuerit, sive etiam ibi hæserit, nec merces distrabi potuerint, (quæ est fortasse verior opinio,) et mercibus in terram depositis revertatur navis in

portum Atticum, idem erit, ac si ea, mercibus aut distractis aut commutatis, reversa sit, et fœnus de quo convenit erit solvendum. Sed quid sibi volebant mercatores illi his verbis, τοὺς τόκους ἀποδόντων τοὺς πέρυσι γραφέντας εἰς τὴν syngrapha anno anteriori scripta, ubi de usuris quibusdam simili in casu conventum esset? Id quidem significari videtur; nec verum tamen est, cum hac oratione exponant fœneratores mercatores Phaselitas, cum quibus contraxerant, ante eum diem fuisse sibi incognitos. Quare πέρυσι nihil ibi aliud erit, quam antea, sive modo. HERALDUS.

Μείναντες ἐπὶ νηὶ ἡμέρας δέκα] F. ἐπὶ νηὶ. Quod non puto loci nomen esse, cujusmodi est κινύσσημα: sed temporis designationem, pro μετὰ τὸν Κύναι, post exortum Caniculæ: quod sub autumno periculosa est navigatio. Canticula, auctore Ptolemæo, 5. Cal. Augusti, Areturus cum Vindemitor 4. Non. Septemb. oritur. Ephemerides nostræ ætatis, Canticulæ ortum a Nonis Julii circiter auspicantur, diesque caniculares medio fere Augusto terminant. WOLF.

Συλλαλῶσιν] Lege cum Harpocracione σύλαι ὦσιν. Benenati editio habet in margine adscriptum σύλα ὦσιν. Harpocracion videtur intelligere clarigationes seu, ut dicimus, *represailles*, quod commodum satis habet sensum, et sic sentit etiam H. Stephanus. PALMER.

Ἐὰν δὲ — μὴ σύλαι ὦσιν τοῖς Ἀθηναίους] Quæ sic vertenda sunt: Si vero non ingressi fuerint mare Ægeum, expectantes decem a canis ortu dies in Hellesponto, nave exonerata eo loco ubi Atheniensibus direptiones concessæ non sunt, atque inde Athenas reversi fuerint, tum eas usuras persolvunto, de quibus in syngrapha convenerit anno præterito. Soliti quippe Athenienses quocumque in loco, ubi σύλαι jure se habere putarent, naves diripere, ad quoscumque pertinerent. Sed dices, quid? annon isti mercatores Athenienses? Cur igitur timent eorum creditores ne diripiantur ab Atheniensibus? Immo Phaselitæ fuere, non Athenienses, et videntur eo tempore Atheniensibus datæ σύλαι contra Phaselitas. Isti quidem Phaselitæ negotiatores vinarii Athenis exierant ad mercatum, et pecuniam ab Atheniensibus fœneratoribus sumserunt mutuam nautico

ἐντεῦθεν καταπλεύσαντες Ἀθήναζε, τοὺς τόκους ἀποδιδόντων τοὺς πέρουσι γραφέντας εἰς τὴν συγγραφὴν. ἐὰν δὲ τι ἢ ναῦς πάθῃ ἀνήμεστον, ἐν ἧ ἂν πλῆθ' τὰ χρήματα, σωτηρία ἔστω τῶν ὑποκειμένων· τὰ δὲ περιγεγόμενα κοινὰ ἔστω τοῖς δανείασσι· κυριώτερον δὲ περὶ τούτων ἄλλο μηδὲν εἶναι τῆς συγγραφῆς.

MARTYRES.

Φορμίων Πειραιεύς, Κηρισότοτος Βοιώτιος, Ἡλιόδωρος Πιθεύς.

λέγε δὴ καὶ τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAI.

Ἀρχενομίδης Ἀρχεδάμαντος Ἀναγυράσιος μαρτυροῖ συνθήκας παρ' αὐτῷ καταῆσθαι Ἀνδροκλέα Σφήττιον, Ἰ Ναυκράτην Καρύστιον, Ἀργέμωνα

¹ Ναυτικράτην

fenore, nec alibi locorum deprehensos eos diripere et spoliare potuissent Atheniensium Trierarchi, quia navis eorum ac merces pignori obligata civibus erant Atheniensibus, qui pecuniam his fœnerati fuerant. Si tamen deprehensi fuissent ab aliquo portu aut urbe revertentes, in quam jus *σύλων* sibi competere Athenienses Trierarchi judicassent, sine dubio eos spoliassent. Nam qui apud hostes negotiantur, et in eorum partes invehunt, pro hostibus habentur etiamsi cives sint. De sociis non est dubium. Et Athenienses, ut dixi, eo tempore *σύλας* habebant contra *φασηλίτας*. De M. U. p. 213 — 217. SALMAS. Cf. *περὶ Στεφ. τ. τριηρ.* p. 1231. v. ult. ed. R.

Ἐξελέμενοι ἔπου ἂν μὴ *σύλαι*, vel *σύλαι*, ὧσιν Ἀθηναίοις] Certe *σύλαι* dabantur iis, qui, injuria ab exteris accepta, aut bonis ab iis spoliati, nihil æqui poterant a principibus, quibus ii subditi, vel a civitate, cujus erant cives, obtinere. His igitur in bona aliorum, quicunque principum illorum imperio subjecti erant, vel civitatis illius incolæ, invadere jus erat, atque inde damnum a se acceptum sarcire. Id dicebat *σύλην λαβεῖν*, ut *ap. auct. lib. II. Œconomic. i. op. Aristot.* Hæc autem *syngrapha* permittebat mercatoribus, quibus pecunia nautica erat mutuo data, merces e navī exportare, si per X. dies in Hellesponto morata esset, atque eas quocunque loco ii vellent deponere, modo ne ubi *σύλαι* essent Atheniensibus, i. e. modo ne adversus illius loci cives Atheniensibus *reprasaliarum* (hac enim voce uti cogimur ad faciliorem rei explicationem) jus esset. Quare id? Primum, quia si Atheniensibus adversus eos *σύλαι* erant, amici non erant. Atqui cum hostibus nullum poterat esse commercium. Deinde, quoniam si jure isto adversus

eos Athenienses uti voluissent, hi quoque merces, in quibus cives Attici jus aliquod habebant, retinere potuissent; quibus perditis, creditorum pecuniæ peribant ex *syngraphæ* illius legibus. Jure igitur τῆς *σύλης* merces illæ potuissent *συλᾶσθαι* ab iis, qui ab Atheniensibus *σύλην* passi essent. Quare eleganter fœneratores Attici, qui pecunia credita a Phaselitis mercatoribus fraudabantur, expostulabant p. 523. v. 9. h. or. ita ab iis secum agi, quasi Phaselitis contra Athenienses *σύλαι* datæ essent, i. e. quasi Phaselitis liceret Athenienses in ipso emporio Attico spoliare *reprasaliarum* jure. Atque hæc de loco obscurissimo, cui si lucem dedimus, fecimus quod volumus, si non omnino, fecimus quod potuimus; certe Salmasii importunam gloriationem, tam vanam, quam ridiculam esse ostendimus, nec longe, nisi vehementer fallor, a scopo aberravimus. HERALDUS.

Ἐὰν δὲ — ὑποκειμένων] Hæc mihi obscura sunt, nec quomodo inde me expedire possim video. Putabam convenisse, ut si quid navi accideret, et aliquid tamen salvum esset, quod esset salvum pignoribus attribueretur. Sed quæ sequuntur mihi obstant, τὰ δὲ περιγεγόμενα κοινὰ ἔστω τοῖς δανείασσι. Quæ sequuntur, κυριώτερον κ. τ. λ. clausulam solennem continent, *syngraphis* apponi solitam, qua cavebatur ne fraus conventioni fieret quocunque tandem pacto, neve ea judicium sententia aut alio modo infringeretur aut labefactaretur, Demosthene ipso interprete. Cf. π. Διονυσ. p. 1291. v. 3. et p. 1287. v. ult. ed. R. IDEM.

Σωτηρία ἔστω τῶν ὑποκειμένων] Τῶν ὑποθακῶν. αἱ ὑποθήκαι *σῶσαι* ἔστωσαν τοῖς δανείασσι. WOLF.

Τὰ δὲ περιγεγόμενα] Utrum ἐκ τῆς ναυαγίας, ἢ τῶν ὑποκειμένων. Fateor, me hæc

Ἀπολλόδωρον Φασηλίτας, καὶ εἶναι παρ' αὐτῷ ἔτι κειμένην τὴν συγγραφὴν.

λέγε δὴ καὶ τὴν τῶν παραγενομένων μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Θεόδοτος ἰσοτελής, Χαρίνος ¹Ἐπιχάρως Λευκονοεῖς, Φορμίων ²ὁ Κηφισοφώντος Πειραιεῖς, Κηφισόδωρος ³Βοιώτιος, μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτ' ἐδάνεισεν Ἀνδροκλῆς Ἀπολλοδώρῳ καὶ Ἀρτέμωνι ἀργυρίου τρισχιλίας δραχμᾶς, καὶ εἶδεναι τὴν συγγραφὴν καταθεμένους παρὰ Ἀρχενομίῳ Ἀναγυρασίῳ.

γ'. Κατὰ τὴν συγγραφὴν ταύτην, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐδάνεισα τὰ χρήματα Ἀρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ, κελεύοντος τούτου καὶ ἀναδεχομένου πάντα ἔσεσθαι μοι τὰ 928 δίκαια κατὰ τὴν συγγραφὴν καθ' ἣν ἐδάνεισα, τούτου αὐτοῦ γράφοντος καὶ συσημηναμένου ἐπειδὴ ἐγράφη. οἱ μὲν γὰρ ἀδελφοὶ οἱ τούτου ἔτι νεώτεροι ἦσαν, μεिरάκια κομιδῆ· οὔτοσι δὲ Λάκριτος Φασηλίτης, μέγα πρᾶγμα, Ἰσοκράτους μαθητῆς, οὗτος ἦν ὁ πάντα διοικῶν. καὶ ἑαυτῷ μετὸν νοῦν προσέχειν ἐκέλευεν· αὐτὸς γὰρ ἔφη ποιήσειν μοι τὰ δίκαια ἅπαντα καὶ ἐπιδημήσειν Ἀθήνησι, τὸν δὲ ἀδελφὸν τὸν ⁴αὐτοῦ Ἀρτέμωνα πλευσεῖσθαι ἐπὶ τοῖς χρήμασι. καὶ τότε μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτ' ἐβούλετο τὰ χρήματα λαβεῖν παρ' ἡμῶν, καὶ ἀδελφὸς ἔφη εἶναι καὶ κοινὸς τοῦ Ἀρτέμωνος καὶ λόγους θυμασιῶς πιθανοῦς ἔλεγεν· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ⁵ἐγκρατῆς ἐγένετο τοῦ ἀργυρίου, τοῦτο μὲν διενείμαντο καὶ ἐχρῶντο ὅ τι ἐδόκει τούτοις, κατὰ δὲ τὴν συγγραφὴν τὴν ναυτικὴν, καθ' ἣν ἔλαβον τὰ χρῆ-

¹ Ἐπιχάρως

² Deest articulus.

³ Βοιώτιος, Ἡλιόδωρος πιτθεὺς, μαρτυροῦσι

⁴ αὐτοῦ

⁵ ἐγκρατεῖς ἐγένετο

non satis intelligere. IDEM.

Θεόδοτος κ. τ. λ.] Cam omnino Cephisodotus Bœotius idem cum Cephisodoro Bœotio, ut et Phormion Piræeus idem est qui testatur se affuisse scribendæ syngraphæ, et cum apud Archenomidem deponeretur. Puto itaque et in hac μαρτυρίᾳ deesse nomen Ἡλιόδωρου Πιτθεῶς, qui syngrapham cum illis duobus subsignavit. De M. U. p. 395. SALMAS. Ubi plurima vid. de syngraphis scribendis, subscribendis, &c.

Βοιώτιος] Vid. Corsin. Fast. Attic. P. I. D. V. §. XVIII. qui ex h. l. infert, Bœotium hunc Atticæ Populum Marathoni

proximum fuisse, atque in ipsis Atticæ Bœoticiæque finibus ita collocatum, ut exinde fortassè nomen accepit; de Tribu vero, nihil esse certe quod definiri vel divinari potest. Idem statuit V. D. §. XVI. de v. Ἰσταίθην p. 521. v. antepen.

γ'. Μέγα πρᾶγμα] De hac locutione, et similibus μέγα χρῆμα, μέγα ἔργον, etc. vid. Bergler. ad Aristoph. Nub. v. 2.

τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀρτέμωνι πλευσεῖσθαι] F. Ἀρτέμωνα καὶ πλευσεῖσθαι. WOLF.

καὶ λόγους θυμασιῶς πιθανοῦς] F. θυμασιῶς πιθανοῦς, aut θυμασιῶς καὶ πιθανοῦς, et p. 521. v. 8. τοῦ οἴνου τὴν καθίσταμένην] Utrum τὴν τότε οὔσαν, an τὴν τιμὴν εἶναι

ματα, οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἔπραττον, ὡς αὐτὸ τὸ ἔργον ἐδήλωσεν. οὗτος δὲ Λάκριτος ἀπάντων ἦν τούτων ὁ ἐξηγητής. καθ' ἕναστον δὲ τῶν γεγραμμένων ἐν τῇ συγγραφῇ ἐπιδείξω τούτους οὐδ' ὀτιοῦν περρωηκότας ὑγιές.

δ'. Πρῶτον μὲν γὰρ γέγραπται, ὅτι ἐπ' οἴνου κεραμίσις τρισχιλίσις ¹ ἔδανείζετο παρ' ἡμῶν τὰς τριάκοντα μνᾶς, ὡς ὑπαρχούσης αὐτοῖς ὑποθήκης ἐτέρων τριάκοντα μνῶν, ὥστε εἰς τάλαντον ἀργυρίου τὴν τιμὴν εἶναι τοῦ οἴνου καθισταμένην, σὺν τοῖς ἀναλώμασιν ὅσα ἔδει ἀναλίσκεσθαι εἰς τὴν 929 κατασκευὴν τὴν περὶ τὸν οἶνον· τὰ δὲ τρισχίλια ταῦτα κεράμια ἀγεσθαι εἰς τὸν Πόντον ² εἰκοσῶρον, ἦν Ὑβλήσιος ἐναυκλήρει. γέγραπται μὲν ταῦτα ἐν τῇ συγγραφῇ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἧς ὑμεῖς ἀκηκόατε· οὔτοι δὲ ἀντὶ τῶν τρισχιλίων κεραμίων οὐδὲ πεντακόσια κεράμια εἰς τὸ πλοῖον ἐνέθεντο, ἀλλ', ἀντὶ τοῦ ἠγοράσθαι αὐτοῖς τὸν οἶνον ὅσον προσῆκε, τοῖς χρήμασιν ἐχρῶντο ³ ὅσον ἔδοκει τούτοις, τὰ δὲ κεράμια τὰ τρισχίλια οὐδ' ⁴ ἐμέλησαν οὐδὲ διενόηθησαν ἐνδέσθαι εἰς τὸ πλοῖον κατὰ τὴν συγγραφὴν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω ταῦτα, λάβε τὴν μαρτυρίαν τῶν συμπλεόντων ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ τούτοις.

MARTYRIA.

¹ Ερασικλῆς μαρτυρεῖ κυβερῶν τὴν ναῦν, ἦν Ὑβλήσιος ἐναυκλήρει, καὶ εἶδεναι Ἀπολλόδωρον ² ἀγόμενον οἴνου Μενδαίου κεράμια τετρακόσια πεντήκοντα καὶ οὐ πλείω, ἄλλο δὲ μηδὲν ἀγώγιμον ἀγεσθαι ἐν τῇ πλοίῳ Ἀπολλόδωρον εἰς τὸν Πόντον. Ἴππιας Ἀθηναίου Ἀλικαρνασσεὺς, μαρτυρεῖ συμπλεῖν ἐν τῇ Ὑβλήσιου νηϊ, διοπτέων τὴν ναῦν, καὶ εἶδεναι Ἀπολλόδωρον τὸν Φασηλίτην ἀγόμενον ἐν τῇ πλοίῳ ἐκ Μένδης εἰς τὸν Πόντον οἶνον Μενδαίου κεράμια τετρακόσια πενήκοντα, ἄλλο δὲ μηδὲν φορτίον. Πρὸς τοῖσδε ἐξεμαρτύρησεν Ἀρχάδης Μνησωνίδου Ἀχαρνεὺς, Σώστρατος Φιλίππου Ἰστιαίου, Φιλτιάδης Κτησιῶν ἐκ Ξυπεταίων, Διοτίσιος Δημοκρατίδου Χολλίδης.

περὶ μὲν δὴ τοῦ πλήθους τοῦ οἴνου, ὅσον ἔδει αὐτοὺς ἐνδέ-

¹ ἔδανείζοντο   ² ἐν τῇ εἰκοσῶρον   ³ ὅτι   ⁴ ἐμέλησαν   ⁵ ἀγόμενον ἐν τῷ πλοίῳ οἴνου

καθισταμένην, ἀντὶ τοῦ, καθιστάσθαι. IDEM.

δ'. Αὐτοῖς] Regitur ab ἠγοράσθαι, ἐπι ἀβ ἰipsis. AUGER.

Διοπτέων τὴν ναῦν] Ἐπισκοπῶν τὰ φορτία, καὶ τὰ γιγνώμενα ἐν τῇ νηϊ. WOLF.

Διοπτέων] Censeo [et ap. Harpocrat. et Demosth.] διοπτέων legendum. Nam διοπτέειν verbum omnino generale est; διοπτέειν proprie de navi dicitur. Confirmat sententiam meam, quod de voce διοπτος

subnectit Harpocration, unde διοπτέειν dictum. Ecce tibi apud Hesychium, διοπτέειν, ἐπιμελεῖσθαι νεώς. Att. Lect. I. III. c. XII. MEURSIUS. Plura vide l. I.

Ἐκ Μένδης] Πόλεως Θράκης. WOLF.

Πρὸς τοῖσδε ἐξεμαρτύρησεν] Ἀκοὴν ἐμαρτύρησεν, ut alias dicit. IDEM.

Ἐξ Ὑπαιτείων] Lege ἐκ Ξυπεταίων vel Ξυπεταίων, nam ille Demus varie scribitur. PALMER.

σθαι εἰς τὸ πλοῖον, ταῦτα διεπραΰξαντο, εὐθύς ἐντεύθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου γεγραμμένου παραβαίνειν ἀρξάμενοι καὶ 930 μὴ ποιεῖν τὰ γεγραμμένα.

έ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἔστιν ἐν τῇ συγγραφῇ, ὅτι ὑποτιθέ-
 ασι ταῦτα ἐλεύθερα, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν ὀφείλοντες, καὶ ὅτι
 οὐδὲ ἐπιδανείσονται ἐπὶ τούτοις παρ' οὐδενός. ταῦτα διαρ-
 ρήδην γέγραπται, ὡς ἄνδρες δικασταί. οὗτοι δὲ τί ἐποίησαν;
 ἀμελήσαντες τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένων, δανείζον-
 ται παρὰ τινος νεανίσκου, ἔξαπατήσαντες ὡς οὐδενὶ οὐδὲν
 ὀφείλοντες· καὶ ἡμᾶς τε παρεκρούσαντο καὶ ἔλαθον δανει-
 σάμενοι ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε τὸν νεανίσκον τὸν δα-
 νείσαντα ἐξηπάτησαν, οὐκ ἐπ' ἐλευθερίοις τοῖς χρήμασι δα-
 νειζόμενοι. τοιαῦτα τούτων ἔστι τὰ κακουργήματα· ταῦτα
 δὲ πάντ' ἔστι τὰ σοφίσματα Λακρίτου τουτουί. ὅτι δὲ
 ἀληθῆ λέγω, καὶ ἐπεδανείσαντο χρήματα παρὰ τὴν συγ-
 γραφὴν, μαρτυρίαν ἀναγνώσεται¹ ὑμῖν τοῦ ἐπιδανείσαντος.
 λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

"Αρατος Ἀλικαρνασσεὺς μαρτυρεῖ δανείσαι Ἀπολλοδώρῳ ἕνδεκα μνᾶς ἀργυρίου ἐπὶ τῇ ἐμπορίᾳ, ἣν ἤγειν ἐν τῇ Ὑβλησίῳ νηὶ εἰς τὸν Πόντον, καὶ τοῖς ἐκείθεν ἀνταγορασθεῖσι· καὶ μὴ εἶδέναι αὐτὸν δεδανεισμένον παρὰ Ἀνδροκλέους ἀργύριον. οὐ γὰρ ἂν δανείσαι αὐτὸς Ἀπολλοδώρῳ² ἀργύριον.

αἱ μὲν πανουργίαι τοιαῦται τῶν ἀνδρῶπων τούτων εἰσί.

ς'. Γέγραπται δὲ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ συγγραφῇ, ὡς
 ἄνδρες δικασταί· ἐπειδὴν ἀπόδονται ἐν τῷ Πόντῳ ἢ ἤγον,
 ἀνταγοράζειν πάλιν χρήματα καὶ ἀντιφορτίζεσθαι καὶ 931
 ἀπάγειν Ἀθήναζε τὰ ἀντιφορτισθέντα· καὶ, ἐπειδὴν ἀφί-
 κωνται Ἀθήναζε, ἀποδοῦναι εἴκοσιν ἡμερῶν ἡμῖν τὸ ἀργύ-
 ριον δόκιμον, ἕως δ' ἂν ἀποδώσι, κρατεῖν τῶν χρημάτων
 ἀπάντων ἡμᾶς καὶ³ ἀνέπαφα παρεχεῖν τούτους, ἕως ἂν
 ἀπολάβωμεν. γέγραπται μὲν ταῦτα οὕτως ἄκριβῶς ἐν τῇ
 συγγραφῇ· οὗτοι δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐνταῦθα καὶ ἀπε-
 δείξαντο⁴ μάλιστα τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀναίδειαν τὴν ἐαυ-

¹ ὑμῖν αὐτοῦ τοῦ

² τὸ ἀργύριον

³ ἀνέπαφα πάντα παρέχειν

⁴ * μάλιστα ἐπεδείξαντο

έ. [ἐλεύθερα] Ita in Jure Romano in pacto convento, quo pignus contrahebatur, saepe exprimi solebat, rem quae pignori dabatur, nulli alii esse obligatam. Hoc est, ut Graeci loquebantur, ἐλευθέραν. De M. U.

p. 505. SALMAS.

Καὶ οὐδὲ ἐπιδανείσονται ἐπὶ τούτοις] Hinc locus superior explicari potest, οὐ τὸν ἐσι-
 δεδανεισμένον ἐκ τοῦ ἐμπορίου. WOLF.

ς'. [Χρήματα] Merces. BUDÆUS.

τῶν, καὶ ὅτι οὐδὲ μικρὸν προσεῖχον τοῖς γράμμασι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῇ συγγραφῇ, ἀλλ' ἠγοῦντο εἶναι τὴν συγγραφὴν ἄλλως ὕδλον καὶ φλυαρίαν. οὔτε γὰρ ἀντηγόρασαν οὐδὲν ἐν τῷ Πόντῳ, οὔτε ἀντεφορτίσαντο, ὥστε ἀγεῖν Ἀθήναζε. ἡμεῖς ¹ τε οἱ δανείσαντες τὰ χρήματα, ἠκόντων αὐτῶν τούτων ἐκ τοῦ Πόντου, οὐκ εἶχομεν ὅτου ἐπιλαβοίμεθα, οὐδὲ ὅτου κρατοῖμεν, ἕως ² ὅτου κομισαίμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν. οὐδ' ὅτιοῦν γὰρ εἰσῆγαγον εἰς τὸν λιμένα τὸν ὑμέτερον οὔτοι. ἀλλὰ πεπόνθασμεν καινότητον, ὡς ἄνδρες δικασταί· ἐν γὰρ τῇ πόλει τῇ ἡμετέρα αὐτῶν οὐδὲν ἀδικοῦντες, οὐδὲ δίκην ὠφληκότες οὐδεμίαν αὐτοῖς, σεσυλήμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ὑπὸ τούτων, Φασηλιτῶν ὄντων, ὥσπερ δεδομένων συλῶν Φασηλίταις κατὰ Ἀθηναίων. ἐπειδὴν γὰρ μὴ ἐδέλωσιν ἀποδοῦναι, ἀ' ἔλαβον, ³ τί ἄλλο τις ἔχει ὄνομα θέσθαι τοῖς τοιοῦτοις, ἢ ὅτι ἀφαιροῦνται εἰς τὰ ἀλλότρια; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ ἀκήκοα πώποτε πρᾶγμα μιαιώτερον, ἢ ὁ οὔτοι ⁴ πεπραγμένοι εἰσὶ περὶ ἡμᾶς, καὶ ταῦτα ὁμολογοῦντες λαβεῖν παρ' ἡμῶν τὰ χρήματα. ὅσα μὲν γὰρ ἀμφισβητήσιμά ἐστι τῶν συμβολαίων, κρίσεως δεῖται, ὡς ἄνδρες δικασταί· τὰ δὲ παρ' ἀμφοτέρων ὁμολογηθέντα τῶν συντιθεμένων καὶ ⁵ τῶν περὶ ὧν συγγραφαὶ κεῖνται ναυτικαί, τέλος ἔχειν ἅπαντες νομίζουσι, καὶ χρῆσθαι προσήκει τοῖς γεγραμμένοις. ὅτι δὲ κατὰ τὴν συγγραφὴν οὐδ' ὅτιοῦν πεποιήκασιν, ἀλλ' εὐθύς ἀπ' ἀρχῆς ἀρξάμενοι ἐκακοτέχνου καὶ ἐπεβούλευον μηδὲν ὑγιᾶς ποιεῖν, ὑπὸ τε τῶν μαρτύρων καὶ αὐτοὶ ὑφ' αὐτῶν ἐξελέγχονται οὕτως καταφανῶς.

ζ'. Ὁ δὲ πάντων δεινότατον διεπράξατο Λάκριτος οὐτοσί, δεῖ ὑμᾶς ἀκοῦσαι· οὗτος γὰρ ἦν ὁ πάντα ταῦτα διοικῶν. ἐπειδὴ γὰρ ἀφίκοντο δεῦρο, εἰς μὲν τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐ καταπλέουσιν, ⁶ εἰς Φωρῶν δὲ λιμένα ὀρμίζον-

1 * δ'   2 [ὅτου]   3 τί ἂν ἄλλο   4 διαπραγμαμένοι   5 Deest τῶν.   6 εἰς Φωρῶν

* ὕδλον καὶ φλυαρίαν] Idem quod apud Latinos ludus ac jocus valet. Docet enim in ea maxime adversarios declarasse contumeliam improbitatemque suam, quod stocificerunt quicquid in syngrapha scriptam fuit: remque tanti ponderis, quanti

pactum illud conventumque foret, jocum nugasque fuisse existimaverunt. In Var. Lect. I. VI. cap. XIII. VICTORIVS.

ζ': Εἰσφορῶν δὲ λιμένα] Disjunge et lege εἰς φορῶν δὲ λιμένα, et linea sequenti similiter εἰς φορῶν λιμένα. Nam φορῶν λιμῶν fuit

ται, ὅς ἐστιν ἔξω τῶν σημείων τοῦ ὑμετέρου ἐμπορίου. καὶ ἔστιν ὅμοιον ¹ εἰς φαρῶν λιμένα ὀρμίσασθαι, ὡς περ ἂν εἴ τις εἰς Αἴγιναν ἢ εἰς Μέγαρα ὀρμίσαιτο· ἔξεστι γὰρ ἀποπλεῖν ἐκ τοῦ λιμένος τούτου, ὅποι ἂν τις βούληται, καὶ ὀπηνίῃ ἂν δοκῇ αὐτῷ. καὶ τὸ μὲν πλοῖον ὄρμει ἐνταῦθα πλείους ἢ πέντε καὶ εἴκοσιν ἡμέρας· οὔτοι δὲ περιεπάτουν ἐν τῷ δείγματι τῷ ἡμετέρῳ, καὶ ἡμεῖς προσιόντες διελεγόμεθα καὶ ἐκελεύομεν τούτους ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως ἂν ὡς τάχιστα ἀπολάβοιμεν τὰ χρήματα. οὔτοι δὲ ὠμολόγουν τε καὶ ἔλεγον, ὅτι αὐτὰ ταῦτα περαίνοιεν· καὶ ἡμεῖς τούτοις προσῆμεν, καὶ ἅμα ἐπεσκοποῦμεν, εἴ τι ἐξαιροῦνται ποθεν ἐκ πλοίου, ἢ πεντηκοστεύονται. ἐπειδὴ δὲ ἡμέραι τε ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις, ἡμεῖς τε οὐδ' ὀτιοῦν εὐρίσκομεν, οὔτε ἐξηρημένον, οὔτε ² πεντηκοστευόμενον ἐπὶ τῷ ὀνόματι ³ τούτων, ἐνταῦθ' ἤδη μᾶλλον προσεκέμεθα ἀπαιτοῦντες. 933 καὶ, ἐπειδὴ ἠμυχλοῦμεν αὐτοῖς, ἀποκρίνεται Λάκριτος οὔτοσι ὁ ἀδελφὸς Ἀρτέμωνος, ὅτι οὐκ ἂν οἰοί τε ⁴ ἦσαν ἀποδοῦναι, ἀλλ' ἀπολωλεν ἅπαντα τὰ χρήματα· καὶ ἔφη Λάκριτος δίκαιόν τι ἔχειν λέγειν περὶ τούτων. καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ⁵ ἠγανακτοῦμεν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις· πλέον δὲ οὐδὲν ἦν ἀγανακτοῦσιν ἡμῖν, ⁶ τούτοις γὰρ οὐδ' ὀτιοῦν ἐμελεν. οὐδὲν δὲ ἤττον ἠρωτῶμεν αὐτούς, ὄντινα τρόπον ἀπολωλότα εἴη τὰ χρήματα. Λάκριτος δὲ οὔτοσι ναυαγήσαι ἔφη τὸ πλοῖον παραπλέον ἐκ Παντικαπαίου εἰς Θεοδοσίαν· ναυαγήσαντος δὲ τοῦ πλοίου, ἀπολωλέναι τὰ χρήματα τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς ἑαυτοῦ, ἀ' ἔτυχεν ⁷ ἐν πλοίῳ ἐόντα· ἐνεῖναι δὲ τάρχιος τε καὶ οἶνον Κῶων καὶ ἄλλ' ἄττα. καὶ ταῦτα πάντα ἔφασαν ἀντιφορισθέντα μέλλειν ⁸ αὐτὰ

¹ εἰς φάρων² πεπεντηκοστευόμενον³ τῷ τούτων⁴ εἶσαν⁵ ἠγανακτοῦμεν * μὲν ἐπὶ⁶ τούτοις⁷ ἐν τῷ πλοίῳ⁸ αὐτοῖ

Atticæ portus sic vocatus furum portus, eo quod Piratæ et decoctores, qui non audebant Piræum portum intrare, ibi appellabant. Sic ipse Demosthenes p. 942. v. 4. ed. R. ἐν φαρῶν λιμένι. PALMER.

Ἐν τῷ Δείγματι τῷ ἡμετέρῳ] Locus in Piræo, inquit Suidas, in quo multi et cives et hospites conveniebant, et sermones inter se conferebant. Fortasse quia specimina mercium ibi exhiberentur; idque addit Aristophanis interpretes ἱππεῦσιν:

ἐκεῖ, inquit, οἱ ἔμποροι τὰ δείγματα τῶν πωλουμένων ἐτίθεσαν. WOLF.

καὶ ἄλλα] F. καὶ τὰλλα ἐπεσκοποῦμεν, καὶ εἴ τι ἐξαιροῦνται ποθεν ἐκ τοῦ πλοίου. et v. 17. οἰοί τε εἶσαν. et v. ult. μέλλειν αὐτοὺς ἀγειν. e. p. 525. v. 28. τῶν ἐκ τῆς Θεοδοσίας τινῶν ἐν ἀγρῷ οἰκοῦντων. τὸ ἐν ἀγρῷ videtur omissum. Alioqui et τὸ οἰκοῦντων abundabit. IDEM.

Πεντηκοστεύονται] Vid. Suidas et Etym. Mag. in voce, et Pollux lib. II. c. IV. §. 34. et lib. IX. c. V.

ἀγειν Ἀθήναζε, εἰ μὴ ἀπάλετο ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἃ μὲν ἔλεγε, ταῦτ' ἦν.

ἦ. Ἀξιὸν δ' ἀκοῦσαι τὴν βδελυρίαν τῶν ἀνθρώπων τουτωνὶ καὶ τὴν ψευδολογίαν. πρὸς τε γὰρ τὸ πλοῖον τὸ ναυαγῆσαν οὐδὲν ἦν αὐτοῖς συμβόλαιον, ἀλλ' ἦν ἕτερος ὁ δεδανεικῶς Ἀθήνηθεν ἐπὶ τῷ ναύῳ τῷ εἰς τὸν Πόντον καὶ ἑπὶ τῷ πλοίῳ Ἀντίπατρος ὄνομα ἦν τῷ δεδανεικῶτι Κιτιεὺς τὸ γένος, τό τε οἰνάριον τὸ Κῶον ὀγδοήκοντα στάμνοι ἐξεστηκότος οἴνου, καὶ τὸ τάριχος ἀνθρώπῳ τινὶ γεωργῶ παρεκομίζετο ἐν τῷ πλοίῳ ἐκ Παντικαπαίου εἰς Θεοδοσίαν τοῖς ἐργάταις τοῖς περὶ τὴν γεωργίαν χρῆσθαι. τί οὖν ταύτας τὰς προφάσεις λέγουσι; οὐδὲν γὰρ προσήκει. καὶ μοι λάβε τὴν μαρτυρίαν, πρῶτον μὲν τὴν Ἀπολλωνίδου, ὅτι Ἀντίπατρος ἦν ὁ δανείσας ἐπὶ τῷ πλοίῳ, τούτοις δ' οὐδ' ὀτιοῦν προσήκει τῆς ναυαγίας· ἔπειτα τὴν Ἐρασικλέους καὶ τὴν Ἰππίου, ὅτι ὀγδοήκοντα κεράμια μόνον παρήγετο τῷ πλοίῳ.

3 ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀπολλωνίδης Ἀλικαρνασσεὺς μαρτυρεῖ εἶναι δανείσαντα Ἀντίπατρον, Κιτιεὺς τὸ γένος, χρήματα Ὑβλησίῳ εἰς τὸν Πόντον ἐπὶ τῇ νηϊ, ἣν Ὑβλησιος ἐναυκλήρει, καὶ τῷ ναύῳ τῷ εἰς τὸν Πόντον κοινωνεῖν δὲ καὶ αὐτὸν τῆς κῆρος Ὑβλησίῳ, καὶ συμπλεῖν αὐτοῦ οἰκέτας ἐν τῇ νηϊ· καὶ, ὅτε εὐφθάρῃ ἡ ναῦς, παρεῖναι τοὺς οἰκέτας τοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀπαγγέλλειν αὐτῷ, καὶ ὅτι ἡ ναῦς κενὴ διεφθάρῃ παραπλεύουσα εἰς Θεοδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου.

Ἐρασικλῆς μαρτυρεῖ συμπλεῖν Ὑβλησίῳ κυβερνῶν τὴν ναῦν εἰς τὸν Πόντον· καὶ, ὅτε παρέπλει ἡ ναῦς εἰς Θεοδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, εἶναι κενὴν τὴν ναῦν παραπλεύουσαν, καὶ Ἀπολλοδώρου, αὐτοῦ τοῦ φεύγοντος νυνὶ τὴν δίκην, μὴ εἶναι οἶνον ἐν τῷ πλοίῳ, ἀλλὰ παράγεσθαι τῶν ἐκ τῆς Θεοδοσίας τινὶ οἰκόντων Κῶα κεράμια περὶ ὀγδοήκοντα. Ἰππίος Ἀθηνίππου Ἀλικαρνασσεὺς μαρτυρεῖ συμπλεῖν Ὑβλησίῳ ὀπτείων τὴν ναῦν· καὶ, ὅτε παρέπλει ἡ ναῦς εἰς Θεοδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, ἐνθῆσθαι Ἀπολλοδώρον εἰς τὴν ναῦν ἐρίων ἀγγείων ἐν ἡ δύο, καὶ τάριχους κεράμια ἑνδεκα ἢ δώδεκα, καὶ ἄγματ' αἰγία δύο δεσμᾶς ἢ τρεῖς, ἄλλο δ' οὐδέν. Πρὸς τοῖσ' ἐξεμαρτύρησεν Εὐφίλητος Δαμοτίμου Ἀφιδναῖος, Ἰππίους Τιμοξένου Θυματιάδης, Σώστρατος Φιλίππου Ἰστιαίου, Ἀρχενομίτης Στράτωνος Θριάσιος, Φιλτιάδης Κτησικλείους Ξυπεταίων.

ἡ μὲν ἀναίδεια τοιαύτη τῶν ἀνθρώπων τουτωνὶ ἐστίν· ὑμεῖς δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐνδυμεῖσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, εἰ τι-

¹ ἐπ' αὐτῷ τῷ

² ἐν τῷ

³ Μαρτυρίαι.

⁴ οἰκόντων] οἴνου

⁵ Ἰππίος

ἦ. Καὶ ὅτι ἡ ναῦς] Καὶ vid. supervacare. apud Darium non optima fide gratiosus : de quo vide Herodotum. WOLF.

Ἰστιαίθεν] Videtur Ἰστιαία δήμου nomeu esse. Nihil hic pertinet Istiacus Ion

Ξυπεταίων] Lege Ξυπεταίας, vel ἰκ Ξυπεταίων. PALMER.

νας πρώτοτ' ἴστε ἢ ἀκηκόατε ἐκ τοῦ Πόντου οἶνον Ἀθήναζε κατ' ἐμπορίαν εἰσάγοντας, ἄλλως τε καὶ Κῶν. πᾶν γὰρ δήπου τούναντίον εἰς τὸν Πόντον οἶνος εἰσάγεται ἐκ τῶν τόπων τῶν περὶ ἡμᾶς, ἐκ Πεπαρήθου, καὶ Κῶ, καὶ Θάσιος, καὶ Μενδαῖος, καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν πόλεων παντοδαπός· ἐκ δὲ τοῦ Πόντου ἕτερα ἔστιν, ἃ εἰσάγεται δεῦρο.

Ζ'. Κατεχόμενοι δ' ὑφ' ἡμῶν καὶ ἐλεγχόμενοι, εἴ τι περιγένοιτο τῶν χρημάτων ἐν τῷ Πόντῳ, ἀπέκρίνατο Λάκριτος οὕτως, ὅτι ἑκατὸν στατήρες Κυζικηνοὶ περιγένοιτο, καὶ τοῦτο τὸ χρυσίον δεδανεικῶς εἴη¹ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ Πόντῳ ναυκλήρῳ τινὶ Φασηλίτῃ πολίτῃ καὶ ἐπιτηδείῳ ἑαυτοῦ, καὶ οὐ δύναίτο κομίσασθαι, ἀλλὰ σχεδόν τι ἀπολωλὸς εἴη καὶ τοῦτο. ταῦτ' ἔστιν, ἃ ἔλεγε Λάκριτος οὕτως. ἢ δὲ συγγραφὴ οὐ ταῦτα λέγει, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀλλ' ἀντιφορτισαμένους ἀπάγειν κελεύει Ἀθήναζε· οὐ δανείζειν τούτους ὅτῳ ἂν βούλωνται ἐν τῷ Πόντῳ τὰ ἡμέτερα ἄνευ ἡμῶν, ἀλλ' Ἀθήναζε παρέχειν ἀνέπαφα ἡμῖν, ἕως ἂν² ἡμεῖς ἀπολάβωμεν τὰ χρήματα ὅσ' ἔδανείσαμεν. καὶ μοι ἀναγίγνωσκε τὴν συγγραφὴν πάλιν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἐδάνεισαν Ἀνδροκλῆς Σφήττιος καὶ³ Ναυκράτης Καρύστιος Ἀρτέμιων καὶ Ἀπολλοδώρῳ Φασηλίτῃ ἀργυρίου δραχμὰς τρισχιλίας Ἀθήνηθεν εἰς Μένδην ἢ Σκιώνην, καὶ ἐντεύθεν εἰς Βόσπορον. ἰάν δὲ βούλωνται τὴν ἐπ' 936 ἀριστέρα μέχρι Βορυσθίνου καὶ πάλιν Ἀθήναζε εἰπὶ τόκῳ, διακοσίαις εἰκοσιπέντε τὰς χιλίας. ἰάν δὲ μετὰ Ἀρκτοῦρον ἐκπεύσωσιν ἐκ τοῦ Πόντου ἐφ' Ἱερὸν, ἐπὶ τριακοσίαις τὰς χιλίας, ἐπὶ οἶνον κεραμίσις Μενδαῖοις τρισχιλίαις, ὅς πλευσίται ἐκ Μένδης ἢ Σκιώνης ἐν τῇ εἰκοσῶρῳ, ἣν Ὑβλήσιος ναυκληρεῖ. ὑποτιθέασι δὲ ταῦτ', οὐκ ὀφείδοντες ἐπὶ τούτοις ἄλλῃ οὐδενὶ οὐδὲν ἀργύριον, οὐδ' ἐπιδανείσονται· καὶ ἀπάξουσι τὰ χρήματα τὰ ἐκ τοῦ Πόντου ἀντιφορτισθέντα Ἀθήναζε πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ ἅπαντα. σωθέντων δὲ τῶν χρημάτων Ἀθήναζε, ἀποδώσουσιν οἱ δανεισάμενοι τοῖς δανείσασι τὸ γινόμενον ἀργύριον κατὰ τὴν συγγραφὴν, ἡμερῶν εἴκοσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἔλθωσιν Ἀθήναζε, ἐντελές, πλην ἐκβολῆς ἣν ἂν οἱ σύμπλοι κοινῇ ψηφισάμενοι ἐκβάλωνται, καὶ ἂν τι πολεμίαις ἐκτίσωσι, τῶν δ' ἄλλων ἀπάντων ἐντελές· καὶ παρέξουσι τοῖς δανείσασι τὴν ὑποθήκην ἀνέπαφον κρατεῖν, ἕως ἂν ἀποδώσιν τὸ γινόμενον ἀργύριον κατὰ τὴν συγγραφὴν. ἰάν δὲ μὴ ἀποδώσιν ἐν τῷ συγκεκριμένῳ χρόνῳ, τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν ἐξέστω ὑποδεῖναι, καὶ ἀποδοῦσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς· καὶ ἰάν τι ἐλλείπῃ τοῦ ἀργυρίου, ὃ δεῖ γενέσθαι τοῖς δανείσασι κατὰ τὴν συγγραφὴν, παρὰ Ἀρτέμιονος καὶ Ἀπολλοδώρου ἔστω ἢ πρᾶξις τοῖς δανείσασι, καὶ ἐκ τῶν τούτων ἀπάντων καὶ ἐγγείων καὶ ναυτικῶν πανταχοῦ ὕπου ἂν ὦσι,

¹ ὁ ἀδελφός

² [ἡμεῖς]

³ Ναυσικράτης

καθάπερ δίκην ὠφληκότων καὶ ὑπερημέρων ὄντων, καὶ ἐν ἑκατέρῳ τῶν δαισιάντων καὶ ἀμφοτέροις. ἴαν δὲ μὴ εἰσβάλωσι μείναντες ἑπὶ κενῇ ἡμί-
 ρας δέκα ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐξελόμενοι ὅπου ἂν μὴ σύλαι ὦσιν Ἀθηναίους, καὶ ἐντεῦθεν καταπλεύσαντες Ἀθήναζε, τοὺς τόκους ἀποδόντων τοὺς πέ-
 ρουσι γραφέντας εἰς τὴν συγγραφὴν. ἴαν δὲ τι ἢ ναὺς πάθῃ ἀνίκεστον, ἐν ἧ ἂν πλέῃ τὰ χρήματα, σωτήρια ἔστω τῶν ὑποκειμένων τὰ δὲ περιγεγόμενα κοινὰ ἔστω τοῖς δαισιάσι· κεριώτερον δὲ περὶ τούτων ἄλλο μηδὲν εἶναι τῆς συγγραφῆς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φορμιῶν Πειραιεὺς, Κηφισόδοτος Βουώτιος, Ἡλιόδωρος Πιθουεὺς.

ί. Πότερον, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, δανείζειν κελεύει τούτους ἢ συγγραφὴ τὰ ἡμέτερα, καὶ ταῦτ' ἀνθρώπῳ, ὃν ἡμεῖς οὔτε γινώσκομεν οὔθ' ἐωράκαμεν πώποτε, ἢ ἀντιφορτισα-
 μένους κομίσαι Ἀθήναζε, καὶ φανερὰ ποιῆσαι ἡμῖν, καὶ ἀνέπαφα παρέχειν; ἢ μὲν γὰρ συγγραφὴ οὐδὲν κεριώτερον ἔᾶ εἶναι τῶν ἐγγεγραμμένων, οὐδὲ ² προφέρειν οὔτε νόμον, οὔτε ψήφισμα, οὔτ' ἄλλ' οὐδ' ὀτιοῦν πρὸς τὴν συγγραφὴν· τούτοις δ' εὐθύς ἐξαρχῆς οὐδὲν ἐμέλησε τῆς συγγραφῆς ταύτης, ἀλλὰ τοῖς χρήμασιν ἐχρῶντο τοῖς ἡμετέροις ὡς περὶ ἰδίοις οὔσιν αὐτῶν, οὕτως εἰσὶν οὗτοι κακοῦργοι σοφισταὶ καὶ ἄδικοι ἄνθρωποι. ἐγὼ δὲ, μὰ τὸν Δία τὸν ἀνάκτα καὶ τοὺς θεοὺς ἅπαντας, οὐδενὶ πώποτ' ἐφθόνησα οὐδ' ἐπετίμησα, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οὐδὲν, εἴ τις βούλεται σοφιστῆς εἶναι καὶ Ἰσοκράτει ἀργύριον ἀναλίσκειν· μαινοίμην γὰρ ἂν, εἴ τι μοι τούτων ἐπιμελὲς εἴη. οὐ ³ μὲν τοι μὰ Δία οἶμαί γε δεῖν ἀνθρώπους καταφρονοῦντας, καὶ οἰόμενους δεινοὺς εἶναι, ἐφίεσθαι τῶν ἀλλοτρίων, οὐδ' ἀφαιρεῖσθαι, τῷ λόγῳ πιστεύοντας· πονηροῦ γὰρ ⁴ ταῦτ' ἐστὶ σοφιστοῦ καὶ οἰμωξομένου. Λάκριτος δ' οὕτοσί, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οὐ τῷ δικαίῳ πιστεύων εἰσελήλυθε ταύτην τὴν δίκην, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς τὰ πεπραγμένα ἑαυτοῖς περὶ τὸ δάνεισμα τούτο, καὶ οἰόμενος δεινὸς εἶναι καὶ ῥαδίως λόγους ποριεῖσθαι περὶ ἀδίκων πραγμάτων, οἶεται παράζειν ὑμᾶς ⁵ ὅπου ἂν βούληται. ταῦτα γὰρ ἐπαγγέλλεται καὶ δεινὸς εἶναι, καὶ ἀργύριον αἰτεῖ, καὶ μαθητὰς συλλέγει, περὶ αὐ-

¹ τὴν ἐπὶ   ² προφέρειν   ³ μέντοι γε μὰ Δία, οἶμαί   ⁴ ταῦτά γ' ἐστὶ   ⁵ ὅπου

Ἐν ἧ ἂν πλέῃ τὰ χρήματα σωτήρια ἔστω **IDEM.**
 τῶν ὑποκειμένων] *Supra*, p. 519. v. 2. ἐν ἰ. Δεινὸς εἶναι] *Post* εἶναι f. add. φάσκει.
 ἧ ἂν πλέῃ τὰ χρήματα, σωτήρια ἔστω. **AUGER.**

τῶν τούτων ἐπαγγελλόμενος παιδεύειν. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἑαυτοῦ ἐπαίδευσεν τὴν παιδείαν ταύτην, ἣν ὑμεῖς αἰσθάνεσθε πονηρὰν καὶ ἀδίκον, ὧς ἄνδρες δικασταί, δανείζεσθαι ἐν τῷ ἐμπορίῳ ναυτικὰ χρήματα, καὶ ταῦτ' ἀποστερεῖν, καὶ μὴ ἀποδιδόναι. πῶς ἂν γένοιτο πονηρότεροι ἄνθρωποι, ἢ τοῦ παιδεύοντος τὰ τοιαῦτα, ἢ αὐτῶν ¹ τούτων τῶν παιδευομένων ;

ιά. ² Ἐπεὶ οὖν δεινὸς ἐστὶ, καὶ πιστεύει τῷ λέγειν καὶ ταῖς χιλίαις δραχμαῖς, ἃς δέδωκε τῷ διδασκάλῳ, κελεύσατε αὐτὸν διδάξαι ὑμᾶς, ἢ ὡς τὰ χρήματα οὐκ ἔλαβον παρ' ἡμῶν, ἢ ὡς λαβόντες ἀποδεδάκασιν, ἢ ὅτι τὰς ναυτικὰς συγγραφὰς οὐ δεῖ κυρίας εἶναι, ἢ ὡς δεῖ ἄλλο τι χρήσασθαι τοῖς χρήμασιν ἢ ἐφ' οἷς ἔλαβον κατὰ τὴν συγγραφήν. τούτων ὅ τι βούλεται πεισάτω ὑμᾶς, καὶ ἔγωγε καὶ αὐτὸς συγχωρῶ σοφάτατον εἶναι τοῦτον, εἰ ἂν ὑμᾶς πείσῃ τοὺς περὶ τῶν συμβολαίων τῶν ἐμπορικῶν δικάζοντας· ἀλλ' εὖ οἶδ', ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων οἷός τ' εἴη οὗτος οὔτε διδάξαι οὔτε πείσαι.

ιβ. Χωρὶς δὲ τούτων, φέρε πρὸς τῶν θεῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰ τὸνναντίον συμβεβήκει, καὶ μὴ ὁ τούτου ἀδελ- 039 φὸς ὁ τετελευτηκὸς ἐμοὶ ὤφειλε τὰ χρήματα, ἀλλ' ἐγὼ τῷ τούτου τάλαντον, ἢ ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἢ πλεόν ἢ ἔλαττον· ³ ἄρ' οἴεσθε Λάκριτον τουτονί, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοὺς αὐτοὺς λόγους λέγειν, οἷς περ νυνὶ κατακέχρηται, ἢ φάσκειν ἂν αὐτὸν οὐκ εἶναι κληρονόμον καὶ ἀφίστασθαι τῶν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ οὐκ ἂν πάνυ πικρῶς εἰσπράττειν με, ὡς περ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων εἰσπέρρακται, εἴ τις τι ἐκεῖνῳ τῷ τετελευτηκῷ ὤφειλεν, ἢ ἐν Φασήλιδι, ἢ ἄλλοθί που ; καὶ εἴ γέ τις ἡμῶν, φεύγων δίκην ὑπὸ τούτου, παραγραφὴν ἐτόλμησε παραγράφεσθαι, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, εὖ οἶδ', ὅτι ἠγανάκτει ἂν οὗτος καὶ ἐσχετλίαζε πρὸς ὑμᾶς, δεινὰ φάσκων πάσχειν, καὶ παρανομεῖσθαι, εἴ μὴ τις αὐτῷ τὴν δίκην ψηφιεῖται εἰσαγώγιμον εἶναι ἐμπορικὴν οὔσαν. ἔπειτα, ὧς Λάκριτε, σοὶ μὲν τοῦτο δίκαιον δοκεῖ εἶναι, ἐμοὶ δὲ διὰ τί οὐκ ἔσται ; οὐχ ἅπασιν ἡμῖν οἱ αὐτοὶ νόμοι γεγραμμένοι εἰσὶ, καὶ τὸ αὐτὸ δίκαιον περὶ τῶν ἐμ-

¹ [τούτων]² ἐπειδὴ³ ἄρ' ἂν οἴεσθε

πορικῶν δικῶν; ἀλλ' οὕτω βδελυρός τις ἔστι καὶ ὑπερ-
βάλλων ἅπαντας ἀνθρώπους τῷ πονηρὸς εἶναι, ὥστ' ἐπι-
χειρεῖ πείθειν ὑμᾶς ψηφίσασθαι, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι
τὴν ἐμπορικὴν δίκην ταυτηνί, δικαζόντων ὑμῶν νυνὶ τὰς
ἐμπορικὰς δίκας;

40 ιγ'. Ἀλλὰ τί κελεύεις, ὦ Λάκριτε; μὴ ἰκανὸν εἶναι
ἡμᾶς ἀποστερεῖσθαι, ἃ ἐδανείσαμεν χρήματα ὑμῖν, ἀλλὰ
καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον παραδοθῆναι ὑφ' ὑμῶν προσόφλον-
τας τὰ ἐπιτίμια, εἰ μὴ ἐκτίνωμεν; καὶ πῶς οὐκ ἂν δει-
νὸν εἴη καὶ σχέτλιον καὶ αἰσχρὸν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί,
εἰ, οἱ δανείσαντες ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῷ ὑμετέρῳ χρήματα
ναυτικά καὶ ἀποστερούμενοι ὑπὸ τῶν δανεισαμένων καὶ
ἀποστερούντων, ἀπάγοντο εἰς τὸ δεσμωτήριον; ταῦτ'
ἔστιν, ὦ Λάκριτε, ἃ τουτουσὶ πείθεις; ἀλλὰ ποῦ χρή δι-
κην λαβεῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν ἐμπορικῶν συμ-
βολαίων; παρὰ ποῖα ἀρχῇ; ἢ ἐν τίνι χρόνῳ; παρὰ τοῖς
ἐνδεκα; ἀλλὰ τοιχωρύχους καὶ κλέπτας καὶ τοὺς ἄλλους
κακούργους τοὺς ἐπὶ θανάτῳ οὗτοι εἰσάγουσιν. ἀλλὰ
παρὰ τῷ ἀρχοντι; οὐκοῦν ἐπικλήρων καὶ ὄρφανῶν καὶ
τῶν τοκέων προστέτακται τῷ ἀρχοντι ἐπιμελεῖσθαι. ἀλ-
λά νῆ Δία παρὰ τῷ βασιλεῖ; ἀλλ' οὐκ ἔσμεν γυμνασί-
αρχοι, οὐδὲ ἀσεβείας οὐδένα γραφόμεθα. ἀλλ' ὁ πολέμαρ-
χος εἰσάξει; ἀποστασίου γε καὶ ἀπροστασίου. οὐκοῦν
ὑπόλοιπὸν ἔστιν οἱ στρατηγοί; ἀλλὰ τοὺς τριηράρχους
καθιστάσιν¹ οὗτοι, εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον ἐμπορι-
κὴν δὲ δίκην οὐδεμίαν² ἂν εἰσάγουσιν. ἐγὼ δ' εἰμὶ ἔμπορος,
καὶ σὺ ἀδελφὸς καὶ κληρονόμος ἐνὸς τῶν ἐμπόρων καὶ τοῦ
λαβόντος παρ' ἡμῶν τὰ ἐμπορικὰ χρήματα. ποῖ οὖν δεῖ
ταύτην εἰσελθεῖν τὴν δίκην; δίδαξον, ὦ Λάκριτε, μόνον

¹ [οὗτοι εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον]

² Deest ἄν.

ιγ'. Παρὰ ποῖα ἀρχῇ] *Observa distincta magistratuum munera.* WOLF.

Κακούργους τοὺς ἐπὶ θανάτῳ οὗτοι εἰσάγουσι] *Rerum capitalium reos et postulatos hi ad iudicium sistunt et exhibent.* BUDEUS.

Τοὺς ἐπὶ θανάτῳ] *Sub. κηδεσμομένους.* AUGER.

Καὶ ὄρφανῶν καὶ τῶν τοκέων] *Et pupillorum et parentum, eorum scilicet, qui a fi-*
VOL. III.

lis, quos honeste educarunt et artem docuerunt, ad egestatem redacti; non aluntur. ἔδει γὰρ τοῖς γονεῦσι, καθ' Ἡσίοδον, τὰ θρεπτήρια ἀποδοῦναι. *Hoc videtur rectius, quam si, τῷ καὶ deleto, conjugas ὄρφανῶν τῶν τοκέων, eorum, qui parentibus orbatu sunt.* WOLF.

Οὐκοῦν ὑπόλοιπὸν ἔστιν οἱ στρατηγοί] 'Ἄν- τι τοῦ, ὑπόλοιπὸν εἰσιν. et v. antepen. καὶ σὺ ἀδελφός. IDEM.

δίκαιόν τι λέγων, καὶ κατὰ τοὺς νόμους. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτω δεινὸς ἄνθρωπος οὐδεὶς, ὅστις ἂν περὶ τούτων τῶν πραγμάτων ἔχοι τι δίκαιον εἰπεῖν.

ιδ'. Οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον, ὧ ἄνδρες δικασταί, δεινὰ ἐγὼ πάσχω ὑπὸ Λακρίτου τουτουῖ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοῦ ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα, καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ἀφικόμην ἂν τὸ τούτου μέρος, εἰ μὴ μοι ἢ συγγραφὴ ἐβοήθει ἢ πρὸς τούτους, καὶ ἐμαρτύρει, ὅτι εἰς τὸν Πόντον 941 ἔδωκα τὰ χρήματα καὶ πάλιν Ἀθήναζε. ἴστε γὰρ δήπου, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν νόμον ὡς χαλεπὸς ἔστιν, εἴαν τις Ἀθηναίων ἄλλοσέ πη σιτηγήσῃ ἢ Ἀθήναζε, ἢ χρήματα δανείσῃ εἰς ἄλλο τι ἐμπόριον ἢ τὸ Ἀθηναίων, οἷαι ζημίαι περὶ τούτων εἰσὶν, ὡς μεγάλαι καὶ δειναί. μᾶλλον δ' αὐτὸν ἀνάγνωθι αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵν' ἀκριβέστερον μάθωσι.

ΝΟΜΟΣ.

Ἄργυριον δὲ μὴ ἐξεῖναι ἐκδοῦναι Ἀθηναίων καὶ τῶν μετοίκων τῶν Ἀθηναίῳ μετοικούντων ἡ μὴδενί, ὧν οὗτοι κύριοι εἰσιν, εἰς ναῦν, ἥτις ἂν μὴ μέλη ἄξειν σῖτον Ἀθήναζε ---

καὶ ταῖλλα τὰ γεγραμμένα περὶ ἐκάστου αὐτῶν.

ἴαν δὲ τις ἐκδοῖ παρὰ ταῦτα, εἶναι τὴν φάσιν καὶ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ ἀργυρίου πρὸς τοὺς ἐπιμελητὰς, καθὰ περὶ τῆς νεῶς καὶ τοῦ σίτου εἴρηται, κατὰ ταῦτα. καὶ δίκη αὐτῷ μὴ ἔστω περὶ τοῦ ἀργυρίου, ὃ ἂν ἐκδοῖ ἄλλοσέ πη ἢ Ἀθήναζε· μὴδὲ ἀρχὴ εἰσαγέτω περὶ τούτου μηδεμία.

ὁ μὲν νόμος, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὕτω χαλεπὸς ἔστιν· οὗτοι δὲ, οἱ μιαιώτατοι ἀνθρώπων ἀπάντων, γεγραμμένον διαρξήθη ἐν τῇ συγγραφῇ, Ἀθήναζε πάλιν ἤκειν τὰ χρή-

¹ μηδενί, μηδὲ ὧν

² τούτων

ιδ'. Ἄργυριον κ. τ. λ.] Ἐκδοῦναι ἀργύριον est pecuniam sub nauticis usuris dare, i. e. elocare. Non vetat ea lex, ut perperam notavit ad Leges Atticas [I. V. t. IV. §. X. p. 511.] eruditissimus commentator, "mercatoribus pecuniam credere, qui alibi quam Athenis negotiantur." Quod est absurdum. Nam illi ipsi mercatores, qui frumentum Athenas devehere lege jubentur, alibi quam Athenis negotiabantur, utpote qui aliunde illud frumentum Athenas importare necesse haberent. Ceterum nec de omnibus mercatoribus scripta lex, sed de solis σιτημασπῶρις i. e. frumenti negotiatoribus. Lege igitur erat vetitum, ne quis Atheniensis

civis vel metæcus in eam navem, quæ profisceretur ad frumentum apud externos coemendum, pecuniam, ejus dominus esset, sub fœnore nautico locaret, nisi quæ frumentum illud, quod ex ea pecunia emptum foret, Athenas esset importatura. Salmas. de M. U. p. 194, 5.

Ἐν οὗτοι κύριοι εἰσιν εἰς ναῦν, ἥτις ἂν μὴ] F. δανείσαι, ἢ ἐκδοῦναι εἰς ναῦν. ἂν οὗτοι κύριοι εἰσιν, utram οἱ Ἀθηναῖοι, an οἱ μέτοικοι, an ὧν χρημάτων? WOLF.

Ἐν οὗτοι] Ἐν refero ad μετοίκων, et οὗτοι ad Ἀθηναίων. AUGER.

Καθὰ περὶ τῆς νεῶς] Hæc ex alia lege cognoscenda essent. WOLF.

ματα, εἰς Χίον ἐπέτρεψαν καταχθῆναι ἃ ἐδανείσαντο Ἀθήνηθεν παρ' ἡμῶν. δανειζομένου γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ τοῦ ναυκλήρου τοῦ Φασηλίτου ἕτερα χρήματα παρὰ τινος Χίου ἀνδρώπου, οὐ φάσκοντος δὲ τοῦ Χίου δώσειν, εἰὰν μὴ ὑποθήκην λάβῃ πάντα ὅσα ἦν περὶ τὸν ναύκληρον, καὶ ἐπιτρέψωσι ταῦτα οἱ πρότερον δεδανεικότες, ἐπέτρεψαν
 942 ταῦτα ὑποθήκην γενέσθαι τῷ Χίῳ τὰ ἡμέτερα καὶ κύριον γενέσθαι ἐκεῖνον ἀπάντων, καὶ οὕτως ἀπέπλεον ἐκ τοῦ Πόντου μετὰ τοῦ Φασηλίτου ναυκλήρου καὶ μετὰ τοῦ Χίου τοῦ δεδανεικότες· καὶ ὁρμίζονται ἐν ¹ φαρῶν λιμένι, εἰς δὲ τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐχ ὠρμίσαντο· καὶ νυνὶ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ Ἀθήνηθεν δανεισθέντα χρήματα εἰς τὸν Πόντον καὶ πάλιν ἐκ τοῦ Πόντου Ἀθήναζε, εἰς Χίον κατηγμένα ἐστὶν ὑπὸ τούτων. ὅπερ οὖν ἐν ἀρχῇ ὑπέθεμην τοῦ λόγου, ² ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀδικεῖσθε οὐδὲν ἤττον τῶν δόντων ἡμῶν τὰ χρήματα. σκοπεῖτε δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πῶς οὐκ ἀδικεῖσθε; ἐπειδὴν τις τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων κρείττων ἐγχειρῆ εἶναι, καὶ τὰς συγγραφὰς τὰς ναυτικὰς ἀκύρους ποιῆ καὶ καταλύῃ, καὶ τὰ χρήματα τὰ παρ' ἡμῶν εἰς ³ Χίον ἢ διαπεσταλκῶς, πῶς οὐκ ἀδικεῖ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος καὶ ὑμᾶς; ἐμοὶ μὲν οὖν ἐστὶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τούτους ὁ λόγος, τούτοις γὰρ ἔδωκα τὰ χρήματα· τούτοις δ' ἐστὼ πρὸς τὸν ναύκληρον ἐκεῖνον τὸν Φασηλίτην τὸν πολίτην τὸν αὐτῶν, ὧ φασὶ δανείσαι τὰ χρήματα ἀνευ ἡμῶν παρὰ τὴν συγγραφὴν, οὐδὲν γὰρ ἡμεῖς ἴσμεν τίνα ἐστὶ τὰ πεπραγμένα τούτοις πρὸς τὸν πολίτην τὸν ἑαυτῶν, ἀλλ' αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι.

ιέ. Ταῦτα ἠγούμεθα δίκαια εἶναι, καὶ ὑμῶν δεόμεθα, ὧ ἄνδρες δικασταί, βοηθεῖν ἡμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ κολλάζειν τοὺς ⁴ τε κακοτεχνούοντας καὶ σοφιζομένους ὡς περ οὗτοι σοφίζονται. καὶ, εἰὰν ταῦτα ποιῆτε, ὑμῖν τε αὐτοῖς τὰ συμφέροντα ἔσσεσθε ἐψηφισμένοι, καὶ περιαιρήσεσθε τῶν
 943 πονηρῶν ἀνδρώπων τὰς πανουργίας ἀπάσας, ἃς ἐνιοὶ πανουργοῦσι περὶ τὰ συμβόλαια τὰ ναυτικά.

¹ φάρων

² [ὅτι]

³ Χίον, *γὴ Δία, φαίνεται ἀπεσταλκῶς;

⁴ Deest τι.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΠΕΡ
ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

943

ΠΑΣΙΩΝ ὁ τραπεζίτης τελευτῶν ἐπὶ δύο παισὶν ἐξ Ἀρχίππης, Ἀπολλοδώρου καὶ Πασικλεί, Φορμίωνα οἰκέτην ἑαυτοῦ γενόμενον, τετυχηκότα δὲ ἐτι πρότερον ἐλευθερίας, ἐπίτροπον τοῦ νεωτέρου τῶν παιδῶν Πασικλέους κατέλιπε· καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν, παλλακὴν ἑαυτοῦ γενομένην, ἔδωκεν ἐπὶ πρεσβυίᾳ γυναῖκα. Ἀπολλοδώρος οὖν νέμεται πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν πατρῴαν οὐσίαν, πλὴν τῆς τραπέζης, καὶ τοῦ ἀσπιδωπηγείου· ταῦτα γὰρ Φορμίω ἐμεμίσθωτο παρὰ Πασίωνα εἰς ἀριστῆνον χρέον τινα. καὶ τέως μὲν ἐλάμβανε τὸ ἥμισυ τῆς μισθώσεως ἐκάτερος, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὰ νέμονται· καὶ γίνεται τὸ μὲν ἀσπιδωπηγέιον Ἀπολλοδώρου, Πασικλέους δὲ ἡ τράπεζα. ἀποθανούσης γὰρ καὶ τῆς μητρὸς ὕστερον, νειμάμενος καὶ τὴν ἐκείνης οὐσίαν, ἐνεκάλει τῷ Φορμίω, ὡς πολλὰ ἔχοντι ἑαυτοῦ χρήματα. καύσαντες οὖν ἑαυτοὺς διαιτητᾶς, ὡς φησι Φορμίω, Ἀπολλοδώρῳ προσήκοντες, Νικίας καὶ Δεινίας καὶ Ἀιδομένης, ἔπεισαν Ἀπολλοδώρον διαλύσασθαι πρὸς Φορμίωνα τὰ ἐγγυήματα, λαβόντα πεντακισχιλίας. ὁ μὲν οὖν Ἀπολλοδώρος μετὰ ταῦτα πάλιν εἴληχε δίκην Φορμίω ἀφορμῆς, — ἀφορμὴν δὲ οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν, ὅπερ ἡμεῖς ἐνθίκην — ὁ δὲ Φορμίω παραγράφεται, νόμον παρεχόμενος τὸν κελεύοντα, περὶ ὧν ἂν ἅπαξ ἀφ᾽ ἑῶν τις καὶ διαλύσῃται, μηκέτι ἐξείναι δικάζεσθαι. ἄπτεται μόντοι καὶ τῆς εὐθείας ὁ ῥήτωρ, δεινὸς ὡς οὐκ εἶχεν ἡ τράπεζα χρήματα, ἢ διὰ τοῦ Πασίωνα· τοῦτο δὲ πεποίηκεν, ἵνα ἡ παραγραφή μᾶλλον ἰσχύῃ, τῆς εὐθείας δεινυομένης τῷ Ἀπολλοδώρῳ σαφῶς.

944

Νέμονται καὶ αὐτὰ] F. καὶ ταῦτα. ἀποθανούσης δὲ καὶ τῆς μητρὸς. et v. 12. πάλιν εἴληχε δίκην, non εἴληψε. Nam hoc sumere manus, illud diem dicere significat, ac multum interest inter λαμβάνειν καὶ λαγχάνειν

δίκην. WOLF.

Νόμον τὸν κελεύοντα μηκέτι ἐξείναι δικάζεσθαι] Κελεύοντα ἐξείναι parum placet: κωλύοντα δικάζεσθαι: mallem: Sed satis est sententiam intelligi. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΥΠΕΡ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ.

α. ΤΗΝ μὲν ἀπειρίαν τοῦ λέγειν, καὶ, ὡς ἀδυνάτως ἔχει Φορμίω, αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀνάγκη δ' ἐστὶ τοῖς ἐπιτηδείοις ἡμῶν, ἀσύνισμεν, πολλάκις τούτου διεξιόντος ἀκηκοότες, λέγειν καὶ διδάσκειν ὑμᾶς, ἵν'

εἰδότες καὶ μεμαθηκότες ὀρθῶς τὰ δίκαια παρ' ἡμῶν, ἀ
 ἀν ἢ δίκαια καὶ εὐορκα, ταῦτα ψηφίσθησθε. τὴν μὲν οὖν
 παραγραφὴν ἐποιήσαμεθα τῆς δίκης, οὐχ ἵνα ἐκκρούοντες
 χρόνους ἐμποιῶμεν, ἀλλ' ἵνα τῶν πραγμάτων, εἰάν ἐπι-
 δεῖξη μὴδ' ὅτι οὖν ἀδικοῦνθ' ἑαυτὸν οὕτοσι, ἀπαλλαγὴ τις
 αὐτῷ γένοιτο παρ' ὑμῖν κυρία. ὅσα γὰρ παρὰ τοῖς ἄλλοις
 ἐστὶν ἀνθρώποις ἰσχυρὰ καὶ βέβαια, ἀνευ τοῦ παρ' ὑμῖν
 ἀγωνίσασθαι, ταῦτα πάντα πεποικῶς Φορμίων οὕτοσι,
 καὶ πολλὰ μὲν εὖ πεποικῶς Ἀπολλόδωρον τουτονὶ, πάντα
 δ', ὅσων κύριος τῶν τούτου κατελείφθη, διαλύσας καὶ πα-
 ραιδοὺς δικαίως, καὶ πάντων ἀφεθεῖς μετὰ ταῦτα τῶν ἐγ-
 κλημάτων, ὅμως, ὡς ὄρατε, ἐπειδὴ φέρειν οὐκέτι τοῦτον
 οἶός τέ ἐστι, δίκην τάλαντων εἴκοσι λαχὼν αὐτῷ, ταύτην
 συκοφαντεῖ. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἅπαντα τὰ πραχθέντα τούτῳ
 πρὸς Πασίωνα καὶ Ἀπολλόδωρον, ὡς ἀν δύνωμαι διὰ βρα-
 χυτάτων εἰπεῖν πειράσομαι· ἐξ ὧν, εὖ οἶδ', ὅτι ἢ τε τούτου
 συκοφαντία φανερά γενήσεται, καὶ, ὡς οὐκ εἰσαγωγίμος
 ἢ ἡ δίκη, γνώσεσθε ἅμα ταῦτ' ἀκούσαντες. πρῶτον μὲν
 οὖν ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς συνθήκας, καθ' ἃς ἐμίσθωσε
 Πασίων τὴν τράπεζαν τούτῳ καὶ τὸ ἄσπιδοπήγιον. καὶ
 μοι λάβε τὰς συνθήκας, καὶ τὴν πρόκλησιν, καὶ τὰς μαρ-
 τυρίας ταυτασί.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

αἱ μὲν οὖν συνθήκαι, καθ' ἃς ἐμίσθωσεν ὁ Πασίων τὴν
 τράπεζαν τούτῳ καὶ τὸ ἄσπιδοπήγιον, ἤδη καθ' ἑαυτὸν
 ὄντι, αὐταί εἰσιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

¹ ἢ, ἐκ τῶν πραγμάτων εἰάν

² δίκην. γνώσεσθ' δ' ἅμα

³ ἄσπιδοπηγιόν

ἀ. Τὰ δίκαια παρ' ἡμῶν] M. τὰ πεπραγμένα παρ' ἡμῶν ταῦτα δὲ πότερον δίκαια, ἢ ἀδίκαια, τῶν δικαστῶν ἐστὶν ἀσποφάνισθαι· ἀλλὰ μὴ τῶν ἀγωνιζομένων. Sed fortasse fiduciam causae hoc verbo praese ferunt. WOLF. Pro τὰ δίκαια M. τάλανθῆ. AUGER.

Ταῦτα πάντα πεποικῶς] Sequitur in apodosi v. 12. ὅμως ὡς ὄρατε συκοφαντεῖ, S. αὐτὸν ὁ Ἀπολλόδωρος. Unde aut ἀντίπτωσις est, pro πεποικῶς, εὖ πεποικῶς, διαλύσαντος, παραδόντος, ἀφεθέντος: aut, post τῶν ἐγκλημάτων, addendum φανήσεται, et nova periodus inchoanda: ὅμως ὡς ὄρατε. WOLF.

Ἐγκλημάτων] Post ἐγκλημάτων add. vid. φανήσεται, ad quod referentur πεποικῶς, διαλύσας, παραδοὺς, ἀφεθεῖς. AUGER.

Πρόκλησιν] Verti provocacionem, Graecam analogiam secutus: neque video, cur non et haec metaphora, a re militari sumta, in iudiciis locum habeat. Sed si cui vel sponsio, vel stipulatio magis arriserit, sciat tamen, Latinas voces Graecis nihil magis per omnia respondere, quam illam. WOLF. Vid. Herald. Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. V.

Ἢδη καθ' ἑαυτὸν ὄντι] Χάρις οἰκοῦντι, καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρέττοντι. WOLF.

β'. Δεῖ δ' ὑμᾶς ἀκούσαι καὶ μαθεῖν, ἐκ τίνος τρόπου προσώφειλε τὰ ἔνδεκα τάλαντα ὁ Πασίων ἐπὶ τὴν τραπέζαν. οὐ γὰρ δι' ἀπορίαν ταῦτ' ὤφειλεν, ἀλλὰ διὰ φιλεργίαν. ἡ μὲν γὰρ ¹ ἔγγυος ἦν οὐσία Πασίωνι μάλιστα τάλαντων εἴκοσιν, ἀργύριον δὲ πρὸς ταύτην δεδανεισμένον ἴδιον πλέον ἢ πεντήκοντα τάλαντα. ἐν οὖν τοῖς πεντήκοντα

¹ ἔγγυος

β'. Δεῖ δὲ ὑμᾶς κ. τ. λ.] Primo explicatur, quomodo XI. talenta erant a Pasionis mensa debita; quod factum aiebat, non propter ejus inopiam, sed propter lucri cupiditatem. Etenim in rebus soli non minus XX. talentis eum possedisse; L. in super talenta sui aris fœnore locata; ac præterea XI. talentorum summam ad mensam ejus depositam, quam et idem fœnore exercuerit. Phormionem autem, cum civitatem nondum adeptus esset, satius duxisse Pasionem ipsum XI. illorum talentum debitorem habere, et usuras ab eo accipere, quam cum iis rem habere, quibus eam pecuniam Pasio fœnore dederat, rebus eorum soli sibi oppugneratis, cum quibus agere non potuisset nondum civitate donatus. Hæc est enim loci illius sententia, quam doctissimus interpres non est satis assecutus. *Anim. in Salmus. Obs. ad Jus A. et R. L. II. c. XXV. HERALDUS.*

Οὐ γὰρ δι' κ. τ. λ.] Dicit, non quod pecunia opus haberet, sed quod rei faciendæ nullam occasionem omittere vellet, cum videlicet pecuniam illam depositam magno fœnore daret, mediocres usuras depositariis solveret. Videtur enim constituendum, usurarum nomine, aliquid depensum depositariis, quia alioquin nihil fuisset necesse reddere rationem, cur XI. talenta illa Pasio in ære alieno haberet, et inopiæ suspicionem ab eo amovere. Et sane παρακαταθήκας videntur appellasse pecunias omnes, quæ mensariis dabantur, etiam si sub usuris, quæ scilicet mediocres erant, cum mensarii gravioribus eas locarent. Illud igitur rei faciendæ studium φιλεργίαν appellat Demosthenes, et qui rei faciendæ attentū erant, dicebantur φιλεργοί. p. 957. v. 27. ed. R. HERALDUS.

Ἡ μὲν γὰρ ἔγγυος ἦν οὐσία] *Bona oppignoratata.* Sed lego ἔγγυος, sicut ἔγγυοι τόκοι. τῆ ἔγγυος opponitur ἡ δεδανεισμένη, καὶ γαυπητὴ εἰς ἔκδοσιν. WOLF. Palam est legi debere, ἔγγυος οὐσία, ut apud Lysiam. *Res soli*, hoc est, ἔγγυος οὐσίαν distinguit a pecunia que in fœnore erat posita. *De M. U.* p. 88. cf. p. 191. SALMAS. Sed ostendimus supra [π. Λακριτ. p. 517. v. ult.] ἔγ-

γυος et ἔγγυος esse, eadem et res soli. Sane Pasionem οὐσίαν habuisse sive ἔγγυος sive ἔγγυος, unde XXX. minæ colligerentur, quotannis, constat ex vv. ἐκ τῶν οἰκῶν πλέον ἢ μῶς τριάκοντα. Addit ἀργύριον δὲ δεδανεισμένον ἴδιον. Ergo habebat in fœnore ex pecunia propria plus quam L. talenta. ἴδιον dicit, ut separet a pecunia ad mensam deposita. *ibid.* HERALDUS. Leg. ἔγγυος. AUGER.

Δεδανεισμένον ἴδιον] Τοῖς ἄλλοις ὑπὸ Πασίανος. ἴδιον autem dicit, quia et alii suam pecuniam aliis mutuo dandam argentariis credebant. WOLF.

Ἐν οὖν — ἦν] Negotium hæc viris dd. facessunt, unde non possunt facile extricare se. Wolfius miratur sola XI. talenta fuisse quæstiosa, et quærit an alia XXXIX. fuerint otiosa, et sine usuris mutuo data; quod ingens fuisset miraculum, hominem si respicias, et ejus artificium. Salmasius de fœn. trapez. p. 562. mensam Pasionis vult, cum eam locaret Phormioni, habuisse deposita, usque ad L. talenta, quorum XI. tantum erant ἐνεργὰ, pro quibus usuram solvebat; quod falsum esse arguit ipse Demosthenes, cum L. illa talenta ejus propria fuisse ait, et ab eo fœnore collocata: ἀργύριον δὲ δεδανεισμένον πλέον ἢ πεντήκοντα τάλαντα. Quomodo igitur XI. talenta e pecunia aliena deposita partem eorum faciunt? Sane scripserat Demosthenes, σὺν οὖν τοῖς πενήκοντα τάλαντοῖς τούτοις ἀπὸ τῶν etc. Particulam σὺν sæpe esse otiosam Græci magistri notant. Ibi non est plane otiosa, et adjectionem significat. Ergo Pasionis mensæ ἀφορμὴ erat, tam ex pecunia propria, quam ex aliena. Pecunia propria L. talenta effliciebat; deposita XI. Sola illa XI. dederat Pasio Phormioni, cum mensam ei locaret et traderet. Ex iis igitur solis constabat illius mensæ locatio, quod significat Demosthenes v. 2. p. seq. μισθούμενος — λαμβάνων. Quæstum igitur solum, qui ex XI. illis talentis exsistere poterat, conductum vult a Phormione; totam Pasionis ἀφορμὴν ad ea XI. talenta restringit, quum ejus mensa Phormioni fuerat locata; ut nihil aliud ex ea locatione habue-

046 τάλαντοις τούτοις ἀπὸ τῶν παρακαταθηκῶν τῶν τῆς τραπέζης ἑνδεκα τάλαντα ἐνεργὰ ἦν. μισθούμενος οὖν ὁδε τὴν ἐργασίαν ταύτην τὴν τῆς τραπέζης καὶ τὰς παρακαταθήκας λαμβάνων, ὄρων, ὅτι μήπω τῆς πολιτείας αὐτῷ παρ' ὑμῖν οὕσης, οὐχ οἷός τε ἔσοιτο εἰσπράττειν, ὅσα Πασίων ἐπὶ γῆ καὶ συνοικίαις δεδανεικῶς ἦν, εἴλετο μᾶλλον αὐτὸν τὸν Πασίωνα χρηστὴν ἔχειν τούτων τῶν χρημάτων, ἢ τοὺς ἄλλους χρήστας οἷς προϊέμενος ἦν· καὶ οὕτω διὰ ταῦτα ἐγράφη εἰς τὴν μίσθωσιν προσοφείλων ὁ Πασίων ¹ ἑνδεκα τάλαντα, ὡς περ καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν. ὃν μὲν τοίνυν τρόπον ἢ μίσθωσις ἐγένετο, μεμαρτύρηται ὑμῖν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπικαθημένου ἐπὶ τῇ τραπέζῃ· ἐπιγενομένης δὲ ἀρρωστίας τῷ Πασίῳ μετὰ ταῦτα, σιάσασθε ἂν διέθετο. λάβε τῆς διαθήκης τὸ ἀντίγραφον, καὶ τὴν πρόκλησιν

¹ τὰ ἑνδεκα

rit, nisi exercenda illius mensæ facultatem; quod cum refelleret Apollodorus, 1. x. Στεφ. p. 1111. v. 22. ed. R. falsi testimonii pro Phormione accusatum, ut contenderet falso adscriptum locationi, XI. talenta a Pasionē deberi, ob pecuniam ad mensam depositam, quam summam aiebat contra verisimile esse fuisse ejus propriam, dicebat mirabundus, ἔστιν οὖν ὅστις ἂν τοῦ ξύλου, καὶ τοῦ χωρίου, καὶ τοῦ γεωμεταίου τοσαύτην ὑπέμεινε μίσθωσιν; est vero quisquam qui pro locatione mensæ lignæ, tabernæ, et tabularum tantam mercedem perdere velit? Si igitur nulla erat in locatione Pasionis ἀφορμὴ propria, mensæ tantum et tabernæ usum locatum ei aiebat; quia fortasse cum XI. talentum ἀφορμὴ non esset mensæ propria, poterat ea repeti, quodcumque libuisset iis, qui pecuniam mensæ crediderant. Hoc igitur verum est, Phormionem contendisse, nullam fuisse ἀφορμὴν Pasionis propriam, sed tantum e deposita pecunia. Quod et ex eo efficiebat, quod alia ἀφορμὴ fuisse ab Apollodoro iis tradita, quibus is mensam postea locaverat, ὡς τοίνυν --- p. 538. v. 10. HERALDUS.

Ἐνδεκα τάλαντα ἐνεργὰ ἦν] Quid ergo reliqua 39. τὰ δεδανεισμένα ἀργὰ ἦν. Num sine usuris mutuavit? WOLF.

Δεδανεικῶς ἦν] Mutuaverat, n.p. accepta ex mensa et pro quibus fundum et domos oppignerarat. et p. 536. v. 1. post ταυτασὶ sub. τούτων. AUGER.

Τὸν Πασίωνα χρηστὴν ἔχειν] Etymologicon: χρηστὴς, ὁ τε δανείσας, καὶ ὁ δανεισάμε-

νος, ἢ ὀφειλέτης. Sic et Suidas et Hesychius. Quare nihil est, cur pro ὁ Πασίων ἐπὶ τράπεζαν legas ὁ Φορμίῳν. WOLF.

Οἷς προϊέμενος ἦν] M. προσιέμενος ἦν, ἀντὶ τοῦ, οἷς προῖετο, τουτέστιν, ἐδεδανείκει τὰ χρήματα. IDEM.

Ἵπ' αὐτοῦ — τραπέζῃ] Ab eo ipso, qui mensa propositus erat; qui mensam, aut mensæ negotium et rationes, exercebat. Num dices cum Salmasio, qui mensæ insidebat? Ergo trapezitæ et numularii non sedebant ad mensam, multo minus stabant, sed mensæ insidebant; et nisi mensam ei insidendo gravarent, trapezitæ non erant. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. XXIV. §. 6.

Λάβε τῆς διαθήκης τὸ ἀντίγραφον] Tametsi autem in x. Στεφ. ψευδ. [p. 1157. v. 18. ed. R.] scripserit Demosthenes, non solere fieri ἀντίγραφα tabularum testamenti apud Atticos, alio tamen loco contrarium ostendit, et producti in judicio tabularum ἀντιγράφων meminit in ea ὁ Φορμ. [Negaverat autem Salmasius id licere de M. U. p. 418.] Salmas. Obs. ad Jus A. et R. p. 209. Non consuluerat Salmasius Demosthenem ipsum, cum ista scriberet, nec attenderat, aut attendere voluerat, quæ nos notaveramus, cum eum Demosthenis locum citarem [scil. fieri quandoque testamentorum ἀντίγραφα, quæ in judicio proferrentur, cum authenticæ tabulæ ibi asservarentur, ubi depositæ erant: Neque enim ulla lex id prohibebat, quod doctissimi homines volunt; quod ex Demosthene ipso didicimus, quamvis neget alibi solere

ταυτηνι, και τας μαρτυρίας ταυτασι, παρ' οἷς αἱ διαθή-
και κεινται.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

γ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Πασίων ἐτετελευτήκει ταῦτα δια-
θέμενος, Φορμίων οὐτοσί τὴν μὲν γυναῖκα λαμβάνει κατὰ
τὴν διαθήκην, τὸν δὲ παῖδα ¹ ἐπετρόπευεν. ἀρπάζοντος δὲ
τούτου καὶ πολλὰ ἀπὸ ² κοινῶν τῶν χρημάτων ἀναλίσκειν
οἰομένου δεῖν, λογιζόμενοι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ἐπίτροποι, ὅτι,
εἰ δεήσει κατὰ τὰς διαθήκας, ὅσα ἂν οὗτος ἐκ κοινῶν τῶν
χρημάτων ἀναλώσῃ, τούτοις ἐξελόντας ³ ἀντιμοιρεῖ τὰ λοι-
πὰ νέμειν, οὐδ' ὀτιοῦν ἔσται περιὸν, νείμασθαι τὰ ὄντα 947
ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἐγνωσαν. καὶ νέμονται τὴν ἄλλην οὐσίαν,
πλὴν ὧν ἐμισθώσατο οὐτοσί· τούτων δὲ τῆς προσόδου τὴν
ἡμίσειαν τούτῳ ἀπεδίδοσαν. ἄχρι μὲν οὖν τούτου τοῦ χρό-
νου πῶς ἔνεστ' ἐγκαλεῖν αὐτῷ μισθώσεως; οὐ γὰρ νῦν,
ἀλλὰ τότε εὐθὺς ἔδει χαλεπαίνοντα φαίνεσθαι. καὶ μὴν
οὐδὲ τὰς ⁴ ἐπιγιγνομένας μισθώσεις ὡς οὐκ ἀπείληφεν ἔστ'
εἰπεῖν αὐτῷ· οὐ γὰρ ἂν ποτε, ἔπειδὴ ⁵ τοῦτον τὸν τρόπον
δοκιμασθέντος Πασικλέους ἀπηλλάττετο τῆς μισθώσεως

¹ ἐπετρόπευσεν

² κοινῶν ὄντων τῶν

³ τὰς ἀντιμοιρίας,

⁴ ἐπιγενομένας

⁵ [τοῦτον τὸν τρόπον]

feri testamentorum ἀντίγραφα: quod de
iis intelligendum est, quæ sibi simpli-
citer, et non ad usum forensem aut judi-
ciarium. Obs. c. ult. p. 177.]. Agebatur
ibi de testamento Pasionis, qui pridem
erat mortuus, et cum diceret Phormio li-
berorum ejus tutelam eo testamento sibi
esse datam, una cum eorum matre in ux-
orem, testamenti illius ἀντίγραφον recitari
jussit, ac simul πρόκλησιν sive conditionis
delationem, item eorum testationem, pe-
nes quos testamentum ipsum esse dice-
bat, παρ' οἷς αἱ διαθήκαι κεινται. Ergo eo
loco, cum testamenti Pasionis ἀντίγραφον
fecerat, atque id exstabat, quod volebat
Phormio, aut qui pro Phormione causam
agebant a Demosthene compositam, ne-
cesse fuerat post ejus obitum ἀντίγραφον
feri, quod Phormioni daretur, cum tabu-
læ ipsæ authenticæ apud eum forent, apud
quem a Pasionem depositæ fuerant. Quod
si re vera nullum Pasionis testamentum
authenticum exstabat, quod videtur asse-
rere idem Demosthenes utraque κ. Στεφ.
oratione, ita tamen agebant pro Phormio-

ne, quasi id exstaret, et exemplum, quod
representabant, esset testamento authen-
tico assimilatum. Quare quod dicitur eo
loco ἀντίγραφον, non est simplex descri-
ptio, quam nos copia dicimus, sed exem-
plum ad instrumentum authenticum ex-
pressum; quomodo sæpe accipi ostendi
in Observationibus. Herald. Anim. in Sal-
mas. Obs. ad Jus A. et R. I. II. c. VI.
§. 1.

γ'. Τούτοις ἐξελόντας] S. τοῖς κοινῶς χρέ-
μασι. F. τούτων ἐξελόντας, χαίρισαντας, S. αὐ-
τοὺς τοὺς ἐπίτροπους, τουτέστιν, ἐξαιρεθέντων
τῆς καταλελειμμένης οὐσίας τῶν ὑπ' Ἀπολλο-
δώρου δεδαπανημένων. WOLF.

Ἀντιμοιρεῖ] In hac voce me et omnia
Lexica et Eustathii index destituunt: sed
videtur non esse verbum ἀντιμοιρεῖν, ut
ἰσομοιρεῖν καὶ μεμφομοιρεῖν, sed adverbium
ἔξουτονοῦμενον ἀντιμοιρεῖ, τουτέστιν, κατ' ἰσο-
μοιρίαν, μοῖραν ἀντὶ μοῖρας. Qui habet ali-
quid certius, candide impertiat. WOLF.
F. leg. ταῦτα ἐξελόντας ἀντιμοιρεῖ adverbialiter, ex aqno. AUGER.

Οὐδοτιοῦν ἔσται περιὸν] Ἀντὶ τοῦ, περιέ-
σται. WOLF.

ὕδε, ἀφήκατ' ἂν αὐτὸν ἀπάντων τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ τότ' ἂν παραχρῆμα ἀπητεῖτε, εἰ τι προσώφειλεν ὑμῖν. ὡς τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ ἐνείματο οὗτος πρὸς τὸν ἀδελφὸν παῖδα ὄντα, καὶ ἀφήκαν τῆς μισθώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἐγκλημάτων, λάβε ταυτηνὶ τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

δ'. Εὐθύς τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς ἀφεῖσαν τουτονὶ τῆς μισθώσεως, νέμονται τὴν τράπεζαν καὶ τὸ ¹ ἀσπιδοπήγιον· καὶ, λαβῶν αἴρεσιν, Ἀπολλόδωρος αἰρεῖται τὸ ¹ ἀσπιδοπήγιον ἀντὶ τῆς τραπέζης. καὶ τοι, εἰ ἦν ² ἴδια τις ἀφορμὴ τούτῳ πρὸς τῆς τραπέζης, τί δή ποτ' ἂν εἴλετο τοῦτο μᾶλλον, ἢ ἐκείνην; οὔτε γὰρ ἡ πρόσδοδος ἦν πλείων, ἀλλὰ ἐλάττων, τὸ μὲν γὰρ τάλαντον, ἡ δὲ ἑκατὸν μνάς ἔφερεν· οὔτε τὸ κτῆμα ³ ἴδιον, εἰ προσῆν χρήματα τῆς τραπέζης ἴδια, ἀλλ' οὐ προσῆν. διόπερ ⁴ σωφρονῶς εἴλετο τὸ ¹ ἀσπιδοπήγιον οὕτως· τὸ μὲν γὰρ κτῆμα ἀκίνδυνόν ἐστιν, ἡ δὲ ἐργασία προσόδους ἔχουσα ἐπικινδύνους ἀπὸ χρημάτων ἀλλοτρίων. πολλὰ δ' ἂν τις ἔχοι λέγειν καὶ

¹ ἀσπιδοπηγιῶν

² ἴδια

³ ἴδιον

⁴ σωφρονῶν

Καὶ ἀφήκαν] S. ὅ, τε Ἀπολλόδωρος καὶ ὁ Πασικλῆς τὸν Φορμίωνα. IDEM.

δ'. Εὐθύς τοίνυν κ. τ. λ.] Hic locus continet argumenta Pasionis a nobis supra propositis, ad efficiendum Pasionis mensam nulla illius pecunia propria fuisse instructam, cum est locata Phormioni; quorum primum sumptum est ab optione scutorum officinae ab Apollodoro facta in divisione, cum ejus reditus multo minor esset, quam mensae; siquidem haec C. minas reddebat, scutorum officina LX. tantum. Quod si verum est, oportet, tam mensam, quam officinam, locatam fuisse Pasioni II. talentis et XL. minis, ut pretium mensae fuerit C. minarum, officinae LX.; cum locatio κ. στεφ. ψευδ. p. 1111. v. 6. ed. R. mensam tantum contineat, et ejus pretium, II. talenta cum minis XL.; ac significare videatur Demosthenes mensam solam tantam fuisse locatam. Verba ista v. 15. οὔτε κτῆμα ἴδιον, interpretes cruciant, qui ideo ἴδιον legi volunt, nullo sensu, aut eo incommo. Sane scriptum existimo a Demosthene, εἴτα τὸ κτῆμα ἴδιον, ut hoc dicat, non modo mense reditum fuisse majorem, sed et certum, si Pasionis propria

pecunia instructa fuisset; quo casu possessio ejus non minus certa fuisset, quam officinae; cum ejus reditus contra multo incertiore existimarit Apollodorus, officinam optando, cujus reditus minor longe erat; nempe quia mensa erat aere alieno instructa. Hoc igitur aiebat, εἴτα τὸ κτῆμα ἴδιον, εἰ προσῆν χρήματα τῆς τραπέζης, praeterea mensa fuisset propria, (non minus quam officina scilicet) si propria pecunia fuisset instructa. HERALDUS.

Ὡς ἀφεῖσαν] Ἀντὶ τοῦ, ἀφίεσαν, ἢ ἀφεῖκεσαν, κατὰ μετὰθεσιν, ἢ συγκοπὴν. ἀφ. ἀ. esset ἀφεσαν, ut ἔδεσαν. WOLF.

Τὸ μὲν γὰρ διτάλαντον] Sic Felicianus. F. τὸ μὲν γὰρ δὴ τάλαντον. Nam διτάλαντον si fuisset τὸ ἀσπιδοπήγιον, id est 120. minarum reditum attulisset, haud stulte sapuisset Apollodorus. WOLF. AUGER.

Ἐφερεν] Quotannis reddebat; quasique tributum annuum pendebat. BUDEUS.

Οὔτε τὸ κτῆμα ἴδιον] F. ἴδιον. Nam et τράπεζα et ἀσπιδοπήγιον fuerunt ἴδια κτῆματα. Sed ἡ τράπεζα ἴδιον, διὰ τε τὸν πρόσδοδον, καὶ διὰ τὸ ἀξίωμα: de quo vide Trapeziticum Isocratis nostri. WOLF. AUGER.

¹ ἀποδεικνύναι σημεῖα, τοῦτον συκοφαντεῖν ἐγκαλοῦντα Φορμίῳ. ἀλλ', οἶμαι, μέγιστον μὲν ἀπάντων τεκμήριόν ἐστι, τοῦ μηδεμίαν λαβεῖν ἀφορμὴν εἰς ταῦτα τοῦτον, τὸ ἐν τῇ μισθώσει γεγράφαι, προσοφείλοντα τὸν Πασίωνα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, οὐ δεδωκότα ἀφορμὴν τούτῳ. δεύτερον δὲ, τὸ τοῦτον ἐν τῇ νομῇ μηδὲν ἐγκαλοῦντα φαίνεσθαι. τρίτον δ', ὅτι μισθῶν ² ἑτέροις ταῦτά ταῦτα, τοῦ ἴσου ἀργυρίου φανήσεται προσμεμισθωκώς, οὐκ ἰδίαν ἀφορμὴν καίτοι εἰ, ἣν ὁ πατὴρ παρέσχεν, ὑπὸ τοῦδε ³ ἀποστερεῖτο, αὐτὸν νῦν ⁴ προσῆκεν ἄλλοθεν πορίσαντα δεδωκέναι. ὡς τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ ἐμισθωσεν ὕστερον Ξένωνι καὶ Εὐφραῖῳ καὶ Εὐφροῖνι καὶ Καλλιστράτῳ, καὶ οὐδὲ τούτοις παρέδωκεν ἰδίαν ἀφορμὴν, ἀλλὰ τὰς παρακαταθήκας καὶ τὴν ⁵ ἀπὸ τούτων ἐργασίαν αὐτὴν ⁶ ἐμισθώσατο, λάβε μοι τὴν τούτων μάρτυριαν, καὶ ὡς τὸ ⁷ ἀσπιδοπήγιον εἴλετο.

MARTYRIA.

μεμαρτύρηται μὲν τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι καὶ τούτοις ἐμισθώσαν καὶ οὐ παρέδωκαν ἰδίαν ἀφορμὴν οὐδεμίαν, καὶ ἐλευθέρους τ' ⁸ ἀφείσαν ὡς μεγάλα εὐπεπονθότες, καὶ οὐκ ἐδικάζοντο οὐτ' ἐκείνοις τότε οὔτε τούτῳ.

εἰ. Ὅν μὲν τοίνυν χρόνον ἢ μῆτηρ ἔζη, ἢ πάντ' ἀκριβῶς

¹ ἐπιδεικνύναι σημεῖα τοῦ, τοῦτον

² ἑτέροις ὕστερον ταῦτα, τοῦ ἴσου ἀργυρίου, οὐ φανήσεται προσμεμισθωκώς ἰδίαν

³ ἀποστερεῖτο

⁴ προσῆκεν ἐκείνοις ἄλλοθεν

⁵ [ἀπὸ]

⁶ ἐμισθώσαντο

⁷ ἀσπιδοπηγιόν

⁸ ἀφείκαν

τούτῳ] Nr. Phormioni. AUGER.

Φανήσεται προσμεμισθωκώς οὐκ ἰδίαν ἀφορμὴν] De Apollodori fratre Pasielle, Phormionis advocato (ac filio potius, hoc intelligo. Huic enim ἡ τράπεζα in herciscunda familia obvenerat. Deinde conjungit Apollodorum et Pasielam, verbis, ἐμισθώσαν, παρέδωκαν, ἀφείσαν, εὐπεπονθότες ἐδικάζοντο. WOLF.

Αὐτὸν νῦν προσῆκεν ἄλλοθεν πορίσαντα δεδωκέναι] Αὐτόν, utrum? Apollodorum? cui? Phormioni. At, qui jam debebat ἀφορμὴν, ei alia conquirenda et danda erat? Sunt hæc præstigiaria similia, si mendum abest: aut ego, quid hoc rei sit, non assequor. Ac fortasse Demosthenes Phormionem non ita armare voluit, ut ab Apollodoro vulnerari non posset. Nam ex

eadem officina pugiones adversariis porrexisset traditur, quibus sese mutuo conficerent. Ac Apollodori actio in Phormionem non exstat. Ea vero, quæ in Stephanum testem inscribitur, est hujus παραγραφῆς refutatio. WOLF.

Νῦν] Nunc, i. e. eo tempore quo mensam a Phormione traditam fratris nomine locavit. AUGER.

Ἐμισθώσατο] F. ἐμισθώσαντο, S. ὁ Ξένων καὶ Εὐφραῖος, καὶ Εὐφρων. WOLF.

Ὅτι καὶ τούτοις ἐμισθώσαν] S. ὁ Ἀπολλόδορος καὶ ὁ Πασικλῆς: quasi aut hæreditate indivisa, aut societate coita. IDEM.

Καὶ ἐλευθέρους ἀφείσαν] Utrum Xenon et reliqui servi fuerunt Pasionis? an τὸ ἐλευθέρους ἀφείναι, ἀντὶ τοῦ, ἀπολύσαι ponitur? In farag. F. ἀφείκαν. IDEM.

εἰδυῖα ταῦτα, οὐδὲν ἔγκλημα πώποτε ἐποίησατο πρὸς
 949 τούτον Ἰορμίωνα Ἀπολλόδωρος· ὡς δ' ἐτελεύτησεν ἐκείνη,
 τρισχιλίας ἐγκαλέσας ἀργυρίου δραχμαῖς, πρὸς αἷς ἔδωκεν
 ἐκείνη δισχιλίαις ταῖς τούτου παιδίαις, καὶ χιτωνίσκον
 τιναὶ καὶ θεράπαιναν, ἐσυκοφάντει. καὶ οὐδ' ἐνταῦθα τούτων
 οὐδὲν, ὧν νῦν ἐγκαλεῖ, λέγων φανήσεται· ἐπιτρέψας δὲ τῷ
 τε τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς πατρὶ καὶ τῷ συνηδεστῇ τῷ ἑαυ-
 τοῦ καὶ Λυσίνῳ καὶ Ἀνδρομένει, πεισάντων τούτων Φορμί-
 ωνα τούτον δύναι δωρεὰν τὰς τρισχιλίας καὶ τὸ προσὸν
 καὶ φίλον μᾶλλον ἔχειν τοῦτον ἢ διὰ ταῦτα ἐχθρὸν εἶναι,
 λαβὼν τὸ σύμπαν πεντακισχιλίας καὶ πάντων ἀφείς τῶν
 ἑγκλημάτων, τὸ δεύτερον εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηναῖς ἐλθὼν,
 πάλιν, ὡς ὁρᾶτε, δικάζεται, πάσας αἰτίας συμπλάσας
 καὶ ἐγκλήματα ἐκ παντὸς τοῦ ² χρόνου τοῦ πρὸ τούτου —
 τοῦτο γὰρ ἐστὶ μέγιστον ἀπάντων, — ἃ οὐδὲ πώποτε
 ἤτιάσατο. ὡς τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν
 γνώσιν τὴν γενομένην ἐν ἀκροπόλει, καὶ τὴν μαρτυρίαν
 τῶν παραγενομένων, ὅτ' ἀφίει τῶν ἐγκλημάτων ἀπάντων
 Ἀπολλόδωρος, λαμβάνων τοῦτο τὸ ἀργύριον.

ΓΝΩΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούετε τῆς γνώσεως, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἣν ἔγνω Δεινίας,
 αὐτὴν θυγατέρα οὗτος ἔχει, καὶ Νικίας ὁ τὴν ἀδελφὴν
 τῆς τούτου γυναικὸς ἔχων. ταῦτα τοίνυν λαβὼν καὶ ἀφείς
 ἀπάντων τῶν ἐγκλημάτων, ὡςπερ ἢ πάντων τεθνεώτων
 τούτων ἢ τῆς ἀληθείας οὐ γενησομένης φανεραῖς, δίκην το-
 σούτων ταλάντων λαχῶν, τολμᾷ δικάζεσθαι.

950 5'. Τὰ μὲν οὖν πεπραγμένα καὶ γεγενημένα Φορμίωσι
 πρὸς Ἀπολλόδωρον ἐξαρχῆς ἀπαντα ἀκηκόατε, ᾧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι· ³ αἶμαι δὲ Ἀπολλόδωρον τούτον οὐδὲν ἔχοντα δί-
 καιον εἰπεῖν περὶ ὧν ἐγκαλεῖ, ἄπερ παρὰ τῷ δαιτητῇ

¹ ἑγκλημάτων τὸ δεύτερον,² Desunt χρόνου τῷ.³ αἶμαι

ἔ. Καὶ τὸ προσὸν] Τούτῳ τόκους τοῦς προσγενο-
 μένους. Verti: et reliqua. In margine no-
 tavi, id quod interest, vel, cum accessione:
 quod postremum caeteris praefero. Apparet
 enim, 3000. drachmarum accessionem ex
 usuris fuisse 2000. IDEM. Quodque qua-

dranti summa et integra superest. BUDÆUS.
 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ] ἔ. καὶ (τοῦτο γὰρ ἐστὶ
 τὸ μέγιστον ἀπάντων) ἃ οὐδὲ πώποτε ἤτιά-
 σατο. WOLF.

5'. Οὐδὲν ἔχοντα δίκαιον εἶπαι] Sic lego, ni-
 si malis οὐδὲνα ἔχοντα δίκαια εἰπεῖν. IDEM.

λέγειν ἐτόλμα, ταῦτ' ἐρεῖν, ὡς τὰ γράμματα ἢ μή-
 τηρ ἠφάνικε πεισθεῖσα ὑπὸ τούτου, καὶ, τού-
 των ἀπολωλότων οὐκ ἔχει τίνα χρῆ τρόπον
 ταῦτ' ἐξελέγχειν ἀκριβῶς. περὶ δὴ τούτων καὶ
 ταύτης τῆς αἰτίας σκέψασθε, ἢλίκ' ἂν τις ἔχοι τεκμήρια
 εἰπεῖν ὅτι ψεύδεται. πρῶτον μὲν γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τίς ἂν ἐνείματο τὰ πατρῶα, μὴ λαβὼν γράμματα ἐξ ὧν
 ἠμελλεν εἰσεσθαι τὴν καταλειφθεῖσαν οὐσίαν; οὐδὲ εἰς
 δήπου· καίτοι δυοῖν δέοντα εἴκοσιν ἔτη ἐστὶν ἐξότου ἐνείμω,
 καὶ οὐκ ἂν ἔχοις ἐπιδειξάι ὡς ἐνεκάλεσας πᾶποτε ὑπὲρ
 τῶν γραμμάτων. δεύτερον δὲ, τίς οὐκ ἂν, ἠνίκα Πασικλῆς
 ἀνὴρ γεγωνὼς ἐκομίζετο τὸν λόγον τῆς ἐπιτροπῆς, εἰ δι'
 αὐτοῦ τὰ γράμματα ὠκνεῖ τὴν μητέρα αἰτιαῖσθαι διε-
 φθαρκέαι, τούτῳ ταῦτ' ἐδήλωσεν, ὅπως διὰ τούτου ταῦτα
 ἠλέγχθη; τρίτον δ', ἐκ ποίων γραμμάτων τὰς δίκας
 ἐλάγχχανες; οὗτος γάρ, πολλοῖς τῶν πολιτῶν δίκας λαγ-
 χάνων, πολλὰ χρήματα εἰσπέπρακται, γράφων εἰς τὰ
 ἐγκλήματα, ἔβλαψέ με ὁ δεῖνα οὐκ ἀποδιδούς
 ἐμοὶ τὸ ἀργύριον, ὃ κατέλιπεν ὁ πατήρ ὀφεί-
 λοντα αὐτὸν ἐν τοῖς γράμμασι· καίτοι, εἰ ἠφά-
 νιστο τὰ γράμματα, ἐκ ποίων γραμμάτων τὰς δίκας
 ἐλάγχχανες; ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τὴν μὲν
 νομὴν ἀκηκόατε ἢν ἐνείματο, καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν· τῶν
 δὲ λήξεων τούτων ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας. λάβε
 τὰς μαρτυρίας μοι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

951

οὐκοῦν ἐν ταύταις ταῖς λήξεσιν ὡμολόγηκεν ἀπειληφέναι
 τὰ τοῦ πατρὸς γράμματα· οὐ γὰρ δὴ συκοφαντεῖν γε,
 οὐδ', ὧν οὐκ ὠφείλον οὔτοι, δικάζεσθαι φήσειεν ἄν.

ξ. Νομίζω τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλων καὶ
 πολλῶν ὄντων ἐξ ὧν ἐστὶν ἰδεῖν οὐκ ἀδικοῦντα Φορμί-
 ωνα τουτουῖ, μέγιστον ἀπάντων εἶναι, ὅτι Πασικλῆς ἀδελ-
 φὸς ὧν Ἀπολλοδώρου τουτουῖ οὔτε δίκην εἴληχεν, οὔτ'
 ἄλλο οὐδὲν, ὧν οὗτος, ἐγκαλεῖ. καίτοι οὐ δήπου τὸν μὲν
 παῖδα ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθέντα, καὶ, οὐ τῶν ὄντων

κύριος ἦν, ἐπίτροπος καταλελειμμένος, οὐκ ἂν ἠδίκει· σὲ δὲ, ὅς ἀνὴρ κατελείφθης, τέτταρα καὶ εἴκοσιν ἔτη γεγονώς, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ῥαδίως ἂν τὰ δίκαια ἐλάμβανες εὐθύς, εἴ τι ἠδικοῦ. οὐκ ἔστι ταῦτα. ὡς τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ ὁ Πασικλῆς οὐδὲν ἐγκαλεῖ, λάβε μοι τὴν τούτου μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ἦ. Ἄ¹ τοίνυν περὶ τοῦ μὴ εἰσαγωγίμων εἶναι τὴν δίκην δεῖ σκοπεῖν ὑμᾶς, ταῦτ' ἀναμνήσθητε ἐκ τῶν εἰρημένων. ἡμεῖς γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γεγεννημένου μὲν διαλογισμοῦ καὶ ἀφέσεως τῆς τραπέζης καὶ τοῦ² ἀσπιδοπηγίου τῆς μισθώσεως, γεγεννημένης δὲ διαίτης καὶ πάλιν ἀφέσεως πάντων, οὐκ ἐόντων τῶν νόμων δίκας, ὧν ἂν ἀφῆ τις ἀπαξ, λαγχάνειν, συκοφαντοῦντος τούτου καὶ παρὰ τοὺς νόμους δικαζομένου, παρεγραψάμεθα ἐκ τῶν νόμων μὴ εἰσαγωγίμων εἶναι τὴν δίκην. ἴν' οὖν εἰδῆθ', ὑπὲρ οὗ τὴν ψῆφον οἴσετε, τόν τε νόμον ὑμῶν τοῦτον ἀναγνώσεται καὶ τὰς μαρτυρίας ἐφεξῆς τῶν παρόντων, ὅτ' ἠφίει τῆς μισθώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἐγκλημάτων Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα. λάβε δὴ μοι τὰς μαρτυρίας ταυτασί, καὶ τὸν νόμον.

MARTYRIAI. NOMOS.

ἀκούετε τοῦ νόμου λέγοντος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τά τε³ ἄλλα, καὶ, ὧν ἂν γένηται δίκη, τούτων μὴ εἶναι δίκας, καὶ ὅσα τις ἀφῆκεν ἢ ἀπήλλαξεν. εἰκότως· εἰ γάρ ἐστι δίκαιον, ὧν ἂν ἀπαξ γένηται δίκη, μηκέτ' ἐξεῖναι δικάζεσθαι, πολὺ τῶν ἀφεθέντων δικαιοτέρου μὴ εἶναι δίκας. ὁ μὲν γὰρ ἐν ὑμῶν ἠττηθεὶς τάχα ἂν εἴποι, ὡς ἐξηπατήθητε ὑμεῖς· ὁ δὲ αὐτοῦ φανερώς καταγνοὺς καὶ ἀφείς καὶ

¹ τοίνυν ἦδη καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ μὴ

² ἀσπιδοπηγίου

³ ἄλλα, ὧν μὴ εἶναι * δεῖ δίκας, καὶ ὅσα

ζ'. Σὲ δὲ ὅς] F. σὲ δ' ἠδίκεσεν, ὅς, et v. S. καὶ ὑπὲρ σουτοῦ, ἢ ἑαυτοῦ. IDEM.

ἦ. Ἄ τοίνυν αὐτοῦ] Ἄ τοίνυν τοῦ, vel αὐτοῦ μὴ, διαίτης. IDEM.

Ἄν μὴ εἶναι δίκας] S. χρεῖ, vel ἀντὶ τοῦ, ἂν μὴ εἶσι δίκαι. IDEM. Lectionis ed. Be-

nenat. sententia fortasse hæc est: Auditis edicere legem, tum cetera, tum, quibus de rebus judicium factum fuerit, eorum actionem non dari, et quæ quis remiserit aut transegerit dicentem.

ἀπαλλάξας, τίν' ἂν ἑαυτὸν αἰτίαν αἰτιασάμενος, τῶν αὐτῶν πάλιν εἰκότως δικάζοιτο; οὐδεμίαν δῆπου. διόπερ τοῦτο πρῶτον ἔγραψεν ὁ τὸν νόμον θεῖς, ὧν μὴ¹ εἶναι δίκας, καὶ ὅσα τις ἀφῆκεν ἢ ἀπήλλαξεν. ἃ τῶδε γέγονεν ἀμφοτέρω, καὶ γὰρ ἀφῆκε καὶ ἀπήλλαξεν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μεμαρτύρηται ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Γ'. Λάβε δέ μοι καὶ τὸν τῆς προδεσμίας νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

ὁ μὲν τοίνυν νόμος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σαφῶς² οὕτως τὸν χρόνον ὥρισεν· Ἀπολλόδωρος δ' οὕτως, παρεληλυθότων ἐτῶν πλέον ἢ εἴκοσι, τὴν ἑαυτοῦ συκοφαντίαν ἀξιοῖ περὶ πλείονος ὑμᾶς ποιήσασθαι τῶν νόμων, καθ' οὓς ὁμωμοκότες δικάζετε. καίτοι πᾶσι μὲν τοῖς νόμοις προσέχειν εἰκὸς ἔσθ' ὑμᾶς, οὐχ ἡκιστα δὲ τούτῳ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· δοκεῖ γὰρ μοι καὶ ὁ Σόλων οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα θεῖναι αὐτὸν, ἢ τοῦ μὴ συκοφαντεῖσθαι ὑμᾶς. τοῖς μὲν γὰρ ἀδικουμένοις ἱκανὰ τὰ πέντε ἔτη ἠγήσατο εἶναι εἰσπράξασθαι, κατὰ δὲ τῶν 953 ψευδομένων τὸν χρόνον ἐνόμισε σαφέστατον ἔλεγχον ἔσεσθαι· καὶ ἅμα, ἐπειδὴ ἀδύνατον ἔγνω ὃν τοὺς τε συμβαλόντας καὶ τοὺς μάρτυρας αἰεὶ ζῆν, τὸν νόμον ἀντὶ τούτων ἔθηκεν, ὅπως μάρτυς εἴη τοῦ δικαίου τοῖς³ εἰρημένοις.

Ι'. Θαυμάζω τοίνυν ἔγωγε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τί⁴ ποτ' ἐστίν, ἃ πρὸς ταῦτ' ἐπιχειρήσει λέγειν Ἀπολλόδωρος οὕτως; οὐ γὰρ ἐκεῖνό γε ὑπέιληφεν, ὡς ὑμεῖς, οὐδὲν ὀρῶντες εἰς χρήματα τοῦτον ἠδικημένον, ὀργιεῖσθ', ὅτι τὴν μητέρα ἔγημεν αὐτοῦ Φορμίων. οὐ γὰρ ἀγνοεῖ τοῦτο, οὐδ' αὐτὸν

¹ εἶναι * δεῖ δίκας, ὅσα

² οὕτως

³ εἰρημίαις

⁴ [ποτ' ἐστίν, ἃ]

θ. Εἰσπράξασθαι] Petitus rescribit εἰς πρᾶττεσθαι [Leg. Attic. L. IV. T. IV. p. 431.] Primum Demosthenes non εἰσπράττεσθαι dicit, sed εἰσπράξασθαι. Deinde Petitus voces distinctas vult εἰς πρᾶττεσθαι, quasi esset ad agendum; sed tunc deberet dici εἰς τὸ πρᾶττεσθαι. Elegantissime Demosthenes uno verbo. Solon is, qui injuriam passi sunt, quinquennium satis esse existimavit exigere, agere, i. e. ad exigendum, ad agendum. Ineleganter Petitus, et ne quidem Græce duabus vocibus. SALVIN. Wolfius ibi etiam vertit ad exigendum. Meursius Them. Att. II. 23. ad rancam

exigendam. DUKER. Meminit ejusdem προδεσμίας νόμου extrema Orat. adv. Nausim. et Xenopithem. In ipsa autem Lege εἰσπράξασθαι verbum fuisse non arbitrator. Orator enim ejus argumentum et sententiam exhibet, et materiæ, quam tractabat, accomodat. Itaque εἰσπράξασθαι de pecunia exigenda, ut p. 540. v. 17., recte accipitur. WESSELING.

Ὅπως μάρτυς εἴη τοῦ δικαίου τοῖς εἰρημένοις] ἵνα τὴν δικαιοσύνην φυλάττη, καὶ τὴν ἀλύθειαν τῶν εἰρημένων μαρτυρή. WOLF.

Ι. τί ποτ' ἐστίν ἃ] Ἀντὶ τοῦ, τίνα, ἢ ὃ, ἐτίσεις ἀριθμοῦ. IDEM.

λέληθεν οὐδ' ὑμῶν πολλοὺς, ὅτι Σωκράτης ὁ τραπεζίτης ἐκεῖνος, παρὰ τῶν κυρίων ἀπαλλαγείς, ὡς περ ὁ τούτου πατήρ, ἔδωκε Σατύρῳ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτοῦ ποτὲ γενομένου. ἕτερος Σωσιπλῆς τραπεζιτεύσας ἔδωκε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Τιμοδῆμῳ τῷ νῦν ἔτ' ὄντι καὶ ζῶντι, γενομένου ποτὲ ἑαυτοῦ. καὶ οὐ μόνον ἐνθάδε τοῦτο ποιούσιν οἱ περὶ τὰς ἐργασίας ταύτας ὄντες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐν Αἰγίνῃ ἔδωκε Στρυμόδαρος Ἑρμαίῳ τῷ ἑαυτοῦ οἰκέτῃ τὴν γυναῖκα, καὶ, τελευτησάσης ἐκεῖνης, ἔδωκε πάλιν τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ. καὶ πολλοὺς ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν τοιούτους. εἰκότως. ὑμῖν μὲν γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γένει πολίταις, οὐδὲ ἐν πλῆθος χρημάτων ἀντὶ τοῦ γένους καλὸν ἔστιν ἐλέσθαι· τοῖς δὲ τοῦτο μὲν δωρεὰν ἢ παρ' ὑμῶν ἢ παρ' ἄλλων τινῶν λαβοῦσι, τῇ τύχῃ δ' ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τοῦ ¹ χρηματίζεσθαι, καὶ ἐτέρων πλείω κτήσασθαι, καὶ αὐτῶν τούτων ἀξιοθεῖσι, ταῦτ' ἔστι φυλακτέα. διό-

954 περ Πασίων ὁ πατήρ ὁ σὸς οὐ πρῶτος οὐδὲ μόνος, οὐδ' αὐτὸν ὑβρίζων οὐδ' ὑμᾶς τοὺς υἱεῖς, ἀλλὰ μόνον ὄρων σωτηρίαν τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασιν, εἰ τοῦτον ἀνάγκη ποιήσειεν οἰκεῖον ὑμῖν, ἔδωκε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, μητέρα δ' ὑμετέραν τούτω. πρὸς μὲν οὖν τὰ συμφέροντα εἰὰν ἐξετάξης, καλῶς αὐτὸν βεβουλευμένον εὐρήσεις· εἰ δὲ πρὸς δόξαν ἢ γένος ἀναίη Φορμίωνα κηδεστήν, ὅρα μὴ γελοῖον ἢ σὲ ταῦτα λέγειν. εἰ γὰρ τις ἔροίτο σε ποῖον τι ἡγῆ τὸν πατέρα τὸν σαυτοῦ εἶναι; χρηστὸν εὖ οἶδ' ὅτι φήσεις ἂν. πότερον οὖν οἶε μᾶλλον εἰοικέναι τὸν τρόπον καὶ πάντα τὸν βίον Πασίωνι, σαυτὸν ἢ τοῦτον; ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τοῦτον. εἶθ', ² ὅς ἐστιν ὁμοιότερος τῷ σῷ πατρὶ, τουτονὶ, τὴν μητέρα τὴν σὴν εἰ ἔγημεν, ἀναίη;

¹ χρηματίζεσθαι² ὅστις ἔστιν ὁμοιότερος σοῦ τῷ σ. πατρί, τουτονὶ, εἰ τὴν μ. τ. σὴν ἔγημεν

Ἀπαλλαγείς ὡς περ ὁ τούτου πατήρ, ἔδωκε Σατύρῳ] Ambiguum, utrum ἀπαλλαγείς ὡς περ, ut significet, et Pasionem fuisse libertinum, id quod postea dicit aperte, servum eum fuisse Arcestrati argentarii, an ἔδωκεν ὡς περ, ut referatur ad conjugium, non ad servitutum. IDEM.

ἕτερος Σωσιπλῆς.] F. Σωσιπλῆς. IDEM.

ἑαυτοῦ ποτὲ γενομένου] S. δουλῶν, δουλεύσαντι αὐτῷ. IDEM.

Τοῖς δὲ τοῦτο] Τὴν πολιτείαν. IDEM. Λαβοῦσι τῇ τύχῃ] F. λαβοῦσι καὶ τῇ τύχῃ. IDEM. L. τῇ τύχῃ δ' ἐξ. v. 16. αὐτῶν τούτων referatur ad honorem et jus civitatis, et deinde ταῦτα ad χρήματα. AUGER.

κτήσασθαι καὶ αὐτῶν] F. κτήσασθαι, τῶν αὐτῶν ταῦτα ἀξιοθεῖσι. πᾶσι τῇ τύχῃ ἐξ ἀρχῆς. τῇ τύχῃ; ἀπὸ τοῦ χρηματίζεσθαι καὶ ἐτέρων πλείω κτήσασθαι. et v. 19. εἰ τοῦτον ἀνάγκη. WOLF.

ιά. Ἄλλὰ μὲν, ὅτι γε δόντος καὶ ἐπισκήψαντος τοῦ σοῦ πατρὸς ταῦτ' ἐπράχθη, οὐ μόνον ἐκ τῆς διαθήκης ἐστὶν ἰδεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ καὶ σὺ μάρτυς αὐτὸς γέγονας. ὅτε γὰρ τὰ μητρῶα πρὸς μέρος αὐτὸς ἠξίους νέμεσθαι, ὄντων παιδῶν ἐκ τῆς γυναικὸς Φορμίωνι τούτῳ, τότε ὡμολόγεις κυρίως δόντος τοῦ πατρὸς τοῦ σοῦ κατὰ τοὺς νόμους αὐτὴν ¹ γεγενῆσθαι. εἰ γὰρ αὐτὴν εἶχε λαβὼν ἀδίκως ὁδε, μηδενὸς δόντος, οὐκ ἦσαν οἱ παῖδες κληρονόμοι· τοῖς δὲ μὴ κληρονόμοις οὐκ ἦν μετουσία τῶν ὄντων. ἀλλὰ μὲν, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ² μεμαρτύρηται, τὸ τέταρτον μέρος λαβεῖν καὶ ἀφεῖναι τῶν ἐγκλημάτων ἀπάντων.

ιβ'. Κατ' οὐδὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιον οὐδὲν εἰπεῖν ἔχων, ἀναιδιστάτους λόγους ἐτόλμα λέγειν πρὸς τῷ διαιτητῇ, περὶ ὧν προακηκοέναί βέλτιόν ἐσθ' ὑμᾶς. 955 εἶνα μὲν, τὸ παράπαν μὴ γενέσθαι διαθήκην, ἀλλ' ³ ἔτ' εἶναι τοῦτο πλάσμα καὶ σκευώρημα ὄλον· ἕτερον δὲ, ἔνεκα τούτου πάντα ταῦτα συγχωρεῖν τὸν πρὸ τοῦ χρόνον καὶ οὐχὶ δικάζεσθαι, ὅτι μίσθωσιν αὐτῷ ἠθέλε φέρειν Φορμίων πολλὴν καὶ ὑπισχνεῖτο οἴσειν, ἐπειδὴ δὲ οὐ ποιεῖ ταῦτα, τηνικαῦτά, φησι, δικάζομαι.

ιγ'. Ὅτι δὲ ταῦτα ἀμφοτέρω, εἰάν λέγη, ψεύσεται, καὶ τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένοις ἐναντία ἔρει, σκοπεῖτε ἐκ τῶνδε. ⁴ ὅταν τοίνυν τὴν διαθήκην ἀρνήται, ἐκ τίνος τρόπου πρεσβεῖα λαβὼν τὴν συνοικίαν κατὰ τὴν διαθήκην ἔχει, τοῦτο ἐρωτᾶτε αὐτόν. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γε ἔρει, ὡς, ὅσα μὲν πλεονεκτεῖν τόνδ' ἔγραψεν ὁ πατήρ, κύρια ἐστὶ τῆς διαθήκης· τὰ δ' ἄλλα, ἀκυρα. ὅταν δ' ὑπὸ τῶν τούτου ὑποσχέσεων ὑπάγεσθαι φῆ, μέμνησθε, ὅτι μάρτυρας ὑμῖν παρεσχήμεθα, οἱ, χρόνον πολὺν τοῦδε ἀπηλλαγμένου, μισθωταὶ τούτοις ἐγένοντο τῆς τραπέζης καὶ τοῦ ⁵ ἀσπίδοπηγίου. καίτοι τὸθ', ὀπηνίκα ⁶ ἐμίσθωσε τούτοις, τῶδ'

¹ γεγαυῆσθαι² μεμαρτύρηκας τῷ τὸ³ Deest ἔτ'.⁴ ὅταν μὲν τοίνυν⁵ ἀσπίδοπηγίου⁶ ἐμίσθωσεν ἐκεῖνοις, τῶδ' ἐγκαλεῖν

ιά. Τὰ μητρῶα πρὸς μέρος νέμεσθαι] Εἰς ἴσας μέρη, κατ' ἰσομοίαν. IDEM.

ιβ'. Ἄλλ' ἔτ' εἶναι τοῦτο] F. ἀλλ' εἶναι. τὸ ἔτι quid ad sententiam faciat, non video. IDEM.

ιγ'. Πρεσβεῖα] Πρεσβεῖον est, legatum praecipuum quod pater maximo filio dedit, aut

majori, ap. Dem. ὁ. Φορμ. Alibi, pro jure praecipuo maximi filii, quod jus primigenium, vel primigenia dici potest. BUDEUS.

Τόνδ'] M. αὐτόν. AUGER.

Τῶδ' εἰπεῖν] F. τάδε εἰπεῖν, εἰ ἀληθῆ ἦν. WOLF.

εἰπεῖν παραχρῆμα ἐχρῆν, ¹ εἰ ἀληθῆ ἦν ὑπὲρ ὧν τότε ἀφείς, νῦν τούτῳ δικάζεται. ὡς τοίνυν ταυτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ πρὸςθεῖά τε τὴν συνοικίαν ἔλαβε κατὰ τὴν διαθήκην, καὶ τῷδε οὐχ ὅπως ἐγκαλεῖν ὤφετο δεῖν, ἀλλ' ἐπῆνει, λάβε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ιδ'. Ἴνα τοίνυν εἰδῆτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσα χρήματα ἔχων ἐκ τῶν μισθώσεων καὶ ἐκ τῶν χρεῶν, ὡς ἀπορῶν καὶ πάντα ἀπολωλεκώς, ² ὀδύρεται, βραχέα ἡμῶν ἀκούσατε. οὗτος γὰρ ἐκ μὲν τῶν χρεῶν ὁμοῦ τάλαντα εἴκοσιν εἰσπέπρακται ἐκ τῶν ³ γραμματίων ὧν ὁ πατήρ κατέλιπε, καὶ τούτων ἔχει ⁴ πλείω ἢ τὰ ἡμίσεα, πολλῶν γὰρ τὰ μέρη τὸν ἀδελφὸν ἀποστερεῖ· ἐκ δὲ τῶν μισθώσεων, οὐκὼ μὲν ἐτῶν ἅ Φορμίων εἶχε τὴν τράπεζαν, ὀγδοήκοντα μνᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου, τὸ ἡμισυ τῆς ὅλης μισθώσεως, καὶ ταυτὰ ἐστὶ δέκα τάλαντα καὶ τετταράκοντα μναῖ, δέκα δ' ἐτῶν μετὰ ταῦτα ὧν ⁵ ἐμισθώσατο ὕστερον Ξένωνι καὶ Εὐφραΐῳ καὶ Εὐφρονι καὶ Καλλιστράτῳ τάλαντον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου· χωρὶς δὲ τούτων, ⁶ ἐκ τῶν οἴκων τῆς ἐξαρχῆς νεμεθείσης οὐσίας, ἧς αὐτὸς ἐπεμελεῖτο, τὰς προσόδους, πλέον ἢ μνᾶς τριάκοντα. εἰάν δὲ πάντα συνθῆτε, ὅσα ἐνεῖματο, ὅσα εἰσепράξατο, ὅσα εἴληφε μίσθωσιν, πλέον ἢ τετταράκοντα τάλαντα εἴληφώς φανήσεται, χωρὶς ὧν οὗτος εὖ πεποιήκε, καὶ τῶν μητρώων, καὶ, ὧν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἔχων οὐκ ἀποδίδωσι, πένθ' ἡμιτάλαντων καὶ ἑξακοσίων δραχμῶν.

ιέ. Ἀλλὰ νῆ Δία ταῦθ' ἡ πόλις εἴληφε, καὶ δεῖνὰ πέπονθας πολλὰ καταλελειτουργηκώς; ἀλλ', ἂ μὲν ἐκ κοινῶν ἐλειτούργεις τῶν χρημάτων, σὺ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἀνηλώσατε· ἂ δ' ὕστερον, οὐκ ἐστὶν ἄξια μὴ ὅτι δυοῖν τάλαντον προσόδου, ἀλλ' οὐδὲ εἴκοσι μνῶν. μηδὲν οὖν τὴν πόλιν αἰτιῶ, μηδ', ἂ σὺ τῶν ὄντων αἰσχυρῶς καὶ κακῶς ἀνήλωκας,

¹ εἶπερ   ² ὀδύρεται   ³ γραμματεῖων   ⁴ πλείον   ⁵ ἐμισθώσαν
⁶ ἐτῶν ἴσως εἴκοσι τῆς ἐξαρχῆς

ιδ'. [Ἐκ τῶν οἴκων] Ἐτῶν ἴσως εἴκοσι. Fortas-
se non diversa lectio est, sed additamen-
tum, ut legas: ἐκ τῶν οἴκων, ἐτῶν ἴσως εἴκοσι: IDEM.
[Πένθ' ἡμιτάλαντων] Τεττάρων καὶ ἡμισυ
VOL. III.   4 A

ὡς ἡ πόλις εἴληφε, λέγε. ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τό τε πλήθος τῶν χρημάτων ὧν εἴληφε, καὶ τὰς λειτουργίας αἷς λελειτούργηκεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν καθ' ἐν ἑκάστον. λάβε μοι τὸ βιβλίον τουτὶ, καὶ τὴν πρόκλησιν 957 ταυτηνὶ, καὶ τὰς μαρτυρίας ταυτασί.

BIBLION. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα εἴληφώς καὶ χρεῖα πολλῶν ταλάντων ἔτ' ἔχων, ὧν τὰ μὲν παρ' ἐκόντων, τὰ δ' ἐκ τῶν δικῶν εἰσπράττει, ἀ τῆς μισθώσεως ἔξω τῆς τραπέζης καὶ τῆς ἄλλης οὐσίας, ἣν κατέλιπε Πασίων, ὠφείλετο ἐκεῖνω, καὶ νῦν παρειλήφασιν οὔτοι, καὶ τοσαῦτα ἀνηλακῶς ὅσα ὑμεῖς ἠκούσατε, οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῶν προσόδων, μὴ ὅτι τῶν ἀρχαίων, εἰς τὰς λειτουργίας, ὅμως ἀλαζονεύσεται καὶ τριηραρχίας ἔρεϊ καὶ χορηγίας· ἐγὼ δὲ, ὡς μὲν οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἔρεϊ, ἐπέδειξα. ¹ οἶμαι μὲν τοίνυν, καὶν εἰ πάντα ταῦτα ἀληθῆ λέγοι, κάλλιον εἶναι καὶ δικαιοτέρον τόνδε ἀπὸ τῶν αὐτοῦ λειτουργεῖν ὑμῖν, ἢ, τούτῳ δόντας τὰ τούτου, μικρὰ τῶν πάντων μετασχόντας αὐτούς, τόνδε μὲν ἐν ταῖς ἐσχάταις ἐνδείαις ὄραν, τοῦτον δὲ ὑβρίζοντα καὶ εἰς ἄπερ εἴωθεν ἀναλίσκοντα.

15'. Ἀλλὰ μὴν περὶ γε τῆς εὐπορίας, ὡς εἰς τῶν τοῦ πατρὸς τοῦ σοῦ κέκτηται, καὶ, ὧν ἐρωτήσῃν ἔφησθα, πότεν τὰ ὄντα κέκτηται Φορμίων, μόνῳ τῶν ὄντων ² ἀνθρώπων τοῦτον οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν τὸν λόγον. οὐδὲ γὰρ Πασίων ὁ σοὺς πατὴρ ἐκτήσαθ' εὐρῶν, οὐδὲ τοῦ πατρὸς αὐτῶ παραδόντος· ἀλλὰ παρὰ τοῖς αὐτοῦ κυρίοις, Ἀντισθένει καὶ Ἀρχεστράτῳ, τραπεζιτεύουσι πειρᾶν δούς, ὅτι χρηστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἐπιστεύθη. ἔστι δ' ἐν ἐμπορίῳ καὶ χρήμασιν ἐργαζομένοις ἀνθρώποις, φιλεργὸν δόξαι καὶ χρηστὸν εἶναι τὸν αὐτὸν, θαυμαστὸν ἡλικόν. οὐτ' οὖν

¹ οἶμαι μέντοι, καὶν

² ἀνθρώπων σοι τοῦτου

[Ἐ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] M. ΜΑΡΤΥΡΙΑI in titulo. LUGER.

[Ἄ τῆς μισθώσεως ἔξω τῆς τραπέζης] Ἄ ἐκτός τῆς μισθώσεως τῆς τραπέζης. WOLF. Μὴ ὅτι τῶν ἀρχαίων, εἰς τὰς λειτουργίας] Καὶ κοινοῦ, ἀνηλακῶς. IDEM.

[Ἡ τούτῳ δόντας τὰ τούτου] F. A. ἢ τούτῳ δόντας ὑμᾶς τὰ τούτου, scilicet τοῦ Φορμίωνος. IDEM.

15'. Φιλεργὸν εἶναι] Φιλοκερδῆ. Lucrī avidus non tam heri, quam suum negotium agere solet. IDEM.

958 ἐκεῖνῳ ταῦθ' οἱ κύριοι παρέδωκαν, ἀλλ' αὐτὸς ἔφυ χρη-
 στὸς, οὔτε τῷδε ὁ σὸς πατήρ· σὲ γὰρ ἂν πρότερον τοῦδε
 χρηστὸν ἐποίησεν, εἰ ἦν ἐπ' ἐκεῖνῳ. εἰ δὲ τοῦτο ἀγνοεῖς,
 ὅτι πίστις ἀφορμὴ ¹ πασῶν ἐστὶ μεγίστη πρὸς χρηματι-
 σμὸν, πᾶν ἂν ἀγνοήσεις. χωρὶς δὲ τούτων, πολλὰ καὶ τῷ
 σῷ πατρὶ καὶ σοὶ καὶ ὅλοις τοῖς ὑμετέροις πράγμασι Φορ-
 μίων γέγονε χρήσιμος· ἀλλ', οἶμαι, ² τῆς ἀπληστίας καὶ
 τοῦ σοῦ τρόπου τίς ἂν δύναιτό ἐφικέσθαι;

959 ιζ'. Καὶ δῆτα θαυμάζω, πῶς οὐ λογίζῃ πρὸς σεαυτὸν,
 ὅτι ἐστὶν Ἀρχεστράτῳ τῷ ποτὲ τὸν πατέρα τὸν σὸν κτη-
 σαμένῳ υἱὸς ἐνθάδε Ἀντίμαχος, πρᾶττων οὐ κατ' Ἀζίαν,
 ὃς οὐ δικάζεται σοι, οὐδὲ, φησὶ ³ δεινὰ πάσχειν, εἰ σὺ μὲν
 χλανίδα φορεῖς, καὶ, τὴν μὲν λέλυσαι, τὴν δ' ⁴ ἔδωκας
 ἑταίρῳ, καὶ ταῦτα γυναικᾶ ἔχων ποιεῖς, καὶ τρεῖς παιᾶδας
 ἀκολούθους περιάγεις, καὶ ζῆς ἀσελγῶς οὕτως, ὥστε καὶ
 τοὺς ἀπαντῶντας ⁵ αἰσθάνεσθαι· αὐτὸς δ' ἐκεῖνος πολλῶν
 ἐνδεῆς ἐστίν, οὐδὲ τὸν Φορμίωνα ⁶ ἐκεῖνος ὀρεῖ. καίτοι, εἰ
 κατὰ τοῦτ' οἶε σοι προσήκειν τῶν τούτου, ὅτι τοῦ πατρός
 ποτε ἐγένετο τοῦ σοῦ, ἐκεῖνῳ προσήκει μᾶλλον ἢ σοι· ὁ
 γὰρ αὖ σὸς πατήρ ἐκεῖνων ἐγένετο. ὥστε καὶ σὺ καὶ οὗτος
 ἐκείνου γίνεσθε ἐκ τούδε τοῦ λόγου. σὺ δ' εἰς τοῦθ' ἤκεις
 ἀγνωμοσύνης, ὡςθ' ⁷ ἀ προσήκει σοι τοὺς λέγοντας ἐχθροὺς
 νομίζεις, ταῦτ' αὐτὸς ποιεῖς ⁷ ἀνάγκην εἶναι καὶ λέγειν
 καὶ, ὑβρίζεις μὲν σαυτὸν καὶ τοὺς γονέας τεθνεῶντας, προ-
 πηλακίζεις δὲ τὴν πόλιν· καὶ, ἀ τῆς τούτων φιλανθρωπίας
 ἀπολαύσας εὔρετο ὁ σὸς πατήρ καὶ μετὰ ταῦτα Φορμίων
 αὐτοσί, ταῦτα, ἀντὶ τοῦ κοσμεῖν καὶ περιστέλλειν, ἵνα καὶ
 τοῖς δοῦσιν ὡς εὐσχημονέστατα ἐφαίνετο καὶ τοῖς λαβοῦ-
 σιν ὑμῖν, ἄγεις εἰς μέσον, ἐλέγχεις, δεικνύεις, μονοουκὸν ὀνει-
 δίξεις, οἷον ὄντα σε ἐποίησαντο ⁸ Ἀθημαῖον. εἶτα εἰς τοῦθ'
 ἤκεις μανίας — τί γὰρ ἂν ἄλλο τις εἴποι; — ὥστε οὐκ αἰ-

¹ τῶν πασῶν

⁵ * αἰσχυνέσθαι

² τῆς σῆς ἀπληστίας

⁶ ἐκεῖνος οὐχ ὀρεῖ

³ δεινὰ φησι

⁷ ἀνάγκην εἶναι λέγειν

⁴ ἐκδίδακας ἑταίρῳ

⁸ ἀθημαῖος

ιζ'. Καὶ τὴν μὲν λέλυσαι, τὴν δὲ ἔδωκας ἑταί-
 ραν] Λέλυσαι, ἀντὶ τοῦ, ἐπρίω. ἔδωκας, ἀντὶ
 τοῦ, ἀπέδου, nisi (forte mendum aliquod
 subsit. τῆδε ἔδωκας ἑταίρῳ habet Felic.
 quod minus placet, ut ad χλανίδα refera-

tur. IDEM.

Οὐδὲ τὸν Φορμίωνα ἐκεῖνος ὀρεῖ] S. πολλῶν
 ἐνδεῶ ὄντα. In farrag. F. ἂν οὐδ' κ. τ. λ.
 scil. ἐνδεῶ ὄντα. IDEM.

Ἐκεῖνον] Sub. τοῦ πατρὸς. AUGER.

σθάνη, ὅτι νῦν ἡμεῖς μὲν, ἀξιούντες, ἐπειδὴ περ ἀπηλλάγη Φορμίων, μηδὲν ¹ ὑπὸ λόγον εἶναι, εἴπωτε τοῦ σοῦ πατρὸς ἐγένετο, ὑπὲρ σοῦ λέγομεν· σὺ δὲ, μηδέποτε ἐξίσου σοι γενέσθαι τούτον ἀξιῶν, κατὰ σαυτοῦ λέγεις! ἀ γὰρ ἂν σὺ δίκαια σαυτῶ κατὰ τούτου τάξης, τὰ αὐτὰ ταῦτα ἤξει κατὰ σοῦ παρὰ τῶν τὸν σὸν πατέρα ἐξαρχῆς κτησαμένων. ἀλλὰ μὴν, ὅτι κακείνος ἦν τινῶν, εἴτ' ἀπηλλάγη τὸν αὐτὸν τρόπον ὄνπερ οὗτος ἀφ' ὑμῶν, λάβε μοι ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, ὡς ἐγένετο Πασίων Ἀρχεστράτου.

· ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἰή. Εἴτα τὸν σώσαντα μὲν ἐξαρχῆς τὰ πράγματα καὶ πολλὰ παρασχόντα χρήσιμον αὐτὸν τῷ πατρὶ τῷ τούτου, τοσαῦτα δ' αὐτὸν τούτον ἀγαθὰ εἰργασμένον ὅσα ὑμεῖς ἀκηκόατε, τοῦτον οἶεται δεῖν, ἐλὼν τηλικαύτην δίκην, ἀδίκως ἐκβάλλειν! οὐ γὰρ ἄλλο γ' ἔχοις οὐδὲν ἂν ποιῆσαι. εἰς μὲν γὰρ τὰ ὄντα εἰ βλέπεις ἀκριβῶς, ταῦτα εὐρήσεις ὧν ἐστίν, ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἐξαπατηθῶσιν οὔτοι. ὄρας τὸν Ἀρχίλοχον τὸν Χαριδήμου; ποτὲ εἶχεν ἀγρόν· εἴτ' ἄ γε νῦν πολλοί, πολλοῖς γὰρ ἐκεῖνος ὀφείλων αὐτὸν ἐκτήσατο. καὶ τὸν Σωσίνομον, καὶ τὸν Τιμόδημον, καὶ τοὺς ἄλλους τραπεζίτας; οἱ, ἐπειδὴ διαλύειν ἐδέησεν οἷς ὀφείλον, ἐξέστησαν ἀπάντων τῶν ὄντων. σὺ δ' οὐδὲν οἶε δεῖν σκοπεῖν, οὐδ' ὧν ὁ πατήρ, σου πολλῶ βελτίων ὧν καὶ ἄμεινον ² φρονῶν, πρὸς 960 ἀπαντα ἐβουλεύσατο· ὅς, ὦ Ζεῦ καὶ Θεοὶ, τοσοῦτω τούτου ἠγεῖτό σου πλείονος ἀξιῶν εἶναι καὶ σοὶ καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ὑμετέροις πράγμασιν, ὥστε, ἀνδρὸς ὄντος σου, τοῦτον οὐ σὲ τῶν ³ ἠμίσεων κατέλιπεν ἐπίτροπον, καὶ τὴν γυναῖκα ἔδωκε, καὶ ⁴ ζῶντα αὐτὸν ἐτίμα. δικάϊως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τραπεζίται, μίσθωσιν οὐ φέροντες, ἀλλ' αὐτοὶ αὐτοῖς ἐργαζόμενοι, πάντες ἀπώλοντο· οὗτος δὲ, μίσθωσιν φέρων δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς, ὑμῖν ἔσωσε τὴν τράπεζαν. ὧν ἐκεῖνος μὲν χάριν εἶχε· σὺ δὲ

¹ ὑπόλογον.

² φρονῶν πρὸς ἅπαντ'.

³ μισθώσασιν

⁴ ζῶν

ἰή. Εἴτ' ἄ γε νῦν πολλοί] S. ἔχουσιν ἐκεῖνον sit additus, non video: Nam semissis hereditatis fuit Pasielis, cui tutor datus est τὸν ἀγρόν. WOLF.

τῶν ἠμίσεων κατέλιπεν ἐπίτροπον] *Cur Phormio. IDEM.

οὐδένα ¹ ποιεῖς λόγον, ἀλλ', ἐναντία τῇ διαθήκῃ καὶ ταῖς ἀπ' ἐκείνης ἀραῖς γραφείσαις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἐλαύνεις, διώκεις, συκοφαντεῖς. ὦ βέλτιστε, εἰ οἶόν τε σε τοῦτ' εἰπεῖν, οὐ παύσῃ καὶ γνώσῃ τοῦθ', ὅτι πολλῶν χρημάτων τὸ χρηστὸν εἶναι ² λυσιτελέστερον; σοὶ γοῦν, εἴπερ ἀληθῆ λέγεις, χρήματα μὲν τσαυτ' εἴληφότι, πάντα ἀπόλωλεν, ὡς φῆς· εἰ δ' ἦσθα ἐπιεικῆς, οὐδέποτε αὐτὰ ἀνήλωσας.

ιδ'. Ἄλλ' ἔγωγε, μὰ τὸν Δία καὶ θεοὺς, πανταχῇ σκοπῶν οὐδὲν ὀρῶ, διότι ἂν σοι πεισθέντες οὔτοι τοῦδὲ καταψηφίσαιτο. τί γάρ; ὅτι πλησίον ὄντων τῶν ἀδικημάτων ἐγκαλεῖς; ἀλλ' ἔτεσι καὶ χρόνοις ὕστερον αἰτιά. ἀλλ', ὅτι τοῦτον ἀπράγμων ἦσθα τὸν χρόνον; ἀλλὰ τίς οὐκ εἶδεν ὅσα πράγματα πράττων οὐ πέπαυσαι, οὐ μόνον ἰδίας δίκας διώκων οὐκ ἐλάττους ταυτησί, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ συκοφαντῶν καὶ κρίνων τινάς; οὐχὶ Τιμομάχου κατηγόρεις; ³ οὐ Καλλίππου, τοῦ νῦν ὄντος ἐν Σικελίᾳ; οὐ πάλιν Μένωνος; οὐκ Αὐτοκλέους; οὐ Τιμοθέου; οὐκ ἄλλων πολλῶν; καίτοι, πῶς ἔχει λόγον σέ' Ἀπολλόδωρον ὄντα, πρότερον τῶν κοινῶν, ὧν μέρος ἡδικοῦ, δίκην ἀξιοῦν λαμβάνειν, ἢ τῶν ἰδίων, ὧν νῦν ἐγκαλεῖς, ἄλλως τε καὶ τηλικούτων ὄντων, ὡς σὺ φῆς; τί ποτ' οὖν ἐκείνων κατηγορῶν, τόνδε εἷας; οὐκ ἡδικοῦ, ἀλλ', οἶμαι, συκοφαντεῖς νῦν. ἠγοῦμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντων μάλιστα εἰς τὸ πρᾶγμα εἶναι, τούτων μάρτυρας παρασχέσθαι. τὸν γὰρ συκοφαντοῦντα αἰεὶ τί νομίζειν χρῆ ποιεῖν νυνί; καὶ νῆ Δία ἔγωγε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω πάνθ' ὅσα τοῦ τρόπου τοῦ Φορμίωνός ἐστι σημεῖα καὶ τῆς τούτου δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, καὶ ταῦτ' εἰς τὸ πρᾶγμα εἶναι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ὁ μὲν γὰρ περὶ πάντα ἀδικος, τάχ' ἂν, εἰ τυχοί, καὶ τοῦτον ἡδίκει· ὁ δὲ μηδένα μηδὲν ἡδίκηκώς, πολλοὺς δὲ εὖ πεπωπηκῶς ἐκὼν, ἐκ τίνος ἂν εἰκότως τρόπου τούτου

¹ ποιεῖ

² λυσιτελέστερόν ἐστι;

³ οὐχί

Καὶ ταῖς ἀπ' ἐκείνης ἀραῖς] S. ἐναντία.
Non opus est addere, ἐνοχός ἂν. IDEM.
ιδ'. Καλλίππου, τοῦ νῦν ὄντος ἐν Σικελίᾳ]
Fortasse cum Dione profectus ad expellendum Dionysium juniorem. IDEM.

¹ ὦν μέρος ἡδικοῦ] F. A. ὧν πολλοστὸν μέ-

ρος. IDEM.

Νοῦ] Post τοῦ f. add. λέγε τὰς μαρτυρίας. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. et v. 4. p. 550. verti quasi legeretur. ἀκείετε δὲ καὶ τὰς πρὸς Ἀπολλόδωρον [sub. παρασκώσεως] τὰς κατηγορίας τῶν ἀδικημάτων --- hic delendo ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. AUGER.

¹μόνον ἠδίκηει τῶν πάντων; τούτων τοίνυν τῶν μαρτυριῶν ἀκούσαντες, γνώσεσθε τὸν ἑκατέρου τρόπον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

²ἴσθι δὴ καὶ τὰς πρὸς Ἀπολλόδωρον τῆς πονηρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἄρ' οὖν ὅμοιος οὕτως σκοπεῖτε. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἀνάγνωθι δὴ καὶ ὅσα δημοσίᾳ χρήσιμος τῇ πόλει γέγονεν οὕτως.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

κ'. Τοσαῦτα τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φορμίων χρήσιμος τῇ πόλει γεγωνὼς καὶ πολλοῖς ὑμῶν, καὶ οὐδένα οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ κακὸν οὐδὲν εἰργασμένος, οὐδ' ἀδικῶν Ἀπολλόδωρον τουτονί, δεῖται καὶ ἱκετεύει καὶ ἄξιόσως θῆναι, καὶ ἡμεῖς συνδεόμεθα οἱ ἐπιτήδαιοι ταῦθ' ὑμῶν· ἐκεῖνο 962 δ' ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ. τοσαῦτα γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν ἀνεγνώσθη προσευπωρηκῶς, ὅσα οὐδ' οὗτος, οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς κέκτηται. πίστις μέντοι Φορμίωνι παρὰ τοῖς εἰδόσι καὶ τοσοῦτων καὶ πολλῶ πλείονων χρημάτων ἐστὶ, δι' ἧς καὶ αὐτὸς αὐτῷ καὶ ὑμῖν χρήσιμός ἐστιν. ἀ μὴ πρόησθε, μηδ' ἐπιτρέψητε ἀνατρέψαι τῷ μιᾶρῷ τούτῳ ἀνθρώπῳ, μηδὲ ποιήσητε αἰσχρὸν παράδειγμα, ὡς τὰ τῶν ἐργαζομένων καὶ μετρίως ἐβελόντων ζῆν τοῖς βδελυροῖς καὶ συκοφάνταις ὑπάρχει παρ' ὑμῶν λαβεῖν. πολὺ γὰρ χρησιμώτερα ὑμῖν παρὰ τῷδε ὄντα ὑπάρχει. ὁρᾶτε γὰρ αὐτοὶ καὶ ἀκούετε τῶν μαρτύρων, οἷον ἑαυτὸν τοῖς δεηθεῖσι παρέχει καὶ τούτων οὐδὲν ἕνεκα τοῦ λυσιτελοῦντος εἰς χρήματα πεποιήκεν, ἀλλὰ φιλανθρωπία καὶ τρόπου ἐπιεικείᾳ.

κά. Οὐκ οὖν ἄξιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τοιοῦτον ἄνδρα προσέσθαι τούτῳ, οὐδὲ τμηκαῦτα ἐλεεῖν ὅτ' οὐδὲν ἔσται

¹μόνον ἂν ἠδίκηει

²ἴσθι

ἴσθι δὴ καὶ τὰς πρὸς Ἀπολλόδωρον τῆς πονηρίας] *Requiro aliam lectionem, nec in-*

venio. WOLF.

κ'. Χρήμαθ' ὑμῶν] Ὑμῖν ἀνεγνώσθη. IDEM.

πλέον τούτω, ἀλλὰ νῦν ὅτε κύριοι καθέστατε σώσαι· οὐ γὰρ ἔγωγε ὄρῶ καιρὸν, ἐν τίνι ἂν μᾶλλον βοηθήσειέ τις αὐτῷ. τὰ μὲν οὖν πολλὰ, ὧν Ἀπολλόδωρος ἔρει, νομίζετ' εἶναι λόγον καὶ συκοφαντίας, κελεύετε δ' αὐτὸν ὑμῖν ἐπιδείξαι, ἢ, ὡς οὐ διέθετο ταῦθ' ὁ πατήρ, ἢ, ὡς ἔστι τις ἄλλη μίσθωσις πλὴν ἣν ἡμεῖς δειννυμεν, ἢ, ὡς οὐκ ἀφήκεν αὐτὸν διαλογισάμενος τῶν ἐγκλημάτων ἀπάντων ἃ ἔγνω ὁ κηδεστής ὁ τούτου καὶ οὗτος αὐτὸς συνεχώρησεν, ἢ, ὡς διδάσκει οἱ νόμοι δικάζεσθαι τῶν οὕτω πραχθέντων, ἢ, τῶν τοιούτων τι δεικνύναι· ἐὰν δ', ἀπορῶν, αἰτίας καὶ βλασφημίας λέγη καὶ ¹κακουργῆ, μὴ προσέχετε τὸν νοῦν, μὴδ' ὑμᾶς ἢ τούτου κραυγῆ καὶ ἀναίδεια ἐξαπατήσῃ, ἀλλὰ φυλάττετε καὶ μέμνησθε ὅσα ἡμῶν ἀκηκόατε. καὶ ταῦτα ποιῆτε, αὐτοὶ τε εὐορκήσετε, καὶ τοῦτον δικαίως σώσετε, ἄξιον ὄντα, νῆ τὸν Δία καὶ τοὺς θεοὺς ἀπαντας. ἀνάγνωθι λαβὼν αὐτοῖς τὸν νόμον, καὶ τὰς μαρτυρίας ταςδί.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ²οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. ἐξέρα τὸ ὕδωρ.

¹ κακολογῆ² οἶμαι

κα. τῶν οὕτω] Adde ἰπέρ vel περὶ ante τῶν. AUGER.

¹ Ἡ τῶν τοιούτων τι δεικνύναι] S. κελεύετε. WOLF.

Ἐξέρα τὸ ὕδωρ] Hinc apud D. Petrum, κῶν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα ἐπανερχομένη. In farrag. scholium in fine additum est, τουτέστιν, ἐμβαλλε. IDEM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΝΤΑΙΝΕΤΟΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Beisk.
963

ΠΑΝΤΑΙΝΕΤΟΣ, παρὰ Τηλεμάχου τινός ἐργαστήριον ἐν Μαρονείᾳ μεταλλικὸν — τόπος δὲ οὗτος τῆς Ἀττικῆς — καὶ μετὰ τοῦ ἐργαστηρίου τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν οἰκίας ἀνούμενος, δανείζεται παρὰ μὲν Μνησικλέους τάλαντον, παρὰ δὲ Φιλέτου καὶ Πλειστότορος πέντε καὶ τετταράκοντα μνᾶς¹ καὶ ἦν ἀνητὸς ἐργεργαμμένος ὁ Μνησικλῆς, καὶ τὰς ἄνας εἶχεν αὐτός. ὕστερον δὲ ἀπαιτούμενος τὸ ἀργύριον ὁ Πανταίνετος δευτέρους λαμβάνει δανειστὰς, τὸν τε παραγραφόμενον νῦν Νικόβουλον καὶ Εὐέργον, καὶ τούτοις ὑποθήκην δίδωσι τὸ ἐργαστήριον καὶ τὰ ἀνδράποδα· γραμματεῖον δὲ οὐχ ὑποθήκης ἀλλὰ πράσεως γράφεται, καὶ γίνεται πρατῆς καὶ βεβαιωτῆς τοῖς δευτέροις δανεισταῖς ὁ πρότερος δεδανεικὸς ὁ Μνησικλῆς ὁ τὰς ἄνας ἔχων. καὶ μισθοῦσι τῷ Πανταίνετῳ τὰ τε ἀνδράποδα καὶ τὸ ἐργαστήριον Εὐέργου καὶ ὁ Νικόβουλος, ὡς δεσπόται δῆθεν γιγνόντες αὐτοῦ· τοσοῦτο δὲ μισθοῦσιν ὅσον τὸ δάνειον τόκον ἐπίοι. ἐδεδανείκισαν μὲν γὰρ ἑκατὸν πέντε μνᾶς, ἔδει δὲ κατὰ μνᾶν τόκον εἶναι δραχμὴν¹ ἑκατὸν οὖν καὶ πέντε δραχμὰς λαμβάνειν συνέθεντο, καὶ ἦν τοῦτο τῷ μὲν ἔργῳ, τόκος τῷ δὲ ὄνματι, μισθωσίς. τούτωνπραχθέντων, ὁ μὲν Νικόβουλος ἀπέδημψε παρὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἐκείνου Ἀθήνησι τὰ δὲ γίνεται, ὁ Εὐέργου, ὁ κοινῶς τοῦ δανείσματος, αἰτιώμενος τὸν Πανταίνετον, ὡς οὐδὲν τῶν συγκαμμένων ἐθέλοντα ποιεῖν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ ἐργαστήριον κατέειχεν αὐτοῦ· καὶ δὴ ἀργύριον φυλάξας ἐκ τῶν μετάλλων Πανταίνετῳ κομιζόμενον, ὅπερ ἐμελλεν εἰς τὸ δημόσιον καταβάλλειν, ἀφείλετο τὸν κομιζόμενον οἰκίτην βία. παρὶ καὶ διπλὴν εἰς τὸ δημόσιον κατέβαλεν, ὡς ἔφη, τὴν καταβολὴν ὁ Πανταίνετος, τῆς προσκομῆς πρεσβυμίας δὲ Ἐύεργου ἐμπεισῶν ἐπὶ τούτοις καὶ δίκην ἔλαχε τῷ Εὐέργῳ βλάβης, καὶ εἶλεν αὐτόν. ὡς δὲ ἐπαύκε καὶ ὁ Νικόβουλος ἐκ τῆς ἀποδημίας, καὶ δανεισταὶ πολλοὶ τινες ἀνεφαίνοντο τοῦ Πανταίνετου, πρῶτερον ἀγνοοῦμενοι, λόγων πολλῶν λεγομένων, πέρως συνέβησαν, ὥστε Νικόβουλον μὲν καὶ Εὐέργον, ἀπολαμβάνοντας ἑκατὸν καὶ πέντε μνᾶς, ἀποστῆναι τοῦ ἐργαστηρίου καὶ τῶν ἀνδραπόδων ταῦτα δὲ τοῖς ἐτέροις δανείσαντας ἀνεῖσθαι. πάλιν δὲ οἱ ἐθέλοντων τῶν δανειστῶν ἀνεῖσθαι τὰ κτήματα, εἰ μὴ πρατῆρες αὐτοὶ καὶ βεβαιωταὶ γίνοντο Νικόβουλος καὶ Εὐέργου, πείθεται ὁ Νικόβουλος καὶ ὑπ' αὐτοῦ Πανταίνετου, καθὰ φησὶν, ἀξιούμενος, οὐ πρότερον δὲ ἀνεδέξατο, πρὶν τοῦ Πανταίνετου ἀφῆσιν αὐτῷ παντός ἐγκλημάτων δοῦναι. ὁ δὲ Πανταίνετος ἔδωκε μὲν τὴν ἀφῆσιν, καὶ ἐπράθη τὰ κτήματα· οὐδὲν δὲ ἔπτεν καὶ τούτῳ τὴν αὐτὴν, ἤπερ Εὐέργῳ, δίκην εἰληχῆ, μεταλλικὴν¹ ἐπιγράφοντας τὴν δίκην, ὡς δὴ τῶν τε τὰ μέταλλα ἐργαζομένων εἰς ἃν καὶ περὶ μέταλλον ἠδικημένους. ἐγκαλεῖ δὲ τῷ Νικόβουλῳ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων ἀφαίρεσεως τῶν ὑπὸ τοῦ οἰκίτου κομιζομένων, καὶ περὶ τῆς τοῦ ἐργαστηρίου καὶ τῶν ἀνδραπόδων πράσεως παρὰ τὰς συνθήκας γεγενημένης, καὶ μόντοις καὶ περὶ τίνων. ὁ δὲ Νικόβουλος παραγράφεται τὸν ἄγωνα, καδ' ἕνα μὲν ἐκείνου νόμον τὸν κελεύοντα, περὶ ὧν ἂν ἀφῆσις καὶ ἀπαλλαγὴ γένηται, περὶ τούτων μηκέτι ἐξείναι δικάζεσθαι, καδ' ἕτερον εἰς ἃν γένῃ, ὡς διαρρήδην καὶ σαφῶς ὀρίζει περὶ τίνων δεῖ τὰς μεταλλικὰς δίκας εἰσάγειν, ἂν οὐδὲν πεπονητότα Πανταίνετον, ἀτόπως φησὶ μεταλλικὴν δίκην δικάζεσθαι· καὶ μὴν καὶ τρίτον παρέχεται νόμον, ὡς διαίρει περὶ ποίων ἐγκλημάτων ποῖα χρὴ κρίνειν δικαστήρια καὶ ποίας ἀρχὰς εἰσάγειν τὰς δίκας, Πανταίνετον δὲ φησὶ παρὰ τούτων ποιεῖν τὸν νόμον, ποικίλα ἐγκλήματα εἰς ταῦτον μίζαντα καὶ στερὴ πάντων τῶν μεταλλικῶν δικαστηρίων τὴν κατηγορίαν ποιοῦμενον. τῷ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀφέσεως νόμου κατ' ἀρχὰς κέρχεται, τοῖς δὲ δύο τοῖς ἐτέροις ἐπὶ τοῦ τέλους, καὶ ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς παραγραφῆς καὶ λήγων εἰς ταύτην. ἐν δὲ μέσῳ τὴν εὐθουδικίαν πεποίηκεν, ἧς μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον ἔστιν, ὅτι μηδὲ ἐπιδημῶν ἐτύγχανε τότε Νικόβουλος, ὅτε Πανταίνετος ἐκείνα, ἐφ' οἷς τότε Εὐέργου, καὶ νῦν Νικόβουλου, τὴν δίκην εἰληχε.

964

965

966

¹ * ἐπιγραφόμενος

Παρὰ Τηλεμάχου est in oratione. WOLF. Μαρονεία] Imperitus fuit situs Maroniae et ἀνεργεγραφτός ille, quicumque scripsit hanc hypothesisin, qui eum locum in Attica ponit, si ita scripsit. Itaque si vox Μαρονεία sana est, lege: τόπος δὲ οὗτος τῆς Ὠρεάνης. PALMER.
καὶ τὰς ἄνας εἶχεν αὐτός] Haud scio, an mancipem, redemptorem, aut fideiussorem dicere liceat. Sed malo ad verbum vertere, quam nihil in re dubia mihi per-

mittere. WOLF.

Κατέειχεν αὐτοῦ] F. αὐτό, S. τὸ ἐργαστήριον. IDEM.

Πέρως] Τελευτῶντες; κατὰ τὸ πέρως, πρὶν τὸν Πανταίνετον. et v. 27. μεταλλικὴν ἐπιγράφων τὴν δίκην. et v. 38. ποικίλα ἐγκλήματα. et ibid. F. ἐν τῷ μεταλλικῷ. IDEM.

Τοῖς ἐτέροις δανείσαντας] F. τοῖς ὕστερον δανείσαντας. IDEM.

Ὅτε Πανταίνετος ἐκείνα] F. Α. ἔσασχεν ἐκείνα. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣ ΠΑΝΤΑΙΝΕΤΟΝ.

Α. ΔΕΔΩΚΟΤΩΝ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, τῶν νόμων παραγραφῆσθαι περὶ ὧν ἂν τις ἀφείς καὶ ἀπαλλάξας δικάζεται, γεγενημένων ἀμφοτέρων μοι τούτων πρὸς Πανταίνετον τουτονὶ, παρεγραψάμην, ὡς ἠκούσατε ἀρτίως, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, οὐκ οἴομενος δεῖν ἀφείσθαι τοῦ δικαίου τούτου, οὐδ' ἐπειδὴν ἐξελέγξω πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις καὶ ἀφεικότα τοῦτον ἑμαυτὸν καὶ ἀπηλλαγμένον, ἐγγενέσθαι τούτῳ μὴ φάσκεν ἀληθῆ με λέγειν, καὶ ποιεῖσθαι τεκμήριον, ὡς, εἴπερ ἐπράχθη τι τοιοῦτον, παρεγραψάμην ἂν αὐτόν· ἀλλ' ἐπὶ ταύτης τῆς σκήψεως εἰσελθὼν, ἀμφοτέρα ὑμῖν ἐπιδείξαι, καὶ ὡς οὐδὲν ἠδίκηκα τοῦτον, καὶ ὡς παρὰ τὸν νόμον μοι δικάζεται. εἰ μὲν οὖν ἐπεπόνθει τι τούτων Πανταίνετος ὧν νῦν ἐγκαλεῖ, κατ' ἐκείνους ἂν τοὺς χρόνους ἐφαίνετό μοι δικαζόμενος εὐθύς, ἐν οἷς τὸ συμβόλαιον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους ἐγίγνετο, οὐσῶν μὲν ἐμμήνων τῶν δικῶν τούτων, ἐπιδημούντων δ' ἡμῶν ἀμφοτέρων, ἀπάντων δ' ἀνδρώπων εἰωθότων παρ' αὐτὰ¹ τὰ ἀδικήματα μᾶλλον ἢ χρόνων ἐγγεγενημένων ἀγανακτεῖν· ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ἠδίκημένος — ὡς καὶ ὑμεῖς εὖ οἶδ'

¹ τὰδικήματα

Α. Παρεγραψάμην, ὡς — δίκην] *Præscripsi, ut audistis nuper, Pantaneto actionem expeririundique potestatem esse denegandam: ideo scilicet, quod me ἀφῆκεν τοῦ ἐγκλήματος, quod mihi pridem acceptum tulit quod nunc petit.* BUDÆUS.

Παρεγραψάμην ἂν αὐτόν] *Cum accusativo personæ rarius, sæpius cum accusativo δίκην, aut cum infinitivo, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι.* WOLF.

Ἐπὶ ταύτης τῆς σκήψεως εἰσελθὼν] *Pro-*
VOL. III.

φάσεως καὶ δικαιολογίας. IDEM.

Ἐπιδείξαι] *Regitur ab οἴομενος δεῖν. Fortasse tamen, et hoc ultimum malim, ita intelligenda hæc phrasis, ἀλλ' ἐπὶ κ. τ. λ. sed ingressus hac fiducia nixus hoc utrumque ostendere, i. e. me hoc utrumque ostensurum.* AUGER.

Οὐσῶν μὲν ἐμμήνων] *De hac voce alibi dictum est, pro menstruis posse reponi semestria, παρὰ τοὺς ἕξ μῆνας τοὺς χειμαρῆνοὺς, ἀργούσης τῆς ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας.*

† B

ὅτι φήσετε, ἐπειδὴν τὰ πεπραγμένα ἀκούσητε — τῷ κατ-
 ορθῶσαι τὴν πρὸς Εὐέργου δίκην ἐπηρμένος, συκοφαντεῖ,
 ὑπόλοιπόν ἐστι παρ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδείξαντα
 ὡς οὐδ' ὅτιοῦν ἀδικῶ καὶ μάρτυρας ὧν ἂν λέγω παρασχό-
 μενον, πειρᾶσθαι σώζειν ἑμαυτόν. δέησομαι δὲ καὶ δίκαια
 καὶ μέτρια ὑμῶν ἀπάντων, ἀκούσαί τέ μου, περὶ ὧν παρ-
 εγραψάμην, εὐνοικῶς, καὶ προσέχειν ὅλω τῷ¹ γράμματι
 τὸν νοῦν· πολλῶν γὰρ δικῶν ἐν τῇ πόλει γεγενημένων,
 οὐδένα πω δίκην οὐτ' ἀναιδестέραν οὔτε συκοφαντικωτέραν
 οἶομαι φανήσεσθαι δεδικασμένον, ἧς νῦν οὐτοσί λαχὼν εἰσ-
 ελθεῖν τετόλμηκεν. ἔξαρχῆς δὲ,² ὡς οἶός τε ὧ, διὰ βραχυ-
 τάτων ἀπαντα τὰ πρᾶχθέντα διηγῆσομαι πρὸς ὑμᾶς.

β'. Ἐδανείσαμεν πέντε καὶ ἑκατὸν μνᾶς ἐγὼ καὶ Εὐ-
 εργος, ὧ ἄνδρες δικασταί, Πανταίνετῳ τούτῳ ἐπ' ἐργαστη-
 ρίῳ τε ἐν τοῖς ἔργοις ἐν Μαρωνείᾳ καὶ τριάκοντα ἀνδρα-
 πόδοις· ἦν δὲ τοῦ δανείσματος τετταράκοντα μὲν καὶ πέντε
 μναὶ ἑμαί, τάλαντον δ' Εὐέργου. συνέβαινε δὲ τοῦτον ὀφεί-
 λειν Μνησικλεῖ μὲν Κολυττεῖ τάλαντον, Φιλέᾳ δὲ Ἐλευσινίῳ
 καὶ Πλείστορι πέντε καὶ τετταράκοντα μνᾶς. πρᾶτῆρ³
 μὲν τοῦ ἐργαστηρίου καὶ τῶν ἀνδραπόδων ὁ Μνησικλῆς
 ἡμῖν γίνεταί — καὶ γὰρ ἐώνητο ἐκεῖνος αὐτὰ τούτῳ
 παρὰ⁴ Τηλεμάχου τοῦ πρότερον κεκτημένου —, μισθοῦ-
 ται δὲ⁵ οὗτος παρ' ἡμῶν τοῦ γιγνομένου τόκου τῷ ἀργυρίῳ,
 πέντε καὶ ἑκατὸν δραχμῶν τοῦ μηνὸς ἐκάστου. καὶ τιδέ-
 μεθα συνθήκας, ἐν αἷς ἢ τε μίσθωσις ἦν γεγραμμένη, καὶ
⁶ λύσις παρ' ἡμῶν ἐν τινὶ ῥητῷ χρόνῳ. πρᾶχθέντων δὲ τού-
 των Ἐλαφροβολιῶνος μηνὸς ἐπὶ Θεοφίλου ἀρχοντος, ἐγὼ 968
 μὲν ἐκπλέων εἰς τὸν Πόντον εὐδύς ὠχόμην, οὗτος δ' ἐνθάδε

¹ πράγματι² ὡς ἀνοῖός
³ οὐτοσί³ μὲν δὲ τοῦ⁴ Τηλεμάχου⁶ λύσις τούτῳ παρ'

WOLF.

“Ὅλω τῷ γράμματι] F. πράγματι. et v. 8. πολλῶν γὰρ δικῶν, pro δικαίων. IDEM. β'. Ἐδανείσαμεν] M. ἑδανείσαμεν. et v. 19. πρᾶτῆρ μὲν οὖν. IDEM.

Μισθοῦται — μηνὸς ἐκάστου] Quibus verbis significat Demosthenes, contractum illum nomine quidem conductionem fuisse, sed revera mutuum usurarium. Quem contractum ne quis improbandum censeret, addidit usurae loco pensationem men-

struam se stipulatam; quantam scilicet usuram stipulari per leges liceret. Eam autem esse in singulas minas drachmas singulas. γιγνόμενον τόκου, justam et legitimam usuram vocat: ut γιγνόμενον ἀργυρίου ἀποδοῦναι, probos et legitimos numos reddere; et ap. Herodot. II. ὄργυιαι δίκαιαι, justæ ulnae, vel orgyiae. De asse et in Annot. in Pandect. BUDÆUS.

λύσις παρ' ἡμῶν] Redemptio a nobis, ut liceret redimere a nobis officinam. WOLF.

ἦν καὶ Εὐέργος. τὰ μὲν δὴ πρᾶχθέντα τούτοις πρὸς ¹ ἑαυ-
 τοὺς ἕως ἀπεδήμου ἐγὼ, οὐκ ἂν ἔχομι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ
 ταῦτ' ἀεὶ λέγουσιν, οὔτ' αἰεὶ ταῦτ' οὗτός γε. ἀλλὰ τοτὲ μὲν
 φησὶν ἐκπεσεῖν ὑπ' ἐκείνου βία παρὰ τὰς συνθήκας ἐκ τῆς
 μισθώσεως, τοτὲ δὲ αὐτὸν αἴτιον αὐτῷ πρὸς τὸ δημόσιον
 γενέσθαι τῆς ἐγγραφῆς, τοτὲ δὲ ἄλλο ὅ τι ἂν βούληται·
 ἐκεῖνος δ' ἀπλῶς, οὔτε τοὺς τόκους ἀπολαμβάνων, οὔτε
 τῶν ἄλλων τῶν ἐν ταῖς συνθήκαις ποιούντος οὐδὲν τούτου,
 ἔλθων παρ' ἐκόντος τούτου λαβὼν ἔχειν τὰ ἑαυτοῦ, μετὰ
 δὲ ταῦτα ἀπελθόντα τοῦτον ἤκειν τοὺς ἀμφισβητήσοντας
 ἄγοντα, αὐτὸς δ' οὐκ ἐπεξελθεῖν ἐκείνοις, τοῦτον δ' οὐχὶ
 κωλύειν ἔχειν ὅσα περ ἐμισθώσατο, εἰ ποιοίη τὰ συγκεί-
 μενα. τούτων μὲν δὴ τοιούτους ἀκούω λόγους. ἐκεῖνο δὲ
 οἶδα, ὅτι, εἰ μὲν οὔτος ἀληθῆ λέγει, καὶ δεινὰ πέπονθεν
 ὡς περ φησὶν ὑπὸ τοῦ Εὐέργου, ἔχει δίκην, ² ἧς ἐτιμήσατο
 αὐτὸς — εἴλε γὰρ εἰσελθὼν αὐτὸν ὡς ὑμᾶς —, καὶ οὐ
 δήπου τῶν αὐτῶν παρὰ τε τοῦ πεποιηκότος δίκαιός ἐστι
 δίκην λαβεῖν καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ μηδ' ἐπιδημοῦντος· εἰ δ'
 ὁ Εὐέργος ἀληθῆ λέγει, σεσυκοφάντηται μὲν ὡς ἔοικεν
 ἐκεῖνος, ἐγὼ δ' οὐδ' αὐτῶ τῶν αὐτῶν φεύγοιμ' ἂν δίκην εἰ-
 κώτως. ὡς οὖν ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ λέγω, τούτων τοὺς
 μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

MARTYRES.

969 ὅτι μὲν τοίνυν καὶ πρᾶτῆρ ἦν ἡμῖν τῶν κτημάτων, ὅς περ
 ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς ³ ἐώνητο, καὶ κατὰ τὰς συνθήκας οὗτος
 ἐμισθώσατο ἡμέτερον ὃν τὸ ἐργαστήριον καὶ τὰ ἀνδράποδα,
 καὶ οὔτε παρῆν ἐγὼ τοῖς μετὰ ταῦτα πρὸς Εὐέργον τούτῳ
 πρᾶχθεῖσιν οὔτε ἐπεδήμου ὅλως, ἔλαχέ τε δίκην ἐκείνῳ καὶ
 οὐδὲν ἡμῖν πώποτε ἐνεκάλει, ἀκούετε τῶν μαρτύρων, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί.

γ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἀφικόμεν σχεδόν τι πάντα ἀπολω-
 λεκῶς ὅσα ἔχων ἐξέπλευσα, ἀκούσας καὶ καταλαβὼν

¹ αὐτοῖς² οἷς.³ ἐώνητο, ὁ Μησικλῆς, καὶἔχει δίκην ἧς ἐτιμήσατο αὐτὸς] S. ἐκείνῳ.
 Notatum autōn. Malim αὐτῷ. IDEM.Εἰ δ' Εὐέργος ἀληθῆ λέγει] Τὸ ἀληθῆ λέγει
 videtur a grammatico adjectum, cum pos-sit ἀπὸ κοινοῦ ex superiore intelligi. et. v.
 28. οὔτε ἐπεδήμου ὅλως, ἔλαχε δὲ δίκην. et. p.
 556. v. 2. θαυμαστὸν ὡς ἐλυπήθην, ὅρᾳν τὸ
 πρᾶγμα μὲν περιστοκῆς εἰς ἄπειρον, pro θαυ-

τοῦτον μὲν ἀφεστηκότα, τὸν δ' Εὐέργον ἔχοντα καὶ κρα-
 τοῦντα ὧν ἐωνήμεθα, ¹ θαυμαστῶς ὡς ἐλυπήθην, ὁρᾶν τὸ
 πρᾶγμα μοι περιεστηκὸς εἰς ἄτοπον· ἢ γὰρ κοινοῦν εἶδει
 τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἐπιμελειῶν τῷ Εὐέργῳ, ἢ χρηστὴν
 ἀντὶ τούτου τὸν Εὐέργον ἔχειν, καὶ πρὸς ἐκεῖνον πάλιν μί-
 σθωσιν γράφειν, καὶ συμβόλαιον ποιῆσθαι. τούτων δ' οὐδ'
 ἕτερον προηρούμην· ἀηδῶς δ' ἔχων οἷς λέγω τούτοις, ἰδὼν
 τὸν Μνησικλέα τὸν πρατῆρα τούτων ἡμῖν γεγεννημένον,
 προσελθὼν ἐμεμφόμην αὐτῷ, λέγων, οἷον ἄνθρωπον προῦ-
 ξένησέ μοι, καὶ τοὺς ἀμφισβητοῦντας, καὶ τί ταῦτ' ἐστίν,
 ἠρώτων. ἀκούσας δ' ἐκεῖνος, τῶν μὲν ἀμφισβητούντων κατ-
 εγέλα· συνελθεῖν δὲ ἔφη τούτους βούλεσθαι πρὸς ἡμᾶς,
 καὶ ² συνάξειν ἡμᾶς, καὶ παραινέσειν τούτῳ πάντα ποιεῖν
 τὰ δίκαια ἐμοί, καὶ οἴεσθαι πείσειν. ὡς δὲ συνήλθομεν,
 τὰ μὲν πολλὰ τί δεῖ λέγειν; ἦκου δ' οἱ δεδαικέναι φά-
 σκοντες τούτῳ ἐπὶ τῷ ἐργαστηρίῳ καὶ τοῖς ἀνδραπόδοις, ἃ
 ἡμεῖς ἐπριάμεθα παρὰ Μνησικλέους· καὶ οὐδὲν ἦν ἀπλοῦν
 οὐδ' ὑγιὲς τούτων, πάντα δ' ἐξελεγχόμενοι ψευδῆ λέγοντες,
 καὶ τοῦ Μνησικλέους βεβαιούντος ἡμῖν, προκαλοῦνται πρό- 970
 κλησιν ἡμᾶς, ὡς οὐ δεξομένους, ἢ κομίσασθαι πάντα τὰ
 χρήματα παρ' αὐτῶν καὶ ἀπελθεῖν, ἢ διαλύσαι σφᾶς ὑπὲρ
 ὧν ἐνεκάλουν, αἰτιώμενοι πολλῷ πλείονος ἄξια ἔχειν ὧν
 ἐδεδώκειμεν χρημάτων. ἀκούσας δ' ἐγὼ, παραχρῆμα, οὐδὲ
 βουλευσάμενος, κομίσασθαι συνεχώρησα, καὶ τὸν Εὐέργον
 ἔπεισα. ἐπειδὴ δὲ εἶδει ἡμᾶς τὰ χρήματα ³ λαμβάνειν, καὶ
 τὸ πρᾶγμα εἰς τοῦτο προήκτο, οὐκ ⁴ ἔφησαν μετὰ ταῦτα
 δώσειν οἱ τότε ἐκεῖνα ⁵ ἐπαγγειλάμενοι, εἰ μὴ πρατῆρες
 γιγνοίμεθ' ἡμεῖς τῶν κτημάτων αὐτοῖς, νῦν ἔχοντες, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' αὐτό γε τοῦτο· ἐώρων γὰρ ἡμᾶς οἷα

¹ θαυμαστὸν² συνάξειν αὐτὸς ἡμᾶς³ ἀπολαμβάνειν⁴ ἔφασαν⁵ ἐπαγγελλόμενοι

μαστῶς et ἄτοπον. IDEM.

γ'. Ἀηδῶς δ' ἔχων κ. τ. λ.] Vid. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. IV. c. III.

Ἡμᾶς] Hic accipiendum pro ἀμφοτέρους, i. e. omnes partes contententes. AUGER.

Καὶ τοῦ Μνησικλέους βεβαιούντος ἡμῖν] S. Wolf.

τὴν πρᾶσιν. WOLF.

Προκαλοῦνται πρόκλησιν — ἐνεκάλουν] Opti-

onem nobis offerebant, velut non accepturis, ut aut ab eis integram pecuniam auferentes a lite discederemus, aut iisdem ipsis solveremus eam pecuniam quam a nobis petebant. διαλύσαι enim τὸν ἐγκαλοῦντα est eum liberare, h. e. ἀπαλλάξαι. BUDEUS.

Ω; οὐ δεξομένους; per o, non per a.

WOLF.

Ἡ διαλύσαι σφᾶς] Absolvere, satisfacere sibi. IDEM.

ἔσυκοφαντούμεθα ὑπὸ ¹ τούτων. ὡς οὖν καὶ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι καὶ ταύτας τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Ἐπειδὴ τοίνυν τὸ πρᾶγμα ἐνταῦθ' εἰστήκει, καὶ τὰ μὲν χρήματα οὐ προίεντο οὐς ἐπήγαγεν οὗτος, ἡμεῖς δ' εἰκότως ἐφαινόμεθα ὡν ἐωνήμεθα κρατεῖν, ἰκέτευεν, ἔδειτο, ἠντιβόλει πρατῆρας ἡμᾶς γενέσθαι. ἀξιοῦντος δὲ τούτου καὶ πολλὰ δεηθέντος ἐμοῦ, καὶ τί οὐχὶ ποιήσαντος; καὶ τοῦτο ὑπέμεινα. ὄρων δ' αὐτὸν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κακοήθη, καὶ, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς τοῦ Μνησικλέους κατηγοροῦντα πρὸς ἡμᾶς, πάλιν δὲ ² ὡς φίλος ἦν τὰ μάλιστα Εὐέργω τούτῳ προσκεκρουκότα, καὶ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς ἐγὼ κατέπλευσα ἄσμενον φάσκοντα ἐωρακέναι με, ἐπειδὴ δὲ ἔδει τὰ δίκαια ποιεῖν ³ ἐμοὶ δυσκολαίνοντα, καὶ, ἅπασι μέχρι τοῦ προλαβεῖν καὶ τυχεῖν ὡν δέοιτο φίλον ὄντα, μετὰ ταῦτα δ' ἐ-
 971 χθρὸν καὶ διάφορον γινόμενον, ἡξίου ἀπαλλαττόμενος καὶ πρατῆρ ὑπὲρ τῶν ⁴ τούτου γινόμενος, πάντων ἀφεθεῖς τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἀπαλλαγείς, οὕτω διαλύεσθαι. τούτων δὴ συγχωρηθέντων, οὗτος μὲν ἀφῆκεν ἀπάντων ἐμέ· ἐγὼ δὲ πρατῆρ, ὡς περ ἔδειθ' οὗτος, τῶν κτημάτων ⁵ ἐγενόμην, καθάπερ αὐτὸς ἐπριάμην παρὰ Μνησικλέους. κομισάμενος δὲ τὰ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦτον οὐδ' ὅτι οὖν ἀδικῶν, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο, ὡήθην ἂν δίκην μοι λαχεῖν ποτὲ τουτονί. τὰ μὲν δὴ γεγενημένα, καὶ περὶ ὧν αἴσετε τὴν ψῆφον, καὶ δι' αὐτὴν δίκην συκοφαντούμενος παρεγραψάμην μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι, ταῦτ' ἐστίν, ὡ ἄνδρες δικασταί· παρασχόμενος δὲ μάρτυρας οἱ παρῆσαν, ἠνίκα ἀφιέμην ὑπὸ τούτου καὶ ἀπηλλαττόμην, ὡς οὐδ' εἰσαγώγιμος ἐκ τῶν νόμων ἐστὶν ἡ δίκη, μετὰ ταῦτ' ἐπιδείξω. καὶ μοι λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λέγε δὴ ⁶ μοι τὴν τῶν ἐωνημένων μαρτυρίαν, ἵν' εἰδῆθ',

¹ τούτου   ² ὡ φ. η. τ. μ., τῷ Εὐέργω,   ³ ἐμοὶ πάλιν δυσκολαίνοντα
⁴ τούτου τινῶν γινόμενος   ⁵ ἐγκλημάτων   ⁶ μοι καὶ τὴν

[ὡς ἔσυκοφαντούμεθα ὑπὸ τούτων] F. τούτου, s. τοῦ Πανταίνετου. IDEM.

ὅτι τούτου κελεύοντος αὐτὰ ἀπεδόμην, οἷς οὗτος ἐκέλευσε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οὐ τοίνυν μόνου ἡμῖν εἰσὶν οὗτοι μάρτυρες, ὡς ἀφείμεθα καὶ νῦν συκοφαντούμεθα, ἀλλὰ καὶ Πανταίνετος αὐτός. ὅτε γὰρ λαγχάνων Εὐέργω τὴν δίκην εἶασεν ἐμὲ, τότε ἔμαρτύρει οὗτος πρὸς ἐμὲ αὐτῷ μηδὲν ἔγκλημα ὑπόλοιπον εἶναι· οὐ γὰρ ἂν δήπου τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων, παρόντων ἀμφοῖν ὁμοίως ἐγκαλῶν, τὸν μὲν εἶασε, τῷ δ' ἐδικάζετο. ἀλλὰ μὴν, ὅτι γ' οὐκ ἔωσιν οἱ νόμοι περὶ τῶν οὕτω πρραχθέντων πάλιν λαγχάνειν, ¹ οἶμαι μὲν ὑμᾶς, καὶ μηδὲν εἰπόντος ἐμοῦ, γιγνώσκειν· ὅμως δὲ λέγε αὐτοῖς καὶ τὸν νόμον τουτονί. 972

ΝΟΜΟΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ νόμου λέγοντος ἀντικρυς, ἂν ἂν ἀφῆ καὶ ἀπαλλάξῃ τις, μηκέτι τὰς δίκας εἶναι· καὶ μὴν, ὅτι γ' ἀμφοτέρῃ ἐστὶ πεπραγμένα ταῦτα τούτῳ πρὸς ἡμᾶς, ἠκούσατε τῶν μαρτύρων.

ἔ. Ἀπάντων μὲν τοίνυν τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἀπειρημένων οὐ προσήκει δικάζεσθαι, οὐχ ἥκιστα δὲ τούτων. ἂ μὲν γὰρ τὸ δημόσιον πέπραχεν, ἔχει τις ἂν εἰπεῖν, ὡς ἀδίκως ἢ οὐ προσήκοντα πέπραχε, καὶ, περὶ ὧν ἔγνω τὸ δικαστήριον, ἐστὶν εἰπεῖν ὡς ἐξαπατηθὲν τοῦτ' ἐποίησε, καὶ, περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῷ νόμῳ κειμένων, καθ' ἐκάστου γένοιτ' ἂν τις εἰκότως λόγος· ἂ δ' αὐτὸς ἐπέισθη καὶ ἀφῆκεν, οὐκ ἔνι δήπουθεν εἰπεῖν, οὐδ' αὐτὸν ² αἰτιάσασθαι ὡς οὐ δικαίως ταῦτ' ἐποίησεν. οἱ μὲν οὖν παρά τι τῶν ἄλλων τούτων δικαζόμενοι, τοῖς ὑφ' ἐτέρων δικαίοις ὠρισμένοις οὐκ ἐμμένουσιν, ὁ δ' ὧν ἂν ἀφῆ πάλιν λαγχάνων, τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ· διὸ πάντων μάλιστα ἄξιον τούτοις χαλεπαίνειν. οὐκοῦν, ὡς μὲν ἀφῆκέ με πάντων ὅτε ἐγενόμην τῶν ἀνδραπόδων πρρατῆρ, ἐπέδειξα· ὅτι δ' οὐκ ἔωσιν οἱ νόμοι τού-

¹ οἶμαι² αἰτιάσθαι

των εἶναι δίκας, ἀνηκόατε ἀρτίως ἀναγιγνωσκομένου τοῦ νόμου.

5'. Ἴνα δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μή τις οἴηται τοῖς περὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν δίκαιοις ἀν' ἀλισκόμενον με ἐπὶ τοῦτο ἀποχωρεῖν, καὶ κατ' ἕκαστον, ὡν ἐγκαλεῖ, βούλωμαι δεῖξαι αὐτὸν ψευδόμενον. λέγε ¹ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα, ὃ μοι δικάζεται.

973

ΕΓΚΛΗΜΑ.

² Ἐβλαψε Νικόβουλος ἐπιβουλεύσας ἐμοὶ καὶ τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐμῇ, ἀφελίσθαι κελεύσας Ἀντιγέννη τὸν ἑαυτοῦ οἰκέτην τὸ ἀργύριον τοῦ ἐμοῦ οἰκέτου, ὃ ἔφερε καταβολὴν τῇ πόλει τοῦ μετάλλου, ὃ ἐγὼ ἐπριάμην ἐννευήκοντα μῶν· καὶ αἴτιος ἐμοὶ γενόμενος ἐγγραφῆναι τὸ διπλοῦν τῷ δημοσίῳ.

ἐπίσχυες. ταυτὶ πάντα, ἃ νῦν ἐγκέκληκεν ἐμοὶ, πρότερον τὸν Εὐεργον αἰτιασάμενος, τὴν δίκην εἴλε. μεμαρτύρηται μὲν δὴ καὶ ἐν ἀρχῇ μοι τοῦ λόγου πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἀπεδήμουν ὅτε τούτοις αἱ πρὸς ἀλλήλους ἐγίνοντο διαφοραί· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ³ ἐγκλήματος τούτου δῆλόν ἐστιν. οὐδαμοῦ γὰρ ὡς ἐγωγέ τι πεποίηκα τούτων ἔγραψεν· ἀλλ', ὑπογράψας ἐπιβουλεύσαι με αὐτῷ καὶ τῇ οὐσίᾳ, ⁴ προστάξαι φησὶ τῷ παιδὶ ταῦτα ποιεῖν, ψευδόμενος. πῶς γὰρ ἐγὼ προσέταξα, ὅς, ὅτε ἐξέπλεον, τῶν γενησομένων ἐνταῦθ' οὐδ' ὅτιοῦν δῆπουθεν ἦδειν; εἶτα καὶ πόση μωρία, λέγοντα, ὡς ἐπεβούλευον ἀτιμῶσαι καὶ τὰ ἔσχατα πρᾶξαι, οἰκέτη με ταῦτα προστάξαι γεγραφέναι, ἃ οὐδὲ πολίτης πολίτην δύναιτ' ἀν' ποιῆσαι; τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; οὐκ ἔχων, οἶμαι, κατ' οὐδὲν διὰ τὴν ἀποδημίαν εἰς ἐμὲ τούτων ἀνευγεκεῖν τι, συκοφαντεῖν δὲ βουλόμενος, ὡς προσέταξα, ἐνέγραψεν· οὐδὲ γὰρ λόγος ἦν, εἰ μὴ τοῦτ' ἐποίησε. λέγε ⁵ τὸ ἀκόλουθον.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

καὶ, ἐπειδὴ ὄφλον ἐγὼ τῷ δημοσίῳ, καταστήσας Ἀντιγέννη τὸν ἑαυτοῦ οἰκέτην εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἐμὸν, τὸ ἐπὶ Θρασύλλου, κύριον τῶν ἐμῶν, ἀπαγορεύοντος ἐμοῦ.

¹ δ' αὐτὸ

² Ἐβλάψε με Νικόβουλος

³ ἐγκλήματος * αὐτοῦ τούτου

⁴ προστάξαι με φησὶ

⁵ ἀκόλουθον

Δίκαιοις ἀν' ἀλισκόμενον με ἐπὶ τοῦτο ἀποχωρεῖν. WOLF.

Ἐκ τοῦ ἐγκλήματος τούτου] M. τοῦτο δῆλον. cf. v. 24. οἰκέτη με ταῦτα, vel τὰ τειαιῦτα, προ μετὰ ταῦτα. IDEM.

Ἐπὶ Θρασύλλῳ] Thrasyllum erat locus quidam Amphitropæ, quemadmodum Aulon. Nec puto recte sentire Harpocratium, qui interpretatur: ἐπὶ τῷ Θρασύλλου μνήματι. Att. Lect. I. V. c. 30. MEUR-

ἐπίσχος. πάλιν ταυτὶ πάντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πράγμα- 971
τος ἐξελεγχθήσεται ψευδόμενος. γέγραφε γὰρ καταστῆ-
σαι μὲν ἐμὲ, ἀπαγορεύειν δὲ αὐτόν· ταῦτα δ' οὐχ οἶόν τε
τὸν μὴ παρόντα. οὔτε γὰρ ἐγὼ καθίστην, ὅγε ὦν ἐν τῷ
Πόντῳ, οὔτ' ¹ ἀπηγόρευσεν οὗτος τῷ μὴ παρόντι. πῶς γὰρ;
πῶς οὖν εἰς ἀνάγκην ἦλθε ταῦθ' οὕτω γράψαι; Εὐεργος
τότ', οἶμαι, πλημμελῶν ὦν δέδωκε δίκην, συνήθως ἔχων ἐμοὶ
καὶ γνώριμος ὦν, κατέστησέ τινα οἰκέτην οἴκοθεν λαβὼν
παρ' ἐμοῦ φυλάττειν, ὡς αὐτόν. εἰ μὲν οὖν ἔγραψε τάληδες,
γέλως ἂν ἦν· τί γὰρ, εἰ κατέστησεν Εὐεργος, ² ἔγωγ' ἀδι-
κῶ; φεύγων δὲ τοῦτο, τοιαῦτ' ³ ἠνάγκασται γράφειν, ἵν' ἢ
πρὸς ἐμὲ αὐτῷ τὸ ἔγκλημα. λέγε τὰ ἐφεξῆς.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

πίσας τοὺς οἰκίτας τοὺς ἐμοὺς καθέζεσθαι εἰς τὸν Κερχρεῶνα ἐπὶ βλάβῃ
τῇ ἐμῇ.

ἐπίσχος. τουτὶ παντελῶς ἤδη καὶ ἀναιδές ἐστιν. οὐ γὰρ
μόνον ἐκ τοῦ προκαλεῖσθαι τούτους παραδοῦναι, τοῦτον
δὲ μὴ ἐδέλειν, ἀλλὰ καὶ ἐκ πάντων δῆλόν ἐστι ψεῦδος
ὄν. τίνος γὰρ ἕνεκ' ἔπειδον; ἵνα, νῆ Δί', αὐτοὺς κτήσωμαι;
ἀλλ', αἰρέσεάς μοι δοθεῖσης ἢ ἔχειν ⁴ ἢ κτήσασθαι ἢ κομί-
σασθαι τὰ ἐμαυτοῦ, εἰλόμην κομίσασθαι, καὶ ταῦτα με-
μαρτύρηται. λέγε δ' ⁵ ὁμοίως τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ταύτην τοίνυν οὐχὶ δεξάμενος τὴν πρόκλησιν, ἀλλὰ φυγὼν,
σκέψασθε, οἷον εὐθέως μετὰ ταῦτ' ἐγκαλεῖ. λέγε τὸ ἐχό-
μενον.

¹ ἀπηγόρευεν

² ἔγωγ' ἀδικῶ

³ ἠανάγκασται

⁴ [ἢ κτήσασθαι]

⁵ ὁμοίως

SUIS.

Θεραπόλλου] Sub. ἐργαστηρίῳ. AUGER.
Κατέστησεν ὡς αὐτόν] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς
ἐαυτόν. F. ὡς ἐαυτοῦ, s. ὄντα. WOLF. Ὡς
ipsium, i. e. suo ipsius nomine qui servum
collocabat. AUGER.

Καθέζεσθαι εἰς τὸν Κερχρεῶνα] Suidas:
εἰς τὸ καθαριστήριον, ὅπου τὴν ἐκ τῶν μετὰ-
λων διέψυχον κέχρον. Ego suspicor, esse

proprium loci nomen, seu asyli servorum,
ut fuit τὸ καθέζεσθαι ἐπὶ τὸ χάμα, asylum
trierarcharum: nisi forte hoc dicat, avo-
catos fuisse servos a mandato opere, et
ad aliud traductos. WOLF.

[ἢ ἔχειν, ἢ κτήσασθαι] Aut τὸ ἢ κτήσα-
σθαι abundat, aut καὶ κτήσασθαι legendum.
IDEM. Hæc due voces supervacuæ videntur
et recidendæ. AUGER.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

καὶ κατεργασάμενος τὴν ἀργυρίτιν, ἣν οἱ ἐμοὶ οἰκέται εἰργάσαντο, καὶ ἔχων τὸ ἀργύριον τὸ ἐκ ταύτης τῆς ἀργυρίτιδος.

Ἐπίσχεσ. πάλιν ταῦτα πῶς ἔνεστ' ἐμοὶ πεπωρᾶσθαι τῷ μὴ παρόντι, καὶ περὶ ὧν Εὐέργου κατεδικάσω; λέγε δ' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα ἐφεξῆς.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

καὶ ἀποδόμενος τὸ ἐργαστήριον τὸ ἐμὸν καὶ τοὺς οἰκέτας παρὰ τὰς συνθήκας, ἃς ἔθετο πρὸς ἐμέ.

ἐπίσχεσ. τοῦτ' πολὺ πᾶνθ' ὑπερβέβληκε τᾶλλα. πρῶτον μὲν γὰρ παρὰ τὰς συνθήκας, φησὶν, ἃς ἔθετο πρὸς ἐμέ· αὐταὶ δ' εἰσὶ τίνες; ἐμισθώσαμεν τῶν τόκων τῶν γινομένων τούτῳ τὰ ἡμέτερα ἡμεῖς, καὶ ἄλλο οὐδέν· πρατῆρ μὲν γὰρ ὁ Μνησικλῆς ἡμῖν ἐγεγόνει, τούτου παρόντος καὶ κελεύοντος. μετὰ² ταῦτα τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμεῖς ἑτέροις ἀπεδόμεθα, ἐφ' οἷς περ αὐτοὶ ἐπριόμεθα, οὐ μόνου κελεύοντος ἔτι τούτου, ἀλλὰ καὶ ἰκετεύοντος· οὐδεὶς γὰρ ἠθέλε δέχεσθαι τοῦτον πρατῆρα. τί οὖν αἱ τῆς μισθώσεως ἐνταῦθ' συνθήκαι; τί τοῦτο, ὃ φαυλότατ' ἀνθρώπων, ἐνέγραψας; ἀλλὰ μὴν, ὅτι σοῦ κελεύοντος, καὶ, ἐφ' οἷς περ ἐωνήμεθα, αὐτοὶ πάλιν ἀπεδόμεθα, λέγε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

μαρτυρεῖς τοίνυν καὶ σύ· ἃ γὰρ ἡμεῖς πέντε καὶ ἑκατὸν μνῶν ἐωνήμεθα, ταῦθ' ὕστερον τριῶν ταλάντων καὶ δισχιλίων καὶ ἑξακοσίων ἀπέδου σύ. καίτοι, τίς ἂν καθάπαξ³ πρατῆρας ἔχων σοὶ δραχμὴν ἔδωκε μίαν. ἀλλὰ μὴν, ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

ἔχων μὲν τοίνυν, ἣν ἐπέισθη, τῶν αὐτοῦ τιμὴν, δεηθεῖς δέ

¹ αὐτοῖς

² ταῦτα δὲ τὸν

³ πρατῆρά σ' ἔχων

Καθάπαξ μὴ πρατῆρας ἔχων addita negatione legendum, sententia docet: nisi placeat, καθάπαξ, πρατῆρα σὲ ἔχων.

μου τότε γενέσθαι πρατῆρα καὶ ὃ συνέβαλον ἀργύριον, αὐτὸς δυοῖν ταλάντων προσδικάζεται. καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐγκλημάτων ἔτ' ἐστὶ δεινότερα. λέγε δὴ μοι τὸ λοιπὸν τοῦ ἐγκλήματος.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

ἔνταυθοῖ πόλλ' ἄττα καὶ δεινά μοι ἅμα ἐγκαλεῖ· καὶ γὰρ αἰκίαν, καὶ ὕβριν, καὶ βιαίων, καὶ πρὸς ἐπικλήρους ἀδικήματα. τούτων δ' εἰσὶν ἐκάστου χωρὶς αἱ δίκαι, καὶ οὔτε πρὸς τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, οὔθ' ὑπὲρ τιμημάτων τῶν αὐτῶν. ἀλλ' ἢ μὲν αἰκία καὶ ¹τὰ τῶν βιαιῶν, πρὸς τοὺς τετταράκοντα· αἱ δὲ τῆς ὕβρεως, πρὸς τοὺς δεσμοθέτας· ὅσα δ' εἰς ἐπικλήρους, πρὸς τὸν ἀρχοντα. οἱ δὲ νόμοι καὶ τούτων διδάσκει τὰς παραγραφὰς ἀντιλαγχάνειν, περὶ ὧν οὐκ εἰσὶν εἰσαγωγεῖς. λέγε δ' αὐτοῖς τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

τοῦτο τοίνυν ἐμοῦ παραγεγραμμένου πρὸς τῇ ἄλλῃ παραγραφῇ, καὶ οὐκ ὄντων εἰσαγωγέων τῶν δεσμοθετῶν ὑπὲρ ὧν λαγχάνει Πανταίνετος, ἐξαλλήλιπται, καὶ οὐ πρόσεστι τῇ παραγραφῇ. τὸ δ' ὅπως, ὑμεῖς σκοπεῖτε· ἐμοὶ ²μὲν γὰρ ἕως ἂν ἔχω τὸν νόμον τοῦτον δεικνύμαι, οὐδ' ὅτιοῦν διαφέρει. οὐ γὰρ τὸ γινώσκειν καὶ συνιέναι τὰ δίκαια ὑμῶν ἐξαλειψαί δύνησεται.

ζ'. Λάβε δὴ μοι καὶ τὸν μεταλλικὸν νόμον· καὶ γὰρ ἐκ τούτου δείξειν οἶομαι οὐκ οὔσαν εἰσαγωγίμον τὴν δίκην, χάριτός τε ὧν μάλλον ἄξιός ἢ τοῦ συκοφαντεῖσθαι. λέγε.

¹ τὰ πρὸς τῶν² [μὲν]

Αὐτὸς δυοῖν ταλάντων προσδικάζεται] Tanti Pantanetum aestimasse multari, ex iis, quae sequuntur, apparet. WOLF.

Καὶ βιαιῶν] Ino βίαν, nisi mavis ut infra τὰ τῶν βιαιῶν, subaudiendo ἐγκλήματα ἀδικημάτων. et v. 11. αἱ sub. δίκαι. AUGER.

Πρὸς τοὺς τετταράκοντα] Hujus magistratus nomen alibi me legisse non recordor. WOLF.

Καὶ τούτων τὰς παραγραφὰς ἀντιλαγχάνειν] Παραγράφεσθαι, μὴ εἰσαγωγίμον εἶναι τὴν δίκην. IDEM.

Τοῦτο ἐξαλλήλιπται] Ὑπὸ τίαν, τῶν δεσμοθετῶν, ἢ τοῦ ἀρχοντος? Sequitur enim δυνήσεται. IDEM.

Καὶ οὐ πρόσεστι τῇ παραγραφῇ] Verte-

ram: abolita sunt, et ad praescriptionem non pertinent: ad crimina referens: quasi scriptum esset: καὶ οὐ μέτεστι τῇ παραγραφῇ. Sed est, ut opinor, (certi enim nihil habeo) querela de iniquitate; vel praetoris, vel sexvirorum, qui exceptionem Nicobali mutilarint. Nam id accusatori licuisse, non existimo. Alioqui pro παραγραφῇ legendum videretur γραφῇ. IDEM.

Τὸ γινώσκειν καὶ συνιέναι addita conjunctione. τὴν γινῶσκειν καὶ σύνεσιον τὴν ὑμετέραν τῶν δικαίων. IDEM.

Δυνήσεται] Poterit nempe, quicumque ille sit qui delevit in exceptione mea illud quod addideram, sive Pantanetus, sive alius. AUGER.

ΝΟΜΟΣ.

οὗτος σαφῶς ὁ νόμος διείρηκεν, ὧν εἶναι δίκαις προσήκει
 μεταλλικάς. οὐκοῦν ὁ μὲν νόμος, εἴαν τις ἐξείλλη ¹ τι-
 077 νὰ τῆς ἐργασίας, ὑπόδικον ποιεῖ· ἐγὼ δ' οὐχ ὅπως
 αὐτὸς ἐξείλλω τοῦτον, ὧν ἄλλος ἀπεστέρει, τούτων ἐγκρα-
 τῆ κατέστησα καὶ παρέδωκα, καὶ πρατῆρ ὑπὲρ τούτου
 δεηθέντος ἐγενόμην. ναί, φησιν· ἀλλὰ καὶ ² ἄλλος τις ἀδι-
 κῆ τι περὶ τὰ μέταλλα, καὶ τούτων εἰσὶ δίκαι. ὀρθῶς γ',
 ὦ Πανταίνετε· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστίν; ἂν ὑφάψῃ τις,
 ἂν ὄπλα ἐπιφέρῃ, ἂν ἐπικατατέμνη τῶν μέ-
 τρων ἐντὸς, ταῦτά ἐστὶ τὰλλα, ὧν οὐδὲν δήπου πέπρα-
 κται πρὸς ὑμᾶς ἐμοί· πλὴν ³ εἰ, τοὺς κομιζομένους ἂ προ-
 εἰντό σοι, μεθ' ὀπλων ἤκειν νομίζεις. εἰ δὲ ταῦθ' ἠγῆ, πρὸς
 ἀπαντας τοὺς ⁴ προιεμένους τὰ ἑαυτῶν εἰσὶ σοι δίκαι μεταλ-
 λικαί· ἀλλ' οὐ δίκαιον. φέρε γάρ, ⁵ ὅστις μέταλλον παρὰ
 τῆς πόλεως πρήται, τοὺς κοινούς παρελθὼν νόμους, καθ'
 οὓς καὶ διδόναι καὶ λαμβάνειν πᾶσι προσήκει δίκαις, ἐν ταῖς
 μεταλλικαῖς δικάσεται; τί δέ, ⁶ εἴαν δανείσηταί τις παρὰ
 του; τί δέ, ἂν κακῶς ἀκούσῃ; ἂν πληγαῖς λάβῃ; ἂν
 κλοπὴν ἐγκαλῆ; ἂν προεισφορὰν μὴ κομίζηται; ἂν ὄλως

¹ τινὰ ἐκ τῆς² ἄλλο τι ἀδικῆ τις
³ ὅστις ἂν μέταλλον⁴ εἰ μὴ τοὺς⁵ προιεμένους σοι τὰ
⁶ ἂν

ζ'. Ἐάν τις ἐξείλλη] Hinc tēn ἐξούλην de-
 ducit Libanius. Wolf.

Ἐγὼ δὲ οὐχ — κατέστησα] Ego vero non
 solum ipsum non eieci, sed unde ab alio
 ejectus est, ipsum in possessionem restitui.
 BUDÆUS.

Καὶ ἄλλως τις] Adverbialiter per ω. vel
 καὶ ἄλλο τις. et v. 10. τῶν μέτρων ἐντὸς.
 Nam ἐντὸς τῶν μέτρων, utique licet. Wolf.

Ἄν ὑφάψῃ τις —] Primum dicit, si quis
 ignem importarit atque succenderit; quod
 refero tum ad ipsa metalla, cum ad col-
 lumnas, quibus metallorum fodinae sus-
 tentantur et fulciantur, de quibus Pollux
 VII. 23. μεσοκρινεῖς κίνες, οἱ ἐν τοῖς με-
 τάλλοις ἐφεστηκότες ἀνέχουσιν τὰ ὄρυγματα.
 Magnum enim dabatur sive metalli re-
 demptoribus sive opere mancipibus dan-
 num, in flando metallo, et in ambustis
 columnis, quibus fodinae sustinebantur.
 Sequitur ἂν ὄπλα ἐπιφέρῃ. Vertit Wolfius:
 Si quis arma intulerit, male, quod viri
 magni pace dictum velim. Corruptum lo-

cum lego ἂν ὄπλα ἐκφέρῃ, et verto: Si
 vasa instrumentaque exportarit, sive illa
 sint τῶν μεταλλῶν, sive ad metalla aut
 metalli fodinas pertineant, ut sunt que
 recenset Pollux X. 31. ὄπλακες, περίοδος,
 σάλαξ. Addit demum ἂν ἐπικατατέμνη τῶν
 μέτρων ἐντὸς, si effuderit, μεταλλεῦση, eitra
 fines suos, intra alienos; de quo paullo post
 p. 564. v. 2. Leg. Attic. L. VII. T. XII.
 PETITUS. Dubito de conjecture veritate.
 Ipsemet Orator arma intelligenda esse
 declarat: recitatis enim quibusdam ex
 lege, subdit continuo τὰλλα ὧν οὐδὲν δήπου
 πέπρακται πρὸς ὑμᾶς ἐμοί· πλὴν εἰ τοὺς κο-
 μιζομένους ἂ προεἰντό σοι, μεθ' ὀπλων ἤκειν
 νομίζεις, quorum ultima de armis esse ac-
 cipienda utique dubitari non potest. WES-
 SELING. Lego et intelligi cum S. Petito
 AUGER.

Ἄν προεισφορὰν μὴ κομίζηται] Cum di-
 vites tributum pro pauperibus pendere-
 runt, nec pecuniam pro illis numeratam
 recuperare potuerunt. Vide Ulpianum in

ἄλλο τι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι· ἀλλὰ τὰς μεταλλικὰς δίκας ¹ εἶναι τοῖς κοινωνοῦσι μετάλλου, καὶ τοῖς ἕτερον συντρήσασιν ² εἰς τὰ τῶν πλησίων, καὶ ὅλως τοῖς ἐργαζομένοις τὰ μέταλλα, καὶ τῶν ἐν τῷ νόμῳ τι ποιοῦσι· τῷ δὲ δανείσαντι Πανταϊνέτῳ, καὶ ταῦτ' ἀπειληφότι γλίσχρως καὶ ³ μόλις, περὶ τούτου οὐκ εἶναι δίκην μεταλλικὴν προσφθεγκτέον, οὐδ' ἐγγύς. ὡς μὲν οὖν οὐτ' ἠδίκηκα τοῦτον οὐδὲν, οὐτ' εἰσαγώγιμος ἐκ τῶν νόμων ἐστὶν ἡ δίκη, ταῦτ' ἂν τις σκοποῦν ῥαδίως γνοίῃ.

ἢ. Οὐδὲν τοίνυν δίκαιον ἔχων οὐδὲ καθ' ἐν λέγειν ὑπὲρ 978 ὧν ἐγκαλεῖ, ἀλλὰ καὶ ψευδῇ γεγραφῶς εἰς τὸ ἔγκλημα, καὶ περὶ ὧν ἀφῆκε δικαζόμενος, τοῦ ἐξεληθόντος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μνηθὸς, ἐπειδὴ ἔμελλον εἰσιέναι τὴν δίκην, ἤδη τῶν δικαστηρίων ⁴ ἐπικεκυρωμένων, προσελθὼν καὶ περιστήσας τοὺς μεθ' ⁵ ἑαυτοῦ τὸ ἐργαστήριον συνεστηκότων, πρᾶγμα ποιεῖ πάνδεινον. ἀναγινώσκει μοι πρόκλησιν μακρὰν, ἀξι-

¹ εἶναι δίκας² [εἰς τὰ τῶν πλησίων]³ μόλις; παρὰ τούτου,⁴ ἐπικεκληρωμένῳ⁵ ἑαυτοῦ, τ. ἔ. τῶν συνεστηκότων,

orationem περὶ Συμμοριῶν. WOLF. προεισφορά est tributum quod, urgente necessitate, pro pauperibus pendebant divites, ita ut numeratam pro ipsis pecuniam deinde pro jure suo exigent. AUGER.

Τοῖς ἕτερον συντρήσασιν εἰς τὰ τῶν πλησίων] Συντρεῖν ἕτερον, perfodere aut perforare alterum, in ea, qua vicinorum sunt. Videtur aliquid mendis esse in verbis: et τὸ ἕτερον fortassis abundat: sed sententia non est obscura. WOLF.

Τῶν ἐν τῷ νόμῳ τι ποιοῦσι] S. τῶν ἀπνευρωμένων ὑπὸ τοῦ νόμου. IDEM.

Περὶ τούτου οὐκ εἶναι δίκην μεταλλικὴν, προσφθεγκτέον οὐδ' ἐγγύς] Προσφθεγκτέον οὐκ εἶναι δίκην μεταλλικὴν τῷ δανείσαντι Πανταϊνέτῳ, οὐδ' ἐγγύς, ἀντὶ τοῦ, Πανταϊνέτω κατ' οὐδένα τρόπον δίκην εἶναι κατὰ τοῦ δανείσαντος. IDEM.

ἢ. Τῶν δικαστηρίων ἤδη ἐπικεκληρωμένων] Κληρωτὰ γὰρ τὰ δικαστήρια. Isocrates Areopagiticus: πρὸ τῶν δικαστηρίων κληρουμένων, εἰδ' ἔξουσι τρεφῆν, εἴτε καὶ μή. Sunt etiam certis in causis, apud Romanos quidem, ex ordinariis iudiciis aliqui a Reus delecti, et ab altertris nonnulli reiecti, ut in Milonianæ interpretatione docet Asconius. Si ἐπικεκυρωμένον, significat, sortitione peracta, jam cum auctoritate fuisse iudices. IDEM.

Καὶ περιστήσας τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἐργαστήριον συνεστηκότων] Mendosus locus.

F. τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ἐν τῶν ἐργαστηρίων συνεστηκότας. etsi malim: τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ συνεστηκότας, gregalibus suis adductis. Verti, ut potui: adductisque secum iis, qui una cum ipso officinam constituerant. Sed rectius fortassis intelliguntur τὰ ἐργαστήρια τῶν συκοφαντῶν, de quibus agitur in exceptione adversus Zenothemidem. IDEM. societatem factiosorum. ἐργαστήριον eo sensu hic sumitur, quo π. Ζηνοθ. ἐργαστήρια τῶν συκοφαντῶν, societates calumniatorum. AUGER.

Ἀναγινώσκει μοι πρόκλησιν μακρὰν] Recitat mihi provocacionem vel denunciationem bene longam, postulans servum quem consciunt esse rei gestæ diceret, in quaestione ea lege dari, ut si vera ipse dixisset, confestim ego tantæ damnarer pecuniæ, quanta pecuniæ legibus definita est: sin falsa viderentur quæ idem ipse in controversiam deduxisset, ipse ut quaestionis habendæ moderaret et astimaret. πρόκλησις; est ἐξαιτησις τῶν δεξαπόντων εἰς ἑάσανον ὅτε δικάζοντο, πρὸς μαετυρίαν τοῦ πράγματος. Moris enim fuit apud Antiquos, ut qui servum ad testimonium ferendum posceret, is pretii servī fidejussores daret in causam civilem capitalem. Qui autem servum ad quaestione exposerat, non alias estimationem dabat, quam si causa caderet.

βόρυβον τὸν τότε καὶ τὸ μέλλειν καλεῖσθαι τὴν δίκην, τοιοῦτον ἦν, Προκαλοῦμαι σε ταυτὶ, Δέχομαι· Φέρε τὸν δακτύλιον, Λαβέ· Τίς δ' ἐγγυητής; Οὗτος σὶ, οὐδὲν οὐτ' ἀντίγραφον, οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἐποίησάμην τοιοῦτον — ἀντὶ δὴ τοῦ ταῦθ' οὕτως, ὥσπερ λέγω, πράττειν, ἑτέραν ἤκειν ἔχων πρόκλησιν, ἀξιώων αὐτὸς βασανίζειν τὸν ἀν- 970
δρωπον· καὶ ἐπιλαβόμενος εἴλκε, καὶ ἐνέλιπεν οὐδὲν ἀσελ-
γείας. καὶ ἔγωγ' ἐνεθυμήθην, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, ἡλίκον
ἐστὶ ¹ πλεονέκτημα καταπεπλήχθαι τὸν βίον. ἐγὼ γὰρ
ἑμαυτὸν ταῦτα πάσχειν ἐδόκουν, καταφρονούμενος τῷ
ἀπλῶς καὶ ὡς πέφυκα ζῆν, καὶ δίκην δίδοναι παμμεγέθη
ταῦθ' ἀνεχόμενος. ὅτι δ' οὖν ἠναγκαζόμεν, παρ' ἃ ἠγού-
μην δίκαια εἶναι, ἀντιπροκαλεῖσθαι καὶ τὸν οἰκέτην παρε-
δίδουν· καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

φυγῶν μὲν τοίνυν ταῦτα, φυγῶν δ' ἂ τὸ πρῶτον αὐτὸς
προκαλέσατο, ἔγωγε, ὅ τι ποτ' ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, θαυμάζω.
ἵνα δ' εἰδῆτε ὑφ' οὗ φησὶ καὶ τὰ δεινὰ πεπονθέναι, θεά-
σασθε. οὗτός ἐστιν ὁ Πανταίνετον ἐκβαλὼν, οὗτός ἐστιν ὁ
κρείττων τῶν φίλων τῶν Πανταίνετου καὶ τῶν νόμων· οὗ
γὰρ ἔγωγ' ἐπεδήμουν, οὐδ' αὐτὸς ἐγκαλεῖ.

Ζ'. Βούλομαι δ' ὑμῖν, καὶ δι' ὧν τοὺς πρότερον δικαστὰς
ἐξαπατήσας εἴλε τὸν Εὐεργον, εἰπεῖν, ἵν' εἰδῆθ', ὅτι καὶ
νῦν οὐδὲν οὐτ' ἀναιδείας οὔτε τοῦ ψεύδεσθαι παραλείψει·
πρὸς δὲ τούτοις, καὶ περὶ ὧν ἐμοὶ δικάζεται νῦν, τὰς αὐ-
τὰς οὐσας ἀπολογίας εὐρήσετε, ² ὅσπερ ἐλεγχος ἀκριβεστά-

¹ πλεονέκτημα τὸ μὴ καταπεπλήχθαι * διὰ τὸν βίον.

² ὅσπερ

pissee. BUDÆUS.

Καὶ τὸ μέλλειν] *Hic legendum mihi videtur: καὶ τὸ μέλλειν αὐτὸν με προκαλεῖσθαι πρὸς τὴν δίκην. et v. 4. οὐδὲν hoc prius eliminandum puto ut inutile. AUGER.*

Καλεῖσθαι] Προκαλεῖσθαι legi vult, si bene intellexerim, Budæus, affirmans locum mutilatum esse et corruptum.

Ἡλίκον ἐστὶ πλεονέκτημα καταπεπλήχθαι τὸν βίον] *Quanta esset injuria vitam abjectam agere. F. μὴ καταπεπλήχθαι, et hoc sequor, dum melius aliquid invenero. WOLF.* Vult quoque μὴ addi Augerus.

Ἐμαυτὸν ταῦτα πάσχειν ἐδόκουν, καταφρονούμενος] *Aut ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, aut ἑμαυτὸν καταφρονούμενος. WOLF.*

Παρ' ἃ ἠγούμεν δίκαια] *Τὸ παρ' videtur abundare, et legendam ἠναγκαζόμεν ἢ ἠγούμεν δίκαια. Nam παρὰ τὰ δίκαια ἀντιπροκαλεῖσθαι ὁμολογεῖν, absurdum esset, si fateretur, se iniqui aliquid postulasse. IDEM.*

Ταῦτα] *Hæc quæ dico, ut supra ταῦτα cum agitur de Pantaneto, hæc quæ dicat. AUGER.*

θ'. Ὅσπερ ἐλεγχος] *M. ὅσπερ. et p. 568. v. 16. ὧν δίκην λαχὼν ἤρκειεν, παρὰ τὸ αἰεῖν, non*

980

τός ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ τότ' ἐκεῖνον σετυκοφαντῆσθαι. οὗτος γὰρ ἠτιάσατό γ' ἐκεῖνον πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, ¹ εἰσελθόντ' εἰς ἀγρὸν ὡς αὐτὸν, ἐπὶ τὰς ἐπικλήρους εἰσελθεῖν καὶ τὴν μητέρα τὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς νόμους ἤκεν ἔχων τοὺς τῶν ἐπικλήρων πρὸς τὸ δικαστήριον. καὶ πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα, ὃν τῶν τοιούτων οἱ νόμοι κελεύουσιν ἐπιμελεῖσθαι, καὶ παρ' ᾧ τῷ μὲν ἡδίκηκός τι κίνδυνος περὶ τοῦ τί χρηθῆ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι, τῷ δ' ἐπεξίοντι μετ' οὐδεμιᾶς ζημίας ἢ βοήθειαι, οὐδέπω καὶ τήμερον ἐξήτασται, οὐδ' εἰσῆγγειλεν, οὐτ' ἐμὲ οὔτε τὸν Εὐεργον ὡς ἀδικοῦντας· ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ ταῦτα ² κατηγορεῖ, καὶ δυοῖν ταλάντων εἴλε δίκην. ἦν γὰρ, οἶμαι, κατὰ μὲν τοὺς νόμους προειδόμενα τὴν αἰτίαν, ἐφ' ἣ κρίνεται, ῥάδιον ἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια ἐπιδείξαντ' ἀποφεύγειν· ἐν δὲ μεταλλικῇ δίκῃ, περὶ ᾧ ³ οὐδὲν ἤλπιζεν αὐτοῦ κατηγορηθῆσεσθαι, χαλεπὸν παραχρησθῆμα ἔχειν ἀπολύσασθαι τὴν διαβολήν. ἢ δ' ὄργη παρὰ τῶν ἐξηπατημένων ὑπὸ τούτου δικαστῶν, ἐφ' ᾧ τὴν ψῆφον ⁴ εἶχον πράγματι, τοῦτου κατεψηφίσαστο. καίτοι, τὸν ἐκεῖνους ἐξηπατηκότες τοὺς δικαστὰς, ἄρ' ὀκνήσειν ὑμᾶς ἐξαπατᾶν οἴεσθε; ἢ πεπιστευκότες εἰσιέναι τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' οὐ τοῖς λόγοις καὶ τοῖς ⁵ συνεστῶσι μεθ' ἑαυτοῦ μάρτυσι, τῷ τ' ἀκαθάρτῳ καὶ μιαρῷ Προκλεῖ τῷ μεγάλῳ τούτῳ, καὶ Στρατοκλεῖ τῷ πιθανωτάτῳ πάντων ἀνθρώπων καὶ πονηροτάτῳ, καὶ τῷ μηδὲν ὑποστελλόμενον μηδ' αἰσχυρόμενον κλαίῃσειν καὶ ὀδυρεῖσθαι; καίτοι τοσούτου

¹ ἐλθόντ'² κατηγορεῖ³ οὐδ' ἂν ἤλπισεν⁴ οὐκ εἶχον⁵ συνεστῶσι τούτοις [μεθ' ἑαυτοῦ]

τὸ ἐρέω. et ibid. v. 16. αὐτὸς αὐτὸν, S. τὸν οἰκέτην. WOLF.

Καὶ τοὺς νόμους ἤκεν κ. τ. λ.] Queritur Demosthenes h. l. ordinem judiciorum non esse servatum adversus Evergum, II. talentis ob injuriam, quam Pantænetus dicebat puellis patre orbis ab eo factam, damnatum. Cum enim causa metallica in judicio agigaretur eum obiter questum esse, Evergum, cum officinam metallicam invaderet, in gynæceum quoque impudenter irrupisset, ubi mater et ἐπικλήρῃς essent, sicque injuriam iis esse factam. Atque lex περὶ τῶν ἐπικλήρων volebat, ait Demosthenes, denunciationem, εἰσαγγελίαν, prius apud Archonta, nempe ἄρχοντα ἐπάωμεν,

quem Prætorum Latini reddiderunt, fieri, ad quem τῶν ἐπικλήρων cura pertinet, et apud quem reum ait periclitari de capite aut ære, non quod Prætor causas eas definiret, sed quod judicaret, admittenda esset necne εἰσαγγελία, quam si in judicium deducebat, tunc reus periclitabatur de pæna corporali aut pecuniaria; actor autem sine periculo accusabat, cum ἐν εἰσαγγελίῃς pæna nulla, aut muleta, esset in eum constituta, qui non obtinebat. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. XIV. §. 4.

Τοῦτου] M. ἐκεῖνου, quod refertur ad Evergum, et deinde κατεψηφίσαστο, referendo ad ἐργῆ: AUGER.

ἔξεις λέγειν πρὸς Νικόβουλον; μισοῦσί, φησιν, Ἀθηναῖοι τοὺς δανείζοντας· Νικόβουλος δ' ἐπίφθονός ἐστι, καὶ ταχέως βαδίζει, καὶ μέγα φθέγγεται, καὶ βακτηρίαν φορεῖ· ταῦτα δ' ἐστὶν ἅπαντά, φησι, πρὸς ἐμοῦ. καὶ ταῦτ' οὐκ αἰσχύνεται λέγων, οὐδὲ τοὺς ἀκούοντας οἶεται μανθάνειν, ὅτι συκοφαντοῦντός ἐστιν ὁ λογισμὸς οὗτος, οὐκ ἀδικουμένου. ἐγὼ δ' ἀδικεῖν μὲν οὐδένα τῶν δανειζόντων οἶμαι· μισεῖσθαι μὲντοι τινὰς εἰκότως ἂν ὑφ' ὑμῶν, οἱ, τέχνην τὸ πρᾶγμα πεποιημένοι, μήτε συγγνώμης μήτ' ἄλλου μηδενός εἰσιν, ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος. διὰ ¹ γὰρ τὸ δεδανεῖσθαι πολλάκις, μὴ μόνον αὐτὸς τούτῳ δανεῖσαι, οὐδ' ² ἐγὼ τούτους ἀγνοῶ οὐδὲ φιλῶ· οὐ μὲντοι γε ἀποστερῶ, μὰ Δία, οὐδὲ συκοφαντῶ. ὅστις δὲ εἴργασται μὲν, ὥσπερ ἐγὼ πλέων καὶ κινδυνεύων, εὐπορήσας δὲ μικρῶν ἐδάνεισε ταῦτα, καὶ χαρίσασθαι βουλόμενος καὶ μὴ λαθεῖν διαρρῦεν αὐτὸν τὸ ἀργύριον, τί τις ἂν τοῦτον εἰς ἐκείνους τιθεῖη; εἰ μὴ τοῦτο λέγεις, ὡς, ὅς ἂν σοι δανείσῃ, τοῦτον δημοσίᾳ μισεῖσθαι προσήκει. λέγε δὴ μοι τὰς μαρτυρίας, τίς ἐγὼ πρὸς τοὺς συμβάλλοντας ³ ἀνθρώπους καὶ πρὸς τοὺς δεομένους εἰμί.

¹ γὰρ καὶ τὸ² ἐγὼ αὐτὸς τούτους³ * ἀνθρώπων

sim, sed per occasionem, et aliam ob causam, quam ut inde tantum rem faciat. Sed et δανείζων, dicitur, qui clam eam rem facit, μήτε συγγνώμης μήτε ἄλλου μηδενός ὄν, ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος: non ut beneficium cuiquam conferat, atque inopiam alterius sublevet, sed ut ex eo negotio lucrum, quam fieri potest, maximum percipiat; unde fit ut nulla misericordia, nullo humanitatis respectu tangatur, id unum agens, ut lucrum faciat, cui proposito sæpe obstat χηροσύνη, et Ζεὺς ὁ μελιχίος. Eiusmodi igitur homines toti sunt τοῦ πλείονος, qui est effectus feneratoris. Quare ne momentum quidem temporis, quod caro vendunt, perdere in animum inducere possunt, nec cuiquam parcunt, meri δανεισται: sed quia publice id non profitentur, δανείζοντας eos dicit Aristoteles Polit. I. I. c. VII. At Nicobulus dicebat δανείσαι quidem se τῷ Πανταίνετῳ, sed ut ei auxilio esset, ut res ejus juvaret, simul etiam ut ex pecunia sua paucillum emolumentum caperet; quo nomine inter τούτους τοὺς δανείζοντας censendum se negabat. ὅστις - - προσήκει. v. 13. Nota illud eleganter dictum, καὶ μὴ λαθεῖν διαρρῦεν αὐτὸν

τὸ ἀργύριον. Quomodo eos, qui pecuniam otiosam in arca premunt, dicebat eleganter Chrysost. in Psalm. XLIX. τὸν πλοῦτον ἐλαττοῦν τῇ φυλακῇ. Quare οἱ δανείζοντες h. l. non sunt οἱ μικρῶντες, qui gratis mutuo dant, ut Salmasius de M. U. p. 17. volebat, sed ἐπὶ τόκῳ. Neque cum dicebat Nicobulus pecuniam suam se δανείσαι, χαρίεσθαι βουλόμενος, significabat mutuum se dedisse pecuniam gratis, sed amicis opulentem nec funerandi artem facientem, etsi pecuniæ suæ usuram caperet. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. II. c. XXIV. §. 1. sqq.

Μισοῦσι Ἀθηναῖοι τοὺς δανειζοντας] Similiter Plautus Mostell. III. 1. 123. Nul-lum adepol hodie genis est hominum tertius - - quam Danisticum.

Καὶ βακτηρίαν φορεῖ] Utrum id funeratorium insigne fuit? an habuerunt in eo descripta debitorum nomina? aut incisus aeris alieni summas? τῷ γὰρ ταχέως βαδίζοντι τίς χεῖρα βακτηρίας. WOLF.

Ταῦτα δὲ ἐστὶν ἅπαντά, φησι, πρὸς ἐμοῦ] Hac, inquit, omnia a mestant, et causam meam adiuvant. BUDÆUS.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τοιούτος, ὦ Πανταίνετε, ἐγὼ ὁ ταχὺ βαδίζων, καὶ τοιούτος σὺ ὁ ἀτρέμας.

ιά. Ἀλλὰ μὴν περί γε τοῦ ἐμοῦ βαδίσματος ἢ τῆς διαλέκτου πάντ' ἐρῶ τάληθῆ πρὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, μετὰ παρρησίας· ἐγὼ γὰρ οὐχὶ λέληθα ἑμαυτὸν, οὐδ' ἀγνοῶ, οὐ τῶν εὖ πεφυκότων κατὰ ταῦτα ἂν ἀνθρώπων, οὐδὲ τῶν λυσιτελούντων ¹ ἑμαυτῶ. εἰ γὰρ, ἐν οἷς οὐδὲν ὠφελοῦμαι ποιοῶν, λυπῶ τινάς, πῶς οὐκ ἀτυχῶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος; ἀλλὰ τί χρὴ παθεῖν, ἂν τῷ ² δεῖνι δανείσω; διὰ ταῦτα δίκην προσόφλειν; μηδαμῶς. κακίαν γάρ μοι καὶ πονηρίαν οὐδ' οὗτος προσοῦσαν οὐδεμίαν δείξει, οὐδ' ὑμῶν τοσοῦτων ὄντων οὐδεὶς σύνοιδε· τᾶλλα δὲ ταῦθ' ἕκαστος ἡμῶν, ὅπως ἔτυχε, πέφυκεν, οἶμαι. καὶ φύσει μάχεσθαι ³ μὲν ἔχοντα οὐκ εὐπορόν ἐστιν, οὐ γὰρ ἂν ἀλλήλων διεφέρομεν οὐδέν· γνῶναι δ' ἰδόντα ἕτερον καὶ ἐπιπλήξαι, ῥάδιον. ἀλλὰ τί τούτων ἐμοὶ πρὸς σέ, Πανταίνετε; ⁴ οὐδέν. πολλὰ καὶ δεινὰ πέπονθας. οὐκοῦν εἴληφας ⁵ δίκην, οὐ παρ' ἐμοῦ γε· οὐδὲ γὰρ ἠδικήθης οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ. οὐ γὰρ ἂν ποτε ἀφῆκας, οὐδ', ὅτ' Εὐέργω προηροῦ λαγχάνειν, εἰας ἂν ἐμέ, οὐδὲ πρατῆρα ἠξιώσας ὑποστῆναι τὸν γε δεινὰ σε καὶ μεγάλα ἐργασμένον. εἴτα καὶ πῶς ἂν ὁ μὴ παρῶν, μὴδ' ἐπιδημῶν ἐγὼ τί σε ἠδίκησα;

ιβ'. Εἰ τοίνυν ὡς οἶόν τε μέγιστ' ἠδικῆσθαι δοίη ⁶ τις αὐτῷ, καὶ ἐρεῖν ἅπαντα τάληθῆ περὶ τούτων νυνὶ, ἐκεῖνό γ' ⁷ οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσαι, ὅτι πολλὰ συμβέβηκεν ἠδικῆσθαι τισιν ἠδῆ μείζω τῶν εἰς χρήματα γινομένων ἀδικημάτων. καὶ γὰρ ἀκούσιοι φόνου, καὶ ὑβρεῖς εἰς ἃ μὴ δεῖ, καὶ πολλὰ τοιαῦτα ἄλλα γίνεται. ἀλλ' ὅμως ἅπαντων τούτων ὄρος καὶ λύσις τοῖς παθοῦσι τέτακται, τὸ πεισθέντας ἀφεῖναι· καὶ τοῦθ' οὕτω τὸ δίκαιον ἐν πᾶσιν ἰσχύει, ὥστε ἂν, ἐλῶν τις ⁸ ἀκουσίου φόνου καὶ σαφῶς ἐπι-

¹ * ἑαυτοῖς;   ² [δεῖνι]   ³ μὲν ἔχοντα μάχεσθαι   ⁴ [οὐδέν]   ⁵ δίκην. οὐ παρ' ἐμοῦ γε;   ⁶ τις ἂν αὐτῷ   ⁷ οἶμαι   ⁸ * ἀκουσίου

ιά. Τούτων] Sub. ἐνότων. Malim tamen ταῦτα subaudiendo ἕνοντα, vel etiam addendo, et v. 21. post τις adde vel sub. τινά. ἠξιώσας ὑποστῆναι] Genésθαι. WOLF. ἰβ'. * Ἄν ἐλῶν τις ἀκουσίου φόνου] M. ἐκουσίου. τοῦτο γὰρ δεινότερον. et, p. 571. v. et p. 571. v. 5. L. ἢ καὶ τειθῆναι. AUGER. pen. τοῦτ' ἐστὶ δεινότερον. IDEM.

δείξας μὴ καθαρὸν, μετὰ ταῦτ' αἰδέσθεται καὶ ἀφῆ, οὐκέτ' ἐκβαλεῖν κύριος τὸν αὐτόν ἐστιν. οὐδὲ γὰρ, ἂν ὁ παθῶν αὐτὸς ἀφῆ τοῦ φόνου πρὶν τελευτῆσαι τὸν δράσαντα, οὐδενὶ τῶν λοιπῶν συγγενῶν ἔξεστ' ἐπεξιέναι· ἀλλ', οὐς ἐκπίπτειν καὶ φεύγειν, ¹ ἂν ἀλίσκωνται, καὶ τεθνάναι προστάτουσιν οἱ νόμοι, τούτους, ἂν ἀφεθῶσιν ἅπαξ, ἀπάντων ἐκλύει τῶν δεινῶν τοῦτο τὸ ῥῆμα. εἴθ' ὑπὲρ ² μὲν ψυχῆς καὶ τῶν μεγίστων οὕτως ἰσχύει καὶ μένει τὸ ἀφεῖναι, ὑπὲρ δὲ χρημάτων καὶ ἐλαττόνων ἐγκλημάτων ἀκυρον ἔσται; μηδαμῶς. οὐ γὰρ, εἰ μὴ τῶν δικαίων ἐγὼ παρ' ὑμῖν τεύξομαι, τοῦτ' ἔστι δεινότατον· ἀλλ', εἰ πρᾶγμα δίκαιον, ὠρισμένον ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου, νυνὶ ³ καταλυθήσεται ἐφ' ἡμῶν.

¹ ἂν * δ' ἀλίσκωνται

² μὲν τῆς ψυχῆς

³ καταλύσεται

984

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΝΑΥ-
ΣΙΜΑΧΟΝ ΚΑΙ ΞΕΝΟΠΕΙΘΗΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
984

ΝΑΥΣΙΜΑΧΟΣ καὶ Ξενοπέδης ἐπιτροπεύθησαν ὑπὸ Ἀρισταίχμου. ἐγγραφέντες δὲ εἰς ἄνδρας ἔλαχον δίκην ἐπιτροπῆς αὐτῶ. εἶτα διελύσαντο λαβόντες τρία τάλαντα, καὶ ἀφῆκαν αὐτὴν τῶν ἐγκλημάτων. καὶ ὁ μὲν τετελεύτηκε καταλιπὼν παῖδας τέτταρας· τούτοις δὲ μετὰ χρόνον συγχὼν ὁ Ναυσίμαχος καὶ Ξενοπέδης δικάζονται βλάβης, χρήματα ἀπαιτοῦντες ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς. οἱ δὲ παραγράφονται παραιτιζέμενοι τὸν νόμον τὸν οὐκ ἔοντα, περὶ ὧν ἂν τις ἀφῆσιν δῶ καὶ ἀπαλλαγὴν, πάλιν δικάζεσθαι.

Ἐλαχον δίκην ἐπιτροπῆς αὐτῶ. et ibid. Γράφονται] Rescribendum est παραγρά-
λαβόντες τρία τάλαντα. et v. 3. ἀφῆκαν αὐ- φονται. Leg. Attic. L. IV. T. IV. p. 429.
τὸν τῶν ἐγκλημάτων. et v. 5. οἱ δὲ παρα- ΡΕΙΤΙΤΟΣ.
γράφονται. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΣ ΝΑΥΣΙΜΑΧΟΝ ΚΑΙ ΞΕΝΟΠΕΙΘΗΝ.

Α. ΔΕΔΩΚΟΤΩΝ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν νόμων
παραγράφεσθαι, περὶ ὧν ¹ ἂν τις ἀφείς καὶ ἀπαλλάξας
πάλιν δικάζηται, γεγεννημένων ἀμφοτέρων τούτων τῷ πατρὶ
πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπέδην τοὺς εἰληχότας ἡμῖν, 985
παρεγραψάμεθα, ὡς περ ἠκούσατε ἀρτίως, μὴ εἰσαγώγιμον
εἶναι τὴν δίκην. δεήσομαι δὲ καὶ δίκαια καὶ μέτρια ὑμῶν
ἀπάντων, πρῶτον μὲν εὐνοικῶς ἀκούσαί μου λέγοντος,
ἔπειτ', εἰ ἀδικεῖσθαι δοκῶ ² ἢ καὶ μὴ προσήκοντος ἐγκλή-
ματος φεύγειν δίκην, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ὁ μὲν γὰρ
ὑμεῖς ἐπὶ τῇ δίκῃ τίμημα ἀκηκόατε, τριάκοντά εἰσιν μναῖ

¹ ἂν ὧν

² Deest ἢ.

Α. Τοὺς εἰληχότας ἡμῖν] S. δίκην. quæ vox mallet abesse, ut est annotatum in varia
fortassis a librariis est ommissa. WOLF. lectione. IDEM.

Ἐὰν ἀδικεῖσθαι δοκῶ, ἢ καὶ μὴ] Τὸ ἢ Τριάκοντα μναῖ] Quater 30. minæ sunt

ὧν δὲ φεύγομεν χρημάτων, τέτταρα τάλαντα. ὄντες γὰρ δύο τέτταρας εἰλήχασι δίκας ἡμῖν τῶν αὐτῶν χρημάτων ἀπάσας, τρισχιλίων ἑκάστην, βλάβης· καὶ νυνὶ πρὸς τριάκοντα μῶν ἐπίγραμμα ὑπὲρ τοσούτων χρημάτων εἰς ἀγῶνα καθέσταμεν. τὴν μὲν οὖν συκοφαντίαν τὴν τούτων, καὶ μεθ' ὅσης ἐπιβουλῆς ἐληλύθασιν ἐφ' ἡμᾶς, ἐξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων εἴσεσθε· ἀναγνώσεται δὲ ¹ πρῶτον ὑμῖν τὰς μαρτυρίας, ὡς ἀφείσαν τὸν πατέρα ἡμῶν ὧν ἐνεκάλεσαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. κατὰ γὰρ τοῦτο καὶ παρεγραψάμεθα μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην. καὶ μοι λέγε ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAI.

ὅτι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ² δίκας ἔλαχον τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀφείσαν ταύτας, καὶ τὰ συγχωρηθέντα χρήματα ἔχουσιν, ἀκούετε τῶν ³ μαρτυριῶν· ὅτι δ' οὐκ εἴωσιν οἱ νόμοι περὶ τῶν οὕτω πραχθέντων αὐθις δικάζεσθαι, νομίζω μὲν ὑμᾶς ἀπαντας εἰδέναι, καὶν μηδὲν εἶπω περὶ αὐτῶν ἐγὼ, βούλομαι δ' ὅμως καὶ τὸν νόμον ὑμῖν αὐτὸν ἀναγῶναι. λέγε τὸν νόμον.

NOMOS.

ἀκούετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦ νόμου σαφῶς λέγοντος ἕκαστα ὧν μὴ ⁴ εἶναι δίκας, ὧν ἔνεστιν, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις κύριον, περὶ ὧν ἂν τις ἀφῆ καὶ ἀπαλλάξῃ μὴ δικάζεσθαι; οὕτω τοίνυν καὶ μετὰ πολλῶν μαρτύρων τῆς ἀφέσεως γεγυυίας, καὶ φανερώς ἀπολούοντος ἡμᾶς τοῦ νόμου, εἰς τοῦτο ἐληλύθασιν ἀναισχυντίας οὔτοι καὶ τόλμης, ὥστε, τεττάρων μὲν καὶ δέκα ἐτῶν γεγενημένων ἀφ'

¹ πρῶτον μὲν ὑμῖν

² καὶ δίκας

³ μαρτύρων

⁴ εἶναι * δεῖ δίκας· ὧν ἔν ἐστιν, ὁμοίως

120. et quater 5000. drachmæ sunt totidem (1000. enim drachmæ 10. minas faciunt) 60. minæ talentum. Ergo 240. minæ sunt 4. talenta: quia uterque frater a quatuor fratribus tricenas minas postulavit. IDEM. Vid. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. IV. §. V. [ὧν ἔνεστιν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις κύριον] Pro ἀφ', ἦ, ἐξ ἄν. In farrag. Unica vocabula

ὑφὲν scripta, cum duo verba sint, hunc locum obscuravit. Qua divisa, nihil opus est assumentis scholii. Tu lege, retentis auctoris verbis: ὧν μὴ εἶναι δίκας, scilicet χρῆ, vel κατ' ἐναλλαγῆν, ὧν μὴ εἶσι δίκαι, ὧν ἔν ἐστιν, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις κύριον. Alii, multa esse ob quæ actio non datur: quorum unum sint ea, quæ acta transactaque sint, æque ratum ac cætera. WOLF.

οὐ τὸν πατέρα ἡμῶν ἀφείσαν, εἴκοσι δὲ καὶ δυοῖν ἀφ' οὗ τυγχάνουσι γεγραμμένοι, τετελευτηκότος δὲ καὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου ¹ καθ' ὃν αὐτοῖς ἐγένοντο αἱ ἀπαλλαγαί, καὶ τῶν ἐπιτρόπων οἱ μετὰ τὸν ἐκεῖνου θάνατον τῶν ἡμετέρων ἐγένοντο κύριοι, καὶ τῆς ἑαυτῶν μητρὸς ἥτις ἀπαντα ταῦτα ἤδει, καὶ διαιτητῶν, καὶ μαρτύρων, καὶ πάντων — τῶν πλείστων, ὡς εἰπεῖν, τὴν ἀπειρίαν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀγνοίαν τῶν πεπραγμένων, ἔρμαιον νομίσαντες ² αὐτῶν, τὰς δίκας ἡμῖν ἔλαχον ταύτας, καὶ λόγον οὔτε δίκαιον οὔτ' ἐπιεικῆ τολμῶσι λέγειν.

β'. Φασὶ γὰρ οὐκ ἀποδόσθαι τὰ πατρῷα ὧν ἐκομίζοντο χρημάτων, οὐδ' ἀποστῆναι τῶν ὄντων, ἀλλ', ὅσα αὐτοῖς κατελείφθη χρέα καὶ σκευὴ καὶ ὅλως χρήματα, ταῦθ' αὐτῶν γίνεσθαι· ἐγὼ δ' οἶδ' ἀκούων, ὅτι τὴν οὐσίαν Ξενοπέιθης καὶ Ναυσικράτης ἀπασαν χρέα κατέλιπον καὶ φανεράν ἐκέκτηντο μικράν τινα, εἰσπραχθέντων δὲ τῶν χρεῶν καὶ τινων σκευῶν ππραθέντων, ἔτι δ' ἀνδραπόδων, τὰ χωρία καὶ τὰς συνοικίας ἐπρίαντο οἱ ἐπίτροποι, ἀπαρέλαβον οὔτοι. εἰ μὲν οὖν μηδὲν ἠμφισβητήθη περὶ τούτων πρότερον, μηδ' ὡς οὐ καλῶς διωκημένων εἰς δίκην ἤλθεν, 987 ἄλλος ἂν ἦν λόγος· ἐπειδὴ δ', ὅλην τὴν ἐπιτροπὴν ἐγκαλέσαντες οὔτοι καὶ δίκας λαχόντες, χρήματ' ἐπράξαντο, ταῦτα πάντα ἀφείται τότε. οὔτε γὰρ οὔτοι τοῦ ὀνόματος δήπου τοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὰς δίκας ἐδίωκον, ἀλλὰ τῶν χρημάτων, οὔτ' ἐκεῖνοι τούνομα τοῦτο ἐνωοῦντο ὧν ἀπέτισαν χρημάτων, ἀλλὰ τὰ ἐγκλήματα. ὅτι μὲν οὖν, ὧν πρὸ τῶν ἀπαλλαγῶν εἰσέπραξε χρεῶν ὁ πατὴρ ἢ ὅλως ἔλαβε χρημάτων εἰ τῆς ἐπιτροπῆς, οὐδενός εἰσι δίκαι τούτοις καθ' ἡμῶν ἀπηλλαγμένοις, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων καὶ τῆς ἀφέσεως ἰκανῶς πάντας ἠγοῦμαι ὑμᾶς μεμαθηκέαι. ὅτι δ' ὕστερον οὐκ ἔνι τὴν κομιδὴν γεγενῆσθαι τούτων τῶν χρημάτων — τοῦτο γὰρ πλάττουσιν οὔτοι καὶ παράγουσι —, τοῦτο βούλομαι δεῖξαι.

¹ καθ' ὃν πρὸς² αὐτῶν

¹ Ἀφ' οὗ τυγχάνουσι γεγραμμένοι] Ἀφ' οὗ τὴν πατέρα ἐγράψαντο. IDEM.

καθ' ὃν] F. πρὸς ὃν, ἢ, μεθ' οὗ. IDEM.

καὶ πάντων τῶν πλείστων ὡς εἰπεῖν] F. καὶ τῶν πλείστων ἢ πάντων ὡς εἰπεῖν, S.

τετελευτηκότων. IDEM.

β'. Ἀπηλλαγμένοι] Ἀπηλλαγμένων, contra nos qui missi facti sumus. Sin ἀπηλλαγμένοις, ad accusatores referatur, quibus satisfactum est. IDEM.

γ'. Τὸν μὲν γὰρ πατέρα οὐδ' ἂν αἰτιάσαιντο λαβεῖν, τέτταρσι γὰρ ἢ τρισὶ μῆσιν ὕστερον ἢ διελύσατο πρὸς τούτους ἐτελεύτησεν· ὡς δ' οὐδὲ Δημάρετον τὸν καταλειφθέντα ἡμῶν ἐπίτροπον λαβεῖν οἶόν τε — καὶ γὰρ τοῦτον ἔγραψαν εἰς τὸ ἔγκλημα —, καὶ τοῦτο ἐπιδείξω. μέγιστοι μὲν οὖν εἰσὶν αὐτοὶ ἡμῖν οὗτοι μάρτυρες. οὐδαμοῦ γὰρ φανήσονται δίκην εἰληχότες ζῶντι τῷ Δημαρέτῳ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα ἂν τις σκοπῶν αὐτὸ καὶ θεωρῶν, ἴδοι οὐ μόνον οὐχὶ λαβόντα, ἀλλ' οὐδ' ἐνὸν αὐτῷ λαβεῖν. ἦν μὲν γὰρ τὸ χρέος ¹ ἐν Βοσπόρῳ ἀφίκετο δ' οὐδὲ πώποτε εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὁ Δημάρετος. πῶς οὖν εἰσέπραξεν; ἔπεμψε, νῆ Δία, εἶποι τις ἂν, τὸν κομιοῦμενον. σκοπεῖτε δὴ τοῦτο οὕτωςί. ὤφειλεν Ἑρμῶναξ στατήρας ἑκατὸν, παρὰ Ναυσικράτους λαβῶν, τούτοις. τούτων ἐπίτροπος καὶ κηδεμὼν Ἀρίσταιχος ἐγένετο ἑκκαίδεκα ἔτη. οὐκοῦν ἄγε, τούτων ἀνδρῶν γεγονότων, δι' ἑαυτοῦ διέλυσε χρήματα ὁ Ἑρμῶναξ, οὐκ ἀπέδωκεν, ὅτ' ἦσαν παῖδες· οὐ γὰρ δὲς γε ταῦτα κατετίθει. ἔστιν οὖν οὕτω τίς ἀνθρώπων ἄτοπος, ὡςθ'; ἂν τοὺς κυρίους διεκρούσατο μὴ καταδεῖναι τοσοῦτον χρόνον, ταῦτα τῷ μὴ κυρίῳ, γράψαντι γράμματα, ἐκὼν ἀποδοῦναι; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ ὁ μὲν πατὴρ ἐτελεύτησεν εὐθέως μετὰ τὰς διαλύσεις, τῷ Δημαρέτῳ δ' οὐδὲ πώποθ' οὗτοι τῶν χρημάτων ² τούτων δίκην ἔλαχον, οὐδ' ὅλως ἐξέπλευσεν ἐκεῖνος οὐδ' ἀπεδήμησεν ἐκεῖσε, λάβε τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

ὅτι μὲν τοίνυν οὕθ' ὁ πατήρ μετὰ τὴν ἀφῆσιν τὰ χρήματα εἰσέπραξεν, οὐτ' ἂν ἔδωκεν ἐκὼν οὐδεὶς εἴ τινα ἔπεμψεν ὁ Δημάρετος, οὐτ' ἂν ἐπλευσεν αὐτός, οὐδ' ἂν ἀφίκετο ἐκεῖσε, δῆλον ἐκ τῶν χρόνων καὶ τῶν ³ μαρτύρων ὑμῖν γέγονε.

¹ ἐν τῷ Βοσπόρῳ

² τούτων τῶν χρημάτων

³ μαρτυριῶν

γ'. Οὐκοῦν ἄγε] Per γ, non per τ. qui error frequens est ob γάμμα alterum, cum et lineola etiam versus sinistram errore callami additur. Videtur hic locus esse mutilus, quod solutio ista Hermonactis quasi ex abrupto inseritur, et magne impuden-

tiae esset, a tutoribus eam pecuniam postulare, quam ipsi sua tutela facti, a debitore accepissent. IDEM.

Οὐτ' ἂν ἐπλευσεν] Hic legendum arbitrator: οὐτ' αὖ ἐπλευσεν αὐτός, οὐδ' ἀφίκετο, delendo ἂν, nisi mavis αὖ repetere, οὐδ' αὖ

δ'. Βούλομαι τοίνυν καὶ ὅλως ψευδομένους αὐτοὺς ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπιδείξαι. οὗτοι γὰρ γεγράφασιν εἰς ὃ νῦν ἔγκλημα διώκουσιν, ὀφείλειν ἡμᾶς τὸ ἀργύριον, κομισαμένου τοῦ πατρὸς καὶ παραδόντος αὐτοῖς τοῦτο τὸ χρέος, ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἐπιτροπῆς ὀφειλόμενον. καὶ μοι λέγε αὐτὸ τὸ ἔγκλημα λαβῶν.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

ἀκούετε γεγραμμένον ἐν τῷ ἔγκληματι παραδόντος ἔμοι τοῦ Ἀρισταίχμου τὸ χρέος ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἐπιτροπῆς; ὅτε τοίνυν ἐλάγχανον τῷ πατρὶ τῆς 989 ἐπιτροπῆς, τὰναντία ἐγράψαντο τούτων· ὡς γὰρ οὐκ ἀποδόντι λόγον καὶ ¹ τοῦτ' ἐγκαλοῦντες φαίνονται. λέγε δ' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα, ὃ τότε ἔλαχον τῷ πατρὶ.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

ἐν ποίῳ δὴ λόγῳ νῦν ἐγκαλεῖτε, ὡς παρέδωκεν, ὦ Ξενοπείθη καὶ Ναυσίμαχε; τοτὲ μὲν γὰρ ὡς οὐκ ἀποδιδόντι δίκας ἐλαγχάνετε, καὶ χρήματ' ἐπράπτεσθε· τοτὲ δ' ὡς παραδόντος διώκετε. εἰ δ' ἐπ' ἀμφοτέρα ἔσται συκοφαντεῖν ὑμῖν, καὶ τοτὲ μὲν τοῦ μὴ παραδοῦναι χρήματα πράξσεσθε, τοτὲ δὲ ὡς παραδόντος διώξετε, οὐδὲν ² κωλύσει καὶ τρίτον τι σκοπεῖν μετὰ ταῦτα ὅτου πάλιν δικάσεσθε· οἱ νόμοι δ' οὐ ταῦτα λέγουσιν, ἀλλ' ἀπαξ περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν αὐτὸν εἶναι τὰς δίκας.

έ. Ἴνα τοίνυν εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐ μόνον οὐκ ἀδικοῦνται νῦν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντας ἡμῖν δικάζονται τοὺς νόμους, βούλομαι καὶ τοῦτον ὑμῖν τὸν νόμον εἰπεῖν, ὅστις διαρρήθην λέγει, εἰάν πέντε ἔτη παρέλθῃ, καὶ μὴ δικάσωνται, μηκέτ' εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς δίκην περὶ τῶν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἐγκλημάτων. καὶ τοῦτον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸν νόμον.

¹ τοῦτό γ' ἐγκαλοῦντες² κωλύει

ἀφίετο. AUGER.

δ'. Εἰς ὃ νῦν ἔγκλημα διώκουσιν]. Εἰς ταῦθ', ὁ WOLF. i. e. εἰς τοῦτο ἔγκλημα καθ' ὃ νῦν διώκουσιν. AUGER.

Οὐκ ἀποδόντι λόγον] Sub. ἐλάγχανον. Et v. 15. παρέδωκεν sub. τὸ χρέος. Intelligentia

hujus loci, qui paulo obscurior est, pendet, ut mihi videtur, ex vera significatione verbi παραδίδωμι. Illic, meo quidem iudicio, significat, declarare aliquid scripto aliquo quo ratio redditur rei administrata. IDEM.

ΝΟΜΟΣ.

990

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦ νόμου λέγοντος ἀντικρυς, ἔαν μὴ πέντε ἑτῶν δικάσωνται, μηκέτ' εἶναι δίκην; οὐκοῦν ἐλάχομεν, φαίεν ἄν. καὶ διελύσασθέ γε ὡστ' οὐκ εἰσὶν αὐτίς ὑμῖν δίκαι. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη, εἰ τῶν μὲν ἔξαρχῆς ἀδικημάτων οὐ δίδωσιν ἔξω πέντε ἑτῶν τὰς δίκας τοῖς ὀρφανοῖς ὁ ¹ νόμος κατὰ τῶν οὐκ ἀφειμένων ἐπιτρόπων· πρὸς δὲ τοὺς ἔξ ἐκείνων ἡμᾶς, περὶ ὧν αὐτοὺς ἀφείκατε, εἰκοστῶ νῦν ἔτει δίκην τελέσαισθ' ὑμεῖς.

ζ'. Ἀκούω τοίνυν αὐτοὺς τὰ μὲν ² περὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν νόμων δίκαια φευξείσθαι· παρεσκευάσθαι δὲ λέγειν, ὡς πολλὰ χρήματα αὐτοῖς κατελείφθη, καὶ ταῦτ' ἀπεστερήθησαν, καὶ τεκμηρίω ³ χρῆσασθαι τούτῳ, τῷ μεγέθει τῶν δικῶν ἄς ἔξαρχῆς ἔλαχον, καὶ τὴν ὀρφανίαν ὀδυρεῖσθαι, καὶ τὸν τῆς ἐπιτροπῆς λόγον διεξιέναι, καὶ ταῦτ' εἶναι, οἷς πεπιστεύκασι, καὶ δι' ὧν ὑμᾶς ἔξαπατήσκειν οἴονται. ἐγὼ δὲ τῶν μὲν δικῶν τὸ μέγεθος τῶν τότε ⁴ λεχθεισῶν μείζον ἠγοῦμαι τεκμήριον ⁵ ἡμῖν, ὡς ἐσυκοφαντεῖτο ὁ πατήρ, εἶναι, ἢ τούτοις ὡς πολλὰ ἀπεστεροῦντο. ὀγδοήκοντα μὲν γὰρ τάλαντ' ἔχων ἐξελέγχειν, οὐδεὶς ἂν τρία λαβὼν ἀπηλλάγη· τοσούτων δὲ χρημάτων φεύγων ἐπιτροπῆς, οὐδεὶς ἐστίν, ὅστις οὐκ ἂν ἔδωκε τρία τάλαντα, τὸν κίνδυνον ἠνούμενος καὶ τὰ φύσει τότε τούτοις πλεονεκτήματα ὑπάρχοντα. καὶ γὰρ ὀρφανοὶ, καὶ νέοι, καὶ ὁποῖοί τινές εἰσιν, ἀγνώτες ἦσαν· ταῦτα δὲ πάντες φασὶ μεγάλων δικαίων παρ' ὑμῖν ἰσχύειν πλέον.

ζ'. Ὅτι τοίνυν οὐδ' ἀνάσχοισθ' ἂν αὐτῶν εἰκότως οὐδὲν περὶ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦτ' οἶομαι δείξειν. εἰ γὰρ ὡς ⁶ οἴονται μέγιστ' ἠδικῆσθαι δοίη ⁷ τις αὐτοῖς καὶ ἐρεῖν ἅπαν-

¹ νόμος, οὐδὲ κατὰ ² παρὰ ³ χρῆσασθαι τούτου ⁴ λεχθεισῶν ⁵ ἡμῖν
⁶ οἴονται] οἶόν τε ⁷ τις ἂν αὐτοῖς κ. ἔ. πάντα

Δίκην τελέσαισθ' ὑμεῖς] Τελέσαισθαι δίκην, τῶν. AUGER.
ἀντὶ τοῦ, ἀποφαίνεσθαι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Τῶν τότε λεχθεισῶν] Λέγειν δίκας in hac significatione (quod sciam) non dicitur, Sic περὶ Βοιωτῶν infra, p. 999. 25. ed. R. εἰ ἐρήμην ἔασει τελεσθῆναι τὴν δίκην. WOLF. sed λαχάνειν. unde εἰληγμένοι δίκαι καὶ λεχθεῖσαι per η in secunda, παρὰ τὸ λέχων. WOLF.
ζ'. Καὶ τεκμηρίω χρῆσασθαι τούτῳ, τῷ μεγέθει] F. τούτων (S. τῶν χρημάτων) τῷ μ. In fattag. M. χρῆσασθαι τούτου, scil. ζ'. Ὡς οἶόν τε μέγιστα] Hanc lectionem τοῦ ἀποστερηθῆναι. IDEM. χρῆσασθαι τούτων. IDEM.
VOL. III. 4 r

τα τάληθῃ περὶ τούτων νυνὶ, ἐκεῖνόν γ' ¹ οἶμαι πάντας ἀν
 ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, ὅτι πολλὰ συμβέβηκεν ἠδικῆσθαι τισιν
 ἤδη μείζω τῶν εἰς χρήματα γιγνομένων ἀδικημάτων. καὶ
 γὰρ ἀκουσίοι φόνοι, καὶ ὕβρεις εἰς ἃ μὴ δεῖ, ² καὶ πολλὰ
 τοιαῦτ' ἀδικήματα γίνονται· ἀλλ' ὅμως ἀπάντων τούτων 991
 ὄρος καὶ λύσις τοῖς παθοῦσι τέτακται τὸ πεισθέντας
 ἀφεῖναι, καὶ τοῦθ' οὕτω τὸ δίκαιον ἐν πᾶσιν ἰσχύει,
 ὥστ' ἀν, ἐλὼν τις ³ ἀκουσίου φόνου καὶ σαφῶς ἐπιδείξας μὴ
 καθαρὸν, μετὰ ταῦτα αἰδέσθεται καὶ ἀφῆ, οὐκέτ' ἐκβαλεῖν
 κύριος τὸν αὐτὸν ἐστίν. εἴθ' ὑπὲρ μὲν ψυχῆς καὶ τῶν με-
 γίστων οὕτως ἰσχύει καὶ μένει τὸ ἀφεῖναι, ὑπὲρ δὲ
 χρημάτων καὶ ἐλαττόνων ἐγκλημάτων ἄκυρον ἔσται; μη-
 δαμῶς. οὐ γὰρ, εἰ μὴ τῶν δικαίων ἐγὼ παρ' ὑμῖν τεύξομαι,
 τοῦτ' ἐστὶ δεινότατον· ἀλλ', εἰ πράγμα δίκαιον, ὠρισμένον
 ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου, νυνὶ καταλυθήσεται.

ή. Οὐκ ἐμίσθωσαν ἡμῶν τὸν οἶκον, ἴσως ἐροῦσιν· οὐ
 γὰρ ἐβούλεθ' ὁ θεῖος ὑμῶν Ξενοπείθης, ἀλλὰ, φήναντος
 Νικίδου, τοὺς δικαστὰς ἔπεισεν εἶσαι διοικεῖν αὐτόν. καὶ
 ταῦτ' ἴσασι πάντες. πολλὰ δ' ἤρπασαν ἡμῶν ἐκεῖνοι· οὐκ-
 οῦν, ἣν ἐπέισθητέ γε, τούτων δίκην παρ' αὐτῶν ἔχετε, καὶ
 οὐ δῆπουθεν πάλιν δεῖ λαβεῖν ὑμᾶς παρ' ἐμοῦ.

θ'. Ἴνα δὲ μὴδ' οἴησθε εἶναι τι ταῦτα, ἔστι μὲν οὐκ
 ἴσον· πῶς γὰρ; πρὸς τοὺς πράξαντας διαλυσαμένους
 τῶν οὐκ εἰδῶτων κατηγορεῖν. ὅμως μέντοι, ὧ Ξενοπείθη
 καὶ Ναυσίμαχε, εἰ μεγάλα ὑμῖν καὶ θαυμαστά τὰ δίκαια
⁴ εἶναι ταῦτα ὑπολαμβάνετε, ἀποδόντες τὰ τρία τάλαντα
 περαίνετε· ὧν δὲ τοῦ μὴ κατηγορῆσαι τῶν ταῦτα χρήματα
 ἐπράξασθε, πρὶν ἀν ταῦτα ἀποδῶτε, σιωπᾶν ἐστὶ δίκαιοι,
 καὶ ⁵ μὴ κατηγορεῖν καὶ ἔχειν. ἔσχατον γὰρ δὴ πραγμάτων
 τοῦτό γε.

¹ οἶμαι² καὶ ἄλλα πολλὰ³ ἀκουσίου⁴ εἶναι τὰ δίκαια⁵ μὴ καὶ

Καὶ τοῦθ' οὕτω — ἐστὶ] Et usque adeo hoc jus in omnes valet, ut si quis propter eadem non voluntariam aliam arcesserit, reum etiam peregerit, manifestoque convicerit, deinde a reo placatus quoquo modo culpam erimenve condonarit, ultra finibus patriæ expellere eum non possit; quia injuria remissa abolitaque exsuscitari deinde nequit. Et iisdem verbis usus est Demosthenes in Oral. π. Πανταίετ. circa

fin. αἰδοῦμαι enim non modo ἐντρέφομαι significat, καὶ μετ' αἰδοῦς ἐπιδέχομαι, h. e. veneror et honori habeo; sed etiam πείθομαι, placor et injuriam remitto, iram condono. BUDÆUS.

ή. Αὐτόν] Nempе τὸν οἶκον. AUGER.

θ'. Περαινετε] Sub. τὴν δίκην. Ibidem ὧν refertur ad tutores et regitur a κατηγορησαι, hæc vox pendet, et nihil est in sequentibus quo cum possit construi. τοῦ

992 **ί.** Τάχα ¹ τοίνυν καὶ τριηραρχίας ἐραῦσι· καὶ τὰ ὄντα
 ὡς ἀναλώκασιν εἰς ὑμᾶς. ἐγὼ δ' ὅτι μὲν ψεύσονται, καὶ,
 τὰ πολλὰ ἀπολωλεκότες τῶν ὄντων αὐτοῖς, μικρὰ τῆς πό-
 λεως μετεκληφύϊας, οὐ δικαίαν οὐδὲ γιγνομένην χάριν ἀξιώ-
 σουσι κομίζεσθαι παρ' ὑμῶν, ἕασω· ἀξιώ δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, εἶναι τοῖς λειτουργοῦσιν ὑμῖν ἅπασι χάριν
 τινὰ ὑπάρχουσαν παρ' ὑμῶν, τισὶ δὲ μεγίστην; τοῖς, ὃ
 μὲν χρήσιμον τῇ πόλει τοῦ πράγματός ἐστι, ποιούσιν, ὃ δ'
 αἰσχροὺν ἂν ἅπαντες εἶναι φῆσαιεν καὶ ὄνειδος, μὴ κατα-
 σκευάζουσιν. οἱ μὲν τοίνυν μετὰ τοῦ λειτουργεῖν τὰ σφέ-
 τερα αὐτῶν διεφθαρκότες, τὴν βλασφημίαν ἀντὶ τῆς χρεΐ-
 ας τῇ πόλει καταλείπουσιν, οὐδεὶς γὰρ αὐτὸς αὐτοῦ κατ-
 ηγόρησε πώποτε, ἀλλ', ὡς ἡ πόλις τὰ ὄντα ² ἀφαιρεῖται,
 λέγει· οἱ δὲ, ὅσα μὲν προστάττετε ὑμεῖς, ποιοῦντες προ-
 θύμως, τῇ περὶ ³ τὰ ἄλλα δὲ σωφροσύνη τὰ ὄντα σώζοντες,
 οὐ μόνον κατὰ τοῦτ' ἐκείνων πλεονεκτοῦν ἂν εἰκότως, ⁴ ὅτι
 γέγονασι χρήσιμοι καὶ ἔσονται, ἀλλ' ὅτι καὶ χωρὶς ὄνει-
 δους ταῦτα παρ' αὐτῶν ὑμῖν γίγνεται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν
 τοιοῦτοι εἰς ὑμᾶς φανόμεθα ὄντες· τούτους δ' ἕασω, μὴ με
 φῶσι κακῶς αὐτοὺς λέγειν.

ιά. Οὐ τοίνυν θαυμάσαιμ' ἂν, εἰ καὶ δακρύειν καὶ ἔλε-
 εινοὺς αὐτοὺς πειρῶνται ποιεῖν. ἐγὼ δ' ἀξιώ πρὸς ταῦτα
 ὑπολαμβάνειν ἅπαντας ὑμᾶς, ὅτι τῶν αἰσχροῶν ἐστὶ, μάλ-
 λον δ' οὐδὲ δικαίων, τὰ μὲν ὄντα κατέσθοντας καὶ παροι-
 νοῦντας μετὰ Ἀριστοκράτους καὶ Διογνήτου καὶ ⁵ τοιούτων
 ἀνθρώπων καὶ κακῶς ἀναλωκένας· τὰ δ' ἀλλότρια ὥστε
 λαβεῖν, δακρύειν νυκτὶ καὶ κλαίειν. ἐπ' ἐκείνοις ἐκλαίετ' ἂν,
 993 οἷς ἐποιεῖτε, δικαίως· νῦν δὲ οὐ δεῖ δακρύειν, ἀλλ' ὡς οὐκ
 ἀφήκατε δεικνύναι, ἢ, ὡς εἰσὶν ὧν ἂν ἀφήκατε αὐθις
 ὑμῖν ⁶ δικαίως τὸ λαγχάνειν ἔτι δίκαιόν ἐστι, τοῦ νόμου
 πέντε ἔτη τὴν προθεσμίαν δεδωκότος. ταῦτα γὰρ ἐστὶν

¹ τοίνυν ἴσως καὶ

² ἀφίηται

³ τὰλλα

⁴ ὅτι καὶ γέγονασιν

⁵ τοιούτων ἑτέρων ἀνθρώπων αἰσχροῶς καὶ κακῶς

⁶ * δίκαι, ἢ ὡς εἰσοστώ λαγχάνειν ἔτι δίκαιόν ἐστι,

μὴ sub. ἕνεκα. IDEM.

ιά. Μᾶλλον δ' οὐδὲ δικαίων] Felic. οὐδὲ δι-
 καιον, ἢ, εἰδὲ τῶν δικαίων. WOLF.

Κατέσθοντας] IMO κατέσθοντας. AU-
 GER.

καὶ κακῶς] F. A. καὶ τὰ μὲν ἴδια κακῶς

ἀνηλωκένας, τὰ δ' ἀλλότρια, etc. ut constet
 ἀντίθετον. WOLF.

* ἢ ὡς εἰσὶν ἂν ἂν ἀφήκατε, αὐθις ὑμῖν δι-
 καιῶς τὸ λαγχάνειν, ἔτι δίκαιόν ἐστι] F. ἢ
 ὡς εἰσὶν, ἂν ἂν ἀφήκατε, αὐθις δίκαι; ἢ, ὡς τὸ
 λαγχάνειν ἔτι δίκαιόν ἐστι. IDEM.

ὑπὲρ ὧν οὗτοι δικάζουσιν. εἰ δὲ μὴ δύνωνται ταῦτα ¹δεικνύναι, ὡς οὐ δυνήσονται, ἡμεῖς ὑμῶν ἀπάντων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ²δεησόμεθα, μὴ ἡμᾶς προσέσθαι τούτοις, μηδὲ τετάρτην οὐσίαν ἔτι δοῦναι, τρεῖς ἑτέρας κακῶς διωκησόμεθα, ἣν παρ' ἐκόντων ἔλαβον τῶν ἐπιτρόπων, ἣν ὑπὲρ τῶν δικῶν εἰσεπράξαντο, ἣν πρῶην ἀφείλοντο Αἰσίου δίκην ἐλόντες· ἀλλ' ἡμᾶς τὰ ἡμέτερα, ὡς περ ἐστὶ δίκαιον, εἴαν ἔχειν. ἀ καὶ ὑμῖν ἐστὶν ³ἐν ὠφελείᾳ μείζονι παρ' ἡμῖν ὄντα. ἢ παρὰ τούτοις· καὶ δικαιοτέρου δήπου τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ἐστὶν ἔχειν, ἢ τούτους.

Οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· ⁴οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. ἐξέρεα τὸ ὕδωρ.

¹ [δεικνύναι]² δεόμεθα³ ἐπ'⁴ οἶμαι

*Ἡν πρῶην ἀφείλοντο Αἰσίου δίκην ἐλόντες] Ἀφείλοντο Αἰσίου conjunge. IDEM.

FINIS TOMI TERTII.

University Of California, Los Angeles

L 007 587 044 4

PA
3479
A1
1828
v.7

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

AA 000 538 395 5

